

لَا إِلَهَ إِلَّا الْمَطْهُرُونَ

قرآن مجید

سمرائیکی ترجمے نال

زیر ہدایت

امام جماعت احمدیہ

حضرت مرزا طاہر احمد خلیفۃ المسیح الرابعیہ اللہ

پہلی گال

تریوی مارچ اٹھارہ سو انانوے کوں حضرت مرزا غلام احمد نے قادیان وچ جماعت احمدیہ دی بنیاد رکھی۔ انہیں دا دعویٰ اے باجو میں قرآن دی تعلیم کوں دنیا وچ عام کرن آیاں تے اے کم جماعت احمدیہ دے ذمے ہے۔ تریوی مارچ انوی سو انانوے کوں ایس جماعت کوں پورے سو سال تھی گئی تے اے ہک کنیں ہک کر دڑ تھی گئی تے قادیان کنیں نکل کے دنیا دے ہک سو دویہر ملکیں وچ پہنچ گئی۔ ایس خوشی دے موقعے تے اللہ واشکر ادا کرن کیتے امام جماعت احمدیہ حضرت مرزا طاہر احمد نے گھٹ توں گھٹ پنجاہ زبانیں وچ قرآن کریم دا ترجمہ کرن دا وعدہ کیتا تاں جو لوکیں کیتے انہیں دی اپنی زبان وچ ترجمہ سکھن تے سمجھن سو کھا تھی وچے، اے سرائیکی زبان وچ ترجمہ اول وعدے دہک حصہ اللہ سیس ایندا چھا پڑن مبارک کرے۔ (آمین)

ترجمہ : جناب خان محمد سکانی بلوچ مولوی فاضل
جناب رفیق احمد نعیم سکانی بلوچ ایم۔ اے عربی و اسلامیات

تقدير

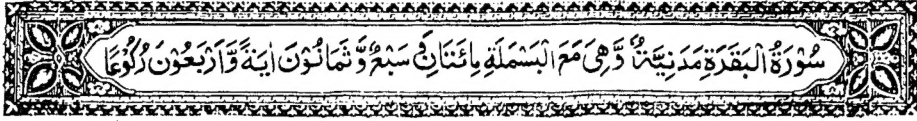
شمار	سورت	صفحة	شمار	سورت	صفحة
١	الفَاتِحَة	١	٢٨	القَصَص	٢٥٣
٢	البَقَرَة	٢	٢٩	العَنَكَبُوت	٢٦٤
٣	أَلِ عِمْرَان	٥١	٣٠	الرُّوم	٢٤٢
٤	النِّسَاء	٨٠	٣١	لُقْمَن	٢٨٣
٥	المَائِدَة	١١١	٣٢	التَّحْجَة	٢٩٠
٦	الْأَنْعَام	١٢٣	٣٣	الْأَحْزَاب	٢٩٣
٧	الْأَعْرَاف	١٦٠	٣٤	سَبَا	٥٠٤
٨	الْأَنْفَال	١٩٠	٣٥	فَاطِر	٥١٦
٩	التَّوْبَة	٢٠٢	٣٦	يُوسُف	٥٢٣
١٠	يُونُس	٢٢٥	٣٧	الزُّمَر	٥٣٢
١١	هُود	٢٢١	٣٨	ص	٥٣٣
١٢	يُوسُف	٢٥٩	٣٩	الرُّم	٥٥٣
١٣	الرَّعْد	٢٤٥	٤٠	المُؤْمِن	٥٦٥
١٤	إِبْرَاهِيم	٢٨٣	٤١	حَمَّ السَّجْدَة	٥٤٩
١٥	الْحِجْر	٢٩١	٤٢	الشُّورَى	٥٨٨
١٦	التَّحَل	٢٩٩	٤٣	الرَّحْمَن	٥٩٦
١٧	يَحْيَى إِسْرَآئِيل	٣١٥	٤٤	الدَّخَان	٦٠٥
١٨	الْكَهْف	٣٣٢	٤٥	الْجَاثِيَة	٦١٠
١٩	مَرْيَم	٣٣٨	٤٦	الْأَحْقَاف	٦١٥
٢٠	طه	٣٥٩	٤٧	مُحَمَّد	٦٢١
٢١	الْأَنْبِيَاء	٣٤٣	٤٨	الْفَتْحَة	٦٢٤
٢٢	الْحَجَة	٣٨٦	٤٩	الْحُجُرَات	٦٣٣
٢٣	المُؤْمِنُون	٣٩٤	٥٠	ق	٦٣٤
٢٤	التَّوْر	٤٠٤	٥١	التَّوْرَة	٦٣١
٢٥	الْفُرْقَان	٤١٨	٥٢	الْطُّور	٦٣٦
٢٦	الشَّعْرَاء	٤٢٤	٥٣	النَّجْم	٦٥٠
٢٧	النَّمْل	٤٣٢	٥٤	القَمَر	٦٥٣

شمار	سورت	صفحة	شمار	سورت	صفحة
٥٥	الرَّحْمَنُ	٢٥٩	٨٥	الْبُرُوجُ	٤٢٢
٥٦	الْوَاقِعَةُ	٢٦٥	٨٦	الطَّارِقُ	٤٢٣
٥٧	الْحَدِيدُ	٢٧٠	٨٧	الْأَعْلَى	٤٢٥
٥٨	الْمُجَادَلَةُ	٢٧٦	٨٨	النَّازِعَاتُ	٤٢٦
٥٩	الْحَشْرِ	٢٨٠	٨٩	الفَجْرِ	٤٢٧
٦٠	الْمُمْتَحِنَةُ	٢٨٣	٩٠	النَّازِعَاتُ	٤٢٩
٦١	الْصَّفَّ	٢٨٤	٩١	الشَّمْسُ	٤٥٠
٦٢	الْجُمُعَةُ	٢٨٩	٩٢	النَّازِعَاتُ	٤٥١
٦٣	الْمُنْفِقُونَ	٢٩١	٩٣	الضُّحَى	٤٥٣
٦٤	التَّغَابُنُ	٢٩٣	٩٤	الْمُنْفِقُونَ	٤٥٣
٦٥	الطَّلَاقُ	٢٩٦	٩٥	التَّيْنِ	٤٥٣
٦٦	التَّحْرِيمُ	٢٩٨	٩٦	الْعَلَقُ	٤٥٥
٦٧	الْمَلِكُ	٣٠١	٩٧	الْقَدَرُ	٤٥٦
٦٨	الْقَلَمُ	٣٠٣	٩٨	الْبَيِّنَةُ	٤٥٦
٦٩	الْحَاقَّةُ	٣٠٤	٩٩	الزَّلْزَالُ	٤٥٧
٧٠	الْمَعَارِجُ	٣١٠	١٠٠	الْعَدِيدُ	٤٥٨
٧١	تُوحٍ	٣١٣	١٠١	الْقَارِعَةُ	٤٥٩
٧٢	الْجِنُّ	٣١٥	١٠٢	التَّكْوِيْنُ	٤٥٩
٧٣	الْمُزِيلُ	٣١٨	١٠٣	الْعَصْرُ	٤٦٠
٧٤	الْمُدَّثِّرُ	٣٢٠	١٠٤	الْهُمَزَةُ	٤٦١
٧٥	الْقِيَمَةُ	٣٢٣	١٠٥	الْفِيلُ	٤٦١
٧٦	الدُّعْرُ	٣٢٥	١٠٦	قُرَيْشُ	٤٦٢
٧٧	الْمُرْسَلَتُ	٣٢٧	١٠٧	الْمَاعُونُ	٤٦٢
٧٨	النَّبَا	٣٣٠	١٠٨	الْكَوثرُ	٤٦٣
٧٩	الْأَزْوَاجُ	٣٣٢	١٠٩	الْكَافِرُونَ	٤٦٣
٨٠	عَبَسَ	٣٣٣	١١٠	النَّصْرُ	٤٦٣
٨١	التَّكْوِيْنُ	٣٣٦	١١١	الْأَلْفَبُ	٤٦٣
٨٢	الْأَنْفِطَارُ	٣٣٨	١١٢	الْإِنْشَاءُ	٤٦٥
٨٣	الْمُطَفِّفِينَ	٣٣٩	١١٣	الْفَلَقُ	٤٦٥
٨٤	الْإِنْشَاءُ	٣٤١	١١٤	النَّاسُ	٤٦٦

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ آيَاتٍ

سورة فاتحہ کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں اٹھ آیتاں تے ہک رکوع۔

۱۔ میں اللہ دے ناں دے نال (مذروع کریناں) حیرھا بغیر منگیئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ ساریاں چنگائیاں تے صفات اللہ سنیں کیتے ہن حیرھا ساے جہانیں دا پالٹن مار۔	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
۳۔ تے بغیر منگیئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔	الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
۴۔ تے جزا سزا دے ڈینہہ دا مالک۔	مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
۵۔ اسان تیبڑی ہی عبادت کریندے ہیں تے تیں کنے ہی مرد منگدے ہیں۔	إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤
۶۔ تول ساکول سدھارستہ ڈکھا۔	اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥
۷۔ اُنہیں لوکس دا راہ جہنیں تیں تئیں النام کیتن انہیں لوکس دا راہ نہ ڈکھا، جہنیں تیں تیبڑا غصب لٹھے تے نہ انہیں دا جبرھے گمراہ تھی گئیں۔	صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ⑦ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑧

سورة بقرہ مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۸۷ آیات تے ۴۰ رکوعن۔

۱۔ میں اللہ سے ناں دے نال (شروع کریں) حیرا بغیر منگے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

بُیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ میں اللہ جیگی طرح جائدال۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳۔ اے او کتاب جو جیندے وچ کوئی شک نہیں تے خدا

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ②

کے بُرٹ والے پرہیز گاریں کیتے رہنا۔

۴۔ (پرہیز گاروہن) جیرے ان ڈھیں گاہیں (حقیقتیں) کول

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

منین تے نماز (جماعت نال) اٹھیا کے پڑھن تے جو اس

رَزَقْنَهُمْ يُنْفِقُونَ ③

انہیں کول ڈتے اوندے وچول (اللہ دی راہ وچ) خرچ کریندن۔

۵۔ تے اولک اول کول وی منین جو ہدایت خدا کئے تیرو

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ

آئی تے (اول کول وی منین) جیرے منیں کئے پہلے نہیں تے

قَبْلِكَ ۚ وَالْآخِرَةُ هُمْ يَوْمِنُونَ ④

آئی تے آخرت تے وی اولیقن رکھیندن۔

۶۔ ایہے لوک اپنے رب کنیں (مٹن والی) ہدایت تے ہن تے ایہے

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ

ہی اولوکن جیرے کامیاب تھیون والہن۔

الْمُفْلِحُونَ ⑤

۷۔ بے شک اولوکن جنہیں انکار کیتے انہیں کول توں ڈرایا نہ ڈرا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ

انہیں واسطے بکا گال۔ اوندے منیں۔

لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑥

۸۔ اللہ سئیں تے انہیں دے دیں تے مہر لڈتی تے کتیں تے

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى

وی تے انہیں دی اکھیں تے پردن۔ انہیں واسطے (سمجھ کئے)

عُ

أَبْصَارِهِمْ غَشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑦

وڈا عذاب۔

۹۔ اے لوکس وچوں کچھ لوک انجمن جیرے کہن اسال اللہ تے

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

آخرت کول منندے ہن (سچی گال اے ہے) او منندے کائے نہیں۔

وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ⑧

۱۰۔ او اللہ تے مومنیں کول دھوکا ڈیندن تے (سچی گال اے ہے)

يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

جو او اپنے آپ کول دھوکا ڈیندے پتین تے این گال کول او

إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ⑨

کھیندے نہیں۔

۱۱۔ انہیں دے دیں وجہ بیماری ہے تے اللہ انہیں دی بیماری کوں ودھا ڈیسی تے انہیں کیسے بہوں دکھ ڈیون والا عذاب ہو۔ ایس واسطے جو او کوڑ مریندن۔

۱۲۔ تے جہاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو زمین تے گیڑ فساد نہ کھنڈاؤ او آبدن اساں تے اصلاح کرن والے ہیں۔

۱۳۔ سٹو! بے شک او ہے ہی گیڑی تے فساد ہی لیکن او سمجھدے نہیں۔

۱۴۔ تے جہاں انہیں کوں آکھیا ویندے تساں اینڑس ایساں گھن آؤ جیویں لوک ایساں گھن آؤن او آبدن کیا اساں ایویں من گھنوں جیویں پاگلین من گدھے۔ سٹو بے شک ایسے لوک ہی پاگل ہن لیکن او چاندے نہیں۔

۱۵۔ تے جہاں انہیں لوکیں کوں ملدن جنہیں من گدھے (انہیں کوں) آبدن اساں من گدھے تے اول جہاں اپنے جنہیں شری لوکیں کوں انج ملدن تے آبدن اساں تہاڑے نال ہیں انہیں نال تے صرف جہاں مریندے ہیں۔

۱۶۔ اللہ انہیں کوں انہیں بیٹیں دی سزا ڈیسی تے مہلت ڈیسی اپنی شیطانی وجہ گردان تھئے راہون۔

۱۷۔ اے اولوکن جنہیں ہدایت دے بدلے گمراہی مل گھن گدھی اے وپارا انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ ای او ہدایت پئین۔

۱۸۔ انہیں دی مثال اوں آدمی آلی کار» جیڑا بھا بھالے تے جہاں او بھا چودھا رو سو جھک کر ڈیوے تے اوں ویلے اللہ نیس انہیں دے سو جھلے کوں کھس گھتے تے انہیں کوں اندھا ریں وجہ چھوڑ ڈیوے تے او ڈیکھ نہ سگین

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١١﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ امْنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ ۗ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۚ لَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا بِحَقِّهِمْ ۖ وَلَٰكِن لَّمَّا جَاءَنَا الشَّيْطَانُ ۖ قَالَ إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَؤُونَ ﴿١٥﴾

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٦﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَحَتِ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٧﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَلَّتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ ۚ لََّا يَبْصِرُونَ ﴿١٨﴾

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ بوڑے گونگے تے اندھن ایں واسطے او ہدایت دونیں ولدے۔

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَّرَعٌ وَبَرْقٌ
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حُدُورَ
الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ او اول مینہ آلی کابن جیرھا جھرنے آوے اوندے وچ
اندھارے بن کرک ہے تے کجلی ہے۔ او بجلی دا اگھار سن کے موت
دے ڈرنے پئے کتیں وچ اگھیں چاؤیندن تے التڈنر کا فوس
کوں تباہ کرن والا۔

يَكَاذِبُونَ يُبْطِلُونَ أَبْصَارَهُمْ كَمَا أَبْصَاءُ لَهُمْ مَقْشُورَةً
فِيهِمْ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قُلُوبُهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ
بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

۱۸۔ بڑے، تھی بگسے جو بجلی انہیں دی اکھیں کوں چمک گئے جیسے دیکھ نہیں
تے سمجھ تھیندے تے اوندے وچ ٹر پندن تے جڈاں انہیں
تے اندھارا تھیوے کھڑویندن تے جے اللہ چاہے تے انہیں دے
کتیں کوں تے اکھیں کوں و بجا ڈیوے۔ بے شک اللہ سئیں ہر شے
تے قادر (اونوں پھرے)۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ اے لوگو! تساں اپنے اول رب دی عبادت کرو جنہیں تہا کوں پیدا
کیئے تے انہیں کوں پیدا کیتس جیرھے تساں کئے پہلے بن رابدا فائدہ
لے تھیں جو التاں متقی بن ڈیو۔

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَدَادًا أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٠﴾
وَلَا تَكُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢١﴾

۲۰۔ جنہیں تہا دے کیئے زمین دا فرش تے آسمان دی پھت بنائی
تے (جھرنے) مینہ وسائل تہا دے رنق کیئے اوندے نال
میوے کھڑن پئیاں لے چاندے ہوئیں اللہ نال کہیں کوں شریک نہ بناؤ
۲۱۔ جے کر تہا کوں ایس قرآن امیج شک جیرھا اسال اپنے بندے تے
لہائے نازل کیئے تے تساں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آوے
اللہ دے سوا اپنی سگت کوں وی سب گھن جے تساں سچے بوناں۔

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ ۖ أَتَدْنُو لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ جے تساں لے نہ کر سگو تے تساں لے کڈاں وی نہ کر سگو
ایں واسطے تساں اول بھانے ڈرو جنہدا اہل لوک تے پھرن تے لے
کافرین کیئے تیار کیتی گئی۔

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رَّزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ
وَأَنْتُمْ مُتَسَاءِلُونَ ۖ وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ

۲۳۔ تہا نہیں لوکس کوں جنہیں من گدے توں لے خوشخبری ڈے پئے
اوپرنگے کم دی کریندن جو بے شک انہیں واسطے بہوں سادے باغ
بن جنہیں دے وچ نہراں و ہندیاں پین۔ جڈاں انہیں کوں باغیں
وہوں میوے دارنق ڈتا ویسی تے او آکھن لے تے اور رنق

فِيهَا حُلْدُونَ ﴿۵۰﴾

جیرھا پہلے وی بڑا گیا ہا۔ تے ولا انہیں کوں ایہو جیہاں رزق
بڑا ویسی انہیں کیے اوندے وچ پاک جوڑے ازال پئے، ہوسن
تے اوندے وچ لکڑا رہ ولین۔

۲۷۔ بے شک اللہ سب کوں کوئی روک کاہنئیں کر انجی مثال بیان
کرے (بڑیوے) جیرھی محمدی ہودے یا اول کئے وی گھٹ۔ تے
جیرھے لوکس من گدھے او چاندن جو بے شک انہیں دے رب
کئے اسے سہی گال د تے جیرھے لوکس نہیں منیا او لے اہدن اللہ
سب لے مثال بڑے کے کیا چاندے تاہوں تائیدے نال ہوں
سارے لوک گمراہ تھیندن تے بہوں سارے ہدایت پاویندن۔ تے
ایندے نال سوائے اکھن نہ منن والیں دے ہیا کوئی گمراہ نہیں
تھیندا۔

۲۸۔ اکھن نہ منن والے (لوک) جیرھے اللہ دے نال پکا وعدہ کر کے
تروڑ پیندن۔ تے جیندا اللہ سب گنڈ من دا حکم بڑے اول کوں
روی، تروڑ پیندن تے زمین وچ گھیرتے فدا کریندن۔ ایہتے
لوک ہی گماتے وچن۔

۲۹۔ تسال اللہ سب داکوہں لکار کر بگدے او پھی گال لے ہے
جو تسال مردہ ہا دے تہا کوں زندہ کیتس پھیں تہا کوں مرلیں ولاییندا
کرلیں تے ول تسال ہوندا (اللہ سب د) ول ویس۔

۳۰۔ لے او ذات «جیں زمین دے وچ ہر خے تہا دے واسطے پیدا
کیتی تے ول آسمان دو دھیان کیتے سی تے سے آسمان پہلے
آسمان آلی کار مہا اُنسی۔ تے او ہر شے کوں چچی طع ہاندے۔

۳۱۔ جبلل تیڈے رب فرخیتس کوں اکھیس جو میں بے شک
دین وچ اپنا خلیفہ بناؤں والا ہاں تے فرخیتس اکھیا تو زمین وچ
ایسجے کوں خلیفہ بیڈین جیرھا اوندے وچ گیر فدا گھیتس تے رت
دیسی۔ پھی گال لے ہے جو اسال تیڈی پاکی صفتیں تے تریض نال بیان

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً
فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا
يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ
يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۵۲﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَهْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۳﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَنَاحًا ثُمَّ
اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۵۴﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ
وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

کریندے ہیں تے تیڈی بے عیبی کول بیان کریندے ہیں اللہ سئیں
آکھیا بے شک میل چانڈاں جیڑجی گال تساں نوہے چانڈے۔

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَٰؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اللہ سئیں حضرت آدم کول سارے ناویں دا علم ڈے دتا
تے ول انہیں شہیں کول فرشتیں دے سامنے کیا تے آکھیں
میکول انہیں ناویں دے متعلق ڈسو جے تساں سچے او۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ فرشتیں آکھیا توں پاک ہیں اساں اوں کئے ودھ کجھ
نہے چانڈے۔ جبر باتیں ساکوں علم ڈتے بے شک توں ایں چانڈی
والا تے بہوں حکمت والا ہیں۔

قَالَ يٰٓآدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ (اللہ سئیں) آکھیا اے آدم توں انہیں کول انہیں ناویں دے متعلق
ڈس جہاں آدم نے انہیں کول انہیں شہیں دے متعلق ڈسیا تے اللہ
آکھیا جو میں تہا کول آکھیا ہا۔ بے شک میں زمین تے آسمان دی
گلی گاہیں کول چنگی طرح چانڈاں تے میں اووی چانڈاں جینکوں تساں
لکیندے تے جینکوں تساں ظاہر کریندے او۔

وَاذْكُرْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جیرے ویلے اساں فرشتیں کول آکھیا جو تساں آدم دی فرمانبرداری
کو سارے فرشتیں آکھن من گدھا سوائے ابلیس دے اوں
انکار کیا تے وڈائی کیتس تے او با ای ناں منن والیں وچوں۔

وَقُلْنَا يٰٓآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا
رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں آکھیا بے آدم توں تے تیڈی زال بہشت وچ رہو
تے تساں پھیں اٹھے وچ جتھر مرضی آوے رچ کے کھاؤ تے تساں ڈوہیں
ایں وٹ دے کوہونہ وچا ہے رچے گیو ہے، تے تساں غلیں وچ
تھی ولسو۔

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے شیطان ڈونا میں کول وغلا کے بہشت وچ کڈھا پھوڑیا
جیندے وچ او ڈوہیں رہندے ہن۔ تے اساں آکھیا نکل وچوہاں
واسطے جو تہا ڈے وچوں کجھ کجھ بئے دے دشمن۔ اساں کجھ
مدت کیتے تہا ڈے واسطے زمین مکھن تے فاندے دی چانڈاں۔

فَتَلَقَّىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے پچیس حضرت آدم نے اپنے رب کئے کجھ گاہیں سکھیاں تے
خدا نے اوں دے اتے رحمت کیتی بے شک اللہ سئیں بہوں توبہ قبول

کرتن والا تے بہوں مہربان ۔

۳۹۔ اسان آکھیا تسان ایتھو نکل ونجو سارے تے جڈاں وی میں کنے
تہا ڈو ہدایت آوے تے جیر حامیڈی ہدایت تے طیس او نہ ہوسن
تے نہ او مو نچے تھیرن ۔

۴۰۔ تے جیٹں میں منیا تے ساڈی نشانیں کون کوڑا سمجھ نہیں لے
لوک دوزخی ہن تے اونہے وچ بہوں دیر تک رہن ۔

۴۱۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اولنعت کون یاد کرو جیری میں
تہا کون ہڈی تے تسان میڈے وعدے کون پورا کرو میں تہا ڈے
وعدے کون پورا کر لیاں تے تسان میں کنے ہی ڈرو ۔

۴۲۔ تے تسان من غمناں کتاب کون جیر ہی میں نازل کیتی تے
اولقہدین کرندی «اوندی جیر ہی تہا ڈے کول» تے تسان نہ
منن والیں وچ پہلے نہ بچر تے تسان میڈی آیات کون غمناں
تے نہ بچر تے میں کنے ہی ڈرو ۔

۴۳۔ تے سچ کوڑ کون ہک نہ بناؤ (رلا ملا نہ ڈیو اتے سچ کون
لکاؤ وی نہ تے تسان جانڈے وچ ۔

۴۴۔ تے تسان ٹہاتے پڑھو نماز کون۔ زکوٰۃ ڈیو تے رکوع کرتن
والیں نال رکوع کرو ۔

۴۵۔ کیا تسان لوکس کون حکم ڈیندو تے اپنے آپ کون جیل دیندو تے
تسان کتاب وی پڑھدے «کیا تسان اپنی عقل کنے کم نوہے
گھمدے ۔

۴۶۔ تے تسان مہرتے نماز نال اداں مگھو تے بے شک نماز
ڈاڈی ڈکھی «سوائے انہیں تے جیرے جہک لوانی کرندین ۔

۴۷۔ لے اولوکن جنہیں کون پکا لیتن «اپنے رب دے ملن دا
بے شک انہیں اونہو ولے ۔

۴۸۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اولنعت کون یاد کرو جیری میں

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَاَمَّا يٰٓاٰدَمُ فَكُنْ مِنْهَا
مُحَدًى فَمَنْ تَبَعَ هٰذَاى فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُوْنَ ۝۳۹

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِآٰيٰتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ
هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۴۰

يٰٓبَنِيْٓ اِسْرٰٓءِيْل اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْ اَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِيْ اُوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَاِيَّايَ
فَاَذْكُرُوْنَ ۝۴۱

وَاٰمِنُوْا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكْفُرُوْا
اُوْلٰٓئِكَ كَافِرٌۭ يَّهٌ وَلَا تَشْتَرُوْا بِآٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا وَاِيَّايَ
فَاتَّقُوْنَ ۝۴۲

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ
تَعْلَمُوْنَ ۝۴۳

وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاَتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوْا مَعَ
الرَّٰكِعِيْنَ ۝۴۴

اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ
تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝۴۵

وَاسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِيْرَةٌ اِلَّا عَلَى
الْغٰشِيْنَ ۝۴۶

الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنْهُمْ مُّلتَقُوْا رَبَّهُمْ وَاَنْهُمْ اِلَيْهِ
رٰجِعُوْنَ ۝۴۷

يٰٓبَنِيْٓ اِسْرٰٓءِيْل اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

تہا کوں بڑی تے بے شک تہا کوں فضیلت بڑی اوں زمانے دے
سارے لوکیں تیں۔

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے تیں اوں بڑے کئیں بڑو جڈاں کوں کم نہ اوسی کیں
دے کچھ وی تے نہ اوندے کیتے کوئی سفارش منی ویسی تے نہ اوہے
وہاں دے وچ کوئی شے گدھی ویسی نہ اوندی کوئی امداد کیتی ویسی۔

وَإِذْ يَجْعَلُكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُوكُمْ سَوَاءَ الْعَذَابِ
يَدَّ يَحُونَ إِنَّمَا كُفِّرُ نِسَاءً كُفِّرُ فِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جڈاں اساں تہا کوں چھڑوائے (بچائے) فرعونیں کئیں او
تہا کوں بڑا دھاڑ کھا عذاب پچیندے بن۔ تہا بڑے پتریں کوں مار
گھیندے بن تے تہا بڑی تربیتیں کوں جیندا رکھیندے بن تے
اینڈے وچ تہا بڑے رب دا تہا بڑے تے بہوں وڈا احسان ہا۔

وَإِذْ قَرْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَجْنَحْنَكُمْ وَاعْرِقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ جڈاں اساں تہا بڑے کیتے سندر کوں چیر جاتاں تہا کوں بچا
گدھاتے غرق کر ڈیا فرعونیں کوں تے تیں بڈے کھوڑے ہا دے۔

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جڈاں اساں وعدہ کیا موسیٰ تال چالی راتیں داتے تیں اوندی
کنڈ پچھو کب گاہے کوں (معبود) بنا گدھا پکی گال لے بے کہ تیں
وڈے ظالم ہا دے۔

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ ول اساں تہا کوں اینڈے بعد معاف کر ڈیا تیں تیں
الہ سبب دا شکر کرو۔

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے جڈاں اساں موسیٰ کوں کتاب بڑی ہانی تے معجزات بڑے
بن تیں تیں جو تیں ہدایت پاؤ۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ إِنَّمَا تَظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتَوْبُوا إِلَى بَارِكِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِكِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا جوںے میڈی قوم بے شک تیں
گاہے کوں (معبود) بنا کے اپنے اتے دڑا ظلم کیتے بن تیں تیں اپنے
پیدا کر ڈ والے کئیں تو بہ کرو تے اپنے من کوں مار گھنو۔ اے
تہا بڑے کیتے تہا بڑے رب دے حضور چنگانی او تہا بڑے اتے
رمت کر لے بے شک او تو بہ قبول کر ڈ والا تے وڈا مہربان ہا۔

وَإِذْ قُلْتُمْ لِمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ تَجَافً
فَأَخَذْنَا لَكُمْ الضُّعْفَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے جڈاں تیں اکھیا اے موسیٰ اساں تیکوں اوتیں کڈا ہیں
نہ فیسوں جے تیں اللہ سبب کوں ظاہر نہ پچھ گھنوں۔ ول تہا کوں
پچھ گدھا۔ تہا کسرت دا لے عذاب پچھ گدھا تے

تساں بڑے رو گیو ہے۔

۵۷۔ دل اسان تہا کوں تہا بڑی تہا ہی سے بعد اٹھایا ہا سے متاں
تساں التدریس دا شکر کرو۔

۵۸۔ تے اسان تہا بڑے اُتے جھڑدی چھاں کیتے تے تہا بڑے واسطے
کھسپیاں تے پیڑے ہما نے رہیا کیتے اسان کما و جو پاک شبیں
اسان تہا کوں بڑن۔ تے ساڈے تے انہیں علم نہیں کیتا اپنے اتے
علم کیتے نے۔

۵۹۔ جیڑاں اسان انہیں کوں آکھیا ایں دستی وچ پہرہ و نچو تے تساں
رہج کے کما و جھو تہا بڑی مرضی آوے تے تساں پورا اکھن میندے
ہوئیں دروازے وچ پیہو تے آہرے و نچو ساڈا بار ہوا کر اسان
تہا بڑے گناہ جنم بڑی سورتے اسان چنگائی کرن والیں کوں زیادہ بوندے
نہیں

۶۰۔ انہیں ظالمیں اوں گال کوں بدل بڑا تہا جیری اسان انہیں کوں آکھی
ہانی جنہیں اسے ظلم کیتا با انہیں اسان آساں کنیں غلاب لہایا ہا ایں
واسطے جوا و اکھن نہ میندے ہن۔

۶۱۔ تے جیڑاں حضرت موسیٰ نے اپنی قوم کیتے پانی منگیا ہا تے
اسان آکھیا مارا پنے سونے کوں اوں پتھرتیں پچھیں اوں کنے
بارہ چٹے وہن لگ پئے۔ سارے لوک ایں اپنے اپنے تڑکوں
بھٹیکا کر گدھا (اسان آکھیا) التدریس دے رزق کنیں کھا و
تے پیو تے زمین وچ گہڑ گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۶۲۔ تے جیڑاں تساں آکھیا اے موسیٰ اسان ہک کھانے تے
کڑا ایں صبر نہ کر سون توں دعا کر ساڈے کیتے اپنے رب کنیں
جو زمین جو کچھ پیدا کریندی ء او ساڈے کیتے پیدا کرے جیڑیں
سبزیاں پاپیاں، کٹک، مورھی دی دال تے وسل (اوں ویلیے
التدریس آکھیا) جوتساں چنگی شے دے بدلے لگی شے واناوٹ
چاہندے ء (ہن تساں) کہیں شہر وچ پہرہ و نچو بے شک جو

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۵۷﴾

و ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ
السَّلْوى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَ
لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۵۸﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَلَؤَلِيهَا يَشْتَكُمُ
رَعْدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ وَسَنُرِيدُ الْحَمِيسِينَ ﴿۵۹﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۶۰﴾

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَضِيبًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاثٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ
اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۶۱﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ
لَنَا رِزْقًا يُخْرِجُ لَنَا مِمَّا تَنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ
قَتَائِبِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ
الَّذِي هُوَ آذَنٌ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهِيْطُوا صَٰمِرًا فَإِنَّ
لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَخَضِرْتُ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالسَّكَنَةُ
وَبَاءُ وَنَغَصِبُ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَتَقُولُوا الصَّٰلِحَاتِ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝۱۶

کبھ تساں منگدے، تمہا کوں مل ویسی تے انہیں کوں ذلیل
تے بے وس کر ڈتا گیا تے او اللہ سیس دی کاوڑ بیٹھ آگئے
اے اس واسطے تھیا جو انہیں اللہ سیس دی آیتیں کوں نہ منیا با
تے نیس کوں ناسق قتل کر ڈ دی کو شش کریدے ہن۔ اس
واسطے جو انہیں اکھن نہ منیا تے مدین ددھ گئے ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالشَّٰصِرِينَ
الضَّالِّينَ مِنْ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ
صَالِحَاتٍ فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝۱۷

۶۳۔ بے شک اولوک جنہیں من گدھے تے یہودی تے عیسائی
تے مانی (انہیں وچوں) اجر بے لوکس اللہ سیس کوں
تے قیامت دے ڈیند کون من گدھے تے چنگے کم کیتے انہیں کیتے
انہیں دے رب کنیں اجر بے انہیں کوں نہ کوئی ڈر تے نہ او
موجھے تھین۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا
مَا آتَيْنَاكُمْ بَقْوَةً وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝۱۸

۶۴۔ تے جڈاں اسان کیں لپکا وعدہ گدھا ہاتے تساں
اُچھے زوہ طور دے تلے کھڑے باوے (اسان تمہا کوں اکھیا با)
بھیر ہی شے اسان تمہا کوں ڈیوں اونکوں پورے زور نال بھیکا
کرو جو اوندے وچ، اونکوں یاد رکھو تاں جو تساں متقی
بٹن وچو۔

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝۱۹

۶۵۔ ول تساں ایندے بعد بھگر گئے جے تمہا ڈے اتے
اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تساں انہیں وچو تھی وچو
با جنہیں کوں گھانا تھیندے۔

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِرِينَ ۝۲۰

۶۶۔ تے تساں انہیں کوں وی سہان گدھا با حیر بے چٹن چٹن
(سینچرا دے معاملے وچ) بہوں ددھ گئے ہن۔ اسان انہیں کوں
اکھیا جو تساں ذلیل بندہ (بھولوں) بٹن وچو۔

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَ
مَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۝۲۱

۶۷۔ اسان انہیں کوں عبرت بنا ڈتا انہیں لوکس واسطے وی جبرے
اون ویلے ہن پئے تے بعد آلیں کیتے وی تے ہمیز گاریں کیتے
نصیحت بنا ڈتا۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا
بَقْرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ

۶۸۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا کہ اللہ سیس تمہا کوں
مکرم ڈتے جو تساں گنجل کو مو۔ انہیں اکھیا جو توں ساڈے نال

مَنْ الْجَاهِلِينَ ۝۹

ہٹ مریندا پیس۔ حضرت موسیٰ اکھیا میں اللہ سیں کئے پناہ
مگدال جو میں ہا ہیں وہر تھی و نہاں۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ ذَلَّا بِكُمْ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ
فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ۝۱۰

۹۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے اپنے رب کئے دعا کرو ساکوں
ڈسے جو اوگنوں کنجھی۔ حضرت موسیٰ اکھیا کر بے شک اللہ
سیں آہرے جو اوگنوں نہ پڑھی۔ تے نہ گابی۔ ایندے
وچ د پکار۔ تہا کوں جیرھا حکم ڈتا گئے اوں کرو۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا
قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْهَا
تَسْرُ النَّظِيرِينَ ۝۱۱

۱۰۔ انہیں اکھیا توں اپنے رب کئے دعا کر کے کیتے دعا کر کے
پچھ جو اوں گنوں دارنگ کیجھا۔ حضرت موسیٰ اکھیا او
آہرے جو اوگنوں پہلی۔ تے گمما ہٹ (ہلد) آلی کارا وندا
رنگ و ڈیکھن والیں کوں بڑا چا چنگا گلدے۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشْبَهُ
عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ۝۱۲

۱۱۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے دعا کر کے اپنے رب کئے پچھ
جو اوگنوں کنجھی بے شک ساڈے کیتے اوگنوں نشا ترے سجا پو
نیں رہی۔ تے ہٹ جے اللہ سیں چاہیا تے اسان ہدایت پاگھنوں۔
۱۲۔ حضرت موسیٰ اکھیا بے شک اللہ سیں آہرے جو اوگنوں نہ بین
تے ہٹ دہان کیتے جپائی گئی۔ تے نہ ہی رڑھ کوں پائی پلیدی۔
ٹھیک ٹھاک۔ تے اوندے وچ کوئی عیب نہیں۔ (آخر اکھیر نے
جو ہٹ تیں سچی گال کیتی اے ول انہیں گنوں گنھی تے سچی گال اے
ہے کہ انہیں دا اے کم کرن دارو۔ کا ناں ہا۔

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شَيْءَ فِيهَا قَالُوا النَّارُ
جِئْتُ بِالْحَقِّ ذَلَّ بِكُمْ هَاوَمَا كَاذِبُونَ يَعْمَلُونَ ۝۱۳

۱۳۔ اول دیکھے کوں وی یاد رکھو جیڑاں تہاں ہک (وڈے) آدمی
کوں قتل کر ڈتا۔ ول تہاں اوندے قتل دے بارے وچ جھوٹا کیتا
تے اللہ سیں جیرھی گال تہاں کیندے ہا وے اوں کوں ظاہر
کرن والا۔

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادْرَأْهُم فِيهَا وَاللَّهُ خُزِّرَ مَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝۱۴

۱۴۔ ول اسان اکھیا ایندی بعض گالیں کوں بعض نال رلا کے ڈیکھو
تے ایویں اللہ سیں مونس برٹیں کوں جیندا کریندے۔ اے تہا کوں
پیشیاں نشانیاں دکھیندے تہاں جو تہاں عقل نال کم گنور۔

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
الْمُتَىٰ وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ۝۱۵

۱۵۔ کچھیں تہا بے دل ایندے بعد سمت تھی گئے ایویں جو میں

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ عَنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَابَةِ

أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ
الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَسْقَى فَيُخْرِجُ مِنْهَا الْحَبَّ
وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

پتھر پھوڑوں یا اول کئیں دی ودھ سخت۔ بے شک کچھ پتھر ایٹھے
ہن جنہیں کئیں نہراں ویہ پوندن تے سہی گال لے سبے ہرے شک
کچھ پتھر ایٹھے ہن جیرے ترندن تے انہیں وچوں پانی نکل ندرے۔
تے بے شک کچھ دل ایٹھے ہن جیرے اندسین دے ڈر کئیں
اللہ دے اگوڑھے پوندن تے اللہ سیں جو تساں کریندے، انہیں
کئیں بے خبر نہیں۔

اَفَتَطْمَعُونَ اَنْ يُّؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْحَرِفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقِلُوْهُ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۶﴾

۷۶۔ اے مسلمانو! کیا تساں ابن گال دی امید رکھیندے، جو او
تہا بڑی گال کول من گھنسن تے سہی گال لے سبے جو انہیں وچوں ہک
لؤلہ ایٹھا، جیرا اللہ سیں دی گالیں کول سندرے تے سمجھن دے بعد
اوندا مطلب وٹا پوندن تے انہیں کول اینداپتہ ہوندے۔

وَإِذَا قَالُوا اٰمَنُوْا قَالُوْا اٰمَنَّا وَلَٰكِنْ اِنْ اَخَذَ بَعْضُكُمْ
اِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوْا اَنْتَ حِدُوهُمْ فَمَنْ فُتِحَ عَلَيْهِمْ
يُحَاجُّوْكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۷﴾

۷۷۔ تے جیرے ویلھے او مدن منن والیں کول آہن اسان
ایمان گھن آئے یں تے جیرے ویلھے ہک بوجھے کول انج
مدن تے او آہن کیا تساں انہیں کول او گالیں ڈسیندے،
جیرھیاں اللہ سیں تہا بڑے اُتے ظاہر کیتن تے نتیجہ اے نکلی
جو او تہا بڑے نال تہا بڑے رب دے اگو حجتاں کر لیں۔ تساں عقل
نال کم کیوں نوزے گھندے۔

اَوَلَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۸﴾

۷۸۔ کیا او ایں گال کول نہیں چاندے جو بے شک اللہ سیں جو
کچھ او کیندن تے جو کچھ او ظاہر کیندن او کول چاندے۔

وَمِنْهُمْ اٰمِنُوْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ اِلَّا اَقَاوِيْ وَلَٰكِنْ هُمْ
اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿۹﴾

۷۹۔ تے انہیں وچوں کچھ لوک ان پڑھن سوائے انہیں گالیں دے
جیرھیاں کوڑیاں ہن بیا اپنی کتاب واکوئی علم نہیں رکھیندے او
صرف تیکے مریندن۔

قَوْلٍ لِّلَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ الْكِتٰبَ لَا يُدْرِيْهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُوْنَ
هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَسْتَرْوٰاْ بِهِ نَسِيًا قَلِيْلًا قَوْلٍ
لَّهُمْ مِمَّا كَتَبْتُ اٰيٰتِيْمُ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۰﴾

۸۰۔ تے ہلاکت انہیں لوکیں واسطے جیرے اپنے ہمتیں نال کتاب
لکھدن تے ول آہن اے اللہ سیں کول آئی، ہتاں جو او
ایند اٹھوڑا جہاں نل گھن۔ تے ہلاکت انہیں واسطے اپنے ہمتیں
نال کھن دی وچہ نال تے ہلاکت انہیں واسطے جو او کیندن۔

وَقَالُوْا لَنْ نَّمْسَخَ النَّارَ اِلَّا اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً قُلْ

۸۱۔ تے او یہودی، آہن ساکول بھا اصولوں بگسی سوائے

اتَّخَذَ ثَمَرُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يَخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَكَ
أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۱﴾

تھوڑے جہاں میں ہے۔ اے رسول توں اکھ کیا گدھی بیٹے
۸۱۔ تسان۔ اللہ سب کیں کوئی وعدہ تے دل اللہ سب اپنے
وعدے دی خلاف ورزی کڈاہیں نہ کرلیسی۔ یا تسان اللہ سب دے
خلاف کوئی ایجی گال اپنے آبدے ۸۱۔ جیندا تہا کوں پتہ کاہ نہیں۔
۸۲۔ ہاں اے سچ جیرے نوک گندہ کم کرلیں تے اوگن گی انہیں
کوں دلیٹ گھنسی تے ایجیے نوک دوزخی ہن تے او بہوں دیر تک
اوندے وچ رہن۔

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَاطِبَتُهُ فَلَوْلِكَ
أَصْحَبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۲﴾

۸۳۔ تے جنہیں من گھدے تے نیک عمل کیتے نیں اے جنتی
ہن تے اوندے وچ ہمیشہ تے یگا رہن۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اسان بنی اسرائیل کیں
پکا وعدہ گدھا جو تسان اللہ سب دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو
تے بیو ماناں چنگا سلوک کرو تے گھاٹے سکے تے یتیمیں تے
مسکینیں نال وی چنگا سلوک کرو تے لوکس نال چنگی گال کیتی کرو تے
نماز باجماعت ٹھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈلو پھیں تہا ڈے وچو
تھوڑے بندیں دے سوا باقی سارے پھر گئے تے تسان من
پیر گدھے۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا
اللَّهَ ۚ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ ۖ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿۸۴﴾

۸۵۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اسان تسان کیں پکا وعدہ
گدھا باجو تسان آپت وچ ہک پے دی رت نہ وسمیو۔ تے نہ
تسان اپنے آپ کوں اپنے گھریں وچو کڈھیں سول تسان ایں گالں ہن گدھا با
تے تسان ایں گال دے گواہ۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا
تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ
تَشْهَدُونَ ﴿۸۵﴾

۸۶۔ دل تسان او ہے ہڑے جیرے ہک پے کوں قل کریتے
۸۶۔ تے تسان اپنے وچو ہک ٹولے کوں انہیں دے گھریں وچو باہر
کڈھیندے ۸۶۔ تے مد کریندے ۸۶۔ انہیں دے خلاف گندہ تے ظلم
نال ہک پے دی تے جے تہا ڈو قیدی تھ کے آون تے تسان
فدیہ بٹے کے چھڑوا گھندے ۸۶۔ انہیں وچ پھڑواو تے تہا ڈے
اتے حرام کھا گیا کیا تسان منیدے ۸۶۔ کتاب دے کچھ کھ کھ کوں

ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فِرَيقًا
مِّنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَتَطَهَّرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتِوكُمْ أُسْرَىٰ تَقْتُلُوهُمْ وَهَٰوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتَوَمِنُونَ بِبَعْضِ
الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ

يُرْذَوْنَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۸۷﴾

تے کچھ سے دانکار کریندے؟ (تساں ڈسو جو) اوکوں بی کیا سزا مل سگدی؟ جیرھا تہا ڈے وچوں ایجا کم کرے سوائے اس دنیا وچ رسوائی دے تے جینہ قیامت دے ڈاڈھے عذاب دو وولائے ولین تے اللہ سیس بے خبر نہیں جو تساں کریندے؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۸۸﴾

۸۷۔ ایسے لوکن جنہیں دنیا دی زندگی کوں مل گھن گھدھے آخرت دے وٹاندرے وچ تے انہیں تے عذاب ہولانہ کیتا ویسی تے نہ انہیں دی امداد کیتی ویسی۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿۸۹﴾

۸۸۔ تے اساں بے شک حضرت موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے بعد اساں اوندے دین دی خدمت کیتے پٹھے بہوں رسول تے اساں ابن مریم کوں کھلے کھلے نشان ڈتے تے اساں اوندی امداد کیتی روح القدس نال۔ جیڑاں وی تہا ڈو کوئی رسول آئے جنہیں کوں پسند نہ کریندے سن تہا ڈے دل تساں وڈائی کریندے ہوئیں کنہائیں کوں جھٹلا جاتا تے کنہائیں کوں قتل کر ڈتا۔

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۹۰﴾

۸۹۔ تے انہیں آکھئے ساڈے دلیں تے پردن پر سیج لے ہے جو اللہ سیس انہیں تے لعنت کیتی انہیں دے انکار دی وجہ نال تے بہوں تھوڑن جیرھے ایساں گھن آئن۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ قَالُوا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۹۱﴾

۹۰۔ تے جیڑاں انہیں دو کتاب آئی اللہ کنیں جیرھی کتاب اوندی پیشگوئیں دی تصدیق کریندی، جیرھی انہیں کنیں ہے۔ تے ایس کنیں پہلے اوکا فری تے فتح پاوون دی دعا منگدے سن۔ جیڑاں انہیں کنیں او شے آئی جیرھی انہیں سچان گدھی؟ تے دل اوندانکار کر ڈتے نیں۔ ایجھے نہ منٹ وائیں تیں اللہ سیس دی لعنت۔

يُنَسِّأُ اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَعِثْنَا نَزَلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿۹۲﴾

۹۱۔ لے بہوں گندی شے ہے جینہ دے وٹاندرے وچ انہیں اپنی جان کوں وچا ہوئے اوواں گال دا انکار کریندن جیرھی اللہ سیس لبائی؟ وگڑو کے جو اللہ سیس اپنے بندیں وچوں جینہ دے اتے چاہندے فضل کیوں کریندے۔ او ایس وجہ کنیں اللہ سیس

دی ہک کا وڑ دے بعد ہی کا وڑ تلے آئے تے کافریں کیتے ذلیل
کون والا عذاب۔

۹۲۔ تے جڈیاں اساں انہیں کول آکھئے کہ من گھنوجرا تعلیم اللہ سٹیں
لہائی ۶۔ انہیں آکھئے اساں اوکوں تہاں من گھندے پس جیڑی ساڈو
آئی ۷۔ تے ادنیٰ منیدے اوکوں جیڑی اوندے علاوہ ۸۔
تے بے شک او سچ تے جوا انہیں کنیں ہے اوندی دی تصدیق
کریدی ۹۔ توں آکھ تہاں کیوں قتل کریدے باوے۔ اللہ سٹیں
دے نیس کول ایں کنیں پہلے جے تہاں پچھے منٹوالے باوے
۹۳۔ تے تہاڈو جڈیاں آئے موسیٰ کھلے کھلے نشان گھن کے ول
تہاں اوندے فوجی دے بعد گاہے کول خدا بنا گدھا تے تہاں دڑے
ظلم کرن والے باوے۔

۹۴۔ تے جڈیاں اساں تہاں کنیں لکا وعدہ گدھا ماتے تہاں طور
روہ دے تلے کھڑے باوے رستے تہاں کول آکھیا باوے ابو اس
تہاں کول دے اوکوں پورے زور نال جھیکا کرو تے سٹو۔ انہیں
آکھئے اساں سن گدھے تے منیدے نئے سچ لے ہے جوا انہیں
دے کفر دی وجہ نال انہیں دے دلین وچ گاہے دی محبت
گھر بنا گدھا توں آکھ دے او بہوں بُری ۷۔ جیڑی گال دا تہاڈا
ایمان تہاں کول حکم ڈیندے جے تہاں پچھے ایماندار ہوے۔
۹۵۔ توں آکھ دے جے کر آخرت دا گھر اللہ دے نزدیک نہیں لوکس
کول چھوڑ کے خالص تہاڈے واسطے ہئے تے موت منگو جے
تہاں پچھے ۸۔

۹۶۔ تے لے لوک اپنے جتیں نال جیڑی کمانی ابو پہلی
کھڑن کڈا دیں وی موت نہ منگن تے اللہ سٹیں خالص کول دڑا
چاندے۔

۹۷۔ تے توں بے شک لوکس کنیں انہیں کول تے جیڑے مشرک ہن
انہیں کول زندگی دا زیادہ بچھا پٹیں۔ انہیں وچل ہر آدمی لے چاہندے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا
أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَنَكْفُرُ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ
مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٧﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْعَوْا قَالُوا
سِعِينَا وَ عَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ يَسَسَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٨﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٩﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٠٠﴾

وَلَيَخَذَنَّ لَهُمْ أَحْصَ النَّاسِ عَلَىٰ حَبِوَةٍ ۖ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا آخِ يَوْمَ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ
بِمُزَحَّزِحٍ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ

بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

کہ او ہزار سال تک جیندا رہے۔ سچ لے ہے جو اے عمر! انکوں پر میں نہیں رکھ سگدی اول عذاب کنیں۔ اللہ سیٹل جو او کریندن اول کول بڑھا کھڑے۔

﴿۹۸﴾

۹۸۔ اتوں اکھڑے جو (جیرھا شخص جبرئیل دادشمن۔ اوں تے بے شک تیڈے دل تے) (اے کتاب) اللہ دے حکم نال بہائی جو جیہی تصدیق کرنیدی، اوں کتاب دی جیہی پہلے کنیں بہائی پئی تے او ہدایت تے بشارت ڈیندی، منطی والیں کول۔

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۹۸﴾

۹۹۔ جیرھا شخص اللہ داتے اوندے فرشتے داتے اوندے رسولیں دا تے جبرئیل داتے میکائیل دادشمن تے بے شک اللہ سیٹل اچھے کافرین دادشمن۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَلَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ تے بے شک اساں تیلو کھلے کھلے نشان بہائی تے ایندا انکار سکھن نہ منن والیں دے سوا بیا کوئی نہیں کریندا۔

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۱۔ کیا اے گندی ہال نہیں جو جبرئیل دی انہیں کوئی وعدہ کیتے تے انہیں وچرک ٹوڑے اوں کول سٹ گھتے۔ سچ لے ہے جو او منیدے نہیں۔

أَوْ كَلِمَاتٍ عَلَهِدًا وَعَهْدًا أُنْذِرُكُم بِهِ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَدَّلَ الْاَثَرَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۲۔ تے جبرئیل انہیں دو اللہ سیٹل لوں کوئی رسول آئے جیرھا انہیں دی اول تعلیم دی تصدیق کرنیدی جیہی انہیں کنیں ہے تے پچھیں جیکوں کتاب بونی گئی بہائی انہیں وچرک ٹوڑے اوں کتاب کول کنڈ کچھ سٹ گھتے، یوں جیہی او چاندے نہیں۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَأَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كُتِبَ اللَّهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانْتَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۳۔ تے او یہودی انہیں شیطانیں دی انہیں گالیں تے چلے دے رہ گئیں جیرھے او حضرت سلیمان دی حکومت دے غلام کرنیدی ہن۔ سچی گال لے ہے جو کفر نہیں کیتا۔ حضرت سلیمان نے انہیں شیطانیں کفر کیتے او شیطان لوکیں کول بلو سکھیندے ہن۔ تے او اپنے خیال وچ اوں گال دی نقل پئے کرنیدی ہن جیہی بال وچ اللہ سیٹل باروت ماروت تے بہائی تے سچی گال لے ہے جو او کہیں کول کھنہ سکھیندے ہن جے تیں او بڑوہیں لے ناں آکھن با جو اساں تہا کول

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ ۖ وَ مَا كَفَرَ سَلِيمُنَ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْيَتَرَةَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَائِكِينَ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ

بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠﴾

آزادوں کے پاس ایسے واسطے توں ساڈی گال دا انکار نہ کرتے او
لوک اتہیں دوناہیں کنیں اچھے (دا) سکھدے ہن جیندے نال
پسے تے زال ورج جھپڑا تھی ویندا با۔ تے اولہ دے حکم دے سوا
کہیں کوں دی تکلیف نہ پچیندے ہن۔ تے او بہودی اینجھاں گاہیں
سکھدے پین جبریاں اتہیں کوں گھانا ڈالین تے فائدہ نہ پچین۔
بے شک اتہیں لوکیں کوں پتہ ”جو جبر می شے“ اول گھندے
پین۔ آخرت ورج اونڈ کوئی حصہ نہیں او بہوں گندہ جیندے
وٹاندے ورج اتہیں آپ کوں دیکھا ہوئے۔ ڈاڈھا چنگا با جے
او جان وچن با۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ
لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

۱۰۴۔ تے جے اولوگ من گھن با تے اللہ کنیں ڈرن بار تے اتہیں
کوں پتہ لگد وچے (با) جو ایند لہلہ اللہ سٹیں کنیں بہوں چنگا ہو
ڈاڈھا چنگا با جے او جان وچن با۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٢﴾

۱۰۵۔ اے منق والے لوک! اس رسول کوں ”راعنا“ نہ آکھیا کرو
”انظرنا“ آکھیا کرو تے گال کوں (غور نال) سنیا کرو تے کافریں
واسطے عذاب ڈاڈھا تکلیف ڈیوٹ والا۔

مَا يَذُّوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشَّارِكِينَ
أَنْ يُزَكَّ عَنْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٣﴾

۱۰۶۔ اہل کتاب وچوں اولوگ جنہیں نیں منیا تے مشرک دی
نہیں چاہندے جو تہا بڑے اتے اللہ سٹیں کنیں کوئی چنگی گال
لہوے۔ تے اللہ سٹیں اوں بندے کوں چنندے اپنی رحمت
کیتے جینکوں چاہندے۔ تے اللہ سٹیں وڈا فضل کرن والا۔

مَا نَسْخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا فَأَتَّ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ
مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤﴾

۱۰۷۔ اسال کہیں نشان کوں نے منیدے یا بھلیدے جے تیں
اسال اوں کنیں چنگیاں یا اوہو جیہاں نشان نہ گھن آؤں۔ کیا تیکوں
نہیں پتہ جو بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَ
مَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٥﴾

۱۰۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک اللہ سٹیں واسطے جے آسمانیں
تے زمین دی حکومت تے اللہ سٹیں دے سوا تہا بڑے واسطے نہ
کوئی سنگتی تے نہ امدادی۔

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلِ مُوسَىٰ مِنْ

۱۰۹۔ کیا اسال چاہندے جو اپنے رسول کنیں اوہو جیہاں گاہیں

قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِدَلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
التَّسْبِيلِ ۝۱۰

پچھو جیویں یں کنیں پہلے حضرت موسیٰ کنیں بچھا گیاں ہن تے
یاور کھوجیر صا کفر کولں بدلیسی ایمان نالں اوسدھے رستے کنیں
جھلی پئے گئے۔

وَذَكِّرْهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُرْذُونَكُمْ مِنْ بَعْدِ
إِيمَانِكُمْ كَقَارِئِهِمْ حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مَنْ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۱

۱۱۔ بہول سارے چاہندن اہل کتاب وچوں اپئے دیس دے
حسدی وجر نالں جو تہاکولں حق کھل وچڑھتے تہاڑے ایمان
دے بعد ولں کافر بنا ڈیوں۔ تے لتاں انہیں کولں معاف کر ڈیوتے انہیں
کولں کھنڈ اکھوجے تیں اللہ سئیں دا حکم نہ اونچے بے شک اللہ سئیں
برجیز تے قادر۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝۱۲

۱۲۔ نماز باجماعت ٹہاکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے جو لتاں اپئے
واسطے اگوجھٹیسو نیکی تے چنگانی لتاں اول کولں اللہ سئیں کنیں
موجود پیسور بے شک اللہ سئیں جو لتاں کریدے پڑا کھڑے
۱۳۔ تے انہیں اے آکھئے جو بہشت وچ کوئی داخل نہ تھیسے جسے
تیںں او یہودی تے عیسائی نہ ہوسی اے انہیں دیاں جوابشاںں۔ تولں
انہیں کولں آکھجے لتاں پچھے تے دلیل گن آؤ۔

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ
نَصْرَانًى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۱۳

۱۳۔ سنو! جیرھا شخص اپنی ساری توجہ اللہ سئیں دے سپرد کر
ڈیوے تے نیک کم کرن والا ہووے تے اوندرا بدلہ اوندے
رب کنیں۔ تے اوندے پارسن تے نہ مونجھے تھیں۔

۱۴۔ تے یہودی آبدن جو عیسائیں کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں۔ تے
عیسائی آبدن جو یہودی کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں تے اویکے بکا
کتاب پڑھدن۔ ایہو جیہاں گاہیں ادوی آبدے ہن جنہیں کولں
کوئی پتہ نہ ہا تے اللہ سئیں قیامت دے ڈینہر انہیں وچ جنہیں
گاہیں دا فیصلہ کر ڈیسیں جنہیں وچ دا اختلاف کریندن۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ قَالَ اللَّهُ
يُحْكَمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝۱۴

۱۵۔ تے اول کنیں ڈرا عالم کون تھی سبگدے جیرھا منع کرے
اللہ سئیں دی مسیتیں کنیں جو انہیں دے وچ اللہ سئیں دانالں گدھا
ونچے تے اول کولں برکڑن دے پچھو پئے گئے۔ انہیں کولں تے چاہی دا
پا جو اللہ سئیں دی مسیتیں وچ ڈر ڈر کرے پھن با انہیں واسطے

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسِيحَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا
اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ
يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُ لَّهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۵﴾

وَلِلَّهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۶﴾

دنیا وچ وی ذلت تے آخرت وچ وڈا عذاب۔

۱۱۶۔ تے اللہ سٹیں کیتے ہن پروادھ تے پکا دھ ایں واسطے تہاں جنت
دی منکر سید اللہ سٹیں دی توجہ اڈا ہیں بے شک اللہ سٹیں وسعت
ڈیوٹ والا تے بہوں جائنٹ والا۔

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٗ قِنْتُونَ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۷۔ تے انہیں اکھٹے جو اللہ سٹیں اپنا پتر بنا گدھے راہیں دی
لے گال ٹھیک نیں اللہ سٹیں تے پاک تے جی گال لے ہے جو
کھڑن تے آسمانیں وچ سب کچھ اللہ سٹیں داہ تے ہر شے
اوندا اکھٹ میندی۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ تے اونویں سروں بناوٹ والا زمیں تے آسمان دا تے
جیڈاں او کہیں کم دافید کریدے تے صرف لے آہرے تھی وچ
اوپر تھی دیندی۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُعْلِمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا
آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَابَهَتْ قُرُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ تے اولوک جبرھے کچھ علم نیں جائدے آہن جو اللہ سٹیں
ساڈے نال کیوں نیں لیندا یا ساڈے کوئی نشان کیوں نیں لندا
ایہو جہاں گاہیں انہیں کنیں پہلے دی لوک کریدے ہن۔ انہیں
دے دل کجوجہیں تھی گئے اسان ایجھے لوک کیتے جبرھے یعین
رکھیندن نشانیاں کھول کھول کے ڈسا ڈتین۔

إِنَّا أَرْسَلْنَا بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُشْعِلْ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ اسان بے شک تیکوں سچائی نال بشارت ڈیوٹ والا تے
ڈراوٹ والا بنا کے پھیلے تے تیر کنیں دوزخیں دے متعلق کچھ نہ
بچھا ویسی۔

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ
مِلَّتَهُمْ قُلْ إِن هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ یہودی تے عیسائی تیرڈے نال کڈا ہیں وی راضی تھی سن۔
جے تہیں انہیں بے مذہب دی پیروی نہ کریں۔ توں آکھ ڈے
جو بے شک اللہ سٹیں دی ہدایت اصل ہدایت ہے جے توں انہیں
دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بوجہ تیں کنیں علم آگئے تے
تیرڈاؤل اللہ سٹیں کنیں کوئی سبکتی تے امدادی نہ ہوسی۔

الَّذِينَ اتَّبَعَتْهُمْ إِكْبَتْ يَتْلُونَكَ حَتَّىٰ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ او لوک جنہیں کوں اسان کتاب ڈتی ہے او اوندی پیسی تے پوری
پیروی کریندن۔ اوندے منق والے ایسے ہن تے جبرھے ایسوں

نہیں منیدے اگھاٹا پاوٹ والین۔

۱۳۳۔ اے بنی اسرائیل! تم میری اول نعمت کو یاد کرو جو میری
میں تہاڑے اتے کرچکیاں تے بے شک میں تہا کوں اول
زمانے دے سارے لوکیں میں فضیلت بڑی ہانی۔

۱۳۴۔ تے تہاں بڑو اوں بڑینہ کنیں جیڈاں کم نہ اوسی کوئی کہیں
دے کچھ وی۔ انہیں کنیں نہ وماندراگدعاویں تے نہ سفارش انہیں
کوں کوئی فائدہ بڑیسی تے نہ انہیں دی کوئی مددکتی ویسی۔

۱۳۵۔ تے یاد کرو جیڈاں ابراہیمؑ کوں آزمایا اوندے رب نے کچھ
گاہیں نال تے حضرت ابراہیمؑ نے انہیں کوں پورا کرڈیا۔ ایندے
بعد اللہ سبیں اکھیا جو میں تیکوں لوکیں دا امام بنیڈاں۔ حضرت ابراہیمؑ
نے عرض کیتی جو میڈے پالیں وچرو دی (رام) بنادیں اللہ سبیں اکھیا
بٹیاں تے سہی پرغالیں کوں میڈے وعدے دا فائدہ نہ تھیسے۔
۱۳۶۔ تے یاد کرو جیڈاں اسان کہے کوں لوکیں دی دلاوا لکھا تھیوٹ
دی تے امن دی جا بٹیا رتے انہیں کوں حکم ڈتا، جو بٹاؤ حضرت
ابراہیمؑ دے کھڑے تھیوٹ دی جا کوں نماز پڑھن دی جا۔ تے اسان
حضرت ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ کوں حکم ڈتا جو تہاں بڑوہیں میڈے
گھر کوں طواف کرن تے اعکاف کرن تے رکوع تے سجدہ کرن
والیں کیتے پاک وصاف رکھو۔

۱۳۷۔ تے جیڈاں ابراہیمؑ نے اکھیا ابراہیمؑ کوں امن والا شہر بنا
تے روزی بڑے ایندے رہن والیں کوں پھیل دی جیرھے ایمان
گھن آون اللہ سبیں تے آخرت دے بڑینہ تے اللہ سبیں اکھئے
جیرھے نہیں منیدے انہیں کوں دی میں تھوڑا فائدہ پکیاں نے
دل انہیں کوں مجبور کر کے گھن ویساں دوزخ دے عذاب دوتے
انہیں دی رہن دی جا بہوں گندی۔

۱۳۸۔ تے یاد کرو جیڈاں ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ ایں گھر دے ایرے لپے
پے کریندے بن تے انہیں دعا مانگی جو اے سا بڑے رب سا بڑی

يٰۤاَيُّهَا اِسْرٰٓءِیْلُ اذْكُرُوْا نِعْمَتِیَ الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ
وَ اِنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۳۷﴾

وَ اتَّقُوا یَوْمًا لَا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَ
لَا یُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ لَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَ لَا هُمْ
یَنْصَرُوْنَ ﴿۱۳۸﴾

وَ اِذْ یَسْتَلِیْ اِبْرٰهٖمُ رَبُّہٗ بِکَلِمٰتٍ فَاتَّخٰذَہُنَّ قَالَ اِنِّیْ
جَاعِلُکَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَ مِنْ ذُرِّیَّتِیْ قَالَ
لَا یَنَالُ عٰہِدِی الظَّٰلِمِیْنَ ﴿۱۳۹﴾

وَ اِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ اَمَامًا وَ اَتَّخِذُوا
مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّیً وَ عٰہِدْنَا اِلَیْ اِبْرٰهٖمَ
وَ اِسْمٰعِیْلَ اَنْ طَهِّرَا بَیْتِیَ لِلطَّٰلِفِیْنَ وَ الْوَٰكِفِیْنَ
وَ الرَّکْعِ السَّجُوْدِ ﴿۱۴۰﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ ہٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَ اَرِیْ
اَہْلَہٗ مِنَ الشَّرِّ مَنْ اٰمَنَ مِنْہُمْ بِاللّٰہِ وَ الْیَوْمِ
الْآخِرِ قَالَ وَ مَنْ کَفَرَ فَاَمَتُّہٗ قَلِیْلًا ثُمَّ اَضْرَطُّہٗ
اِلَیْ عَدَآءِ النَّارِ وَ یُسُّ الْمَصِیْرُ ﴿۱۴۱﴾

وَ اِذْ یَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ
وَ اِسْمٰعِیْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّکَ اَنْتَ السَّمِیْعُ

الْعَلَمِ ۝

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً
مُّسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝

خدمت قبول کر۔ بے شک توں بہوں سُنتی والا تے جانتی والا ایں۔
۱۲۹۔ اے ساڈے رب اساں ڈوناہیں کوں اپنا تابعدار بنائے تے پاوی
اولاد کوں وی اپنا تابعدار ٹول بنائے ساکوں عبادت دے طریقے
ڈس تے توں رحمت نال توجہ کر ساڈے اتے۔ بے شک توں
میں رحمت نال توجہ کرن والا تے مہربان ہویں۔

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۝
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۳۰۔ اے ساڈے رب توں انہیں دو پٹھ بک ایجھا رسول جیوا انہیں
کوں تیل پیاں آیتاں پڑھ کے ٹاوسے تے کتاب تے حکمت سکھاوے
تے انہیں کوں پاک کرے۔ بے شک توں غالب تے بہوں سیانا
ایں۔

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ
وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَرَأَيْنَاهُ فِي الْآخِرَةِ
لِمَنِ الصَّالِحِينَ ۝
إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ۝

۱۳۱۔ تے کون منہ پھر بگدے ابراہیم دے مذہب کنیں سوائے اوں
شخص دے جیوا اپنے آپ کوں ہلک کر چکے۔ تے اساں بے شک
اوکوہ دنیا وچ چن گدے تے بے شک او آخرت وچ نکلیں وچ گزریں
۱۳۲۔ جیڈاں اوں دے رب اوکوں اکھیا جوتو میڈا تابعدار بنی۔ تے
دبراہیم جواب دتا، میں اوں دے تابعدار بنی چکیاں جیوا سارے جہاں
دیا پالنی والا ہوں۔

وَوَضِعَ بَهَّاءُ إِبْرَاهِيمَ بَيْنَهُ وَ يَعْقُوبَ
يُنَبِّئُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمْ الَّذِينَ فَلَا تَمُوتُونَ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۝

۱۳۳۔ تے ابراہیم نے یعقوب نے اپنے پتریں کوں وصیت کیتی تے
اکھیا، اے میڈے پتر بے شک اللہ سیٹیں تہاڈے واسطے اے
دین چوچ گدے۔ ایں واسطے تہاں مراہے تابعدار بن کے۔

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ
وَالِلَّهِ آبَائُكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًُا وَاحِدًا ۝
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۝

۱۳۴۔ کیا تہاں اوں ویلے باوے پئے جیڈاں وقت کئے یعقوب
دی موت دا تے جیوے ویلے اوں اپنے پتریں کوں اکھیا جوتہاں
کیندی عبادت کر لیں میڈے بعد۔ تے انہیں جواب دتا جیوا اساں
عبادت کر لیں تیلے خدا تے تیلے جیوڈا ڈے ابراہیم تے
اسماعیل تے اسحاق دے ہک خدا دی۔ تے اساں اوہیں دے
تابعدار رہسوں۔

يَلِكُ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مِمَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا كَانُوا

۱۳۵۔ اے لو جاعت جیوے (اپنا زمانہ پورا کر کے) مریچی۔ انہیں
واسطے ہے جو انہیں کیتے تے تہاڈے واسطے ہے جو تہاں کیتے۔

يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۷﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۸﴾

تے جو کچھ اوکریں دے بن تساں کنیں نہ پچھاویں۔

۱۳۷۔ تے او اے دی آبدے بن جو تساں یہودی تے عیسائی بٹن دچوتے تساں سدھے رستے تے آویسوتے توں انہیں کوں آکھ جو یحییٰ گال لے ہے جو اول ابراہیم داندہب منو جیرھا بک خدا دامنٹ والا ہاتے او مشرکین دچہ نہ با۔

۱۳۸۔ تساں آکھو جو اساں اللہ سٹیں کوں منیدے میں نے اونکوں دی منیدے میں جو ساڈو تھے۔ تے جیرھا ابراہیم نے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے رانہیں دی اولادیں اُتے تھے۔ تے جو موسیٰ تے عیسیٰ تے ہے نبیین کوں اللہ سٹیں کنیں دتا گئے۔ اساں سادیں کوں منیدے ہیں نے اساں انہیں دچ کوئی فرق نئے کریں دے تے اساں اللہ سٹیں دے تابعدار ہیں۔

قُولُوا آمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا مِنْ رَبِّهِمْ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطِ وَمَا أَزْيَىٰ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أَوْحَىٰ الْيَتِيمُونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا تَفَرِّقْ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۹﴾

۱۳۹۔ تے جو تہاڈے آلی کارمن گھنن تے دل او سدھے رستے تے آگئے۔ جے او پھر دچن تے او دل بھڑن تے تلے کھڑن تے دل اللہ سٹیں انہیں کوں درمیر۔ تے اللہ سٹیں بہوں سٹن والا تے جائن والا۔

فَإِنْ آمَنُوا بِبِشْرِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۰۔ اللہ دارنگ چڑھاؤ تے اللہ سٹیں دے رنگ کنیں پیا کیرھا چنگال رنگ تے اساں اوندی عبادت کرن والے ہیں۔

صِبْغَةَ اللّٰهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿۱۴۱﴾ قُلْ اتَّخَذْتُمْ فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ دُلًّا أَعْمَالًا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۱۔ تو انہیں کوں آکھ کیا تساں اللہ سٹیں دے متعلق بھڑدے عیسیٰ گال لے ہے جو او ساڈا دی رب تے تہاڈا دی رب۔ ساڈے عمل ساڈے نال تے تہاڈے عمل تہاڈے نال تے اساں اصل تے سچے تابعدار ہیں۔

أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطِ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ مَا أَعْلَمُ أَمْرَ اللّٰهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۲۔ اے اہل کتاب! کیا تساں لے آبدے عیسیٰ جو بے شک ابراہیم تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے انہیں دی اولاد یہودی یا عیسائی بن توں انہیں کوں آکھ ڈے جو تساں زیادہ جائدے عیسیٰ اللہ سٹیں اول کنیں دچا ظلم کرن تمی سجدے جیرھا دی گواہی کوں لکا دے جیرمی اوندا اللہ سٹیں دلوا آئی تے اللہ سٹیں جو تساں کریں دے عیسیٰ جیر نیٹیں۔

تِلْكَ آيَةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُشْعَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶

۱۶۔ اے اوجاع و جرمی اپنا زمانہ پورا کر کے امر گئی۔ جو انہیں کیتے او انہیں کیتے ہے۔ جو تساں کیتے او تہاڑے کیتے ہے تے جو کچھ او کھریدے رہ گئیں اوندے متعلق تساں کنیں نہ پچھا و لسی۔

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَهُمْ عَن قِبَلِهِمُ الَّذِينَ كَانُوا عَلَيْهِمْ قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۷﴾

۱۷

۱۷۔ لوکس و چرن گاہے لوک لے مژور اکھن جو انہیں (مسلمانیں) کوں پہلے قبلے کنیں کیر ہی شے پھیرے۔ توں اکھڑے جو لوادھ تے پچا دھ اللہ سیں داہ جنیکوں چا بندے سدھا رستہ دکھاندے۔

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَكَرِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اے مسلمانو! تے اسان تہا کوں الویں ساریں کنیں چکی امت بٹلے جو تساں لوکس تے مخران ہن و نجو تے رسول تہاڑے اتے مخران ہن و نجے۔ اسان اوں قبلے کوں جیندے اتے توں پیسے ہاویں ایں واسطے بنایا ہا جو اسان اوں کوں جیرھا رسول دی پروی کرئیسے اوں کنیں جیرھا کھرہیں تے پھر ویدے سے نکھر دیوں۔ تے جنیکوں اللہ سیں سدھا رستہ دکھا دے اوندے سوا ڈوہیں کیتے گال بہوں ادکی ہا تے اللہ سیں تہاڑے ایمان کوں نہ ونجیسی۔ تے بے شک اللہ سیں لوکس تے بہوں مہربان تے ول ول رم کوں والا۔

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَكَتَوْنَاكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنْ الْأَبْدَانُ أُولُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اسان تیردی توجہ ول آسمان دو پھر دی ڈہرے پئے ہن تے اسان تیکوں مژور اوں قبلے دو پھر دیسوں جیرھا جنیکوں چرگیا بگدے تے توں پھر مخران اپنا منہ مسجد حرام دو۔ تے اے مسلمانو! تساں جھٹھا وی ہوو تساں اپنے منہ اڈا ہن پھر گھنوتے بے شک جنہیں لوکس کوں کتاب ڈن گئی او جائدن جو اے انہیں لے رب کنیں سچا مکرم۔ تے جو کچھ کرئیسے پیرن اوں کنیں اللہ سیں غافل نہیں۔

وَلَيِّنَ آيَاتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِحُجَّتِ آيَةِ مَا يَتَّبِعُونَ قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَارِعٍ قِبَلَتِهِمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَارِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيِّنَ آيَاتَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَسْتَ الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰

۲۰۔ اتے توں جہانویں نہیں لوکس دو جنہیں کوں کتاب ڈن گئی ہا ہر قسم دا نشان دی گن آدیں ول وی او تیرے قبلے دی پروی نہ کرئیں تے نہ توں انہیں دے قبلے دی پروی کر سگدن تے نہ بک لولہ پے دے قبلے دی پروی کرئیسے۔ جے توں علم آوے دے بگدا نہیں دی خواہش دی پروی کرئیں تے بے شک توں دی غالیں وچوں

تھی ولسیں۔

۱۴۷۔ اسان جنہیں کون کتاب بڑی ۱۱ اوایں سچائی کول الویں
سچانڈن جیویں اپنے پتریں کول سچانڈن تے بے شک انہیں وچو
بک اولہ جان بچھ کے سچ کول لکیندے۔

۱۴۸۔ اے سچ تیبے رب کنیں ہے توں شک کرن والیں
وچو نہ تھی۔

۱۴۹۔ ہر کہیں دا بک نہ بک مقصد ہوندے (جیکوں پورا کر دیتے ا
بھجولگ دیندے۔ تساں چگیں کیں وچ بک بڈو جے کنیں اگودھو۔
تساں جھتاں دی ہوسوالہ سنیں تہا کول کٹھا کر کے گھن اوسی بے
شک اللہ سنیں ہر چیز تے قادر۔

۱۵۰۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں توں اپنا منہ مسجد حرام دو پھر
گھن تے بے شک اے تیبے رب دا حکم۔ تے تساں جو کچھ
کریندے اللہ سنیں اوں کنیں غافل نہیں۔

۱۵۱۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں اپنا منہ مسجد حرام دو پھر گھن تے
تساں دی جھتاں وی بروو اپنے منہ مسجد حرام دو پھر گھنو۔ تاں جو
سوائے انہیں لوکس دے جنہیں انہیں لوکس وچ ظلم کیتے ہے لوک
تہا بڈے اتے الزام لالگن۔ تے تساں انہیں کنیں نہ بڈو تے میں
کنیں بڈو تاں جو میں تہا بڈے اتے اپنی نعت پوری کر ڈیواں تے
تاں جو تساں سدھارستہ بڈیکھ گھنو۔

۱۵۲۔ اویں اسان تہا بڈے وچ تہا بڈو بک رسول بٹا کے بیٹھے جیرھا
تہا کول ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سٹاوسے تے تہا کول پاک کرے
تے تہا کول کتاب تے سٹپ سکھاوے تے او کچھ سکھاوے جو
تساں نہ جانڈے ماوے۔

۱۵۳۔ تے تساں میوں یاد کرو تے میں تہا کول یاد رکھیاں تساں
میڈا شکر کرو تے میڈی ناشکری نہ کرو۔

۱۵۴۔ اے منوں والو تساں صبر تے دعا نال اللہ سنیں کنیں مدد منگو۔

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ أَجْرٌ كَبِيرٌ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ أَجْرٌ كَبِيرٌ

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٨﴾

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٩﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لِلْحَقِّ مِنْ رَبِّكَ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٠﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۚ يُثَلَّ إِلَٰهَ الْبَنَاتِ عَلَىٰ حُجَّةٍ ۚ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تَحْمِلُوا نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥١﴾

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥٢﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ إِنَّ

اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۸﴾

بے شک اللہ سب سے صبر کرنے والی نال۔

۱۵۵۔ تے جیرے لوک اللہ سب سے رستے وچ مرج ویندن
انہیں کوں مردہ نہ اکھو سچ اے ہے جو اوجیندن تے لتاں
سمجھدے توں۔

وَلَيَبْلُوَنَّكُمْ بَشِيرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۵۹﴾

۱۵۶۔ اساں تہا کوں ضرور از میسون بھرتے کبھ تے مال تے
جان تے میوں کوں گھٹا دیون نال تے صبر کرن والیں کوں بشارت
بھرتے ہون۔

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۶۰﴾

۱۵۷۔ جہاں انہیں تے کوئی مصیبت بندی تے اوہ دن بے شک
اساں اللہ سب سے دے کیتے ہن تے اساں بے شک ہوند واپس۔

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۶۱﴾

۱۵۸۔ ایسے اولو کوں جنہیں تے انہیں دے رب کیں برکتاں تے
رحمتاں ہن تے ایسے لوک جیرے سدھے رستے تے چلے
پڑن۔

إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرَدَّةَ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَاجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۶۲﴾

۱۵۹۔ بے شک صفا تے مردہ اللہ سب سے دی نشانیں وچ ہن تے
جیرہا بیت اللہ دا حج کرے یا عمرہ کرے اوں دے اتے کوئی
گناہ نہیں جو او انہیں بڑناہیں پہاڑیں دے درمیان کھاکھاکھا
ٹرے۔ جیرہا شخص اپنی خوشی نال کوئی پیچھا کم کرے تے
بے شک اللہ سب سے بڑا قدر کرن والا تے بہوں جانن والا۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُنُونَ ﴿۶۳﴾

۱۶۰۔ تے بے شک اولو کوں جیرے لکیندن جیرہی اساں کھلے کھلے نشان
تے ہدایت ہمانی۔ بعد اوندے جو اساں لوکس واسطے ایس کتاب
وچ کھول کے تعلیم بیان کر دی۔ انہیں لوکس تے اللہ سب سے دی لعنت
تے لعنت کرن والیں دی وی لعنت۔

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۶۴﴾

۱۶۱۔ سوائے انہیں لوکس دے جیرے تو بہر گھمن تے اپنے آپ
کوں ٹھیک کر گھمن تے خدا دے حکم لوکس کوں کھول کے ڈسن تے اپنے
لوکس تے میں اپنی رحمت نال توجہ کر لیاں تے میں بہوں رحمت نال
توجہ کرن والا تے مہربان ہاں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ

۱۶۲۔ بے شک اولو کوں جنہیں میں منیا تے نہ منن دی حالت وچ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۳﴾
مرگیں۔ ایسے لوگ جنہیں تیں اللہ سب سے فرشتے دی تے
سارے لوگس دی لعنت۔

خَلِيدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۱۶۴﴾
۱۶۳۔ اوندے وچ بہوں دیر پئے رہسن۔ عذاب انہیں کنیں ہوا
نہ تھیس تے نہ انہیں کوں دھی بلی۔

وَاللَّهُمُّ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۵﴾
۱۶۴۔ تے تہا بڑا معبود کبود تے بیا کوئی معبود نہیں سوائے اوندے جیہا
بن سکے بڑیوں والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶۶﴾
۱۶۵۔ بے شک آسمانیں تے زمین دے پیدا تھیوں وچ تے رات تے
ڈینہ دے اگود کچھ اکون وچ تے انہیں پٹریں وچ جیہیاں سمندر
وچ چلین تے لوگس کوں فائدہ پچیندن تے اول پانی وچ جیہا اللہ
جھڑکنیں دسدے تے برقی ہوئی زمین کوں وسوں کریدے تے
اوندے وچ ہر قسم دے جانور کھڑا وچ تے ہواواں چلا وچ
وچ تے جھڑکوں آسمان تے زمین دے وچکار خدمت تے لا وچ
وچ اول قوم واسطے جیہی عقل نال کم گھندی کئی قسم دے
نشان ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ لَا أَنَّهُمْ قُوَّةَ اللَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۶۷﴾
۱۶۶۔ لوگس وچ کچھ لوک اللہ سب سے سوا اوندے شریک بنا
گھندن تے انہیں نال اوں پیار کریندن جیوں اللہ سب سے کوں پیار
کریدے تے جیہے لوک منیندن او اللہ سب سے نال ایس کنیں بہوں
زیادہ محبت کریندن۔ تے جے اولوک جیہے علم کریندن اول عذاب
کوں بڑیکھ گھنن با (اوندے آون کنیں پہلے) تے انہیں کوں پتہ بگ
ونچے با جہے شک ساری طاقت اللہ سب سے دی تے بے شک
اللہ سب سے بڑا عذاب بڑیوں والا۔

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَأَوَّلُوا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿۱۶۸﴾
۱۶۷۔ تے جیہاں لوک جنہیں دا اکھٹن منیا ویندے انہیں کوں کنیں
جیہے اکھٹن منیندن نکھر ولسن تے او عذاب دی بڑیکھ گھنن
تے انہیں واسطے سارے رستے بند تھی ولسن۔

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا نَدْرِكُهُمْ لَتَرْجِفُنَا مِنْهُمُ كَمَا تَرْجِفُ الْأَسْبَابُ وَكَذَلِكَ يُرْهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ
۱۶۸۔ تے جیہے لوک (وڈے کافرن دا) اکھٹن منیندن او اکھٹن
جے ساکوں دنیا دو ولا پھٹن با تے اسان دی انہیں کنیں ایوں نکھر

عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ۝

۱۶۸۔ ونجول باجیوں لے آج اسان کنیں نکھر دے پئیں۔ ایویں اللہ سیئیں
انہیں کوں انہیں دے اعمال دا نتیجہ ڈھکیسی جو کچھ حسرتاں ہوسن (بس)
تے اوایں بھائیں نکل نیں سگدے۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝
إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

۱۶۹۔ اے لوگو! کھاؤ کھاؤ حلال پاک چیزیں زمین وچ ہن تے
شیطان مے قدیں تے نہ رو بے شک او تہاڈا کھلا دشمن۔
۱۷۰۔ او تہا کوں صرف برائی دا حکم دیندے تے بے حیائی دا تے اے
وی آبدے خبر تاں اللہ سیئیں دے خلاف او کچھ کھو جیندا تہا کوں پتہ
کاہ نیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا أَفْقَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝

۱۷۱۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھن دے جو پیروی کرو تاں اوندی جو
اللہ سیئیں ہائے تے او آبدن جو اسان اوں گال دی پیروی کریں
جیندے اتے ساڈے پیو جڈاں بے عقل کریندے ہن۔ بھانویں انہیں
دے پیو جڈاں بے کوں فراوی عقل کاہ نہ بانی تے او سدھے رستے تے
نہ ہن۔

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْفِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
إِلَّا دُعَاءٌ وَنِدَاءٌ صُمُّ بِكُمْ عَنِّي فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ ۝

۱۷۲۔ اولوک جیرھے نیں منیرے اوں آدمی جہیں ہن جیرھا اوں چیز
کوں سبھ منیرے جیرھی سن نیں سبگی سوائے پر ڈوڑتے سبھ دے
ہوڑے گونگے تے اندھے ہن تے او گال کوں سمجھن دے نیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۝

۱۷۳۔ اے ایمان والو! کھاؤ پاک چیزیں جیہیں جیہیں اسان
تہا کوں ڈتین تے اللہ سیئیں دا شکر کرو جے تہا کوں اوہی دی
عبادت کریندے ہو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزُرِ
وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَآئِعٍ وَ
لَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

۱۷۴۔ بے شک تہاڈے اتے حرام مراد تے رت تے جٹھے دا
گوشت تے ہر اونٹے جیرھی اللہ سیئیں دے سواہے دے ناں تے
کھلی گئی ہو دے۔ ہلجے کوئی مجبور بھی دجے اوندی خواہش وی نہ ہرے
تے نہ او مدکنیں ددھے اوں دے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیئیں
بہوں بخشن والا تے مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ
يَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ

۱۷۵۔ بے شک اولوک جیرھے لکھن دان کتاب دے اوں حصے
کوں جیرھا اللہ سیئیں ہائے تے اوں کوں تھوڑے مل نال وچ

إِلَّا النَّارَ وَلَا يَكُونُ لَهُمْ فِيهَا نِعْمَةٌ وَلَا يَصْلَوْنَ فِيهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۵﴾

ڈیندن اولوک الیوس بن جواپٹے ڈھڑھیں وچ بھاپے گھندن
تے قیامت دے ڈینہہ الشیٹیں انہیں نال ایسی تے نہ انہیں کول
پاک کرلیس۔ تے انہیں واسطے عذاب ڈکھ ڈیون والا۔
۱۷۶۔ ایجھے لوکن جیرے ہدایت دے وٹاندرے وچ گمراہی گھندن
تے بخش دے وٹاندرے وچ عذاب گھندن۔ بھاتے
انہیں داصر وڈی کال۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الصَّلَاةَ بِأَهْذَىٰ وَالْعَذَابُ
بِالْغَفْرِۖ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿۶﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا
فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿۷﴾

۱۷۷۔ اے عذاب ایس واسطے آئے جو بے شک الشیٹیں سچی
کتاب لہائی تے بے شک جیرے لوک ایندے وچ اختلاف
کریندن او بے شک بہوں وڈی دشمنی وچ بن۔

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالسَّيِّئَةِ وَالْكِتَابِ وَالتَّيْبِينَ وَأَتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسُّكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ
فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْمَبَأِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۸﴾

۱۷۸۔ نیکی لے نیں جوتساں اپنے منہ پوادھ تے پکا دوہ دوہی گھنوں
اصل نیکی لے ہے جو جیٹیں الشیٹیں کول من گدھاتے آخرت دے
ڈینہہ تے فرشتے تے کتاب تے نیں کولہی تے مال الشیٹیں دی
محبت دی خاطر سیکیں کول تے تیں کول تے مسکین کول تے
مسافر کول ڈراتے سولی کول تے ہانہیں کول چھڑوایا تے نماز باجماعت
ٹھہرا کے پڑھی تے زکاہ ڈتی۔ تے جہاں او کوئی وعدہ کریندن
اونکوں پورا کر تے تنگی تے بیماری وچ تے تنگ دے وقت
صبر کر تے وائے ایجھے لوکن جیرے سچن تے ایجھے لوکن جیرے الشیٹیں
کہیں، بہوں ڈرائن والین۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ
عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبَاعْ بِالْعَوْفِ وَأَدَّ
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ
مِّنْ عَبْدِي بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۹﴾

۱۷۹۔ لے منقن والیو! تہا ڈسے اتے قتل دا اوہو جہاں بدلہ گھنن وچ
کیٹل گئے آزاد دے بدلے آزاد تے ہاں دے بدلے ہاں تے
تریمت دے بدلے تریمت۔ جے کہیں کول اوندے بھرا کہیں
کوئی شے معاف کر ڈتی وچ تے باقی جیٹی کول او مناسب طریقے
نال گھن سگدے تے ڈیون والا اونکوں جیگی طرح نال ادا کر ڈیوے
لے تہا ڈسے رب کہیں سزا ہوئی کیتی گئی تے لے اوندی مہربانی۔ جیرھا
ایندے بعد حد کہیں و دھسی اوندے کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب
۱۸۰۔ لے سیانے لوک! تہا ڈسے واسطے بدلہ گھنن وچ وڈی تال

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ

جوتساں مصیبتیں کنیں نک ونجو۔

تَتَّقُونَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۱۔ تہا بڑے اتے فرض ہو تہا بڑے دھوں کہیں تے موت دا وقت آوے جے او مال چھوڑ ونجے او وصیت کرے پیو ما واسطے گھائے سکیں کیسے صحیح طریقے نال اے فرض اللہ سیں کنیں بڑا کر والیں کیتے۔

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۲۔ تے جبرہا شخص ایں وصیت کول سٹن دے بعد ایوں وٹا بڑیوے تے ایند لگانا د اوناہیں کول تھیں جبرہے ایں وصیت کول دیندن تے بے شک اللہ سیں بہوں سٹن والا تے جائن والا۔
۱۸۳۔ تے جے کوئی وصیت کرن والے کنیں دوسرے جو او وٹ کولیں یا گناہ کر لیں تے انہیں وچ صلح (ٹھا ہی) کرا بڑیوے تے اونہے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیں بہوں بخش والا تے مہربان
۱۸۴۔ اے منٹ والیو! تہا بڑے اتے ایوں فرض روزہ رکھن ہویں تہا بڑے کنیں پہلے لوکیں تے فرض با ایں واسطے جوتساں اللہ سیں کنیں بڑو۔

مَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأَنَّمَا إِنَّمَا عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۸۲﴾

مَنْ خَافَ مِنْ مُوَصٍّ جَنَفًا أَوْ لَتَمًا فَاصْبِرْ بَيْنَهُمْ فَلَا أَلَمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۸۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۵۔ اے روزے گنتری دے کچھ بڑیوے جے کوئی تہا بڑے وچوں بیمار ہو دے یا سفر تے ہووے تے دل او پے بڑیوے وچ لے گنتری پوری کرے۔ تے اولوک جبرہے روزہ نیں رکھ سگدے او اونہے بدلے وچ ہک مسکین کول روٹی کھوان۔ جبرہا ہی خوشی نال نیکی کرے اے اونہے کیسے چنگا تے جے تہا کول پتہ ہووے جو روزہ رکھن تہا بڑے کیسے چنگا۔

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۶۔ رمضان شریف دا مہینہ او ہے جیندے وچ قرآن شریف لیتے۔ اے لوکیں کیسے ہدایت تے ہدایت دیال کھلیاں کھلیاں نشانیاں ایسے وچن۔ تے اے سچ تے کوڑ ٹھیکرٹن والا۔ تے جبرہا تہا بڑے وچوں ایں عینے کول بڑکھے او کول روزہ رکھنا چاہی دا۔ تے جبرہا بیمار ہووے یا سفر تے ہووے او ایں گنتری کول پے بڑیوے وچ پورا کرے اللہ سیں تہا بڑے واسطے سوکھ چاندے اوکھنیں چاہندا

شَهْرٍ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

تَشْكُرُونَ ﴿۸۷﴾

تے تاں جوتں گنتری پوری کروتے اللہ سئیں دی وڈائی اس باکولوں
بیان کرو جواوں تہاکوں سدھارستہ ڈکھائے تے تاں جوتساں اودنا
شکر کرو۔

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلَعَلِّهِمْ
يَرْشُدُونَ ﴿۸۸﴾

۱۸۷۔ تے جیڈاں میڈے بندے تیں کنیں میڈا پچھن تے بے شک
میں بہوں کوہو ہاں۔ جیڑا دی سڈن والا میوں جیڈاں سڈے میں
اوکوں جواب ڈیناں تے تساں وی میڈی باکلیں دا جواب ڈیو تے
میڈے اتے ایمان رکھو تاں جوا نہیں کول سدھارستہ مل ونچے۔

أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِنَاسٍ لَّكُمْ وَانْتُمْ لِبَنَاسٍ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَسْتَبَيِّنَ لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الصِّيَامَ
إِلَى الْيَلِّ وَلَا تَبَاشَرُوهُنَّ وَانْتُمْ عَلَيْكُمْ فِي الْمَسْجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۸۹﴾

۱۸۸۔ روزے دی راتیں وچ تہاکوں تہاڈی زالیں کنیں وچھن
دی اجازت۔ او تہاڈے کپڑن تے تساں اوندے کپڑے ۶۰ اللہ
سئیں کول پتہ ہا جوتساں اپنے حق مریدے ہا وے اوں تہاڈے
اتے رحمت نال تو جڑکتی تے تہاکوں معاف کیتس ہئی تساں اپنی
زالیں دوونچو تے جوا اللہ سئیں تہاڈے کیتے کھئے اوکوں گولوتے
کھاؤتے پیرے تیں نکھر ونچے (بڑا باکھتیں) چننا دھاگہ کالے
دھاگے کنیں فیردے وقت دل تساں رات تیں روزہ پورا کرو تے
جے تساں مسیت وچ اے کتان بیٹھے ہوو تے اپنئے زالیں دونہ ونچو
لے اللہ سئیں دے پتے ہن تے تساں انہیں دے کوہونہ ونچو الویں
اللہ سئیں لوکس کیتے اپنے حکم بیان کر دین تاں جوا اللہ سئیں کنیں ٹورن

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذَلُّوا بِهَا
إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

۱۸۹۔ تساں آپت وچ کوڑن مال کب ڈو جے دامل نہ کھاؤ تے او مال
تساں افسریں دو (رشوت کیتے) نہ گھن ونچو تاں جوتساں لوکس دے
مال دا کب حصہ جان بچھ کے گناہ نال کھاؤنچو۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْإِهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۹۱﴾

۱۹۰۔ او تیں کنیں چندریں دا پچھن توں اکھ ڈے جوالے لوکس کیتے
وقت جڑکھن داتے حج دا ذلیلو ۶۰ اتے لے نیکی نہیں جوتساں
گھر وچ پچھو اڑے کنیں آؤ تے اصل نیک او ہے جیڑا اللہ
سئیں کنیں ڈے تے گھر وچ انہیں دروازیں کنیں آؤ تے اللہ
سئیں کنیں ڈر تاں جوتساں کامیاب تھی ونچو۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَفْقَهُوا تِلْكَ حُدُودَ اللَّهِ

۱۹۱۔ اللہ سئیں دے رستے وچ انہیں لوکس نال جنگ کرو جیڑے

تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹﴾

تہاڑے نال بھرن تے زیادتی نہ کرو۔ بے شک اللہ سیس زیادتی کرن والیں کوں پیار نہیں کریندا۔

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجَكُمُ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُواهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقْتُلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ فَاقْتُلُواهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿۲۰﴾

۱۹۲۔ تے جتھاں او تہا کوں ملن انہیں کوں قتل کر ڈیو۔ تے انہیں کوں اتھو کڈھو جتھو انہیں تہا کوں کڈھئے۔ تے فتنہ قتل کنیں زیادہ گھمنا ڈیوٹ والا۔ انہیں نال مسجد حرام دے کولہاوتیں نہ بھرو بے تئیں او تہاڑے نال اتھاں نہ بھرن۔ تے جے او تہاڑے نال بھرن تے تساں دی انہیں نال بھرو نہ منن والیں دی ایھا سزا۔

فَإِنْ أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۲۱﴾

۱۹۳۔ تے جے او رک وچن تے ول بے شک اللہ سیس بہوں کشتی والا تے مہربان۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۲۲﴾

۱۹۴۔ تساں او تئیں انہیں نال بھرو جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین اللہ سیس دی رفا واسطے تھی ونجے۔ تے جے او رک وچن تے ول ظالمیں دے سوا بیا کہیں کوں پکڑن جائز نہیں

الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتِ فَصَاحِدٌ مِّنَ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْنَدُوا عَلَيْهِمْ يَنْتِلُ مَا عُنْتُمْ عَلَيْهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۳﴾

۱۹۵۔ عزت والا مینہ تے عزت والے مینہ دے بدلے وچ تے عزتیں دا بدلہ ضروری ہے تے جیرھا تہاڑے اتے زیادتی کرے تساں دی اوندے اتیں او بوتلا زیادتی کرو جتنی اوں تہاڑے اتے زیادتی کیتی ہے تے اللہ کنیں ڈرو تے چان گھنو جے بے شک اللہ سیس اوں کنیں ڈرن والیں دے نال۔

وَأَنفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَقْلُوا بَآيَاتِ اللَّهِ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَلَا أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۲۴﴾

۱۹۶۔ تے مال خرچ کرو اللہ سیس دے رستے وچ تے اپنے پھتیں نال اپنے آپ کوں ہلاک نہ کرو تے احسان نال کم گھنو بے شک اللہ سیس احسان کرن والیں نال پیار کریندے۔

وَاتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْزِنْتُمْ فَمَا اسْتَبْرَأَ مِنَ الْهُدَىٰ وَلَا تَحْلِفُوا رءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهُدَىٰ مَجْلَهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَذِيَّةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ سُكٍّ فَإِذَا أَمْنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهُدَىٰ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ

۱۹۷۔ تے پورا کرو اللہ سیس دی رفا دی خاطر جے تموتے منے تہا کوں حج کنیں روک بگدھا ونجے تے جیڑھی تہا کوں سوکھی لہے او قربانی کر ڈیو۔ تے اپنے سر نہ منواؤ جے تئیں قربانی اپنی جاتیں نہ پہنچ ونجے تے جیرھا تہاڑے وچوں بیمار ہووے یا اوندے سر وچ کوئی تکلیف تھی ونجے (تے سر منواؤ ڈیوے) اتے اوندے بدلے وچ روزہ رکھے یا صدقہ ڈیوے یا قربانی کرے تے جیرھے ویلے تساں

وَسَبِّعَلَهُ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ
لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَافِظِي السَّجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۱۹۸۔ من وچ آونچو تے جبرھا شفع حج دے نال عمرے دانانہ چا دے تے
جبرھی قربانی اوں کوں سوکھی لیسے اوکر گئے۔ تے جے قربانی نہ کر سگدا
ہووے تے او ترے بڑے ہنہر حج وچ روزے رکھے تے ست روزے
ول آکے رکھے۔ اے پورے ڈاٹھی دین لے او ترے واسطے ہے جبرھے
بال بچے مسجد حرام وچ نہ ہون تے اللہ سٹیں کئیں بڑو تے جان گھنٹو
جو بے شک اللہ سٹیں دی مزا ڈاڈھی سخت

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا
تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ
الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا الْآلِبَابَ ۝

۱۹۹۔ حج فرض ہووے تے او حج دے بڑے ہنہر وچ نہ کیں ناں شہوت
دکگل کسے تے نہ کوئی نافرمانی والا کم کرے۔ تے نہ حج دے وچ بھڑے
جبرھی نساں نیکی کر لیسو اللہ سٹیں اوں کوں چاڈے تساں ا پٹے نال
سفر خرچ گن گھنوتے بے شک چنگا سفر خرچ اللہ سٹیں دا بڑے
تے میں کئیں بڑو لے سیانے لوکا

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ
فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِندَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ
قَبْلِهِ لَيْسَ الضَّالِّينَ ۝

۲۰۰۔ تے تہا بڑے اتے کوئی گناہ نہیں جو تساں اپنے رب کئیں فضل منگو
تے جڈاں تساں عرفات کئیں وکو تے تساں مشعر حرام دے نال اللہ
سٹیں کوں یاد کرو۔ تے اونکوں اوں یاد کرو جیویں اوں تہا کوں سدا
رستہ بڑھائے۔ تے میں کئیں پہلے تساں گھراہیں وچر ہا دے۔

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۲۰۱۔ تے جڈاں تساں اپٹیاں عبادتاں پوریاں کر گھنوتے ول اللہ
سٹیں کوں تساں الیویں یاد کرو جیویں تساں یاد کریدے ۶۱ پٹے پور
بڑاڈے کوں یاد کئیں دی وھیر یاد کرو۔ تے لوکیں وچر ہا لے
آہرے جو لے ساڈے رب ساکوں دنیا وچ بڑے اوںدا آخرت وچ
کوئی حصہ نہیں۔

فَإِذَا أَقَضْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۝

۲۰۲۔ تے انہیں وچوں جبرھا لے آہرے لے ساڈے رب ساکوں
دنیا وچ دی چنگائی بڑے تے آخرت وچ دی چنگائی بڑے تے ساکوں
بھا دے عذاب کئیں بچا۔

وَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ
فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

۲۰۳۔ ایتھے لوگوں جنہیں داکمائی دی وجر نال ثواب وچ وڈا حصہ ۶۔
تے اللہ سیس حساب گھنٹ وچ جلدی کریندے۔

۲۰۴۔ اللہ سیس کوں یاد کرو انہیں گتتری دے جہاں وچ۔ تے
جیرھا شخص جلدی کرے ڈو ڈیہیں وچ (ول آوے) تے اوندے
اتے کوئی گناہ نئیں جیرھا دیر نال (آوے) تے اوندے لے دی کوئی
گناہ نئیں۔ بے اوندے کیے جیرھا اللہ سیس کنیں ڈرے۔ تسال اللہ سیس
کنیں ڈرو تے جان گھنوجے شک تسال سارے کھچے کرے ہوندو
ولائے ولسو۔

۲۰۵۔ تے لوکس وچوں کجھ اینجمن جیندی ہال دیا دی زندگی مچ نیکیوں
چنگی گدی ۶۔ تے اللہ سیس کوں گواہ بیندن اوں ہال تے جیرمی
انہیں دے دل وچ۔ تے سچی ہال لے ہے جو اوڈا ڈھے عزا کے ہن۔
۲۰۶۔ تے جڈاں او حاکم بن ویندن تے اوزین تے دکر دن گپو گھنٹ
کیے تے رخصت تے نسلیں کوں تباہ کرن کیتے۔ تے اللہ سیس
گیڑیں کوں چکا نئیں سمجھا۔

۲۰۷۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیا ویندے جو اللہ سیس کنیں ڈرو تے
نک نمودر انہیں کوں گناہ تے مجبور کر ڈیندے تے انہیں کوں
دورخ کافی ۶۔ تے اوزین کیتے بہوں گندی ۶۔

۲۰۸۔ تے لوکس دھوکھ اینجے ہن جیرھے اللہ سیس دی خوشی حاصل
کرن کیتے اپنے آپ کوں وچ وچ بیندن تے اللہ سیس اپنے بندیں
تے بہوں مہربان۔

۲۰۹۔ اے منٹ والیو تسال سارے دے سارے فرمانبرداری وچ
آونچو تے ڈرو شیطان دے میریں تے بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا
دشمن۔

۲۱۰۔ تے جے تسال کھلے کھلے نشانات آون دے بعد تک پیو ہے
تے کچھیں جان گھنوجو اللہ سیس دی غالب تے بہوں سیانا ۶۔
۲۱۱۔ او ایں ہال دے سو اکھ دا انتظار پئے کریندن جو اللہ سیس جڑو

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٣﴾

وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا أَثْمَرَ عَلَيْهِ وَفَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ
لِيَنِ اتَّقَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُخْشَوْنَ ﴿٢٠٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْطِيكَ قَوْلَهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٥﴾

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ
الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِدَ ﴿٢٠٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ
جَهَنَّمُ وَلَبَّسَ الْبَهَادُ ﴿٢٠٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً ۖ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٩﴾

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢١٠﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ

الْعَمَامِ وَالْمَلِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُفُوسُ ﴿۲۱﴾

سَلُّ بَنَى إِسْرَآئِيلَ كَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۲﴾

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَاللَّهُ يَرِذُّ مَنْ يُشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۳﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّ
مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ
بَنِيًّا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۴﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْزِئِينَ وَالضَّرَآءُ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
مَتَّعَ اللَّهُ إِلَّا إِنْ نَصَرَهُ اللَّهُ قَرِيبٌ ﴿۲۵﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلَّهِ الْإِنْفِقُونَ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ

دے پچھا دیں وہی آدمے تے فرشتے دی آون تے ایں حال دافعلد
کمر بڑا ونچے تے ساسے کم اللہ سیں دو ولدن۔

۲۱۲۔ بنی اسرائیل کیں پچھ جواساں انہیں کوں کتے کھلے کھلے نشان بڑتن
تے میرھا اللہ سیں دی نعت کوں اوں ویلے دنا بڑیوے جیڑاں
او ایں کیں آونچے تے اللہ سیں بڑا دمی سخت سزا بڑیوں والا۔

۲۱۳۔ تے میرھے کافرین انہیں کوں دنیاوی زندگی سوہنی کر کے
بڑکھا ئی گئی تے او منسٹ والیں تے مذاقاں کریندن تے میرھے
لوک اللہ سیں کیں بڑدن قیامت دے بڑنہ او کافرین تے غالب
ہوسن اللہ سیں جیکوں چاہندے بے حسابا رزق بڑیندے۔

۲۱۴۔ یکے لوک کھو لوڑہن تے اللہ سیں نیں کوں خوشخبری بڑیوں والا
تے بڑراون والا بنا کے پھیس تے انہیں نال سچی کتاب دی لہائی
ہس۔ تاں جو اللہ سیں لوکس دے جیڑیں دافعلد کر ڈیوے۔ انہیں
آپت وچ شیطانی کیتے بھیرا دی اوں ویلے گھیتے جیڑاں انہیں دو
کتاب آگئی ہائی۔ تے کھلے کھلے نشانات دی آگئے ہن تے اللہ
سیں اپنے مکمل نل منن والیں کوں سچائی دارستہ بڑکھائے جیندے
وچ بڑوے اختلاف کریندے پئے ہن۔ تے اللہ سیں جیکوں
چاہندے سدھارستہ لا بڑیندے۔

۲۱۵۔ تہا بڑا لے خیال جو تہاں داخل ہی دیسو بہشت وچ تے
تہا بڑو اچاں تیں او مہبتاں نیں آیاں جیرھیاں تہاں کیں پہلے
لوکس تے آئیں۔ انہیں کوں تنگی، بکھ تے بڑکھ طے تے انہیں کوں
ایجھا بلا دڑتا گئے جو اد رسول تے اوندے منن والے یکے اے
آکھن پئے گئے ہن جو اللہ سیں کڈاں ندو کر لیں۔ سٹوا بے شک
اللہ سیں دی مدد بہوں کو لہو۔

۲۱۶۔ او لوک تیں کیں کچھن جو اوکیا خرچ کرن توں آکھ تہاں
جیرھا دی چنگا مال خرچ کردو تہا بڑے پیو ماتے گھاٹے سکین تے
یتیم تے مسکین تے مسافریں (دا پہلا حق) تے جو تہاں چنگائی مکرو

عَلَيْكُمْ ﴿۱۶﴾

بے شک اللہ سب سے پہلے جاننے والا۔

۲۱۷۔ تہاڑے اتے فرض کتب گئی والے جگ تے تہا کوں اوچگی
نیش لگدی تے اے دی تھی سبکدے جو تہا کوں ہک شے چبگی نہ
لگدی ہروے ادا تہاڑے کیتے چبگی ہروے تے لے دی تھی
سبکدے جو تہا کوں ہک شے چبگی لگدی ہروے تے او تہاڑے
کیتے چبگی نہ ہروے تے اللہ سب سے جاننے والے تے تہا کوں
چاڈے۔

۲۱۸۔ تیں کیں پچھن جگ کیتے عزت والے مینے وچ توں اکھ
ایں مینے وچ جگ بہوں وڈا گناہ تے اللہ سب سے راہ کیں
جکھن تے اوندا نکارتے عزت والی میت داتے اوندے گھر
والیں کوں اتھو کڑھن والی میت داتے اوندے گھر
وڈا گناہ۔ تے فتنہ قتل کیں وی وڈا جرم۔ تہاڑے نال اد نیش
بھڑدے رہن جے تیں تہا کوں تہاڑے دین کیں پھر نہ گھن جے
انہیں کوں طاقت ہروے۔ تے جیڑھادی تہاڑے دے وچاپٹے دین
کیں پھونچے تے نہ منن دی حالت وچ مو پچھے تے ایجھے لوک
دے عمل دنیا تے آخرت وچ وینچن ولسن۔ ایجھے لوک دوزخی ہن تے
اوندے وچ دیر میں پئے رہن۔

۲۱۹۔ بے شک جنہیں من گدھے تے ہجرت کیتی تے اللہ سب سے
رستے وچ جہاد کیتے۔ لے لوک اللہ سب سے دی رحمت دے امیدوارن
تے اللہ سب سے بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

۲۲۰۔ لے رسول تیں کیں او شراب تے جوئے دا کچھن تو انہیں
کوں اکھ انہیں ڈوناہیں وچ وڈا گناہ تے لوکس دا فائدہ دی ہے۔ تے
انہیں ڈوناہیں دا گناہ انہیں دے فائدے کیں بہوں وڈا ہے۔ تے او
تیں کیں کچھن جو او فرج کیا کرن۔ توں اکھ جیڑھادی وچ پچھے۔ یوں
اللہ سب سے تہاڑے کیتے حکم بیان کریندے تاں جوتساں سوچو سمجھو
۲۲۱۔ ایں دنیا کیتے دی تے اگے جہان کیتے دی۔ او تیں کیں پچھن

كُنِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَلَىٰ أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَلَيْكُمْ أَنْ تَحِبُّوا
شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ
اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَبِمَا كَفَرَ
فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۸﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجِهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ
كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا وَاللَّهُ
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْغَفْوَةُ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۲۰﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلِ إِصْلَاحٌ

تیس داتوں انہیں کون آکھ جو انہیں دی حالت ٹھیک کرٹں بہوں
چنگاکم جے تساں انہیں کون اپنے کھٹے کھوتے او تہاڑے بھراہن۔ تے
اللہ سیس اصلاح کرٹں دایں وچو گپیں کون چاڈرے۔ جے اللہ سیس
چاہند تے تہا کون ڈکھ ڈیوے بابے شک اللہ سیس غالب
تے بہوں سیانا۔

۲۲۲۔ تے تساں شرک کرٹں دایں تریس نال نہ پر نچو جے تیں او
ایمان نہ گمن آون۔ تے مومن باہی شرک کرٹں والی تریس کنیں
چنگی۔ بھانویں او تہا کون چنگی دی بگدی ہروے۔ تے تساں شرک
کرٹں والے جوائیں نال نہ پرناؤ۔ مومن باہن شرک کرٹں والے کنیں
چنگا۔ بھانویں او تہا کون چنگا دی لگدا ہروے۔ اے لوک تہا کون
بھا دو سبیدن تے اللہ سیس اپنے حکم نال بہشت تے
بخش دو سبیدے۔ تے اللہ سیس اپنے حکم کون کھول کھول
کے بیان کریدے تاں جوا نصیحت حاصل کرن۔

۲۲۳۔ اوتیں کنیں حیض دے متعلق پچھن توں آکھ جوا وڈکھ
ڈیوٹن والی شے ہے۔ ات گاہوں تساں حیض دے ڈیہیں وچ
زالیں کنیں انج رہو۔ تساں انہیں دے کوہونہ وچو جے تیں او
پاک نہ تھی وچن تے جڈاں او پاک تھی وچن تے انہیں کوہو آؤ جھتو
اللہ سیس تہا کون حکم ڈتے۔ بے شک اللہ سیس تو بہ کرٹں دایں
کون چنگا چاندے تے پاک لوکیں کون وی چنگا چاندے۔

۲۲۴۔ تہاڈیاں زالیں تہاڈے واسطے رخصت ان تے تساں انہیں
کنیں آؤ جڈاں تہاڈی مرضی ہوے۔ تے اپنے کیتے کھ گودی بھٹو
تے اللہ سیس کنیں ڈرو تے جان گھن جو تساں اوں کون ملن والیو
تے خوش بھری ڈے ڈے منن دایں کون۔

۲۲۵۔ نیکی کرٹں تے خدا کنیں ڈرٹن تے لوکیں وچ صلہ کرٹں کیتے تساں
اللہ سیس کون اپنے قسین دا ادلا نہ بناؤ۔ تے اللہ سیس بہوں
سُنن والا تے بہوں چاٹن والا۔

لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَاطَبُوهُمْ فَاخْرُجْهُمْ وَأَلَّهُ يَعْلَمُ
النَّفْسَ مِنَ الصَّلَاحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنْ اللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا الشِّرْكَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُ وَلَا مَلَّةً مُّؤْمِنَةً
خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْبَدْتُمْ لَا تَتَّبِعُوا الشِّرْكَ
حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ
أَعْبَدْتُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو
إِلَى الْجَنَّةِ وَالْغَفْرِ بِإِذْنِهِ وَيَسْمِعُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٧﴾

وَيَسْأَلُكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى لَا فَاعِلٌ لِّوَا
النِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ
فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٨﴾

نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنْ يَشْكُمُوا
قَدْ مَوَّاهُ لَا أَنْفُسَكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٩﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٣٠﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْسَارِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۱﴾

۲۲۶۔ اللہ سب سے تہا بڑی قول قس میں تہا کون نہ پکڑ لیس۔ ہا انہیں قس میں تہا پکڑ لیس جبر صیاں تہا بڑے دلیں و پر نکلسن۔ تہا اللہ سب سے بہوں بخشن والا تہا بہوں ٹھہرا ہوا

لَا الَّذِينَ يُؤْذُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَتُّبُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۲﴾

۲۲۷۔ اولوک جبرھے اپنی زالیں کنیں انج تھیون دیاں قساں کمنکن او چار مہینے ڈر کیمن تہا جے او زالیں دوول آدن تہا بے شک اللہ سب سے بہوں بخشن والا تہا رحم کمرن والا

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۳﴾

۲۲۸۔ تہا جے او پک و بجن طلاق ڈیون تہا بے شک اللہ سب سے بہوں سنن والا تہا بہوں جانن والا

وَالطَّلَاقُ يَتَرَتَّبُ نِكَاحًا بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكُنَّ مِمَّا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَحْكَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۴﴾

۲۲۹۔ تہا جنہیں ترمیتیں کون طلاق قحی گئی اور تہا حین تہا اپنے آپ کون جہلی رہن۔ جے اللہ سب سے آخرت دے دیہہ کون منیندن تہا انہیں تہا لے جائز نہیں جہا اللہ سب سے انہیں دے رحم صی پید کیے اوں کول لکاون تہا جے او نیج و بجن تہا انہیں دے پئے داز یادہ حق بر او اوندر و لہن انہیں ترمیتیں دے۔ خیر لعت دے مطابق حق وی اوں ہن جیوں انہیں دیاں رحم داریاں ہن۔ تہا جو انہیں داترمیتیں کنیں رتبہ و درجہ تہا اللہ سب سے غالب تہا بہوں سیانہ

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ فَمَا سَاكَ يَعْرِضُ وَأَشْرَى بِالْخِلَافِ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا آتَيْنَا هُنَّ حَتَّىٰ يَأْتِيَ الْإِلَافُ أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۳۵﴾

۲۳۰۔ طلاق ڈو دفعہ تہا ول اوں کون چنگے طریقے نال رکھے یا چنگانی کر کے ٹور ڈیوے تہا جو کھ لساں اوں کون ڈتے اوں کون والا گھن تہا بڑے تہا جائز نہیں۔ ہا جے لے ڈر ہووے جو او اللہ سب سے دے بنائے ہوئے بیتں سبھاں نہ بگسن۔ جے تہا کول لے ڈر ہووے جو او اللہ سب سے دے بیتں کول سبھاں نہ بگسن تہا ول انہیں تہا کوئی گناہ نہیں جو ترمیت پئے کول کھ بھتہ دے ڈیوے۔ لے اللہ سب سے دے بیتں ہن لساں انہیں کنیں لگو نہ ودھو۔ تہا جبرھا و دھسی اللہ سب سے دے بیتں کنیں تہا او نالہن

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا

۲۳۱۔ تہا پئے زالیں کون ترمیجی طلاق ڈے ڈیوے تہا اوندرے

عِيَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا
إِنْ طَلَّأَا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَلَيْلِكَ حُدُودُ اللَّهِ
يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

اتے جائز نہیں جو اولاد اوندے نال شادی کرے جے تیں
اوپے نال نکاح نہ کر گھنے تے جے اووی طلاق ڈے ڈیوے تے
ول انہیں ڈونا پس تے کوئی گناہ نہیں جو او پر نیچ پلون ہے
انہیں کوں یقین ہووے جو او الشریس دی حدیں کوں سنبھال
گھسن۔ اے الشریس دیاں حدیں ہن جیرھیاں اول جان
والیں کیتے کھول کے بیان کر ڈتے۔

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَكُنْ أَجَلُهُنَّ فَامْكُرُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تَتَسَكَّرُوهُنَّ
ضَرَارًا اتَّعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ
وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۲۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈے ڈیوے تے اوعدت
پوری کر گھن تے انہیں کوں رواج دے مطابق روک گھنویا چنگائی
کر کے انہیں کوں ٹور ڈیوے۔ تے ایں واسطے انہیں کوں نہ رکھو جہ تساں
ڈکھ ڈے کے انہیں تے زیادتی کرو۔ تے جیرھالے کر لسی او اپٹے
اتے ظلم کر لسی۔ تے تساں الشریس دے حکمیں نال قبول نہ کرو۔
تے جیرھیاں نعمتاں الشریس تہا کوں ڈتے انہیں کوں یاد رکھو۔ تے
اے وی یاد رکھو جیرھی الشریس تہا ڈے اے کتاب تے سنبھ
لہائی تے اوندے نال تہا کوں نصیحت کیتی اس۔ تے الشریس
کنیں ڈروتے جان گھن جو الشریس ہر چیز کوں جانٹے والا ہے۔

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَكُنْ أَجَلُهُنَّ فَلَا تَعْصِلُوهُنَّ
أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
ذَلِكَ يُعْظَى بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۲۳۳۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈیوے تے انہیں دی عدت
پوری تھی ونجے (جے او آپت وچ چنگے طریقے نال منج و ہن) تے
انہیں کوں اپٹے پہلے پٹے نال نکاح کرن کنیں نہ بھگوائے نصیحت
انہیں واسطے ہے جیرھے تہا ڈے وچو ایمان رکھیندے الشریس
تے آخرت دے ڈیہندے۔ اے تہا ڈے واسطے زیادہ برکت
والی تے بہوں پاکیزہ تے الشریس جانڈے جو تساں نوڑے
جانڈے۔

وَالْوَالِدَتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَتِمَ الرَّضَاعَةُ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ
إِلَّا وُسْعَهَا لَا نَصْرَ لِلْإِدَّةِ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٍ

۲۳۴۔ تے میریں اپٹے پالیں کوں کھیر پلاو پورے دو سال
اے اوندے کیتے ہے جیرھے کھیر پلاو دی خدمت کوں پورا کرن
چاہندے تے جیندا بال اوندے دے ہے رواج دے مطابق
کھیر پلاو والیں دکھاو پیرن تے انہیں دے پٹھے کہیں شخص

لَهُ يُولَدُ لَهُ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ إِنْ أَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
وَإِنْ أَرَدْتُمُ أَنْ تَنْتَرِضُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اتَّيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْتُمْ
اللَّهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۶﴾

تے اوندی طاقت کیں دودھ ذمہ داری میں سٹی دیندی۔ کیں ماکوں
اوندے پال دی دھ نال تے نہ پیکوں اوندے پال دی دھ جنہل
ڈکھ نہ ڈتا ونچے۔ وارث کیتے دی ایجوکلم۔ جے اوڈوہیں صلاح
کر کے کھیر چڑاؤں تے راضی تھی وچن تے انہیں ڈوناہیں تے کوئی
گناہ نہیں۔ جے تساں اپنے پالیں کوں کیں پی تربیت کیں کھیر
پلاؤں جاہر تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں کوں
جیرمی شے ڈیوٹی کیتی رواج دے مطابق اوڈے ڈیو۔ تے
الہدیس کیں ڈروتے جاں گھنوں جے شک الہدیس ہو تساں
کریندے اوڈی کھن والا۔

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَوْلَادًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۳۷﴾

۲۳۵۔ تہاڈے وچ جیرمے لوک مرویدن تے اکچھ اپناں
زائیں چھوڑویدن تے اوڑا لیں چار مہینے ڈاھ جہاڑے انتظار
کرن تے جڈاں انہیں دی مدت پوری تھی ونچے تے دل تہاڈے
اتے کوئی گناہ نہیں اوشرلیت دے مطابق اپنے کیتے جو کھ کر
تے الہدیس ہو تساں کریندے اوڈی کیں واقعہ۔

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ كَلَّمْتُم فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ سَتَذَكَّرُوهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ
الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ
فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۶۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں ہو تساں اشاریں نال
یا دل وچ لک کے تہیں دو ڈک چا وچو الہدیس کوں پتہ ہو
تساں انہیں کوں یاد کریندے اوڈی۔ ہا انہیں نال لک کے کوئی وعدہ
نہ کرو نہ گھنوں سوائے ایندے جو تساں کوئی پیگی گال کر گھنوں۔ تے
تساں نکاح کوں پکا کرن دا ارادہ نہ کرو جے تہیں انہیں دی مدت
پوری نہ تھی ونچے۔ تے تساں جاں گھنوں جے شک الہدیس
بہوں بخش والا تے خدا۔

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَنْسُوهُنَّ
أَوْ تَفَرَّضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً مِّمَّا مَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْوَسْعِ
قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۹﴾

۲۳۷۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں زائیں کوں طلاق
ڈیو جنہیں کوں تساں تھو دی نہیں لایا یا حق مہر مہر نہیں تھیا تے
انہیں کوں فائدہ پہاؤ۔ امیر آدمی اپنی طاقت دے مطابق تے غریب آدمی
اپنی طاقت دے مطابق۔ سے فائدہ خرلیت دے مطابق تے پیگی
کرن والیں تے فرم۔

وَاِنْ طَلَقْتُمْوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَكْسُوْهُنَّ وَ قَدْ
قَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيْضَةً فَرِيْضَةٌ مَّا قَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ
يَعْفُوْنَ اَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيْدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ وَ
اَنْ تَعْفُوْا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ
اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۸۔ جے تساں انہیں کون بھٹلاؤں کینیں پہلے طلاق ڈے ڈیو تے
جیر صافی ہر مقرر تھا ہودے تساں اوں ادا حق مہر ادا کرو سوائے
ایندے جو او معاف کر ڈیوں یا او معاف کر ڈیوے جیندے تھ وچ
نکاح دی گنہ گھر جے تساں معاف کر ڈیو تے اے تعویذی جے بہوں
کو لبور۔ تساں آپت وچ ہک ڈو جے دی چنگانی کون نہ بھٹلے کرد
بے شک اللہ سب جوتساں کریندے ڈے ڈیو کھڑے۔

حُفِظُوا عَلَی الصَّلٰوٰتِ وَ الصَّلٰوۃُ الْوُسْطٰی وَ قُومُوا
لِلّٰهِ قٰنِتِیْنَ ﴿۳۹﴾

۲۳۹۔ تساں ساریں نمازیں دا پورا خیال رکھو تے خاص کر ادا صلی نماز
دا تے اللہ سب دے فرمانبردار بندے ہٹ کے کھڑے تھیو۔

فَاِنْ خِفْتُمْ فِرَاجًا اَوْ دُمْنًا فَادْءَا اَمْنَكُمْ فَاذْكُرُوا
اللّٰهَ کَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُنُوْا تَعْلَمُوْنَ ﴿۴۰﴾

۲۴۰۔ جے تہا کون ڈر ہودے تے تساں ٹردیں یا سوار تھیں ہوئیں
(نماز پڑھ گدی کرو) تے جیرے ویلے ہر ہک دچے تے اللہ سب
کون یاد کرو جیویں اوں تہا کون سکھائے جوتساں پہلے نہ جانڈے
ہاوے۔

وَ الَّذِیْنَ یَتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ یَذَرُوْنَ اَزْوَاجًا وَ وَصِیَّةً
یَذَرُوْا جِهَتَهُمْ مَّتَاعًا اِلَی الْاٰخِرِ اِلَیَّ فَان
خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ فِیْ اَنْفُسِهِنَّ
مِنْ مَّعْرُوْفٍ وَ اللّٰهُ عَزِیْزٌ حَکِیْمٌ ﴿۴۱﴾

۲۴۱۔ تے جو مرد تہا ڈے جو مرد ویندن تے (پچھو) اپنیاں زالن
چھوڑ ویندن تے انہیں کیتے ہک سال تک لبیر گھر و کدھیے فائدہ
چاؤں دی وصیت کرو جن جے او آپ نکل و جن تے ول تہا ڈے اے
کوئی گناہ نہیں او اپنے کیتے شریعت دے مطابق جو دی فیصلہ کرن
تے اللہ سب غالب تے بہوں سیانہ۔

وَ لِلّٰهِ کُلُّ شَیْءٍ مَّتَاعٌ اِلَّا لِمَنْ عَرَفُوْهُ حَقًّا عَلٰی
الْمُتَّقِیْنَ ﴿۴۲﴾

۲۴۲۔ تے جیر صحت پرستی کون طلاق تھی دچے انہیں کون حالات دے
مطابق کھ سامان ڈیوٹ وچ کوئی ہرج نہیں اے متقیں تے
فرض۔

کَذٰلِکَ یَبَيِّنُ اللّٰهُ لَکُم اٰیٰتِهٖ لَعَلَّکُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۴۳﴾

۲۴۳۔ الہیں اللہ سب اپنے حکم تہا ڈے کیتے بیان کریندے
تاں جوتساں عقل کرو۔

اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِیْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِیَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوْفٌ
حَدَّرَ اَنْبِیَآءٌ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوْتُوْا ثُمَّ اَحْیَاَهُمْ
اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَی النَّاسِ وَلٰکِنْ اَکْثَرُ
النَّاسِ لَا یَشْكُرُوْنَ ﴿۴۴﴾

۲۴۴۔ کیا تیں انہیں کون نیں ڈٹھا جیرے اپنے گھریں و جو مرد
دے ہر کینیں نکل گئیں تے او ہزاراں ہن۔ اللہ سب انہیں کون آکھے
تساں مرد و خواتین کون زندہ کیتے۔ بے شک اللہ سب لوکس
تے فضل کرن والا تے بہوں لوک اوں انکشتیں کریندے۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۷﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۸﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ مِثْقَالَةَ ذَرَّةٍ مِّن بَعْدِ مَوْسَىٰ إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا أَوَلَمْ يَأْتِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۹﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ ابْتَلَاكُمْ بِنَهَرٍ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۰﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَن يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۴۱﴾

۲۴۵۔ تسان اللہ سٹیں دے رستے وچ جنگ کرو تے ہاں گھن جو بے شک اللہ سٹیں بہوں سٹیں والا تے جانٹ والاء۔

۲۴۶۔ کون جیڑھا اللہ سٹیں کون اپٹے مال دا چنگا حصہ ڈیوے اللہ سٹیں اول کون بہوں ودھاتے ڈیندے۔ تے اللہ سٹیں گھنیدا دی اے تے ودھیندا دی ہے۔ تے تسان ہوندو ولسو۔

۲۴۷۔ کیا کیوں، بنی اسرائیل دے انہیں سردارین دا پتہ نیش جیڑھے موسیٰ علیہ السلام دے لہدگزین۔ جڈاں انہیں اپنے نبی کون آکھیا جو توں ساڈے واسطے بک بادشاہ بناتے دل اسان جنگ کر لیں اللہ سٹیں دے رستے وچ۔ تے اول نبی آکھیا اے دھیرے جو تہاڈے اتے جنگ فرض تھی دہے تے تسان بھڑواناں۔ انہیں آکھیا ساکوں کیا ہے جو اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑواناں حالت لے ہے جو ساکوں اپنے گھرں وچ کڈھ ڈنا گیا تے اپٹے پتریں کنیں دی تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کر ڈتی گئی اوسارے پھر گئے سوائے تھوڑیں لوکیں دے تے اللہ سٹیں ظالمیں کون بہوں ہانڈے۔

۲۴۸۔ تے انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اللہ سٹیں طاوت کول تہاڈا بادشاہ بنا کے پھٹھے۔ انہیں آکھیا اوکیوں ساڈے اتے حکومت کر سگدے۔ اوں کنیں ساکوں حکومت کرن دا زیادہ حق اوں کنیں مال دی ڈھیر کڑھائی۔ تے نبی آکھیا بے شک اللہ سٹیں اوں کول تہاڈے اتے چن گدھے تے اوںکوں بہوں ودھائی علم وچ تے جسم وچ۔ اللہ سٹیں جینکوں چاہندے اپنی حکومت ڈیندے تے اللہ سٹیں بہوں ودھاوٹ والا تے جانٹ والاء۔

۲۴۹۔ انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اندی ہادی ہادقا و نشان اے ہے جو تہاڈا وکب صندوق آدوسی جیندے وچ تہاڈے کیتے تسلی ہوسی تہاڈے رب کنیں او موسیٰ تے ہارون دے تعلق داریں دا چھوڑیا ہو یا لگایا ہو۔ اوں کول فرشتے پاتی کھڑے ہوسن۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ہے تسان مؤمن ہوتے۔

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوا اللَّهَ كَرِهْنَا مِنْهُ فِئَةٌ قَلِيلَةٌ عَلَبْتَ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ٢٥

۲۵۰۔ تے جڈاں طالوت اپنے لشکر کوں گھن کے ٹرپے تے اول اکھئے جو بے شک اللہ سیئیں تہا کوں ہک نہر نال زمینی جیرھا اوندے وچو پانی پیسی اوندل میڈے نال کوئی تعلق نیئیں جیرھا چکھسی وی ناں او میڈا بیلیء با جیرھا ہک ہک پانی دایوے رتے کوئی ہرج نیئیں اوندے وچو سوائے تھوڑے لوکیں دے باقی ساریں پی گدھا جڈاں او تے منٹ والے او نہر پ گئی تے انہیں آکھئے سا کوں اچ جالوت تے اوندے لشکر نال بھڑ دی طاقت کاہ نیئیں۔ تے اولو کہ جنہیں کوں اللہ سیئیں دی ملاقات دایقین ہا آکھیا جو اللہ سیئیں دے حکم نال جھوٹا لوہ بہوں وڈے لشکر کوں ڈھا ڈیندے۔ تے اللہ سیئیں صبر کرن والیں دے نال۔

وَلَمَّا بَرَزُوا لِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا ارْتَبْنَا أَفْرَغَ عَلَيْنَا صَبْرًا وَنَبَتْ أَقْدَامَنَا وَانْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ٢٥

۲۵۱۔ تے جڈاں او جالوت تے اوندے لشکر دے سامنے تھیں تے انہیں دعا بھیجی جو اے ساڈے رب سا کوں صبر دی طاقت ڈے تے ساڈے پیریں کوں جمائی رکھ تے کافریں دے مقابلے وچ سا کوں مدد ڈے۔

فَهَرَمَوْهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَتَلَّى دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمُ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ٢٥

۲۵۲۔ پچیس انہیں اللہ سیئیں دے حکم دے نال اپنے دشمنیں کوں ہراڈتاتے داؤد نے جالوت کوں قتل کرڈتا تے اللہ سیئیں اوں کوں حکومت تے سنب ڈتاتے جو اللہ سیئیں دی مرضی ہائی اوں کوں سکھائیں۔ تے جے اللہ سیئیں ہک کوں ڈو جے کیں دیکھیندا تے زمین وچ فساد تھی ونجے ہاتے اللہ سیئیں سارے جہانیں تے فضل کرن والا ہے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَتْلُوا هَآؤُلَآئِكَ دَلِيلًا لِّكُمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٢٥

۲۵۳۔ اے اللہ سیئیں دیاں آیتاں ہن جیہیاں اساں نیکوں پڑھ کے سیکھدے ہیں تے بے شک توں (اللہ سیئیں دے) رسولیں وچو ہیں۔

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ ۖ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۖ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَيَنْهَضُ مَنْ أَمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿۳۳﴾

۲۵۴۔ اے رسولن جنہیں وچوں کچھ کوں اسان کچھ تے ودھرتے ہوتے انہیں وچ کچھ ایچھے بن جنہیں ناں اللہ سیسں گاہیں کیتیں (فرشتے ہوتے) تے کچھ ایچھے بن جنہیں دے رتبے ودھائیں تے اسان ہوتے بن عیسیٰ ابن مریم کوں ظاہر طور نشان تے اسان روح القدس ناں اوندی نکلائی کیتی تے جے اللہ سیسں چاہے ہاتے کھلے نشان آؤں دے بعد تے نیسں دے بعد لے لوک آپت وچ نہ بھڑن ہاتے انہیں اختلاف کیتے۔ انہیں وچ کچھ تے من گئے تے کچھ نہ نیسں جے اللہ سیسں چاہوے ہاتے او آپت وچ نہ بھڑن ہاتے اللہ سیسں او ہور کیتے جو او چاہندے۔

۲۵۵۔ اے منہ والو اسان فرج کرو جو اسان تہاکوں ہوتے اس کئیں پہلے جو او ہیندے اوے جیندے وچ نہ پار ہوسی تے ننگت کم اوسی تے نہ سفارش۔ چلیسی تے کافر ہی ظلم کرن والیں۔

۲۵۶۔ اللہ او ذات جیندے سو کوئی عبادت دے لائق نیسں او جیندے تے قائم رہن والا۔ نہ تے او کون گھل اندی تے نہ ندر۔ آسمان تے زمین وچ جو کچھ ہے او ہیندے۔ کیرھاہ جیرھا اوندی اجازت دے بغیر اوندے اگو سفارش کر سگے۔ ادسب کچھ جائدے جو اوندے اگو یا پچھوے اوندے علم وچ کچھ دی او احوال نیسں کر سگدے سوائے اوندے جے تلا او چاہے۔ اوندے علم آسمان تے زمین تے پھیلایا پئے تے انہیں ہونیاں ما پارھا اوں کون ٹھیکہ دانیں۔ اللہ سیسں وڈی شان والا تے عظمت والا۔

۲۵۷۔ دین وچ کوئی جبر نیسں۔ ہدایت مگر ہی کئیں نکھڑی پئی ہے۔ تے جیرھا شیطان دی گال نہ منے تے اللہ سیسں کوں منے تے اول ول نکھڑے کڑے کوں پوگدے جیرھا تر ٹھانیں۔ تے اللہ سیسں بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا۔

۲۵۸۔ جیرھے میندن اللہ سیسں انہیں داسگیتی ہے۔ انہیں کوں اندھا رہیں کئیں سو بھلے دو گھن اندے۔ تے جیرھے نیسں میندے

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَيَجْعَلُ عَلَيْهِ

اللَّهُ وَلِيًّا ۚ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ ۚ

يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵۹﴾

۴۴

انہیں دے سکتی شیطان تے او انہیں کو سوچھلے کنیں اندھاریں دو
گھن اندن۔ اے لوک دوزخی ہن تے او ندے وچ بہوں دیر
تیں پئے رہن۔

۲۵۹۔ کیا تیکوں اوں آدمی دی خبر نہیں ملی جیں اپنے رب دے
متعلق ابراہیمؑ نال بحث کیتی جو اللہ سئیں اوں کوں حکومت دُتی ہائی۔
جڈاں ابراہیمؑ اکھیا جو میڈا رب اوہے جیڑھا جو بندے تے مریندے
اوں بادشاہ اکھیا میں جو بندہ راوی ہاں تے مرینداوی ہاں تے حضرت
ابراہیمؑ اکھیا جو بے شک اللہ سئیں سمجھ کوں پوادھ کنیں
کڑھیندے تے توں اوں کوں پچا دھ کنیں کڑھ ڈکھال۔ تے
کافراں گال تے ڈاڈھا ویلا تھی گئے تے اللہ سئیں ظالمیں کوں
سدا رستہ نہیں ڈکھیندا۔

۲۶۰۔ یا اوہو جہاں کوئی آدمی ڈٹھی جیڑھا بک دوستی کنیں لنگھئے
تے او دوستی اپنیں جیتیں تے ڈٹھی پئی ہائی۔ تے اوں آدمی اکھیا
جو اللہ سئیں اس دوستی کوں اچڑن دے لہو کیوں دسی۔ تے اللہ
سئیں اوں کوں سوسال تیں (نحواب وچ) ماری رکھئے ولا واندی
نندرا کھوڑی اس تے پچیس جوتوں ایں حالت وچ کسے تیں
رہ گئیں۔ اوں اکھیا جو میں بک ڈیند یا ڈیند دا کچھ حصہ رہ گیاں۔
اللہ سئیں اکھیا سچی گال اے ہے جوتوں سوسال تیں ایویں رہ گئیں
ہن توں اپنی روٹی تے پیوٹ دے پانی کوں ڈیکھ او سڑیا نہیں۔ تے
توں ڈیکھ اپنے گڈا کوں۔ تے اسان تیکوں لوکس کیتے نشان بٹائے
سے۔ توں ڈیکھ ٹبریں کوں کیوں اسان انہیں کوں جڑیندے تے
ول انہیں تے گوشت چڑھیندے میں۔ تے جڈاں او ندے لے گال
کھل گئی تے اوں اکھیا میکوں پتہ جو اللہ سئیں برستے تے قادر۔

۲۶۱۔ تے جڈاں حضرت ابراہیمؑ اے میڈے رب میکوں ڈکھا جوتوں
مردے کیوں جو بندہ میں اللہ سئیں اکھیا کیا توں اے گال نوہیں منیدا
اوں اکھیا منیدا تے ہاں پر دل دی تسلی کیتے اے پچھم تے اللہ سئیں

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ
اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ
قَالَ أَنَا أَحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
بِالتَّسْوِيسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْغَرْبِ
فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى
عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا
فَأَمَّا أَنَّهُ اللَّهُ فَإِنَّ اللَّهَ مَآئِدَةً لِّكُلِّ بَلَاءٍ
قَالَ بَلَيْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَئِبْتُ
مَآئِدَةً لِّكُلِّ فَاتِنٍ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَسْتَنَّ
وَأَنظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ
وَأَنظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لَعَلَّ أَفْئِدَتُكُنَّ تَعِينُ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۶۱﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ
أَوْكَلِمَ تُؤْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَبْطِئَنَّ قَلْبِي ثُمَّ
فُجِدَّ آدَبَهُ مِنَ الظُّلُمَاتِ فَصَرَّهْنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ

عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يٰٰأَيُّهَا
سَعْيَاءُ وَاَعْلَمْنَ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۵
ع

اُکھیا چار کچی پکڑتے انہیں کوں اپنا ہسک کرتے دلائیں کوں
انجوانج رود تے رکھ آ۔ بھیں انہیں کوں سب مارا ویڈ بد رکھنے
اؤسن۔ تے توں چاٹ گھن جہ اللہ سئیں غالب تے بہوں سیانا۔

۲۶۲۔ اہیں لوکیں دی مثال جیرھے اللہ سئیں دے رستے وچ اپٹے
مالیں کوں خرچ کریندن بک دانے آئی کار جیرھاست ٹے کھیندے
تے ہرے وچ سودا ٹے ہوندن۔ تے اللہ سئیں جیندے کتے
چاہے ڈوڑی کر ڈیندے تے اللہ سئیں بہوں ددھاوٹ دلا تے
چاٹن والا۔

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ
حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ
حَبَّةٌ وَاللّٰهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَّشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۶﴾

۲۶۳۔ اولوک جیرھے اللہ سئیں دے رستے وچ اپٹے مال خرچ
کریندن تے خرچ دے بعد احسان دیاں سٹاوتاں مریندن
تے دیکھ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ۔
نہ انہیں کوں ڈرتے د او موٹھے تحسین۔

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا
يَتَّبِعُونَ مَا اَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا اَذَىٰ لَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۷﴾

۲۶۴۔ چچی مال اکھٹے تے بخش ڈیون اوں مدد تے کنیں چنگا۔
جیندے بکھو دیکھ ہووے۔ تے اللہ سئیں بے نیاز تے بہوں
ٹھہرا۔

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَّتَّبِعُهَا
اَذَىٰ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۶۵۔ لے منٹ والو تاں اپنی صدقیاں کوں دیکھاؤ نہ احسان دیاں
سٹاوتاں مار کے تے دیکھ ڈے کے۔ جویں کوئی اپنے مال کوں
لوکیں دے دیکھا دے کتے خرچ کتے اور اللہ سئیں کوں میندے
تے نہ آخرت دے ڈیندے کوں۔ اوندی مثال اوں پھردی جہ جیندے
اتے مٹی پٹی ہووے تے اوندے اتے ڈاڈھا میندے تے اوں
کوں پھردا پھردے کتے چھوڑ ڈیوے ایجے لوکیں کوں جو کچھ او
کھندن اوندے وچوں کچھ دی نیں بلدا۔ تے اللہ سئیں کامر
لوکیں کوں سدھا رستہ نیں دکھلیندا۔

يٰٰأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْاَذَىٰ كَالَّذِي يَنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تَرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَّهُ صَلْدًا لَا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۹﴾

۲۶۶۔ تے جیرھے لوک اپنے مال کوں اللہ سئیں دی خوش حال
کوٹ تے اپنے آپ کوں لپکا کر دی خاطر خرچ کریندن انہیں
دی مثال اوں باغ دی جہ جیرھا اچی جاتے ہووے تے اوندے

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ اِتِّبَاءَ مَرْضَاتِ
اللّٰهِ وَتَنْشِيَتًا مِّنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ

أَصَابَهَا وَابِلٌ فَاتَتْ كُلَّهَا ضَعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا
وَابِلٌ فَطَلَّ اللَّهُ بِهَا تَعْلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٠﴾

أَيُّدُ أَحَدِكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِمَّنْ تَنْبُلُ وَاعْنَابٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَإِصَابُهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّتُهُ ضَعْفًا ۖ فَاصْصَابَهَا
إِعْصَادٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ۚ كَذَلِكَ يبينُ اللَّهُ لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

اتے ڈاڈھامیز سے تے او ڈوڑا پھل ڈلوے تے جے ڈاڈھا
میز نو سے تے پھنگاری در میر۔ تے اللہ سیس جوتساں کریندے
ڈہا کھڑے۔

۲۶۷۔ کیا تہا ڈوے وچو کوئی آدمی چاہندے جو اوندہک باغ
ہوے تے اوں باغ وچ کھجیاں تے انگور ہون تے اوندے
وچ نہروی و ہندی ہووے تے اوندے کیتے اوندے وچ ہر
قسم دے میوے ہون تے دل اوں کوں ڈھیا آونچے تے اوندے
بال دی چھوٹے ہون تے اوں باغ تے عمارت گولہ آں ڈھاوے تے
اوباغ سڑونچے۔ ایویں اللہ سیس تہا ڈوے کیتے نشانیاں بیان کریندے
تاں جوتساں سوچو۔

۲۶۸۔ لے منق و الو جوتساں کندے، اوندے وچو پاک چیزاں
خرچ کر تے اوندے وچو دی خرچ کرو جو اس تہا ڈوے کیتے
زین وچو کڑو میوے۔ تے تاں بے کار چیزاں تے او چیزاں جیڑیاں
آپ نہ گھنوسوائے ایندے جوتساں اکھیں بند کر کے گھنوجا۔ انہیں
وچو تاں خرچ کرن دا ارادہ نہ کر تے تاں جان گھنوجو بے
شک اللہ سیس بے نیاز تے بہوں صفتیں والا۔

۲۶۹۔ شیطان تہا کوں غربت کنیں ڈریندے تے تہا کوں بے حیائی
دا کم ڈریندے تے اللہ سیس تہا کوں اپنٹے ولو بخش تے فضل دا وعدہ
کریندے تے اللہ سیس بہوں ودھاوٹ والا تے چاٹن والا۔

۲۷۰۔ سٹپ ڈیندے جینکوں چاہندے تے جینکوں سٹپ
مل وچے او کوں بہوں چنگائی بڑی گئی تے سیانے دے سوا
نصیحت کوئی حاصل نیں کریندا۔

۲۷۱۔ جو تاں خرچ کیتے تے یا نذر منی تے بے شک اللہ
سیس اوں کوں چاندے تے غالیں دا کوئی امدادی نیں۔

۲۷۲۔ جے تاں صدقہ ظاہر کر کے ڈلویتے لے دی چنگا تے جے
تاں اوں کوں لکاؤ تے غریبیں کوں ڈلویتے لے دی تہا ڈوے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّنْ كَسَبْتُمْ
وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَسَّمُوا الْغَبِيثَ
مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِأَخِيذِهِ إِلَّا أَنْ تُغْضُوا فِئَةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٥٢﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُهَا ۚ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٥٥﴾

إِنْ تَبَدُّوا لِلصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَإِنْ تُخْفَوْهَا وَ
تُؤْتَوْهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمُ مِنْ

سَيَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۲۶﴾

کیسے چمکا ۷۷ تے اللہ سیس تہا ڈے کیں تہا ڈیاں بریاں وی پریں کر لیس تے اللہ سیس جو تساں کریدے ۷۷ واقعہ۔

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ انہیں کوں سدھے رستے تے گھن آوٹ تہا ڈے ذمے نیں تے بالہ سیس جینکوں چاہندے ہدایت ڈیڈے۔ تے جو دی چمکا مال تساں خرچ کریدے ۷۷ او تہا ڈے اپنے فائدے کیسے ہے تے تساں جو دی خرچیدے ۷۷ او اللہ سیس دی رضا گھن کیتے ہے تے جو چمکا مال خرچیدے اور تہا کوں پورا پورا ولا ڈتا ویسی تے تہا ڈے اتے ظلم نہ کیا ویسی۔

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ (اے صدقے) انہیں محتاجین کیسے بن جیرھے اللہ سیس دے رستے وچ روکے گھن تے او آزادی نال زمین وچ لڑھپر نیں سبکدے۔ اٹ سونہا آدمی انہیں کوں انہیں دے نہ منگن دی وجہ نال امیر سمجھدے۔ تساں انہیں کوں انہیں دی شکلیں کیں سچاں سبکدے ۷۷ او لوکیں کیں منگن کیتے چڑ دے نیں۔ تے جو تساں چمکا مال خرچ کریدے ۷۷ بے شک اللہ سیس اوکوں بہوں جاڈدے۔

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِثْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے جیرھے لوک اپنے مال خرچ کریدن رات ڈیہ سٹے تے لکا کے انہیں واسطے انہیں دے رب کیں بدلہ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے تمین۔

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقْوَمُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَخْتَطُّ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّا بَالِغٌ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَاتَّقِ اللَّهَ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ جیرھے لوک سود کھندن او ایویں اٹھدن جیویں او آدمی اٹھدے جینکوں شیطان ہتھ لاکے پاگل کر کے چھوڑ ڈیوے اے ایں واسطے ہے جو بے شک او آبدن جو پار سود جیہاں لے۔ تے اللہ سیس وپار کوں جائز کیتے تے سود کوں حرام۔ تے جیندو اوندے رب ولو کوئی نصیحت آوے تے او رک وچے تے ول جو حق گئے اوندا نفع ہوندا ۷۷ تے اوندا معاملہ اللہ سیس دے حوالے ہے تے جیرھے ولا ایویں کر لیں او دوزخی ان تے اوندے وچ دیر تیں رہن۔

يَحْقُقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ اللہ سیس سود کوں مٹا ڈیسی تے صدق کوں و دھا ڈیسی

كُلِّ كَفَّارٍ اِنْشِمْ ۝

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ وَآتَوْا الصَّلٰوةَ
وَآتَوْا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝

تے اللہ میں ہر دے کافر تے گناہ گار کون چنگا نہیں سمجھا۔
۲۷۸۔ بے شک اولوک جبرھے ایمان گمن آئن تے چنگے کم کریندن
تے نماز کون ٹھہاکے پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن انہیں واسطے
انہیں دے رب کنیں انہیں دا اجر۔ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے
تھمیں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ
الرِّبَا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاَذْنُوْا يَحْرَبِ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ
وَإِنْ تُبْنَٰكُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ اَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُوْنَ
وَلَا تَظْلَمُوْنَ ۝

۲۷۹۔ اے منٹن والو اللہ میں کنیں ڈرو تے باقی سود چھوڑ ڈیو
جے تساں مومن ہرے تاں۔

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلَىٰ مِيسِرَةٍ وَّاَنْ
تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝

۲۸۰۔ جے تساں نہ کیاتے ول اللہ میں تے اوندرے رسول دے
نال جنگ ٹھی پئی اے تے جے تساں توبہ کر گھنوتے تہا ڈا اصل
مال تہا ڈا تے تساں ظلم نہ کیسرتے تہا ڈے اتے ظلم نہ تھیں۔

۲۸۱۔ تے جے کوئی ادھار والا لگی وج ہووے تو اوں کو سہولت
تک مہلت ڈیو۔ جے تساں سمجھ رکھیندے تے تہا ڈا صدقہ
ڈیوٹ دی تہا ڈے واسطے چنگا۔

وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِيْهِ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ۝

۲۸۲۔ تے تساں ڈرو اوں بڑہہ کنیں جیندے وج تساں اللہ میں
دو ول ولسوتے پھیں ہر آدمی کون جو اوکنا ہوسی اوکوں پورا پورا ڈا
ولیں تے اوں تے ظلم نہ تھیں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا تَدٰىنْتُمْ بَيْنَكُمْ اِلَىٰ اَجَلٍ
مُّسَمًّى فَلِكُلِّوْهُ وَكِتٰبٌ بَيْنَكُمْ كَاٰتٍ بِالْعَدْلِ وَ
لَا يَابُ كَاٰتٍ اَنْ يَكْتٰبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتٰبُوْهُ
وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ وَلَا
يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا ۚ اِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيْهًا
اَوْ ضَعِيْفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيْعُ اَنْ يُمْلِ اَوْ لَمْ يَكُنْ لِّمِلٍ
وَلِيْهٖ بِالْعَدْلِ وَ اسْتَشِيْهُدَا شٰهِيْدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ
فَاِنْ لَّمْ يَكُنُوْا دَجَلَيْنِ فَرَجُلٌ وَّاَمْرَئَيْنِ مِنْ رِّضْوَنَ
مِّنَ الشَّهَادَةِ اَنْ تَحْلِلَ اِحْدٰهُمَا قَدْرًا اِحْدٰهُمَا

۲۸۳۔ اے منٹن والو جہاں تساں ہک پے کنیں ہک میعاد میں
ادھار چاؤ تے اوکوں لکھ گھنوتے معاہدہ لکھن والا انصاف نال
لکھے تے لکھن والا لکھن کنیں انکار نہ کرے جیویں اللہ میں اوں
کوں سکھائے او اوں لکھے۔ تے لکھو اے وی ادھر جبرھا
تقدار (ادھار گھندا پئے) اتے اپنے رب اللہ میں کنیں ڈرے
تے اوندرے وچ کھ دی نہ گھٹا وے تے جے اوگاہا ہرے جیندے
ذمے حق یا او کمزور ہووے یا لکھو نہ سگدا ہووے تے ول اوندا
وارث انصاف نال لکھو اے۔ تے اپنے مڑیں وچ ڈو گواہ بٹ
گھنوتے ڈو مرد نہ ہون تے ہک مرد تے ڈو زیمیں جبرھے تہا کوں
گواہی کیتے چنگے گن۔ اے ایں واسطے ہک بھل دہنجے تے ڈو جی

4

الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
 أَنْ تَكْتُمُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذُكِّرَكُمْ أَنْتُمْ
 عِنْدَ اللَّهِ وَأَقُومُوا لِلشَّهَادَةِ وَأَذِّنْ لَنَا تَرَابًا إِلَّا أَنْ
 تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
 جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُمُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا بَيَّعْتُمْ وَلَا
 يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ مُسَوِّئٌ
 بِكُمْ وَانْفُوا اللَّهُ وَيَعْلَمُ اللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

اوں کوں یاد کروے تے گواہ جیڈاں دی سٹیجین تے او انکار نہ کرن۔
 تے تساں ادھار چھوٹا ہرے یا وڈا اوں کوں اونڈی مدتیں
 مکھن وچ سستی نہ کرو۔ اے اللہ سیس دے نزدیک بہوں
 الصانع آلی گال تے گواہی کوں پکا کریندی ہے تے ایندے بہوں
 کوں ہر تساں شک وچ نہ پوو و باجے آٹھے سائے و پار ہرے
 تے آپت وچ بڑے گھن تھی و بچے تے تہا بڑے اتے کوئی گناہ
 نہیں جو تساں اینکوں نہ کھو۔ تے جیڈاں تساں دپار کرو تے گواہ
 بنا گدھے کرو۔ تے مکھن والے تے گواہ کوں ڈکھ نہ پچا یا و بچے
 تے جے تساں ایویں کرلیو تے اے تہا ڈی نافروانی ہوئی تے
 اللہ سیس کیں ہرے۔ اللہ سیس تہا کوں علم ہلیں تے اللہ سیس ہر چیز
 کوں بہوں جانٹی والا ہے۔

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ
 مَقْبُوضَةً فَإِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا فُلْيُوهُ الَّذِي
 أُولِيْنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْمُلُوا الشَّهَادَةَ
 وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ إِنَّمْ قَلْبُهُ بِمَا نَعْمَلُونَ
 عَلِيمٌ ﴿۴۰﴾

۲۸۴۔ جے تساں سفر تے ہوو تے مکھن والا نہ لہیے تے ول
 کوئی شے قبضے نال گائے رکھ گھنو۔ جے تہا بڑے وچ کوئی
 کہیں تے اعتبار کرے تے امانت رکھے تے جیں کیں امانت ہے
 او لاڈلیوے تے اللہ کیں جبرہا اندر رب بڑے تے تساں گوی
 کوں نہ لکاو تے جبرہا اوں کوں لیندے بے شک گناہ کریندے
 اوندا ول تے جو تساں کریندے اللہ سیس اوں کوں بہوں جانڈے
 ۲۸۵۔ اللہ سیس کہتے ہے جو کچھ آسانیں تے جو کچھ زمین وچ ہے
 تے جو تہا بڑے دلیں وچ ہے اوں کوں ظاہر کرو یا لکاو اللہ سیس اندر
 حساب تساں کیں گھنسی۔ جینکوں او چاہی بخشیں تے جینکوں
 چاہی عذاب دلیں تے اللہ سیس ہر شے تے قادر ہے۔

لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا
 مَا فِيْ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوْهُ يُخَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ
 لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيْرٌ ﴿۴۱﴾

۲۸۶۔ رسول خود تے مومن اونڈے اتے ایمان گھن آئن جبرہا
 اونڈے رب کیں اونڈے اتے لکھے۔ اے سارے ایمان گھن
 آئن اللہ سیس تے تے فرشتیں تے کتابیں تے رسولیں تے۔
 تے اونڈے رسولیں وچ اساں فرق لے کریندے۔ نئے او آہن
 ہو اساں سن گدھے تے آکھن من گدھے توں سا کوں بخش تے

اَمِّنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهِ
 وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ اَمِّنٌ بِاللّٰهِ وَ مَلٰئِكَتِهِ وَ
 كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ لَا نَقْرُنُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ
 رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَبْعًا وَ اَطَعْنَا عَمْرًاكَ رَبَّنَا

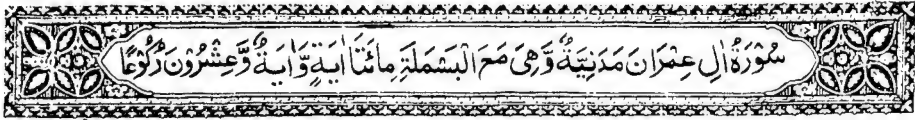
وَالَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۸۷﴾

اساں تیڈو ول آوٹے۔

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ كُنَّا نَسِيئًا أَوْ أَخْطَاةً رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۸۸﴾

۲۸۷۔ اللہ سب کس کو اور نہی طاقت کنیں و دھ تکلیف نہیں بیدرا انہیں واسطے ہے جو اوکتن جو انہیں برائیاں کائن او انہیں تے بلوسن۔ تے اے ساڈے رب ساکون نہ کپڑجے اساں بھل گئے ہیں۔ یا اساں کنیں غلطی تھی گئی۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ پا جیویں تیں انہیں دے پاتا ہا جیسے پہلے ہن۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ سٹ جیرھا چا دے دی ساکون طاقت نہیں۔ ساکون معاف کرتے ساکون بخش دے تے ساڈے اتے رحم کرتوں ساڈا آقا تیں تے کافیں دے مقابلے وچ ساڈی امداد کر۔

﴿۸۸﴾

سورة ال عمران مدنی ءے لیم اللہ نال ایندیاں ۲۰۱ آیات تے ۲۰ رکوٰۃں۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ میں اللہ سب سے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن منگے
تے بغیر منت دے ڈیوٹ والا ءے دل دل رم کرن والا ءے۔
۲۔ میں اللہ سب کنیں ودھ جانٹ والا ہاں۔
۳۔ اللہ دے سو کوئی عبادت دے لائق نیں لے زندہ تے قائم
رہن والا ءے۔

اَللّٰهُ ②

اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ②

۴۔ تیبے اتے بہائی ءے سچائی نال بھری ہوئی کتاب جیرھی
تصدیق کرن والی ءے اوندی جوا نہیں کنیں ہے تے توراۃ تے انجیل
دی بہائی اس۔

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَاَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْاِنْجِيلَ ③

۵۔ میں کنیں پہلے لوکس کول سدھارستہ ڈکھائے کیتے تے سچ
کوڑ کول نکھوٹ کیتے معجزات ڈنسی۔ تے بے شک اولک جیرھے
اللہ سب دے نشانیں دا انکار کریندن انہیں کیتے ڈاڈھا عذاب
تے اللہ سب غالب تے سزا ڈیوٹ والا ءے۔

مِنْ قَبْلُ هٰذِیْ لِّلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ④
اِنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَا یَلِیْتُ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیْدٌ
وَاللّٰهُ عَزِیْزٌ ذُوْ اِنْتِقَامٍ ⑤

۶۔ بے شک اللہ سب کنیں زمین تے آسمان وچ کوئی خستہ نکلی
ہوئی کا ءے نیں۔

اِنَّ اللّٰهَ لَا یَخْفٰی عَلَیْهِ شَیْءٌ فِی السَّمٰوٰتِ وَلَا فِی
السَّائِیِ ⑥

۷۔ اللہ سب او تہوئے جیرھا رحمن وچ تہا ڈیاں نکلاں بوندے
جیویں چاہندے۔ اوندے سو کوئی عبادت دے لائق نیں۔ او
غالب تے بہوں سیانا ءے۔

هُوَ الَّذِیْ یُبْصِرُكُمْ فِی الْاَرْضِ کَیْفَ یَشَآءُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ⑦

۸۔ او ہو ءے جس تیبے اتے کتاب بہائی ءے تے اوندے وچ
کچھ آیات "محکمات" ہن (او آیات جیندے وچ قرآن مجید دی
خاص تعلیم بیان تھی ءے او کتاب دی ما ءے تے کچھ متشابہات
ہن (او آیات جہیں وچ او تعلیم جیرھی پہلی کتابیں وچ ہائی ہئی)
جہیں لوکس دے دیں وچ کوٹ او گیر گھس کیتے تے سچائی کنیں

هُوَ الَّذِیْ اَنْزَلَ عَلَیْكَ الْكِتٰبَ مِنْهُ اٰیٰتٌ مُّحْكَمٰتٌ
هُنَّ اُمُّ الْكِتٰبِ وَاُخَرُ مُتَشٰبِهٰتٌ قٰمًا الَّذِیْنَ فِی
قُلُوْبِهِمْ رَیْبٌ فِیْئَتِعُوْنَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ
الْفِتْنَةِ وَاَبْتِغَآءَ تَاْوِیْلٍ وَّمَا یَعْلَمُ تَاْوِیْلَہٗ اِلَّا

إِلَّا اللَّهُ وَالرَّسُخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ①

ہناؤں کیسے متشابہات میں پھونسلے۔ تے سچ اے ہے جو
ایندی حقیقت صرف اللہ سب سے پتہ دے تے پکے علم والیں کوں پتہ چیرے
آہن جو اسان ایکوں من گدھے۔ اے سب کچھ ساڈے رب
کنیں ہے۔ تے سوائے سیائے دے کوئی نصیحت حاصل نیں
کریندا۔

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ②

۹۔ اے ساڈے رب توں ساکوں سدھارستہ دکھا ملے
بعد ساڈے دلیں کوں ڈنگا نہ کرتے بخش ساکوں اپنئے دلورمت
بے شک توں ہیں بہوں ڈیون والا ایں۔

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ③

۱۰۔ اے ساڈے رب بے شک توں لوکیں کوں اوں جہاڑے
کٹھا کرکٹ والا ایں جیندے آؤں دوج کوئی شک نیں تے بے شک
اللہ سب سے وعدہ خلافی نیں کریندا۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ④

۱۱۔ بے شک اولوک جیرے نیں میندے انہیں دے مال تے انہیں
دی اولاد اللہ سب سے دے مقابلے دوج کچھ دی کم نہ آؤسن ایہے
لوک بھادا پل۔

كَذَّابٍ أَلِيٍّ فِزَعُونَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑤

۱۲۔ تے انہیں دالیر دی اوہو جیون دے لوکیں دا ہاتے
جیرے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں ساڈی آیتیں کوں کوڑا سمجھا
تے اللہ سب سے انہیں دے گناہ دی ورنال انہیں کوں پکڑ گدھا تے
اللہ سب سے ڈاڑھا سخت عذاب ڈیون والا۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْلَبُونَ وَتُنْفَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ⑥

۱۳۔ تے انہیں کوں جیرے نیں میندے آکھ بے جوتساں ضرور
ڈھونج پوسوتے ول تہا کوں کٹھا کرکے دوزخ دونیتا ویسی تے
اوہوں گندری رہن دی جا۔

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَةِ النَّصَارَةِ ثَمَّاسُ قَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ فِثْلِيهِمْ رَأَى الْعَيْنُ وَاللَّهُ يُوَدِّعُ بَصَرَهُ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ⑦

۱۴۔ انہیں ڈوٹولیں دوج جیرے آپت دوج بھڑ دے پئے ہن
تہا بے کیسے بے شک ہک نشان ہا۔ انہیں وچہ ہک ٹولہ تے اللہ
سب سے دے رستے دوج بھڑ داپسا ہاتے ڈو جہا کافر ہا۔ او انہیں
کوں اپنئے اکھیں دے نال ڈوڑا بھڑے پئے ہن تے اللہ سب سے
اپنی ادا دال جیکوں چاہندے اوندی نکلائی کریندے۔ بے شک

ایندے وج اکھیں والیں کیسے عبرت۔

۱۵۔ لوکس کوں سو نہی کر کے ڈکھل گئی، شہوات دی محبت جمویں
ترکیتیں تے پترتے سونے چاندی دے ڈھیریں دے ڈھیرتے
سوٹھے سوٹھے گھوڑے تے بونگر ڈھورتے رڑھیں۔ لے دنیاوی
زندگی داسامان تے اللہ سیس کیں رہن دی بہوں چھگی جا۔

۱۶۔ توں اکھ بڑے جو میں تہا کوں انہیں کیں دی چھگیں شہیں بوسیناں
انہیں لوکس کیسے جیرے اللہ سیس کیں بوردن انہیں کیسے انہیں دے
رب کنیں باغ ہن جیندے دھ نہراں دہندیاں پئن تے او
اوندے وج لیکارہ ولین۔ تے انہیں کیسے پاک ذلیل ہن تے اللہ سیس
دی رنماندی دی ہے۔ تے اللہ سیس اپنے بندیں کوں بڈھاکھوے

۱۷۔ جیرے لوک اے آہن جولے ساڈے رب بے شک اسان
میندے ہیں توں ساڈے گن ہیں کوں بخش ڈے تے توں
ساکوں بھا دے عذاب کنیں بچا۔

۱۸۔ او مبرکڑن والے، سچ الاوٹن والے تے فرمانبرداری کرن والے
تے اللہ سیس دے رستے وج خرچ کرن والے تے دہے دیلھے
اٹھی کے بخشش منگن والے ہن۔

۱۹۔ تے اللہ سیس لے گواہی بڈیندے جو بے شک اوندے سوا
کوئی عبادت دے لائق نہیں تے فرشتے تے علم والے انصاف دے
نال این گال دی گواہی بڈیندن اوندے سوا کوئی عبادت
دے لائق نہیں او غالب تے بہوں سیانار۔

۲۰۔ بے شک اصل دین اللہ سیس دے نزدیک اسلام۔ جنہیں کوں
کتاب بڈی گئی بائی انہیں آپت وج گہر دی وج کیں علم آوٹ دے
بعد دی مجھڑا کیسے تے جیرھا اللہ سیس دے نشانات کوں نہیں میندا تے
بے شک اللہ سیس بہوں مکھا حساب گھنن والا۔

۲۱۔ تے جے او تہ بے نال بحث کرن تے توں اکھ بڑے جو میں
تے میڈیں منن والیں اپنے آپکا اللہ سیس دے سپرد کر ڈتے۔ تے

رُّبِّينَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَإِ ⑤

قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ
رَبِّهِمْ جُنْتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خُلِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بَالْعِبَادِ ⑥

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَتَنَا
عَذَابِ النَّارِ ⑦

الضَّالِّينَ وَالضَّالِّينَ وَالْقَاتِلِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ⑧

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ
قَالِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑨

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْثًا
بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعٌ
الْحِسَابِ ⑩

فَإِنْ حَاجَّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعْتُ
وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأَقِيمِينَ ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ

أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ
وَاللَّهُ بِصِيْرَتِهِ بِالْعِبَادِ ۝۲۱

انہیں لو کہیں کوں وی اکھ جنہیں کوں کتاب بڑی گئی تے جیرھے ان پھر
ہن جو کیا تساں وی اللہ سیس دے فرمانبردار بندے جے او فرمانبردار
بن وچن تے ول انہیں کوں ہدایت مل گئی تے جے او پھر وچن تے
تیرے ذمے تے صوف سنہا پکا دیون۔ تے اللہ سیس پئے بندیں
کوں بڑا کھڑے۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ
يَغْيَرُ حَقُّهُ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝۲۲

۲۲۔ تے جے شک اولوک جیرھے اللہ سیس دے نشانات دا انکار
کریندن تے نیس کوں ناجائز قتل کریندن تے انہیں لو کہیں کوں قتل
کریندن جیرھے العاف دا حکم بدیندن تے انہیں کوں بڑا کھڑا دیون والے
عذاب دا بوس ڈے۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ۝۲۳

۲۳۔ اے اولوک جنہیں دے عمل اس جہان وچ وی تے آخرت
وچ وی بکل گئین تے انہیں دا کوئی وی امدادی نیس۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ
إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فُرْقَانُ مِنْهُمْ
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝۲۴

۲۴۔ کیا جیوں انہیں لو کہیں دا پتہ نہیں کوں شریعت دا ہک حصہ
ڈنا گئے تے انہیں کوں کتاب دو سڈیا دیندے جوا انہیں وچ فیصلہ
کرے تے ول انہیں وچ ہک ٹولہ منہ دتا گھنڈے تے میندائیں۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمُنَّ بِالنَّارِ إِلَّا مَا مَعَدُّ رَبِّي
وَعَزَّوْهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝۲۵

۲۵۔ اے (منہ دوائی) ایں واسطے جے جوا اے آہن جو ساکوں
بھانہ لگسی سوائے گٹری دے ڈینس دے۔ تے جیرھا انہیں کوں
گنڈھے او انہیں کوں دین وچ دوکھا ڈیندا پئے۔

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ يَوْمَ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ
كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۲۶

۲۶۔ اوں ویلے انہیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اساں انہیں کوں
کٹھا کر لیسوں جیرھے ڈینہ دے آوٹ وچ کوئی شک نیس تے ہر
آدمی جوا کتا ہوسی اوں کوں پورا پورا ڈنا ویسی تے او ظلم نہ
کیتے ولین۔

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ
تَشَاءُ يُبِيدُ الْخَيْرُ أَتَاكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۲۷

۲۷۔ توں اکھ بڑے اے خدا جیرھا بادشاہیں دا بادشاہ یں جیکوں
چاہندیں بادشاہی ڈیندیں تے جس کنیں چاہندیں بادشاہی کس
گھنڈیں تے جیکوں چاہندیں عزت ڈیندیں تے جیکوں چاہندیں
توں ذلیل کریندیں تیرے ہتھ وچ چنگانی تے بے شک
توں ہر چیز تے قادر نیس۔

۲۸۔ توں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلہیندیں تے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندیں تے مردے کوں زندہ کنیں۔ تے جنیکوں چاہندیں بے حسابا رزق ڈیندیں۔

۲۹۔ تے مومن مومنین کوں چھوڑ کے کافرن کوں جگتی نہ بناون تے جیر حالے کریندے اوندے نال اللہ سیئیں دا کہیں نئے وچ کوئی تعلق نیں۔ سوائے اندرے جو اوہنیں کنیں جیگی طراں نیج کے رہن۔ تے اللہ سیئیں تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے تسال اللہ سیئیں دو ولے۔

۳۰۔ توں آکھ جو تسال اپنے سینے وچ جو کجھ ہے لکاو یا ظاہر کرو اللہ سیئیں اوں کوں چاندے جو کجھ آسمانیں تے زبیں وچ ہے تے اللہ سیئیں ہر چیز تے قادر۔

۳۱۔ جیر بے ڈینہہ ہر جان جو کیا ہوسی اوکوں اپنے سائے ڈیکھسی تے ایویں جیر می ادنیٰ برائی کیتی ہوسی۔ تے اوں آدمی دا دل کرے جو اوندے ادنیٰ برائی سے وچکارو ڈا فاصلہ ہووے ہا۔ تے اللہ سیئیں تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے اللہ سیئیں اپنے بندیں تے بہوں مہربان۔

۳۲۔ توں آکھ جے تسال اللہ سیئیں دے نال محبت کریندے او تے تسال میڈے پچھو مرو اللہ سیئیں تہاڈے نال پاد کرے تے تہاڈے گناہ بخشسی تے اللہ سیئیں بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۳۳۔ توں آکھ جو تسال اللہ سیئیں تے اوندے رسول دا کھن منو تے جے او منہ پھیرن تے بے شک اللہ سیئیں کافرن کوں پسند نیں کریندا۔

۳۴۔ بے شک اللہ سیئیں آدم تے نوح تے ابراہیم تے عمران دے خاندان دا اون زمانے دے لوکیں تے رقبہ دوحائے۔

۳۵۔ اوہک ڈوبھے دیاں اولادیں ہن تے اللہ سیئیں بہوں سُنن

تُولِجَ الْبَيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النُّجُومَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاتُ وَيَحْذَرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝

قُلْ إِنْ تُحِبُّوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذَرُوا يَغْلِبْهُ اللَّهُ ۖ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

يَوْمَ يَحْذَرُ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ خُضْرًا أَوْ يَبُصًّا ۖ وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا طَوِيلًا ۖ وَيَحْذَرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَاللَّهُ وَدُفَّ بِالْعِبَادِ ۝

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ۝

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝

ذُرِّيَّتَهُمْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

والا تے بہوں جائن والا ہے۔

۳۶۔ تے جہاں عمران دی زال آکھیا۔ میڈے رب بے شک جو کچھ میڈے ڈوھ وچ ہے میں اوں کوں آزاد کر کے تیبی نذر کر دیتے تے توں میں کنیں قبول کر بے شک توں سنن والا تے بہوں جائن والا ہئیں۔

۳۷۔ تے جہاں اوں اونکوں جیٹے تے آکھئے سی لے میڈے رب بے شک میں تے چھوہر جیٹے تے جو کچھ اوں جیٹے اللہ سیس اوں کوں بہوں جائے۔ تے او چھوہر لیں چھوہر جیہاں میں تھی سگدا تے بے شک میں اونڈا ناں مریم رکھنے تے میں اونکوں تے اوندی اولاد کوں مردود شیطان کنیں تیبی ام شام وچ ڈیندی ہاں۔

۳۸۔ تے اونڈے رب اونکوں چنگی ملاں قبول کیسا تے چنگی ملاں اونکوں ودھائی۔ تے زکریا اونکوں پالے جہاں دی زکریا جیٹے قراب وچ اونڈے (مریم) کوں ہور رنق لائھا ہویا ڈٹھے سی۔ اوں آکھئے لے مریم لے تیں کنیں کتھو کٹے۔ اوں آکھئے لے اللہ سیس کنیں ہے۔ بے شک اللہ سیس جیکوں چاہندے بے حسابا رنق ڈیندے۔

۳۹۔ تے اتھائیں زکریا اپنے رب کوں سڈیا تے آکھیا لے میڈے رب میکوں اپے ولوپاک اولاد ڈے۔ بے شک توں دعا کوں بہوں سنن والا ہئیں۔

۴۰۔ تے فرشتیں اوں کوں سڈیا راتے اوں ویلے او قراب وچ نماز کھڑا پڑھدا۔ بے شک اللہ سیس نیکوں کیوں دی خوشخبری ڈیندے جیہاں اللہ سیس دی کمال دی تصدیق کر لیس تے اوسرا ہر سی تے گناہیں کنیں رکن والا ہر سی تے نیکیں دھو بی ہر سی۔

۴۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں ہال کیوں تھسی میں تے پڑھا تھی گیاں تے میڈی زال دی سنہرے اللہ سیس آکھیا

إِذْ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَئِنْ لَّبِئْسَ الذَّكَوٰةُ لِلْأُنثَىٰ ۖ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۳۷﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۖ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۖ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَمْرِئُؤُمَّ إِنِّي لَكَ هَٰذَا قَالَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۸﴾

هَٰذَا لَكَ دُعَاؤُ زَكَرِيَّا ۖ رَبُّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ ۖ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ ۖ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا لِّبَشَرِكَ مِنَ اللَّهِ ۖ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا ۖ وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّٰلِحِيْنَ ﴿۴۰﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِيْ عِلْمٌ وَقَدْ بَلَغَنِى الْكِبَرُ ۖ وَأُمَرَأَتِيْ عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذٰلِكَ ۖ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿۴۱﴾

جو اللہ سب سے بڑے رب کے بندے ہیں۔

۴۲۔ اول آکھیا اے میرے رب میکوں کوئی حکم ہے اللہ سب سے
آکھیا ہوتا ہے کہ میں اے رب کے بندے ہوں توں سے کہ میں لوگوں میں
گاہیں نہ کر سواں اشاریں دے اپنے رب کوں بہوں یاد کرتے
فرستے شام اور صبح پڑھوں۔

۴۳۔ تے جہاں فرشتیں آکھیا جو اے رب کے بندے ہیں
تیکوں چوں کہ تے تے تیکوں پاک کہتے تے اوں زمانے دی
ساری تریتیں تے تیکوں چوں کہ تے۔

۴۴۔ اے رب توں اپنے رب دا کہن من تے سجدہ کرتے رکوع
کر رکوع کرٹ دلیں دے نال۔

۴۵۔ اے غیب دیاں گاہیں بن جبریاں اسان تیکوں وحی
دے نال بڑھیں تے توں انہیں دے نال نہ ہاویں جہاں او تے
پنیرے پئے ہن جو انہیں وچوہریم کوں کون پلے۔ تے توں انہیں
نال نہ ہاویں جہاں او بھڑ دے پئے ہن۔

۴۶۔ تے اوں ویلے کوں یوکر جہاں فرشتیں آکھے جو اے رب
بے شک اللہ سب سے بڑے رب کے بندے ہیں اپنے کلام نال خوشخبری بڑھیں دے ہاں دی
اوندا ناں عیسیٰ ابن مریم ہوئی دنیا تے آخرت وچ وڈے رتبے والا
ہوئی۔ تے خدا نے پیاریں وچوہریم۔

۴۷۔ تے لوگوں نال چھوٹی عمر وچ تے بڑھے وچ ایسی تے ہئی
تیکوں وچوہریم۔

۴۸۔ مریم آکھیا جو اے رب میکوں پتر کیوں ہوئی تے
کس شخص میکوں جھوٹی نیں لایا۔ اللہ سب سے بڑے رب
پیدا کریندے ایویں جیویں او چاہندے جہاں دی اللہ سب سے
کم دافیلہ کریندے تے او مرنے آہرے تھی ونجے تے او تھی
ویندے۔

۴۹۔ اوں کوں (اللہ سب سے) کتاب تے سنبھلے تے توراہ تے

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا ذُرَّاءً وَذَكَرَكَ كَثِيرًا وَنَبِّئْ بِالْحَقِّ
وَالتَّبَارُكُ ۝

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ اصْطَفٰكَ
طَهَّرَكَ وَاصْطَفٰكَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ۝

يَمْرُؤُا أَفَنُبِيٍّ رَّبِّكَ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ
الْمُارِكِينَ ۝

ذٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَ مَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَتُفَعِّلُ مَرِيْمَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ۝

إِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يَبْهَتُكَ بِكَلِمَةٍ
مِنْهُ ۝ أَسْمُهُ السَّيْحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمَقْرَبِينَ ۝

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَ مِنَ الْمُضِلِّينَ ۝

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي ذٰلِكَ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ
قَالَ كَذٰلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ ۝

انجیل سکھائی۔

۵۰۔ تے بنی اسرائیل دو رسول بنا کے بھیجس تے اوں ول آکھیا جو بے شک میں تہاڑے رب کنیں تہاڑوں نشان گھن کے آیاں جو بے شک میں مٹی کنیں پکھیں آئی کار تہاڑی خاطر یک غلوک ٹیساں۔ تے اوندرے وچ چھوک مرلیاں تے اولہ سیس دے حکم نال پکھی بنی ویسی۔ تے میں جماندرواندھے تے کوڑھی کون چنگا کرلیاں تے اللہ سیس دے حکم نال موسے ہونے کول جو یساں تے جو کچھ تساں کھندے مئے تے جو کچھ تساں گھریں وچ جمع کریندے، اودی ڈیساں۔ بے شک ایندے وچ تہاڑے واسطے نشانی ۷۷

جے تساں مومن ہونے

۵۱۔ تے میں تصدیق کرینداں اول تعلیم دی جیرمی توراۃ وچ میڈے اگو۔ تے کھ او چیزاں جیریاں تہاڑے اتے حرام کیتاں گھن او میں تہاڑے کیسے ملال کرینداں تے میں تہاڑے کیسے تہاڑے رب کنیں نشان گھن آیاں۔ تے تساں اللہ سیس کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۵۲۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڑا رب تساں اوندی عبادت کرو لے جے سدا رستہ۔

۵۳۔ تے جبّال حضرت عیسیٰ نے انہیں کنیں انکار ڈٹھے تے اوں آکھئے جو اللہ سیس دی خاطر میڈی کون مدد کرلیسی۔ حواہیں آکھئے اساں اللہ سیس دی مدد کرن والے ہن۔ اساں اللہ سیس کول میندے ہن تے توں گواہ رہیں جو اساں مسلمان ہن۔

۵۴۔ اے ساڑے رب اساں ایمان گھن آئے ہن اوندے اتے جیرمی تیں لبائی اے تے اساں رسول دا کھنٹے تے توں ساکوں گواہیں وچو کھ گھن۔

۵۵۔ انہیں دی مکہ کیسے تے اللہ سیس دی مکہ کیسے تے اللہ سیس چنگاں مکر کرن والا۔

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخْرِى الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أُبَيِّنْكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأَجْلِ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿٥١﴾

إِنَّ اللَّهَ رَفِئٌ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥٢﴾

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ أَشْهَدُ بِأَنَّا مُّسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٤﴾

وَمَكُرُوا وَكُورَ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ مُّكْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ رَافِعُكَ إِلَىٰ مَطْعَمِهِ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فَبِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۵۶﴾

فَأَذَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبْنَاهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۵۸﴾
ذَلِكَ نَسُوءُهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرُ الْحَكِيمُ ﴿۵۹﴾
إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۶۰﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنَ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۶۱﴾
مَنْ حَاكَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿۶۲﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶۳﴾

۵۶۔ جبرائیل اللہ سے کہے جو اے عیسیٰ بے شک میں تیکوں مر لیاں تے میں تیکوں اپنے ولو عزت دیساں تے کافریں دے الزامیں کینیں میں تیکوں پاک کر لیاں تے جبر سے تیرے پھوڑدن انہیں کون نہ منق و الیں تے قیامت دے دینہ تک غالب رکھیاں ۔
تے ول تہا کون میڈو ولنا بوسی۔ تے میں تہا بڑے درمیان (اوں گال دا) فیصلہ کر لیاں جبر سے وچ لتاں اختلاف کریندے پئے م۔
۵۷۔ تے جبر سے نہیں میندے تے میں انہیں کوں ڈاٹھا عذاب دیساں۔ اس دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی تے انہیں دا کوئی امدادی نہ ہوسی۔

۵۸۔ تے جبر سے میندن تے ججگے کم کیتے میں انہیں کوں پورا بدلہ دیساں تے اللہ سے علم کرن والیں کوں پسند نہیں کریندا۔
۵۹۔ لے آیات تے سٹیپ والا ذکر پڑھ کے سنیدے ہیں۔
۶۰۔ بے شک اللہ سے نزدیک عیسیٰ دی مثال الیوس ہے جیویں آدم دی اوں کوں پیدا کیتس مٹی کیں ول اوکوں اکھیس بنی نیچ تے او بن گئے۔

۶۱۔ پہانی تیرے رب کیں ہے توں نہ تمہی شک کرن والیں وچو
۶۲۔ تے جبر صاحب تیں کیں علم آوٹ دے بعد دی تیرے نال ایندا جیڑا کرے توں اکھ بڑے آؤ اسان وی اپنے پتریں کوں سببندے ہیں لتاں وی اپنے پتریں کوں سببوتے اسان وی اپنی ترمیتیں کوں سببوتے لتاں آپ وی آؤتے اسان دی اندے ہیں تے ول کہک بڑوہے تے رو روکے بد دعا کریندے ہیں تے کوڑیں تے اللہ سے لعنت پٹھیندے ہیں۔

۶۳۔ بے شک لے سچی گال اتے اللہ سے سو کوئی وی عبادت دے لائق نہیں تے بے شک اللہ سے غالب تے وڈا سیانا۔

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمُ بِالنَّفْسِ دِينَ ۝۶۴

۶۴۔ جے اوپر واپس تے بے شک اللہ سیس گپڑیں کوں چنگی طرح جانڈے۔

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَدْيَابًا مِن دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝۶۵

۶۵۔ توں اکھڑے جولے اہل کتاب تساں انجی کمال دواؤ جیری ساڑے تے تہاڑے وچ کپور۔ جو اساں اللہ سیس مے سوا کہیں دی عبادت نہ کر لیسوں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ کر لیسوں تے اللہ سیس کوں چھوڑ کے ہک ڈوجے کوں رب نہ بیسوں۔ تے جے اوپر واپس تے انہیں کوں اکھڑو لیاں گواہ رہو جو اساں فرمانبردار ہیں۔

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ إِلَّا نَجِيلٌ إِلَّا مَن بَعْدَهُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝۶۶ هَٰأَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجِبَتُمْ فِيْنَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيْنَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝۶۷

۶۶۔ اے اہل کتاب تساں ابراہیم مے بارے وچ کیوں بھڑنے تورات تے انجیل اوندے بعد لہاں گئی؟ کیا تساں عقل نوہے کریندے؟ ۶۷۔ سٹو تساں اوہے ہوتے جیرے انہیں گالیں دے متعلق بحث کریندے جیریاں تساں جانڈے تے تساں انہیں گالیں دے متعلق کیوں بھڑدے جیریاں تساں جانڈے توہے۔ تے اللہ سیس جانڈے تے تساں نوہے جانڈے

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۶۸ إِنَّ أَوَّلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَآلِئِهِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا النَّحْيُ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَلِیُّ الْمُؤْمِنِينَ ۝۶۹

۶۸۔ حضرت ابراہیم نہ یہودی ہاتے نہ مسائی تے او اللہ سیس دو جھٹ والے فرمانبردار ہا او مشرکس وچ نہ ہا۔ ۶۹۔ بے شک ابراہیم دے قریب ادھن جیرے اوہے پچھوڑ دن تے اے نبی تے ایندے منن والے تے اللہ سیس سگیتی ہا مومنین دا۔

وَدَّتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝۷۰

۷۰۔ اہل کتاب وچ ہک ٹولہ اے چاندے جواد تہا کوں گواہ کر ڈیوے تے او اپنے آپ کوں گواہ کریندے پٹن تے او جھیندے نیں۔

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ۝۷۱

۷۱۔ اے اہل کتاب تساں اللہ سیس داکیوں انکار کریندے تے تساں گواہی ڈے چکیو۔

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْسِبُونَ الْحَقَّ يَٰأَبَاطِلَ تَتْلَمُونَ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝۷۲

۷۲۔ اے اہل کتاب تساں سچ کوں کوڑ نال کیوں رلیندے تے تساں سچ کوں کیندے تے تساں جانڈے تے۔

وَقَالَتْ طَافِيَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهِ النَّهَارِ وَكُفُّوا أَعْيُنَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٦٣﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا بِمَا نُنَزِّلُ بِذِكْرِكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى
هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ
يُجَاجِلُكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٦٥﴾

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِن تَأْمَنهُ بِقِطَارٍ يُؤَدُّهُ
إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنُ إِن تَأْمَنهُ بِدِينَارٍ لَا يُلْوَ دِرْهَمٌ
إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّتِينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

بَلَى مَن أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْكُرُونَ بَعْدَ اللَّهِ وَأَيَّانِهِمْ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ
اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٨﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَاقًا ظَلَمًا أَنَّهُمْ بِالْكِتَابِ
لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ

۶۳۔ کہ ٹولہ اہل کتاب وچو آہرے لتاں اوں گال تے ایمان
گھن او جیڑی مومنین تے بہان گئی ۷ ڈینہرے مندر وچ تے
ڈینہرے چھکڑ وچ انکار کر ڈیو متاں اول آون۔

۶۴۔ لتاں اکھن نہ منر سوائے اوںدے جیڑھا تہا بڑے دین دے
بکھو چلے تے توں اکھ بڑے بے شک اصل ہارن اوہے جیڑی اللہ
سیئس دی ۷۔ اوہو جہاں اوںکو ملے جو تہا کوں ملے یا تہا بڑے رب
دے اکو تہا بڑے نال جیڑا لاون۔ توں اکھ بڑے جو بے شک فضل
اللہ سیئس دے ہتھ وچ تے او ڈینہرے جینکوں چاہندے تے
اللہ سیئس بہوں وودھ ڈیوٹ والا تے جانٹ والا ۷۔

۶۵۔ او اپنی رحمت نال جینکوں چاہندے خاص کریندے۔ اللہ
سیئس وڈے فضل والا ۷۔

۶۶۔ تے اہل کتاب وچو کھ لوک ایجھے بن جے توں انہیں کوں
ڈھیر سارا مال امانت ڈیویں تے او جیکوں ولا ڈیویں تے کھ لوک
ایجھن جو توں اوں کوں کھوئیاں وی امانت ڈیویں تے او دلانہ ڈیویں
جے تہیں توں اوںدے کھو نہ پیا رہیں۔ لے اتے گاتہوں لے جو
اولہینا آہن جو امتیں دے بائے وچ ساڈے لے کوئی پکڑ
نیس۔ تے او اللہ سیئس دے لے جان کھ کے کوڑ مریدن۔

۶۷۔ با جیڑھا پے وعدے کوں پورا کر لیس تے اللہ سیئس کنیں ڈیویں
تے بے شک اللہ سیئس ڈیوٹ والیں نال حجت کریندے۔

۶۸۔ بے شک جیڑھے اللہ سیئس تے اوںدے عہد کوں تھوڑی
قیمت نال وچیدن انہیں دا آخرت وچ کوئی حد نہیں تے اللہ سیئس
نہ انہیں نال لیس نہ تے قیامت دے ڈینہر نہ انہیں دو ڈیکھسی تے
نہ انہیں کوں پاک کر لیس تے انہیں کیسے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۶۹۔ انہیں وچو کہ ٹولہ ایجھا ۷ جیڑھا کتاب (تورات) اکوں اپنے
زبانیں کوں مروڑ کے پڑھن تاں جو اوں کوں دی سمجھو کتاب وچو
تے او کتاب وچو نہیں۔ او آہن جو لے اللہ سیئس ولو ۷ سبھی گال

عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

لے ہے جو اللہ کی سب سے اونٹیں تھے اور جان بچھ کے اللہ کی سب سے اونٹیں تھے کوڑھ مینڈن۔

مَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَ
الثُّبُوتَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّكُمْ عَلِيمِينَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ الْكِتَابَ
وَبِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

۸۰۔ لے انسان دی شان نہیں جو اللہ کی سب سے اونٹیں اور کون کتاب
تھے، حکومت تھے نبوت ڈیوے پچھیں اور کون کون لے اکھے
جو اللہ کی سب سے اونٹیں کون چھوڑ کے میڈے بندے بنی و نبوت تھے اور ان
جو رب نے بنی و نبوت واسطے جو کتاب دی تعلیم دینے
تھے جو کتاب پڑھ دے۔

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا
أُولَٰئِكَ يَكْفُرُ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١١﴾

۸۱۔ تے نہ او حکم دینے جو کتاب فرشتے تھے نہیں کون رب
بنا گھن کیا اور تہاڑے مسلمان تھیوٹ لے بعد تہا کون کفر دا حکم
ڈینے۔

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ
كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ
وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ
فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١٢﴾

۸۲۔ تے جڈاں اللہ کی سب سے اونٹیں کیں وعدہ گدھا با جو بنی تہا کون
کتاب تھے حکمت ڈیوالتے دل تہاڑو ک رسول آوے جی رہا
تصدیق کرے اور دی جی رہی تہاڑے کولہو کتاب اور لے اتے
ضرور ایمان گھن آوے ضرور اور دی امداد کرتے پچھیں خدا اکھے
جو کیا کتاب اقرار کریندے تھے کتاب میڈی اس ذمہ داری
کون قبول کریندے تھے انہیں اکھے اس اقرار کریندے ہیں۔
اللہ کی سب سے اونٹیں جو کتاب دی گواہ رہیں دی تہاڑے نال
گواہیں وچہاں۔

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٣﴾
أَفَغَيْرَ دِينٍ اللَّهُ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿١٤﴾

۸۳۔ جی رہا میں دے بعد چھوٹے او فاسق بن۔
۸۴۔ کیا اور اللہ کی سب سے اونٹیں دے دینے سوا بادیں چاہندے تھے سچی
گال لے ہے جو جی رہا کھ آسمان تھے زمین وچ ہے غرضی تھے
مجبوری نال اور نہ فرمانبردار تھے اور نہ ولسن۔

قُلْ أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا
أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٥﴾

۸۵۔ توں اکھ جو اس اللہ کی سب سے اونٹیں تھے ایمان گھن اندر سے ہیں تے
اور دے تے جی رہا ساڑے اتے لھتے تے جی رہا ابراہیم اسماعیل
اسحاق تے (اور دی) الایدین تے لھتے تے جو لہا گئے موسیٰ عیسیٰ
تے نہیں کون انہیں دے رب ولو الیہیں وچ کہیں دافرق لے کریندے

تے اسل او ندرے فرمانبردار ہیں۔

۸۶۔ جبرہا اسلام لے سوا یا کوئی دین پا بندے او نکول قبول نہ کیا ویسی تے او آخرت وچ گھانا پاوٹن والیں وچرے۔

۸۷۔ جبرھے لوک ایمان آئن دے بعد کافر بھی گئیں اللہ سیئیں انہیں کوں کیہیں ہدایت ڈیوے تے او گواہی ڈے چکین جو بے شک رسول سچا ہے تے انہیں کو لہو دلائل آچکین تے اللہ سیئیں ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۸۔ اے لوکن جنہیں دی مزاراے ہے جو بے شک انہیں تے اللہ سیئیں دی فرشتیں دی تے سارے لوکس دی لعنت۔

۸۹۔ او ندرے وچ ہمیشہ رہسن انہیں کئیں ہولا نہ کیا ویسی عذاب تے انہیں کوں مہلت نہ ڈتی ویسی۔

۹۰۔ سولے انہیں دے جبرھے تو بہ کرلین ایندے بعد تے اصلاح کرلین تے بے شک اللہ سیئیں بہوں بخشش والہ تے رحمت کرن والے۔

۹۱۔ بے شک او لوک جبرھے کافر تھی گئیں تے ول او کفر وچ ددھ گئیں انہیں دی تو بہ کوں قبول نہ کیسی ویسی تے ایھے مگراہ ہن۔

۹۲۔ بے شک جبرھے کافرن تے او مر گئے او ہن دی کافر انہیں کئیں اصلو قبول نہ کیا ویسی جوا زمین دے برابر سونا و ٹاندرے وچ ڈیون۔ انہیں لوکس واسطے عذاب درد ڈیون والا تے انہیں داکوئی دی امدادی نہ ہوسی۔

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿۸۶﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۸۸﴾

خَلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۸۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَّنْ نُّقْبِلَ تَوْبَتَهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الصَّاكُونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَانُوا هُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قِبْلُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَى بِهِ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا هُمْ مِنْ نُصْرِينَ ﴿۹۲﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تساں نیکی کلامیں نو سے پا بگدے جے تیں تساں او چیزاں
فرج نہ کرو جیہیں تہا کون چگیں بگدن تے جے کھ تساں خرچ
کریدے ء تے بے شک اللہ سیس اول کون چاندے۔

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَزَمَ
إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ
قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۴﴾
فَمِنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۹۵﴾

۹۴۔ بنی اسرائیل کیتے برکھاٹا حلال با سوائے او نڈے جیہا اسرائیل
نے اپنے اتے آپ حرام کر ڈتا با تورات دے لہن کنیں پہلے۔ توں
آکھ بے جے تساں سپے ء تے تورات گھن آؤ تے اوں کون پڑھو۔
۹۵۔ تے جیہے لوک ایندے بعد اللہ سیس تے کوڑ بھیندن
او سے لوک ظالمین۔

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا
كَانَ مِنَ الشُّرَكِيِّنَ ﴿۹۶﴾
إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَرَّكًَا
وَهُدًى وَبُخْرًا ۚ فَلْيَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْغَالِبِينَ ﴿۹۷﴾

۹۶۔ آکھ بے اللہ سیس سچ آکھن جے تساں پیروی کرو ابراہیم دے
مذہب دی جیہا خدا دوجھن والا ہاتے مشرکین دوجھن ہا۔
۹۷۔ بے شک لوکیں کیتے پہلا گھر جیہا مکہ دوجھن تے برکت
والا جہانیں کیتے ہدایت

فِيهِ آيَاتٌ يَتَذَكَّرُ الْمُؤْمِنُونَ وَمِنْ دَعَاكَ كَانَ
أَمْنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ او نڈے دوجھلے کھلے نشانات ہن تے ابراہیم دے مکہ دی
جہے تے جیہا ایندے دوجھلے داخل تھیوے او امن دوجھلے او نڈے
اللہ سیس کیتے لوکیں تے اوں گمراہ جیہا فرماں کیتا گئے جیہوں ایندے
راہ دی طاقت ہووے۔ تے جیہا نہ منے تے بے شک اللہ
سیس سارے جہانیں کیں بے نیاز۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ
شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی آیات
والا کار کیوں کریدے ء تے اللہ سیس جیہا کھ تساں کریدے ء
اونڈے تے نکران۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ آمَنَ تَبِعُونَهَا عَوَجًا ۚ وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۚ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی راہ کیں اوں
کوں کیوں کریدے ء جیہا ایمان گھن اندے تساں اوں کوں
ڈنگا کریدے ء تے تساں گواہ ہووے۔ اللہ سیس جیہا
تساں کریدے ء اوں کیں غافل نیں۔

يَٰ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۱۔ اے ایمان والو جے تساں اوں ٹوے دی فرمانداری
کر لیسو جیہوں کتاب ڈتی گئی ء او تہا کوں تہا بے ایمان ہن

بعد کافر بنا دیں۔

۱۰۲۔ تے تساں کیوں انکار کریندے جو حالت لے ہے جو
تہاڑے اتے اللہ سیس دی آیات پڑھیاں دیندن تے تہاڑے
وچ اونڈا رسول دی ہے پیا۔ میرھا اللہ سیس دی آم شام وچ
آویسی الیں سمجھو اونکوں سدھے رستے تے ٹور ڈٹا گئے۔

۱۰۳۔ لے ایمان والو اللہ سیس کینں ڈرو جیویں اوکینں ڈرن
دابق۔ تے تساں او تھیں نہ مرو جے تھیں مسلمان نہ مروو۔

۱۰۴۔ اللہ سیس دی رسی کوں ٹکرائی نال پکڑو کھلے کے تے
نہ نکھڑو تے تہاڑے اتے جیرمی اللہ سیس دی نعمت لہی
اون کوں یاد رکھو جیرمے ویلے ہک ڈوبھے دے تساں
دشمن ہاوسے تے اون تہاڑے دیں وچ محبت پا ڈتی ہے
تے تساں خدا دی این نعمت نال آپت وچ بھرا بیٹ گئے
تے تساں بھا آئی کھڑی کندھی تے کھڑے ہاوسے تے
اون تہاکوں اون کینں بچا گدھے۔ الیں اللہ سیس تہاڑے
کیتے اپنیاں آیاتاں بیان کریندے تاں جو تساں ہدیت پاؤ
۱۰۵۔ تساں وچ ہک ٹولہ اینجھا ہووے جیرھا نیکی دو سبھے
تے جھگے کیں داکم ڈیون تے برائیں کینں روکن تے ایجھے
لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۰۶۔ تساں انہیں لوکس آلی کار نہ تھیوو جیرھے نشان اوٹ دے
بعد آپت وچ نکھڑ گئیں تے اختلاف کیتے نیں تے انہیں کیتے
وڈا عذاب۔

۱۰۷۔ جیرھے ڈینہہ کچھ منہ چٹے ہوسن تے کچھ منہ کالے ہوسن
تے جنہیں دے منہ کالے ہوسن (انہیں کینں بچیا ویسی) کیا
تساں منن دے بعد کافر تھی گئے ہاوسے ہن تساں عذاب
چکھو جو تساں کافر تھی گئے ہاوسے۔

۱۰۸۔ تے جنہیں دے منہ چٹے ہوسن او اللہ سیس دی رحمت

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ وَ
فِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤

ع۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا
تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ⑥
وَاغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً
فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا
وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ⑦

وَلَنْتُكَ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْعُرْوَةِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ⑧

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑨

يَوْمَ بَيَضَ وُجُوهٌ وَسُودَ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ⑩

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَبِإِذْنِ اللَّهِ

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٩﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِيلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ

ظُلُمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١١٠﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

الْأُمُورُ ﴿١١١﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ

أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ

أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٢﴾

لَنْ يَضُرَّكُمْ وَلَا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُؤْنَسُوا

الْأَذَى لَا يَضُرُّكُمْ ثُمَّ لَا يَضُرُّكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةَ أَيْنَ مَا تَفْعَلُوا إِلَّا يَحْبِلُ مِنَ اللَّهِ

وَحَبْلُ مِنَ النَّاسِ وَبَاءَ وَبَعْضٌ مِنَ اللَّهِ وَضَرَبَتْ

عَلَيْهِمُ الْمَسْكَتَةَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ

الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٣﴾

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَاتِلَةٌ يُتْلُونَ

آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَ الْبَلِّ وَهُمْ يَسْتَحِدُّونَ ﴿١١٤﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَهُمْ يُعْرَفُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُؤْمِنُونَ فِي الْخَيْرَاتِ

وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٥﴾

وَجِجَ بوسن تے اوندے وِجِجِ ہمیشہ رہن۔

۱۰۹۔ اے اللہ سب سے دی آیات ہن جیڑھاں سچائی نال تہاڑے

اتے پڑھدے ہن تے اللہ سب سے جہاں تے ظلم نہیں چاہندا۔

۱۱۰۔ جو کجھ آسمان تے زمین وِجِجِ ہے او اللہ سب سے دا۔

تے اللہ سب سے دوسارے معاملے وِجِجِ۔

۱۱۱۔ تہاں ساریں کینں چچکا لولہ جیڑھوں لوکس دے فائدے

کیتے بنایا گئے تہاں نیکی دا حکم ڈیندے دے برائی کینں

ہلکیندے دے تہاں تہاں اللہ سب سے کون میندے دے تے جے

اہل کتاب دی ایمان گھن آدن ہاتے انہیں واسطے چچکا ہا۔

انہیں وِجِجِ کجھ مومن تے زیادہ نافرمان۔

۱۱۲۔ او تھوڑے نقصان دے سوا تہاں کوئی نقصان نہیں

پچا سگدے تے جے او تہاڑے نال بھڑن تے او تہاں کوں

کنڈ ڈکھلے درک وِجِجِ تے ولا انہیں دی مدد نہ کیتی

ولیں۔

۱۱۳۔ انہیں تے ذلت سٹی گئی جہاں دی او بوسن سوائے

ایندے جو او اللہ سب سے دی یا لوکس دی رسی کون پکڑن تے

انہیں کون بے دسی جیڑھ گئی دے ایں واسطے جے جو او بے

شک اللہ سب سے دی آیات دا انکار کیندے ہن تے بلا وِجِجِ

نہیں کون قتل کیندن تے ایں واسطے جو انہیں نافرمانی کیتی

تے او مدد کینں وِجِجِ گئیں۔

۱۱۴۔ اے سارے برابر نہیں اہل کتاب وِجِجِ لولہ اپنٹے

وِجِجِ تے قائم اورات دے دے دے اللہ سب سے دی آیات

پڑھدن تے او سجدہ دی کیندن۔

۱۱۵۔ اللہ سب سے آخرت تے ایمان گھن اندن۔ نیکی دا

حکم ڈیندن تے برائی کینں کیندن تے نیکی کیتے ہک ڈو جے

کینں جلدی کیندن تے ایجے لوک نیکیں وِجِجِ ہن۔

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يَكْفُرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

بِالْمُتَّقِينَ ﴿۱۱۳﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱۴﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ
رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿۱۱۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ
لَا يَأْلُوا نَفْسَكُمْ حُبًّا وَلَا دَوْلًا مِمَّا عَيْنْتُمْ قَدْ بَدَأَ
الْبَغْضَاءُ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۶﴾

هَٰئِنَّمَا أُولَٰئِكَ تَجْبُلُهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقَوْكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا
عَصَوْا عَلَيْكُمْ إِلَّا تَأْمَلُ مِنَ الْعِظِ قُلُ مُؤْتُوا
بِعِظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۱۷﴾

إِنْ تَسْتَكْمِلُوا حَسَنَةَ سَوَءٍ لَوْ هُمْ زَوْا تَصْبِرْكُمْ
سَيِّئَةً يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا
يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۳۔ تے او جو دی نیکی کر لیں او ندی نا قدری املوں کی تھی و لیس
تے اللہ متقیں کوں بہوں جا نڈے۔

۱۱۴۔ بے شک اولوک جیرھے کافر نہ انہیں دے مال تے نہ
انہیں دی اولاد انہیں کوں اللہ سیس کنیں بجھیں لے
دوزخی ہن تے او او ندے وچ رہن پئے۔

۱۱۵۔ انہیں دی مثال جیرھے ایں دنیا وچ خرچ کریندن
اول ہوا دی ۷ جیندے وچ پالا ہروے تے او انہیں دی رلھے
تے چلے۔ جیرھے اپنے تے علم کریندن تے او انہیں کوں
تباہ کر ڈیوے تے اللہ سیس انہیں تے علم نیں کریندا او پٹے
اتے آپ علم کریندن۔

۱۱۶۔ اے ایمان والو تساں کہیں ڈو بھے کوں گھانا بگتی نہ بناؤ اپنیں کوں
چھوڑ کے او بد سلوکی وچ تہاڑے نال گھٹی نہ کر لیں۔ او جاہندن
جو تساں ڈکھی تھیو۔ انہیں دے موہیں کنیں انہیں دی دشمنی
ظاہر تھی گئی ۷ تے جیڑھی دشمنی انہیں دے سینے لکان کھڑن
او بہوں وڈی ۷۔ اسان تہاڑے کیستے آیتاں کھول کے بیان
کر ڈین جو تساں عقل نال کم گھنوں۔

۱۱۷۔ سٹو تساں ادمے ہترے جیرھے انہیں نال محبت کریندے
تے او تہاڑے نال محبت نیں کریندے تے تساں ساری کتاب
کوں منیندے ۷ تے او جڈاں تہا کوں ملدن تے او آہدن
اسان من گدھے تے جڈاں انج تھیندن تے تہاڑے خلاف
کا وڈ کنیں انگلیں کیندن توں اکھ ڈے جو تساں اپنی کا وڈ کنیں
مرونجو تے اللہ سیس جا نڈے سینے دیاں گا لیں۔

۱۱۸۔ جے تہا کوں کوئی چنگائی پہنچے تے انہیں کوں بری بگدی ۷
تے جے تہا کوں تکلیف پہنچے تے او خوش تھیندن تے جے
تساں صبر کر لیسو تے جڑسو تے انہیں دی تدبیر تہا کوں کھو دی
نقصان نیں ڈے بگدی۔ تے اللہ سیس جو کھو او کریندن

او کونوں ولا بڑیوں والا۔

۱۲۲۔ تے جڈاں توں اپنے گھر والیں کنیں فحشیں نال نکل کے مومنین کون جگہ کیسے انہیں ویاں جہیں بڑ سید اپیا باویں۔ تے اللہ سیئیں بہرں سنن والا تے چاڑن والا۔

۱۲۳۔ جڈاں تہا بڑے وچوڑ وٹوے بیلے پوون لگے تے اللہ سیئیں انہیں ڈوناہیں دا سبگتی مائے مومنین کون اللہ سیئیں تیں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۲۴۔ تے اللہ سیئیں نے بدر دے مقام وچ تہا بڑی مدد کیتی تے اوں ویلے لساں حقیر باوے۔ اللہ سیئیں کنیں بڑو تاں جو لساں شکر وکرو۔

۱۲۵۔ تے جڈاں توں مومنین کون لے پیا آہل باویں کیا تہا بڑے کیسے اے کافی نیں جو تہا بڑا رب ترے ہزار بہن دالیں فرشتیں نال تہا بڑی امداد کرے۔

۱۲۶۔ ایویں تھیں جے لساں صبر کرو تے خدا کنیں بڑو جے اوکا فر تہا بڑے اتے ابھن گھت آپوون تے تہا بڑا رب تہا بڑی امداد وچ ہزار بڑا ڈاھا حملہ کرن دالیں فرشتیں نال کر لیں۔

۱۲۷۔ ایں امداد کون اللہ سیئیں تہا بڑے کیسے خوشخبری بٹایا تاں جو تہا بڑے دلیں کون تسلی تھیوے تے اے امداد محض غالب تے حکیم اللہ سیئیں کنیں انڈی۔

۱۲۸۔ نتیجہ لے تھیں جو میرھے لوک نیں میندے انہیں داہک پاسہ کپ بڑ لیں یا انہیں کون ذیل کر ڈلیں تے اونا کام حق کے ول آویں۔

۱۲۹۔ تیرا ایں معاملے وچ کوئی دخل نیں جو اللہ سیئیں انہیں تے فعل کرے یا انہیں کون عذاب بڑیوے او بے شک عالم ہن۔
۱۳۰۔ تے آسمانیں تے زمینیں وچ جو کچھ ہے والدہ سیئیں کیسے ہے جیکوں چاہے بخش بڑیوے تے جیکوں چاہے عذاب

وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّغُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

إِذْ هَبَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَانْتَمَ إِذِلَّةٌ فَأَنْقَرُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

إِذْ يَقُولُ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ يَكْفِيكُمْ أَنْ يُمْدَدَكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ أَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ ۝

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدَدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ أَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۝

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْلُبُنَّ قُلُوبُكُمْ يَوْمَ مَا النَّصْرَ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبُ اللَّهُمَّ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ۝

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

بڑی سے تے اللہ سیس بہوں بخش والا تے دل ول رحم کرن
والا۔

۱۳۱۔ لے ایمان والو تساں سودا صلوات کھاؤ جیرھا مال کوں
بہوں ودھا دیندے۔ اللہ سیس کیں بڑورتاں جرتساں
کامیاب تھیو۔

۱۳۲۔ تساں اوں بھاکیں بڑو جیرھی تیار کیتی گئی کافریں کیتے۔
۱۳۳۔ اللہ سیس تے رسول دی اطاعت کرو تاں جرتساں دم
کیتے ونجو۔

۱۳۴۔ تے تساں اپنے رب دی بخش دو درکرتے اوں بہشت
دو جہنم امل آسان تے زمین ہن تے او متقیں کیتے تیار کیتی گئی
۱۳۵۔ او متقی جیرھے لوک خوشی وچ دی تے ڈکھ وچ دی فرج
کرنین تے پی ویندن کاوڑکوں تے لوکیں کوں ممان کر بڑیندن
تے اللہ سیس جہت کریندے نیکی کرن والیں نال۔

۱۳۶۔ تے او لوک جیرھے بے حیائی کریندن یا اپٹیں جانیں تے
ظلم کریندن تے دل وی اللہ سیس کوں یاد کریندن تے اپٹے
گناہیں دی بخش مگدن تے اللہ دے سوا کون قصور معاف کر بگدے
تے او ہٹھ نہیں کریندے اپٹیں گناہیں تے او جائدن۔

۱۳۷۔ ایسے لوکن انہیں دا بدلہ بخش ہے۔ اپنے رب کیں تے
بہشت جہنم سے تلے نہراں و بندن تے او اندرے وچ ہمیشہ
رہن تے کینھا چکا بدلہ کم کرن والیں دا۔

۱۳۸۔ تساں کیں پہلے کئی قانون گذر چکیں تے زمین وچ لڑجے
ڈیکھو جو اللہ سیس کو جلاوٹ والیں دا کینھا گندا انجام۔
۱۳۹۔ لے لوکیں کیتے واضح گال تے ہدایت تے نصیحت متقیں
کیتے۔

۱۴۰۔ تے تساں نہیلے بودو تے دمنجھے تھیو تے جے تساں
مومن ہتے تے تساں ہی بڑا دھے ہتے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ مَضْمُونًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣٢﴾
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٣﴾

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٤﴾
الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُلُوبِ
الْعُيُظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرَ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ فَمَا لَكُم
بِمَصْرُوفِ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٦﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّةٌ نَّجْوَى
مِّن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ
الْعَمَلِينَ ﴿١٣٧﴾

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَاسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٨﴾
هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٩﴾

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٤٠﴾

إِنْ يَسْأَلْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ
وَتِلْكَ الْآيَاتُ نُنَادِيهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۱۔ تے جے تہا کوں کوئی پوٹ تھئے تے ایجو جہاں زخم انہیں کوں
دی گئے تہا اسلئے بڑی نہہ سارے لوکیں وچ پھریندے روہیندے
ہیں تاں جو اللہ سیں ظاہر کر ڈیوے جبرے ایمان گھن اُن تے
تہا بڑے وچو بناوے گواہ تے اللہ سیں ظاہریں کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَيَخَصَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَخْفَى الْكَافِرِينَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۲۔ تاں جو اللہ سیں چُن گھنے انہیں کوں جنہیں من گدھے تے
کافریں کوں مٹا ڈیوے۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمُ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهِدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۳۔ کیا تاں سوچیندے؟ جو تاں بہشت وچ داخل تھی
ولیسو تے اللہ سیں نے اچن تیں انہیں کوں جبرے تہا بڑے
وچو جہاد کریندن تہہ کریندن ظاہر نہیں کیا۔

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُلَاقَوْهُ
فَقَدْ رَأَيْتُمْوهُ وَأَنْتُمْ تُنْظَرُونَ ﴿۱۴۴﴾

۱۴۴۔ موت دے آؤں کئیں پہلے تاں موت دی خواہش کریندے
ہاوے۔ مہن تاں اوں کوں بڑیکھ گدھے تے تاں اوندا
سوٹھپ تے کھپ دی بڑیکھ گدھے۔

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَأَنْتُمْ ثَمَّ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ
يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُفَّهُ اللَّهُ شَيْئًا وَيَجْزِيَهُ
اللَّهُ الشُّكْرَ ﴿۱۴۵﴾

۱۴۵۔ محمد اللہ دے رسولن اوں کئیں پہلے سارے رسول فوت
نہی گئیں۔ کیا جے او فوت تھی و بچے یا قتل کیا و بچے کیا تاں
اپنے کھڑپن تے پھرولیسو تے جبرے تہا پٹے کھڑپن تے پھرولیس
اوہرگز اللہ سیں کوں نقصان نہیں پچا سگدا۔ تے اللہ سیں
شکر کرن والیں کوں ضرور بدلہ دیسی۔

وَمَا كَانَ لِلنَّفْسِ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَثَبًا
مُؤْخَلَّاهُ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي
الشُّكْرِينَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۶۔ اللہ دے حکم دے بغیر کوئی جان مر نہیں سگدی (اللہ سیں)
وقت مقرر کیا ہوئے تے جبرے تہا شخص دنیا و بدلہ چاہے اونہے
وچو اسل اوں کوں بڑیندے میں تے جبرے تہا آخرت و بدلہ چاہے
اسل اوں دے وچوں اوں کوں بڑے بڑیندے میں تے ضرور مال
بدلہ دیسیں بشکر کرن والیں کوں۔

وَكَايْنِ مِنَ رَبِّي قَتَلَ مَعَهُ رِيتُونَ كَثِيرًا فَمَا
وَهَّوْا بِنَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكْبَرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۷۔ تے بہوں سارے نبی اچھے بہن جنہیں دے نال رل کے
بہوں سارے جماعتی لطین او لوک بیلے نہیں پٹے تے کمزوری
نہیں بڑکائی تے نہ ہی جھک نوالی کئیں انہیں تکلیفیں دی

و جہ نال جیر حیاں انہیں کول پہچن تے اللہ سیس مبرک کرٹ والیں
نال محبت کریندے ۔

۱۴۸۔ انہیں دی بی گال کوئی نہ بائی سوائے ایندے جو لے
آہن۔ اے ساڑے رب ساڑے گناہ ساکوں بخش ڈے۔
تے ساڑے کہیں دج ساڈیاں جیر حیاں زیادتیاں ہن او معاف کرے
ساڑے قدیں کول نکھار رکھ تے کافر قوم دے مقابلے تے
ساڑی امداد کرے۔

۱۴۹۔ تے اللہ سیس انہیں کول دنیا دا وی چنگا بدلہ دے تے آخرت
دا بدلہ بہوں چنگا ۷ تے اللہ سیس نیکی کرٹ والیں کول پسند کریندے
۱۵۰۔ اے ایمان والو جے تساں انہیں لوکیں دا اکھنڈ مینو جیرے
کافرن او تہاکوں تہاڑے کھڑیں تے پھیر ڈالین تے تساں گھٹا
پاؤن والیں وچر قس و لیسو۔

۱۵۱۔ سچی گول لے سہے جو اللہ سیس تہاڑا امداد دے تے او بہتر مرد
کرٹ والا ۷۔

۱۵۲۔ تے اساں ضرور انہیں لوکیں دے دل وچ جیرے کافرن
رعب سیسواں جو کہیں جو اللہ سیس نال انہیں شریک بنے جس جی
اول کوئی دین میں لائی تے انہیں دا ٹھکانہ بھاڑے تے خالیں دا ٹھکانہ
بہوں بڑا ۷۔

۱۵۳۔ تے اللہ سیس تہاڑے نال اپنا وعدہ پورا کر دے تے جڈاں
تساں او ندے حکم نال کافرن کول مدد مار کے فنا کریندے پئے
بادے تے جڈاں تساں پیلے پئے گئے باوے تے اللہ سیس نے
حکم دے باوے دج بھر پئے باوے تے تساں اونے کول بڑیکھن
دے بعد جیریں تہاکوں چنگی لگدی بائی تساں نافرمانی کیتی بائی۔ تے
تساں وچر کھ دینا منگدے ہن تے کھ آخرت چاہندے ہن تے
پچھیں خدا تہاکوں انہیں دشمن کیں پچا گدے۔ تاں جو خدا تہاکوں
انہیں دشمنیں دے نال آزماوے تے او بے شک تہاکوں معاف

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَأَسْرَفَنَا فِي أَمْرِنَا وَتُبَّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَنصَحُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يُرُدُّكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ يَمَّا اشْكُوهَا
بِاللَّهِ مَا كَمْ يُنْزِلُ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَهُمُ الشَّاكُ
وَيْسَ مَشْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِآذُنِهِ
خَتَرْنَا إِذَا قِيلَتْ لَهُمُ اتَّقُوا اللَّهَ وَاعْتَمِدُوا عَلَى اللَّهِ
بَعْدَ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا يُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

کر رہے تھے اللہ سب سے مومنین تھے و ہذا افضل کرن والا۔
 ۱۵۳۔ جبڑاں تہاں بھجے دیندے ہاوے تے پھرتے کہیں
 کون نہ ڈہدے ہاوے تے رسول تہاڑی پچھلی جماعت وچ
 کھڑا تھی کے تہا کون سب دینا پیا ہا تے اللہ سب تہا کون غم تے غم
 ڈٹس تاں جوتساں مونجھے نہ تھیو وادے اتے جوتساں کین ضائع
 تھی گئے تے نواندے تے جیر ہا تہا کون ڈکھ پینچے تے اللہ سب
 چاڈے جوتساں کریندے۔

۱۵۵۔ تے دل اوں غم دے بعد تہاڑے اتے آرام دی خاطر نندر
 لہاس۔ تہاڑے وچوہک لڑے کون نندر ولایت گدھے تے
 ہک لولہ او ہا جنہیں کون اپنے جانیں پریشان کیا ہو رہا۔ او اللہ
 سب دے اتے ناجائز جاہلیت وال بدعتی کریندے پئے ہن۔ تے
 او آبدے ہن کیا حکومت وچ ساڈا دی کوئی دخل ہے۔ توں اکھ لڑے
 جو بے شک حکومت ساری اللہ سب دی ہے تے او اپنے
 دلیں وچ کیندن جبر صی کال تہاڑے اتے ظاہر نہیں کریندے۔ او
 آبدن جے حکومت وچ ساڈا دخل ہووے ہا تے اس اتھاں میگوں
 نہ ہا۔ توں اکھ لڑے جے تہاں اپنے گھر وچ وی ہوو ہا تے جنہیں
 تے جگ فرم کیں گن بانی او اپنی مریم والی جادے ہاے نکل آون ہا
 تے تاں جو اللہ سب اوں کو آزماوے جو تہاڑے سینے وچ تے جو
 تہاڑے دلیں وچ اوں کوں ظاہر کر دے تے اللہ سب سینے دی
 گالیں کون چاڈے۔

۱۵۶۔ تے بے شک او لوک میرے کنڈ ڈکھا گئے ہن اوں ڈہندہ
 جبڑاں ڈو لشکر آپت وچ بھر پئے ہن۔ شیطان انہیں کون انہیں دے
 بعض کیں دی وجہ نال سٹن چا بندا ہا تے اللہ سب انہیں کون معاف
 کر چکيا ہا تے بے شک اللہ سب بہوں بخشش والا تے عسے والا۔

۱۵۷۔ لے ایمان والو تہاں انہیں لوک جنہیں نہ بنو میرے کافرن
 تے لے آبدن اپنے بھرانوں کون اوں ویلے جبڑاں اوزین تے تبلیغ

اِنْ تُصِدُّوْنَ وَلَا تَكُوْنُوْا عَلٰی اَحَدٍ زَالِسُوْلٍ
 يَدْعُوْكُمْ فِىْ اَحْزَابِكُمْ فَاَنَابَكُمْ عَنْكُمْ لَكِنَّا لَا
 تَحْزِنُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا اَصَابَكُمْ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ
 بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۵۷﴾

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْنَا مِنْۢ بَعْدِ الْغَمِّ اَمْنًا نَّاعَسَا فَنَبْثُ
 طَافِقَةً فَبَيْنَا فَمَا بَيْنَا فَمَا بَيْنَا فَمَا بَيْنَا
 يُظَنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُوْلُوْنَ
 هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ
 يُخْفُوْنَ فِىْ اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ يَقُوْلُوْنَ لَوْ
 كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هِهْنَاهُ قُلْ لَوْ
 كُنْتُمْ فِىْ بُيُوْتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِيْنَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ
 اِلٰى مَصَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فِىْ صُدُوْرِكُمْ
 وَلِيَخْصَّ مَا فِىْ قُلُوْبِكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُوْرِ ﴿۵۸﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْاَتْقٰى الْجَنْحٰى اِنَّمَا
 اسْتَرْزَلَهُمُ الشَّيْطٰنُ يَبْعِضُ مَا كَسَبُوْا وَلَقَدْ عَفَا
 اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۵۹﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَقَالُوْا
 لَإِن كُنَّا لَنَرٰهُمْ اِذَا صَرُّوْا فِى الْاَرْضِ اَوْ كَانُوْا غُرَبًا لَّوْ

كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكُمْ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يَخْبِي وَيُخَيِّتُ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ
اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَيْنَ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿٦٠﴾

فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَئِن لَّمْ يَكُنْ فَلَاحُ
عَلَيْهِ الْقَلْبُ لَا تَفْضُوا مِن حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاؤُهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿٦١﴾

إِن يَنْصُرْكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ
فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٢﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغْلُفَ وَمَنْ يَفْغُلْ يَأْتِ بِمَا
عَلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تَوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

أَفَسِ اتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ مَنِ اللَّهِ
وَمَا وَهَ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ النَّصِيرُ ﴿٦٤﴾

کیتے نکلن یا لڑائی کیتے نکلن جے اوسا بڑے نال ہوں ہاتے
مرن نا ہاتے نہ او مرکین ہا تاں جو اللہ سیس ایں مہل کول انہیں
مے دلیں کیتے حسرت دا موجب بنا ڈیوے تے اللہ سیس جو بندے
تے مریندے تے جو کجھ تساں کریندے ء اللہ سیس ڈیوا کھڑے
۱۵۸۔ تے جے تساں اللہ سیس دے رستے وچ قتل قی و جو یا مرد و جو
تے اللہ سیس دی بخشش تے رحمت بہوں پہنچی ء اول کنیں
جوا و جمع کریندن۔

۱۵۹۔ تے جے تساں مرد و جو یا مرکین و جو تے تساں اللہ سیس دو
کھٹے کیتے و لیسو۔

۱۶۰۔ اللہ سیس کنیں رحمت دی وجہ نال توں انہیں نال نرم ہویں
تے جے توں بد اخلاق تے سخت دل ہوندا تے لوک تیرے
آس پاسو کھنڈ ویندے توں انہیں کول معاف کرتے انہیں
کیتے بخشش منگ۔ تے انہیں کنیں مشورہ گدما کر حکومت دے
معاملات وچ تے جابل توں پکا ارادہ کر گھنیں تے اللہ سیس تے
بھروسہ کیتا کرتے بے شک اللہ سیس بھروسہ کرن والیں
کول پسند کریندے۔

۱۶۱۔ تے جے اللہ سیس تہا ڈی مدد کرے تے تہا بڑے اتے
کوئی غالب نہ تھیسے تے جے او تہا ڈی مدد چھوڑ ڈیوے
اونسے بعد کون جیرھا تہا ڈی مدد کر لیسے۔ مومنین کول اللہ سیس
تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۶۲۔ نبی دی لے شان نیس جوا و خیانت کرے۔ جیرھا خیانت
کر لیس قیامت دے ڈینہ لہا وں شے کول ظاہر کر ڈیسی جیندی
اول خیانت کیتی ہو سی تے پھیں ہر جان کول جوا وں کھائے
اونڈا پورا پورا بدلہ ڈتا و لیسے تے انہیں تے ظلم نہ کیا و لیسے۔

۱۶۳۔ تے کیا او آدمی جیرھا اللہ سیس دی فدا دی پیروی کریندے کیا ء اول کئی کار
جیرھا اللہ سیس دی کار کول گھن کے دے تے اونڈا کھانا جہنم تے پہنچا دینا چاہی

۱۶۳۔ تے اللہ سٹیں دے نزدیک انہیں دے مختلف درجے میں تے ہو
کچھ اوکریندن اللہ سٹیں اوں کوں بڑبا کھڑے۔

۱۶۵۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین تے احسان کیے انہیں وچ
اونہیں وچ ہک رسول بنا کے پھیس جبرحا انہیں کوں آیات پڑھ
کے سٹیں دے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب
تے سٹمپ سکھیندے تے ایں کیں پہلے اوکھلی گمراہی وچ ہن
۱۶۶۔ کیا میڈاں تہا کوں کوئی تکلیف تھی تہاں وی انہیں کوں بڑوری
تکلیف پچا کھٹے ہاوے۔ تہاں آکھٹے اے کھتو آئی توں آکھ
ڈے جو اے تہا بڑے اپنے آپ کیں آئی بے شک اللہ سٹیں
ہر پھیر تے قادر۔

۱۶۷۔ تے جو کچھ تہا کوں تکلیف تھی اوں جہاڑے میڈاں او جماعتاں
آپت وچ بھڑین اللہ سٹیں دے حکم نال تاں ہر اللہ سٹیں مومنین
کوں ظاہر کر ڈیوے تے

۱۶۸۔ منافقین کوں ظاہر کر ڈیوے۔ تے انہیں کوں آکھیا گیا جو آؤ
اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑو یا انہیں کیں پچاؤ کر دتے انہیں
آکھٹے جے اسان جگ کرن چاندے ہموں ہا تے تہا بڑے پچھو
ٹروں ہا۔ او اوں جہاڑے کھڑے زیادہ کولہو ہوسن ایمان دی
نسبت۔ او اپنے منڈاں اوگا لیں کریندے بین جیرھیاں انہیں
دے دین وچ کوئی نیں تے اللہ سٹیں اوں کوں بہوں چاڑے
جو او کیندے پیٹن۔

۱۶۹۔ جنہیں آکھیا اپنے بھرانویں کوں تے آپ دی بہر گئے جو
جے او ساڈا حکم منن ہا تے نہ مکرین ہا توں آکھ اپنے آپ کیں
موت کوں بڑا کھاؤ جے تہاں پچے۔

۱۷۰۔ جیرے لوک اللہ سٹیں دے رستے وچ مارے وچن
انہیں کوں مردہ نہ سمجھو او زندہ ہن تے اپنے رب کیں انہیں
کوں رزق بڑا دیندے۔

هُمْ دَرَجَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيْرٍ بِمَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَ
يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ
لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۸﴾

أَوَلَمْ نَأْصَابِكُمْ قُرْآنًا إِذْ أَصَبَكُمْ فَتَذِلُّنَّهَا
فَقُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ إِنَّ
اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۹﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَفَّ الْجَبْعُ فَيَاؤُذِنَ اللَّهُ
وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَاقَوْا بِهِ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
فَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ مَتَىٰ
لَا اتَّبَعْنَاهُمْ هُمْ يُلْكَفُ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ
يَقُولُونَ يَا فُؤَادُ هُمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿۴۱﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُوا مَا
قُتِلُوا قُلْ قَادَرُوا عَن أَنفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ
أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۴۳﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَتَذَكَّرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿۱۱﴾

بِئَانِ

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

بِئَانِ

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
الْفَرَحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾

بِئَانِ

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا ۖ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿۱۴﴾

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ إِلَى اللَّهِ وَفَضِّلَ لَمْ يَمَسَّهُمْ سُوٌّ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵﴾

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخْوِفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَحَافِزِينَ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۶﴾

وَلَا يَحْزَنَكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ
يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطَاءً فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُطِلُّ لَهُمْ كُنُوزًا
أَنَّمَا نَحْنُ مُبْتَلَوْنَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ

۱۷۱۔ اللہ سیس انہیں تے جبرمی مہربانی کیتی ۛ او خوش تے
جبرمے انہیں دے کچھ ہن تے اچن انہیں کوں ملے نیں نہ انہیں
کوں ڈرتے نہ او مونجے تمیسن ۔

۱۷۲۔ اللہ دی رحمت تے مہربانی تے او خوش تے بے شک
اللہ سیس مومنین دا اجر ملے نیں کریںدا ۔

۱۷۳۔ او لوک جنہیں اللہ سیس تے رسول داکم زخمی تصویر
دے بعد مینے انہیں دوجوہیں اپنے فرم کوں چگی طرح ادا کیتے
تے تقویٰ اختیار کیتے انہیں واسطے بہوں وڈا اجر ۔

۱۷۴۔ اے او لوک جنہیں کون دشمنیں اکھیا جو لوک تہا بے خلاف
کھ کیتی کھڑن تہاں انہیں کین ڈرتے اے مہال انہیں دے
ایمان کوں ددھندی ۛ تے اولے آہن ساکوں اللہ کافی ۛ
تے او بہترین کارساز

۱۷۵۔ او اللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کوں
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ ۔

۱۷۶۔ اے او شیطان جبرما اپنے سنگت کوں ڈریندے تے
تہاں انہیں کین نہ ڈرو میں کین ڈرو چے تہاں مومن ہرے ۔

۱۷۷۔ او لوک جبرمے کھڑے دوج ددھدے دیندن او عیكون
مونجہ نہ کرن بے شک او اللہ سیس کوں کھ دی نقصان نیں
پچا سگدے ۔ اللہ سیس چاہندے جو آخرت دوج انہیں داکوئی
حد نہ رکھے تے انہیں کیتے بہوں وڈا عذاب ۔

۱۷۸۔ بے شک جنہیں لوکس ایمان دے بدے دوج کھڑ
گدھے او اللہ سیس کوں کھ دی نقصان نیں پچا سگدے تے
انہیں کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب ۔

۱۷۹۔ او لوک جبرمے کافرن بے شک اولے نہ سمجھن جو ساڈا انہیں کوں
مہلت ڈیون انہیں کیتے چنگا ۛ بے شک اساں انہیں کوں مہلت

مُهِينٌ ﴿۱۷۹﴾

بُذیرے میں تہاں جو گناہیں وچ ودھ وچن تے انہیں کیسے ذیل کرن والا عذاب۔

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ خِفَّةً يَذَرُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطِيعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأُفَوِّدُكُمْ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۸۰﴾

۱۸۰۔ اللہ سب سے مومنین کوں اونٹیں نہیں چھوڑیندا جسے تہیں پاک تے ناپاک وچ نکھیرا نہ کر ڈیوے تے اللہ سب سے تہاں کوں غیب دیا گاہیں میں ڈسیندا۔ اللہ سب سے اپنے رسولیں وچ چوڑے جیسوں چاہندے پس تہاں اللہ تے اندرے رسولیں کوں من گھنوتے جسے تہاں من گھنوتے تقویٰ اختیار کرو تے دل تہاں دے واسطے وڈا اجر۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنْهَمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۱۔ تے اولوگ جیسے کجوسی کریندن اوں مال تے جیرھا اللہ سب سے انہیں کوں اپنے فضل نال ڈتے اوں مالوے خیال نہ کرن جو اے انہیں کیسے جیگی اے انہیں کیسے گندی۔ قیمت دے ڈیندے جیسے مال وچ کجوسی تھی اوں مال انہیں دے گل دا گلاوال برسی۔ تے اللہ سب سے کہتے ہے آسمانیں تے زمین دا ورثہ جو تہاں کریندے اللہ سب سے کوں اوندا پتر۔

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلُ ذُو الْقُرْبَى الْعَذَابِ الْجَرِيقِ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۲۔ جسے شک سن گدی اللہ سب سے انہیں لوکس دی گال جیرھے آہن جیرھے شک اللہ سب سے فقیر تے اسل امیر ہیں۔ اسل اوں کھدے پئے ہیں جو کھد او آہن تے انہیں دالبیرو جو دے انبیاء کوں قتل کرنا دی کھدے پئے ہیں۔ تے اسل اکھوں جو تہاں سارن والا عذاب چکھو۔

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۳۔ اے عذاب ایں واسطے جسے جو تہاں دے جسیں اگر بیٹھے تے بے شک اللہ سب سے بندیں تے فلم کرن والا نہیں۔

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدُ الْيَتَامَىٰ إِلَّا نُؤْمِنُ بِرُسُولِ اللَّهِ بَيِّنَاتٍ بَقَرًا يَنْ تَأْكُلُ النَّارُ قُلُودًا جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَالَّذِينَ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۴۔ جنہیں آکھئے جیرھے شک اللہ سب سے اسل کیں اے پسکا وعدہ گدھے جو اسل کہیں رسول کوں او تیں نہ منوں جسے تیں او اسل کیں ابھی قربانی نہ گمن آدے جیسوں بھاکھا دے توں آکھ دے جو میں کیں پسے کئی رسول معجزے گمن کے تہاں وراثت تے او معجزہ دی جیرھا تہاں آکھئے تہاں انہیں کوں کیوں قتل

کرن دی کوشش کیتی، جے تہاں سپجے تہاں۔

۱۸۵۔ جے اوہیوں کو رکھین تے تیں کیں پیسے دی کئی رسولیں
کوں اوگڑا رکھ جین او انہیں کیں کھے نشان تے علی کتاباں
تے روشن شریعت گھن کے آنے ہن۔

۱۸۶۔ ہر بان موت دا مزہ چکین والی تے تہاں تہاڑے اجر
قیامت دے ڈہند پورسے پورسے ڈتے ولین۔ تے جیکوں
بھائیں پریں رکھیا گیا تے بہشت وچ داخل کیا گیا او کامیاب
تھی گیا۔ تے دنیا دی زندگی صرف دھوکہ ہے۔

۱۸۷۔ تہاں تہاڑے اموال تے جائیں نال آزمایا ویسی تے
تہاں انہیں کیں جنہیں کوں تہاں کیں پیسے کتب ڈتی گئی تے
مشترکین کیں ضرور بہوں ڈکھ ڈیوٹن والیاں گاہیں سٹو جے تہاں جبرو
تے خدا کیں ڈرتے بے شک لے ہمت والا کم۔

۱۸۸۔ تے جہاں اللہ سیس انہیں لوک کیں جنہیں کوں کتب ڈتی
گئی ہاں پکا وعدہ گدھا ہر تہاں ضرور ایں کتب دیاں گاہیں
لوک تے ظاہر کرے تے کیسوں۔ انہیں اوں کوں کڈے پچھو
سٹ گھتیا۔ تے اوں کوں وچ ڈتا تھوڑی قیمت نال تے جیڑھا
کھو او گھندن بہوں بڑا ہے۔

۱۸۹۔ تے توں اصول خیاں ذکر جیڑھے لوک اپنے گھس تے اکریندن
تے جیڑھے کم انہیں نہیں کیتے او پسند کریندن جہاں دی وی تلہین
کیتی وپئے۔ توں اصول لے خیال نہ کر جو او عذاب کیں بچ ولین۔
تے انہیں واسطے دردناک عذاب۔

۱۹۰۔ تے آسمان تے زمین دی بادشاہت اللہ سیس دی تے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۱۹۱۔ بے شک آسمان تے زمین دے پیدا جیوٹن وچ تے
رات ڈہند دے اگوجھو آؤن وچ سیاٹے کیتے کئی نشانیاں ہن۔
۱۹۲۔ او سیاٹے جیڑھے اللہ سیس دا ذکر کریندن اٹھیں پسندیں

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولُ مِنْ قَبْلِكَ جَاءَ وَ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزَّبْرُ وَالْكِتَابِ الْبَيِّنِ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أجوركم
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُجِجَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ قَارَاهُ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُورِ ۝

لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ
أَوْفُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذْنُ
كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ۝

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكُونُنَّ فِتْنَةً وَتَقْبِذُوا وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
وَاشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ۝

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ
الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۷﴾

تے اپنے پاسیں تے چھیندن آسمانیں تے زمین دے پیدا
تھیون تے اتے دل آبدن اے ساڈے رب تیں کوئی شے بے
فائدہ نیں بنائے تے توں پاک ہیں تے توں ساکوں بھارے
عذاب کنیں بچا۔

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اے ساڈے رب بے شک تیں جیکوں بھادج نیاتیں
اول کوں ذلیل کر دیتا تے ظالمیں دا کوئی امدادی نیں۔

رَبَّنَا إِنَّا سَبَحْنَا مَنَادًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا
بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبَّنَا فَاعْفُ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّاهُ الْإِبْرَارُ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اے ساڈے رب بے شک اساں ہک سٹیڈ والے
دے سب کوں شیئے جیڑھا ایمان کیتے سب دیا پایا با جو اپنے رب
کوں منور تے اساں من گدھے۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہیں
کوں بخش دے تے ساڈی برائیاں کوں مٹا دے تے ساکوں
نیکیں نال (رلا کے) وفات دے۔

رَبَّنَا وَابْتِغَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اے ساڈے رب توں ساکوں دے جوتیں ساڈے نال
وعدہ کیتا با اپنے رسولیں دے ذریعہ تے ساکوں ذلیل نہ کر قیامت
دے دیندے بے شک توں وعدہ خلافی توں کریندا۔

فَأَسْجَبَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِّنْكُمْ مَّنْ ذَكَرُوا أَنشَىٰ بَعْضُكُم مِّنَ الْآدَمِيِّينَ
هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي
وَقُتِلُوا وَقِيلُوا لَا كُفْرَانَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَتُمْ
جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے اللہ سبیں انہیں دی دعا کوں قبول کر گدھے بے شک میں
کہیں کم کرن والے دے کم کوں ونجیسا نہ بھانویں او جہان ہووے
یا تریمت تہا ڈاک ڈوجھے نال تعلق تے جنہیں ہجرت کیتی عتے
اپنے گھریں وچو کدھے گئیں تے میڈے رستے وچ ڈکھ دے
گئیں تے انہیں جنگ کیتی تے او مارے گئیں۔ میں منور انہیں دیاں
برائیاں انہیں کنیں مٹا دیاں تے انہیں کوں انجی بہشت وچ
داخل کر لیاں جیندے وچ نہراں و ہندیال پیاں ہوسن تے
اللہ سبیں کنیں ڈاڈھا چنگا بدلہ دے۔

لَا يَغُزُّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ جیرے کافرن انہیں داک وچ آزادی نال پھرن تیکوں
دوکھا نہ ڈیوے۔

مَتَاعٌ قَلِيلٌ تَقْتُلُهُمْ مَّا وَهُمْ جَهَنَّمُ وَلَيْسَ الْإِيمَانُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اے عارمنی فائدہ چھپیں انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بہوں بڑا ٹھکانہ دے۔

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَزُولُ عَنْهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَعْدٌ
اللَّهُ خَيْرٌ لِّالَّذِينَ يَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۹۔ باجیرمے اپنے رب کنیں بڑدن انہیں واسطے بہشت
جہندے دوج نہراں وہندیاں پایا ہوسن تے اے اوندے دوج
ہمیشہ رہسن تے اے اللہ سیس کنیں مہانی تے اللہ کنیں جو کچھ
ہے اونیکیں کیتے چنگا۔

﴿١٩﴾

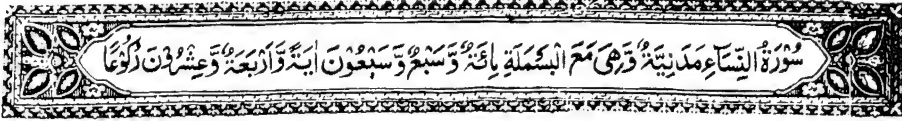
وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَنْشَتَرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠﴾

۲۰۰۔ تے بے شک اہل کتاب دوجو استخجے دی ہن جیرمے آہدن جو
اساں اللہ سیس تے تے جو تہا ڈولتے تے جو انہیں دولتے اوندے
تے ایمان گھن آئے یں تے او اللہ سیس دے اگورما جزی کریدن تے
اللہ سیس دی آیات کول تھوڑے مل تے نیں وچندے۔ اے
لوکن جنہیں وابلہ انہیں دے رب کنیں ہے تے بے شک اللہ سیس
جلدی حساب گھنٹ والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢١﴾

۲۰۱۔ اے ایمان والو صبر کرو تے صبر ڈرواؤ تے سرحدیں دی حفاظت
کرو تے اللہ سیس کنیں بڑدوتاں جو تہاں کامیاب تھیو۔

﴿٢١﴾

سورة نساء مدنی ہے تے لیم اللہ مال ایندیاں ۱۷۷ آیات تے ۲۴ رکوع

۱۔ میں اللہ سیس دے مال نال شروع کرینداں میرا بن بنکے تے
بیز محنت دے ڈیون والا دے دل دل رم کرٹ والا دے۔

۲۔ اے لوکو! اپنے رب کنیں ڈرو جیں تہا کوں ہک جان کنیں پیدا
کیستے تے اول کنیں اوندا جوڑا پیدا کیستے تے انہیں ڈونا نہیں کنیں
بہوں سارے مرد تے تریستیں کھنڈا تریستیں۔ تے اللہ سیس دا
تقویٰ اختیار کرو تے تساں اوندرے ذریعہ ہک ڈو جھے کنیں
رشتے داریں دے بارے وچ سوال کریندے۔ تے بے
شک اللہ سیس تہا ڈے اتے نکلن۔

۳۔ یتیمیں کوں انہیں دے مال ڈیون تے چنگے مال کوں گندے مل
نال تبدیل نہ کرو۔ انہیں دے مال کوں اپنے مال نال رلا کے نہ کھاؤ
بے شک اے دوا گناہ۔

۴۔ جے تساں ڈرو جو تساں یتیمیں دے بارے وچ انصاف نہ کر
سگسو تے پھیں تساں نہیں تریستیں نال جرمیاں تہا کوں پسند
ہوون نکاح کر گھنو ڈو ترے چار۔ جے تساں ڈرو جو تساں انصاف
نہ کر سگسو دل ہک نال پرینجو یا اوندرے مال جیندے تہا ڈے
سجے ہجو مالکن لے گال ایندے زیادہ قریب جو تساں ظالم نہ
تھی وچو۔

۵۔ زالیں کوں انہیں دے حق مہر خوشی نال ڈیون تے جے او تہا کوں حق مہر
وچ خوشی نال کچھ ڈے ڈیون تے تساں اوں کوں مزے نال کھاؤ
۶۔ تے تساں انہیں پاگیں کوں اپنا مال نہ ڈیو جہیں اللہ سیس
تہا کوں سہارا بنائے انہیں کوں اوندرے وچ کھاؤ تے پواؤ تے
انہیں کوں آکھو چنگی گال۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا
وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ ذَقِيبًا ②

وَأُولُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالُهُمْ وَلَا تَنكِحُوا الْيَتَامَىٰ بِالْأَمْوَالِ
وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا
كَبِيرًا ③

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَقْسُطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا كَتَبَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَنَّهُ وَتِلْكَ وَرِثَةٌ لَّكُمْ خِفْتُمْ
أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَمَانُكُمْ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ④

وَأُولُوا النِّسَاءِ صَدَقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ
عَنْ شَيْءٍ فَمِنْهُنَّ نَفْسًا فَاكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ⑤
وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
قِيًّا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ
قَوْلًا مَعْرُوفًا ⑥

وَابْتُلُوا النِّسْأَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ٥

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ٥

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ٥
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ ضَعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ٥

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ٥

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ الْإُنثَىٰ ٥ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ٥ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ٥ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ٥ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِلْأُمِّهِ الثُّلُثُ ٥ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلْأُمِّهِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دِينَ ٥ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

۴۔ یتیمیں کوں اوتیں زمیندے رہے تیں اونکھ دی عقیق نہ بیخ و بجن تے لساں انہیں وچ سنبھ ڈیکھو تے انہیں دے مال انہیں کوں بے ڈیوتے ادس مال کوں جلدی جلدی ناباظر طریقے نال نہ کھاؤ جو اوڈے نہ تھی و بجن تے میرھا میرہوے اوتے اصول پکے تے میرھا غریب بروے تے او مناسب طریقے نال کھ کھا گھنے تے بڈیاں انہیں کوں انہیں دامال ولا ڈیوتے انہیں تے گواہ بنا گھنوتے اللہ سیس حساب گھنٹ وچ کافی ۶۔

۸۔ مردیں کیسے حصہ اول مال پوجرھا او نڈا پیرماتے سکے چھوڑ و بجن تے تریسیت کیسے حصہ جو او نڈے پیرماتے سکیں چھوڑیے تھوڑا ہرے یا بہوں لے مقرر کیا ہو یا حصہ ۶۔

۹۔ تے جے تقیم دے ویلے کچھ سکے تے یتیم تے مسکین او بجن تے انہیں کوں دی کچھ بے ڈیوتے انہیں کوں چھگی گال آکھو۔
۱۰۔ اتے کوک چرے بڈرن جے او کمزور اولاد اپے بعد چھوڑ و بجن تے انہیں ذاکیا بشی او بڈوجھے یتیمیں کیسے وی اویں بڈرن تے او اللہ سیس کیں بڈرن تے سدھی گال آکھن۔

۱۱۔ تے بے شک اولوک جیرھے یتیمیں دامال ظلم نال کھندن تے بے شک او اپنے ڈھڈھیں وچ صرف بھا کھندن تے او بجا وچ سیٹے ولین۔

۱۲۔ اللہ سیس تہاکوں تہا بے پالیں دے بارے وچ وصیت کرینے جو ہک مردا حصہ بڈو تریسیت دے برابر تے جے بڈو کنیں ودھ تریسیت ہوں تے انہیں کیسے ترکے دا بڈو تر بایاں حصہ تے جے ہک بروے تے او نڈا حصہ او نڈے او نڈے پیرما وچو ہر ہک واسطے چھوواں حصہ او نڈے ترکے وچو جے او نڈی اولاد بھوے تے جے او نڈی اولاد نہ ہوے تے او نڈا پیرما وارث ہووے تے او نڈی مادا تر بجا حصہ تے جے او نڈے بھین بھرا ہوون تے او نڈی مادا چھوواں حصہ وصیت دے بعد جیرمی

عَلَيْهَا حِكْمًا ﴿۱۷﴾

اول کہتی۔ تے قرن بہاؤں دے بعد۔ تہاڑے ما پیراڑے تے
تہاڑی لولاد تہا کون نیں پتہ جو انہیں وچ کون تہاڑے کہتے
زیادہ مفید۔ لے اللہ سیس ولو قرن تے بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے سیٹا ۶

۱۳۔ تے جے تہاڑیاں زالیں مال چھوڑن اوندے وچ تہاڑا ادھ حصہ
جے انہیں دی اولاد نہ ہووے تے جے انہیں دی اولاد ہووے
تے ول تہاڑا چھوڑا حصہ ۶ براہ چھوڑن وصیت دے بعد جرمی
اوکرن تے قرن بہاؤں دے بعد۔ تے جے تہاڑی اولاد نہ
ہووے تے تہاڑے ترکے وچ انہیں دا بہرہ حصہ ۶ جے
تہاڑی اولاد ہووے تے تہاڑے ترکے وچ انہیں دا اٹھواں
حصہ ۶ وصیت دے بعد جرمی تساں کرو تے قرن بہاؤں دے
بعد تے جے کوئی ایجھا مرد ہووے جیرھا کلہا ہووے یا
تریمت ہووے تے (مالو) اندا بھرایا بھین ہووے تے انہیں
وچ ہرک دا چھوواں حصہ ۶ تے جے اس کنیں دودھ بہوں تے
او ترے جھے دے شریکین وصیت دے بعد جرمی کہتی دینی ۶
یا قرن بہاؤں دے بعد کہیں کول نقصان بچاؤں مقصد نہ ہوے
لے اللہ سیس ولو وصیت تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا
تے ٹھہرا ۶

۱۴۔ لے اللہ سیس دیاں دلاں ہن تے جیرھا شخص اللہ تے
اوندے رسول دی اطاعت کر لسی او اوں کوں اول جنت وچ
داخل کر لسی جیندے وچ نہراں و ہندیاں بیاں ہر سن تے لے
بہوں دڑی کامیابی ۶۔

۱۵۔ تے جیرھا اللہ سیس تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لسی
تے اوں دیاں دلاں طپ ولسی اللہ سیس اوں کوں بھاد وچ داخل
کر لسی تے اوندے کہتے عذاب ذلیل کرن والا۔

۱۶۔ تے تہاڑی زالیں وچ جیریاں بے حیاں کرن انہیں تے

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُوصِيْنَ بِهَآ أَوْ دِيْنٌ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ
مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ
فَلَهُنَّ الشُّنُّ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُوصَوْنَ
بِهَآ أَوْ دِيْنٌ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورِثُ كَلَّةً أَوْ امْرَأَةً
وَأَخًا أَوْ أُخْتًا فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُّ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِ الْوَصِيِّ بِهَآ أَوْ دِيْنٌ غَيْرُ مَصَآءٍ وَصِيَّةٍ
مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ
جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿۱۷﴾

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَعَذَّ حُدُودَ اللَّهِ يَدْخُلْهُ
نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۱۸﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا

عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ قِنْكُمُ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ
فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ⑤

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَهَا مِنْكُمْ قَاذُوهَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ⑥

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتَوَبُّونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑦

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا
حَصَرَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي بُتْتُ لِلَّهِ وَ لَ
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ⑧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجِدْ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كُفَّاهًا
وَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ لِحْظًا لِيَذَّهَبُوا بِبَعْضِ مَا اتَّيَمَّوْهُنَّ
إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ دَعَايَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ
فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ⑨

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَ
أَنْتُمْ إِحْدَاهُنَّ فَقَطَّارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا
أَتَأْخُذُونَ بِهِ نَآءًا وَآنَمَا مُبِينًا ⑩

چار گواہ بناؤ اپنے دوچوتے جے او گواہی ڈے ڈیوں۔ تے انہیں
کوں گھریں وچ پا بند کر ڈیو او میں جو موت انہیں کوں مار
ڈیوے یا اللہ سیس انہیں کیسے کوئی بیا راہ کڈے۔

۱۷۔ جے تہا ڈے وچو ڈو (مرد) اے بے حیائی کرن تے
انہیں کوں دکھ ڈیو تے جے او ڈوہیں تو بہ کر گھن تے اپنی
اصلاح کر گھن تے انہیں ڈوہیں کوں چھوڑ ڈیو بے شک اللہ
سیس تو بہ قبول کرن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۸۔ اللہ سیس تے صرف انہیں دی تو بہ قبول کر لیس جبرے
جہالت دی و جہ کنیں بل کم کریندن تے دل جلدی تو بہ کر
گھنندن۔ ایسے ہن جنہیں تے اللہ سیس مہربانی کر لیس تے
اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے سیما۔

۱۹۔ انہیں لوکس دی تو بہ قبول نہ جھیس جبرے گناہ کریندن
تے جڈال انہیں وچو کوئی مرٹن بگدے تے او آہے میں
ہٹ تو بہ کرینداں تے نہ انہیں دی جبرے نہ منٹ دی حالت فوج
مرویندن ایسے ہن جنہیں واسطے دردناک عذاب۔ اسان
تیار کیا ہوئے

۲۰۔ اے منٹ والیو تہا ڈے کیسے جائز نیں جو تساں زور نال
تریمتیں دے وارث بٹوئے انہیں کوں اس واسطے تنگ نہ کرو تاں جو تساں
جو کچھ انہیں کوں ڈتے او ندے وچو کچھ گھن گھنوا جے او
بے حیائی کرن پئے وچن اتے اوین کرو جہیں اللہ سیس مکم
ڈتے اتے انہیں نال چنگا سلوک کردے جے او تہا کوں ناپسند
ہوون تے ممکن جو کہیں شے کوں تساں ناپسند کردے اللہ
سیس او ندے فوج بہوں چنگیاں رکھ ڈیوے۔

۲۱۔ تے جے تساں ہک کوں چھوڑ کے ڈو جی نال پر نہن چاہو
تے ہک کوں تساں دھیر سا مال ڈتا ہووے تے تساں بوند
وچو کچھ وی نہ گھنہ کیا تساں او مال بہتان نال تے کھلے کھلے

گناہ نال گھنٹ چاہندے ؎

۲۲۔ تے تساں اول کیوں گمن سبگدے ؎ تساں تے ہک بڑو جھے

نال مل چکے تے او وی تساں کنیں پکا وعدہ گمن چکین۔

۲۳۔ تے تساں انہیں نال نکاح نہ کرو جیندے نال تہا بڑے

بیرو بڑا بڑے نکاح کیسا ہووے۔ جو تھی گئے تھی گئے اے

بے حیائی ؎ تے کاوڑ لوادٹ والا کم تے گنوارہ۔

۲۴۔ حرام کتیاں گین تہا بڑے اتے تہا بڑیاں میریں تے تہا بڑیاں

دھیریں تے تہا بڑیاں بھینیں تے تہا بڑیاں بویاں چاچیاں تے

تہا بڑیاں ماسیاں مامیاں تے بھرا دیاں دھیریں تے بھینیں

دیاں دھیریں تے تہا بڑیاں او میریں جس تہا کوں کھیر ملائے

تے تہا بڑیاں او بھینیں جنہیں تہا بڑے نال کھیر پیتے تے تہا بڑیاں

سہیں تے تہا بڑی زالیں جنہیں نال تساں مباشرت

کر چکے ؎ انہیں دیاں دھیریں جیرھیاں تہا بڑیاں متریاں،

تے جے مباشرت نہ کیتی ہو دے تے ول انہیں نال

پر نیجوش دج کوئی گناہ نیں تے تہا بڑے سکے پتریں

دیاں زالیں (نورھیں) تے بڑو بھینیں کوں (نکاح نال)

کٹھا نہ کرو جو تھی گئے تھی گئے۔ بے شک اللہ سیئیں

بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا ؎

وَ كَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمُ إِلَى بَعْضٍ

وَ أَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا عَلَيْهِ ۝

وَ لَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ مَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ۝

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَ بَنَاتُكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ وَ عَمَّاتُكُمْ

وَ خَالَاتُكُمْ وَ بَنَاتُ الْأَخِ وَ بَنَاتُ الْأُخْتِ وَ أُمَّهَاتُكُمْ

الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَ أُمَّهَاتُ

نِسَائِكُمْ وَ رَبَائِبُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ

الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ إِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَ حَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ

أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ۝

۲۵۔ تے پر نیاں ہویاں ترمیتیں سوائے تہاڑیں بانہیں دے۔
اے تہاڑے اتے اللہ سیئں دلو فرض تے ایندے سوا تہاڑے
اتے ساریاں ترمیتیں نکاح کیتے حلالن۔ تاں جوتساں پٹے مال
نال نیک ترمیتیں منگوتے زنا کرٹ والے نہ بٹوتے جتناں
تساں انہیں کنیں فائدہ پاؤ اوندی اجرت ڈیو اے فرض۔
تے تہاڑے اتے کوئی گناہ نیں جو حق مہر مقرر کرٹ دے بعد
اوں کوں گھٹا وٹ تے ودھا وٹ تے راضی تھی ونجی۔ بے شک
اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے سیاناء۔

۲۶۔ تے جیکوں تہاڑے دھرمات نہ ہوے ہواو کہیں مومن
آزاد ترمیتیں نال شادی کرے تے او ایٹیں بانہیں دھرم جیرمی
مومن ہووے اوندے نال شادی کر گھنے اللہ سیئں تہاڑے
ایمان کوں بہوں چاٹدے۔ تہاڑا اک ڈو جتنے نال تعلق، تساں
انہیں نال نکاح کرو انہیں دے مالکیں دی اجازت نال تے انہیں
کوں انہیں دامناسب حق مہر ڈیو او پاکیزہ ہون تے زنا کار
نہ ہون تے نال کہیں کول کسکتی بنا وٹن والیاں ہون۔ تے
جیرے دیلے اولکاح وچ آؤن تے او ولابے حیائی
کرن تے انہیں کوں اول غلاب دی آدمی بلسی جیرھا آزاد
ترمیتیں کوں مدے۔ اے حکم اوندے کیتے بے جیرھا تہاڑے
وچو گناہ کنیں ڈرے۔ تہاڑا صبر کرٹ تہاڑے کیتے چکچک تے
اللہ سیئں بہوں بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۷۔ اللہ سیئں چاہندے جوتساں کنیں پہلے لوکیں دے طریقے
تہاکوں ڈرے تے تہاکوں راہ دکھالے تے تہاڑے اتے
مہربانی کرے تے اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے
سیاناء۔

۲۸۔ تے اللہ سیئں چاہندے جوتہاڑے اتے مہربانی کرے
تے اولوک جیرے گندی خواہشات دے پچھو مردن اولے

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ يٰۤاَيُّهَا
رَبُّنَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَاجِلْ لَّكُمْ مَا وَدَّاءٌ ذَلِكُمْ أَنَّ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا
اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيهَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۲۵

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَانْتَهُنَّ
أُجُورَهُنَّ بِالْعُرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ
وَلَا مَتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَيْتُمْ أَنْ تَتَيْنَ
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ
الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصُورُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝۲۶

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِينَ
الَّذِينَ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۲۷

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهْوَاتِ أَنْ يُبَيِّتُوا مَبَلًا عَظِيمًا ۝۲۸

چاہندن جو تاساں برائی دو بہوں بھک و نہجو۔

۲۹۔ تے اللہ سیس چاہندے جو تاساں کین بار ہولا کرے
تے انسان کمزور پیدا کیا گئے۔

۳۰۔ لے ایمان والو تاساں اپنے مال آیت وچ نا مائز طریقے
نال دکھاؤ سوالے ایندے جو تجارت نال آیت وچ غرضی
نال مال حاصل کرتے اپنے آپ کوں نہ قتل کو بے شک اللہ
سیس تہا بڑے اُتے ول ول رحم کرن والا ۵۰۔

۳۱۔ تے حیرھا شفع ہک ڈوجے (دامال زیادتی تے ظلم نال
کھا دے تے اسال اول کوں بھاد وچ سیسوں تے اللہ سیس
کیے اے گال سوکھی ۵۰۔

۳۲۔ جے تاساں وڈے وڈے گناہیں کینیں پچھو جیں کینیں تہا کوں
بھگیا گئے تے اسال تہا بڑے عیب تاساں کینیں ٹاڈلیوں تے
داخل کر لیسوں تہا کوں عزت والے مقام وچ ۵۰۔

۳۳۔ اللہ سیس تہا بڑے وچو جے کہیں کوں کس تے فضیلت
ڈتی تے تاساں اوندی خواہش نہ کر۔ مردیں واسطے اوتہو ۵۰
جیرھا انہیں کھائے تے ترمیتیں کیے اوتہو جیرھا انہیں کھائے
تے تاساں اللہ سیس کینیں اوندا فضل منگو بے شک اللہ سیس
ہر شے کوں بہوں چاڈے۔

۳۴۔ ہر آدمی واسطے اسال اوندے ترکے دے وارث بنائیں جیرھا
اوندے پیو ماتے قریبی سکیں چھوڑیے۔ جیندے نال تاساں
پکا وعدہ کیتی کھڑے ۵۰ اول کوں وی حصہ ڈلیو۔ بے شک اللہ سیس
ہر شے تے نگران ۵۰۔

۳۵۔ مرد ترمیتیں تے نگران این واسطے جو اللہ سیس انہیں وچو بعض کوں
بعض تے فضیلت ڈتی ۵۰۔ تے این وچ کین دی جواد اپنے مال
وچو فرچ کریندن یک ترمیتیں تے فرمانبردارن کڈ کھیاواں شے
وی حفاظت کرٹ والیاں جیندی حفاظت دا اللہ سیس حکم

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ مِثْقَلًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدْوًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ
نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَارَ مَا تُتْهَمُونَ عَنْهُ نَكْفٍ عَنْكُمْ سِائِلَكُمْ
وَنَدْخِلْكُمْ مَدْخَلًا كَرِيمًا ۝

وَلَا تَسْتَوُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ
لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
كَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ
وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

الرِّجَالُ قَوُومُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ
عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا آتَوْهُم مِّنْ أَمْوَالِهِمْ فَالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا
بِهَا فَمَا فِيهَا جُنُودٌ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِيهَا جُنُودٌ
نَّشُورُهُمْ فَوُضُّوا فِي الْمَصَاجِعِ

وَأَصْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿۳۷﴾

ہوتے۔ تے جیندی نافذانی داتہا کوں ڈرہوے انہیں کوں نصیحت کرو تے دل انہیں دے بسترانج کر ڈیوتے کٹو انہیں کوں تے جے او تہا ڈی گال من گھنن تے لساں انہیں دے خلاف کوئی کارروائی نہ کرو بے شک اللہ سیس بہوں اچھا شان والا تے بہوں وڈا۔

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جتھا کوں نہیں ڈرنا پس دے اختلاف دا ڈرہوے تے لساں ہک اوندے خاندان دچوتے ہک اوندے خاندان دچو منصف تقرر کرو تے جے او ڈوہیں صلح کرادوں چاہن تے اللہ سیس زال پٹے کوں صلح کرن دی توفیق ڈلیس۔ تے بے شک اللہ سیس بہوں بائٹن والا تے بانبر۔

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسُّكَّانِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَلًا فِخْوَراً ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے اللہ سیس دی عبادت کرو تے کہیں شے کوں اوندا شریک نہ بناؤ تے پیر ماناں چمکا سلوک کرو تے نزدیکی سکیں نال تے تیں نال تے مسکین نال تے کوہوے ہمسائے نال تے پریں دے ہمسائے نال تے پاسے آئے ساتھی نال۔ تے جیندے اتے تہا ڈے کچے بھٹ مالک ہن انہیں نال۔ بے شک اللہ سیس اول آدمی کوں پسند نہیں کریںدا جیرھا اکڑیجٹن تے فخر کرن والا ہووے۔

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَيَكْلُمُونَ مِمَّا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۴۰﴾

۳۸۔ تے جیرھے شوم ہن نے لوکیں کوں کنجوسی دا حکم ڈیسن دن تے جیرھا اللہ سیس اپٹے فضل نال انہیں کوں ڈتے اول کوں کیسن دن تے اسان کا فزی کیتے تیار کیا ہوئے ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿۴۱﴾

۳۹۔ تے جیرھے اچھے مال لوکیں کوں دکھاؤں کیتے فریج کریندن تے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نہیں ایندے تے جیندا شیطان سبجی۔ او بہوں برا سبجی۔

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿۴۲﴾

۴۰۔ انہیں کوں کیا تھپوے باجے او اللہ سیس تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آؤن ہا تے اللہ سیس جو انہیں کوں ڈتے

اوند سے جو خرچ کرن ہا تے اللہ سیں انہیں کوں بہوں
چاٹن والا۔

۴۱۔ بے شک اللہ سیں کو ریل تلوای ظلم نیں کریندا ہے
نیکی ہوسی تے اوں کوں ودھا ڈیسی تے اپنے ولووی اوکوں
وڈا اجر ڈیسی۔

۴۲۔ تے انہیں لوکس دا کیا حال ہوسی جیڈاں اساں ہر ٹولے تے
ہک گواہ گھن اوسوں تے نیکیوں انہیں نے گواہ گھن اوسوں۔

۴۳۔ اوں جہاڑے اولوک جیرھے کافرن تے رسول دے
نادرین او چاہن جو زمین وچ انہیں کوں پور ڈا ونچے ہا تے
اللہ سیں کین او کوئی گال نہ لکا بگسن۔

۴۴۔ اے ایمان والو! تاساں نہ کوہود پوچھناڑے جیڈاں تاساں
ہوش وچ نہ ہووے تیں تاساں سمجھو نہ جو تاساں آہرے پئے
تے نہ جہنی ہووہ سوائے ایندے جو تاساں مسافر ہووہو
تیں تاساں دھاں گھنوتے جے تاساں بیمار ہووہو یا سفر تے ہووہو
یا کوئی حاجت بہہ کے آیا ہووہو یا تاساں تے ہووہو
تریمیتیں نال تے تہا کوں پائی نہ ملے تے پاک مٹی نال تیم کر
گھنوتے مسح کرو اپنے منہ دا تے ہتھیں دا۔ بے شک
اللہ سیں معاف کرن والا تے بخش والا۔

۴۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں انہیں لوکس دا جنہیں کوں کتاب دا کھ
حصہ ڈتا گیا ہا تے انہیں گمراہی مل گدی تے اولے دی چاہن
جو تاساں دی سدھے رستے کین گمراہی وچو۔

۴۶۔ تے اللہ سیں تہا ڈے دشمنیں کوں چاڑے تے اللہ سیں
سجکت دے لحاظ نال کافی تے مدد کرن دے لحاظ نال دی
کافی۔

۴۷۔ انہیں کوں جیرھے یہودی تھین تے اللہ دی گاہیں کوں
انہیں دی جہیں کین بد لیندن تے آہن اساں ٹے تے نافرمانی

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً
يُضَعِفَهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤٢﴾

يُؤْمِنُ بِوَدِّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ وَلَوْ أَنَّهُمْ
يَعْلَمُونَ الْغَيْبُ لَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى
مِمَّا تَكْتُمُونَ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
مِمَّا تَغْتَسِلُونَ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايَةِ أَوْ أَتَيْتُمُ الْمَسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا
مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَ
أَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْكُرُونَ
الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٥﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٦﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَ

رَاعَا لِنَا بِالسِّنَةِهُمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ
قَالُوا سُبْحَنَا وَاطْمَعْنَا وَاسْتَعْنَا وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا
لَّهُمْ وَأَقْوَمًا وَلَٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۴۹﴾

کیتی تے توں سٹ تے خدا دیاں بجاہیں نیکیوں سٹایاں دوجون
تے اپنی زبانیں کوں مردوڑ کے اہدن جو ساڈا خیال کرتے طے
مریدن دین وچ تے بے شک جے او اے اکھن باجوہ اس
سٹے تے فرمانبرداری کیتی تے توں ساکوں مہربانی نال ڈیکھ
تے اے انہیں کیتے چپکا ہا تے زیادہ درست ہا۔ تے اللہ
سیس انہیں دے کفر دی وجہ کنیں انہیں تے لعنت کیتی تے او
ایمان نہیں گھن آئے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلُ أَنْ تَطِيسَ دُجُوهَا فَتَرُدَّهَا عَلَى
أَذْبَارِهَا أَوْ تَلْعَنُوهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۵۰﴾

۴۸۔ اے لوگو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی تے تسن ایمان گھن آؤ
اوندے لے جیرمی اسان تہا ڈو لہانی تے او اوندی تصدیق
کریندی تے جیرمی تسن کنیں ہانی پئی ایں کنیں پہلے جو اسان
وڈے لوکس کوں مٹا دیوں تے اسان انہیں کوں پچھو ہاں
کنڈی تادلا پٹھوں یا انہیں تے لعنت کردوں جیویں اسان چھٹ پھٹ
والیں تے پھٹی ہائی۔ تے اللہ دی ہرگول پوری تھی کے رہندی تے

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿۵۱﴾

۴۹۔ بے شک اللہ سیس نہیں بخشتا جو اوندے نال مشرک
کیا وچنے تے ایندے سوا جیکوں چاہی بخش دیسی۔ تے جیرجا
اللہ نال مشرک کریندے تے اوں بہوں وڈا گنہہ کیتے۔

الَّذِينَ آمَنُوا يَذْكُرُونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُلْظَمُونَ فِتْنًا ﴿۵۲﴾

۵۰۔ کیا تیکوں پتہ نہیں انہیں دا جیرمے اپنے آپ کوں پاک
سمجھیندن تے سچ اے ہے جو اللہ سیس جیکوں چاہندے
پاک کریندے تے انہیں تے پند دی گھڑ تلام علم وی دیکتا
ولسی۔

انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ
إِثْمًا مُّبِينًا ﴿۵۳﴾

۵۱۔ توں ڈیکھ او کیویں اللہ سیس تے کوڑ بہیندن تے
اے بہوں سارا وڈا گناہ۔

الَّذِينَ آمَنُوا يَذْكُرُونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُلْظَمُونَ فِتْنًا ﴿۵۴﴾

۵۲۔ کیا تیکوں پتہ نہیں کوں کتاب دا کچھ حصہ ڈتا گیا ہا
تے او تیس کوں تے شیطان کوں میندن تے او اہدن انہیں
لوکس دے متعلق جیرمے نہیں میندے جو او زیادہ ہدایت تے
ہن انہیں لوکس کنیں جیرمے مومن۔

۵۳۔ اے لوگوں جنہیں تے اللہ لعنت کیتی ۶ تے جیندے تے اللہ سیس لعنت کرے توں اوندا امدادی نہ بھہ سگیس۔

۵۴۔ کیا انہیں دابادشاہی وچ حصہ اوتے کہیں انسان کوں پنڈوی گلو آئی ادھلی لکیر تلاوی نہ ڈلسن۔

۵۵۔ یا ادلوکس تے حسد کریندن جو انہیں کوں اللہ سیس ایٹے فضل نال ڈتے۔ تے اسان ابراہیم دی اولاد کوں کتاب تے سنپ ڈتا۔ تے اسان انہیں کوں بہوں وڈی بادشاہی ڈتی۔

۵۶۔ انہیں دجو کجھ ایجھے بن جیرھے اوندے تے ایمان گھن آئن تے کجھ اوکس رک گئیں تے دوزخ دی گرمی بہوں زیادہ ۶

۵۷۔ بے شک جیرھے نیش منیدے ساڈی آیات کوں تے اسان انہیں کوں بھادوچ ضرور سیسوں تے جڈاں چم گل ولین تے اسان پے چم وٹا ڈلسوں تاں جو او عذاب چکھن بے شک اللہ بہوں غالب تے بہوں سیانا ۶

۵۸۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک اعمال کیتن اسان انہیں کوں ضرور جنت وچ داخل کرلیسوں جنت جیندے وچ نہراں و ہندیاں پئیں۔ اوندے وچ ہمیشہ رہن۔ اوندے وچ انہیں کیتے پاک زلیں ہوسن تے اسان انہیں کوں داخل کرلیسوں گھاٹی چھاں وچ۔

۵۹۔ بے شک اللہ سیس تہا کوں مکم ڈیندے جو تہاں امتاں انہیں کوں ڈیو جیرھے حقدارن تے جڈاں تہاں لوکس وچ فیصلہ کرو تے انصاف نال فیصلہ کرو بے شک اللہ تہا کوں کنبھی چنگی نصیحت کریندے تے بے شک اللہ سیس بہوں سنن والا تے ڈیکھن والا ۶

۶۰۔ اے ایمان والو تہاں اللہ سیس دی اطاعت کرو تے

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٣﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُولُونَ النَّاسَ نَصِيرًا ﴿٥٤﴾

أَمْ يُحْسَدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٥﴾

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ﴿٥٨﴾

إِنَّ اللَّهَ بِأَمْرِكُمْ أَن تَنْزِلُوا الْأُمَمَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حُكِمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَن تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ

أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ④

رسول تے اول حاکم دی اطاعت کرو جیڑھا تہا بڑے وچوہرے
تے جے تہا بڑا کہیں گال تے بھیڑا حق وچے تے فیصلہ لسان
اللہ سیئیں تے اوندے رسول دو گھن وچوہرے تہاں اللہ تے
آخرت دے ڈینہ کول منیندے ۴۔ اے گال پیچگی تے ایندا
بہوں پیچگال انجام۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا
إِلَى الظَّالِمِينَ وَقَدْ أُصِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ⑤

۴۱۔ کیا تیکوں پتہ ۱۔ انہیں لوکس دا جیرے اے دعویٰ کریندن
جو بے شک اسان ایمان گھن آئے ہں اوندے لے جیڑھا تہو
لے تے جیڑھا تیں کیں پہلے ہمایا گئے او پچا ہندن جو شیطان
کئیں فیصلہ کراون تے انہیں کول حکم ڈتا گئے جو اوندرا انکار کرن
تے شیطان چاہندے جو انہیں کول پرے درے دا گمراہ بنا
ڈلیے۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ
رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ⑥

۴۲۔ تے جڈاں انہیں کول آکھیا ویندے جو آڈاوندو جو لہائے اللہ
سیئیں تے اوندے رسول دو تے لوں منافقین کول ڈوبیں
جو او تیں کئیں بہوں پریں ہٹ ویندن۔

فَكَيْفَ إِذَا صَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ ۚ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا
وَتَوْفِيقًا ⑦

۴۳۔ تے اے کیوں تمہندے جڈاں انہیں تے مصیبت آوندی ۱
انہیں دے اپٹے ہمتیں دی کائی دی وچرنال پچیں او منافق
تیڈو اندن تے قساں کھندن جو اللہ دی قسم اسان تے صرف
ارادہ کیسا ہا پیچگی سلوک دا تے صلح دا۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ⑧

۴۴۔ اے لوکن جو کچھ انہیں دے دلیں وچ اللہ سیئیں خوب جاندے
توں انہیں کئیں پوہا حق وچ تے انہیں کول نصیحت کرتے انہیں
کول اینجی گال کر جیندا انہیں دے دلیں تے اثر تھیوے۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ
أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ وَابًّا رَحِيمًا ⑨

۴۵۔ تے اسان کوئی رسول نیں پھیا سوائے ایندے جو اللہ سیئیں
دے حکم نال اوندی اطاعت کیتی وچے تے بے شک جڈاں
انہیں اپنی جانیں تے ظلم کیا ہا تے تیڈو آون ہا تے اللہ کئیں
بخشش منگن ہا تے رسول وی انہیں واسطے بخشش منگن ہا تے
او اللہ سیئیں کول بہوں مہربان تے رحم کرٹ والا پادون ہا۔

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يَحْمِلُوكَ فِيمَا شَجَرٍ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِيْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ
وَيَسْلُبُوكَ اَنْفُسَهُمْ ۝۶۱

۶۱۔ تے تیڈے رب دی قسم او مومن نہ تھیں جے تیں او
تیکوں ہراول گال وچ جیندے وچ او بھڑدن منصف نہ
بٹاون تے جیرھا توں فیصلہ کریں اوں کیں دلیں وچ تنگی محسوس
نہ کرن تے پورے طور تے من گھن۔

وَلَوْ اَنَّا كُنْتُمْ عَلَيْهِمْ اِنْ اَقْتَلَوْا اَنْفُسَكُمْ اَوْ اَخْرَجُوا
مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ
فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاَشَدَّ
تَثْبِئًا ۝۶۲

۶۲۔ تے بے شک جے اساں انہیں کوں مکمل ڈلوں با جو
اپنے آپ کوں قتل کرو یا پٹے گھریں وچ نکل وچوتے سوائے
تھوڑے لوکیں دے کوئی انہیں وچو لے کم نہ کرے ہا۔ تے جے
او کر گھن ہا جیرھی انہیں کوں نصیحت کیسی گئی ہانڈے لے انہیں
کیتے چنگا ہا تے پکی گال ہائی۔

وَ اِذَا لَا تَذُنُّهُمْ مِنْ لَدُنَّا اَجْرًا عَظِيْمًا ۝۶۳

۶۳۔ تے اساں یقیناً انہیں کوں بہوں وڈا بدلہ ڈیوں ہاپٹے دلو
۶۴۔ تے انہیں کوں سدھا رستہ وی دکھاؤں ہا۔

وَلَهْدِيْهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ۝۶۴
وَمَنْ يُطِيعِ اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِيْنَ اَنْعَمَ
اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدِّیْقِيْنَ وَالشُّهَدَآءِ
وَالصّٰلِحِيْنَ وَحَسَنَ اُولٰٓئِكَ رَفِیْقًا ۝۶۵

۶۵۔ جیرھے لوک اللہ تے رسول دی اطاعت کر لیں لے انہیں
وچ رل ولسن جنہیں تے اللہ سبب النامکین جویں نبی تے صدیق
تے شہید تے صالح تے اے لوک بہوں چنگے سبقتی بن۔

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰی بِاللّٰهِ عَلِيْمًا ۝۶۶
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا حٰذِرُوْا حُرْمَةَ اَنْفُسِكُمْ وَاَشْبٰهَاتِ
اَوْ اَنْفُسِ وَاَجْبِیْعًا ۝۶۷

۶۶۔ اے اللہ سبب الفضل تے او بہوں چاہتی والاء۔

۶۷۔ اے ایمان والو اپنی حفاظت دے سامانہ برو ایسے تیار رکھو
تے تھوڑے تھوڑے حق کے ٹرو یا سارے کٹے تھی کے ٹرو

وَ اِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ يَلْبِطُنَّ اِنْ اَصَابَتْكُمْ مُّصِیْبَةٌ
قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلٰی اِذْ لَمَّا كُنْ مَعَهُمْ شَهِیْدًا ۝۶۸

۶۸۔ تے بے شک تاساں وچو کچھ انجمن جیرھے کم دے وقت
پچھو رہ ویندن جے تہا کوں کوئی مصیبت پہنچے تے او آہدے جو
میںڈے اتے اللہ دا بہوں وڈا احسان جو میں انہیں نال حاضر نہ
ہاںمی۔

وَلَمِنْ اَصَابَتْكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ لَيَقُوْلُنَّ كَاْنَ لَمْ
تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَّلْبِیْسُوْا كُنْتُ مَعَهُمْ
فَاَفُوْزُ فَوْزًا عَظِيْمًا ۝۶۹

۶۹۔ جے تہا کوں اللہ سبب کیں فضل پہنچے تے او آہدے ہاںے
جے میں انہیں نال ہوواں ہا تے بہوں ڈوبی کامیابی لے ہاتے جویں
انہیں دے تے تہا بڑے وچ کوئی دوستی و التلق ہائی کاہدہ۔

فَلْيَقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يَشْرُوْنَ اٰحْيَوةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلْ اَوْ

۷۰۔ انہیں لوکیں کوں اللہ دے رستے وچ جگ کرنی چاہی دی
جیرھے دنیاوی زندگی کوں چھوڑ کے آخرت کوں مل گدی کھڑن

يَغْلِبُ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۝۵۱

تے جیسا اللہ دے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے یا
بڑا بڑھا تھی ونچے تے اسان اول کون ضرور وڈا بدلہ دیسوں۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا
وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۖ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ
لَدُنْكَ نَصِيرًا ۝۵۲

۵۱۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تہاں توہے لڑدے اللہ دے رہے
وہی انہیں دی خاطر جبرہ مردیں تے عورتیں وچ کمزورن تے بال
جبرہ آبدن لے ساڈے رب ساکوں این ظالم وسی وچ کڈھ
جیندے رہن والے ظالم۔ تے اپنے ولو ساڈا کوئی سنگتی بٹا
تے اپنے ولو ساڈا کوئی امدادی بٹا۔

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّالِمِينَ فَقَاتِلُوا أَتُوبُكُمُ الشَّيْطَانُ
إِنْ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ۝۵۳

۵۲۔ جبرہ مومن لڑتے اللہ دے رہے وہی جنگ کریندن تے
جبرہ کافرن او شیطان دے رہے وہی جنگ کریندن این واسطے
تہاں جگ کرو شیطان دے دوستیں نال بے شک شیطان دی
تدبیر کمزور۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
إِذَا قَرِينُهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ
أَوْ اشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا
الْقِتَالَ ۚ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَلِيلٌ ۖ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ ۖ وَلَا
تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝۵۴

۵۳۔ کیا تیکوں پتہ نہیں لوکس دا جنہیں کوں اکھیا گیا ہا جو
تہاں اپنے ہتھیں کوں روکو تے نماز پڑھ کے پڑھو تے زکاۃ ڈیو
تے جلال انہیں تے جگ فرض کیتی گئی تے انہیں وچوہک قولہ
لوکس کیں الیوس بڑی پئے گئے جیویں اللہ کیں بڑی بے یا اول کیں
وی زیادہ۔ تے انہیں اکھئے اے ساڈے رب تیں ساڈے اتیں
جنگ کیوں فرض کیتی تے کیوں نہ تیں ساکوں تعمیری
مہلت ڈتی توں اکھ بڑے جو دنیا دا فائدہ تھوڑا تے
آخرت چنگی و اوندے واسطے جبرہ تقویٰ اختیار کرے۔
تے تہاڈے اتے پنڈ دی جگہ دی لیک تلاوی ظلم نہ کیا
ولیں۔

۵۴۔ تہاں جھٹاں ہوسو تہاکوں موت آپکڑ لیس بھانویں
تہاں مضبوط قلعیں وچ وی کیوں نہ ہو ورجے انہیں
کوں کوئی چنگائی پہنچے تے آبدن جو لے اللہ وٹوے تے جے
انہیں کوں کوئی برائی پہنچے تے آبدن جو لے تہاڈے وٹوے۔
توں اکھ سب شے اللہ کیں ہے۔ این قوم کوں کیا تھی

إِنَّمَا تَكُونُوا يَدُ الرَّكْمِ الْمَوْتِ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
مِّنْهُ ۖ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۚ تَمَالِكُمُ الْقَوْمُ
لَا يَكْفُرُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ۝۵۵

گئے جو گال سمجھ دے کو بہودی نہیں دیندے۔

۸۰۔ جو تیکوں چنگائی پیچھے اور اللہ کیں ہے تے جیہی تکلیف پہنچے او تیلے ا پٹے ولو۔ اسان تیکوں لوکس واسطے رسول بنا کے پٹھے سے تے اللہ کافی گواہ۔

۸۱۔ جیہا رسول دی اطاعت کریس اوں اللہ دی اطاعت کیتی تے جیہا کنڈ پھیر گھنسی اسان تیکوں انہیں تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا

۸۲۔ او آدمی ساڈا کم تے اطاعت تے جڈاں او تیں کیں باہر نکدن ہک ٹولہ انہیں وچورات گذریندے اوں دے خلاف جو توں آہیں اللہ سیس کھداویندے جو اورات کوں تیلے خلاف سوچیندے۔ توں انہیں کیں منہ پھیر گھن تے اللہ تے بھروسہ کرتے اللہ کافی کارساز۔

۸۳۔ کیا او لوک قرآن تے غور نہیں کریں دے جے لے اللہ دے سوا کہیں پے کیں ہوندا تے اوں دے وچ بہوں سارا اختلاف پاوے ہا۔

۸۴۔ تے جڈاں انہیں کیں امن یا خوف دی گال اندی او اوکوں مشہور کر ڈیندن۔ جے او اوں گال کوں اپٹے رسول یا اپٹے ماکم دو گھن وچن ہاتے انہیں وچو سیٹھے لوک اصل گال کوں معلوم کر گھن ہا۔ تے جے تہاڑے اتے اللہ دا فضل نہ ہووے ہاتے اوں دی رحمت نہ ہوندی تے سوائے تھوڑے لوکس دے آساں شیطان دے پچھو ٹر پو و ہا۔

۸۵۔ توں اللہ دے رستے وچ جیگ کر تیکوں اپٹے سوا کہیں دازمہ وار نہ بنایا ویسی۔ تے توں مومنین کوں ابھار (تیار کر) تھی سگدے جو اللہ سیس کافریں دی جیگ کوں روک ڈلیوے تے اللہ سیس دی جیگ سخت تے اوں دا عذاب دی بہوں سخت۔

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَا لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٨٠﴾

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿٨١﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨٢﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٣﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٤﴾

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ وَخَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفَ بِأَنْسِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٥﴾

۸۶۔ جیسا شخص چنگی سفارش کرے اور دے کیتے اور دے وچ
اور احصہ۔ تے جیسا شخص بری سفارش کرے اور دے
واسطے وی اور احصہ۔ تے اللہ سیس ہر شے دانگران۔
۸۷۔ تے جڈاں تہا کوں کوئی دعا ڈیوے تے اوں کیں چنگی
دعا ڈیوے یا او با دعا ڈیوے بے شک اللہ سیس ہر شے داحساب
گھنن والا۔

۸۸۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں او تہا کوں
قیامت دے ڈیند تک ضرور جمع کریندا ویس تے ایندے
وچ کوئی شک نیں تے اللہ سیس کیں زیادہ سچی گال کون
اکھ سگدے۔

۸۹۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تہاں منافقین دے متعلق
ڈوٹوے تھی گئے تے اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے کیں
دی وچ نال منہ بھرٹے سٹ گھتے۔ کیا تہاں چاہندے جو
جو اللہ سیس جیکوں گمراہ کیتے اوں کوں سدھے رستے تے
گھن آؤ۔ تے جیکوں اللہ سیس گمراہ کرے تے اوں دے واسطے
توں اصد کوئی رستہ نہ پئیں۔

۹۰۔ او چاہدن جو جیویں او کافر بن گئیں تہاں وی اوں کافر
برٹ وچو تے کہو جیویں تھی دج تہاں انہیں وچو کہیں کوں سبگتی
نہ بناؤ جے تیں او اللہ دے رستے وچ ہجرت نہ کرن جے او پھر
وچن تے انہیں کوں پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جیساں وی او
لمہن۔ تے انہیں وچو کہیں کوں سبگتی تے ادا دی نہ بناؤ۔

۹۱۔ انہیں لوکس دے سوا جیسا انجی قوم وچو ہون جو
تہا ڈے تے انہیں وچ کوئی معاہدہ ہووے یا او آون تہا ڈو
انہیں دے سینے تہا ڈے نال تے اپنی قوم نال بھڑن کیں ہرے
ہوئے ہون۔ تے جے اللہ سیس چاہندے او انہیں کوں تہا ڈے
اتے غالب کر ڈیوے ہاتے او تہا ڈے نال بھڑن ہا۔ تے

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيبًا ﴿٨٦﴾
وَإِذَا حُيِّنْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مَا أُوْرِدْوهَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٧﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْعَلُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
رَبِيبٌ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٨﴾

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ
بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْذُوا مِنْ أَصْلِ اللَّهِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ﴿٨٩﴾

وَذُؤُوا لَوْ كَفَرُوا كَمَا كَفَرُوا فَتَذُنُوا سَوَاءً فَلَا
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ خَلَّى بِهَا جَدُّوَانِي سَبِيلَ اللَّهِ
فَإِنْ تَوَلَّوْا لَنَحْضُدْهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٩٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ نَبَأٌ
أَوْ حَاجٌّ وَكَمْ حَصَرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوا كُمْ أَوْ
يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ
فَلَقَاتِلُوا كُمْ فَإِنْ اعْتَزَلَكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوا كُمْ وَالْقُوا
إِيْنَكُمْ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩١﴾

جے اوتساں کیں پوہے تھن تے تہاڑے نال جنگ نہ
کرن تے تہاڑے نال صلح کرن چاہن تے ول اللہ سیس
انہیں دے خلاف تہاڑے واسطے جنگ داکوئی رستہ نہیں
چھوڑیا۔

۹۲۔ تے کچھ پے لوکس کوں وی تساں مسو جیرے چاہندن
جو تہاڑے نال تے اپنی قوم نال امن نال رہن۔ چڑاں وی او
فتے دو دلائے گئیں انہیں کوں اوندے وچ منہ بھرتے سٹیا
گئے۔ تے جے اوتساں کیں پوہے تے پریں تھی دہن۔ تے
صلح وی نہ کرن تے او اپنے جھیں کوں وی نہ روکن تے بھجیں
تساں انہیں کو پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جھتاں وی تہا کوں
او ملن۔ اے او لوکن جو اساں تہاڑے واسطے انہیں دے
خلاف واضح دلیل دے دتی۔

۹۳۔ کہیں مومن دی شان نیں جو او کہیں مومن کوں قتل کرے
سوائے غلطی دے تے جیرھا غلطی نال مومن کوں قتل کرے
او مومن غلام آزاد کرے یا مقتول دے گھر والیں کوں خون بہا
ڈیوے سوائے ایندے جو او۔ صدقے دے طور تے چھوڑ
ڈیون۔ تے جے او انجھی قوم دا ہروے جیری تہاڑی دشمن تے
او قتل مومن ہروے تے ہک مومن غلام کوں آزاد کرن
(کافی) تے جے او اول قوم وچ ہروے جو تہاڑے تے اوندے
درمیان معاہدہ ہروے تے او اوندے وارث کوں خون بہا
ڈیوے تے نال ہک مومن غلام کوں آزاد کرے۔ تے جے
ایندی طاقت نہ ہروے تے او ڈوہینے مسلسل روزے
رکھے اے اندی طرفوں رحمت تے اللہ سیس بہوں باٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۹۴۔ تے جے کوئی شخص کہیں مومن کوں ہاٹ بھگے قتل
کرے تے اندی سزا دوزخ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہی تے

سَيِّدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا
قَوْمَهُمْ كُلًّا رَدُّوْا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ
يَعْتَرِ لَكُمْ وَيَقْبُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيَدِيَهُمْ
فَإِخْذُوهُمْ وَاتْلُوْهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ
جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿۹۲﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ
قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۹۳﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا
فِيْهَا وَاللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَةٌ وَاعِدٌ لَهُ عَذَابًا

عَظِيمًا ﴿۹۵﴾

اوندرے لئے اللہ دا غضب تے اللہ دی لعنت تے اوندرے واسطے وڈا عذاب تیار۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا صَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ آتَاكُمُ السَّلَامَ لَسْتُ مُؤْمِنًا ۚ تَبْتَغُونَ عَرَصَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَعَانِمُ كَثِيرَةٌ ۖ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿۹۵﴾

۹۵۔ اے ایمان والو! جہاں تساں زمین تے اللہ دے رستے وچ سفر کرو تے پوری بڑیکھ بھال کر گھنوتے جی رہا تھا کون سلام کرنے اول کون اے نہ اکھوتوں مومن نوہیں تساں دنیا دی زندگی دا سامان چاہندے ء تے اللہ سیس کنیں بہوں غینتاں ہن۔ تے تساں پہلے دی ایویں ہاوسے۔ اللہ سیس تہاڑے اتے احسان کیتے تے تساں بڑیکھ بھالو۔ بے شک اللہ سیس جو تساں کریندے ء چاندے۔

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولِي الضَّرَعِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۖ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَائِنَ ۖ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۹۶﴾

۹۶۔ مومنین وچ او جو اوجھڑے کہیں تکلیف دے بغیر بہرہ وچن تے جی رہے اللہ سیس دے رستے وچ جہاد کرن والیاں اپنے مالیں نال تے جائیں نال او برابر نہیں درجے وچ فضیلت دتی اللہ سیس بہن واپس تے اپنے مال تے جائیں نال جہاد کرن والیاں کون۔ اللہ سیس ساریں نال بھلائی دا وعدہ کیتے۔ تے اللہ سیس بہن واپس تے جہاد کرن والیاں کون وڈے اجر نال فضیلت دتی ء۔

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۹۷﴾

۹۷۔ تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿۹۸﴾

۹۸۔ بے شک او لوک جنہیں کون فرشتے اتھجے حال وچ مارن جو او اپنے جائیں تے ظلم کرن والے ہن او فرشتے انہیں کون اکھن تساں کرمی مصیبت وچ ہاوسے او اکھن جو اسان اپنے ملک وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوسے فرشتے اکھن کیا اللہ دی زمین فراخ نہ بائی تساں کتھائیں ہجرت کرونجو ہاوسے او لوک جنہیں دا ٹھکانہ جہنم تے او بہوں بری جا۔

إِلَّا الَّتِي تَضَعِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿۹۹﴾

۹۹۔ سوائے انہیں کمزوریاں دے جو انہیں تے ترمیتیں تے بالیں وچوچھے کہیں حیلے دی طاقت نہ رکھیندے ہن تے نہ انہیں

کون کوئی بی راہ نظری بائی۔

۱۰۰۔ اے تمہی سبکدے جو اللہ سیس انہیں کون معاف کر ڈیوے
اللہ سیس بہوں معاف کرن والا تے بخشش والا ۷۰

۱۰۱۔ جیرھا اللہ دے رستے وچ ہجرت کر لیس او زمین و چ بہوں
ساریاں حفاظت دیاں جہیں تے فراخی دے سامان پیسی تے
جیرھا شخص اپنے گھر کنیں اللہ تے اونڈے رسول دو بہرت
کسکے نکلی تے اوں کون دل موت آونجے اوندا اجر اللہ دے
ذمے تمہی گیا۔ اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۱۰۲۔ تے جڈاں تساں زمین و چ سفر کردے تہا ڈے اتے
کوئی گناہ نیں جو تساں نماز قصر کرو۔ جے تساں ڈرو جو کافر
تہا کون ڈکھ ڈالیں بے شک کافر تہا ڈے کھلے دشمن۔

۱۰۳۔ جڈاں توں انہیں وچ ہمیں تے توں انہیں کون نماز پڑھا
انہیں وچ ہک لولہ تہا بے نال کھڑا تہا تے ہتھاروی چئی
کھڑا رہے۔ تے جڈاں او سجدہ کرن او تہا ڈے پھیر حفاظت
کیے اکھڑے تھی وچن تے دل آدے۔ ڈو جھالولہ جیں
نماز نیں پڑھی تے تہا بے نال نماز پڑھے او دی اپنے ہتھار
تے حفاظت سامان چئی کھڑے رہوں تے اولوک جیرھے کافرن
او چاہندن جو تساں غافل تھی وچن۔ اپنے ہتھاریں تے
اپنے سامانیں کنیں تے او اجماع کھت تہا ڈے اتے حد
کر ڈیوں۔ جے تہا کون مینہ دی تکلیف ہووے یا بیمار ہوو
تے تہا ڈے اتے کوئی گناہ نیں جو تساں اپنے ہتھار رکھو
چا۔ تے اپنی احتیاط پوری کرو بے شک اللہ سیس کافریں
کیے ذلیل کرن والا عذاب تیار کر چھوڑیے۔

۱۰۴۔ تے جڈاں تساں نماز پوری کر گھنوتے تساں اللہ سیس
کون کھڑے تھی کے بیہ کے تے پا سے دے بھرنا بد کرو۔
تے جڈاں تہا کون تسلی تمہی وچن تے نماز کون ٹھہاکے پڑھو

فَاُولَٰئِكَ عَنِ اللَّهِ اَنْ يَّعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا
عَفُوًّا ۝۱۰۰

وَمَنْ يُّهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرْعًا
كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى
اللَّهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَذَرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ
عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا ۝۱۰۱

وَإِذَا خَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكُفْرَانَ كَانُوا كَدًّا مُّبِينًا ۝۱۰۲
وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَافِقًا
مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوا بِأَسْلِحَتِهِمْ فَاِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُونُوا مِنْ زُرَّارِكُمْ وَتَلَاَّتِ طَافِقَةٌ اُخْرَى لَمْ
يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ
وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَبْسِلُونَ عَلَيْكُمْ قَبِيلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِنْ مَّطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ فَرِحْتُمْ اَنْ تَضَعُوا
أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللَّهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُّبِينًا ۝۱۰۳

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُوْدًا وَعَلَى
جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ اِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ۝۱۰۴

بے شک نماز مومنین دے اتے وقت تے پڑھن فرض کیتی گئی۔

۱۰۵۔ لتسا دشمن قوم کول بھن وچ ڈھلے نہ تھیو نہ تہاکول تکلیف تھیدی ۽ تے انہیں کول دی تکلیف تھیدی ۽ جیویں تہاکول تکلیف تھیدی ۽ تے لتسا الشکین او امید رکھدے ۽ جیویں او نہیں رکھیندے۔ بے شک اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانا ۽۔

۱۰۶۔ بے شک اساں تہاڈو سچی کتاب لہائی ۽ تاں ہر تون لوکین وچ فیصلہ کریں جو اللہ نیکوں ڈکھائے۔ تے تون خیانت کرن والیں دلوں جھڑا کرن والا نہ بن۔

۱۰۷۔ تے الشکین بخشش منگ۔ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے ول ول رم کرن والا ۽۔

۱۰۸۔ تون انہیں لوکین دی طرفوں نہ بھڑ جیرے اپنے آپ نال خیانت کریندن۔ بے شک اللہ سیس پسند نہیں کریندا جیرہا بہوں خیانت کرن والا تے بہوں گنہگار بے۔

۱۰۹۔ او لوکین کیں تے لکدن تے اللہ سیس کیں نیں لک سکدے۔ اللہ سیس انہیں دے نال ہوندے جیرے دیلے اورات کول مشورے کرن وچ گزیریندن جینکوں اللہ سیس پسند نہیں کریندا تے جو کجھ او کریندن اللہ سیس انہیں کول دہیٹن والا ۽۔

۱۱۰۔ سنا لتسا اوھے ہوتے جیرے انہیں دی طرفوں دنیا دی زندگی وچ جھڑا کریندے ۽ قیامت دے ڈینہہ انہیں دی طرفوں اللہ سیس نال کول جھڑا لسی یا انہیں دی کون حفاظت کرن والا ہوسی۔

۱۱۱۔ تے جیرہا شغص برائی کریندے یا اپنے آپ تے ظلم کریندے ول اللہ سیس کیں معافی منگ گھندے او اللہ سیس

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَأَنْتُمْ يَا قَوْمِ لَكَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٧﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٨﴾

يَسْتَحْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَحْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ عَظِيمًا ﴿١٠٩﴾

هَآئِنْتُمْ هَآؤَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَظْلَمْ نَفْسًا أَوْ يَظْلَمْ نَفْسًا ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١١﴾

کوں بہوں بخشش والا تے مہربان پیسی۔

۱۱۲۔ تے جیرھا شخص گناہ کریندے اوندی سزا اونکوں آپ کوں بلسی تے اللہ سیئں بہوں جائن والا تے بہوں سیٹاؤ ۱۶
۱۱۳۔ تے جیرھا شخص خطا کرے یا گناہ کرے تے دل اوندا الزام کہیں بے قصور تے لاپڑیوے اوں بہوں وڈا بہتان تے کھلا کھلا گناہ اپنے ذمے لا لگدھے۔

۱۱۴۔ تے جے اللہ دافضل تے اوندی رحمت تیبڑے اتے نہ ہوندی تے انہیں وچوہک ٹولہ تیکوں ہلاک کرن ڈالکا ارادہ کر چکیا ہا۔ او اپنے سوا بیا کہیں کوں ہلاک نہیں کر سگدے تے نہ تیبڑا کچھ وگاڑ سگدن۔ اللہ سیئں تیبڑے اتے کتاب تے حکمت لہائی تے تیکوں سکھائے سی جوتوں نہ جائنڈا ہانویں تے تیبڑے اتے اللہ سیئں دا بہوں وڈا فضل ہا۔

۱۱۵۔ انہیں دے ٹک کے صلاحیں کرن وچ کوئی زیادہ چنگائی کاہ نیئیں سوائے ایندے جیرھا صدقے دی صلاح ڈیوے یا چنگے کم دی یا لوکس وچ صلح صفائی دی تے اے کم جیرھا وی اللہ دی رضا کیستے کر لسی اسان اونکوں جلدی بہوں وڈا اجر ڈیسیوں۔

۱۱۶۔ تے جیرھا ہدایت ظاہر تھیون دے بعد رسول نال جھپڑا کر لسی تے مومنین دے سوا پے رستے تے ٹرسی اسان اوں کوں اڈاہیں پھیر ڈیسیوں جتنے او پھرسی تے دلا اوں کوں دوزخ وچ سیٹوں تے اے بہوں گندا ٹکاڑو۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سیئں شرک کوں نیئیں بخشندے ایندے سوا جیندے چاہی پے گناہ بخش ڈیسی تے جیرھا اللہ نال شرک کریندے او ڈاڈا گمراہ۔

۱۱۸۔ او اوندے سوا مادیں کوں سب میندن (خدا بنیندن)

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١٢﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِهَا فَيَتَوَلَّى الْغِيبَةَ فَإِنَّمَا أَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ فَحُكْمُهُ عَظِيمٌ ﴿١١٣﴾

۱۶
۱۶

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَيَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصْحُرُونَ ﴿١١٤﴾ وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٥﴾

۱۶
۱۶

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٦﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ لُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٧﴾

۱۶
۱۶

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٨﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنْسَانًا أَوْ يَدْعُونَ إِلَٰهَ سَاطِنًا لَّا يَقْدِرُ ﴿١١٩﴾

تے او محض مردود شیطان کوں سیلیندن۔

۱۱۹۔ اللہ اوں کوں لعنت کیتی ۷ تے اوں آکھئے میں تیلے بندیں وچ ہک حصہ ضرور پکڑ لیاں۔

۱۲۰۔ تے انہیں کوں ضرور گمراہ کر لیاں تے انہیں کوں امیدیاں ڈولیاں تے انہیں کوں حکم ڈولیاں او جانوئیں دے کن کپیسن تے انہیں کوں حکم ڈولیاں تے او اللہ دی خلقت کوں بدل ڈالین۔ تے جیڑھا اللہ دے بجائے شیطان کوں سنگتی پٹیندے او بہوں گھاٹے وچ۔

۱۲۱۔ او انہیں کوں وعدے بُہیندے تے امیدیاں بدھوندے انہیں نال او شیطان دوکھے دے سوا کوئی وعدہ نہیں کریںدا۔
۱۲۲۔ اے لوک جنہیں داکٹرنہ دوزخ تے لوں کنیں بھیج نہیں سگدے۔

۱۲۳۔ تے جیڑھے لوک ایمان گھن آئے تے نیک اعمال کیتے اساں انہیں کوں ضرور استغیہ باغیں وچ داخل کر لیں جنہیں وچ نہراں وندین او انہیں وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ دا وعدہ سچا ۷۔ اللہ کنیں زیادہ سچی گل کیندی تھی بگدی ۷۔

۱۲۴۔ نہ تہا دی خواہشیں تے نہ اہل کتاب دی خواہشیں دے مطابق تھیں جیڑھا برائی کر لیں او نہ بدلہ ڈتا ویسی۔ تے اللہ دے سوا کہیں کوں دوست نہ پئسن تے امدادی۔

۱۲۵۔ جیڑھا نیک اعمال کر لیں او جوان ہرے یا تربیت تے ہون مومن او بہشت وچ داخل تھیں تے انہیں تے پنڈ دی بگڑ دے جیڑھا دی علم نہ کیا ویسی۔

۱۲۶۔ اوں کنیں زیادہ چنگا دین کیندا ۷ جیں چنگا کم کیتے تے اپنے آپ کوں اللہ دے سپرد کرتے تے ابراہیم جیڑھا ہک خدا کوں منیندا او دے دین دے پچھ چلن۔ تے اللہ تے ابراہیم کوں دوست بنا گدھا ۷۔

لَعْنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَنْ مِنْ عِبَادِكْ نَصِيْبًا مِّمَّا كَسَبُوا ۖ

وَلَا صَلَافًا لَهُمْ وَلَا مَعِيَّةَ لَهُمْ وَلَا أَمْرَ لَهُمْ فَلْيَتَّكِنْ إِذًا الْأَنْعَامَ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلْيَغْيِرْنَ خَلْقَ اللَّهِ ۖ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا فَمِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ۝

يَعِدُهُمْ وَيُؤَيِّنُ لَهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ۝

لَيْسَ بِأَمَانِيَّتِكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ۝

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا فَمَنْ أَكْثَرَ اسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاشْتَبَعْ صِلَةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۝

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝۱۸

۱۸

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يَفْتِنُكُمْ فِيْهِنَّ وَ
مَا يَنْتِلٰهُ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِيْ نِسَى الْاِنْسَاءِ الَّتِي لَا
تُؤْتُوْنَهُنَّ مَا كَتَبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعِفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ اَنْ يَّقُوْمُوا لِلْيَتٰمٰ
بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ
عَلِيْمًا ۝۱۹

۱۹

وَإِنْ امْرَاةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ
خَيْرٌ وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا
وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝۲۰

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ
فَلَا تَبْسُلُوا كُلَّ أَمَلٍ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ
تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝۲۱

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يَغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ
وَاسِعًا حَكِيمًا ۝۲۲

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا
الَّذِيْنَ اٰتٰنَا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِذَا لَمْ اَنْتَفِئْهُ
وَإِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

۱۲۷۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ اللہ سیس ہر
چیز دا پورا پورا علم رکھیندے۔

۱۲۸۔ ترمیمیں دے بارے وچ لوک تیں کنیں پچھن توں آکھ
اللہ سیس انہیں دے بارے وچ تہا کوں اجازت دے
چکے تے کتاب وچ تہا کوں پڑھ کے سنایا گئے انہیں ہم ترمیمیں
دے بارے وچ جنہیں کوں تساں توہے دیندے انہیں دے مقرر تھے ہوئے
حق تے تساں چاہندے ہر انہیں نال نکاح کرو تے بالیں
دو جو چیزیں کمزورن دے وی حکم ہا جو تساں یتیمیں نال انصاف
کرو۔ جو تساں چوگانی کر لیسو بے شک اللہ سیس اوں کوں
بڑا دھا جانڈے۔

۱۲۹۔ جسے کہیں زال کوں اپنے پیسے کنیں بدسلوکی دا ڈر ہووے
تے بے پرواہی داتے انہیں بڑیاں تیں کوئی گناہ نہیں جو او
صلح کر گھمن تے صلح چہنگی ہ۔ دیس وچ شومائی پیدا کر ڈنی
گئی ہ جسے تساں کم کرو تے اللہ کنیں بڑو بے شک اللہ جو
تساں کریندے ہ اوں کنیں با خبر۔

۱۳۰۔ تے تساں زالیں دے بارے وچ اصلو انصاف توہ
کر سگدے تساں جتنی وی کوشش کرو۔ تساں ہک دو اصلو نہ
جھک دجو تے ہی کوں ادھ وچ لڑکا کھڑا ہو جسے تساں آپت
وچ صلح کر گھمتے تقویٰ اختیار کرو تے بے شک اللہ بہرں
بخشن والا تے مہربان۔

۱۳۱۔ جسے او بڑیاں انجوانج تھی دجن تے اللہ سیس ہر کہیں
کوں فراخی دے کے امیر کر ڈیسی تے اللہ سیس بہوں وسعت
ڈیون والا ہ۔ بہوں سیانا ہ۔

۱۳۲۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ تہا بڑے
کنیں پہلے جنہیں کوں کتاب بڑی گئی ہائی تے تہا کوں دی تاکید
حکم ہوتا ہا جو اللہ کنیں بڑو۔ نئے جسے انکار کر لیسو تے بے شک جو

وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

کچھ آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ سیئیں داہ۔ تے اللہ سیئیں
بے نیاز تے تعریف کیا گئے۔

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ
وَكَدًّا ﴿١٣٢﴾

۱۳۲۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ داہ تے اللہ سیئیں
کافی کارساز۔

اِنْ يَشَاْءْ يُدْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلَىٰ ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿١٣٣﴾

۱۳۳۔ تے او چاہے تے تہا کوں و بچا بڑیوے تے نہیں کوں
گن آوے تے اللہ سیئیں ایندے اتے قادر۔

مَنْ كَانَ يَرْيِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا
وَالْآٰخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَبِيْعًا بَصِيْرًا ﴿١٣٤﴾

۱۳۴۔ جیڑھا شخص دنیا دا بدل چاہندے تے اللہ دے کو بہو
دنیا دا ثواب دی ہے تے آخرت دا وی ہ۔ اللہ سیئیں بہوں
سٹن والاہ تے بیکس والاہ۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شٰهَدَآءُ
لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوْ الْوَالِدِيْنَ وَالْاَقْرَبِيْنَ ؕ اِنْ
يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ اَوَّلٰى بِهَمَّا قَلًّا تَتَّبِعُوْا
الْهُدٰى اَنْ تَعْدِلُوْا ؕ وَاِنْ تَلَوْا اَوْ تَعْرَضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿١٣٥﴾

۱۳۵۔ اے ایمان والو! انصاف تے قائم رہ کے اللہ کیسے
گواہ بنو و بچو بھانویں او گواہی تہا بڑے اپٹے یا ما پیو یا سکیں
دے خلاف ہوے۔ جے او امیر ہوے یا غریب۔ اللہ سیئیں
انہیں ڈوناہیں دا زیادہ غیر خواہ۔ تے تساں کہیں خواہش دی
پیروی نہ کرو جو تساں انصاف کرو۔ جے تساں لکسو یا کنڈ
کر لیسو تے بے شک اللہ سیئیں جو تساں کریندے، باخبر۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ الْكَتٰبِ الَّذِيْ
نَزَلَ عَلٰى رَسُوْلِهِ الْكَتٰبِ الَّذِيْ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكِتٰبِهٖ وَرَسُوْلِهٖ وَاَيُّوْمِ الْاٰخِرَةِ فَقَدْ
ضَلَّ سَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿١٣٦﴾

۱۳۶۔ اے مومنو! تساں ایمان گن آو اللہ تے اللہ تے اللہ تے
رسول تے اول کتاب تے جیڑھی او اپٹے رسول تے
لہائی ہ۔ تے اول کتاب تے جیڑھی ایں کیں پہلے لہائی گئی
ہائی۔ جیڑھا انکار کریندے اللہ دا تے فرشتیں دا تے
اوندے کتابیں دا تے رسولیں دا تے آخرت دے ڈینہہ دا
تے او پرے درجے دی گمراہی و بچ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰزَدُوْا كُفْرًا
لَّهُمْ يَكُنْ اللّٰهُ لِبَعْضِهِمْ كَرُمًا وَّلَا يَهْدِيْهُمْ سَبِيْلًا ﴿١٣٧﴾

۱۳۷۔ بے شک او لوک جیڑھے ایمان گن آئے تے
ول انکار کر ڈتے ول ایمان گن آئے تے ول انکار کر ڈتا
تے ول انکار و بچ و دھ گئے اللہ انہیں کوں اصول معاف نہ کر لیس
تے نہ انہیں کوں سدھارستہ ڈھکیسی۔

يٰۤاَيُّهَا الْمُنٰفِقِيْنَ اِنَّ لَهُمْ عَذٰبًا اَلِيْمًا ﴿١٣٨﴾

۱۳۸۔ توں منافقین کوں اے جہنم ڈے جو بے شک

انہیں کہتے دکھ ڈیوٹی والا عذاب۔

۱۴۰۔ حیرے لوک کافریں کوں سبگتی پٹیندن مومنین کوں چھوڑ کے۔ کیا او انہیں کنیں عزت چاہندن بے شک عزت ساری اللہ دے ہتھ ورج۔

۱۴۱۔ کتاب ورج تہاڑے اتے اے حکم ہلٹے سی بوتساں جڈاں سٹوہ اللہ دی آیتیں دا انکار تھیندا پئے تے انہیں نال مذاق تھیندا پئے تے تساں انہیں نال نہ بہو جے تیئں او پی گال شروع کر ڈیون۔ نہ تے تساں وی ادیں تھی ویسور بے شک اللہ سیئں منافقین تے کافریں کوں دوزخ ورج کھٹا کر لسی۔

۱۴۲۔ حیرے تہاڑی تباہی دا انتظار پئے کریندن جے تہا کوں اللہ دلو فتح ملے تے او اہدن کیا اساں تہاڑے نال نہ ہا سے تے جے کافریں دے حصے دج فتح آوے تے اہدن اساں تہاڑے اتے غالب نہ آگئے ہا سے تے تہا کوں اساں مومنین کنیں بچائے اللہ سیئں قیامت دے ڈینہہ تہاڑے درسیان فیصلہ کر لسی تے اللہ سیئں کافریں کوں مومنین تے اصلو غلبہ نہ ڈیسی۔

۱۴۳۔ بے شک منافق اللہ سیئں کوں دھوکا ڈیون چاہندن تے انہیں کوں دھوکے دی سزا ڈیسی۔ تے جڈاں او کھڑے تھیندن نماز کہتے تے سستی نال کھڑے تھیندن تے اولوکیں کوں بڑھلیندن تے اللہ سیئں کوں تھوڑا یاد کریندن۔

۱۴۴۔ او ڈیپ ڈیپ ورج رہندن نہ انہیں دو نہ انہیں دو تے جیکوں اللہ سیئں ہلاک کرے توں اونڈے بچن دا کوئی رستہ نہ پئیس۔

۱۴۵۔ اے ایمان والو تساں کافریں کوں سبگتی نہ بناؤ مومنین کوں چھوڑ کے کیا تساں اللہ کوں اپٹے غلامن کھلی کھلی دلیل ڈیندے ع۔

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ يُبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ
لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۴۰﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَأَلْتُمْ
اللَّهِ يَكْفُرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَتَعَدُّوْا مَعَهُمْ
حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهم
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا ﴿۱۴۱﴾

الَّذِينَ يَكْرَهُونَ أَنْ يَكُونَ لَكُمْ قُرْبَىٰ ۖ
قَالُوا لَمْ يَكُنْ مَعَكُمْ ۖ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ
قَالُوا لَمْ نَسْخَرْهُ مِنْكُمْ وَلَا نَنْتَعِزُّكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿۱۴۲﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۴۳﴾

مَذْهَبَيْنِ بَيْنَ ذَلِكَ ۖ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ
وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ نَحْدِلَ لَهُ سَبِيلًا ﴿۱۴۴﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا اللَّهَ عَدُوَّكُمْ
سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿۱۴۵﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الذِّكْرِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿٥٨﴾

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا سِرًّا مِّنْ ظُلْمٍ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿٥٩﴾

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تَخْفَوْهُ أَوْ تُعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿٦٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٦٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦٣﴾

۱۴۶۔ بے شک منافق جہنم دی شہود وچ بوسن تے توں انہیں دا اصلو کوئی امدادی نہ پئیس۔

۱۴۷۔ سولے اونڈے جبرہا توبہ کرے تے اصلاح کرے تے اللہ سیس نال چہر پارہ وچنے تے اپنے دین کوں اللہ کیے خالص کر گھنے لے لوک مومنین وچ شامل ہن تے اللہ سیس مومنین کوں منظور وچا جڑ لیس۔

۱۴۸۔ جے تساں شکر کرو تے ایمان گمن آؤ تے اللہ تہاکوں عذاب بڑے کے کیا کر لیس تے اللہ سیس بہوں قدر کرٹ والا تے بہوں چاٹنی والا۔

۱۴۹۔ اللہ سیس بری ہال دے ظاہر کرٹ کوں پسند نہیں کریندا۔ باجیندے اتے ظلم کیسا گیا ہووے۔ تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے چاٹنی والا۔

۱۵۰۔ جے تساں کہیں نیکی کوں ظاہر کرو یا اوں کوں لکاو یا برائی کوں معاف کرو تے بے شک اللہ سیس بہوں معاف کرٹ والا تے بہوں قدرت والا۔

۱۵۱۔ بے شک جبرہے لوک اللہ تے اونڈے رسولیں دا انکار کریندن تے او چاہندن جو اللہ تے رسولیں دے درمیان نکمیاں کرن تے او آہدن جو اساں کچھ کوں میندے ہیں تے کچھ دا انکار کریندے ہیں تے او چاہندن جو او وچکار لا راہ پکڑن۔

۱۵۲۔ ایسھے لوک پکے کافرن تے اساں کافریں کیسے ذلیل کرٹ والا عذاب تیار کیا ہوئے۔

۱۵۳۔ تے جبرہے اللہ تے اونڈے رسولیں کوں مینندن تے انہیں وچ کہیں دے درمیان فرق نہیں کریندے ایسھے لوکن جڑا نہیں کوں انہیں دا بدلہ ضرور پڑ لیس تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے مہربان۔

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ يُظْلِمُهُمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿۵۴﴾

۱۵۴۔ تیس کہیں پچھدیں اہل کتاب جو توں انہیں تے آسمان کہیں کتاب لہا اے وی کچھ نہیں موسیٰ کہیں تے ایں کہیں وی وڈا سوال کیتا ہا نیں تے انہیں آکھیا ہا جو ساکوں اللہ دکھا ظاہر ظہور تے انہیں دی ظلم دی وجر کہیں انہیں کوں ہلاک کرن وائے عذاب پکڑ گدھا۔ ول انہیں گاہے کوں (معبود) بنا گدھا ایندے بعد جو انہیں کہیں کھلے کھلے نشان آچکے ہن پچھیں اسان انہیں کوں معاف کر ڈتا تے اسان موسیٰ کوں کھلا کھلا غلبہ ڈتا۔

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِبَيِّنَاتٍ لَهُمْ وَ قُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿۵۵﴾

۱۵۵۔ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھنیں دینے طور پہاڑ کوں انہیں دے اتے کھڑا کیتا تے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں ایں دروازے وچ آکھن میندے ہریش پہہ ونبجرتے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں حد کہیں نہ ودھو چھن چھن دے معاملے وچ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھن گدھا ہا۔

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَاقَهُمْ وَ كُفْرَهُم بِآيَاتِ اللَّهِ وَ قَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَعِثْنَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلُوبًا غُلْفًا بَلْ كُذِّبَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۵۶﴾

۱۵۶۔ تے پچھیں انہیں دا وعدہ تروڑن دی وجر نال تے اللہ دی آیات دا انکار کرکے تے نیں کوں ناحق قتل کرکے تے لے آکھن دی وجر نال جو ساڈے دیں تے پردن۔ سچی گال لے ہے اللہ سیں انہیں دے کفر دی وجر کہیں انہیں تے مہر لاڈنی تے اوہن ایمان نہ اینسن۔

وَ بِكُفْرِهِمْ وَ قَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿۵۷﴾

۱۵۷۔ تے انہیں دے کفر دی وجر کہیں تے انہیں داحضرت مریم تے وڈا بہتان لاوڑ دی وجر کہیں تے

وَ قَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَ مَا قَتَلُوهُ وَ مَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَ إِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَ مَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿۵۸﴾

۱۵۸۔ انہیں دالے آکھن جو بے شک اسان مسیح عیسیٰ ابن مریم اللہ دے رسول کوں قتل کر ڈتے تے نہ انہیں اول کوں قتل کیتے تے نہ بھاسی تے ماریئے نیں تے او انہیں واسطے ایویں قہی گئے جیویں مویا ہویا تے بے شک جنہیں لوکیں ایندے وچ اختلاف کیتے او شک وچ ہن

انہیں کون کوئی علم نہیں۔ ما او وہم دے پچھو مردے ہیں
انہیں اور کون قتل یقیناً نہیں کیا۔

۱۵۹۔ سچ اسے ہے جو اللہ سب سے اونکوں اپنے حضور
بہوں عزت بڑی تے اللہ سب سے بہوں غالب نے
بہوں سیانا۔

۱۶۰۔ تے اہل کتاب و جو کوئی نہیں جو اپنی موت کنیں پہلے
ایں واقعے کون نہ میندا ہووے تے قیامت دے ڈینہ
او انہیں دے خلاف گواہ ہوئی۔

۱۶۱۔ انہیں لوکیں دے ظلم دی و جو کنیں جبرھے یہودی ہن
اساں انہیں تے او پاک چیزاں دی حرام کر ڈتن جبرھیاں انہیں
تے غلام ہن۔ تے اندری و جو انہیں دا بہوں ساریں کون اللہ
دی راہ کنیں روک ڈی ہا۔

۱۶۲۔ تے انہیں اسود گھن دی جبال انہیں کون اس کنیں روک دیا گیا ہا
تے انہیں دا ناحق لوکیں دا مال کھاو ڈی و جو کنیں لے سزا
ملی تے اساں انہیں و جو کافر کنیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیا رکیتے۔

۱۶۳۔ تے جبرھے لوک انہیں و جو علم و چ پکن تے مومن
جبرھے ایمان ایندن انہیں تے جبرھا تیدو لہایا گئے تے جو تیں
لنیں پہلے لہایا گئے تے سنازیں کون ٹھاکے پڑھدن تے
زکاۃ ڈیوٹ والین تے اللہ تے آخرت دے ڈینہ تے ایمان
گھن آوٹ والین۔ انہیں لوکیں کون اساں ضرور و ڈا بدلہ
ڈیسیں۔

۱۶۴۔ بے شک اساں تیدو و جی کیتی جبرھیں اساں نوع
دو کیتی ہائی تے ایندے بعد نہیں نہیں دو اساں و جی
کیتی ہائی ابراہیم دو تے اسماعیل دو تے اسحاق دو تے
یعقوب دو تے اوندی اولاد دو تے عیسیٰ تے الیہ تے

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۱۵۹﴾

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنُوا بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿۱۶۰﴾

فَيُظْلَمُونَ مِنْ الَّذِينَ هَادُوا أَحْرَمْنَا عَلَيْهِمْ طِبْعَتِ
أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿۱۶۱﴾

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالِ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۶۲﴾

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ
بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ
الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ
الْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۱۶۳﴾

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ
يُونُسَ وَهُرُونَ وَسُلَيْمَانَ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ

سَرَبُورًا ۝۳۶

یونس تے ہارون تے سلیمان دوتے اساں داؤد کوں زبور
ڈیٹی ہائی۔

۱۶۵۔ تے کجھ رسولن جیندا اساں ایں کنیں پہلے تیکوں ڈس
چکے ہن تے کئی رسول ہن جیندا ذکر اساں تیبڑے اتے
نئیں کیاتے اللہ سیس موسیٰ نال چچی طراں گبا ہن
کیتن۔

۱۶۶۔ تے کجھ رسول خوشخبری ڈیون والے تے کجھ ڈراون
والے ہن تاں ہر رسولیں دے آون دے بعد لوکس دا اللہ تے
کوئی اعتراف نہ رہوے تے اللہ بہوں غالب تے بہوں
سیاناء۔

۱۶۷۔ تے اللہ سیس گواہی ڈیندے ہوا دھوکوں اللہ سیس پٹے
علم نال ہمائے جو تیبڑے اتے ہمایا گئے تے فرشتے دی
گواہی ڈیندن تے اللہ دی گواہی دریمہر۔

۱۶۸۔ بے شک جہنیں لوکس انکار کیتے تے اللہ دے رستے
کنیں روکیندن او بہوں ڈبی گمراہی وچ پئے بگن۔

۱۶۹۔ بے شک جیزے لوک کافرن تے ظلم کیتے نیں اللہ انہیں
کوں نہ بخشے تے نہ انہیں کوں پیا رستہ ڈھکیسی۔

۱۷۰۔ سوائے جہنم دے رستے دے لے اوندے وچ دیر
تئیں پئے رہن لے اللہ دے کیتے سوکھا۔

۱۷۱۔ لے لوکو لے رسول تہا ڈسے کو بہو تہا ڈسے رب کنیں حق
نال آگئے تساں ایمان گھن آؤ لے تہا ڈسے واسطے چنگا
تے جے تساں انکار کر لیسوتے بے شک جو آسانیں تے زین
وچ او اللہ داء تے اللہ سیس بہوں جائن والاتے بہوں
سیاناء۔

۱۷۲۔ لے اہل کتاب تساں اپنے دین وچ مدکنیں نہ ودمو
تے اللہ دے خلاف کوئی محال نہ کیئا کرو سوائے سچ دے۔

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ۝۳۷

رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝۳۸

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَكُ يُشْهَدُونَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ۝۳۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا ۝۴۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ
وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۝۴۱

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝۴۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ
رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۴۳

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا السَّبِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ

رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْفَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحُ قُدُّسُهُ
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ تَقِيًّا وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً إِنَّمَا اتَّخَذُوا
خَبِيرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ
لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٢٢﴾

مسیح عیسیٰ ابن مریم صرف اللہ و رسول ہاتے اوندی بشارت
با حضرت مریم دوتے او اللہ کنیں رحمت ہائی تے تسال اللہ
تے اوندے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے تسال ترے
خدا نہ آکھو رک و بچو تہا بڑے واسطے چنگائی ء۔ صرف اللہ
کلبا معبود او پاک این گال کنیں جو کوئی اوند پتر ہووے
آسمان تے زمین و جج جو کجھ ہے او ہیں دا ء تے اللہ سیس
کافی کار ساز۔

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَعِيلًا ﴿٢٣﴾

۱۰۳۔ حضرت مسیح این گال دا برا نہ منی جو او اللہ دا بندہ
سبب تہ تے نہی مقرب فرشتے تے جیرھا اوندی عبادت
دا برا منی تے وڈائی کرے انہیں ساریں کول اپنے آپ
دو کٹھا کر لیس۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا
وَأَسْتَكْبَرُوا فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٤﴾

۱۰۴۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آون تے چنگے کم کرن
تے اللہ سیس انہیں کول پورا بدلہ ڈلیسی تے اپنے فضل باللہ
ڈلیسی تے جیرھے لوک برا منیں تے وڈائی کر لیں تے او
انہیں کول بہوں بڑکھ ڈیون والا عذاب ڈلیسی تے اوسولے
اللہ دے اپنے ٹیکتے نہ سبکتی پیس تے نہ کوئی امدادی۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿٢٥﴾

۱۰۵۔ اے لوکو تہا بڑے کوہو تہا بڑے رب کنیں کھلی
دلیل آچکی ء تے اسان تہا بڑو ہک روشن نور بہائے۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ
فِي رَحْمَتِهِ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ﴿٢٦﴾

۱۰۶۔ تے جیرھے لوک اللہ تے ایمان گھن آئن تے اوں کول
مضبوطی نال کپڑیے تے او انہیں کول اپنی رحمت تے
وڈے فضل و جج و اہل کر لیس تے انہیں کول آپ دو
آون والا سدھا رستہ ڈھکیسی۔

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ
هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ اُخْتُ فَأَنتَ نِصْفُ مَا تَرَكَ
وَهُوَ بِرِثَتِهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا أُخْتَيْنِ
فَلَهُمَا الشَّلْثُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا

۱۰۷۔ او تیں کنیں پچھن توں آکھ بڑے جو اللہ سیس کلالہ
دے متعلق حکم سنیدے جو کوئی آدمی مرے تے اوندی
اولاد نہ ہووے تے اوندی بھیٹ ہووے تے اوں کول
اوندے ترے دا ادھ بلسی تے جے اوں بھیٹ دا بال

وَنِسَاءً فَلِلَّذِينَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ أَنْ تَصَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٢﴾
 نہ ہر دے تے بھرا اوندے سارے ترکے دا وارث
 ہو سی۔ تے جے او بڑو بھینس ہون تے انہیں بڑوایں
 کول اوندے ترکے دا بڑو ترہائی ملیسی۔ تے جے بھین بھرا
 ہوون جو ان تے تربیتیں تے جو ان کول بڑو تربیتیں
 دے دے جے برابر ملیسی۔ اللہ سئیں اے تہا بڑے کیتے
 بیان کیتے نال جو لتاں گمراہ نہ تھیوو۔ اللہ سئیں ہر چیز کول
 جانیں والا ہوں۔

سورة مائدہ مدنی ۵۷ آیتیں ۱۲۱ آیات تھے ۱۶ رکوع

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگئے
ڈیون والائے دل ول رحم کرٹ والا ۲۔
- ۲۔ اے ایمان والو اپنے دین کو پورا کرو۔ تہاڑے
واسطے حلال کتیں ڈیج دی قسم دے جانور سولے اونڈے
جیرھے تہاڑے اتے پڑھ کے سائے گبن شکار تہاڑے
کیٹے حلال نیں جڈاں لساں احرام وچ ہوو بے شک
اللہ سیس فیصلہ کریدے جو چاہندے۔
- ۳۔ اے ایمان والو اللہ دے نشانیں دی بے حرقی نہ کرو نہ
عزت والے مینے دی نہ قربانی دی نہ انہیں جانور دی
جینوں قربانی کیٹے بار پوائے گبن نہ انہیں دی جیرھے
بیت الحرام دواؤں والین جیرھے اپنے رب و افضل چاہند
جڈاں احرام کھول ڈیو پچھیں شکار کرو تہا کوں کہیں قوم دی
دشمنی این گال تے نہ ابھارے جو انہیں تہا کوں مسجد حرام
کنیں روکے جو لساں زیادتی کردتے لساں نیکی تے
تقوی دے کہیں وچ بک ڈوبھے نال بھڑاؤ تے گناہ تے
زیادتی وچ نہ بھڑاؤ نکلیں ڈرو بے شک اللہ سیس سخت
سزا ڈیون والا ۴۔
- ۴۔ تہاڑے اتے حرام کیٹا گئے مردار تے رت تے جامے
داماس تے میندے اتے اللہ دے سوا کہیں بے دا
نال گدھا گیا ہووے تے گچی گھٹ کے مارا گیا ہووے۔
پتھر یا وٹے نال مارا گیا ہووے۔ اچی جاکنیں ڈھ
کے مویا ہووے سبک لگن نال مویا ہووے یا دندے
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ
بِهَيْمَةِ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُنْفَخُ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ
وَأَنْتُمْ حَرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهَرِ
الْحَرَامِ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آفِينَ الْبَيْتِ
الْحَرَامِ يَنْتَعُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا
حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّ شَنَا فَوْمٍ أَنْ
صَدَّكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا
عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ③
- حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَخُمْ الْخَنَزِيرِ
وَمَا أَهْلَ لَعْنٍ اللَّهُ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْزُونَةُ وَالْمَرْوِيَّةُ
وَالنَّطِيجَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَلَّيْتُمْ وَمَا ذَنْجُ
عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَفْسِمُوا بِأَلْزَامٍ ذَلَّيْتُمْ فَسُقُ
الْيَوْمَ بَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ

جینکوں کھا دہروے سوائے اوندرے جینکوں تساں کوہ
گھنوتے جیرھا جانور بیتیں تے کٹھا گیا بروے تے تیریں
نال اپنا ہمد کدھوے سارے کم نافرمانی سبہن اچ کا فر
لوک نا امید تھی گئیں تہاڑے دین کوں نقصان پچاؤں
کنیں تساں انہیں کنیں نہ ڈرو تے میں کنیں ڈرو۔ اچ میں
تہاڑے کیے تہاڑا دین مکمل کر ڈرتے تے اپنی نعمت تہاڑے
اتے پوری کر ڈتی تے تہاڑے کیے دین اسلام کوں پسند
کیے۔ تے جیرھا کھکھ وچ مجبور تھی ونجے تے اوگناہ دوھکٹن
والا نہ ہروے تے بے شک السدسئیں بہوں بخشن والا
تے بہوں مہربان۔

۵۔ اوتیں کنیں پھدن ہوا انہیں کیے کیا حلال کیا گئے توں
اکھڑے جو تہاڑے کیے ساریاں پاک شہیں حلالن تے
جیرھے جانوریں کوں تساں شکا کرکٹ سکھائے اوندے جوہو السدسئیں
تہا کوں سکھائے تے تساں کھاؤ جو او تہاڑے کیے روکن
تساں اوندے اتے السدرا ناں گھنوتے السدسئیں ڈرو بے
شک السدسئیں بہوں جلد حساب گھنٹن والا۔

۶۔ اچ تہاڑے کیے ساریاں پاک چیزاں حلال کیاں گئیں
تے انہیں لوکیں دا کھانا جنہیں کوں کتاب ڈٹی گئی تہاڑے
واسطے حلال تے تہاڑا کھانا انہیں واسطے حلال تے مومن
تریمیتیں وچو پاک دامن تے انہیں وچو پاک دامن تریمیتیں
جنہیں کوں کتاب ڈٹی گئی تہاڑے کنیں پہلے حلالن جڈاں تساں
انہیں کوں انہیں دے حق مہر ڈیو او نکاح کر کے نہ کہ بدکاری
کر کے تے نہ باری لا کے۔ تے جیرھا کفر کرے ایمان دے بعد
تے اوند اعلیٰ پہنچ گیا تے او آخرت وچ گھٹا پاوٹن
والیں وچو۔

۷۔ اے ایمان والو جڈاں تساں نماز واسطے کھڑے تھیو و تے

وَاحْشَوْنَ الْيَوْمَ أَلَمْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ
آمَنْتُمْ عَلَيْهِمْ نَفَعْتِي وَرَضِيتُمْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ
دِينًا مِّنْ أَمْطَرَ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ مُجَانِفٍ
لَّذِينَ قَالُوا اللَّهُ غُفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

يُنْذِرُكَ مَاذَا أَجَلَ لَّهُمْ قُلْ أَجَلَ لَكُمْ الْقَلِيلُ ۝
وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّبُونَهُنَّ مِمَّا
عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

الْيَوْمَ أَجَلَ لَكُمْ الْقَلِيلُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
جِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ جِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ
غَيْرِ مُسْفِحِينَ وَلَا مَتَّجِدِينَ أَحْدَاثٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَسِرِينَ ۝

ع

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا

۴

وَجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْمَخَاطِ أَوْ لَسْتُمْ مِنَ النِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥﴾

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي وَافَقَكُمْ
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَحِبُّ مِنْكُمْ شَنَانٌ قَوْمٌ عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا
هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّجْمِ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ
قَوْمٌ أَنْ يَسْطَرَّوْا إِلَيْكُمْ آيِدِيهِمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ
عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

تساں دھووا اپنے منہ تے ہتھ اراک تک تے مسح کرو
اپنے سریں داتے پیر دھووا گئیں تک۔ تے جے تساں
جمنی ہووے تساں دھاں گھنوتے جے تساں بیمار ہوو یا
سفر تے ہو یا کوئی تہاڑے وچ جھاڑا پھر کے آیا ہووے یا
تساں ترمیمیں نال سٹے ہووے تہا کوں پانی نہ ملے تے تساں
پاک مٹی نال تیم کر گھنوتے اپنے منہ تے اپنے ہتھیں وااونے
نال مسح کرو۔ اللہ سیں تہاڑے کیتے تنگی نیں چاہندا
اوے چاہندے جو تہا کوں پاک کرے تے تہاڑے لے
اپنی نعمت پوری کرے تاں جو تساں شکر کرو۔

۸۔ اللہ دے احسان کوں جو تہاڑے لے تے ہے یاد کرو تے
اوں وعدے کوں یاد کرو جو تہا کوں تساں کیں گدھا ہاتے
جڈاں تساں اکھیا ہا کر اساں سیٹے تے شینے۔ تے اللہ کیں
ڈرو بے شک اللہ سیں سینے دیاں گاہیں بہوں چاندے۔
۹۔ اے ایمان والو! تساں اللہ دی خاطر گواہ بن کے انصاف
نال کھڑے تھی و نہجو تے نہ ابھارے تہا کوں کہیں قوم دی دشمنی
ایں گال تے جو تساں انصاف نہ کرو۔ انصاف کرو لے تقویٰ
دے زیادہ کو لہو۔ تے اللہ کیں ڈرو بے شک اللہ سیں
باخبر جو تساں کریندے۔

۱۰۔ اللہ سیں انہیں نال جو اے ایمان گمن آئن تے عمل صالح
کیتے نیں وعدہ کیتے جو انہیں واسطے بخشش تے بہوں وڈا اجر۔
۱۱۔ تے جو اے لوکیں انکار کیتے تے ساڈی آیات کوں
کوڑا کیتے نیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

۱۲۔ اے ایمان والو! اللہ دی اول نعمت کوں یاد کرو جو اے
تہاڑے لے کیتی جڈاں ہک قوم نے ارادہ کیا جو او اپنے ہتھ
(حملے کیتے) تہاڑو دھاوے تے اساں انہیں دے ہتھ
تساں کیں روک گدھے تے تساں اللہ کیں ڈرو تے مومنین

کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۳۔ جڈاں اللہ سیئیں بنی اسرائیل کئیں پکا وعدہ گدھا لے اسان انہیں وچو بارہاں سردار کھڑے کیتے تے اللہ سیئیں آکھیا جو بے شک میں تہا بڑے نال ہاں جے تساں نماز پڑھا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے میڈے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے انہیں دی مدد کرو تے اللہ سیئیں کوں اپنے مال دا چنگا حصہ کدھ کے ڈیو تے میں ضرور تساں کئیں تہا بڑیاں برائیاں مٹا ڈلیاں تے میں ضرور تہا کوں بہشت درج دا مل کر لیاں جیندے تلے (وچ) نہراں و ہندیاں پین تے جیں ایندے بعد کفر کیتا تہا بڑے وچو تے اوسدھے راہ کئیں بھل جگے۔

۱۴۔ تے انہیں دے وعدہ تروڑن دی وجہ کئیں اسان انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں دے دل سخت کر ڈتے او اللہ دی کتاب دے لفظیں کوں اصل جاکئیں بدل ڈیندن تے جیرمی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی اوندہک حصہ بھلا بڑتے نیں تے تیکوں انہیں وچو خیانت کرن والیں دا ہمیشہ پتہ گلزارہ ویسی سوائے انہیں وچو تھوڑیں دے توں انہیں کوں معاف کرتے کجھ نہ آکھ بے شک اللہ سیئیں نیکی کرن والیں نال محبت کریندے۔

۱۵۔ انہیں وچو اولوک جیرھے اے آہن جو اسان عیسائی ہیں اسان انہیں کئیں دی پکا وعدہ گدھا ہاں او وی بھل گئیں اوں نصیحت دا کجھ جیرمی انہیں کوں کیتی گئی ہائی۔ ایں واسطے اسان انہیں وچو دشمنی تے بغض قیامت دے ڈینہہ تک پا ڈتے تے جو کجھ او کریندن اللہ سیئیں انہیں کوں جلدی ڈس ڈلیں۔

۱۶۔ اے اہل کتاب تہا بڑو سا بڑا رسول آپکے۔ تہا بڑے

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَرْتُمْهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّأُفْرِغَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا أَدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝۱۳

فَبِمَا نَقُضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِمْ وَنُفُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَافِيَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝۱۴

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝۱۵

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا

مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۝

ساٹھے بہوں ساریاں اوگا لہیں بیان کریندے جیرھیاں
لساں کتاب دے دجو گیندے دے تے بہوں سارے قصور
معاف کریندے تے ہن تہا ڈو الشکین نور تے روشن
کتاب آپکی ۶۔

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

۱۷۔ اوندے نال الشکین جیرھے اوندی رناتے ٹردن
سدھے تے سلامتی دے رستے ڈکھیندے تے انہیں کوں
کدھاندے اندھاریں کنیں سو جھلے دو اپنے حکم نال تے
انہیں کوں سدھارستے ڈکھیندے۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ مَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَآتَهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جِجَعًا
وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۱۸۔ جیرھے لوک اے آہن جو بے شک مسیح ابن مریم ہی
اللہ او اصلو کافرین تے توں اکھڑے جو کیوں اللہ دے
مقابلے وچ کہیں گال دی طاقت جے او پاسے تے مسیح
ابن مریم تے اوندی ماتے جو کھ زمین وچ سب کوں ہلاک
کر ڈیوے۔ تے آسمانیں تے زمینیں تے جو کھ او نہیں
ڈوناہیں دے درمیان سب تے اللہ دی حکومت جو
چاہندے او پیدا کریندے تے اللہ سیں ہر شے تے
قادر۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ
أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّثْلَ بَشَرٍ لِمَنْ يَشَاءُ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا زَاوَالٍ ۝

۱۹۔ تے یہودی تے عیسائی آہن جو اسان اللہ دے پتریں
تے اوندے پیارے ہیں توں اکھڑے اے گال تے او
تہا کوں تہا ڈے گناہیں دی وجہ کنیں عذاب کیوں ڈیندے
سچ لے بے جو لساں وی اویں بشر ہوے جیویں اول پے پیدا
کیئیں جیکوں چاہندے بخش ڈیندے تے عینکوں چاہندے
عذاب ڈیندے تے اللہ دی بادشاہت آسمانیں تے زمین
تے جو کھ انہیں ڈوناہیں دے درمیان ساریں ہوندو ولے
۲۰۔ لے اہل کتاب تہا ڈو ساڈا رسول آپکے او تہا ڈے
کیتے رسولیں دے وقفے دے بعد ساڈیاں گالیں بیان کریندے
تاں جو لساں لے اکھو جو ساڈو خوشخبری ڈیون والا تے

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فُتُورٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَ
لَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾

جڑاؤں والا نہیں آیا ہن تہاڑو آگئے خوشخبری ڈیون والا تے
جڑاؤں والا تے اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
وَاشْكُرُوا مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

۲۱۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا اے میڈی قوم
اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیہی اوں تہاڑے اے
کیتی بائی جڈاں اوں تہاڑے دج نبی بنائے تے تہا کوں
بادشاہ بنائے تے تہا کوں اوکھج ڈتے جو اد زمانے دی
کہیں قوم کوں نہ ڈرنا یا۔

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَرْكَلُوا عَلَى أَذْيَارِكُمْ فَتَقْلِبُوا خُسِرِينَ ﴿٢٤﴾

۲۲۔ اے میڈی قوم داخل تھی و نجوایں پاک زمین وچ
جیہی اللہ سیس تہاڑے کیسے لکھ ڈتی اے تے تہاں نہ پھرو
اپنے کنڈیاں دے بار نہ تاں تہاں گھٹا پا کے ولسو۔
۲۳۔ انہیں آکھئے اے موسیٰ بے شک اوں دے دج پہوں
ظالم قوم رہندی اے تے اسان اوں دے دج اصول نہ پہسوں
جے تیں اوں تھو نکل نہ و نجن تے جے اوں نکل و نجن تے
بے شک اسان پہہ ولسوں۔

قَالُوا يَبُوسَى إِنْ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِنَّا لَنْ
نَدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَأَنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٦﴾

۲۴۔ جیہی تے اللہ سیس انعام کیسا ہا جو تہاں انہیں تے چڑھ کے
دروازے وچ پہہ و نجو تے جڈاں پہہ ولسو تے بے
شک تہاں غالب آویسوتے جے تہاں مومن ہوئے تے
اللہ تے بھروسہ کرو۔

قَالَ رَجُلٌ مِنَ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا
ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانْكَبُوا عَلَيْهِمْ
وَدَعَىٰ اللَّهُ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

۲۵۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ اسان اوں دے دج اصلو
کہا میں نہ پہسوں جے تیں اوں دے دج تیں تے تیڈا
رب و نجو ڈوہیں جنگ کرو اسان اتھا میں بیٹھے ہیں۔

قَالُوا يَبُوسَى إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبَدًا قَدْ أَدَاؤُهَا فِيهَا
فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٨﴾

۲۶۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں تے مرن پٹے
تے اپنے بھراتے اختیار تے توں ساڑے تے نافرمان قوم
دے درمیان فرق کر ڈے۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَإِنِّي فَاتَرُقُ بَيْنَنَا
وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٩﴾

۲۷۔ اللہ سیس آکھیا اوں کوں چالی سال تک اوں زمین کنیں

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَكُونُونَ

۴ ﴿فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾^{۱۵} محروم رہیں تے زمین وچ گردان تھئے رہیں۔ تے توں
نافرمان قوم تے افسوس نہ کر۔

۲۸۔ انہیں کوں بڑس آدم دے بڑو پتریں داسچا واقعہ جڈاں
ڈوناہیں قربانی کیتے تے ڈوناہیں وچوہک دی قربانی قبول
تھی گئی تے بڑو جھے دی قبول نہ تھی اوں اکھیا میں ضرور
تیکوں قتل کرڈیساں بڑو جھے اکھیا جوہے شک اللہ سیس
متقیں دی قربانی قبول کریندے۔

۲۹ جے تیں ودھایا اپنا ہتھ میکوں قتل کرن کیتے تے میں
اپنا ہتھ تیرڈونہ ودھیساں جو تیکوں قتل کراں بے شک میں
اپنے رب کنیں بڑرداں میرھا سارے جہانیں دارب۔

۳۰۔ بے شک میں چاہنداں جو توں میڈا تے اپنا گناہ چا
گھنیں تے توں تھی وچیں دوزخیں وچوہ تے ظالمیں دا
ایٹو بدلہ ہو۔

۳۱۔ تے راجی تھی گئے اوندل دل بھل دے قتل کرن تے اوں
کوں قتل کرڈتس تے گھاپا پاوٹ والیں وچوہ تھی گیا۔

۳۲۔ تے اللہ سیس ہک کاں پھٹیا اوزمین کوں اکریندا
پیا ہا تاں جو اونکوں بڑکھالے جو اوکیوں اپنے بھرا
دی لاش کوں لکاوے۔ اوں اکھیا ہائے افسوس میں اسے وی
نئیں کر سگیا جو اس کاں آلی کار تھی وچاں ہا تے اپنے بھرا
دی لاش لکاڈیواں ہا تے اوشر مسار تھی گیا۔

۳۳۔ میں واسطے اساں بنی اسرائیل تے فرمن کرڈنا ہا جو
جیرھا کہیں اینجے شخص کوں مارے جیرھا قاتل نہ ہوے
یا زمین وچ گھیرنہ گھتیا ہوئیں اوں کوں ایویں سمجھو جو اوں
ساری دنیا دے لوکیں کوں قتل کر ڈتے جیں اوں کوں جیندا
رکھے اوں سمجھو اوں سارے لوکیں کوں جیندا رکھے۔ ساڈے
رسول انہیں دو کھلے کھلے نشان گمن کے آئن تے دل بے شک

۴ ﴿فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾^{۱۵}

وَأَنذَرْتُ عَلَيْهِمْ نَارَ ابْنِ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا
فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ
لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ^{۱۶}

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاطِلٍ فِي يَدَيْ
إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ^{۱۷}

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ مَنَعُوا يَأْتِنِي وَإِلَيْكَ فَتَكُونُ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ ذَلِكَ جَزَاُ الظَّالِمِينَ^{۱۸}

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ^{۱۹}

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ
يُؤَادِي سَوَءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوزِلْنِي أَعْيُنِي أَنْ أَكُونَ
مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَادِي سَوَءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ
مِنَ الْتَائِبِينَ^{۲۰}

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا
قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ لَئِنْ
كَثُرُوا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَنَسِفُنَّ^{۲۱}

انہیں وچو بہوں سارے زمین وچ حد کنیں و حد سے رہ
گئیں۔

۳۴۔ بے شک جیسے اللہ تے اونہے رسول نال جنگ
کریندن تے زمین وچ فساد کیتے درک بھیج کریندن انہیں
دی مزلے ہے جو او قتل کیتے وچن یا پھانسی نال مارینے
وچن یا انہیں دے ہتھ تے پیر خلافت ورنی دی وچو نال
کپ بڑتے وچن یا زمین وچو کڈھ بڑتے وچن اے انہیں
دی رسوائی ایں دنیا وچ تے آخرت وچ انہیں واسطے
وڈا عذاب۔

۳۵۔ سوائے انہیں دے جیسے توہ کرن ایں کنیں پہلے جو
لساں انہیں کوں وٹھی گھنوں لساں چاٹ گھنوں جو بے شک اللہ
سیئیں بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۳۶۔ اے ایمان والو! اللہ کنیں بڑو تے اللہ دے کو بہو
تھیون دی راہ گوہو تے اونہی راہ وچ کوشش کرو تاں جو
لساں کامیاب تھیوو۔

۳۷۔ بے شک جیسے لوکیں انکار کیتے جو کجھ زمین وچ
اوتے ایندے برابر بیا دی انہیں کنیں ہووے ہاتے
اے قیامت دے ڈینہہ عذاب کنیں پچن کیتے بدے وچ
ڈیون ہاتے انہیں کنیں قبول نہ کیتا وچن ہاتے انہیں کیتے
ڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۳۸۔ او بھاکینں نکلن چاہن تے او بھاکینں نکل نہ سگھن
تے انہیں واسطے کھر وچن والا عذاب۔

۳۹۔ تے جو مرد تے جو رتیمت بڈو تاں دے ہتھ کپ
ڈیو۔ اے انہیں دے جرم دا بدلہ اللہ سیئیں کنیں۔ تے
اللہ سیئیں بہوں غالب تے بہوں سیانہ۔

۴۰۔ تے جیسا شخص ظلم دے بعد توبہ کرے تے اصلاح کر

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لَهُمْ جَزَاءُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٣٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ كَانُوا
عَنْ اللَّهِ عَافُوهُمْ تَرْحِيمًا ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ التَّوَارِكِ مَاهُمْ يَخْرُجُونَ
مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٨﴾
وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾

مَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ

عَلَيْهِ إِنْ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

گھنے تے بے شک اللہ اوندے اتے فضل کرلیسی بے شک
اللہ سیس بہوں کشتن والا تے بہوں مہربان۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

۴۱۔ کیا توں نیں جاندا جو بے شک اللہ ہی دی حکومت
آسمانیں تے زمین تے جیکوں چاہندے عذاب دیندے
تے جیکوں چاہندے بخش دیندے تے اللہ سیس ہر شے
تے قادر۔

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ لَا مَحْزَنَ لَكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْكَفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَنفُسِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنُ
قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَاسْمَعُونَ لِلْكَذِبِ

۴۲۔ اے رسول تیکوں موحنا نہ کرن انہیں لوکیں دیاں
گاہیں جیرے کفر وچ جلدی کریندن انہیں لوکیں وچ جو
آہدن اساں ایمان گمن آئے ہیں اپنے منال تے انہیں
دے دیں نیں منیا تے یہودی وچ کچھ لوک ایجھے ہن

سَمِعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ
وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يَرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ
فَلَنْ تَبْلُغَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ
اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَعَظِيمٌ ۝

جیرے کوٹریاں گاہیں بہوں سندن تے اوہی قوم کوں شاد نکیتے
سندن جیرے تیں کنیں نیں آئی او کتاب دے لفظیں کوں
اصلی جاتو بدل دیندے تے آہدن جے تہا کوں اے حکم
ڈٹا ونجے تے منرتے جے اے حکم نہ ملے تے پھر تے جیکوں
اللہ آناؤں چاہندے توں اللہ دے مقابلے وچ اوندے
کیستے کچھ نو میں کر سگدا۔ اے او لوکن جو اللہ سیس انہیں
دے دیں کوں پاک کر ڈا ارادہ دی نیں کیا۔ انہیں واسطے
ایں دنیا وچ دی رسوائی تے انہیں واسطے آخرت وچ بہوں
وڈا عذاب۔

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلسَّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرَّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ۝

۴۳۔ او کوڑ کوں بہوں سندن تے بہوں کھندن مرام
تے جے او تیر و آون تے انہیں دے درمیان فیصلہ کریا
توں انہیں کنیں منہ پھر گمن تے جے توں منہ پھر گھنیں تے
او اصل وچ کچھ وی تیکوں نقصان نیں پچا سگدے تے جے توں
فیصلہ کریں تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کرے
شک اللہ سیس انصاف کرن والیں کوں پسند کریندے۔

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَةُ فِيهَا حُكْمٌ

۴۴۔ تے او تیں کنیں کیوں فیصلہ کرولیں جڈاں انہیں کنیں

اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ اللَّهَ
لَا تَشْرَوْا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٥﴾

تورات موجود تھے اور اُسے وحی اللہ کا حکم موجود تھے اور
اُسے بعد اوں کیں کنڈ کریندن تے اولوک مومن نیں۔
۴۵۔ بے شک اساں ہمانی ؑ تورات اور اُسے وحی ہدایت
تے نور۔ اور اُسے نال او انبیاء جیرھے ساڈے فرمانبردارن
فیصلہ کریندن۔ یہودی داتے اللہ والے تے علما دی فیصلہ
کریندن ات گاہوں ہواہیں دے دے کتاب دی حفاظت
ہائی تے اور اور اُسے اتے نگران ہن توں لوکس کیں نہ ڈر
تے میں کیں ڈر تے تاساں میڈی آیات دا تھوڑا مل نہ گھنوں
تے جیرھا اول تعلیم دے نال فیصلہ نہ کرے جیرھی تعلیم اللہ سٹیں
ہمانی ؑ تے اوپکے کافرن۔

۴۶۔ تے اساں انہیں تے تورات وحی افرن کیا ہوا جو جان
دے بدلے جان تہا کھ دے بدلے اکھ، بک دے بدلے بک
کیں دے بدلے کن تے ڈند دے بدلے ڈند۔ تے
زخمیں دا کاو ہو تہا بدلہ گھنوں۔ تے جیرھا جہاد کر ڈیوے
تے اے اور اُسے گناہیں دی معافی دا ذریعہ تھی ویسی تے
جیرھا فیصلہ نہ کر لیس اوں تعلیم دے نال جیرھی اساں ہمانی ؑ
تے ایجھے لوک ظاہرن۔

۴۷۔ تے اساں انہیں دے پیریں دے اتے عیسیٰ ابن مریم
کوں پھٹے جیرھا تصدیق کریندے تورات دی جیرھی اور اُسے
اگو ہائی تے اساں اوں کوں انجیل ڈتی اور اُسے وحی ہدایت
تے نور ہاتے او اپنے کیں پہلی کتاب تورات دی تصدیق
کریندی ہائی تے ہدایت ہائی تے اور اللہ کیں ڈرٹ والیں کیے
نصیحت ہائی۔

۴۸۔ انجیل والے اور اُسے مطابق فیصلہ کرن جیرھی تعلیم
اللہ اور اُسے وحی ہمانی ؑ تے جیرھا فیصلہ نہ کر لیس اور اُسے
مطابق جو اللہ سٹیں ہمانی ؑ تے ایجھے لوک دُڑے باغی ہن۔

وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ
بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ
كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ
هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٥﴾

وَيَحْكُمُ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ
يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَا جَاءٌ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥﴾

۴۹۔ تے اسان تیدو بیج نال بھری ہوئی کتاب لہائی ۵ جرمی اپنے کینس پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ۵ تے اوندے اتے نگران تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو تعلیم اللہ سیس لہائی ۵ تے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کراوے حق کوں جھوٹ کے جیر حاتیڈو آئے۔ ہر کہیں واسطے تہا بڑے وچو اسان بنائے جھوٹا تے وڈا راستہ (روحانی پانی ٹمک بچن واسطے) اتے جے اللہ چاہندا تے تہا کوں ہک لولہ بنا ڈیندا تے اللہ سیس اوندے بارے وچ تہا کوں ازمیندے جو اوں تہا کوں بڑے تے تے تاسا نیکیں وچ ہک بڑو بھے کینس اگو و دعوہ اللہ سیس دولساں ساریں ولے تے او تہا کوں بڑسیسی جیندے وچ تاسا اختلاف کریندے ہادے۔

وَأَن اَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدَهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ دُورِهِمْ وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٥﴾

۵۰۔ تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو اللہ سیس تیدو لہائے تے توں انہیں دی خواہشات دے پھیر نہ لگ تے انہیں کینس بچ لے نہ تھیوے جو او تیکوں فتنے وچ پا کے اوں کینس پریں ہٹا ڈیوں جو اللہ تیدو لہائے تے جے او پھرو بن تے توں چاٹ گمن جو اللہ انہیں کوں انہیں دے کھ گن ہیں دی وچ کینس سزا ڈیوں چاہندے تے بے شک لوکیں وچ بہوں سارے نافرمان۔

أَفَحْكُمُ الْبَاطِلَ عَلَى الْبَرِّ وَبِغُورٍ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوفُونَ ﴿٥﴾

۵۱۔ کیا او جاہلیت دے فیصلے کوں چاہندن۔ یقین رکھن والی قوم کیسے اللہ کینس چنگا فیصلہ ہیا کون کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَيَنْتَهِ عَنْ بَعْضِ مَا حُرِّمَ عَلَيْهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَيَتَوَلَّوْا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ فَأُولَٰئِكَ سَاءَ أَوْلِيَاءُ يَخْتَارُونَ ﴿٥٠﴾

۵۲۔ اے ایمان والو! تاسا یہودی تے عیسائی کوں اپنا امدادی نہ بناؤ انہیں وچ کجھ کجھ دے امدادی ہن تے جیرھا انہیں کوں تہا بڑے وچو امدادی بیسی ہو نائیں وچو تھی ویسی۔ تے بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں کامیابی دی راہ

نہیں جو کہیں۔

۵۳۔ توں انہیں لوکیں کوں جہنم دے دیں وچ بیماری
ڈہریں او درک درک کے انہیں دو دیندن تے آہن اسل
ڈر دے ہں جو ساڈے اتے کوئی مہیت نہ آپرے۔

تے تمی بگدے جو اللہ سیئں تہاڈے کیتے فتح بگن آوے
یا اپنے ولو کوئی فیصلہ کرے جیندے نال او انہیں گالیں
تے جیڑیاں او اپنے دیں وچ کیندن شرمسار تھی وچن۔

۵۴۔ تے مومن آہن کیا لے اوہے لوکن جیرے اللہ سیئں
دیاں پکیاں قساں کھندے ہن جو او بے شک تہاڈے نالین
انہیں دے عمل و نیجج گئے تادگھا پاوٹی واپس وچو تمی بگن

۵۵۔ اے ایمان والو جیرھالتاں وچو اپنے دین کنیں پھر وچے
تے اللہ سیئں جلدی ہک قوم گنن اوسی جیندے نال اللہ محبت
کر لیس تے او اللہ سیئں نال محبت کریں او مومنین تے

مہربان ہوسن تے کافریں دے مقابلے وچ سخت او اللہ دے
رستے وچ جہاد کریں تے کہیں ملامت کرن والے دی ملاکین نہ ڈہرسن
اے اللہ و افضل جینکوں چا ہندے ڈہندے تے اللہ ہوں
وسعت ڈیوٹی والا تے جائز والا۔

۵۶۔ تے بے شک اللہ تے او ندا رسول تے او مومن
جیرے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے زکا ڈہندن تے رکوع
کریندن تہاڈے امدادی ہن۔

۵۷۔ تے جیرے اللہ تے او ندے رسول تے مومنین کوں
اپنا یار بنیدن تے بے شک اللہ دی جماعت غالب
تھیوٹی والی۔

۵۸۔ اے ایمان والو نہ بناؤ انہیں لوکیں کوں جہنم تہاڈے
دین کوں مذاق تے کھیل سچھے انہیں لوکیں وچو جہنم کوں کتب
ڈٹی گئی ہائی تساکین پہلے تے کافریں کوں سبکتی تے

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ خَشَنَ عَلَنَ تَصِيْبِنَا دَائِرَةٌ فَكَفَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ
بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ أَنْهُمْ لَكُمْ مَحْصَنٌ خَطَّ أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا
خَيْرِينَ ﴿٥٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُعْمِلُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُوءًا وَلَعِبًا قَوْمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ
أُولِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنُفَكُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

اللہ کیس بڑو جے تاں مومن ہوئے۔

۵۹۔ تے جڈاں تاں نماز دوسبندے ءو او ایکنوں

مذاق تے کھیل بٹا گھندن لے ایں واسطے جو اے او
قوم جیڑی عقل نہیں کریندی۔

۶۰۔ توں اکھ بڑے لے اہل کتاب کیا تاں ساڈے نال

ایں واسطے کوٹیندے ءو جو اساں اللہ تے ایمان گمن آئے ہیں
تے اونہے اتے جو ساڈے اتے ہایا گئے تے جو اساں کیں
پہلے ہایا گیا باجے شک تہا بڑے وچر بہوں سارے نافرمان۔

۶۱۔ توں اکھ کیا میں تہا کوں انہیں لوکسں و احال بڑاں جنہیں

واہلہ اللہ دے نزدیک ایں کیں وی بڑا ءو۔ انہیں تے اللہ

لنت کیتی تے اپنا غضب ہمائے تے انہیں وچر کھ

کوں بٹا تے سی بھولوں تے جتھے تے انہیں شیطان دی

پو جا کیتی ءو۔ انہیں لوکسں و اٹھکاٹے بہوں بڑا ءو تے اوسدے

راہ کیں تھوک گئیں۔

۶۲۔ تے جڈاں او تاں کیں اندن آہدن اساں ایمان گمن

آئے ہیں تے او کفر نال پہندن تے کفر نال ہی باہر نکلدن

تے اللہ سیئیں بہوں جائدے جو او گیندن۔

۶۳۔ تے توں انہیں وچر بہوں ساریں کوں بڑہیں جو اودرک

کے ویندن گناہ تے زیادتی تے حرام کھاوٹن دو بہوں بڑا ءو

جو او کریندن۔

۶۴۔ کیوں نہیں جگیندے انہیں کوں اللہ لے تے علماء

گناہ دیاں گاہیں کرن تے حرام کھاوٹن کیں بہوں بڑا ءو

او کریندن۔

۶۵۔ تے یہودی آہدن جو اللہ دے ہتھ پدے بین۔ انہیں

دے اپٹے ہتھ پدے بڑے گئیں تے انہیں تے لعنت کیتی

گئی جو او انہیں آکھئے۔ اوندی وچر نال خدا دے تے بڑہیں

وَاِذَا نَادَيْتُمُ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَٰذَا وَ ذَٰلِكَ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۵۹﴾

قُلْ يَٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تُتِفِقُونَ مَتَىٰٓ لَا آتَىٰكُمُ الْبَحْثُ

بِالْبَيِّنَاتِ وَلَا آتَىٰكُمُ الْبَحْثُ مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ الْكُفْرَ فَيُتِفِقُونَ ﴿۶۰﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ

اللَّهِ مَنْ لَّعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ

الْقُرْدَةَ وَفُتِنَ مِنْهُمْ لِيُظِلَّ أَوْتَارَهُ لَكُمُ الْمَثَلُ

فِي الْأَمْثَلِ ﴿۶۱﴾

وَاِذَا جَاءُوكُم قَالُوْا اٰمَنَّا وَقَدْ خَلَوْنَا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ

خَرَجُوْا بِهٖ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوْا يَكْتُمُوْنَ ﴿۶۲﴾

وَتَرَىٰ كَثِيْرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُوْنَ فِي الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَ

اَكْثِيْرُهُمْ السَّخٰٓطُ لَيْسَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۶۳﴾

لَوْ لَا يَنْصَحُهُمُ الرَّسُوْلُوْنَ وَالْاَنْبَاۗءُ عَنْ قَوْلِهِمْ اٰلَتُمْ

وَاَكْثِيْرُهُمُ السَّخٰٓطُ لَيْسَ مَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿۶۴﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُوْلَةٌ عَلَتْ اَيْدِيْهِمْ

وَلَعَنُوْا بِمَا قَالُوْا بَلْ يَدُهٗ مَبْسُوْطَةٌ يُّنْفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ

وَلَيَزِيْدَنَّ كُفْرًا مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ

رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَبِيلَ بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةُ
وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
يَلْجَأُ بَاطِلًا إِلَى اللَّهِ وَلَيَسْعُنَّ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ
سَيِّئِينَ ۝ وَلَا دَخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝

وَلَوْ أَنَّهُمْ آتَمُوا التَّوْبَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُفْعِلُوا التَّوْبَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصُّبُورَ وَالصَّالِحِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

بہت کھلے ہن تے او فرج کریندے جیویں چاہندے تے
انہیں وچو بہوں ساریں کوں ضرور ودھسی لے تعلیم جو تیڈے
رب کنیں تیرو لبائی گئی ۝ مندری تے کفر وچ تے اسان
انہیں وچ قیامت دے پڑنہ تیں دشمنی تے بغض پیدا
کر ڈتے۔ جڈاں وی انہیں جگ کیتے بھابھاکائی اللہ سیس
اوں کوں دساڈتے تے درکن زمین وچ گپڑ گھٹن کیتے
تے اللہ سیس گپڑیں کوں پسندیں کریندا۔

۶۶۔ تے جے اہل کتاب ایمان گن آدن ہاتے اللہ کنیں
ڈرن ہاتے اسان انہیں کنیں انہیں دے گناہ مٹاڈیوں ہا
تے انہیں کوں نعمتیں والی بہشت وچ داخل کروں ہا۔
۶۷۔ تے جے او تورات تے انجیل کوں قائم کرن ہاتے جرم تیریں
انہیں دو لبائی گئی ۝ انہیں دے رب دلو تے او اپٹے تو دی
کھاوون ہاتے پیریں تلوی انہیں وچو بک ٹولہ اھلا کم
کرن ڈالا تے انہیں وچو بہوں سارے ہن بہوں بُرا
جو او کریندن۔

۶۸۔ لے رسول توں پچا ڈے جو تیڈے رب کنیں تیرو
لبایا گئے تے جے تیں لے نہ کیتا تے تیں او نہ سہا نیں
پچایا تے اللہ سیس تیکوں پچسی لوکیں کنیں تے بے شک
اللہ سیس کافر قوم کوں کامیابی دی راہ نیں ڈکھیندا۔

۶۹۔ توں اکھ لے اہل کتاب تساں کہیں گال تے نوہے
جے تیں تساں ظاہر نہ کرو تورات تے انجیل کوں تے جو تہاڈو
تہاڈے رب و لو لبایا گئے تے ضرور ودھسی او تعلیم
جیرھ تہاڈے رب کنیں تہاڈو لبائی گئی ۝ مندری
تے کفر وچ تے کافر قوم تے توں افسوس نہ کر۔

۷۰۔ بے شک جیرھے ایمان دارن تے جیرھے بہوی تے
صابی تے عیسائی ہن انہیں وچو جیرھا اللہ تے آخرت

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَخْزَنُونَ ﴿٥٠﴾

دے ڈینہہ نے ایمان گمن آدمے تے نیک عمل کرے تے
اوندے لے کوئی خوف نہ ہوسی تے نہ اوموٹھے تھیں۔
۴۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کیں لپکا وعدہ گدھا ہا تے
اساں انہیں دو رسول پٹھے بن جڈاں دی انہیں دو رسول
آئے اولیم گمن کے جرمی انہیں دے دل پسند نہ کرینے
بن تے کچھ کول تے انہیں جھٹلا ڈوتا تے کچھ کول او قتل
کرٹ چاہندے بن۔

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ
فَرَفَّاهُ كَذِبًا وَفَرَّقَا فَرَقًا يَقْتُلُونَ ﴿٥١﴾

۴۲۔ تے انہیں دا خیال اے با جو کوئی فتنہ پیدا نہ تھسی
تے اوندے تے بوڑے تھی گئے دل اللہ سیں انہیں
تے رحمت کیتی انہیں وچو بہوں سارے دل اندھے تے
بوڑے تھی گئے تے اللہ سیں ہواو کریندن ڈہدا
پٹے۔

وَحَسِبُوا إِلَّا تَكُونُ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَبُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَبُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٥٢﴾

۴۳۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
مسیح ابن مریم ہی اللہ تے مسیح تے اکھیا ہا اے بنی
اسرائیل اساں اللہ دی عبادت کرو جی رہا میڈاوی رب
تے تہا ڈاوی رب۔ بے شک جیہا اللہ دا شریک نیسی
تے اللہ سیں اوندے کیتے بہشت حرام کرڈتی تے اوند
ٹھکاٹہ دوزخ تے ظاہیں دا کوئی امدادی نیں۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَزَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَا لَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنَ النَّارِ ﴿٥٣﴾

۴۴۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
اللہ تبارک و تعالیٰ سٹو کوئی معبود نیں سوائے ہک
معبود دے تے جے او اے اکھن کیں نہ رُکے تے
انیجے کافرین کول ضرور عذاب پہنچی ڈکھ ڈیون والا۔
۴۵۔ کیا او اللہ دنیں جھکدے تے اول کیں بخشش
نیں منگدے تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ وَمَنْ يَشْهَدُ
إِلَهُ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٥٤﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

۴۶۔ مسیح ابن مریم نہ ہن سوائے ہک رسول تے اول

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

قَبْلَهُ الرُّسُلُ وَأَمَّهُ صِدْقُهُ ۚ كَانَ يَأْكُلُ الطَّعَامَ
أَنْظُرْ كَيْفَ يُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٥﴾

کنیں پہلے سارے رسول مرگین تے اوندی مابھی ہائی
اوڑدیں کھانا کھندے ہن توں ڈیکھ اسان کیوں انہیں
تے دلیلاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔ توں ول ڈیکھ
جوا نہیں دے خیال کیوں بدلیج ویندن۔

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا
وَلَا نَفْعًا ۚ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾

۷۷۔ توں اکھ کیا تسان اللہ سیس کوں چھوڑ کے اوندی
عبادت کریندے؟ جیر حانہ تہاکوں ڈکھ پچا بگدے
تے نہ فائدہ۔ بے شک اللہ سیس بہوں سُنُّ والا تے
جائٹ والا ۷۷۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا
أَهْوَاءَ نَفْسِكُمْ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا
عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٥﴾

۷۸۔ توں اکھ لے اہل کتاب اپنے دین دے بارے مچ
ناحق حدکین نہ ودھو تے اوں قوم دی خواہش دے پچھ نہ
چلو جیرھی تسان کنیں پہلے گمراہ تھی گئی ہائی تے بہوں
ساریں کوں انہیں گمراہ کیا ہا تے او سدھے راہ کنیں تھوڑک
گئے ہن۔

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ
دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٥﴾

۷۹۔ بنی اسرائیل وچو جنہیں کفر کیتے انہیں تے لعنت کیتی
گئی ۷۹ داؤد تے عیسیٰ ابن مریم دی زبانی۔ ایں واسطے
جوا نافرمانی کریندے تے حدکین ودھدے ہن۔

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٥﴾

۸۰۔ تے ہک ڈوہجے کوں برائی کنیں جیرھی او کرن ہا روکیندے
نہ ہن تے بہوں بُرا ہا جو او کریندے ہن۔

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَقُولُونَ الذِّينَ كَفَرُوا هَٰؤُلَاءِ لَبِئْسَ مَا
فَعَلْتُمْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ إِنَّ سَخَطَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٥﴾

۸۱۔ توں انہیں وچو بہوں ساریں کوں ڈہریں جو او کافریں
کوں پٹا امدادی بُنیدن بہوں بُرا ۷۹ جو انہیں اپنی مرضی
نال اگو پھٹے تے اللہ انہیں تے ناراض تھی گئے
تے او عذاب وچ پیئے رہن۔

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوا هَٰؤُلَاءِ وَلَكِنْ كَثُرُوا مِنْهُمْ فَسَقُوا ﴿٥﴾

۸۲۔ تے جے او اللہ تے اوندے نبی تے جو اوندو ہلایا گئے
ایمان گمن آدن ہا تے نہ بُنادن ہا انہیں کوں سبگتی
رتے چنگا ہا تے بے شک انہیں وچو بہوں سارے
نافرمانن۔

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُهُ ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ فَيَقُولُونَ
وَرَهْبَانًا وَآلَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ توں مومنین دی دشمنی وچ یہودیوں کوں تے انہیں کوں
جیرھے مشرکین سخت پیسیں تے توں پیسیں مومنین دے زیادہ
کولو محبت کرن وچ انہیں کوں جیرھے آہدن اسان
عیسائی ہن اسے این واسطے جو انہیں وچ علماء (پادری)
تے اللہ ولے ہن تے بے شک او دہرائی نہیں کریندے۔

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ
تَفِضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ
رَبَّنَا آمَنَّا قَالَتْ بَنَاتُنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے جڈاں وکلام سُنن او جیرھا رسول دو لہایا گئے
جے تلا انہیں حق سُنجانے توں ڈہریں انہیں دی اکھیں وچ
ہنجھو دیہہ پندن تے او آہدن لے ساڈے
رب اسان ایمان گھن آئے ہن توں ساکوں گواہیں وچ
لکھ گھن۔

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَ
نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ ساکوں کیا تھی گئے جو اسان اللہ تے ایمان نہ گھن
آؤں تے جو ساڈو حق آئے تے ساڈی خواہش جو ساڈا
رب ساکوں داخل کرے نیک لوکیں وچ۔

قَالَتْ بِهِمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایں گال دے وچ بہشت ڈیسی جنیں
دے وچ نہراں و ہندیاں پیرن او اوں دے وچ ہمیشہ
رہن تے ایہو نیک لوکیں دا بدلہ ہو۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے جنہیں انکار کیے تے ساڈی آیات کوں جھٹلائے
تیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزَنُوا طَيِّبَاتٌ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ اے ایمان والو! توں پاک چیزاں جیرھیاں اللہ سیس
تہا ڈے کیے حلال کیتن انہیں کوں حرام نہ کرو تے حد کنیں
نہ ددھو بے شک اللہ سیس زیادتی کرن والیں کوں پسند
نئیں کریندا۔

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے توں کھاؤ جو تہا کوں اللہ سیس ڈے تے حلال
تے پاک شہیں تے اللہ کنیں ڈرو جیندے اتے توں
ایمان گھن آئے ہو۔

لَا يُؤْخَذُ لَكُمْ بِالْعُوفَىٰ أَنْبَاءُكُمْ وَلَكِنْ يُؤْخَذُكُمْ

۹۰۔ تہا ڈی فضول قسمیں تے تہا کوں اللہ سیس نئیں

إِنَّمَا عَقَّدْتُمُ الْإِيمَانَ فَلَقَارَنَهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ
مِّنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ فَمَن لَّمْ يَفْعَلْ فَمِثْلُ نَثَاةٍ إِيَّاهُ ذَلِكَ لُكْفَارُهُ
إِيمَانُكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا إِيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥﴾

پکڑینا تے او تہا کوں جیڑیاں تہاں پکیاں قہاں کھندے؟
انہیں تے جہیں داکفارہ ۱۰ ڈاھ مسکین کوں او کھاٹا کھواڑ
جیڑیاں تہاں اپنے گھروالیں کوں کھوسندے ۱۰
یا انہیں دے کپڑے یا بک غلام کوں آزاد کرو تے جیکوں
۱۰ طافہ ہوئے او ترے روزے رکھے۔ اے تہاڑی قسیں
دا کفارہ ۱۰ جیڑیاں تہاں کھندے ۱۰ تے اپنی قسیں دی
حفاظت کرو الیں اللہ سیئیں اپنے محکم تہاڑے کیستے
کھول کھول کے بیان کریندے تاں جو تہاں شکر کرو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْبَيْسُ وَالْآفَاقُ
وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٦﴾

۹۱۔ اے ایمان والو بے شک شراب تے جواتے بت
تے تیریں نال کراکڑ من پلٹ تے شیطانی کم ایں کینیں پنچو
تاں جو تہاں کامیاب تھی و پنچو۔

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْبَيْسِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ
ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٧﴾
وَاصْبِرُوا لِلَّهِ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْبَيِّنُ ﴿٨﴾

۹۲۔ بے شک شیطان تہاڑے درمیان شراب تے جڑے نال
دشمنی تے بغض پاوٹ چاہندے تے تہا کوں اللہ دے ذکر
تے نماز کینیں ہٹاوٹ چاہندے تے کیا تہاں رک ولیر۔
۹۳۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کرو تے (ادارے) رسول دی
فرمانبرداری کرو تے ہوشیار رہو تے جے تہاں پھر گویے
تے جان گھن جو ساڑے رسول دی ذمہ داری صرف
کھول کے پیچا ڈیوٹ ۱۰۔

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ
فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
تُحْمَ أَتَّقُوا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَحَسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْحَسِينَاتِ ﴿٩﴾

۹۴۔ مومنین تے نیک عمل کرن والیں تے کوئی گناہ نیں
جو او کھاو جڈاں او اللہ کینیں ڈرن تے ایمان گھن آون
تے نیک عمل کرن تے دل تقویٰ وچ و دمن تے ایمان
وچ دی دل تقویٰ وچ و دمن تے احسان کرن تے اللہ
۱۰ احسان کرن والیں کوں پسند کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَن أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠﴾

۹۵۔ اے ایمان والو اللہ سیئیں تہا کوں آزمیسی اوں تھوڑے
شکار نال جے تک تہاڑے ہتھ تے نیزے تچ سگسن تاں
جو اللہ سیئیں ظاہر کرے جیڑیاں او ڈھر تھی کے اوں کینیں

بڑھے۔ تے جیرھا ایندے بلد حد کشیں ودھی تے اوندے واسطے دکھ ڈیون والا عذاب۔

۹۶۔ سے ایمان والو تساں شکار نہ مارو جیڑاں تساں احرام وچ ہوو تے جیرھا اونکوں مرلیسی جان بکھ کے تے اوندل بدلہ اوہر جیہاں جانور ہوسی جیرھا اوں ماریے ڈو انصاف کرن والے تہاڑے وچو ایند فیصلہ کرلیں تے اوں کوں قربانی کیے کہیے تک پچا وٹاں ضروری یا میکینیا دکھائیا ایندے برابر روزے ہن تاں جو او اپنے برے کم دی سزا پاوے۔ جو گزر گئے او اللہ سیس معاف کرڈتے تے جیوں والا کیتا تے اللہ سیس اوں کوں سزا ڈیسی تے اللہ سیس غالب تے سزا ڈیون والا۔

۹۷۔ تہاڑے اتے سمندر دا شکار حلال کیتا گئے تے اوندل کھاوٹ تہاڑے تے بنہیں مسافریں دے فائدے کیے جئے۔ تہاڑے اتے خشکی دا شکار حرام کیتا گئے جے تیں تساں احرام وچ ہوو تے اللہ کشیں ڈرو جیند و تساں کھٹے کر کے بیٹھے ویسو

۹۸۔ اللہ سیس عزت والے گھر کہیے کوں لوکیں دی ترقی کیے ذریعہ بنائے تے عزت والے جینے کوں تے قربانیں کوں تے پٹے والے جانوریں کوں لے ایں واسطے تاں جو تساں جان گھنوں بے شک اللہ سیس جائدے جو آسمان وچ تے جزمین وچ تے بے شک اللہ سیس ہر شے کوں بہوں جائدے۔

۹۹۔ تے تساں جان گھنوں بے شک اللہ سیس سمعت سزا ڈیون والا تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ ساڈے رسول دے ذمہ صرف پچا وٹ تے اللہ سیس

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ
وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعِدًّا فَعَزَّاهُ قِتْلَ مَا قَتَلَ مِنَ
التَّعَمُّ بِحُكْمِهِ ذُو عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكَعْبَةِ
أَوْ كَفَّارَةٌ لِّطَعَامِ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكِ صِيَامًا
لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَنْمَا سَلَفًا وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۙ

أَجَلْ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَ
لِلسَّيَّارَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۙ

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْكِبَىَّ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَ
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِيُعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۙ

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ۙ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۱﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۲﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوَأُكُمْ وَإِنْ تَسَلَّوْا عَنْهَا حِينَ يُنْزِلُ الْقُرْآنُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿۱۴﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۵﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۶﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ صَلَّى إِذَا اهْتَدَى ثُمَّ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

جاؤے جو تساں ظاہر کریدے ءتے جو تساں لکیندے ء۔
۱۰۱۔ کوں آکھ ڈے جو خبیث تے پاک کھو جس میں نہیں ہرندے
بھانویں تیکوں خبیث دی کثرت چنگی دی بگے۔ تے اے
عقل والو! اندر کنیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی و نجو۔

۱۰۲۔ اے ایمان والو! بھانگا پس نہ پچھو جو تہا ڈے اتے
ظاہر کر ڈتیاں و نجن تے تہا کوں بڑیاں بگن تے جے انہیں
دے متعلق پچھو جیڈاں قرآن لہندا بیا ہووے تے او
تہا ڈے اتے ظاہر کر ڈتیاں و لیس اللہ سیس آپیں انہیں
کوں ظاہر نہیں کیاتے اللہ سیس بہوں بخش والے تے بہوں
سمجھ نال کم گھنن والا ء

۱۰۳۔ تساں کنیں پہلے دی کب قوم نے انہیں گاہیں دا پچھا ہا
تے دل انہیں دے انکاری تھی گئے ہن۔

۱۰۴۔ تے اللہ سیس شیئ بنایا پھو ڈا ہاں چٹن والی ڈاچی دے
کن کپن دی رم اتے نہ سائبہ (بی بی بل چٹن والی ڈاچی) تے نہ وسیلہ (کبری
کوں لیل لیل جاڑے چاون تے انہیں کوں کہیں کب کوں
ذبح نہ کرن تے نہ اوں (ساہن کوں چھوڑ ڈیون جیندی نسل
وچو ڈا ہاں تھی و نجن) (اے رساں غلط ہن) تے بے شک
جیرے کافرن او اللہ دے خلاف کوڑ پدھیندن تے انہیں
وچو بہوں سارے عقل نہیں کریدے۔

۱۰۵۔ تے جیڈاں انہیں کوں اکھیندے آؤ اوندو جو اللہ نے
ہائے تے آؤ اوندے رسول دو او آہدن ساکوں او کافی ء
جیندے اتے اسال اپنے پیو ڈا ڈے کوں پاتے
بھانویں انہیں دے پیو ڈا ڈے کھ دی نہ چاؤدے ہون
تے نہ سدے رستے تے ہون۔

۱۰۶۔ اے ایمان والو! تہا ڈی جانیں دا تہا ڈے اتے حق جیرھا
گمراہ تھی گئے او تہا کوں نقصان میںں پچا سگدا جے تساں

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۰﴾

سدمے رستے تے ہوو۔ تساں ساریں اللہ دے دے ولے او

تہا کوں جو تساں کریندے ہاوے ڈیسی

۱۰۔ اے ایمان والو جیڑاں تہا بڑے دچو کوئی مرٹ لگے

تے وصیت دے وقت تہا بڑی گواہی دا طریقہ لے ہوسی

جو تہا بڑے دچو بڑو انصاف کرن ولے ہون یا بڑو بے غیریں

دچو ہون تے جے تساں سفروچ ہوو تے تہا کوں موت

دی مصیبت آونجے تے انہیں بڑوناہیں کوں نماز دے بعد

روک گھنوتے او اللہ دی قسم کھاون جے تہا کوں شک

پئے ونجے جو اساں ایں گواہی دا کوئی مل نہیں گدھا

بھانویں او کو لہو دا سکا ہووے تے اساں اللہ دی گواہی

کوں نہ ٹکسوں نہ تاں اساں گناہ گاریں دچو حق و لیسوں۔

۱۰۸۔ تے جے اے پتہ بگ ونجے جو انہیں اپنے فمے

گنا، گھن گدھے تے دل پے بڑو انہیں دی جا

تے کھڑے تھیون انہیں دچو جہنیں دے خلاف پہلے

بڑو نے گواہی بڑی بائی او بڑوہیں اللہ دی قسم

کھاون جو ساڈی گواہی انہیں بڑو دی گواہی کنیں زیادہ سچی

تے اساں زیادتی نہیں کیتی ناں تاں اساں ظالمیں دچو حق

ولیسوں۔

۱۰۹۔ اے طریقہ انہیں کوں ایندے زیادہ کو لہو کر ڈیسی جو او

گواہی واسقے دے مطابق بڑوہیں یا او بڑن جو انہیں دی

قسم دے بعد بی قسم اوں کوں روکرن واسطے پیش کر ڈیتی

ولیس۔ تے اللہ کنیں بڑووتے سٹو تے اللہ سٹیں نافرمان

قوم کوں سدھاراہ نہیں بڑکھلیندا۔

۱۱۰۔ جیڑاں اللہ سٹیں ساریں رسولیں کوں کھٹا کر لیتی تے

آکھسی تہا کوں کیا جواب بڑتا گیا ہا تے او آکھسن سا کوں

پتہ نہیں بے شک توں غیب کوں دہوں چاڈیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ

الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذُوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ

أُخْرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ حَضَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ

فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوهُمَا مِنْ بَعْدِ

الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَنِ بِاللَّهِ إِنْ رَزَقْتُمْ لَا تَشْتَرِي بِهِ

ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكُنْ مِنْ شُهَادَةِ اللَّهِ

إِنَّا إِذَا لَبَسَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۰﴾

فَإِنْ عُسِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ أَثْنًا فَأُخْرَانِ يَقُومِينَ

مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوَّلِينَ فَيُقْسِمِينَ

بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتَيْهِمَا دَمًا عِنْدَنَا

إِنَّا إِذَا لَبَسَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۱﴾

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهَيْهَا أَوْ يَخَافُوا

أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ آيَتِنَا بِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَالْأَسْمَاطُ

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۲﴾

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِنْتُمْ قَالُوا

لَا عِلْمَ لَنَا بِإِنَّا إِنْكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۱۳﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مَرْيَمَ أَزْوَاجِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَبَدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تَحْلُمُ
النَّاسُ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَ
الْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِأَذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِأَذْنِي
وَتُنَبِّئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِأَذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِأَذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۱۔ جب ایل اللہ نے اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم توں یاد کر ساڈی
المنعت جیڑھی اسان تیڈے اتے کیتی ہائی تے تیڈی ما
تے جیڑاں روح القدس نال تیڈی مدد کیتی ہم۔ توں لوکس نال
گاہیں کریندا ہانویں پینگے (چھوٹی عمر) وچ تے ڈھلوی
جوانی وچ جیڑاں میں تیکوں کتاب تے سٹپ تے سکھائی ہائی
تورات تے انجیل ہی تے جیڑاں توں مٹی نال پکھی آلی کار
میڈے حکم نال پیندا ہانویں تے توں اندرے بچھو کا مریندا
ہانویں تے میڈے حکم نال پکھی بن ویندا ہانے توں جاندرے
اندھے تے کوڑھی کون میڈے حکم نال ٹھیک کریندا ہانویں
تے میڈے حکم نال مردے کلبھیندا ہانویں تے جیڑاں میں
بنی اسرائیل کون تیں کنیں پیریں رکھے جیڑاں توں انہیں
کنیں دلیلاں گھن کے آیا ہانویں تے انہیں دجو ہرے لوکس
الکار کیتا ہانہیں اکھیا اے تے مرق کھلا کھلا جادو۔

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ امْنُوا بِي وَبِرُسُولِي
قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جیڑاں میں حواریں دو وحی کیتی جو تسان ایمان گھن
اؤ میڈے اتے تے میڈے رسول تے انہیں اکھیا اسان
من گدھے تے توں گواہ رہ جو اسان بے شک مسلمان ہیں۔

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ لِيَعْقُوبَ ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ نَسْتَطِيعُ
رَبِّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالُوا أَنهوَ
اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۳﴾

۱۱۳۔ جیڑاں حواریں اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا تیڈا رب اے
طاقت رکھیندے جو ساڈے اتے آسمان کنیں مائدہ لہاے
اوں اکھیا اللہ کنیں ڈرو جے تسان مومن ہتے۔

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَنْظُرَ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۴﴾

۱۱۴۔ انہیں اکھیا اسان چاہندے ہیں جو اسان اندرے دجو
کھاؤں تے ساڈے دل تسلی پکڑن تے اسان چاہن گھنوں
جو بے شک تیں سچ اکھئے اسان اندرے لے گواہ بن وچوں۔

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا
لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ
خَبِيرُ الرُّقِيِّنَ ﴿۱۵﴾

۱۱۵۔ عیسیٰ ابن مریم نے اکھیا اے اللہ اے ساڈے رب
ساڈے اتے مائدہ لہا آسمان کنیں ساڈے پہلیں تے
پچھلیں واسطے عید تمی ونچے تے تیڈے ولو نشان ہوئے
تے ساکوں رزق ڈے تے توں بہترین رزق ڈیوون والا ہوں۔

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَوْلَاهَا عَلَيْكُمْ فَتَنَّا بَكْفُرًا
بَعْدَ مَنكُمُ فَإِنِّي أَعَذِبُهَا إِلَّا أَعَذِبُ أَهْلًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝

۱۱۶

۱۱۶۔ اللہ سیس اکھیا بے شک میں او تہا بڑے تے بسیدال
تے ایندے بعد جے کہیں تہا بڑے وچو کفر کیا تے میں
اوں کوں عذاب ڈلیاں۔ ایجھا عذاب جیرھا دنیا وچ میں
کہیں کوں نہ ڈتا ہوسی۔

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسِي ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأَهْلِي الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

۱۱۷

۱۱۷۔ تے جڈاں اللہ سیس اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا
تیں لوکس کوں اکھیا ہا جو میکوں تے میڈی ما کوں
ڈو خدا اللہ کوں چھوڑ کے۔ اوں اکھیا توں پاک میں میکوں
کیا حق ہا جو میں او اکھاں ہا جیندا میکوں کوئی حق نہا جے
میں اکھیا ہوسی تے توں اوں کوں چاڈیں جو میڈے دل
وچ توں اوں کوں چاڈیں تے جو تیڈے دل وچ۔ میں

نہیں چاڈا بے شک توں غیب کوں بہوں چاڈیں والا ہوس۔
۱۱۸۔ میں انہیں کوں صرف او اکھئے جو تیں میکوں حکم ڈتا ہا
جو اللہ دی عبادت کرو جیرھا میڈا دی رب تے تہا ڈاوی
رب او تیں میں انہیں تے نگران ہائیں جے تیں انہیں
وچ ہائیں جڈاں تیں میکوں وفات بڑے ڈتی تے توں
ہی انہیں تے نگران ہائیں تے توں ہر چیز تے نگرانیں۔
۱۱۹۔ جے انہیں کوں عذاب ڈلیوں تے بے شک او تیڈے
بند تے جے توں انہیں کوں بخش ڈیوں تے بے شک
توں غالب تے بہوں سیاناں میں۔

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

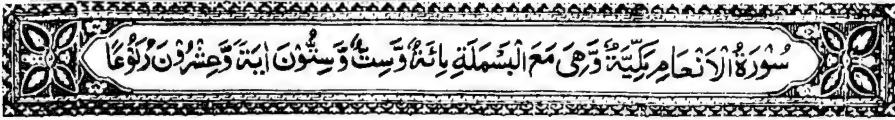
قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

۱۲۰۔ اللہ سیس اکھیا اے جہاڑا سپیں کوں انہیں دا
سچ فائدہ ڈلیسی انہیں واسطے بہشت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پین اوں دے وچ ہمیشہ رہیں۔ اللہ انہیں تے
راضی تھی گئے تے او اللہ تے راضی تھی گئیں۔ اے بہوں
وڈی کامیابی۔

۱۲۱۔ آسمانیں تے زمین تے جو کچھ انہیں دے وچ انہیں دی
بادشاہی اللہ کیے ہے تے او ہر شے تے قادر۔

لِلَّهِ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۱۲۲

سورة النام مکی ۷۷ آیتوں سے لے کر ۱۶۶ آیتوں تک ۲۰ رکوعیں۔

- ۱۔ میں شروع کریناں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے
بُیُونُ وَاللّٰہُ تَعَالٰی وَلِیُّ وَلِیُّ رَحْمَہٗمُ الْاَیُّہُ۔
- ۲۔ ساریاں صفات اللہ سیٹ واسطے بن جیں آسمانیں
تے زمین کوں بٹائے تے اندھارے تے سو جھلا
بٹائیں ایندے باوجود کافر لوک اپنے رب دا شریک بنین
۳۔ او ہو ۷۷ جیں تہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے وقت
مقرر کیتے تے ایں مقرر وقت دا علم ہونکوں ۷۷ ول دی
تساں شک کریندے ۷۷۔
- ۴۔ او ہو اللہ جبرہا آسمانیں تے زمینیں وچ او تہا بڑے
رازیں کوں دی جائدے تے تہا بڑے ظاہر کوں دی تے
او جائدے ہونساں کندے ۷۷۔
- ۵۔ تے جڈاں دی انہیں دے رب دے نشانیں وچو کوئی
نشان اندے تے او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔
- ۶۔ بے شک انہیں سچ کوں جھٹلائے جڈاں او انہیں
دو آنگے تے جلدی او انہیں کوں او خراں مل ولین
جنہیں تے او کھندن۔
- ۷۔ کیا انہیں کوں پتہ نیں جو انہیں کیں پلے اسان کتے زباندے
لوکس کوں ہلاک کیتے اسان انہیں کوں زمین وچ او طاقت
ڈٹی مانی جبرم تہا کوں نیں ڈٹی تے اسان انہیں تے بدلیں
کنیں ڈاڑھا مینہ ولسٹے تے انہیں واسطے نہراں بنائیں
جبریاں انہیں دے ماتحت چلیدیاں بن ول اسان انہیں دے
گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈتا تے اوندے بعد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ
الظُّلُمٰتِ وَالنُّوْرَ ثُمَّ الَّذِیْنَ لَکُمْ بِرَبِّہُمْ یَعْدِلُوْنَ ②

هُوَ الَّذِیْ خَلَقَکُمْ مِنْ طِیْنٍ ثُمَّ فَضَّ اَجَلًا وَّاجَلٌ
مُّسَمًّى عِنْدَہٗ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُوْنَ ③

وَهُوَ اللّٰهُ فِی السَّمٰوٰتِ وَفِی الْاَرْضِ یَعْلَمُ سِرَّکُمْ
وَجَهْرَکُمْ وَیَعْلَمُ مَا تَلْکِبُوْنَ ④

وَمَا تَآتِیْہُمْ مِنْ اٰیَةٍ مِنْ اٰیٰتِ رَبِّہُمْ اِلَّا کَاُفًا عَنْہَا
مُعْرِضِیْنَ ⑤

فَقَدْ کَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَہُمْ فَسَوْفَ یَآتِیْہُمْ
اَنْبَاٌ مَّا کَاُفُوْا بِہٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ ⑥

اَلَمْ یَرَوْا کَمْ اَهْلَکْنَا مِنْ قَبْلِہُمْ مِنْ قَوْمٍ مَّکَنَہُمْ
فِی الْاَرْضِ مَا لَہُمْ مِنْکُمْ لَکُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَیْہُمْ
قِطْرًا وَّاجْعَلْنَا الْاَنْہٰرَ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِہُمْ فَاَهْلَکْنَا
بِذُنُوْبِہُمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِہُمْ قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ⑦

ہک ہی نسل پیدا کر ڈتی۔

۸۔ تے جے اسان تیڈے اتے کانہیں تے کمی ہوئی کتاب لہندے تے او اونکوں ہتھ نال وٹن دی ہی تے ول وی کافر ایہو اکھن لے تے کھلا کھلا فریب ۹۔ تے او آمدن ایندے اتے کیوں نہیں لہایا گیا فرشتہ تے جے اسان فرشتہ لہاؤں پاتے اس کال دا فیصلہ تھی ونجے با تے انہیں کول دل مہلت نہ ڈتی ونجے با۔

۱۰۔ تے جے اسان اونکوں فرشتہ بٹاؤں با تے اول کول دی آدمی دیکھل وچ پھوں با تے جیر صی گھل ہن انہیں تے مشتبہ تھی پی ۱۱۔ ول وی اسان مشتبہ رکھوں با۔

۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں نال مذاق کیا گئے۔ تے پکھیں اول عذاب جیندے اتے او مذاق کریندے ہن او انہیں کول گھیر (ولہیٹ) گدھے۔

۱۲۔ تول آکھ جو زمین وچ ٹرو پھرو ول بڑیکھو جو جھلاوٹن والیں دا انجام کیا تھئے۔

۱۳۔ تول آکھ کیندے جو آسمانیں تے زمین وچ (ول) تول آپ آکھ جو اللہ دا ۱۴۔ اول اپنے اتے رحمت فرم کر ڈتی ۱۵۔ بے شک او تہا کول ضرور قیامت دے ڈینہہ کھٹا کر لسی جیندے وچ کوئی شک نہیں جیر صے لوکس اپنے آپ کول گھٹا ڈتے بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۱۴۔ تے جیر کھ رات تے ڈینہہ وچ موجود اوہیں دا ۱۵۔ تے او بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا ۱۶۔ تول آکھ کیا میں اللہ دے سوا پیا سبگتی بناؤں جیر صا

آسمانیں تے زمین دا پیدا کرن والا ۱۷۔ تے او کھویندے تے کھوایا نہیں دیندا ۱۸۔ تول آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو میں پہلا ۱۹۔ فرمانبردار بٹاں تے تول مشرکیں وچو اصلو

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ نَارٍ مِّن دُونِ الْمَاءِ لَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا مَاءٌ غَافِقٌ ۝۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا مَلَكٌ ۚ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَّفُضِّحَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ۝۹

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وََلَلْبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَّا يَلْتَسُونَ ۝۱۰

وَلَقَدْ اسْتَهْزَىٰ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَخَاقَ يَ الْذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝۱۱

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ۝۱۲

قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ كُنْبٌ عَلَىٰ نَفْسِهِ الْرَحْمَةُ لِيَجْزِيَكَ إِلَىٰ يَوْمِ الْاٰخِرَةِ لَا رَيْبَ فِيْهِ الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۱۳

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْاٰنِ وَالْآخِرَةِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيْمُ ۝۱۴

قُلْ اَعْبَدُوا اللّٰهَ اَتَّخِذُ لِيْ سَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُمْ وَلَا يُطْعَمُ قُلٌّ اِنِّيْ اُخْرِتُ اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُوْنُوْنَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۝۱۵

نہ بنیں۔

۱۶۔ توں آکھ بے شک میں ڈبے ڈبہ دے عذاب کیں
بُرداں جے میں نافرمانی کراں۔

۱۷۔ جس کیں اوں جہاڑے او عذاب ہٹا ڈا گیا تے
بے شک اوندے اتے رحمت ہوسی تے اے کھلی کھلی
کامیابی ۶۔

۱۸۔ تے جے اللہ تیکوں نقصان پکاوے تے اوکوں
ہٹاؤں والا کوئی نیں سولے ہوندے تے جے او تیکوں
بھلائی پکاوے تے او ہر چیز تے قادر۔

۱۹۔ او اپنے بندیں تے غالب تے او بہوں سیاطنا
تے باخبر۔

۲۰۔ توں آکھ جو سب کیں زیادہ سچی گواہی ڈیوٹن والی
کیرمی ہستی ۷ ول توں آکھ جو اللہ میڈے تے تہاڑے
درمیان گواہ تے میڈو لے قرآن وحی کیسا گئے تاں جو
میں تہا کوں تے جینکوں لے پیچے ایندے نال ہوشیار کراں
کیا تاں لے گواہی ڈیندے ۸ جو خدا نال بے معبود
وی ہن توں آکھ میں گواہی نہیں ڈیندا توں آکھ بے شک
۹ او ہی ہک معبود تے میں بیزاراں اوں کیں جینکوں تاں
شریک بنیدے ۱۰

۲۱۔ جنہیں لوکیں کوں اسال کتاب بُتی ۱۱ او اوکوں ایویں
سنجھیندیں جیویں او اپنے پتریں کوں سنجھیندیں تے جنہیں
لوکیں اپنے نفس کوں گھٹا ٹاڑے تے او ایمان نیں
اچندے۔

۲۲۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جبر صا اللہ تے کوڑ ہدھیندے
یا اوندے نشانیں کوں جھٹھلیندے۔ بے شک ظالم لوک
کامیاب نیں تھیندے

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّيَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۶

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمِيذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْبَيْنُ ۱۷

وَرَأَى تَسْأَلُكَ اللَّهُ يَضْرَفُ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَرَأَى تَسْأَلُكَ يَخْذِرُ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱۸

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْغَبِيرُ ۱۹

قُلْ أَمَّا شَيْءٌ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ
لَأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْنَاكُمْ لَنَشْهَدَنْ
أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ
قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ ۲۰

الَّذِينَ آمَنُوا لَكُنْ يَفْقَهُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۲۱

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۲۲

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِيحًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَاءُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۲۴﴾

۲۳۔ تے اساں جڈاں انہیں ساریں کول کھٹا کر لسیوں ول
آکھسوں انہیں کول جیرے شرک کریندے ہن تہا بڑے
شریک کتھائن جنیدے متعلق دعویٰ کریندے ہاوے۔

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ تَكُنْ وَتُنَزِّهُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿۲۵﴾

۲۴۔ یکھیں ایندے جواب وچ او صرف اے آکھسن
اللہ دی قسم جیرھا ساڈا رب جو اساں مشرک کائے ناں
ہاوے

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۲۶﴾

۲۵۔ ڈیکھ کیوں اپنئے اتے کوڑ بدھیندن تے او بھل
ولین جیرھا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يَقُولُ بِهَا مَعًا شَيْءٌ وَإِذَا أَمَرُوكَ بِمُحَادَاثَةِ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا سَأَلُوا الْأَوَّلِينَ ﴿۲۷﴾

۲۶۔ انہیں وچو کجھ او ہن جیرے تیبڑی گال کول سندن
تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے پاڈتے جو اے
سمجھ نہ سگن۔ تے انہیں دے کئیں وچ بوڑھے او
سارے نشان دی ڈیکھ گھن ماں وی او ندے اتے ایمان
نہ گھن او سن۔ تے جڈاں او تیبڑ واندن تیبڑے ناں
جھٹا کریندن۔ تے جیرے کافرن او بدن ہو اے تے
پہلے لوکس دیاں کہانیاں۔

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْنَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۸﴾

۲۷۔ تے او بنہیں کول اوں کئیں رکیندن تے آپ وی
رکدن تے او صرف اپنئے آپ کول ہلاک کریندن
تے او سمجھدے نیں۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّو
أَوْ نَكَذِّبُ بَابِ رَبِّنَا وَلَوْ كُنَّا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۹﴾

۲۸۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او دوزخ مے سامنے کھڑے
کیتے ولین آکھسن ہائے ساڈا افسوس اساں اپنئے رب
دی آیات نہ جھٹلاؤں ہاتے مومنین وچو بن و بھول ہا۔

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رَدُّو
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۳۰﴾

۲۹۔ سچ اے ہے جو (اللہ سیس) ظاہر کرڈتے جو ایں کئیں
پہلے او لکیندے ہن تے جے انہیں کول ولا پھٹیا و نچے
تے ول دی او ایں کر لیں جھٹو انہیں کول روکیا گئے
تے بے شک او کوڑ مریندے پئیں۔

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

۳۰۔ تے انہیں آکھیا ساڈی صرف ایہا دنیا وی زندگی ہ۔

يَمْعُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ دُقُّوْا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ قَالَ لَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ
قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ۝

۳۱

ساکوں اٹھایا نہ ولیس۔

۳۱۔ تے جے توں بڑیکیں جڈاں او اپنے رب دے سامنے
کھڑے کیسے ولین او اکھسی کیا لے ڈینہہ سچ نہ ہا او
اکھسن بالکل لے سچ ساڈے رب تے او اکھسی
اپنے انکار دی وجہ نال عذاب بھوگو۔

۳۲۔ انہیں اللہ دی ملاقات کول جھٹلائے او گھٹے دین
تے جڈاں انہیں تے او وقت اجھٹ گھٹت آویسی تے او
اکھسن ہائے ساڈا افسوس جو اسان ایں وقت دے بارے
وچ کوتاہی کیتی تے او اپنی کٹھیں تے اپنے بارچھی ددے
ہوسن۔ سٹو جیرھا بار اوچی و دین او بہوں بڑا۔

۳۳۔ دنیادی زندگی تے صرف کھیل تے تماشا۔
تے جیرھے اللہ کنیں بڑدن آفرت دا گھرا انہیں واسطے
چمکاء کیا تساں عقل نو مے کریندے۔

۳۴۔ اسان جانڈے ہیں او جیرھیاں گاہیں کریندن توں
مونجھا تھیندیں او تیکوں نہیں جھیلندے ظالم لوک تے
اللہ دی آیات دا انکار کریندن۔

۳۵۔ بے شک تیں کنیں پہلے دی رسول جھٹلائے گیئیں
تے جڈاں انہیں کول جھٹلایا گئے تے بڑکھ بڑا گئے انہیں
صبر کیسے دل انہیں دو ساڈی مدد آگئی تے اللہ دیاں گاہیں
کوئی بدل نہیں سگدا۔ تیں کنیں رسولیں دیاں خبراں آپکین۔

۳۶۔ تے جے تیکوں انہیں دامنہ پھر گھنٹن تکلیف ڈیندے
تے جے تیکوں طاقت تے زمین وچ سرنگ یا آسمان
وچ پوٹری گول سگیں تے انہیں دولشان گھن آویں
(تے گھن آ) جے اللہ چاہندا انہیں کول سدھے راہ
تے کٹھا کر ڈیوے ہا تے توں ناواقف وچو اصولہ حق

۳۷۔ بے شک اوہے لوک قبول کریندن جیرھے سندن

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا بِحَسْرَتِنَا عَلَىٰ مَا فَرَقْنَا بَيْنَهُمَا
وَهُمْ يَخِيلُونَ أَوْ أَرَاهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا
يَزِدُّونَ ۝

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلِلْآلِ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا
يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرًا عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا
وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّل لِّكَلِمَاتِ اللَّهِ
وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَّبَايَ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اشْتَغَلَتْ أَنْ
تُبْتَغَىٰ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَكًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ
بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

۳۷

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمْ

اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۸﴾

تے مڑیں کول اللہ سین اٹھسی تے دل او اندر و لائے
ولین۔

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَئِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے او آہن ایندے اتے اپنے رب ولو کیوں
کوئی نشان نیں بہایا گیا توں اکھ بے شک اللہ قادر
ہو او نشان بہاوے تے انہیں وچو بہوں سارے نیں
جانندے۔

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَلِيٍّ يَنْجَحِيهِ إِلَّا آمَمَ آمَنَّا لَكُمْ مَا قَرَضْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ زمین وچ کوئی جانور نیں تے نہ کوئی پکھی جیرھا
اپنے کھبیں نال اڈر دے تے او تہاڈے آلی کار جماعتاں
ہن اسان ایں کتاب وچ کوئی وی کمی نیں کیتی پھیں
او اپنے رب دوکھے کیتے ولین۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمْ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۚ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ ۖ وَمَنْ يَشَأِ يُصْلِحْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے میں ساڈی آیات کول جھٹلائے او پوٹن تے
گوگن اندھاریں وچن جینکوں اللہ چاہندے گمراہ کر ڈیندے
تے جینکوں چاہندے اونکوں سدھے رستے تیں
چلا ڈیندے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَدَابُ اللَّهِ أَوْ أَنْتُمْ السَّاعَةُ ۖ أَعِزَّ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ توں اکھ ڈسو تے سہی جے تہاڈو اللہ دا عذاب
آونجے یا قیامت آونجے کیا خدا دے سوا کہیں ہے کول
سڈیو جے تساں پچھے ہوے (تے ڈسو)

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ ۖ وَتَنْسَوْنَ مَا كُنْتُمْ كُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ تساں اوہیں کول سڈیو تے او مصیبت کول دور کریسی
جیندے کیتے تساں سڈیو دے پئے ہاوے جے او چاہی
تے تساں بھل و لیسو جیرھا شرک کریندے پئے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَنْتَضِعُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ تیں کیں پہلے وی قومیں دو اسان رسول پھٹیں
تے دل اسان انہیں کول پکڑیئے مالی تے جسمانی مصیبتیں
نال تاں جو او عاجزی کرن۔

قُلْ لَا إِدَاءَ لَهُمْ بِأَسْأَتِنَا نَصْرًا عَوًا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۵﴾

۴۴۔ اے کیوں نہ تھیا جو جڈاں انہیں تے ساڈا عذاب
آیا ہا او عاجزی کرن ہا تے ہتھو انہیں دے دل سخت
تھی گئیں تے شیطان نے جو او کریندن اونکوں سوٹھا

کر کے دکھائے۔

۴۵۔ جڈاں او جھل جہین جو انہیں کوں نصیحت کی گئی ہانی تے آساں انہیں تے ہر چیز دے دروازے کھول ڈتے تے جڈاں او اندرے نال جو انہیں کوں بڑا گیا با اسان انہیں کوں ابھن گت پکڑ گدھاتے دل او نا امیدھی گئے

۴۶۔ تے جیڑی قوم نے ظلم کیا با او ندیاں پاڑاں پٹ ڈتیاں پگیاں تے ساریاں صفتاں اللہ دیاں ہن جیڑھا سارے جہانیں دیاں لٹھار۔

۴۷۔ توں آکھ تساں ڈسوجے اللہ تہا ڈے کنیں تے اکھیں کوں ضائع کر ڈیوے تے تہا ڈے دیں تے مہرا ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا معور جیڑھا لے تہا ڈو ولا انیسی توں ڈیکھ اسان کیوں آیات دیاں پھر کے بیان کریندے ہیں او دل دی منہ پھر گھندن۔

۴۸۔ توں آکھ ڈسوجے تہا ڈے اتے آوے اللہ دا عذاب ابھن گھٹ یا ظاہر ظہور تے ظالمیں دے سوا پیا کیں کوں ہلاک نہ کیا ویسی۔

۴۹۔ تے اسان رسولیں کوں دین دی خوشخبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا بنا کے پٹھیندے ہیں تے جیڑھا من بکھنے تے اصلاح کرے او اندرے اتے کوئی خوف نیں تے نہ او مونجھے تھیں۔

۵۰۔ تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے انہیں کوں انہیں دی نافرمانی دی دجہ نال عذاب پہنچسی۔

۵۱۔ توں آکھ میں نیں آبد جویں کنیں اللہ دے خزانے ہن تے نہ میں غیب جانڈاں تے میں نیں آبد تہا کوں جویں فرشتہ ہاں میں تے صوف او ندی پیر دی کریناں جو میڈو وھی کیتی دیندی توں آکھ کیا اندھا تے سوجا کھا بکوجہیں تھی بگدن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۵﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعَتَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَمَّ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظَرُ كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ﴿۴۷﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ مَنْ آمَنَ وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۴۹﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْتَهْزِئُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَ الْكَاذِبُ تَتَفَكَّرُونَ ﴿۵۱﴾

سوچیں گے تو ہے۔

۵۲۔ تے توں ایندے نال ڈرا انہیں لوکیں کوں جیرے جردن
جو انہیں کوں خدا دوکھا کیسا ویسی انہیں دا کوئی دی بنگتی تے
سفارشی نہ ہوسی تاں جو او اللہ کنیں ڈرن۔

۵۳۔ تے انہیں لوکیں کوں دھکے نہ بڑے جیرے جیرے شام
اپنے رب کوں سبڈین تے اوندی رضا چاہندن۔ تیرے
ذمے انہیں دے حساب دھو کچھ وی نیں تے نہ تیرے حساب
دھو کچھ انہیں دے ذمے ہے جے تیں انہیں کوں دھکا ٹھوتا
تے توں ظالمیں دھو تھی ویسیں۔

۵۴۔ ایویں اساں بعض انہیں دے بنیں کوں بعض نال آزمائے
جو اے اکھن ایجھے ہن ساڈے دھو اللہ سٹیں جنہیں تے
احسان کیتے کیا اللہ سٹیں شکر کرن والیں کوں خوب نیں چاڈا۔
۵۵۔ تے جڈیاں تیرو اولوک اندن جیرے ساڈی آیات
کوں میندن تے توں انہیں کوں کھ تباڑے اتے سلامتی۔
تباڑے رب نے اپنے آپ تے رحمت فرض کر ڈتی، بے
شک جنہں تباڑے دھو غفلت دی وجر نال بُرائی کیتی ول
اوندے بعد توبہ کر گدھی تے اصلاح کیتی تے بے شک
او بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۵۶۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں
تے تاں جو مجرمیں دارا خدا تھی ونجے۔

۵۷۔ توں اکھ بے شک میں روکیا گیاں جو میں انہیں دی
عبادت کراں جینکوں تساں اللہ دے سوا سبڈیندے۔ توں
اکھ میں تباڑی خواہشات دی پیروی نیں کرینا نال تاں میں گمراہ
تھی ویساں تے ہدایت پاؤں والیں دھو نہ رہساں۔

۵۸۔ توں اکھ میں اپنے رب و لو دلیل تے ہاں تے تساں
اونکوں جھٹلائے جو تساں جلدی منگدے، او میں کنیں نیں۔

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْشَوْا إِلَىٰ رَبِّهِمْ
لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾
وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ
مَنْ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾
وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِأَنَّهُ مَنْ
عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غُفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَ كُمْ قَدْ صَلَّاتُ إِذَا وَمَا
أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عَزَدِي
مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ

وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ ﴿۵۹﴾

حکم صرف اللہ واپس دے اوتی بیان کریندے تے او فیصلہ
کرن والیں وچو سب کنیں چنگا ۶۔

قُلْ لَّوْ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ لَفُضِّي الْأَمْرُ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ توں اکھ جے او میں کنیں ہوندی جو تساں جلدی منگدے
تے فیصلہ تھی وچے ہا تہاڑے تے میڈے درمیان تے
اللہ سب کسوں کوں بہوں چاڑے۔

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ
مَا فِي الْبَرْ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ دَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا
وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ تے غیب دیاں کنیاں ہوں کنیں ہن۔ انہیں کوں صرف
اوہر چاڑے تے او چاڑے جو خوشگی وچ تے سمندر وچ
تے کوئی پتر جو ڈھاندا او اوکوں چاڑے تے زمین تے
اندھاریں وچ کوئی دانہ نیں تے نہ کوئی سبزی تے نہ کسی چیز چھی
اوندی کھلی کھلی حفاظت وچ نہ ہونے۔

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم
بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ
إِلَيْهِ مُرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اوہر جیہ صارات کوں تہاڑی روح قبض کریندے تے
ڈہنہ کوں جو کریندے اوہی چاڑے۔ دل ڈہنہ کوں
تہا کوں اٹھیندے تہاں جو مقررہ مدت پوری تھی وچے۔ ایہ سجدہ
تساں اوہیں دوو لٹے پھیں او تہا کوں بڑیسی جو تساں کریندے
بارے۔

وَهُوَ الْغَايُ قَوَىٰ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ تے او اپنے بندیں تے غالب تے تہاڑو نگران پھیندا
رہ ویندے تے جڈاں تہاڑے وچو کہیں تے موت اندی
تے ساڈے رسول اوکوں مریندے تے ایندے وچ او
کوئی گھٹی نیں کریندے۔

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَهُمْ الْحَقُّ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ
أَسْرَعُ الْحُسَيْنِ ﴿۶۴﴾

۶۳۔ پھیں انہیں کوں اللہ جو جیہا انہیں داسپا آقا ولایا
ولیسی۔ سٹو فیصلہ ہوندا تے او حساب گھنن والیں وچو
جلدی کرن والا ۶۔

قُلْ مَنْ يُخَيِّتُكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ لَئِنْ أُنْجِئْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ
مِنَ الشُّكْرِينَ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ توں اکھ تہا کوں کون نجات ڈہندے خشکی تے سمندر تے
اندھاریں کنیں تہا کوں اوکوں عاجزی تال تے نک
کے سڈہندے ۶۔ تہاڑے جے او سا کوں ایں مصیبت کنیں
بچا گھنن تے اسان ضرور شکر کرن والیں وچو تھی ولے۔

قُلِ اللَّهُ يُجَنِّدُكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ فِرْقٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُنْفِرُونَ ﴿٦٥﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَنْجِلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذَيِّقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ إِنَّظُرْ كَيْفَ نَصَرَفَ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٦﴾

وَكَذَبَ بِهِ قَوْمُكَ ۚ هُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٧﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٧٠﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَضَهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ ۚ أَنْ تَبْسُلَ نَفْسٌ مِمَّا كَسَبَتْ ۚ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ ۚ وَإِنْ تَحْدِلْ كُلُّ أَعْدَلٍ لَا يَخَذُ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُسِيلُوا ۚ مِمَّا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَيِيمٍ وَعَلَاءٌ أَلِيمٌ ۚ مِمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

۶۵۔ توں آکھ جو اللہ تمہا کوں انہیں کنیں نجات دیندے تے ہر مصیبت کنیں تساں ول دی شرک کریندے ۶۔

۶۶۔ توں آکھ او قادر جو تمہا دے اتے عذاب پہنھے تمہا دے اتوی تے تمہا دے پیریں دے تلو وی یا تمہا کوں ٹولیں وچ دند کے بک دوجھے دے خلاف کر دلیوے تے تمہا دے بعض کوں بعض نہیں نال تکلیف پہنچا دے۔ توں دیکھ کیوں اسل پھر پھیر کے آیات بیان کریندے ہیں تاں جو اس سمجھن۔

۶۷۔ تے تیری قوم نے انیکوں جھٹلائے تے بے ادبیا توں آکھ میں تمہا دے ذمہ دار نہیں۔

۶۸۔ ہر خبر دی مد ہوندی ۶۔ تے تساں جلدی جان گھنسو۔ ۶۹۔ تے جڈال توں انہیں کوں دیکھیں جیرھے ساڈی آیات دے بارے وچ بے ہودگی کریندن تے توں انہیں کنیں منہ پھر گھن جے تیں اوہی گاہیں وچ نہ لگ وچن تے جے تیکوں شیطان جھلا دلیوے تے یاد کرن دے بعد ظالم قوم نال نہ بہہ۔

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ کنیں ڈردن انہیں دے ذمے انہیں دے حساب وچو کچھ وی نہیں اے نصیحت تاں جو او اللہ کنیں ڈرن۔

۷۱۔ تے انہیں کوں چھوڑ دے جنہیں اپنے دین کوں کھیل دے تے تماشا بنائے تے دنیاوی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ سرٹ گھٹے تو نصیحت کر لے نہ تھیوے جو کوئی جان پٹے کھیں دی وچر نال ہلاک تھی وچن تے انہیں دا اللہ دے سوا کوئی سبکتی تے سفارشی کوئے نہیں تے جے او ہر قسم دا بدلہ دیون تے انہیں کنیں نہ بگڑھا لیس۔ ایسے لوکن جیرھے اپنے کیں دی وچر نال ہلاک کیتے گئیں انہیں دے بیون کیتے

متا پائی ہوئی تھے بڑھ بڑھایوں والا عذاب اس واسطے جو او
کفر کر رہے تھے۔

۴۲۔ توں آکھ کیا اسان اللہ دے سوا اوکوں سبوں جیہا
ساکوں نہ فائدہ پہا سبکدے تے نہ نقصان تے اسان سدھے
راہ کوں جیہا ساکوں اللہ بڑھلے اپنے کھڑیں تے
پھر وچوں اوں جیوں کیں کوں شیطان سدھے راہ
کنیں بٹا بڑھلے تے اوزین وچ حیرن تے پریشان
ہوئے۔ اوندے سبگتی اوکوں سدھے راہ دو سبندے
پئے ہون۔ توں آکھ جو اللہ دی ہدایت ہی اصل ہدایت
تے ساکوں حکم بڑھلے جو اسان سارے جہانیں دے
پالہاردی فرمانرواری کروں۔

۴۳۔ تے نماز کوں ٹھہار کے پڑھو تے اوں کنیں ڈرو اوہو
جیند و تساں کھٹے کیتے ویسے۔

۴۴۔ اوہو جیں آسانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے
تے جڈاں او آکھسی تھی وچ تے اوتھی ویسی۔ اوندی ہال
تے ہوندی بادشاہت ہوئی جڈاں بگل دجایا ویسی او
غیب تے حاضر کوں چاٹن والا تے او بہوں سیانا
تے بانجھ۔

۴۵۔ تے جڈاں ابراہیم اپنے پیو آزر کوں آکھیا کیا
توں بتیں کوں معبود بٹینیں بے شک میں تیکوں تے
تیبی قوم کوں کھلی گمراہی وچ بڑھلا پیاں۔

۴۶۔ تے ایوں حضرت ابراہیم کوں اسان بڑھندے ہا سے
آسمان تے زمین دی حکومت تاں جو اویقین کرن
والیں وچودی تھی ونجے۔

۴۷۔ تے جیلے رات اوندے تے پردہ سٹ بڑتے اوں
تارا بڑھلے آکھئے اے میڈا رب (جی بگدے) جیرے ویلے او لہہ

قُلْ اَسْتَعِزُّوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ
وَمُرُّدٌ عَلٰی اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ كَالَّذِیْ
اسْتَهْوَتْهُ الشَّیْطٰنُ فِی الْاَرْضِ حٰیثُ لَهٗ اَصْحٰبٌ
يَّدْعُوْنَہٗ اِلَی الْہُدٰی اٰتَيْنَاہٗ قُلْ اِنِّ اِهْدٰی اللّٰہُ
ہُو الْہُدٰی وَاْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۴۲﴾

وَاَنْ اٰتَمُوا الصَّلٰوۃَ وَاتَّقُوۃَ ۙ وَہُو الَّذِیْ اِلَیْہِ
تُخْشَرُوْنَ ﴿۴۳﴾

وَہُو الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَیَوْمَ
یَقُوْلُ کُنْ فَیَکُوْنُ ۚ قَوْلُہُ الْحَقُّ وَلَہُ الْمُلْکُ یَوْمَ
یَنْفَعُ فِی الصُّوْرِ عِلْمُ الْغَیْبِ وَالشَّہَادۃُ وَہُو
الْحَکِیْمُ الْحَمِیْدُ ﴿۴۴﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰہِیْمُ لِاَبِیْہِ اِذْ رَا اَتَّخِذُ اَصْنَامًا ۙ اِلٰہَۃً
اِنِّیْ اَرٰکَ وَ قَوْمَکَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۴۵﴾

وَ کَذٰلِکَ نُرِیْ اِبْرٰہِیْمَ مَلٰکُوْتَ السَّمٰوٰتِ
وَ الْاَرْضِ وَ لَیْکُوْنَ مِنَ الْمُوقِنِیْنَ ﴿۴۶﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَیْہِ الْاَیْلُ رَا کَوْکَبًا ۙ قَالَ ہٰذَا سِرِّیْ
فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَا اُحِبُّ الْاَفْلٰنِیْنَ ﴿۴۷﴾

گئے اور اکٹھے میں ہر دو چٹھ آئیں کوں پسندیش کریندا۔
 ۷۸۔ تے جیلھے اوں چکدے چند رکوں بڑھے اکھیس اے
 میڈا رب تے جیلھے اولہ گئے اکھیس جے میڈا رب میوں
 سدھارہ نہ دکھالے ہاتے ضرور میں گمراہ قوم وچو متی وچو ہا
 ۷۹۔ تے جیلھے چکدے سمجھ کوں بڑھس اکھیس اے میڈا
 رب اے وڈا تے جیلھے اولہ گئے اکھیس اے میڈی
 قوم بے شک میں جینکوں تساں شریک بنیدے اوں
 کنیں بے زاراں۔

۸۰۔ بے شک میں ہر بڑھک تہوں کنیں پجدے ہوئیں اپنی
 توجہ اوندو بھیر دیتی ۷ جیں آسمان تے زمین پیدا کیتن۔ تے میں
 مشرکین وچو ہتھیں۔

۸۱۔ تے اوندی قوم اوندے نال بحث کیتی اوں اکھیا کیا
 تساں اللہ دے بارے وچ میڈے نال بحث کریندے ۷
 تے اوں میوں سدھارہ دکھالے تے میں انہیں کنیں
 نہیں ڈروا جیرھے تساں خریک بنیدے ۷ ہا جے میڈا
 رب کوئی چیز چاہے۔ میڈا رب علم نال ہر چیز تے حاوی ۷
 کیا تساں نصیحت نوہے حاصل کریندے۔

۸۲۔ تے میں اوں کنیں کیوں بڑھگاں جینکوں تساں اللہ شریک
 بنیدے ۷ تے تساں نوہے بڑدے جو تساں اللہ نال شریک پئے
 کریندے ۷ تے اللہ سیئں تہا بڑے اتے ایندے واسطے
 کوئی دلیل دی نہیں ہائی۔ کیرھا ٹولہ ڈونا میں لوئیں وچو امن دا
 زیادہ حق دار جے تساں چاٹدے ۷۔

۸۳۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے اپنئے ایمان کوں ظلم نال
 نخیس ملایا انا میں لوکیں واسطے امن تے ایجے لوک سدھے
 راہ تے ہن۔

۸۴۔ تے اے ساڈی دلیل بائی جیرھی اسال ابراہیم کوں دیتی

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ۝

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا الْكَبَرُ
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِّئٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ۝

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَحَاجَّةَ قَوْمِهِ ۖ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
 هَدَيْتُ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ
 رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ
 أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَتَى الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
 لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۝

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ ۖ نَرْفَعُ

وَرَجِبْتُ مَنْ نَشَأْتُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۳۷﴾

ہائی اوندی قوم دے مقابلے وچ۔ اسان جیندے چاہندے
ہیں درجے اچھے کریندے ہیں۔ بے شک عیڈارب سیانا
تے بہوں چاٹنی والا۔

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا
هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَنَ
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۸﴾

۸۵۔ تے اسان اونکوں اسحاق تے یعقوب ڈراتے ساریں
کوں ہدایت ڈتی تے نوح کوں ایں کنیوی پہلے اسان ہدایت
ڈتی ہائی تے اوندی اولاد وچوہن داؤد تے سلیمان تے یوب
تے یوسف تے موسیٰ تے ہارون تے اسان ایویں مکی
کرن ڈہیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ كُلٌّ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿۳۹﴾

۸۶۔ تے زکریا تے یحییٰ تے عیسیٰ تے الیاس سارے
نیک لوکس وچوہن۔

وَأِسْمٰعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا وَكُلًّا
فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۴۰﴾

۸۷۔ تے اسماعیل تے الیسع تے یونس تے لوط تے ساریں
کوں اسان جہانیں تے فضیلت ڈتی ہائی۔

وَمِنَ آبَائِهِمْ ذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانُهُمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۸۸۔ تے انہیں دے پیو بڑاویں وچوہن تے اولاد وچوہن
انہیں دے بھرنیوں وچوہن تے انہیں ساریں کوں اسان چوٹی
بگدھاتے سدھے راہ تے انہیں کوں ٹوریا ہاے۔

ذٰلِكَ هُدًى اللّٰهُ يَهْدِي بِهَا مَنِ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۲﴾

۸۹۔ اے اللہ دی ہدایت ایندے نال اپٹے بندیں وچوہن
جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جے او شرک کریں
تے جبرے او عمل کر لیں او سارے وچوہن ولسن۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اَتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَ وَالنَّبُوَّةَ
فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿۴۳﴾

۹۰۔ ایسے ہن جینکوں اسان کتاب تے حکم تے نبوت ڈتی
تے جے او ایندا انکار کریں تے اسان انہیں کوں ایجھی
قوم دے حوالے کر ڈتے جبرے او انکار نشیں کریندی۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ فَيَهْدِيْهُمْ اَقْبَدَةُ قُلُوبًا
اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿۴۴﴾

۹۱۔ ایسے لوکن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈتی تے تو انہیں دی
ہدایت تے طر تے توں اکھ میں ایندے واسطے تساں کنیں
اجر نشیں مگدا اے تے جہان دے لوکس واسطے ہک نصیبت

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ اِذْ قَالُوْا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ
عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِيْ جَاؤْ

۹۲۔ انہیں جبرے ہی ہا اللہ دی قدر نشیں کیتی جڈاں انہیں اکھٹے
جو اللہ سبیں اچھے کہیں بندے تے کچھ وی نہیں لبایا۔ توں

يَا مُوسَى نُورًا وَهَدَىٰ لِلنَّاسِ لِيَجْزِيَ قَاطِنِينَ
تَبَدُّوْنَهَا وَتَحْفَوْنَ كَثِيرًا وَعَلَّمْنَم مَّا لَمْ تَعْلَمُوا
اَنْتُمْ وَلَا اٰبَاؤُكُمْ قُلِ اللّٰهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُوْنَ ﴿٩١﴾

آکھ جی رہی کتاب موسیٰ گھن آیا با او کیں بھائی بانی جی رہی
نور بانی تے لو کیں واسطے ہدایت بانی تے تساں اونکوں انج
انج کاغذ کریندے ہر کچھ ظاہر کریندے ہر تے بہوں سارا حصہ
لکیندے ہر تے تہا کوں اد کچھ سکھایا گئے جو تساں نہ
چاٹدے ہا دے تے نہ تہا بڑے پیو بڑا بڑے تول آکھ
الہ سیس ولا انہیں کوں چھوڑے۔ او اپنی بے ہودگی
وچ کھیندے رہوں۔

وَهٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ مُبٰرَكٌ مُّصَدِّقٌ لِّ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْفَرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِيْنَ
يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَهُمْ عَلٰى صَلَٰتِهِمْ
يُمَآءِظُوْنَ ﴿٩٢﴾

۹۲۔ تے اسے کتاب اسان اونکوں بھائی اسے بابرکت
تے جو پہلے کتاب موجود اندی تصدیق کرینی ہر تے تساں
جو تول وستی دی ماکہ اکوں تے اوندے چودھار کوں
بڑاویں تے جی رہے آخرت تے ایمان گھن انڈن اونکوں
دی میندن تے اپنی نمازیں دی بھگانی کریندن۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُنْزِلَ
اِلٰى وَلَمْ يُوْحِ اِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَاَنْزِلُ مِثْلَ
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَوْ تَرٰى اِذِ الظّٰلِمُوْنَ فِيْ عَمْرَتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُوْا اَيْدِيْهِمْ اَخْرِجُوْا اَنْفُسَكُمْ اَيُّوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُوْلُوْنَ عَلٰى
اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيٰتِهٖ تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٩٣﴾

۹۳۔ اول کیں زیادہ ظالم کون جی رہا اللہ سیس تے کوڑبھیندے
یا او آبدے جو میڈو وھی کیتی گئی ہر تے اوندو وھی کیتی نہ
گئی، پورے تے جی آکھے جیہو جیہاں اللہ سیس بھٹے اوہو جیہاں
میں دی بھا سگیاں تے جے تول بڑیکیں جی رہے ویلے ظالم
موت دی تکلیف وچ پئے ہوسن تے فرشتے بہت ودھائی
کھڑے ہوسن اپنیاں جاناں کدھو اچ تہا کوں ذلت والا
عذاب بڑا ویسی جو تساں اللہ دے خلافت ناحق گاہیں کریندے
ہا وے تے تساں اوندی آیات کیں تکبر کریندے ہا وے۔

وَلَقَدْ جِئْتُمُوْنَا فِرَآدٰى كَمَا خَلَقْنٰكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ
وَتَرَكْتُمْ مَّا خَوَّلْنٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ
شَفَعًا كُمْ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ فَيَكْفُرُ بِكُمْ شُرَكَؤُا
لَقَدْ نَقَطَ بَيْنَكُمْ وَصَلَ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿٩٤﴾

۹۴۔ تے تساں ساڈو کھپے آئے ہر جیویں اسان تہا کوں پہلی دفعہ
پیدا کیا ہاتے تساں کنڈ کچھ چھوڑ آئے ہر جو اسان تہا کوں
بطور احسان بڑا ہا۔ اسان تہا بڑے نال او سفارشی دی کاٹے
بڑھدے پئے جیندے متعلق تساں دعوئی کریندے ہا وے
ہواو تہا بڑے معاملے وچ اللہ دے شرکین۔ تہا بڑے آپت
دے رشتے کھینچ گیشن تے تہا بڑے سارے دعوے گل گیشن

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

۹۶۔ بے شک اللہ میں رائیں تے بگیش کوں پاٹن والا ۛ
جیندے کوں مردے کئیں کڈھیندے تے کڈھن والا ۛ
مردے کئیں جیندے تے تہاڑا اللہ تہاں کنتے پھیرے
ویندے ۛ

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
حُسْبَانًا ۚ لَئِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٤﴾

۹۷۔ مفرکوں ظاہر کرن والا ۛ تے رات کوں کرام کیے بنائس
تے سمجھ تے چندر حساب کیے بنائس اے اندازہ ۛ
جیرھا غالب تے بہوں جاٹن والا ۛ۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٩﴾

۹۸۔ اوہو، میں تہاڑے واسطے تارے بناؤں تان ہوتساں
خشتکی تے سندرے اندھاریں وچ رستہ ڈر یکھو اسان
علم والی قوم کیتے نشان کھول کے بیان کر بون۔

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۖ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَةَ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥٥﴾

۹۹۔ اوہو، جیوں تہا کول ہک جان کنیں پیدا کیتے تے ہر ہک کیتے

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ
حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ
وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرَّيْحَانُ مُسْتَبْشِرًا
وغير متشابهة انظروا الى شره اذا اُثمرو وينبعث
ان في ذلكم لآيات لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

دیر تک رہن دی جاتے عارضی رہن دی جاوی بٹائی اسلہ
اساں سمجھن والی قوم کیتے نشانات کھول کے بیان کر دتے۔
۱۰۔ اوہر جیس آسمان کنیں پانی لہائے تے بچھیں اساں
اوندے نال ہر نئے دے بوٹے پیدا کیتے تے اساں اوں
کنیں ساواں کڈی » تے ہک پے دے اتے دائیں کڈی
پس۔ تے کجی دے گوشے کنیں لڈیے ہوئے پھل کڈی
پس تے انڈر تے زیتون تے انار دے باغ جیر مے
رلدے ملدن تے نیں رلدے ملدے۔ تساں بڈیکھو
اوندے پھل جڈاں اوہل چا دے تے پکے۔ بے خشک ایندے
وچ نشانن ایمان آونٹ والی قوم کیتے۔

وَجَعَلُوا لَهُ شُرَكَاءَ الْجِنِّ وَحَقَّهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ
بَيْنَ وَبَنَاتٍ يَغْيِرُ عَلَيْهِمْ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١١﴾

۱۰۔ تے انہیں اللہ داجنیں کوں شریک بٹائے۔ حالت اے
ہے جواں انہیں کوں پیدا کیستے تے انہیں اللہ سنیں کیستے
پترتے دھیریں بغیر علم دے گھر گبدمن۔ او پاک تے جواں
بیان کریدن اوں کینں پہوں اُچا۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ

۱۰۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بغیر نمونے دے پیدا کرڻ والا

لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۶﴾

اوندا پتر کیوں تھی سبگدے تے اوندی زال دی کوئی نہیں تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے او ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لِأَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۷﴾

۱۰۳۔ اے اللہ حیرا تھا بڑا رب اونڈے سوائے کوئی معبود نہیں ہر شے دا پیدا کرن والا اوندی عبادت کرو تے او ہر شے تے مگران۔

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۸﴾

۱۰۴۔ نظر اں میں نہیں پہنچ سبگدیاں تے اونڈیں میں تیج سبگدے تے او بہوں مہربان تے باخبر۔

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَآئِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِيضٍ ﴿۱۹﴾

۱۰۵۔ تے تہا بڑے رب دلو تہا بڑو دلیلاں آچکین تے حیرا ہڈیکھ گئے اوندا اپنا فائدہ تے حیرا نہ ڈیکھے اوہیں کوں نقصان تے میں تہا بڑے اتے مگران نہیں۔

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنَبَيِّنَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۱۰۶۔ تے ایویں اساں آیتیں کوں پھیر پھیر کے بیان کریندے ہیں تاں جو او آکھن کہ تیں پڑھ سٹائے تے اساں جانٹا والی قوم کیتے اے مکران

اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَاعْرِضْ عَنِ الْشُرَكِيَّاتِ ﴿۲۱﴾

۱۰۷۔ توں اوندی پیروی کر جرمی وحی تیبو د تیبوے رب کنیں انڈی۔ اونڈے سوا کوئی معبود نہیں تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن کے بیان کر ڈتے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۲۲﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ چاہندا او شرک نہ کرن باتے اساں تیکوں انہیں تے مگران نہیں بنایا تے نہ توں انہیں داکار ساز ہویں۔

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ يَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ آثِمَةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۰۹۔ تے تاں انہیں کوں گالیں نہ کہو جنہیں کوں او اللہ دے سوا سببیدن نہ تاں او تہا بڑے اللہ کوں دشمنی نال تے لغیر علم دے مندے کلامین تے ایویں اساں ہر ٹوے کوں انہیں دا عمل سوٹھا کر کے بکھاٹے ول او اپٹے رب دو ولسن تے او انہیں کوں بڑیسی جو او کریندے ہن۔

وَأَنصُرُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْدِيكُمْ لَئِنْ جَاءَ تَهُمُ آيَةٌ لِّبُؤْمِنٍ بِهَا قُلْ إِنَّا أَنَا اللَّهُ وَمَا شَرَكُمْ

۱۱۰۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قساں کھنڈن جو انہیں دے جے کوئی نشان آو پئے او مردہ من گھسن توں آکھ نشان تے مرے اللہ

أَنهَآ إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

کئیں ہن تے جو تہاکوں ڈسیسی بے شک اد نشان جڈال
آویسی او ایمان نہ گھن اوین۔

وَنَقْلِبَ اِیْدَهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ کَمَا لَمْ يُؤْمِنُوْا بِهٖ اَوَّلَ
مَرَّةٍ وَ نَذَرُهُمْ فِی طُعْنَانِہُمْ یَعْمَهُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۱۱۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے اکھیں کوں پھیر ڈلیسوں ات
گاہوں جو انہیں پہلی دفعہ نیس منیا تے انہیں کوں انہیں دی
منز زویں وچ گردان چھوڑ ڈلیسوں۔

وَلَوْ اَنَّآ نَزَّلْنَا اِلَیْہِمُ الْمَلٰٓئِکَۃَ وَ کَلَّمَهُمُ الْمَوْثِقَ
وَ حَسَرْنَا عَلَیْہِمُ کُلَّ شَیْءٍ قَبْلًا مَا کَانُوْا لَیُّوْمُوْنَ اِلَّا
اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ وَ لٰکِنْ اَکْثَرُهُمْ یَجْہَلُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۱۲۔ تے جے اسان انہیں دو فرشتے لبندے تے مڑے
انہیں نال گاہیں کریندے تے اسان ہر شے کوں کٹھا کر
کے انہیں دے سامنے گھن اندے دل دی ایمان نہ گھن
آون ہا جے تیئں اللہ نہ چاہے ہا تے لیکن انہیں وچو بہوں
سارے لوک جاہلن۔

وَ کَذٰلِکَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِیٍّ عَدُوًّا شَیْطٰنَ الْاِنْسِ وَ
الْجِنِّ یُوْحٰی بَعْضُهُمْ اِلٰی بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوْرًا
وَ لَوْ شَآءَ رَبُّکَ مَا فَعَلُوْهُ نَذَرُهُمْ مَا یَفْعَلُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۱۳۔ تے ایویں اسان انسانیں تے جئیں وچو منز زوریں کوں
نیس وادشمن بنائے انہیں دے کھ لوک نہیں کوں دوکھا
ڈیوں کیتے انہیں دے دلیں وچ گندے خیال سیندن
تے جے اللہ چاہے ہا تے اولے کم نہ کرن ہا تے توں انہیں
کوں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے۔

وَ لِنَضْحَیْ اِلَیْہِ اَفِیْدَہُ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَ
لِیَقْتَرِفُوْا مَا هُمْ مُقْتَرِفُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۱۴۔ تے تاں جو انہیں لوکیں دے دل انہیں گاہیں دو گھن
جیرے قیامت تے ایمان نیس ایندے تے او انہیں گاہیں
کوں چنگا جاٹن تے جو انہیں کیتے اوندا نتیجہ ڈیکھ گھن۔

اَفَغَیْرَ اللّٰهِ اَتَّبِعِیْ حٰکِمًا وَ هُوَ الَّذِیْ اَنْزَلَ اِلَیْکُمُ
الْکِتٰبَ مُفَصَّلًا وَ الَّذِیْنَ اٰتٰیْنٰہُمُ الْکِتٰبَ یَعْلَمُوْنَ
اَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَّبِّکَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُنْہٰیۃِ ﴿۱۶﴾

۱۱۵۔ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا منصف لہاں او او تہو
جیں تہاڈو کھلی کتاب ہاں تے جنہیں کوں اسان کتاب
ڈٹی » او جائدن جو او تہو دے رب دلو سچائی نال ہاں گئی »
تے توں نہ ہی جھیرا کرن دلیں وچو۔

وَ تَمَّتْ کَلِمَتُ رَبِّکَ صِدْقًا وَ عَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لَ
لِحٰکِمَتِہٖ وَ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۱۷﴾

۱۱۶۔ تے تہو دے رب دی گاہ سچائی تے انصاف نال پوری
حق گئی کوئی نہدی گاہیں کوں بدلن والا نیس تے او بہوں سنن
والا تے بہوں جانن والا۔

وَ اِنْ تُطِغْ اَکْثَرُ مَنْ فِی الْاَرْضِ یُضِلُّوْکَ عَنْ

۱۱۷۔ تے جے توں زمین وچ رہن والیں وچو اکثریت دی گاہ

سَبِيلَ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿۱۵﴾

من گھنیں تے او تیکوں اللہ دی راہ کنیں گمراہ کر ڈالیں او صرف گمان دی پیروی کریندن تے او صرف اُگل نال گماہیں کریندن۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۶﴾

۱۱۸۔ بے شک تیرا رب زیادہ چاڑے او نکوں جبرِ مابون دی راہ کنیں گمراہ تھی و نہجے تے او ہدایت پاوڻ والیں کوں دی بہوں چاڑے۔

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۷﴾

۱۱۹۔ تے او نکوں کھاؤ جیندے اتے اللہ داناں گدھا گئے جے تساں اوندی آیات کوں میندے آیتاں۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ قَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ عَلَيْهِ وَانْ كَثِيرًا لِّيُضِلُّوا بِهَا وُأُولَئِكَ يَعْلَمُ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿۱۸﴾

۱۲۰۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تساں او نکوں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ داناں گدھا گئے تے اللہ سیس او کھول کے بیان کر ڈتے جو اوں تہا ڈے اتے حرام کیے سوائے ہندے جو تساں اوندو مجبور تھی و نہجوتے بے شک بہوں سارے بغیر علم دے اپنی خواہشیں دے مطابق لوکس کوں گمراہ کریندن۔ بے شک تیرا رب بہوں چاڑے جبرے حد کنیں و دھن والہن۔

وَذُرُوا ظَاهِرَهُ الْإِشْرَکِ وَبَاطِنَهُ إِنْ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ إِلَّا نَمْرُ سِجْرُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۲۱۔ تے تساں بھو گناہ دی ظاہری شکل کنیں تے اندرے اندر دے کنیں۔ بے شک جبرے گناہ کنندن انہیں کوں بدلہ ڈتا ویسی انہیں دی کئی دا۔

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْکَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَّإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أُولَئِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُكْرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۲۔ تے تساں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ داناں نہ گدھا نہجے تے بے شک نافرمانی تے بے شک شیطان اپنی سنگت دے دلیں وچ اینجے خیال پیندے جو تہا ڈے نال بھرن تے جے تساں انہیں دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں مشرک تھی دلیر۔

أَوْ مَنْ كَانَ مِيتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّارِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا

۱۲۳۔ کیا جبرہا مردہ ہوئے تے اساں او نکوں جیندا کروں تے اساں اوں دے واسطے ابھی روشنی بٹاؤں جیندے نال او لوکس وچ ٹرے پھرے او اوں تھی بگدرے جبرہا

يَعْمَلُونَ ﴿۳۶﴾

اندھاریں وچ ہوئے تے انہیں کینیں نکلن والا نہ ہوئے
ایویں اساں سوئیں کر کے بکھائن کافریں کول اوکم جیرے
اوکریندن۔

۱۲۴۔ تے ایویں اساں بناٹے ہر وستی وچ وڈے وڈے
مجرہیں کول تاں جو او اندے وچ تدبیراں کرن تے او جو
وی تدبیراں کریندن اپنے خلاف کریندن پر او سمجھدے
نئیں۔

۱۲۵۔ تے جڈاں انہیں دو کوئی نشان اندے آہن اساں
اصلوئے میندے جے تیں ساکوں او جو جہاں نہ پوتا دینے جو اللہ
دے رسولیں کول ڈتا گئے۔ اللہ سیس بہوں جانڈے جو
اپنی رسالت کتھاں رکھے تے جلدی انہیں کول ذلت
تے وڈا عذاب ملیسی اللہ لو کیوں جو او نہیں دے خلاف
تدبیراں کریندن۔

۱۲۶۔ تے جینکوں اللہ چاہے جو اونکوں ہدایت ڈیوے
او اوندا سینہ اسلام کیتے کھول ڈیندے تے جینکوں گمراہ
کرنی دا ارادہ کرے اوندا سینہ تنگ کر ڈیندے ایویں
لگدے جیویں او آسمان دو چڑھا پئے۔ ایویں اللہ سیس
عذاب نازل کریندے انہیں تے جیرے میندے نئیں۔

۱۲۷۔ اے تیرے رب واسدھا راہ تے اساں آیات
نصیحت پکڑن والی قوم کیتے۔ کھول کے بیان کر دتن
۱۲۸۔ انہیں واسطے انہیں دے رب کیں سلامتی دا گھر تے او
انہیں داسنگی ایں وجہ کیں جو او کریندن۔

۱۲۹۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کول کٹھا کر لیں (تے آکھیں)
اے جی دی جماعت تساں انسانیں دھر بہوں ساریں کول
اپنے نال رلا گدھا ہا۔ تے او انسانیں دھر انہیں دے سنگتی
آکھیں اے ساڈے رب ساڈے بعض لوکیں نہیں کیں

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مِّنْهَا لِيَمْلِكُوا
فِيهَا وَكَايِنُكُونَ إِلَّا بَأْنَفْسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۳۷﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى
مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ
رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَنْكُرُونَ ﴿۳۸﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ
وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الْإِنْسَانَ
عَلَىٰ الذِّينِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۹﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِيَّةَ
لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ﴿۴۰﴾

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِينُ عَادٍ يَمْشِرُ الْإِنْسَانُ قَدِ
اسْتَكْبَرُوا مِنَّا فَإِنَّا أَتَيْنَاهُم بِمَنْ
أَنزَلْنَاهُ مِنَّا رَجَبًا اسْتَنْتَعِبُوا بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَكَلَّغْنَا
أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتُمْ لَنَا قَالُوا النَّارُ مَثْوَاكُمْ

خُلِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

فائدہ پاتے تھے اسان اپنی اوں میعاد کوں پہنچ گئے ہیں
جیرمی میں ساڈے کیتے مقرر کیتی ہائی۔ اللہ سب کوں آکھسی بھا
تہا بڑا ٹھکانڈو او ایندے وچ رہن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے بے شک تیبڑا رب بہوں سیانا تے بہوں
چاٹن والا۔

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۰۔ تے ایویں اسان کچھ ظالمیں کوں نہیں داسگیتی بٹا
ڈیندے ہیں۔ ایں وجہ کنیں جو اوکریندن۔

يَعْتَمِرُوا فِي الْحَرِّ وَالْبَارِدِ وَالْجَنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزِدُّونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۲۱﴾

۱۲۱۔ اے جتنی تے انسان دی جماعت! کیا تہاڈو تساں
وچر رسول نہیں آئے جیرمے تہاڈے اتے میڈی آیات پڑھ
کے ٹیندے من تے تہا کوں ایں ڈنبدہ دی ملاقات کنیں ڈیریندے
ہن او آکھسن اسان اپنے خلاف گواہی ڈیندے ہیں۔ تے
دنیا وی زندگی انہیں کوں دوکھے وچ بیٹھے تے انہیں پٹے
خلاف گواہی ڈیتی ہے شک اوکافر ہن۔

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿۲۲﴾

۱۲۲۔ اے ایں واسطے باجو تیبڑا رب وستیں کوں ظلم نال ہلاک
کرن والا نہیں ہے اوندے رہن والے غافل ہون۔

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۲۳۔ ہر کہیں دے عمل دے مطابق اوندے درجے ہن تے
تیبڑا رب غافل نہیں جو اوکریندن۔

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَ يُسَخِّفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿۲۴﴾

۱۲۴۔ تے تیبڑا رب کہیں دا مآج نہیں اور رحمت والا ہے
او چاہوے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاڈے بعد
جینکوں چاہے تہاڈا جانشین بنا ڈیوے جیویں تہا کوں
ڈو جی قوم دی اولاد کنیں پیدا کیتی۔

إِنْ مَا تَوَعَّدُونَ لَا يَأْتِي وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۲۵﴾

۱۲۵۔ بے شک جیندا تہا کوں وعدہ ڈتا دیندے او ضرور
تھیسے تے تساں عاجز نو ہے کرہ گدے۔

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَايِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۶﴾

۱۲۶۔ توں آکھ اے میڈی قوم تساں اپنے طریق دے مطابق کم
کرو میں وی کریندا پیاں تے جلدی تہا کوں پتہ بگ دیسی جو
ایں دنیا دا انجام کیندے حق وچ تھیندے۔ بے شک ظالم

کامیاب نہ تھیں۔

۱۳۷۔ تے انہیں رڑھیں تے جانوریں وچ جبرے اللہ سیئیں پیدا کیتن اوںدا حصہ مقرر کر ڈتے تے انہیں اکھئے جو لے اللہ دا ۱۱ اپنے خیال وچ تے لے شریکیں دا ۱۱۔ تے جبرھا انہیں دے شریکیں دا حصہ ۱۱ او اللہ سیئیں دو نیں پہنچدا تے جبرھا اللہ سیئیں دا حصہ ۱۱ او انہیں دے شریکیں دو پہنچدے بہوں بڑا ۱۱ جبرھا او فیصلہ کریندن۔

۱۳۸۔ تے یوں انہیں دے شریکیں بہوں سارے مشرکیں کوں انہیں دے ۱۱ تے انہیں دے دین کوں مشکوک کرن کیتے تے ہلاک کرن کیتے انہیں دی اولاد قتل سوٹھا کر کے ڈکھائے۔ تے جے اللہ چاہندا او لے نہ کرن ہاتے توں انہیں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ دے۔

۱۳۹۔ تے انہیں اکھئے جو لے جانور تے لے رڑھ کھونج نیں سبکی۔ ایسوں کوئی نیں کھا سبکدا سوٹے ایندے جوجیکوں اسان چاہوں لے انہیں دا خیال۔ تے کھ جانورن جنہیں دی کند تے سواری حرام تے کھ جانورن جنہیں تے او اللہ دانان نیں گندے اوںدے لے کوڑ بدھیندے ہوئیں او جلدی انہیں کوں انہیں دے کوڑ دی سزا ڈیسی۔

۱۴۰۔ تے او آہن جو انہیں ڈنگیریں دے دڈھ وچ جو بے او ساڈے ۱۱ جو انہیں کیتے ہے تے ساڈی زائیں تے حرام کیتا گئے تے جے او مردہ ہوئے تے کچھیں سارے حصہ دارن۔ جلدی انہیں کوں انہیں جابھیں دی سزا ڈیسی بے شک او سیان تے بہوں چاٹن والا ۱۱۔

۱۴۱۔ او لوک جنہیں اپنے ہالیں کوں بے وقوفی نال بغیر علم تے قتل کیتے گھٹے چن تے جو اللہ انہیں کوں ڈتے انہیں اللہ سیئیں تے کوڑ بدھیندے ہوئیں اوکوں حرام کر ڈتے او گمراہ قبی

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا ۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٧﴾

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُرْذُوهُمْ وَليُكَلِّسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَلَنْ رُدُّهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا هَذِهِ الْأَنْعَامُ وَحَرَثٌ جِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِمْ يَتَّبِعُونَهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٩﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُنُوبِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ ۚ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٤٠﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤١﴾

گنہگار تھے اور ہدایت پاؤں والیں وچو نہیں۔

۱۴۲۔ اوہو۔ جس کٹری دے سہارے تے بغیر سہارے دے باغیں کوں پیدا کیس تے کھیں کوں تے رڑھیں کوں جنہیں دے سواد انجوانجن تے زیتون تے انار جیرے رلدے مدن تے کھ نہیں رلدے مدے۔ تسال انہیں دے پھل کھاؤ جیرے ویلے او پھل تے کپائی دے ڈینہہ انہیں واقع ادا کرو تے فغول خرچی نہ کرو بے شک او فغول خرچی کرن والیں کوں پسند نہیں کریںدا۔

۱۴۳۔ تے ڈنگیں وچو کھ لڈیون واسطے ہن تے کھ چھوٹے ہن۔ جو اللہ سیس تہا ڈورق ڈتے اوندے وچو کھاؤ تے شیطان دے قدیس دی پیروی نہ کرو بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا دشمن۔

۱۴۴۔ اٹھ ہون دنیس وچو ڈو بکریں وچو ڈو توں اکھ کیا اللہ سیس نریں کوں حرام کہتے یا ماریں کوں یا جینکوں ماریں اپنے رہیں وچو پاتا ہوئے۔ میوں ڈو سو اپنے علم نال جے تسال سچے۔

۱۴۵۔ تے اٹھیں وچو ڈو تے گویں وچو ڈو۔ توں اکھ اوں نہ حرام کین یا ماریاں یا جو ماریں اپنے رحم وچو پاتا ہوئے کیا تسال حاضر بادے جڈال اللہ سیس تہا کوں ایں گھل دی وصیت کیتی ہائی۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرا اللہ سیس تے کوڑ بہدیندے تاں جو اولوکیں کوں بغیر علم دے گمراہ کر ڈیرے۔ بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۴۶۔ توں اکھ ڈے جو میڈو دی کیتی گئی اوندے وچو اوں شخص تے جیرا کھاؤں چاہے کوئی چیز حرام نہیں کیتی گئی سوائے ایندے جو مردہ ہووے یا وہندی رت ہووے

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوسَاتٍ بِغَيْرِ مَعْرُوسٍ وَالتَّخْلُ وَالزَّرْعُ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزُّمَانُ مُمَشَّاهَا وَغَيْرُ مُشْتَاهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۴۲﴾

وَمِنَ الْإِنْعَامِ حُمُولُهُ وَفَرَسًا مَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۴۳﴾

ثَلَاثِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَالُ اثْنَيْنِ أَمَّا اثْنَتَانِ عَلَيْهِمَا أَزْوَاجٌ أَلْأَنْثَيْنِ يَتَّبِعُكُمُ اللَّهُ إِن كُنتُم صَادِقِينَ ﴿۱۴۴﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَالُ اثْنَيْنِ أَمَّا اثْنَتَانِ عَلَيْهِمَا أَزْوَاجٌ أَلْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَضَعَكُمُ اللَّهُ فِي هَذَا فَانظُرْ مَتَى أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا يَكْبِلُ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۵﴾

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِيتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ

اللَّوِيَّةَ فَمِنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۹﴾

جاتے داماس ہوئے۔ اے بے شک پلٹتے یا نافرمانی
کریندے ہوئیں اللہ دے سوا کہیں ہے داناں گدھا
ونچے اور حرام تے حیرا مجبور تھی ونچے اوندی خواہش نہ
ہوئے تے او حد کنیں نہ ودھے تے بے شک تیرا رب
بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا كُلِّ ذِي ظُلْمٍ وَمِنَ
الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَزْمًا عَلَيْهِمْ شَحُومُهُمَا إِلَّا مَا
حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَنُومِ ذَلِكَ
جَزَيْنَهُم بِبَغْيِهِمْ ۖ وَإِنَّا لَصَدُوقُونَ ﴿۴۰﴾

۱۴۷۔ تے انہیں تے حیرے یہودی تھین اسان انہیں تے
ہر سنجہ آلی شے حرام کہتی تے گویں تے بکریں وچ اسان
انہیں تے انہیں بڑو دناہیں دی منجھ حرام کر ڈتی ہائی۔ سوائے
اوندے حیرے انہیں دی کند کون یا آندریں کون بگی ہوئے
یا حیرے بھریں نال زلی ہوئی ہوئے۔ اے سزا انہیں کون
انہیں دی نافرمانی دی وچ نال ڈتی تے بے شک اسان
سچے ہیں۔

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا
يُرْدُ بَأْسَهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۴۱﴾

۱۴۸۔ تے جے تیکوں جھٹلاون تے توں آکھ تہا بڑا رب
وسیع رحمت والا۔ تے نیں بھایا ویندا اوندے عذاب مجرم
قوم کین۔

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَ
لَا آبَاؤُنَا وَلَا حَزَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ
مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿۴۲﴾

۱۴۹۔ تے مزدور مشرک اکھسن جے اللہ چاہندا تے اسان شرک
نہ کردوں ہاتے نہ سا بے بیو بڑا بے تے کوئی چیز حرام نہ
کردوں ہا۔ ایویں جھٹلائے حیرے انہیں کین پہلے ہن او
تیں سا بڑا عذاب انہیں چکھ گدھا۔ توں آکھ جے تہا کون
کوئی علم ہے تے تساں او نکوں سا بڑے واسطے کدھو۔
تساں تے محض گمان دے بچھوڑ دے پئے تے
محض تساں اکل نال کم گھندے پئے۔

قُلْ قَلِيلٌ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿۴۳﴾

۱۵۰۔ توں آکھ بڑے ہوا شر کرٹ والی دلیل اللہ سیں کس
ہے ، جے او چاہسی تے او ساریں دی رہنمائی کدھو
۱۵۱۔ توں آکھ اپنے گواہ گھن آؤ حیرے گواہی ڈیون
جو بے شک اللہ سیں انیکوں حرام کہتے۔ تے جے او گواہی

قُلْ هَلَمْ شَهِدْنَا كُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ
حَرَمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا

تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرْجِعُهُمْ إِلَىٰ نَارِ ۖ

۱۵۷

ڈیون تے توں انہیں نال گواہی نہ ڈیویں تے توں انہیں
لوکس دی خواہش دے پچھو نہ ٹر جنہیں ساڈیاں آیتاں
جھٹلاؤں او آخرت تے ایمان نیں ایندے تے
اپنے رب دا شریک بنیدن ۔

۱۵۲۔ توں آکھ او میں تہا کوں پڑھ کے سناواں جو تہا کوں

رب تہا ڈے اتے حرام کیسے جو تہاں او ندے نال
کہیں کوں شریک نہ بناؤ تے پیو ما نال احسان کرو تے
تکھ مے ڈر کنیں اپنی اولاد کوں قتل نہ کرو ۔ اسان
تہا کوں دی تے انہیں کوں دی رزق ڈیندے ہں تے
تہاں بے حیائی دے قریب نہ ونجو بھانویں او ظاہر ہوون
یا لکیاں ہویاں ۔ تے تہاں کہیں جان کوں قتل نہ کرو جیڑھی
اللہ سیس حرام کیتی ۶ سوائے جانڑ طریقے دے ۔ اسے تہا کوں
وصیت کیتی تہاں جو تہاں عقل کرو ۔

۱۵۳۔ تے تیم دے مال دے کو لبونہ ونجو سوائے پیجے
طریقے دے جے میں او اپنی جوانی کوں پہنچ ونچے تے
پورا کرو ناپ تے تول انصاف نال اسان کہیں جان
کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نے ڈیندے تے
جڈاں تہاں گال کرو تے انصاف کرو بھانویں او قریبی
سکا کیوں نہ ہوئے تے اللہ دے وعدے کوں پورا کرو ۔
ادیں گال دی تہا کوں اس واسطے وصیت کریندے تاں جو
تہاں نصیحت حاصل کرو ۔

۱۵۴۔ اے میڈا رستہ ۶ جیڑ حاسد صا ۶ تہاں ہوندی
ہیڑوی کرو تے پنہیں رستیں تے نال ٹرو ناں تاں او
تہا کوں او ندے رستے کنیں اسنے اسنے گھن ولین ۔
او تہا کوں اس گال دی وصیت کریندے تاں جو تہاں متقی ہو
۱۵۵۔ تے ول اسان موسیٰ کوں کتاب ڈیتی جیڑ نیکی کیتی ۶

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ أَمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا
النَفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَافُوا الْوَكِيلَ وَالْيَتِيمَانَ بِالْقِسْطِ لَا تَكْلِفُوا
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَكُفُوا عَنْ مَا
قُرِئَ وَيَعْهَدِ اللَّهُ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ۖ

وَأَن هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ وَ

تَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يُلَاقُوا رَبَّهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾

۱۹

اوندے اتے نعمت کول پورا کر ن کیتے تے ہر چیز دی تفصیل ڈتی تے ہدایت تے رحمت بنایا تاں جو او اپنے رب دی ملاقات تے ایمان گمن آون۔

وَهَذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠﴾

۱۵۶۔ تے اسال ایں کتاب کول ہائے اے برکت والی تہاں ایندی پیروی کرو تے اوں کنیں ڈرو تاں جو تہا ڈے اتے رحم کیا ونجے۔

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دَرَسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢١﴾

۱۵۷۔ تہاں اے نہ اکھو جو اسال کنیں پہلے کتاب صرف ڈو ٹولیں تے لہائی گئی تے اسال اوندے پڑھن کنیں غافل ہاے۔

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَن أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّفَ عَنْهَا سَبِيلَهُ الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿٢٢﴾

۱۵۸۔ یا تہاں اے اکھو جو بے شک جے اے کتاب ساڈے اتے لہندی۔ بے شک اسال انہیں کنیں زیادہ ہدایت پسندے تہا ڈے کو لہر تہا ڈے رب کنیں کھلی دلیل آجکی او ہدایت تے رحمت۔ تے کون وڈا ظالم اوں کنیں جیرھا اللہ دی آیات کول جھٹلاوے تے اوں کنیں رکیا رہوے۔ اسال ضرور سزا ڈیسوں انہیں کول جیرھے ساڈی آیات کنیں رکے رہندن بڑا عذاب ات گاہول جو او رکے رہ گین۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ السَّلَاطَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِنِ امْنَتْ لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انظُرُوا إِنَّا مُنظِرُونَ ﴿٢٣﴾

۱۵۹۔ کیا او صرف ایں گال دی انتظار پئے کریدن جو انہیں دو فرشتے آون یا تیرا رب آوے یا تیرے رب دیاں کچھ نشانیاں آون۔ جیرھے ڈینہہ تیرے رب دیاں کچھ نشانیاں آون اوں ڈینہہ کہیں جان کول اوندل ایمان لفع نہ ڈیسی جیں ایں کنیں پہلے نہ منیا ہوسی تے نہ اپنے ایمان نال کوئی چوگان کیتی ہوسی توں اکھ تہاں انتظار کرو بے شک اسال وی انتظار کریدن پئے ہیں۔

إِنَّ الَّذِينَ فَزَعُوا مِنهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا لَّتِ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا

۱۶۰۔ بے شک جیرھے اپنے دین کول ٹوٹے ٹوٹے کریدن تے ٹوٹے بن گین تیرا انہیں نال کوئی تعلق نیں۔ انہیں

يَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

دامعاہ صرف اللہ کنیں ہے کچھیں او انہیں کو ڈسیسی ہو
کھ او کریند سے ہن۔

۱۶۱۔ حیرھا ہک نیکی کرلیسی اوں کوں او ہو جیہاں ڈواہ ملسن
تے حیرھا برائی کرلیسی اوں کوں او ہو تلا سزا ملی تے او
ظلم نہ کیتے ولین۔

۱۶۲۔ توں آکھ بے شک میکوں میڈے رب سدے راہ دو
ہدیت ڈتی ۶ ایہ بخا دین جیندے وچ کوئی ڈنگ نیں او
ابراہیم واسچا مذہب تے او مشرک نہ ہا۔

۱۶۳۔ توں آکھ بے شک میڈی نماز تے میڈی قربانیاں
تے میڈی زندگی تے میڈی موت اللہ کیتے ہے حیرھا
سب جہانیں دا پالنبار۔

۱۶۴۔ اوں کوئی مشرک نیں تے مینا میکوں حکم ڈتا گئے تے
میں پہلا مسلمان ہاں۔

۱۶۵۔ توں آکھ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا رب گولاں
تے اوہر شے واربت۔ تے حیرھا جو کرلیسی اوندی اوں کوں
سزا ملی۔ تے کوئی بار چاؤں والی پے و بار نہ جیسی تے دل
تساں اپنے رب دوولنے ول او تہا کوں اوگا لہیں ڈسیسی
جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ۶۔

۱۶۶۔ تے اوہو ۶ جیں تہا کوں پہلیں دا جانشین بنائے سی
تے تہا ڈے بعض دا نہیں تے درج اچا کیتے سی تاں جو او
تہا کوں اول دے وچ آزا دے اوں جو کچھ تہا کوں ڈتے۔
بے شک تہا ڈا رب جلدی مذاب ڈیو لے والا ۶ تے
بے شک ہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا ۶۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍ هَآءَ مَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ وَبَيْنَا
فِيمَا فُتِنَآ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ إِن مَلَائِكَتِي وَنِسَائِي وَمَمَالِي لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾
قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْنِيَ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ
كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٢٠﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَدَفَعَ بَعْضَكُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ
سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

سورة اعراف مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیات تے ۲۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جبرہا بن منکے
ڈیون والا تے بہوں رحم کرن والا ؎۔

التَّصٰٓٔ ②

۲۔ میں اللہ ساریں کنیں زیادہ جانن والا تے سچا ہاں۔

كُتِبَٰٓهُ اَنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِ وَاَذْكُرَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ③

۳۔ اے کتاب جبرمی تیدو لہائی گئی ؎ تے تیلے سے
وچ ایندی وچر کنیں کوئی تنگی نہ پیدا تھیوے تاں جو توں
اینرے نال پڑا دیں تے مومیں واسطے نصیحت۔

اَتَّبِعُوْا مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهَا
اَوْ يَبۡئُتَ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ④

۴۔ آساں اونی پیردی کرو جو تہا پڑو لہایا گئے تہا پڑے رب دلو
اینرے علاوہ کہیں پے سگیتی دی پیردی نہ کرو بہوں تھوڑا
جبرمی آساں نصیحت پکڑیندے ؎۔

وَكَمۡ مِنْ قَوۡمٍ لَّهٰكُلۡمَآةٍ جَمَآءًاۤ اَبۡسَآٓءُ بَيٰۡٔتًا اَوْ هُمۡ
قَابِلُوْنَ ⑤

۵۔ ہتے کئی ساریاں وستیاں بن جنہیں کوں آساں ہلاک کیا ہاتے
انہیں دو ساڈا عذاب رات کوں آیا یا اوڈو پاریں کوں
ستے پئے ہن۔

فَمَا كَانَ دَعۡوُهُمْ اِذۡ جَآءَهُمۡ اَبۡسَآٓءًا اِلَّا اَنۡ قَالُوْا اِنَّا
كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ⑥

۶۔ تے جڈال ساڈا عذاب انہیں دو آگئے تے انہیں دی ایھا
پکار ہائی جو بے شک آساں ظالم ہاں۔

فَلَنَسۡتَلۡقَیَ الَّذِیۡنَ اُرۡسِلَ اِلَیْہِمۡ وَ لَنَسۡتَلۡقَیَ الرَّسُوۡلِیۡنَ ⑦

۷۔ تے آساں ضرور پچھسوں انہیں کنیں جنہیں دو بھیجے گئے ہن
تے آساں ضرور پچھسوں رسولیں کنیں وی۔

فَلَنَقۡصُرَنَ عَلَیْہِمۡ بِعِلۡمِہِۭ وَ مَا كُنَّا غٰیۡبِیۡنَ ⑧

۸۔ آساں ضرور انہیں کوں اپنے علم دے نال (سچ) ڈس
ڈسیوں تے آساں غیر حاضر نہ ہاں۔

وَالۡوَزَنُ یَوۡمَیۡذِ اِنۡقُۡۤیَ مَنۡ ثَقَلَتۡ مَوَازِیۡنُہُۭۤ اُولٰٓئِکَ
ہُمُ الْبٰقِیُّوْنَ ⑨

۹۔ اوں ڈینیہ عملیں دا وزن سچ تے جیندے وزن باری ہوسن
اوبے لوک کامیاب تھیں۔

وَمَنۡ خَفَّتۡ مَوَازِیۡنُہُۭۤ اُولٰٓئِکَ الَّذِیۡنَ خَسِرُوْۤا اَنۡفُسَہُمۡ
بِمَا كَانُوْا یٰٓاۤتِیۡنَا یَظۡلُمُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے جیندے وزن ہرے ہوسن اوبے لوک جنہیں
اپنے نفسیں کوں گھاٹا ڈتے ایں واسطے جو اسابڈی آیات

تے ظلم کر رہے ہیں۔

۱۱۔ تے اساں تہا کوں زمین ورج بہوں طاقت ڈتی تے اوندے
ورج تہا بڑے کیتے روزی دے سامان بنائے تے تہاں شکر
نوسے کر رہے۔

۱۲۔ تے اساں تہا کوں پیدا کیتے تے دل شکلاں ڈتن تے
دل اساں فرشتیاں کوں آکھئے آدم کوں سجدہ کرو انہیں
سایں سجدہ کیا سوائے ابلیس دے او سجدہ کرن والیں
وچر نہ تھیا۔

۱۳۔ اللہ آکھیا جو تیکوں کیری بال روکے جو توں سجدہ نہ
کریں جہاں میں تیکوں حکم ڈتے۔ اوں آکھیا میں این کنیں
چنگا ہاں تیں میکوں بھاکیں پیدا کیتے تے ایکوں مٹی کنیں
پیدا کیتی

۱۴۔ اوں آکھیا توں اتھو نکل ورج تیکوں کیا حق با جو توں
اتھاں وڈائی کریں با توں نکل ورج بے شک توں ذلیل
تھیں والیں وچو ایں۔

۱۵۔ اوں آکھیا توں میکوں قیامت دے ڈینہ تئیں مہلت ڈے

۱۶۔ اوں آکھیا بے شک توں مہلت پاوے والیں وچو ایں۔

۱۷۔ اوں آکھئے تیں میکوں ہلاک کیتے بے شک ہن میں ضرور
تیبے سدھے رستے تے انہیں کیتے پہساں۔

۱۸۔ پچھیں میں انہیں دے اگودھی تے پچھو دی اوساں
تے اوہیں دے سچے پاسو دی تے کھبے پاسو دی۔ تے انہیں
وچر بہوں سایں کوں قوں نکر گزار نہ پئیں۔

۱۹۔ اوں آکھیا اتھو بے عزت تھی کے تے دھلے کھندا ہیا
نکل ورج جبرھا تیبے پچھو رسی انہیں وچرتے میں
ضرور دوزخ تہاں سایں نال بھر لیاں۔

۲۰۔ تے اے آدم توں تے تیبی زال جنت ورج بہرتے

وَلَقَدْ مَكَنَّا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۚ
ثَلَاثًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ
اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلٰسَ لَمْ يَكُنْ
مِنَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿١٢﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهَا
خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِيْنٍ ﴿١٣﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا مَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ
اِنَّكَ مِنَ الصَّٰغِرِيْنَ ﴿١٤﴾

قَالَ اَنْظِرْنِيْ اِلٰى يَوْمٍ يُبْعَثُوْنَ ﴿١٥﴾
قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿١٦﴾

قَالَ فَبِمَا اَغْوٰىتَنِيْ لَا اَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيْمَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ لَا تَبْتَغُهُمْ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ اَلْاَثَرُھُمْ
شٰكِرِيْنَ ﴿١٨﴾

قَالَ اَخْرِجْ مِنْهَا مَذْمُوْمًا مَّدْحُوْرًا لَّمَنْ تَبِعَكَ
مِنْهُمْ لَا مَلٰٓئِكَۃَ جَھَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٩﴾

وَيَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ

يُشْتَمُ وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ

الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ

عَنْهُمَا مِنْ سَوَائِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ

هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ

الْخَالِدِينَ ﴿۲۱﴾

وَقَاَسَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لِنَاصِحٍ ﴿۲۲﴾

فَدَلَّهُمَا بِعُرْوَةٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا

سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ ذُرِّي

الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ

الشَّجَرَةِ وَقُلْتُ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ

مُبِينٌ ﴿۲۳﴾

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ

تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۴﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ

مُسْتَفْزَعٌ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ جُنْدٍ ﴿۲۵﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا

تُخْرَجُونَ ﴿۲۶﴾

يَبْنَیٰۤیْ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَیْكُمْ لِبَاسًا قَوَارِیَ سَوَاتِکُمْ

تساں ڈوہیں جھٹو چاہو کھاؤ تے تساں ڈوہیں ایں وں دے
کوہو نہ وچلبے ناں تاں تساں تھی ولسو ظالمیں وچو۔

۲۱۔ شیطان انہیں ڈوناہیں دے دل وچ و سوسر پاتے تاں

جواو ظاہر کر ڈیوے انہیں تے جو انہیں تے انہیں دے

بدن وچو لکایا گئے تے آکھیں اللہ سیں تہا کوں ایں

وں کنیں صوف ایں واسطے روکے جو تساں فرشتہ نہ بن

وچو یا ہمیشہ زندہ نہ رہو۔

۲۲۔ تے انہیں دے اگو قساں کھا کے آکھئے بے شک میں

تہا ڈا غیر خواہ باں۔

۲۳۔ اوں انہیں ڈوناہیں کوں دوکھا ڈے کے اپنے تمام کین ہا

ڈتے تے جڈاں انہیں ڈوناہیں اوں وں کوں چکھے انہیں ڈوناہیں

نے انہیں دے ننگی ظاہر تھی گئیں تے اوڈیہیں اپنے اتے

بہشت دے پتر چھا لٹن لگ پئیں۔ تے اوہیں دے رب

انہیں ڈوناہیں کوں سب مار سیئے کیا میں تہا کوں ایں درخت

کنیں ہلکا نہ ماتے تہا کوں آکھیا نہ با جو بے شک شیطان

تساں ڈوناہیں کیتے کھلا کھلا دشمن۔

۲۴۔ انہیں ڈوناہیں آکھئے اے ساڈے رب اساں اپنے

جانیں تے علم کیتے تے جے تیں سا کوں بخش نہ ڈتا ساڈے

اتے رحم نہ کیتا تے اساں ضرور گھانا پاؤں والیں وچو تھی

ولیسوں

۲۵۔ اوں اکھلا تھو نکل وچو تہا بے وچو کچھ نہیں دے دشمن

ہن تے تہا ڈے واسطے زمین وچ عارضی رہی دی جا ے

تے کچھ وقت کیتے فائدہ ے۔

۲۶۔ اوں آکھیا تساں ہوندے وچ زندہ رہسو تے ہوندے

وچ مرسو تے او تھو کڈیے ولسو۔

۲۷۔ اے آدم دے پتر اساں تہا بے اتے ایچھے کپڑے

وَرِيشَاءُ وَلِبَاسُ الْقَوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ
آيَةِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

لبائے جیرھے تہاڑے منج گنبدن تے سوٹھپ کیتے وی
ہے تے تقویٰ والباس اے چنگا ۷ لے اللہ دی آیات
وچو ۷ تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

يُنَبِّئُ آدَمَ لَا يَفْتَنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ
مِنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا
سَوَآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا
تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ لے آدم دے پترو تہا کوں نہ آزماوے شیطان جیویں
تہاڑے پیروما کوں جنت دجو کدھایا ہس اوں انہیں
ڈوناہیں کنیں لباس کھس گدھا ۷ تاں جو او انہیں کوں
انہیں دا منجج بکھالے۔ بے شک او تے اندا قبیلہ تہا کوں
اتھو ڈہرا کھڑے جھو تساں نوٹھے ڈیکھ بگدے۔ بے شک
اساں شیطانیں کوں انہیں دا سنگتی بٹائے جیرھے ایمان
نہیں ایندے۔

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا
وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جہاں او کوئی برائی کریندن تے آبدن اساں اپٹے
پیروڈاڑے کوں ایندے اتے پاتے اللہ سیس ایندسا کوں
حکم ڈتے۔ توں آکھ بے شک اللہ سیس بے حیائی دا حکم
نہیں ڈیندا کیا تساں اللہ دے اتے او گال کریندے ۷ جیرھی
تساں چاڈھے نوٹھے۔

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَنِصُّوا وَجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ هَٰكَذَا بَدَأَكُمْ
تَعُودُونَ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ توں آکھ میڈے رب الصاف دا حکم ڈتے تے لے جو
بر مسیت دے کو لبو اپنی توجہ درست کر گدھی کرو تے
او کوں اطاعت اوندے کیتے خاص کریندے ہوئیں سبزو۔
جیویں اوں تہا کوں شروع کیتے اویں تساں ہوں حالت دوولسو۔

فَرِيقًا هَٰذِهِ وَفَرِيقًا حَتَّىٰ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ
اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ کب ٹولے کوں ہدایت ڈتی تے کب ٹولے کوں گمراہی
چربو گئی ۷ انہیں اللہ کوں پھوڑکے شیطانیں کوں سنگتی بٹا
گدھے تے او خیال کریندن جو او ہدایت پا گئی۔

يُنَبِّئُ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا
وَشَرِبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۲۳﴾

۳۲۔ لے آدم دے پترو تساں بر مسیت دے کو لبو اپنا سوٹھپ
اختیار کیا کرو تے کھاؤ تے پیو تے فضول خرچی نہ کرو بے
شک او فضول خرچی کرٹ والیں کوں پسند نیل کریندا۔

قُلْ مَن حَرَّمَ رَبِّيَ اللَّهُ الَّذِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِمُ الشَّجَرَةَ

۳۳۔ توں آکھ اللہ دی اوں خوبصورتی کوں کٹائیں تہاڑے اتے

مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿۷﴾

حرام کیسے حیرمیں پٹے بندیں کیسے پیدا کیسے تے اوندے پاکیزہ
رزق کول۔ جو لے شہیں اس دنیاوی زندگی وچ مونس
کیسے ہن تے قیامت دے ڈینہہ خاص کر انہیں کیسے ہوسن
ایویں اس آیات کھول کے جانئ والی قوم کیسے بیان
کریندے ہیں

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ
يُنْزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸﴾

۳۴۔ تول آکھ بے شک میڈے رب حرام کیسے
ظاہر تے مکی ہوئی بے حیائی کول تے گناہ کول تے مندری
کول حیرمیں ناسق جوے تے اس گال کول جو تساں الدنال
شریک بناؤ جیندی اوں کوئی دلیل نیں لہائی تے لے
جو تساں اللہ دے خلاف او گال کرو حیرمیں تساں جانڈے
نوصے۔

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۹﴾
يَبْنِي أَدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
آيَاتِي فَمَنِ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۰﴾

۳۵۔ ہر قوم واسطے ہک وقت مقرر تے جڈال اوں وقت
آویندے تے نہ پچھو تعیندن ہک گھڑی تے نہ اگوتھیندن۔
۳۶۔ لے آدم لے پتر جوے تہا ڈو تہا ڈے وچ رسول تون
تے تہا کول میڈی آیات پڑھ کے سٹاون تے حیرھا فدا
کینں ڈرے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی ڈر نیں
تے نہ او مونجھے تھینسن۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ
أَجْلَبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱﴾
مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ حَتَّىٰ
إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَقَّوهُمْ لَا قَالَُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
تَدْعُونَنَا مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۱۲﴾

۳۷۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلا یا تے وڈائی کیتی
ایسے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ پھول دیر تیں رہسن
۳۸۔ اوں کینں وڈا ظالم کول حیرھا اللہ تے کوڑ پدے یا
اوندی آیات کول جھٹلاوے ایسے لوکن جنہیں کول مقررہ
سزا و حصہ ملدا رہی تے جڈال انہیں دو ساڈے فرشتے
مارٹ کیسے اندن تے او اہلن اوکھائیں جنہیں کول تساں اللہ
دے سوا سٹیندے ہا دے او آکھسن او اسل کینں گم
تھی گئیں تے او اپنے خلاف آپ گواہی ڈیسن بے شک
او کا فرہن۔

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ النَّارِ وَالْإِنْسُ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا كُنَّا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أَخْرِضْنَاهُمْ لِرَبِّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلُ نَوْءَانَا فَانْتَفَعْنَا مِنْهُم مَّا ضَعُفَ مِنَ النَّارِ قَالَتْ لَيْلٌ ضَعُفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

۳۴۔ او اگھسی تساں وی انہیں لوئیں وچ داخل تھی وچو جیرھے بھا وچ ہن تے جیرھے تساں کنیں پہلے جنیں تے انسانیں وچو گڈر گئیں جڈاں ہک امت بھا وچ داخل تھیسے اپنی بھین تے لعنت کر لیسے تے جڈاں او سارے بھا وچ پکڑتے و لیسن چھیکڑی امت پہلی امت کوں اگھسی اے ساڈے رب ایسے ہن جنہیں ساکوں گمراہ کیا ہا توں انہیں کوں دوزخ وچ ڈوڑا عذاب دے اللہ اگھسی ہر ہک واسطے ڈوڑا عذاب تے تساں جائدے تھسے۔

وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأَخْرِهِمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَعَذِّبُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٠﴾

۳۵۔ تے پہلی امت چھیکڑی امت کوں اگھسی تہا کوں ساڈے اتے کوئی فضیلت نہ ہائی تساں وی عذاب چکھو جہر تساں کندے باوے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٢١﴾

۳۶۔ بے شک جنہیں لوکس ساڈی آیات کوں جھٹلا تے وڈاں کیتی انہیں واسطے آسمان دے دروازے نہ کھولے و لیسن تے نہ اوجنت وچ داخل تھیسے جے تیں ہک اٹھ سوئی دے ٹوک وچو لنگھ وچے اسال ایویں جبریں کوں سزا دیندے ہن۔

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٢﴾

۳۷۔ انہیں واسطے دوزخ ہی بسترہ تے دوزخ ہی اتلا اچھاڑ تے ایویں اسال ظالمیں کوں بدلہ دیندے ہن۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا وِزْرًا وَسِعَ هَذَا أَوْلِيكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

۳۸۔ جیرھے لوک ایمان آئن تے نیک کم کرن اسال کہیں جان کوں اونڈی طاقت کئیں زیادہ تکلیف لے دیندے ایہ جنتی ہن اونڈے وچ ہمیشہ رہن۔

وَنُزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تَتْلُمُ الْجَنَّةَ أَوْ رَتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

۳۹۔ تے اسال انہیں دے سینے وچو سب بغض کڈھ دے تھیں تے انہیں دے قبضے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن تے او اکھسن جہ ساریاں تحریفاں اللہ دیاں ہن جیں ساکوں اے رستہ دکھلے جے اللہ ساکوں سدھا رستہ نہ دکھلیندا تے اسال ایں سدھے رستے نہ آؤں ہا۔ ساڈے رب

دے رسول سچ گمن کے آئے ہن تے انہیں کول اکھ
ڈوتا گیا ہا جے او بہشت جیند اتہا کول تہا بڑے عیس دی وجہ
نال وارث کیٹا گئے۔

۴۵۔ بہشتی دوزخیں کول آواز بولیں جو ساڈے رب جو
ساڈے نال وعدہ کیٹا ہا اسان اونکوں سچا پاگدھے تے
کیا تہا بڑے رب تہا بڑے نال جو وعدہ کیٹا ہا اونکوں تہاں
سچا پاگدھے۔ او آکھن ہا انہیں وچو ہک سبڈ والا سبڈیسی جو
نالاہیں تے اللہ دی لعنت۔

۴۶۔ جیرے اللہ دے رستے کئیں رکنیدن تے اوں رستے
وچ ڈنگ گولیندن تے او آخرت والکار کیندن۔

۴۷۔ تے انہیں ڈوناہیں دے درمیان پردہ ہوسی تے اعراف
تے کچھ لوک ہوسن جیرے ساریں کول انہیں دی علامتیں دی
وجہ نال سنبانڈے ہوسن تے بہشتی لوکیں کول آواز بولیں جو
تہا بڑے اتے سلامتی ہوئے او ندے وچ داخل نہ تھئے
ہوسن تے اوندی امید رکھیں۔

۴۸۔ تے جہاں انہیں دی نظر دوزخی لوکیں دو بھیری ولیسی
تے او آکھن جو اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم وچو نہ بٹا
۴۹۔ اعراف والے لوک سبڈیسیں کچھ دوزخی لوکیں کول جنہیں
کول انہیں دے نشانیں دی وجہ نال سنبانڈے ہوسن تے
اکھسن تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کول کوئی فائدہ ڈرتے تے نہ
تہا بڑی وڈائی۔

۵۰۔ کیا ایجے لوکن جنہیں دے متعلق تہاں قہار کھندے
ہاوسے جو انہیں کول اللہ دی رحمت نہ پچھیں۔ تہاں
بہشت وچ داخل تھی وچو تہا کول نہ ڈرتے نہ تہاں
موجھے تھیسو۔

۵۱۔ تے دوزخی بہشتی لوکیں کول سبڈیسیں جو ساڈے د کچھ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنِ كَذَّبْنَا
مَا وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا هَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ
حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَإِنَّهُمْ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۴۵﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿۴۶﴾
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
بِسِيمَتِهِمْ وَنَادَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ
لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿۴۷﴾

وَلَا ذُكُورٌ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا
لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾
وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ
قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جُوعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۹﴾

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا أَنْتُمْ تُخْزَوْنَ ﴿۵۰﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا

مِنَ النَّارِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمْ
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۱﴾

پانی و باؤ یا جو تہا کول اللہ ڈرتے او مذ سے وچو ساکوں وی کچھ
ڈیور۔ او آکھن بے شک اللہ سئیں اسے ڈو دیں چیزاں
کافرین تے حرام کیتن۔

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَضُهُمُ الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا قَالِیَوْمَ نَنْسِفُهُمْ كَمَا نَسَوْا لِقَاءَ یَوْمِهِمْ هٰذَا
وَمَا كَانُوا بِآیَاتِنَا یَحْذَرُونَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جنہیں اپنے دین کوں کھڈر تماشا بٹایا ہو یا ہاتے
دنیاوی زندگی انہیں کوں دوکھا ڈتا یا اسان انہیں کوں اچ
بھل و لیسوں جیویں او ایں دینہ دی ملاقات بھل گئے ہن تے
ات کاہوں جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَلَقَدْ جِئْنَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًی وَ
رَحْمَةٍ لِّقَوْمٍ یُّؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے اسان انہیں دو ایجھی کتاب گھن آئے ہر چھوکن اپٹے
علم دے نال کھول کھول کے بیان کیتے او مومنین واسطے
ہدایت تے رحمت۔

هٰذَا یُظْهَرُونَ اِلَّا تَاْوِیْلُهُ یَوْمَ یَاْتِی تَاْوِیْلُهُ
یَقُولُ الَّذِیْنَ نَسُوْهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسْلُنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُعْعَاءٍ فَنَسْفَعُوْا
لَنَا اَوْ نُؤَدِّ فَنَعْمَلْ غَیْرَ الَّذِیْ كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ
خَسِرْنَا وَاَنْفُسُهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
یَفْعَلُونَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ کیا او ایں کتاب دی حقیقت دے کھلٹی دا انتظار پئے
کریندن جڈال ایندی حقیقت کھل ویسی تے او لوک آکھن
جبرے بھل گئے ہوسن۔ ایں کنیں پہلے ساڈے لب دے
رمول سچ نال آئے ہن کیا ساڈا کوئی سفارش ہے جبرہ ساڈی
سفارش کرے یا اسان دنیا و دج و لاٹھٹے و بھل تاں جو اسان
جبرے (جبرے) کم پہلے اسان کریندے ہاسے انہیں دی جلتے
نیک کم کوں انہیں اپٹے آپ کوں گھٹے وچ پاتے جبرہا او کوڑ
بدصندے بن اودی انہیں کنیں ڈل گئے

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِی
سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلَی الْعَرْشِ یُعْشِی الْیَلَّ النَّهَارُ
یُظْلِمُهُ حَبِیْثًا وَالنَّسَمُ وَالْقَمَرُ وَالنَّجْمُ مُسْتَحْزَبٌ
بِاَمْرِ اِلٰهِهِ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ
الْعٰلَمِیْنَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ او ہے جیں آسمانیں تے
زمین کوں چھی وقین و چ پیدا کیتے ول او عرش تے تکرار
تھی کے بہہ گئے۔ رات دے نال دینہ کوں کھا ڈیندے
رات جلدی اونکوں پکڑن چا ہندی تے سمجھ تے چندر
کوں تے تاریں کوں اوں اپٹے حکم نال متابع کر جتے سنو
پیدا کرٹن تے حکم ڈیوٹن ہوندا کم۔ بہوں برکت والا
اللہ سئیں جبرہا سارے جہانیں دا پالہنار ہے۔

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْیَةً اِنَّهٗ لَا یُحِبُّ

۵۶۔ اپنے رب کوں سڈو عاجزی نال تے چپ چپاتے

الْمُعْتَدِينَ ﴿۵۶﴾

وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ
خَوْفًا وَطَعْنًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۷﴾

اوپے شک حد کنیں ودھن والیں کوں پسند نہیں کریں۔
۵۷۔ اتے زمین وچ اوندی اصلاح دے بعد فساد نہ گھتو اتوں
کوں سڈو بڑرتے طع نال بے شک الہی رحمت نیکی کرن
والیں دے نال۔

۵۸۔ اوہو جو جیرھا گھلیندے ہوائیں کوں اپنی رحمت کنیں
پیلے خوشخبری بڈیوں واسطے۔ اے میند نال بھرے ہوئے
جھڑ کوں چا اندی ۷ تے اونکوں اسال گھن ویندے یں
بر ملک دوتے اندرے اتے پانی ویندے یں تے اندرے
نال ہر قسم دے پھل پیدا کریندے یں ایویں اسال مر دیں
کوں کڈھیندے یں تاں جو تسال نصیحت پکڑو۔

۵۹۔ تے جگہ زمین اپٹے رب دے حکم نال اوندے پوٹے
نکلن ۷ تے جیرھی زمین خراب او ردی پیداوار کڈھیندی ۷
ایویں اسال اوں قوم تے جیرھی شکر کریندی ۷ اپنی آیات واپس
کے بیان کریندے یں۔

۶۰۔ بے شک اسال نوح کوں اوندی قوم دوپٹھے تے اوں
آکھیا اے میڈی قوم الہی عبادت کرو تے اوندے سوا تہا بڑا
کوئی معبود نیں۔ میں تہا بڑے اتے وڈے ڈینہہ دے
عذاب کنیں ڈراون۔

۶۱۔ اوندی قوم دے سرداریں آکھیا بے شک اسال تیکوں
کھل گمراہی وچ ڈہدے یں۔

۶۲۔ اوں آکھیا اے میڈی قوم میڈے وچ کوئی گمراہی دی
گال نیں میں تے صرف رسول ہاں اوں رب داجیرھا سارے
جہانیں داپانہار۔

۶۳۔ میں تہا کوں اپٹے رب داپہنچام پکینداں تے تہا جی
خیر خواہی کرینداں تے میں اچانداں الہی سبب و لو جو تسال
نومے چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
خَافَ إِذَا أَقْلَتَ سَحَابًا نَقَالًا سَقْنَهُ لِبَلَدٍ يَشْتَدُّ فَأَنْزَلْنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ
الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۵۸﴾

وَالْبَلَدُ الظَّالِمُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَالَّذِي
خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا يَكْدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿۵۹﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمٍ أُخْبِدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۶۰﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي صَلٍّ خَبِيرٍ ﴿۶۱﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي صَلَّاةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۶۲﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۳﴾

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ کیا تمہا کوں میرا پیغام پہنچا کہ جو تمہا کوں پہلے آئی تمہا کوں رب
کو لو ابھی نصیحت تمہا کوں دے وچو کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
بوشیار کرے تے تاں تقویٰ اختیار کرو تے تاں جو
تمہا کوں اے رحم کیا دے۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عِيبِينَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ انہیں اونکوں جھٹلا دتا اسان اوں کوں نجات دتی
تے انہیں کوں دی جبرے اوندے نال بن بیڑی وچ
تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا با اسان انہیں کوں
عزق کر دتا بے شک اوندے لوک ہن۔

وَالِإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں (پھٹیا) اول
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تمہا کوں اوندے سوا
کوئی مبود نہیں کیاں تاں بڑے نوحے۔

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوندی قوم دے وچو سردارین آکھیا جنہیں کفر کیا با اسان
تیکوں بے وقوفی وچ بڑے ہن تے بے شک اسان
تیکوں کوڑیں وچو یقین کریدے ہیں۔

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم میں پاگل نہیں میں
تے رسول ہاں اوں رب دا جیرا سارے جہاں دا پالناں۔

أُيْلَعُكُمْ رَسُولِي دِئِي وَإِنَّا لَكُم بِنَاصِحٍ أَمِينٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ میں تمہا کوں اپنے رب دا پیغام پہنچاں تے میں
تمہا کوں واسطے خیر خواہ ہاں تے ایماندار۔

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ
مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ
بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً فَادْكُرُوا
آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کیا تاں میرا پیغام پہنچا کہ جو تمہا کوں نصیحت آئی
تمہا کوں رب کوں تمہا کوں دے وچو کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
بوشیار کرے تے یاد کرو جو تمہا کوں اوں نوح دی قوم دے
بعد اوندے جانشین بنائے تے تمہا کوں جم کوں مضبوط
بنائے تے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو تاں جو تاں
کامیاب تھیو۔

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتِنَا مَا وَعَدْنَا إِنَّ كُنْتَ مِنَ

۴۵۔ انہیں آکھیا کیا توں ساڈو آئیں (اے سہیا گھن کے) جو اسان کہ اللہ
دی عبادت کروں تے او جھوٹو دیوں جیندی ساڈے

الضّٰدِیْنَ ۝

پیوڑاڑے عبادت کریندے ہن گھن آجیرے عذاب
دا توں وعدہ ڈیندیں جے توں سچا ہویں۔

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أُجَادِرُ لَوْ نَتَىٰ فِي أَسْأَةٍ سَيَتَّبِعُوهَا أَنْتُمْ وَابْقَاكُمْ
مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ فَاَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ
مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ۝

۷۲۔ اول آکھیا تہاڑے رب ولو تہاڑے اتے عذاب
تے غضب لہہ چکے کیا تہاڑے نال انہیں
ناوین واسطے بھر دے، جیرے تہاڑے
پیوڑاڑے رکھیں تے اللہ سیٹیں انہیں نال کوئی دلیل نیں
لہائی تہاڑے بھالا رکھو بے شک میں وی تہاڑے نال
بھالا رکھیندال۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَاوٓدَ
الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ۝

۷۳۔ تے اساں اوں کوں تے اوندے نال آلیں کوں اپنی
رحمت نال نجات دیتی تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا ہا
تے ایمان نہ گھن آئے ہن اساں انہیں دیاں پاڑاں پیٹ
ڈتن۔

وَالِی نَمُودَ أَخَاهُمْ ضِلْحًا قَالَ يَغْمُرُ الْغَبْدُ وَاللَّهُ مَا
لَكُمْ مِنَ إِلٰهِ غَيْرِهِ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ
اللَّهِ وَلَا تَسْهَوْهَا يُؤْخَذْ مِنْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

۷۴۔ تے نمود دو انہیں سے بھائی صالح کوں بھٹھے اول
آکھے اے میڈی قوم تہاڑے اپنے رب دی عبادت کرو
اوندے سوا تہاڑا کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے
رب ولو کھلی دلیل آگئی ہے۔ اے اللہ دی ڈاڑی اے
تہاڑے واسطے نشان ایکنوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی
زمین وچ کھاوے تے ایکنوں برائی نال نہ ہتھ لاؤ نہ
تاں تہاڑوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُھُلِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بِيُوتًا فَادْكُرُوا الْآلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْسَوْا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

۷۵۔ تے تہاڑے یاد کرو جڈاں تہاڑوں عادیں بعد جانشین
بٹاؤں تے زمین وچ تہاڑوں جاڈتی اس تہاڑوں اوندے
میدانیں وچ قلعے بنیدے تے پہاڑیں کوں کٹ
کے گھر بنیدے تے تہاڑوں اللہ دیاں نعمتاں یاد کرو تے
زمین وچ چاٹ بچھ کے فساد نہ کرو۔

قَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَكْذِبْنَ
اسْتَضِعُّوا لِمَنْ أَمَنَ مِنْهُمْ اتَّخَذُوا أَنْ صُلِحَ

۷۶۔ اوندی قوم دے سرداریں جنہیں وڈائی کیتی ایمان
گھن آڈن دالیں دیو کمزوریں کوں آکھیا

مُرْسَلٌ قَوْلَ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۷۰﴾

کیا تساں چاند سے جو بے شک
صلح اپنے رب دلو پھٹیا گئے انہیں آکھیا بے شک
اساں جو کچھ اوندو پھٹیا گئے اونکوں منید سے ہیں۔
۷۷۔ تے انہیں لوکیں جیس وڈائی کی تھی تھاجے شک اساں
اوندا اکار کر نید سے ہیں جیند سے اتے تساں ایساں
گھن آئے۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَاذِبُونَ ﴿۷۱﴾

۷۸۔ تے انہیں ڈاچی دیاں چھاں کپ ڈتیاں تے انہیں
اپنے رب جے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں آکھے اے
صلح جیرھے عذاب کنیں ساکوں ڈریندا پئیں گھن آجے
توں رسولیں وچو ہڑیں۔

فَعَقَرُوا وَالتَّائِبَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُضْلِعُ
إِنْتِبَاهًا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۷۲﴾

۷۹۔ تے انہیں کول پکڑ گدھے بھوئیں اب او اپنے
گھریں وچ گوڑیں دے بھر ڈٹھے پئے ہن۔
۸۰۔ صلح انہیں کنیں منہ پھیر گدھا تے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کول اپنے رب دا پیغام بچا ڈتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کیتی تے تساں خیر خواہی کرن والیں کول پسند
نوسے کریندے۔

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمًا ﴿۷۳﴾

۸۱۔ تے لوط جڈاں اپنی قوم کول آکھیا کیا تساں
اینجی بے حیائی کریندے عیجری تساں کنیں پہلے ساری
قومیں وچو کہیں وی اے برائی نہ کیتی بائی۔

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا
رَبِّي وَصَحَّتْ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ التَّصْحِينَ ﴿۷۴﴾

۸۲۔ بے شک تساں تربیتیں چھوڑ کے جرائیں دو شہوت
واسلے اندے اصل وچ تساں حد کنیں ودھن والی
قوم ہوتے۔

وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِي إِنَّا تَوَنُّوا فَاحْشَ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْخَالِئِينَ ﴿۷۵﴾

۸۳۔ اوندی قوم کنیں بیا کوئی جواب نہ با انہیں اے آکھے
جو انہیں کول اپنی دوستی کنیں کڈرے ڈیو بے شک اے
لوک بن جیرھے بہوں پاک بڈن۔

إِن كُنْتُمْ لَتَّاتُونَ الزَّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ الْنِسَاءِ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿۷۶﴾

۸۴۔ تے اساں اونکوں تے اوندے خاندان کول نجات

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ
مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَنْتَظَهُمُ ﴿۷۷﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۷۸﴾

بڑی سوائے اوندی زال دے او پچھو رہی والیں وچو ہائی۔

۸۵۔ تے اساں انہیں تے بہوں مینہ و سیا توں بڑیکھ
مجر میں دا انجام کیجھا۔

۸۶۔ تے مدین دو اوندرے بھرا شعیب کوں پھیا اول آکھیا

اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڑے واسطے

اوندرے سو کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے رب دلو کھل

دیل آچکی تے تساں کچھائی تے تول کوں پورا کرو تے

لوکس دیاں شبیں انہیں کوں گھٹ نہ ڈیو تے زمین و سچ

اوندی اصلاح دے بعد گبیر نہ گھتو۔ اے تہاڑے واسطے

چنگا جے تساں مومن ہوتے۔

۸۷۔ تے تساں ہر رستے وچ ایس واسطے نہ بہو جو حیرے اللہ

تے ایمان آئن انہیں کوں اللہ دے رستے کیں ڈراوونے روکو

تے ایس رستے وچ بڑنگ دل گو تے تساں یلو کرو جڈاں

تساں تھوڑے بادے اوں تہا کوں ودھائے تے تساں بڑیکھو

فساد کرن والیں دا انجام کیجھا۔

۸۸۔ تے جے تہاڑے وچو ہک ٹولہ اوندرے اتے ایمان

گھن آوے جیندے نال میں پھیا گیاں تے ہک ٹولہ ایمان

نہ گھن آوے پھیں صبر کرو جے تیں اللہ سیس ساڑے درمیان

فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَالِی مَدِیْنِ اَخَاهُمْ شُعَیْبًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَیْرُهٗ قَدْ جَاءَكُمْ بَیِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْیَمَانَ وَلَا تَخْسُؤْا النَّاسَ اَشْیَآءُكُمْ

وَلَا تَفْسِدُوا فِی الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَیْرٌ

لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِیْنَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَتَبْغُوا نَهَا عِوَجًا

وَاذْكُرُوْا اِذْ كُنْتُمْ قَلِیْلًا فَكَثَرَكُمْ وَاَنْظُرُوْا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿٨٧﴾

وَ اِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِیْ اَرْسَلْتُ

بِهٖ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ یُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰی یَحْكُمَ اللّٰهُ

بَیْنَنَا وَهُوَ خَیْرُ الْحٰكِمِیْنَ ﴿٨٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يُشْعِبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا وَلَتَكُونَنَّ
فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِينَ ۝۸۹

۸۹۔ انہیں سرداریں جنہیں اوندی قوم وچوڑائی کیتی آکھیا
اے شعیب اساں تیکوں تے انہیں کوں جبرہ تہیڈے اتے
ایمان گھن آئن اپنے ملک وچوڑو کڈھ ڈیسیوں یا تاساں
ساڈے مذہب وچ ول اوسو اوں آکھیا بھانویں
اساں ناپسند وی کریندے ہوں۔

قَدْ افترينا على الله كذبا ان عدنا في ملتكم بعد
اذا نجنا الله منها وما يكون لنا ان نعود فيها
الا ان يشاء الله ربنا وسيع ربنا كل شئ عينا
على الله توكلنا ربنا افتح بيننا وبين قومنا
بالحق وانت خير الفاتحين ۝۹۰

۹۰۔ جے اساں تہاڈے مذہب تے ول آؤں ایندے
بعدو اللہ سیس ساکوں نجات ڈتی ء تے مطلب اساں
اللہ سیس تے کوڑ پدھے ساڈے اختیار نیں جو اساں
اوندو ول آؤں سوائے ایندے جے اللہ چاہے
جبرہا ساڈا رب ساڈے رب دا علم ہر شے تے وسیع
اللہ تے اساں بھروسہ کریندے ہیں۔ لے ساڈے رب
توں ساڈے تے ساڈی قوم دے درمیان حق نال فیصلہ
کرڈے تے توں ساریں کنیں چنگاں فیصلہ کرن والا این۔
۹۱۔ اوندی قوم دے انہیں سرداریں جنہیں انکار کتا با آکھیا
اے لوکو جے تاساں شعیب دے کچھو ٹرسو تے بے شک
تساں گھاٹا پاؤں والیں وچو تھی ولسو۔

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا لَآتِيَنَّكُمْ إِذَا الْخُسُوفُ ۝۹۱

۹۲۔ انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گدھاتے او اپنے گھیں
وچ گوڑیں دے بھر ڈھ پئے۔

فَاَخَذَ لَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جثثين ۝۹۲

۹۳۔ جنہیں شعیب کوں جھٹلائے ایویں تھی گئے جیویں او
کڈا این اتھال رہے وی نہن تے جنہیں شعیب کوں
جھٹلائے او بے گھاٹا پاؤں والے ہن۔

الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ۝۹۳

۹۴۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھاتے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا سینہا پکا جتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کرڈتی ء تے میں کا فر قوم تے کیوں افسوس کر سگداں
۹۵۔ تے اساں کہیں دی دوستی دو رسول نیں چھپاتے
جیندے بعد اساں اوندے رہن والیں کوں مکھ تے ڈکھ

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ ابْلَغْتُم مَّ رِسْلِي
وَلَنْصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آتَىٰ عَلَى قَوْمٍ كَذِبِينَ ۝۹۴

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَوْمِكَ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا آخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبَاسِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضْحَكُونَ ۝۹۵

نال نہ پکڑ یا ہوئے تاں جو او عاجزی کرن۔

۹۶۔ پچیس اساں بدل ڈتے تکلیف کوں سہولت نال جے
تیں او ترقی کر گئے تے اکھن جگے جو ساڈے پیر ڈاڈے
کوں دی لے ڈکھ سکھ آئے ہن ول اساں انہیں کوں اجھن
گھت پکڑ گدھے تے او سمجھندے نہ ہن۔

۹۷۔ تے جے وسی آلے ایمان گھن آون باتے خدا کیں
ڈرن باتے اساں انہیں تے زمین تے آسمان دی برکت
دے دروازے کھول ڈیوں با۔ انہیں تے جھٹلائے ول
اساں انہیں کوں انہیں دی کائی دی وجہ نال پکڑ گدھے۔
۹۸۔ کیا او وسی والے امن وچ آگئیں جو انہیں تے
ساڈا عذاب آوے رات کوں تے او ستے پئے ہوون۔

۹۹۔ کیا وسی آلے امن وچ آگئیں جو انہیں تے ساڈا
عذاب آوے ڈو پارہیں کوں تے او کھید دے پئے ہوون۔
۱۰۰۔ کیا اللہ دی تدبیر کیں محفوظ تھی گئیں تے اللہ دی
تدبیر کیں محفوظ کوئی نیں سمجھندا سوائے گھٹا پاؤن والی
قوم دے۔

۱۰۱۔ کیا اہل لوکیں دے بعد جنہیں کوں اساں زمین دا وارث
بنائے انہیں کوں لے عقل نیں آئی جو جے اساں چاہوں با
تے انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں عذاب
ڈیوں باتے اساں انہیں دے دلیں تے مہر دی لا سبکدے
ہیں تے او کجھ نہ سٹ سگن۔

۱۰۲۔ لے وستیاں ہن اساں انہیں دیاں خبراں تیکوں
سُنیے ہیں تے بے شک انہیں دے رسول انہیں دو
آئے کھلی کھلی دلیلاں گھن کے انہیں نیں منیا ات
گاہوں جو انہیں پہلے جھٹلایا بالیوس اللہ سیں کافر لوکیں
دے دلیں تے مہر لا ڈیندے۔

ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا
قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُمُ يَفْهَمُونَ مَا لَهُمُ لَا يَشْعُرُونَ ۝

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ
بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمُ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ۝

أَوَآمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا فَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ۝

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ۝

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا
أَن لَّا تَنشَأُوا صِبْنَهُمْ بِأَنُوبِهِمْ وَنَطْعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۖ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُم بِالنَّبِيِّنَّ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَّٰلِكَ يَطْغَىٰ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْكَافِرِينَ ۝

۱۰۳۔ اسل انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے داپکا
نئیں پاتا تے انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے دا
تروڑن والا پاتے۔

۱۰۴۔ ایندے بعد اسل موسیٰ کول اپنے نشانیں نال
فرعون تے اوندے سرداریں دوپھٹیا تے انہیں نشانیں
تے ظلم کیتا توں دیکھ فادیں دا انجما کیا تھیندے۔

۱۰۵۔ تے موسیٰ آکھیا اے فرعون میں سارے جہانیں مے
پالنبہار خدا دارسول ہاں۔

۱۰۶۔ میڈے اتے فرمن جویں اللہ تے سوائے سچے
کچھ نہ آکھاں میں تہاڈو آیاں تہاڈے رب ولوکھلی دلیل
گھن کے ہن توں بنی اسرائیل کول میڈے نال پھٹ بڑے۔
۱۰۷۔ اوں آکھیا جے توں کوئی نشان گھن آئیں تے او ڈکھاں
جے توں سچا ہوں۔

۱۰۸۔ اوں اپنا سوٹا سٹیا تے او ہوں ویلے ہک کھلا کھلا
اخر دھابن بگیا۔

۱۰۹۔ تے اوں اپنا ہتھ کڈھیا تے ہوں ویلے دیکھن
والیں کیتے چٹا کھیر تھی گیا۔

۱۱۰۔ فرعون دی قوم وچو سرداریں آکھیا بے شک اے
بہوں جاٹن والا جادوگر۔

۱۱۱۔ اے چاہندے جو جہاں تہاڈی زمین وچو کڈھ
ڈیوے ہن تہاڈا کیا مشورہ۔

۱۱۲۔ انہیں آکھیا توں انیکوں تے ایندے بھرکوں مہلت
ڈے تے شہریں وچ پھٹ جیرے جادوگر کٹے کرن۔

۱۱۳۔ تے تیں کنیں سارے علم والے جادوگر آونجن۔

۱۱۴۔ تے جادوگر فرعون دے آگئے تے انہیں آکھیا جے
اساں غالب آونجوں تے ساکوں امر ملیس۔

وَمَا وَجَدْنَا إِلَّا كَثْرَهُمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا
أَكْثَرَهُمْ لَفَاقِقِينَ ۝

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ فَظَلَمُوا بِهَا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ۝

وَقَالَ مُوسَىٰ لِفِرْعَوْنَ إِنَّ رَسُولَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جُنِئْتُكُمْ
بِبَيْتِنَا مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۝

فَأَلْفَ عَصَاةٍ فَأَذَاهُ لُغْبَاكَ مُبِينٌ ۝

وَنَزَعَ يَدَهُ فَأَذَاهُ بَيْضَاءَ اللَّيْلِ زَكِيٌّ ۝

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ۝

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَذَا تَأْمُرُونَ ۝

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خَبْرِينَ ۝

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ۝

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ
كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۝

- ۱۱۵۔ اوں آکھیا جی ہاں تے تساں میٹے تھی ویسہ۔
 ۱۱۶۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ توں پہلے سیس یا اسان پہلے
 سٹن ولے تھیووں۔
 ۱۱۷۔ موسیٰ آکھیا سٹو جڈاں انہیں سٹیا انہیں لوکیں دے
 اکھیں تے جادو کر ڈتا تے انہیں کوں ڈرا ڈتا تے انہیں
 بہوں وڈا جادو کھالیا۔
 ۱۱۸۔ تے اسان وحی کیتی موسیٰ دوہرتوں پٹنا سوتا سٹ
 اے ہوں ویلھے اوں کوں نگل ویسی جیرھا انہیں کوڑ بدھے
 ۱۱۹۔ حق ثابت تھی گیا تے جو کم اوکرنی دے پئے ہن او مٹ
 گیا۔
 ۱۲۰۔ او سارے ڈھونج پئے تے ذیل تھی گئے۔
 ۱۲۱۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔
 ۱۲۲۔ تے انہیں آکھیا اسان ساریں جہانیں دے رب تے ایمان
 ایندے ہیں۔
 ۱۲۳۔ جیرھا موسیٰ تے بارون دارب۔
 ۱۲۴۔ فرعون آکھیا تساں ادنوں من گدھے ایں کہیں پہلے جو
 میں تہاکوں اجازت ڈیواں بے شک اے تہا ڈی تدبیر جیرھی
 تساں شہر وچ بٹائی تہاں جو تساں اتھاں رہن والیں کوں
 کڈھ ڈیو لبس تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔
 ۱۲۵۔ میں تہا ڈے جتھ تے بیراں خلافت ورزی دی وجر
 نال کپ ڈلیاں تے تہاکوں ساریں کوں دل پھاسی
 تے چڑھا ڈلیاں
 ۱۲۶۔ انہیں آکھیا بے شک اسان اپنے رب دو ولن
 والے ہیں۔
 ۱۲۷۔ تے توں ساڈے اتے ات بگاہوں کوڑیند اپیں جو
 اسان من گدھے اللہ دے نشانات کوں جیلھے او اسان
- قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۱۱۵﴾
 قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّمَا اَنْ تَلْقٰى وَاِنَّمَا اَنْ تَكُوْنَ مِنَ
 الْمُقَرَّبِينَ ﴿۱۱۶﴾
 قَالِ الْفُؤَادُ فَلَمَّا الْفُؤَادُ سَحَرُوْا اَعْيٰنَ النَّاسِ
 وَاسْتَرْهَبُوْهُمْ وَجَاءُوْا بِحِجْرٍ عَظِيْمٍ ﴿۱۱۷﴾
 وَاجْعَلْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اِنِّىْ عَصَاكَ فَاِذَا هِىَ
 تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُوْنَ ﴿۱۱۸﴾
 فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۱۹﴾
 فَغُلِبُوْا هٰذَا لَكَ وَاَنْقَلَبُوْا صٰغِرِيْنَ ﴿۱۲۰﴾
 وَابْقٰى السَّحَرَةُ يٰحْيٰىدِيْنَ ﴿۱۲۱﴾
 قَالُوْا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۲۲﴾
 رِبِّ مُوسٰى وَهَارُوْنَ ﴿۱۲۳﴾
 قَالَ فِرْعَوْنُ اَمْسِنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اَذِنَ لَكُمْ اِنْ
 هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكْرُؤُهُ فِى الْمَدِيْنَةِ لِنُخْرِجَهَا مِنْهَا
 اَهْلَآهَا فَسَوْفَ نَعْلَمُوْنَ ﴿۱۲۴﴾
 لَا قُطْعَنَ اَيْدِيْكُمْ وَارْجُلُكُمْ مِنْ خِلَافِ ثُمَّ لَا صِلٰى لَكُمْ
 اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۲۵﴾
 قَالُوْا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿۱۲۶﴾
 وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا اِلَّا اَنْ اٰمَنَّا بِاٰيٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَنَا
 رَبَّنَا اَفَرِنٰى عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقُّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿۱۲۷﴾

کنیں آگئیں اے ساڈے رب توں ساڈے اتے صبر
سٹ تے ساکوں مسلمان ماریں۔

۱۲۸۔ تے فرعون دی قوم دے سرداریں آکھیا کیا توں موسیٰ
تے اوندی قوم کوں چھڑیندا پئیں تاں جو او زمین وچ فساد
کرن تے تیکوں تے تیبڑے خدا کوں چھوڑ دیوں اوں
آکھیا اسال ضرور انہیں دے پرے کول قتل کرلیوں تے تربیت
کول جیندا رکھیسوں تے اسال انہیں تے غالب پئیں۔

۱۲۹۔ موسیٰ آکھیا اپنی قوم کوں تساں اللہ کنیں مدد منگو تے صبر
کرو بے شک زمین اللہ دی ہے او اپنے بندیں وچو جیکوں
چاہندے اوں وارث بنا دیندے تے چنگاں انجام
متقیں دا ۷۔

۱۳۰۔ انہیں آکھیا تیبڑے آوٹ کنیں پہلے دی ساکوں دکھ
بڑے گئے تے تیبڑے آوٹ دے بعد وی اوں آکھیا
۱۵ اے تھی سبکدے جو تہا بڑا رب تہا بڑے دشمن کوں ہلاک کر
ڈیوے تے تہا کوں زمین وچ جالشیں بنا ڈیوے تے ڈیکھے
جو تساں کیویں عمل کریندے ۷۔

۱۳۱۔ تے اسال آل فرعون کوں پکڑیا قحط نال تے پھیل دی
گمی نال تاں جو اد نصیحت پکڑن۔

۱۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے چنگاں زمانہ آوے آبدن اے
ساڈا حق ہاتے انہیں تے برا زمانہ آوے تے آبدن اے
موسیٰ تے اوندے نال تیں دی نحوست۔ سٹو انہیں دی
نحوست اللہ کنیں ہے تے انہیں وچو بہوں سارے ہاندے
نئیں۔

۱۳۳۔ تے او آبدن جے توں ساڈو کوئی نشان گمن آویں
تاں جو توں ساکوں دوکھا ڈیویں تے اسال تیکوں نہ منیسوں۔
۱۳۴۔ اسال انہیں تے طوفان تے کٹری تے جواں تے ڈیڈر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ قَالَ
سَنُقْتِلُ آبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿۱۲۸﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۲۹﴾

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَهْلِكَ عَدُوُّكُمْ وَ
يَسْتَخْلِفَكُمُ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۳۰﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّبْيَيْنِ وَنَقَصَ مِنَ
الشَّعْرِ لَعْنَهُمْ يَذْكَرُونَ ﴿۱۳۱﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ يَنْظُرُوا بِمُوسَى وَ مَنْ مَعَهُ إِلَّا إِنَّمَا
طَرِهُمُ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۲﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتُشْحَرَتَا بِهِمَا
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ

وَالضَّفَادِعَ وَالذَّمَاءَ ابْتِغَاءً لِّمَا تَكْتُمُونَ
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ قَالُوا لِمُوسَى اذْعُ لَنَا رَبَّكَ
بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لَنَ كُشِفَتْ عَنْ الرِّجِّ لُتُومُهُنَّ
لَكَ وَلِتُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَّ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بِلِغْوِهِ
إِذَا هُمْ يَنْكَبُونَ ﴿۳۷﴾
فَانْتَقَبْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۳۸﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَتَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿۳۹﴾

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ
يَتْلَفُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ ۖ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ ۚ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۴۰﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُمْ فِيهِ وَابِلُونَ ۖ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

تے خون واذذاب پھیلایے انجارج نشان بن انہیں وڈوانی
کیتی تے مجرم قوم بن۔

۱۳۵۔ تے جڈاں انہیں تے عذاب لٹھا انہیں آکھیا اے موسیٰ
توں سبڈ ساڈے کیتے اپنے رب کوں جواوں تیبڈے نال
وعدہ دیکتے جے توں اسال کنیں عذاب ہٹا ڈیویں تے
اسال تیبڈے اتے ایمان گھن اوسوں تے ضرورت تیبڈے
نال بنی اسرائیل کوں پھٹ ڈیویں۔

۱۳۶۔ جڈاں اسال انہیں کنیں عذاب اوں مدت میں جیکوں
او پھینچنے والے بن ہٹا ڈتا انہیں وعدہ ترور ڈتا۔
۱۳۷۔ اسال انہیں کنیں بدلہ گدھا تے انہیں کوں سمندر
وچ غرق کر ڈتا کیوں جو انہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا
تے انہیں کنیں غفلت کیتی بائی۔

۱۳۸۔ تے اسال اوں قوم کوں وارث بنا ڈتا جیرھی کمزور
سمجھی ویندی بائی زمین دے پورا دھیں دادی تے
پچا دھیں داوی جیکوں اسال برکت ڈتی بائی تے بنی
اسرائیل دے حق وچ تیبڈے رب دی جنگل گال پوری
تھی گئی۔ این واسطے جو انہیں مبرکیت تے اسال تباہ کر ڈتے
جیرھیاں عمارتاں فرعون تے اوندی قوم بٹیدی بائی تے جو
اچیاں ماٹیاں بٹیدے بن۔

۱۳۹۔ تے اسال بنی اسرائیل کوں سمندر دے پار لنگھایا تے
تے اوہک انجھی قوم دے کولہو آکے جیرھی اپٹے بیٹیں
دے آگہو عبادت کیتے بیٹھی بائی انہیں آکھیا اے موسیٰ
ساڈے کیتے توں دی ایویں معبود بنا جیویں انہیں دے بن
اوں آکھئے بے شک تساں جاہل قوم ہوتے۔

۱۴۰۔ بے شک اے جیرھا کجھ کریندے بین تباہ تھیوٹ
والا دے جو اے عمل کریندے بین مٹ و نچٹ والا۔

قَالَ اَغَيْرَ اللَّهِ اَبْعَثُكُمْ الْهَآءُ وَهُوَ فَضْلُكُمْ عَلَی الْعَالَمِیْنَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ اول اکھیا کیا میں اللہ دے سوا تہاڑے کیسے کوئی بیا
معبود پسند کراں اول سارے جہانیں تے تہا کوں فضیلت
ڈتی ۶۔

وَاِذْ اَنْجَيْنَاكَ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ یَسُوْ مُوْتُكُمْ سُوْدَ الْعَذَابِ یَقْتُلُوْنَ اَبْنَاءَکُمْ وَیَسْتَجِبُوْنَ نِسَاءَکُمْ وَفِیْ ذٰلِکُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَّبِّکُمْ عَظِیْمٌ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ تے جڈاں اساں تہا کوں فرعون دی قوم کئیں نجات ڈتی او
تہا کوں بہوں گندہ عذاب پچھندے ہن تے ایندے وچ
تہاڑے واسطے تہاڑے رب دا وڈا احسان ہا۔

وَوَعَدْنَا مُوْسٰی ثَلٰثِیْنَ لَیْلَةً وَّاَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فَنَمَّ مِیْقَاتُ رَبِّہٖ اَرْبَعِیْنَ لَیْلَةً ۚ وَقَالَ مُوْسٰی لِاَخِیْہٖ هٰرُونَ اَخْلُقْنِیْ فِیْ قَوْمِیْ وَاصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِیْلَ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے اساں موسیٰ نال تریہہ راتیں دا وعدہ کیا ہاتے
بی ڈواہ راتیں نال اوں وعدے کوں پورا کیا یوں اوندے
رب دا چالی راتیں دا وعدہ پورا تھی گیا تے موسیٰ اپنے بھرا
ہارون کوں اکھیا جو میڈے بعد میڈی قوم وچ ہانتیں
کر تے اصلاح کر تے فساد کرن والیں دی راہ تے
نہ کریں۔

وَلَمَّا جَاءَ مُوْسٰی لِبِیْقَاتِنَا وَكَلَمَہٗ رَبُّہٗ قَالَ رَبِّ اَرِنِیْ اَنْظُرْ اِلَیْكَ قَالَ لَنْ تَرٰنِیْ وَلٰكِن اَنْظُرْ اِلَی الْجَبَلِ فَاِنْ اَسْتَفَزَّ مَكَانَہٗ فَنُفِیْ تَرٰنِیْ فَلَمَّا جَبَلٌ رَبُّہٗ لَاجِبٌ جَعَلْہٗ دُكًا وَخَرَّ مُوْسٰی صَعْقًا فَلَمَّا اَفَاقَ قَالَ مُبْعَثُكَ تُبْتُ اِلَیْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ تے جڈاں موسیٰ ساڈے نال مقررہ وقت تے آگیا تے
اوندے رب اوندے نال گاہیں کیتیاں اول اکھیا اے
میڈے رب میکوں اپنا وجود دکھا میں تیکوں ڈیکھاں
اول اکھیا توں میکوں بالکل نوہیں ڈیکھ سگدا ہا توں اس
پہاڑو ڈیکھ جے او اپنی جاتے کھڑا رہ گیا تے توں میکوں
ڈیکھ گھنیں تے جڈاں اوندے رب پہاڑ تے اپنا جلوہ
ڈکھائے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈرتے تے موسیٰ بہ ہوش
تھی کے ڈھ پئے جڈاں اول کوں ہوش آئے تے اکھیں
اے خدا توں پاک ہوں میں تیبڑو جھکداں تے میں پہلا
مومن ہاں۔

قَالَ یُّوْسٰی اِنِّیْ اَصْطَفٰیْکَ عَلَی النَّاسِ بِرِسٰلَتِیْ وَبِکَلٰمِیْ فَخُذْ مَا اٰتٰیْکَ وَکُن مِّنَ الشَّاکِرِیْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۵۔ اول آکھئے اے موسیٰ میں تیکوں انہیں لوکیں تے
اپنی رسالت تے اپنے کلام نال چن گدھے ہن توں پکڑ جو میں
تیکوں ڈیواں تے توں شکر گزار تھی وچ۔

وَكَتَبْنَا لَهُ فِی الْاَوَّلٰجِ مِنْ کُلِّ شَیْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِیْلًا

۱۳۶۔ تے اساں اونکوں تختیں تے ہر شے کھکھے کے ڈتی

جبر صی نصیحت ہائی تے ہر شے دی تفصیل ہائی توں ایہ کول
طاقت نال پکڑتے اپنی قوم کول حکم ڈے جو او وی
اینکوں چنگی طرح پکڑ گھنن۔ میں تہا کول نافرمانیاں دا گھر
ڈکھلیساں۔

۱۴۷۔ میں انہیں کول اپنے نشانیں کنین پریں رکھیاں
جبر صے زین و ج ناعق و ڈائی کریندن تے جے او ہر نشان
ڈیکھن تاں وی ایمان نہ انیسن تے جے او سدھا رسہ
وی ڈیکھ گھنن اوں رستے تے نہ ٹرنن تے جے او گر اہی
دا راہ ڈیکھ گھنن اوں دے اتے ٹر پوسن۔ اے ایں واسطے
جو بے شک انہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے او
انہیں کنیں غافل ہن۔

۱۴۸۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے قیامت
دی ملاقات کول انہیں دے اعمال و نیج گئے تے جو او
کریندے ہن انہیں کول اوں بدلہ بلی۔

۱۴۹۔ تے موسیٰ دی قوم اوں دے بعد اپنے گھاٹیں کنیں
ہک گابا بٹایا تے اوں انہیجا جسم یا جیندے وچو پال پاں
دی بے مقصد آواز نکلدی ہائی کیا انہیں اے نیں سوچا
جو نہ تے او انہیں نال الیندے تے نہ او انہیں کول سدھا
رستہ ڈکھلیندے تے انہیں اوں کول معبود بنا گدھے
تے اوں کولم کرن والے ہن۔

۱۵۰۔ تے جدان او شرمندہ تھی گئیئن تے انہیں ڈٹھے جو
او گمراہ تھی گئیئن انہیں آکھئے جے ساڈے رب ساڈے
اتے رحم نہ کیا تے ساکوں معاف نہ کیا تے اسان ضرور
گھانا پاوٹن والیں وچو تھی ولسوں۔

۱۵۱۔ تے جدان موسیٰ اپنی قوم دو دویا کاوڑ تے افسوس نال
اوں آکھیا تساں بہوں گندی جالشی کیتی، میڈے بعد

لِكُلِّ شَيْءٍ عَظْمًا بِقُوَّةٍ وَأَمْرٌ قَوْلًا يَأْخُذُ بِأَحْبَبِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۴۷﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَةِ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ
يُرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۹﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلَئِفِهِمْ عِجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُورَاءٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يَكْلِبُهُمْ وَلَا
يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿۱۵۰﴾

وَلَمَّا سَوَّطَ فِي آيَاتِهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا
قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۱۵۱﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
بَشَرًا خَلَقْتُونِي مِنْ بَعْدِي أَعْلِمْتُمْ أَمْرًا لَمْ يَكُنْ

وَأَنفَى الْأَلْوَاخَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجْحَدُ بِالْيَهُودِ
قَالَ ابْنُ أُمَرَ أَنَّ الْقَوْمَ اسْتَخَفُّوْنِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونَنِي فَلَا تَشِينْ فِي الْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلْنِي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

کیا تاسا اپنے رب سے حکم و وحی جلدی کہتی تے اول
تختیاں رکھ دیتیاں تے اپنے بھرا دے سر کون پکڑ گدھس
تے آپ دو گھیلےس اول آکھئے اے میڈی مادے پتر
بے شک میڈی قوم میکوں کمزور سمجھ تے قریب باجو میکل
قتل کر ڈیون با توں دشمنیں کوں میڈے اتے نہ کھلوا
تے میکل ظالم قوم وچو نہ بنا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِسْحَاقَ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٥١﴾

۱۵۲۔ اول آکھیا لے میڈے رب میکل معاف کر تے
چچ میڈے بھر کوں دی تے ساکوں اپنی رحمت و وحی داخل کر
تے توں ساسے مہربانیں کنیں بہوں مہربان ہوں۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَّا لَهُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ
وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ ﴿٥٢﴾

۱۵۳۔ بے شک جہنیں بنائے گا بے کوں خدا انہیں تے
ضرور انہیں دے رب دا غضب لہسی تے ذلت
دنیا دی زندگی و وحی تے ایویں اساں کوڑ بدھن والیں
کوں سزا دیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَ
آمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَنَفَوْرٌ سَرِيعٌ ﴿٥٣﴾

۱۵۴۔ تے جہنیں لوکیں برے کم کیتن تے پچیں ایندے
بعد توبہ کیتی تے ایمان گمن آئے بے شک تیبڈا رب ایندے
بعد بہوں بخشن والا تے دل ول رحم کرن والا۔

وَلَنَّا سَكَنَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَاخَ وَفِي
لُحُوتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِأَنَّهُمْ يُرْهِبُونَ ﴿٥٤﴾

۱۵۵۔ تے جیلھے موسیٰ دی کاوڑ مٹی تھی اوں تختیاں
ولاچا تے اوندے وحی ہدایت تے رحمت دی نکھائی
ہائی انہیں لوکیں کیتے جبرھے اپنے رب کنیں ڈردن۔

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِثْقًا إِنِّي لَمَلَأْتُ
أَخَدَهُمُ الرَّجْفَةَ قَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي أَهْلَكَهُم مِّنْ
قَبْلِ وَإِنِّي لَأَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا
إِنْ هِيَ إِلَّا نَفْسُكَ نُصْلُ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي
مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿٥٥﴾

۱۵۶۔ تے موسیٰ اپنی قوم دے ستر آدمیں کوں چن گدھا
ساڈے وعدے آلی جا کیتے تے جڈال انہیں کوں بھوٹیں
امب پکڑ گدھے اول آکھئے اے میڈے رب جے توں
چاہیں با تے انہیں کوں ایں کنیں پہلے تباہ کر ڈیویں ہا
تے میکل دی کیا توں ساکوں تباہ کر دینیں انہیں کہیں
دی وجہ نال جبرھے ساڈے وچو پاگیں کیتن اے صرف
تیبڈی آزمائش ایندے نال توں جینکوں چاہندیں گمزد

کریندیں تے جینکوں چاہندیں ہدایت ڈیندیں توں
ساڈا سبکتی ایں توں ساکوں بخش تے ساڈے اتے رم
کر تے توں بہوں چنگا بخش والا ہوں۔

۱۵۷۔ اتے توں ساڈے کیتے لکھ چکائی ایں دنیا وچ دی تے
آخرت وچ دی بے شک اسان تیلو آگئے ہیں۔ اوں
آکھئے میڈا عذاب اونکوں پنہیسی جینکوں میں چاہاں تے
میڈی رحمت ہر شے تے وسیع تے میں ضرور چکائی اکھساں نہیں
لوکس کیتے جیرے تقویٰ اختیار کریندن تے ڈیندن زکوٰۃ
تے جیرے ساڈی آیات تے ایمان گھن انن۔

۱۵۸۔ جیرے ساڈے ایں رسول دی پیردی کریندن جیرہانی
تے امیء جیندا ذکر لکھیا ہویا موجود انہیں کین تورات وچ تے
انجیل وچ ادا انہیں کوں نیکی دا حکم ڈیندے تے برائی کنیں
بگیندے نئے انہیں تے حلال کریندے پاک شہیں تے انہیں
کیتے گندیں شہیں حرام کریندے تے انہیں دے سرتو بار بئیدے
تے انہیں دے گل دے گلکانویں دی بٹیندے جیرے اوندے
تے ایمان گھن آئے تے اوندی امداد کیتی تے طاقت پکائی
تے اوں نور دی پیردی کیتی جیرھا اوندے نال تھے ایہے
لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۵۹۔ توں آکھ اے لوک بے شک میں اللہ دا رسول ہاں
تساں ساریں دو اوندی جیندی آسمانیں تے زمین دی
بادشاہت اوندے سوا کوئی معبود نیں اوہو جیندا کریندے
تے مریندے۔ تساں اللہ تے ایمان گھن آؤ تے اوندے
رسول تے جیرہانی ؑ تے امی ؑ جیرھا اللہ تے اوندے
گاہیں کوں منیندے تے تساں اوندی پیردی کردتاں جو
تساں ہدایت پاؤ۔

۱۶۰۔ تے موسیٰ دی قوم وچوہک ٹولہ ایجھا ؑ جیرھا حق نال

وَ اَلْتَبَّ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ فِي الْآخِرَةِ
اِنَّا هَذَا اِلَيْكَ قَالِ عَذَابِيْ اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ
وَ رَحْمَتِيْ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَلْتُهُمَا لِيْلَّذِيْنَ يَقُوْنَ
وَيُؤْتُوْنَ الزَّكَاةَ وَ الَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُوْنَ ۝

الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الرَّسُوْلَ النَّبِيَّ الَّذِيْ يَخْدُوْنَهُ
مَكْنُوْبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْاِنْجِيْلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوْفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْحَقِيْقَتِ
وَ يُخَوِّمُهُمُ الْخَبِيْثَ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ
وَ الْاَعْلَالَ اَلَّذِيْ كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِهِ وَ
عَزَّوْهُ وَ تَبِعُوْا النُّوْرَ الَّذِيْ اُنْزِلَ مَعَهُ
اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝

قُلْ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِنَّبَكُمُ جَمِيْعًا الَّذِيْ
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِىْ وَ
يُمِيْتُ فَاٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ النَّبِيِّ الَّذِيْ
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ كَلِمَتِهِ وَ اتَّبِعُوْهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۝

وَ مِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنِيْنَ اٰمَةٌ يَهْتَدُوْنَ بِالْحَقِّ وَ يَتَّبِعُوْنَ ۝

ہدایت پینا پئے تے اوندے نال انصاف وی کریندن۔

۱۶۱۔ تے اساں انہیں کول بارہاں قبیلےں وچ ونڈ کے
توہاں بناؤتن تے اساں موسیٰ دووی کیتی جڈاں اوندی قوم
اول کینیں پائی منگیا جو توں اپنا سوٹا فلاں پھرتے مار
اوندے وچ بارہاں پتھے نکل پئیں تے ہر کہیں اپنے اپنے
پیوٹ وی جا سچاں گدی تے اساں انہیں تے جھڑی جھال
کیتی تے اساں انہیں تے کھیاں تے بیڑے بہائے
تساں کھاؤا پاک شہیں جیریاں اساں تہاکول پوتن۔ اساں
انہیں تے ظلم نیں کیتا ادا پئے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔
۱۶۲۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیا گیا جو تساں ایں دستی وچ
رہو تے کھاؤا اوندے وچ جھوٹاں چاہو تے اکھو ساڈا بار
ہولا کرتے ایں دردازے وچ فراہم داری کریندے ہوئیں
پہہ وچو اساں بخش لیسوں تہاڑے گناہ تے نیکی کرن
والیں کول زیادہ ڈلیوں۔

۱۶۳۔ تے بنی اسرائیل وچو ظالمیں اول لفظ کول بدل ڈتا
جیرھا انہیں کول اکھیا گیا تے اساں انہیں تے پٹھیا آساں
کینیں عذاب ایں واسطے جو او ظلم کریندے ہن۔

۱۶۴۔ تے انہیں کینیں کچھ اول دستی دے متعلق جیرھی سمندر
دی کندھی تے بانی جڈاں اوچھن چھن دے حکم وچ زیادتی
کریندے ہن جیڑھے ڈینہہ انہیں دد پھلیاں ہر سٹ کے ٹوے دے
ٹوے اندیاں ہن جڈاں اوچھن چھن ڈنہہ دے ہن اول ڈینہہ اندیاں
ہن ایویں اساں انہیں کول ازیندے ہائے۔ اتہا گاہوں جو اونافرونی کریندے ہن

۱۶۵۔ تے انہیں دے وچو ہک ٹوے اکھیا جو تساں اول
قوم کول کیوں نصیحت کریندے، جیکوں اول ہلاک کرن والا
یا انہیں کول سخت عذاب ڈیوٹ والا۔ انہیں اکھیا تہاڑے
رب دے کولہو عذر پیش کرن واسطے تے تاں جو او اللہ

وَقَطَعْنَهُمْ اِثْنَةَ عَشْرَةَ اَسْبَاكًا اُمَّاوَاوَحَيْنَا
اِلَى مُوسٰى اِذْ اسْتَسْقٰى قَوْمَهُ اِنْ اَضْرَبْتَ بِصَاكَ
الْحَجَرِ فَآتٰ بِجَسْتٍ مِنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ
وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّٰى وَاسْلَوٰى كُلُّوَا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا
رَزَقْنٰهُمْ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُوْنَ ۝

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ مُغْتَدِّينَ
تَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَرَّيْدُ الْخَجِينِينَ ۝

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْجًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُوْنَ ۝

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاصِرَةً الْبَحْرِ
إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِينَتُهُمْ يَوْمَ
سَبْتِهِمْ سُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كُنَّا لَكُمْ
نَبِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَقْسُونَ ۝

وَإِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعْبُدُونَ قَوْمًا لَا
يُهْلِكُهُمْ اَوْ مَعَدَّيْهُمْ عَدَاآءًا شَدِيدًا قَالُوا
مَعَادِرَہٗ اِلٰی رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝

کنیں ڈرن۔

۱۶۶۔ تے جڈاں او بھل گئیں جیرھی لہ نصیحت کیتی گئی بانئ
تے اسان انہیں کول جیرھے برائی کنیں رکیندے بن
نجات جڑتی تے انہیں کول جیرھے ظلم کریندے بن
ڈکھ ڈیون والے عذاب نال کپڑا گدھے ات بگاہوں جو او
ناظرمان بن۔

۱۶۷۔ تے جڈاں انہیں کول جیرھی گاہیں کنیں روکيا گیا با
اوندے وچ زیادتی کیتی اسان انہیں کول آکھیا جو تسان
ذلیل بھولوں بن و نجو۔

۱۶۸۔ تے جڈاں تیرہے رب اعلان کیتا با جو انہیں دے
اتے قیامت دے ڈینہر اتیجھے لوک پھٹسی جیرھے انہیں
کول گندہ عذاب پچھیں بے شک تیرہے رب پھوں جلدی
عذاب ڈیون والے تے بے شک او بخشش دالانے دل
دل رحم کرن والے۔

۱۶۹۔ تے اسان انہیں کول زمین وچ ٹولیں وچ دنگر ڈتا
کچھ انہیں وچونیک بن تے کچھ انہیں دے علاوہ بن تے
اسان انہیں کول برے تے وچکے حالات نال ازمیندے
پس۔ تاں جو او غلطی کنیں رک و نجن۔

۱۷۰۔ تے انہیں دے بعد کچھ اتیجھے جاننیں تھیں جیرھے
کتاب دے وارث تھیں جیرھے دنیا دے مال کول حاصل
کرین تے او آہن جو ساکوں بخش ڈتا ویسی تے جے
انہیں کنیں ایجو جتناں مال بیا آونجے اودی گھن گھنن
کیا انہیں کیں کتاب دے وچ لے لکا وعدہ نہ گدھا گیا با
جو ایندے متعلق سوائے سچ دے کچھ نہ آکھن تے جو
ایندے وچ با او نکول پڑھن تے آخرت دا گھر انہیں
لوکس واسطے چنگا جیرھے تقویٰ اختیار کریندن کیا تسان

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ
الشَّرِّ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَينَيسٍ بَينَا
كَأَنَّهُمْ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٦﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِيَةً ﴿١٦٧﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ
الْعِقَابِ ﴿١٦٨﴾ وَإِنَّهُ لَغَوْرٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٩﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا مِنْهُمْ الضَّالِّينَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٠﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِثْلُ
الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا
فِيهِ ۚ وَالَّذِينَ الْأَخْرَجُوا خِيفَةً لِكُلِّ يَنْ يَسْتَفْتُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

عقل نوہے کریندے۔

۱۷۱۔ تے جہیں لوکیں کتاب کوں مضبوطی پکڑیا ہوئے تے نماز ٹھہا کے پڑھدن بے شک اسال اصلاح کرن والیں داہرنسے دینجندے۔

۱۷۲۔ تے جڈاں پہاڑ کوں انہیں دے اتے چلتے سے ایویں یا حیویں خیمہ ہوئے تے انہیں خیال کیے ادا نہیں تے ڈھاندے جو اسال تہا کوں ڈتے اونکوں پکڑو مضبوطی نال تے جو اوندے دوج اونکوں یا درکھوتاں جو متقی ہنور۔

۱۷۳۔ تے جڈاں تیبے رب بنی آدم کنیں انہیں دے کنڈیں دجو انہیں دی اولاد کوں گدھے تے انہیں کوں انہیں مہ خلاف گواہ بنائسی کیا میں تہا ڈار ب نہیں آکھئے بالکل اسال گواہی دیندے میں جو تسان قیامت دے دیندے آکھو بے شک اسال میں کنیں غافل ہا سے۔

۱۷۴۔ یا تسان آکھو جو ساڈے پیو ڈاڈے میں کنیں پہلے شرک کیے تے اسال اوندے بعد اوندی اولاد ہا سے کیا توں ساکوں کوڑے لوکیں دے میں دی دجو نال ہلاک کریندیں

۱۷۵۔ تے ایویں اسال آیات کھول کے بیان کریندے میں تاں جو او ول آدن۔

۱۷۶۔ تے توں انہیں کوں اول آدمی دا حال پڑھ کے سنا جیکوں اسال اپٹیاں آیات ڈتیاں ادا نہیں کنیں نکل گئے شیطان اوندے پچھو بگ پئے تے او گھراہیں دجو تھی گئے۔

۱۷۷۔ جے اسال چاہندے تے ایندے نال اسال ایندی شان اچی کرڈیوں ہا تے او زمین دو جھ گئے تے اپنی خواہشات دی پیروی کیتی اس تے اوندی حالت

وَالَّذِينَ يُسَيِّئُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ۝

وَإِذْ نَقَعْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ابْنِ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنَّا نَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۝

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْأَبْطُلُونَ ۝

وَكَذَٰلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْلَخَ مِنْهَا فَأَتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهَا بِهَا وَلَٰكِنَّهَا أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّعَىٰ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوْ تَتَرَّكَ يَلْهَثَ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷۹﴾

اوں کتے جہیں ۷ جیندے اتے مارٹ کیتے کئی شے
چاویں تے او غور کردے تے جھوڑ ڈیویں او غور کردے ایٹھا
حالت اوں قوم دی ۷ جیں ساڈی آیات کول جھٹلائے
توں اے گا لہیں بیان کرتاں جو او سوچن۔

سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَانفُسُهُمْ كَانُوا
يَظْلُمُونَ ﴿۱۸۰﴾

۱۷۹۔ بہوں بُری حالت اوں قوم دی جیں ساڈی آیات
کول جھٹلائے تے اپنے اے اتے او ظلم کریندے بن۔

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىَّ وَمَنْ يُضِلَّ فَلَا وَلِيَّكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۰۔ جینکوں اللہ سیس ہدایت ڈیوے اوہے ہدایت پاوٹ
والہن تے جیکوں گمراہ کرے ایٹھے گھانا پاوٹ والہن۔

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَانُوا لَكَ
بَلًا هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۱۔ تے اساں بہوں سارے انسانیں تے جیں کول جہنم
کیتے پیدا کیتے انہیں دے دل ہن تے انہیں نال او سمجھدے
نئیں انہیں دیاں اکھیں ہن جیندے نال او ڈہدے نئیں تے انہیں
دے کن ہن انہیں نال او سڈے نئیں اے لوک ڈنگیں آلی کارن
سمجھو انہیں کنیں دی بد ایٹھے لوک غافل ہن۔

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُزَوِّونَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۲۔ تے اللہ سیس کیتے ہن جتنگے نال انہیں نال اونکوں
سڈو تے انہیں کول جھوڑ ڈیو جیرے اوں دے نایں دے
متعلق غلط گالیں کریندن جو او کریندن انہیں کول ایندی
سزادتی ویسی۔

وَمِنَ خَلْقِنَا أُمَّةٌ يَّهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ
بِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۳۔ تے جیرھی مخلوق اساں بٹائی ۷ اوں دے وچو ہک
ٹولہ اینجھا ۷ جیرھا حق نال سدھارستہ ڈکھلیندے تے
حق دے نال انصاف کریندے۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۴۔ تے جیرھے لوک ساڈی آیات کول جھٹلیندن
اساں ہولے ہولے انہیں کول اینجھی جاتے گدھی
دیندے ہیں جیکوں او چاٹندے نئیں۔

وَأَخْلَقْنَاهُمْ إِنَّا كَاشِعُونَ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۵۔ تے میں انہیں کول مہلت ڈینداں بے شک میڈی
تدبیر بہوں مضبوط۔

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ حِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا

۱۸۶۔ کیا او سوچیندے نئیں جو انہیں داسا حق دیوار نیش

نَذِيرٌ قَبِيرٌ ﴿۳۸﴾

اوتے محض کھلا کھلا ہو شیار کرن والا۔

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿۳۹﴾

۱۸۶۔ کیا او آسمانیں تے زمین دی بادشاہت کوں نہیں ڈھرنے تے اوں کوں جو اللہ سیس بنائی تے لے مٹی سگدے جو انہیں دا مقررہ وقت کوں ہو آگیا ہوئے ایندے بعد او کیرمی گال کوں منین۔

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۴۰﴾

۱۸۷۔ جینکوں اللہ سیس گمراہ کرے اوں کوئی ہدایت ڈیوٹ والا نہیں تے او انہیں کوں انہیں دی منہ زوری درج گردان چھوڑ دیندے۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِلُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا لَوْفَهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

۱۸۸۔ او تیں کینیں قیامت دے متعلق پچھدن جو او کڈن اوسی توں اکھ اوںدا علم صرف میڈے رب کوں ہے تے اوہو اوںکوں اپنٹے وقت تے ظاہر کرلیں تے او آسمانیں تے زمین تے بھاری ہوئی او تہا ڈو اجن گھت اوسی او تیں کینیں پچھدن جیویں توں اوںدے پچھو لگا ہوئیں توں اکھ اوںدا علم صرف اللہ کینیں ہے تے بہوں سارے لوک جاڈے نہیں۔

قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۚ قُلْ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْءٌ أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۴۲﴾

۱۸۹۔ توں اکھ میں اپنٹے نفی دے نہ نفع دا تے نہ نقصان دا مالک ہاں سو ائے ایندے جو اللہ جا ہے تے جے میں غیب جاڈا ہواں ما تے میں نیکیاں زیادہ جمع کر گھناں ہاں تے میکوں کڈا میں تکلیف نہ پہنچے ہا بے شک میں صرف ہک ہو شیار کرن والا تے خوشخبری ڈیوٹ والا ہاں اوں قوم کوں جیرمی ایمان ایندی۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا ذَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا نَحِيقًا فَمَزَجَتْ بِهِ فَلَئِمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْنَا صَالِحًا لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۴۳﴾

۱۹۰۔ اوہو جیں تہاکوں ہک جان کینیں پیدا کیتے تے ہوں کینیں ہک جوڑا بنائیں تاں جو اوں کینیں آرام پاوے تے جڈاں اوں لگا گدھس تے ہولا جیہاں بار چا گدھے اوںدے نال پھر دی رہندی تے جڈاں باری مٹی وندی ہاں اوڈوہیں اپنٹے رب کوں سب دیندن جے تیں ساکوں نیک

پال ڈاتا تے اساں تیڈے شکر گزار بندے تھی ولسوں۔
۱۹۱۔ تے جڈاں انہیں ڈوڑاں کول نیک پال ڈے ڈاتا
تے او ڈوڑیں اونڈے اوں پال دے معاملے وچ شریک
بٹاؤن بگ پیے تے اللہ سیس انہیں دے شرک
کنیں بہوں اچا۔

۱۹۲۔ کیا او شرک بندن اوں کول جیرھا کجھ پیدائیں کر
سگداتے آپ پیداکیتے ویندن۔

۱۹۳۔ انہیں مدد دی انہیں کول طاقت کا نہیں تے نہ او
اپنی مدد دی طاقت رکھیندن۔

۱۹۴۔ تے جے توں انہیں کول ہدایت دو سبیں او جیڈے
پکھو نہ ٹرسن۔ تساں انہیں کول سبڈو یا چپ ہکو تہا ڈے
کیتے ہکا گال۔

۱۹۵۔ بے شک اللہ دے سوا جیرھے تساں معبود ٹینڈے
او تہا ڈے جہیں بندن تساں انہیں کول سبڈو او تہا کول
جواب ڈیون جے تساں سچے ہماں۔

۱۹۶۔ کیا انہیں دے پیر ہن جنہیں نال او ڈوڑوں کیا انہیں
دے ہتھ ہن جنہیں نال او پکڑیندن کیا انہیں دیاں اکھیں
ہن جنہیں نال او ڈوڑوں کیا انہیں دے کن ہن جنہیں نال
او ڈوڑوں۔ توں اکھ تساں اپنٹے شریکیں کول سبڈو تے میرے
خلاف تدبیر کرو تے میکوں اصلو تھی نہ ڈیو۔

۱۹۷۔ بے شک میرا سبکتی او ہوا اللہ عین کتاب لہاں تے
اونیک لوکیں کول سبکتی بنیدے۔

۱۹۸۔ تے جنہیں کول تساں اونڈے سوا سبندے عہ او
تہا ڈی مدد دی طاقت نہیں رکھیندے تے نہ اپنی مدد کر
سگدن۔

۱۹۹۔ تے جے تساں انہیں کول ہدایت دو سبڈو او نہ

فَلَمَّا أَنْتَهُمَا صَالِحًا جَعَلْنَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
فَعَلَى اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۹۱﴾

أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۹۲﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۹۳﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَبْتَغُوا كُمْ سَوَاءً عَلَيْكُمْ
أَدْعَوْهُمْ أَمْ لَا تَدْعُوهُمْ أَمِنْ أَنْتُمْ صَائِتُونَ ﴿۹۴﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ
كَادُوهُمْ فَلَيسَ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۵﴾

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا؟ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا؟
أَمْ لَهُمْ آعِينَ يُبْصِرُونَ بِهَا؟ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَا؟ قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ كَيْدُونَ فَلَا تَنْظُرُونَ ﴿۹۶﴾

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى
الصَّالِحِينَ ﴿۹۷﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۹۸﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْعَوْا وَتَرْكُهُمْ

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾

سُفْسَس تے توں انہیں کوں بُکھیسیں او تیبڑو بڈے پین تے سچ اے ہے جو او بڈے نیس۔

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿۴۰﴾

۲۰۰۔ توں معاف کرتے نیکی دا حکم بڈے تے جاہلس کین منہ پھیر گھن۔

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۱﴾

۲۰۱۔ تے جے کڈاہیں تیکوں شیطان کینیں تکلیف پہنچے تے توں اللہ دی پناہ منگ بے شک او بہوں سُٹن والے چاٹن والے۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿۴۲﴾

۲۰۲۔ بے شک جبرے متقی من جڈاں انہیں کوں کوئی خیال شیطان ولواندے تے او ہوشیار تھی ویندن تے انہیں دیاں اکھیں کھل ویندن۔

وَأَخْوَاهُمْ بُعْدًا لَهُمْ فِي النَّارِ لَمْ يَلْقَئُوا فِيهَا آبَاءَهُمْ وَلَا أَبْنَاءَهُمْ وَلَا إِخْوَانَهُمْ وَلَا مِمَّنْ أُولُوا أَرْحَامِهِمْ فِيهَا يُنْفَخُونَ ﴿۴۳﴾

۲۰۳۔ تے انہیں بے پھرا انہیں کوں گمراہی دو گھلیندن تے ایندے وچ اصدو گھٹی نیس کریندے۔

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَأْيَةٌ فَالَوْ لَوَلَا اِجْتِنَبَتُمْهَا قُلْ إِنَّمَا اتَّبَعُ مَا يَدْعُو إِلَىٰ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَافٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۴۴﴾

۲۰۴۔ تے جے تیبڑو کوئی نشان نہ آدے تے آہن تیں اونکوں چھک کیوں نیس گدھا۔ توں اکھیں صرف اوندی پیروی کرینداں جبرے میڈو وحی تھیندی ۷ میڈے رب ولو اے تہا بڈے رب ولو دلیلاں ہن تے مومن قوم کیے ہدایت تے رحمت۔

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۵﴾

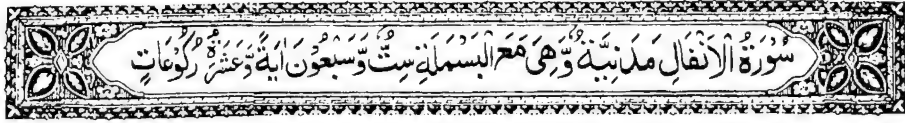
۲۰۵۔ تے جڈاں قرآن پڑھیا ونچے تے اونکوں سنو تے چپ رہیا کرو تاں جو تہا بڈے اتے رحم تھیوے۔

وَأَذْكُرْكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَوَدُونَ أَحْبَبَ مِّنَ الْقَوْلِ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿۴۶﴾

۲۰۶۔ تے توں اپنے رب کوں یاد کراپنے دل وچ عاجزی نال وی تے مک کے وی تے مہی آواز نال وی فجر تے شام تے توں غافلین وچو نہ تھی۔

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿۴۷﴾

۲۰۷۔ بے شک جبرے تیبڑے رب دے نال ہن او اوندی عبادت کینیں وڈائی نیس کریندے تے اوندی تسبیح کریندن تے اونکوں سجدہ کریندن۔

سورة انفال مدنیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۶ آیات تے ۱۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال میرا بن منگے
ڈیوٹ والا تے ول ول ڈیوٹ والا۔
- ۲۔ اے رسول کو تیں کنیں مال غنیمت دے متعلق پچھن توں اگھ مال
غنیمت اللہ تے رسول واسطے ہن تساں اللہ نیں ڈرو
تے آپت وچ اصلاح کرو تے اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو جے تساں مومن ہوئے۔
- ۳۔ بے شک مومن صرف اوہن جڈاں اللہ دا ذکر کیتا دیندے
انہیں دے ول ڈرو دیندن تے جڈاں انہیں تے اوندی
آیات پڑھیاں دیندن او انہیں دا ایمان دھیندن تے او
اپنے رب تے بھروسہ کریندن۔
- ۴۔ میرے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے جوگساں انہیں
کوں ڈتے فرج کریندن اوندے وچو۔
- ۵۔ ایسے اصلی مومن ہن تے انہیں دے اپنے درجے
ہن انہیں دے رب کنیں بخشش تے عزت والارزق۔
- ۶۔ جیویں اللہ سیں تیکوں کڈھیا یا تیبڈے گھر کنیں سبھا
نال تے مومنین دچو ہک ٹولہ ناپسند کریندا با۔
- ۷۔ حق دے ظاہر تھیوٹ دے بعد او تیبڈے نال بحث کریندن
ایویں بگدے جو او موت دو بھلیندے پین تے او ڈبے
کھڑن۔
- ۸۔ تے جڈاں اللہ سیں تہاڈے نال ڈو دچو ہک ٹولے
دا وعدہ کیتا با جو اوتہاڈے واسطے ہے تے تساں چاہندے با دے
جو تہا کوں اولے میرا بغیر ہمتیا یریں دے ہے تے اللہ
- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُ رَأَدَتْهُمْ إِنَّمَا أَزْكَوَةٌ عَلَى
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ②
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ③
- أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ④
- كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ⑤
- يُبَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ⑥
- وَإِذْ يَدْعُكَ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنهَآ لَكُمْ وَ
تُودُونَ أَنَ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَوَةِ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَن يَنْفِخَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ⑦

چاہندا ہا جو اوصیٰ کوں اپنے ٹنکیں نال ثابت کرے
تے کافریں دیاں پاٹراں پٹ ڈلیوے۔

۹۔ حق کوں غالب کرے تے کوڑ کوں مٹا ڈلیوے بھانویں
محرم ایگوں ناپس نہ کرن۔

۱۰۔ جہاں آساں اپنے رب کنیں فریاد کیتی تے اوں تہاڑے
کیتے قبول کیتی (تے اکھیں ابے شک میں اسخے ہزاراں
فرشتیں نال تہاڑی مدد کرن والا ہاں جیرھے ہک پے
دے بعد اندن۔

۱۱۔ تے انیکوں اللہ سیسں تہاڑے کیتے محض خوش خبری
بٹایا تے تاں جو تہاڑے دل تسلی پڑن تے مدد محض
اللہ سیسں کنیں اندی ۷ بے شک اللہ سیسں غالب تے
سیا نا ۶۔

۱۲۔ جہاں تہاڑوں گسل آندی پی ہائی اوندے دلوامن تے
آرام دی خاطر تے بھڑکنیں پائی لہانسی تاں جو پاک کرے
اوندے نال تے پیریں کردنجے آساں کنیں شیطان دا گند
تے تہاڑے دلیں کوں مضبوط کرے تے تہاڑے پیر
اوندے نال جہانی رکھے۔

۱۳۔ جہاں تہاڑے رب فرشتیں دو وحی کیتی بے شک میں
تہاڑے نال آں آساں مومنین دے پیر جہانی رکھو۔ میں
کافریں دے دلیں وچ رعب سیساں تے آساں انہیں
دے گردنیں تے حملہ کرتے انہیں دا دڑھاوڑھا کپ سٹو۔

۱۴۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول
نال دشمنی کیتی۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کرے بے شک اللہ سیسں سخت سزا ڈیوون والا ۷۔

۱۵۔ اے تہاڑے کیتے ہے آساں انیکوں چکھوتے بیشک
کافریں کیتے بھاوا عذاب۔

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ①

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ إِنَِّّي مُبْدئُكُمْ
بِالْحَقِّ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ②

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ
وَمَا الْقَصْدُ إِلَّا مِنَ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ③

إِذْ يُخَوِّتُكُمُ النَّعَاسُ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطْفَئَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمُ رِجْسَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ④

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ
آمَنُوا سَالِفِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ⑤

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَنْ يُشَاقِقِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑥

ذَٰلِكُمْ مَذْذُوقُهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ⑦

۱۶۔ اے ایمان والو جہاں تمہارا کافر ہے کون شکر دی صورت
وچ ملو تے انہیں کہیں کس نہ پھرو۔

۱۷۔ تے جیرھا اول ڈینہ اپنی کس پھریسی سوائے اوندے
جو جنگ کیتے جابد لینا چاہوے یا مومنین دے پے لشکر
دو ونجے او اللہ دا غضب گھن کے ولسی تے اوند اٹھکاڈ
دورخ تے لے بہوں براٹھکاڈ ۶۔

۱۸۔ تمہاں انہیں کول قتل نہیں کیتا تے اصل انہیں کول اللہ سیس
قتل کیتے تے تیں پھرنیں ماریا جہاں تیں پھرماریے
تے اصل اللہ سیس ماریے مومنین دے تے اللہ سیس ایندے
نال بہوں احسان کیتے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن
والا تے جانٹ والے ۷۔

۱۹۔ اے تہاڈے کیتے ہے تے بے شک اللہ سیس کافرین
دی تدبیر کول کمزور کرن والا ۸۔

۲۰۔ جے تمہاں فتح منگدے ہاوے تے تہاڈو فتح آگئی ۹
تے جے تمہاں باز آؤ جو اے تہاڈے واسطے چکا ۱۰
تے جے تمہاں ولا کر لیتو تے اسان اسرا ڈلیوں تے تہاڈا
جھہ تہاکوں اصلو کچھ وی فائدہ نہ ڈلیں۔ بحالوں او
بہوں وی ہووے تے بے شک اللہ سیس مومنین دے
نال۔

۲۱۔ اے مومنو! اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری
کرو تے اوں کہیں منہ نہ پھرو تے تمہاں سٹدے کھڑے ۱۱
۲۲۔ تے انہیں آلی کار نہ تھیو و جنہیں آکھئے اسان سٹے
تے او سٹدے نیں۔

۲۳۔ تے اللہ دے نزدیک اولوک ڈگرین کہیں دی بڑن
پوڑے تے گو نگے بن تے عقل نہیں کریدے۔

۲۴۔ تے جے اللہ سیس انہیں وچ کوئی چوچکائی ڈیکھے یا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا
فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ⑥

وَمَنْ يُولِهِمْ يُؤْخِذْهُمُ اللَّهُ إِلَى الْأَمْتَحَرَةِ الْقَتَالِ أَوْ
مُخَيَّرًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَا لَهُ
جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑦

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ
رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ
بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ⑧

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ ⑨

إِنْ تَسْتَفِيحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ
شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ⑩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلُّوا
عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ ⑪

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ⑫

إِنَّ شَرَّ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ⑬

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَاسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ

لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مَعْرُضُونَ ﴿۱۶﴾

تے انہیں کول (قرآن) سٹاوے ہاتے جے انہیں کول
سٹاوے ہاتے ول وی او انکار کرن ہاتے منہ پھر گھنن ہا
۲۵۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی گال سٹو جڈاں
او تہا کول جیندا کرن کیے سڈے تے جاں گھنوبے شک
اللہ سیس آدمی تے اوندے دل وچ حائل تھی ویندے
تے بے شک او اوندو کھٹے کیے ولین۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرَّةِ وَالْمَرَّةِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تَحْشُرُونَ ﴿۱۷﴾

۲۶۔ تے تساں فتنہ کنیں پجو جیرھا صرف خاص کر ظالمیں
کول نہ پھنسی تے جاں گھنوبے شک اللہ سیس ڈاڈھا
عذاب ڈیون والا۔

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
خَاصَّةً وَعَلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۸﴾

۲۷۔ تے یاد کرو جڈاں تساں تھوڑے ہاوے تے زمین
وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوے تساں ڈر دے ہاوے
جو لوک تہا کول جھٹی نہ مار گھنن اوں تہا کول پناہ ڈتی تے
اپنی مدد نال تہا ڈی تائید کیتی تے تہا کول رزق ڈتے
سی پاک چیزیں داتاں جو تساں شکر کرو۔

وَإِذْ كُنْتُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْآرْضَ
تَحْفَافُونَ أَنَّ يَتَخَذَفَكُمُ النَّاسُ فَالْمُكْرَ وَأَيَّدَكُمْ
بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ اے ایمان والو اللہ تے اوندے رسول نال
خیانت نہ کرو تے نہ اپنے امانتس وچ خیانت کرو
تساں جانڈے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْثَلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جاں گھنوبے شک تہا ڈے اموال تے تہا ڈے
بال آزمائش ہن تے بے شک اللہ سیس کنیں
بہوں ڈاڈھا۔

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ
وَأَنَّ
اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ اے مومنو جے تساں اللہ کنیں ڈرو تے او تہا ڈے
کیے سچ تے کوڑ کول نکھیڑ ڈیسی تے تساں کنیں تہا ڈیل
برائیاں دور کر ڈیسی تے تہا کول بخش ڈیسی بے شک
اللہ سیس وڈے فضل والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
دُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ تے جڈاں کافر تہا ڈے خلاف تدبیرال کریندے پئے ہن
تاں جو تیکوں قید کر ڈیون یا تیکوں قتل کر ڈیون یا تیکوں

وَإِذْ يَنْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَنْكُرُونَ وَيَكْفُرُونَ وَاللَّهُ خَبِيرٌ

النَّكِرِينَ ۝

کڑھ ڈیون۔ تے او تدبیر کریندے پئے ہن تے اللہ وی تدبیر کریندا پیا ہاتے اللہ سیس بہوں چنگا تدبیر کرن والا ۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے سالوی آیات پڑھیاں دیندن تے آہن اسان سن گدھے جے اسان چاہوں ہاتے ایجو جیہاں کلام اسان وی اکھ سبگدے ہا سے اے صرف پہلے لوکس دیاں کہانیاں ہن۔

۳۳۔ تے جڈاں انہیں آکھیا اے اللہ جے اے حق تے تیلے ولوء تے توں ساڈے اتے پتھر وسا آسمان کنیں یا ساکوں بکھ ڈیون والا عذاب ڈے۔

۳۴۔ تے اللہ سیس انہیں کوں کیوں عذاب ڈیوے ہا جے تیں توں انہیں وچ ہاویں تے اللہ سیس انہیں کوں عذاب ڈیون والا جے او بخشش منگدے پئے ہون۔ ۳۵۔ اے کیویں قہی سبگدے جو اللہ سیس انہیں کوں عذاب نہ ڈیوے ایں حال وچ جو او مسجد حرام کنیں رکیندن تے نہ او ایندے متولی ہن او دے متولی تے صرف متقی ان تے اصل وچ بہوں سارے لوک نہیں چاڈے۔

۳۶۔ تے انہیں دی نماز خانہ کعبہ دے نزدیک سوائے تائیں تے سیس دے کھ نہیں تے تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں انکار کریندے ہاوے۔

۳۷۔ بے شک کافر اپنے مال خرچیندن تاں جو اللہ دی راہ کنیں روکن او خرچیندے رہ ولین دل اے انہیں کیتے حسرت دی وجہ بن ولین دل اے ہر بیج ولین تے جہنم انکار کیتے او جہنم دو کھٹے کیتے ولین۔

۳۸۔ تاں جو اللہ گندے کوں چنگے کنیں نکیر ڈیوے تے کھ گندیں کوں نہیں تے سٹ ڈیوے تے انہیں کوں

وَإِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَبَّحْنَا لِلَّهِ تَعَالَىٰ ۚ لَعَلَّنَا مِثْلَ هَٰذَا ۚ إِنَّ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

وَإِذَا قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِن عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ أَوِ انزِلْ عَلَيْنَا نَارٌ ۚ أَلَيْسَ لَكَ بِهَٰذَا ۙ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝

وَمَا لَهُمْ آلَافٌ يَّعِزُّ بِهِمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِن أَوْلِيَآؤُهُ إِلَّا الْمُتَفَقِّهُونَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَافَؤُا تَصَدِيقًا ۚ فَلَوْ رُفِعُوا الْعَذَابُ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسَمَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ ۝

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ

أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ دھانک بنا ڈیوے دل اوں دھانک کوں دوزخ وچ

سٹ ڈیوے۔ ایسے لوک گھانا پاوٹن والین۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ

۳۹۔ توں آکھ کافرین کوں جے او باز آونجن تے انہیں

سَلَفٌ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦١﴾

دے اوگناہ معاف کر ڈتے ولین جیرے انہیں پہلے

کیتن تے جے او دلا شرارت کر لین تے پچھیں پھیں دی

سنت گذر چکی۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

۴۰۔ تے تساں انہیں نال جنگ کرو او تیں جو فتنہ باقی نہ

كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنْ أُنتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٢﴾

رہوے تے دین سارا اللہ دا تھی دجے تے جے او باز آونجن

تے بے شک اللہ سیس ہو او کریندن اونکوں ڈہدا

کھڑے۔

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلٰكُمُ نِعَمَ الْمَوْلٰی

۴۱۔ تے جے او دلا شرارت کرن تے جان گھنوبے شک

وَنِعَمَ النَّصِيرُ ﴿٦٣﴾

اللہ سیس تہا ڈا مولا کینجا چنگا مولیٰ تے کینجا چنگا

امدادی۔

وَاعْلَمُوا أَنَّا غَنَيْنٰكُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُسْرًا

۴۲۔ تے تساں جان گھنوبے شک تہا کوں جو کچھ

وَاللَّسُّوْلُ وَلِذِي الْقُرْبٰی وَالْيَتٰمٰی وَالْمَسٰكِیْنِ

غنیمت وچ ملے تے بے شک اللہ دا تے رسول دا

وَابْنِ السَّبِیْلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَرْسَلْنَا

تے کوہر دے سکس دا تے میتیں دا تے مسکین دا تے

عَلٰی عَبْدِنَا یَوْمَ الْفُرْقَانِ یَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعِیْنِ وَاللَّهُ

مسافریں دا پونجھال حمد جے تساں اللہ تے ایمان ایندے

عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِیْرٌ ﴿٦٤﴾

تے جو اساں لہائے اپنے بندے تے اوں ڈینہہ جڈاں

سچ تے کوڑ دا نکھڑا تھے جیرے ڈینہہ ڈوہیں لشکر آئے

سامنے تھین تے اللہ سیس ہر چیز تے قادر۔

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدِّنْیَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ

۴۳۔ جڈاں تساں اور صلی کندھی تے ہاوے تے او

الْقَصُوِّ وَالْكَافِیْنَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَا تَوْاعَدْتُمْ

پرلی کندھی تے بن تے قافلہ تہا ڈے تلویں پاسے ہا جے تساں

لَا تَخْتَلَفْتُمْ فِی الْبَیْعَةِ وَلَكِنْ لِّقَضٰی اللَّهِ

انہیں نال وعدہ دی کریندے تے تساں میعاد وچ

أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّجَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَیْعَتِهِ

اختلاف کریندے اصل لے سہے جو اللہ اوں گال کوں

وَيُحْیٰی مَنْ حَتَّى عَنْ بَیْعَتِهِ ذٰلِكَ اللَّهُ

پورا کر ڈتے جرمی گال دا او فیملہ کر مچکيا ہاتے تساں جو جیہا

لَسَنِیْعٌ عَلِیْمٌ ﴿٦٥﴾

دلیل نال ہلاک تھیندے اوں کوں ہلاک کرے تے

جیرھا دلیل نال جیندا تھیندے اونکوں جیندا کرے
تے بے شک اللہ سیس بہوں سُنن والا تے جانن

والاء۔

۴۳۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں کوں خواب وچ تہا کوں
تھوڑا کر کے ڈکھائے جے او تہا کوں بہوں کر کے ڈکھلیندا
تے تہاں بیلے پئے وچو ہاتے ایں معاملے وچ تنازعہ
کرو ہا اصل اللہ سیس تہا کوں پچائے تے او بے شک
بہوں جانن والاء ولس دی گالیں کوں۔

۴۵۔ تے انہیں کوں جنگ دے وقت تہا ڈی نظریں
وچ تھوڑا کر کے ڈکھلیندا پیا ہا تے تہا کوں انہیں دی
نظریں وچ تھوڑا تاں جو او گال پوری کرے جیندا اول
فیصلہ کیا ہا تے سارے معاملے اللہ سیس دو ولانے
ولیں۔

۴۶۔ اے مومنو! جڈاں تہاں کہیں لشکر دے سامنے
تھیوو تے اپٹے پیر جمائی رہو تے اللہ کوں بہوں
یاد کرو تاں جو تہاں کامیاب تھیوو۔

۴۷۔ تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو
تے تنازعہ نہ کرو نہ تاں بیلے پئے ولسو تے تہا ڈا
رعب ختم تھی ولسی تے صبر کرو بے شک اللہ سیس
صبر کرن والیں دے نال۔

۴۸۔ تے انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو جیرھے اپٹے گھریں
چو ٹکدن کیڑے تے لوکیں کوں ڈکھاوٹ کیتے تے اللہ
دے رستے کنیں رکنیدن تے اللہ سیس جو او کریندن
او تباہ کرن والاء۔

۴۹۔ تے جڈاں شیطان انہیں کوں عمل سوٹھے کر کے
ڈکھائے تے آکھیں راج کوئی دی لوکیں وچو تہا بے اتے

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكٍ قَلِيلًا وَكَثِيرًا لَّهُمْ
كَثِيرًا لِّفَسْلِهِمْ وَلَسْتَ تَزْعُمُ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
إِنَّهُ عَلَيْهِمْ بَدَايَاتُ الصُّدُورِ ﴿۴۳﴾

وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ إِذَا الْفَتْحُ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَ
يُقَلِّكُمُ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا
وَلِلَّهِ اللَّهُ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿۴۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُيِّمَتْ فِتْنَةٌ فَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۶﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۴۷﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ يَنْهَوُكُمْ
وَقَالَ النَّاسُ وَيَصْطَرِّفُ اللَّهُ الْأُمُورَ وَاللَّهُ
يَمَّا يَعْصُونَ عِيطُ ﴿۴۸﴾

وَإِذْ نَسَخَ اللَّهُ الْبَيْتَ لِيُظْهِرَ لَهُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا غَالِبَ
لَهُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنَّ جَارَكُمْ لَمَّا بُرِئُوا

الْفِتْنِ نَكْصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ
إِنِّي أَدْرِي مَا لَا تَدْرُونَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝

۝

غالب نہیں تھی بلکہ تھے میں تہاڑا امدادی آں تے جڈاں
ڈوہیں لشکر آئے سائے تھیں او اپٹیں کھیں تے پھریا
گئے تے آکھیں بے شک میں تساں کنیں۔ بیزار آں
بے شک میں او ڈہلا پیاں جو تساں نوے ڈہرے پئے
میں اللہ کنیں ڈرداں تے اللہ سیئیں سخت عذاب ڈیوں
والا ۷۔

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ
هُوَآءٌ دِينُهُمْ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ۝

۵۰۔ جڈاں منافق تے اولوک جنہیں دے دلیں وچ
بیماری آکھے جو انہیں دے دین انہیں کوں غرہ کر
ڈتے۔ تے حیرھا اللہ تے بھروسہ کرے تے بے شک
اللہ سیئیں غالب تے بہوں سیانہ ۷۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَكَّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَلْمَلَكَةِ يُضْرِبُونَ
وُجُوهُهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوهُوَ أَعْلَابُ النَّحْوِيِّ ۝

۵۱۔ تے جے توں ڈیکھ گھنیں جڈاں فرشتے کافریں
دی جان کٹھیندن او انہیں دے منہ تے کٹڈیں تے ٹاں
مریندن تے آبدن تساں چکھو ساڑن والا عذاب۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ۝

۵۲۔ اے ایں واسطے ہے جو تہاڑے جتیں کیتے تے
بے شک اللہ سیئیں اپنے بندیں تے اصلو ظلم نہیں
کرنی ۷۔

كَذَٰبٌ إِلٰهٍ فَرَعُونَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۵۳۔ فرعون دی قوم دے تے اوں کنیں پہلے لوکیں دے
عذاب آلی کار انہیں دی اللہ دی آیات دا انکار کیتا ہا
تے اللہ سیئیں انہیں کوں پکڑیا انہیں دے گناہیں دی
وجہ نال بے شک اللہ سیئیں طاقتور تے ڈاڈھی سزا
ڈیوں والا ۷۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مَغْبُوتًا نِّعْمَةً أَنعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ
حَتَّىٰ يَغْيِرُوا مَا بَأَنفُسِهِمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

۵۴۔ اے ایں واسطے جو بے شک اللہ سیئیں کیں نعمت
کوں تبدیل نہیں کرنی ۷ حیرھی اوں کہیں قوم تے کیتی
ہوے جے تیں او اپنے آپ کوں نہ بدلن تے بے شک
اللہ سیئیں بہوں سنن والا تے چاٹن والا ۷۔

كَذَٰبٌ إِلٰهٍ فَرَعُونَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا

۵۵۔ آل فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں آلی کار انہیں اپنے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الَّذِينَ يَدُّونَ بَيْنَ يَدَيْكُمْ وَيُفْتِنُوكُمْ وَأَعْوَفُوا أَلْ
فَعْدُونَ وَكُلُّ كَاذِبٍ عِندَ اللَّهِ ۝۵۹

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ۝۶۰

الَّذِينَ عَاهَدُوا مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مِرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ۝۶۱

فَأَمَّا تَثَقُّفَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرَّدَ بِهِمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝۶۲

وَأَمَّا تَخَافُكَ مِنْ قَوْمٍ خِيفَتَهُ فَأَنْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى
سَوَاءٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْغَائِبِينَ ۝۶۳

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا ۚ إِنَّهُمْ لَا
يُحْزَنُونَ ۝۶۴

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ
مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَظْلَمُونَ ۝۶۵

وَأَنْ جُنُودًا لِلَّهِ فَاخْجَلْهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۶۶

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ

رب دی آیات کوں جھٹلایا باتے اسان انہیں کوں
انہیں دے گناہیں دی وجر نال ہلاک کیتا باتے آل
فرعون کوں اسل عرق کیتا باتے لے سارے ظالم ہن۔
۵۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک کافر ڈنگھیں کنیں
وی بدترن تے او ایمان نیں ایندے۔

۵۷۔ او لوک جنہیں نال تیں وعدہ کیتے ول او اپنا وعدہ
تروڑنیدن ہر پھیرے تے او ڈر دے نیں۔

۵۸۔ پچھیں توں جڈاں جنگ و جج انہیں کوں قابو کر گئیں
تے حیرا لشکر انہیں کنیں پچھو اوں کوں دی درکاڑے
تاں جو انصیت پکڑن۔

۵۹۔ تے جے تیکوں کہیں قوم کنیں وعدہ تروڑن دا ڈر
ہوے تے توں دی اوں وعدہ تروڑ ڈے بے شک
اللہ سئیں وعدہ تروڑن والیں کوں پسند نیں کریندا۔

۶۰۔ تے کافر لے خیال نہ کرن جو او اگو و دھ و لیس
بے شک او برائیں سبگدے۔

۶۱۔ تے تساں جتنا کر سبگدے اپنی طاقت جمع کرو
سرحدیں تے چھاوٹیاں بٹاکے تے انہیں نال تساں اللہ
تے اپٹے دشمنیں کوں تے انہیں کوں جیرے انہیں دے
علاوہ ہن جنہیں کوں تساں چاڈے نوہے ڈریندے اللہ
انہیں کوں چاڈے تے اللہ دے رستے وچ تساں جو
کچھ وی خرچ کریندے او ادا پورا بدلہ تہا کوں بٹا ویسی
تے تہا ڈے اتے ظلم نہ کیتا ویسی۔

۶۲۔ تے جے او صلح تے تیار تھیون تے توں وی تیار
تھی اللہ تے بھروسہ رکھ بے شک او بہوں سُنَّ
والا تے چاٹن والا۔

۶۳۔ تے جے تیکوں دوکھا ڈیوٹ دا ارادہ کرن تے بیشک

الَّذِي آتَاكَ بِضُرٍّ وَيَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

اللہ سب سے تیز دیکھ رہا ہے اور ہر عین اپنی مدد نال
تے مومنین نال تیکوں مضبوط کیا ۔

وَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مَا أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۴۔ تے انہیں دے دلیں کوں ملائی جے توں او سب
کچھ جو زمین وچ خرچ کریں باول وی توں انہیں دے
دلیں وچ محبت پیدا نہ کر سگیں ہا تے بے شک اللہ سب
انہیں دے دلیں کوں ملائے تے او بہوں غالب تے
بہوں سیانہ ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ۝

۶۵۔ اے نبی ! اللہ تے تیری پیروی کرن والے
مومن تیرے کیتے کافی بن ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ خُذْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَبِرُوا وَيَغْلِبُوا مَا تَتَيْنَ وَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۝

۶۶۔ اے نبی توں مومنین کوں دلا ولا جنگ کیتے آدہ
جے تہاڑے وچ ۲۰ صبر کرن والے ہوں تے او
ڈو سوتے غالب آویں تے جے تہاڑے وچ سو
ہوں تے او غالب آویں ہزار کافریں تیں اس واسطے جو
او لوک سمجھدے نیں ۔

إِنَّ خِفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝

۶۷۔ ہٹ اللہ سب اس بوجھ وچ کمی کر رہی تے او کوں
پتہ جو تہاڑے وچ کمزوری ہٹ جے تہاڑے
وچ سو صبر کرن والے ہوں تے ڈو سوتے غالب
آویں ۔ تے جے تہاڑے وچ ہزار ہوں تے او ڈو
ہزار تے غالب آویں اللہ دے حکم نال تے اللہ سب
صبر کرن والیں دے نال ۔

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى خَلَّ يَتَخَنَ فِي
الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ النَّبَاةِ وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۸۔ نبی دی اسے شان نیں جو اونڈے قیدی بن جے
تیں او زمین وچ خون نہ دباوے تساں دنیا دال
چاہندے تے اللہ آخرت چاہندے تے اللہ غالب
تے بہوں سیانہ ۔

لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَنَسَكَّرْنَا مَا أَخَذْتُمْ
عَذَابًا عَظِيمًا ۝

۶۹۔ جے اللہ دا فیصلہ گذر نہ چکیا ہونے ہا تے جو تساں
فدیہ گدھے اونڈا تہا کوں وڈا عذاب پکڑے ہا ۔

فَكُلُوا مِنَّا غَنِيَتُمْ حَلَائِكُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

۴۰۔ ہن تساں کھاؤ جیرما تہا کول مال غنیت ملے حلال تے پاک تے اللہ دا تقویٰ اختیار کرو بے شک اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنَّ يَعْلَمَ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِيَكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

۴۱۔ اے نبی جیرمے تہاڑے ہتھیں وچ قیدی ہن انہیں کول آکھ جے اللہ سیس تہاڑے دیں وچ بھلائی بڑھی تے جو تساں کنیں گدھا گئے اوں کنیں چنگا تہا کول ڈیسی تے تہا کول بخش ڈیسی۔ تے اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

وَإِنْ يُؤْذُوا وَخِيتَلَكُمْ فَقَدْ ضَاوَا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۴۲۔ تے جے اوتیڈے نال وعدہ تروڑن دا ارادہ کرن تے ایں کنیں پہلے او اللہ نال وی خیانت کر چکین تے اوں انہیں کول تہاڑے قبضے وچ کر ڈتے تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے سیانا۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَا يَتَرَهُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجَرُوا وَإِنْ اسْتَضَرُّوْكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

۴۳۔ بے شک مومن تے جنہیں ہجرت کیتی تے اپنے اموال تے جانیں نال اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے امداد کیتی اے لوک ہک ڈو جھے دے سبکتی ان تے جیرمے ایمان گھن آئن تے انہیں ہجرت نیں کیتی تیڈا انہیں دی سنگت نال کوئی وی تعلق نیں جے میں او ہجرت نہ کرن تے جے او دین دے ملے وچ میں کنیں مدد ممکن تے امداد تیڈا فرض سوائے اوں قوم دے خلاف جینے نال تیڈا معاہدہ تے اللہ جو تساں کریندے ڈھلا کھڑے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ لَكِنَّ فِشْنَهُ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ۝

۴۴۔ تے کافر بعض بعض دے سبکتی ان جے تساں ایویں نہ کریسوتے زمین وچ فتنہ تے بہوں وڈا گھیر پیدا تھی ویسی۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

۴۵۔ تے جیرمے مومن تے انہیں ہجرت کیتی تے اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝

امداد کیتی ایسے لوگ سچے مومن انہیں کیتے بخشش تے
عزت والارزق۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَحَدَّوْا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

۷۶۔ تے جیرھے ایندے بعد ایمان گھن آئن تے انہیں
ہجرت کیتی تے جہاد کیا تہا بڑے نال دل کے او تہا بڑے
پیش و پیچو ہن تے رشتے دار انہیں دے بعض بعض نہیں دے
قریبی ہن اللہ دے حکم نال بے شک اللہ سبیں برتے
کوں بہول جا ٹدے۔

سورة توبہ مدنی ۷۷ آیتیں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعیں۔

- ۱۔ اللہ تے اوندے رسول ولوبریت دا اعلان انہیں مشرکین
کئیں جنہیں نال شرط پدھی گئی بائی۔
۲۔ ہن تساں چارہینے زمین وچ ٹرو پھرتے جاں گھنوں
جو تساں اللہ سیس کوں ہرا نوڑے سبگدے تے اللہ سیس
کافریں کوں ذیل کرن والا۔
۳۔ تے اللہ تے اوندے رسول ولو لوکس وچ حج اکبرے
ڈینہ لے اعلان جو بے شک اللہ سیس مشرکین کیں بے زار
تے اوندرا رسول کجے تساں توہ کر گھنرتے تہا بڑے کیتے چکاء
تے جے تساں پھر وچرتے جاں گھنوبے شک تساں اللہ سیس
کوں نوڑے ہرا سبگدے تے کافریں کوں ڈکھ آ لے عذاب
دی خوشخبری ڈے بڑے۔
۴۔ سوائے انہیں لوکس جے مشرکین وچ جنہیں نال تساں
 وعدہ کیا ہاتے انہیں اوں معاہدے کوں ذرہ دی نیس
تروڑیا تے تہا بڑے خلاف کہیں دی امدادیں کیتی تے
تساں انہیں دی مدت تک انہیں نال عہد پورا کرو بے شک
اللہ سیس قیق کوں پسند کریندے۔
۵۔ تے جڈاں عزت والے جینے گذر وچن پھیں تساں مشرکین
کوں قتل کرو چھتاں انہیں کوں لہوتے انہیں کوں پکڑوتے
انہیں کوں قید کروتے انہیں واسطے ہر پکھن والی جاتے
بہرتے جے اتوہ کر گھنرتے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیلن
تے ول تساں انہیں دی راہ چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سیس
بہوں بخش والا تے بہوں رحم کرن والا۔
بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ
الشُّرِكِينَ ۝۱
فَسِينَخَانِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُغْزِي الْكَافِرِينَ ۝۲
وَإِذْ قَالَ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الشُّرِكِينَ ۝۳ وَرَسُولُهُ
فَإِنْ تَبَخَّرْتُمْ فَهَوْخِيرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَوُا ۝۴
أَنكُم غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِيرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَذَابِ إِلِيمٍ ۝۵
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الشُّرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا
شَيْئًا وَلَمْ يَظَاهَرُوا عَلَيْكُمْ أَهْلًا فَأَتَوْا إِلَيْهِمْ
عَاهِدُهُمْ إِلَىٰ مَدَنِيَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝۶
فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاتْلُوا الشُّرِكِينَ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوا مِنْهُمْ وَاعْتَدُوا
لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝۷

وَلَا يَحُدُّ شُرَكَائِيَّ وَلَا يَحُدُّ شُرَكَائِيَّ
كَلَّمَ اللَّهُ ثُمَّ ابْلَغَهُ مَا مَنَّهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ①

۵

۶۔ تے جے مشرکین وچو کوئی تیں کیں آم شام شگے تے
ڈے ڈے تاکہ او اللہ دیاں گالیں سُن گئے ول
اونکوں اوندی امن دی جاتیں پچا ڈے لے ایں واسطے
ہے جو بے شک لے انجی قوم جیڑھی پاڈی نیں۔

كَيْفَ يَكُونُ لِلشَّارِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ②

۷۔ تے مشرکین نال اللہ تے اوندے رسول دا کیوں معاہدہ
تھی سگدے سوائے انہیں دے جنہیں نال لساں مسجد
حرام دے کوہر معاہدہ کیتے تے جے تیں او تہا ڈے واسطے
قائم رہن تے لساں دی انہیں واسطے قائم رہو بے شک
اللہ سٹیں متقیں کوں پسند کریندے

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَقْبَلُوا مِنْكُمْ إِلَّا
وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَهِهِمْ وَتَأْتِي قُلُوبُهُمْ
وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ③

۸۔ کیوں تھی سگدے او تہا ڈے اتے غالب آؤ جن
تے او تہا ڈے نال نہ کیں معاہدے دی تے نہ کیں
رشتہ داری پرواہ کریندن او تہا کوں اپنے من نال عرش
کریندن تے انہیں دے دل انکار کریندن تے انہیں
وچو بہوں سارے نافرمان۔

اسْتَرَدَّوْا بِآيَاتِ اللَّهِ تَسَاءً قَلِيلًا قَصْدًا وَعَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ④

۹۔ انہیں اللہ دی آیات کوں تھوڑا مل گھن کے ویجے ڈتے
تے اوندے رستے کیں لوکس کوں روکے بے شک او
جو عمل کریندن بہوں بُرا۔

لَا يَقْبَلُونَ فِي مَوَدِّعٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُعْتَدُونَ ⑤

۱۰۔ اے مومن واسطے کہیں رشتے داری تے وعدے دا
لحاظ نیں کریندے ایجے لوک حد کیں ودھن والہن۔
۱۱۔ تے جے او توبہ کرن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون
تے اودینی بھراہن۔ تے اسان علم دالی قوم کیتے اپنی آیات
کھول کھول کے بیان کریندے ہن۔

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ
فِي الدِّينِ وَتَفْصِيلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑥

۱۲۔ تے جے او قساں تروڑ ڈیون اپنے عہدے بعد
تے تہا ڈے دین وچ طے مارن تے لساں وڈے
کافریں نال جگہ کر بے شک انہیں دیاں قساں کوئی نیں
تساں جو اوباز آؤ جن۔

وَإِنْ تَكُونُوا إِيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا
فِي دِينِهِمْ فَمَا يَتْلُوا آيَاتَهُ الْكُفَرَاءُ إِنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
لَهُمْ لَعْنُهُمْ يَنْتَهُونَ ⑦

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوا قَوْلَ آلِ مَرْثَةٍ أَخْشَوْهُمْ فَلَهُ
أَحَقُّ أَنْ يَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ کیا تمساں اوں قوم نال نورے لڑدے جنہیں اپیاں قساں
تروڑیں تے پکا ارادہ کیتے نیں رسول کوں کڈھن داتے
پہلی دفعہ شروع دی اوناہیں کیتے کیا تمساں انہیں کنیں
بُڑ دے عجبے شک اللہ سیئں زیادہ حق رکھیندے جو
اوں کنیں بڑو جے تمساں مومن ہورے۔

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتَكُفِّرُ بَنِيكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيُغْفِرْ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

۱۴۔ انہیں نال جنگ کرو اللہ سیئں انہیں کوں تہا بڑے
ہمتیں نال غلاب ڈیسی تے انہیں کوں ذلیل کرلیسی تے
انہیں دے خلافت تہا بڑی مدد کرلیسی تے مومنین دے
ہاں ٹھہرلیسی۔

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

۱۵۔ تے انہیں دے دلس دی کاوڑ دور کرلیسی تے اللہ
جیندے اتے چاہندے رحمت کریندے تے اللہ سیئں
بہوں چاٹنڈ والا تے سیانا۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ يَهْدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَخْذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَ
لَا الْمُؤْمِنِينَ وَ لِيُجْزِيَ اللَّهُ خَيْرَ بَيْنَمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ کیا تمساں خیال کریندے جو تہا کوں چھوڑ دیا ویسی
تے اچھٹی تیں اوں تہا بڑے وچو جہاد کرٹ والیں کوں تے
انہیں کوں جنہیں اللہ تے اوندے رسول تے مومنین دے
سوا کہیں کوں گھانا سنگتی نیں بٹایا ظاہر نیں کیتا تے اللہ سیئں
باخبر جو تمساں کریندے۔

مَا كَانَ لِلشُّرَكِيَّةِ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَهِدِينَ
عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ مشرکین دا لے کم نیں جو آباد کرن اللہ دیاں مسجدیں
لپے خلافت کفر دی گواہی ڈیوٹ دے بعد ایسے لوکن جنہیں
دے اعمال و بیج گبن تے او دوزخ وچ بہوں دیر
تیں رہن۔

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى
أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ صرف او آباد کریندے اللہ دی مساجد جیرھا اللہ تے
آفرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آئے تے نماز پڑھے
تے زکوٰۃ ڈیوے تے سولے اللہ دے کہیں کنیں نیں
بُڑدا۔ لے تھی بگدے جو لے لوک ہدایت پادن والیں
وچو تھی دینجن۔

أَجْعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَوْنَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ

۱۹۔ کیا تم اس جا میں کون پانی پلاؤں تے مسجد کوں آباد
کرن کوں ایویں سمجھ گدھے جیویں اللہ تے ایمان گھن
آؤں تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرن، اللہ دے نزدیک
اے بکو جہیں کم نیئں تے اللہ سیں ظالم قوم کوں سدھارستہ
نیئں بلکلیندا

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ جیرے ایمان گھن آنن تے ہجرت کیتی تے اللہ دے
رستے وچ اپنے اموال تے جانیں نال جہاد کریندن انہیں
والہد کئیں بہوں وڈا درجہ تے ایہے لوک کامیاب
تھیندن والہن۔

يُثَبِّرُ لَهُمُ رِبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں داریب انہیں کوں اپنے ولورحمت دی خوشخبری
ڈیندے تے رضامندی دی تے باعین دی انہیں وچ
انہیں کیستے برپا دیالعتاں ہن۔

خُلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ او ہمیشہ انہیں وچ رہن بے شک اللہ کئیں بہوں
وڈا اجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
أَوْلِيَاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ
مِّنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ اے مومنو! اپنے پیرو بڑے تے بھرنویں کوں سبقتی
نہ بناؤجے اوکفر نال ایمان کئیں زیادہ محبت کرن تے
جیرہا تہا بڑے وچو انہیں کوں سبقتی بٹھسی تے ایہے
لوک ظالم ہن۔

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَمْشُونَ
كِسَادَهَا وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴

۲۴۔ توں اکھ بے تہا بڑے پیرو بڑے تے تہا بڑے پتر
تے تہا بڑے بھرتے تہا بڑیاں زالیں تے تہا بڑے سکے
تے مال جیرے تساں کماؤں تے تجارت جیندے نقصان
وا تہا کوں ڈرتے مکان جیرے تہا کوں چنگیں لگدن
اللہ تے اوندے رسول تے اوندے رستے وچ جہاد
کئیں زیادہ پیارے لگدن تے پچھیں تساں انتظار کروجے
تیں اللہ سیں اپنا فیصلہ کر ڈیوے تے اللہ سیں نافرمان
قوم کوں ہدایت نیئں ڈیندا۔

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۖ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ
إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كُنُوزُكُمْ فَلَمْ تُفْنِنْ عَنْكُمْ شَيْئًا وَ
ضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ
مُدْبِرِينَ ۝

۲۵۔ تے اللہ سیس تہا بڑی بہوں جہیں تے امداد کیتی ۛ تے
جنگ حنین دے دینہ دی جڈاں تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کوں
عزہ کر ڈتا تے اوں تہا کوں کوئی فائدہ نہ پہچایا ہاتے
زمین کھلی ہوئی دے باوجود تہا بڑے اتے تنگ تھی
گئی تے ول تساں منہ پھیر کے کنڈیتے پھیریں ولہوے۔

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝

۲۶۔ ول اللہ سیس اپٹے رسول تے تے مومنین تے
تسلی لہائی تے انجیے لشکر لہائے جنہیں کوں تساں
ڈکھ نہ سگدرے ہادے تے کافریں کوں عذاب ڈتے سی
تے کافریں دی ایسا جزا ۛ۔

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۲۷۔ تے ول اللہ سیس رھت کر لیس ایندے بعد جنہیں دے
اتے چاہی تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الشُّرُكُونَ بَحْسٌ فَلَا يَفْرُقُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ مَا مَهَّمْهُدَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۲۸۔ اے مومنو! بے شک مشرک پلین تے او مسجد
حرام دے کو لہو نہ آون این سال دے بعد جے تہا کوں
غربت دا بڑا ہوسے تے جلدی اللہ سیس تہا کوں اپٹے
فضل نال امیر بٹا دیسی جے او چاہی بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانہ ۛ۔

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ۚ يَعْطُوا الْحِجَّةَ
عَنْ يَدٍ وَهُمْ صُغُرُونَ ۝

۲۹۔ انہیں لوکیں نال جنگ کرو جہیں اللہ تے آخرت دے
دینہ تے ایمان نیں ایندے تے جو اللہ تے اوندے
رسول حرام کیتے اوں کوں حرام نیں کریندے تے جنہیں لوکیں
کوں کتاب ڈتی گئی ۛ انہیں لوکیں دچو پے دین کوں اختیار
نیں کریندے جے تیں او جزیہ ناں ڈیون ہتھ نال
تے او ماتحت تھی دجن۔

۳۰۔ تے یہود اکھیا جو عزیر اللہ دا پتر تے عیسائیں اکھیا
مسیح اللہ دا پتر تے انہیں دے اپٹے منہ دیاں گاہیں ان
اداپے کیں پہلے کافریں دی نقل کریندن اللہ ہلاک

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ
ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۚ قَاتِلْهُمْ اللَّهُ أَلَىٰ يَوْمِكُمْ ۝

کرنیں اور سچائی کہیں کیوں پریں دیندے ہیں۔

۳۱۔ انہیں اپنے اجمار تے رہبانیں کول اللہ دے سوا رب بنانگدھے تے مسیح ابن مریم کول وی تے انہیں کول سوائے ہک خدای عبادت دے کوئی حکم نہ بڑتا گیا با اوندے سوا کوئی معبود نہیں او پاک جو او شرک کریندن۔

۳۲۔ او چا بندن جو اللہ دے نور کول مسما بڈیون اپنے منہ نال تے اللہ اندے سوا ہر گال دا انکار کریندے جو او اپنے نور کول پورا کرے بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۳۳۔ او ہو جیں اپنے رسول کول ہدایت تے سپے دین نال پھٹے تال جو اونکوں ہے سارے دینیں تے غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۳۴۔ اے مومنو بے شک بہوں سارے اجمار تے رہبان لوکیں دا مال ناجائز طریقے نال کھنڈن تے اللہ دے رستے کئیں کھنڈن تے جیرھے سونا چاندی کھٹا کریندن تے اوں کول خرچ نہیں کریندے اللہ دے رستے وچ توں انہیں کول ڈکھ ڈیوٹن والے عذاب دی غرض جزی ڈیوے۔

۳۵۔ جڈاں اوندے تے دوزخ دی بھا بھڑکائی ویسی تے اوندے نال انہیں دے متھے تے پاسے تے کنڈیں تے دانگ لائے وین آکھیا ویسی ایمو جو تساں اپنے واسطے کھٹا کیتا تاں اوندانرا چکھو جو تساں کھٹا کریندے ناوے

۳۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک جینے دی گٹھری بارھاں جینے ہن اللہ دے علم وچ جڈاں دا اوں آسمانیں نے زمین کول پیدا کیتے تے انہیں وچو چار عزت والے جینے ہن اے قائم رہن والا دین تساں انہیں دے بارے وچ اپنے تے ظلم نہ کرو تے مشرکین نال جنگ کرو سارے

إِن تَحَدُّواْ أَحْبَارَهُمْ دَرَبًا نَّهُمْ أَدْبَابًا قِنْ دُونِ
اللّٰهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ وَمَا أُمُودًا إِلَّا لِيُعْبَدُواْ
إِلَٰهًا وَاحِدًا لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَنَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُواْ نُورَ اللّٰهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللّٰهُ
إِلَّا أَن يَتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَنُورِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مِنَ الْآحْبَارِ وَالرَّهْبَانِ
لِيَآْكُلُواْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْأَسْطِطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ
وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

يَوْمَ يُحْىٰ عَلَيْهِمَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُكُلَىٰ بِهَا جَبَاهُمَا
وَجُنُوبُهُمَا وَظُهُرُهُمَا هَٰذَا مَا كُنْتُمْ لَا نَفْسُكُمْ
فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ
اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ
ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَآفَّةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

جیویں او تہاڑے نال سارے جنگ کر سندن تے چاٹ
گھنوبے شک اللہ سیس متیقں دے نال۔

۳۷۔ مہنیں کوں اگو پچھو کرٹن صرف کافریں دے زمانے
دی زیادتی ایندے نال کافر گمراہ اوہک سال اونکوں حلال
کر سندن تے ڈو جھے سال حرام تاں جو او اوں گنہری کوں پورا
کرن جیندے وچ اللہ جنگ حرام کہتی تاں جو اوں کوں حلال
کرن جو اللہ حرام کہتے۔ انہیں کوں انہیں دے برے اعمال
سرٹھے کر کے ڈکھائے گئیں۔ تے اللہ سیس کافروں کوں
ہدایت نیں ڈیندا۔

۳۸۔ اے مومنو! تہا کوں کیا ہے جڈاں تہا کوں آکھیا
ویندے اللہ دے رستے وچ نکلو لتاں زمین ددھک
ویندے وچ۔ کیا لتاں آخرت دے مقابلے وچ دنیاوی
زندگی تے خوش تھی گئے۔ دنیاوی زندگی دافائدہ تے آخرت
دے مقابلے وچ بہوں تھوڑا۔

۳۹۔ جے لتاں نہ نکلسو تے اللہ سیس تہا کوں ڈکھ ڈیوٹ
والا عذاب ڈیسی تے تہا ڈی جا تے بی قوم کوں بدل
ڈیسی تے لتاں اونکوں کوئی نقصان نہ پہنچا سگسو تے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۴۰۔ جے لتاں اوندی مدد نہ کریسو تے اللہ سیس اوندی
مدد اوں ویلھے وی کہتی بائی جڈاں اوڈو وچوہک ہا
اوڈو میں غار وچ ہن تے اوں اپنے ساتھی کوں آکھیا ہا
توں نہ موخھا تھی بے شک اللہ ساڑے نال تے اللہ سیس
اونکوں تسلی ڈتی تے اوندی مدد کہتی ایجھے لشکر نال جینکیں
لتاں ڈیکھ نہ سگدے ہا وے تے اوں کافریں دی
گال کوں جھکا کہتے اللہ دی گال ہی اچی تھیندی تے
اللہ بہوں غالب تے سیانا۔

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ
بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ
عَامًا لِّيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ
اللَّهُ ذُبِنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّا قَلَّمُ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْنِ بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
ثَاثِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ إِنَّا اللَّهُ مَعَآءَ فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةَ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

۴۱۔ اے مومنو! جہاد کیسے کل کھڑے تھیو مسلمان تلہ چاڈیا گھونٹے اللہ دے رستے وچ اپنے مال تے اپنی جانیں نال جہاد کرو اے تہاڑے کیتے چنگا بے تساں چاڈے عورتاں۔
۴۲۔ جے کوہو فائدہ ملے یا سفر چھوٹا ہوئے باتے او تہاڑے پچھو ٹر پڑن یا اصل انہیں کوں سفر پیریں معلوم تھئے تے اللہ دیاں قساں کھوسن جو بے ساکوں طاقت ہوئے باتے اسان تہاڑے نال نکلوں یا او اپنے آپ کوں ہلاک کریندے پین تے اللہ چاڈے جو بے شک او کوڑن۔

۴۳۔ اللہ سبیں تیکوں معاف کر ڈرتے تے تیکوں عزت ڈتی تیں کیوں انہیں کوں پچھو رہن دی اجازت ڈتی ہائی جے تیں تیکوں لے پتہ نہ لگا با جو سچا کون تے کوڑیں دادی تیکوں پتہ بگ و بچے ہا۔
۴۴۔ او تیں کنیں اجازت نیں منگدے جیرے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان ایندن جو جہاد کرن اپنے مالیں تے جانیں نال تے اللہ بہوں چاڈے متقیں کوں۔

۴۵۔ تیں کنیں اولوک اجازت گھندن جیرے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نیں ایندے تے انہیں دے دیں وچ شک تے او ایں شک وچ اڈے اڈے ٹردن۔

۴۶۔ جے انہیں دانکلن دا ارادہ ہوئے باتے او اوندے کیتے تیاری کرن یا اصل اللہ سبیں انہیں دانکلن ناپسند کیتے انہیں کوں بلھا ڈتے سہ تے اکھیاں گئے جو تساں بہن والیں نال بہہ و نچو۔

۴۷۔ جے تہاڑے نال نکلن باتے سوائے ڈکھ دے

۱
اَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۴۲﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿۴۳﴾

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِالْمُتَّقِينَ ﴿۴۴﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا يَرْذُلُونَ ﴿۴۵﴾

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿۴۶﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُفْعُوا

خَلَقَكُمْ يَبْعُوثُكُمُ الْفِتْنَةَ ۚ وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ
حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرُهُونَ ﴿۳۸﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي
الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۳۹﴾

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فُسَبِّحْهُ ۚ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَتَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿۴۰﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلَانَا ۚ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۴۱﴾

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيْنِ ۚ
وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ
مِنْ عِنْدِنَا أَوْ بِأَيْدِينَا ۚ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿۴۲﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يَقْبَلَ مِنْكُمْ إِلَّا هُمْ
كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۴۳﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ يَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ

بیا کہیں چیز وچ اضافہ نہ کرن ہاتے تہا بڑے درمیان
گھوڑے درکیندن تے تہا بڑے درمیان فتنہ چاہندن تے
تہا بڑے وچ تہا بڑیاں گالہیں سٹ کے انہیں تک پچاؤن
والے ہن پٹے تے اللہ سٹیں بہوں جانڈے ظالمیں کوں۔
۳۸۔ ایں لئیں پہلے وی انہیں فتنہ دی حواہش لیتی بائی تے
حالات پتر اڑتے ہائیں جے تیں سچ انگئے تے اللہ دا
فیصلہ ظاہر تھی گئے تے اونا پسند کریندے ہن۔

۳۹۔ تے انہیں وچ کچھ آبدن ساکوں اجازت بڑے
تے ساکوں آزمانہ سٹواو فتنے وچ بڑھے پچن تے جہنم
کافریں کوں تباہ کرن والے۔

۴۰۔ جے تہا کوں چکائی ملے تے انہیں کوں بڑی ہلیدی
تے جے تہا کوں مصیبت پئے ونچے تے آبدن اسان اپنا
معاملہ ایں کینیں پہلے چکا کھڑے ہاسے تے پھر لہین تے
او بہوں خوش ہوسن۔

۴۱۔ توں آکھ ساکوں ہرگز کچھ نہ ہلے سوائے اوندے جو
اللہ سٹیں ساڈے کیسے لکھے او ساڈا مولیٰ تے اللہ تے
مومنین کوں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۴۲۔ توں آکھ تہاں ساڈے کیسے ڈونکیں وچو تک دا بھالا
جھلی کھڑے تے اسان انتظار کریندے پئے ہن جو
تہا کوں اللہ کینیں یا ساڈے ہمتیں نال عذاب ملے تہاں
انتظار کرو اسان تہا بڑے نال انتظار کریندے پئے ہن۔

۴۳۔ توں آکھ تہاں خرچ کرو بھانویں خوشی نال یا کوڑیج
کے اصلو تہاں کینیں قبول نہ کیا ویسی بے شک تہاں
نافرمان قوم ہوسے۔

۴۴۔ کیس رد کئے انہیں کوں جو انہیں دا خرچ کرن قبول نہ
کیا مہچے سوائے ایندے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول

كُفَّارًا وَلَا يَنْفَعُونَ إِلَّا وَهُمْ كُفْرًا ۝۵۷

داکار کیتے تے نمازدو بالکل سست تھی کے اندن
تے فریج نیئں کریندے سوائے ایندے جو اونا پسند
کریندن۔

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۝۵۸

۵۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد حیران
نہ کرے اللہ صرف انہیں کوں اوندے ذریعہ عذاب ڈیوٹ
چاہندے ایں دنیا دی زندگی وچ تے انہیں دیاں جاناں
کفر دی حالت وچ نکلدن۔

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَكَأَمْ قَبْلَكُمْ
لِكُفِّهِمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ۝۵۹
لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَخْرَجًا أَوْ مَدَّخَلًا لَّوَلَّوْا
إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ۝۶۰

۵۶۔ تے اول اللہ دیاں تسمیں چنیدن جو اوتھا بڑے نالین او
تھا بڑے نال نیئں اصل او ڈرٹ والی بزدل قوم۔
۵۷۔ جے انہیں کوں پناہ دی جا یا مکٹ کیتے جا یا داخل
تھیوٹ کیتے جا مل دے تے او منہ پھیر کے درک کے
اڑا پس ولسن پئے۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا
مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَجْحَدُونَ ۝۶۱

۵۸۔ تے انہیں وچو کچھ تیڈے اتے صدقین دے بارے
وچ الزام لیندن جے انہیں کوں صدقین وچو کچھ مل دے
تے خوش تھی دیندن تے جے انہیں وچو کچھ نہ ملے تے
ہوں ویلھے کوڑیج دیندن۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۝۶۲

۵۹۔ تے جے او اوندے نال راضی تھی وچن ہا جو انہیں کوں اللہ تے
اوندے رسول ڈتا ہا تے او آکھن ہا اللہ ساکوں کافی ۶۰
اللہ تے اوندے رسول ساکوں اپنے فضل نال جیسی بیشک
اساں اللہ دو جھکٹ والے ہیں۔

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغُرَبَاءِ
وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۶۳

۶۰۔ بے شک صدقات محتاجیں تے مسکینیں تے انہیں
تے کم کرن والیں تے دلس کوں ملاوٹ کیتے تے قیدیں
کیتے تے جیں لہٹا ڈیوٹے اوندے کیتے تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرن والیں کیتے تے مسافریں کیتے ہن
لے اللہ دے دوزن تے اللہ بہوں جا ٹٹن والا تے
سیاٹا ۶۱۔

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُذَوِّنَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذُنٌ
قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ
وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُذَوِّنَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے انہیں دھوکہ نہی کوں بڑکھ بڑیندن تے او آہدن
او "کن" توں آکھ اوکن تہا بڑی بھلائی کیتے۔ او اللہ تے
مومنین دے وعیدیں تے اعتبار کریندے تے رحمت
تہا بڑے دھوکہ مومنین کیتے تے حیرے بڑکھ بڑیندن اللہ
دے رسول کوں انہیں کیتے بڑکھ والا عذاب۔

يَخْلَفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ لِيُضِلَّوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
أَنْ يُضِلَّوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ او تہا بڑے اگے اللہ دیاں قساں کھنڈن جو تہا کوں خوش
کرن تے اللہ تے او را رسول زیادہ حق رکھیندے جو انہیں
کوں خوش کیا دے جے او مومنین۔

لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مِّنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ
لَّهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو بے شک جیرھا اللہ تے
اوندے رسول نال دشمنی کریندے بے شک اوندے
واسطے دوزخ دی بھاؤ اوندے وچ بہوں دیر رہسی
اے بہوں وڈی ذلت۔

يَعَذِّرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ
بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَغْفِرُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ
مَا تَحَدَّرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ منافق بڑدن جو انہیں دے غلات کوئی سورت
نہ لہ آدے ہیرمی انہیں کوں بڑیوے جو انہیں دے دلیں
وچ۔ تے آکھ تساں مشکریاں کرو بے شک اللہ سٹیں
ظاہر کر ڈالا جیں کنیں تساں بڑدے۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ
قُلْ أَيْدِي اللَّهِ وَأَيْتُهُ وَرَسُولُهُ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں تے او ضرور آکھسن
اساں تے صرف کھلے تے ہٹاں مریندے پئے ہاے
توں آکھ کیا اللہ تے اوندی آیات تے اوندے رسول
نال تساں مشکریاں کریندے۔

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ
ظَالِمَةٍ مِّنْكُمْ نَعْدِبُ ظَالِمَةً ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تساں عذر نہ کرو تساں اپنے ایمان دے بعد کفر
کیتے جے اساں ہک ٹولے کوں تہا بڑے دھوکہ ماف کر
ڈیوں تے ہک ٹولے کوں عذاب ڈیوں۔ بے شک او
لوک جرمی ہن۔

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْغَيْبِ

۱۷۔ منافق جہان تے منافق تربیتیں بعض بعض دھوکہ
کلم بڑیندن برائی دا تے ریندن نیکی کنیں تے اپنے اہتیں

بِالنَّكَرِ وَيَهْوُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ
نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٨﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ الْكَفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٥٩﴾

کوں فرج کرٹ کیں رکیندن اولاد کوں بھل گئیں اللہ انہیں
کوں بھل ویسی بے شک منافق اصل نافرمان۔
۶۸۔ اللہ سیس منافق جو انہیں تے منافق تربیتیں نال تے
کافریں نال دوزخ دی بھادا وعدہ کیتے اوندے وچ
بہوں دیر تک رہسن لے انہیں کوں کافی تے اللہ
انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں کیتے مقیمی عذاب۔

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَأَلْفَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَنْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ
فَاسْتَنْتَعَنُكُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَنْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضُّنَا كَالَّذِي خَاضُوا
أُولَئِكَ جَحَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۹۔ انہیں آلی کار جیسے تساں کیں پہلے ہن اولاد
کئیں طاقت وچ ڈاڑھے ہن تے مال تے اولاد وچ
زیادہ ہن انہیں اپٹے حصے دافائدہ چلتے تے تساں اپٹے
حصے دافائدہ چاتے جیسویں تساں کیں پہلے لوکں اپٹے
حصے دافائدہ چاتے تے تساں ایویں بے بودگی کیتی
جیسویں انہیں کیتی ہائی ایجے ہن جنہیں دے عمل وچ
گئیں۔ ایس دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی تے ایجے
لوک گھٹا پاوٹن والے ہن۔

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
وَتَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ الْمَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ
أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٦١﴾

۶۰۔ کیا انہیں کئیں پہلے لوکں دیاں خبراں نیں آیاں نوح
دی قوم دی تے عاد تے ثمود تے ابراہیم تے مدین وال
قوم دیاں تے ایتریں ہوئیں وستیں دیاں خبراں۔ انہیں
کئیں انہیں دے رسول کھلے دلائل گھن کسے آئے تے اللہ
انہیں تے ظلم کرٹ والا نہ با اصل او اپٹے آپ تے ظلم
کریندے ہن۔

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٦٢﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

۶۱۔ تے مومن مرد تے مومن عورتاں بعض بعض دے
سبقتی ہن نیکی داکم ڈیندن تے بڑائی کئیں رکیندن
تے نماز پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے اللہ تے اولاد
رسول دی اطاعت کریندن ایجے ہن جنہیں تے اللہ
رحمت کر لسی بے شک اللہ سیس بہوں غالب تے سیانہ
۶۲۔ اللہ نے مومن جو انہیں تے تربیتیں نال باغیں دا وعدہ

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ جُلُودٌ فِيهَا وَمَسْكَنٌ كَرِيمٌ فِي
جَنَّتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

کیسے جہنمیں ورج نہال و بندیاں پیاں ہوسن او ہمیشہ انہیں
ورج رہسن تے اول جنت ورج انہیں کیسے پاک رہن
دیاں جہیں بن تے اللہ دی رضا مندی بہوں وڈا انعام
لے بہوں وڈی کامیابی ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَبَيْتُ الْمَصِيدِ ۝

۷۳۔ اے نبی توں کافروں تے منافقین نال جہاد کرتے
انہیں تے سختی کرتے انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بہوں بُرا ٹھکانہ ۝

يَخْلُقُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ
كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَتُوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا
نَعْمُوا إِلَّا أَنْ أَعْنَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ
فَإِنْ يَتُوبُوا إِلَيْكَ غَيْرَ لَتَهْمَ أَنْ يَتُوبُوا يَعْلَمَهُمُ اللَّهُ
عَدَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ دَرَجَةٍ وَلَا نَصِيرَةٍ ۝

۷۴۔ او اللہ دیاں قسماں چیندن جو انہیں کچھ نہیں
آکھیا۔ انہیں تے کفر دیاں گاہیں کیتن تے اپٹے اسلام
دے بعد انہیں کفر کیتے تے اوندا پکا ارادہ کیتے تیں جو
انہیں کوں نہیں ملیا تے او صرف ات گاہوں کا وٹین
جو اللہ سیس مومنین کوں تے اوندے سول کوں اپٹے فضل
نال امیر بنا ڈتے جے او توبہ کر گھن لے انہیں کیسے چکا
تے جے او پھر وچن تے اللہ انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ آلا
عذاب ڈیسی ایس دنیا ورج وی تے آخرت ورج وی
تے انہیں کیسے زمین ورج کوئی سبکتی تے امدادی
کوئی نہیں۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰنَا مِنْ فَضْلٍ لَنَنصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝

۷۵۔ تے انہیں وچو کچھ لوکیں اللہ نال وعدہ کیتا با
جے او ساکوں اپٹے فضل نال ڈے ڈیوے تے اسان
ضرور صدقہ کر لیسوں تے ضرور نیک لوکیں وچو تھی و لیسوں
۷۶۔ جڈاں اللہ انہیں کوں اپٹے فضل نال ڈے ڈتے
انہیں شرمائی کیتی تے اللہ دے حکم کوں نامیندے ہوئیں
منہ پھیر گئے۔

فَلَمَّا اٰتٰهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوْا بِهٖ وَتَوَلّٰوْا
وَلَمْ يُعْرِضُوْنَ ۝

۷۷۔ اوں منافقت جاری کر ڈتی انہیں دے دیں ورج
ملاقات دے ڈینہ تیں ات گاہوں جو انہیں اللہ نال
کیسے ہوئے وعدہ دی خلاف ورزی کیتی تے او کوڑوی

فَاَعْيَبَهُمْ نِفَاقًا فِيْ قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمٍ يَلْقَوْنَ رَبَّاهُمْ اَخْلَفُوْا
اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَبِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ۝

مریندے بن۔

۷۸۔ کیا اونٹیں چاندے بے شک اللہ سیٹھ چاندے
انہیں دے سکھے ہوئے تے ظاہر مشورے چاندے تے
بے شک اللہ سیٹھ غیب کول بہوں چائن والا۔

۷۹۔ جیرے لوک الزام ڈیندن صدقات دے بارے وچ
خوشی نال ڈیون والے مومنین تے تے انہیں تے دی
جیرے مزدوری کر کے کندن او انہیں تے کھلن
اللہ انہیں کول ایں کھل دی سزا ڈیسی تے انہیں کیتے
ڈکھ آلا عذاب۔

۸۰۔ تو انہیں کیتے بخشش منگ یا بخشش نہ منگ (برابر ہے)
توں انہیں کیتے ستر دفری بخشش منگیں اللہ انہیں
کول معاف نہ کر لیسے اے ایں واسطے ہے جو انہیں اللہ
تے اوندرے رسول دا انکار کیتے تے اللہ سیٹھ نابھان
قوم کول ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۱۔ اللہ دے رسول دے پچھو رہن والے اپنے
جہیں تے بہن وچ خوش بن تے او ناپند کریندن
جو اللہ دے رستے وچ اپنے مالیں تے اپنی جانیں
نال جہاد کرن تے آہن ایں سخت گرمی وچ نہ نکلو
توں اکھ دوزخ دی بھا ایں کینیں زیادہ سخت گرم ہوئی
ہے او سمجھن۔

۸۲۔ او کھن گھٹ تے روون زیادہ اے انہیں دی
کھائی دا بدلہ۔

۸۳۔ جے اللہ جیکوں انہیں وچ ہک ٹولے دو والا آنے
تے او تیں کینیں جگ تے نکلی دی اجازت منگن توں
اکھ تساں میڈے نال اصلونہ نکلو تے میڈے نال
رل کے دشمن نال اصلونہ جگ کرو بے شک تساں پہلی

الْمَ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ
اللَّهَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ۝

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي
الْصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهْدَهُمْ يُنْفَخُونَ
مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ
سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَ
كَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ
حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ۝

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ
لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا
مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَاعْعُدُوا مَعَ الْخُلَفَاءِ ۝

دفعہ پچھو بہن تے خوش تھی گئے باوے ہن پچھو رہن
والیں نال بہہ ونجہ۔

۸۴۔ تے انہیں دہو کہیں تے نماز جنازہ نہ پڑھ جیرھا
مرو نہجے تے اوندی قبر تے کھڑکے دعا نہ منگ بے شک
انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے ایہجی
حالت وچ موئن جو اونا فرمان ہن۔

۸۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے اولاداں حیران نہ کرن
اللہ صرف انہیں کول انہیں نال اس دنیا وچ عذاب ڈلوٹا
چاہندے تے انہیں دیاں جاناں اس حالت وچ
نکلن جو اوکا فرہوسن۔

۸۶۔ تے جڈاں کوئی مسورت لہائی ویندی ؎ جو اللہ تے
ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول نال مل کے جہاد کرو
تے امیر لوک تیں کنیں اجازت منگن پئے ویندن تے
آہن ساکول پھوڑ بڑے اسان پچھو بہن والیں نال ہن۔
۸۷۔ او غوش تھی گئیں جو او تھی گئیں پچھو رہن والیں نال
تے اللہ انہیں دے دیں تے مہر لاڈلی ؎ تے او
سمجھدے نیں۔

۸۸۔ تے رسول تے اوندے نال ایمان گھن آؤن والے
جہاد کریندن اپنے اموال تے اپنی جانیں نال ایہجے
ہن جنہیں کیتے بھلا یا ئن تے ایہجے لوک کامیاب تھیون
والین۔

۸۹۔ اللہ سیس تیار کیتی ؎ انہیں کیتے جنت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پئین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے
لے بہوں وڈی کامیابی ؎۔

۹۰۔ تے آئن (تیں کتیں) غدر کرن والے جانگلی لوک
جو توں انہیں کول اجازت بڑے ڈیویں۔ تے جنہیں

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَوَاوَا
هُمْ فَيَسْفُون ۝

وَلَا تُحِبُّكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ۝

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةُ أَنْ أَمِنَّا بِاللَّهِ وَجَاهِدْنَا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الظُّلُمِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ۝

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝

لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ۝

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

وَجَاءَ الْمُعَذِّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كُنُوا لِلَّهِ رَسُولًا سَيُصِيبُ الَّذِينَ

كُفِّرُوا وَهُمْ عَلَاءٌ ۝۹۱

اللہ تعالیٰ اوندے رسول کوں جھٹلائے او پچھو بہہ گئیں
انہیں وچو جبر سے کافرن انہیں کوں جلدی ڈکھ والا عذاب
ملے۔

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا انْفَقُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَ
اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۹۲

۹۱۔ کمزوریں تے بیماریں تے انہیں لوکیں تے کوئی حرج
نئیں جنہیں کئیں خرچ کرن کیستے کچھ نئیں جڈاں او اللہ
تے اوندے رسول نال خیر خواہی کرن تے چھگے کم کرن
والیں دے غلاف کوئی رستہ الزام کا نئیں تے اللہ بہوں
بخشش والا تے رحمت کرن والا۔

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا آتَاكَ لِتَحْمِلَهُمْ
قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا
وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا
يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ۝۹۳

۹۲۔ تے انہیں تے وی کوئی حرج نئیں جبر سے تیں کئیں
اندن جو توں انہیں کیستے سواری دا انتظام کرتے توں
آبدیں میں کئیں کچھ نئیں جبر سے تے میں تہا کوں سوار
کراں۔ او پچھو میں ولدن تے علم نال انہیں دی اکھیں وچو
مونجھ نال سمجھوں دہندے پئے ہوندن جو انہیں کئیں
خرچ کرن کیستے کوئی شے کاء نئیں۔

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ
أَغْنَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ
اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝۹۴

۹۳۔ صرف الزام انہیں تے ہے جبر سے تیں کئیں اجازت
منگدن تے ہن وی امیر او خوش تھیں جو پچھو رہن والیں
نال تھی وچن تے اللہ سیس انہیں دے دلیں تے مہر کر
ڈتی تے او جانڈے نئیں۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَّى الرَّسُولَ
إِلَّا لَهَا قُرْبَةً لَهُمْ سَيِّدٌ خَلَهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾

۹۹۔ تے دستیں دے رہن والیں وچو کجھ اللہ تے آفرت
دے ٹہنہ تے ایمان ایندن تے جو خدا دی راہ وچ خرچ
کرین اوکوں اللہ دے کوہو تھیون تے رسول دی
دعائیں دا ذریعہ سمجھن سٹوبے شک اے انہیں دا خدا
دے کوہو تھیون دا ذریعہ ۹۔ او انہیں کوں ضرور اپنی
رحمت وچ داخل کر لسی۔ بے شک اللہ سیں بہوں بخشش
والا تے ول ول رحم کرن والا ۹۔

وَالسَّيْقُونَ الْأَقْلُونَ مِنَ الْمُهْجَرِينَ وَالْأَنْصَارِ
وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠﴾

۱۰۔ مہاجرین تے انصار وچ نیکیں وچ اگودھن والے
تے او جنہیں پوری پیگمانی نال انہیں دی پیروی کیتی اللہ
انہیں تے راضی تے او اللہ تے راضی تھی گئے تے
اول انہیں واسطے بہشتاں تیار کیتن جیندے
تکے نہال و بندیاں پین انہیں وچ ہمیشہ رہن اے
وہی کامیابی ۱۰۔

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ
أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى الْبَيْتِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَتُعَذِّبُهُمْ مُّزَيِّنِينَ ثُمَّ يَبْزُذُونَ إِلَى
عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١١﴾

۱۱۔ تے جنگلیں وچ تہاڑے اڈو اڈو رہن والے کجھ
منافق بن تے مدینے دے رہن والے وی کجھ انھن
جیرے پکے منافق بن توں انہیں کوں نیں جاندا اسان
انہیں کوں جاندا سے ہیں۔ اسان انہیں کوں بڑو دفعہ عذاب
ڈالیوں پچیں او بک بہوں وڑے عذاب دو ولانے
ولیں۔

وَأَخْرُوجُوا يُدُّنُوهُمْ خَطُّوا عَمَلًا صَالِحًا
وَأَخْرُسَيْنَا عَنِ اللَّهِ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾

۱۲۔ کجھ پے بن جنہیں اپنے گناہیں دا اقرار کیتے انہیں
نیک کمیں کوں کجھ پے برے کمیں نال رلا ڈتے۔ اے تھی
سگدے جو اللہ انہیں تے فضل کرے بے شک اللہ سیں
بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا ۱۲۔

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ
بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَبِيحٌ عَلَيْهِمْ ﴿١٣﴾

۱۳۔ توں گمن انہیں دے مالیں وچو صدقہاں جو توں
انہیں کوں پاک کریں تے انہیں دے مال کوں دھواویں
اوندے نال تے انہیں واسطے دعا کرینا رہ بے شک تیری

دعا انہیں واسطے سکون و اذلیہ ۶۔ تے اللہ بہوں سٹن والا تے چاٹن والا ۷۔

۱۰۴۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں بے شک اللہ سٹیں ہی جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریدے تے صدقے گھندے تے بے شک اللہ سٹیں بہوں توبہ قبول کرن والا تے ول ول رحم کرن والا ۸۔

۱۰۵۔ تے تول اکھڑے لتاں کم کرو تے اللہ اُتار رسول تے مومن تہا بڑے عملیں کول بڑے رہن تے لتاں ضرور غیب تے حاضر کول چاٹن والے خدا دوولائے ویسوی تے او تہاکول تہا بڑے کیں دی حقیقت ڈس ڈلیسی۔

۱۰۶۔ تے کجھ پے اللہ دے حکم دی انتظار وچ چھوڑیے گئیں بھانویں او انہیں کول عذاب ڈایوے یا توبہ قبول کرے تے اللہ سٹیں بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانا ۹۔

۱۰۷۔ تے جنہیں ہک مسجد بُنائی نقصان پہچاؤں کیتے تے کفر کیتے تے مومنین وچ تفرقہ پاؤں کیتے تے اللہ تے اوندے رسول نال بھڑن والیں کیتے کھن دی جا بُنائی ۱۰۔ ایں کنیں پہلے۔ تے او ضرور قتل چمیں ساڈا ارادہ محض نیک ہے تے اللہ سٹیں گواہی ڈیندے جو بیشک اے کوڑن۔

۱۰۸۔ تول ایندے وچ کڈا ہن نہ کھڑا تھیں ہجر می مست دی بنیاد پہلے ڈینہہ کنیں تقویٰ تے رکھی گئی ۱۱۔ او زیادہ حق رکھندی ہو تول اوندے وچ کھڑا تھیں ۱۲۔ اوندے وچ ایجنھے لوکن جیرے پاک تھیون کول پسند کریدن تے اللہ دی پاکیں کول پسند کریدے۔

۱۰۹۔ کیا جیرھا شخص اپنی عمارت دا ایرا تقویٰ تے رکھندے تے اوندی رضامندی تے او چنگا جیرھا شخص اپنی

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۱۱

وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۲

وَأَخْرَجَ مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِنَّمَا يَعِدُهُمُ اللَّهُ وَإِنَّمَا يُؤْتِيهِمْ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۱۳

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفَرِّقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَرِضًا وَالَّذِينَ كَانُوا يَكُونُونَ مِنَ قَبْلُ وَيَحْلِفُونَ أَن أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۱۴

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّسَجْدَ أَتَيْسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَحَفَّظُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ۱۵

أَمَنْ أَشَسُّ بِنِيَانِهِ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَشَسُّ بِنِيَانِهِ عَلَى شِقَا جُوفٍ هَٰذَا

فَأَنهَارِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٩﴾

لَا يَزَالُ بَنِيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ
إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَن لَّهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١﴾

الْمُتَّحِبُونَ الْعِدَدُونَ الْجِدَدُونَ الشَّائِحُونَ الرُّكُونَ
الشَّجَدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ
النُّكْرِ وَالْحَفِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَلَيُرَى الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٣﴾

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ
وَعَدَهَا آيَاةً فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ

عمارت مے ایرے دی بنیاد ڈھاوٹن والی کنہی تے
رکھیندے ول او ایندے نال دوزخ دی بھا وچ ڈیہہ
پُندے اللہ نظام قوم کول سدھارا نہیں ڈکھلیندا
۱۱۔ ہمیشہ جو انہیں عمارتاں بنائن او انہیں مے دیں
وچ پڑیاں رسن سوائے ایندے جو انہیں مے دل
ٹوٹے ٹوٹے تھی دجن تے اللہ سیس بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۱۱۱۔ بے شک اللہ سیس مومنین کنیں انہیں دیاں
جائاں تے مال مل گھن گدھین جو انہیں کول بہشت ملی
او اللہ مے رستے وچ جنگ کریندن اد دشمن کول مریندن
یا آپ مزج ویندن اسے وعدہ اوندے خدا تعالیٰ مے لازم ہے
جیندا ڈکرا بھل تے قرآن وچ دی ہے۔ تے اللہ کنیں زیادہ اپنے
وعدے کول کون پورا کریندے تساں ایں سودے تے
خوش تھی دجو جیر حاتساں کیتے تے اے بہوں وڈی
کامیابی۔

۱۱۲۔ توبہ کرن والے عبادت کرن والے اللہ دی تعریف
کرن والے۔ اللہ مے رستے وچ سفر کرن والے۔
رکوع تے سجدہ کرن والے چنگی گاہیں دا حکم ڈیون
والے تے بری گاہیں کنیں بکن والے تے اللہ مے
حدیں دی حفاظت کرن والے ایتھے مومنین کول
خوش خبری ڈے ڈے۔

۱۱۳۔ نبی تے مومن اے نہیں کر سگدے جو مشرکین کیتے
بخشش منگن بھانوس او قریبی سکے بمودن ایندے بعد
جو انہیں تے ظاہر تھی گئے جو او دوزخی بن۔

۱۱۴۔ ابراہیم دا اپنے پیو واسطے بخشش منگن ایں واسطے جو اوں
اوندے نال وعدہ کیتا ہا (پراکتیس) تے جڈاں اوندے مے ظاہر

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بَخِيلٌ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ﴿۱۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّى إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخَصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ

تھی گئے جو او اللہ و دشمن تے او اپنے وعدے کنیں متبردار تھی گیا بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے عقلمند ہا۔

۱۱۳۔ تے اللہ اسے نہیں کریندا جو کہیں قوم کوں ہدایت ڈیوٹ دے بعد گمراہ کرے جسے تیں انہیں کوں اوگا لہیں نہ ڈسا ڈیوے جنہیں کنیں او ڈروں بے شک اللہ سٹیں ہر گال کوں بہوں جاٹوں والا۔

۱۱۴۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دی حکومت اللہ دی او جیندا دی کریندے تے مریندا دی ہے تے اللہ دے سوا نہ تہا ڈا کوئی سبکتی تے نہ کوئی امدادی۔

۱۱۵۔ بے شک اللہ سٹیں نبی تے مہاجرین تے انصار تے فضل کیتے جنہیں او کھے ویلھے اوندا ساتھ ڈرتے تے ایندے بعد جو انہیں وچو ہک ٹوے دے دل وچ شک پئے گیا یا ول وی اللہ انہیں تے فضل کیتے تے بے شک او بہوں محبت کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۶۔ تے انہیں تریں تے وی رحم کیتے سی جیرھے پچھو چھوڑیئے گئے ہن اول ویلھے انہیں تے زمین کھلے ہوؤن دے باوجود تنگ تھی گئی تے انہیں دیاں اپٹیاں جاناں وی بار بن گیاں ہن تے انہیں خیال کیتے جو اللہ لو کوئی پناہ دی جا نہیں سوائے ہوندے دت اللہ انہیں تے فضل کیتے تاں جو او توبہ کرن۔ بے شک اللہ توبہ قبول کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۷۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے سچیں نال مل وچو۔ ۱۱۸۔ مدینے والیں تے چودھار دوستیں وچ رہن والیں کوں نہ ٹھہندی بائی جو اللہ دے رسول کوں چھوڑ کے پچھوڑ وچن یا تے اپنی جائیں دی فکر کرن با اوں کوں چھوڑ کے۔ اے ایں واسطے جو انہیں کوں نہ کوئی ترمیم نہ تھکاوٹ تے

الْكَفَّارَ وَلَا يَأْكُلُونَ مِنْ عَذَابٍ نَبِيلًا ۖ إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ
عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۶﴾

نہ کچھ اللہ دی راہ وچ ملدی ءتے نہ او کوئی قدم ٹردن
زمین تے جیرے کافریں کوں کاوڑ لو اوے تے نہ دشمنیں
تے فتح پیندن تے انہیں واسطے ایندے بدلے وچ
نیکی داکم لکھیا ویندے۔ بے شک اللہ سیس نیکی کرن
والیں دے اجر کوں ونجیندائیں۔

وَلَا يَنْفَعُونَ نَفْسَهُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا ۖ إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِحَرْبِهِمْ اللَّهُ أَحْسَنُ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۶۔ تے نہ او اللہ دے رستے وچ چھوٹا یا وڈا خرچ کریندن
تے نہ او کہیں وادی کوں پار کریندن انہیں کیسے نیکی لکھی
ویندی ءتاں جو اللہ سیس انہیں کوں جواو کریندن بہترین
بدلہ دے۔

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ
كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَحْذَرُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ مومنین واسطے اے ممکن نہیں جو او سارے نکل پڑدن
کیوں نہ اے تخبیا جو انہیں وچوہک ٹولہ نکل پڑے ہاتھ جو او
دین کوں چنگی طراں سکھن با تے اپنی قوم کوں انہیں دو
ولہن مے بعد پڑا دن ہا تاں جو او پڑن یا۔

۱۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَرِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ اے مومنو انہیں کافریں نال جنگ کرو جیرے تہا بڑے
پاسیں نالن تے او تہا بڑے وچ سختی تے طاقت محسوس
کرن تے جان گھن جو بے شک اللہ سیس متقیں
دے نال۔

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ إِنَّا كُنَّا زَاكَّةً
هَذِهِ آيَاتُنَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَأَدَتْهُمْ آيَاتُنَا
وَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے جڈاں کوئی سورت لہندی ء انہیں وچوہک آہن
جواں سورت کیندا ایمان ودھائے تے جیرے مومن
او سورت انہیں دا ایمان ودھیندی ء تے او نحو شش
تھیندن۔

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَرَأَدَتْهُمْ رِجْسًا
إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے جیندے دلیں وچ بیماری ء اے سورت انہیں
دے گندے گندہ پڑھا ڈیندی ء تے او ایں حالت وچ
مرسن جو او کافر ہوسن۔

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ کیا او بڑے نہیں جو او ہر سال کب دفعہ یا دو دفعہ
ازمائے دیندن ول وی او توبہ نہیں کریندے تے نہ

نصیحت حاصل کرین۔

۱۲۷۔ تے جڈال کوئی سورت لہندیء ادہک ڈو جھے دو
ڈہن کیا تہاکوں کوئی ڈہاپے ول ٹر یوندن اللہ انہیں
تے دلیں کوں پھیر ڈتے کیوں بولے لوک سمجھندے نیں

۱۲۸۔ بے شک تہاڈے وچو ہی تہاڈو ہک رسول
آئے تہاڈی تکلیف اونکوں ڈکھ پچھیدیء
تہاڈے اتے چنگانی دا بکھاء تے مومنین نال محبت
کرٹ والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

۱۲۹۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جونیڈیئے اللہ کافی۔
اوندرے سوا کوئی معبود نیں۔ میں ہوندرے تے بھروسہ
کرینداں تے او دہڑے عرش دارب۔

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
يَا أَيُّهَا قَوْمُ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲۷﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿۱۲۸﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۱۲۹﴾

سورة یونس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۰ آیات تے ۱۱ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ اللہ دے نال نال غم و غم کریناں جیرا بنجے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

الَّذِي تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ②
۲۔ میں اللہ بڑا کھڑاں لے مکیم کتاب دیاں آیتاں ہن۔
أَكَا لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ
أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ
صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَجْدٌ
فُتِينٌ ③
۳۔ کیا لے لوکس کیتے حیرانگی دی گاں جو اساں انہیں دجو
بک آدمی تے وحی کیتی جو توں لوکس کون ڈراتے مومنین
کون خوشخبری ڈے جو انہیں لے کیتے انہیں دے رب کنیں
بک کاہل دجو سہتے کافرں آکھئے جو لے بے شک
کھلا کھلا جادوگر۔

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأُمُورَ مَا
مِنْ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ④
۴۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ جن آسمانیں تے زمین کون
جھی وقتیں وچ پیدا کیتے ول او عرش تے سطرانی نال بہر گئے
او برگاں دا انتظام کریندے تے اوندی اجازت لے بغیر
کوئی سفارشی نہیں۔ لے اللہ تہا ڈا رب ایندی عبادت کرو
کیا تہا نصیحت حاصل نہ لیسو۔

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ
حَنِينٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ⑤
۵۔ اوندو تہاں ساریں ولٹے اللہ دا وعدہ سچا بے شک
او مخلوق کون پیدا کریندے تے ول اونکوں ولیندے
تاں جو مومنین تے نیک کم کرٹ والیں کون انصاف نال
بدلہ ڈیرے تے جنہیں انکار کیتے انہیں کیتے گرم بدلہ پائی
تے ڈکھ والا عذاب ات گاں جو انہیں کفر کیتے۔

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَ
قَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا
خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ⑥
۶۔ اوہو جنیں سمجھ کون روشنی ڈیون والا بٹاں تے
چندر کون نور تے اندازے دے مطابق اوندیاں
منزلاں بٹاںسی تاں جو تہاں سالیں دی گنتری تے
حساب کون چاٹ گھنو۔ لے سمجھ کھ اللہ سیں حق نال

پیدا کیستے۔ اور علم والی قوم کیستے آیات کھول کے بیان کریندے۔
۷۔ بے شک رات ڈینہہ دے اگو کچھ آؤں وچ تے
جو کچھ اللہ سیس آسائیں تے زمینیں وچ پیدا کیستے اوندے
وچ اول قوم کیستے جبرھی متقی نشان۔

۸۔ بے شک جبرھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں رکھیندے
تے او دنیاوی زندگی تے راضی ہن تے ایندے اتے
مطمن تھئے پین تے جبرھے ساڈی آیات کنیں غافلن۔
۹۔ انہیں داٹھکاڑ بھاء ات بگاڑوں جو او کمندے ہن
۱۔ بے شک نیک کرن داے مومن لوکیں کوں انہیں
دارب انہیں دی ایمان دی وجہ نال بدلیت ڈیسی تے
نفیس والی بہشت وچ انہیں دے نلے نہراں و ہندیاں
پیاں ہوسن۔

۱۱۔ اوندے وچ انہیں واسطہ اے ہوسی جو لے اللہ
توں پاک ہیں تے اوندے وچ انہیں داٹھہ سلامتی دا
ہوسی تے چھیکڑی سب لے ہوسی جو ساریاں تعریفاں
اللہ سیس کیستے ہن جبرھا سارے جہانیں دارب۔

۱۲۔ تے جے اللہ سیس لوکیں کیستے برائی دی ایویں جلدی
کریندا جیویں او مال وچ جلدی کریندن تے انہیں دی مدت
پوری تھی گئی ہوئے ہا۔ تے جبرھے ساڈی ملاقات دی
امید نہیں رکھیندے اساں انہیں کوں جھوڑ ڈتے جو اپنی
منزوری وچ گردان تھے رہن۔

۱۳۔ تے جڈال انسان کوں کوئی ڈکھ اندے او ساکوں
پاسے دے بھرتے جھیں تے کھڑیں ساکوں۔ سبیندے
جیلھے اساں اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے ہیں او
ایویں لنگھ ویندے جو اوں ساکوں اپنے ڈکھ دے
ویلھے سب دیاوی نہ ہس ایویں حدکنیں و دھن والیں

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْتَقُونَ ⑩

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غِفْلُونَ ⑪

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑫
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيِّمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ
النَّعِيمِ ⑬

دَعَوْهُمْ فِيهَا مَسْجِدَكَ اللَّهُمَّ وَحَيَّتَهُمْ فِيهَا سَلَامٌ
وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑭

وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑮

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا نَا لِجَنَّتَيْهِ أَوْ قَاعًا
أَوْ قَابًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا
إِلَى ضُرِّ مَتَّهِ كَذَلِكَ نُزِيلُ لِلنَّاسِ ذِكْرًا
يَعْمَلُونَ ⑯

کوں جو اوکریندن سوٹنا کر کے ڈکھالیا گئے۔

۱۳۔ تے تہاڑے کنیں پہلے اساں قومیں کوں ہلاک کیتے
جہاں انہیں ظلم کیتے تے انہیں دو رسول کھلے نشان
گمن کے آئے ہن اوہیں منیا نہیں تے اساں مجرم
قوم کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

۱۵۔ ول اساں انہیں دے بعد تہاکوں زمین ورج جانئیں
بنائے تاں جو اساں ڈیکھوں تہاں کیویں کم کریں دے
۱۶۔ تے جہاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے
سٹایاں ویندن تے جیرھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں
رکھیندے آہدن ایندے علاوہ بیا قرآن گمن آیا نیکیوں
وٹاڑے توں انہیں کوں اکھڑے جوہیں اپٹے ولو
ایکیوں نہیں بدل سگدا۔ میں تے محض اونڈی پیروی کریںداں
جیرھی میڈو وھی کیتی ویندی ءجے میں ایٹے رب دی
نافرمانی کراں میں وڈے ڈینہدے عذاب
کنیں ڈرواں۔

۱۷۔ توں اکھ جے اللہ سیٹیں چاہندا تے میں اے تہاکوں
پڑھ کے نہ سٹیندا تے نہ میں تہاکوں ایندے متعلق ڈساں تاں میں
تہاڑے دھیان میں کنیں پہلے ہک عمر گزار چکیاں کیا تہاں
عقل کنیں کم نوہے گھندے۔

۱۸۔ جیرھا اللہ تے کوڑ پدے یا اونڈی آیات کوں جھٹلاوے
اوں کنیں وڈا ظالم کوں بے شک مجرم کامیاب نہیں
تھیئندے۔

۱۹۔ تے اول اللہ کوں چھوڑ کے انہیں دی عبادت کریںدن
جیرھے نہ انہیں کوں نقصان پہنچا سگدن تے نہ نفع تے آہدن
اللہ دے کوہو اے ساڈے سفارشی بن توں اکھ کیا
تہاں اللہ کوں اوگال ڈسیندے ءجیرھی آسمانیں

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كُنُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۵﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لَنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

وَإِذَا نُنَظَّرُ عَلَيْهِمْ أَأَنَّا بَيِّنَاتٍ قَالِ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا أَتَيْتُمْ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَّلْتُمْ قُلْ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي إِنْ
أَتَيْتُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۷﴾

قُلْ تَوَسَّاءُ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْهِمْ وَلَا
أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِمَّنْ قَبْلِهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۸﴾

مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۱۹﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْتَبِهُونَ
اللَّهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ مُبْتَلَا
وَيَعْلَمُ عَمَّا يَشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾

تے زمین وچ اونٹیں چاٹدا۔ اوپاک تے جو او شرک
کریندن اوں کنیں اچی شان آلا

۲۰۔ تے سارے لوک بکامت بن وت انہیں
اختلاف کیتے تے عجیبے رب ولو کہ ہال نہ تھی چکی
ہوئے ہاتے دل اوند فیصلہ تھی ونجے با جیندے وچ
او اختلاف کریندے پین۔

۲۱۔ تے او آہن جو اوندے اتے اوندے رب ولو
کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں آکھ بے شک
غیب اللہ کنیں ہے تساں انتظار کرویں ہی تہاڑے مال
انتظار کرکٹ والیں دپو ہاں۔

۲۲۔ تے جڈاں لوکس کوں انہیں دی تکلیف دے بعد
جیرمی انہیں کوں پہنچدی رحمت دامزہ چکھیندے ہیں
تے او ہوں ویلھے ساڈی آیات وچ تدبیراں کرکٹ
پئے دیندن توں آکھ جو اللہ سیئں جلدی تدبیر کرکٹ والا
بے شک ساڈے رسول، فرشتے لکھدن جو تساں
تدبیر کریندے

۲۳۔ او ہور جیرہا تہا کوں خشکی تے سمندر وچ چلیندے
جڈاں تساں بیڑی وچ ہوندے تے چبگی ہوا دے
نال او انہیں کوں چاکے ٹردی پئی ہوندی تے او اوندے
اتے اکڑیندے پئے ہوندن۔ تے دل اوندے اتے ڈاڑھی
اندھاری گھلدی تے انہیں تے ہر پاسوں انڈک نے اویال کریندن
جو او ہٹی تباہ تھیندن او اللہ سیئں کوں اطاعت ہوندے
کیتے خاص کریندے ہوئیں سبب بندن۔ جے
تیں ساکوں ایں کنیں بچا گدھاتے اساں ضرور شکر گزار
بندے تھی ولسوں۔

۲۴۔ تے جڈاں او انہیں کوں بچا گھندے

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۰﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿۲۱﴾

وَإِذَا أَدْقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ غَازٍ مَسَّهُمْ
إِذَا لَهُمْ مَكْرُوفِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرِعُ مَكْرًا إِنَّ
رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا نَكْذِبُونَ ﴿۲۲﴾

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلِكِ وَجَرَبَ بِهَمٍ بَرِيحٌ طَيْبَةٌ وَقُرَّحُوا بِهَا
جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ ۚ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿۲۳﴾

فَلَمَّا أَجْلَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا بَعَثْنَا فِيكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ فِتْنَةً مِّنَ الْغَيْبِ
الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ إِنَّا مَرَجَعَكُمْ فَتُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۴﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْغَيْبِ الدُّنْيَا كَمَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ
فَأَخْلَطَ بِهِ نَبَاتَ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَ
الْأَنْعَامُ كُلُّهُمْ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ
ازْدَيَّتْ وَطَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَنَّهُمْ أَمْرًا لَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا
حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَكُنْ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۳۵﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۶﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخَيْرَ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ
قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ
تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا
أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ الْإِثْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۸﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جِجَعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِنَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿۳۹﴾

تھے او ہوں و یلمے زمین وچ ناحق منہ زوری کریندن۔
اے لوگو تہاڈی منہ زوری تہاڈے اتے پوسی۔ دنیاوی
زندگی دا فائدہ ءول تہاں ساڈوول اوسوول
اساں تہاکوں بڑسیسوں جو کچھ تہاں کریندے باوے۔

۳۵۔ ایس دنیاوی زندگی دی مثال اوں پانی آلی کار جیرھا
اساں جھڑکینس ولسے۔ زمین دا پورے رطبتی اوندے
نال رل ویندن جیندے وچ لوک تے بڑیگر کھندن تے
جڈاں زمین اوندے ذریعہ سوکھ پالھندی تے سونڑھیں تھی دیندی ءول
اوندا مالک خیال کریندے جو بے شک او ایندے اتے
قابض ساڈا حکم اوندو رات کوں یا بڑیگر کوں اوندے اس
ایویں اپٹیاں نشانیاں کھول کے بیان کریندے پس جیرھے
سچیندن۔

۳۶۔ تے اللہ سلامتی دے گھر دو سببیدے تے
جینکوں چاہندے سدھے رستے دو ہدایت بڑیندے۔
۳۷۔ جیرھے نیکی کریندن انہیں کیتے چنگا بدلہ ءول تے
ودھار دی ہے تے انہیں دیندے تے زکروا ہوسی تے
ذلت اے بہشتی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن

۳۸۔ تے جیرھے برائی کریندن اوندی بدلہ او ہوجیہاں ءول
تے انہیں کوں ذلت پہنچسی تے التذکینس انہیں کوں
کوئی بچاؤ والا نیس۔ ایویں ہوسی جیوہاں دے منہ تے
رات دے کئی کئی اندھارے ٹوٹے سٹ ڈتے گئے ہون
اے لوک دونی ہن ایندے وچ ہوں دیر تیں رہسن

۳۹۔ تے جڈاں اساں انہیں ساریں کوں کھٹا کرلیسوں
تے ول اکھسوں انہیں وچو جیرھے مشرک کریندے
ہن تہاں تے تہاڈے مشرک کھڑے رہو تے اساں
انہیں کوں انجوانج کرڈلیسوں تے انہیں دے مشرک

آکھن تساں ساڈی عبادت تے نہ کریندے باوے۔

۳۰۔ اللہ سیئیں تہا بڑے تے ساڈے درمیان کافی گواہ

اساں تہا بڑی عبادت کیں غافل باوے۔

۳۱۔ اتھال ہرجان جو اوں رادھا ہوسی اوندامزہ

چکھسی تے او اللہ سیئیں دو ولائے ولین جیرھا انہیں

دا پچا مالک تے جواو کوڑ بدھیندے بن او انہیں کوں بھل ویسی

۳۲۔ توں اکھ آسمان تے زمین کیں تہا کوں روزی کون

بُیندے تے کیں تے اکھیں تے کینا قبضہ۔

تے کون مردے کیں جیندے کوں کڈھیندے تے

جیندے کیں مردے کوں کڈھیندے تے ساری گاہیں

دا انتظا کون کریندے او آکھن اللہ سیئیں توں اکھ

کیا تساں تقویٰ اختیار نوہے کریندے۔

۳۳۔ لے تہا بڑا اللہ جیرھا تہا بڑا رب تے حق کوں چھوڑ

کے گمراہی دے سوا تہا کوں کیا ملسی تساں کبڈے پھیرے

ویندے۔

۳۴۔ ایویں تہا بڑے رب دی گال جنہیں نافرمانی کیتی

انہیں تے پوری حق گئی بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۳۵۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچو کوئی ایجھا ہے جیرھا

پہلی دفعہ پیدا کرے تے ولا اوں پیدا کرے بگے توں اکھ

اللہ سیئیں پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولاوی

پیدا کرے بگے تے تساں کنتے پھیرے ویندے۔

۳۶۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچو کوئی ہے جیرھا

سچائی دا راہ بڈکھالے توں اکھ اللہ سیئیں سچائی دا راہ

بڈکھیندے۔ کیا جیرھا حق دا راہ بڈکھیندے او زیادہ حق

رکھیندے جو اوندی پیروی کیتی وچے یا او جیرھا

سدا راہ نیں بڈکھیندا بستھو ہونکوں سدا

فَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًاۙ اٰمَنَّا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ

عِبَادَتِكُمْ لَغٰفِلِيْنَۙ

هٰذَا لَكَ تَبٰلُؤُاۙ كُلُّ نَفْسٍ مَّا اَسْلَفَتْ وَرُدُّوْاۤ اِلَى اللّٰهِ

مَوْلٰهُمُ الْحَقُّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَقْتَرُوْنَۙ

قُلْ مَنْ يَّرِزُقُكُمْ مِنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اَمَنْ يَّمْلِكُ

السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَۙ

فَسَيَقُولُوْنَ اللّٰهُۚ قُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَۙ

فَذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّۚ فَاِذَا بَعَدَ الْحَقُّ اِلَّا

الضَّلٰلُۙ فَاَنۢتِ تَصْرَفُوْنَۙ

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْاۙ

اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَۙ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنۢ يَّبۡدُۡ الْخَلْقَ ثُمَّ

يُعِيْدُهٗ قُلِ اللّٰهُ يَبۡدُۡ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗۙ فَاَنۢتِ

تُؤَفِّكُوْنَۙ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنۢ يَّهۡدِيۡ اِلَى الْحَقِّۙ قُلِ

اللّٰهُ يَّهۡدِيۡ لِلْحَقِّۙ اَمَّنۢ يَّهۡدِيۡ

اِلَى الْحَقِّۙ اَحَقُّۙ اَنْ يَّتَّبِعَ اَمَّنۢ لَا

يَّهۡدِيۡۙ اِلَّا اَنْ يَّهۡدِيۡۙ فَاَلَا كَيْفَ

تَحْكُمُوْنَۙ

راہ دکھایا ونچے تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کنجھا فیصلہ کریتے؟
۳۷۔ انہیں وچو اکثر محض ظن دی پیردی کریندن
بے شک دم حق دے مقابلے وچ کچھ دی فائدہ نہیں
پچیندا۔ بے شک اللہ سئیں بہوں چائن والا جو او
کریندن۔

۳۸۔ تے اے قرآن اللہ دے سوا کہیں کوہوں کوڑ نال نہ
بنایا وچ سبکہا ہاتے اے قرآن اوندی تصدیق کریندے جو
اس کہیں پہلے ہاتے کتاب کوں کھول کے بیان کریندے
اینرے وچ کوئی شک نہیں جو اے کتاب تمام جہانیں
دے رب و توبے۔

۳۹۔ کیا او کہن جو ایں انیوں کوڑ نال بنا گدھے توں اکھ
تہاں ایہو جہیں سورت بنا کے کہن آوتے جے تہاں پچھے؟
تے تہاں اللہ دے سوا جہندی تہا کوں طاقت ہووے اوکوں
کوں وی (مدد دیکھتے) سبکھنوں

۴۰۔ سچ لے ہے جو انہیں انجی چیز کوں کوڑ سمجھ جیندا
انہیں کوں پورا علم وی نہیں تے نہ ہن تک انہیں تیں ایندی
کوئی حقیقت کھلی ایویں انہیں کہیں پہلے لوکس دی جھٹلایا ہا
تے توں بڑیکھ ظالمیں دا انجام کیوں تھن دے۔

۴۱۔ انہیں دچو کچھ ایندے تے ایمان کھن آوسن تے کچھ نہ
منین تے تیدار بگیر گھٹن والیں کوں بڑا دھما جائدے۔
۴۲۔ تے جے او تیکوں کوڑا سمجھن تے توں اکھ میڈے
واسطے میڈا عمل تے تہا بڑا عمل تہا بڑے نال۔ جو میں
عمل کرینداں تہاں انہیں کہیں بری دے تے جو تہاں
کریندے؟ اوں کہیں میں بری آن۔

۴۳۔ تے انہیں وچ کچھ انجمن جیرے تیدی بھال سنن
کیتے کن لائی رکھن کیا توں بوڑے کوں سنا سبکدیں

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
عَنِ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۷﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ
لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا
مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ
وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۴۱﴾
وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ إِنِّي عَبْدٌ لَكَ لَمْ أَكُنْ بِعَيْنِكَ
بَرْئُونَ وَمِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بِرَبِّي قَنَاطِعٌ لَّعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۲﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَنْبِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ
وَلَوْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ ﴿۴۳﴾

بھانویں اور عقل کنیں کم نہ گھنڈے ہوئیں۔

۴۴۔ تے انہیں وچ کچھ جیڑو مکی رہ ویند تے کیا توں
ایتھیں اندھیں کول راہ بکھا سبکدیں بھانویں او بڑہدے
نہ ہوئیں۔

۴۵۔ بے شک السدسٹس لوکیں تے کچھ وی ظلم نہیں کریندا
اصل لوک اپنے اتے آپ ظلم کریندن۔

۴۶۔ تے میرے ڈینہہ انہیں کول انجھی حالت وچ کٹھا
کر لسی جیویں او ڈینہہ دامن ہک لفظ رہ گئیں انہک بڑدجھے
کول سچا لسن۔ او لوک گھٹے چرن جنہیں السدسٹس ملاقات
کول جھٹلائے تے انہیں ہدایت نہیں پاتی۔

۴۷۔ تے یا اسال تیکوں اوندا کچھ بکھا ڈیویں جو اسال
وعدہ کیتے انہیں نال یا وفات بڑے بڑیوں۔ انہیں ولٹا
سا بڑو ول السدسٹس خوب گوارہ جو کچھ او کریندن۔

۴۸۔ ہر امت واسطے ہک رسول جیڑاں انہیں دا رسول
اندے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈتا
ویندے تے انہیں تے کوئی ظلم نہیں کیتا ویندا۔

۴۹۔ تے آبدن لے وعدہ کڈال پورا تھی سی جے
تساں پچھے ء۔

۵۰۔ توں اکھ میں تے اپنے واسطے وی نفع تے نقصان
دا اختیار نہیں رکھیندا سوائے ایندے جو اللہ چاہے ہر قوم
دی ہک مدت جیڑاں انہیں دی مدت اندی نہ او ہک
لفظ پچھو تے تھی کے بچ سبکدن تے نہ اگو تھی کے۔

۵۱۔ توں اکھ تسال بڑسو جے او عذاب رات کول یا

ڈینہہ کول تہا بڑو او بچے مجرم اوں کنیں کیویں بچ سبکدن۔

۵۲۔ کیا جیڑاں او عذاب آو لسی ول تسال من گھنسو۔ ہٹ
(منیندے ء) تے تسال پہلے جلدی منگدے باوے۔

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعَنَىٰ
وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿۴۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۵﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ هُمْ كَانُوا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۴۶﴾

وَأَمَّا نُورُكَ فَهَضَبُ الَّذِي نَعَذُّهُمْ
أَوْ تَوَقُّفُكَ فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۷﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۴۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۹﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَاذَا
يَسْتَعِجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۵۱﴾

أَتَمَّ إِذَا مَا دَعَا أَمْتُمْ بِهِ النَّاسَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۵۲﴾

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْغُلِيِّ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ ول نالیں کول آکھیا ویسی دیر تیں رہن آلا عذاب چکھو کیا تہا کول تہا بڑے علیل دا بدلہ نیں جڑا ویندا

وَلَا يَسْتَنْصِفُ أَحَدٌ هُوَ قُلْ إِنِّي وَرَدِّي أَنَّهُ لَحَىٰ ۖ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے او تیں کنیں پچھن کیا عذاب برحق تول آکھ ہا میڈے رب دی قسم بے شک او برحق تے تسال برانوسے سبکدے۔

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَا فَنَدَدَ بِهِ ۖ وَأَسْرَوْا النَّدَامَةَ لَنَا رَأَوُا الْعَذَابَ وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے جے ہر جان واسطے جیں ظلم کیتے زمین وچ جو کچھ سے اونکوں بل ویندا تے او بھونگا بڑے کے جان چھڑا گھنڈے تے جڈاں او عذاب کول جڑیکھسن تے شرمندگی کول کیسن تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر جڑا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

إِلَّا إِنْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَنْ يَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ سٹوبے شک جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا تے بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے اصل پہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ او ہو جو جیندے تے او ہو مریندے تے ہونڈو تسال ولانے ولید۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ نَكْمٌ مِّنْ مَّوْعِظَةٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَرِشَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ ۖ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اے لوگو! تہا بڑو تہا بڑے رب کنیں نصیحت آگئی تے سینے دی بیماریں کیتے شفاء تے ہدایت تے مومنین کیتے رحمت۔

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَبْدُ لَكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تول آکھ اے اللہ دے فضل تے اونڈی رحمت نال تے او ایندے اتے خوش تھیون اے اوں کنیں چنگا جو او جمع کریندے پین۔

قُلْ أَرَبَيْتُمْ مَا أَنَزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ فَجَعَلْنَاهُ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تول آکھ تسال جڑسو جو اللہ سیس لہائے تہا بڑے واسطے رزق تے تسال اونڈے وچ کچھ حرام تے حلال کر گدھے تول آکھ کیا اللہ سیس تہا کول اجازت جڑی

یا تساں اللہ تے کوڑ پدھی کھڑے ؎

۶۱۔ جیرھے لوک اللہ تے کوڑ پدھندن انہیں دایاقت
وے ٹینہ وے متعلق کیا خیال بے شک اللہ لوکس
تے فضل کرن والا تے انہیں وچو اکثر لوک شکر نیں
کریں دے۔

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

۶۲۔ تساں کس حالت وچ نوہے ہوندے تے تساں
قرآن وچو کوئی حد نوہے پڑھدے تے تساں کوئی کم
نوہے کریں دے اساں تہا کوں پوری طراں بڑھدے
پئے ہوندے ہیں جڈاں تساں اوندے وچ مشغول ہوندے
تیدے رب کنیں زمین وچ ذرہ وی کوئی
شے نیں کی پئی تے نہ آسمان وچ تے نہ
ایں کنیں چھوٹی تے نہ وڈی سچ لے ہے جو اکل کتاب
وچ ہن۔

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا
تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦٢﴾

۶۳۔ سٹوبے شک اللہ وے دوستیں تے نہ کوئی بڑر
تے نہ او مونجھے تھیندن۔

إِلَّا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يُخْزَوْنَ ﴿٦٣﴾

۶۴۔ جیرھے ایمان ایندن تے تقویٰ اختیار کریں دے۔
۶۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی خوشخبری تے
آخرت وچ وی تے اللہ وے گاہیں وچ کوئی تبدیلی نیں
لے بہوں وڈی کامیابی ؎

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾
لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَتَبَدَّلُ
مِلَّةُ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

۶۶۔ تے انہیں دی گال تیکوں مونجھا نہ کرے۔ بے شک
عزت ساری اللہ دی ؎ تے غلبہ وی او بہوں سٹو
والا تے جاٹن والا ؎

وَلَا يَخْزِنَكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦٦﴾

۶۷۔ سٹو جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ؎
تے جیرھے اللہ وے سوا بے شریک بیٹن او انہیں دی
پیر وی نیں کریں دے او صرف اپئے وہم دی پیر دی کریں دے
تے او اٹکلیں نال کم کریں دے۔

إِلَّا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا
يَسْتَعِجِ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءُ إِنْ
يَسْتَعِجُونَ إِلَّا الظَّنُّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٧﴾

۶۸۔ اوبو جس تہاڑے واسطے رات بٹائی، تاں جو
تساں آرام پاؤ تے ڈینہہ روشن بناسی بے شک ایندے
وچ اوں قوم کیسے جبرمی سٹی، نشان۔

۶۹۔ انہیں اکھئے جوالہ سیس پتر پناگدھے اوپاک او
بے نیاز اوندے واسطے ہے جو آسائیں وچ تے جو
زمین وچ ایندی تساں کنیں کوئی دلیل کا، نیں۔ کیا تساں
الہ سیس دے متعلق اوگال آبدے، جیندا تہا کوں علم
نیں۔

۷۰۔ توں اکھ بے شک جبرمی اللہ تے کوڑہ صیندن
او کامیاب نیں تھیندے۔

۷۱۔ دنیا وچ تھوڑا فائدہ، ول انہیں ساڈو ولٹے
ول اسان انہیں کوں بڑا دھابا عذاب چکھیسوں ات گاہوں
جو او کفر کریندن۔

۷۲۔ انہیں کوں نوح دی خبر سنا جڑاں اوں اپنی قوم کوں
اکھیا جو لے میڈی قوم ہے میڈا مرتبہ تے اللہ دی
آیات نال میڈا نصیحت کرن تہا کوں چنگا نیں لگدا تے
میڈا اللہ تے بھروسہ، تساں آپ تے اپٹے شکیں تے
سامانیں تے تدبیریں کوں جمع رگھن پچھیں تہاڑے لے تہاڑی
کوئی گال کی زردہ ونجے ول میڈے خلاف فیصلہ کر
ڈیو تے میکوں مہلت نہ ڈیو۔

۷۳۔ جے تساں پھر ونجریں تساں کنیں کوئی اجر نیں
مگدا میڈا بدلہ اللہ کنیں ہے تے میکوں حکم ڈتا گئے
جو میں پورا فرمانبرداریں ونجیاں۔

۷۴۔ انہیں اوں کوں جھٹلائے تے اسان اوں کوں تے اوندے
نال آئیں کوں ہیڑی وچ بچا گدھے تے اسان انہیں
کوں جانشین بٹائے تے جنہیں ساڈی آیات کوں

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارِ
مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ
الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَنِ بِهَذَا
أَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا
يُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾
مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْزِلُهُمُ
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

وَأَنذَرْتَهُمْ نَبَأَ نَوْحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِرَانِ
كَانَ كَبْرًا عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَ
اللَّهُ تَوَكَّلْتُ فَأَجِيعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
أَمْرَكُمْ عَلَيْكُمْ غَةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧٢﴾

وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْنِي مِنْ آجُرٍ إِنْ آجُرِي إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَتَبَيَّنْهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَ وَاعْرِفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الْمُتَذَرِّينَ ۝۳۹

جھٹلائے اسان انہیں کوں غرق کر ڈرتے توں ڈیکھ جو
انہیں دا کیا انجام جنہیں کوں ڈرایا گیا ہا۔

۷۵۔ ول اسان اوندے بعد انہیں دی قوم دو رسول پھینٹیں
او انہیں دو کھلے کھلے نشان گھن کے آئن جیرے ایں کیں
پہلے جھٹلا چکے ہن او نہیں نیش منیا۔ ایویں اسان حد کیں
دو دھن والیں دے دلیں تے مہر لاڈیندے ہیں۔

۷۶۔ بجھیں اسان انہیں دے بعد موسیٰ تے ہارون کوں
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھٹے اپٹے نشان ڈے
کے انہیں وڈائی کیتی تے او مجرم قوم ہائی

۷۷۔ تے جڈاں انہیں دو ساڈے ولوح آگے انہیں آکھے
استے بے شک کھلا کھلا جادو۔

۷۸۔ موسیٰ آکھے کیا تساں حق دے متعلق اے آبدے ء
جڈاں او تہا ڈو آگے کیا اے جادو ء تے جادو گر کامیاب
نئیں تھیندے۔

۷۹۔ انہیں آکھے کیا توں ساڈے کولہو ایں واسطے آئیں
جو توں ساکوں اتھو ہٹا ڈیویں جیندے اتے اسان اپٹے
پیرو ڈاڈے کوں پاتے تے ملک وچ تہاکوں وڈائی
مل ونجے اسان تہاکوں اصلو نہ منیسوں۔

۸۰۔ تے فرعون آکھے تساں میڈو ہر علم دالے جادو گر
کوں گھن آؤ۔

۸۱۔ جڈاں جادو گر آگئیں انہیں کوں موسیٰ آکھے جو تساں
سٹنے اوسٹو۔

۸۲۔ جڈاں انہیں سٹے موسیٰ آکھے جو تساں گھن آئے ء
تے پیش کیتے اے سارا دوکھا ء بے شک اللہ سیئیں
اینکوں ضرور مڈاڈیسی بے شک اللہ سیئیں فساد کرن والیں
دے کم کوں کامیاب نئیں کریندا۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَبَاءُواهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۚ
كَذَٰلِكَ نَطْعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُتَعَدِّينَ ۝۴۰

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝۴۱

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ
مُّبِينٌ ۝۴۲

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا
وَلَا يُفْلِحُ السَّحَرُونَ ۝۴۳

فَالْوَا اجْتَنَّا لِنَلْفِتَنَّا عَنْهَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اِبَاءَنَا وَ
تَكُون لَكُمْ اَلْيَدِيَا فِي الْاَرْضِ وَمَا عَنَّا لَكُمْ
بِشُومَيْنِ ۝۴۴

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِجُلِّ سِحْرِ عَلَيْنِ ۝۴۵

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقَوَامَا اَنْتُمْ
مُلَقَّوْنَ ۝۴۶

فَلَمَّا الْقَوَا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِاِلَّا السِّحْرِ اِنَّ اللّٰهَ
سَيَبْطِلُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِلُّ عَمَلِ الْمَفْسِدِيْنَ ۝۴۷

وَيُحْيِي اللَّهُ الْخَيَّ بِكَلِمَةٍ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٣﴾
 ۸۳۔ تے اللہ سیس حق کوں اپنٹے بگاہیں دے نال سچا
 ثابت کریندے بھالوں مجرم ناپسند کرن۔

مَّا أَمَّنَ مُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّتَهُ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ
 مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ
 لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ السُّفْرِينَ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ تے موسیٰ تے اوندی قوم دے تھوڑے جہیں جوان
 ایمان گھن آئے باقیں ایں ڈر توں نہ منیا یا
 جو فرعون تے اوندے سردار انہیں کوں
 کہیں مہیت وچ نہ پاڈیوں تے بے شک فرعون زین
 وچ وڈا بنیا پیاما تے بے شک او حد کنیں ددھن والیں
 وچو با۔

وَقَالَ مُوسَى يَقَوْمِ إِن كُنتُمْ مَّئْتَمِرًا بِاللَّهِ فَاعْبُدْهُ
 تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٥﴾

۸۵۔ تے موسیٰ اکھئے اے میٹھی قوم جے تساں اللہ تیں
 ایمان ایندے ءے تے اوندے اتے بھروسہ کرو جے تساں
 سچے فرمانبردار ہوئے۔

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

۸۶۔ انہیں اکھئے اساں اللہ تے بھروسہ رکھیندے ہیں
 اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم کیے آزمائش واسبب
 نہ بنا۔

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٧﴾

۸۷۔ تے ساکوں کافریں کنیں اپنی رحمت نال بچا۔

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّأِ لِقَوْمِكُمَا
 بِمِصْرَ يَمُونًَا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

۸۸۔ تے اسان موسیٰ تے اوندے بھراکوں وحی کیتی جو
 تساں معروچ اپنی قوم واسطے رہن دیاں کچھ جہیں
 خاص کر گھنوتے اپنے گھریں کوں آٹے سامنے بناؤ تے
 نماز ٹہباکے پڑھوتے مومنین کوں خوش خبری بڑے بڑے۔

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَكَ
 زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّنَا
 عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
 عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٩﴾

۸۹۔ تے موسیٰ اکھیاے ساڈے رب بے شک تیں
 فرعون تے اوندے سرداریں کوں سونھپ (دنیا دا) بڑے
 تے دنیاوی زندگی وچ مال بڑے لے ساڈے رب ایں
 واسطے جو او تیبڑے رستے کنیں بٹاؤن لے ساڈے
 رب انہیں دے مال برباد کر ڈے تے انہیں دے
 دلیں تے سزا لہا او ایمان نہ انیسن جے تیں او ڈکھ
 والا عذاب نہ ڈیکھن۔

قَالَ قَدْ أُجِيبْتُ دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَجِبُوا وَلَا تَتَّبِعُوا
سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۱﴾

وَجُورُنَا بِبَنِي إِسْرَآئِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا كَافًّا إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَوَقُ قَالَ
أَمِنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَآئِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

الَّذِينَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿۹۳﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَفُلُونَ ﴿۹۴﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَآئِيلَ مَبَآئِدَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۹۵﴾

وَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ
يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۹۶﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُونَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۹۷﴾

۹۰۔ اللہ سب سے فرمائے تہا بڑی بڑو ناہیں دی دعا قبول
کر گدھی گئی تے تے لساں بڑوہیں پیر جہانی رہو تے انہیں
دے راہ دی بیروی اصلو نہ کرو جیرھے علم نہیں رکھیندے
۹۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر کنیں پار لنگھائے
سے تے فرعون تے اوندے لشکر منہ زوری تے قلم
نال انہیں دا پیچھا کیستے تے جڈاں او غرق تھیوٹ گبے
تے اوں آکھئے میں مینا جو بے شک کوئی معبود نہیں
اوندے سوا جیندے تے بنی اسرائیل ایمان گھن آئن تے
میں فرمانبرداریں وچو ہاں۔

۹۲۔ ہن میندیں پہلے تیں نافرمانی کیتی تے توں گیڑ
گھٹن والیں وچو ہاویں۔

۹۳۔ اچ اساں تیبڑے بدن کوں نجات دیندے ہیں
تاں جو توں نشان ہوویں انہیں واسطے جیرھے تیبڑے
بعد آون تے بے شک پہوں سارے لوک ساڈی آیات
کنیں غافلن۔

۹۴۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سچائی والی جا بڑی
تے اساں انہیں کوں پاک چیزاں بڑن علم آون
دے بعد انہیں اختلاف کیتے بیشک
تیبڑا رب انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہ فیصلہ کر
ڈلیں جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

۹۵۔ تے جے توں شک وچ ہوویں ایندی وجہ کنیں جو
اساں تیبڑو لہائے تے توں پیچھا انہیں لوکیں کنیں جیرھے
تیں کنیں پہلے کتاب پڑھدن بے شک تیبڑو تیبڑے
رب کنیں حق آگئے تے توں شک کرٹ والیں وچو نہ بڑ۔
۹۶۔ تے انہیں لوکیں وچو نہ اصلو بڑ جنہیں اللہ دے نشانیں
کوں بھٹلائے ناں تاں گھاٹا پاوٹ والیں وچو حق ویسیں۔

۹۷۔ بے شک جیندے اتے تیبڑے رب ولو عذاب دی خبر آگئی ۷ او ایمان نہ انیس۔

۹۸۔ بھانویں انہیں کنیں ہر قسم دے نشان آوہن ول دی او نہ منیسن جے تیں او ڈکھ والا عذاب نہ ڈیکھ گھن۔

۹۹۔ کیوں کوئی ایجھی وستی نہ تھی جیڑھی ایمان گھن آوے با سوائے یونس دی قوم دے جیڈاں او ایمان گھن آئیں اسان انہیں کنیں ذلیل کرن والا عذاب بنا ڈتے تے انہیں کون ہک وقت تیں فائدہ ڈتے۔

۱۰۰۔ تے جے تیبڑا رب چاہندا جیڑھے زمین وچ ہن سارے ایمان گھن آون ہا کیا توں لوکس کون مجبور کر لیس جو او ایمان گھن آون۔

۱۰۱۔ کہیں شخص کون اختیار نہیں جو او اللہ دے حکم دے بغیر ایمان گھن آوے تے اللہ سیس انہیں تے عذاب نازل کریندے جیڑھے عقل نہیں کریندے۔

۱۰۲۔ توں آکھ ڈیکھ جو آسمانیں تے زمین وچ نشان تے ڈراوے فائدہ نہیں ڈیندے اوں قوم کون جیڑھے ایمان نہ آنے۔

۱۰۳۔ تے کیا او انتظار کریندے ہن انہیں لوکس دے جہاڑیں آلی کار جیڑھے انہیں کنیں پہلے گذر گئیں توں آکھ تسار انتظار کرو میں دی تہاڈے مال انتظار کرکڑ والیں وچو ہاں۔

۱۰۴۔ پچیس اسان اپے رسولیں کول تے مومنین کول پچا گھنسون ایویں ساڈے اتے مومنین کول پچا دٹا فرض۔

۱۰۵۔ توں آکھ اے لوکو جے تسار میڈے دین دے تعلق شک وچ ہونے تے میں انہیں دی عبادت نہیں کریندا جیڑھی تسار اللہ دے سوا عبادت کریندے ۷ تے اصل میں

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَذِبْتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٧﴾

وَلَوْ جَاءَهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٨﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ أَمَنَتْ فَنَعَّهَا آيْمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كُنُفُوا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخَضْيَةِ ﴿٩٩﴾ الْحَيَوَةُ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٠٠﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جِئِعًا فَأَفْكَتُ تُكْرَهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿١٠١﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوَمِّنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٢﴾

قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيٰتِ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٣﴾

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٤﴾

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٥﴾

قُلْ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُمُ ۖ وَأُؤْتِ أَنْ أَكُونَ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۹

عبادت کریندال اللہ دی حیرھا تہا کول مریدے تے میوں
حکم جوتا گئے جو میں مومنین وچو ہئاں۔

وَأَنْ أَوِّمَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الشَّارِكِينَ ۝۱۰

۱۰۶۔ تے توں اپنی توجہ کول دین دوکر ایویں جو توں ہر ڈنگ
ول کنیں پاک ہوویں تے توں مشرکین وچو نہ بٹن۔

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ
إِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ۝۱۱

۱۰۷۔ تے توں اللہ دے سوا کہیں کول نہ سبڈ حیرھے تیکوں
نہ نفع جوبندن نہ نقصان تے جے توں اے کریسیں بیشک
توں ظالمیں وچو ہٹن ولسیں۔

وَأِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَإِنْ يَرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۱۲

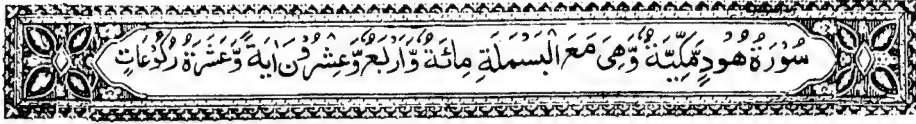
۱۰۸۔ تے جے اللہ سیس تیکوں کوئی تکلیف پچا دے
اوندے سوا کوئی بیا ہٹا نہیں سگدا جے تیڈے کیتے
کوئی چنگائی چا ہے تے اوندے فضل کول کوئی روکٹ والا
نئیں۔ اپٹے بندیں وچو جندے اتے چا بندے اپنا فضل
کریدے تے او بہوں بخشٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَخِن
اهْتَدُوا قَاتِلُوا يُهْتَدُوا لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا
يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝۱۳

۱۰۹۔ توں اکھ اے لوکو تہا ڈو تہا ڈے رب ولو حق آگئے
تے حیرھا ہدایت پیسی او اپنی ذات دے فائدے کیتے
ہدایت پیسی تے حیرھا گمراہ قہسی اوندنا نقصان ہونکوں قہسی
تے میں تہا ڈا ذمہ وار نہیں۔

وَأَتَيْنَا مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْلُكُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ
خَيْرُ الْخَالِكِينَ ۝۱۴

۱۱۰۔ توں اوندی پیروی کر جو تیڈو وحی کیتی گئی تے توں صبر
کر جے تیں اللہ فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

سورۃ ہود مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۴ آیات تے ۱۰ رکوعن

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال حیرما بن منگے
بُیُوتٌ وَاللّٰهُ تَعَالٰی وَلَوْلَا رَحْمَةُ الرَّحْمٰنِ ①
- ۲۔ میں اللہ بکھینڈ والا ہاں۔ اے کتاب جیندی آیات
الَّذِي كُتِبَ عَلَيْكَ مِنْهُ ثَمَّ فَضِّلَتْ مِنْ لَدُنْ
حَكِيمٍ خَبِيرٍ ②
- ۳۔ جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو میں تہا بڑے
اَلَا تَعْبُدُوْا اِلَّا اللّٰهَ اِنِّیْ لَكُمْ مِنْهُ نَذِيْرٌ ذَرِيْرٌ ③
- ۴۔ تے تساں اپنے رب کہیں بخشش منگوتے ول او نہو جھکو
وَاِنْ اَسْتَفْغَرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا اِلَيْهِ يَسْتَعْجِلْكُمْ
مَتَاعًا حَسَنًا اِلَّا اَجَلَ مُّسَيِّءٍ وَیُوْتِیْ کُلَّ ذٰی فَضْلٍ
فَضْلَهُ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّیْ اَخَافُ عَلَیْکُمْ عَذَابَ
یَوْمٍ کَبِیْرٍ ④
- ۵۔ اللہ دو تساں دلے تے او ہر شے تے قادر۔
اِلَی اللّٰهِ مَرْجِعُکُمْ وَهُوَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ⑤
- ۶۔ سٹو بے شک او لپٹے سینے مرڑیندن تاں جو او اول
اَلَا اِنَّهُمْ یَشْنُوْنَ صُدُوْرَهُمْ لَیْسَتْ خُفُوْا مِنْهُ اِلَّا
حَیْنَ یَتَخَفُوْنَ رَبَّاهُمْ یَعْلَمُ مَا یُیْسِرُوْنَ وَمَا
یُعْلِنُوْنَ اِنَّهٗ عَلِیْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑥

او سینے دی گالہیں کوں جانٹن والا ء

۷۔ زمین وچ کوئی جانور نہیں جیندا رزق اللہ دے دے
نہ جوڑے تے او چاندے اوں جانور دی عارضی رہن دی جا
تے مستقل رہن دی جا کوں دی۔ اے سب کچھ کھلی کھلی
کتاب وچ۔

۸۔ اوہوہ میں آسمانیں تے زمین کوں بھی وقتیں وچ پیدا
کیتے تے اوندا عرش پانی تے ہے تاں جو تہاڑا امتحان گھنے
جو تہاڑے دجو کون چنگا کم کریندے تے جے توں آکھیں
جو بے شک تساں مرڻ دے بعد اٹھائے ویسوتے کافر
ضرور آکھن جو اے تے کھلا کھلا جادو (دکھا)

۹۔ تے جے اساں انہیں کنیں عذاب گٹری دی مدت تیں
کچھو کر ڈیوں تے او ضرور آکھن کیرھی شے اونکوں رکنیدی
پئی سٹو جیڈاں انہیں تے او عذاب اوس انہیں کنیں
بٹایا دلیسی تے حیرے عذاب تے او کھلے ہن اوہو
انہیں کوں ولہیٹ گھنسی۔

۱۰۔ تے جے اساں انسان کوں اپٹے ولورمت چکھاؤں ولا
اول کنیں کھس گھنوں تے بے شک او ناامید تے ناشکرا
تھیویندے۔

۱۱۔ تے جے اساں اونکوں بڑکھ پھچن دے بعد نعلان چکھاؤں
تے او ضرور آکھن میڈیاں میڈیاں ٹل گئیں تے بے شک
او بہوں اکر پکڑی والا تے فز کرڻ والا۔

۱۲۔ سوانے انہیں دے حیرے صبر کرن تے جینگے کم کرن ایجے
ہن جنہیں واسطے وڈا اجر تے بخشش۔

۱۳۔ کافر اے امید کریندن جو توں اپنی وحی دا حصہ چھوڑ
ڈلیس تے ایندے نال تیڈا سیدہ تنگ تھیویندے کافریں
دے اے آکھن تے جوادندے اے خزانہ کیوں نہیں لٹھا
یا اوندے نال فرشتہ کیوں نہیں آیا توں تے محض بڑا وٹ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ④

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لَنَبْلُوَكُمْ فِيكُمْ أَحْسَنُ عِلَالًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُودُونَ مِنْ بَعْدِ الْبَرِّ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِسْحَارٌ مُبِينٌ ⑤

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِصُهُ الْيَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑥

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُوفُ كُفُورًا ⑦

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَنَّةٍ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ⑧

إِنَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑨

فَلَحَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوْحَىٰ إِلَيْكَ وَصَافِيٌّ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ⑩

والا میں تے اللہ ہر شے دا کار ساز۔

۱۴۔ کیا او آبدن جو ایں کتاب گھر دگر ہی ۷ توں آکھ جے تسان
سچے ۷ تے ایتھو جیہاں بڑا سورتاں گھڑ پڑ کھا لو تے
اللہ دے سوا جیندی تہا کوں طاقت سب گھنو۔

۱۵۔ جے او تیکوں جواب نہ بڑیوں (تیڈی گال نہ منن) اتے
توں چاٹ گھن جو تیڈو بہایا گئے او اللہ دے علم نال تے
اللہ دے سوا پیا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے کیا تسان
فرمانبردار مٹسو۔

۱۶۔ جیرھا دنیاوی زندگی تے اوندے سوٹھپ کوں چاہی
اساں انہیں دے اعمال دا بدلہ ایندے وچ پورا کر ڈیسوں
تے انہیں کیتے اوندے وچ کوئی کمی نہ کیتی ویسی۔
۱۷۔ اے او لوکن جنہیں واسطے آخرت وچ صرف بھاء تے
ایندے وچ جو بٹائے انہیں او ونجج ویسی تے جو او کیندے
پین او تباہ تھی ویسی۔

۱۸۔ کیا جیرھا شخص اپنے رب کیں روشن دلیل تے قائم
تے جیندے تے کچھ خداو لوک گواہ اوتی تے اوں کیں پہلے
موسیٰ دی کتاب امام تے رحمت بانی آپکی ۷ اے اوں کوں
میندن تے جیرھا انہیں ٹولیں دچو نہ نیسی اوندے وعدے
دی جا بھاء ۷ ایندے بارے وچ کہیں شک وچ نہ پو
بے شک اے تیڈے رب و لو سچ تے اکثر لوک
ایمان نہیں ایندے۔

۱۹۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے
اے لوک اپنے رب دے سامنے پیش کیتے دسین تے
گواہ اکھن اے لوکن جنہیں اپنے رب تے کوڑ بدھن
سٹو ظالمیں تے اللہ دی لعنت۔

۲۰۔ تے ظالم اوہن جیرھے اللہ دی راہ کیں روکیندن تے

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ مِثْلِهِ
مُفْتَرِيَةٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَقْتَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِن
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ
وَأَن لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ⑥

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَهَا تُوفًى
إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ⑦

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑧

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ
وَمِنْ بَيْنِهِ كُتُبٌ مُّوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ
الْأَغْزَابِ فَاَلْتَأْرَ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي
مِيزَانِهِ قِيَنَهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ⑨

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ
يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ⑩

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۵﴾

اوندے وچ بگم پیدا کرن چاہندن تے اے آخرت دے وی منکرن۔

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانْ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمْ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّعْيَ وَمَا كَانُوا يَبْصُرُونَ ﴿۶﴾

۲۱۔ اے لوک ملک وچ اللہ والیں کوں ہر انیس بگدے تے اللہ دے سوا بیا کوئی انہیں دے سبکتی نیں انہیں کوں وڈا عذاب ڈرنا ویسی نہ او سُنن دی طاقت رکھیندن تے نہ او بڑیکھ سگدن۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ﴿۷﴾

۲۲۔ ایسے لوکن جنہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ سٹے تے جیرھا او کوڑ گھڑندے ہن او وی دُکھج گئے۔

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿۸﴾

۲۳۔ بے شک اے گال پکی جو او آخرت وچ گھٹاپا وٹ والن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۹﴾

۲۴۔ بے شک جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک عمل کیتے نیں تے اپنے رب دو بھک گئیں ایسے لوک بہشتی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۰﴾

۲۵۔ دو لوک دی مثال اندھے تے بوڑے سو بھاکے تے سُنن والے کیا انہیں ڈوناہیں دی حالت بکو جہیں تھی بگدی کیا تاساں ول وی نیں سمجھندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱﴾

۲۶۔ تے اسان نوح کوں اوندی قوم دو پہنچے تے اول آکھے بے شک میں تہا ڈو کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہاں

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿۱۲﴾

۲۷۔ جو تاساں اللہ دے سوا بیا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈرے اتے ڈکھ والے ڈینہرے عذاب کنیں ڈرواں۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرِيدُ إِلَّا بَشْرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرِيدُ إِلَّا أَنْ تَتَّبِعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ السَّيِّئِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿۱۳﴾

۲۸۔ اوندی قوم دے کافرین وچو وڈے لوک آکھے اسان تیکوں اپنے جہاں بندہ ڈہرے میں تے میں تیریدی پیڑی کیٹی او عالم نگاہ وچ سب توں زیادہ ذلیل لوکں اسان تہا ڈرے وچ اپنے اتے کوئی فضیلت نلے ڈہرے تے اسان تہا کوں کوڑا سمجھندے میں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِّنْ رَبِّىْ وَاتَّبِعْنِىْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِىْ
فُعَيِّنْتُ عَلَيْكُمْ اَنْلٰزِمُكُمْوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا
كٰرِهُونَ ﴿۳۹﴾

۲۹۔ اوں آکھیاے میڈی قوم تساں بھلا بڑسو جے میں
اپنے رب کنیں کھلی دلیں تے ہواں تے اوں میکوں اپنے ولو
رحمت وی بڑتیء جیرہی تہا بڑے اتے ظاہر کاء نیں تھی
پئی (بڑسی نیں پئی) کیا اساں تہاکوں او دلیل زوریں
ریت منوا گھنسون بھانویں تساں ناپسند کرد۔

وَيَقَوْمِ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَّا اَنْجِىْ اِلَّا
عَلٰى اللّٰهِ وَمَا اَنَاْ بِظَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّهُمْ مُّلَقَوْنَ
رَبِّهُمْ وَلٰكِنِّىْ اَرْسَلْتُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿۴۰﴾
وَيَقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِىْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتَهُمْ اَنْلَا
تَذْكُرُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندے بدبچ کوئی
مال نیں منگدا میڈا بدلہ صرف اللہ کنیں ہے تے منوں والیں
کوں میں دھکے ڈیوں والا نہیں۔ بے شک او اپنے رب کوں
ملوں والیں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجداں۔
۴۱۔ تے اے میڈی قوم جے میں دھکے ڈیوں تے اللہ لو
ملن آئی سزا توں بچاؤں کیستے میڈی کون مدد کرہی کیا
تساں دل دی سمجھندے تو ہے۔

وَلَا اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِىْ خَزَاىِٕنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ
الْغَيْبِ وَلَا اَقُوْلُ اِنِّىْ مَلَكٌ وَلَا اَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ
تَزِدُّهُمْ اٰيٰتِيْكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا اَللّٰهُ
اَعْلَمُ بِمَا فِىْ اَنْفُسِهِمْ اِنِّىْ اِذَا لَمَنِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے میں تہاکوں اے نیں آہا جو میں کنیں اللہ دے
خزانے ہن تے میں غیب وی نیں جاندیا تے نہ میں اے
آہاں جو میں فرشتاں تے نہ میں آہاں انہیں لوکیں دے
متعلق جیرہی تہا بڑی اکھیں وچ ذلیلن جو اللہ سنیں انہیں
کوں چھگانی اصولہ ڈلیں اللہ جانڈے جو انہیں دے دیں
وچ بے شک میں ظالمیں وچو تھی ویساں جے میں تہا بڑی
گال مناں۔

قَالُوا يٰنُوْحُ قَدْ جِئْنَاكَ فَكَتَرْتَ جِدْلًا كُنَّا فَاىِنَا
بِمَا نَعْبُدُ اَنْ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ انہیں آکھئے اے نوح توں ساڈے نال بحث کر
چکیں تے بہوں بحث کر چکیں جے توں سچا ایں تے او عذاب
گھن آجیں کنیں ساکوں ڈیریں۔

قَالَ اِنَّمَا يٰتِيْكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَاءَ وَمَا اَنْتُمْ
بِعٰجِزِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ اوں آکھئے جے اللہ چاہی تے او تہا بڑے اتے
اونکوں گھن اوسی تے تساں اونکوں روک لوئے سگدے

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نَصِيْحَتِىْ اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ
اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يُعْوِيْكُمْهُ هُوَ رَبُّكُمْ

۴۵۔ تے میڈی خیر خواہی تہاکوں فائدہ نہ ڈلیں جے میں
تہا بڑی خیر خواہی چاہاں وی جے اللہ تہاکوں ہلاک کرن چاہے

وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَّكَ أَجْرًا لِي
وَإِنَّا بِرَبِّیْ مُتَنَجِّرُونَ ﴿۶﴾وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا
مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۷﴾وَاصْبِرْ لِفُلْكَ يَا عِيسَىٰ وَخِينَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿۸﴾وَيَصْنَعُ الْفُلُكَ وَكَلَّمَا مَرْءٌ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ
سَفَرًا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُونَ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ
كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿۹﴾تَسُوفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ
يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۱۰﴾كَتَبَ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَكَانَ الْثَنُورُ
قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ
أَشْتَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنٌ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا
قَلِيلٌ ﴿۱۱﴾وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْهَرًا وَمُرْسُومًا
إِن رَّبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۲﴾وَبِهِ نَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ تَنَادَى
نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يُبْنَىٰ أَرْكَبَ مَعَنَا وَ

تے اور تہا ڈار ب تہا اور بول دلیو۔

۳۶۔ کیا او کہیں اے اوں آپ گھڑی، توں اکھ جے میں
آپ گھڑی، تے میڈا جرم میڈے اتے پوسی تے میں
تہا بڑے جرم میں کیں بری آن۔۳۷۔ تے نوح دو وحی کیتی گئی، جو بے شک تیلہی قوم وچ
جیرھے ایمان گھن آن انہیں نے سوا بیا کوئی وی ایمان نہ
انہی تے توں جو او کریندے پین اوندے اتے افسوس نہ کر۔۳۸۔ توں ساڈی اکھیں دے سامنے تے ساڈی وحی دے مطابق بیڑی
بٹاتے ٹالیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کریں بیشک
او غرق کیتے ولین۔۳۹۔ تے او بیڑی بنیدا با تے جہاں اوندی قوم را کوئی وڈا
آدمی اتھاؤ لنگھے با اوندے اتے کھن با اوں اکھیا جے ارج
تساں ساڈے نال کھدے، بے شک اساں وی تہا بڑے
ایکھلسوں جیویں تساں کھلسے۔۴۰۔ تے جلدی تہا کوں پتہ لگ ولسی جو کیندو ذلیل کرن والا
عذاب اوندے تے کیندے اتے مقیمی عذاب ہندے۔
۴۱۔ تے جہاں ساڈا حکم آویسی تے نیں ویہہ پوسی زور نال
اساں اکھسوں ایندے وچ ہر شے دے بڑو بڑو جوڑے
سوار کر تے اپنے گھروالیں کوں وی تے منق والیں کوں سوئے
اوں شخص دے جیندے کیتے ساڈے عذاب دا حکم جاری تھی
چکے۔ اوندے منق والے بہوں تھوڑے ہن۔۴۲۔ تے اوں اکھے اوندے وچ سوار تھی و بخوالہ دے نال
نال اوٹرسی تے اللہ دے نال نال کھڑی بے شک میڈا
رب بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا۔۴۳۔ تے او بیڑی انہیں کوں گدھی ویندی بانی پہاڑیں آئی کار
اچی لہریں وچ تے اوں ویلھے حضرت نوح اپنے پتر کوں

لَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۰﴾

سُبیئے اول دیکھو او اوں کنیں انج تھی گئے اے میڈے
پترتوں ساڈے نال سوار تھی ونج تے توں کافرین
وچوں نہ بن۔

قَالَ سَأُوْنِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَّغْصِيْنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ
لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ
بَيْنَهُمَا الْبُوجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿۳۱﴾

۳۴۔ اوں آکھئے میں بُئیں کہیں پہاڑی تے پناہ گھنساں
او میکوں پانی کنیں بچا گھنسی۔ اوں آکھئے اِج اللہ اے
عذاب کنیں کوئی نیں بچا سگدا سوائے اوندے جندے
اتے او رحم کرے تے ہوں ویلے بڑونا میں دے درمیان
ہک بھولی آگئی تے او پڑن والیں وچر تھی گیا۔

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَسَّاءِ أَفْلَحِي
وَعِيْضُ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ
وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۳۲﴾

۳۵۔ تے آکھیا گیا اے زمین توں اپنے پانی کوں نگل
ونج تے اے آسمان توں دی کھڑ ونج تے پانی سک گیتے آکھیا گیا ظالم
قوم واسطے تباہی مقدر۔

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿۳۳﴾

۳۶۔ تے نوح اپنے رب کوں سُبیئے اے میڈے رب
بے شک میڈا پتر میڈے گھر والیں وچر تے بے شک تیرا
وعدہ سچا تے توں ساریں فیصلہ کرن والیں وچر چکا فیصلہ
کرن والیں۔

قَالَ يَنْوُحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي
أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۴﴾

۳۷۔ اللہ آکھئے اے نوح اے تیرے گھر والیں وچر اصلو
نیں اوندے کم چنگے نیں۔ توں میں کنیں ایجا سوال نہ کر جندا
تیکوں علم نیں۔ میں تیکوں نصیحت کرینداں اے نہ تھیوے جو
توں جاہلیں وچر تھی ونجے۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَرَحْمَتِي أَكُنْ مِنَ
الْخَسِرِينَ ﴿۳۵﴾

۳۸۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میں تیرے ام شام وچ
اندل جو میں تیں کنیں او سوال کراں جندا میکوں علم نیں تے
جے میں میکوں نہ بخشیا تے میڈے اے رحم نہ کیتا تے میں
گھٹا پاوٹ والیں وچر تھی ویساں۔

قِيلَ يَنْوُحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَ
عَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ سَنَسِتْنَاهُمْ لِيُسَبِّحُنَّ
فِيْ يَوْمٍ أَتَيْنَاكَ بِهِ ﴿۳۶﴾

۳۹۔ آکھیا گیا اے نوح ساڈے ولو سلامتی نال تے انہیں
برکتیں نال جبریاں تیرے تے انہیں امتیں تے تھیں جبریاں
تیرے نال سفر کرتے کچھ جالعتاں اوہن جہیں کوں

ضرور اسان فائدہ کچھ پسوں تے پچھیں انہیں کوں ساڈے
ولو کھوالا عذاب پہنچسی۔

۵۰۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیرھیاں اسان تیکوں وحی
کیتیں ایں کنیں پہلے نہ توں تے نہ تیڈی قوم ایکوں
چاڈی بان توں صبر کر بے شک چنگا انجام النکسین ڈرٹ
والیں دا۔

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ
إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

۵۱۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں پھٹے سے اول
آکھئے اے میڈی قوم تساں اللہ دی عبادت کرواوندے
سوا کوئی تہا ڈا مبود نہیں۔ تساں تے صرف کوڑ گھڑٹ
والے۔

وَالِى عَادِ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ اتَّقُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۝

۵۲۔ اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایند کوئی اجر نہیں منگدا میڈا اجر
محض اللہ دے دے ہے جیں میکوں پیدا کیتے کیا تساں
عقل کنیں کم نو مے گھندے۔

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۵۳۔ اے میڈی قوم تساں اپٹے رب کنیں بخشش منگوتے
ہوندو رجوع کرو اوتہا ڈے اتے آسمان کنیں ڈاڈھا
میند و سبسی تے تہا کوں طاقت دے بعد بی دودھ طاقت
ڈیسی تے مجرم حق کے خدا کنیں من نہ پھیرو۔

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُكُمْ رَبُّكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ يُوَسِّلِ
السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ فَمِنْ دَاوَا وَيُرْذِلْكُمْ فُتُوةً إِلَى تَوَلَّيْكُمْ
وَلَا تَسْأَلُوهُ مُجْرِمِينَ ۝

۵۴۔ انہیں آکھئے اے ہود توں ساڈے کوہو روشن
دلیل نو جیہ گھن آیا تے اسان تیڈے آکھن تے اپٹے
خدا ئیں کوں نے چھوڑ بگدے تے تیکوں اسان نے
میندے۔

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي
الْهِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

۵۵۔ اسان تیڈے متعلق اے آکھ بگدے میں جو
ساڈا کوئی مبود بُرے ارادے نال تیڈے پچھو بگ گئے
اون آکھئے میں اللہ کوں گواہ ٹیند تے تساں وی گواہی ڈیو
تے میں تہا ڈے شرک کنیں بُری آں۔

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسْمٍ قَالَ إِنِّي
أَشْهَدُ اللَّهَ وَاشْهَدْ وَأَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ۝

۵۶۔ ایندے علاوہ تساں سارے کھٹے رل کے میڈے

مِنْ دُونِهِ فَيَكِيدُنِي حَيْثُ مَا تَمَّ لَا تُظِلُّونَ ۝

خلان منصوبہ بناؤ تے ول میگوں مہلت نہ ڈیو۔

۵۷۔ بے شک میں اللہ تے بھروسہ کرینداں جبرہا میڈا
تے تہا ڈا رب۔ کوئی جانور نہیں جیندے متھے کوں اللہ تے
پکڑیا ہو یا نہ ہوے۔ بے شک میڈا رب سدھے
راہ تے کھڑے۔

۵۸۔ جے تساں کنڈ پھیر گھنوتے بے شک میں تہا کوں
پکڑا ڈتے جیندے نال میگوں پھٹیا گئے۔ تے میڈا
رب تہا ڈے سوا بی قوم کوں جانشین بنا ڈیسی تے تساں
اوں کوں کھدی نقصان نہ پکا سگسو بے شک میڈا رب
ہر شے دی بہوں حفاظت کرٹ والا۔

۵۹۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
ہود کوں تے اونکوں جبرھے ایمان گھن آئن اپنی رمت نال
پکا گدھے تے اساں انہیں کوں سخت عذاب کینیں پکا
گدھے۔

۶۰۔ اے عاد بن جنہیں اپنے رب دے نشانیں دا انکار
کیتے تے اوندے رسولیں دی نافرمانی کیتی تے انہیں ہر ظالم
تے حق دے دشمن دے حکم دی پیروی کیتی۔

۶۱۔ این دنیا وچ دی انہیں دے پکھو لعنت تے قیامت
دے ڈینہ دی سٹو بے شک عاد نے اپنے رب دا انکار
کیتے۔ سٹو ہود دی قوم عاد تے لعنت۔

۶۲۔ تے غمزدو انہیں دے بھرا صالح کوں پھٹے سے اوں
آکھئے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو بے شک اوندے سوا
تہا ڈا کوئی معبود نہیں تہا کوں زمین وچ پیدا کیتے تے تہا کوں
اوندے وچ آباد کیتیں این واسطے تساں اوں کینیں بخشش
مگھوتے ہوندر وچ عکس کرو بے شک میڈا رب کوہوے تے
دعائیں قبول کرٹ والا۔

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ
إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ
رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ۝

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۝

وَتِلْكَ عَادُ الَّذِينَ جَعَلُوا يُأْتِيَتِ رَبَّهُمْ وِعَصَوُا رُسُلَهُ
وَاسْتَبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَالِيٍّ ۝

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِسْمَةِ إِلَّا
إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمُ هُودٍ ۝

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا خِطَابَهُمْ طَهْرًا قَالُوا يَوْمَ نَعْبُدُ اللَّهَ
مَّا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ
إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ۝

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا
تَبْلَ هَذَا أَتَنهَلْنَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا
إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۝۱۳

قَالَ يَوْمَ أَرَىٰ لَكُمْ أَنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي
وَأَنسِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَتَذَكَّرُنِي مِّنَ اللَّهِ إِنْ
عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ۝۱۴

وَيَقَوْمُ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلُ
فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا يُسَوِّءُ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ
قَرِيبٌ ۝۱۵

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ
ذَلِكَ وَعَدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ۝۱۶

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا طَافِلًا مِّنَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۱۷

وَإِذَا الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جُنُودًا ۝۱۸

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا أَن تَسُودَ أَكْفَرًا دَارَهُمْ
إِلَّا بَعْدَ السَّوْدِ ۝۱۹

۶۳۔ انہیں آکھئے اے صالح! میں کہیں پہلے ساکوں تیرے
اتے بہوں امیدال بن کیا توں ساکوں بن بگیندیں جو
اسال عبادت کروں جیڑمی ساڑے پیوڑاڑے عبادت
کریندے بن۔ تے بے شک اسال جیندوتوں ساکوں
سڈیند پئیں پریشان کر ڈیوں والے شک وچ ہیں۔
۶۴۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم! تساں ڈسوجے میں اپٹے
رب کنیں کھلی دلیل تے بجاں تے اوں اپٹے رب ولوئیکوں
رحمت ڈتی ہے جسے میں اوندی نافرمانی کراں تے اللہ کے مقابلے
تے میڈی کون امداد کر لیس۔ تساں تے میوں سوائے
تباہی رے ہی کہیں شے وچ نہ ودھیسو۔

۶۵۔ اے میڈی قوم! اے اللہ دی ڈاچی و تہاڑے واسطے
نشانہ تساں ایکوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی زمین وچ
کھا دے بیوے ایکوں کوئی ڈکھڑ ڈیو نہ تساں تہاکوں
جلدی آوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

۶۶۔ انہیں ڈاچی دیاں نچاں کپ ڈتیاں تے اوں آکھئے
تساں اپٹے گھریں وچ ترے ڈینہہ دافانہ چا گھنولے
وعدہ کوڑا نہ تھیسے۔

۶۷۔ تے جہاں ساڑے عذاب دا حکم آگئے تے اسال
صالح تے اوندے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بچا
گدھے تے اوں ڈینہہ دی ذلت کنیں وی۔ بے شک تیرا
رب بہوں طاقت والا تے غالب۔

۶۸۔ تے خالیں کوں چکواوٹ والے عذاب پکڑ گدھے تے
اوا پٹے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئیں۔

۶۹۔ جیویں اوں مک وچ کڈیاں او بن کا و ناں سٹو
بے شک تمود نے اپٹے رب دا نکار کیتے سٹو تمود
قوم واسطے وڈی تباہی ہے۔

۷۰۔ تے ساڈے فرشتے ابراہیم کنیں خوش خبری گھن کے آئیں
انہیں آکھئے تیبڑے اتے سلامتی ہووے اوں آکھئے
تہاڑے اتے وی سلامتی ہووے۔ پچھیں جلدی جلدی
اوجھیا ہو یا گایا چاکے گھن آئے۔

۷۱۔ جڈاں انہیں دے تھہر ڈھنسی ہواو تئیں تئیں پہنچے
پئے انہیں دے ایں کم کوں اوپر اسمبلس تے انہیں کئیں ڈر
محسوس کیتس۔ انہیں آکھئے ڈر نہ اسال لوط دی قوم دو
بیٹھے گئے ہیں۔

۷۲۔ تے اوندی زال نال کھڑی بانی او وڈی پریشان تھی تے
اسال او نکوں اسحاق دی تے اسحاق دے بعد یعقوب دی
خبر ڈتی۔

۷۳۔ اوں آکھئے ہائے افسوس کیا میں ہال جیساں میں
تے پڑھی ہاں تے میڈا پئے وئی پڑھا بے شک اے
عجیب گال۔

۷۴۔ انہیں آکھئے کیا توں اللہ دی گال تے حیران تھیندی پئیں
تہاڑے اتے اے گھر والیو اللہ دیاں رحمتاں تے برکتاں
ہن بے شک او بہوں تعریف والا تے وڈی شان والا۔
۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم کنیں ڈر لہ گئے تے غوجزی وی مل
گئی تے او لوط دی قوم کیتے ساڈے نال بھگڑن پئے گئے۔
۷۶۔ بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے ہمدرد تے
جھکن والا۔

۷۷۔ اے ابراہیم توں ایں سفارش کنیں رک وچ بیشک
تیبڑے رب دا حکم آگئے تے بے شک انہیں تے
نڈلن والا عذاب آکے رہسی۔

۷۸۔ تے جڈاں ساڈے بیٹھے ہوئے لوط کنیں آئیں
اونکوں بڑا گئے تے دل وچ تنگی محسوس تھی انہیں دی

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا
قَالَ سَلَامٌ مَّا لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِينٍ ۝

فَلَمَّا رَآ أَنَّهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ يَكْذِبُهُمْ وَأَوْحَسَ
مِنْهُمْ خِيْفَةً قَالُوا لَا تَحْزَنْ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ
قَوْمَ لُوطٍ ۝

وَأَمْرَاتِهِ قَابِلَةً فَصَيَّكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ لَا
مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۝

قَالَتْ يَوَاسِقِي ٱلْأَيْدِ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا
إِنْ هَٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۝

قَالُوا أَلْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ رَحِمْتُ
ٱللَّهِ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ إِنَّهُ
حَنِيدٌ مُّجِيدٌ ۝

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ ٱلْبُشْرَى
يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ۝
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنتَبٍ ۝

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَٱلْهُمُ ٱتَّيَّهُمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۝

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقِيهِمْ وَصَاقِيهِمْ
دَرَعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمُ عَصِيبٍ ۝

وجہ کیں تے آکھئے سی اے ڈینہہ سخت۔

۷۹۔ تے اندی قوم اوندو درکدی آئی تے ای کیں پہلے
وی اووڑے گندے کم کریدے ہن اول آکھئے اے
میڈی قوم اے میڈیاں چھوہیں ہن اے تہاڑے کیتے
پاکن تساں اللہ کیں بڑو تے مہاں مے معاملے وچ
میکوں ذلیل نہ کرو کیا تہاڑے وچ کوئی سمجھار آدمی
کا نہیں۔

۸۰۔ انہیں آکھئے تیکوں پتہ ء جو تیڈی چھوہیں تے ساڈا
کوئی حق نہیں تے بے شک توں جانڈیں جو اساں
چاہندے ہیں۔

۸۱۔ اول آکھئے جے میکوں تہاڑے مقابلے تے طاقت
ہوے ہا یا ول میں بہوں طاقت والی پناہ دوپناہ گھناں۔
۸۲۔ انہیں آکھئے اے لوط بے شک اساں تیڈے رب
مے پٹھے ہوئے فرشتے ہیں اوتیں کیں اصلو میں آ
سگدے توں رات مے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں
کوں نال گھن کے ٹروچ تے تہاڑے وچ کوئی اڑے
اڑے نہ ڈیکھے سوائے تیڈی زال مے بے شک اونکوں
اوہو عذاب آوٹ والا ء جیرھا انہیں کوں اوسے بے شک
انہیں دا وعدہ فخر دا ء کیا فخر کوہو نہیں۔

۸۳۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
اوندے اتلے حصے کوں تملوں حصہ کرڈتے تے اساں
انہیں تے پھروا ولا ولا مینہ و سائے جیرھے سکی مٹی
مے بٹھے ہوئے ہن۔

۸۴۔ تیڈے رب مے انہیں تے نشان لگے ہوئے ہن تے
جے اے عذاب ظاہر کیں پرے نہیں۔

۸۵۔ تے مین دو انہیں مے بھرا شیب کوں پٹھے مے

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يَمْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ الشَّيْءَ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَاتُوا هُنَّ
أَطَهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزُونِ فِي ضَيْفِ الْإِنْسِ
مِنْكُمْ رَجُلٌ زَنِيذٌ ⑤

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنِيكَ مِنْ حِجَىٰ وَلَا تَكُ
لَتَعْلَمَ مَا نُرِيدُ ⑥

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أُوَدِّعُ إِلَىٰ زُنِّي شَذِيذٌ ⑦

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلُوَا
إِلَيْكَ فَأَمْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا
يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا تَكُ إِنَّهُ
مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ
أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ⑧

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنْ سِجِّيلٍ ⑨ فَنضُودُهُ ⑩

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بَبَعِيدٍ ⑪

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا

اللَّهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا إِلَهَكُمْ
وَالْإِيزَانَ إِنِّي أَرْسَلْتُكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُخِيطٍ ۝

وَيَقُولُ أَوْفُوا إِلَهَكُمْ وَالْإِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا
تُبْخُسُوا النَّاسَ أَمْشِيَاءَ هُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝

بَقِيَتْ اللَّهُ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيطٍ ۝

قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَكِيمُ الرَّشِيدُ ۝

قَالَ يَقُولُ ادْعِيْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَى
بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى
مَا أَنْهَكُم عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

وَيَقُولُ لَا يَحْزَمُكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ
مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ
وَمَا قَوْمٌ لَوْ طُفِ فَمَنْكُمْ بِبَعِيدٍ ۝

وَأَسْتَغْفِرُكُمْ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ إِنْ رَبِّي رَحِيمٌ

اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہا بڑا اوہو
ہی رب تے کھائی تے تلانی گھٹ نہ کرو میں بے شک
تہا کوں چنگی حالت وچ بڑھاپیاں تے بے شک میں
تہا بڑے اتے ہلاک کرن والے عذاب کنیں بڑواں۔

۸۶۔ تے اے میڈی قوم کھائی تے تلانی الصفا نال پوری
کرو تے لوکیں کوں انہیں دیاں شبیں گھٹ نہ بڑو تے زین
وچ گہر گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۸۷۔ جے تہاں مومن ہوئے تے اللہ باقی چھوڑا ہوا
مال تہا بڑے کیتے چنگا تے میں تہا بڑے اتے نگران نہیں
۸۸۔ انہیں آکھئے اے شعب کیا میڈی نماز تیکوں مکم
بڑی ہوئی جو اسان او پھوڑ بڑیوں جینی سا بڑے
پیو بڑا بڑے عبادت کرنیو تے ہن تے اپنے مالیں دے
معاملے وچ جو چاہوں کروں۔ بے شک توں عقل مند
تے سمجھار ہوئیں۔

۸۹۔ آکھیں اے میڈی قوم تہاں بڑو جے میں اپنے رب کنیں
کھلی دلیل تے بول تے اوں میکوں چنگا رزق دی جڑے
تے میں نہیں چاہندا جبرمی گال کنیں میں تہا کوں رینال
تہا بڑے خلاف آپ کرن پئے ونجاں میں تے صرف
اصلاح چاہندا جتن میکوں طاقت تے میڈی کامیابی
اللہ دے ہتھ وچ ہوندے اتے میڈا بھروسہ تے
ہوندو میں ول ول جھکداں۔

۹۰۔ تے اے میڈی قوم میڈی دشمنی تہا کوں ایں چیز
تے نہ ابھارے جو تہا کوں وی او عذاب آوے پھرھا
نوح دی قوم کوں ہود دی قوم کوں یا صالح دی قوم کوں
آیا ہا تے لوط دی قوم تہاں کنیں پریں کاہ نہیں۔

۹۱۔ تے اپنے رب کنیں بخشش منگول ہوندو رجوع کرو

وَدُّودٌ ۝

بے شک میڈارب ول ول رحم کرن والا تے بہوں
پیار کرن والا۔

قَالُوا يَشْعِبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا قِمْنَا نَقُولُ وَإِنَّا
لَنَذْرُكَ فِيمَا ضَعِيفًا وَلَا نَرْهُطُكَ لَرَجْنِكَ وَ
مَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝

۹۲۔ انہیں اکھٹے لے شعیب جیسیاں گاہیں توں آہیں
ساکوں بہوں ساریاں سمجھ نئیں اندیاں تے اساں تیکوں
اپنے وچ کمزور سمجھندے یں تے بے تیرا قبیلہ نہ ہووے
ہا تے اساں تیکوں پتھریں نال مادوں ہا تے توں ساڈے
کنیں بڑا بھانویں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْهَطِيْ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَالنَّارِ
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيْ اِنَّ رَّبِّيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيرٌ ۝

۹۳۔ اوں اکھٹے لے میڈی قوم کیا میڈا قبیلہ
تہا بڑی نگاہ وچ اللہ توں بڑا بھانویں اوں کوں تساں اپنی
کنڈ پھوسٹیا بڑے بے شک میڈارب ہوتساں کریندے
پچکی طرح جانڈے۔

وَيَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُوْنَ مَنْ يَأْتِيْهِ عَذَابٌ يُخْزِيْهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَاَزْتَقِيبُوا اِلَيَّ مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝

۹۴۔ تے لے میڈی قوم تساں اپنی جاتے کم کروتے یں وی
کم کرینداں تساں جلدی بڑیکھسو جو کیندے اتے ذیل کرن
والا عذاب اندرے تے کون جیرھا کوڑا تے تساں انتظار
کرو میں وی تہا بڑے نال انتظار کرینداں۔

وَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا بَنَيْنَا شُعَيْبًا وَالدِّينِ اٰمِنًا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَآخَذَتِ الدِّينِ ظَلَمُوا الصَّيِّغَةَ فَاصْبِرْ
فِيْ وِيَادِهِمْ جُثَيْنٌ ۝

۹۵۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آئے اساں شعیب
کوں تے اوں دے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بگاڑدے
تے ظالمیں کو چکواوٹن والے عذاب پکڑدے تے او اپنے
گھریں وچ گوڈیں بے بھر بڑے پئے ہن۔

كَانَ لَمْ يَخْنُ فِيْهَا اَلَا بَعْدَ الْاَيِّدِيْنَ كَمَا بَعْدَتْ
تُودٌ ۝

۹۶۔ جیویں او اتھاں رہندے یں نہ ہن سٹو مدین واسطے
وی ایویں لعنت جیویں تھو دو واسطے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰٓى بِآيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝

۹۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنے نشانیں تے کھلی دلیل
نال بھیجا۔

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهٰٓؤُلَآءِ فَاتَّبَعُوْا اَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا
اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ۝

۹۸۔ فرعون تے اوں دے وڈے لوکیں دو۔ انہیں فرعون دے
حکم دی پیروی کیتی۔ تے فرعون دا حکم ٹھیک نہ ہا۔

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَأَوْدَدَهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ

۹۹۔ او قیامت دے ڈینہہ اپنی قوم دے اگواگورسی تے

الرُّدَّ السُّورَةُ ١١

انہیں کول بھا وچ وچ سٹیس تے اولہن دی جاوے تے
لہن والے سب برے ہن۔

وَأَنبَعُوا فِي هَذِهِ لَعَنَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْمَ الْبُزْغِ
السُّورَةُ ١٢

۱۰۰۔ ایں دینا وچ دی انہیں دے بچھو لعنت لگی پئی تے
قیامت دے ڈینہر دی تے لے جیہا انعام انہیں کول ہٹا دیسی
اوہوں برا۔

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقِصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ١١

۱۰۱۔ اے وستیں دیاں خیراں بن جبریاں تیرے سامنے
بیان کرنی دے پئے ہیں انہیں وچو کچھ کھڑن تھیاں تے کچھ
برباد تھی گئیں۔

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ إِلَهَتُهُمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا تَتَنَبَّيْ ١٢

۱۰۲۔ تے اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا تے انہیں اپنے
اتے آپ ظلم کیتے تے جڈاں تیرے رب دا حکم آگئے
دل انہیں دے معبودیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں
کول فراوی فائدہ نہیں پہچایا تے جتو انہیں کول تباہی
وچ ہی ودھائے نیں۔

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ
إِنَّ أَخَذَهُ الْيَمُّ شَدِيدٌ ١٣

۱۰۳۔ تے تیرے رب دی پکڑاویں ہوندی جڈاں او
ظالم وستیں کول پکڑیندے۔ بے شک اوندی پکڑ ڈکھ
ڈیوٹن والی تے سخت ہوندی۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ
يَوْمٌ مُّجْمَعٌ لَا لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ١٤

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ نشان اوندے واسطے جیہا
آخرت دے عذاب کنیں ڈر دے لے ڈینہر جیندے
کیتے لوک کھٹے کیتے ولین تے لے ڈینہر جینکوں سب
لوک ڈیکھسن۔

وَمَا تُؤَخِّرُونَ إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدَّدٍ ١٥

۱۰۵۔ تے اساں ایکنوں محض ہک مقررہ مدت تیں بچھو
تے سیندے پئے ہیں۔

يَوْمَ يَأْتُ لَا تَكَلُمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَيَنْهَوْنَهُمْ شَرُّهُ
وَسَعِيدٌ ١٦

۱۰۶۔ تے جڈاں اُوسی تے کوئی شخص نہی اوندی اجازت
دے بغیر ایسی۔ تے انہیں وچو کچھ بد بخت ہوسن تے
کچھ خوش نصیب۔

فَأَمَّا الَّذِينَ سَفَوْا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ

۱۰۷۔ تے جیہے بد بخت ہوسن اتے دوزخ وچ ولین

شَهِيقٌ ۱۰۹

انہیں واسطے اوندے وچ کہیں ویلھے دڑے دڑے
ساہ تے کہیں ویلھے ٹیڑھیاں ہوسن۔

۱۰۸۔ تے او اوندے وچ رہسن جے تیں زمین تے آسمان
موجودن سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ بے شک تہیڈا
رب جو چاہندے او کر کے رہندے۔

۱۰۹۔ تے جیرھے خوش نصیب ہن او بہشت وچ ہمیشہ
رہسن جے تیں زمین تے آسمان رہسن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے تے اے اوندی دین لے ختم نہ کیتی ویسی۔
۱۱۰۔ تے جیرھے کوڑی عبادت اے کریندن توں اوندے
متعلق شک وچ نہ پو اے اویں عبادت کریندن جیویں
ایں کتیں پہلے انہیں دے پیو ڈاڑے کریندے ہن تے
اساں انہیں کوں پورا حصہ ڈیلسوں تے گھٹ نہ کیلسوں۔

۱۱۱۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے وچ
اختلاف کتا گیا تے جے تہیڈے رب ولو او گال زگزر چکی
ہوے ہا تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈتا و نجے ہا
تے او ایندے بارے وچ بے چین کر ڈیوں والے شک
وچ ہن۔

۱۱۲۔ تے بے شک تہیڈا رب انہیں کوں انہیں دے علیس
والپورا پورا بدلہ ڈیسی تے بے شک او جو کجھ کریندن
(خدا) باخبر۔

۱۱۳۔ جیویں تیکوں حکم ڈتا گئے توں اوندے اتے پیر جمائی رہو
تے او وی جنہیں تہیڈے نال توہ کیتی ۶ تے حد کیں نہ ودھو
بے شک جو تساں کریندے ۷ او اونکوں ڈیڈا کھڑے۔

۱۱۴۔ تے ظالمین دو نہ جھکوناں تاں تہا کوں وی بھابھسی
تے تہا ڈے کیتے اللہ دلو کوئی سگتی نہ ہوسی دل تہا ڈی
مد نہ کیتی ویسی۔

خُلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا
شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۱۱۰

وَأَمَّا الَّذِينَ سُودُوا فِي الْجَنَّةِ خُلِدِينَ فِيهَا مَا
دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ
عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ ۱۱۱

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوقِفُوهُمْ
نُصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۱۱۲

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُضِلِّينَ ۱۱۳

وَإِنْ كُنَّا لَنَافِقِينَهُمْ رَبَّنَا أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا
يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۱۱۴

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۱۱۵

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۱۱۶

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنْ أَيْلٍ إِنَّ
الْحَسَنَ يَذْهَبُ السَّيِّئَاتِ ذَلِكِ ذِكْرٌ
لِلَّذِينَ كَرِهُوا ۝

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ۝

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ تَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ
يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ
اتَّبَعْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا فِيهِ
وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ۝

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا
مُضِلُّونَ ۝

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا
يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۝

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَ
تَنَزَّلَتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝

وَكَلَّا نَقُصَّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ
مَا نَسِيتُ بِهِ قُودَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِدُهُ وَذِكْرِي لِلْمُؤْمِنِينَ ۝

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَائِكُمْ
إِنَّا أَعْمَلُونَ ۝

۱۱۵۔ تے توں ڈینہ دے ڈوناہیں صے وچ نماز مٹھا
کے پڑھ تے رات دے وقتیں وچ وی بے شک نیکیاں
برائیں کول ہٹا ڈین تے نصیحت حاصل کرٹ والیں
کیتے نصیحت ۔

۱۱۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ سئیں چنگاں تے نیکی
کرٹ والیں دا اجر و نجات انیٹ

۱۱۷۔ جیر صیاں و ستیاں کسں پہلے ہن انہیں وچ
کوئی سیائے ہون با جیر صے زمین وچ فساد کسں بلکن با
سوائے تھوڑیں دے جنہیں کول اسان انہیں وچ پکا گھدا
تے ظالمیں انہیں لوکس دی پیروی کیتی تے دنیاوی
لذتیں وچ پئے گئے تے او مجرم وی ہن۔

۱۱۸۔ تیبے رب دی لے شان نیٹ جو کسں وستی کول
ہلاک کرے تے اوندے رہٹ والے اصلاح کرن والے
ہون۔

۱۱۹۔ جے اللہ چاہے ہا تے لوکس کول بکامت بنا ڈیوے
تے او ہمیشہ اختلاف کرنی دے رہ لسن۔

۱۲۰۔ سوائے اوندے جیندے اتے تیبڈا رب رحمت دے
تے ات گالہوں انہیں کول پیدا کیتے سی تے تیبے رب
دی گال پوری تھیں جوہیں جنیں تے لوکس نال دوزخ
بھر ڈیساں۔

۱۲۱۔ تے اسان سارے رسولیں دیاں خبراں تے حال تیبے اگو
بیان کرنی دے ہں۔ ایندے ذریعہ تیبے دل کول مضبوط
کرنی دے ہں۔ تے ایندے بارے وچ تیبو حق آگئے تے
اے نصیحت تے مومنین کول (ذمہ داریاں) یاد کروٹ والی۔

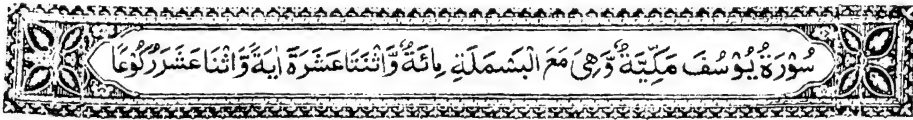
۱۲۲۔ تے توں آکھ انہیں کول جیر صے مومن نیٹ لساں اپٹے
جہیں تے عمل کرو اسان دی عمل کرنی دے پئے ہں۔

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تساں انتظار کرو بے شک اساں انتظار کریندے پئے
ہیں۔

۱۲۴۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ دے واسطے بھتے
سارے معاملے بھوندو ولہن تول اوہدی عبادت
کرتے اوہدے اتے بھروسہ کرتے جو تساں کریندے؟ تیہڑا
رب اول کنیں غافل نیئیں۔

وَاللَّهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْإِنْجِيعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدُوهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۴﴾

سورة یوسف مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے نال نال جبرہا بن مینگے ٹولیوں والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- الَّذِي تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ②
- ۲۔ میں اللہ بڑا کھڑاں - اے کھلی کتاب دیاں آیات ہن۔
- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ③
- ۳۔ اسان بے شک قرآن عربی وچ لہائے تاں جو تسان عقل کنیں کم گھنوں۔
- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَافِلِينَ ④
- ۴۔ اسان تیرے اتے بڑا بھلا چنگا قصہ بیان کریں دے ہیں۔ تے لے قرآن تیرا داساں وحی کیتی تے توں ایں نیس پہلے غافل ہاویں۔
- إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آتِيَهُمْ فِي سَجْدٍ لِّمُجِدِّنٍ ⑤
- ۵۔ تے جبریل یوسف اپنے پیو کوں آکھئے ابا سیں بے شک میں یارھاں تارے تے سمجھ تے چند رکوں بڑھے او میکوں سجدہ کریں دے ہیں۔
- قَالَ يَبْنَىٰ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ اخَوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ⑥
- ۶۔ اوں آکھئے اے میڈے پیارے پتر اپنا خواب پائے بھرا نویں کوں نہ بڑسیں ناں تاں او تیرے خلاف تدبیر کر سیں بے شک شیطان انسان دا کھلا دشمن۔
- وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَتْهَا عَلَىٰ أَبِيكَ مِنْ قَبْلُ رَبُّهُمُ الرَّحْمَنُ ⑦
- ۷۔ تے ابویں تیرا رب تیکوں چٹسی تے تیکوں بگاہیں دی حقیقت سکھسی تے تیرے اتے اپنی نعمت پوری کر لسی تے آل یعقوب تے جیویں اوں پورا کیتی بائی تیرے پیو بڑا بے ابراہیم تے اسحاق تیں ایں کنیں پہلے بے شک تیرا رب بہوں جانٹ والا تے بہوں سیانا۔
- إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑧
- ۸۔ بے شک یوسف تے اوندے بھراویں دے واقعے وچ پھینڈ والے کیتے کئی نشان۔
- لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِّلنَّاسِ بِلَايِنِ ⑨

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا
أَبَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا
لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ⑩

إِنْتَلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهُهُ أَبْيَنُكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ⑪

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوَى فِي
غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ⑫

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصِحُونَ ⑬

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا
لَهُ لَحَافِظُونَ ⑭

قَالَ إِنِّي يَخِذْنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ
يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ⑮

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا
لَخَسِرُونَ ⑯

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَن يُعْلَنُوهُ فِي غَيْبَتِ الْبُحْبُ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهُمْ هَذَا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑰

وَجَاءَ وَآبَاهُمُ عِشَاءً يَبْكُونَ ⑱

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ

۹۔ جڈاں انہیں اکھئے (سوچئے) جو یوسف تے اوند ابحرا
ساڈے بیو کول اساں کین زیادہ پیارا لگدے تے
اساں نکلی جماعت ہیں بے شک ساڈا بیو کھلی کھلی
غلطی وچ۔ (ساڈا بیو وڈی غلطی تے ہے۔)

۱۰۔ یوسف کول قتل کر ڈیو یا اوکوں کہیں بے شک وچ
سٹ آؤ پچھیں تہا ڈے پیو دی توجہ تہا ڈے کیتے خالی
تھی ویسی تے ایندے بعد تساں نیک لوک بٹ و ہا ہے۔

۱۱۔ انہیں وچو کہک آکھن والے اکھئے تساں یوسف کول
قتل نہ کرو تے اوکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو کوئی
قافلہ اول کول چا گھنسی جے تساں کچھ کرنا ہی ہے تاں

۱۲۔ انہیں اکھئے اے ساڈے ابا تیکوں کیا ہے جو توں
یوسف دے معاملے وچ ساڈے اتے اعتبار نو میں
کریندا تے بے شک اساں اوندے خیر خواہ ہیں۔

۱۳۔ سبھا میں اوکوں ساڈے نال پیٹھ کھوسی پیس تے
کھینڈ سی تے اساں اونڈی حفاظت کر لیں۔

۱۴۔ اوں اکھیا میکوں نکریو تساں اوکوں نال گھن وچو تے
میں ڈرواں جو ایکوں نہر کھا ونجے تے تساں اوں غافل ہوں
(تہا کول پتہ نہ ہوسے)

۱۵۔ انہیں اکھئے جو اساں نکلی جماعت ہیں جے ول دی
ایکوں نہر کھا ونجے تے بے شک اساں گھاٹے وچ ہیں۔

۱۶۔ تے جڈاں اوں کول گھن گبین تے فیصلہ کیتے نیں جو
ایکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو تے اساں اوکوں
وحی کیتی جو توں انہیں کول انہیں دے ایں کم دے متعلق
ضرور ڈیس تے حالی اونیں جانڈے۔

۱۷۔ تے ارات کول رونیں ہوئیں اسپٹے پیو دو آئیں۔

۱۸۔ تے اکھئے نیں اے ابا بے شک اساں ہک ڈو جھے

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكْلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۝

دے اگور کر دے رہ گئے ہیں تے یوسف کوں اسال اپنے
سامان دے کولہو چھوڑ گئے ہاں تے اونکوں نہر کھا گئے
تے توں ساڈی گال کوں نہ منیس بھانویں اسال پیچے
وی ہوں۔

وَجَاءُوا عَلَى قَبْرِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ
قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً
فَصَبُّ جَبِينٍ ۖ وَاللَّهُ السَّمِيعُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ۝

۱۹۔ تے او اندے چلے کول کوڑی رت لاکے گھن
آئیں اوں آکھے تہاڑے دیں ایں کم کوں سوٹا کر کے
ڈکھائے اچھا ہن صبر کریناں چنگا صبر تے جو تساں
بوسندے پئے، او اندے کیے اللہ کنیں مدد منگی دج
سبکی۔

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ
فَأَدَّى دُلُوءَهُ قَالَ يُبَشِّرُ هَذَا عِلْمُهُ
وَأَسْرُوءُهُ بِضَاعَتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۝

۲۰۔ تے ایک قافلہ آگئے تے انہیں پانی واسطے اپنا آدمی بیٹھے
اول اپنا ڈول بیٹھے اول آکھے خوشخبری، اے جھوہرتے انہیں
اونکوں پونجی سمجھ کے لکھا گدھے تے جو کچھ ادریندے پئے
ہن اللہ اونکوں جائدا۔

وَأَسْرُوءُهُ بِشَكِّنٍ بِخَيْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا
فِيهِ مِنَ الرَّاهِدِينَ ۝

۲۱۔ تے (یوسف دے برائیوں) اونکوں تھوڑی قیمت گنتری دے
درہیں دے بدلے دتھ چھوڑیئے۔ تے انہیں کوں ایں
قیمت دی وی پرواہ کا، ناں ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ قَبْضَلَا مَرَاتِهِ أَكْرَمِي
مَثْوَاهُ عَنِّي أَنْ يَنْفَعَنِي أَوْ يَضُرَّنِي وَلَكِنْ أَوَكَذَلِكَ
مَكَانُ يَوْسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

۲۲۔ تے اوں آکھے جیں اوں کوں مصر وچ مل گدھے اپنی زال
کوں جو ایندے رہن دی جا پچگی بنا اے تھی سبکدے جو
ساکوں فائدہ ڈلوے یا اسال ایکیوں اپنا پتر بنا گھنوں تے
ایویں اسال یوسف کوں ملک وچ عزت بڑی تے تاں جو اسال
اونکوں گاہیں دی حقیقت سکھاؤں تے اللہ اپنے کم کوں
پورا کر کے رہندے تے اصل پہوں سارے لوک
چاندے نیں۔

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝
وَرَاوَدَتْهُ الْفَتَىٰ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ

۲۳۔ تے جیلاں اور جوان تھا تے اسال اونکوں حکم تے
علم بڑے تے نیکیں کوں اسال ایویں بدلہ دیندے یں۔
۲۴۔ تے او ترمیم جیندے گھر وچ لوہندا با اول اوندی

مرضی کے خلاف غلط کم تے ٹھگالے سی تے دروازے بند کر ڈنسی تے اکھئے سی میڈو آول آکھئے اللہ دی پناہ بے شک او میڈا رب چیں میکوں ٹکن دی چگی جی بڑتی بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے ۔

۲۵۔ اوں تربیت لکا ارادہ کر گدھا تے یوسف (بچن دلا لکا ارادہ کر گدھا جے او اپنے رب دا کھلا نشان دے ڈیکھ چکیا ہوندا۔ ایوں تھے تاں جو اساں اوں کین برائی تے بے حیائی پریں کر ڈیوں بے شک او ساڈے چٹے ہوئے بندیں دچرہا۔

۲۶۔ او ڈوہیں دروازے دو دکن تے اوں تربیت اوندی قیض پچھو پاڑتی تے انہیں ڈوناہیں دروازے دے کوہو تربیت دے مالک کوں بڑھے نیں تربیت آکھئے جیرھا تیڈی زال نال برا ارادہ کرے اوندی سزایا تے قید یا ڈکھ والا عذاب۔

۲۷۔ اوں آکھئے ایں میکوں میڈی مرضی دے خلاف ٹھگالے۔ تے اوں تربیت دے خاندان دے ہک گواہ گواہی بڑتی جے اوندا چولا اگو پاڑیا پے تے اے سچی تے او کوڑا۔

۲۸۔ تے جے اوندا چولا پچھو پاڑیا پے تے اے تربیت کوڑی تے او سچا۔

۲۹۔ جیلھے اوندرے چولے کوں بڑھے نیں جو او پچھو پاڑیا پے اوں آکھئے بے شک اے تہاڈی چالاک تے تہاڈی چالاک بہوں وڈی۔

۳۰۔ یوسف توں ایں کین درگزر کر تے اے تربیت توں اپنی غلطی دی معافی منگ بے شک توں ہی غلطی کرن والی ہویں۔

نَفْسِهِ وَعَلَقَهُ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْت لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهَا وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَأٰهُنَا رَبَّنَا كَذَلِكَ لِنُصْرَفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٦﴾

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَةُ مِنْ دُبُرٍ وَالْفَتَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُبْعَثَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٧﴾

قَالَ هِيَ رَأَوْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قَدْ مِّنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٢٨﴾

وَإِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا رَأٰ قَبِيضَهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِّنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٣٠﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٣١﴾

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے شہر دی ترمیمیں اکھئے عزیز دی زال اپنے پانھے کون اوندی مرضی دے خلاف ٹھگالے اونکوں اوندے نال بڑا ڈھا پیار تھی گئے بے شک اساں اونکوں کھلی کھلی گمراہی وچ ڈہرے ہیں۔

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جڈاں اوں انہیں دیاں چپ چپائیاں گا بس سٹین تے انہیں کون سڈوا چھیس تے انہیں واسطے چنگی بہن دی جاٹا بس تے انہیں وچو ہر ہک کون بک چھری ڈٹی اس تے اکھیں انہیں دے سامنے نکل تے جیلے انہیں اونکوں بڑھے اونکوں وڈی شان والا آدمی پاتے نیں تے اپنے ہتھ کپ بیٹھیں تے انہیں اکھئے اے اللہ کین بڑیے گناہ ہنسی کیتا اے بشر نیں اے تے کوئی عزت والا فرشتہ

قَالَتْ فُلْذَلِكُنَ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِئْتِهٖ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِہٖ فَاسْتَعْصَمَ وَلَیْن لَّمْ یَفْعَلْ مَا أَمَرُہٗ لَیْسَ جَنَّۃً وَ لَیْکُونَا مِنَ الضَّٰعِفِیْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں اکھئے اے او آدمی جیندے معاملے وچ تاساں میکوں ملامت کریندیاں باو سبے شک میں ایکوں ایندی مرضی دے خلاف ٹھگالے تے اے بچ گئے تے جے اس اوں نہ کیتا جیرھا میں ایکوں حکم ڈتے تے اے ضرور ڈھکیج ویسی تے ضرور بہوں ذلیل تھی ویسی۔

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَیَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَیْہِ وَلَا تُصْرَفْ عَنِّي كَیْدُہُنَّ أَصَبُ إِلَیْہِ وَلَا كُنْ مِنَ الْجَاهِلِیْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں اکھئے اے میڈے رب میکوں قید اوں کینں زیادہ چنگی جیندو اے میکوں سڈیندی تے جے تیں انہیں دی تدبیر کون میں کینں بٹایا تے میں انہیں دو جھک ویساں تے میں جاہلں وچو تھی ویساں۔

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّہٗ فَصَرَفَ عَنْہُ کَیْدُہُنَّ إِنَّہٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اوندے رب اوندی دعا کول سن گدھی تے اونہیں دے مکر کول اوں کینں بٹا گدھا او بہوں سٹن والا تے چاٹن والا۔

ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآیٰتِ لَیْسَ جُنَّتْ حَشِیَّتُہُمْ ۖ لَیْسَ جُنَّتْ حَشِیَّتُہُمْ ۖ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَبٰیثُ ۚ قَالَ

۳۶۔ ول انہیں تے نشان ڈکھیں دے بعد ظاہر تھی گیا۔ جو ایکوں ہک وقت تیں قید ضرور کرن۔

۳۷۔ تے اوندے نال جیل وچ ڈو جوان وی داخل تھیں

انہیں وچرہک اکھٹے بے شک میں خواب وچ بڑے جو میں
انگور پڑنیا بیاں تے بڑو جھے آکھٹے میں خواب بڑے
جو میں سر تے روٹیاں چاتی وداں تے اونکوں کچھی کھتے
پین ساکوں ایندی تعبیر دس۔ بے شک اساں تیکوں
نیک سمجھندے ہیں۔

۳۸۔ اوں آکھیا تہا بڑو روٹی اون کینں پہلے تہا کوں انہیں
دی تعبیر دس بڑیاں۔ اے ایں واسطے جو میڈے رب
میکوں علم بڑے بے شک میں اوں قوم و دین چھوڑ
بڑے جیرھے اللہ تے ایمان نیں ایندے تے آخرت
دے منکر۔

۳۹۔ تے میں اپٹے بیرو بڑا بے ابراہیم تے اسحاق تے
یعقوب دے مذہب دی بیرو دی کرینداں ساڈا اے حق
میں جو اساں اللہ دا شریک بناؤں اے ساڈے تے
لوکں تے اللہ دا فضل تے اکثر لوک شکر نیں کریندے۔
۴۰۔ اے میڈے جیل دے بڑو دیں سبگیتو کیا انجو انج
رب چچگن یا بکوروب جیرھا کامل غالب۔

۴۱۔ اوندے سوا تساں صرف انہیں نادیں دی عبادت کریندے
جیرھے تساں خود تے تہا بڑے بیرو بڑا دیں رکھین تے
اللہ سیئیں ایندے واسطے کوئی دلیل نیں لہائی بے شک
فیصلہ اللہ دے ہتھ وچ اوں حکم بڑے جو صرف ہوندی
عبادت کرو اے درست مذہب تے اکثر لوک جانڈے
نیں۔

۴۲۔ اے میڈے جیل دے سبگیتو تہا بڑے وچرہک
اپٹے مالک کوں شراب پلیسی تے بڑو جھا پھاسی بڑا ویسی
تے کچھی اوندے سردار ماس کھوسن جیرھی گال میں کینں
تساں بڑو دیں کچھ دے ہاوسے اوندا فیصلہ حق گئے۔

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا
تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبْتُهَا بِتَأْوِيلِهِ
تَوَكَّلْ مِنَ الْحَسَنِينَ ⑤

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقُنِيهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَ مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ⑥

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ⑦

يَصَاحِبِيَ الرَّجُلِ إِذَا بَابُ مُنْتَفَحٍ قَوْلَ خَبَرٍ أَمْرٍ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑧

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَيَّئَتْ مَوْهَا
أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَى
الْحُكْمِ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْفَتِيرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ⑨

يَصَاحِبِيَ الرَّجُلِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا
وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ
فَتَوَكَّلْ مِنَ الْخَيْرِ فِيهِ تَنْتَفِعِينَ ⑩

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَكَتَبَ فِي النَّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ۝

۴۳۔ تے اول کول آکھئے سی جیندے متعلق اونکوں خیال ہا جلا چھٹ ویسی اپنے مالک دے کولہو میڈا ذکر کریں تے شیطان اونکوں اوندے مالک دا ذکر بھلا دتا تے او کجھ بے سال قید خانے وچ رہ گئے۔

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَنَعَ بَقَرَاتٍ سَوَاءٍ يَأْكُلْنَ سَنَعَ عِجَافٍ وَسَنَعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأَعْرَاسٍ يَأْكُلْنَ الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ۝

۴۴۔ تے بادشاہ آکھئے میں خواب بڑھے ہو ست موٹیاں گویں ہن کول ست کانہلیاں گویں انہیں کول کھندیاں پین تے ست ساوے سٹے بن تے بے سکن۔ تے اے وڈے لوکو میکوں میڈے خواب دی تعبیر سو جے تساں خواہیں دی تعبیر کریں دے ہا تاں۔

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمَيْنِ ۝

۴۵۔ انہیں آکھئے اے گندے خوابن تے بے کار خواہیں دی تعبیر اساں نے جانڈے۔

وَقَالَ الَّذِي بِمِنَّا مِنْهُمَا وَادْكُرْ بَعْدَ أَهْوَىٰ أَنَا أَنْتُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ۝

۴۶۔ او نہیں بڑونا میں وچو جرحا چھٹ گیا ہا تے کجھ وقت دے بعد اوں یاد کیتے تے آکھیں میں تہا کول ایں خواب دی تعبیر ڈسینداں میکوں پٹھو۔

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَتَيْنَا فِي سَنَعَ بَقَرَاتٍ سَوَاءٍ يَأْكُلْنَ سَنَعَ عِجَافٍ وَسَنَعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأَعْرَاسٍ يَبْسُطُ لَعْنَىٰ أَرْجَعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

۴۷۔ یوسف یا میکوں ڈس ست موٹیاں گویں ہن جنہیں کول ست کانہلیاں گویں کھندیاں پین تے ست سٹے ساوے بن تے بے سکن تھی سبگدے جو میں لوکیں دو دنجاں تاں جو انہیں کول تعبیر دا پتہ لگے۔

قَالَ تَزْرَعُونَ سَنَعَ سِنِينَ دَابَّاهُمْ حَصَدْتُمْ فَذُرُّهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ۝

۴۸۔ اول آکھئے تساں ست سال ساںدھوڑاںد رہیو تے جو کھو اونکوں سیں وچ رہن بڑو اوںدے سوا جو تساں تھوڑا جہیاں کھاؤ۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَنَعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا نَحْصُونَ ۝

۴۹۔ ول ایندے بعد ست سال کال پوسی جیرے اونکوں کھاو لیں جو تساں بچیسو سوائے اوںدے جو تساں انہیں کیتے جمع کیتا ہو سی۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصَرُونَ ۝

۵۰۔ ول ایندے بعد سال اوسی جیندے وچ لوکیں دی فریاد سنی ویسی تے لوک ہک بے کول تھنے ڈسین۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ
مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قُطِعَ أَيْدِيَهُنَّ إِنِّي
رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ۝

۵۱۔ تے اوں بادشاہ آکھیا اونکوں میڈو گمن آؤ تے
جیلھے اوندو قاصد آئے اوں آکھئے توں اپنے ملک دو
ول و نچ تے پچھ انہیں ترمیتیں دا کیا حال جنہیں اپنے
ہتھ کپٹے ہن بے شک میڈا رب انہیں دے مکر کوں
ڈاڈھا جان دے۔

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتَنَّ يُوسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلَّمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ النَّحْصَ
الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الضَّالِّينَ ۝

۵۲۔ اوں آکھئے تہاڈا اصل مقصد کیا با جڈاں تساں
یوسف کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھگایا ہاوے۔ انہیں
آکھئے اوالہ کنیں ڈریا ہا اساں اوندے وچ کوئی برائی
کاء نہیں ڈٹھی۔ عزیز دی زال آکھئے ہُن حق ظاہر تھی
گئے میں اونکوں اوندی مرضی دے خلاف اونکوں ٹھگالٹ
دی کوشش کیتی بائی تے او بے شک سمیں وچو اے
۵۳۔ اے ایں واسطے تاں جبر اونکوں پتہ لگ و نچے جو
میں اوندی کنڈ پچھو خیانت نہیں کیتی تے بے شک
الہ سئیں خیانت کرن والیں دی تدبیر کوں کامیاب
نئیں کریندا۔

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
كَيْدَ الْخَائِبِينَ ۝

وَمَا اَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ ۝
إِلَّا مَا رَجِمْتُ أَنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

۵۴۔ تے میں اپنے آپ کوں بری نہیں سمجھیندا بیشک
نفس برائی دا حکم ڈیوٹ والا سوائے اوندے جیندے
اتے میڈا رب رحم کرے بے شک میڈا رب بہوں
بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ اسْتَخْلِصْهُ
لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ
لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ۝

۵۵۔ تے اوں آکھئے اونکوں میڈو گمن آؤ اونکوں میں
اپنے کیتے چن گھنلاں تے جڈاں بادشاہ اوندے نال گاہیں
کیتن تے اوں آکھئے بے شک توں اچ کنیں ساڈے
کوہو عزت والا تے بھروسے والا آدمی ہوتی۔

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي
حَفِيظٌ عَلِيمٌ ۝

۵۶۔ اوں آکھئے توں میکوں ملک دے خزانے دا افسر بنا
ڈے بے شک میں بہوں حفاظت کرن والا تے بہوں
علم والا ہاں۔

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَّبِعُوا اٰمِنًا
حَدَّثَ يَسَّارًا يُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَاءُ وَلَا نُضِيعُ
اَجْرَ الْحٰسِنِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ تے الیوس اسان یوسف کوں ملک وچ عزت بڑی
جیڑھی جا تے اوچاہے ہا رہوے ہا جیکوں اسان چاہندے
ہیں اپنی رحمت کنیں حمد بڑیندے ہیں تے نیکیں دا اجر
اسان ضائع نلے کرنیوے۔

وَالْاَجْرُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تے آخرت دا بدلہ مومنین کیسے تے متقیں کیسے
چھکے۔

وَجَاءَ اِخْوَتَ يُّوسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ
لَهٗ مُنْكَرُوْنَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تے یوسف دے بھرا آئے تے اوندے سامنے
تھے اوں انہیں کوں سہناں گدھاتے اوں کوں نہیں سہناں
سکے۔

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالِ الْتَوْنِيْ بِاَيِّ لِّكْمٍ
فِيْنَ اٰيِنُكُمْ الْاَتَوْنُوْنَ اِنِّيْ اَوْفِي الْكَيْلِ وَاَنَا خَيْرُ
الْمُنْزِلِيْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے جیلے انہیں داسان تیار کیسے اوں آکھے
توں تہا بڑے پیرو لو مترا یا جیڑھا بھرا اوں کوں میڈو گھن
اواسے کیا تساں ڈہرے نوہے جو میں تول پورا ڈینداں تے
مہانی چنگی ڈینداں۔

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِهٖ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِيْ وَلَا
تَقْرُبُوْنِيْ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ جے تساں اوں کوں میڈو نہ گھن اوسو تے میڈے
کو لبو تہا بڑے کیسے کوئی تول نہ ہوسی تے میڈے
کو لبو نہ اواسے۔

قَالُوْا سُرُوْدُ عَنْهٖ اَبَاہٗ وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ انہیں آکھے اسان اوندے پیو کوں اوندے متعلق
ورغلیسوں تے اسان بے شک لے کم کر کے رہسوں۔

وَقَالَ لِفَتٰیہِ اجْعَلُوْا بِصَاعَتِهِمْ فِيْ رِحَالِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَہَا اِذَا اُنْقَلَبُوْا اِلٰی اٰہِلِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ اوں اپنے ہا نہیں کوں آکھے جو انہیں دی پونجی انہیں
دے پوریں وچ رکھ ڈیو تھی سبگدے جڈاں لے گھر دو
ونجن این احسان کوں من کے ول آون۔

فَلَمَّا رَجَعُوْا اِلٰی اٰیِنِهِمْ قَالُوْا يَا اَبَا نَا مُنِّعْ مِنَّا الْكَيْلَ
فَاَرْسَلَ مَعَنَا اَخَانَا لَنُكْتَلَ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے جڈاں او اپنے پیرو دو ولین آکھے نیں ابا جی ساکوں
دائیں کنیں ہٹک ڈتا گئے توں ساڈے نال ساڈے بھرا
کوں پھٹتاں جو اسان دائیں گھن آؤں بے شک اسان
ایندی پوری حفاظت کرلیسوں۔

قَالَ هَلْ اٰمَنْتُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَا اٰمَنْتُكُمْ

۶۵۔ اوں آکھے کیا میں ایگوں تہا بڑے سپرد کر کے اوہو

عَلَاخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالَ لَهُ خَيْرُ حِفْظًا ذَهْوُ
أَرْحَمِ الرَّحِمِينَ ﴿۶۵﴾

نیت پر پاواں حیرھا ایں کینیں پہلے ایندے بھرا ذاتیجہ نکھتا ہا
تے اللہ چیکا حفاظت کرن والا تے اوہو ساریں کینیں
زیادہ رحم کرن والا۔

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَابَنَا مَا نَبِيئُ
هَذِهِ بِضَاعُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَبِيْرُ أَهْلِنَا
وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَتَزَادُ كَيْلَ بَعِيْرٍ ذَلِكَ
كَيْلُ يَسِيْرٍ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جیڈاں انہیں اپٹے سامان کوں کھولے انہیں
ڈٹھے جو انہیں دی پونجی انہیں کوں ولا ڈتی گئی ء
انہیں اکھئے اے ابا اسان ہا کیا منگدے ہیں اے
ساڈی پونجی ء حیرھی ساکوں ولا ڈتی گئی ء تے گھر
والیں دو خوراک گھن اوسوں تے اپٹے بھرا دی حفاظت
دی کر لیسوں تے اٹھ دا بک بارومی زیادہ گھن اوسوں
تے اے وزن ساڈے کیتے نعت

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُوْنِي مَوْثِقًا مِنَ
اللّٰهِ لِنَأْتِيَنِي بِهِ ۖ إِلَّا أَنْ يَخَاطِبَكُمْ فَلَمَّا آوَوْهُ مَوْثِقَهُمْ
قَالَ اللّٰهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ اوں اکھئے میں اونکوں تہاڈے نال اصلو نہ
پٹھیاں جے تیں تساں میڈے نال اللہ دی قسم چا
کے اے وعدہ نہ کرو جو تساں اینکوں میڈو ولا گھن
اوسو سولے ایندے جو تساں کہیں مصیبت وچ
پھس و نچرتے جیڈاں انہیں اونکوں پکا قول ڈے ڈتے
اوں اکھئے جو اسان آہرے ہیں اللہ سیں ایندے اتے
نگران۔

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوْا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَاذْخُلُوْا
مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ
مِنْ شَيْءٍ ۚ إِنَّ الْحَكْمَ لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے اوں اکھئے پترو تساں ہک دروازے کینیں نہ
بولو بے انجوانج دروازیں کینیں بولو بے۔ میں تہاڈے
کیتے اللہ ولو کجہ نیں کر سگدا بے شک حکم اللہ دا ء
اوندے اتے میڈا بھروسہ ء تے بھروسہ کرن والیں
کوں اوندے اتے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي
عَنْهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِيْ نَفْسِ يَعْقُوْبَ
قَضَاهَا وَإِنَّهُ لُدُوْلِمٌ عَلَمُهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ جیلھے اوسوٹھن جیویں انہیں دے پیو انہیں کوں
حکم ڈتا ہا اے گال انہیں کیتے اللہ ولو کہیں کم نہ آ
سگدی بانی سوائے ایندے جو یعقوب دے دل دی
گال پوری تھی گئی بے شک او علم والا ہا جو اسان

اونکوں سکھایا ہاتے اکثر لوگ چاند سے نیٹے۔
 ۴۰۔ تے جڈاں یوسف کنیں گبین اول اپنے بھرا کوں
 اپنے نال جا ڈتی تے آکھئے سی میں تیدا بھرا ہاں
 جو او کریندے رہ گبین توں مونجھانہ تھی۔
 ۴۱۔ جڈاں انہیں داسان تیار کر کے واپس پھٹن لگے منگر پٹے
 بھڑے بورے وچ رکھ ڈتس دل اعلان کرن
 والے اعلان کیتے اے قافلے والو تساں تے چور ہوئے۔
 ۴۲۔ انہیں آکھئے انہیں دو منہ کیتے نیں تے تچھے نیں
 تہاڈا کیا رل گئے۔
 ۴۳۔ انہیں آکھئے ساڈے بادشاہ دا ٹوپہ رل گئے تے
 جیرھا گول اوسی اونکوں اٹھ دا بارلمی تے میں ایندا
 ذمہ دار آں۔
 ۴۴۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم تہا کوں پتہ جو اسان
 ایں ملک وچ لے آئے جو اسان گیڑ گھتوں تے نہ
 اسان چورہیں۔
 ۴۵۔ انہیں آکھئے جے تساں کوڑے ہوو تے تہاڈی
 کیا سزا۔
 ۴۶۔ انہیں آکھئے جیندے بورے وچ او بھے اوہو
 ہوندی سزا پاوے اسان ظالمیں کوں ایویں سزا
 ڈیندے ہیں۔
 ۴۷۔ اپنے بھڑے پوریں کنیں پہلے انہیں دے پوریں
 دی تلاشی شروع کیتی اس پچھیں اونکوں اپنے بھڑے
 بورے وچ کدھیں۔ ایویں اسان یوسف واسطے تدبیر
 کیتی۔ او اپنے بھرا کوں بادشاہ دے قانون نال نہ پکڑ
 سگدا با سولے ایندے جو اللہ چاہے۔ جیندے چاہندے
 میں اسان درجے پچے کریندے ہیں تے ہر جانٹ والے

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَمَنَّسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑤

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ انْكُمُ لِسَرِّقُونَ ⑥
 قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ⑦

قَالُوا تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ⑧

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْتُمَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ ⑨

قَالُوا مَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ⑩

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ⑪

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ⑫

تیں ہک بہوں عالم ہستی موجود۔

۷۸۔ انہیں آکھئے جے ایں چوری کیتی تے ایں کینیں پہلے ایندا بھراوی چوری کر چکئے یوسف ایں گال کول ول وچ لکائے تے انہیں تے اے گال ظاہر نسی کیتی اول آکھیا لتاں بد بخت ہوئے جو لتاں آبدے اللہ بہوں جائدے۔

۷۹۔ انہیں آکھئے لے عزیز بے شک ایندا بیو بہوں پڑھا ایندی جا تے ساڈے وچو کہیں پے کول پکڑ گھن بے شک اساں تیکوں احسان کرن والا سمجھیندے ہیں۔

۸۰۔ اول آکھئے اللہ دی پناہ جو اساں کہیں پے کول پکڑوں اوندے علاوہ جیندے کینیں ساڈا سامان ملے نہ تاں اساں خالیں وچو تھی ویسوں۔

۸۱۔ تے جڈاں او نا امید تھی گئیں تے آپت وچ گاہیں کیے انج تھی گئیں۔ انہیں دے وڈے آکھئے کیا تہا کول پتہ نیں جو بے شک تہا بے پیو اللہ دی قسم چا کے وعدہ گدھا یا تے ایں کینیں پہلے لتاں یوسف دے محلے وچ وی زیادتی کر چکے عہ میں ایں زمین کول چھوڑ لیاں اصلو نہ جے تیں میڈا بیو حکم نہ ڈیوے یا اللہ سیئیں میڈے کیے کوئی فیصلہ کرے او بہوں چبگا فیصلہ کر اٹ والا۔

۸۲۔ اپنے پیو دو ول وچو تے اوکوں آکھو اے اباسیئیں بے شک تہیڈے پتر چوری کیتی جو اساں جائدے ہیں ہوندے گواہ ہیں تے اساں کی گال دی حفاظت نہ کر سگدے ہا۔

۸۳۔ اول وستی کینیں کچھ گھن جیندے وچ اساں ہاے

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ۝

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ تَأْخُذَ إِلَآمِنْ وَجَدَنَا مُتَاعًا عَلَيْكَ إِنَّا إِذَا ظَلَمْنَا لَنَا ۝

فَلَمَّا اسْتَمْتَعُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِيَ إِلَىٰ أُو۟لَآئِكَ يَخْلَعُ اللَّهُ فِي وَهُوَ خَيْرُ الْخَائِفِينَ ۝

ارْجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ۝

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْغِيَرَةَ الَّتِي أَقْبَلْنَا

فِيهَا ۖ وَإِنَّا لَصَدِّقُونَ ﴿۴۰﴾

تے اور قافلے کنیں وی کچھ جیندے نال اساں آئے
ہیں تے بے شک اساں سچے ہیں۔

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ
فَصَبِّرْ يَتَلَبَّسُ عَلَيْكَ إِنَّ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَنِينًا ۖ
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۴۱﴾

۸۴۔ تے اوں آکھئے اصل تباہی دے ولس لے کم تہا کوں
سوٹھا کر کے ڈکھائے تے میں چنگی طراں صبر کرینداں
تمی سگدے جو اللہ سیس انہیں ساریں کوں میڈو ولا
گھن آوے بے شک او بہوں جاٹن والا تے سیاٹا
۸۵۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھے تے آکھیں رہا
افسوس میں یوسف دے بارے وچ ولا فریاد کرینداں
تے اوندے اکھیں وچ مونجھ کنیں ہنجھوں آگین تے
او مونجھ پیتی رہندا ہا۔

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْفَةَ عَلَى يُوسُفَ ۖ وَابْيَضَّتْ
عَيْنُهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۴۲﴾

۸۶۔ اوں آکھئے اللہ دی قسم توں لیکا یوسف کوں یاد
کریندا رہ ولسیں جے تیں توں بیمار نہ تھی و نہیں یا مر
ونجیں۔

قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتُوْنَا تَدَّكُرُ يُّوسُفَ ۚ كَيْفَ نَكُونُ حَرْصًا
أَوْ نَكُونُ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿۴۳﴾

۸۷۔ اوں آکھئے اپنی پریشانی تے مونجھ دی فریاد اللہ کنیں
کرینداں تے میں اللہ ولواد جاٹاں جو تساں نوہے
جاٹدے۔

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِيَّ وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ مَعْلَمٌ مِّنْ
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۴۴﴾

۸۸۔ پترو ونجو تے یوسف تے اوندے بھرا کوں بھو
تے اللہ دی رحمت کنیں نا امید نہ تھیو و بے شک
اللہ دی رحمت کنیں کافر ہی نا امید تھیندن۔

يٰٓبَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِّنْ يُّوسُفَ ۖ وَآخِيهِ وَلَا
تَأْيِسُوا مِّنْ رُّوحِ اللَّهِ ۚ إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّكَ مِنَ رُّوحِ
اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿۴۵﴾

۸۹۔ تے جڈاں اوندو آئن انہیں آکھئے اے عزیز سا کوں
تے ساڈے گھر والیں کوں بہوں تبگی آگئی تے
اساں تھوڑی جہیں پونجی گھن آئے ہیں ساڈے دانے
پورے بڑے تے صدقے دے طور تے کچھ زیادہ وی
بڑے بے شک اللہ صدقہ کرن والیں کوں وڈا ابھریں
۹۰۔ اوں آکھئے کیا تہا کوں پتہ ہے جو تساں یوسف تے
اوندے بھرا نال سلوک کیا ہا تے تساں جاہل ہا۔

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهْلَأْنَا الْفُسْرَ وَجِئْنَا بِبِضَاعٍ
مُّزْجِيَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿۴۶﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ ۖ وَآخِيهِ إِذْ
اسْتَمْجَلْتُمْ ۖ

قَالُوا إِنَّكَ لَآتَىٰ يَوْسُفَ قَالَ أَنَا يَوْسُفُ وَهَذَا
أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَشَقِّ وَيَصِيرُ
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۱﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ أَتَرَكْنَا اللَّهَ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا
لَخٰطِئِينَ ﴿۱۲﴾

قَالَ لَا تَتْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۳﴾

إِذْ هَبُوا بَيِّضِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِي يَأْتِ
بَصِيرًا وَأَتُوفَىٰ بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۱۴﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيْدُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ
يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تَفْتِنُونِ ﴿۱۵﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيمِ ﴿۱۶﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ
بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خٰطِئِينَ ﴿۱۸﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿۱۹﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَبُوْنِهِ وَقَالَ

۹۱۔ انہیں آکھئے کیا حقیقت دج تلوں ہی یوسف ہوں اوں
آکھئے میں یوسف ہاں تے اے میڈا بھرا تے اللہ سیس ساڈے
اتے احسان کیتے بے شک جبرھا تقویٰ کریندے تے مبر
کریندے بے شک اللہ سیس نیکیں دا اجر و نچیندائیں۔

۹۲۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم اللہ سیس تیکوں ساڈے اتے
فضیلت دیتی تے اساں خطا کار ہیں۔

۹۳۔ اوں آکھئے تہاڈے اتے کوئی ظلم کاء نہیں اللہ
تہا کوں بخشے تے او رحم کرن والیں وچو بہوں رحم کرن والا۔

۹۴۔ تساں میڈا اے چولا گھن وچو تے میڈے پیو دے
اگو رکھ ڈیو اے اوں کوں ساریں گاہیں دا پرہ گک
ولیں تے تساں اپنے ساریں گھر والیں کوں میڈو گھن آؤ۔

۹۵۔ تے جیلھے قافلہ ٹر پئے انہیں نے پیو آکھئے اچ بیشک
میکوں یوسف دی خوشبو اندی پئی ہے جے تساں میکوں
گاہنا نہ آکھوتاں۔

۹۶۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم توں اپنی پرانی غلطی وچ
پیں تھیا۔

۹۷۔ جڈاں خوشخبری ڈیوٹ والا آگئے تے چولا اندے
سامنے رکھیں اوں کوں ساری گال سمجھ آگئی اوں
آکھئے میں تہا کوں ابراہامی جو بے شک میں اللہ کنیں او
چاڈاں جو تساں نوہے چاڈے۔

۹۸۔ انہیں آکھئے اباسیں توں ساڈے کیتے ساڈے گناہیں
دی بخشش منگ بے شک اساں گناہ کار ہیں۔

۹۹۔ اوں آکھئے میں اپنے رب کنیں تہاڈے واسطے
بخشش ضرور منگاں بے شک او بہوں بخشش والا تے
ول رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ جڈاں او یوسف دے کولہو آئن تے اوں اپنے

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ۝۱۰

پیو ما کوں اپنے نال جاؤ تے آکھیں لتاں التہ دی
مشیت نال امن نال مصر وچ داخل تھی و تجو۔

۱۰۱۔ تے اوں اپنے پیو ما کوں اپنے تخت تے پلھاؤتے
تے او سارے سجدے وچ فہم پین۔ اوں آکھئے
اباسئیں اے میڈے پہلے خواب دی تعبیر میڈے
رب نیں اوں کوں پورا کر دے تے میڈے اتے فضل کیس
جہاں اوں میکوں جیل کنیں کڈھے تے تہا کوں جنگل کنیں
گھن آئے اندے بعد جو شیطان نے میڈے تے میڈے بھرنویں
وچ وگاڑ پیدا کر دتا تا بے شک میڈا رب جیندے
کیتے چاہندے مہربان تے بے شک او بہوں جائز
والا تے بہوں سیانا۔

۱۰۲۔ اے میڈے رب تیں میکوں بادشاہی بونی تے میکوں
خواہیں دی تعبیر سکھائی۔ آسمانیں تے زمین کوں پیدا
کرن والے خدا توں ہی دنیا تے آخرت وچ میڈا سبقتی
ہویں تو میکوں مسلمان بنا کے ماریں تے نیکیں وچ
میکوں رلاویں۔

۱۰۳۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیڑیاں اسال تیلو و جی
کیقن تے توں انہیں نال کاہ ناں بادیں جیلھے دشمن
سارے کھٹے تھی گئیں تے تیلوے خلافت تدرال بنائے
نیں۔

۱۰۴۔ تے اکثر لوک بھانویں توں جتنا دی چاہیوں ایمان نہ
انہیں۔

۱۰۵۔ توں تے انہیں کنیں اجرومی نوہیں مگدا اے تے
سارے لوکیں کیتے محض نصیحت۔

۱۰۶۔ آسمانیں تے زمین وچ بہوں سارے نشان
انہیں دے کوں ہو گزردن تے منہ پھیر گھندن۔

وَرَفَعَ اَبُو يٰسَ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ مُجْدًّا ۝۱۰
قَالَ يٰ اَبَتِ هٰذَا تَاْوِيلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ
جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ احْسَنَ بِيْ اِذْ اَخْرَجَنِيْ مِنَ
السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَّزَعَ
الشَّيْطٰنُ بَيْنِيْ وَبَيْنَ اِخْوَتِيْ اِنَّ رَبِّيْ لَطِيْفٌ لِّمَا
يَشَآءُ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ۝۱۱

رَبِّ قَدْ اٰتٰنِيْ مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمَنِيْ مِنْ تَاْوِيلِ
الْاَحَادِيْثِ فَاَطْرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّتَ وَاِنِّيْ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفِّيْهُ مُسْلِمًا وَخَفِيْهُ بِالصَّالِحِيْنَ ۝۱۲

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ لِّلْبَلَكِ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ اجْمَعُوْا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَنْكُرُوْنَ ۝۱۳

وَمَا اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝۱۴

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنَّ هُوَ اِلٰدُكُمُ الْعَالَمِيْنَ ۝۱۵

وَكَانَ مِنْ اٰيٰتِهٖ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُسْرُوْنَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ۝۱۶

۱۰۴۔ انہیں وچو اکثر لوگ اللہ تے ایمان نیئیں اتندے ۱۱۰۔ مَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ ﴿۱۰۴﴾

سولے اتندے جو او نال نال شرک دی کریندن۔

۱۰۸۔ کیا او امن وچ آولین جے انہیں تے اللہ دا ۱۱۴۔ أَفَأَمِنُوا اَنْ تَاْتِيَهُمْ عَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۰۸﴾

سخت عذاب آوے یا امن گھت او گھڑی آونچے تے انہیں کوں پتہ دی نہ لگے۔

۱۰۹۔ تول آکھ لے میڈارہ میں اللہ دو سڈینوں میں ۱۱۵۔ قُلْ هٰذِهِ سَبِيلِيْ اَدْعُوْا اِلَى اللّٰهِ عَلَىٰ بَصِيْرَةٍ اَنَاْ وَمَنْ اَتَّبَعَنِیْ وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۰۹﴾

تے تیڈی پیروی کرن والے ایس دلیل تے قائم ہیں۔ اللہ پاک تے میں مشرکیں وچو نیئیں۔

۱۱۰۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی دستیں دے ۱۱۶۔ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْ اِلَيْهِمْ مِّنْ

رہن والیں وچو مرد رسول پھین جیندو اساں دی

۱۱۱۔ کریدے ہاسے کیا لے زبن وچ نیئیں ٹردے پھرنے ۱۱۷۔ اَهْلِ الْقُرٰى اَفَلَمْ يَسْبِرُوْا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ

تاں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھے تے آخرت دا گھر چکا انہیں لوکیں کیتے جیرے تقویٰ اختیار کریندن۔

۱۱۲۔ کیا تساں عقل نال کم نوے گھندے۔ تے جڈاں ۱۱۸۔ حَتّٰى اِذَا اسْتَفْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوْا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوْا جَآءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُصِّرُنَا مَنْ نَّشَآءُ وَلَا يَرُدُّ بَاسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۱۱۲﴾

رسول نا امید تھی ویندن تے خیال کریندن کافر جو ساڈے اگو کوٹ ماریا لگے تے اوں دلیہ انہیں دوساڈی دلائی جیکوں اساں چاہندے ہیں بچا گھندے ہیں تے مجریں کنیں ساڈا عذاب اصلو نیئیں بٹایا ویندا۔

۱۱۳۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے ۱۱۹۔ لَقَدْ كَانَ فِىْ قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّاُولٰٓئِى الْاَلْبَابِ ؕ مَا

گال ایجھی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی

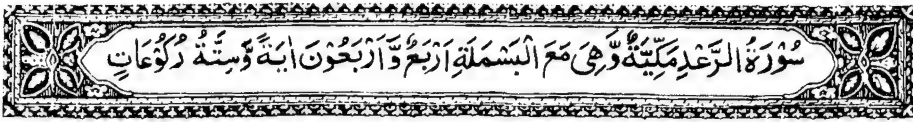
۱۱۶۔ تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی ۱۲۰۔ يَدِّيْهِ وَتَفْصِيْلُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً

پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آون

۱۱۷۔ والیں کیتے۔ ۱۲۱۔ لَقَوْمٌ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۵

۱۱۶

سورۃ رعد مدنی ۱۱ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات ہن تے جی رکوع ان۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ مے نال نال جبر صابن منگلے
 ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ جاٹن والا تے ڈیکھن والا ہاں لے کامل
 کتاب دیاں آیات ہن۔ تے جبر صابن منگلے رب کنیں
 بہانگے او سچا تے اکثر لوک منیدے نیں۔
- ۳۔ اللہ اوزات میں آسمانیں کول بغیر تمہیں مے اچا
 کیتس جویں تہاں اول کول ڈبرے پئے ول اول زمین
 تے بہہ گئے تے سمجھ تے چند کول خدمت وچ لائے
 تے ہر شے مقررہ مدت تیں چلدی پئی ہر کردار انتظام
 کریندے اپنی آیات کول کھول کے بیان کریندے تہاں جو
 تہاں اپنٹے رب کول ملن والے یقین کرو۔
- ۴۔ تے او ہر جہیں زمین کول وچھائے تے اونڈے وچ
 پہاڑ تے دریا بٹائے تے برقم مے پھل اونڈے وچ
 ڈو ڈو جوڑے بٹائے تے جینہ کول رات نال لکا
 گندے تے بے شک ایندے وچ جبر صابن منگلے
 کئی نشان۔
- ۵۔ تے زمین وچ نال نال رلے ہوئے کئی وڈن
 تے باغن انگوریں مے تے رطیں ہن تے کھیاں
 ہن ہک پاڑ وچ تھوڑا نکلدے تے کچھ داکوڑا نکلدے
 تے انہیں کول بکوپائی بلایا ویندے تے اسان کچھ کول
 بنہیں تے سواد وچ فضیلت جیندے ہن بے شک
 ایندے وچ عقل والی قوم کیے نشانیاں ہن۔
- اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ
 عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
 مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفْجِلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ يَلْقَآءَ
 رَبِّكُمْ تَوَقُّونَ ②
- وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
 وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا رُوحَيْنِ اثْنَيْنِ
 يُفْجِلُ الْبَلَّ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ③
- وَفِي الْأَرْضِ قَطْعٌ مَّتَّجِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَ
 زُرُوعٌ وَنَجِيلٌ صُنُوفٌ وَأَعْيُرٌ صُنُوفٌ يُنْفِي بِسَآءٍ
 وَآجِلٍ وَتُفْضِلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ
 فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ④

وَاِنْ تَجِبْ فَجَبِّ قَوْلُهُمْ اِذَا كُنَّا تُرْبًا اِنَّا لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ اُولَٰئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ وَاُولَٰئِكَ
الَّذِيْنَ فِيْ اَعْنَاقِهِمْ وَاُولَٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا
خَالِدُوْنَ ①

وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْحَيٰثَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَقْتَ
مِنْ قَبْلِهِمُ النَّاسَ وَاِنْ رَبُّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ
عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَاِنْ رَبُّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ②

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَلَوْلٰٓئِ اَنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ
رَّبِّهِ اِنَّمَا اَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ③

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغِيْضُ الْاَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُهُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ④

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ السَّمْعُ ⑤

سَوَآءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ اَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَعْفٍ بِالْبَيْلِ وَسَارِبٌ بِالْهَمَارِ ⑥

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ يَحْفَظُوْنَهُ
مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُعَيِّرُوْا
مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاِذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوْٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ
وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّالٍ ⑦

۶۔ تے جے توں حیران تھیندیں تے انہیں دی گال ہے
وی حیرانگی آئی کیا اسان جڈاں مٹی تھی ولسیوں والا اسان
نویں سروں پیدا تھیسوں اے او کوئن جنہیں اپنے رب
وا انکار کیے تے اے او کوئن جنہیں دے کچیں وچ ہٹے
ہن تے ایجے دوزخ والن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن
۷۔ تے او چوگانی کنیں پہلے تیدے واسطے برائی دی
جلدی کریندن تے ہن کنیں پہلے عبرت اے عذاب آئیکن
تے بے شک تیدے رب لوکیں دے ظلم دے باوجود انہیں
کون بخشے والا تے بے شک تیدے رب بہوں سخت
سزا ڈیون والا۔

۸۔ تے جیرھے کافر ہن لے آہن ایندے اتے ایندے
رب کنیں کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں تے صرف
ڈراون والا ایں تے بر قوم کیے ہدایت ڈیون والا آئے۔
۹۔ اللہ جانڈے ہر مادی شے کوں جیرھا حمل تے رحم
جیرھا پال سٹ گھسندن تے اونکوں وی جانڈے جو او
ودھیندن تے ہر شے اوندے کو لہو مزدورت دے
مطابق۔

۱۰۔ غیب تے حاضر کوں جانٹے والا وڈے مرتبے والا
تے وڈی شان والا۔

۱۱۔ جیرھا تہا ڈے وچو گال کیندے تے جیرھا ظاہر کیندے
تے جیرھا رات کوں مک ویندے تے ٹہنہ کوں ٹردے
او ڈوہیں اللہ دے نزدیک برابر۔

۱۲۔ اوندے واسطے اگودھی تے کچھو وی فرشتے ہن
جیرھے اللہ دے حکم نال اوندی حفاظت کریندن بے شک
اللہ سیس اوں قوم دی حالت نیں بدلیندا جیرھی اپنی حالت
آپ نیں بدلیندی جیرھے ویلے اللہ سیس کہیں قوم دی

عذاب و فیصلہ کر گھنڈے اونکوں بٹاؤں والا کوئی نہیں تے
اونڈے سوا اوندہ کوئی امدادی وی نہیں بٹ سگدا۔

۱۳۔ اوہوہ جیرھا تہاکوں بجلی بڑ دی تے طع دی خاطر
بُکھیندے تے باری بھر چیندے۔

۱۴۔ تے گاج اوندی حمد نال اوندی پائیزگی بیان کرینی ۶
تے فرشتے وی اوندے بڑ کرئیں تے دُعاؤں والیاں بکید
پھیندے تے دل جیندے اتے چاہندے سُنیدے
او اللہ مے بارے وچ بھیڑا کریندن تے اللہ سُنیں سمجھتے
عذاب بڑیوں والا ۷۔

۱۵۔ نہ تُلن والا سبڑ ہوندا ۷ تے جبرے اوندے سوا
بہنیں کول سبڑیندن او انہیں دا کوئی جواب نہیں بڑیندے
الویں بن جیویں بک آدمی اپنے بڑویں بھو پانی دو ودھائے
تاں جو پانی اوندے منہ تیں آونجے تے او اوندے تیں
پہنچا نہیں تے کافریں دی چکین پانگن بے کار ویسی۔
۱۶۔ تے اللہ دی خاطر جو کھ آسمان تے زمین وچ خوشی نال
تے بے روحا سجدہ کریندے تے انہیں مے پچاویں
دی جہنم سجدہ کریندن۔

۱۷۔ توں آکھ آسمان تے زمین دارب کون توں آکھ اللہ
توں آکھ کیا تہاں اونکوں چھوڑکے بے سنگتی بٹائی
کھڑے ۷ جبرے اپنے آپ کیتے وی نفع تے نقصان
مے ماکہ نہیں۔ توں آکھ کیا اندھاتے سو جا کھا بکوجہیں
تمی سگدن یا کیا اندھارے تے روشنی برابر تمی سگدن
یا کیا انہیں اللہ مے اینجھے شریک بٹائن جنہیں اوندے
آلی کار کجھ مخلوق بٹائی ۷ تے او مخلوق انہیں کیتے رل مل
گئی ۷ توں آکھ اللہ برشتے کول پیدا کرن والا ۷ تے او
بک تے غالب۔

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ۝

وَيُتَبِّحُ الرَّعْدَ بِحَمْدِهِ وَالسَّامِكُ مِنْ جَنْفَيْهِ
يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ۝

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ كَفٍ إِلَى الْمَاءِ
لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلُّهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتُخَذُ ثَمَرٍ مِنْ دُونِهِ أُولِيَائًا لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ

شَيْئًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ
أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ
قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَأَخْتَلَّ النَّيْلُ رَبْدًا زَارِعًا وَمَتَاعًا يُوقَدُونَ
عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ
كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ
فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ⑤

۱۸۔ اوں آسمان کنیں پانی بہائے تے وادیاں اپنی گنجائش
مے مطابق ویہہ پیندن تے جھل تے آئی ہوئی جھگ
کوں چاگھندی ۷ تے جیرمی شے بھاوج تپا کے اوزیوریا
گھردا سامان بنیدن اوندے وچ دی اوہو جہیں جھگ۔
ایویں اللہ سٹیں سیج دے کوڑ دے فرق کوں بیان
کرنیدے۔ تے جیرمی جھگ اومائع قہی ویندی ۷
تے جیرمی شے لوکیں کوں نفع ڈیندی ۷ اوزیریں
وچ رہندی ۷ ایویں اللہ سٹیں مثالیں بیان کرنیدے۔

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُ وَالَّذِينَ لَمْ يَخْبِتُوا
لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ
لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْإِمَامُ ⑥

۱۹۔ جنہیں اپنے رب واکھنٹ سنے انہیں واسطے
کامیابی ۷ تے جنہیں آکھنٹ نیں منیا جے انہیں کیتے او
سمجھ کچھ ہوئے باجیرھانزین وچ تے اہوتلا بیاوی
تے او بھونگا ڈے کے جان پھراون تے انہیں کیتے
برا حساب تے انہیں داٹھکاڑ دوزخ تے او بہوں
بری جا۔

أَمَّنْ يَعْلَمُ أَنَّ أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ
هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَنْتَظِرُ أَوْ لَوْ أَنَّ الْأَلْبَابَ ⑥

۲۰۔ کیا جیہا جانڈے جو تیبڈے رب کنیں لہایا گئے
تیبڈو او سیج اوں آدمی آلی کار تھی بگدے جیرھاندا
ہوئے عقل رکھن والے ہی نصیحت پکڑیندن

الَّذِينَ يُوقُونَ بَعْدَ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْعَيْثَ ⑦
وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ⑦

۲۱۔ جیرھے اللہ دے وعدے کوں پورا کریندن تے
اوندے پکے وعدے کوں تر ٹریندے نیں۔
۲۲۔ تے جیرھے اوں رشتے کوں قائم رکھیندن جیندا اللہ سٹیں
قائم رکھن واکھم ڈتے تے اپنے رب کنیں ڈردن
تے برے حساب کنیں ڈردن۔

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَ
يَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى
الدَّارِ ⑧

۲۳۔ او لوک جیرھے اللہ دی رضا دی خاطر صبر کریندن
تے نماز ٹھہرا کے پڑھدن جو مال اسان انہیں کوں ڈتے
اوندے دجو۔ چوری وی تے ظاہر وی خرچ کریندن تے برائی
کوں نیکی نال پرین کریندن انہیں واسطے چنگا انجام۔

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْكَلِيلُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ
مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ ہمیشہ دے باغن اونہیں وچ اوداخل تھیں
تے انہیں دے بیوڑاڑے تے انہیں دیاں زلیں تے
انہیں دیاں اولاداں جنہیں نیکیاں کیتیاں ہوسن تے
فرشتے انہیں کیتے ہر دروازے وچ داخل تھیں۔

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے او اکھن تہاڑے اتے تہاڑے صبر دی وجہ
کنیں سلامتی ہوئے تہاڑے کیتے ایں گھرا انجا بہوں چنگا،

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے جیرے اللہ دے وعدے کوں پکا کر دے بد
تر تیندن تے جیرے رشتے دے ملاوٹ دا اللہ سنیں حکم
ڈتے انہیں کوں تر تیندن تے زمین وچ گھیر لھتیندن۔
اے لوکن جنہیں تے لعنت تے انہیں کیتے بہوں گندا گھر۔

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ اللہ جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے
متگ کریندے تے او دنیاوی زندگی تے خوش۔ تے
دنیاوی زندگی آخرت دے مقابلے وچ کھدی تیں سوائے
تھوڑے فائدے۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ
مَنْ أَرَادَ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ تے کافر آبدن جو ایندے اتے ایندے رب کنیں
کوئی نشان نہیں بھایا گیا توں اکھ بے شک اللہ سنیں
جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جیرھا اوندو بھکدے
اونکوں اپنا سدھارو ڈکھلیندے۔

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا
بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دے دل اللہ دے
ذکر نال تسلی پیندن۔ سٹو اللہ دے ذکر نال دل تسلی
پکڑیندن۔

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلُوبِي لَهُمْ
وَحُسْنُ مَا يُبِ ۝

۲۹۔ جنہیں منے تے نیک کم کریندن انہیں واسطے خوشخبری
تے بہوں چنگا انجام۔

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ
لَتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ
بِالْحُسْنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

۳۰۔ ایویں اسان نیکوں ایں امت وچ پٹھے جیں کنیں پہلے
کئی امتاں گذر چکین تاں جو توں انہیں کوں پڑھ کے ٹاویں
جو اسان عیبو وحی کیتی تے او رحمن خدا انکار کریندن۔

وَالْبَيْتِ مَتَابِ ۝

توں آکھ او میڈا رب صرف اوہو ہی معبود اوندے
اتے میں بھروسہ کرینداں تے اوہیں دو ولے۔

۳۲۔ تے جے قرآن میں ہوئے ہا جو اوندے نال پہاڑ
مٹائے وچن یا زمین ٹوٹے کیتی وچے ہا یا اوندے
نال مروں کول الوایا وچے ہا۔ فیصلہ پورے طور تے
اللہ دے ہتھ وچ۔ کیا مونیں کول پتہ نیں جو اللہ چاہندا
تے سارے لوکس کول ہدایت دے دیندا تے کافرین تے
انہیں دے اعمال ہی وجہ نال مصیبت اندی رہ دیسی یا انہیں
دے گھر دے کوہو لہندی رہی اوتیں جو اللہ دا وعدہ آ دیسی

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُلُّ مِلَّةٍ بِالْبُتُورِ بَلَّيْلَةً إِلَّا مَرْجَبِيْعًا
أَفَلَمْ يَأْتِنِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى
النَّاسَ جَمِيْعًا وَلَا يَزَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِئْسَ
صُنْعُو قَارِعَةٍ أَوْ لَوْ أَنَّ الْقُرْآنَ مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى
يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ۝

۳۳

بے شک اللہ وعدے دی خلاف دہری نیں کریندا۔
۳۳۔ تیں کنیں پہلے رسولیں نال وی ٹھٹھا کیتا گیا ہا تے
میں کافرین کول مہلت دتی ول میں انہیں کول پکڑ گدھا
میڈی سزا کیجی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝

۳۴۔ کیا اوزات جبرمی ہر یک تے نگران جو اوکریندے
تے انہیں اللہ دے شریک بنائے ہوئے توں آکھ انہیں
دے نال دسو یا تسار ایجی گال اوکوں دسوسو جبرمی
زمین وچ ہوئے تے خدا نہ چاؤا ہونے یا صرف مندیاں
گالیں ہن۔ اصل کافرین دیاں چالاکیاں انہیں کول سونھیاں
کر کے دکھایاں گئیں تے راہ کنیں انہیں کول بٹا دتا
گئے تے جیکوں اللہ ہلاک کرے اوکوں راہ دکھاؤں والا
کوئی نیں۔

أَفَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ قُلْ سَتُوهُمْ أَمْ تُشْتَوْنَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُونَ فِي
الْأَرْضِ أَمْ يُظَاهِرُونَ الْقَوْلَ بَلْ زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرَهُمْ وَصَدَّاعَيْنِ النَّيْلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

۳۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی عذاب تے
آخرت دا عذاب زیادہ سخت تے اللہ کنیں انہیں کول
بچاؤں والا کوئی نیں۔

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝

۳۶۔ جنت دی مثال جینا متقیں نال وعدہ کیتا گئے
انہیں دے وچ نہراں و بندرں انہیں وچل ہمیشہ ہوسی

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظُلُمَاتُهَا نَارُ الْغُلَامِ الَّذِينَ اتَّقَوْا

وَعُقِبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ۝

تے بچاواں وی اے تقویٰ اختیار کرن والیں دا انجام
تے کافریں دا انجام بھاء۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُبْكَرُ بَعْضُهُمْ قُلًّا لِّأُخَرًا
أَنَّ آمَنُوا بِاللَّهِ وَلَا أُشْرِكُ بِهِ إِلَٰهٌ أَدْعُوا إِلَيْهِ
مَأْبٍ ۝

۳۷۔ تے جینکوں اساں کتاب ڈتی ء اونوحش بن جو
کچھ تیڈو لبایا گئے تے مختلف ٹولیں وچو کچھ اینجھن
جیرے اوندے کچھ حصے دا انکار کریندن توں اکھ
میکوں تے محض اے حکم ڈتا گئے جو میں اللہ دی عبادت
کراں تے اوندے نال کہیں کون شریک نہ بناواں ہوندو
میں تہاکوں سببیداں تے ہوندو میں رجوع کرینداں۔

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا وَعَرَبِيًّا وَلَكِنْ أَبْتَلَتْ أَهْلَهُمْ
بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ دَرَجَةٍ
وَلَا وَاقٍ ۝

۳۸۔ تے ایویں اساں تفصیل نال حکم بھائے تے جے توں
انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیڈو
علم آچکے تے پچھیں تیڈے کیسے اللہ دے مقابلے کیسے
نہ کوئی سببیتی ہوسی تے نہ کوئی بچاواں والا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لِمَنْ أَزْوَاجًا
وَذُرِّيَّةً ۖ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٍ ۝

۳۹۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں رسول پھین تے
اساں انہیں کوں زالیں تے ہال وی ڈتن تے اے
کہیں رسول واسطے نہ باجو اللہ دے حکم دے بغیر کوئی نشان
گھن آوے باہر مدت لکھی پئی ء۔

يَدْعُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُبَيِّنُ ۖ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ۝

۴۰۔ جینکوں اللہ چاہندے اوندے مثا بڑندے تے جینکوں
چاہندے قائم رکھندے اوندے کولہو ہر حکم وی اصل
موجود۔

وَأَنَّ مَا نُزِّلَ مِنْكَ بِبَعْضِ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَوَفِّيَنَّاكَ
فَأَنَّا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ۝

۴۱۔ تے جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیسے کچھ تے تیکوں
ڈکھا دیسوں یا تیکوں وفات ڈے دیسوں تیڈا کم
پچاواں تے حساب ساڈے ذمے ہے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ فِي الْأَرْضِ نَفْصَهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

۴۲۔ کیا انہیں نہیں ڈکھا جو اساں زمین کوں اوندے پاسیں
کنیں گھنندے آندے ہیں۔ تے فیصلہ اللہ کریندے
اوندے فیصلے کوں کوئی تبدیل نہیں کر سگدا تے او
جلدی حساب گھنن والا ء۔

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْكُفْرُ جَنِيحًا
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ
عُقِبَى الدَّارِ ﴿۱۳﴾

۳۳۔ انہیں کہیں پہلے لوگوں کی تدبیراں کیتیں تے اصل
ساریاں تدبیراں اللہ کنیں ہن ہر شخص جو او کریندے اللہ
اونکوں جاڈے تے کافرن کوں پتہ بگ ویسی جو گھر دا
انجام کیندے کیتے چنگا۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَ اللَّهِ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۱۴﴾
۳۴۔ کافر آبدن جو توں رسول توہیں توں انہیں کوں
آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ گواہ کافی ہے تے
او وی گواہ جیندے کوہو ایں کتاب دا علم۔

سورۃ ابراہیم مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۷ رکوع ہن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
- ۱۔ میں اللہ دے نال نال شروع کرنیوالا جبرہا بن منگے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ڈیوٹاں کھال لے کتاب اساں ایکون تیڈو
بہائے تاں جو توں لوکیں کون اندھاریں کنیں کدھ کے
سو جھلس دو گھن آویں انہیں دے رب دے حکم نال غالب
تے تکریم والے خدا دے راہ دو۔
- ۳۔ او خدا جو کجھ زمین تے آسائیں وچ ہوندا تے کافراں
کیتے سخت عذاب دے نال تباہی مقدر۔
- ۴۔ جبرہے لوگ دنیاوی زندگی کول آخرت دے مقابلے
وچ پسند کریندن تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے
اوندے وچ ڈنگ دل گولیندن لے وک وڈی تے پریں
دی گمراہی وچ ہن۔
- ۵۔ تے اساں ہر رسول کول اوندی قومی زبان وچ وچ
کر کے پھٹے سے تاں جو انہیں تے کھول کے بیان کرے اللہ
جھیکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جھیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے او غالب تے سیاناء۔
- ۷۔ تے اساں موسیٰ کول اپنے نشان ڈے کے پٹیاں باجرتوں قوم کول
اندھاریں کنیں سوجھے دو گھن آتے انہیں کول اللہ دے ڈینہ یاد ڈوا
بے شک مہرتے شکر کرن والیں کیتے نشان۔
- ۸۔ تے جڈاں موسیٰ اپنی قوم کول اکھئے اللہ دی نعمت کول
یاد کرو جبرہاں متہا بے تے تسن جڈاں اوں تہا کول فرعون دھکم
کنیں نجات ڈیوٹاں او تہا کول گندا عذاب ڈیندے تہا بے
- الَّذِي كُنْتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ②
- اللّٰهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ③
- الَّذِيْنَ يَسْتَحِبُّوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عَوَجًا ④
- اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ⑤
- وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسٰنٍ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑥
- وَكَفَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيٰتِنَا اَنْ اَخْرِجَ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَذَكَرْهُمْ بِآيٰتِ اللّٰهِ اِنْ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبّٰرٍ شٰكُوْرٍ ⑦
- وَإِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجَاكُمْ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْءَ الْعَذَابِ وَيَدْعُوْنَ اٰنْبَاَكُمْ وَيَسْتَحِبُّوْنَ نِسَاءَكُمْ وَفِيْ ذٰلِكُمْ

بَلَاءٍ مِّنْ رَبِّكُمُ عَظِيمٌ ۝

۳۔ پتھر کوں کو ہیندہ ہتے تہاڑی تربتیں کوں جیندار کھیندہ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۝

تے ایندے وچ تہاڑے رب کنیں بہوں وڈا امتحان یا
۸۔ تے جڈاں تہاڑے رب اعلان کیتا ہجے لتاں شکر
کر لیسو تے میں تہا کوں زیادہ ڈلیاں تے جے لتاں ناشکری
کر لیسو تے میڈا عذاب بہوں سخت۔

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَبِيحًا ۖ فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَنِيدٌ ۝

۹۔ تے موسیٰ اکھیا لتاں تے جو کجھ زمین وچ سارے
انکار کر ڈیو تے بے شک اللہ سیں بے نیاز تے بہوں
تعلیف والا۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمٌ نُوحُوا وُعَادٌ
وَنُوءُهُ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ
وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا
تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِينٍ ۝

۱۰۔ کیا تہاڑو لتاں کنیں پہلے انہیں دیاں جہراں نبیوں
آیاں یعنی نوح تے عاد تے ثمود تے جیرھے انہیں نے
بعد میں انہیں کوں سوائے اللہ دے کوئی نبی چاند انہیں
دو ساڑے رسول کھلے نشان گھن کے آئے انہیں اندھا
انکار کر ڈتے تے انہیں اکھٹے بے شک جیرھی تعلیم
تہا کوں بڑے کے چٹھیا گئے اساں اوکوں لے منندے
تے لتاں جیندو سا کوں سڈیندو اوندے معاملے وچ
بے چین کر ڈیوں والے شک وچ یں۔

قَالَتْ رُسُلُهُمْ إِنِّي اللَّهُ شَكَّ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَذْعُوكُم لِغَيْرِكُمْ فَرُدُّوهُم إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى ۖ قَالُوا إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُبِيدُونَ
أَنْ تَصَدَّقُوا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتُونَا بُسُلَطِينَ
مُبِينِينَ ۝

۱۱۔ انہیں نے رسولیں اکھٹے کیا اللہ نے بارے وچ شک
کریندے، جیر حازین تے آسان کوں پیدا کر ڈا والا،
او تہا کوں سڈیندے تاں جو تہاڑے گناہ بخشے تے ہک
مقررہ مدت میں تہا کوں مہلت ڈیندے انہیں اکھٹے
لتاں ساڑے جہیں بندے بتوے لتاں لے چاندے،
جو سا کوں اول کنیں رو کو جیندی ساڑے پیو ڈاڑے
عبادت کریندے ہن لتاں ساڑو روشن نشان گھن آؤ۔

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنَّا نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَ
لَكِنَّ اللَّهَ يُسَنِّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ
لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ عَلَى اللَّهِ

۱۲۔ انہیں نے رسولیں انہیں کوں اکھٹے بے شک اساں
تہاڑے جہیں بندے یں اصل وچ اللہ اپٹے بندیں وچ
جیندے اتے چاندے احسان کریندے تے ساڈی لے

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۷﴾

طاقت نہیں جو اس اللہ سے حکم دے بغیر تھا ڈو کوئی
نشان گھن آؤں تے مومنین کوں اللہ تے بھروسہ کرٹا
چاہی دا۔

وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سَبِيلَنَا
وَلْنَصِيرَنَ عَلَى مَا أَدْبَتُنَا، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ ساکوں کیا ہے جو اس اللہ تے بھروسہ نہ کروں تے
اوں ساکوں ساڈے رستے ڈکھالیں تے جو تاساں ساکوں
ڈکھ ڈیسو اس اوندے اتے ضرور صبر کریندے رہ ویسوں
بھروسہ کرٹ والیں کوں اللہ تے بھروسہ کرٹا چاہی دا۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرُّسُلِ هُمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ تے کافرین اکھئے اپنے رسولیں کوں اس تہاکوں
ضرور اپنے ملک کینیں کڈھ چھڑاویں یا تاساں ساڈے
مذہب دوول اوسو انہیں دے رب انہیں کوں وحی کیسی
جو اس ظالمیں کوں ضرور ہلاک کرلیں۔

وَلَنُسَيِّرَنَّكُمْ مِنَ الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے انہیں دی ہلاکت دے بعد اس تہاکوں زمین وچ فیرا
کرلیں اے اوندے واسطے جے جیرھے ڈرن میڈے
مقام کینیں تے میڈی ڈراوٹ والیں پیسگوٹیں کینیں۔

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ انہیں فتح دی دعا منگی تے ہر مہر زور سچائی دا دشمن
نا کام تھی گئے۔

مِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَهَنَّمَ وَيُنْفِثُ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ اوندے علاوہ دوزخ وی ہے تے انہیں کوں بہوں
تتا پانی پلایا ویسی۔

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ
كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿۲۳﴾

۲۲۔ اوں کوں گھٹ گھٹ کر کے پیسی اوں کوں کل نہ سگئی
تے ہر پاسو انہیں نہیں موت اوسی تے مرسی ناں
تے ایندے علاوہ سخت عذاب وی ہے۔

مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
إِشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِثْلًا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلُّ الْبَعِيدُ ﴿۲۴﴾

۲۳۔ اپنے رب دا جیں انکار کیے انہیں دی مثال اوں
کیری آلی کار جینکوں تمکھی اندھاری دے ڈینہہ آسے
جھاڑے ہوا اوں کوں اڈار کے گھن و پختے تے جو کچھ
انہیں کمایا موسی انہیں کینیں کچھ نہ بچسی اے بہوں پریں
دی وڈی تباہی۔

۲۰۔ کیا توں نہیں جاندا بے شک اللہ سیس آسمان تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے جے او چاہے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاڑی جاتے نویں مخلوق گمن آوے۔
۲۱۔ اللہ سیس کیتے اے ہال اوکھی نیں۔

۲۲۔ او سارے اللہ دے سامنے اوسن تے کمزور لوک وڈائی کرٹن والیں کوں اکھن جو اسان تہاڑے پچھو
ٹروسے ہاسے کیا ہن تساں سا کوں اللہ دے عذاب کنیں کچھ پریں کر سگدے؟ او اکھن جے اللہ سا کوں ہدایت ڈیندا تے اسان تہا کوں وی ہدایت ڈیندے
ہن ساڈے واسطے ہکا گال جو اسان بے صبری کروں یا صبر کروں ساڈے کیتے بچن دی کوئی جا
نیں۔

۲۳۔ تے جڈاں فیصلہ تھی ویسی شیطان آکھس بیشک
اللہ سیس جو تہاڑے نال وعدہ کیا ہا اوں سچا کر ڈتے
تے میں تہاڑے نال وعدہ کیا ہا میں پورا نیں کیتا میں
تہاڑے اتے غالب تے کا؟ نہ ہم میں تہا کوں سبے
تساں میڈی گال کوں من گدھے تساں میکوں ملام
نہ کرو اپنے آپ کوں ملام کرو نہ میں تہاڑی فریاد سن
سگداں تے نہ تساں میڈی فریاد سن سگدے بے شک
میں ایندا انکار کرینداں جو این کنیں پہلے تساں میکوں اللہ دا شریک
بنایا ہا۔ بے شک ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

۲۴۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے اینجھے باغیں
ورج داخل کیتے ولین جیندے ورج نہراں و بندین تے
او اوندے ورج اپنے رب دے حکم نال ہمیشہ رہن
انہیں دی دعا ہوسی تہاڑے اتے سلامتی ہوے۔

۲۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں جو اللہ سیس پاک کھے دی مثال

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ
إِنْ تَنْشَأُ يَدُكَ مِنْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۝

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ۝

وَبَرُّوا لِلَّهِ جَنِينًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا لَنَأْتِيكُمْ بِعَبَا ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ
عَذَابًا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ قَالُوا
لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا
أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنَ مَحْصِنٍ ۝

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لِنَاقُصِ الْأَمْرَانَ اللَّهُ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تُلْزِمُونِي
وَلَوْ مَوَّأَ أَنْفُسُكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي ۚ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ
مِنْ قَبْلُ ۚ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يُحَيِّتُهُمْ
فِيهَا سَلَامٌ ۝

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً

طَبِئَةً كَشَجَرَةٍ طَبِئَةً أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ﴿۵﴾

تُوْنِي أَكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِأَذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۶﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ
مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿۷﴾

يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ
يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿۸﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآخَلُوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿۹﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَيَنَسُّ الْفَرَارِ ﴿۱۰﴾
وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَدْدًا لِيَضْلُوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِن مَّصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿۱۱﴾

قُلْ لِّلْعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُبْذِرُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْلَىٰ ﴿۱۲﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿۱۳﴾

کیوں پاک درخت نال بڑی ۵ اوندیاں پاڑاں پکیاں بن
تے اوندی لائیاں آسمان وچ بن۔

۶۔ ۱۔ پئے رب دے حکم نال ہر ویلے او تازہ پھل ڈیندے
تے اللہ سیس لوکس کیتے مثالیں بیان کریندے تاں جو
اونصیحت حاصل کرن۔

۷۔ گندی گال دی مثال گندے ون دئی حیرت زمین
وچ پیچ گیا ہوئے تے اوندے کیتے کھڑن دی جاگاہ نیں
۸۔ مومنین کوں اللہ سیس قائم رہن والی گال نال دنیاوی
زندگی وچ وی تے آخرت وچ وی مضبوط رکھیں تے
اللہ سیس ظالمین کوں ہلاک کریندے تے جو اللہ چاہندے
اوبھو کریندے۔

۹۔ کیا تیکوں پتہ نیں جنہیں اللہ دی نعمت کوں ناشکری
نال بدل ڈتے تے انہیں اپنی قوم کوں ہلاکت دے گھر
وچ بہا ڈتے۔

۱۰۔ دوزخ اوندے وچ پہن تے بہوں بڑی جا
۱۱۔ تے نہی اللہ دے شریک بناگدن تاں جو لوکس کوں اوندے
رستے کنیں گمراہ کرن۔ توں آکھ عارمنی فائدہ چاگھن
بے شک تساں بہادو و نچٹے۔

۱۲۔ توں مومنین کوں آکھ ڈے او نماز کوں ٹھہاکے
پڑھن تے جو اسان انہاں کوں ڈتے اوندے وچوں کدے تے ظاہر افرق
کرن اول ڈیندے آون کنیں پہلے جیندے وچ نہ وپار
ہوس تے نہ سنگت ہوسی۔

۱۳۔ اللہ اوزابت جین آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے
تے آسمان رجھراکین پانی لباس تے اوندے نال
تہاڈے رزق کیتے میوے کڑھیںسی تے تہاڈے واسطے
بیڑی کوں خدمت وچ لائیں تاں جو او اوندے حکم

نال سمندر وچ ٹرسے (پلے) تے دریا تہا بڑی خدمت وچ لائسی۔

۳۳۔ تے سمجھ تے چندر لیکا تہا بڑی خدمت وچ لگے ہرئ تے رات بڑی ہندی۔ تہا بڑی خدمت وچ لگے ہرئ

جو تساں اوں کیں مگلے تہا کوں بٹس جے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گنوں توں بٹس بگدے بے شک انسان وڈا ظلم کرن والا تے منکر۔

۳۴۔ تے جڈاں ابراہیم آکھئے اے میڈے رب ایس خبر کوں امن والا بنا تے میگوں تے میڈے پیریں کوں بیت دی عبادت کیں پدیں رکھ۔

۳۵۔ اے میڈے رب بے شک انہیں بہوں لوکیں کوں گمراہ کر ڈتے تے جیں میڈی پیروی کیتی او میڈے وچہ تے جیں میڈی نافرمانی کیتی بے شک توں بہوں بخشش والا تے مہربان ایں۔

۳۸۔ اے ساڈے رب بے شک میں اپنی اولاد کوں ایچی وادی وچ چھوڑ آیاں جیندے وچ رڑھ نیں تھیندی تہیڈے عزت والے گھر دے کوں لہو اے ساڈے رب تاں جو اونماز پڑھن تے لوکیں دے دلیں کوں انہیں دو پھیر دے تے انہیں کوں میویں دا رزق بڑے تاں جو او شکر کریندے رہ وچن۔

۳۹۔ اے ساڈے رب بے شک جو اساں لکیندے تے جوکھ ظاہر کریندے ہیں توں چاندیں تے اللہ کیں زمین وچ تے نہ آسمان وچ کوئی چیز لکی نیں رہندی۔

۴۰۔ سب صفات اللہ دیاں بن جیں میگوں پڑھیے وچ اسماعیل تے اسحاق ڈن بے شک میڈا رب دعائیں کوں بہوں سُنٹ والا۔

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

وَأَشْكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَّلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَن يَتَّبِعِ فَإِنَّهُ مِنِّيَّ وَمَن عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٨﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَىٰ إِلَهُهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٤٠﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٤١﴾

/

رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ قَارِبًا
وَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝۳۱

۳۱۔ اے میڈے رب توں میکوں تے میڈی اولاد کوں
نمازی بٹا تے اے ساڈے رب توں ساڈی دُعا
قبول کر۔

رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ
الْحِسَابُ ۝۳۲

۳۲۔ اے ساڈے رب جبرے ڈیہر حساب تھیون لگے
میکوں تے میڈے پیرو ماکوں تے مومنین کوں بخش
دے۔

وَلَا تَحْشَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَنَّا يَعْمَلُ الظّٰلِمُونَ اِيْمًا
يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيْهِ الْاَبْصَارُ ۝۳۳

۳۳۔ تے ظالم جو کریندے پین اوں کین اللہ سیں کوں
اصلو غافل نہ سمجھ انہیں کوں محض اوں ڈینہہ تیں مہلت ڈیندا
پئے جڈیاں انہیں دیاں اکھیں پٹیاں رہ ولسن۔

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِيْ رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفِئْدَتُهُمْ هَوَاءٌ ۝۳۴

۳۴۔ سرچا کے درکدے دوسے ہوسن انہیں دی نظر
انہیں دوز ولسی تے انہیں دے دل غالی ہوسن۔

وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نَّجِبْ
دُعْوَتِكَ وَتَشِيعَ الرُّسُلُ اُولَٰئِكَ تَكَوَّنُوا فَنَزَّلْنَا
مِنْ قَبْلُ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ ۝۳۵

۳۵۔ تو انہیں کوں اوں ڈینہہ کین ڈرا جڈیاں انہیں تے
عذاب اوس تے ظالم آکھن اے ساڈے رب سا کوں
نزدیکی مدت تیں مہلت ڈے اساں تہیڈے سب کوں
منیسوں تے رسولیں دی پیروی کرے کوں کیا تساں ایں
کین پہلے کئی قساں نہ کھا دیاں ہن جو تہا ڈے اتے
زوال نہ اوسی۔

وَسَكَنُكُمْ فِي مَسٰكِنٍ اَلَّذِيْنَ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ وَيَتَّبِعْ
لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَصَرَبْنَا لَكُمْ الْاَمْثَالَ ۝۳۶

۳۶۔ تے تساں انہیں دے گھرین وچ رہندے پیو جنہیں
اپنے آپ تے ظلم کیتے تے تہا ڈے کیتے اللہ سیں کھول
کے بیان کر ڈتے جو اساں کیویں انہیں نال سلوک کیتا ہا
اساں ساریاں گالہیں تہا ڈے اتے کھول کے بیان کر ڈتن

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ وَاِنْ
كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ۝۳۷

۳۷۔ انہیں اپنیاں تدبیراں کیتیاں تے انہیں دیاں تدبیراں
اللہ کین ہن بھانویں انہیں دی تدبیر انجی ہوئے جو اوں
تدبیر نال پہاڑ مل وچن۔

فَلَا تَحْشَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفًا وَعِدَهُ رُسُلُهُ اِنَّ اللّٰهَ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ۝۳۸

۳۸۔ تول اللہ کوں اوندے رسولیں نال کیتے بنوئیں
وعیدیں دا خلاف کرن والا اصلو نہ سمجھ بے شک اللہ سیں

بہوں غالب تے بدلہ گھنٹ والا۔

۴۹۔ جیل زمین تے آسمان بدل کے پے زمین آسمان
بٹائے ولین تے سارے ہک غالب اللہ دے اگو کھڑے
ہوسن۔

۵۰۔ تے مجریں کول ڈیکھیں اوں ڈینہہ زنجیریں وچ
جکڑیا ہویا۔

۵۱۔ انہیں دے چولے لک دے بیٹے ہوئے ہوسن تے
بھا انہیں دے مونہیں کول لکندی پٹا ہوسی۔

۵۲۔ تاں جو اللہ سیئیں ہرجان کول اوندی کمانی دا بدلہ
ڈیوے بے شک اللہ بہوں جلدی حساب گھنٹ والا۔

۵۳۔ اے کوئیں کیتے سنبھا تے تاں جو ایندے نال انہیں
کول ڈرایا ونجے تے او چاٹ گھنن جواد ہک مسعود تے
سیانے نصیحت حاصل کرن۔

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبُرُودًا
بِلِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۴۹﴾

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَضِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿۵۰﴾

سَرَّابُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ وَتَنُفُّهُمْ دُجُوهُهُمُ النَّارِ ﴿۵۱﴾

يُخِزِّي اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ تَاكْبَتُ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۵۲﴾

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ
إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذْكُرُوا الْأَلْبَابَ ﴿۵۳﴾

سُورَةُ الْحَجَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمِلَةِ مِائَةٌ آيَةٌ وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٌ

سورۃ حجر مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰۰ آیات تے ۶ رکوع این۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
دُیوں والا تے مہربان۔
- ۲۔ میں اللہ پدا کھڑاں لے کتاب کامل دیاں آیات بن
تے کھل کے بیان کرن ولسے قرآن دیاں۔
- ۳۔ کہیں ویلے کافر چاہندن اودی مسلمان ہون با۔
- ۴۔ انہیں کوں چھوڑ بے کھاوں پیرون تے وقتی فائدہ
چاون تے ناجائز امیدال انہیں کوں غافل کرڈیوں او
جلدی جاٹ گھنسن۔
- ۵۔ اساں کہیں وسیع کوں ہلاک نیں کیتا سولے ایندے
جواوندافصلہ معلوم با۔
- ۶۔ کوئی قوم اپنی ہلاکت دی مدت کنیں درک بگدی تے
نہ پھپھورہ بگدی ؎۔
- ۷۔ تے انہیں آکھئے اے او شخص جیندے اتے نصیحت
لبائی گئی ؎ بے شک توں دیوانہ این۔
- ۸۔ جے توں سچا ہویں تے توں ساڈو فرشتے کیوں نوہیں
گھن آیا۔
- ۹۔ اساں فرشتیں کوں حق نال ہی لبیدے ہیں تے
اول ویلے انہیں کوں مہلت نیں ملدی۔
- ۱۰۔ بے شک اساں این قرآن کوں لبائے تے بیشک
اساں ایندی حفاظت کرلیوں۔
- ۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی اساں پہلی جماعتیں وچ رسول
پٹھین۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الَّتِي تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ ②

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ③
ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَشْتَبِعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ④

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا وَلَهُمَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ⑤

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑥

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَجُنُّونٌ ⑦

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنَّ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ⑧

مَا نُزِّلَ الْمَلَكَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنْظَرِينَ ⑨

إِنَّا نَحْنُ نُزِّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ⑩

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ⑪

- ۱۲۔ حیرھا رسول وی انہیں کنیں آئے اے اندر نہال مذاق
تے ٹھٹھا کریندے ہن۔
- ۱۳۔ ایویں اسال این عادت کوں بھر میں دے دل بیچ ٹرنیہ ہیں
- ۱۴۔ او ایکوں نہ منینس پہلیں وی سنت وی گذر چکی
- ۱۵۔ سبے اسال آسمان دے دروازے انہیں تے کھول
ڈیوں تے اے اوندے اتے چڑھن پئے وچن۔
- ۱۶۔ تے ول وی اکھن جو ساڈی اکھیں تے پٹی پدھ
ڈتی گئی تے اصل ساڈے اتے جادو کر ڈتا گئے۔
- ۱۷۔ تے اسال آسمان وچ بڑجیاں بٹائن تے ڈیکھن والیں
کیتے سوٹھا بٹائے۔
- ۱۸۔ تے اسال حفاظت کیتی برادل شیطان کنیں جیکوں
دھکے دتے گئیں۔
- ۱۹۔ سوائے اوندے حیرھا چوری گال سن گھنے تے ہک
روشن تارا اوندل پھیا کریندے۔
- ۲۰۔ تے زمین کوں اسال وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ
بٹائے تے اسال ایندے وچ ہر شے مناسب پیدا
کیتی۔
- ۲۱۔ تے ایندے وچ اسال تہاڈے کیتے روزی بٹائی تے
انہیں کیتے وی جنہیں کوں تساں روزی نوھے ڈیندے۔
- ۲۲۔ تے ساڈے کوہو ہر شے دے خزانے ہن تے
اسال اوٹکوں معلوم اندازے نال ہیندے ہیں۔
- ۲۳۔ تے اسال ہواڑاں چاؤن والیاں ہواڑیں پٹھیں تے
ول بھر کنیں مینہ و سائے تے ول تہا کوٹا پلائے تے تساں
آپ اوٹکوں کٹھا نہ کر سبگدے ہاوسے۔
- ۲۴۔ تے بے شک اسال جیندے کریندے تے مریندے
ہیں تے اسال ہی وارث ہیں۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٢﴾
- كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾
لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٤﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُوا فِيهِ يَعْجُونَ ﴿١٥﴾
- لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ عَنْهُمْ مُسْخَرُونَ ﴿١٦﴾
- وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٧﴾
وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٨﴾
إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَّ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ فَيَهَابُ الْمُنِينَ ﴿١٩﴾
- وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿٢٠﴾
- وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَاشٍ وَمَنْ لَنْتُمْ لَهُ
بِزْرَيْنِ ﴿٢١﴾
وَأِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خِزْيَانُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ
إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾
وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحِجٍ مُنَاقِحٍ فَاَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَنسَقْنَا لَهُ وَمَا أَنَّكُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٣﴾
وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٤﴾

۲۵۔ تے اسال تہا بڑے وچو اگو نکل دجھن والیں کوں دی چاٹدے ہیں
تے پچھو رہی والیں کوں دی چاٹدے ہیں۔

۲۶۔ تے بے شک جیڈا رب انہیں ساریں کوں کھٹا کر لسی
بے شک او بہوں سیانا تے بہوں چاٹن والا ۶۔

۲۷۔ تے بے شک اساں انسان کوں اینجی ٹھیکری کنیں
پیدا کیتے جیڑی شکل بدل کے کالا گارا تھی گئی ہائی۔

۲۸۔ تے جن کوں اساں ایں کنیں پہلے بہوں تھی بھا کنیں
پیدا کیتے۔

۲۹۔ تے جڈاں تیڈے رب فرشتیں کوں اکھئے جو میں اینجھا
آدمی اینجی ٹھیکری کنیں پیدا کر ڈ والا ہاں جیڑی شکل
بدل کے کالا گارا تھی دیندی ۶۔

۳۰۔ تے جڈاں میں اوں کوں پورا کر گھناں تساں اندے
کیتے سجدے وچ ڈھ پورا ہے۔

۳۱۔ ساریں فرشتیں سجدہ کیتے۔

۳۲۔ سو اے ابلیس دے اوں انکار کیتے جو او سجدہ کر ڈ
والیں وچر تھیوے۔

۳۳۔ اللہ سیٹ اکھئے اے ابلیس تیکوں کیا تھے جو توں
سجدہ نہیں کیتا۔

۳۴۔ اوں اکھئے میں اینجھانیں جو اینجھے آدمی کوں سجدہ
کران جیکوں تیں ٹھیکری تے سٹریئے ہونے کالے گارے
کنیں پیدا کیتے۔

۳۵۔ اللہ سیٹ اکھئے توں اتھوں نکل دج بے شک توں
اڈھو کڈھیا میں۔

۳۶۔ تے بے شک قیامت دے ڈینہہ تیں تیڈے
اتے لعنت۔

۳۷۔ اوں اکھئے اے میڈے رب توں میکوں قیامت

وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْاِنْسَانَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلَّمْنَا
الْاِنْسَانَ خَيْرًا ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَشْرُهُمْ إِنَّهُ هَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ ۝

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُورِ ۝

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سٰجِدِينَ ۝

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَمَعُونَ ۝

اِلَّا اِبْلٰسَ اَبٰى اَنْ يَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِينَ ۝

قَالَ يَا اِبْلٰسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِينَ ۝

قَالَ لَمَّا كُنْتُ لَآ سَجِدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ ۝

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

دے ڈیہندہ تیں مہلت بڑے۔

۳۸۔ اوں آکھئے تیکوں مہلت ڈتی دیندی ۶۔

۳۹۔ ہک مقررہ وقت تیں۔

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیں میکوں گمراہ آکھئے تے ہن میں زمین و چ گمراہی سوہنی کرکے ڈکھلیساں تے انہیں ساریں کوں گمراہ کرلیساں۔

۴۱۔ سوائے انہیں بندیں دے جیرے تیبڑے خاص ہوسن۔

۴۲۔ اللہ سیئں آکھئے میڈو آون داسد عارستہ ایڈو۔

۴۳۔ بے شک میڈے بندیں کوں قابو نہ کر سگسیں سوائے انہیں دے جیرے گمراہ تھی کے تیبڑے پچھو ٹرن۔

۴۴۔ بے شک دوزخ انہیں ساریں دے وعدے دی جاو ۴۵۔ اونڈے ست دروازے ہن تے انہیں دچو ہر درونہے واحد و ٹڈیا ہوئے۔

۴۶۔ بے شک متقی باغیں تے چشیں وچ رہسن۔

۴۷۔ تساں سلامتی دے نال بغیر ڈر دے ایندے وچ داخل تھی و نچو۔

۴۸۔ تے انہیں دے سینے وچ ہر قسم دالغن اسال کڈھو ڈیسوں تے او آٹے ساٹے بھراہن کے تختیں تے (بیٹھے) ہوسن۔

۴۹۔ نہ انہیں کوں اونڈے وچ تھیکڑا تھیس تے نہ او اتھو کڈھے ولین۔

۵۰۔ توں میڈے بندیں کوں ڈس ڈسے بے شک میں بہوں بخشش والا تے مہربان ہاں۔

۵۱۔ تے بے شک میڈا عذاب دی ڈکھ آلا عذاب۔

۵۲۔ انہیں کوں ابراہیم دے مہانیں دے متعلق ڈس۔

۵۳۔ جڈال او اونڈو آئن انہیں آکھئے سلامتی

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ⑤

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ⑥

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتُوبُ نَبِيٍّ لَا زَيْنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا غُيُوبَهُمْ أَجْعِلْ ⑦

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْخَالِصِينَ ⑧

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ⑨

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغُيُوبِينَ ⑩

وَلَإِنْ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْعِلْ ⑪

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ فَنُفِثَ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ⑫

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ⑬

أُدْخِلُوهُمْ بِسَلَامٍ آمِينَ ⑭

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ إِخْوَانًا عَلَى

سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ⑮

لَا يَسْمَعُ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ فِيهَا بِمُخْرَجِينَ ⑯

يَبْنِي عِبَادِي إِنِّي إِنَّا الْعَفْوَ الرَّحِيمُ ⑰

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ⑱

وَيَتَنَبَّهُمْ عَنْ صَيْفٍ رَازٍهِيمٍ ⑲

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ

بَنَاتٍ

وَجَلُّونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۵۴﴾

ہوئے۔ اوں آکھئے اساں تساں کنیں ڈر دے پئے ہیں۔

۵۳۔ انہیں آکھئے ڈر ناں بے شک اساں تیکوں علم

والے پتر دی خوشخبری ڈیندے ہیں۔

قَالَ ابَشِّرْهُنَّ عَلَىٰ أَن مِّنْهُنَّ الْكَافِرَاتِ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ اوں آکھئے کیا تساں میکوں ایجے وقت وچ خوشخبری

ڈیندے؟ جو میں پڑھا تھی گیاں تساں کیوں میکوں خوشخبری

ڈیندے؟

قَالُوا بِشْرُكَ بِالْحَقِّ فَمَا تُكِنُّ مِنَ الْفَاطِنِ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں سچی خوشخبری ڈیندے

ہیں توں نا امید نہ تھی۔

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ اوں آکھئے پئے رب دی رحمت کنیں نا امید تھیندے

سوائے گمراہیں مے۔

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اوں آکھیا اے قاصدو تہا ڈاکم کیا ہے۔

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو پٹے گئے ہیں

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمَنَجُّهُمْ أَجْحَعِينَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ سوائے لوط مے گھرواں مے بے شک اساں

انہیں ساریں کوں بچیسوں۔

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدْ زَنَتْ إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ سوائے اوندی زال مے ساڈا اندازہ جو بے شک

او پچھو رہن والیں وچو۔

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے جڈاں او قاصد لوط دی قوم کنیں آئے

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ انہیں آکھئے تساں او پر سے بندے؟

قَالُوا بَلْ جُنُنُكَ إِنَّمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ انہیں آکھئے سچی گال اے ہے جو اساں تہا ڈو او خبر

گمن کے آئے ہیں جیندے متعلق او شک کرینداں۔

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ اساں تہا ڈو سچی خبر گمن کے آئے ہیں تے اساں بیٹک

سچے ہیں۔

فَأَنذِرْ أَهْلَكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَيْتِ وَاتَّبِعْ ذُرِّيَّتَكَ وَلَا يَلْتَفِتْ

۶۶۔ توں رات مے کہیں مے وچ اپنے گھرواں نال نکل

مِنْكَ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿۶۶﴾

و نہج تے توں انہیں مے پچھو ٹر تہا ڈے وچو کونی پچھو نہ

ڈیکے تے ٹر مے وچو جینے تہا کوں حکم۔

۶۷۔ تے اساں اوں کوں لے گال ڈس ڈتی بے شک

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ

مُضِیِّیْنَ ۝۱۵

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِیْنَةِ یَسْتَبْشِرُونَ ۝۱۶

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضِیْفِی فَلَا تَفْضَحُوْا ۝۱۷

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزَوْا ۝۱۸

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعُلَمِیْنَ ۝۱۹

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِیَ إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِیْنَ ۝۲۰

لَعَنَکَ إِنَّهُمْ لَفِی سَكْرَتِهِمْ یَعْمَهُوْنَ ۝۲۱

فَآخَذَتْهُمْ الصَّیْحَةُ مُشْرِقِیْنَ ۝۲۲

فَجَعَلْنَا عَلَیْهَا سَآوِلَهَا وَآمَطْنَا عَلَیْهِمْ حِجَارَةً

مِّنْ سِجِّیْلِ ۝۲۳

إِنَّ فِیْ ذَٰلِكَ لَآیَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّلِیْنَ ۝۲۴

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِیْمٍ ۝۲۵

إِنَّ فِیْ ذَٰلِكَ لَآیَةً لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ۝۲۶

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَیْکَةِ لَظَّالِمِیْنَ ۝۲۷

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمْ لَیَّامًا مُّمِیْنٌ ۝۲۸

وَلَقَدْ کَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِیْنَ ۝۲۹

وَآتَيْنَاهُمُ الْآیَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِیْنَ ۝۳۰

وَكَانُوا یَنْجُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ الَّتِیْ هُمْ یَبْنُوْنَ ۝۳۱

انہیں لوگس دا پاڑاں فخرناں پوچھ دین۔

۶۸۔ بے شہر والے خوش تھی کے انہیں دو بھجے
آئیں۔

۶۹۔ اوں آکھئے بے شک اے میڈے مہمان بن تساں
میکوں ذلیل نہ کرو۔

۷۰۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے میکوں ذلیل نہ کرو۔

۷۱۔ انہیں آکھئے کیا تیکوں اساں ایرے غیرے دے ملن
کنیں ہلکیا نہ یا۔

۷۲۔ اوں آکھئے اے میڈیاں دھیریں ہن جے تساں کجھ
کرتے (جیرھاں تہاڈے وچ بطور ضمانت ہن)

۷۳۔ تیڈی عمر دی قسم بے شک او اپنے نشے وچ گردان۔

۷۴۔ بُرینہ چڑھن نال انہیں کوں چکواؤں والے عذاب
پکڑ گدھے۔

۷۵۔ اساں اوں دستی دے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر دتا
تے اساں انہیں تے چھوٹے چھوٹے پتھرں دا مینہ وساڈتا۔

۷۶۔ بے شک ایندے وچ عقل والیں کیتے کئی نشان۔

۷۷۔ تے بے شک او دستی ہک پکے راہ تے ہے۔

۷۸۔ بے شک مومنین واسطے ایندے وچ ہک نشان۔

۷۹۔ تے جنگل والے وی ظالم ہن۔

۸۰۔ اساں انہیں کوں سزا ڈتی تے اوڑوہیں وستیاں
کھلے راہ تے ہن۔

۸۱۔ تے پکے قلعیں والیں وی رسولیں کوں جھٹلائے۔

۸۲۔ تے اساں انہیں کوں نشان ڈتے ہن تے انہیں
نشانیں کنیں منہ پھیر گدھے۔

۸۳۔ تے او پہاڑیں کوں تروڑ کے امن والے گھر
بُنیدے ہن۔

۱۵

فَاَحْذَرْتَهُمُ الصَّيْعَةَ مُصِيبِينَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے فخر و یلھے چکواوٹن والے عذاب انہیں کول
دی پکڑ گدے۔

۸۵۔ تے جیرھا کچھ اوکندے ہن اول انہیں کول کوئی
فائدہ نہیں ڈتا۔

فَمَا آخَذَهُمْ مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸۵﴾
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَبِيلِ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ اسان آسمانیں تے زمین کول تے جیرھا اوکندے
وچکار حق نال پیدا کیتے تے بے شک قیامت آوٹن
والی ۷ تے انہیں کول چنگے طریقے نال معاف کر۔
۸۷۔ بے شک تیرا رب بہوں پیدا کرٹن والا تے بہوں
چاٹن والا ۷۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿۸۷﴾

۸۸۔ تے بے شک اسان تیکوں ست دلاولا پڑھین
والیاں آیات تے وڈی شان آلا قرآن ڈتے س۔

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿۸۸﴾

۸۹۔ انہیں وچو کئی لوکس کول جبرے جوڑے ہن اسان
عارضی سامان تے فائدے ڈتن توں انہیں دو اکھیں
پاڑکے نہ لکھ تے انہیں تے مونجھا نہ تھی تے مومنین
واسطے اپنے پیار دا ہتھ جھکا ڈے۔

لَا تَذَنِّ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُ أَزْوَاجًا فَهُمْ ذُو
لَا تَحْزَنَ عَلَيْهِمْ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۹﴾

۹۰۔ تے توں اکھ میں تے بے شک کھلا کھلا ڈراوٹن
والا ہاں۔

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿۹۰﴾

۹۱۔ جیویں اسان تقسیم کرن والیں تے عذاب لہایا۔
۹۲۔ جنہیں قرآن کول کوڑی گاہیں دا پلندہ چاٹنایا ہا۔
۹۳۔ تیرے رب دی قسم اسان انہیں ساریں کول
پچھسوں۔

كَمَا أُنزَلْنَا عَلَى الْمُقَسِّمِينَ ﴿۹۱﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿۹۲﴾

قُورَبِكَ لَسَلَّكَهُمْ أَجْعِلِينَ ﴿۹۳﴾

۹۴۔ جو کچھ اے کریدے ہن۔
۹۵۔ جو تیکوں حکم ہوتا گئے توں کھول کے ڈس تے
مشترکیں کنیں منہ پھیر گھن۔

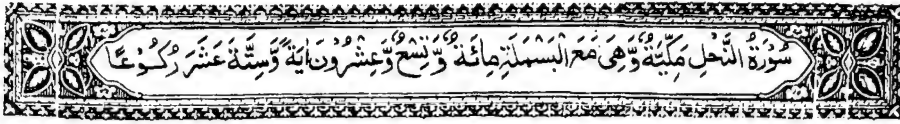
﴿۹۴﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾
فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۵﴾

۹۶۔ بے شک اسان تیکوں ٹھٹھا کرٹن والیں دے
شرکنیں پچھسوں۔

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿۹۶﴾

- الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾
- ۹۷۔ جو اللہ کے ساتھ دوسرے خدا بناتے ہیں سو وہ جلد ہی
جان گھسن۔
- وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۹۸﴾
- ۹۸۔ تے بے شک اس کا چاند سے ہیں جو او آبدن
اوندے نال تیدا دل تنگ تھیندے۔
- فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿۹۹﴾
- ۹۹۔ توں اپٹے رب دی تعریف نال تسبیح کر تے
فرمانبردار بن۔
- وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۱۰۰﴾
- ۱۰۰۔ تے توں اپٹے رب دی او تیں عبارت کریندا
رہ جے تیں تیکوں موت آوے۔

سورۃ نحل مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن بنگئے
ڈیوٹ والا تے مہربان۔
- ۲۔ اللہ دا حکم آ ویسی تساں اوکوں جلدی نہ منگو تے جیہا
او شریک بیئیدن او کنیں او بہوں اچا ۶۔
- ۳۔ او فرشتیں کوں اپنے حکم نال وحی ڈے کے اپٹے
بندیں تیں لیندے جیندے اتے چاہندے جو
تساں ہوشیار کرو بے شک میں ہی تہاڈا معبوداں تے
میں کنیں ڈرو۔
- ۴۔ آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتس او بہوں
اچا ۷۔ انہیں کنیں جنہیں کوں او شریک بیئیدن۔
- ۵۔ انسان کوں نطفے کنیں پیدا کیتس تے او کھلا کھلا
جھپٹے کار تھی دیندے۔
- ۶۔ تے ڈیوٹیں کوں پیدا کیتے تہاڈے کیتے انہیں
وحی گرمی دا سامان تے پے نفعے ہن تے انہیں دا
ماس کھندے ۸۔
- ۷۔ تے تہاڈے کیتے اوندے وحی سونمپ وی بے
جیلھے تساں لات کوں چرا کے ولیندے ۹۔ تے جیلھے
فخر نال چراوٹ واسطے پھڑیندے ۱۰۔
- ۸۔ تے تہاڈے بار چاکے پریں انہیں شہریں تک گھن
ویندن جنہیں تک نوبے پہنچے سگدے سوائے ایندے
جو تساں اپنے آپ کوں تکلیف ڈیو بے شک تہاڈا
رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۱۱۔
- أَنَّىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ②
- يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالزُّجُجِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِنَّ أَنْزَرُوا أَنَّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ③
- خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ④
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ⑤
- وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ⑥
- وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ⑦
- وَيَحْمِلُ أُنْفُسَكُمْ إِلَىٰ يَلَدِكُمْ لَمْ تَكُونُوا بِلِغْوِهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرؤُوفٌ رَّحِيمٌ ⑧

وَالْحَيْلَ وَالْبَعَالَ وَالْحَبِيرَ لَتَرْكَبُوها وَزِينَةً وَيَخْلُقُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ④

۹۔ تے گھوڑے تے خیر تے گڈا تہا ڈی سواری تے
سوٹھپ کیتے پیدا کیتسی تے او پیدا کر لیس جیرھیاں
تساں نوہے چاندے۔

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَاذِبٌ وَلَوْ شَاءَ
لَهَدَّ لَكُمْ أَجْمَعِينَ ⑤

۱۰۔ تے سدھے راہ ڈکھائیں دی اللہ دے ذمے ہے
تے انہیں وچو کھ ڈنگے رستے دی ہن جے اللہ اپنی
مرض کریندا تے ساریں کول ہدایت ڈے ڈیندا۔

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ
وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ⑥

۱۱۔ او او ہوء جس جھڑکئیں مینہ و سائے اوندے وچ
تہا ڈے واسطے پیوٹن واپانی ٹموتے ایندے نال وٹ
تھینک جیندے وچ تساں چریندے ء۔

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخْلَ وَالْأَعْنَابَ
وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ⑦

۱۲۔ اوندے نال تہا ڈے واسطے رطیں زیتون تے کھجیاں
تے انگور تے ہر قسم دے میوے پیدا کریندے بے شک
ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنَّجْمُ مَسْحَرَتٌ بِأَمْرِ رَبِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑧

۱۳۔ ایسے اہل تہا ڈے واسطے رات ڈینہر کول خدمت وچ
لائس تے سمجھ تے چند رکوں دی تے تارے دی اوندے
حکم نال خدمت وچ لگے پین بے شک ایندے وچ عقل
والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ⑨

۱۴۔ تے اوں تہا ڈے کیتے کئی رنگیں دی شبیں زمین وچ
پیدا کیتن بے شک ایندے وچ نصیحت حاصل کرن
والی قوم کیتے نشان۔

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلًّا مِنْهُ لَنَأْكُلَ مِنْهُ
وَنَشْرَبُ مِنْهُ حَلِيقَةً تَلْبَسُونَ مِنْهَا وَتَرَى
الْفُلَّكَ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ⑩

۱۵۔ تے او ہوء جس سمندر کول خدمت تے لا ڈستے تان
جو تساں اول کئیں زیادہ گوشت کھاؤ تے اول کئیں تساں
کڈھو نیو ر جیرھے تساں پیندے ء تے توں پیڑی
ڈہیں اوپانی کول چریندے دیندی تے تان جو تساں
اوندے فضل کول بگولوتے تساں شکر کرو۔

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَواسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا
وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪

۱۶۔ تے اوں زمین وچ بہاڑ بنائیں تان جو تساں چکر بچ نہ
وچوتے دریا تے رستے بنائیں تان جو تساں راہ بگول

سگبہ

۱۷۔ تے ایندے علاوہ بیاں وی نشانیاں ہن تے تاریں
نال وی اورستے کول ڈبرن۔

۱۸۔ کیا جیرھا پیدا کریندے او اویں قہی بگدے جیرھا
پیدائیں کریندے کیا تساں سمجھندے نوے۔

۱۹۔ تے جے تساں اللہ دی نعمتیں کول بگڑتے تساں
نوسے گڑ بگدے بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
مہربان۔

۲۰۔ تے اللہ جو تساں لکیندے ۶ تے ظاہر کریندے ۶
او چاندے۔

۲۱۔ تے او اللہ دے سوا جینکوں سببیدن او کجھ وی پیدا
نئیں کر بگدے تے آپ پیدا تھے ہوئے ہن۔

۲۲۔ او شریک سارے مردہ ان جیندے نئیں تے انہیں کول
اے وی پتر نئیں جو کپڑیں دل اٹھالے ولین۔

۲۳۔ تہاڈا خدا بک تے جیرے آخرت کول نئیں میندے
انہیں دے دل حق کنیں اٹھائیں تے او وڈائی کریندے پین

۲۴۔ اے گال پکی ۶ جو بے شک جو او لکیندن تے ظاہر
کریندن اللہ چاندے بے شک اللہ سئیں وڈائی کرن

والیں کول چچکا نئیں چاندے۔

۲۵۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیاویندے جو تہاڈے رب
کیا نئے ہائی ۶ او آبدن اے پہلے لوکیں دے قے ہن۔

۲۶۔ او قیامت دے ڈینہہ اپٹے باردی پورے چسین
تے جہنیں کول بغیر علم دے گمراہ کریندے ہن انہیں دے بار

وی چسین۔ سٹو جیرھا او بار چنیدے پین او بہوں برا ۶

۲۷۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں دی تہیراں کیتیاں ہن تے اللہ سئیں
انہیں دی عمارتیں دے ایریں کنیں آئے اتو کنیں چھتاں

وَعَلَيْتُ وَبِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۱۷﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

وَرَأَى تَعَدُّ وَنِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوها إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُلْهِنُونَ ﴿۲۰﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۲۱﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿۲۲﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
فَلَوْ بِهِمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُنْكَرُونَ ﴿۲۳﴾

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُغْلِبُونَ
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ مَا دَا أُنْزِلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اسْطِيزُوا
الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾

لِيُحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَ مِنْ أَوْدَارِ
الَّذِينَ يَصْلُونَهُمْ يَغْيِرْ عَلَيْهِمُ الْآسَاءَ مَا يَزِيدُونَ ﴿۲۶﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَالَى اللَّهُ بُنْيَانُهُمْ مِنَ
الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۸﴾

ڈھبیں تے انہیں کول عذاب اتھو آئے جھٹوں او
جانڈے دی ناں ہن۔

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْشُّوْءُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۲۹﴾

۲۸۔ ول قیامت دے ڈینہ اللہ سیس انہیں کول ذیل کر لیس
تے آکھس او میٹھے شریک کتھان جنہیں دی وجہ نال
تساں دشمن کریندے بادے تے جیکوں علم ڈٹا گئے او
آکھسن بے شک اچ کافریں تے ذلت تے مصیبت

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا
السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

۲۹۔ جنہیں دیاں روحاں فرشتے اول ویلے کبھیندن
جیلھے او اپنی جانیں تے ظلم پئے کریندے ہوندن تے او
آکھ کے صلح کرن دی کوشش کر لیں جو اساں تے کوئی برائی
دا کم نہیں کیا۔ با بے شک اللہ جو تساں کریندے بادے
بہوں جانڈے۔

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَلِدِينَ فِيهَا فُلَيْسَ مِنْكُمُ
الْمُتَكَبِّرُونَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ تساں دوزخ دے دروازیں وچ پہرہ وچو او ندرے
وچ دیر تک رہو تے وڈائی کرن والیں دا لکنا بہوں بڑا۔

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَبَرًا
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے متقیں کول آکھیا ویسی تہا بڑے رب کیا لہائے او
آکھسن بہوں چنگا (جو اوں لہائے) جنہیں نیکی کیتی انہیں
کیتے ایں دنیا وچ دی بھلائی تے آخرت دا گھر دی انہیں
کیتے چنگا تے متقیں واسطے گھر بہوں چنگا۔

جَنَّتْ عَذْرَاءٌ يَدُ خُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ ہمیشہ دے باغن جیندے وچ او پسین جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن جو او پسند کر لیں انہیں کول ملسی
ایویں اللہ سیس متقیں کول بدلہ دیندے۔

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ كَاشِحِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ جنہیں کول فرشتے مریندن پاک حالت وچ او آمہن
تہا بڑے اتے سلامتی جو تساں کریندے باوے او ندری
وچر کیں جنت وچ داخل تھی وچو۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ مِنْكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ کیا او انتظار کریندن جو عذاب دے فرشتے آون یا
تیڈے رب دا فیصلہ آونچے ایویں انہیں دی کیہا جرمے انہیں
کیں پہلے بن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہیں کیا او اپنے

آپ تے آپ ظلم کریندن۔

۳۵۔ انہیں دے عیس دی سزا انہیں کوں آپڑیئے تے جیندے اتے اوکھدے بن اول غلاب انہیں کوں ولایت گدے۔

۳۶۔ تے مشرکس آکھے جے اللہ چاہندا تے اسان اوندے سواٹے پے کس دی عبادت نہ کروں ہاتے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے اوندے حکم دے سوا کوئی شے حرام نہ کروں ہا ایویں انہیں لوکس دی کیتا با جیرے انہیں کتیں پہلے بن رولس واکم تے محض کھول کے پچا ڈیون۔

۳۷۔ تے اسان ہرقوم وچ رسول پھٹیں جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے شیطان کتیں بچو تے انہیں وچو کچھ بن جنہیں کوں اللہ ہدایت دتی کچھ ایجھے بن جنہیں تے تباہی واجب تھی گئی۔ تے تساں سارے ملک وچ بھرو تے ڈیکھو جو جھٹلاوٹ والیں دا انجام کیویں تھیندے۔

۳۸۔ جے توں انہیں دی ہدایت دی بہوں خواہش رکھیندیں تے بے شک اللہ سیٹیں اوں کوں ہدایت نیٹیں ڈیندا جیرے جنہیں کوں گمراہ کرن تے انہیں دا کوئی ادلاوی نیٹیں۔

۳۹۔ انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دن جو جیرہا مردلیسی او دلا جیندا تھیں تے اکثر لوک چاڈے نہیں جو لے اللہ داپکا وعدہ۔

۴۰۔ تاں جو انہیں تے ظاہر کرے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے کافریں کوں پتہ بگ ونچے جو بے شک او کوڑن۔

۴۱۔ اسان جیرے کم دا ارادہ کریندے ہیں اوں ویلے اسان صوف لے آبدے ہیں تھی و نچ تے او تھی دیندے

۴۲۔ جیندے اتے ظلم کیتا گئے اوندے بعد اوں ہجرت کیتی اللہ دے رستے وچ اسان اوں کوں دنیا وچ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَخَافَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا اخْرَجْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنَ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٧﴾

إِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ لُصِيٍّ ﴿٣٨﴾

وَأَنصَرُوا لِلَّهِ جَهْدَ إِنْسَانِهِمْ فَلَا يُصِغُّ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبْرِئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ إِلَّا الْكَرُّ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

ضرور پہنچی جاؤ لیسوں تے آنھرت دا بدلہ بہوں وڈا رہے او
بھانن یا۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَهُمْ لَعَنُوا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

۳۳۔ جنہیں صبر کیے تے اپنے رب تیں بھروسہ کریندن
۳۴۔ اسان تیں کنیں پہلے وی مردیں کوں رسول بنا کے
پھیندے ہاسے تے انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے
تساں نوبے چاندے تے تساں یاد رکھن والیں کنیں کچھ گھنوں۔
۳۵۔ کھلے نشانات تے روشن تعلیم بڑے کے پٹیاں ہا۔ تے
تیبو اسان کامل ذکر بھائے تاں جو توں لوکیں کوں کھول کے
ڈسیں جو انہیں دو بھایا گئے تے تاں جو او غور کرن۔

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣٩﴾

۳۶۔ کیا او لوک جیرے گندیاں تدبیراں کریندن او امن
وچ ہن جو اللہ سیس انہیں کوں زمین وچ ذلیل کر ڈیوے
یا انہیں تے عذاب اتھو آدے جھٹھو او چاندے وی نہ ہون۔
۳۷۔ یا انہیں کوں سفریں وچ پکڑے تے او اللہ سیس کوں
ہرانیں بگدے۔

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا الشَّيْءَ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ
الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٠﴾

۳۸۔ یا انہیں کوں گھٹا گھٹا کے ہولے ہولے پکڑے تے
جے شک سیڈا رب بہوں مہربان تے ول دل رحم کرن
والا۔

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَاهْجُرُوا بَعْضَ بَعْضٍ ﴿٤١﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَوَدِّي رَحِيمٌ ﴿٤٢﴾

۳۹۔ کیا انہیں نیں ڈٹھا جو شے اللہ سیس پیدا کیے او ندا
پکچا وال کھبے پاسوں وی تے سچے پاسوں وی ذلیل تھی کے
اللہ دے حضور جھکدے ہوئیں پھر دارہ ویندے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَحُوا ظُلُمًا
عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ ذُخْرُونَ ﴿٤٣﴾

۴۰۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کریندی جو آسمانیں وچ تے
جو زمین وچ چانور تے فرشتے ہن تے او وڈانی نیں کریندے
۴۱۔ اپنے رب کنیں جیرھا انہیں دے اتے ہے اوں کنیں
ڈرون تے جیرھی گال دا حکم ڈتا ویندے اوں کریندن۔

وَلِلَّهِ يُسْجِدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ
دَابَّةٍ وَالنَّاسِ وَالْأَنْعَامِ وَهُمْ لَا يَسْكَرُونَ ﴿٤٤﴾

۴۲۔ اللہ سیس آکھئے تساں ڈو معبود نہ بناؤ تہا ڈا معبود
بک تے تساں میں کنیں ڈرو۔

يَعَاذُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوِّهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ
وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارْهُبُونِ ﴿٤٦﴾

۴

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الَّذِينَ وَاَصْبٰٓءُ
اَفَعَدَّ اللّٰهُ تَتَقُوْنَ ۝۵۳

۵۳۔ جو آسمانیں و برج تے زمینیں و برج او اللہ و اے تے
فرمانبرداری او نہا ہمیشہ حق کیا اللہ دے سوا کہیں بلے کہیں
ڈر دے ۴۔

وَمَا يَكْمُرُ مِنْ تَحْتِهٖ فَمِنْ اِلٰهِ ثُمَّ اِذَا مَتَّكُمُ الضُّرُّ
فَاِلَيْهِ تَجُرُّوْنَ ۝۵۴

۵۴۔ جیڑھی نعمت تہا کوں ملی ۴ او اللہ کہیں بے تے جڈاں
تہا کوں کوئی تکلیف پہنچدی ۴ تہاں ہونڈو فریاد کریندے ۴
۵۵۔ دل جڈاں او تکلیف تہاں کہیں دور کر ڈیندے تہاں
وچو کب ٹولہ ہوں ویلے اچھے رب دا شریک بٹاؤن پنے
ویندے۔

ثُمَّ اِذَا كَسَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ
يُشْرِكُوْنَ ۝۵۵

۵۵۔ تہاں جو او انکار کرن جو اسان انہیں کو ڈرتے تہاں
فائدہ چا گھنوں جلدی تہا کوں پتہ بگ و لیس۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ فَمَتَّعُوْا فَمَا تَوْفِيقُنَا لَهُمْ ۝۵۶

۵۶۔ تے جو اسان انہیں کوں ڈرتے او نہ دے وچو کب حصہ
انہیں (معمودیں) کیستے بٹا گھندن جنہیں کوں او چا ڈرتے نہیں
اللہ دی قسم جیڑھا کوں تہاں گھرنیدے ۴ تہاں کہیں ضرور
پچھا و لیس۔

وَيَجْعَلُوْنَ لَنَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ثُمَّ اِلٰهِ لَتَسْلُكُنَّ عَنَّا كُنْتُمْ تُفْتَرُوْنَ ۝۵۷

۵۷۔ او اللہ کیستے دھیریں بنیدن او پاک تے انہیں کیستے
او بے جو او چا بندن۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَہٗ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُوْنَ ۝۵۸

۵۸۔ تے جڈاں انہیں کوں کہیں چھوہر دے پیدا تھیون
دی خبر لے او نہ منہ کالا تھی ویندے تے او کوڑ پیتی پیا
ہونڈے۔

وَ اِذَا بَشِّرَا أَحَدَهُم بِالْاُنْثٰى كُلٌّ وَجْهٌ مَّسْوُوْدٌ
وَهُوَ كَظِيْمٌ ۝۵۹

۵۹۔ جیڑھی خبر او نکوں ڈتی گئی ۴ او نہی برائی کہیں او
لو کہیں کہیں کلدے کیا او نکوں ذلت دے نال رکھ گھنے یا
مٹی وچ پور ڈلیسے۔ سٹو بہوں گندہ ۴ جو او فیصلہ کریندن

يَتَوٰا۟ى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبۡہٗ اِمۡرُكُمۡ
عَلٰی هٰٓؤُلَآءِ اَمۡ يَدۡسُہٗ فِی السَّرَآٓئِ اِلَّا سَآءٌ مَّا
يَخۡفُكُوْنَ ۝۶۰

۶۰۔ جیڑھے آخرت تے ایمان نہیں ایندے انہیں دی
حالت بہوں بری ۴ تے اللہ دی شان بہوں اچی ۴ تے
او بہوں غالب تے بہوں سیانا ۴۔

لَّذٰیۤنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوۡءِ ۚ وَلِلّٰهِ
الْمَثَلُ الْاَعْلٰی ۚ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ۝۶۱

۶۱۔ جے لو کہیں کوں اللہ انہیں دے ظلم دی وچ کہیں پکڑ

وَلَوۡ يَوَٰحِدُ اللّٰهُ النَّاسَ ظُلُمۡتِہُمۡ مَّا تَرَكَ عَلَیْہَا

مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَخْرِجُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقُطُونَ ﴿٢٢﴾

گھنے ہاتے زمین تے کوئی جانور نہ جھوڑے با اصل او
انہیں کول مقررہ مدت میں مہلت ڈیندے تے جڈاں انہیں
دا وقت آویندے تے نہ اوہک لحاظ پچھورہ کے بچ
سگدن تے نہ اگو نکل کے۔

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكُذِبَ
 إِنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ
 مُّقْرَّبُونَ ﴿١٣﴾

۳۳۔ تے اللہ سیس واسطے اوئے بیٹن جبرمی آپ
نالہسد کریندن تے انہیں دیاں زبانان کوڑمریندن بیشک
جو انہیں واسطے چنگائی۔ بے شک انہیں کیتے دوزخ دی
بھاؤ تے بے شک او اوندے وچ چھوڑ ڈتے ولین۔
۳۴۔ اللہ دی قسم تیں کئیں پہلے اساں قویں دو رسول
پیشین تے شیطان انہیں دے عمل انہیں کول سوڑے
کر کے ڈکھالین اج او انہیں دامالک تے انہیں کیتے
ڈکھ والا عذاب۔

تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلٰى اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَّا لَهُمْ
الشَّيْطٰنُ اَعْمٰلَهُمْ فَهُوَ وَيَتَّبِعُهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ
الْاَلِيمُ ﴿١٦﴾

۶۵۔ اساتذہ و کتابداریوں کے واسطے لہائی ہوئی کتابیں کون
 ادا گاہیں کھول کے طباطبائی جیندے وچ او اختلاف
 کرین تہاں تہاں رحمت ایمان آنی وائیں کیستہ۔
 ۶۶۔ تہاں اللہ سب سب جھڑکین مین و سائے تہاں اوں دے نال
 بر زمین کون آباد کیستہ بے شک ایندے وچ سبب والی
 قوم کیستہ نشان۔

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا
فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥﴾

وَاللَّهُ أَتَوَلَّ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنجَاهُ
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿١٦﴾

۶۷۔ تے بے شک تہاڑے واسطے ڈنگریں وچ
سبق اسان تہاکوں انہیں نے پڑھیں وچو خالص کھر
پھوسی تے رت دے وچو کڑھ کے پلیندے ہیں جیرھا
بیویوں والیں واسطے نگیندے ویندا۔

وَأَن لَّكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّمَن يَشَاقِقُ
تَمَاقِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ قَوْمٍ وَ دِم
بَنِي آخِصًا سَاقِيًا لِلشَّرِيبِينَ ۝

۶۸۔ تے کھی تے اگوریں دے پھلیں نال لساں شراب
بُئیدے تے چنگا رنق بے شک ایندے دوج
عقل والی قوم کیسے نشان۔

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ
سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٨﴾

۶۹۔ تے تہڈے رب ماکھی دی ماکھی کوں وحی کیتی جوتوں

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿١٩﴾

پہاڑیں وچ گھر بناتے وئیں وچ دی تے جیرھیاں
او جہیں بنیندن۔

ثُمَّ كُلٍّ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا
يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا شَرَابٌ فَخْتَلِفُ الْوَانَةُ فِيهِ شِفَاءٌ
لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

۴۰۔ تے دل ہر قسم دا پھل کھا پھیں توں اپنے رب دے
بڑیے ہوئے سوکے راہیں تے ٹر۔ انہیں دے بڑھیں
وچو کہ بیون دی شے نکلی ۷ جیندے رنگ مختلف
ہوندن اوندے وچ لوکیں کیتے شفا ۷ بے شک ایندے
وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَاللَّهُ مَنَّ بَرَدًا إِلَى
أَزَلِّ الْعُمَرِ لَكِنَّ لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

۴۱۔ تے اللہ سیسں تہا کوں پیدا کریندے تے دل تہا کوں
مریس تے تہا بڑے وچو کچھ ایجن جیرے عمرے ذلیل
ہسے تیں پچا بڑے دیندن تاں جو او علم دے باوجود کچھ
نہ جانن گبن۔ بے شک اللہ بہوں جانن والے تے بہوں
قادر۔

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فَضَّلُوا بَرَأَوْا رِزْقَهُمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٢٢﴾

۴۲۔ تے اللہ سیسں تہا بڑے وچو کچھ کوں نہیں تے رزق
وچ ودھا ئے تے جہیں کوں ودھ رزق ملے ایسے رزق
کوں یا نہیں دوئیں ولیندے جو او انہیں دے برابر دے
ہسے دارین وچن کیا او اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنَ وَحَفْدَةٍ وَرَزَقَكُم مِّنَ الْغَلَّتِ
أَفَبِلَا ظِلِّ يَوْمُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٢٣﴾

۴۳۔ تے اللہ سیسں تہا بڑے کیتے تہا بڑے وچو تہا لیاں
زالیں بٹائن تے تہا بڑی زالیں کیں پتر تے پوترے پیدا
کیتسی تے اوں تہا کوں پاک شہیں دارزق بڑے کیا او کوڑ
کوں میندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢٤﴾

۴۴۔ تے اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیرے
آسمانیں تے زمین وچو کچھ دی بڑیوں دا اختیار نیئیں
رکھیندے تے نہ او اے طاقت رکھیں۔

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۴۵۔ تساں اللہ دے متعلق گالہیں نہ بٹاؤ بے شک اللہ
جانڈے جو تساں لوہے جانڈے۔

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ

۴۶۔ اللہ سیسں کہ یا نہیں بندے دی مثال بیان کریندے

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا ۚ هَٰذَا يَتَّبِعُونَ الْحَمْدَ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۱﴾

جیرھا کہیں گال دی وی ملات نیں رکھیندا تے جینکوں
اللہ سیس اپٹے ولو چنگا رزق ڈتا ہوئے تے اوندے وچوںک کے
دی تے ظاہری وی خرچ کریندا ہوسے کیاے ڈوئیں بکھو
جہیں تھی سبکدن۔ سب تعریفاں اللہ دیاں ہن۔ اصل بہوں
سارے لوک جاڈے نیں۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا ثَلَاثِينَ أَحَدُهَا إِنكُمُ لَا يَقْدِرُ
عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوَالِيهِ أَيُّهَا يُوْجِهَةٌ لَا يَأْتِ
بِخَيْرٍ ۚ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۲﴾

۷۷۔ اللہ سیس ڈو آدمیں دی مثال بیان کریندے انہیں
وچوںک گولگا ۷ جیرھا کہیں تھے دی ملات نیں رکھیندا
تے مالک تے بار جنتے منہ کریندے چنگائی نال نیں ولدا
کیا او جیرھا النصف دا حکم ڈیندے تے سدھے رستے
تے ہے بکھو جہیں تھی سبکدن۔

عج ۱۹

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أُمِرَ النَّاسُ
إِلَّا بِالْبَصَرِ ۚ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۵۳﴾

۷۸۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ کنیں ہے تے
قیامت دا معاملہ اکھ دے بھیکن آلی کار یا ایں کنیں وی
زیادہ کولہو بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿۵۴﴾

۷۹۔ تے اللہ سیس تہاکوں تہا ڈیں میریں بے ڈوئیں وچ
کڈھے تہاں کھ دی نہ جاڈے ماوے تے تہا ڈے کیتے
کن اکھیں تے دل پٹانسی تہاں بوتہاں شکر کرو۔

الْمُيْرُوا إِلَى الظِّلِّ مُسْخَرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا
يُنْكِهِنَّ إِلَّا اللَّهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۵۵﴾

۸۰۔ کیا انہیں پکھیں کوں نیں ڈتھا جیرھے آسمان دی فضا
وچ ہن تے خدمت کریندے پھن۔ انہیں کوں اللہ دے
سوا بیا کوئی نیں روکی کھڑا۔ بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَادِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا ۚ
أَتَاثًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۵۶﴾

۸۱۔ تے اللہ سیس تہا ڈے گھریں کوں تہا ڈے رہن کیتے
بُنائے تے ڈبگریں دے جہیں نال دی گھر پٹانسی سفر دے
ڈہنیں وچ دی تے گھریں وچ دی او تہا ڈے کیتے ہوئے
پھلن تے انہیں دی اُن (باریک تے موٹی) تے وایں نال
سامان بیئدے ۷ تے ہک وقت تیں فائدہ چیندے ۷۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْهَا خَلْقَ ظِلَالٍ

۸۲۔ تے اللہ جو پیدا کیتے اوندے وچ کھ پھا دیں کیاں

وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ الْكَأَنَاءَ وَجَعَلَ
لَكُم سَرَابًا يَنفَعُ الْحَيَّ وَسَرَابًا يَغِيثُكُمْ
بِأَسْكُمُ كَذَلِكَ يَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ۝

تے پہاڑیں وچ تہاڑے کیتے کن دیاں جہیں بٹائن تے
تہاڑے کیتے جھلے بٹائیں جیندے نال لتاں گرمی
کنیں بچدے تے کچھ چولے جیرے تہاڑوں جنگ
دے ویلے بچیدن۔ ایویں او تہاڑے تے اپنی
نعمتاں پوریاں کریندے تاں جو لتاں فرمانبردار بٹوں۔

۸۳۔ تے جے او پھر وچن تے تیڈے اتے کھلا پچا
ڈیون فرض۔

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا عَلَيْنَا الْبُلُغُ الْمُبِينُ ۝

۸۴۔ اللہ دی نعمت کول او سنجیدن تے ول انکار کیندن
تے اکثر کول کافرن۔

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ
الْكَافِرُونَ ۝

۸۵۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچو ہک گواہ کھڑا کر لیسوں
ول کافر کول اہارت نہ ہوسی تے نہ غدر قبول کیتا ویسی
۸۶۔ تے جڈاں ظالم غلب ڈیکھسن انہیں کنیں او منجھا
نہ کیتا ویسی تے نہ انہیں کول دھکی دتی ویسی۔

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَآ يُؤْذَنُ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۝

وَرَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يَخَفُّ عَنْهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ۝

۸۷۔ تے مشرک جڈاں اپنے مشرکیں کول ڈیکھسن تے
او آکھسن جو اے ساڈے رب اے ہن ساڈے مشرک
جہیں کول اساں تیڈے سوا سبب دے ہاں او کول
انہیں دے من تے دلا لیسن تے آکھسن لتاں کوڑے دے

وَرَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَشْرَكَاهُمْ قَالُوا رَبَّنَا
هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ
فَآلَقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

۸۸۔ تے اوں ڈنہیہ او اللہ دے سامنے اپنی فرمانبرداری
ظاہر کر لیسن تے جیرھا کچھ او گھویندے ہن انہیں کنیں
گھم تھی ویسی۔

وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَقْتَدِرُونَ ۝

۸۹۔ جہیں کفر کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکیدن اساں
انہیں کول ایس عذاب کنیں ودھ بیا عذاب ڈیسوں جو اوزرین
وچ کیر گھیتدے ہن۔

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ
عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ۝

۹۰۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچ انہیں دے خلافت اناہیں
وچو ہک گواہ کھڑا کر لیسوں تے اساں تیکوں وی انہیں دے
اتے گواہ ٹیسوں تے اساں لے کتاب تیڈے اتے

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَتَرَوْنا عَلَيْكَ الْكَتَابَ
بَيِّنَاتًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبَشِيرًا لِّلْمُسْلِمِينَ ۝

ہمائی جبرمی ہر شے کوں بیان کریدی ؎ تے ہدایت تے
رحمت تے مسلمانن کیتے خوشخبری ؎۔

۹۱۔ بے شک اللہ سیس الفات تے احسان دا حکم دیندے
تے قریبی سکیں کوں ڈلوں دا تے بے حیائی تے گندیں
گا لہیں تے بغاوت کنیں رکنیدے او تہا کوں نصیحت
کریندے تاں جو تساں سمجھو۔

۹۲۔ تے جڈاں تساں اللہ نال وعدہ کیتے اونکوں پورا کرو
تے اپنے قسمیں کوں پکا کرٹے بعد تروڑو کیوں جو
تساں اللہ کوں اپنے قسم نال منامن بنا گدھا بے شک
اللہ سیس جو تساں کریندے ؎ جانڈے۔

۹۳۔ تساں اول تربیت آلی کارہ تھیوو جیں اپنا ستر کترن
تے پکا کرٹے بعد ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ہا۔ تساں اپنے قسمیں
کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ بنیدے ؎ تاں جو ہک قوم دوجی
قوم کنیں زیادہ طاقتور تھی ونجے۔ اللہ تہا ڈی ایندے نال
صرف ازمالش کریندے تے تاں جو قیامت دے ڈینہہ
اللہ سیس تہا کوں صاف صاف ڈس ڈیسی جو تساں اختلاف
کریندے پئے ؎۔

۹۴۔ جے اللہ چاہندا تے تساں ساریں کوں ہک امت بنا
ڈیوے با تے اصل جبرھا چاہندے اونکوں اللہ گمراہ
کریندے تے جبرھا چاہندے اونکوں سدھا رستہ دکھلیندے
تے جو کچھ تساں کریندے ؎ اونرے بارے وچ تساں کنیں ضرور دیکھا ویسی

۹۵۔ تے تساں اپنے قسمیں کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ
نہ بناؤ نہ تاں پیر جوٹ دے بعد تک پلوسی تے تساں بُرا
نتیجہ جیسو ات گا لہوں جو تساں لوکیں کوں اللہ دے رستے
کنیں روکے تے تہا ڈے کیتے وڈا عذاب۔

۹۶۔ تے تساں اللہ دے وعدے کوں تھوڑے مل نال نہ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يُعْظَمُ لَكُمْ تَذَكُّرُونَ ﴿٩١﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَقْضُوا الْإِيمَانَ
بِعَدْوٍ تَكِيدُهَا وَقَدْ جَعَلَكُمْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَفَضَتْ عَنْهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
أَنْكَاثًا تَتَخِدُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَالِيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يُلْوَكُمْ اللَّهُ فِيهِ وَلِيَّتَيْنِ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَنْهَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَالِيْنَكُمْ فَتَوَلَّ قَدَمُ
بَعْدُ تُبْذَرُهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٥﴾

وَلَا تَشْرَوْا بِعَهْدِ اللَّهِ تَسْكًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ

هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

وہیچ جو اللہ کہیں ہے او تہا بڑے واسطے چنگا ہے
تساں چاڈے ۶۔

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٌ وَلَنَجْزِيَنَ
الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۲۰﴾

۹۷۔ جو تساں کہیں ہے او مک ولسی تے جو اللہ کہیں ہے
او باقی رہن والا ہے جیرے صبر کرین اسان انہیں کوں
انہیں دے عیس دا ضرور چنگا بدلہ ڈلیسوں۔

مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنُجِيبَنَّهُ جِوَارًا طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۱﴾

۹۸۔ تے جیرھا جو ان تے تربت جو وی چنگا کم کر لیس
تے ہوئے مومن اسان او نکوں پاک زندگی ڈلیسوں تے
اسان انہیں کوں انہیں دے عیس دے مطابق بہترین بدلہ
ڈلیسوں۔

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ ﴿۲۲﴾

۹۹۔ تے جیڈاں توں قرآن پڑھیں تے شیطان مردود
کہیں توں اللہ دی پناہ منگ۔

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۰۰۔ بے شک مومنین تے اپنے رب دے بھروسہ کرٹ
والیں تے شیطان دا کوئی غلبہ نہیں تھیندا۔

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ﴿۲۴﴾

۱۰۱۔ او نہا غلبہ صرف انہیں لوکیں تے ہے جیرے اندرے
نال دوستی لیندن تے اوندی وجہ کیں شرک کریندن۔

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
يُنْزَلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتِرٌ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾

۱۰۲۔ تے جیڈاں اسان کہیں نشان وی جاتے بیا نشان گھن
اندرے میں تے اللہ بھول چاڈے جو کچھ او لہیرے او
آہن توں تے کوڑا ہویں۔ اصل اکثر لوک چاڈے نیں۔

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۲۶﴾

۱۰۳۔ توں اکھ بڑے تیبڑے رب کہیں روح القدس
او نکوں سپہائی نال ہائے تاں جو مومنین دے تم جھا ڈیوے
تے ہدایت تے فرمانبرداریں واسطے خوشخبری ۶۔

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبُ ۖ وَهَذَا لِسَانٌ
عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿۲۷﴾

۱۰۴۔ تے اسان چاڈے میں جو او آہن جو اینکوں بیا
آدی سکھیندے۔ جیندو لے اشارہ کریندن اوندی زبان
تے عجی ۶ تے اے زبان تے کھل عربی ۶۔

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَقْدِرُهُمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۸﴾

۱۰۵۔ بے شک جیرے لوک اللہ دی آیات کوں نیں
میندے اللہ انہیں کوں ہدایت نیں ڈیندا تے انہیں کیتے

ڈکھ آلا عذاب۔

۱۰۶۔ صرف کوڑاوبے گھڑیندن جیرھے اللہ دی آیات

تے ایمان نہیں ایندے تے اوپکے کوڑن۔

۱۰۷۔ جنہیں اللہ دے منٹ دے بعد اوندکار کرن سولے

انہیں دے جنہیں تے جبر کیا گیا ہوئے تے انہیں دے دل

مطئن ہون ایمان تے تے جیں اپنا سینہ کفر کیتے کھول

ڈتے انہیں تے اللہ دا غضب تے انہیں مے کیتے وڈا

عذاب۔

۱۰۸۔ اے ایں واسطے ہے جو انہیں دنیاوی زندگی کوں

آخرت دی زندگی دے مقابلے تے زیادہ پسند کیتے تے بیشک

اللہ کا فرقم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۱۰۹۔ ایجے لوکن جنہیں دے دیں تے کن تے اکھیں تے اللہ

مہر لاڈنی ء تے ایجے لوک غافلن۔

۱۱۰۔ پکی گال جو اے لوک آخرت وچ گھانا پاوٹن والن

۱۱۱۔ بچیں بے بیشک انہیں لوکیں کیتے جیرھے ڈکھ پاوٹن

دے بعد ہجرت کر گئیں تے جبار کیتے نیں تے مہر کیتے نیں

تیار رب بہوں بخش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۱۲۔ جڈاں ہر جان اپنی جان دے متعلق بھیڑا کریندا اوسی

تے ہر جان کوں اوندے عملیں دا بدلہ پورا ڈتا ویسی تے

انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۱۳۔ اللہ سنیں کہہ وستی دی شال بیان کریندے جیرھی

امن وچ تے اطمینان وچ باٹ تے اوکوں کھلا رزق

ملا با ہر پاسو اوں اللہ دی نعمتیں دی ناشکری کیتی تے

اللہ سٹیں اوکوں بکھ تے ڈر دا لباس پورا ڈتا مات گاہوں

جو او عمل کریندے ہن۔

۱۱۴۔ تے انہیں وچ انہیں دو ساڈا کہہ رسول آئے انہیں

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ

اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٦﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ

قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ

صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ

أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٨﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ قُلُوبُهُمْ وَسَنَعِمُهُمْ

أَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٩﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١٠﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا

ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِ مَا لَقَوْهُمْ

رَحِيمٌ ﴿١١١﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِجَانِدٍ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى

كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ ﴿١١٢﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قُرْبَةً كَانَتْ أُمِّةً مُطْمَئِنَّةً

يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ

بِأَنْعَمَ اللَّهُ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ

الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۳۴﴾

اونکوں جھٹلاؤ تے ول عذاب انہیں کوں پکڑ گدے کیوں
جو او ظالم ہن۔

فَكُلُوا مِنَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ لَإِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۵﴾

۱۱۵۔ جو تہا کوں اللہ حلال تے پاک مال بڑے اوندے دچو
تساں کھاو تے جے تساں اوندی عبادت کریندے؟ تے
اوندی نعمت دا شکر کرو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَوَازِجِ
وَمَا أَهْلُ لَيْعُنِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ
لَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۶﴾

۱۱۶۔ اول تہا بڑے اتے مردار تے رت تے جتامے داماس
تے جیرھا اللہ دے ناں دی بجانے پے دے ناں تے
گٹھا و بچے حرام کیتے تے جیرھا مجبور تھی و بچے تے اپنی خواہش
نہیں تے حد کنیں نہ ددھے تے اللہ سبب بہوں بخشش والا
تے مہربان۔

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا
حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۳۷﴾
مَنَاعٌ قَلِيلٌ ﴿۳۸﴾ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

۱۱۷۔ جیرھیاں تہا بڑیاں زبانان کوڑ مریندن انہیں نال اے
ناں اکھو جو اے حلال تے اے حرام ناں جو تساں اللہ تے
کوڑ بدھو بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ بدھیندن او
کامیاب نیں تھیندے۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يُظْلِمُونَ ﴿۴۰﴾

۱۱۸۔ تھوڑا فائدہ تے انہیں کیتے دردناک عذاب۔
۱۱۹۔ تے یہودیں تے اساں او حرام کیا باجواں کینیں پہلے
اساں تیکوں بڑے اساں انہیں تے علم نیں کیتا تے صل
او اپنے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَنَّمَ ثُمَّ
تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۴۱﴾

۱۲۰۔ جیرھے لا علمی سوچ برائی کرن تے ولا تو بہ کرن تے
اصلاح کرن بے شک تہا بڑا رب ایندے بعد بہوں بخشش والا
تے ول ول رحم کرن والا۔

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۴۲﴾

۱۲۱۔ بے شک ابراہیم ہک امت ہائے اللہ دا پورا فرمانبردار ہا
تے خدا کوں ہک منق والا با تے مشرکیں دچو نہ ہا۔

شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۳﴾

۱۲۲۔ اوندی نعمتیں دا شکر کرن والا ہا تے اونکوں اوندے
رب چوٹی گدھا ہا تے اوندی سدھے راہ دو راہنمائی کیتی۔

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمُنَّ

۱۲۳۔ اساں اونکوں دنیا وچ وی چمکائی بڑی تے آخرت

الضَّالِّينَ ۝۱۳

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۱۴

إِنَّمَا جَعَلَ النَّبِيُّ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنْ
رَبُّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝۱۵

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالنَّوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَمَا دُلَّهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝۱۶

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِشَلِّ مَا عَوَّيْتُمْ بِهِ
وَلَكِنْ صَبْرَتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۝۱۷
وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَلَالٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ۝۱۸

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ۝۱۹

وچراونیک لوکیں وچہا۔

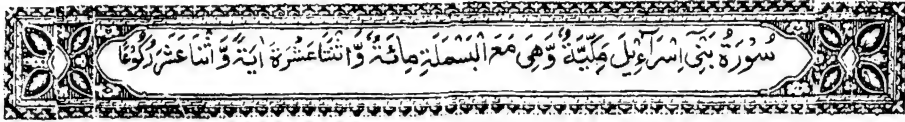
۱۳۔ ول اسان تیلو روحی کین جو توں کہ خدا سے منق
والے ابراہیم سے مذہب دی پروی کر جیر عا مشرکیں و چونہ ہا۔

۱۴۔ چھن چھن دی سزا انہیں کیتے ہائی جس اوندے وچ
اختلاف کیتے تے بے شک تیلو رب قیامت سے ڈیہند
فیصلہ کر لسی جیندے وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۱۵۔ توں اپٹے رب دی راہ دو سٹپ تے چگی نصیحت
نال سڈتے ساریں کیں چکے طریقے نال انہیں نال بحث
کر بے شک تیلو رب انہیں کول جانڈے جیرے اوندے
رستے کیں گمراہ تھی گین تے انہیں کول دی جیرے ہدایت
پا گین

۱۶۔ تے بے سزا ڈیوتے اتنی سزا ڈیو جتنی انہیں تہا کول تکلیف
ڈتی تے بے سزاں مبر کر لیسو اے مبر کرن دالیں کیتے چنگا
۱۷۔ توں مبر کرتے تیلو مبر مھن اللہ سے کیتے جتے انہیں
تے غم نہ کرتے جیر صیاں او تدبیراں کرین توں انہیں دی وجہ
کیں تنگی محسوس نہ کر۔

۱۸۔ بے شک اللہ سیں متقیں دے نال تے انہیں نال جیرے
نیک کریندن۔

سورة بنی اسرائیل مکی ؎ تے بسم الشد نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مینگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ؎
- ۲۔ پاک او ذات جیڑھی اپنے بندے کوں راتو
رات مسجد حرام کنیں مسجد اقصی دو گھن گئی جیندے
چودھارو اساں برکت ڈتی ؎ تاں جو اساں
اونکوں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک اوہوں
سنن والا تے بہوں ڈیکھن والا ؎
- ۳۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اونکوں
بنی اسرائیل کیسے ہدایت بنایا تے تہاں میڈے
سوا کہیں کوں کار ساز نہ بناو۔
- ۴۔ نسل بائی جنیکوں اساں نوح دے نال سوار
کیتا ہا بے شک اوہوں شکر گزار بندہ ہا۔
- ۵۔ تے بنی اسرائیل کوں ایں کتاب وچ اساں
لے گال ڈس ڈتی ہاں جو تہاں زمین وچ ڈو
دفعہ فساد کریسو تے وڈی منہ زوری تے وڈی
کریسو۔
- ۶۔ تے جہاں پہلا وعدہ آئے اساں تہاں ڈو
ایجے بندے کھڑے کیتن جیڑھے سخت جنگ کرن
والے ہن۔ او تہاں ڈے گھریں دے اندر پہرہ
گھن تے لے وعدہ پورا تھیون والا ہا۔
- ۷۔ ول اساں تہاں کوں مٹائیں دے اُتے حملے
دی طاقت ڈتی تے اساں مایں نال تے پتیریں
- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
- سُبْحٰنَ الَّذِیْ اَسْرٰی یَعْقِبُہٗۤ اِبْرٰہِیْمَۙ مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَی الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِیْ بَرَكْنَا حَوْلَہٗۚ لِنُرِیْہِۙ مِنْ اٰیٰتِنَاۚ اِنَّہٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ۲
- وَ اٰتَيْنَا مُوسٰی الْکِتٰبَ وَ جَعَلْنٰہُ هُدًۢی لِّبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اَلَّا یَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِیْ وَکِبٰلًا ۳
- ذُرِّیَّۃً مِّنْ حَمَلْنَا مَعْ نُوْحٍ اِنَّہٗ کَانَ عَبْدًا شَکُوْرًا ۴
- وَ قَضٰیۤ اِلٰیۤ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ فِی الْکِتٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِی الْاَرْضِ مَرَّتَیْنِ وَ لَتَعْلُنَّ عَلٰۤی کِبْرًا ۵
- فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ اُولٰٓئِہٖمَا بَعَثْنَا عَلَیْکُمْ عِبَادًا لِّنَاۙ اُولٰٓئِہٖۤ اَبَاسٌ شٰدِیْدٌ فَجَآءُوْا خِلَالَ الدِّیَارِ وَ کَانَ وَعْدًا مَّفْعُوْلًا ۶
- ثُمَّ رَدَدْنَا لَکُمُ الْکُرَّةَ عَلَیْہِمۡ وَ اَمَدَدْنٰکُمْ بِاَمْوَالٍ وَ بَیِّنٍ وَ جَعَلْنٰکُمْ اَکْثَرُ نَفِیْرًا ۷

نال تہا ڈی امداد کیتی تے اساں تہاکوں تعداد
وِچ ودھا ڈتے۔

۸۔ تہاں کر سونگی تے او تہا ڈے اپٹے فائدے کیتے
ہے تے جے تہاں بُرائی کر سوتے تہاکوں نقصان
تھیسے۔ تے جڈاں ڈو جھے وعدے دا وقت
آئے تاں جو او تہا ڈے وڈیریں کوں ذلیل
کرن تے مسجد وِچ پہرہ وِچن جیویں پہلی دفعہ
پیٹھے ہن تے جتھ تے وی ادغاب آون اونکوں
تباہ و برباد کر کے رکھ ڈیون۔

۹۔ اے تھی سگدرے جو تہا ڈا رب تہا ڈے اُتے
رحم کرے تے جے تہاں ولا شرارت کیتی تے اساں
تہاکوں ولا سزا ڈیسوں تے اساں کافرین کیتے
دوزخ کوں جیل خانہ بنا ڈتے۔

۱۰۔ بے شک اے قرآن او راہ ڈکھندے جی رہا
سب کنیں سدھاء تے مومنین کوں جی رہے نیک
عمل کریندن خوش خبری ڈیندے بے شک انہیں
واسطے وڈا اجر۔

۱۱۔ تے بے شک جی رہے لوک آخرت کوں نہیں
منیندے انہیں کیتے اساں ڈکھ ڈیون والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۲۔ تے انسان شرکوں وی اویں سڈیندے جیویں
بھلائی کوں سڈیندے تے انسان ایں گال وِچ
بہوں تکھا۔

۱۳۔ تے اساں رات تے ڈینہہ کوں ڈو نشان
بنائیں تے رات دا نشان اساں مٹا ڈتے تے
ڈینہہ دے نشان کوں ڈکھائیں والا بنائے تاں

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا
تَتَّبِعُوا ⑩

عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عَدَاوَةً جَعَلْنَا
بَيْنَهُمُ الْغَفَّاءَ ⑪

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هُوَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَبِيرًا ⑫

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ⑬

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَاجِلًا ⑭

وَجَعَلْنَا النُّجُومَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ مَّحْجُوزَاتٍ لِلَّيْلِ
وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ
رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ الْيَمِينِ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ

سَيُفَضِّلُهُ تَفْصِيلًا ۱۳

جو تساں اپنے رب سے فضل کوں گولو تے
تاں جو تہا کوں سائیں تے حساب دی گنتری دا
پتہ لگ سگے تے ہر شے کوں چنگی طراں کھول کے
بیان کر دے تے۔

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزَمْنُهُ طَرَفُهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجْ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ۱۴

۱۳۔ تے اساں ہر انسان دی گچی وچ اوندی
اعمال نامہ چمباڑ ڈتے سے تے اساں قیامت
دے ڈینہہ اوندے عمیس دی ہک کتاب کھول
کے رکھ ڈیسوں۔

إِقْرَأْ لَكَ كِتَابُكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَبِيبًا ۱۵

۱۵۔ توں اپنا اعمال نامہ پڑھ آج توں آپ
اپنے حساب کیتے کافی ہویں۔

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّا يَهْدِيهِ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَأِنَّا يَهْدِيهِ لِنَفْسِهِ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
وَمَا لَنَا مَعَدَّيْنِ خَلْقٍ نَّبْعَثَ رَسُولًا ۱۶

۱۶۔ جیہا ہدایت پندے اوندی فائدہ محض ہونکوں
تھیسے تے جیہا گمراہ تھیندے اوندی نقصان
دی محض ہونکوں تھیسے۔ تے کوئی بار چا وٹن
والی کہیں پے دا بار نہیں چنیدی تے اساں
اصلو کہیں کوں عذاب نئے ڈیندے جے تیں
اساں رسول نہ پٹھوں۔

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا
مُشْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۱۷

۱۷۔ تے جڈاں اساں کہیں وستی کوں ہلاک کرن
دا ارادہ کریندے ہیں اساں اوندے امیر لوکیں کوں
حکم ڈیندے ہیں۔ او اوندے درج نافرمانی
کریندن تے ول ساڈی گال انہیں تے پوری تھی
ویندی ؎ تے اساں انہیں کوں بالکل تباہ کر
ڈیندے ہیں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۱۸

۱۸۔ تے نوح دے بعد اساں کئی نسلوں ہلاک کر
ڈتن تے تیرا رب اپنے بندیں دے گناہیں کوں
چاٹن تے ڈیکھن وچ کافی ؎

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ جَنَّاهُ لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ

۱۹۔ جیہا دنیا چاہندے اساں جیندے واسطے

چاندے میں اونکوں اوندے دج جو چاندے میں جلدی ڈے
 بڑے ہیں تے پھیں اوند اگاہ دوزخ بنا بڑے ہیں اوند
 دج ذیل نفی کے تے دھکیج کے ہسی۔

ثُرَيْدٌ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا
 مَذْحُورًا ⑩

۲۰۔ تے جیہا آخرت کوں چاندے تے اوندے
 مطابق کوشش کرندے تے اومومن لے لوک
 بن جنہیں دی کوشش دی قدر کیتی وندی ۷۔

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ
 فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ⑪

۲۱۔ ساین دی مدد کرنیہ ہیں اساں انہیں دی دی انہیں دی
 دی نیڈے رب دی بخشش تے تیڈے رب دی
 بخشش کوں لوڑھا کا ۷ نہیں۔

كُلًّا نُّبَدِّلُ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا
 كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ⑫

۲۲۔ توں بڑیکھ اساں کناہیں کوں پٹہیں تے کیوں
 فضیلت ڈتی ۷۔ تے آخرت دی زندگی درجیں وچ
 وڈی ۷ تے فضیلت وچ وی وڈی ۷۔

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ الْكِبْرُ
 دَرَجَاتٍ وَالْكِبَرُ تَفْضِيلًا ⑬

۲۳۔ اللہ دے نال بیا معبود نہ بنا ناں تاں توں
 ذیل تھی کے کلبا بیٹھا رہ ولسیں۔

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعَدَ مَذْمُومًا
 مَحْدُورًا ⑭

۲۴۔ تے تیڈے رب دا فیصلہ ۷ جو صرف تاساں
 ہوندی عبادت کرو تے ماہیوناں چنگا ساوک
 کرو جے انہیں وجو کہیں بک کوں یا ڈوناہیں کوں
 تہاڈے سامنے بڑھیا آ دنچے توں انہیں کوں
 اوٹھی نہ کرنہ انہیں کوں دڑ کے ڈے تے انہیں
 نال نرمی نال گال کر۔

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
 إِحْسَانًا ۖ إِنَّمَا يُبَلِّغَنَّ عَنْكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ
 كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آيٌ وَلَا تُنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا
 قَوْلًا كَرِيمًا ⑮

۲۵۔ تے رحمت ۷ نال انہیں ڈوناہیں کیتے
 جھک نوائی تے نرمی کر تے دعا منگ لے
 میڈے رب انہیں ڈوناہیں تے رحم کر جیویں انہیں
 میگوں چھوٹی عمر وچ پالے۔

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ
 رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ⑯

۲۶۔ تہاڈا رب چاندے جو تہاڈے دیں وچ جے
 تساں نیک ہو سوتے بے شک او ول ول تے

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنَّكُمْ تُوقِنُونَ صَلَاتِي
 فَإِنَّهُ كَانَ لِلَّهِ آيَاتٌ غُفُورًا ⑰

بہوں جھکٹن والیں کوں بہوں بخشش والا ۷۔

۲۷۔ قریبی سکیں کوں انہیں راق حق ڈے تے مسکین کوں تے مسافر کوں دی تے فضول خرچی نہ کر۔

۲۸۔ بے شک فضول خرچی کرن والے شیطانیں دے بھران تے شیطان اپنے رب دا بہوں ناشکر ۷۔

۲۹۔ تے جے توں اپنے رب دی رحمت وی امید کرنیدے ہوش انہیں کنیں منہ پھرنیدیں (تے پھیر) تے گال انہیں نال نرمی نال کر۔

۳۰۔ تے اپنے ہتھ کوں اپنی گپی نال نہ پدھ (تے شوم نہ بن) تے اپنے ہتھ کوں نہ سرو کھول ڈے (فضول خرچ نہ بن) نال تاں ملام تھی کے تے شک کے بہہ ویسیں۔

۳۱۔ بے شک تیدا رب جیندے کیتے چاہندے رزق کوں ودھا ڈیندے تے گھٹا ڈیندے بے شک او اپنے بندیں کنیں باخبر تے بہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۲۔ تے اپنی اولاد کوں مکھ دے ڈر کنیں قتل نہ کر انہیں کوں دی تے تہاکوں وی اسان رزق ڈیندے ہن۔ بے شک انہیں راق قتل بہوں وڈی غلطی ۷۔

۳۳۔ تے زنا دے کولہ نہ ونجو بے شک او بے حیائی تے گندا رام۔

۳۴۔ تے جی رہی جان اللہ حرام کیتی ۷ او نکوں حق دے بغیر قتل نہ کرو تے جی رہا ظلم نال قتل قیوے تے اسان اوندے وارث کوں اختیار دیتے

وَأْتِ ذَاقَ الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْيَسِيرَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ۝

إِنَّ الْبَذْرَ رَيْنَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۝

وَأَمَّا تَعْرِضَن عَنْهُمْ فْبَعَا رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ۝

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِنَّا لَكُمُ إِن قَتَلْتُمْ كَانَ خِطَا كَبِيرًا ۝

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْا أَنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قَتَلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا لَا يَبْرُفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَظْهُورًا ۝

(بدے دا) قتل وچ زیادتی نہ کرے بے شک
اوندی مدد کیتی ویسی۔

۳۵۔ تے یم دے مال دے کولہو نہ ونجو سوائے
چنگے طریقے دے جے تیں او جوان نہیں تھی ویندا
تے وعدہ پورا کرو۔ بے شک وعدے دا بچھا ویسی۔
۳۶۔ تے جیلے بھرو تے پورا بھر کے ڈیو تے
جیلے تول کے ڈیو تے سدھی ترکڑی نال تول کے
ڈیو اے سب کنیں چنگا ۷ تے ایندا انجام وی
پہوں چنگا ۷۔

۳۷۔ تے جرمی گال دا تیکوں پتر نہیں اوندے پچھو
نہ پو بے شک کن اکھیں تے دل انہیں ساریں
دے متعلق پچھیا ویسی۔

۳۸۔ تے زمین تے اکڑیج کے نہ ٹر بے شک
توں ملک دی آخری حد تک اصلو نوہیں پہنچ
سگدا تے نہ توں سرداریں دے وڈے
مرتبے تک پہنچ سگدیں۔

۳۹۔ تے ہر شے دی بُرائی تیدے رب دے
نزدیک ناپسندیدہ ۷۔

۴۰۔ اے اوند اک حصہ جو وحی تیدے رب تیدو کیتی ۷
حکمت نال تے توں اللہ دے نال بیا
معبود نہ بنا۔ نہ تے توں روزخ وچ ملام تے
ذلیل تھی کے سٹیا ویسیں۔

۴۱۔ کیا تہا بڑے رب تہا کوں پتریں کیتے چن
گدے تے فرشتیں کوں (اٹھیاں) چھوہریں بنا
گدھنی بے شک تہاں خطرناک گال آبدے پئے
۴۲۔ تے اساں ایں قرآن وچ ایں واسطے ولادلا

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ
يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۝

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَيْ الْوُسْطَىٰ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۝

وَلَا تَنْتَشِرْ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ۝

كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ۝

أَفَأَصْفَقُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ دُومًا يُزِيدُكُمْ

إِلَّا نُفُورًا ۝۳۱

برگال بیان کیتی ۷ تاں جو او نصیحت حاصل کرن
تے انہیں کوں اے قرآن نفرت ورج ودھیندا
پئے ۔

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذْ أَكْبَلْتُمُوهُ إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سِينًا ۝۳۲

۳۲۔ توں آکھ جے اوندے نال بے خدا ہوندے
جیویں او آبدن تے او انہیں خدا نہیں دی مدد
نال ضرور رستہ گبول گھنن ہا ۔

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝۳۳

۳۳۔ او پاک اوندی اچی شان تے جو او آبدن
اوں کنیں سہوں وڈا ۷ ۔

تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ قَرْنُ شَيْءٍ إِلَّا يَنْبَحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝۳۴

۳۴۔ ست آسمان تے زمین تے جو انہیں دے
وج او خدا دی تسبیح کریندن تے ہر شے محض
اوندی تعریف نال اوندی تسبیح پئی کریندی ۷
تے اصل تہا کوں انہیں دی تسبیح سمجھ نہیں لندی
بے شک او کاوڑ پیوٹ والا تے سہوں بخشش
والا ۷

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ۝۳۵

۳۵۔ تے جیلھے توں قرآن پڑھیں اسان
تیبڈے تے آخرت دے منکرین وچ بک
لگیا ہوا پردہ پیدا کر ڈیندے ہیں ۔

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتُمْ بَكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ
عَلَّمُوا لَرَأَوْهُ ۝۳۶

۳۶۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے پردے
سٹ ڈیندے ہیں تاں او سمجھن نال تے
انہیں دے کنیں وچ بوڑ سٹ ڈیندے ہیں
تے جیلھے توں قرآن وچ اپٹے رب کوں جیڑھا
بک یاد کریندیں او اپنی کندھ پیر کے نفرت
نال ٹر پیندن ۔

مَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَتَّبِعُونَ بِهِ إِذْ يَتَّبِعُونَ إِلَهَكَ
وَإِذْ هُمْ بِجُودٍ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَشْهُورًا ۝۳۷

۳۷۔ تے جڈاں او تیبڈی گال کوں شدے پئے
ہوندن تے جتھ واسطے او شدن اسان او چاندے
ہیں ۔ تے جیلھے اوٹک کے مشورے کریندن تے

جیرھے ویلے ظالم ہک پہے کوں آبدن جو تساں ہک
ایہجے بندے دی پیروی کریندے ء جنیدے
اتے جادو تھیا ہویا ء اے گال دی چاڈے
ہیں۔

۴۹۔ ڈیکھ انہیں تیدے متعلق کینجھاں گاہیں بٹائن
جیندے نال او گمراہ تھی گئیں انہیں کوں کوئی راہ
بعدا نہیں۔

۵۰۔ تے انہیں آکھئے کیا اساں جڈاں بڈیاں
تے چورا تھی ویسوں کیا پچھیں اساں توہیں
مخلوق تھی کے ولا اٹھائے ویسوں۔

۵۱۔ توں آکھ بھانویں تھی ونجو تساں پتھریا لوہا۔
۵۲۔ یا ایں کنیں دی جیرھی تہاڈے دیں وچ
سخت مخلوق (اول وی اٹھائے ویسو) تے او آکھسن
ساکوں بڑو جھی دفعہ کون جیندا کریسی۔ توں آکھ
جیں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا با تے او تیدو
ڈیکھ کے سر پلینسن تے آکھسن اے کڈاں تھیں
توں آکھ اے بہوں جلدی دی تھی سبگدے۔

۵۳۔ جڈاں تہاکوں سڈیسی تے تساں اوندی حمد
نال جواب بڈیسو تے تساں خیال کریسو جو دنیا
وچ بہوں تھوڑا وقت رہیے ہاوے۔

۵۴۔ تے توں میڈے بندیں کوں آکھ گال اوبا
کرن جیرھی چنگی ہوے۔ بے شک شیطان
انسان دا کھلا کھلا دشمن۔

۵۵۔ تہاڈا رب تہاکوں بہوں چاڈے جے او
چاہے تے تہاڈے اُتے رحم کرے یا او چاہے
تے عذاب بڈیوے تے اساں تیکوں انہیں تے

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَجِيبُونَ
سَيِّئًا ۝۴۹

وَقَالُوا إِذْ أَكُنَّا عِظَمًا وَرُفَاتًا إِنَّا لَا نَسْبَحُكَ
خَلْقًا جَدِيدًا ۝۵۰

قُلْ لَكُمْ نَوَاجِدَ أَوْ حَدِيدًا ۝۵۱
أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ
مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْخِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۝۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
لَيْسَتْ إِلَّا قَلِيلًا ۝۵۳

وَقُلْ لِيُبَارِئَ يَقُولُوا الَّذِي أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ
يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ۝۵۴

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ يَزْحَمُكُمْ أَوْ أَنْ يَشَاءَ
يُعَذِّبَكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝۵۵

ذمہ دار نہیں بٹایا۔

۵۶۔ تے تیدڑا رب چاٹدے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے۔ تے اساں کجھ نیئیں دے مرتبے کوں کجھ کنیں ودھائے تے اساں داؤد کوں زبور پڑتی ۷۔

۵۷۔ توں آکھ جنہیں دے متعلق تہاڑا اے خیال جو او اوںدے علاوہ خداہیں تے انہیں کوں سبڈوتے او تہاں کنیں نہ پکھ دور کر سگدن تے نہ بدلن دا انہیں کوں اختیار۔

۵۸۔ او لوک جنیکوں او سبڈین او دی اپنے رب دو وخبن دا وسیلہ گولیندن جو کون اللہ دے زیادہ کولہو ۷ تے او اوںدی رحمت دی امید رکھیندن تے اوںدے عذاب کنیں پڑدن بے شک تیدڑے رب دا عذاب پڑا کلا ۷۔

۵۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ کنیں پہلے کوئی اینجی وستی نہیں جنیکوں ہلاک نہ کروں یا ڈاڈھا سخت عذاب نہ پڑیوں۔ اے گال کتاب وچ لکھی گئی ۷۔

۶۰۔ ساکوں نشان پھٹن وچ کوئی گال نہیں روک سگدی سوائے ایندے جو پہلے لوکیں وی انیکوں جھٹلایا ہا تے اساں ثمود کوں ڈاچی دا روشن نشان پڑتا ہا تے انہیں اوںدے نال وی ظلم کیتا تے اساں نشان محض پڑاؤں کیتے پھیندے ہیں۔

۶۱۔ تے جڈاں اساں تیکوں آکھیا ہا بے شک

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّاسِ عَلَى بَعْضٍ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ ذُبُورًا ۝۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝۵۸

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝۵۹

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ۝۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا

الَّذِي آتَيْنَاكَ إِلَّا فَنَنْتَهُ لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمُعْوَنَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ
إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۝

ۛ

تیبڑے رب نوکس کوں ہلاک کرٹ دا فیصلہ کر
کرے تے جبرمی خواب اساں تیکوں ڈکھائی بائی
تے ملعون درخت جیرھا قرآن وچ ہے انہیں کوں
اساں نوکس کیتے امتحان دا ذریعہ بنایا ہایتے اساں
انہیں کوں ڈریندے رہے ہیں ساڈے ڈراوٹ
انہیں کوں وڈی منہ زوری وچ ودھا ڈتا۔

۴۲۔ تے جڈاں اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم
دے نال رل کے سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ
کیتے سوائے ابلیس دے اوں آکھئے کیا میں
اونکو سجدہ کراں جینکوں میں چکڑکنیں پیدا کیتے۔
۴۳۔ ڈس تے سہی کیا اے ایہو جینکوں میں
میبڑے اُتے عزت ڈتی ۛ۔ جے توں میکوں تیامت
دے ڈینہہ تیں ڈیویں دسقی تے سوائے تھوڑیں
دے میں انہیں دی ساری اولاد کوں قابو کر
گھنساں۔

۴۴۔ اوں آکھئے توں وچ جیرھا انہیں وچو تیبڑے
پچھو گرسی بے شک تہاڈا بدلہ دوزخ تے او
پورا پورا بدلہ ۛ۔

۴۵۔ انہیں وچو جیندے اتے تیبڑا دس لگے
توں دوکھا ڈے کے سبڑ تے ایٹے سوار تے پیدل
نوکس کوں میٹھ گھن وچ تے انہیں کوں مالیں تے
اولادیں وچ حصہ دار بناتے انہیں نال کوڑے
وعدے کر۔ تے شیطان دے انہیں نال سارے وعدے
ہن کوڑے۔

۴۶۔ بے شک میبڑے بندیں تے توں ڈاڑھا نوں
تھی سگدا تیبڑا رب کافی کار ساز۔

وَاذْكُنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدْ وَابْتَغِ فَجَعَلْنَا
إِبْلِيسَ قَالَ مَا اسْجُدْ لِمَنْ خَلَقْتُ طِينًا ۝

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ دَلِيلَ آخَرَتَيْنِ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ فَإِنْ جَعَلْتُمْ جَزَاءَ
جَزَاءً قَوُّوْا ۝

وَأَسْتَفْزِزْ مَنْ اسْتَطَاعَتْ مِنْهُمْ بَصُوتُكَ وَأَجْلِبْ
عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ وَعَدْهُمْ وَمَا عِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُودًا ۝

إِنْ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ
وَكِيلًا ۝

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرِيكُمُ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ يَنْتَعُوا
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّكَ كَانُ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

۴۷۔ تہاڑا رب او ہے جیہا تہاڑے واسطے سمندر
وچ بیڑیں کول چلندے تاں جو تہاں او نڈا فضل
گولو بے شک او تہاڑے اتے ول ول رحم کرن
والا ۷۔

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا
إِلَّاهَ فَلَمَّا بَلَغَكُمُ الْبَرَّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ كَفُورًا ۝

۴۸۔ تے جے سمندر وچ تہاکوں کوئی دکھ پہنچے خدا
دے سواتساں کیوں سڈیسو تے جڈاں او تہاکوں
بچا کے زمین تے گھن اندے تہاں منہ پھیر گندے
تے انسان ہوں ناشکرا ۷۔

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۝

۴۹۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگیتو جو او
تہاکوں بھوئیں دی کندھی وچ پور ڈیوے یا تہاڑے
اتے نکلے نکلے پتھر وسا دے ول تہاکوں کوئی کارساز
نہ ملے۔

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَ لَكُمْ فِيهِ نَارَةٌ آخَرَىٰ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ فَأَصْفًا مِنَ الرِّيحِ يُغَيِّرُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْهَا بِهِ نَبِيْعًا ۝

۵۰۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگئے جو
تہاکوں ڈو جی دفعہ سمندر وچ گھن آوے تے تہاڑے
اتے تھکی اندھاری گھولے تے تہاکوں تہاڑے انکار
دی وجہ کنیں غرق کر ڈیوے۔ ول تہاکوں ایں عذاب
کنیں بچن کیتے ساڑے خلاف کوئی امدادی نہ ملے۔

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْوَحْيِ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝

۵۱۔ تے بے شک اساں آدم دی اولاد کول ہوں
عزت ڈتی ۷۔ اساں زمین تے سمندر وچ انہیں کیتے
سواری بنائی ۷۔ اساں پاک شہیں دا انہیں کول
رزق ڈتے تے جیہی مخلوق اساں بنائی ۷ اساں
انہیں کول اوندے اتے فضیلت ڈتی ۷۔

يَوْمَ نَدْعَا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَمَنْ أَذْيَبَ
بِعَيْنِهِ فَأُولَٰئِكَ يَفْرَوْنَ كُنتُمْ وَلَا يَظْلُمُونَ تَبٰیٰ ۝

۵۲۔ تے جیہے ڈینہہ اساں ہر ٹولے کول انہیں
دے امام نال سڈیسوں تے جنہیں کول سچے تہ وچ
اعمال نامہ ڈتا ویسی او اپٹے اعمال نامے کو پڑھسن
تے انہیں تے ذرہ وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا ۝

۷۳۔ تے جیرھا ایں جہان وچ اندھا ءِ او آخرت
وچ وی اندھا رہیسی تے سبھی راہ کنیں بہوں
پریں تھی ویسی ۔

وَأَن كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَٰنَا إِلَيْكَ
لَتَفْتِنَنِي عَلَيْنَا غِيْرُهُ ۖ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا ۝

۷۴۔ انہیں دے دے وچ مہوے ہاتے او تیکوں
اوندی وجہ نال جیرھی اساں تیبڈو وحی کیتی ءِ بہوں
تکلیف ڈیوں ہاتاں جو توں ایندے علاوہ بیا
کلام گھر کے پیش کر ڈیویں تے ول او تیکوں سنگتی
بٹا گھنن ہا ۔

وَلَوْلَا أَن تَبَيَّنَّاكَ لَقَدْ كُنْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا
قَلِيلًا ۝

۷۵۔ تے جے اساں تیبڈے دل کوں مضبوط نہ
کروں ہاتے تھوڑا جیہاں توں انہیں دی گاہیں
وچ آؤ گھیں ہا ۔

إِذَا أَذَقْنَاكَ صُغْفَ الْحَيَوةِ وَصُغْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا
تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝

۷۶۔ ول اساں تیکوں زندگی دا وی تے موت دا
وی وڈا عذاب چکھاؤں ہا ول ساڈے خلاف
تیکوں کوئی امدادی نہ ملے ہا ۔

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ
مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

۷۷۔ تے بے شک او تیکوں ایں ملک کنیں
کڑھن دے مختلف منصوبے بٹیدے رہ ویندن
تاں جو تیکوں ڈرا کے ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑن
تے جے ایویں تھیا تے او وی تیبڈے بعد بہوں
گھٹ دقت رہن ۔

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ
لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۝

۷۸۔ اے سلوک اویں ہوسی جیویں میں کنیں پہلے
رسولیں مے نال ہاتے توں ساڈے (عمل) وچ تبدیلی
نہ پسیں ۔

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوْكَ الشَّمْسِ إِلَىٰ عَسَىٰ الْبَيْلِ وَ
قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ۝

۷۹۔ تے توں نماز پڑھ سچھ ڈھلن کنیں گھن کے رات دے ڈاٹھے
اندھا رے تیئیں تے فجر کوں قرآن پڑھیا کر بے شک
فجر کوں قرآن پڑھن آ لے تیں فرشتے لہندن ۔

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ ۖ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ

۸۰۔ تے رات کوں تہجد پڑھ اے تیبڈی دودھ

رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ۝۱۰

عبادتِ ایندے نال تیبڑا رب تیکوں تعریف والے
مرتبے تے بچا بڑیسی ۔

وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مَدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ
صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ۝۱۱

۸۱۔ توں آکھ اے میڈے رب توں میاںوں سچے
طریقے نال داخل کرتے سچے طریقے نال کڈھ تے
میڈے کیسے اپنے ولو کوئی امدادی تے گواہ بنا۔
۸۲۔ تے توں آکھ حق آگئے تے کوڑ بھج گئے
بے شک کوڑ بھجن والا ۷

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَرَهَقَ الْبٰطِلُ اِنَّ الْبٰطِلَ كَانَ
زَهُوًّا ۝۱۲

۸۳۔ تے اساں قرآن لہندے پئے ہیں جنیدے
وچ شفا تے مومنیں کیسے رحمت تے ظالمیں
کوں محض گھائے وچ ودھندے ۔

وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاۗءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۙ وَلَا يَزِدُّ الظَّٰلِمِيْنَ اِلَّا خَسَارًا ۝۱۳

۸۴۔ تے جیرے ولھے اساں انسان تے انعام کرنیڈے
ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے پسواں تھی بندے
تے جڈاں اونکوں ڈکھ پہنچے اونا امید تھی بندے
۸۵۔ توں آکھ ہر کوئی اپنے اپنے طریقے نال کم
کرنیڈے تے تہاڈا رب بہوں چاندے جو کون سدے
رستے تے ہے ۔

وَإِذَا اَنۡشَاۡنَا عَلَی الْاِنۡسٰنِ اَعۡوَضَ وَنَٰجِیۡنَہٗ ۙ وَاِذَا
مَسَّہُ الشَّرُّ کَانَ یَٔوۡسًا ۝۱۴

۸۶۔ اوتیں کنیں روح دے متعلق چُچدن توں آکھ
روح میڈے رب دے حکم نال تے تہا کوں محض
خھوڑا جیساں علم ڈتا گئے ۔

قُلْ کُلُّ یَعۡمَلْ عَلَی شَاۡکِلَتِہٖۤ اَفَرُبُّکُمۡ اَعۡلَمُۢ بِمَنۡ هُوَ
اَهۡدٰی سَبِيْلًا ۝۱۵

۸۷۔ تے جے اساں چاہوں تے جو اساں وحی کیتی ۷
او ضرور چا گھنوں تے ول ساڈے خلاف تیکوں
کار ساز نہ بھسی ۔

وَيَسۡئَلُوۡنَکَ عَنِ الرُّوۡحِ قُلِ الرُّوۡحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّیْ
وَمَاۤ اُوۡتِیۡنَکُمۡ مِنَ الْعِلۡمِ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۱۶

وَلَیۡنَ شَیۡئًا لَّندَہُمۡ بِالۡدِیۡ اَوْحٰیۡنَاۤ اِلَیۡکَ شَہَدَۃً
لَّا یُجِیۡدُ لَکَ بِہٖ عَلَیۡنَا وَکِیۡلًا ۝۱۷

۸۸۔ سوائے تیبڑے رب دی رحمت تے بے شک
اوندا فضل تیبڑے اتے بہوں وڈا ۷ ۔

اِلَّا رَحِمۡۃً مِّنۡ رَبِّکَ اِنَّ حَصْلَہٗ کَانَ عَلَیۡکَ کَبِیْرًا ۝۱۸

۸۹۔ توں آکھ سارے انسان تے جن ایں قرآن جیساں
کلام گھن آوُن کیسے کٹھے زل وخن ول دی او ایں

قُلْ لَّیۡنَ اجۡتَمَعَتِ الْاِنۡسُ وَاَلۡحِیۡ عَلٰی اَنْ یَّآتُوۡا بِیَسۡۡئِلَ
ہٰذَا الْقُرْاٰنَ لَا یَأۡتُوۡنَ بِمِثۡلِہٖ وَاُوۡکَانَ بَعۡضُہُمۡ لِبَعۡضٍ

ظہیراً ۹۰

قرآن جیساں کلام نہیں آں سبکدے بھانویں او
ہک بڑو جھے دے امدادی کیوں نہ بن و بھن۔
۹۰۔ تے اساں ایں قرآن و وح لوکیں کیتے ہر گال
کئی طریقیں نال بیان کر ڈتی و ول وی اکثر لوکیں
کفر دے نال انکار کر ڈتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا لُفُورًا ۝۹۰

۹۱۔ تے انہیں آکھئے اساں تیکوں اصلو نہ منیسوں
جے تیں توں ساڈے کیتے زمین و چو چشمہ نہ کڈھیں۔
۹۲۔ یا تیبڑا کوئی کجھویرس یا انگورس دا باغ ہوے
تے اوندے وچ نہراں وھا ڈے۔

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنْبُوعًا ۝۹۱

۹۳۔ یا جیویں تیبڑا خیال توں ساڈے اُتے آسمان
دے ٹکڑے سٹ یا اللہ دے فرشتیں کوں ساڈے
سامنے گھن آ۔

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ
الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ۝۹۲

۹۴۔ یا تیبڑا سونے دا گھر ہوے یا توں آسمان تے
چڑھ و بھیں۔ اساں تیبڑے آسمان تے چڑھن کوں
وی نہ منیسوں جے تیں ساڈو کتاب نہ لہا آویں
جسکیں اساں پڑھوں۔ توں آکھ میڈا رب پاک
میں محض یک بشر رسول ہاں۔

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا لِسَاءٍ أَوْ تَأْتِيَ
بِاللَّهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ قَبِيلًا ۝۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْفَىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُوحِكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا لُبًّا تَقْرُؤًا ۝۹۴
قُلْ سُبْحٰنَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۝۹۵

۹۵۔ تے جڈاں لوکیں دو ہدایت آمیزی و او سے
آکھ کے اوںکوں نہیں منیندے جو کیا اللہ سکیں بشر
کوں رسول بنا کے پچھیس۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۝۹۵

۹۶۔ توں آکھ جے زمین و وح فرشتے آرام نال
ودے ہوں ہا تے ول اساں انہیں تے آسمان
کنیں فرشتہ رسول پھوں ہا۔

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّتَشَوَّنُ مُظْهِرِينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۝۹۶

۹۷۔ توں آکھ میڈے تے تہا ڈے درمیان اللہ
کافی گواہ بے شک او اپنے بندیں کوں جانن والا
تے ڈیکھن والا۔

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝۹۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمَاءٌ بَكْمًا وَمَصًّا تَأْوِيهِمْ جَهَنَّمَ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ⑩

۹۸۔ تے جنیکوں اللہ ہدایت ڈلیوے اوہو ہدایت تے ہے تے جنیکوں گمراہ کرے تو انہیں کیتے اوندے سوا کوئی امدادی نہ پکسیں تے قیامت دے ڈینہہ اساں انہیں کوں انہیں دی نہیں دے مطابق اندھے تے گونگے تے پورے بنا کے جمع کریسوں انہیں دا لگاٹھ دوزخ تے جڈاں ٹھہری تنہی اونکوں ولا بھڑکا ڈیسوں۔

ذَلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنَّا لَنَبْعُوهُنَّ خُلُقًا جَدِيدًا ⑪

۹۹۔ لے انہیں دا بدلہ ات بگاہوں جو انہیں ساڈے نشانیں دا انکار کیتے تے انہیں اکھٹے جڈاں اساں بڑیاں بٹ کے چورا چورا تھی دیسوں کیا ول اساں نویں مخلوق بنا کے اٹھیسوں۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَإِنِّي الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ⑫

۱۰۰۔ کیا او ڈہدے نہیں بے شک اللہ شیں جس آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے اس گال تے قادر جو انہیں جہیں بی مخلوق پیدا کرے تے ایندے وح کوئی شک نہیں جو ایندے کیتے ہک معیار مقرر تے ظالمیں کفر نال محض انکار کر ڈتے۔

قُلْ لَوْ أَنَّهُمْ تَبْلُغُونَ حَرَابَ رَحْمَةٍ رَبِّي إِذَا أَنهَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ⑬

۱۰۱۔ توں اکھ جے تساں میڈے رب دی رحمت دے خزانیں دے مالک ہوو ہا تے ول وی تساں خرچ تھی وچن دے ڈر کنیں روک گھنو ہا تے انسان شوم۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى نَجْعَ آيَةٍ بَيِّنَةٍ فَنَسَى بَئِيَ إِسْرَآئِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يُوسُفَ مَسْحُورًا ⑭

۱۰۲۔ تے بے شک اساں موسیٰ کوں نوں کھلے نشان ڈتے تے بن توں پچھ نبی اسرائیل کنیں جڈاں او انہیں کنیں آئے اونکوں فرعون آکھے بے شک اے موسیٰ میں تیکوں سمجھیدا جو تیبے اے تے جادو تھی گئے۔

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ

۱۰۳۔ اوں آکھیا تیکوں پتہ جو آسمانیں تے

وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرُّعُونَ مُنْبِرًا ۝

زمین دے رب انہیں کون نشان بنا کے لہائے
تے اسے فرعون بے شک میں سمجھیںداں توں ناکام
تھیسیں۔

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِزَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَعْرَفْنَاهُ وَمَنْ
مَعَهُ جَمِيعًا ۝

۱۰۴۔ اول ارادہ کیتا جو انہیں کون ملک کنیں باہر
کڈھ چھوڑے تے ول اسان اونکوں تے اوندے
نال آیس ساریں کون غرق کر ڈتا۔

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيفًا ۝

۱۰۵۔ تے اسان ایندے بعد بنی اسرائیل کون آکھیا
تساں ملک وچ رہو تے جڈاں ڈوجھے
وعدے دا وقت اوسی تے اسان تہاکوں ولا
کٹھا کر کے گھن ادسوں۔

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلْتُ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۱۰۶۔ تے اسان قرآن کون حق نال لہائے تے
حق نال او لیتے تے اسان تیکوں خوش خبری دیون
والا تے ڈراؤن والا بنا کے پٹھے سے۔

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ
وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ۝

۱۰۷۔ تے اسان ایں قرآن کون سورتیں وچ
ونڈ ڈتے تاں جو توں اینکوں لوکس دے سامنے
آرام نال پڑھ کے سناویں تے اسان اینکوں
تھوڑا تھوڑا کر کے لہائے۔

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُنْزَلُ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْآذَانِ
سُجَّدًا ۝

۱۰۸۔ توں آکھ تساں اینکوں منویانہ منوبے شک
ایں کنیں پہلے جنہیں کون علم ڈتا گئے۔ جیرے ویلے
انہیں کون لے قرآن پڑھ کے سنایا ویندے او
متھیں دے بھر سجدہ کریندے ہونیں ڈھ پوندن۔

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ
رَبِّنَا لَمَفْعًا ۝

۱۰۹۔ تے آہدن ساڈا رب پاک تے بے شک
ساڈے رب دا وعدہ پورا تھی کے رہی۔

وَيَخِرُّونَ لِلْآذَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝

۱۱۰۔ تے متھیں دے بھرے ڈھانڈن تے روندن
تے اسے انہیں کون جھک فوائی وچ درھیندے۔

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرِّحْمٰنَ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ

۱۱۱۔ توں آکھ تساں اللہ سڈو یا رحمن سڈو

أَحْسَنُ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَ
ابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

جیڑھا ناں گھن کے سڑو اوندے چنگے ناں ہن
تے توں اپنی دعا اُچی اُچی وی نہ کر تے
ہولے ہولے وی نہ کر تے درمیانہ راہ گول گھن۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ
وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا ۝

۱۱۲۔ تے آکھ سب صفات اللہ دیامن جیئیں نہ پتر
بنائے تے نہ اوندی حکومت وچ کوئی شریک
تے نہ کمزور سمجھ کے اوندا کوئی سنگتی بنلے تے
ہمیشہ اوندی وڈائی بیان کر۔

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ اِسْمَلَةٍ مِائَةً وَ اِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً وَ اِتْنَاعَشَرَ رُكُوعًا

سورۃ کہف مکی ۱۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ۷۔

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَنْزَلَ عَلٰی عَبْدِهِ الْكِتٰبَ وَلَمْ
یَجْعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ۝۱

۲۔ سبھ صفیاں اللہ دیاں بن جیئں اپنئے بندے
تیں کتاب لہائی تے ایندے وچ کوئی ڈنگ
نہی رکھیا۔

فَیْمَا یَنْزِیْرًا بَاسًا شَدِیْدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَ یُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِیْنَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ
اَجْرًا حَسَنًا ۝۲

۳۔ سچ کنیں بھری ہوئی تے سدھا راہ ڈکھائے
والی بنا کے لہائیں تاں جو او اللہ دے سخت
عذاب کنیں ڈراوے تے مومنین کون جیرہ نیک
عمل کرنیوالا انہیں کون خوش خبری ڈیوے بلشک
انہیں کہتے چنگا بدلہ ۷۔

مَا لَکُمۡ فِیْہِ اَبَدًا ۝۳

۴۔ اوندے وچ ہمیشہ رہیں۔

و یُنذِرُ الَّذِیْنَ قَالُوْا اَتَّخِذُ اللّٰهُ وَلَدًا ۝۴

۵۔ تے انہیں لوکیں کون ڈراوے جیرہ آبدن
جو اللہ سئیں پتر بنا گدھے۔

مَا لَهُمْ بِہٖ مِنْ عِلْمٍ وَّلَا لِابَائِہِمۡ کَبَّرَتْ
کَلِمَۃٌ تَخْرُجُ مِنْ اَفْوَاهِہِمۡ اِنْ یَقُولُوْنَ اِلَّا
کَذِبًا ۝۵

۶۔ ایں گال دا نہ انہیں کون تے نہ انہیں نے
بیرو ڈاڑیں کون کچھ دی ہے علم تے اے بہوں وڈی
گال جیرہی انہیں دے مومنین وچونکل دی پی ۷
اے غص کوڑ پئے مریدن۔

فَلَعَلَّکَ بَآخِ نَفْسَکَ عَلٰۤی اَنَّا رَہِمۡنَ اِنْ لَّمْ یُؤْمِنُوْا
بِهٰذَا الْحَدِیْثِ اَسْفَا ۝۶

۷۔ تے جے او ایں عظیم کلام کون نہ منن تے تھی سگدے
توں انہیں دے علم وچ افسوں دی وچکنیں اپنئے آپ کون
ہلاک کر ڈیسیں ؟

اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَی الْاَرْضِ زِیْنَةً لِّہَا لِنَبْلُوْہُمْ
اَیُّہُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ۝۷

۸۔ بے شک اساں جو کج زمین تے ہے اوندے
سوٹھپ واسطے بنائے تاں جو اساں انہیں کون

وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ④

اَمْ حَسِبْتَ اَنْ اَخْبَحَ الْكَهْفَ وَالرَّقِيْمَ كَانُوا
مِنْ اٰیَاتِنَا حِجَابًا ⑤

اِذْ اَوٰى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا
مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ⑥

فَضَرَبْنَا عَلَى اٰذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ⑦

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَنِّى الْجَزَبِيْنَ اَخْضٰى لَنَا
لِیْسُوْا اَمَدًا ⑧

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ
اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ⑨

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِہٖ اِلٰهًا
لَقَدْ قُلْنَا اِذَا شَطَطًا ⑩

هٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِہٖ اِلٰهَةً لَّوْ لَا
یَاتُوْنَ عَلَيْهِمْ مُّسْلِمٌ بَیِّنٌ فَسَنَ اَعْلَمُ مَنْ
اَفَرَّءٌ عَلَى اللّٰهِ کَذِبًا ⑪

از ماؤں جو انہیں وچو کون چنگا کم کریندے۔

۹۔ تے بے شک اساں جو ایں زمین تے ہے
اونکوں مٹاکے بر بریان کر ڈلیسوں۔

۱۰۔ کیا توں بھنڈیں بے شک کہف (غار) تے
رقیم واسے ساڈے عجیب نشانیں وچو بن۔

۱۱۔ تے جڈاں کجھ جوانیں غار وچ پناہ گدھی تے
انہیں آکھئے اے ساڈے رب توں ساکوں اپنئے
دلو رحمت ڈے تے ساڈے معاملے وچ توں
ہدایت داسامان پیدا کر۔

۱۲۔ اساں کجھ بگڑی دے سال انہیں دے گئیں کوں
بند رکھئے (پاں دیاں گاہیں نہ سٹدے بن)

۱۳۔ ول اساں انہیں کوں اٹھانے تاں جو اساں ظاہر
کروں جو ڈروناہیں ٹویں وچو اپنئے رہن دی مدت
کوں کیں زیادہ محفوظ رکھئے۔

۱۴۔ اساں انہیں دی خبر تیکوں سچائی نال بیحد
ہیں او کجھ جوان بن تے اپنئے رب تے
ایمان ایندے بن تے اساں انہیں کوں ہدایت وچ
ودھایا ہا۔

۱۵۔ تے انہیں دے دیں کوں مضبوط کیتا۔ اوں
ویلیے جیلھے او وطن کنیں نکلیں کیتے اٹھین تے انہیں
آکھئے اے ساڈا رب تے آسمانیں تے زمین دا رب
ایندے سوا کہیں کوں اصلو معبود نہ بتیسوں ناں تاں اساں
سچائی کنیں بہوں پریں دی گال آکھسوں۔

۱۶۔ اے ساڈی قوم انہیں ایندے سوا بے معبود
بنا گدھن ایندے کیتے او کوئی روشن دلیل کیوں
نہیں گھن آندے۔ جیرا اللہ تے کوڑ گھڑے

اور کہیں زیادہ ظالم کون ۔

۱۷۔ تے جہاں تساں انہیں کہیں تے جنیدی اللہ دے سوا او عبادت کریدے ہن انہیں کہیں انج تھے ء۔ تساں ہن غار وچ پناہ گھنو تہا بڑا رب اپنی رحمت دی راہ تہا بڑے واسطے کھول ڈیسی تے تہا بڑے واسطے ایں معاملے وچ آسانی پیدا کر لیس۔

۱۸۔ تے توں سمجھ کوں بڑبیں جیرے ویلھے او چڑھدے او انہیں دی غار دے سچے پاسے کہیں ذرا ہٹ کے گذر دے جیرے ویلھے لہندے تے انہیں دے کجے پاسو ہواں لنگھدے تے او ایں غار وچ کھلی جا وچ رہندے ہن۔ اے اللہ دے نشانیں وچو ء۔ جیکوں اللہ ہدایت بڑھئیدے او ہدایت تے ہوندے تے جنیکوں گمراہ کریدے تے تیکوں اوندا نہ کوئی سنگبتی تے نہ ہدایت ڈیوٹن والا بھسی۔

۱۹۔ توں انہیں کوں جاگلا ہویا خیال کریندیں تے اصل او مستے پین۔ تے اساں انہیں کوں سچے تے کجے پاسے تے پھریسوں تے انہیں داکتا انہیں دے نال درساں تے اپنیاں جنگھاں درگھیری رسی تے تیکوں انہیں دے حالات داپتہ لگ ورتے تے توں انہیں کہیں کنڈتیا بچ ویسیں تے انہیں دے رعب تلے آ ویسیں۔

۲۰۔ تے اساں ایویں انہیں کوں اٹھایا تے اوہک بڑو جھے کہیں پچھن بگن انہیں وچوہک بندے آکھے تساں چو کھی دیر رہ گئے ء۔ انہیں آکھے بڑنہہ یا اوندا بہک حصہ انہیں آکھے جتی دیر تساں رہ

وَإِذِ انْتَرَلْتُمْهُمْ وَامَّا يَبْدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوَّا
إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُخَيِّ
لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرَفَقًا ۝

وَتَرَى الشَّيْءَ إِذَا أَطْلَعْتَ شَرُّهُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَإِذَا عَوَّتْ تَقْرُضُهُمْ ذَاتِ
الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا ۝

وَتَحْسَبُهُمْ آيَاقًا وَهُمْ مُقْوَدُونَ وَنُقَلِّبُهُمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَذَاتِ الشِّمَالِ وَكُلُّهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ۝

وَكَذَلِكَ نَعُثُهُمْ لِيَشَاءَ لَوْا يَنْهَهُمْ قَالَ قَائِلٌ
مِنْهُمْ لَسْتُمْ قَالُوا لَيْسَ بِنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ
قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسْتُمْ فَاِئْتُوا أَحَدَكُمْ
بِوَرْقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرُوا أَيُّهَا أَزْكَى

كُلَّامًا فَلْيَايَتُكُمْ بِرُذِيٰ مِنْهُ وَلِيَتَلَخَّفَ ۖ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ۝۱۵

گئے تہا ڈار ب چاٹدے تساں شہر دو اپنا
ہک بندہ اے پیسے ڈے کے پٹھو اوڑیکھے کیندا
کھانا چنگاے او تہا ڈ و گھن آوے تے اے کم
نرمی تے ہوشیاری نال کرے تے تہا ڈ اکھیں کوں
پتہ نہ لگن ڈیوے۔

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعَذِّبُوكُمْ
فِي مَلَبَتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ۝۱۶

۲۱۔ بے شک جے او تہا ڈے آتے ڈاڑھے تھی
گئے تے تہا کوں پتھر مار مار کے ہلاک کر ڈیسن۔ یا
تہا کوں زور نال اپنے مذہب وچ دلا گھن اوسن تے دل
تساں کڈا ہیں وی کامیاب نہ تھیسو۔

وَكَذٰلِكَ اَعْتَرٰنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوْۤا اَنْ وَعَدَ اللّٰهُ
حَقًّا وَّ اَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيْهَا ۚ اِذْ يَتَنٰزَعُوْنَ
بَيْنَهُمْ اَمْرُهُمْ فَمَا لَوْ اٰتٰوْا عَلَيْهِمْ بُيُوتًا رَّبُّهُمْ
اَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِيْنَ عَلِمُوْا عَلٰى اَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَّسْجِدًا ۝۱۷

۲۲۔ بے شک وعدے دی گھڑی دے آون وچ کوئی شک
نہیں تے جیلے او اپنے کم دے متعلق آپت وچ گاہیں کرن بگ پئے
انہیں اکھے کوئی مکان بناؤ انہیں دارب انہیں کوں چنگی طراں
ماڈدا۔ گاہیں وچ جیرے ڈاڑھے تھی گئے انہیں
اکھیا اسان اس جاتے ضرور مسجد بنیدے ہں۔

سَيَقُولُوْنَ ثَلٰثَةٌ رَّا بَعْضَهُمْ كَلْبُهُمْ وَ يَقُولُوْنَ
خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَ
يَقُولُوْنَ سَبْعَةٌ وَ ثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَّبِّيْ اَعْلَمُ
بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيْلٌ ۚ فَلَا تُنٰرُ
فِيْهِمْ اِلَّا مِرَآءَ ظَاهِرًا ۚ وَلَا تَسْتَفْتِ فِيْهِمْ
مِنْهُمْ اَحَدًا ۝۱۸

۲۳۔ او اکھن جو او ترے ہن تے چوتھا انہیں
داکٹا ہا تے اکھن او پنج ہن تے چھواں انہیں
داکٹا ہا اے ساریاں اکلن چو دیاں گاہیں ہن
تے کہیں ویلھے آبدن اوست ہن تے اٹھواں انہیں
داکٹا ہا توں اکھ میڈا رب انہیں دی گھڑی کوں
چنگی طراں چاٹدے تے انہیں کوں تھوڑے لوک
چاٹدن توں انہیں دے متعلق پکی بحث دے سوا
کوئی بحث نہ کر۔ تے انہیں دے متعلق نہیں کنیں نہ
پچھ۔

۳۶۵

۲۴۔ تے کہیں کم کیتے اے اصول نہ آکھ جوئے
کم میں سبھائیں کریساں۔

وَلَا تَقُوْلَنَّ لِّشَآئِئِیْ اِنِّیْ فَاعِلٌ ذٰلِكَ عَدَاۤءِیْ ۝۱۹

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَذِكْرُكَ إِذَا نَبِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا ارْتِدًا ۝

۲۵۔ سوائے اس کے جو اللہ چاہے تے جیلے توں بھل
وہجیں تے اپنے رب کوں یاد کیتا کر تے توں آکھ
اے تھی سگدرے جو میڈا رب میکوں کامیاب کریسی
تے او راہ بڑکیسی جیرا ہدایت دے زیادہ کولہو ۶۔
۲۶۔ او غار وچ ترے سوسال تک رہ گئیں۔ تے توں
بے ودھائے نیں۔

وَلِكَيْتُوبَا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَارْدًا ذَوَاتًا ۝

۲۷۔ توں آکھ اللہ چاہدے جی مدت اورہ گئیں آسمانیں
تے زمین دا غیب ہوندے کیتے پے اوہوں بڑیکھن والا
تے بہوں سنن والا ۷۔ اوندے سوا انہیں دا کوئی سنگتی
نہیں تے او اپنے فیصلے وچ بیا کہیں کوں شریک
نہیں کریںدا۔

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا لَهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصَرُ بِهِ وَاسْمِعُ مَا لَهُمْ قُرُونٌ مِنْ دُونِهِ مِنْ ذُلٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝

۲۸۔ تے توں اپنے رب دی کتاب کنیں جیری تیلے
اُتے وحی تھی ۸۔ اونکوں پڑھ اوندی گاہیں کوں کوئی
بدلن والا کا ۹۔ نیں تے تیکوں اوندے سوا بی کوئی پناہ
دی جانہ ملسی۔

وَأَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْحَدًا ۝

۲۹۔ تے توں اپنے آپ کوں انہیں کوں نال رکھ جیرے
اپنے رب کوں فجر شام سبڈیدن تے اوندی رضامندی
چاہدن تے انہیں کنیں اکھیں ہا کے اگو نہ نکل وہجیں
کیا توں دنیاوی زندگی دا سوکھ چاہن دیں۔ تے توں
اوندی اطاعت نہ کر جنیدا دل اسل اپنے ذکر کنیں غافل
کرتے او اپنی خواہشیں دی پیروی کریدے تے اوندی
معاملہ حد کنیں ودھ گئے۔

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنُكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ۝

۳۰۔ توں آکھ حق تیلے رب کنیں بے جیرا چاہے
ایمان گھن آوے تے جیرا چاہے انکار کرے بے شک
اساں عالمیں کیتے بھائیاری کیتی ۱۰۔ جنیدی چوکر دی انہیں
کوں ولہٹی کھڑی ۱۱۔ تے جے او پانی منگسن تے

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا ۝ أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ

۲

مُرتَفَقًا ۵

انہیں کوں انجھا پائی ڈتا ویسی جیرھا پگھرے تانبے
آلی کار ہو سی تے انہیں دے منہ کوں ساڑ بیسی
اے گندی پیوٹی دی خٹے بے تے بُرا لکائے ۶۔
۳۱۔ بے شک مومن تے نیک کم کرن وایس دے
چنگے کیس دے بدلے کوں اسان وچنیدے نئے۔
۳۲۔ انہیں کیتے ہمیشہ دے باغن انہیں وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن سونے دے لنگن انہیں کوں
پوائے ویسن تے باریک تے ٹھکے ریشم دے سادے
کپڑے اوپسن تے (تختیں تے) پلنگیں تے وہبائیں
دی میک لا کے پیٹے ہوسن کیا ہی چنگا بدلہ ۷ تے
ڈاڈھا چنگا لکائے ۷۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۝
أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَ
إِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ
الْثَوَابُ وَحَسَنَتِ الْمُرْتَفَقَاتُ ۝

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا زَوْجَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ۝

۲۳۔ توں انہیں دے ساٹھے ڈو آدمیں دی مثال
بیان کر انہیں وچوہک کوں اسان انگوریں دے ڈو
باغ ڈتے تے انہیں ڈوناہیں دے چودھارو اسان
کھیاں لائن تے ڈوناہیں دے درمیان رڑھ پیدا
کیتی ۷۔

كُلْنَا الْجَنَّتَيْنِ اِتَتْهُمَا اُكْلُهُمَا وَكَمْ تَطْلُمُ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ۝

۳۴۔ انہیں ڈوناہیں باغیں اپنا پھل ڈتے تے انہیں
وچوہکھ وی گھٹ نہیں تھیا تے اسان انہیں دے وچ
ہک نہر و بائی بانی۔

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعْزُ نَفَرًا ۝

۳۵۔ تے اونکوں پھل ملدا ہا اوں اپنے ساتھی کوں
گالہیں وچ آکھے جو میں مال وچ تیں کیں زیادہ تے
مجھے وچ وی زیادہ عزت والا ہاں۔

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا
أَلْظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ۝

۳۶۔ ہک دفعہ او اپنے باغ وچ اپنی جان تے ظلم
کریندے ہوئیں پیٹے اوں آکھے جو میں نیں سمجھیندا
جو اسے کڈا میں تباہ تھیسے۔

وَمَا أَلْظُنُّ السَّاعَةَ قَالِمَةً لَا وَلَٰكِنْ زِدْتُ إِلَىٰ

۳۷۔ میں نہیں سمجھیندا جو قیامت آوسی جے میکوں

رَبِّي لَا جِدَّتْ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۝

اپنے رب دو دلیا ونچے تے اتھاں وی بے شک
میکوں چنگا لکاڑ مل ویسی۔

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ
رَجُلًا ۝

۳۸۔ اوندے ساتھی اونکوں اوندے نال کاپیں کریندا پیا اکھٹے
کیا تیں اوں خدا دا انکار کر ڈتے جیہ تیکوں مٹی
کنیں پیدا کیتے دل نطفے کنیں دل تیکوں پورا آدمی بنائیں

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۳۹۔ تے اصل گال اے ہے جو اللہ میڈا رب تے
میں اپنے رب نال کہیں کوں شریک نہیں کریندا۔

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَبِّ اَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا
وَدَلًا ۝

۴۰۔ جیلے توں باغ وچ بیٹھا ہا نوں تیں اے کیوں
نہیں آکھیا جو اوہو تھیں جو اللہ چاہی۔ ساریاں
طاقتاں اللہ کنیں ہن جے توں میکوں آپ کنیں مال
وچ تے اولاد وچ گھٹ سمجھندیں۔

فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَيُصْبِحَ صَعِيدًا
زَلَقًا ۝

۴۱۔ تے اے وی تھی سگدے جو میڈا رب میکوں
تیبڑے کنیں چنگا باغ ڈیوے چا تے تیبڑے باغ
تے آسمان کنیں بھادا شعلہ سٹے تے جنیدے نال
او صاف تے پہنچ تھی ونچے۔

أَوْ يُصْبِحَ مَاءً وَهًا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝

۴۲۔ یا اوندہ پانی سک ونچے پچھیں توں اونکوں لمہ
وی نہ سگیں۔

وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ فَأَصْبَحَ يَقْلِبُ كَفِّهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ
فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي
لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۴۳۔ تے اوندے پھل تباہ کر ڈتے گئے تے جیرھا او
اوندے اُتے خرچ کر چکیا ہا تے باغ اپنے سہاراں
تے ڈٹھا پیا ہا (اے ڈیکھ کے او تہہ ملن پئے گئے)
تے آکھئے سی ہائے افسوس میں اپنے رب نال
کہیں کوں شریک نہ بنواں ہا۔

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَتَصَوَّرُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مُنْتَصِرًا ۝

۴۴۔ تے اللہ دے سوا کوئی جماعت اوندی امدادی
کاء نہیں تے نہ اوندہ بدلہ ملے۔

هَٰذَا لَكَ الْآيَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ
خَيْرٌ عُقْبًا ۝

۴۵۔ ایجے وقت وچ اللہ دی مدد ہی سچی ۽ او بدلہ
ڈیوٹ وچ وی سب کنیں چنگا ۽ تے جھیکڑی انجام

وچ وی چنگا ۷۔

۴۶۔ توں انہیں دے سامنے دنیاوی زندگی وی کھول
کے بیان کر او اوں پائی آئی کار جنکیوں اساں
جھڑکنیں وسائے۔ زمین دا پور اوندے نال رل
گئے تے اوبھوں بن گئے ہوا اونکوں اڈریندی
ودی ۷ تے اللہ سیئیں ہر شے تے طاقت رکھنیدے
۴۷۔ مال تے پتر دنیاوی زندگی دا سوٹھپ تیرے
رب کتیں انجام دے اعتبار نال تے امید دے لحاظ
نال باقی رہی اے نیک اعمال چنگن۔

۴۸۔ تے جڑاں اساں پہاڑیں کوں ٹریسوں تے توں
زمین کوں ڈیکھیں (جو لوک اوندے اتے جنگ کیتے
آئے سامنے) ہوسن تے اساں انہیں ساریں کوں کھا
کر لیسوں تے انہیں وچو کہیں کوں وی باقی نہ چھریوں۔
۴۹۔ قطاریں وچ تیرے رب دے سامنے پیش
کیتے ولین (او آکھیں) تساں ساڈے کولہو اوں
آئے جیویں اساں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہا تے
تہاڈا دعویٰ تے اے ہا جو اساں تہاڈے کیتے وعدے
دی گھڑی کڈا ہی مقرر نہ کر لیسوں۔

۵۰۔ انہیں دے اعمال دی کتاب (انہیں دے سامنے)
رکھ ڈتی ویسی تے توں جرمیں کوں ڈیکھیں اوڈرے
پے ہوسن جو اوندے وچ ہوسی تے آکھن ہائے
افسوس اس کتاب کوں کیا ہے نہ کوئی چھوٹی گال چھوٹی
اس تے نہ کوئی وڈی گال ساریاں گن کے رکھ ڈنسی
تے جو کجھ انہیں کیتا ہوسی او سامنے رکھ ڈتا ویسی
تے تیرے رب کہیں تے ظلم نہیں کریندا۔

۵۱۔ تے جیلے اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم

وَاصْرِبْ لَهُمْ مَثَلُ الْجِبُوتِ الَّتِي كَانَتْ اَنْزَلْنَاهُ
مِنَ السَّمَاءِ فَاَخْتَلَطَ بِهَا نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللّٰهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿۴۶﴾

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الدُّنْيَا وَالْبَقِيَّةُ
الصَّالِحَةُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ﴿۴۷﴾

وَيَوْمَ نُسِطُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ
فَلَمْ نَعَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿۴۸﴾

وَعَرَضُوا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُوْنَا كَمَا خَلَقْنٰكُمْ
اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ اَنْ نَّجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿۴۹﴾

وَوَضِعَ الْكِتٰبَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِنْهَا
فِيْهِ يَقُوْلُوْنَ يٰوَيْلَتَنَا مَالُ هٰذَا الْكِتٰبِ لَا يُعَادِرُ
صَغِيْرَةً وَّلَا كَبِيْرَةً اِلَّا اَخْضَهَا وَوَجَدَا مَا
عَمِلُوْا حٰضِرًا وَّلَا يَظْلُمُ رَبُّكَ اَحَدًا ﴿۵۰﴾

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْا اِلَّا

إِنَّمَا كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
اَفْتَتَحُوا لَهُ ذُرِّيَّتَهُ اُولَآئِكَ مِنْ دُونِ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ بِسُلْطَانِ الْمَلَائِكَةِ بَدَلًا ۝

دی فرمانبرداری کرواتے ہیں فرمانبرداری کیتی
سوائے ایسے دے او جنہیں وچو ہا۔ اوں اپنے
رب دے حکم دی نافرمانی کیتی۔ کیا تساں اونکوں تے
اوندی اولاد کوں میڈے سوا سنگتی بنیدے تے
او تہاڑے دشمن۔ خالمیں دا بدلہ پہوں بُرا ۱۸

مَا اَشْهَدُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ
اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مُتَّبَعًا الْمُضِلِّينَ عَصَا ۝

۵۲۔ نہ میں انہیں کوں آسمانیں تے زمین دی پیدائش
دے وقت حاضر کیتا ہا تے نہ انہیں دی اپنی پیدائش
دے ویلے تے نہ میں گمراہ کرن والیں کوں اپنا امدادی
بنا سکدا ہا۔

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَآئِيَ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝

۵۳۔ تے جڈاں آکھسی جنہیں کوں تساں میڈے شریک
بنیدے ہاوے سبھ او انہیں کوں سبڈیسن تے او
انہیں کوں جواب نہ ڈیسن تے اساں انہیں دے
درمیان روک بنا ڈیسوں۔

وَرَا الْبَحْرَيْنِ السَّآءُ فَظَنُّوْا اَنَّهُمْ مُّوَاقِعُهَا وَ
لَمْ يَجِدْوا عَنْهَا مَصْرُفًا ۝

۵۴۔ تے بحریم بھا کوں ڈیکھسن تے اے سمجھیں جو
او ایندے وچ پتون واسے پن تے اوں کنیں
پچھو تے ہٹن دی جانہ پسین۔

وَلَقَدْ صَوَّرْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرُ شَيْءٍ جَدَلًا ۝

۵۵۔ اساں ایں قرآن وچ ہر مثال کوں کیتے مختلف
طریقیں نال بیان کیتی تے انسان پہوں ساریں گاہیں
وچ سب کنیں ودھ بحث کرن والا ۱۹

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوْا اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى
وَيَسْتَغْفِرُوْا رَّبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَاْتِيَهُمْ سَفَرًا الْاَوَّلَيْنِ
اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

۵۶۔ تے لوکں کوں کیوں نکالے جو جرمی ہدایت انہیں کنیں
آئی اوں کوں من گھنن تے اپنے رب کنیں بخشش ملن
سوائے ایندے جو انہیں کنیں پہلے لوکں دی حالت
آونچے تے یا اول انہیں دے ساٹھے عذاب آونچے۔

وَمَا تُرْسِلُ الرَّسٰلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ
وَيُجَادِلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ
الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيٰتِيْ وَمَآ اَنْزَلْنٰهُ هُزُوًا ۝

۵۷۔ اساں رسولیں کوں خوش خبری ڈیونے والا تے
بڑا دھڑکاٹے کافر کوں کیتے ایں واسطے
جھگڑا کریندن تاں جو ایندے نال حق کوں ہٹا ڈیون

تے میٹھی آیات تے ڈراوے کوں مذاق وانشانہ
بنائے نیں۔

۵۸۔ اوں شخص کنیں وڈا عالم کون سی سگدے جینکوں
اپنے رب دے نشان یاد ڈوائے گئیں اوں منہ پھیر
گدے تے جو انہیں عل کیتے ہن اوںکوں بھل گئیں جسک
انہیں دے دیں تے پر دے پاؤن اوںکوں سبھوں
سگدے تے انہیں دے کنیں وچ پورے سٹے سے جے
توں انہیں کوں ہدایت دو سبھیں اوںکڑا ہی وی
ہدایت نہ پئیں۔

۵۹۔ تے تیرا رب ہون بخش والا تے ہیوں رحمت
کرن والا۔ جے اللہ انہیں دے اعمال دی وجہ نل
انہیں کوں تباہ کرن چاہوے ہا تو انہیں کوں جلدی
عذاب ڈیلوے ہا انہیں واسطے بک معیاد مقرر انہیں
کوں اللہ دے سوا کوئی پناہ دی جا اصلو نہ پئیں۔
۶۰۔ تے اے وستیاں ہن جنہیں کوں اسان ظلم
دی وجہ نال ہلاک کر ڈتے تے انہیں دی تباہی دا
وقت مقرر کیتا ہویا ہا۔

۶۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنے جوان کوں آکھیاں ٹردا
رہ دیساں جے تیں میں ڈو سمندریں دے ملن دی
جائے چچ نہ وچاں یا مدیں تک ٹردا رہ وچاں۔
۶۲۔ تے جڈاں او ڈو میں سمندر دے ملن دی جا
تے پنہن او اپنی بھی بھل گئیں تے او سمندر وچ
درک کے پہن گئی۔

۶۳۔ جڈاں او اگو تے ٹپ گئیں او اپنے جوان
کوں آکھے فجر دکھاں ساکوں ڈے بے شک اسان
ایں سفر وچ ہیوں تھک گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَلَئِىَ مَا قَدْ مَتَّ يَدُ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
تَذَعُّهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يُكْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ۝

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُدَاخِلُهُمْ بِمَا
كُتِبُوا لَعَجَل لَهُمُ الْعَذَابُ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْجِدًا ۝

وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِيَهْلِكُهُمْ مَوْعِدًا ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَتْلِهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّى
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۝

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَمَتَدَا
سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَتْلِهِ إِتَيْنَا عَدَاؤَنَا لَقَدْ لَقِينَا
مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ۝

قَالَ ارْءَيْتَ اِذْ اَوْيَيْنَا اِلَى الصُّخْرَةِ فَكَانِي نَسِيْتُ
الْحُوتَ وَمَا اَنْذَرْنِيهِ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اَذْكُرَكَ
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۝۱۶

۶۴۔ اوں آکھئے کیا تیکوں پتہء جیلے اساں چٹان تے
آرام کیئے اوں ویلے میں پھس بھل گیاں ہم تے اے
اچھی میکوں ماسوائے شیطاں دے کہیں بے نہیں بھلوائی جو میں اذکوں
یاد کراں ہاتے اوں سمندر وچ عجیب طریقے نال
راہ بنا گئی۔

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ عَلَيَّ اثَارِهِمَا
تَتَصَصَّأً ۝۱۷

۶۵۔ اوں آکھئے ایہا جاء جنیکوں اساں گولیتدے
ہاے پچھیں او اپنے پیریں دے نشان تے پچھو میں
ولیں۔

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ۝۱۸

۶۶۔ تے اُتھاں انہیں کون سا بڑا بک اینجھا بندہ
پلے جنیکوں اساں اپنے کوہو رحمت جُتی تے اپنی
جناب توں خاص علم دیتا نا۔

قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبَعَكَ عَلَى اَنْ تُعَلِّمَنِ
مِمَّا عَلَّمْتَ رُسُلًا ۝۱۹

۶۷۔ تے موسیٰ اوں کوں آکھئے کیا میں تیرے
پچھو چلاں اس شرط تیں جو میکوں توں او سکھاویں
جو تیکوں ہدایت دیاں گاہیں سکھایاں گئیں۔

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝۲۰

۶۸۔ اوں آکھئے بے شک توں میرے نال اصلو
صبر فوصیں کر سگدا۔

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ۝۲۱

۶۹۔ تے توں کیوں اوں گال تیں صبر کر سگدیں
جنید تیکوں علم وی کاہ نہیں۔

قَالَ سَتَجِدُنِي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَا اَعْصِي لَكَ
اَمْرًا ۝۲۲

۷۰۔ اوں آکھئے توں میکوں صبر کرٹ والا پیسیں۔
جے اللہ چاہے میں تیرے کہیں حکم دی نافرمانی
نہ کر لیاں۔

قَالَ فَاِنْ اَتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتّٰى اُخْبِرَ
لَكَ مِنْهُ وَكُرًّا ۝۲۳

۷۱۔ اوں آکھئے جے توں میرے نال ٹر دیں تے توں
میں کنیں کہیں چیز دے متعلق نہ پچھیں جے میں
میں تیکوں آپ نہ ڈساں۔

فَاَنْطَلَقَا فَوَقَّعَنِي اِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ
اَخْرِقْهَا لِتَمُرَّكَ اَهْلُهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ۝۲۴

۷۲۔ اوڑوہیں ٹر پیں تے اوڑوہیں پیٹری
وچ سوار تھی گئیں۔ تے اوں اوں کوں سوراخ

کڑھے چا اوں آکھئے تیں ایکوں سوراخ ایں
واسطے کڑھے جو ایندے سارے سوار غرق تھی وچیں
تیں بہوں گندہ کم کیتے۔

۷۳۔ اوں آکھئے میں تیکوں آکھیا ہا توں میڈے
نال اصلو صبر نوہیں کر سگدا۔

۷۴۔ اوں آکھئے ہن میکوں نہ پکڑ میں بھل گیاں
ایں گال دی وجہ کنیں میڈے اتے سختی نہ کر۔

۷۵۔ وت ڈوہیں ٹرہیں تے انہیں ڈوناہیں کوں
ہک چھوہر مل گئے اوں اوں کوں قتل کر ڈتے اوں
آکھئے تیں ہک پاک چھوہر کوں بغیر کہیں خون
دے بدلے دے قتل کر ڈتے۔ بے شک تیں وڈا
عجیب کم کیتے۔

۷۶۔ اوں آکھئے کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا تو میڈے
نال اصلو صبر نوہیں کر سگدا

۷۷۔ اوں آکھئے جے ایندے بعد تیں کنیں کہیں گال
دا چچاں تے توں میکوں اپٹے نال نہ رکھیں میڈے
خیال وچ میڈا کوئی عذر باقی نہیں بچ گیا۔

۷۸۔ ول اوڈوہیں ٹرہیں تے اوڈوہیں ہک
وستی کنیں آئن تے روٹی منگی تے انہیں ڈوناہیں
دی مہمانی کنیں انکار کیتے تے انہیں ہک کندھ
ڈٹھی جیرمی ڈہن تے ہائی اوں کوں بٹاؤں چا۔
اوں آکھئے جے لچاہیں ہا تے مزدوری گھن سگدا
ہا نوں۔

۷۹۔ اوں آکھئے ہن میڈے تے تیرے
انجوانج تھیون دا ویلھا آگئے جیرمی گال تے توں
مہر نوہیں کر سگیا آ میں تیکوں اوندی حقیقت

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ
اَمْرِي عُسْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتِ اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ اَقْتُلْت
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا
ثُكْرًا ۝

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ اِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَا فَلَا تَصْرُفْنِي قَدْ
بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتِ اِذَا اَتَيَا اَهْلَ قَرْيَةٍ اِسْطَعْمَا اَهْلَهَا
فَاَبَوْا اَنْ يُصَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ
اَنْ يَنْقَضَ فَاقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ
عَلَيْهِ اَجْرًا ۝

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَاوِيلِ
مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

ڈساں۔

۸۰۔ بیٹری کچھ مسکینیں دی ہائی جیرے دریا
وچ کم کریندے ہن ایندے کھوہک ظالم بادشاہ
ہا جیر حاہر بیٹری کول زودنال کس کھندے ات
گالہوں میں ایٹکوں عیب والا کر ڈتے۔

۸۱۔ تے جی چھوہرا ایندے پیو ما مومن ہن ساکوں
ڈر ہا جو اے انہیں ڈوناہیں تے شیطانگی تے
کفر دا الزام نہ ڈیوے۔

۸۲۔ تے اساں چاہے جو انہیں داریب انہیں
ڈوناہیں کیتے اوندے بدلے وچ چنگا تے پاک تے
رحم والا چھوہر ڈیوے۔

۸۳۔ تے کندھ شہر وچ ڈو یتیم چھوہریں دی
ہائی اوں کندھ دے تلے انہیں ڈوناہیں دا خزانہ
ہا۔ انہیں داپو نیکی ہا تیبے رب ارادہ کیتے
جو اوٹکڑے نینگر تھی وخن تے اپنا خزانہ کڈھ
گھنن اے تیبے رب دی خاص رحمت ہائی۔
اے کم میں اپٹے ولوٹیں کیتا اے ہے ایں
گال دی حقیقت جیندے اتے توں مبرنوصیں
کر سگیا۔

۸۴۔ اوٹیں کنیں ذوالقرنین دے متعلق پچھن
توں اکھ جو میں تہاڈے سامنے اوندے متعلق
ضرور ذکر کریساں۔

۸۵۔ اساں بے شک اونکوں زمین وچ حکومت
ڈتی ہائی تے اساں اونکوں ہر شے داراہ ڈسیا ہا
۸۶۔ تہا وراہ تے ٹرپے۔

۸۷۔ تے جیلھے او سمجھ لسن دی جاتے آئے

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَسْأَلُونَ فِي الْبَحْرِ
فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ نَلِكٌ يَأْخُذُ
كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبُوهُمُ الْمُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ
يُزَيِّقَهُمَا طَغْيَانًا وَكُفْرًا ۝

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً
وَأَقْرَبَ رَحْمًا ۝

وَأَمَّا الْإِخْدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ بَيْنَهُمَا جُرْءٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ
مِنْهُ ذِكْرًا ۝

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَابْنَهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَّأً ۝

فَاتَّبَعَ سَبَبًا ۝
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي

عَيْنٍ حَيِّئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۖ قُلْنَا
يٰۤاَيُّهَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّا اَنْ تُعَذِّبَ وَ اِمَّا اَنْ
تُعَذِّبَ فِيْهِمْ حُسْنًا ۝۱۰

اور سمجھ کوں رب آئے چشمے وچ لندا ڈٹھے
اوندے نال کجھ کوک وی ٹٹھنسی اساں آکھتے
اے ذوالقرنین تیڈی مرضی توں انہیں کوں سزا
ڈے یا انہیں دے بارے وچ توں چنگے سلوک
کنیں کم گھن۔

قَالَ اِمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا مُّكْرًا ۝۱۱

۸۸۔ اول آکھتے جیرھا ظلم کر لسی اساں اوں
کوں ضرور سزا ڈیسوں تے دل او اپنے رب
دو ولایا ویسی تے او اونکوں سخت سزا ڈیسی
۸۹۔ تے جیرھا منیسی تے چنگے کم کر لسی
اوندے کیسے چنگا بدلہ ۷ اساں وی انہیں
کوں ضرور اپنے حکم نال سوکھی گال اکھسوں۔
۹۰۔ ول اوکھ راہ تے ٹر پئے۔

وَ اِمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَاۗءُ الْاٰمَنِيْنَ
وَسَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ۝۱۲

۹۱۔ تے ول او سمجھ دے نکلیں آلی جاتے
پہنچے اوں ڈٹھے جو او سمجھ اینجی قوم تے نکلا
پیا ہا جنیدے درمیان تے سمجھ دے درمیان
اساں کوئی پردہ نہ بنایا ہا۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبِيْلًا ۝۱۳
خٰتِرًا اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى
قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُوْنِهَا سَبِيْلًا ۝۱۴

۹۲۔ ایویں ہے اساں اوندے سارے حالات
کوں چنگی طراں چاٹدے ہیں۔
۹۳۔ ول اوکھ راہ تے ٹر پئے۔

كَذٰلِكَ وَقَدْ اَحْطٰنَا بِمَا لَدَيْهِمْ خُبْرًا ۝۱۵

۹۴۔ ول او پہاڑیں دے درمیان پہنچ گئے
انہیں ڈونا میں پہاڑیں دے اور ہو کجھ اینجے کوک
ڈٹھن جیرے اوندی گال کوں مشکل نال سمجھ
سگدے ہن۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبِيْلًا ۝۱۶
خٰتِرًا اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝۱۷

۹۵۔ انہیں اکھتے اے ذوالقرنین بے شک یا جوج
تے ما جوج زمین وچ گیٹر گھٹیندے پین۔ کیا
اساں تیڈے کیسے ٹیکس ایں شرطیں مقرر کردں جو

قَالُوْۤا يٰۤاَيُّهَا الْقَرْنَيْنِ اِنْ يٰۤاٰجُوْجٌ وَمَاجِجٌ مُّفِيْدُوْنَ
فِي الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰۤى اَنْ تَجْعَلَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝۱۸

توں ساڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈے ۔

۹۶۔ اوں آکھے میڈے رب جیرمی میکوں
ایس معاملے وچ طاقت ڈتی ۷ او زیادہ چنگی ۷
میڈی تساں اپنی طاقت نال امداد کرو میں
تھاڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈینداں ۔

۹۷۔ تساں میکوں لو ہے دے مکرے ڈیو اوں ڈو
پھاڑیں دے درمیان بندہ پدہ کے بکوجھیاں کوڑتے
اوں آکھے بجا پالو تے جیرے ویلے اوں کوں
بجا بٹا ڈتس تے آکھیس میں کنیں تاناگن آؤ میں
ایندے اتے سٹاں ۔

۹۸۔ انہیں کوں اوندے اتے چڑھن دی طاقت کاہ
نہ ہائی تے نہ او اوندے وچ سندھ مار سگدے ہن۔
۹۹۔ اوں آکھے اے میڈے رب دا خاص احسان تے
جڈاں میڈے رب دا وعدہ اوسی او ایکن لڑے لڑے
کر ڈیسی تے میڈے رب دا وعدہ سچا ۷۔

۱۰۰۔ اوں ڈینہ اساں انہیں کوں چھوڑ ڈیسیں او
بک ڈو جے تیں جوش نال حملہ کرین دھوتو دچایا
ویسی تے انہیں ساریں کوں کٹھا کر ڈیسیں ۔

۱۰۱۔ تے اوں ڈینہ دوزخ کوں اساں کافرین دے
سامنے گھن اوسوں ۔

۱۰۲۔ او لوک جنہیں دیاں اکھیں میڈے ذکر کنیں پردے
وچ ہن تے اوسن دی نہ سگدے ہن۔

۱۰۳۔ کیا کافر خیال کرینداں جو او میکوں چھوڑ کے میڈے
بندیں کوں امدادی بجا گھنسن تے بے شک اساں

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝۹۶

أَتُونِي زُرَّ الْحَدِيدُ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أَتُونِي أُفْرِغْ
عَلَيْهِ قَطْرًا ۝۹۷

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ
نَقَبًا ۝۹۸

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ نَارًا وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۝۹۹

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۝۱۰۰

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝۱۰۱

إِلَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا
لَا يَسْمَعُونَ سَمْعًا ۝۱۰۲

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ
دُونِ أَوْلِيَائِهِ إِنَّا عَرَضْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ

نُزُلًا ۛ

دوزخ کافرین کیتے مہمانی دے طور تے تیار کیتی ہوئی ۛ۔

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۝

۱۰۴۔ توں آکھ کیا تہا کوں اسل بڑسوں جیرے عیسیں دے طاف نال بہوں گھاٹے وچ بہن۔

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۝

۱۰۵۔ جنہیں دیاں ساریاں کوششاں این زندگی وچ وںجندیاں پین تے او خیال کریندن جو او چنگا کم کریندے پین۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًّا ۝

۱۰۶۔ اے لوکن جنہیں اپنئے رب دی نشانیں دا تے اوندے ملن دا انکار کیتے تے انہیں دے عمل وںج گئین قیامت دے ڈینہہ اسل انہیں کوں کوئی حیثیت نہ ڈیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ۝

۱۰۷۔ اے دوزخ انہیں دے انکار دا بدلہ ۛ۔ انہیں میڈے نشانیں نال تے رسولیں نال ٹھکیراں کیتن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝

۱۰۸۔ بے شک مومن تے جنہیں چنگے کم کیتن انہیں دی مہمانی جنت فردوس ۛ۔

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ۝

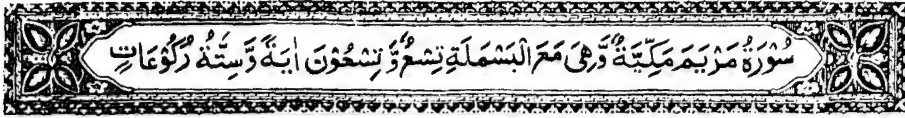
۱۰۹۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اتھوانج نہ تھیون چاہسن۔

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَّكَفَلْتُ رَبِّي لَنَفْعِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَعِدَ لِكُلِّتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْتُ بِشَيْءٍ مَدَدًا ۝

۱۱۰۔ توں آکھ جے سمندر میڈے رب دی گاہیں دے لکھن کیتے مس بٹ وںجے تے میڈے رب دی گاہیں ختم تھیون کنیں پہلے سمندر مک ولسن بھانویں او سو تلا مس بی گھن آؤں

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُّثَلُّكُمْ يُدْعَىٰ إِلَىٰ آثَارِ اللَّهِ إِلَهُكُمْ إِلَهًُا وَاحِدًا ۚ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۚ إِنَّ أَحَدًا ۝

۱۱۱۔ توں آکھ میں تے محض تساں جیہاں آدمی ہاں میڈو وحی تھیندی ۛ جو تہا ڈاکو خدا ۛ جیہاں اپنئے رب دے ملن دی امید رکھیندا جوے او چنگے کم کرے تے اپنئے رب دی عبادت وچ کہیں کوں شریک نہ کرے۔

سورة مريم مکی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۹ آیات تے ۶ رکوع

- ۱- شروع کرنیڈاں اللہ دے ناں نال جبر صابن شلئے
ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا ؑ
  - ۲- اے عالم تے سچے خدا توں کافی تے سدھا راہ
ڈکھا وٹن والا ایں ؑ
  - ۳- میڈے رب دی اوں رحمت دا ذکر جبرھا اوں
اپنے بندے زکریا تے کیتی ؑ
  - ۴- جڈاں اوں اپنے رب کوں ہولے ہولے سڈیے ؑ
  - ۵- تے آکھئے اے میڈے رب میڈیاں ہڈیاں
کزور تھی گئیں تے ہڈھیے نال میڈا سر چٹا تھی
گئے تے اے میڈے رب میں کڈا ہیں وی تیں
کنیں دعا منگن نال ناکام نہیں تھیا ؑ
  - ۶- تے بے شک میں اپنے سکیں کنیں اپنے بچھو
ڈرواں تے میڈی زال سندھ تے توں میکوں اپنے
ولوہک وارث ڈے ؑ
  - ۷- جبرھا میڈا تے آل یعقوب دا وارث تھیوے
تے اونکوں اے میڈے رب چنگا وجود بٹا ؑ
  - ۸- اے زکریا بے شک اساں تیکوں ہک پتر دی
خوش خبری ڈیندے ہیں اوندناں تیلے ایں کنیں
پہلے اساں کہیں کوں لے ناں نیں ڈتا ؑ
  - ۹- اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں ہال کیوس
تھی سگدے تے میڈی زال سندھ تے میں وی
ہڈھیے دی چھیکڑ تیں پہنچ چکیاں ؑ
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- كَهَيِّصَ ②
- ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ③
- إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ④
- قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ⑤
- وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ⑥
- فَإِذَا نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ أُلُفٍّ يَعْقُبُكَ وَأَجْعَلَ رَبِّ رَضِيًّا ⑦
- يُزَكِّرُنَا إِنَّا بُشِّرُكَ بِإِلهٍ نَسِيًّا ⑧ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَيِّئًا ⑨
- قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي عُلْمٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ⑩

۱۰۔ اوں آکھئے گھاں ایویں بے تیڈا رب آبدے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے ایں کنیں پہلے
میں تیکوں وی پیدا کیتے تے توں کوئی شے نہ ہانویں
۱۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے
اللہ سٹیں آکھئے حکم اے بے جو توں لوکیں ناں
ساندھوڑاں دترے راتاں ناں الاویں۔

۱۲۔ ول زکریا عراب کنیں نکل کے اپنی قوم دو آئے
تے انہیں کوں بولے بولے آکھیس جو تساں فجر
شام اللہ سٹیں دی پاکیزگی بیان کرو۔

۱۳۔ اے بھلی توں کتاب کوں ہتھیکا کرتے اساں
اوں کوں چھوٹی عمر وچ اپنا حکم بڑتا ہا
۱۴۔ اے ساڈے دلو مہربانی ہائی تے پاک کرن کیتے
ہاتے او وڈا متقی ہا۔

۱۵۔ تے اسپٹے پیو ماناں نیک سلوک کرن والا ہاتے
او ظالم تے نافرمان نہ ہا۔

۱۶۔ تے جڈاں او چائے اوندے اُتے سلامتی ہائی
تے جڈاں او مرسی تے دلا جنیدا کر کے اٹھایا ویسی
ول وی اوندے اُتے سلامتی ہوسی۔

۱۷۔ ایں کتاب وح مریم دا ذکر کر جڈاں او اپنے
ٹبر کنیں پوادھ تے گئی ہائی پئی۔

۱۸۔ تے انہیں کنیں او ڈھر تھی گئی تے اساں اوندے
اپنا فرشتہ پٹھیا تے او اوندے ساٹے ٹکڑے جو ان
دی شکل وچ ظاہر تھیا۔

۱۹۔ اوں آکھئے میں تیں کنیں رحمن خدا دی آم شام
منگدی آں جے توں کچھ خدا کنیں بڑدیں۔

۲۰۔ اوں آکھئے میں تیں محض تیڈے رب دا پٹھیا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۝

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ
أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝

يُخَيِّحُ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَ
صَبِيًّا ۝

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَقًّا ۝

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكَلْبِ مَرْيَمَ إِذْ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرَفِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا

ہوئے ہاں تاں جو تیکوں پاک لڑکے (دی خبر) ڈیواں
۲۱۔ اوں آکھئے میکوں پتر کیوں تھیں تے میکوں
کہیں آدمی تھہ نہیں لایا تے نہ میں بدکاراں۔
۲۲۔ اوں آکھئے کال ایویں سہ تیبڈا رب آہدے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے تاں جو اساں اونکوں
لوکس کیتے نشان بٹاؤں تے اپنئے ولورمت بٹاؤں
تے اے کم تھی کے رہونا ہا۔

۲۳۔ اوں اونکوں ڈوڈھ وچ چا کے پہوں پریں
بک جاتے گھن گئی۔

۲۴۔ تے اونکوں پیڑھاں گین تے اونکوں کچی دے
منڈھ دو گھن آئن اوں آکھئے ایں کنیں پہلے میں
مروجاں ہا تے میڈا ناں مٹا ڈتا ونجے ہا۔

۲۵۔ اوں ارفشے اونکوں تلویں پاسے کنیں سڈباریے توں موچی
نہ تھی تیرڈے رب تیرڈے تلے چشمہ وھا ڈتے۔

۲۶۔ تے توں کھی دی چھڑی کوں ہلا آپ دو او
تیرڈے تے تازہ پنڈ سٹیں۔

۲۷۔ توں اونکوں کھاتے چشمے کنیں پانی پی تے
اپنی اکھیں کوں ٹھڈا کرتے جے توں کہیں بندے
کوں ڈیکھیں تے توں آکھیں بے شک میں رحمن
خدا دی خاطر روزے دی منوتی منی ہوئی ہا آج
میں کہیں آدمی ناں اصلوہ لیساں۔

۲۸۔ اونکوں چا کے اپنی قوم دو گھن آئی تے انہیں
آکھئے اے مریم تیں پہوں گندا کم کیتے۔

۲۹۔ اے ہارون دی سہیل تیبڈا پیو گندا آدمی نہ
ہا تے نہ تیرڈی ما بدکار ہائی۔

۳۰۔ اوں ہاں دو اشارہ کیتے انہیں آکھئے اساں

زکینا

قَالَتْ اَنْى يَكُون لى عِلْمٌ وَلَمْ يَنْسِنِى بَشَرًا

لَمْ اَكْ بَعِيًا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبِّى هُوَ عَلَى هَيْئَةٍ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً

لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ امْرًا مَّقْضِيًا

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا خَصِيًّا

فَاجَّاهَا الْمَخَاضُ اِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ

قَالَتْ يَلَيْتَنِى مِثْ قَبْلِ هٰذَا وَاَوْكُنْتُ

نَسِيًّا مِّنْ سَيِّئَاتِى

فَنَادٰهُمَا مِنْ تَحْتِهَا اَلَا تَحْزَنٰى فَاَنْجَعَلَ رَبِّى

تَحْتِكَ سَرِيًّا

وَهَوِّنِ اِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا

جَنِيًّا

فَكُلِّى وَاَشْرِبِى وَفَرِّجِى عَيْنًا فَاَمَّا تَرْجِيْنِ مِنَ الْبَشَرِ

اَحَدًا فَقَوْلِى اِنِّى نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اَكَلُمُ

اَيُّوْمَ اِنِّيَّاتِ

فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهَا قَالُوْا لِمَ زِمْتِ لَقَدْ جِئْتِ

شَيْئًا فَرِيًّا

يَا تَحْتِ هٰرُوْنَ مَا كَانَ اَبُوْكَ اَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كَانَتْ

اُمُّكَ بَعِيًّا

فَاَشَارَتْ اِلَيْهٖ قَالُوْا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِى

الْمُهْدِ صَيًّا ①

قَالَ اِنِّي عَبْدُ اللَّهِ اَتَدْنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ②

ایندے نال کیوں گال کروں جیرھا اکل تیں پیسگھے ورج با۔
۳۱۔ اوں آکھئے بے شک میں اللہ دا بندہ ہاں میگوں اللہ
کتاب بڑتی ۷ تے میگوں نبی بنائس۔

وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا اِنْ مَا كُنْتُ وَاَوْصَرَنِي بِالْصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ③

۳۲۔ تے میگوں برکت آلا بنائس جتھاں وی میں ہوساں
تے اوں میگوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم بڑتے سی جے
تیں میں جنیدال۔

وَبَرًّا بِوَالِدَيْنِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ④

۳۳۔ تے اپنی مائیں نیکی دا حکم بڑتے سی تے میگوں
ظالم بدبخت نسی بنایا۔

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ
أُبْعَثُ حَيًّا ⑤

۳۴۔ تے جیرھے بڑینہ میں چایاں اوں بڑینہ میڈے
اتے سلامتی ہائی تے جڈاں مرساں تے دل جنیدا
تھیساں اوں ویلھے وی میڈے اتے سلامتی ہوسی۔

ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي
فِيهِ يَمْتَرُونَ ⑥

۳۵۔ اے جے عیسیٰ ابن مریم اے سچی گال جیندے ورج
او اختلاف کریندن۔

مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحٰنَهُ اِذَا قَضٰى
اَمْرًا فَاَنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ⑦

۳۶۔ اللہ دی لے شان نہیں جو او کہیں کوں پتر بٹاے
او پاک جڈاں او کہیں گال دا فیصلہ کریندے تے محض
اے آپرے تھی ورج تے او تھی ویندی ۷۔

وَاِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ هٰذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيْمٌ ⑧

۳۷۔ تے بے شک اللہ سئیں میڈا وی رب تے
تہا بڑا وی رب تساں ہوندی عبادت کرو ایھو سدا
راہ۔

فَاخْلَفَ الْاَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلٌ لِّلَّذِيْنَ
كَفَرُوْا مِنْ مَّسْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ⑨

۳۸۔ انہیں وچو کچھ ٹولیں اختلاف کیتے انہیں لوکیں
کیتے تباہی ۷ جیئیں وڈے بڑینہ دی حاضری دا انکار
کیتے۔

اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ يَوْمَ يَأْتُوْنَكَ لَكِنِ الظَّالِمُوْنَ
الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ⑩

۳۹۔ ہوں سنسن تے نکھیاں نظراں ہوسن جڈاں
او ساڈو آوسن اصل آج دے بڑینہ ظالم ہوں کھلی
گمراہی وچ ہن۔

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ وَهُمْ
يَدْعُوْنَ ⑪

۴۰۔ تے توں انہیں کوں نا امید دی دے بڑینہ کنیں

فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾

ڈرا جڈاں گال دا فیصلہ تھی ویسی ہن او غافلن
تے او ایمان نہیں گھن اندرے۔

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ بے شک اساں زمین دے وارث ہوسوں تے جبرے
اوندرے اتے ربدن تے سارے ساڈو دلائے ولسن۔
۳۲۔ تے کتاب وچ ابراہیم دا ذکر پڑھ بے شک او
بہوں سچا نبی ہا۔

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ الْإِبْرَاهِيمَ إِذْهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿۳۳﴾

۳۳۔ جڈاں اوں اپٹے پیوکوں آکھئے اے میڈے
ابا سئیں توں اوندی کیوں عبادت کرنیدیں جبرے
سڈن تے نہ جڈن تے تیڈے کہیں کم نہیں آسکدے
۳۴۔ اے ابا بے شک میکوں خاص علم ڈتا گئے جبرہ
تیکوں نہیں ملتا توں میڈی پیروی کر میں تیکوں
سدا راہ ڈیکھلیساں۔

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿۳۴﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿۳۵﴾

۳۵۔ اے ابا توں شیطان دی عبادت کر بے شک
شیطان رحمن خدا دا نافرمان۔

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
عَصِيًّا ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے میڈے ابا بے شک میں جڈراں جوتیکوں
رحمن خدا کنیں کوئی عذاب نہ آوے تے توں شیطان
دا سبقتی ہن وخبیں۔

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُسَكَّ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وِلِيًّا ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اوں آکھئے اے ابراہیم کیا توں میڈے مبودیں
کنیں نفرت کرنیدیں جے توں باز نہ آ یوں تے تیکوں
میں پتھریں نال مار گھتساں تے ہن توں میں کنیں
اوڈھر تھی ورنج۔

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ لَمْ يَنْصُرْكَ اللَّهُ وَاهْجُرْ فِي مَلِيًّا ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اوں آکھئے تیڈے اے اتے سلامتی ہوے میں تیڈے
کیتے اپٹے رب کنیں ضرور بخشش منگساں بے شک
او میڈے اے تے مہربان۔

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ مَا سَتَعْمِرُ لَكَ دِينِي إِنَّهُ كَانَ فِي
حَقِّيًّا ﴿۳۹﴾

۳۹۔ میں تنہا کوں تے جنبیں کوں تساں اللہ دے
سوا سبندے، ساریں کوں چھوڑ ڈلیساں تے

وَأَعْتَزُّكَ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا
رَبِّي ۖ إِنَّهُ لَا يَكُونُ بِدَعَائِي رَبِّي شَقِيًّا ﴿۴۰﴾

اپنے رب کوں سڈیساں میکوں یقین جو میں اپنے
رب کنیں دعا نال ناکام نہ تھیاں۔

۵۰۔ تے جڈاں ابراہیم انہیں کنیں تے جنہیں کوں
اللہ دے سوا معبود بنیدے ہن انج تھی گئے اساں
اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے سے تے اساں
ساریں کوں نبی بنایا ہا۔

۵۱۔ تے اساں انہیں تے اپنی رحمت کیتی تے اساں
انہیں واسطے پہوں سچا تے چنگا ذکر چھوڑیے۔
۵۲۔ تے توں کتاب وچ حضرت موسیٰ دا ذکر
کمر بے شک او ساڈا چٹیا ہویا تے رسول تے
نبی ہا۔

۵۳۔ تے اساں اونکوں طور دے سچے پاسو سڈیا
ہا تے اونکوں اپنے راز دیاں گاہیں ڈسیندے
ہوئیں کوں لہو کیتا۔

۵۴۔ تے اساں اونکوں اپنی رحمت نال اوندے بھرا بارون
کوں نبی بنا ڈتا۔

۵۵۔ تے توں کتاب وچ اسماعیل دا ذکر پڑھ بے شک
او وعدے دا سچا تے رسول تے نبی ہا۔

۵۶۔ تے اپنے گھر دایں کوں نماز تے ذکوۃ دا حکم
ڈیندا رہندا ہا تے او اپنے رب دے نزدیک پہوں
چنگا ہا۔

۵۷۔ تے کتاب وچ ادریس دا ذکر کر بے شک
او سچا نبی ہا۔

۵۸۔ تے اساں اونکوں پہوں اچے مرتبے تک
پچایا ہا۔

۵۹۔ اے او لوکن جنہیں تے اللہ سیس نیس وچو

فَلَمَّا اعْتَرَاهُمُ وَمَا يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكَلاًّ جَعَلْنَا
بَيْنَهُمْ ۝

وَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلَيَّاهُ ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ
رَسُولًا نَبِيَّاهُ ۝

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيَّاهُ ۝

وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا إِخَاهُ هَارُونَ نَبِيَّاهُ ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيَّاهُ ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيَّاهُ ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيَّاهُ ۝

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيَّاهُ ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ

ذُرِّيَّةَ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَآءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا
إِذَا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمُ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خُذُوا بِحَبْلٍ وَإِنِ اسْتَفْزَعُوا
فَخَلَفَ مِنْ بَدْوِهِمْ خَلْفًا أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا
الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ۝

انعام کیتن لمے آدم دی اولادن تے انہیں وچو جنہیں
کوں نوحؑ نال اساں پٹیری وچ چاتا نے ابراہیم تے
اسماعیل دی اولاد وچو جنہیں تے انہیں وچو جنہیں کوں
اساں سدھا رستہ ڈکھائے تے چٹن مجھے۔ جہاں
انہیں تے رحمن دیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے
او سجدہ کریندے ہوئیں تے روندے ہوئیں ڈھر پوندن۔
۶۰۔ انہیں دے بعد کب نسل آئی جنہیں نمازاں ضائع
کر ڈٹن تے خواہشیں دی پیروی کیتی تے او ضرور
گمراہ تھی ویسں۔

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يَظْلَمُونَ شَيْئًا ۝

جَنَّتِ عَذَنُ الْإِنِّي وَعَدَ الرَّحْمَنِ عِبَادَةً بِالْغَيْبِ
إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ۝

۶۱۔ سوائے اوندے جیرا توبہ کرے تے ایمان گھن آوے
تے چنگا عمل کرے تے او نوک بہشت وچ داخل
تھیسں تے انہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیا ویسی۔
۶۲۔ ہمیشہ دی بہشت جیندا وعدہ رحمن خدا نے اپنے
بندیں نال کیئے جیرا حالی لگی ہوئی بے شک اوندے
وعدہ پورا تھی کے رہیسی۔

لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا لَمَوْا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا
بُكْرَةً وَعَشِيًا ۝

۶۳۔ او اوندے وچ کوئی وابہات کال نہ سلسٹن
سوائے سلامتی دے تے اوندے وچ انہیں کوں
فجر شام رزق ملیسی۔

بَلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًا ۝

وَمَا نَنْتَزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نِيٓئًا ۝

۶۴۔ او بہشت جیندا اساں اپنے بندیں وچو
انہیں کوں وارث بلیسوں جیرے بہوں پرہیزگارن۔
۶۵۔ تے اساں محض اپنے رب دے حکم نال ہندے
ہیں جو ساڈے ساڈے ہے تے جو ساڈے چھوڑ
جو انہیں ڈونائیں دے ادھ وچ سب اللہ دا
تے تہاڈا رب بھلن والا نیں۔

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًا ۝

۶۶۔ او آسمانیں تے زمین دا وی رب تے جیرا
انہیں دے درمیان توں اوندی عبادت کرتے

یہاں اوندی عبادت کرنی رہ کیا توں اوندی صفات
آلا کہیں کوں چاٹدیں۔

۶۷۔ انسان آہدے کیا جڈاں میں مرویساں تے
ولا جیند کر کے اٹھایا ولیساں۔

۶۸۔ کیا انسان کوں اے گھاں یاد نہیں بے شک
اساں اونکوں این کنیں پہلے پیدا کیتا تے اوکھ
وی نہ یا۔

۶۹۔ تے تیلے رب دی قسم جو اساں انہیں کوں
تے شیطانیں کوں ضرور اٹھیسوں تے ول ضرور انہیں
کوں دوزخ دے چودھارو کٹھا کرے تے او
گوڈیں دے بھر اوندے وقح ٹھاسن۔

۷۰۔ ول اساں ہر ٹولے چو ضرور اینجھے لوکیں
کوں انج کر گھنسون جیرے رحمن خدا دے سخت
رشتن ہن۔

۷۱۔ تے ول اساں انہیں کوں بہوں چاٹدے ہں جو
انہیں وچو کون دوزخ وقح ڈھنڈے دے زیادہ قابل۔
۷۲۔ تے تہاڈے چو ہر آدمی اوں دوزخ وقح
ڈھنڈے والا تے اے خدا داتھی کے رہن والا
پکا وعدہ ۷۳۔

۷۳۔ ول اساں متقیں کوں پجا گھنسون تے ظالمیں
کوں اوندے وقح گوڈیں دے بھر ڈٹھا ہویا چھوڑ
ڈھیسوں۔

۷۴۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھیاں کھلیاں
آیاں پڑھیاں ویندن تے کافر مومیں کوں آہدن
کیرھا ٹولہ ڈوناہیں ٹولیں وچو درجے دے لحاظ نال
چنگا تے سنگت دے لحاظ نال چنگا ۷۵۔

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِثْلُ لَوْ فُجِئًا ۝

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ
شَيْئًا ۝

فَوَرَّكَ لَئَحْشَهُمْ وَالشَّيْطَانِ ثُمَّ لَنُخَفِيَهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثَا ۝

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتْيَا ۝

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا جِلْيَا ۝

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثَا ۝

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ
نَدِيًّا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَانًا
ذُرِّيَّةً ۝۵

۷۵۔ تے انہیں کہیں پہلے اساں بہوں سارے لوکیں
کوں تباہ کیتے جیرے سامان دے لحاظ نال وی چنگے
ہن تے ڈیکھ دے لحاظ نال وی۔

فُلٌ مَنْ كَانَ فِي الصَّلَاةِ فَلْيَسُدُّ لَهُ الرِّحْلَ مَتَا
خَتِّ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ
فَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا ۝۶ وَأَضَعُ جُنْدًا ۝۶

۷۶۔ توں آکھ جیرا گمراہی وچ خدا نے رحمن اونکوں
وٹھی ڈیسی تے جیسے اوں عذاب کوں ڈیکھسن جنیدا
اونہیں کوں وعدہ ہوتا گئے عذاب یا قومی تباہی اوں
ویسے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جو کیرا مرتبے
دے لحاظ نال براء تے سنگت دے لحاظ نال کمزور

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَغْيُ الظُّلُمُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًا ۝۷

۷۷۔ تے اللہ ہدایت والے لوکیں کوں ہدایت وچ
ورہیسی تے باقی رہن والے چنگے کم تیبے رب
دے نزدیک چنگے ہن بدلے دے لحاظ نال وی
تے انجام دے لحاظ نال وی۔

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا
وَذُلًّا ۝۸

۷۸۔ کیا توں اوں شخص کوں بڑھے جیرا سا جی
آیات دا انکار کریندے تے آبدے جو میکوں ضرور
ڈھیر مال تے اولاد ڈرتی گئی

أَطْلَعَ الْغَيْبِ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝۹

۷۹۔ اوں کوں غیب دا پتہ لگ گئے یا اوں رحمن خدا
کین وعدہ گھن گدے۔

كَلَّا، سَتَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۝۱۰

۸۰۔ اصلو نہیں جو او آبدے اساں اونکوں ضرور
لکھ رکھیسوں تے اساں اوں دے عذاب کوں ودھا
ڈیسیوں۔

وَنَزِّنُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ۝۱۱

۸۱۔ تے جو او آبدے پئے اساں اوں دے وارث
ڈیسوں تے او ساڈو کلہا اوسی۔

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝۱۲

۸۲۔ تے انہیں اللہ دے سوا معبود بنا گدھن
تاں جو انہیں دی عزت تھیوے۔

كَلَّا، سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضَلَالًا ۝۱۳

۸۳۔ اصلو نہ تھیسوں او معبود انہیں دی عبادت
دا ضرور انکار کر ڈیسن تے انہیں دے خلاف کھڑے

سحقی ولسن -

۸۴۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو اسان بے شک شیطانیں
کوں کافرین دوسپٹھے سے تے کافرین کوں
ابھارن تے چاون -

۸۵۔ تے انہیں تے جلدی نہ کر بے شک اسان
انہیں دے بڑینہ گنریہ ہون

۸۶۔ جڈاں اسان متقیں کوں رحمن خدا دو کھٹے
کر کے گھن اوسوں -

۸۷۔ تے جبر میں کوں بھل کے دوزخ دو گھن
ولیسوں -

۸۸۔ اول ویلھے شفاعت دا اختیار نہ ہوسی
سوائے اونے جس رحمن خدا کیں وعدہ گدما ہوسی -

۸۹۔ تے او ابدن خدائے رحمن پڑ بنا گدھے -

۹۰۔ تساں بہوں گندی گال کیتی -

۹۱۔ سحقی سبکدے جو آسمان ترٹ وچن تے زمین
پھٹ وچے تے پہاڑ نکلے نکلے ٹوٹے تھی کے ڈھ
پون -

۹۲۔ ات گاہوں جو انہیں رحمن دا پتر بنا گدھے

۹۳۔ رحمن خدا دی اے شان نہیں جو او پتر بنا دے -

۹۴۔ ہا جو کج آسمانیں تے زمین وچ اور رحمن خدا دو
بانھے بٹن کے اوسن -

۹۵۔ اول انہیں کوں ولہیٹ گدھے تے گن گدھے سی -

۹۶۔ تے اوسارے قیامت دے بڑینہ اندو کھتے کھتے

اوسن -

۹۷۔ بے شک اولوک جیرھے ایمان گھن اُن تے نیک کم کیتن
خدائے رحمن انہیں کیتے محبت پیدا کر لیس -

أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَذُّعُهُمْ
أَسْرًا ۝۳۴

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ۝۳۵

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۝۳۶

وَنُفُوفُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًا ۝۳۷

لَا يَتَمَنَّوْنَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ۝۳۸

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۝۳۹

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۝۴۰

تَكَادُ السَّمُوتُ يَنْفَطِرُنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ
تَخْرُجُ الْجِبَالُ هَدًا ۝۴۱

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۝۴۲

وَمَا يَشْعُرُ لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝۴۳

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ
عَبْدًا ۝۴۴

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝۴۵

وَكُلُّهُمْ أَيْنُومٌ أَلْقِيَتْهُ قُرْدًا ۝۴۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ
وُدًّا ۝۴۷

وَأَنكُنَا يَتَمَنَّاهُ يَلْسَانُكَ لِبَشِيرٍ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرًا
بِهِ قَوْمًا لَّدَا ۝۹۸

۹۸۔ بے شک اس میں قرآن کو تیڈی زبان اچ
سوکھا کرتے ہلے۔ تاں جو توں ایندے
ڈیوں تے ہگڑالو لوکس کوں ڈراویں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِثُّ مِنْهُمْ
مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۝۹۹

۹۹۔ انہیں کنیں پہلے کتنی ساریاں قوماں ہن جنہیں کوں
اساں ہلاک تے تباہ کر ڈتے۔ کیا توں انہیں کوں محسوس
کے کر سگدیں یا انہیں دی کوئی کاؤ کرطوا سٹدیں۔

سورت طہ مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳۶ آیات تے اٹھ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- طہ ②
- مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ③
- إِلَّا تَذْكُورَةً لِّمَن يَخْشَى ④
- تَنزِيلًا مِّن مَّن خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الطَّلَا ⑤
- الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ⑥
- لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ⑦
- وَإِنْ تَجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ⑧
- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ⑨
- وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ⑩
- إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا ⑪
- لَعَلِّي آتِيكُمُ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى الشَّارِ ⑫
- هَدَى ⑬
- فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَوْمَئِذٍ ⑭
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرینداں جیرا بن مٹکے
 ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
 ۲۔ اے پوری طاقتیں آئے نکڑے جوان۔
 ۳۔ اسان تیدے اتے قرآن ایس واسطے۔
 نہیں لایا جو توں ڈکھ وچ کویں۔
 ۴۔ اے محض ڈرٹن والیں کیتے نصیحت
 ۵۔ اے کتاب اوں کنیں لہائی گئی ۷ جیسی زمین
 تے اچے آسمان کوں پیدا کیتس۔
 ۶۔ رحمن خدا ۷ جیرا عرش تے ٹکرائی نال بیٹھ
 ۷۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ تے ہوا نہیں دے
 درمیان تے جیرا سنی مٹی دے تلے بے ادھار
 کجھ ہوندا ۷۔
 ۸۔ توں اچی الانویں تے بے شک او لکی گال
 کوں تے پھوں چھیں گال کوں جائدے۔
 ۹۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں تے اوندے
 پھوں چھگے ناں ان۔
 ۱۰۔ کیا تیرے موسیٰ دی گال پہی ۷۔
 ۱۱۔ جڈاں اوں بھا ڈھکی تے اوں اپنے ٹہر
 کوں آکھئے تسار کھڑو بے شک میں ہک بھا ڈھکی ۷
 تھی سبکدے جو میں تہا ڈکوئی انکارا گن آواں
 یا اوں بھانیں میں سدھارا راہ لہہ گھناں۔
 ۱۲۔ تے جڈاں اودھو گئے سب آئے سی اے موسیٰ۔

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
طَوًى ۝۱۳

۱۳۔ بے شک میں تیرا رب ہاں توں مجتیاں
لہا رکھ بے شک توں پاک وادی طوی و قح
ہوں۔

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ۝۱۴

۱۴۔ میں تیکوں چن گدھ توں سُن جو تیرا وحی
کیتی دیندی ۶۔

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۝۱۵

۱۵۔ بے شک میں اللہ ہاں میڈے سوا کوئی معبود
نہیں میڈی عبادت کرتے میڈے ذکر کیتے
نماز ٹھہا کے پڑھ۔

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ
بِمَا تَسْعَىٰ ۝۱۶

۱۶۔ بے شک قیامت آوٹ والی ۶ تھی سبکدے
جو میں اونکوں ظاہر کر ڈیواں تاں جو ہر جان کوں
اوندی کوشش دا بدلہ ملے۔

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هُوَ ۝۱۷

۱۷۔ جیرھا قیامت کوں نہیں منیندا او اپنی خواہش
دی پیروی کریندے اونکوں قیامت تے ایمان کنیں
روک نہ ڈیوے تے توں ہلاک تھی دنجیں۔

وَمَا يَلَكَ بِمِثْنِكَ يُوسَىٰ ۝۱۸

۱۸۔ تے اے موسیٰ تیرے سچے بہتہ و قح
کیا ۶

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا
عَلَٰ غَنِيِّ وَلِيِّهَا مَا رُبَّ أَخْرَجَ ۝۱۹

۱۹۔ اوں آکھئے اے سوتا ۶ میں ایندے نال ٹیک
لینداں تے اپٹے کبریں دی خاطر پتر چھینڈ لینداں
تے ایندے علاوہ دی میڈے بے بہوں سارے فائدے ہن۔

قَالَ أَلْقِهَا يُوسَىٰ ۝۲۰

۲۰۔ اوں آکھئے انیکوں سٹ۔

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَبَّةٌ تَسْعَىٰ ۝۲۱

۲۱۔ اوں ٹپے او ادیں دیلے ناگ بن کے درکٹ
پے گئے۔

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْزَنْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
الْأُولَىٰ ۝۲۲

۲۲۔ اللہ سیس آکھئے انیکوں چاگھن تے ڈر نہ
ساں انیکوں و لا پہلی حالت تے گھن اوں

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضًا ۝۲۳

۲۳۔ توں اپٹے ہتھ کوں کچھ و قح پا جیہے کڑھیں

- غَيْرُ سَوْءٍ اَيَّةٌ اُخْرَى ۝
 اوکیں بیاری دے بغیر چٹا نکلی اے پیاستان
 مہوسی۔
- لِيُرِيكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرَى ۝
 ۲۳۔ تاں جوتیکوں اساں اچھے وچے نشان
 بڑکھاوے۔
- اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ ظَلَمٌ ۝
 ۲۵۔ توں فرعون دو وچ بے شک او منہ دور
 سقی گئے
- قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ۝
 ۲۶۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے رب میڈا سینہ
 کھول دے۔
- وَيَتَّبِعْنِي اَمْرِي ۝
 ۲۷۔ تے میڈا کم میڈے کیتے سوکھا کر دے۔
- وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ۝
 ۲۸۔ تے میڈی زبان دی بگنڈھ وی کھول دے۔
- يَفْقَهُوا قَوْلِي ۝
 ۲۹۔ او میڈی گال سمجھ سگن۔
- وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ اَهْلِي ۝
 ۳۰۔ تے میڈے سکیں وچو میڈے کیتے وزیر بنا۔
- هُرُونَ اَرْمِي ۝
 ۳۱۔ ہارون کوں (او) میڈا بھرا۔
- اَشْدُدْ يَدَايَ اَذْرِغِي ۝
 ۳۲۔ اونڈے نال میڈی طاقت ودھا۔
- وَأَشْرِكُهُ فِي اَمْرِي ۝
 ۳۳۔ تے اونکوں میڈے کم وچ شریک کر۔
- كَيْ نَسْجِدَ كَثِيرًا ۝
 ۳۴۔ تاں جو اساں تیبڈی پہوں ماری پاکیزگی بیان
 کردوں۔
- وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ۝
 ۳۵۔ تے تیکوں پہوں یاد کردوں۔
- اِنَّكَ كُنْتَ بَصِيْرًا ۝
 ۳۶۔ بے شک توں ساکوں بڑھائییں۔
- قَالَ قَدْ اُوْتِيتَ سُوْلَكَ يٰمُوسٰى ۝
 ۳۷۔ اوں آکھئے اے موسیٰ جوتیں منگے تیکوں دے
 بڑتا گئے۔
- وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰى ۝
 ۳۸۔ اساں تیبڈے اتے بڑوچھی دفعہ احسان کریدی
 پئے ہیں۔
- اِذْ اَوْحَيْنَا اِلٰى اَمِيْنِكَ مَا يُوحٰى ۝
 ۳۹۔ جڈاں اساں تیبڈی ما کوں وحی کیتی ہائی جو وحی کرٹ
 اوں ویلے ضروری ہا۔
- اِنْ اَنْذَرْتَهُ فِى التَّابُوْتِ ۝
 ۴۰۔ جو توں انیکوں صندوق وچ رکھ ولا انیکوں

فَاقْبِذْ فِيهِ ذِي النِّيعِ ثَلَاثَةً اَيُّهَا الْمَسْحُورُ بِالنَّجَالِ
بِأَخْذِهِ عَذُوْنِي وَ عَذُوْلَهُ وَ
اَلْقَيْتْ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي هَ وَ لِنَصْنَعِ
عَلَيْ عَيْنِي ۝

اِذْ تَنَسَّيْتُ اَخْكَ فَقَوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ
عَلٰی مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعَكَ اِلٰی اَخِكَ
كَى تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنُ وَ تَلَكَ
نَفْسًا فَتَجَنَّبَكَ مِنَ الْغَيْرِ وَ تَنَتَكَ
مُنَوَّاتَةً فَلَيْسَتْ بِسِينٍ فِیْ اَهْلِ مَدِيْنَةٍ
نَعَمْ جُنْتُ عَلٰی قَدْرِ يَوْمِي ۝

وَاضْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ۝

اِذْ هَبْتَ اَنْتَ وَ اَخُوكَ بِالنِّبْيِ وَلَا تَبَيَّنَا فِیْ ذِكْرِي ۝

اِذْ هَبَّا اِلٰی فِرْعَوْنَ اِنَّهُ كَانَ
فَقَوْلًا لَهُ قَوْلًا لِّبَنَاتِهِ لَعَلَّ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَنْشَى ۝

فَاَلَا رَبَّنَا اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَظْلِمُنِي ۝

فَاَلَا رَبَّنَا اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَظْلِمُنِي ۝

فَاَلَا رَبَّنَا اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَظْلِمُنِي ۝

فَاَلَا رَبَّنَا اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَظْلِمُنِي ۝

دریا وچ سٹ گھٹ دل دریا انیکوں کنہی تیں چا
سیسی انیکوں میڈا تے اوند دشمن پکڑ گھنسی تے
میں اپنے ولو تید بے دل وچ محبت پا ڈتی۔ تے
تاں جو توں میڈی اکھیں دے سامنے پلے۔

۴۱۔ جڈاں تید بے بھین ٹردی دیندی ہائی تے
آہدی پئی ہائی کیا میں تہا کوں اور تیریت ڈساں
جیڑھی انیکوں پالے دل اساں تیکوں تید بے ما
دو ولا پٹھے سے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھہریاں
تھیون تے مونجھی نہ تھیوے تے تیں بک جان
کوں قتل کر ڈتا ہا دل اساں تیکوں اس غم کنیں
وی بچایا ہا تے تیکوں پہوں سارے امتحانیں
نال آزمائے توں کئی سال مدین دے کوں وچ
رہ گئیں دل توں اے موسیٰ اس قابل تھیں۔

۴۲۔ تے اساں تیکوں اپنے کیتے چن گئے۔
۴۳۔ توں تے تید بھرا میڈے نشان گھن کے
کے ونجو تے یڈے ذکر وچ سستی نہ کرو۔
۴۴۔ تہاں ڈو ہیں فرمون دو ونجو بے شک او
منہ زور تھی گئے۔

۴۵۔ تہاں ڈو ہیں اوندے نال آرام نال گال
کراہے تھی سگدے جو اونصیت پکڑے یا ڈرے
۴۶۔ انہیں آکھیا اے ساڈے رب بے شک
اساں ڈر دے ہیں جو او ساڈے اتے زیادتی
کے یاستی کرے۔

۴۷۔ اوں آکھیا تہاں نہ ڈرو بے شک میں ڈروناہیں
نال ہاں میں سندا وی ہاں تے ڈرہا وی ہاں۔

۴۸۔ تہاں ڈو ہیں اوندو ونجو تے آکھو جو بے شک اساں

اِسْرَآءِیْلَہٗ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآیٰتٍ مِّنْ
رَّبِّکَ وَالسَّلَامُ عَلٰی مَنِ اتَّبَعَ اِنْهٰدِی ۝

ہو میں تیلے رب دے رسول ہیں۔ بنی اسرائیل کوں
ساڈے نال پھڑتے انہیں کوں عذاب نہ دے۔

اِنَّا قَدْ اُوْحِیَ اِلَیْنَا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰی مَنْ کَذَبَ
وَتَوَلٰی ۝

۴۹۔ بے شک ساڈوے دی کیتی گئی جو جیرھا جھٹلیسی
تے منہ پھریسی اوندے لے عذاب اوسی۔

قَالَ فَمَنْ رَّبُّکُمَا یٰمُوسٰی ۝

۵۰۔ اوں آکھئے اے موسیٰ تساں ہوتا ہیں دارب کون۔

قَالَ رَبُّنَا الَّذِیْ اَعْطٰی کُلَّ شَیْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هٰدٰی ۝

۵۱۔ اوں آکھئے ساڈا رب اوہے جیہیں ہر شے پیدا
کیتی ۝ ول اوں کوں رستہ ڈکھالیں۔

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْاُولٰی ۝

۵۲۔ اوں آکھئے پہلے لوکیں دا کیا حال۔

قَالَ عَلِمْنَا عِنْدَ رَبِّنَاۤیْ فِیْ کِتٰبٍ لَا یُغٰیظُ رَبَّنَا
وَلَا یَنْسِی ۝

۵۳۔ حضرت موسیٰ آکھئے اوندہ علم میڈے رب
کنیں کتاب وچ موجود نہ تھو کہدے میڈا رب تے
نہ جھلے۔

الَّذِیْ جَعَلَ لَکُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّ سَلَکَ لَکُمُ
فِیْہَا سُبُلًا وَّ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجْنَا
بِہٖٓ اَزْوَاجًا مِّنْ ثَبَاتٍ شَتٰی ۝

۵۴۔ جیہیں تہاڈے کیتے زمین وچھائی ۝ تے اوندے
وچ تہاڈے کیتے رستے کدھنسی تے نھر کنیں پانی
بہانے سی ول اساں اوندے نال کئی قسمیں دیاں
پوٹیں دے جوڑے کڈھینے۔

کُلُّوْا وَاَزْعُوْا اَنْعَامَکُمْ اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیٰتٍ لَّاُولِی
الْبَہْیِ ۝

۵۵۔ کھاؤ تے اپنے ڈنگریں کوں چراؤ بے شک
ایندے وچ عقل والے لوکیں کیتے پھوں نشان۔

مِنْہَا خَلَقْنٰکُمْ وَّ فِیْہَا نُعِیْدُکُمْ وَّ مِنْہَا نُخْرِجُکُمْ
تَارَۃً اُخْرٰی ۝

۵۶۔ ایں زمین وچ پیدا کیتے ایندے وچ اساں
ولا تہا کوں ویسوں تے ولا ڈو جھی دفعہ ایندے وچ
تہا کوں کڈھیں۔

وَلَقَدْ اَرٰیْنٰہُ اٰیٰتِنَا لَوْلَہَا فَکَذَّبَ وَاَبٰی ۝

۵۷۔ اساں فرمون کوں سارے نشان ڈکھائے اوں
جھٹلائے تے انکار کیتے۔

قَالَ اِجْمَعْنَا لِنُخْرِجَکَ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِکَ

۵۸۔ آکھیں اے موسیٰ کیا ساڈو ایں واسطے آئیں

يُؤَسِّى ۵۰

جو توں ساکوں ساڑے ملک کنیں اچھے جادو نال
کڑھ جڑیوں ۔

فَلَمَّا تَبَيَّنَكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
سَوًى ۵۱

۵۹ ۔ سہن اساں وی ضرور تیردو جادو اچھو جیہاں
گھن اوسوں تے توں اچھے تے ساڑے درمیان وعدے دی جا
مقرر کرنہ اساں چھو تے ہمسوں تے نہ توں برابر
دی جا ہوے ۔

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشَرَ النَّاسُ
ضَحًى ۵۲

۶۰ ۔ موسیٰ اکھئے تہاڑے وعدے دا ڈینہہ عید دا
تے کانے ڈینہہ دے کوں کوں کٹھا کیتا ونجے ۔
۶۱ ۔ فرعون ٹر پئے تے اٹھیاں تدبیراں کھیاں
کر کے موسیٰ کنیں آگئے ۔

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ۵۳

۶۲ ۔ انہیں کوں موسیٰ اکھئے ہلاک قیومو اللہ تے کوڑ
نہ گھڑو ناں تاں تہا کوں عذاب پیہہ سٹسی تے جیرھا
تے کوڑ ہدھسی او نا کام تھیندے ۔

قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ وَايَكُمْ لَا تَقْتُلُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
يُسْحِتْكُمْ بِعَدَابٍ وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْوَاتِهِ ۵۴

۶۳ ۔ او ایں معاملے وچ آپت وچ بھڑپین تے
لک کے منصوبے بناؤں پئے گئیں ۔

فَتَنَادَعُوا آمُرْهُمْ بِبَيْنِهِمْ وَأَسْرِوا النَّجْوَىٰ ۵۵

۶۴ ۔ انہیں اکھئے اے جڑو میں جادو گر ن تے چاہن
جو تہا کوں اچھے جادو زور نال تہاڑے ملک کنیں
کڑھن تے تہاڑے جڑاڑے چنگے مذہب کوں تباہ
کر ڈیوں ۔

قَالُوا إِنْ هَٰذِهِ سُلْحُونٌ يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُكُمْ
مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمْ وَيَذْهَبَ بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَّةِ ۵۶

۶۵ ۔ تہاں اٹھیاں تدبیریں سوچ گھنوں تہاں
کٹھے تھی کے او جیرھا آج جڑاڑھا تھی گیا او
کامیاب تھی ویسی ۔

فَاجْبِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اسْتَوِصُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ
الْيَوْمَ مِنَ السُّعْتِ ۵۷

۶۶ ۔ انہیں اکھئے موسیٰ کیا توں سٹیدیں یا اساں
پہلے سٹن والے ہوں ۔

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أُلْقَىٰ ۵۸

۶۷ ۔ حضرت موسیٰ اکھئے تہاں سٹوہوں ویلے
انہیں دیاں ورھیاں تے سوڑے جادو دی وجہ کنیں

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جِئَالَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ ۵۹

ایوں بگدے بہن جیویں در کردے پین -

۶۸۔ حضرت موسیٰ اپنے دل و جگر محسوس کیتے

۶۹۔ اسان آکھئے نہ ڈربے شک توں ڈاڑھا ہوں

۷۰۔ جیرا سوٹا تید بے سچے ہتھ و جح او سٹ

جو انہیں بنائے اونکوں نگل ویسی بے شک انہیں

جادو دی تدبیر بنائی تے جادوگر جتو دی آوے

تے جیویں آوے کامیاب نہیں تھیندا -

۷۱۔ جادوگر سجدے درج ڈھ پئے تے آکھوئے

جو اسان موسیٰ تے ہارون دے خدا تے ایمان

انیندے ہیں -

۷۲۔ فرعون آکھئے میڈے حکم ڈیوٹ کنیں پہلے

تساں من بگدے بے شک اے تہاڈا وڈا

جیئں تہاکوں جادو سکھائے میں تہاڈے ہتھ تے

پیراں خلاف ورزی دی وجہ نال ضرور کیسیاں

تے میں تہاکوں کجھی دے منڈھ نال ضرور پچھاسیاں

ڈیسیاں تے تہاکوں پتہ لگ ویسی جو اسان وچو

کون ڈاڑھا تے باقی رہ وخبج والا عذاب

ڈے سبگدے -

۷۳۔ انہیں آکھئے جو نشان ساڈو آئیں انہیں

دے مقابلے و جح اسان تیکوں کجھ نئے سمجھدے

تے نہ اپنے پیدا کرٹ دالے دے مقابلے و جح توں

جیرا زور لیندیں لاگھن بے شک توں این دنیاوی

زندگی کوں مکا سبگدیں -

۷۴۔ بے شک اسان اپنے رب تے ایمان گھن

آئے ہیں تاں جو او ساڈے گناہ بخشے تے اوں

گناہ کوں وی بخشے جیرا تیں ساکوں جادو کیتے

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى ۝

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ۝

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْفَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا

كَيْدٌ سِحْرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ۝

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ

وَمُوسَى ۝

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ

إِنَّهُ لَكَايِكُمْ الَّذِي عَلَيْكُمْ السَّحَرَةُ

فَلَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَنْجَلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ

وَلَا وَصَلَبَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ

إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْغَى ۝

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ

الَّذِي قَطَرْنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّا تَبَتُّنَا

هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۝

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِنُغْفِرَ لَنَا خِلَافِنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا

عَلَيْهِ مِنَ السَّحَرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْغَى ۝

مجبور کیستے تھے اللہ سئیں ہوں چنگاڑے تے باقی
رہن والاء ۔

۷۵۔ بے شک جیرھا اپنے رب دو مجرم بن کے
اوسے بے شک اوندے کیستے دوزخ اوندے
وچ نہ مرسے نہ جیسی ۔

۷۶۔ تے جیرھا مومن بن کے اوسے تے نیک
عمل کر لیسے انہیں لوکیں واسطے اپنے درجے ہن ۔

۷۷۔ ہمیشہ رہن والے باغن جنیدے وچ نہراں
وہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہن لے
اوند ابدلہ جیرھا پاک رہسی ۔

۷۸۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی ہانی جو توں
اپنے بندس کوں را تو رات گھن و نچ تے سکے ہوئے
سمندر وچ انہیں واسطے رستہ بنا نہ تیکوں پکڑیجی
دا ڈر ہوئے تے نہ سمندر وچ (غرق) پٹن دا ڈر ہوئے
۷۹۔ فرعون اپنے لشکر نال انہیں دا بچا کیتے تے سمندر انہیں
کوں چگی طراں لگا ڈتے ۔

۸۰۔ تے فرعون نے اپنی قوم کوں گمراہ کیا تے سدھا رستہ
نسی ڈسیا ۔

۸۱۔ لے بنی اسرائیل اساں تہاکوں تہا ڈے دشمن
کنیں بچایا ہاتے طور دے سجھ پاسے تہا ڈے نال
وسدہ کیتا ہا ۔ تے اساں تہا ڈے اتے کھیاں تے
پھیرے لہائن

۸۲۔ تہاں کھاؤ جو اساں تہاکوں پاک چیزاں ڈتن
ایندے وچ زیادتی نہ کرو ناں تاں تہا ڈے اتے
میڈی ناراضگی ہسی تے جنیدے اتے میڈی ناراضگی
لہندی او ڈھ پندے تے رل دیندے ۔

إِنَّكَ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا
يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ۝

جِئْتُ عَذْرَاءٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ۝

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنِ اسْرِ بِبَنِيكَ فَاغْرِبْ
لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ نَبِّئَا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا
تَخْشَى ۝

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَبَنُوهُ فَغَشَّيَهُمْ مِنَ اللَّيْلِ
مَا عَشَّيَهُمْ ۝
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ۝

بَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَذَابِكُمْ وَ
وَعَدْنَاكَ مَا جَاءَ الظُّورِ الْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ
الْمَنَ وَالسَّلَوى ۝

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فَبِيدَ فَجَلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۚ وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ
هُوِّنَ ۝

وَاتَّقِ لَعْنَائِ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ﴿۸۶﴾

۸۳۔ تے بے شک میں ہوں بخشن والا ہاں
اوندے کیتے جیرھا توبہ کرے تے منے تے نیک
کم کرے تے دل ہدایت پاوے۔

وَمَا أَجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوسَىٰ ﴿۸۷﴾

۸۴۔ اے موسیٰ توں قوم کوں چھوڑ کے اتنی
جلدی کڈے آگئیں۔

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ
لَتُفْضَىٰ ﴿۸۸﴾

۸۵۔ اوں آکھئے او میڈے پھواندے پن تے
میں تیڈو ات گالہوں جلدی آیاں اے میڈے
رب تاں جو توں خوش تھیویں۔

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿۸۹﴾

۸۶۔ اوں آکھئے بے شک اساں تیڈی قوم کوں تیلے
بعد امتحان وچ پاڑتے تے ہک سامری انہیں
گمراہ کیتے۔

فَرَجَّ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبًا أَن سَقَاةً قَالَ
يَقَوْمُ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبِّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ
مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿۹۰﴾

۸۷۔ موسیٰ اپنی قوم دو کاوڑ تے افسوس وچ
دل آئے تے آکھئے سی لے میڈی قوم کیا تھاڑے
رب تھاڑے نال چنگا وعدہ نہ کیتا ہا کیا تھاڑے
وعدے دے وقت وچ دیر تھی گئی ہائی یا تساں
چاہندے ہاوے جو تھاڑے اتے تھاڑے رب دا
غضب ہوے تے تساں میڈے وعدے دی خلاف
ورزی کیتی ۹۰۔

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَنِيتْنَا
أُزَادَا قَوْمَ زَيْنَةَ الْقَوْمِ فَقَدْ فَتَنَّا فَكَذَّبَكَ الْقَلْبُ
السَّامِرِيُّ ﴿۹۱﴾

۸۸۔ انہیں آکھئے اساں تیڈے وعدے دی خلاف
ورزی اپنی مرضی نال نہیں کیتی اصل گال اے ہے جو
قوم دے گاہنیں دا جیرھا بار ساکوں چوایا گیا ہا اساں
اوکوں سٹ گھتے ایویں سامری دی سٹ گھتے۔

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُهُمْ
وَاللَّهُ مُوسَىٰ هَٰ فَسَىٰ ﴿۹۲﴾

۸۹۔ دل اوں انہیں کیتے ہک گالیا بنائے۔ جنیدے جسم وچ
پاکاں نکلیاں ہن تے انہیں آکھئے اے تھاڑا تے
موسیٰ دا خدائے تے او بھل گئے۔

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُ يُرْجَعُ إِلَيْهِمْ فَوَلَّاهُ وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ

۹۰۔ کیا او بڑہے نہ ہن جو او انہیں دی کہیں گال دا

صَرَآؤَ لَا نَفْعَآ ۝۱۰

۴

جواب نہ ڈیندا ہاتے نہ انہیں کون نقصان پہنچا سگدا ہاتے نہ نفع۔

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هُرُودٌ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ۝۱۱

۹۱۔ ہارون انہیں کون موسیٰ دے آؤں کہیں پہلے اکھ ڈتا ہا جو اے میڈی قوم ایندے نال تہا کون امتحان وچ سنیا گئے بے شک تہا ڈارب رحمن تہاں میڈی پیروی کرو تے میڈا اکھن منو۔

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَافِيَةً حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ۝۱۲

۹۲۔ انہیں اکھئے جو اسان او تیں ایندی عبادت کریں رہ ویسوں جے یں موسیٰ ساڈو ول نہ آوے

قَالَ يَهُرُودُ مَا مَنَّكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ۝۱۳

۹۳۔ آؤں اکھئے اے ہارون کیس تیکوں ہلکيا ہا جیلے تیں انہیں کون گمراہ ڈٹھے۔

أَلَا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ۝۱۴

۹۴۔ جوں توں میڈی پیروی نہ کریں کیا تیں میڈے حکم دی نافرمانی کیتی ۷۔

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۝۱۵
خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَآءِيلَ
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ۝۱۶

۹۵۔ اوں اکھئے میڈی ما دے پتر میڈی ڈاڑھی تے سردے وال نہ پکڑ بے شک میں تے ڈڑاؤں جو توں اے اکھیں جو تیں بنی اسرائیل دے وچ اختلاف پا ڈتے تے میڈی گال دا خیال نوی رکھیا۔

قَالَ مِمَّا خَطَبَكَ يَٰ سَامِرِيُّ ۝۱۷

۹۶۔ موسیٰ اکھئے جو اے سامری تیں کیا کیتے۔

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً
مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّكْتُ لِي نَفْسِي ۝۱۸

۹۷۔ اوں اکھئے میں او شے ڈٹھی ۷ جبریں انہیں نہیں ڈٹھی ول میں نبی دیاں کچھ گاہیں من گدھیاں تے دل انہیں کوں سٹ گھتیا تے میڈے دل ایں گال کوں چٹکا کر کے ڈکھالے ۷۔

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ ۚ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ۝۱۹

۹۸۔ اوں اکھئے توں وچ تے تیبے کیتے حکم لے ہے جو توں زندگی وچ اے اکھ ودا جو میکوں کوئی ہتھ نہ لاؤ تیبے واسطے ہک مقرر وقت جیکوں توں اصلو نہ ٹال سگسیں تے توں ڈیکھ اپنے معبود دو

جنیدی توں عبادت کریندا رہ گئیں اساں انیکوں
ضرور سٹریسوں تے ول اینکوں سمندر وچ سٹ
گھتیسوں۔

۹۹۔ بے شک تہا ڈا خدا اللہ اوندے سوا پیا کوئی معبود
نئیں او ہر شے کول جائدے۔

۱۰۰۔ ایویں اساں تیبڑے اتے پہلے لوکیں دیاں خبراں
بیان کریندے ہں تے اچھے ولو اساں تیکوں قرآن
ڈرتے۔

۱۰۱۔ جیرھا ایں کنیں منہ پھیر گھنسی بے شک او
قیامت دے ڈینہہ وڈا بار چسی۔

۱۰۲۔ اے اوندے وچ ہمیشہ رہن تے قیامت
دے ڈینہہ انہیں کیتے اے اہرہوں ڈکھ ڈیوٹ
والا ہوسی۔

۱۰۳۔ جڈاں دھو تو وچلا ویسی اساں اول ڈینہہ
مجریں کول ایں حالت وچ اٹھیسوں جو انہیں
دیاں اکھیں نیلیاں ہوسن۔

۱۰۴۔ آپت وچ ہولے ہولے گاہیں کر لین لساں صرف
ڈاہ صدیاں رہ گئے۔

۱۰۵۔ اساں ڈا ڈھا جائدے ہں جو او آبدن جلیے
انہیں وچو ساریں کنیں چنگا آدمی اے آکھسی جو
تماں تھوڑا وقت رہ گئے۔

۱۰۶۔ اوتیں کنیں پہاڑیں دے متعلق پچھن توں
آکھ ڈے میڈا رب انہیں کول منڈھو پیٹ کے
سٹ گھتسی۔

۱۰۷۔ تے انہیں کول بربریاں بنا کے چھوڑ ڈیسی۔

۱۰۸۔ نہ توں اوندے وچ ڈنگ ڈیکھسیں نہ اچائی۔

إِنشَاءً إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلُّ
شَيْءٍ عِلْمًا ۝۹۹

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ
وَقَدْ آتَيْنَكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ۝۱۰۰

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۝۱۰۱

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۝۱۰۲

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
زُرْقًا ۝۱۰۳

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۝۱۰۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْ لَهُمْ طَرِيقَةٌ
إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۝۱۰۵

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۝۱۰۶

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۝۱۰۷

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ۝۱۰۸

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ
الْأَصْوَاتُ لِلْخُسْفَىٰ فَلَا تُسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿٩﴾

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَرِجَىٰ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الظَّالِمَاتِ لَهُ مَوْمِنٌ وَلَا يُخَفُّ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١٣﴾

وَكَذَٰلِكَ أُنزِلَتْهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ
الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٤﴾

فَقُلْ اللَّهُ أَمْلِكُ الْحَيَّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ ذِذْنِ
عِلْمًا ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَنُوسٍ وَلَمْ يَجِدْ
لَهُ عِزْمًا ﴿١٦﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
آبٰی ﴿١٧﴾

۱۰۹۔ اوں ڈیوہہ لوک سڈن والے دے چھوٹ
پوسن تے اونڈی تعلیم وچ کوئی ڈنگ نہ ہوسی تے رحمن
خدا دے سامنے انہیں دیاں آوازاں چکیاں تھی ویسن
تے سوائے کھسچھس دے کوئی آواز نہ سنیں۔

۱۱۰۔ اوں ڈیوہہ کہیں دی شفاعت فائدہ نہ ڈیسی سوائے
اونڈے جیکوں رحمن خدا اجازت ڈیڈیسی تے اونڈی گال
تے اورامنی ہوسی۔

۱۱۱۔ جو اونڈے اگورے اونکوں چاندے تے جو اونڈے
پچورے اونکوں دی اونڈے علم کول او گھیرائیں پاسگدے۔

۱۱۲۔ تے زندہ تے قائم رہوں والے خدا کیتے چرے بھگتے
پے ہوسن تے جیوں ظلم کیتا ہوسی او ناکام تھی ویسی۔

۱۱۳۔ تے جیرے نیک کم کریسن تے مومن ہوسن اونڈے
کیں ظلم کنیں ڈرسن تے نہ حق کھوین کنیں۔

۱۱۴۔ تے ایویں اساں قرآن کول عربی وچ ہائے تے
انڈے وچ ہر قسم دیاں ڈراون آیاں گالیں کھول
کے بیان کر ڈتن تاں جو او متقی بنن یا انہیں کول خدا
دے ذکر دانواں طریقہ ڈسے۔

۱۱۵۔ بادشاہ تے سچا اللہ سنیں ہوں اچی شان والا
تے توں جلدی کنیں کم نہ گھن این کنیں پہلے جو قرآن دی
وحی تیبے آتے پوری کر ڈتی ونچے ہا اسے آہدارہ
آے میڈے رب میڈے علم کول ودھا۔

۱۱۶۔ اساں آدم کنیں این کنیں پہلے ہک وعدہ گدھا ہا
تے او بھل گیا تے ساکوں پتہ ہا جو اونڈا انیکوں توڑن
دا ارادہ نہ ہا۔

۱۱۷۔ تے اساں فرشتیں کول اکھیا جو آدم کول سجدہ
کرو ایس دے سوا باقی ساریں سجدہ کیتا۔ اوں

انکار کیتا۔

۱۱۸۔ تے اساں آکھئے اے آدم بے شک اے تیبڑا
تے تیبڑی زال دا دشمن تساں ڈوناہیں کوں جنت وچو
نہ کڈھ ڈیوے ول توں مصیبت وچ پئے وچیں۔

۱۱۹۔ بے شک تیبڑے واسطے اے ہے جو توں ایندے
وچ نا بلوکارہیں تے نہ نیلگا۔

۱۲۰۔ تے بے شک نہ ترسا تے نہ دُھپ وچ سڑیں۔

۱۲۱۔ شیطان اوندے دل وچ اے وسواس پاڑتے
تے آکھیں اے آدم کیا میں تیکوں ہمیشہ رہن
والا ون ڈساں تے ایجھی بادشاہی جیڑی کڈاں نہ سکے۔

۱۲۲۔ انہیں ڈوناہیں اوندے وچو کھا گدھا انہیں دیاں
کمزوریاں انہیں تے ظاہر تھی گیاں تے بہشت دے
پتیریں نال او ڈوناہیں اٹپے آپ کوں ولہیٹل پئے
گین۔ تے آدم اٹپے رب دی نافرمانی کیتی تے سدے
رستے کنیں بٹ گیا۔

۱۲۳۔ ول اوندے رب اونکوں چن گدھا تے اوندے
اتے رحمت کیتی تے ہدایت ڈتی۔

۱۲۴۔ اوں آکھئے تساں سارے اتھو نکل وچو تہاڑے
وچو کچھ نہیں دے دشمنن جے تہاڑو میڈی ہدایت آوے
تے جیڑا میڈی ہدایت دی پیروی کریسی نہ تے
اوگراہ تھیسے تے نہ او ہلاک تھیسے۔

۱۲۵۔ تے جیڑا میڈے ذکر کنیں منہ پھیر گھنسی تے
بے شک اوندے کیتے ڈکھی زندگی تے قیامت دے
ڈینہہ اونکوں اندھا کر کے اٹھیسوں۔

۱۲۶۔ او اے آکھسی اے میڈے رب تیں میکوں
اندھا کیوں اٹھائے میں تے چنگا بھلا ڈیکھ سگداہم۔

فَعَلْنَا يَادُمْرُ إِنَّ هَذَا عَدُوُّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجُكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَنْتَفَيَا ۝۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ۝۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ۝۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَادُمْ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى

شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبُلُ ۝۱۲۱

فَاْكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا

وَلَطَفًا يُخْصِفْنَ عَلَيْهَا مِنْ ذَرِّ الْجَنَّةِ

وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ۝۱۲۲

ثُمَّ اجْتَنَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ۝۱۲۳

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جُنُبًا لَبِئْسَ لِبَئِضِ عَدُوٍّ قَاتَا

يَا تَبَتَّكُم مِّنِّي هُدًى ۚ فَمَنِ اتَّبَعَ هَذَا اَعَى فَلَا

يُضِلُّ وَلَا يَشْفَى ۝۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا

وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ آفَكًا ۝۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۝۱۲۶

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
تُنْفَىٰ ۝۱۸

۱۲۷۔ او آکھسی ایویں ہے تیرے کولہو ساڈیاں آیتاں
آیاں ہن تیں انہیں کول بھلا ڈتا آج اساں ایویں
تیکوں بھلندے ہیں۔

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ۝۱۹

۱۲۸۔ تے اساں ایویں سزا ڈیندے ہیں جیرھا
حد کنیں ودھدے تے جیرھا اپنے رب دی آیات
تے ایمان نہیں انیندا تے آخرت دا عذاب ہوں
سخت تے باقی رہن والا ۱۹۔

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَئْتُونَ فِي صَعِيدِهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
النُّهَىٰ ۝۲۰

۱۲۹۔ کیا انہیں کول ایندے نال ہدایت نہیں ملی
جو اساں انہیں کنیں پہلے ہوں ساری قومیں کول
ہلاک کیتا اے انہیں دے گھریں وچ ٹردے دن
بے شک ایندے وچ عقل آلیں کیتے نشان۔

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزِمَامِ وَاَجَلٍ
مُّسَمًّى ۝۲۱

۱۳۰۔ تے جے تیرے رب ولو ہک لال نہ تھی جوے
ہاتے اوند دقت مقرر نہ تھیا جوے ہاتے اے
عذاب انہیں کول چمٹیا رہ ونجے ہا۔

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ أَنَايِ الْبَلِّ قَسِّحْ
وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ۝۲۲

۱۳۱۔ جیرھا کچھ اے آبدن توں اوندے تے صبر کرتے
اپنے رب دی تعریف نال پاکیزگی بیان کرتے سمجھ
نکلن کنیں پہلے بڈن کنیں دی پہلے تے رات دے
حصیں وچ پاکیزگی بیان کرتے ڈیندے دے حصیں
وچ وی تاں جو توں خوش رہیں۔

وَلَا تَدْنِ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَعَ تَابِهِ ۖ أَزْوَاجًا هُمْ
زُفَرَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ لِيَفْتَنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ
خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۝۲۳

۱۳۲۔ توں اپنے ڈوہیں اکھیں نال اوندو نہ گھور
جنہیں کول اساں دنیا دا سامان ڈتے دنیا دے
سوٹھپ کیتے انہیں وچو انہیں دیاں زالیں ہن تاں
جو اساں آزمائش کروں تے تیرے رب دا رزق
چنگا ۱۳۔ تے باقی رہن والا ۱۳۔

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا تَسْأَلْ
رِزْقًا ۖ نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ۝۲۴

۱۳۳۔ تے اپنے گھروالیں کول نماز دا حکم ڈے تے
خود وی قائم رہ اساں تیں کنیں رزق نئے منگدے

اساں تیکوں رزق ڈیندے ہیں تے چنگا انعام پر پگھاری
والا ۱۰۔

۱۳۴۔ تے او آہن جو آپٹے رب کنیں ساڈو کوئی
نشان کیوں نہیں گھن اندا کیا انہیں دو انجھا نشان نہیں
آیا جیرھا پہلی کتابیں وچ مہان تھیں۔

۱۳۵۔ تے جے اساں انہیں کوں ایں رسول دے
آوٹ کنیں پہلے عذاب نال ہلاک کر ڈیوں ہا تے دل
او آکھن ہا لے ساڈے رب تیں ساڈو رسول کیوں
نہ پٹھیا ہا اساں تیڈی آیات پیروی کروں ہا ایں
کنیں پہلے جو اساں ذیل تے بے عزت تھیو دوں ہا۔

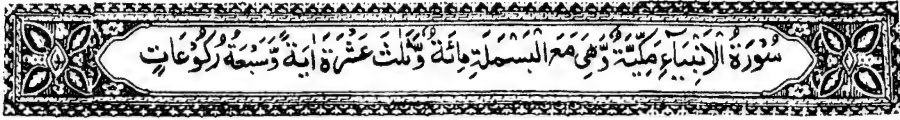
۱۳۶۔ توں آکھ ڈے ہر کوئی انتظا کریندا پئے ول
تساں وی انتظا کر دو تمہا کوں جلدی پتہ لگ دیسی جو
کون سرے رستے آلاء تے کون ہدایت پاوٹ
والا ۱۰۔

وَقَالُوا لَوْلَا يُأْتِنَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ
بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۝

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى ۝

قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَضَلَّ
الضُّلَّاتِ السَّوِيَّ وَمَنِ اهْتَدَى ۝

پچ

سورة انبیاء مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۳ آیات تے ست رکوع ان۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے دیون
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
- ۲۔ لوکین کنیں حساب گھنٹ دا وقت کو لہو آگئے تے
او غفلت وچ منہ پھریندے ویندن۔
- ۳۔ انہیں دے رب ولو کوئی نواں ذکر انہیں دوئیں
اندا سوائے ایندے جو اوکل او سڈن تے کھلدن
تے مذاق کریندن۔
- ۴۔ انہیں دے دل غافلن تے محک تے مشورے کریندن
او جنہیں ظلم کیتے تے آہدن کیا لے تساں جیہاں آدمی
نہیں کیا تساں ایندے جادو وچ پھس دیو تے
تساں بڈہرے پئے ۷۔
- ۵۔ حضور نے فرمائے جو میڈا رب جائدے انہیں کالیں کول
جبرحیاں زمین تے آساں وچ تھیندن۔ تے او بہوں
سنٹن والا تے بہوں جائن والا ۷۔
- ۶۔ جھوٹے آکھئے نیں جو اے پیٹھے سیدھے خواہن
اے آبلو چا بٹائسی تے اے شاعر۔ لے ساڈو اوہیں
نشان گھن آوے جیویں پہلے رسول پیٹھے گین۔
- ۷۔ انہیں کنیں پہلے دی اسان دستیاں تباہ کیتن جنہیں
ایمان آندا ماتے کیا لے من گھسن۔
- ۸۔ اسان تیں کنیں پہلے مردیں کول ہی رسول بنا کے
پیٹھے سے اسان انہیں دوو جی کریندے ہا سے جے
تساں نوہے جائدے تے انہیں کنیں پچھ گھنوں۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ۲
مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنْ رَبِّهِمْ فَحَاجُّواْهُ اِلَّا اسْتَعْوٰهُ
وَهُمْ يَلْعَبُوْنَ ۳
لَا هِيَّةَ قُلُوْبُهُمْ وَاَسْرَوْا النُّجُوْا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
هٰذَا هَدًى اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ فَاتَّبَعُوْا السَّيْئَرَةَ اَنْتُمْ
تُبْصِرُوْنَ ۴
قُلْ رَبِّيْ يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ
السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۵
بَلْ قَالُوْا اَضْعَافُ اَحْلَامٍ بَلْ اِفْتَرٰهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ
فَلْيَاْتِنَا بِآیٰتٍ كَمَا اُرْسِلَ الْاَوَّلُوْنَ ۶
مَا اٰمَنْتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيْةٍ اَهْلَكْنٰهَا
اَفْهُمْ يُؤْمِنُوْنَ ۷
وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِیْ اِلَيْهِمْ فَسَلُّوْا
اَهْلَ الدِّیْنِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ۸

- ۹۔ اسل انہیں دا ایجھا جسم نہ بنایا با جو او کھانا نہ
کھندے تے نہ او ہمیشہ رہن والے ہن۔
- ۱۰۔ اسل جیرھا وعدہ انہیں نال کیتا با او پورا کر ڈتا
تے اسل انہیں کول نجات ڈتی تے اجیکوں اسل
چاہندے ہن نجات ڈیندے ہن تے حد کنیں دوڑن
والیں کول اسل ہلاک کیتے سے۔
- ۱۱۔ اسل تہا ڈو کتاب لہائی جیندے وچ تہا ڈے
کیتے نصیحت کیا تساں عقل نو بے کریندے۔
- ۱۲۔ کتیاں دستیاں بن جیریاں ظلم کریندیاں ہن اسل
انہیں کول اُچار کے رکھ ڈتا تے انہیں دے بعد
اسل بی قوم کول پیدا کیتے۔
- ۱۳۔ تے جیلھے انہیں ساڑے عذاب کول ڈٹھے تے
پچھیں اوں کنیں درکنں بگ بین۔
- ۱۴۔ (اسل آکھئے) درکو نہ تے اپنی آرام والی شیں دو تے
اپنے گھرں دو ولوتاں جو تساں کنیں پکھا وچئے۔
- ۱۵۔ انہیں آکھئے ہائے افسوس بے شک اسل ظالم
ہا سے۔
- ۱۶۔ او ایجا گال او تیں آہدے رہ گئیں جے تیں اسل
انہیں کول کپی ہوئی رڑھ آلی کار کر ڈتے سے جیندی
ساری رونق برباد حق گئی ہائی۔
- ۱۷۔ تے اسل آسمان زمین تے جو اونہیں دے ادھ وچ
محض کھیڑن کیتے پیدائیں کیتا۔
- ۱۸۔ جے اسل اپنے آپ کول دندلاؤں کیتے کئی شے بٹاؤں چاہوں
ہا تے اسل اوں کول اپنے نال بٹاؤں ہا۔ اسل کر سگدے ہا سے۔
- ۱۹۔ اسل سچ کول کوڑ تے سیدے ہن تے او اندل
بھیا کڈھ سیدے او ڈہریں ڈہریں بچ ویندے تے
- وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا
كَانُوا خَالِدِينَ ①
ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ
وَأَهْلَكْنَا السُّفَهَاءَ ②
لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ③
وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ كَانَتْ ظِلْمُهُمْ وَأَنْشَاءُ
بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ④
فَلَمَّا أَحْسَنُوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْتَضُونَ ⑤
لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أَنْزَلْتُمْ فِيهِ وَصَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَنْتَفُونَ ⑥
قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ⑦
فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا
خَالِدِينَ ⑧
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا لِعَيْنِينَ ⑨
لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَا نَتَّخِذَ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
إِنْ كُنَّا فاعِلِينَ ⑩
بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا
هُوَ زَاهِقٌ وَ لَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ⑪

- تھاڑے اتے تھاڑی گاہیں دی وجہ کیں افسوس۔ ۱
- ۲۰۔ جو آسانیں تے زمین وچ سمجھ کجھ اوہیں داہتے جو اوندے کو لہوہن اوندی عبادت کئیں نہ تکبر کریندن تے نہ تمکدن۔
- ۲۱۔ رات ڈہندہ اللہ دی تسبیح کریندن تے کوڑ نیں گھڑندے۔
- ۲۲۔ یا انہیں زمین وچ معبود بنا گدمن تے کیا او پیدا کریندن۔
- ۲۳۔ جے زمین تے آسان وچ اللہ دے سوا پے معبود ہون ہا تے انہیں وچ گیڑ پے دے ہا۔ اللہ سیں ہر جا عرش دارب او پاک جو او آہن۔
- ۲۴۔ جو او کریندے اوں کیں کچھن والا کوئی نیں تے انہیں کئیں کچھا ویسی۔
- ۲۵۔ کیا اوندے سوا انہیں پے معبود بنا گدمن تول آکھ اپنی دلیل گمن آؤ۔ اے قرآن انہیں لوکیں کیتے دی جبرے میڈے نالہن تے میں کئیں پہلے لوکیں کیتے دی بزرگی دا سبب انہیں وچ اکثر لوک سچائی کوں سناںدے نیں ایں واسطے منہ پھیر گھندن۔
- ۲۶۔ اسان تیں کئیں پہلے جبرے رسول پٹھیں انہیں دو لے دئی کریندے ہا سے جو بے شک میں ہی ہک معبود آں تے میڈی عبادت کرو۔
- ۲۷۔ انہیں آکھئے رحمان خدا پتر بنا گدھے او تے پاک تے سچ لے سہے جو او تے عزت والے بندن۔
- ۲۸۔ کہیں گال وچ اوں کئیں ودھدے نیں تے محض ہوندے حکم تے عمل کریندن۔
- ۲۹۔ او چاٹدے جو انہیں دے اگو تے جو انہیں دے پکھو تے او محض ہونڈی سفارش کریندن جندے کیتے
- وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ ۚ وَلَا يَسْتَحْسِبُوْنَ ۙ
- يُسَبِّحُوْنَ اَيْلًا وَ النَّهَارَ لَا يَفْتُرُوْنَ ۝۲۱
- اَمْ اَتَّخَذُ الْاِلٰهَ مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْسِفُوْنَ ۝۲۲
- لَوْ كَانَ فِيْهِمَا اِلٰهٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝۲۳
- لَا يَسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُنْشَئُوْنَ ۝۲۴
- اَمْ اَتَّخَذُ وَاٰمِنَ دُوْنَهُ الْاِلٰهَ ۙ قُلْ هَاتُوْا بُرْهٰنَكُمْ ۙ هٰذَا ذِكْرٌ مِّنْ مَّعٰى وَ ذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِ بَدِ الْكُفْرِ هُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ۝۲۵
- وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحٰى اِلَيْهِ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدُوْنَ ۝۲۶
- وَقَالُوْا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا ۚ سُبْحٰنَهُ ۙ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُوْنَ ۝۲۷
- لَا يَسْبِقُوْنَہٗ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِہٖ يَعْمَلُوْنَ ۝۲۸
- يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْہُمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُوْنَ اِلَّا بِاِذْنِہٖ ۚ وَهُمْ مِنْ خَشِيَّتِہٖ مُّشْفِقُوْنَ ۝۲۹

خدا را مہی ہوئے تے او ہوندے ڈر کنیں کبندے رہ
ویندن۔

۳۰۔ تے جیرھا انہیں وچو آکھے جو میں خدا دے سوا مہبوداں
تے اساں اوکوں دوزخ وچ بیٹھوں تے خالیں کوں
اساں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۳۱۔ کیا کافر نیں ڈہدے جو بے شک آسمان تے زمین
جڑیئے ہوئے ہن تے اساں انہیں کوں الجوانج کیستے
سے تے اساں پانی نال ہر شے کوں جیندہ کیستے کیا او
نیں میندے۔

۳۲۔ تے اساں زمین وچ پہاڑ بنائے تال ہوا و مہبوداں
امب وچ نہ بھیس و نجھن تے اساں زمین وچ پلہ پلہ
راہ بنائے تال ہوا و راہ ڈیکھ سگن۔

۳۳۔ اساں آسمان کوں مضبوط چھت بنائے تے او انہیں
دے نشانیں کنیں منہ پھرنیدن۔

۳۴۔ او ہور میں رات تے ڈیندے سمجھتے چندر کوں
پیدا کیستے تے ہر شے اپنے گھر دے چو دھار پھری پئی ہے۔
۳۵۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی ایجھا انسان نیں بنایا جیکوں
بہوں وڈی عمر ڈتی ہوئے کیا توں مرونجیں تے او ہمیشہ
جیندے رہوں۔

۳۶۔ ہر کہیں موت و امڑا چکھئے تے اساں چنگائی نال دی
تے لگائی نال دی تہا کوں از میسوں تے آخرتساں ساڈو
ولئے۔

۳۷۔ تے جیسے کافر تیکوں بڈن تیبے نال محض مذاق کریندن
کیا ایہو جیرھا تہا بڈے مہبودیاں دیاں برائیاں ڈھیندے
تے او آپ رحمن دے ذکر کوں نہ منٹ والن۔

۳۸۔ انسان وچ سمکھائی رکھی گئی ہے میں تہا کوں ضرور اپنٹے

وَمَنْ يُقْلُ مِنْهُمْ إِلَىٰ اللَّهِ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ
جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿۳۰﴾

أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا
رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ
أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا
فِيهَا وِجَادًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۳۲﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ
آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿۳۳﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۳۴﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ
فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿۳۵﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِنَّا تُرْجَعُونَ ﴿۳۶﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا يَتَخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهْلًا الَّذِي يَذْكُرُ إِلَهُكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُونَ الرَّحْمَنَ
هُمُ كَافِرُونَ ﴿۳۷﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ فَأَوْفَىٰ بِرَبِّكَ إِلَهُنَّ فَلَا

تَتَنَجَّوْنَ ۝۳۹

وَيَقُولُونَ فَبِئْسَ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۴۰

نشان بڑھیاں تاساں جلدی نہ منگو۔

۳۹۔ تے او آبدن جے تاساں پچھے ءے تے لے وعدہ کڈن پورا تھیس۔

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۝۴۱

۴۰۔ جے لے کافر جانڈے ہون ہا جو جلال او اپنے مونہیں تے کنڈیں کنیں بھانہ ہا بگسن تے نہ انہیں دی مدد کیتی ویسی۔

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝۴۲

۴۱۔ تے او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں حیران کر ڈیسی نہ انہیں کوں عذاب بٹاؤن دی طاقت ہوسی تے نہ انہیں کوں دھکی ملسی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَخَافَ بِاللَّيْلِ

۴۲۔ تیں کنیں پہلے دی رسولیں تے مذاق کیتے گبٹن تے جنہیں مذاق کیتے ہوں مذاق انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

سَجَرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۝۴۳

۴۳۔ توں آکھ ڈے تہا کوں رات ڈینہہ رحمن خدا دی پکڑ کنیں کوں بچیندے۔ اصل او اپنے رب دے ذکر کنیں منہ پھرنیدے پین۔

قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ۝۴۴

۴۴۔ یا کیا انہیں دے ایجھے معبودن جیرے ساڈے عذاب کنیں انہیں کوں بچا گھنن۔ او تے اپنی مدد دی دی طاقت نیں رکھیندے تے نہ ساڈے مقابلے وچ انہیں دا کوئی سنگتی ہن سبکدے۔

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِتَّا يُصْحَبُونَ ۝۴۵

۴۵۔ سچ ءے ہے اساں انہیں تے انہیں دے پیو ڈاڈے کوں بہوں سارا سامان ڈتا ہا سے تے انہیں دا زمانہ بہوں لمبا تھی گیا۔ کیا او ڈبدے نیں جو اساں زمین کوں چودھار گھیندے اندے ہیں۔ کیا او ڈاڈھے تھی ولین۔

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ۝۴۶

۴۶۔ توں آکھیں تہا کوں محض دجی دے نال ڈریندا پیلاں تے او بوڑھے سب نہ نیں سڈے جیلے انہیں کوں ڈرایا دینے

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَتَمَعَ الضُّمُّ الدُّعَاءُ إِذَا مَا يُنْذَرُونَ ۝۴۷

۴۷۔ تے جے انہیں کوں تیبڑے رب دے عذاب دا بھڑکا بگے تے او ضرور آکھسن ہائے افسوس اساں بے شک

وَلَكِنْ مَسْتَهْزِئَةٌ مِنْ عَدَائِبِ رَبِّكَ يَقُولُونَ بَلْ نَحْنُ غَالِبُونَ ۝۴۸

عالم ہاے۔

۴۸۔ تے قیامت دے بُزینہ اساں انصاف دیاں ترکاریاں
رکھیسوں تے کہیں تے فراوی علم نہ کیتا ویسی تے جے راہی
دے داٹے دے برابر وی کوئی عمل ہوسی اوکوں گھن
اوسوں تے اساں حساب گھنن وچ کافی ہیں۔

۴۹۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون کوں معجزے بُتن تے
ردشٹی بُتی تے پرہیز گاریں کیے نصیحت بُتی سے۔

۵۰۔ (مثنیٰ اوہن) جیرھے اپنے رب کنیں اوں ویلے دی
بُردن جڈاں اوڈھر ہون تے قیامت کنیں دی بُردے
روہ ویندن۔

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾ تے اے برکت والا ذکر میرھا اساں ہائے کیا لتاں
ایدا انکار کریندے۔

۵۲۔ تے یں کنیں پہلے اساں ابراہیم کوں عقل تے سنبھ
ڈتا ہا تے اساں اوکوں چچی طراں جائدے ہاے۔

۵۳۔ جڈاں اوں اپنے پیوتے اپنی قوم کوں آکھیا جو اے
بت کیا ہن جنہیں دے اگوتساں بیٹھے رہندے۔

۵۴۔ انہیں آکھئے اساں اپنے پیو جڈاں دے کوں انہیں دی
عبادت کریندا ڈٹھے۔

۵۵۔ حضرت ابراہیم آکھئے لتاں تے تہاڈے پیو جڈاں دے
کھلی گمراہی وچ ہن۔

۵۶۔ انہیں آکھئے کیا توں ساڈو سچ گھن آئیں یا ساڈے
نال پٹ مریندا پئیں۔

۵۷۔ اوں آکھئے سچ اے ہے جو تہاڈا رب آسمانیں تے
زمین دارب میں انہیں کوں پیدا کیے تے میں تہاڈے
سامنے ایذا گواہ ہاں۔

۵۸۔ تے اللہ دی قسم میں تہاڈے بتیں دے خلاف ضرور

وَنَضْعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ وَلَا تَظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خُودِلٍ
أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿۵۰﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً
وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَحْسُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّكَاةِ
مُشْفِقُونَ ﴿۵۲﴾

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَلِيمِينَ ﴿۵۲﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي
أَنْتُمْ لَهَا عَاقِبُونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عِبَادِينَ ﴿۵۴﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۵۵﴾

قَالُوا أَجِئْنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتُمْ مِنَ اللَّاعِينَ ﴿۵۶﴾

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
قَطَرَهُنَّ سِوَاَنَا عَلَى ذُلِّكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۵۷﴾

وَقَالُوا لَا كَيْدَ لَنَا أَصَاكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا

- مُذَبِّرِينَ ۝۵۹ جَعَلَهُمْ جُدَادًا إِلَّا كَثِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ ۝۶۰ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۝۶۱
قَالُوا سَعَيْنَا فَمَنْ يَمْلِكُ لَهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ۝۶۲
قَالُوا قَاتِلُوا بِهِ عَلَى آئِينَ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَسْتَهْزِئُونَ ۝۶۳ قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتَانِ يَا بَرِّهِيمُ ۝۶۴
قَالَ بَلْ فَعَلَهُ بَنِيكُمْ هُمْ هَذَا فَتَنَلُوهُمْ إِنْ
كَانُوا يَنْطِقُونَ ۝۶۵ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا لَوْلَا أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ ۝۶۶
ثُمَّ لَبَسُوا عَلَى بَؤْسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءُ
يَنْطِقُونَ ۝۶۷ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ
شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۝۶۸ أَوْ لَكُمْ وَلِمَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ ۝۶۹ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ۝۷۰
قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ ۝۷۱
- ہک تدبیر کر لیاں جبرے دیلے تہاں اتھول ولسو۔
۵۹۔ تے اوں انہیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا سولے وٹے
ہٹ دے تہاں جو او اونڈول آون۔
۶۰۔ انہیں آکھئے جو ساڈے معبودیں نال اے حشر کیں کیتے
بے شک او ظالمیں وچو ہے۔
۶۱۔ انہیں آکھئے اساں ہک جوان کوں جینکوں ابراہیم آہدن
انہیں کوں گالیں کدھیندا سٹئے۔
۶۲۔ انہیں آکھئے اوکوں لوکیں دے ساٹے گھن آڑاں جو
او کوئی فیصلہ کرن۔
۶۳۔ انہیں آکھئے اے ابراہیم کیا ساڈے معبودیں دا اے
حشر تیں کیتے۔
۶۴۔ اوں آکھئے اے کہیں تے کیتے اے وڈا کھڑے انہیں کیں
پچھو ہے او الا سبکدن۔
۶۵۔ ول او اپنے سرداریں دو ولین تے آکھئے نیں بیشک
تہاں ہی ظالم ہوے۔
۶۶۔ ول او بہوں شرمندہ تے لا جواب تھی گئیں تے راکھئے
نیں ایتیکوں پتہ جو اے الہندے نیں۔
۶۷۔ پچھیں حضرت ابراہیم آکھئے کیا تہاں اللہ دے سوا انہیں
دی عبادت کریندے جو جبرے نہ نفع پچھندن تے نہ تہاں کوں
نفعان پچھندن۔
۶۸۔ افسوس تہاڈے اتے اللہ دے سوا بنہیں دی عبادت
کیوں کریندے جو کیا تہاں عقل نال کم نوے گھندے۔
۶۹۔ انہیں آکھئے انیکوں ساڑو تے اپنے معبودیں دی مدد
کرو جے کچھ کرٹے دے تہاں۔
۷۰۔ اساں آکھیا اے بھاتوں ابراہیم تے ٹھڈی تھی وچ
تے اوکوں پچا گھن۔

۷۱۔ تے انہیں گندے سلوک دارادہ کیتے تے اساں انہیں کوں ناکام کر ڈتے۔

۷۲۔ اساں اونکوں تے لوط کوں اوں جاتے پھلے سے جینکوں اساں ساریں جہانیں وچ برکت ڈتی ہائی۔

۷۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یوسف یعقوب ڈتے سے تے اساں ساریں کوں نیک بنائے۔

۷۴۔ تے اساں انہیں کوں امام بنائے تے اوساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے بن تے اساں انہیں دو چچی کا لہیں دی تے نماز پڑھن دی تے زکاۃ ڈیون دی وحی کیتی تے اوساڈی بندگی کریندے بن۔

۷۵۔ تے لوط کوں اساں اوں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا تے اساں اونکوں اوں وسی کنیں پھائے جیڑی گندے کم کریدی ہائی بے شک اوں جہوں گندی تے نافرمان قوم ہائی۔

۷۶۔ اساں اونکوں اپنی رحمت وچ داخل کیتے بے شک اونیکیں وچوہا۔

۷۷۔ تے نوح کوں یاد کرو جیوں ساکوں ایں کنیں پہلے سڈیے تے اساں اوندی دعا سٹی تے اونکوں تے اوندے ڈبر کوں بہوں وڈی تکلیف کنیں پچایا۔

۷۸۔ تے اساں اوندی اوں قوم دے خلاف مدد کیتی جیوں ساڈی نشانیں کوں جھٹلائے تے بے شک او گندی قوم ہائی تے اساں انہیں ساریں کوں غرق کر ڈتا۔

۷۹۔ تے داؤد تے سلیمان کوں وی جڈاں اورٹھ دے مقدمے وچ فیصلہ پئے کریندے بن۔ جڈاں قوم دے عام لوک اوں کوں تباہ کر گئے بن تے اساں انہیں دے فیصلے دے گواہ ہاں۔

وَأَذَاوُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧١﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۚ وَكَوْنًا جَعَلْنَا صُلَيْحِينَ ﴿٧٣﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهَدَىٰ ذَوْنُ بَأْمِرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عِبِيدِينَ ﴿٧٤﴾

وَلُوطًا إِنَّا جَعَلْنَاهُ حَلَكًا وَعَلَّمْنَا نَجْيَهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوِءٍ فَنَسِينَهُ ﴿٧٥﴾

وَادْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٦﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٧﴾

وَنَصْرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوِءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٨﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمَرُ الْقَوْمِ ۚ وَكَانَ لَكُمُ شِهَادٍ ﴿٧٩﴾

فَقَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ۚ وَكُلًّا آتَيْنَاهَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَرَفَعْنَا سَخْرَتَنَا مَعَ دَاوُدَ إِلَى الْجِبَالِ يُسَبِّحُ وَالطُّيُورُ وَكُنَّا مُعَلِّمِينَ ۝

۸۰۔ تے اساں سلیمان کوں اصل گال سمجھا ڈتی ہائی تے
اساں انہیں ساریں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا ہا
تے اساں پہاڑیں کوں داؤد دی خدمت وچ لاڈتا ہا
او خدا دی پاکیزگی بیان کریندے ہن تے کچھ دی تے
اے اساں کر سگدرے ہا سے۔

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُخَصِّنَّكُمْ مِنْ
بَنَاتِكُمْ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۝

۸۱۔ تے اساں اوں کوں تہاڈے کیتے کپڑے بناوٹ سکھا
ڈتا ہا تاں جو او تہا کوں تکلیف کنیں پچھاوے کیا لتاں
شکر کریندے ہا۔

وَلِيُطَهِّرَ الْزَّيْجَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمِينَ ۝

۸۲۔ تے سلیمان دی خدمت کیتے بہوں نکھی ہوا لائی ہا سے
جیرھی اونڈے حکم نال اوں زمین دو چلدی ہائی جیندے وچ
اساں برکت رکھی ہائی تے اساں سمجھ کچھ جانڈے ہیں۔

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يُفَوِّضُ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
عَمَّا دُونُ ذَلِكَ ۚ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ۝

۸۳۔ تے کچھ بہوں باغی لوک اسیجھے دی ہن جیرھے اونڈے
کیتے ٹپیاں مرنیدے ہن۔ تے ایندے علاوہ پے کم دی
کریندے ہن تے اساں انہیں دے نگران ہا سے۔

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ ۖ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝

۸۴۔ تے ایوب جڈاں اوں اپٹے رب کوں سڈیا جو بیشک
میں تکلیف تے ڈکھ وچ ہاں تے توں بہوں رحم کرن
والا ہویں۔

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ فَكُشْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ ۚ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرًا
لِّلْعَبِيدِ ۝

۸۵۔ تے اساں اونڈی دعا کوں قبول کیا تے جیرھا اونکوں
ڈکھ با اوں کوں ہٹا ڈتا تے اونکوں تے اونڈے ڈپر کوں
تے او جو جنیں نہیں کوں اپٹے ولو رحمت ڈتی تے عبادت
کرن والیں کیتے اے لضمیت۔

وَإِسْمَاعِيلَ ۚ وَإِذْ يُرِي سَ وَذَ الْكَفَلِ كُلِّ مِّنَ
الضَّالِّينَ ۝

۸۶۔ تے اسماعیل تے ادریس تے ذوالکفل کوں اے
سارے صبر کرن والے ہن۔

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا ۖ إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

۸۷۔ تے اساں انہیں کوں اپنی رحمت وچ داخل کیا بیشک
اونیک ہن۔

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ

۸۸۔ تے ذوالنون (یونس) جڈاں او کوڑیج کے ٹر گئے تے

عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ۖ فَاسْمِعْنَا لَكَ نَذْرًا ۚ إِنَّكَ كُنتَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۸﴾

اونکوں یقین پا جو اسان اونکوں اصلوگن نہ کریں تے
میںیں وچ ساکوں سبیلے تے آکھیں جو تیرے سوا کوئی
معبود نہیں توں پاک ہویں بے شک میں ظلم کرن والیں
وچو ہاں۔

فَاسْمِعْنَا لَكَ نَذْرًا ۚ وَنَجِّنَهُ مِنَ الْعَذِّ ۚ وَكَذٰلِكَ
نُذِیْهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾
وَذَكَرْنَا لِذُنَادَىٰ رَبِّكَ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے مونجھ کنیں پچایا
تے ایویں اسان مومنین کوں بچیندے ہیں۔
۴۰۔ ذکر کیا کوں دی جڈاں اوں اپنے رب کوں سبیلے
لے میںڈے رب توں میکوں کلبا نہ چھوڑتے توں ساریں
کنیں چوگکا وارث ہوں۔

فَاسْمِعْنَا لَكَ وَهَبْنَا لَكَ يَتِيمًا وَاصْلَحْنَا لَكَ
زَوْجَةً ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ
يَدْعُونَكَ رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خٰشِعِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے اونکوں بچا جڈے
سے تے اوندی زال کوں دی تندرست کر ڈتے سے
بے شک لے سارے لوک پیچھے کیں وچ جلدی کریندے
ہن تے ساکوں پیارنال وی تے ڈرنال دی سبیلے
ہن تے ساڈے ابو عا جزی کریندے ہن۔

وَالَّتِي أَحْصَيْتَ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُّوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جس اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی تے اسان
اوندے اتے اپنا کلام لبایا تے اسان اونکوں تے اوندے
پتر کوں دنیا کیے بک نشان بنائے۔

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُونِ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ بے شک اے تہاڈی امت بک امت تے ہیں
تہاڈا رب ہاں تہاں میںڈی عبادت کرو۔

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ إِلَهِنَا
رُجُوعٌ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے انہیں اپنے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے ونڈ
گدھا لے سارے ساڈو ولسن۔

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
كُفْرَانَ لِسَعِيدٍ ۖ وَإِنَّا لَهُ كَلِيمُونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے جیرھانیک کم کریں تے مومن ہوں اوندی
کوشش دی ناقدری نہ کیتی دلیں تے بے شک اسان
علیں کوں مکھیندے پئے ہیں۔

وَحَرَّمْ عَلَىٰ قَرِينِهِ ۖ أَهْلَكَهَا ۖ إِنَّهُمْ لَا
يَرْجِعُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے اسان جیرھی وستی کوں تباہ کیے حرام جے او
اتھاں ولا ول آون۔

۹۷۔ تے جڈاں یا بوج تے ما بوج کھول ڈتے ولین تے
او ہر اچی تے جھکی جا تو پ کے پھیل ولین۔

۹۸۔ تے سچا وعدہ کو لہو آویسی تے کافریں دیاں اکھیں حیرانی
دی وجر کنیں پٹیاں رہ ولین تے آکھن ہائے افسوس
اساں تے این کنیں غافل ہا سے تے سچ لے ہے جو اسال
ظالم ہا سے۔

۹۹۔ اساں تے اللہ دے سوا جیندی عبادت کریندے و
سب دوزخ دا بل ہن اساں سارے ایندے وچ پھرو۔

۱۰۰۔ جے او معبود ہون ہا تے لے دوزخ وچ نہ پھین ہا
لے سارے اوندے وچ پئے رہن۔

۱۰۱۔ تے اوندے وچ چکیاں ملین تے او اوندے وچ
کئی گال نہ سنن۔

۱۰۲۔ بے شک جنہیں کیے این کنیں پہلے اساں چبکے سلوک دا
وعدہ کر چکے ہیں او این دوزخ کنیں پریں رکھے ولین۔

۱۰۳۔ او اوندی کوئی نہ سنن تے جویں انہیں دے دل کر لین
اوین ہمیشہ رہن۔

۱۰۴۔ وڈی تول وڈی پریشانی دی انہیں کول مونجہ نہ کر لیں
تے فرشتے انہیں کول بسن تے آکھن اے او ڈینہہ جیندا

تہا ڈے نال وعدہ کیا گیا ہا

۱۰۵۔ جڈاں اساں آسان کول الیوس ولہیوس جویں بنڈیاں
کھائی کول ولہیٹ گھنڈین جویں اساں پہلے پسدا
کیے الیوس ولا پیدا کر لیسوں۔ لے ساڈا وعدہ ویشک
اساں کرن والے ہیں۔

۱۰۶۔ تے اساں زبور وچ نصیحتیں دے بعد اے کھہ ڈتے
جو بے شک این زمین دے اوہے وارث تھیں جیرھے
میدے نیک بندے ہوسن۔

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ
جَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿۹۷﴾

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَكَادَ هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُؤْيِلْنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۹۸﴾

إِن كُنتُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبَ جَهَنَّمَ
أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿۹۹﴾

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ إِلَهًا مَا وَرَدُوهُمْ وَكُلٌّ فِيهَا
خُلْدُونَ ﴿۱۰۰﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ
عَنْهَا مُبَعَدُونَ ﴿۱۰۲﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ
أَنفُسُهُمْ خُلْدُونَ ﴿۱۰۳﴾

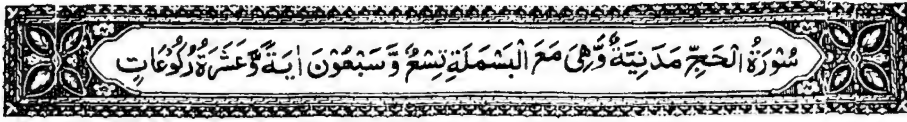
لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَرَقُ الْأَكْبَرُ وَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۱۰۴﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿۱۰۵﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ
أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۶﴾

نہ

- ۱۰۷۔ اِنَّ فِيْ هٰذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عٰبِدِيْنَ ۝۱۰۷
وَمَاۤ اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝۱۰۸
قُلْ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاِلٰهِ اَنْتَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۝۱۰۹
فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ۝۱۱۰
فَاِنْ تَوَلَّوْاْ فَقُلْ اَدْنٰكُمْ عَلٰۤى سَوَآءٍ وَّاِنْ اَدْرٰى
اَقْرَبُۢكُمْ اَمْ يَبْعِدُۢكُمْ مَّا تُوعَدُوْنَ ۝۱۱۱
اِنَّهٗ يَعْزِمُ الْجَهَنَّمَ مِّنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمَ مَا تَكْتُمُوْنَ ۝۱۱۲
وَاِنْ اَدْرٰى لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ اِلٰى
حِيْنٍ ۝۱۱۳
قُلْ رَبِّ اَحْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعٰنُ
عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ۝۱۱۴
- ۱۰۷۔ بے شک ایندے وچ عبادت والی قوم کیسے کہیںہاں۔
۱۰۸۔ تے اساں تیکوں دنیا کیسے رحمت بنا کے بیٹھے۔
۱۰۹۔ توں آکھ جو میڈے اتے محض اے وحی تھیندی ۶
جو تہاڈا خدا کہہ کیا تاں اے گال منیسو۔
۱۱۰۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جو میں تاں ساریں کوں
ہکا گال کر دیتی ۶ تے میگوں پتہ نہیں جو جیرہا تہاڈے نال
وعدہ کیا گئے او کوہو ۶ یا بریں ہے۔
۱۱۱۔ بے شک اونٹا ہر گال کوں وی جانڈے تے جیڑھی تاں
لکیندے ۶ اونکوں وی جانڈے۔
۱۱۲۔ تے میں نہیں جانڈا جو او تہاڈے کیسے آزمائش یا بک
وقت تیں فائدہ ۶۔
۱۱۳۔ اوں آکھے اے میڈے رب حق نال فیصلہ کرتے
۶ ساڈا رب رحمان تے کافرو تہاڈی گالیں تے اوں کہیں
ہی مدد معنی ویندی ۶۔

سورت حج مدنی ۷۷ تے بسم النّال ایندیاں ۷۹ آیات تے ۱۰ رکوع ان۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ②
- يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَهَٰؤُلَاءِ سُرُودٌ ③
- وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ④
- كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ⑤
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّفْثَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّكُمْ وَنَقِظُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُوَكُمْ أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَقَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً
۱. شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگے دلوں ولاتے ول ول رحم کرن والا۔
۲. اے لوکو! اپنے رب کیں ڈرو بے شک قیامت دا نزلہ بہوں وڈی شے ہے۔
۳. جڈاں تساں ڈیکھو ہر کھیر پلاوڈ والی تربیت جیکوں کھیر پلیدی پئی ہوسی او بھل ویسی تے ہر حمل والی تربیت حمل سٹ ڈیسی تے توں لوکین کولں و پھلدا ہویا ڈیکھیں تے او و پھلے ہوئے کا ۷ نہ ہوسن تے بے شک اللہ دا عذاب وڈا سخت۔
۴. تے لوکین وچو کجھا نیجھے ہن جیرے اللہ دے متعلق بغیر علم دے بحث کریندن تے ہر مردود شیطان دے پچھو ٹرون۔
۵. اوندے متعلق فیصلہ ۷ جو بے شک جیرھا انہیں نال سنگت لیسی تے بے شک او اوکوں گمراہ کر ڈیسی تے اوکوں دوزخ دے عذاب دو گھن ویسی۔
۶. اے لوکو جو تساں ول اٹھن وچ شک وچ ہوے تے اساں بے شک تہا کولں پہلے مٹی کیں پیدا کیا با پھیں نطفے کیں ول چوٹن والی شے کیں تے پورے لوتھرے کیں تے ادھورے لوتھرے کیں تاں جو اساں تہا بڑے اتے ظاہر کر ڈیوں تے رحیں وچ کہ مدت تیں جے تیں اساں چاہندے ہیں رکھیندے ہیں تے دل اساں تہا کولں بال دی شکل وچ کدھیندے ہیں دل تساں جولان تھیندے ۷ تے

فَإِذَا أُنْزِلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَبْتَنَتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ⑤

تہاڑے وچ کچھ مرویدن تے کچھ پدھے پیچھے تھی ویدن
تاں جو علم دے باوجود انہیں کوں کچھ پتہ نیئں بگلا۔ تے توں
زمین کوں اچڑیا ہویا ڈہدیں تے جیلاں اساں اوندے اُتے
پانی لہندے ہیں تے او جو سب وچ آویندی ہ تے دھن
پئے ویندی ہ تے ہر قسم دیاں سونٹھیاں رڑھیں چھاوٹ
پئے ویندی ہ۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَىٰ وَ
أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑥

۷۔ اے ات گاہوں جو بے شک اللہ سچا ہ تے بے شک
او موئیں کوں جیندا کریندے تے بے شک او ہر شے
تے قادر۔

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا ۚ وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ⑦

۸۔ تے بے شک قیامت آوٹ والی ہ اوندے وچ کوئی
شک نیئں تے بے شک اللہ سیئں انہیں کوں اٹھلیسی جیرے
قبریں وچ بن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا
هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ⑧

۹۔ تے کچھ لوک بن جیرے بغیر علم اللہ دے متعلق بحث
کریندن تے (انہیں کئیں نہ) ہدایت تے نہ روشن کتاب۔

ثُمَّ أَنَّىٰ يُعْطِيهِ يَصِلُ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ
الْخُرْدِ ⑨

۱۰۔ اپنے مونڈھے پھریندے تاں جو اللہ دے رستے کئیں
گمراہ کرے اوندے کیسے دنیا وچ دی ذلت تے قیامت
دے ڈینہ دی اساں اوکوں ساڑن والا عذاب پچیسوں۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَكَ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَبِيدِ ⑩

۱۱۔ اے ات گاہوں ہ جو تیلے سے ہتھیں پہلے پیٹھے تے
بے شک اللہ سیئں بندیں تے ظلم کرٹ والا نیئں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ لَّا طَمَآنٌ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ
أَنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ ۚ نَحْشُرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ
ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑪

۱۲۔ تے کچھ لوک اللہ دی عبادت بے دلی نال کریندن تے
جے انہیں کوں بھلائی ملے تے خوشی تھی ویدن تے سہے
انہیں کوں تکلیف پہنچے تے مذہبی سیدھ وچ پھر ویدن
تے اے دنیا وچ تے آخرت وچ گھٹا ہ تے اے کھلا
گھٹا ہ۔

يَذْعَرُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا
يَنْفَعُهُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ⑫

۱۳۔ او اللہ دے سوا اوکوں سب بے ہرھا اوں کوں
نہ نفع تے نہ نقصان پہنچا سگدے سبھ توں دُڑی گمراہی ہ۔

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرَّهُ أَقْرَبُ مِنْ تَفْعِلَهُ لَيْسَ
الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ③

إِنَّ اللَّهَ يَدْعِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
مَا يُرِيدُ ④

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ⑤

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ
مَنْ يُرِيدُ ⑥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقِينَ وَ
النَّاصِرِينَ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑦

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالْدَّابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ⑧

يَا أَيُّهَا

۱۳۔ او انکوں سے کہیں جو خدا کے لئے کئے گئے
زیادہ کو کہو یہ ہیں گندہ آقا تے بہوں گندہ سنگتی ۹۔
۱۵۔ بے شک اللہ سب سے مومنین کوں تے نیک کم کرٹ
والیں کوں باغیں وچ داخل کرلیسی جنہیں وچ نہراں
وہندین تے بے شک اللہ جو چاہندے کریندے۔

۱۶۔ جیہا لائق رکھیندے جو اللہ سب سے دینا تے
آخرت وچ ہرگز نہ کرلیسی تے او آسمان تیں کہک ورمی
گھن ونچے تے دل کپ سٹے دل ڈیکھے جو کیا اوندی تدبیر
جیہی او انکوں کا وڑ لویندی پئی ۱۰۔ او انکوں ہٹا بگدی ۱۱۔
۱۷۔ تے اسال ایویں ایکنوں کھلے کھلے نشان بنا کے لہٹے
تے بے شک اللہ سب سے جینوں چاہندے سدھارا
ڈکھیندے۔

۱۸۔ بے شک جیہے ایمان گھن آئن تے یہودی تے صابی
تے عیسائی تے مجوسی بن گھن تے مشرک بے شک اللہ سب
انہیں دے درمیان قیامت دے ڈیہہ فیصلہ کرلیسی بیشک
اللہ سب سے ہر شے تے مگران۔

۱۹۔ کیا توں ڈہلائیں جو بے شک جو زمین وچ تے آسمان
وچ تے سمجھ تے چندر تے تارے تے پہاڑ تے درخت
تے ڈنگر تے بہوں سارے لوک اللہ سب سے دی فرمانبرداری
کریندے پین تے بہوں سارے اچھے بن جنہیں دے
کیتے عذاب دا فیصلہ تھی چکے تے جینوں اللہ ذلیل
کرے اوند کوئی عزت ڈیون والا نیں۔ بے شک اللہ
جو چاہندے کریندے۔

۲۰۔ ڈو بھڑا کے ٹوٹن جیہے اپنے رب دے معاملے
وچ بھڑے پین تے جیہے کافر انہیں کیتے بھادے
کپڑے بنائے گئیں تے انہیں دے سیریں تے بہوں تے

هَذِهِ خَصَصْنَا فِي رِبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّنْ تَأْدِيبٍ مِّنْ فَوْقِ
رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ⑨

پانی ٹسیا ویسی۔

۲۱۔ جیرھا انہیں دے ڈھیں وچ او دی تے چڑھ دی مہل ویسی۔

يَصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ۝

۲۲۔ تے انہیں کیتے بھٹورے ہوسن لوہے دے۔

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ۝

۲۳۔ جڈاں وی او باہر نکلتا دا ارادہ کر لیں غم کنیں بچن کیتے دلا اوندے وچ دلائے ولین تے اکھسی لے ساٹن والا عذاب بھوگو۔

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝

۲۴۔ بے شک مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں کوں باغیں وچ اللہ داخل کر لسی جنہیں وچ نہراں و بندیاں پیال ہوسن اوندے وچ انہیں کوں سونے دے کنگن پلائے ولین تے موتی تے اوندے وچ کپڑے ریشم دے ہوسن۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجَلِّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۝

۲۵۔ تے چگیں گاہیں دو انہیں دی راہنائی کیتی ویسی تے تعریف لے راہ دکھائے ولین۔

وَهُدُوا إِلَى الْمَنَافِيقِ ۝ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ۝

۲۶۔ بے شک جیرھے کافرن تے اللہ دے راہ تے مسجد حرام کنیں جینکوں اسان سارے لوکیں کیتے بٹلے رکیندن جیہی برابر اتھاں رہن والیں کیتے تے جنگل دے رہن والیں کیتے تے جیرھا ظلم نال اوندے وچ بونگ پیدا کریندے اسان اوکوں دکھ والا عذاب ڈیسوں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً إِنْعَافًا فِيهِ الْبَنَاءِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادٍ يُظْلَمِ نَذْرَهُ مِنْ عَذَابِ الْبَاقِ ۝

۲۷۔ تے جڈاں اسان ابراہیم کوں بیت اللہ دے نال رہن دا موقع بوتا ہاسے تے اکھیا ہاسے جو توں میڈا شریک بنادیں تے میڈے گھر کوں طواف کرن والیں کیتے تے کھڑکے عبادت کرن والیں تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک کر۔

وَلَاذِبُوا إِلَىٰ بُرْهَنِهِمْ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تَشْرِكُ فِي شَيْئًا وَظَهَرَ بَيْنِي لِلظَّالِمِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالْوُكُجِ السُّجُودِ ۝

۲۸۔ تے لوکیں کوں حج کیتے سب لوک تیڈو ٹردے تے تھکیں ہوئیں سواریں تے ہر ادن راہ تو ادن جیرھا بریں

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَيْنِي ۝

ہوسی تے کھڑے پئے ولین۔

۲۹۔ تاں جو او ڈیکھن اپنے منافعے تے اللہ دے ناں دا ذکر کرن مقرر ڈیئیں وچ ایں واسطے جو اوں انہیں کول ڈیگر دھور بٹن۔ تاں انہیں داس کھاو تے جکھے تے فقیر کول وی کھاو۔

۳۰۔ ول او اپنے گند دھون تے نڈراں پوریاں کرن تے ایں پرانے گھر دا طواف کرن۔

۳۱۔ گال لے ہے جو جیرھا اللہ دی عزت والی جہیں دی عزت کریندے تے اوندے رب دے نزدیک لے اوندے کیتے چگا ۴ تے تہا ڈے کیتے ڈیگر حلال کیتے گئیں سوائے انہیں دے جیرھے تہا کول ڈے گئیں تے تاں بتیں دی پلیتی کیں بچو تے کوٹریں گاہیں کنیں وی بچو۔

۳۲۔ تے اللہ دی توحید کول منوتے شرک کنیں بچو تے جیرھا شرک کر لیسے تے او ایویں ہے جیویں آسمان کنیں ڈھائے پئے تے کھی اونکول جھپ چیندن یا اونکول ہوا اڈار کے پریں دی جا تے سٹ آوے۔

۳۳۔ لے ایویں ہے تے جیرھا اللہ دی نشانیں دی عزت کریندے تے لے دلہاں تقویٰ ۵۔

۳۴۔ مقررہ وقت تیں ایندے وچ تہا ڈے کیتے فائدہ ۶ تے ول اوندے ولن دی جا او پرانا گھر۔

۳۵۔ تے ہر قوم کیتے اسان قربانی دا طریقہ مقرر کیتے تاں جو او اوندے اتے اللہ داناں گھن ات گاہوں جو اوں انہیں کول ڈیگر بٹن تے تہا ڈا کھو معبود تاں اوندی فرمانبرداری کرو تے عاجزی کرن والیں کول خوشخبری ڈے ۷۔

۳۶۔ جہیں دے اگوا اللہ دا ذکر کیتا وچے تے انہیں دے دل

لَيَسْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ ﴿۲۹﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدْوَهُمْ وَلِيَبْطَلُوا بِأَبْنَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۰﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَتَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْتَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿۳۱﴾

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا حَرَّمَ السَّمَاءُ فَتَخَفَطَ الطَّيْرُ أَوتَاهُوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحَابٍ ﴿۳۲﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَىٰ الْقُلُوبِ ﴿۳۳﴾

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۴﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿۳۵﴾

الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ

عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيبِي الصَّلَاةِ وَمِنَ الرَّزَقِ
يُنْفِقُونَ ﴿۳۷﴾

کعب ویندن تے جیرھا بڑکھ آوے اوندے اتے صبر
کریندن تے نماز پٹھاکے پڑھدن تے جو اسال بڑتے
اوندے وچو خرچ کریندن۔

وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۚ فَإِذَا
وَجِبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ ۚ وَ
الْمَعْتَزَ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے قربانی دے اٹھ وی اسال تہا بڑے کیتے اللہ
سے عزت والے نشان بنائے تے انہیں وچ تہا بڑے کیتے
چوگانے ۷ تے انہیں کول قطاریں وچ کھڑا کے انہیں تے
اللہ داناں گھنوتے جبرائیل او پاسیں دے بھر دے
یہوں تے انہیں دا گوشت کھاؤ تے چپ چپا تے غریبیں
کول تے فقیروں کول دی کھاؤ تے ایویں اسال انہیں

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَبْتَالُهُ
التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۚ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۹﴾

کول خدمت وچ لائے سے تاں جو لتاں شکر کرو
۳۸۔ انہیں قربانیں داماس تے خون اصلو اللہ تیں نیں
بچدا تے اللہ سیں کول تہا بڑا تقویٰ پہنچدے ایویں
اللہ سیں انہیں کول تہا بڑی خدمت وچ لائے تاں جو
لتاں سدھا راہ بڑ کھاؤ تے اللہ سیں دی وڈائی بیان
کرتے نیں کرن والیں کول خوشخبری دے۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ بے شک اللہ سیں مومنین واپچاؤ کریندا رہی
۴۰۔ بے شک اللہ سیں کہیں دی خیانت کرن والے تے
منکر کول پسند نہیں کریندا۔

أَذِنَ لِلَّذِينَ يَقْتُلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ جیرھے لوکیں نال جنگ کیتی دیندی ۷ انہیں
کول مقابلے دی اجازت ایں واسطے جو انہیں تے ظلم
کیا گئے تے بے شک اللہ انہیں دی مدد تے قادر۔

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ ۚ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَّهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبُيُوعٌ وَصَلَوَاتٌ وَ
مَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۚ وَلَيَنْصُرَنَّ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ جیرھے گھریں کہیں ناحق کڈھے گئیں محض ایں
واسطے جو انہیں آکھے جو ساڈا رب اللہ تے جے
اللہ سیں لوکیں کول ہک بے کہیں پریں نہ کریندا تے
گر جے تے یہودی دیاں عبادت گاہواں تے میتاں
جنہیں وچ اللہ دا بہوں ناں یاد کیا دیندے تباہ کر

بڑیاں و بچن ہا تے جیرھا اونڈی مدد کر لسی اللہ سیس
ضرور اونڈی مدد کر لسی بے شک اللہ سیس طاقتور
تے غالب۔

۴۲۔ جے اساں انہیں کول زمین وچ طاقت بڑیوں
تے لے نماز پڑھن تے زکوٰۃ بولین تے نیکی دا کم
بولین تے برائی کیں کرکین تے ساریں کہیں دا انجام
اللہ دور۔

۴۳۔ تے جے او تیکوں جھٹلیندن تے ایں کیں پہلے نوح
دی تے عاد تے ثمود دی قوم دی جھٹلایا ہا۔

۴۴۔ تے ابراہیم تے لوط دی قوم۔

۴۵۔ تے مدین والیں وی جھٹلائے تے موسیٰ کول
دی جھٹلایا گئے میں کافریں کول وستی بڑی تے
دل میں انہیں کول پکڑ گدھے تے میڈا پکڑن کینھا
۴۶۔ کشیاں و ستیاں ہن جنہیں کول اساں تباہ کر ڈتے
جو او ظلم کریندیاں پیاں ہن تے او ہٹل اپنے چھتیں
تے بڑھیاں پین تے کھوہ اڑیے پین تے اچیاں
ماڑیاں تباہ تھی گئیں۔

۴۷۔ کیا او زمین وچ نیس ٹریسے جو انہیں دے دل
سمجھن والے تھی و بچن بایا کن سنن والے تھی و بچن تے
بے شک اکھیں اندھیاں نیس تھیندیاں تے اصل دل
اندھے تھیندن جیرھے سنیں دین۔

۴۸۔ او تیں کیں جلدی عذاب ممکن تے اللہ اپنے
وعدے دی اصل خلاف درزی نیس کریندا تے یحک
کہ بڑیہہ جیرھا تساں گنبدے عیسیٰ رب دے
نزدیک ہزار سال دے برابر۔

۴۹۔ تے کئی و ستیاں ہن جنہیں کور اساں مہلت بڑی

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنْهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ
الْمُنْكَرِ ۚ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿۴۲﴾

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَإِذَا وَتُودُّوهُ

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿۴۳﴾

وَاصْحَابَ مَدْيَنَ ۚ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ
ثَمَرًا ۚ أَخَذْتُهُمْ ۖ كَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۴۴﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۖ فَهِيَ
خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا ۚ وَبَنُو مَعْصَلَةَ وَفَصْرٍ
مَشِينٍ ﴿۴۵﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ فَإِنَّهَا لَا
تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي
الصُّدُورِ ﴿۴۶﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ
وَإِنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿۴۷﴾

وَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

أَخَذَتْهَا ۖ وَإِلَى الصِّبْرِ ۝

تے او عالم ہن دل میں انہیں کوں پکڑیئے تے ساریں
میڈرووٹے۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كَلَمٌ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝

۵۰۔ توں آکھ لے لوکو میں معن تہا بڑو کھلا کھلا بڑاون ڈالا
ہاں۔

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَ
رِزْقٌ كَرِيمٌ ۝

۵۱۔ تے جیرے لوک ایمان گھن آئن تے نیک کم کریندن انہیں
کیتے بخشش تے عزت والا رزق۔

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ۝

۵۲۔ تے جیرے ساجے نشانیں دے بارے وچ ساکوں
ہراون دی کوکشتش کریندن او دوزخی ہن۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَنَبَّأَ الْفَقْرُ الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَتَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ۝

۵۳۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی نبی تے رسول نہیں پھٹیا
سوائے ایندے جو جیرے ویلے اوں نبی کوئی خواہش کیتی
تے شیطان نے اوندی خواہش وچ رکاوٹ پاتی۔ شیطان
دی ہر رکاوٹ کوں اللہ سیس بٹا ڈتے دل اللہ سیس اپنے
نشان مضبوط کریندے تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے
بہوں سیانما۔

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝

۵۴۔ تاں جو او شیطان دی رکاوٹیں کوں انہیں لوکیں کیتے
فتنہ بنا دے جنہیں دے دلیں وچ بیماری تے دل سخت
ہن تے بے شک ظالم ڈاڈھی دشمنی وچ پین۔

وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُ الْعِلْمُ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

۵۵۔ تے تاں جو او لوک جنہیں کوں علم ڈتا گئے او چاٹن
گھن جو بے شک او سچ تیرے رب ولوتے اوندے
اتے ایمان گھن آون تے دل انہیں دے دل اوندے آگوجھک
ونجن تے بے شک اللہ سیس منن والیں کوں سدھے راہ
دو ہدایت ڈیون والا۔

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ
عَقِيمٍ ۝

۵۶۔ تے کافر ہمیشہ اس شک وچ رہن جے تیں ابھن
گھت انہیں تے تباہی نہ آونجے یا ہر شے ختم کر ڈیون دے
ڈینہر دا عذاب آونجے۔

أَلَمْ تَكُ يَوْمَ مَدْيَنَ إِلَهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا

۵۷۔ اوں ڈینہر بادشاہت صرف اللہ دی ہوسی او

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۵۸﴾

انہیں دے درمیان فیصلہ کر لیں تے مومن نیک کم کرن والے
نعتیں والی بہشت وچ رہن۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَلَنُكَرِهَنَّ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵۹﴾

۵۸۔ تے کافر تے ساڈی آیات کوں جھٹلاوٹن والے کیتے
ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرُ
الزَّرَاقِينِ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ تے جنہیں اللہ دے رستے وچ ہجرت کیتی تے ماریے
گین یا مر گین اللہ سیس انہیں کوں بہوں چکا انعام
ڈیسی تے بے شک اللہ سیس ساریں کین چکا رزق ڈیوٹن

والا

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ
بِحَلِيمِهِ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ انہیں کوں ضرور انجی جاتے داخل کر لیں جبر صی اولپند
کر لیں تے بے شک اللہ بہوں جائز والا تے ٹھڈھا۔

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
عَلَيْهِ لَنُصْرَتُهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اے ایویں ہے جبر ما اتنی سزا ڈیوے جتنی اونکوں
تکلیف ڈی گئی ول اوندے خلاف بغاوت تھی ونجے اللہ

ضرور اوندی مدد کر لیں بے شک اللہ سیس بہوں عاف
کرن والا تے بخشن والا۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ اے ات گما لہوں جو اللہ سیس رات کوں ڈینہہ وچ
تے ڈینہہ کوں رات وچ پلیندے تے بے شک اللہ سیس
سنن والا تے ڈیکھن والا۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ

۶۳۔ اے ات گما لہوں جو بے شک اللہ حق تے جھیکوں او
اللہ دے سوا سب دین او کوٹرتے بے شک اللہ سیس

وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۴﴾

اچاتے وڈا۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَخْضِبُ
الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ کیا تیں نئیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سیس بھروکین مینہ
دیندے تے زمین سادی تھی ویندی بے شک اللہ سیس
بہوں مہربان تے واقعی با خبر۔

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۶۶﴾

۶۵۔ جو کجھ آسماں تے زمین وچ سب انداز بے شک
اللہ سیس بے نیاز تے توفیق دے قابل۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَالْفَلَكَ

۶۶۔ کیا توں ڈیکھنئیں بے شک اللہ سیس تہاڈے کیتے کم وچ لا

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ وَيُنْسِكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ
عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَخَبِيرٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٦﴾

ٹہٹے جو کھڑین پرج بڑیاں ہوندے مکمل سمندر وچ چلین
تے آسمان کوں روکی کھڑے تال جوا زمین تے ڈھک پڑے
سوائے اوندے حکم دے بے شک اللہ سیئ لوکیں نال بہوں
مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۶۶

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٧﴾

۶۷۔ تے اوہو جس تہاکوں زندہ کیے ول تہاکوں مرلیں ول
تہاکوں زندہ کرلیں بے شک انسان ناشکر ۶۷

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّهُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا تَبْغِ عَنْكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى
مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٨﴾

۶۸۔ ہر قوم کیے اسماں قربانی دا طریقہ بٹائے او اپنے طریقے نال
قربانی کرین تے او تہا بے نال ایں مسالے وچ نہ بھڑن
توں اپنے رب دو سڈ بے شک توں سدھے راہ تے
ہوں ۶۸

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

۶۹۔ تے جے او تہا بے نال بحث کرن تے توں اکھ جوتساں
کریندے اللہ بہوں چاندے ۶۹

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٧٠﴾

۷۰۔ اللہ سیئ تہا بے درمیان قیامت دے ڈینہ فیصلہ کرلیں
جیندے وچ تساں اختلاف کریندے ۷۰

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧١﴾

۷۱۔ کیا توں چاندائیں جبے شک اللہ سیئ چاندے جو آسمان
تے زمین وچ بے شک اے کتاب وچ موجود تے بیشک
اے اللہ کیے سوکھا ۷۱

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَ
مَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧٢﴾

۷۲۔ تے او اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیندے
کیے اللہ سیئ دلیل نہیں لہاں تے انہیں کوں ایندا کوئی
علم تے ظالمیں ادا دی کا نہیں ۷۲

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ آيْتُنَا بِبَيِّنَاتٍ نَعْرِفْ فِي وُجُوهِِ
الَّذِينَ كَفَرُوا الشُّكْرُ يَكْادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ
يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ تُبَيِّنُونَ فَنَنْصِرُ
ذِكْرُ الْتَارِ وَعَدَ هَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَسَّ
الْمُصِيرُ ﴿٧٣﴾

۷۳۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلی آیتاں پڑھیاں
ویندن تے کافریں دے منڈ ڈہیں او وٹج ویندن۔ اے
تھی سبکدے جیرھے آیتاں سنیدے پین انہیں تے او
حکم کر ڈیوں توں اکھ ڈے جو کیا میں تہاکوں ایں کنیں
وسی زیادہ بری خبر ڈیوں اے بھا جیندا اللہ سیئ کافریں
نال وعدہ کیا ہونے تے اے بہوں برا لکاڈ ۷۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ صُربَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا
وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ ۚ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا
لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٣٩﴾

۴۴۔ اے لوگو! ہر گال بڑی دیندی ہے اور کون غور نال
سٹو بے شک تاساں جیکوں اللہ دے سوا سب دے
اوسارے کٹے رل کے دی ہک مکھی اعلو پیدا نیں کر
سگدے تے جے مکھی انہیں کنیں کئی شے کس گئے
اوں کنیں ولا نیں کھن سگدے۔ منگن والا وی تے
جیہ کنیں منگیا ویندے او وی کمزور۔

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَعَزِيزٌ ﴿٤٥﴾

۴۵۔ انہیں اللہ سیس دی جیوس حق با قدر نیں کیتی
بے شک اللہ سیس بہوں طاقت والا تے غالب۔

اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٤٦﴾

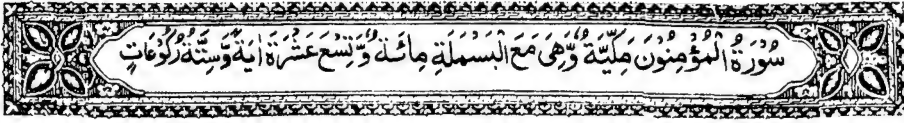
۴۶۔ اللہ فرشتیں وچرو وی تے انسانیں وچر رسول چنڈا
رہی۔ بے شک اللہ بہوں سنن والا تے بہوں دیکھن
والا۔

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿٤٧﴾

۴۷۔ جو انہیں دے سامنے ہے تے جو انہیں دے پچھڑے او
سبھ جانڈے تے سارے معاملے اوہیں دو وٹن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ ۚ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۚ هُوَ اجْتَبَاكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۚ مِلَّةَ
أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ ۚ مِنْ
قَبْلُ ۚ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٩﴾

۴۸۔ اے مومن! رکوع کرو تے سجدہ کرو اپنے رب دی
عبادت کرو تے چنگے کم کرو تال جو تال کامیاب تھیو۔
۴۹۔ تے اللہ دے راہ وچ پوری پوری کوشش کرو اوں
تہا کوں چن گدے تے دین وچ تہا ڈے کیتے کوئی تنگی نیں
بٹائی۔ تہا ڈے پیر ابراہیم دا مذہب اوں تہا ڈا ناں مسلمان
رکھے ایں کنیں پہلے دی تے ہن دی تاں جو رسول تہا ڈو گوہ
ہوے تے تاساں باقی دنیا تے گواہ ہوو۔ تاساں نماز پڑھو تے
زکوٰۃ ڈیو تے اللہ تال چوڑے رہو او تہا ڈا مولا تے آنا
تے او بہوں چنگا آتا تے کھجا چنگا امدادی۔

سورة مومنون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۹ آیات تے ۶ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ مومن کامیاب تھی گئیں۔
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ②
- ۳۔ جیسے نمازیں و حج عاجزی کریندن۔
الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خِشْعُونَ ③
- ۴۔ تے جیسے بے ہودہ گاہیں کیں منہ پھر گھندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ④
- ۵۔ تے جیسے زکوٰۃ ڈیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ⑤
- ۶۔ تے جیسے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ⑥
- ۷۔ سوائے اپنی زلیں دے یا جنہیں تے انہیں دے سچے ہمت
إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ⑦
- ۸۔ تے جیرھا ایندے سوا بی گال دی خواہش کرے او
فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ⑧
- ۹۔ تے جیسے اپنی امانتیں تے اپنی وعیدیں دا خیال رکھیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ⑨
- ۱۰۔ تے جیسے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ⑩
- ۱۱۔ لے او وارثن۔
أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ⑪
- ۱۲۔ جیسے بہشت دے وارث تھیں تے اوندے وچ
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ⑫
- ۱۳۔ تے اسان انسان کوں سنی مٹی دے ست کیں پیدا
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ⑬
- ۱۴۔ ول اونکوں اسان لطفہ بٹائے تے ارام نال رہن آلی
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ⑭
- ۱۵۔ ول لطفے کوں چپڑن والا بٹائے تے ول او چپڑن
ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا

الْعِظْمَ لِحِمَّاهُ ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَرَّكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٥﴾

ول اوں پڑی تے ماس چڑھائے سے ول اوں کوں بی شکل
وچ گھن آئے ہیں تے بابرکت او ذات جبرمی ساریں
کنیں چگی بناوٹ والی ۱۵۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَكَيْتُونَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ ول تساں ایندے بعد مر سو۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُنْعَبُونَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ ول تہا کوں قیامت دے ڈیئہ اٹھایا ویسی۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا قَوْمَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ ۖ وَكُنَّا عَنِ الْخَلْقِ
غَفِيلِينَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ تے اساں تہا بڑے اتے ست راہ بناؤں تے اساں
مفلوک کنیں غافل نے رہندے۔

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ
وَأَنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَدَرُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ تے اساں آسمان کنیں ہک اندازے نال پانی بہائے
ول اوں کوں زمین وچ کھڑائے سے تے اساں اوں کوں
گھن وچوٹ تے دی قادر ہیں۔

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تَحْتِهَا نَاجِيَاتٌ
فُؤَادِكُمْ كَثِيرَةٌ ۖ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ ول اوں دے نال اساں تہا بڑے واسطے باغ بناؤں
کھیں دے تے انگوڑیں دے انہیں وچ تہا بڑے کیتے بہوں
سارے میوے تے تساں انہیں وچ کھندے ۲۰۔

وَشَجَرَةٍ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالدِّهْنِ
وَصَيْغٍ وَلَاكِينَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تے ہک درخت جبرحا طور سینا کنیں نکلدے جیدے
وچو تیل نکلدے تے کھاوٹ والیں کیتے بوڑے۔

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ ۖ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تے بے شک تہا بڑے کیتے ڈیگہیں وچ سبق اساں
تہا کوں انہیں دے ڈیگہیں وچو پلیندے ہیں تے انہیں
وچو تہا بڑے کیتے بہوں سارے نفعے ہن تے انہیں کوں
کھندے دی ہورے۔

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے انہیں تے پڑیں تیں تہا کوں سوار کیتا دیندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يٰقَوْمِ اغْبُوا
إِلَّا مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دے وچ پٹھیا ہا سے تے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو اوں دے علاوہ
تہا بڑا بیا کوئی معبود کاہنیں کیا تساں تقویٰ اختیار نورے
کریں دے۔

فَقَالَ الْمَلِكُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ ۖ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ

۲۵۔ اوندی قوم دے کافر سردار ہیں تے وڈیریں آکھئے اے تساں
آلی کار بندہ ۱۸۔ اے چاہندے جو تساں کنیں وڈاڑن وچے تے

جے اللہ چاہندا تے فرشتے لیندا اسان پہلے اپنئے پیوڑا دیں
کئیں لے گال نیں سٹی۔

۲۶۔ اے آدمی! جیرھا پاگل تھی گئے تساں کجھ مدت تیں
ایکول ڈیکھو (ایندا کیا تھیندے)

۲۷۔ اوں اکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر اے میوں
جھلیندن۔

۲۸۔ اسان اونو وحی کیتی جو توں ساڈی اکھیں دے سامنے
تے ساڈی وحی نال بیڑی بٹاتے جیرھے ویلھے ساڈا حکم
اوسے تے نیں آونچے ہر شے وچو ڈوڈو جوڑے
تے اپنا پٹر نال گھن کے ٹر پڑ سولٹے اوندے جیندے
کیتے ساڈا پہلا حکم تھی چکئے تے ظالیں دے متعلق میڈے
نال کوئی گال نہ کر او تے پڑسن۔

۲۹۔ جیلھے توں تے تیڈے نال آے بیڑی تے بہرہ وچو
توں اکھ سبھ حال اللہ دیاں بن جس ساکوں ظالم قوم کئیں
بچائے۔

۳۰۔ تے توں اکھ اے میڈے رب توں میوں برکت
آلی جاتے ہاتے توں چنگا بھاوٹ والا ہوں۔

۳۱۔ بے شک ایندے وچ بہوں سارے نشان تے
اسان امتحان گھن دے ہیں۔

۳۲۔ دل اسان انہیں دے بعد کئی قوماں پیدا کئیں۔

۳۳۔ تے انہیں وچ دی ناہیں وچو رسول پٹھیں جو
تساں اللہ دی عبادت کرو اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود
نیں کیا تساں بچدے نوٹھے۔

۳۴۔ اوندی قوم دے کافر و بیڑیں تے جیرھے آخرت دی
ملاقات دے دی منکر بن اکھئے تے اسان انہیں کوں یں
دنیا وچ مالدار بنایا یا لے تساں جیہاں بندہ اوکھدے

مَلِكَةً ۚ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۝

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جَنَّةٌ فَنَرَبَّاهُ حَتَّىٰ جَبَّ ۝

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَدَّبُونِ ۝

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا
فَإِذَا جَاءَ أَهْرَبْنَا وَقَارَ ۖ فَانْشُرْ ۚ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ
كُلِّ نَفْسٍ مِّنْ نَّاسٍ ۖ وَاهْلِكِ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۚ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُمْ
مُعْرِفُونَ ۝

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغُورِ الظَّالِمِينَ ۝

وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَبْتَالِينَ ۝

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ۝
فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم
مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِيقَاعِ
الْآخِرَةِ ۖ وَاتَّرفَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ مَا هَٰؤُلَاءِ إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ ۖ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا

تَشْرَبُونَ ﴿۳۵﴾

جیرمی شے تساں کھندے ۶ اوہو پیندے جو تساں پیندے ۶۔

وَلَيْنَ اطْعَمْتُمْ بِشَرٍّ مِنْكُمْ اِنْكُمْ اِذَا لَحِمْزُونَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے جے تساں اپنے جہیں بندے دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں گھاٹا پاوٹن والیں وچو تھی ویسہ ۳۶۔ کیا لے تہا بے نال وعدہ کریندے جو تساں جڈاں مرو لیو تے مٹی بن ویسہ تے پڈیاں تے تساں ولا کڈھیے ویسہ۔

اَيَعِدْكُمْ اَنْكُمْ اِذَا امْتُمْ وَكُنْتُمْ تَرْكَا وَعِظَامًا اَنْكُمْ مَخْرَجُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ جیرمی کال دا وعدہ کیا دیندے ایسوں عقل نیں میندی

هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اے محض ساڈی دنیاوی زندگی ۶ اسان مروے ہیں تے اسان جیندے ہیں اسان ولا اٹھلے کا ۶ ناں ویسوں ۳۹۔ اے ہک آدمی ۶ جیرھا اللہ تے کوڑ گڑی کھڑے تے اسان ایندی گالیں کوں لے میندے۔

اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اوں آکھے اے میڈے رب میڈی مدد کر جو انہیں جھٹلائے۔

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ اِفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اوں آکھے اے لوک کجھ عرصے دے بعد شرمندہ تھی ویسں۔

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصِخَّرَ لَكُمْ دُيُوتٌ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ انہیں کوں اوں عذاب پکڑیے جیندی خبر ڈتی گئی ہائی تے اسان انہیں کوں لکھیں آلی کار بناڈتے تے ظالم قوم کیسے لعنت۔

فَاَخَذَ نَهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُثَاثًا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ دل انہیں دے بعد اسان بیاں قوماں پیدا کیتن۔

ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَرِينَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ کوئی دی امت اپنے وقت کیں نہ اگر تھیدی ۶ تے نہ پچھو رہ بگدی ۶۔

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَتَاخَرُونَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ دل اسان ساندھو لاند رسول پٹھے جڈیں کہیں امت دو اوڈا رسول آئے انہیں اوکوں جھٹلائے اسان کجھ لوک کوں کجھ دے بعد ہلاک کریندے گئے ہیں تے اسان انہیں کوں قصے بناڈتے تے نہ منڈ والی قوم تے لعنت۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا اَلَمْ يَأْتِ اُمَّةٌ رَّسُولَهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثًا ﴿۴۵﴾

- ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٢٥﴾
فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ بِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا
عِبَدُونَ ﴿٢٦﴾
كَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٢٧﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢٨﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى
رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٢٩﴾
يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٣٠﴾
وَأِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٣١﴾
فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حَبِيبٌ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾
فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ جِيئَ ﴿٣٣﴾
أَيُّحْسَبُونَ أَنَّا نَدْعُهُمْ بِهِ مِنْ قَالٍ وَبَيْنَ ۚ ﴿٣٤﴾
سُاعٍ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٣٥﴾
إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٣٦﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٣٨﴾
- ۴۶۔ ول اسل موسیٰ تے اوندے بھرا بارون کوں اپنے
نشان تے کھلی کھلی دلیل نال پیٹھے۔
۴۷۔ فرعون تے اوندے سردارین دو تے انہیں تکبر کیتے تے
اے اپنے آپ کوں بہوں دڑا سمجھدے ہن۔
۴۸۔ انہیں آکھئے کیا اسان دے اپنے جیہیں بندیں کوں
من گھنوں تے انہیں دی قوم ساڈی باہمی۔
۴۹۔ انہیں دُنیاں کوں جھٹلا جے تے تے تباہ تھیون والیں
وچو بٹ گئے۔
۵۰۔ تے اسل موسیٰ کوں کتاب ڈتی متاں او ہدایت پاوون۔
۵۱۔ تے اسل ابن مریم تے اوندی ما کوں نشان بنا ئے
تے انہیں کوں ہک اچی جاتے پناہ ڈتی جیرھی سکون
آلی تے چشنے والی بائی۔
۵۲۔ اے رسولو! تساں پاک چیزاں کھاؤ تے چبکے کم کرو
بے شک میں جڈا دھا جائداں جو تساں کریدے ہ۔
۵۳۔ تے بے شک تہاڈی اے جماعت بکا جماعت تے
میں تہاڈا رب ہاں تساں میں کیں دُرو۔
۵۴۔ انہیں خدا دے حکم کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دنگدے
تے ہر گولہ اپنی اپنی جاتے خوش۔
۵۵۔ تو انہیں کوں ہک مدت میں غفلت وچ چھوڑ دے۔
۵۶۔ کیا او خیال کریندن جو اسل جیرمی انہیں دی مال تے
پتیریں نال امداد کریندے پئے ہیں۔
۵۷۔ تے انہیں کوں نیکیں وچ ودھیندے پئے ہیں۔ اصل او
سمجھیندے نہیں۔
۵۸۔ بے شک اولوک جیرھے اپنے رب کیں کہند۔
۵۹۔ تے جیرھے اپنے رب دی آیات کوں منین۔
۶۰۔ تے جیرھے اپنے رب دا کیں کوں شریک نیں بنیدے

- وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿١٧﴾
- ۱۷۔ تے جو انہیں کون ملے او لوکس کون بڈیند تے انہیں دے دل ات بگا لہوں بڈردن جو انہیں اپنے رب دوولٹے۔
- أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿١٨﴾
- ۱۸۔ ایسے لوک نیکیں وچ جلدی کرن والن تے اونکیں وچ بک بڈو بھ کئیں و دھن والن۔
- وَلَا يُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا لَكُتَبٌ يَنْظِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾
- ۱۹۔ تے اسان کہیں جان کون اوندی طاقت کئیں زیادہ تکلیف لے بڈیندے تے ساڈے کئیں ہک کتاب پیرھی سچ الینی » تے انہیں تے علم نہ کیا ولسی۔
- بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿٢٠﴾
- ۲۰۔ اصل انہیں دے دل ایں کئیں غفلت وچن تے انہیں دے کم ایندے سوا بے ہن جیرھے اوکریندن۔
- حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْزُونَ ﴿٢١﴾
- ۲۱۔ چڈاں اسان انہیں دے امیریں کون عذاب نال پکڑوں تے او ہوں ویلھے دھاڑ پٹاڑ شروع کرڈیندن۔
- لَا تَجْعَلُوا الْيَوْمَ لَكُمْ مَتًّا لَا تَتَصَدَّقُونَ ﴿٢٢﴾
- ۲۲۔ آج نہ پٹر بے شک ساڈے ولو تہاکوں کوئی امداد نہ ملی۔
- قَدْ كَانَتْ آيَتِي تُنْذِرُكُمْ فَلَوْلَمَا كُنْتُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٢٣﴾
- ۲۳۔ میڈیاں آیاں تہاکوں پڑھ کے ٹسایاں دیندیاں ہن تے ٹساں کھڑیں دے بھر پھر ویندے ہا دے۔
- مُتَكَبِّرِينَ ۖ بِهِ سِيرُوا فَمَنْ يُهْجِرْهُ فَلَهُ يَوْمَ يَكْفُوفٌ ﴿٢٤﴾
- ۲۴۔ تکبر کریندے ہا دے تے اوندے متعلق بے ہود بگا لہیں کریندے ہا دے۔
- أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾
- ۲۵۔ کیا انہیں ایں گال تے غور نہیں کیا یا انہیں دو ادا (صو) آئے جیرھا انہیں دے پیو بڈاڑے کون نہ ملیا ہا۔
- أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٢٦﴾
- ۲۶۔ یا اپنے رسول کون انہیں سچا نیٹس ایں واسطے اندرا انکار کریندے پین۔
- أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمُ بِالْحَقِّ وَآلَتْهُمُ لِلْحَقِّ لَكْرَهُونَ ﴿٢٧﴾
- ۲۷۔ کیا او کہن جو لے پاگل اصل اوتے انہیں دو سچ گھن کے آئے تے انہیں وچو اکثر حق کون چنگا نہیں چاڈے تے بے سچ انہیں دی خواہشیں دے پچھو ٹردا تے
- وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ۝

ونجے ہا۔ اصل اسان انہیں دونہیت گھن کے آئے ہیں
او اپنی نصیحت کنیں من پھریندن۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الْزَّكَّاتِ ۝

۷۳۔ کیا توں انہیں کنیں چٹی منگدیں تے تیرے رب دی
بُت چبگی ۝ تے اچنگا رزق ڈیوٹ والا ۶۔

وَأَتَاكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝
وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصَّوْءِ
لَنُكَفِّرَنَّ ۝

۷۴۔ تے بے شک توں انہیں کوں سدھے راہ دوسٹینیں
۷۵۔ تے بے شک جیسے آخرت کوں نہیں منیدے
او سدھے رستے کنیں ہٹن والین۔

وَلَنَرْضَاهُمْ وَكُفِّنَّا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَّجَّوْا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝

۷۶۔ تے جے اسان انہیں تے رحم کروں تے جیرا انہیں
کوں بکھ پنچا پئے ہٹا ڈیوں تے او اپنی من زوری وچ
ودھ ولسن۔

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُم بِالْعِدَابِ فَمَا اسْتَكَارُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَعُونَ ۝

۷۷۔ تے اسان انہیں کوں عذاب نال پکڑیا (ول دی) اور
اپنے رب دے اگے جھکے تے نہ عاجزی کیتی۔

كَذَّٰبًا إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْسَوْنَ ۝

۷۸۔ تے جیلھے اسان انہیں تے بہوں سخت عذاب
دا درکھولیا تے او ہوں ویلھے مایوس تے موبکھے مٹی
گئے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

۷۹۔ او ہو ۶ جس تہا بڑے کیتے کن اکھیں تے دل بٹان۔
بہوں گھٹ جیرا تاساں شکر کریندے ۶۔

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝

۸۰۔ او ہو ۶ جس تہا کوں زمین وچ کھنڈائے تے تاساں
ہوندو کھٹے کیتے ولسو۔

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالْ
النَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۸۱۔ او ہو ۶ جیرا جیندا کریندے تے مریندے تے رات
تے ڈینہ دا اگے پچھو آوٹن ہوندے مکم نال کیا تاساں عقل
نال کم نومے گھندے۔

بَلْ قَالُوا امْثَلْ مَا قَالِ الْأَوَّلُونَ ۝

۸۲۔ اصل انہیں او باگال کیتی ۶ جیرا ہی پہلے لوک کریندے
ہن۔

قَالُوا ۖ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ۖ إِنَّا
لَنَبْعُوْنَ ۝

۸۳۔ اہن کیا اسان جیلھے مرو لیسوں تے مٹی تے بٹیاں
تھی ولسیوں ولا اٹھائے ولسیوں۔

۸۳۔ اے وعدہ ساڑے نال تے ساڑے پیوڑاؤں نال پہلے وی کیا گیا اے پہلے لوکیں دیاں کہا نیائن۔

۸۵۔ توں آکھ ڈوسو زمین تے جو اندرے وچ کیندے کیتے ہے جے تساں جائدے۔

۸۶۔ او اکھسن اللہ دے کیتے کیا تساں نصیحت نو ہے پکڑیندے۔

۸۷۔ توں آکھ ڈوسو ست آسمانیں تے عرش عظیم دا رب کون

۸۸۔ او اکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ کیا تساں اللہ کنیں نو ہے ڈردے۔

۸۹۔ توں آکھ ہر فتنے دی بادشاہی کیندے ہتھ وچ او پناہ ڈیندے او دے خلاف پناہ کوئی نہیں ڈیندا ہے تساں جائدے۔

۹۰۔ او اکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ تساں کتے جادو کیتے دیندے۔

۹۱۔ اساں انہیں دو حق گھن کے آئے ہیں تے او اندے انکار کرٹ والین۔

۹۲۔ اللہ سیئیں کوئی پتر نہیں بنایا تے او دے نال پیا معبود وی کوئی نہیں ناں تاں ہر معبود اپنی پیدا کیتی شے کوں انج گھن ونچے ہا تے کھ نہیں معبودیں تے جڑھا ئی کر ڈیون ہا اللہ پاک اوں کنیں جو لے آہن۔

۹۳۔ او غیب تے حاضر کوں جائدے تے جیکوں او شریک بیٹین انہیں کنیں اپا۔

۹۴۔ توں آکھ اے میٹے رب جے توں میکوں ڈکھا ڈیویں جیڑھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔

۹۵۔ اے میٹے رب توں میکوں عالم قوم وچوڑا دیاویں

۹۶۔ تے بے شک اساں طاقت رکھیندے ہیں جو اساں

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

قُلْ لَيْسَ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ۝

بَلْ آتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ ۝

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ۝

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ ۝

- تیکوں ڈکھالوں چیرھا انہیں نال اساں وعدہ کیتے۔
 ۹۷۔ توں گندیں گاہیں کوں چبگائی نال پیریں کر
 اساں بہوں جاڈرے میں جو او آہدن۔
 ۹۸۔ تے توں اکھ لے میڈے رب میں شیطان دی شرارتیں
 کنیں تیبڑی آم شام منگداں۔
 ۹۹۔ تے لے میڈے رب میں آم شام منگداں جو لے
 میڈے سائے آون۔
 ۱۰۰۔ تے جیرے ولیمے انہیں دجو کہیں ہک کوں موت اولی
 تے او اکھسی میکوں ولا پٹھ۔
 ۱۰۱۔ تاں جو میں اتھاں نیک کم کراں جیرمی جاہ کوں چوڑا یاں
 لے اصول تھیں بے شک لے ہک گال لے جیرمی
 او کریندا پٹے تے انہیں دے پچھو پردہ قیامت دے
 ڈینہہ تیں۔
 ۱۰۲۔ تے جہاں دھوتوں دجایا ولسی تے اول ڈینہہ انہیں وچ
 کوئی سقاوت نہ ہوسی تے نہ اوہک ڈوبھے دا حال پچھسن۔
 ۱۰۳۔ تے جیندے وزن باری ہوسن اوہے لوک کامیاب
 تھی ولسن۔
 ۱۰۴۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن اوہے لوک بن جنہیں
 اپنے آپ کوں گھاٹے وچ پیٹے دوزخ وچ ہمیشہ رہن
 ۱۰۵۔ بھا انہیں دے من ساڑ ڈیسی تے او اوندے
 وچ کالے دھوں تھی ولسن۔
 ۱۰۶۔ کیا تہاڈے اتے میڈیاں آیتاں نہ پڑھیاں ویندیاں
 بن تے تہاں اوندنا انکار کریندے ہاوسے۔
 ۱۰۷۔ انہیں اکھ لے ساڈے رب ساڈی بد بختی ساڈے
 اتے غالب آگئی ہائی تے اساں گمراہ قوم ہاوسے۔
 ۱۰۸۔ لے ساڈے رب ساکوں اتھوں کڈھ جے اساں
- إِذْ قَعَّ بِاللَّيْلِ هِيَ أَحْسَنُ السَّنَةِ رَحْنُ أَعْلَمَ بِنَا
 يَصْفُونَ ۹۷
 وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ۹۸
 وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ۹۹
 حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ۱۰۰
 لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
 هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ
 يُبْعَثُونَ ۱۰۱
 فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ۱۰۲
 فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۱۰۳
 وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ۱۰۴
 تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ۱۰۵
 أَلَمْ تَكُنْ أَلَيْسَىٰ تُشَلَّىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا
 تُكَلِّبُونَ ۱۰۶
 قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
 ضَالِّينَ ۱۰۷
 رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا

ظَلُمُونَ ﴿۱۰﴾

قَالَ احْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿۱۱﴾

۱۰۔ اولاویں کروں تے بے شک اساں عالم رہسوں۔
۱۱۔ او آکھسی پریں دوزخ وچ وچو میڈے نال گال نہ کرو۔

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۱۔ بے شک میڈے بندیں وچو ہک ٹولہ آہل ہا اے
ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں ساکوں بخش
ڈے ساڈے اتے رحم کرتون بہوں چنگا رحم کرن والا ہیں
۱۲۔ اساں انہیں نل مذاق کریندے ہا دے لے تیں
جو انہیں تہاکوں میڈی یاد بھلا جٹی تے اساں انہیں نال
کھلے ہا دے۔

فَاتَّخَذَ تَوَهُّمُهُمْ سَخِرَتًا حَتَّىٰ آنَسُوهُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ
مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿۱۳﴾

۱۲۔ بے شک میں اچ انہیں کوں انہیں دے صبر دا بدلہ
ڈریاں بے شک اوہے کامیاب تھیون والین۔
۱۳۔ او آکھسی اساں زمین وچ کئی سال رہ گئے ہوں
۱۴۔ او آکھسن اساں ہک ڈینہہ یا اندا کچھ ہر رہ گئے ہیں
گٹن والیں کیں کچھ گھن۔

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا ۖ إِنَّهُمْ الْفَاقِرُونَ ﴿۱۴﴾

قُلْ كَمْ لَكُمْ لَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا لَيْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَتَنِلِ الْعَاذِينَ ﴿۱۶﴾

قُلْ إِنْ لَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَتَاكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۵۔ او آکھسی جو اساں تھوڑا وقت رہ گئے ہوں جے اساں
چاندے ہوں۔

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تَرْجِعُونَ ﴿۱۸﴾

۱۶۔ کیا اساں لے خیال کریندے ہا دے جو میں تہاکوں
بے کار پیدا کیتے تے بے شک اساں میڈون والا ٹیڈی

فَتَخَلَّىٰ اللَّهُ إِلَيْكَ الْخُبَىٰ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ ﴿۱۹﴾

۱۷۔ اللہ سیں اچی شان والا ہا دشاہ تے حق اوندے
سوا کوئی ہیا معبود نہیں او عزت آسے عرش دار رب

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ ۖ
فَاتِّمِمْنَا حِسَابَهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۸۔ تے جبرہا اللہ دے سوا کہیں بے کوں معبود نہیں اوندی
اوں کیں کوئی دلیل کا نہیں تے بیشک اونداساں محض
اوندے رب کیں ہے تے بے شک کافر کامیاب نہیں تھیندے۔

وَقُلْ رَبِّ اعْفُوْا وَارْحَمُوا ۖ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۲۱﴾

۱۹۔ تے توں آکھ لے میڈے رب توں بخش تے توں
رحم کرتے توں بہوں چنگا رحم کرن والا ہوں۔

سُورَةُ التَّوْحِيدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَتَبَعَهُ رُكُوعَاتٌ

سورة نور مدنی ہوتے بسم الثنال ایندیاں ۶۵ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۱۔ شروع کریناں اللہ سے ناں نال جیرھا بن مگلے ڈیوٹ
والا تے ول ول رحم کرن والا
- ۲۔ سُوْرَةُ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ
۲۔ لے سورت اساں انیکوں لہائے تے اساں فرض
کیتے ایندے اتے عمل تے اساں ایندے وچ کھلیاں
کھلیاں آیات لہائن تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۳۔ الرَّايَةُ وَالْزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ
۳۔ زنا کرن والی تربیت تے جوان ڈوناہیں وچ ہر ہک
کوں سو کوڑے مارو تے جے تساں اللہ تے آخرت
وے ڈینہ تے ایمان ایندے ء تے اللہ دے دین
وچ تساں انہیں ڈوناہیں نال نرمی نہ کرو تے انہیں ڈوناہیں
دی سزا مومنین دی ہک جماعت ڈیکھے۔
- ۴۔ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُومٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
۴۔ زنا کرن والا مرد محض زنا کرن والی تربیت نال صحبت
کریندے یا مشرک کرن والی نال تے زنا کرن والی
تربیت نال محض زنا کرن والا مرد یا مشرک صحبت کریندن
تے مومنین تے لے گال حرام کیتی گئی۔
- ۵۔ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَدْبَعَةٍ شَهَادَةٍ فَاجْلِدُوهُمْ ثَلَاثِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
۵۔ تے جیرھے لوک پاک تربیتیں تے الزام لیندن تے
ول اوچار گواہ نیں ایندے تے انہیں کوں اسی
کوڑے مارو تے انہیں دی گواہی کڈاہیں دی قبول نہ
کرو تے ایسے لوک نافرمان۔
- ۶۔ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
۶۔ سوائے ایندے جیرھے لوک ایندے بعد توبہ
کرن تے اصلاح کرن تے بے شک اللہ بہوں بخشش
والا تے مہربان۔
- ۷۔ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادَةٌ
۷۔ تے جیرھے لوک اپنی زالیں تے الزام لیندن تے اوندے

اپنے سوا گواہ کوئی نہیں ہوندے تے ول انہیں وچ ہر آدمی چار دفعہ اللہ دی قسم کھا دے جو او بے شک سپاہ۔
۸۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو بے شک اوندے اتے اللہ دی لعنت ہوئے جے او کوڑا ہوئے۔

۹۔ تے اوں ترمیم دی سزا ختم کر ڈتی دیسی جے او چار دفعہ اللہ دی قسم کھا دے جو او کوڑا ہوئے۔
۱۰۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو اللہ دی لعنت میڈے اُتے ہوئے جے او مرد سپاہ۔

۱۱۔ تے جے اللہ دا فضل تے اوندی رحمت تہا بڑے اتے نہ ہندی تے بے شک اللہ توبہ قبول کرٹ والا تے سیانا ہوئے۔
۱۲۔ بے شک جنہیں تہمت لائی او تساں وچر ہک ٹولہ ہا تساں ایکول اپنے کیتے برا نہ سمجھ اصل او تہا بڑے کیتے چنگائی ہوئے ہر شخص انہیں وچر جیں جو گناہ کیتے اوں کوں سزا ملی تے انہیں وچر جاوڈا گناہ گار ہا اوندے کیتے وڈا عذاب۔

۱۳۔ اے گال سٹن دے بعد تے مومن مردیں تے مومن ترمیمیں اپنے متعلق چنگا گمان کیوں نہیں کیا تے اے آہن جو اے وڈا کوڑا۔

۱۴۔ او چار گواہ کیوں نہیں گھن کے آئے تے جیلھے او گواہ نہیں گھن کے آئے اللہ دے نزدیک او کوڑن۔
۱۵۔ تے جے تہا بڑے اتے دنیا تے آخرت وچ اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی تے تہا کوں تہا بڑے ایں کم دی وجہ نال وڈا عذاب پہنچے ہا۔

۱۶۔ تے تساں ہک بڑے دی زبان نال کوڑ سکھن بگ پئے تے اپنے مونہیں نال او آکھن بگ پئے جینہا تہا کوں کوئی علم نہ ہا تے تساں ایکول سوکھی گال سمجھندے ہا دے

إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
يَاللَّهُ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ⑩
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ⑪

وَيَذَرُوهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
يَاللَّهُ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ⑫
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ⑬

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ⑭
إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ
شَرًّا لَّكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ
مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑮

لَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ⑯

لَوْ لَا جَاءَ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشَّهَادَةِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ⑰
وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ لَنَسَفَتْ فِي مَا فَاظَمْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑱

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ يَا أَوَّاهَكُمْ مَا لَيْسَ
لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا ۖ وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمٌ ⑲

تے اللہ سے نزدیک بہوں و بڑی گال بانی۔

۱۷۔ تے مڈیں لے گال سٹی بانی تساں لے کیوں نہ
آکھیا با جو لے ساڈا کم نیں جو اساں ایں گال کول ولا
آکھوں لے خدا توں پاک ہیں لے بہوں و بڑی تہمت۔

۱۸۔ جے تساں مومن ہوئے تے اللہ تہا کول نصیحت کریں
جو تساں ایجی گال ولا نہ آکھائے۔

۱۹۔ او اللہ تہا بڑے کیتے حکم بیان کریں تے اللہ بہوں
جانن والا تے بہوں سیانا۔

۲۰۔ بے شک جبرے لوک لے چاہندن جو مومنین وچ
برائی پھیل و سچے انہیں کیتے ایں دنیا وچ وی تے آخرت
وچ وی دکھ والا عذاب تے اللہ جاڈے تے تساں
نورے جاڈے۔

۲۱۔ تے جے تہا بڑے اتے اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی
تے بے شک اللہ سئیں بہوں مہربان تے ول ول رحم
کرن والا۔

۲۲۔ اے مومن شیطان دے پیریں تے نہ ٹرو تے جبرہا
شیطان دے پیریں تے ٹروے بے شک او
بے حیائی تے ناپسندیدہ گاہیں دا حکم ڈیندے تے جے
اللہ دا فضل تے رحمت تہا بڑے اتے نہ ہوئے با تہا بڑے
وچ کوئی کڈا ہیں پاک نہ تھیوے با تے اصل اللہ سئیں
جینکوں چاہندے پاک کریں تے اللہ سئیں بہوں
سنن والا تے جانن والا۔

۲۳۔ تہا بڑے وچ فہمیت والے تے کھلا رزق رکھن والے
قسم نہ کھا دن جو او اچھے سکس کول تے مسکین کول تے مہاجرین
کول اللہ دے رستے وچ نہ ڈلسن اور معاف کرٹی تے
کچھ نہ آکھن کیا تساں نوہے چاہندے جو اللہ تہا بڑے گناہ

وَلَوْلَا إِذْ سَبَحْنَاهُ فُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَكَلِّمَ
بِهَذَا أَذْ سَبَحْنَاهُ هَذَا بَهْتَانٌ عَظِيمٌ ۝

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لَلِثَلَّةِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝

وَيُذَكِّرُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ
رَحِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ
يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالنَّكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ
أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَزِيْزُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ۝

وَلَا يَأْتِلْ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا
أُولِي الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَعْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کرے تے اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔

۲۳۔ بے شک میرے لوک پاک تے سدھی سادی مومن عورتیں تے تہمت لیندن این دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لعنت تے انہیں واسطے دہڑا عذاب۔

۲۵۔ جڈاں انہیں دیاں زبانیں تے ہتھ تے پیرا انہیں نے عملیں دے خلاف گواہی ڈسین۔

۲۶۔ اوں دُسنہ انہیں کوں اللہ پورا تے درست بدلہ دے لے او جانا گھسن جہے شک اللہ سئیں ہی اصلوا فتح سج۔

۲۷۔ گندیاں گاہیں گندے مردیں واسطے تے گندے مرد گندی گاہیں کیتے ہن تے پاک گاہیں پاک مردیں کیتے تے پاک مرد پاک گاہیں کیتے ہن اے بری کیتے ولین اوں کئیں جو کچھ او ابدن۔ انہیں کیتے بخشش تے عزت والہ ذق

۲۸۔ اے مومنو اپنے گھریں دے سوا نہیں گھریں وچ نہ پیہو جے تیں پچھو نہ تے گھر والیں کوں سلام کرو اے تہاڈے کیتے چنگی گال تاں جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

۲۹۔ تے جے انہیں وچ کوئی وی نہ لے تے انہیں وچ نہ پیہو جے تیں تہا کوں اجازت نہ ڈتی وچے تے جے تہا کوں اکھیا وچے ول وچو تے ول وچو اے تہاڈے کیتے زیادہ چنگی گال تے اللہ تہاڈے عملیں کوں بہوں جانڈے۔

۳۰۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جو تساں انیجے گھریں وچ پیہو جیرے وسوں نہ ہون تے تہاڈا سامان بڑے۔ انہیں وچ تے اللہ جانڈے جو تساں ظاہر کریندے تے لکندے۔

۳۱۔ توں مومنین کوں اکھ ڈے جو اپنی اکھیں جھکیاں رکھن تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن لے انہیں کیتے بہوں چنگا بے شک اللہ سئیں جانڈے جو او کریندن۔

۳۲۔ تے مومن تربیتیں کوں اکھ جو اپٹیاں اکھیں جھکیاں

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَآيِدُهُمْ وَأَنْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

يَوْمَ نَبَيِّدُ يَوْمَهُمُ اللَّهُ بِبَيْنِهِمْ هَٰذَا وَبَيْنَهُمُ الْآخِرُ وَبَيْنَهُمُ الْآخِرُ هُوَ الْآخِرُ الْبَاقِي ﴿٢٦﴾

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالْكَلْبَاتُ لِلْكَلْبَاتِ وَالغَابِيُونَ لِلْغَابِيَاتِ ۖ وَالْوَلَدُ لِلْأَبِ وَالْأَبُ لِلْوَلَدِ ۖ وَرِزْقٌ مِّمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا ۖ وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٨﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَإِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ۚ هَٰذَا زَكَاةٌ لَّكُمْ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسَبِّحُونَ وَذَمَّاتِكُم مِّنْهُ ۖ تَكْتَثُونَ ﴿٣٠﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَّهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣١﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

فَوُجَّهْنَ وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُرُوجِهِنَّ عَلَى خِطْمَيْهِمْ وَلَا يَبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ
بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ الشَّيْعِينَ غَيْرَ أُولَى الْأَرْبَةِ
مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الْوَلَدِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوَاتِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِنَ زِينَتِهِنَّ وَتَوَنَّوْا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْوُفُونَ
لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿٣٠﴾

رکھن تے اپنی ٹٹریں گاہیں دی حفاظت کرن تے اپنے سونھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اندرے جیرھا ظاہر ہوئے تے
اپنی چادر اپنے سینے تے سٹی رکھن تے او اپنے سونھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اپنے پئے دے یا اپنے بیوے
یا سوریں تے یا پتریں تے یا سکتیں تے یا بھرائیں
تے یا بھڑکیں یا بھڑکیں تے یا تربیتیں تے یا بائیں
یا اینجے چھوڑیں تے جیرھے بالغ نیں تھئے یا اینجے پائیں
تے جنہں کوں تربیتیں دے خاص تعلقات دا علم نیں تے
اپنے پیریں کوں زور نال مار کے نہ لڑن تاں جو پتہ بگ
وچے ظاہر تھی وچے اوسوٹھپ جیکوں او لکیندیاں پین
تے لے مومنو تساں سارے اللہ دو دھیان کرو تاں
جو تساں کامیاب تھی وچو۔

وَأَنذِرُوا الْآيَاتِي مِنْكُمْ وَالضَّالِّينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا بَكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾

۳۱۔ تے تساں اپنی بیوہ تربیتیں تے اپنے نیک بندیں تے
باہیں دیاں شادیاں کرو جے او غریب ہن تے اللہ انہیں کوں
اپنے فضل نال امیر کر ڈیسی تے اللہ بہوں وسعت ڈیوٹ
والا تے جانٹے والا۔

وَلَيْسَتْ غَفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ
مِنْ مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكْرَهُوا فَتِيلَكُمْ
عَلَى الْإِعَاءِ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحْضُنَا لَتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنَهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ الزَّوَاهِرِ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ تے جیرھے نکاح نیں کر سگدے او پاک رہوں
جے تیں اللہ انہیں کوں اپنے فضل نال امیر کر ڈیوے تے
جیرھے غلام تہا بڑے نال لکھ پڑھ کرن چاہن تے تساں آزاد
کرن کیتے لکھ پڑھ کر گھو جے انہیں وچ چکائی ڈیکھو تے اللہ
دے اول مال وچو انہیں کوں بڑو جیرھا اول تہا کوں بڑے
جے بائیاں نیک رہوں چاہوں تے انہیں کوں برائی تے
مجبور نہ کرو تاں جو تساں دنیاوی زندگی دا سامان چاہو
تے جیرھا انہیں کوں مجبور کر لسی تے بے شک اللہ سبیں انہیں
دی مجبوری مے لبد بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ

۳۵۔ تے اساں تہا بڑو کھلے نشان لہان تے تہا بڑے کیں

خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَتْلَوُهَا يَضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُهُ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

۳۶۔ پہلے لوگوں سے مال وی ڈسین سے تے متقیں واسطے نصیحت۔
۳۷۔ اللہ آسمان تے زمین دا نور اوندے نور دی مثال الیوں ہے جیوں جالے وچ ڈیوا لالتھا ہوئے تے ڈیوا شیشے وچ ہوئے تے شیشہ الیوں جیوں چکدا ہو یا تارا ہوئے اوں کوں زیتون دے مبارک وٹ دے اتل اناں پایا گیا ہوئے نہ پورا دھی اے تے نہ پچا دھی بھانویں اوں کوں بھانہ وی جگے تے اوتل اوں کوں آپے روشن کر ڈیوے تے نور دے اتے نور اللہ جینکوں پاہندے اپنے نور دودہایت ڈیندے تے اللہ سیس لوگوں کیتے اے گاہیں بیان کریدے تے اللہ ہر شے کوں بہوں چاندے۔

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنُورَ قُرْآنِهِ لِيُذَكِّرَ فِيهَا السُّرَّةَ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٨﴾

۳۸۔ گھوس وچ ہن اللہ سیس جہیں دے اچا کرٹ داتے لوندے ناں دا ذکر کرٹ دا حکم ڈتے۔ اوندے وچ فخر شام اوندی تسبیح کریندے رہ دیندن۔

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ ایجھے لوک جہیں کوں تجارت نے وپار اللہ دے ذکر کین غافل نیں کرینداتے نماز پڑھن کین تے زکاۃ ڈیو کین دی اوں ڈینہ کین ڈردن جیندے وچ دل تے اکھیں اپترجک ولسن

لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَبِزَيْدٍ لَهُمْ مِّن فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

۴۰۔ اللہ جو اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے عملیں دا بہوں چنگا بدلہ ڈیوے تے اپنے فضل نال انہیں کوں ودھاوے تے اللہ جینکوں چاہے بغیر حساب دے رزق ڈیندے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيْحَةٍ يَخْسَبُهُ الظَّنُّ مَاءً خَمًّا إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَرَدَّ اللَّهُ عَنْهُ قَوْلَهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

۴۱۔ کافرین دے اعمال الیوں ہن جیوں چکنی ریت دا میدان جینکوں ترسا پانی سمجھیندے تے جیڑاں اوندے نال اندے او کچھ دی نیں ہوندا تے او اللہ کوں اپنے کوں لہو پیس تے اودنڈا پورا پورا حساب ڈیسی تے اللہ حساب جلدی گھنٹ والا۔

۴۱۔ یا الیوس ہن جیوس شہو سمندر وچ اندھارے ول ہک
لہرتے پل لہر ہوے ول اوندے اتے جھڑ ہوے اندھاریں
تے ول اندھاریں بٹون تے بے او ہتھ کڈھے تے اونکوں
ڈیکھ نہیں سگدا تے جیندے واسطے اللہ نور بنائوے
اوندے واسطے کوئی نور نہیں۔

۴۲۔ کیا توں نہیں ڈیڈا بے شک جو کجھ آسمان وچ تے
زمین وچ اللہ دی تسبیح پیا کریندے تے کجھی قطار ہر
کھڑن تے انہیں وچ ہر ہک کوں اوندی نماز تے تسبیح
دا پتہ تے اللہ جو او کریندن اونکوں بہوں چاڑھے۔
۴۳۔ زمین تے آسمان دی بادشاہی اللہ دی تے ہوندو
دلے۔

۴۴۔ کیا توں نہیں ڈیڈا جو اللہ جھڑکوں ہوے ہوے
ٹریندے تے ول کٹھا کر ڈیندے تے ولا انہیں کوں
تہاں لیندے ول توں ڈہیں انہیں دے وچو میز آوٹی
پئے ویندے تے او جھڑ وچو بہوں ٹھیاں نہیں
ٹیندے انہیں وچ کجھ نالوں بوندن تے جتھاں چاہندے
اون تیں پچا ڈیندے تے میں کین چاہندے روک گھندے۔
تھی سگدے جو اوندی بجلی دی چمکار اکھیں کوں اندھا کر
ڈیوے۔

۴۵۔ اللہ رات تے ڈینہ کوں پھریندارہ ویندے بیشک
ایندے وچ عقل والیں کیسے سبق۔

۴۶۔ اللہ ہر جانور کوں پانی ٹکنیں پیا کیسے انہیں وچ کجھ
ڈوڈھ دے بھر ٹردن تے انہیں وچ کجھ ڈولیں تے ٹردن
تے کجھ چار تے ٹردن جو اللہ چاہندے پیا کریندے
بے شک اللہ ہر چیز تے قادر۔

۴۷۔ تے اسان کھلے کھلے نشان لہائن تے اللہ جیکوں

أَوَظَلَمْتُ فِي مَخْلُوقِي يَغْشَى مَوْجٌ مِّنْ قُوَّةِ مَوْجٍ مِّنْ قُوَّةِهِ
مَعَابٌ ظَلَمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكُنْ يَرِيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا
لَهُ مِنْ نُورٍ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالظُّلُمُ صُفْتُ كُلِّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ۝

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ذَلَّى
اللَّهُ الْعَزِيزُ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزَيِّجُ مَتَابَا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رُكَا مَافَرَى الْوَدَقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَ
يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِوَالِ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ
بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَّنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَ
بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ۝

يَقْلِبُ اللَّهُ الْآيِلَ وَالتَّهَارَاتِ فِي ذَلِكَ لَعِبَرَةٌ
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۝

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي
عَلَى بَطْنَيْهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَنْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن
يَنْشِي عَلَى أَرْبَعٍ خَلَقَ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۰﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْيَنُ مِنْهُمْ مَنِ بَعْدَ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۱﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۵۲﴾

وَأَنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَكْمُ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿۵۳﴾

إِنِّي فَتَوَيْتُهُمْ مَرَضٌ أَمْ أُرَاتَابًا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ رَسُولًا بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۵۴﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵۵﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَّقِ اللَّهَ وَيَقِفْ قَائِلًا لَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿۵۶﴾

وَأَنزَلْنَا بِاللَّهِ جَهْدَ إِنْسَانِهِمْ لَنْ أَمَرْتَهُمْ لِيُؤْمِنُوا قُلْ لَا تَقْسُوا طَاعَةً مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۷﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

چاہندے سدھاراہ ڈکھلندے۔

۴۸۔ تے آہن اسان اللہ تے رسول تے ایمان گھن آئے ہیں تے اسان اطاعت کریندے ہیں دل انہیں دچوہک ٹولہ ایندے بعد پھر دیندے تے لے لوک مومن نیں۔

۴۹۔ تے جیرھے ویلھے انہیں کول اللہ تے اوندے رسول دوسٹیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے تے انہیں دچوہک ٹولہ منہ پھیر گھندے۔

۵۰۔ جے کوئی کجی انہیں دے حق دچوہک لے تے اوں ویلھے فرمانبرداری کریندے ہوئیں آویندن۔

۵۱۔ کیا انہیں دے دل وچ بیماری یا اوٹک وچ ہن یا اوڈردن جو اللہ تے اوندے رسول انہیں تے ظلم کر لیس سچ لے ہے جو او خود ظالم۔

۵۲۔ مومنین کول جیڑاں اللہ تے اوندے رسول دو سٹیا دیندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے انہیں دا جواب لے ہندے جو اسان سُنَّے تے من گدھے تے ایٹھے لوک کامیاب تھیون والن۔

۵۳۔ جیرھے اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کریندن تے اللہ کنیں ڈردن تے اوندے تقویٰ اختیار کریندن ایٹھے لوک کامیاب تھیون والن۔

۵۴۔ تے انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دین جے توں انہیں کول حکم ٹولیں تے اوزور نکلسن توں آکھ قساں نہ کھاؤ اصل کم جنگی اطاعت بے شک اللہ جو قساں کریندے ۵۵۔

۵۵۔ توں آکھ اللہ دی اطاعت کرو تے رسول دی اطاعت کرو جے او پھر دچن تے اوندے اتے او با ذمہ داری جو جیرھی اوندے دے لائی گئی ہو تے تہا بڑے اتے اے جیرھی

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغُ النَّبِيِّ ۝

تہا بڑے ذمے لائی گئی ہے جسے تہاں اوندی اطاعت
کر لیسو سدھے رستے تے آویسو تے رسول داکم محض
کھول کے کھال پچا بڑیوں۔

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لِيَسْتَخْلَفَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَا يَتُوبَ عَلَيْهِمْ وَلَا يَكُونُ لَهُمْ
وَيْبٌ لَّهُمْ مِنْ بَعْدُ خَوْفُهُمْ أَمَّا يَعْبُدُونَنِي
لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝

۵۶۔ اللہ سائیں تہا بڑے دھوم میں تے نیکیں نال اے وعدہ کیتے جو
انہیں کول ضرور زمین وچ خلیفہ بیسی جیویں انہیں کینیں
پہلے خلیفہ بنائیں تے تاں جو انہیں کیتے اوں دین کول پیرھا
انہیں کول چنگا گئے مضبوط کر ڈیوے تے انہیں دے ڈر
دے بعد انہیں کول امن دی حالت وچ ضرور بدلیسی او
میٹری عبادت کرن تے میڈے نال کہیں کول شریک نہ
بنادوں پیرھا ایندے بعد انکار کر لیں او نافرمانیں دچو۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرُّسُولَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

۵۷۔ تے نمازاں پڑھو تے زکوٰۃ بڑیو تے رسول دی اطاعت
کرو تاں جو تہا بڑے اتے رحم کیا ونچے۔

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ۝

۵۸۔ توں املو خیال نہ کرو جو کافر زمین وچ ساکوں ہرا بڑیں
تے انہیں دالکا بڑے بچا تے بہوں برا لکا بڑے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ
مِنَ الظُّهُورِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْدَةٍ
لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ
طَوُّنَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۵۹۔ اے مومنو جیرھے تہا بڑے بانجھے بن تے جیرھے
بالغ نیں تھے تہا بڑے دچو او ترے وقتیں وچ تہاں
کینیں بچھے کے آون غمردی نماز کینیں پہلے تے ڈوپا رہیں
کول جیرھے ویلے تہاں کپڑے لہندے تے عشا دی نماز
دے بعد اے تہا بڑے ترے پردے دے وقتیں۔ ایندے
بعد تہا بڑے اتے تے انہیں تے کوئی گناہ نیں تہا بڑے
دچو کچھ نہیں دو اندرے رہ ویندن۔ ایویں اللہ تہا بڑے
کیتے آیتاں کھول کے بیان کیتن تے اللہ بہن چاٹن والا
تے سیانا۔

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۶۰۔ تے جڈاں تہا بڑے بال بالغ تھی وچن تے او دی ایویں
اجازت منگن جیویں ایں کینیں پہلے لوک اجازت منگدے بن
اللہ تہا بڑے کیتے کھول کے بیٹیاں آیتاں بیان کرندے تے اللہ

بہوں چاٹنے والے بہوں سیانا۔

۶۱۔ بہوں پڑھیاں ترمیمیں جبرہیاں شادی سے قابل نہیں
انہیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے کپڑے اپنے حسن کوں
ظاہر نہ کریندے ہوئیں لہا رکھن جے او بچیاں رہ و بچن تے
انہیں کیے چنگا تے اللہ بہوں سنن والے چاٹنے والا
۶۲۔ اندھے تے منڈے تے بیماریں تے تہاڑے اپنے
تے کوئی گناہ نہیں جو تساں اپنے گھریں وچو کھاؤ تے
اپنے پیورے گھریں یا مادے گھریں یا اپنے بھرانویں دے
گھریں تے اپن بھنیں دے گھرو تے چاڑے دے گھریں وچ
یا چاچیں دے گھریں وچ یا اپنے مایں دے گھریں وچ یا
یا مایں دے گھریں وچ یا جیندے کنبھیں دے تساں ملک
ہوے یا اپنے سنگتیں دے گھرو کھاؤ تے تہاڑے لے
کوئی گناہ نہیں جو تساں رل کے کھاؤ یا انجرا کھاؤ تے
جڈاں کہیں گھروچ پیو اپنے گھروالیں تے سلام کرداے
اللہ دلو با برکت تے چنگا تھو یوں اللہ اپنی
آیات کھول کے تہاڑے اتے بیان کریندے تاں جو
تساں عقل نال کم گھنو۔

۶۳۔ مومن صرف اوہے بن جیرھے اللہ تے اندھے
رسول تے ایمان انیندن نے جیرھے ویلھے اندھے
نال کہیں قومی کم کیے بیٹھے ہون او نہیں ویندے جے
تیں کچھ نہ گھنن۔ بے شک جیرھے لوک تیں کینں پھپھن
اوہے لوک اللہ تے رسول تے ایمان انیندن
تے جڈاں او تیں کینں کہیں اپنے کم کیے
اجازت منگن توں انہیں وچو جیکوں چاہیں اجازت دے
دے انہیں واسطے اللہ کینں بخشش منگ بے شک اللہ
بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۶۱﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ قَفَا تَحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَنَاحًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ
بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ هَٰذَا مِمَّا عِنْدَ اللَّهِ
مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا
كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْأَلَوهُ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْأَلُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْأَلْتُكَ عَنْ شَأْنِهِمْ
فَإِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ وَاسْتَعَفِفْ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۶۳﴾

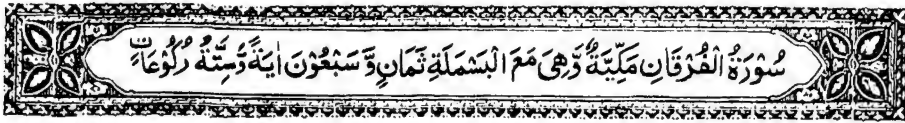
۲

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ
الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ
يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ رسول دے سبٹن کول ایویں نہ سمجھو جویں آپت
وجہ کہ بڑو جھے کول سبٹندے ء اللہ چاٹدے ہیرھا
تساں وچو چھوہ مار کے کھسک ویندے تے ہیرھے
اوندے حکم دی خلاف ورزی کریندن او بڈرن جو انہیں
کول کوئی مصیبت نہ آونچے یا انہیں کول بڑکو والا عذاب
نہ پہنچے۔

إِلَّا أَنْ يُلْهِكَ اللَّهُ مَنَافِيَ السَّوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيَكْتَلِبُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ سٹوبے شک آسمانیں تے زمین وچ جو کچھ
ہے اللہ داء جیرص حالت وچ تساں ہرے اللہ اوں
کول چاٹدے تے جڈاں او اللہ دو والے ولین جو کچھ
او کریندن اللہ انہیں کول بڑس بڑیسی تے اللہ ہر شے
کول بہوں چاٹن والا ہے۔

سورت فرقان مکی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ٤٨ آیات تے ٦ رکوعن۔

- بشروع کرینداں اللہ دے نال مال جو بن منکے ڈیون والا
تے دل ول رحم کرٹ والا ؑ۔
- ٢۔ او ذات بابرکت جیں اپنے بندے قیں قرآن نازل
کیتے تاں جو اد لوکیں کو ہوشیار کرے۔
- ٣۔ آسمان تے زمین دی بادشاہت ہندی ؑ اوں پر کوئی
نیں بنایا تے نہ ہندی حکومت وچ کوئی شریک تے اوں
ہر شے کوں پیدا کیتے تے اوندانرا مقرر کیتیں۔
- ٤۔ انہیں لوکیں اوندے سوا اینجے معبود بنائیں جبرے کج دی
پیدا نہیں کر سگدے تے او خود پیدا کیتے گئیں تے نہ او
اپنے کیتے نقصان تے نہ نفع دے مالک تے نہ موت
دے نہ زندگی دے تے نہ ولا اٹھن دے مالک۔
- ٥۔ تے کافر آبدن اے تے محض ہک کوڑ جیرھا اوں بگاڈے
تے بی قوم ایندی مدد کریندی ؑ اے انہیں وڈا ظلم
کیتے تے وڈا کوڑ مارینے نیں۔
- ٦۔ تے او آبدن اے تے پہلیاں کہانیاں ہن جیرھیاں
اول کھواگدین تے رات ڈینہر اوندے اتے پڑھیاں دین
٧۔ توں آکھ ایں قرآن کوں اول ذات ٹھائے جیرھا آسمانیں
تے زمین دے راز کوں جائدے بے شک اونخش والا
تے دل ول رحم کرٹ والا ؑ۔
- ٨۔ تے انہیں آکھئے ایں رسول کوں کیا تھی گئے اے کھانا
کھندے تے بازیاں وچ ٹردے ایندے اتے فرشتہ کیوں
نیں بلایا گیا تے جیرھا ایندے نال تھی کے ڈرا دے ہا۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
تَبٰرَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُوْنُ
لِلْعٰلَمِيْنَ نَذِيْرًا ②
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيْكٌ فِى الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرًا
تَقْدِيْرًا ③
وَإِذَا تَخَذُوا مِنْ دُوْنِهِ اٰيَةً لَا يَخْلُقُوْنَ شَيْئًا وَهُمْ
يُخْلَقُوْنَ وَلَا يَمْلِكُوْنَ لٰ نَفْسُهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا
وَلَا يَمْلِكُوْنَ مَوْتًا وَلَا حَيٰوةً وَلَا سُورًا ④
وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَفْكٌ اِفْكُهُ وَ يٰ
اَعَايَنَهُ عَلَيْهِ يَوْمَ اٰخِرُوْنَ فَقَدْ جَاءُوْا ظُلْمًا وَ زُورًا ⑤
وَقَالُوْا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ اَلَّتِيْهِنَّ فِىْهُنَّ تُمْلٰى عَلَيْهِ
بُكْرَةً وَّ اَصِيْلًا ⑥
قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِى يَعْلَمُ السِّرَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
اِنَّهٗ كَانَ عَفُوْرًا رَّحِيْمًا ⑦
وَقَالُوْا مَالِ هٰذَا الرَّسُوْلِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِى فِى
الْاَسْوَاقِ لَوْلَا اَنْزَلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُوْنُ مَعَهُ
نَذِيْرًا ⑧

۹۔ یا اوندے اتے خزانہ ہایا ونجے یا یا ایں کنیں باغ ہوئے
جینے وچو کھاوے باتے ٹالیں اکھئے جو تاساں تے
ایجھے آدمی دے پچھو ٹردے ء جینکوں کھوایا دیندے۔
۱۰۔ توں بڑیکھ تیدے متعلق کینھیاں گاہیں کریندن تے
او گمراہ تھی گئین تے ہن کوئی انہیں کوں راہ نیں لبعدا۔
۱۱۔ برکت والی ء اوزات جے او چاہے تے ایں کنیں زیادہ
پچکے باغ تیدے بنا بڑیوے جیندے وچ نہراں وندیاں
ہون تے تیدے کیتے وڈیاں ماٹریں بنا بڑیوے۔

۱۲۔ اصل او قیامت دا انکار کریندے پین تے اساں
قیامت دے منکر کیتے جھوٹ کن والا عذاب تیار کیا ہوئے
۱۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں بڑیکھسی پرسیں کنیں او
اندی کاوڑ والی تے مصیبت والی آواز سٹسن۔
۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں پدھ کے تنگ جاوچ سٹیا دیسی
تے او اتھال موت کوں سٹلسن۔

۱۵۔ آج تاساں ہک موت نہ سبزو بہوں ساریاں موتاں
سبزو۔

۱۶۔ توں اکھ کیا اے چگھا ء یا ہمیشہ رہن والی بہشت
جیندا متقیں نال وعدہ کیا گئے او انہیں واپس لے لگاڑ
ہوسی۔

۱۷۔ اوندے وچ انہیں کوں ہوا چاہن ملی تے ہمیشہ رہن
تیدے رب دا وعدہ ضرور پورا تھسی۔

۱۸۔ تے جڈاں انہیں کوں تے انہیں نے مجبورین کوں
میندی اور اندر دے سوا عبادت کریندے ہن کھٹا
کیا ویسی ول اکھسی کیا تاساں میڈے بندیں کوں گمراہ
کیا یا او آپ سدھے راہ کنیں ہٹ گئے ہن۔

۱۹۔ او اکھسن توں پاک ہویں ساڈا کوئی حق نہ با جو اساں

أَوِيلَىٰ إِلَيْهِ كُنْزًا أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ①

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ②

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ
فُصُورًا ③

بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاعْتَدُوا لِلْعَذَابِ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ④

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَبَحُوا لَهَا تَفِئًا
وَزَفِيرًا ⑤

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ دَعَوْا هُنَا لَكَ
ثُبُورًا ⑥

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ⑦

قُلْ أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَاصِيًّا ⑧

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا
مُسْتَوْلاً ⑨

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَصْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ صَلُّوا
السَّيِّئِلُ ⑩

قَالُوا سُبْحَنَكَ مَا كَانَ يُنْبِئُنَا أَنْ تَتَّخِذَ مِنْ

دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى
تَسْأَلُوا الدَّيْلَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝۱۰

تیبڑے سوا پہے گنتی بٹاؤں ہاتے تیں انہیں کوں تے
انہیں دے پیو بڑا بیس کوں بہوں فائدہ بڑا ہا (امیر بٹایا ہا)
تے اوتی بڑی یاد بھل گئیں تے او تباہ تھیون والی قوم
تھی گئی ہائی۔

فَقَدْ كَذَّبُوا كُفْرًا بَيِّنًا قَالُوا مَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا تَصْرًا وَمَنْ يُظْلِمِ مِثْقَلَةَ ذَرَّةٍ عَدَا بِنَا
كَبِيرًا ۝۱۱

۲۰۔ جو تساں اہرے ہا دے انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے
ہئں تساں نہ عذاب ہٹا سگدے عرتے زہد ددی طاقت کھیندے
تے جیرھا تہا بڑے دھچر ظالم اوں کوں اساں دہڑا عذاب
ڈلیسوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْهُمْ
يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَشْرُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رُبُّكَ بَصِيرًا ۝۱۲

۲۱۔ تے تیں کئیں پہلے اساں جتی رسول پھین او سارے
کھانا کھندے ہن تے بازاریں وچ وی ٹردے ہن تے
اساں تساں دھچر کھ کوں کھ کیتے فتنہ بٹائے سے کیا تساں
مہر کریدے عرتے تہا بڑا رب بہوں ڈیکھن والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ
عَلَيْنَا الْمَلِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ۝۱۳

۲۲۔ تے جیرھے لوک سا بڑے ملن دی امید نیں رکھندے
انہیں آکھے سا بڑے اتے فرشتے کیوں نیں لہائے
گئے یا اساں اپنے رب کوں ڈہبے لیتے انہیں اپنے
دلیں وچ اپنے آپ کوں دہڑا سمجھ تے اومنہ زوری
وچ بہوں اگور دھ گئیں۔

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ
وَقَالُوا حِجَابًا مَحْجُورًا ۝۱۴

۲۳۔ جیرھے ڈہبہ او فرشتیں کوں ڈیکھسن اوں ڈہبہ
جھریں کیتے کوئی چبکی خبر نہ ہوسی تے او آکھسن اساں
کئیں پریں رد و نحو۔

وَقَدْ مَنَّآ إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مُنثُورًا ۝۱۵

۲۴۔ جو انہیں کم کیتے ہوسن انہیں دو توجہ کر لیسوں تے
اونکوں الیوں کر ڈلیسوں جیویں ہوا وچ اڈرے ہونے
لگھڑے۔

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ۝۱۶

۲۵۔ بہشتی لوک اوں ڈہبہ لکائے دے لحاظ نال وی
چھگے ہوسن تے آرام کیتے بہوں چھگی جہیں وچ ہوسن۔

يَوْمَ تَشْقَى السَّمَاءُ بِالنَّعَامِ وَنُزِلِ الْمَلِكَةِ

۲۶۔ تے جڈاں آساں پھٹ ویسی تے سرتے جھڑ ہوسی

تَرْيَلًا ⑤

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْخَبِيرُ لِلَّهِ وَلَكَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ⑥

وَيَوْمَ يَعْصِي الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَّتَنِي أَخَذْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ⑦

يُوَلِّئُنِي لِيَتَّبِعُنِي لَمْ أَخِذْ فَلَا تَاخِلًا ⑧

لَقَدْ أَصْلَحْتُ عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ⑨

وَقَالَ الرَّسُولُ يُرَبِّ إِنِّي قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ⑩

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ بَنِي عَدُوٍّ مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَّ
بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ⑪

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ⑫

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ
تَفْسِيرًا ⑬

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ
شَرُّ مَكَانًا وَأَصْلٌ سَبِيلًا ⑭

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ
وَنَصِيرًا ⑮

نَقَلْنَا أَذْهَبًا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَذُوقُوا

تے فرشتے دل دل لہائے ولین۔

۲۷۔ اوں ڈینہہ سچی بادشاہی رحمن خدا دی ہوئی تے او
ڈینہہ کافریں کیتے اوکھا ہوئی۔

۲۸۔ تے اوں ڈینہہ ظالم اپنے ہتھیں کوں چک پیسی
تے اکھسی ہائے ہائے میں رسول مے نال ٹرپوداں ہا

۲۹۔ ہائے ہائے میں فلا نے آدم کوں سبکتی نہ بناواں ہا
۳۰۔ اوں میکوں اللہ دی یاد کنیں غافل کر ڈتے اونڈے

میں کنیں آوٹ دے بعد تے شیطان انسان کوں ککھا
بھوڑ ڈیندے۔

۳۱۔ تے رسول اکھسے اے میڈے رب بے شک میڈی
قوم این قرآن کوں کنڈ بچھو سٹ گھتے۔

۳۲۔ تے ایویں اسان ہرنی دا جھریں وچو دشمن بناٹے
سے تے تیلدارب ہدایت ڈیوٹ تے مدد کرن دے لحاظ

نال کافی۔

۳۳۔ تے کافریں اکھسے قرآن این بنی تے بکود فہ کیوں
نیئیں لہایا گیا۔ ایویں بے تاں جو اسان اینڈے نال

تیلڈے دل کوں مضبوط کروں تے اسان اینکوں بہوں
چنگا بناٹے۔

۳۴۔ اوں تیکوں کوئی دی گال نیئیں آہدے تے اسان
تیکوں اونڈے جواب وچ پکی تے سچی گال ڈیندے

میں تے بہوں چنگی تفسیر کر ڈیندے ہیں۔
۳۵۔ تے جیرے لوک اپنے سرداریں نال جہنم دوکھ کیتے

ولین ایسے لوک جہنم دی جا بہوں بری تے گمراہی آلا راہ۔
۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈٹی تے اونڈے نال

اسان اونڈے بھرا بارون کوں ادا دی بناکے پھٹے۔
۳۷۔ تے اسان اکھیا ڈیویں اوں قوم دو وچو جہنم ساڈی

تَذْمِيرًا ③

وَقَوْمٌ نُّوحٌ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ
لِلنَّاسِ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ④

آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں اصلو تباہ کر ڈتے
۳۸۔ تے لوح دی قوم جیرے ویلے انہیں اپنے رسولیں
کوں جھٹلائے اساں اونکوں غرق کر ڈتے تے لوکیں کیتے
نشان بنا ڈتے تے ظالمیں واسطے اساں ڈکھ والا عذاب
تیار کیا ہوئے۔

وَعَادًا ذَمُّوْا وَاخْتَبَّ الرِّیْسَ وَقَوْمًا بَیْنَ ذَٰلِكَ
كَثِیْرًا ⑤

۳۹۔ تے عادتے قوم دے کھو آئے تے بی بہوں ساری
قومیں کوں جیریاں انہیں دے وچکار ہن تباہ کر ڈتے۔
۴۰۔ تے اساں ہر قوم کیتے سچائی بیان کر ڈتی ہے (تے
جیلھے نہ سمجھ) اساں انہیں کوں تباہ کر ڈتے۔

وَكُلًّا ضَعَفْنَاهُ ۖ اِلَافْتَالُ ۖ وَكُلًّا تَبَرَّكْنَا تَنْبِيْرًا ⑥

۴۱۔ تے بے شک اداسی وستی کنیں لگھین جیندے
اتے ڈکھ دامینہ وسایا گیا ہا کیا او ایکیوں ڈبہرے نیں
تے اصل او والا اٹھن دی امید وی نیں رکھندے۔

وَلَقَدْ اَنْوَا عَلٰی الْقَرْیَةِ الَّتِیْ اَمْطَرْتُ مَطَرًا سَوِيًّا
اَفَلَمْ یَكُونُوْا یَرَوْهَا بَلْ کَانُوْا لَا یَرْجُوْنَ نَشُوْرًا ⑦

۴۲۔ تے جیلھے او ٹیکوں ڈبہن تے او ٹیکوں مھن کھل
تے مذاق دی با سمجھن کیا ایتھو جیکوں اللہ سیئیں
رسول بنا کے پھیلے۔

وَإِذَا رَاوْکَ اِنْ یَّتَّخِذُ وْنٰکَ اِلَّا هُرُوْا ۖ اِهْدِ الْاَلْدِیْ
بَعَثَ اللّٰهُ رَسُوْلًا ⑧

۴۳۔ جے ایندے دس وچ ہرے ہاتے ساکوں ساڈے
معبودیں کنیں پریں کر ڈیوے ہا جے اساں انہیں تے
پکے نہ ہنوں ہاتے انہیں کوں ضرور پتہ بگ ویسی جڑاں او
عذاب کوں ڈیکھسن جو کون سدھے راہ کنیں پریں تھی
گیئے۔

اِنْ کَادَ لَیُضِلَّنَا عَنْ اِلَهِنَا لَوْلَا اَنْ صَبَرْنَا عَلَیْهَا
وَسَوْفَ یَعْلَمُوْنَ ۚ جِنَّ بَرُوْنَ الْعَذَابِ مَنْ اَضَلُّ
سَبِیْلًا ⑨

۴۴۔ اے رسول! کیا تیکوں اوں شخص دا پتہ ۛ جیں
اپنی خواہشیں کوں معبود بنا گدھے کیا توں انداوی مگران
بٹھیں۔

اَرَدَیْتَ مِّنْ اَنْ تَخْذَلَ اِلٰهَهُ هُوْلَهُ اَفَاَنْتَ تَکُوْنُ
عَلَیْهِ وَکِیْلًا ⑩

۴۵۔ کیا توں سمجھندیں جو انہیں دچو بہوں سارے
سڈٹ یا سمجھندن او تے مھن ڈیجریں آلی کارن تے اصل
او انہیں کنیں وی پچھلے پاندن۔

اَمْ تَحْسَبُ اَنَّ اَللّٰهَ یَسْمَعُوْنَ اَوْ یَعْقِلُوْنَ ۚ اِنْ
هُم اِلَّا کَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ سَبِیْلًا ⑪

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَنَّ الْيَلَّةَ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ
سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۝

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝

۴۶. کیا تم کو یہ نہیں جوڑ دیتے رب کیوں پچھا دیں
کوئی دہا کہتے تھے جے او چاہے ہاتے اونکوں کھڑا کر
ڈیوے ہا ول اسان سمجھ کوں اوندے اتے گواہ بنائے۔
۴۷. ول اسان اونکوں آپ دو ہولے ہولے چکیندے
پئے ہیں۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَّ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ مَبَاسًا
وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۝

۴۸. تے او ہورے میں تہا ڈے کیتے رات کوں لباس تے
ندر کوں آرام وا ذریعہ بٹائے تے ڈسنبہ کوں اٹھن دا
ذریعہ بٹائے۔

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝
لِنُخْرِجَ بِهِ بَلْدَةً قَئِيمًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا
وَأَنَابِيًّا كَثِيرًا ۝

۴۹. تے او ہورے میں اپنی رحمت کنیں پہلے ہوائیں خوشخبری
کیتے پھینکے تے اسان بھڑکنیں پاک پانی بہائے۔
۵۰. تال جو اسان اوندے نال بر ملک کوں وسوں کوں تے
اوندے نال بہوں سارے ڈبگریں تے انسانیں کوں
پانی پلیندے ہیں۔ حیرے اسان پیدا کیتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝

۵۱. تے اسان پانی اکوں انہیں وچ کھنڈا ڈتے تال
جو اونصوت پکھن تے بہوں سارے لوک کفر دے
سوا ساریں گالیں دا انکار کریندن۔

وَلَوْ شِئْنَا لَكُنَّا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝

۵۲. جے اسان چاہوں ہاتے اسان ہر دسٹی وچ ڈراون آلا
پٹھوں ہا۔

فَلَا تُطِيعُ الْكُفْرَيْنَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ۝

۵۳. توں کافریں دا اکھٹ نہ من تے ایں قرآن نال
انہیں دے خلاف وڈا جہاد کر

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ
هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا
مَّحْجُورًا ۝

۵۴. تے او ہورے میں ڈوسندر چلاٹن ہک بہوں مٹھا
تے ڈو جھا بہوں کوڑا تے لوماء تے انہیں ڈوناہیں
دے ادھ وچ اوں ہک روک بٹا ڈتی تے او ہک ڈوبھے
نال رلدے نہیں۔

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا

۵۵. تے او ہورے میں پانی کنیں انسان بنائے تے اونکوں

وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۝

کڑاہیں پیو بڑا اے کڑاہیں سو رہا بٹائے تے تیرا رب ہر شے تے قادر ۝

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا

۵۶۔ تے او اللہ دے سوا اوندی عبادت کرندن جیہا نہ

يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۝

انہیں کوں فائدہ پکیندے تے نہ انہیں کوں بڑکھ پکاسگدے

تے کافر لکھا اپنے رب دے خلاف رہندے۔

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۵۷۔ تے اساں تیکوں محض خوشخبری بولیوں والا تے ڈرلاؤں

والا بٹا کے پھٹے۔

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ

۵۸۔ توں اکھیں لساں کہیں کوئی بدلہ نہیں منگدا سولے

اوں بندے دے جیہا اپنی مرضی نال اپنے رب دی راہ

يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

دوڑ پورے۔

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ النَّحْيِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَيَحْيِي مُحَمَّدًا ۝

۵۹۔ تے توں اوں ذات تے بھروسہ کر جیہی زندہ ۝

تے کڑاہیں نہیں مرادے تے اوندی توہین نال اوندی

پاکیزگی بیان کرتے او اپنے بندیں دے گناہیں توں بڑا بڑھا

واقعہ۔

وَكُفِيَ بِهِ يَدُنَا نَوْبَ عِبَادِهِ خَيْرًا ۝

۶۰۔ او خلا میں آسمانیں تے زمین تے جو ایندے دیکھا

چھی وقتیں دج پیدا کیتس تے دل او عرش تے ہم گئے

بن منگے بولیوں والا توں او کہیں کچھ جیہا بہوں

جاڈے۔

إِلَّا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتْوَةِ

أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسُبْحَانَ

خَيْرًا ۝

وَرَادَ أَقْبَلُ لَهُمْ اسْمُهُمُ وَاللَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الْوَعْدُ

أَتَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

۶۱۔ تے جیسے انہیں کوں اکھیندے جو رعلن کوں سجدہ

کرو او آبدن رعلن کیا شے ہے کیا اساں اوں کوں سجدہ

کوں جیندا توں ساکوں حکم دیندی تے لے ہال انہیں

کوں نفرت دج دودھا دیندی ۝

تَبَرَّكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا

سِجْرًا وَفَرَا قُنِينَ ۝

۶۲۔ برکت والی ۝ اوزات میں آسمان دج برج بٹائن

تے انہیں دج سمجھ تے رشتی بولیوں والا چندر

بٹائے۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ

أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ سُكُورًا ۝

۶۳۔ تے ادا ذات میں رات تے ڈینہ کوں ہک پے دے

پکچو آملن والا بٹائے لے اوندے واسطے ہے جیہا

نصیحت حاصل کرنا چاہے یا شکر کرنا چاہے۔

۶۴۔ تے رغن دے بندے اوہن میرے زمین تے آرام نال ٹردن تے جیلے انہیں نال جاہل الودین تے او انہیں کوں آہدن خیر بُری۔

۶۵۔ تے میرے اپنیاں راتاں اپنے رب کوں سجدے کریندے ہوئیں تے کھڑکے گذریندن۔

۶۶۔ تے میرے آہدن لے ساڈے رب اسان کیں دوزخ دا عذاب پریں بٹا بے شک اوہدا عذاب چٹے تے تباہی۔

۶۷۔ بے شک او بہوں بُری بھانویں عارضی رہن دی جا ہوسے یا مستقل۔

۶۸۔ تے میرے دیسے فرج کریندن نہ او فغول فرجی کریندن تے نہ شومائی کریندن تے او ڈوناہیں مگاہیں دے وچ وچ ٹردن۔

۶۹۔ تے میرے اللہ دے نال پیا کوئی مبود نیں سڈیندے تے اوکھیں اینجے بندے کوں قتل نیں کریندے عیندا قتل اللہ حرام کیا ہوسے سوائے حق دے تے نہ اوزنا کریندن تے میرھا اینجاکم کرلیں او گناہ دا بدلہ ہیسی۔

۷۰۔ تے قیامت دے ڈینہہ اوندے کیے عذاب ڈوڑا کیا ولسی تے اوندے وچ بے عزت تھی کے رہی۔

۷۱۔ سوائے اوندے میرھا توبہ کرے تے میرھا ایمان آنے تے چپکے کم کرے ایسے ہن ہر اللہ سیں انہیں دی برائیں کوں نیکی وچ بدل ڈیسی تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۷۲۔ تے میرھا توبہ کرے تے چپکے کم کرے تے بے شک

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ رِزْقَهُمْ سُبْحًا وَدُيُومًا ۝

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۝

يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ۝

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ

مَتَابًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّدْرَ إِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ۝

او اللہ سٹیں دو بہوں جھگڑ والا ۝

۴۳۔ تے جیرے کوڑی گواہی نیں جیندے تے جیلھے
اوبے فائدہ بگاہیں کنیں لگھدن تے شرافت نال
لگھ ویندن (انہیں وچ رلدے نیں)۔

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يُخَذُّوا عَلَيْهَا
حُتًّا وَعُقُوبًا ۝

۴۴۔ تے جڈاں انہیں دے رب دی آیات انہیں کوں یاد
ڈیوایاں وچن تے او اندرے اتے ہوڑے تے اندھے
آل کار نیں ڈھندے۔

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا
وَزِينَتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمَتَّقِينَ إِمَامًا ۝

۴۵۔ تے جیرے آہن جو لے ساڈے رب ساکوں
ساڈیں زالیں تے ساڈی اولاد کنیں اکھیں دی ٹھاڈل
پچا تے ساکوں متقیں دا امام بٹا۔

أُولَٰئِكَ يَجْزُونَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا
نَجِيَّةً وَسَلَامًا ۝

۴۶۔ ایجے لوکن جنہیں کوں بدلے وچ ماریاں ڈتیاں ملین کیوں
جو انہیں مبر کیے تے انہیں کوں بہشت وچ تحفے تے
سلامتی دے سینیے ملن۔

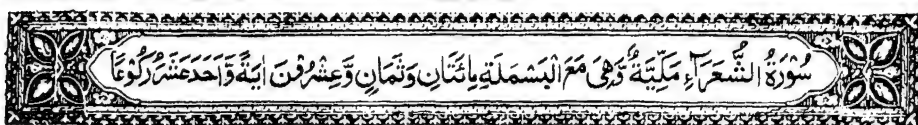
خُلْدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

۴۷۔ او اندرے وچ ہمیشہ رہسن لے ڈاڈھی چنگی
بار بھانویں عارضی ہوئے تے بھانویں مستقل۔

قُلْ مَا يَعْجُبُكُمْ رَأْيِي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ
كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۝

۴۸۔ توں اکھ جو میڈے رب کوں تہاڈی کوئی پرواہ
نیں جے تساں منگوند تے تساں جھٹلائے ہن او ندا
عذاب تہا کوں منور چڑیا رہی۔

۱۱۱

سورۃ شعراء مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲۸ آیتاں تے ۱۱ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے

بُلیوں والاتے دل دل محم کرن والا۔

طسّم ②

۲۔ پاک سٹنٹ والائے بزرگ۔

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْبَيِّنِ ۝

۳۔ اے آیتاں کھول کھول کے بیان کرٹ والی کتاب دیاں

ہیں۔

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

۴۔ اے تھی سبکدے جو توں اپنے آپ کوں ہلاک کر

ڈیوئیں ات گالہوں جو اے میندے نیں۔

اِنْ تَشَا نُزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ اَيَّةٌ فَظَلَّتْ

۵۔ مے اماں چاہوں تے انہیں تے آسان کنیں ہک اینھا

أَعْنَاقَهُمْ لَهَا خُضِعِينَ ⑤

نشان لہاؤں جو انہیں دہاں گیجاں اوندے اکونو وچن۔

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا

۴۔ تے مڈاں وی انہیں کنیں رحمن ولوںواں ذکر اندرے

كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ۝

او اول کنس، اعلو منہ پھر گھنڈن۔

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَاتِهِمْ أَتَوُوا مَا كَانُوا بِهِ

۶۔ انہیں جھٹلا کر کہتے ہیں کہ اگر انہیں دے دیں مذاق

يَسْتَمِرُّونَ ④

دی حقیقت ضرور کھل ویسی۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ

۸۔ کیا انہیں زمین کوں نیٹیں بڑھا جو اسماں اوندے وچ

گَرِیم ⑤

کے تلا چنگے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ⑨

۹۔ بے شک ایندے دج وی نشان تے انہیں وچو بہوں

سارے مہیندے نہیں۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

۱۰۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم

—

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

۱۱۔ تے جڈاں تیڈے رب موسیٰؑ کوں سبڑ مارے

ہوتوں ظالم قوم دو و پنج ۔

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۖ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١٣﴾

۱۲۔ فرعون دی قوم کیا اوڈر دے نئیں۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۝

۱۳۔ اول آکھے میکوں ڈر اے میڈے رب جو میکوں او جھٹلا ڈالیں۔

وَيُضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَرُونَ ۝

۱۴۔ تے میڈا سینہ تنگ تھیندے تے میڈی زبان چچی نہیں چلدی تے توں میڈے نال ہارون کوں پھٹ۔

وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۝

۱۵۔ تے انہیں دا میڈے اتے ہک الزام دی ہے تے میں ڈروں جو او میکوں قتل کر ڈالیں۔

قَالَ كَلَّا فَادْهَبْ بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ۝

۱۶۔ اللہ آکھے اصلو نہ تساں ڈوہیں میڈے نشان گھن کے وچو بے شک اساں تہا ڈے نال تہا ڈی دعائیں کوں سندرے رہسوں۔

فَأْتَيْنَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

۱۷۔ تساں ڈوہیں فرعون کنیں وچو تے آکھو جو اساں رب العالمین و لو رسول ہیں۔

أَنْ أَرْسِلَ مَعًا بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝

۱۸۔ تے توں ساڈے نال بنی اسرائیل پھٹ ڈے۔

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ۝

۱۹۔ فرعون آکھے کیا اساں تیکوں پالیا نہیں تے توں ہاں ہانویں تے توں ساڈے وچ اپنی عمر دے بہوں سارے سال رہ گئیں۔

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكِ الْبَغْيَ فَعَلْتَ وَآنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝

۲۰۔ تے تیں جیرھے کم کیتن کیتن تے توں ناشکری کرنیدیں۔

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ۝

۲۱۔ حضرت موسیٰ آکھے میں کیتن اول و پلھے جیلھے میکوں پتہ نہ ہا۔

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

۲۲۔ جیلھے میں تساں کنیں ڈریاں تساں کنیں بھج گیاں تے میڈے رب میکوں نبوت ڈتی ۶ تے میکوں رسولیں وچو بٹالسی۔

وَبَلَكَ نِعْمَةً تَمَنَّا عَلَيْ أَنْ عِبْدْتَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝

۲۳۔ تے جیرما احسان توں میکوں جٹونیا پیں اکیا تھی پیا (ات گاہوں) ساری قوم بنی اسرائیل کوں غلام بنائی پیں؟

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝

۲۴۔ تے فرعون آکھے رب العالمین کوں۔

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

۲۵۔ اول آکھے او آسائیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ

مُؤْمِنِينَ ﴿۲۶﴾

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَعِينُونَ ﴿۲۷﴾

اوندارب جے تساں لعین کروں ماں۔

۲۶۔ اوں آکھئے اپنے آسوپا سوالیں کوں کیا تساں سٹہے
نوتے پٹے۔

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۸﴾

۲۷۔ موسیٰ آکھئے جو او تہا ڈالتے تہا ڈے پہلے پیو ڈاڑیں دا
دی رب۔

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿۲۹﴾

۲۸۔ فرعون آکھئے جو بے شک جیہا رسول تہا ڈو پٹھیا گئے
او پاگل۔قَالَ رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۳۰﴾۲۹۔ موسیٰ آکھئے جو او پچا دھ تے پوا دھ تے جو انہیں دے
دیج اوندارب جے تساں عقل کرو۔قَالَ لِمَنِ اتَّخَذَتْ الْهِمَا غَيْرِي لَا جَعَلَتْكَ مِنَ
الْمَسْجُورِينَ ﴿۳۱﴾۳۰۔ فرعون آکھئے جے تیں میڈے سوا یا کوئی معبود بنایا تے
میں تیکوں ضرور ڈھک ڈلیاں۔

قَالَ أَوْ لَوْ جُنْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ موسیٰ آکھئے بھانویں میں تیلو کوئی کھلا کھلا معبودی
گھن آواں۔

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ اوں آکھئے گھن آجے توں سچا ہویں۔

فَأَلْقَ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ اپنا سوتا سٹیس تے او ہوں دیکھے ظاہر ظہور ناگ
بن گئے۔

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلظُّلُمِ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ تے اپنا ہتھ پھکیں تے او ہوں دیکھے انہیں ڈکھیں
دالیں کوں چٹا کھ نظر آئے۔

قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَلِيمٌ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ اوں اپنے چودھارو ڈیریں کوں آکھئے بے شک
اے مکڑا جادوگر۔يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِعَجْرَةٍ ۖ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿۳۷﴾۳۶۔ اے چاندے جو تہا کوں اپنے جادو دے زور ناں تہا ڈے
ملک کنیں کڈھو ڈلوے تے تساں کیا صلاح ڈیندے؟قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْبَدَايِ
خَيْرِينَ ﴿۳۸﴾۳۷۔ انہیں آکھئے ایکوں تے ایندے بھرا کوں دیتی ڈے تے
شہرین وچ کٹے کرٹ والے پٹھ۔

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ او تیلو ماہر جادوگر گھن آواں۔

فَجَمَعَ السَّحَرَةُ لَيْلِيَّاتٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ ہک مقررہ ڈینہہ سارے جادوگر کھٹے کتے گئیں۔

۴۰۔ تے لوکیں کوں آکھیا گیا جو تساں سارے کھٹے تھوہاے۔

۴۱۔ تماں جو اساں جادوگریں دے پکچوٹروں جے او
بڑا دے تھی گئے تے

۴۲۔ جیلھے جادوگر آئن انہیں فرعون کوں آکھئے جے اساں
بڑا دے تھی ونبھوں تے ساکوں کیا الماں لمسی۔

۴۳۔ اوں آکھئے ہاتے تساں میڈے خاص پیارے لوکیں دچو
بن ویسوں۔

۴۴۔ موسیٰ انہیں کوں آکھئے جو تساں ملے سلو۔

۴۵۔ انہیں اپٹے رے تے سوٹے سٹ ڈتے تے انہیں
آکھئے جو فرعون دی عزت دی قسم اساں بڑا دے ہیں۔

۴۶۔ ول موسیٰ پٹا سوٹا سیٹے تے اوہوں دیلھے انہیں دے
کوڑ کوں نگلن پئے گئے۔

۴۷۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔

۴۸۔ انہیں آکھئے اساں ایمان ایندے میں اوندے تے
جیرھا سارے جہانیں دارب۔

۴۹۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دارب۔

۵۰۔ اوں (فرعون) آکھئے جو تساں میڈی اجازت کنیں پہلے

اونکو من گدھے بے شک اے تہاڈا وڈا ۷ جیں تہا کوں
جادو سکھالے تہا کوں ضرور پتہ لگ ویسی میں ضرور تہاڈے
ہتھ تے پیر خلافت ورزی دی وجہ نال کپیاں تے تساں
ساریں کوں ضرور پھاسی ڈیساں۔

۵۱۔ انہیں آکھئے او جہی بے شک اساں اپٹے رب دوہنڈے

۵۲۔ بے شک اساں امید کریندے میں جو ساڈا رب ساڈے
گناہ بخش ڈیسی کیوں جو اساں پہلے منن والے ہیں۔

۵۳۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں میڈے بندیں
کوں راتوں رات گھن ونبج بے شک تہاڈا بیچا کیسا ویسی۔

وَقِيلَ لِلثَّائِسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَبِعُونَ ﴿٤٠﴾

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَمَّا لَاحِدًا
إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُفْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿٤٤﴾

فَالْقَوْمَا جَاءَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ وَقَالُوا لِفِرْعَوْنَ
إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٥﴾

فَأَنفَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٦﴾

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٧﴾

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْغَالِبِينَ ﴿٤٨﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٩﴾

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَا لَكُمْ إِنَّهُ لَكَيْدٌ كَرِيمٌ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَا تَقْطَعَنَّ
أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا وَصَلَتْكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥٠﴾

قَالُوا لَا صَبِيرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا أَذَلَّ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكَ مُتَّبَعُونَ ﴿٥٣﴾

- ۵۳۔ فرعون شہریں وچ کھٹے کرٹ والے پٹھین۔
 ۵۵۔ بے شک اے تھوڑی جہیں جماعت۔
 ۵۶۔ تے او ساکوں کا وڑ لویندے پئین۔
 ۵۷۔ تے اسان سارے احتیاط کریندے ہیں۔
 ۵۸۔ تے اسان انہیں کوں باغیں تے چشیں کنوں کڈھو
 چھوڑیئے۔
 ۵۹۔ تے خزائن تے عزت آلی جہیں کنیں دی۔
 ۶۰۔ تے اسان ایویں بنی اسرائیل کوں انہیں دا وارث کر
 بڑتے۔
 ۶۱۔ تے فجر دے ویلے انہیں دا انہیں پھپھیا کیا۔
 ۶۲۔ تے جیلے بڑویں ٹولے ہک بڑو بجے دے سامنے
 تھیں تے موسیٰ دے ساتھیں آکھئے اسان پٹریندے
 ہیں۔
 ۶۳۔ اوں آکھئے اصلوناں میڈا رب میڈے نال تے میوں
 راہ ڈھکیس۔
 ۶۴۔ اسان موسیٰ کوں وحی کیتی ۶۵ جو توں اپنا سوا سندر
 تے مارتے سندر ٹوٹے ٹوٹے تھی گیا تے برٹوٹا ہک
 وڈے طے آلی کار نظر ٹک پیا۔
 ۶۵۔ تے پچھیں کوں (فرعون دا لشکر) دی اسان انہیں دے
 کوہو کر ڈتا۔
 ۶۶۔ تے موسیٰ تے اوں دے نال آلیں ساریں کوں اسان بچا
 گدھا۔
 ۶۷۔ تے بڑو جہیں کوں اسان غرق کر ڈتا۔
 ۶۸۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں دچو بہوں
 سارے نیں میندے۔
 ۶۹۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل دل دم کرٹ
- فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۵۵
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ۵۶
 وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ۵۷
 وَإِنَّا لَجَمِيعٌ خَدِرُونَ ۵۸
 فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَدَّتٍ وَعِيبُونَ ۵۹
 وَكُنُوزَهُمْ مَقَامٍ وَرَءَيْهِ ۶۰
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ۶۱
 فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ۶۲
 فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعَيْنِ قَالَ أَضْعَبُ مُوسَى إِنَّكَ لَدَرْكُونَ ۶۳
 قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۶۴
 فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۶۵
 فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْيَةٍ كَأَوَّلِيٍّ الْعَظِيمِ ۶۶
 وَأَزْلَفْنَا ثَمَرَهُ الْأَخْيَرِينَ ۶۷
 وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ۶۸
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ۶۹
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۷۰
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۷۱

ع

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۝

وَاعْفُ لِإِيَّتِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

وَأَرْفَتِ الْجَنَّةُ الْمُتَّقِينَ ۝

وَبُذِيتِ الْجَحِيمُ لِلْغَوِينَ ۝

وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَمَا كُنْتُمْ تُعْبَدُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُوكُمْ أَوْ يَنْصَرُونَ ۝

فَكُذِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُنُ ۝

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۝

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۝

تَاللَّهِ إِنَّ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

إِذْ نُسَوِّدُكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الدُّجْرَمُونَ ۝

فَمَا كُنَّا مِنْ شَافِعِينَ ۝

وَلَا صَدِّقِينَ حِينِهِمْ ۝

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

۸۶۔ تے میوں نعیت آلی جنت دا وارث بنا۔

۸۷۔ تے میڈے پیو کوں بخش بے شک اور گراہیں وچوہا۔

۸۸۔ تے قیامت دے ٹرینہ میوں ذیل ذکرید۔

۸۹۔ جڈل زماں فائدہ پچیس تے نہ پتر۔

۹۰۔ سوائے اونڈے جیرھا اللہ کنیں بے عیب دل گھن

کے اوسی۔

۹۱۔ تے جنت متقیں دے کوہر کرڈتی ویسی۔

۹۲۔ تے دوزخ گراہیں کیتے ظاہر کرڈتی ویسی۔

۹۳۔ تے انہیں کرں آکھیا ویسی اوکھاں ہن جیندی تسان

عبادت کریندے باوے۔

۹۴۔ اللہ دے سوا کیا او تہاڈی مدد کریندن یا بدلہ گھن

سبگدن۔

۹۵۔ تے او تے سارے گمراہ دوزخ وچ پٹھے کرکے

سٹھے ولین۔

۹۶۔ تے ایویں ابلیس داسارا لشکروی۔

۹۷۔ او اکھن تے او اونڈے وچ بھڑسن۔

۹۸۔ اللہ دی قسم بے شک اساں کھلی کھلی گمراہی وچ

ہاے۔

۹۹۔ تے اساں تہاکوں رب العالمین دے برابر سمجھندے

ہاے۔

۱۰۰۔ ساکوں تے محض مجرمین گمراہ کیتے۔

۱۰۱۔ ساڈا کوئی سفارشی کاہنئیں۔

۱۰۲۔ تے نہ کوئی گھانا سنگتی۔

۱۰۳۔ جے اساں دل وچ سبگدے تے اساں مومنین نال

رل وچوں ہا۔

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان تے اکثر میندے

نہیں۔

۱۰۵۔ تے بے شک تیدا رب غالب تے ول دل رم
کرٹ والا۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١١﴾

۱۰۶۔ نوح دی قوم رسوایں دانکار کیے۔

۱۰۷۔ جیلھے انہیں دے بھرا نوح انہیں کوں آکھے جو کیا
تساں خدا کیں ڈر دے توڑے۔

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

۱۰۸۔ میں تہا ڈو امانتدار رسول۔

۱۰۹۔ تے تساں التہ کیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔
۱۱۰۔ میں تساں کیں کوئی صلہ نہیں مگدا میڈا صلہ تے حص
رب العالمین دے ذمے ہے۔

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَبْتُمْ إِلَّا عَلَىٰ رِبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

۱۱۱۔ تساں التہ کیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔

قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١٤﴾

۱۱۲۔ انہیں آکھے کیا اساں تیکوں منوں حالت لے ہے جو
تیدے منوں ولے رزیل (کی کین) ہیں۔

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

إِنْ جَاءَهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رِبِّيٰ لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١٦﴾

۱۱۳۔ اوں آکھے تیکوں کیوں پتہ ہے جو انہیں دے عمل کیا ہن۔
۱۱۴۔ انہیں داحساب میڈے رب تے ہے جے تساں
بھجو۔

وَمَا أَنَا بِظَالِمِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

۱۱۵۔ میں منوں والیں کوں دھکے نہیں ڈیندا۔

۱۱۶۔ میں تے حص کھلا کھلا ڈراؤں والا ہاں۔

قَالُوا لَئِنْ لَّمْ تَذَكَّرْ يَنْفُخْ يَنْفُخْ لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٩﴾

۱۱۷۔ انہیں آکھے لے نوح جے توں باز نہ آئیوں تے
تیکوں اساں پتھر مار مار کے مار گھیتوں۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْلِي كَذَبُونَ ﴿٢٠﴾

۱۱۸۔ حضرت نوح آکھے لے میڈے رب بے شک میڈی
قوم تیکوں بھٹلا ڈتے۔

فَا فَتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيْنِي وَمَنْ قَعِ مِنَ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١﴾

۱۱۹۔ تے توں میڈے تے انہیں دے درمیان پورا فیصلہ کر
ڈے تے تیکوں تے میڈے نال والیں کوں دشمنیں دے
شرکشیں بچا۔

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ السَّاحِلِ ﴿٢٢﴾

۱۲۰۔ اساں اونکوں تے اوندے نال والیں کوں بچائے

سے ہک بھری ہوئی بیڑی وچ ۔

۱۲۱۔ دل اسال بعد وچ باقیں کوں غرق کر ڈیا۔

۱۲۲۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان باتے انہیں
وچو بہوں سارے نیں میندے۔

۱۲۳۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل ول رحم کرن
والا ۶۔

۱۲۴۔ عاد رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۲۵۔ جیلھے انہیں دے بھرا ہوا انہیں کوں اکھٹے کیا تساں
ڈرے نوے۔

۱۲۶۔ بے شک میں تہا ڈو اماندار رسول ہاں

۱۲۷۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۲۸۔ ایں گال کیتے میں کوئی صلہ نیں مگدا میڈا صلہ
تے محض رب العالمین دے دتے ہے۔

۱۲۹۔ کیاں تساں ہر پے تے بے فائدہ کم کریندے ہوں
ماٹیاں بنیندے ۷۔

۱۳۰۔ تے تساں مل بنیندے ۸۔ تاں جو تساں ہمیشہ رہو۔

۱۳۱۔ تے جیلھے تساں کہیں کوں پکڑیندے ۹۔ عالم بن کے
پکڑیندے ۱۰۔

۱۳۲۔ تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۳۳۔ تساں اوں کنیں ڈرو جیں تہا ڈی اوندے نال مدد

کیتی ۱۱۔ جیڑی تساں چاندے ۱۲۔

۱۳۴۔ اوں تہا ڈی مدد کیتی ۱۳۔ جانوریں نال تے پتریں
نال۔

۱۳۵۔ تے باغیں تے چشیں نال۔

۱۳۶۔ بے شک میں تہا ڈی تے وڈے ڈینہ دے عذاب
کنیں ڈرواں۔

ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ۱۲۱

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۚ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۱۲۲

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۱۲۳

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ۱۲۴

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۱۲۵

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۱۲۶

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۱۲۷

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۲۸

أَتُوبُونَ كُلَّ رَيْحٍ أَيْةً تَعْبَثُونَ ۱۲۹

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ۱۳۰

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ۱۳۱

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۱۳۲

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ۱۳۳

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَيْنٍ ۱۳۴

وَجَنَّتِ وَعَبُودُ ۱۳۵

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۳۶

- قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَصْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿۱۳۷﴾
 إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳۸﴾
 وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿۱۳۹﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۴۰﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۴۱﴾
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۲﴾
 إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿۱۴۳﴾
 إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۴۴﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۱۴۵﴾
 وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۴۶﴾
 اسْتَرْكُوزُوا فِي مَا هَمُّنَا أَمِينٌ ﴿۱۴۷﴾
 فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿۱۴۸﴾
 وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿۱۴۹﴾
 وَتَنْجُونَ مِنَ الْجِبَالِ الَّتِي هِيَ جُرُودٌ ﴿۱۵۰﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۱۵۱﴾
 وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ السُّرَفِيِّ ﴿۱۵۲﴾
 الَّذِينَ يَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُبْصِرُونَ ﴿۱۵۳﴾
 ۱۳۷۔ انہیں آکھئے ساڈے کیتے برابر جو توں وعظ
 کریں یا نہ کریں۔
 ۱۳۸۔ اے پہلے لوکس دے کمن۔
 ۱۳۹۔ اساں عذاب نہ ڈتے دلیسوں۔
 ۱۴۰۔ انہیں اوندنا انکار کیتا تے دل اساں انہیں کوں
 ہلاک کر ڈتا بے شک ایندے وچ وی ہک نشان تے
 انہیں وچو بہوں سارے نیں مندرے۔
 ۱۴۱۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے ول دل رحم کرٹ
 والا ہے۔
 ۱۴۲۔ ثمودی رسولس دا انکار کیتے۔
 ۱۴۳۔ جیلھے انہیں دے بھرا صالح انہیں کوں آکھئے کیا تاساں
 اللہ کنیں توڑے ڈر دے۔
 ۱۴۴۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسولاں۔
 ۱۴۵۔ تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منور۔
 ۱۴۶۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوئی صلہ نیں منگدا
 میڈا صلہ معن رب العالمین تے ہے۔
 ۱۴۷۔ کیا تہا کوں ایں دنیا وچ امن نال چھوڑ ڈتا ویسی۔
 ۱۴۸۔ انہیں باغیں تے چشیں وچ
 ۱۴۹۔ انہیں رڑھیں تے اینجیں کھمیں وچ جنہیں دے گوشے
 پھل نال بڈیئے پین۔
 ۱۵۰۔ تے تاساں پہاڑیں کوں کھٹ کے اکڑو ڈتا نال گھر
 بنیدے ہے۔
 ۱۵۱۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منور۔
 ۱۵۲۔ تے حد کنیں دوسرے والیں دا اکھٹ نہ منور۔
 ۱۵۳۔ حیرے زمین وچ گھیر گھتیندن تے اصلاح نیں
 کریںدے۔

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿۵۴﴾

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا ۖ فَأَبِيتُ بِآيَاتِهِ إِنْ كُنْتُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۵۵﴾

قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ ۖ لَهَا شَرِبٌ وَلَكُمْ شَرِبٌ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿۵۶﴾

وَلَا تَسْوَاهَا بِسَوَاءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿۵۷﴾

فَعَقَرُوهَا فَاصْبِرُوا نَدْمِينَهُ ﴿۵۸﴾

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۵۹﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶۰﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۱﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۶۲﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۶۳﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿۶۴﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۵﴾

أَتَأْتُونَ الذَّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۶۶﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ ۖ

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿۶۷﴾

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۶۸﴾

۱۵۴۔ انہیں اکٹھے تیل بے اتے جادو کیا گئے۔

۱۵۵۔ توں محض اساں جیہاں انسان ہویں جے توں سچا
ایں تے کوئی نشان گھن آ۔

۱۵۶۔ اوں اکھئے اے ڈاچی ۶ ہک ڈینہ لے پانی پیسی تے
ہک ڈینہ تساں پانی پیس لے ڈینہ مقرر۔

۱۵۷۔ تساں ایکوں کوئی بڑھ نہ پلویاں تاں تہا کوں
وڑے ڈینہ دا عذاب پکڑیسی۔

۱۵۸۔ انہیں اونڈیاں چٹاں کپ سٹین تے دل او شرمندہ
تھی گئیں۔

۱۵۹۔ انہیں کوں عذاب آن پکڑیے بے شک ایندے وج
نشان تے انہیں وچرہ ہوں سارے لوکس نیں منیا۔

۱۶۰۔ تے بے شک تیل بارب غالب تے دل دل رحم کرن
والا ۶۔

۱۶۱۔ لوط دی قوم رسولیں دا انکار کیتے۔

۱۶۲۔ جیسے انہیں دے بھرا لوط انہیں کوں اکٹھے کیا تساں
مذاکینے نوسے ڈر دے۔

۱۶۳۔ میں تہا لوط ایماندار نبی آں۔

۱۶۴۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۱۶۵۔ تے میں تساں کنیں ایندے اتے کوئی صلہ نیں
منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین دے دتے ہے۔

۱۶۶۔ کیا تساں مخلوق وج نریں کوں اپنے کیتے
چھپے

۱۶۷۔ تے تہا لوط رب بھرہیاں تہا لوط کیتے زالیں
پیدا کیتن تساں انہیں کوں چھوڑین دے ۶ اصل تساں
حد کنیں ددھن والی قوم ہتے۔

۱۶۸۔ انہیں اکٹھے جے توں باز نہ آویں لے لوط تیکوں

مک بدر کر ڈتا ویسی۔

۱۶۹۔ لوط آکھٹے بے شک میں تہاڑے کم کنیں نفرت
کریں دال۔

۱۷۰۔ اے میڈے رب میگوں تے میڈے گھر والیں
کوں انہیں دے عیسیٰ کنیں بچا۔

۱۷۱۔ تے اساں اوکوں تے اوندے سارے گھر والیں
کوں بچا گدھا۔

۱۷۲۔ سوائے کہ بچھو رہی والی پڑھی دے۔

۱۷۳۔ تے دل اساں نہیں کوں تباہ کر ڈتا۔

۱۷۴۔ تے اساں انہیں تے ڈاڈھامیندے سائے جیرھا ہوشیار
کوٹن دے بعد نہ رکھن آئیں تے وسن آلا پھوں برا۔

۱۷۵۔ اے شک ایندے وجہ وی ہک نشان ہا تے انہیں
وجہ بہوں سارے لوک نیں میندے۔

۱۷۶۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے دل ول رم کرن
والا۔

۱۷۷۔ جگن آلیں رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۷۸۔ جیلھے انہیں کوں شیب آکھٹے کیا تاساں خدا
کنیں توڑے ڈر دے۔

۱۷۹۔ بے شک میں تہاڑو ایماندار رسول ہاں۔

۱۸۰۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا اکھن منو۔

۱۸۱۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوٹن صلہ نیں منگدا
محض رب العالمین دے اتے میڈا صلہ ہے۔

۱۸۲۔ بھائی پوری کرو تے نقصان ڈیون والیں وچوڑ بڑ۔

۱۸۳۔ تے سدھی ترکری تال تولیا کرو۔

۱۸۴۔ تے لوکیں کوں انہیں دیاں خبیث گھٹ نہ ڈیو تے
زمین وچ گیڑ گھٹن کیتے نہ پھرد۔

قَالَ إِنِّي يَمْلِكُ مِنَ الْقَائِلِينَ ۝

رَبِّ نَجِّنِي وَ أَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ۝

فَنَجِّنُهُ وَ أَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ۝

ثُمَّ دَخَرْنَا الْأَخْيَرِينَ ۝

وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنذَرِينَ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ۝

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا ۝

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجِرِيَ إِلَّا عَلَى
رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ۝

وَ زِنُوا بِالْقَنَاطِلِ الَّتِي تَقْتُلُونَ ۝

وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَ لَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٨﴾

۱۸۵۔ تے اوس اللہ کنیں ڈرو جس تہا کوں تے پہلی مخلوق کوں پیدا کیے۔

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿٥٩﴾

۱۸۶۔ انہیں آکھئے جو تیرے اتے جادو کیا گئے۔

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطْنُكَ لَئِنْ الْكَذِبِينَ ﴿٦٠﴾

۱۸۷۔ تے توں محض اساں جیہاں انسان ہویں تے اساں تیکوں اصلو کوڑا سمجھندے ہیں۔

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦١﴾

۱۸۸۔ جے توں سچا ایں تے ساڈے اتے آسمان کنیں کوئی ٹکڑا اسٹ۔

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

۱۸۹۔ اول آکھئے میڈارب تہا ڈے علیں کوں بڑا دھا جانڈے۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظَّلْظَلِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٦٣﴾

۱۹۰۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے انہیں کوں گھاٹے جھڑ والے ڈینہ دے عذاب آن پکڑیے بے شک اے وڈے ڈینہ دا عذاب ہا۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

۱۹۱۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں وچو بہوں سارے لوک نیں منندے۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٥﴾

بج

۱۹۲۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے رحیم۔

وَإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

۱۹۳۔ تے بے شک اے قرآن رب العالمین دلو بہایا گئے۔

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿٦٧﴾

۱۹۴۔ حضرت جبریل ایندے نال لتے۔

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٦٨﴾

۱۹۵۔ تیرے دل تے تاں جوتوں ہر شیار کرن والیں وچو تھی ونجیں۔

يُنَادِي عَرَبٍ مُّعِينٍ ﴿٦٩﴾

۱۹۶۔ اے کھول کے بیان کرن والی عربی زبان وچ۔

وَإِنَّهُ لَنُزِيلُ الرُّسُلِ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٠﴾

۱۹۷۔ تے بے شک ایندا ذکر پہلی کتابیں وچ ہا پیا۔

أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٧١﴾

۱۹۸۔ کیا انہیں کیے اے نشان گھٹ جو بنی اسرائیل دے علماء وی ایکوں سبھا ندن۔

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿٧٢﴾

۱۹۹۔ جے اساں ایکوں عجیب وچو کہیں تے لہندے۔

فَفَرَّاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

۲۰۰۔ تے او انہیں دے ساڈے پڑھدا دل وی اے نہ منن ہا۔

- ۲۰۱۔ ایسے اسل مجرمیں دے دیں وجہ اسے گال سٹی ہوئی ۶۔
 ۲۰۲۔ او ایکوں اوتیں نہ منیں جے تیں او بڑکھ بڑیوں آلا عذاب نہ ٹیکھن۔
 ۲۰۳۔ او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں پتہ وی نہ ہوسی۔
 ۲۰۴۔ تے او آکھن کیا ساکوں و تھی نیں مل سگدی۔
 ۲۰۵۔ کیا او ساڑے عذاب کوں جلدی منگدے ہن۔
 ۲۰۶۔ کیا تیکوں یقین نیں جے اسل انہیں کوں کئی سال فائدہ پہچاؤں ہا
 ۲۰۷۔ تے ول انہیں تے او عذاب آوے ہا جیرھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔
 ۲۰۸۔ تے جہ انہیں کوں بڑا گیا ہا او عذاب کوں نال نہ سگدا ہا۔
 ۲۰۹۔ اسل کہیں وستی کوں ہلاک نئے کریندے جے تیں انہیں دو کوئی بی نہ پھڑوں۔
 ۲۱۰۔ اے نصیحت اسل ظالم نئے۔
 ۲۱۱۔ ایں قرآن کوں شیطانیں نیں لہایا۔
 ۲۱۲۔ نہ انہیں دا اے کم ہاتے انہیں کوں ایندی طاقت ہائی۔
 ۲۱۳۔ بے شک او (اللہ دی گال) سنن کنیں پرین رکھئے گئیں۔
 ۲۱۴۔ توں اللہ دے نال پے کہیں کوں معبود نہ سبہ نہ تاں توں انہیں وچ و تھی ولیس جنہیں کوں عذاب بڑا گئے۔
 ۲۱۵۔ تے توں اپنے قریبی سکیں کوں بڑا۔
 ۲۱۶۔ تے میرھامن کے تیلے پچھوڑے اوندے
- كَذٰلِكَ سَلَكْنٰهُ فِیْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿۲۰۱﴾
 لَا یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰی یُرَوْا الْعَذَابَ الْاَلِیْمَ ﴿۲۰۲﴾
 فِیَا تَیْهَمُ بِعَنَّا وَهُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ﴿۲۰۳﴾
 فِیَقُولُوْا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُوْنَ ﴿۲۰۴﴾
 اَفِیْعٰدِیْنَا یَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۲۰۵﴾
 اَفَرَّیْتْ اِنْ مَّتَّعْنٰهُمْ سِنِیْنَ ﴿۲۰۶﴾
 ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوْا یُوعَدُوْنَ ﴿۲۰۷﴾
 مَا اَعْلٰی عَنْهُمْ مَا كَانُوْا یَسْتَعُوْنَ ﴿۲۰۸﴾
 وَمَا اَهْلَكْنٰ مِنْ قَرْیَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ ﴿۲۰۹﴾
 وَكُرِیْءٌ شَهِیْدٌ ۭ وَمَا كُنَّا ظٰلِمِیْنَ ﴿۲۱۰﴾
 وَمَا تَنْزَلَتْ بِهٖ الشَّیْطٰنُ ﴿۲۱۱﴾
 وَمَا یَنْبَغِیْ لَهُمْ وَمَا یَسْتَطِیْعُوْنَ ﴿۲۱۲﴾
 اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَرُوْلُوْنَ ﴿۲۱۳﴾
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرًا فَتَكُوْنَ مِنَ الْمَعْدِیْنَ ﴿۲۱۴﴾
 وَانْذِرْ عَشِیْرَتَكَ الْاَقْرَبِیْنَ ﴿۲۱۵﴾
 وَاخْوَیْضَ جَنَاحِكَ لَیْسَ اَتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۲۱۶﴾

محبت دے ہتھ بھکے رکھ۔

۲۱۶۔ تے جے اوتیڑا اکھن نہ منن تے توں اکھ جو میں
تہاڑے کیں کنیں باہرواں۔

۲۱۸۔ تے توں غالب تے بہوں مہربان خدا تے بھروسہ کر۔

۲۱۹۔ میرھائیوں ڈبدرے جیلھے توں کھڑا تھیندیں۔

۲۲۰۔ تے جیلھے توں سجدہ کرن والیں وچ پھریں۔

۲۲۱۔ تے بے شک او بہوں سُنن والا تے جاٹن والا۔

۲۲۲۔ کیا میں تیکوں ڈسلاں جو شیطان کیندے اتے لہندن۔

۲۲۳۔ او شیطان ہر کوڑے تے گناہ گار تے لہندن۔

۲۲۴۔ او اٹے کن لہندن تے انہیں دھو بہوں سارے
کوڑے ہرندن۔

۲۲۵۔ تے انہیں دے پھوٹن والے گمراہ ہوندن۔

۲۲۶۔ کیا نیکوں پتہ نہیں جو بے شک لے ہر دای وچ

بے مقصد پھر دے رہ ویندن۔

۲۲۷۔ تے بے شک او کریندے نہیں جو او آہن۔

۲۲۸۔ سوائے انہیں جیڑھے ایمان گھن آون تے چنگ نہ

کرن تے اللہ دا بہوں ذکر کرن تے ظلم تھیون دے بند

اوندا جائز بدلہ گھندن تے ظالم ضرور جان گھسن جو او کیرھی

جادو ولسن۔

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۹﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿۴۰﴾

الَّذِي يَرْفَعُ دَرَجَاتٍ لَّكَ يَوْمَ تَقُومُ ﴿۴۱﴾

وَتَقْلُبُكَ فِي السَّجْدِ ﴿۴۲﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۴۳﴾

هَلْ أُنِذِرُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ ﴿۴۴﴾

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿۴۵﴾

يُلْقُونَ السَّعَ وَكَثُرُهُمْ كَذِبُونَ ﴿۴۶﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْفَأَادَنُ ﴿۴۷﴾

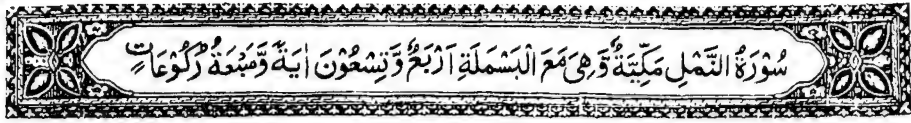
أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿۴۸﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ

كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۚ وَسَيَعْلَمُ

الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿۵۰﴾

سورة نمل کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۴ آیات تے ۷ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
 ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرحا بن سکے ڈیوڑ
 والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
 ۲۔ پاک تے سنٹ والا ۷ تے قرآن مبد تے کھلی کتاب
 دیاں آیات ہن۔
 ۳۔ مومنین واسطے ہدایت تے خوشخبری ۷۔
 ۴۔ جیرے نماز جماعت نال پڑھن تے زکوٰۃ پڑھن
 تے آخرت تے اولیقین رکھن۔
 ۵۔ بے شک جیرے لوک آخرت تے ایمان نیں ایندے
 انہیں واسطے انہیں دے عمل اساں سوہنے کرکے دکھالین
 او گردان تھے ودن۔
 ۶۔ ایسے لوکن جنہیں واسطے بڑا عذاب تے آخرت
 وچ او گھٹا پاوٹی والین۔
 ۷۔ تے بیشک تیکوں قرآن مبد اوں کیں ملد پئے جیرھا
 سیانٹا تے چاٹن والا ۷۔
 ۸۔ جیلھے موسیٰ اپنے گھرا لیں کوں آکھے بے شک
 میں بھا ڈھیں ۷ میں تہاڈو اٹھو کیں جبرگن اوساں یا بلدا
 الگرا گھن اوساں تاں جوتساں بھاسکو۔
 ۹۔ جیلھے اوبھاکیں آئے آواز ڈوٹی گئی جو جیرھا بھا
 وچ تے جیرھا اوندرے چودھا رو ۷ اوکوں برکت ڈوٹی گئی ۷
 تے اللہ رب العالمین پاک۔
 ۱۰۔ اے موسیٰ بے شک میں غالب تے سیانٹا اللہ
 ہاں۔
 اُولَئِکَ الَّذِیْنَ لَہُمْ سُوْرُ الْعَذَابِ وَہُمْ فِی الْاٰخِرَةِ
 ہُمْ الْاَخْسَرُوْنَ ①
 وَ اِنَّکَ لَتَلْقٰہُ الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حٰکِمٍ عَلِیْمٍ ②
 اِذْ قَالَ مُوسٰی لَہٰی لَہٗ اِنِّیْ اَنْتَ نَادِیْ سَآئِیْکُمْ
 مِنْہَا یَحْزَنُ اَوْ اَتِیْکُمْ بِشَہَابٍ فَبَیْسَ لَعَلَّکُمْ
 تَصْطَلُوْنَ ③
 فَلَمَّا جَآءَا نُوْدٰی اَنْ بُرِّدْکَ مِنْ فِی النَّارِ وَ
 مَنْ حَوْلَہَا وَ سُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ④
 یٰمُوسٰی اِنَّآ اَنَا اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ⑤

وَالَّذِي عَصَاكَ فَلَئِمَّا رَاَهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمَرْسَلُونَ ﴿١١﴾

۱۱۔ توں اپنا سوٹا سٹ۔ جیلھے اوکوں ڈھس ہلا پئے جیویں اونانگ ہوے کنڈ ولا کے بچ پئے تے پکھرتے ولا نس پٹھا اے موسیٰ نہ ڈر میڈے کولہو رسول نیں ڈردے۔

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حَسَنًا بَعْدَ سُوٍّ فَإِنِّي عَفُودٌ مَّرْجُومٌ ﴿١٢﴾

۱۲۔ سوائے اوندے جس ظلم کیتا ہووے تے ول بدی دے بعد نیکی کیت ہووے تے بے شک میں بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا ہاں۔

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضًا مِّنْ غَيْرِ سُوٍّ فَإِنِّي تَسْعُ آيَاتِي إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ تے توں اپنا ہتھ کچھ دج یا اولیٰغریہاری دے چٹا نکلیں اے نوں نشانیں دچرو جیرے فرعون تے اوندی قوم کیتے ہن بے شک اے قوم نافرمان۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٤﴾

۱۴۔ جیلھے انہیں دو ساڈے اکھیں کھول ڈیون والے نشان آئن انہیں آکھے اے کھلا جادو۔

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٥﴾

۱۵۔ تے اوندا انکار کیتے نیں تے ضد نال وڈائی تے ظلم کینں کم گدھے نیں انہیں دے دل منیدے ہن توں ڈیکھ جو فسادیں دا انجام کینجا تھیندے۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ الْخُنُودُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ تے اساں داؤد تے سلیمان کوں علم ڈتے تے انہیں ڈوناہیں آکھے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن جس ساکوں بہوں ساریں مومن بنیں تے وڈا رتبہ ڈتے۔

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عِلْمُنَا مَنَظِقٌ ظَلِيمٌ وَأُوتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْبَينُ ﴿١٧﴾

۱۷۔ تے سلیمان داؤد دا وارث تھے تے اوں آکھے اے لوکو ساکوں پھیس دیاں بولیاں سکھایاں گئیں تے ساکوں سجدہ کچھ ڈتا گئے بے شک اے اللہ دا کھلا فضل۔

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالظَّلِيرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ تے سلیمان دے ساڈے جین تے انسان تے پھیس دا لشکر کٹھا کیتا گئے تے انہیں دیاں قطاراں بنا ڈتیاں گئیں۔

كَفَّ إِذَا اتَّوَا عَلَى دَابِ التَّنَلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَعَكُمْ لَا يَخْطِبُكُمْ سُلَيْمَنُ
وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اوتیں جو اوملہ وادی وچ اُٹن تے نملہ اکھٹے
اے نملہ دی قوم اپنے گھریں وچ بہرہ وچو سلیمان تے
اوندا لشکر تہاکوں لمار نہ ڈیوسے تے انہیں کون پتہ
نہ لگے۔

فَتَبَسَّ صَاحِبًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اؤْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ
وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ سلیمان انہیں دی اے مجال سن کے کھل پئے تے
اکھیس اے میڈے رب میکیوں توفیق ڈے جو میں
تیبی اوں نعمت دا شکر کراں جیڑھی میں میڈے تے
میڈے پیوستے کیتی میں چنگے کم کراں جو توں راضی
تھیویں تے اپنی رحمت نال میکیوں اپنے نیک بندیں
وچ داخل کر۔

وَتَفَقَّدَ الظَّالِمَ فَقَالَ مَالِيَ لَا أَرَىٰ الْهُدَىٰ هَدًى
أَمَرَكَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے اوں پکھیں دی سنبھال لدھی تے اکھیس اے
کیا میکیوں بدہر نظر نیں پیا اندا یا اوکھ لگے۔

لَا عَدِيَّةَ بَيْنَهُ عَدَا بَا سَدِيدًا أَذْلا أَوْ بَحْشَةً أَوْ
لِيَأْتِيَنِي بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ میں اوں کوں سمجھتا ہوں یا کوہ ڈلیاں یا کوہ ڈلیاں
یا اومیڈے کو لہو کوئی ثبوت گھن آوے۔

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تَحْطُ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَا يُقِينُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ کچھ دیر کھڑین تے اکھیس میکیوں او پتہ لگے
جیندا تہاکوں پتہ کار نیں میں سباقوم کنیں تیبوہک
پکی فرگھن کے آیاں۔

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُزَيْنَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے میں کہ تریمت ڈٹھی جیڑھی انہیں تے
حکومت کریدی پئی تے اوں کوں ہر فئے ڈتی گئی
تے اوندا کہ وڈا تخت دی ہے۔

وَجَدْتُهُمَا قَوْمَهُمَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ
اللَّهِ وَرَبِّ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ أَعْمٰلُهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ میں اونکوں تے اوندی قوم کوں اللہ دے سوا
سمجھ کوں سجود کریندا ڈٹھے تے شیطان انہیں کوں
انہیں واکم سوٹھا کر کے ڈکھالے تے انہیں کوں سدا
رستے کنیں روک ڈتے تے او ہدایت نیں پندے۔

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَوٰتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ انہیں کوں مندر جو اللہ کوں سجود نہ کرن جیڑھا
زمین تے آسمان دی ٹکی تے کوں ظاہر کریندے تے جو

تساں کیندے تے ظاہر کریندے او جانڈے۔

۲۷۔ اللہ دے سوا کوئی مبود نہیں اور دہے عرش دا مالک۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝۲۷

۲۸۔ اوں سلیمان اکھئے اساں ڈیکھسوں کیا میں سج ہوئے یا کورا میں۔

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝۲۸

۲۹۔ توں میڈا اے خط گھن و نچ تے انہیں کوں ہڈے ول پچھو تے تھی کھڑے ڈیکھ تیکوں او کیا جواب ڈیندن۔

إِذْ هَبْ بِكُتَيْبٍ هَذَا فَاَلْقِهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۝۲۹

۳۰۔ اوں مکر اکھئے اے سردارو میڈو ہک عزت والا خط آئے۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِئِ أُلْقِ إِلَى كُتَيْبٍ ۝۳۰

۳۱۔ تے او سلیمان ولوہ تے اوں شروع تھیندے جو اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن سکے ڈیوٹ والا تے ول دل رحم کرن والا۔

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٍ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۳۱

۳۲۔ میڈے اگو وڈائی نہ کرو تے فرمانبردار تھی کے میڈو آؤ۔

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَى وَأَتُونِي مُسْلِمِينَ ۝۳۲

۳۳۔ اوں آکھئے اے سردارو میں معاملے وچ میکوں مشورہ ڈیو میں کوئی فیصلہ نہیں کریندی جے میں تساں حاضر نہ ہوو۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِئِ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ ۝۳۳

۳۴۔ انہیں آکھئے اساں طاقت ولے ہیں تے وڈے لڑکے ہیں۔ فیصلہ میں کرتے توں ڈیکھ توں کیا حکم ڈیندیں۔

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۝۳۴

۳۵۔ اوں آکھئے بے شک بادشاہ جیلے کسں مک وچ پہنڈن اونکوں تباد کر ڈیندن تے انہیں دے عزت داریں کوں بے عزت تے ذیل کر ڈیندن تے ایویں کریندن۔

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا آيَةً أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝۳۵

۳۶۔ تے میں انہیں دوہک تھو پٹھیندی آں تے ڈیوہی

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرْهُمْ بِمَ يَرْجِعُ

الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۷﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أُمِدُّوْا بِنَالَ فَمَا أَثْبَرَ
اللَّهُ خَبِيرٌ مِّمَّا أَنتُمْ بِهِ تَبْتَغُونَ ﴿۳۸﴾

إِذْ جَعَلَ إِلَهُهُمُ فَلَمَّا آتَتْهُمْ بَعْثُوْهُ لَاقِبَلِ
لَهُمْ بِهَا وَلَخُرِجَتْهُمْ مِنْهَا إِذْ لَهُ وَهُمْ
صَغُرُوْنَ ﴿۳۹﴾

قَالَ يَٰٓأَيُّهَا الْمَلِكُ أَتَيْتَنِي بِعَرْشِيَّاءَ قَبْلَ أَنْ
يَأْتُوْنِي مُسْلِمِينَ ﴿۴۰﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ
أَمِينٌ ﴿۴۱﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ
قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لَئِيْلَكُوْنِي ۖ أَشْكُرْ أَمْ
أَكْفُرْ ۖ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ رَبِّيْ عَنِّي كَرْيَمٌ ﴿۴۲﴾

قَالَ نَكُونُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِيْ أَمْ تَكُونُ
مِنَ الْذَّٰبِقِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿۴۳﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشِيَّاءُ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ

آں جو میڈے قاصد کیا جواب گھن اندر
۳۷۔ جیلے تحفہ سلیمان دے سائے آئے اوں آکھئے
کیا تساں مال نال میڈی امداد کرن چاہندے
تے جو اللہ میکوں بڑتے اوں کنیں چچکا ۶۰ جیرھا تباکیں
بڑتے تے اصل تساں اپنے جھنے تے اکریندے پئے ۶۱
۳۸۔ توں انہیں دو دل ورنج میں ضرور انہیں دوا بخئے
لشکر نال اوساں جیندا اومقابلہ نہ کر سگسن تے میں
انہیں کوں اتھو ذلیل کر کے کبڑہ بڑیاں تے او
عزت و سجا پہسن ۔

۳۹۔ اوں آکھئے اے سردار و کیرھا تہاڑے وچرو اندرے
تحت کوں میڈو گھن اوسی ایں کنیں پہلے جو او میں
کنیں فرمانبردار بن آون۔

۴۰۔ پہاڑیں سرداریں دھوکہ منہ زور سردار آکھئے میں اونکوں
تیڈے اتھو اٹھن کنیں پہلے گھن اوساں تے
بے شک میں بہوں طاقت والا تے ایمانداراں۔

۴۱۔ میں کنیں خدا دی کتاب دا علم با اوں آکھئے میں
اونکوں تیڈی اکھ جھپکٹ کنیں دی پہلے گھن اوساں
جیلے اونکوں اپنے کولہو بڑتے آکھیں لے
میڈے رب واقفل تاں جو اومیکوں آزمادے جو کیا
میں شکر کرینداں یا کفر کرینداں تے جیرھا شکر کریندے
او اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکری
کرے تے بے شک میڈا رب بے نیاز تے سخی ۶۰۔

۴۲۔ اوں آکھئے اندرے تحت کوں حقیر کر ڈیو اساں
بڑہے ہں جو اوہایت پندی ۶۱ یا انہیں وچو تھندی ۶۲
جیرے ہدایت نیں پندے ۔

۴۳۔ تے جیلے او اکبئی اونکوں اکھایا گیا کیتا تے تحت

وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿۳۶﴾

وی انجاء اوں آکھئے اے تے اوں داویں ہے
ساکوں ایں کینیں پہلے علم ڈے ڈنا گئے تے اساں
تیبڑے فرمانبردار بن گئے ہیں۔

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿۳۷﴾

۳۴۔ تے اونکوں بلکيس جندی او اللہ دے سوا عبادت کریندی
بانئ بے شک او کا فر قوم وچرماں۔

قِيلَ لَهَا اِذْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفْتُ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ
مِنْ قَوَارِيرِهِ قَالَتْ رَبِّ اِنِّی ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَالْأَمَلُ
مَعَ السَّالِمِينَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

۳۵۔ اوں کوں آکھیا گئے محل وچ بہر جیلے اونکوں
ڈھس اونکوں جھکا سمجھیس تے ڈر لگی۔ سلیمان آکھئے
اے تے محل جیندے وچ شیشے دے ٹکڑے لائے
گیئیں اوں آکھئے اے میڈے رب میں اپنی جان تے
ظلم کیتے تے میں سلیمان نال رب العالمین خدا تے ایمان
ایندی آں۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا
اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَيْنِ يَخْتَصِمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۶۔ تے اساں ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں بھٹے
سے جو تہاں اللہ دی عبادت کرتے او انہوں ویلے
ڈو ٹولے تھی کے بھڑپے گئیں۔

قَالَ يَوْمَ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَةِ
لَوْ لَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۷۔ صالح آکھئے اے میڈی قوم تہاں چنگانی کینیں پہلے
لنگائی دی جلدی کیوں کریندے جو تہاں اللہ کینیں
بخشنش نو بے مگدے تاں جو تہاں بے اتے رحم کیا دینے

قَالُوا أَظَلَمْنَا بِكَ وَبَيْنَ مَعَكَ
قَالَ طَبَّكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿۴۱﴾

۳۸۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں تے تیبڑے نال دیں
کوں منحوس سمجھیندے میں صالح آکھئے تہاں بڑی نحوست
اللہ دے کوں ہورے تے سچ لے ہے جو تہاں او قوم
ہوے جیرھی آزمائی گئی۔

وَكَانَ فِي السَّيِّئَةِ نَسْعَةٌ يَهْبِطُ يَفْسِدُ وَنَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۴۲﴾

۳۹۔ تے خبر وچ ٹوں آدمی بن جیرھے زمین وچ فساد
پیندے ہن تے اصلاح نہ کریندے ہن۔

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ
لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۴۳﴾

۴۰۔ انہیں آکھئے تہاں اللہ دی قسم کھاؤ جو اساں اوندے
تے اوندے گھر والیں تے رات کوں حملہ کریں تے ول
اوندے وارث کوں اکھسوں اساں اوندے گھر لیں کوں ہلاک قیامتیں

ڈٹھاتے اسان سپھے ہیں۔

۵۱۔ انہیں ہک وڈی تدبیر کیتی تے اسان دی تدبیر

کیتی انہیں کوں پتر دیا۔

۵۲۔ توں ڈیکھ انہیں دی تدبیر واکیا نتیجہ نکلدے اسان

انہیں کوں تے انہیں دی ساری قوم کوں تباہ کر ڈتے۔

۵۳۔ اے ڈیکھو انہیں دے گھر انہیں دے علم دی وجہ

کنیں ڈٹھے بین بیشک علم والی قوم کیتے ایندے درج نشان۔

۵۴۔ تے اسان مومنین تے متقیں کوں بچا گدھے۔

۵۵۔ تے لوط جیلھے اپنی قوم کوں اکھے کیا تسان برائیاں

کریندے ء تے تسان ڈہرے پئے ء۔

۵۶۔ کیا تسان تریمتیں کوں چھوڑ کے جوائیں نال شہوت

پوری کریندے ء اصل تسان جاہل قوم ہوتے۔

۵۷۔ اوندی قوم دا جواب مرق لے ہا جو انہیں اکھے لوط

دے خاندان کوں ایسے سک وچو کڈھ پھوڑو بے شک

اے لوک بہوں پاک بڈن۔

۵۸۔ تے اسان اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں سولے

اوندی زال دے بچا گدھے اول کول اسان بچھو رہن

والیں درج گٹیا ہا۔

۵۹۔ تے اسان انہیں تے (پتھرین دا) ڈاڈھامینہ دسائے تے

جنہیں کوں ہوشیار کر ڈتا وچے انہیں تے دس ڈالا مینہ بہوں گندہ ہو گدے۔

۶۰۔ توں اکھ ڈے ساریاں سپیاں تونہیں اللہ دیاں ہن

تے انہیں بنیں تے سلامتی ہجے جنہیں کوں اللہ چن

گدھے۔ کیا اللہ چنگا ء یا او جیکوں شریک بنین۔

وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۱﴾

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ اَنَا دَمَرْنَهُمْ

وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿۵۲﴾

فَبِلِكَ يُبَيِّنُ لَهُمْ حَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِي ذَلِكَ

لَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۵۳﴾

وَاَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوا يَتَّقُوْنَ ﴿۵۴﴾

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُوكُمُ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ

نُبْهِمُوْنَ ﴿۵۵﴾

اَيُنْكِرُ لَتَاْتُوْنَ الزَّيْجَالَ سَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَاءِ ؕ

بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ﴿۵۶﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوْا اَخْرِجُوْا اِلَٰ

لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿۵۷﴾

فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهٗ فَذٰلَتْهَا مِنَ الْغَابِرِيْنَ ﴿۵۸﴾

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿۵۹﴾

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهٖ الَّذِيْنَ اصْطَفٰ

لِلّٰهِ خَيْرٌ مَّا يَشْرَكُوْنَ ﴿۶۰﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ يَتَّقُونَ ۖ

۶۱۔ آسمانیں تے زمین کوں کیوں پیدا کیتے تے تہا بڑے کیتے جھڑکیں مینہ وسائے تے اوندے نال اسان سوٹھے باغ پیدا کیتن تہاں تے انہیں دے وٹ دی نہ پیدا کر سگدے ہا دے کیا اللہ دے نال بے وی معبود ہن اصل لے قوم شریک بیئدی پٹی ء۔

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاقِيًا وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ لَا يُعْلِنُونَ ۖ

۶۲۔ زمین کوں کیوں رہن دی جا بٹائے تے اوندے وچ دریا واپائی تے اوندے کیتے پہاڑ بٹائیں تے دوسندریں وچ روک بٹا ڈتی ہس کیا اللہ دے نال بے معبود وی ہن اصل انہیں وچو بہوں سارے چاڈے نیں۔

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ لَا مَنَّادُونَ ۖ

۶۳۔ بے وس دی دعا کون سڈے جبرھے دلیھے او دعا کریندے تے اوندے دکھ کوں ہٹا ڈیندے تے تہا کوں زمین دا وارث بٹا ڈیندے کیا اللہ دے نال بے معبود ہن بہوں تھوڑی ء جبرھی تہاں نصیحت پکڑیندے ء۔

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُؤْتِي الرِّيحَ بُشْرًا إِنَّ يَدَيَّ رَحْمَتِي ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۖ

۶۴۔ کون تہا کوں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ راہ دکھیندے تے اپنی رحمت کیں پہلے کون خوشخبری دیاں ہوائیں پھیندے کیا اللہ دے نال بے معبود جبرھے او اللہ نال شریک بیئدن انہیں کیں بہوں اچا ء۔

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ؕ إِنَّ اللَّهَ قُلُّ هَآؤُلَآءِ بَرَاهِنَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ

۶۵۔ تے کون جبرھا پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا دلا اویں پیدا کریندے تے تہا کوں زمین تے آسمان کیں رزق ڈیندے کیا اللہ نال بے معبود ہن توں آکھ جے تہاں سچے ء تے اپنی دلیل گھن آؤ۔

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ۖ

۶۶۔ توں آکھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے اللہ دے سوا غیب کوں کوئی نیں چاڈتا تے انہیں کوں لے دی پتہ نیں جو انہیں کوں کڈٹی اٹھالیا دیسی۔

۶۷۔ آخرت دے بارے وچ اصل انہیں دا علم اصلو
ختم تھی گئے۔ اصل او قیامت دے بارے وچ شک
وچ بن تے سرواں بارے وچ اندمن۔

۶۸۔ تے کافر آبدن کیا جڈاں اسان تے ساڈے پیو
بڈاڈے مٹی تھی ولسیوں دل دی اسان زمین کنیں جیندے
کر کے کڈھیے ولسیوں۔

۶۹۔ ایں کنیں پہلے وی ساڈے نال تے ساڈے
پیو بڈاڈیں نال اے وعدے کیتے گئے ہن اے تے پہلے
لوکس دے قصے ہن۔

۷۰۔ توں اکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ٹیکھو جو مجریں
دا کیا انجام تھے۔

۷۱۔ تے توں انہیں تے مونجھا نہ تھی تے نہ انہیں
دی تدبیریں تے جھگی وچ پڈ۔

۷۲۔ تے او آبدن جے تاساں پچے تے اے وعدہ
کڈاں پورا تھیسے۔

۷۳۔ توں اکھ تھی سبگدے جو جیرھے عذاب کوں
جلدی منگدے پئے، او انداکھ حصہ تہاڈے پکھو پکھو اندا
پیا ہوئے۔

۷۴۔ تے بے شک تیدا رب لوکس تے فضل کرن
والا تے انہیں وچو سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

۷۵۔ تے بے شک تیدا رب او کموں دی جانڈے
جو او اپنے سینیں وچ لکیندے پن تے جینکوں
او ظاہر پئے کریندن۔

۷۶۔ آسمانیں تے زمین وچ کوئی لگی ہوئی خستے کاہ نہیں جیری
بیان کرن والی کتاب وچ نہ ہوئے۔

۷۷۔ بے شک اے قرآن بنی اسرائیل دے سامنے او

بَلْ اَدْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْاٰخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِّنْهَا لَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمَوْنَ ﴿٦٧﴾

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّ اَبَاوُنَا اٰيٰتًا
لِّنُخْرِجُوْنَ ﴿٦٨﴾

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ
هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٦٩﴾

قُلْ سِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٧٠﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِيْ صَبِيْٓئٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿٧١﴾

وَيَقُوْلُوْنَ هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٧٢﴾

قُلْ عَنِّيْ اَنْ يَّكُوْنَ رَدِفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِيْ
تَتَعٰجِلُوْنَ ﴿٧٣﴾

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَي النَّاسِ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ
لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٧٤﴾

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَاَيُّعِلُوْنَ ﴿٧٥﴾

وَمَا مِنْ غَآيَةِ فِي السَّمَآءِ وَاَلْاَرْضِ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ
مُّبِيْنٍ ﴿٧٦﴾

اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ لَيَقُضُ عَلٰٓى اٰسَرٰٓءِلَ اَكْثَرِ

الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۶۰﴾

گاہیں اکثر بیان کریندے جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے بے شک او مومنین کیسے ہدایت تے رحمت۔

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ بے شک تیرا رب او نہیں دے درمیان اپنے حکم نال سپا فیصلہ کریندے تے او غالب تے بہوں جانن والا۔

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ تے اللہ تے بھروسہ کر بے شک توں واضح حق تے ہوں۔

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقُمْمَ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ بے شک توں مردیں کوں نوہیں سنا سگدا تے نہ بوڑیں کوں اُلا سنا سگدیں جیرھے ویلھے او کھٹ پھیر کے وچن پئے۔

وَمَا آتَتْ بِهَدْيِ الْعُيَّىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنْ تُنْمِعْ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کیں ہدایت نوہیں بے سگدا توں تے محض انہیں کوں سنا سگدیں جیرھے ساڈی آیات کوں منیندن تے فرمانبردارن۔

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ
الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
لَا يُوقِنُونَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جیلھے انہیں تے تباہی آلی گال پوری تھیں تے اساں انہیں کیسے زمین وچرک کھڑا کڈھیسوں جیرھا انہیں کوں چک پیسی بے شک لوکیں کوں ساڈی آیات دالیقین کاہ نیں۔

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا
فَهُمْ يُورَعُونَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ تے جڈاں اساں ہک ٹولہ کھٹا کر لیسوں ہر اوں قوم وچر جیرھی ساڈی آیات کوں جھٹلیندی تے اساں انہیں کوں قہاریں وچ کھڑا کر ڈھیسوں۔

يٰۤأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَالِ الَّذِينَ بَنَوْا بَابِي
وَلَمْ يُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّا ذَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے جیلھے او اوسن اُصلاک کھسی کیا لتاں میڈی آیات کوں جھٹلایا ہا تے تہا کوں انہیں داپورا علم دی نہ ہا تے یا لتاں کیا کیا کریندے ہا دے۔

وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ لَا يَتُفَنُّونَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ تے انہیں تے انہیں دے ظلم دی وچر کیں عذاب دی گال پوری تھی ویسی تے او اُلا نہ

سبکس۔

۸۷۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں ہو بے شک اسات رات کون اس واسطے بٹائے جو اوندے دھج آرام کرن تے ڈیہنہ کون ڈکھالٹ والا بے شک ایندے دھج منٹ والی قوم کیسے نشان۔

۸۸۔ تے جیڑاں دھوتوں دجایا ویسی تے جو زمین تے آسمان دھج او ڈر ویسی سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے سارے اللہ سیس دو فرماہوار تھی کے اوسن۔

۸۹۔ تے تون پہاڑیں کون ڈہیز تے خیال کریندیں جو ہکی جاتے کھڑن تے اصل لے ہڑلا آلی کارٹر دے رہ ویندن لے اللہ سیس دی کارگریء جیں ہر شے کون مضبوط بٹائے بے شک او تہا ڈے عملیں کنیں چنگی طراں بانجبر۔

۹۰۔ جیرہا نیکی کر لیس او نکوں این کنیں چنگا بدلہ ملیسی تے اوس ڈیہنہ او ڈر کنیں امن دھج ہوسن
۹۱۔ تے جیرہا برا کم کر لیس تے انہیں کون منہ بھر لے ہما دھج شیا ویسی جو تساں کریندے ہا دے اوندہ تہا کون پورا بدلہ مل گئے۔

۹۲۔ میکوں تے محض لے حکم ڈنا گئے جو میں این شہرے رب دی عبادت کراں جیں اینکوں عزت ڈتی ء تے ہر شے اوندے کیسے ہے تے میکوں حکم ڈنا گئے جو میں فرماہواریں وچر تھیواں۔

۹۳۔ تے میں قرآن پڑھ کے سداں تے جیرہا ہدایت پیسی او محض اپٹے فائدے دی خاطر ہدایت پیسی تے جیرہا مگرہ تھیسے تے تون اکھ ڈے جو میں تے محض ڈراوٹن والا ہاں۔

الْمُيَرُوا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ لَكُمْ فِيهِ وَالتَّهَارَ مُبْصِرًا إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۷﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَخْرُجُ مِنَ السُّمُوتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوَةٍ دُخْرَيْنَ ﴿۸۸﴾

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۸۹﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ أَمُونَ ﴿۹۰﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَقَدْ إِنَّمَا أَتَى مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿۹۳﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾
 ۹۳۔ تے آکھ بڑے سب پیمیاں تعریفاں اللہ دیاں تیں
 ﴿۹۳﴾ او تہا کوں ضرور اپنے نشان بڑھلیسی تے تہاں
 اونکوں سبھاں گھنسو تے تیڈا رب تہا بڑے کیں کنیں
 غافل نہیں۔

سُورَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ مَكِّيَّةٌ مَعَهُ الْبِسْمَلَةُ تَسْمَعُ وَتَمَازُونَ آيَةً وَتَسْعَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة قصص مکی ۷۸ بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
نگئے بڑیوں والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ پاک سٹنٹ والا تے بزرگ۔
- ۳۔ اے کھل کتاب دیاں آیات ہن۔
- ۴۔ اساں تیدے اتے مومن قوم دے فائدے کیسے
موسیٰ تے فرعون دیاں سچیاں خبراں پڑھدے ہن۔
- ۵۔ بے شک فرعون اپنے ملک وچ منہ زور تھی گیا
تے اونڈے رہن والیں کول وکھرا وکھرا کرڈیا ہس انہیں
وچھک ٹولے کول او کمزور کرن چاہندا ہا انہیں دے
پتریں کول ذبح کریندا ہا تے انہیں دی ترمیمیں کول
جیندا رکھیندا ہا بے شک اوفنادیں وچو ہا۔
- ۶۔ تے اساں زمین دے کمزور لوکس تے احسان کرن
چاہندے ہا سے تے اساں انہیں کول سردار بناون
چاہندے ہا سے تے وارث بناون چاہندے ہا سے۔
- ۷۔ تے انہیں کول ملک وچ طاقت بڑیوں تے فرعون
تے ہامان تے انہیں بڑیاہیں کول انہیں کنیں او کجھ
بڑکھاون چاہندے ہا سے جیں کنیں او بڑ دے پئے ہن۔
- ۸۔ تے اساں موسیٰ دی ماکوں دی کیتی بھوتوں اینکوں
کھیر پلاتے جیلھے توں ایندے کیسے ڈریں توں اینکوں دریا وچ
سٹ گھتیں تے توں نہ ڈریں تے نہ منجھی تھیں بے شک اساں
ایکوں تیدر ولا آئیوں تے اساں اینکوں
رسول بھیسوں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

طَسَمَ ②

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ③

نَسَلُوا عَلَيْكَ مِنْ بَنِي مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِأَحَقِّ
لِقَوْمِهِمْ يُؤْمِنُونَ ④

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا
يَسْتَضَعِفُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ
نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ⑤

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ
وَنَجْعَلَهُمْ آيَةً ⑥ وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ⑦

وَنُسَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ⑧

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ⑨ فَإِذَا اخْتَلَتْ
عَلَيْهِ فَالْقَبِيحَ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ⑩ إِنَّا
رَأَوْنَاهُ إِلَيْكَ ⑪ وَجَعَلْنَاهُ مِنْ الْمُرْسَلِينَ ⑫

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ
إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ۝

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا
تَقْتُلُوهُ ۖ عَلَيَّ أَنْ يَنْفَعَنِيَ أَوْ يَخُذَهُ وَلَدًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ۝

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أَمْرُؤَسَىٰ لَمِيعًا لَمَّا كَادَتْ لَتُبْدِي
بِهِ لَوْلَا أَنْ رَّبَّضْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لَنُكَلِّمَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصَّرَتْ بِهِ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ۝

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاصِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ۝

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آثِنِهِ ۖ فَنَفَخْنَا فِيهِهَا وَلَا تُخْرَجُونَ وَلَنَعْلَمَنَّ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ

۹۔ فرعون نے خاندان اوتکوں چاگدھے تاں جو او انہیں
کیتے دشمن تے مونجھد اسبب بٹے بے شک فرعون تے
ہامان تے او نہیں ڈوناہیں دا لشکر غلطی تے ہا۔

۱۰۔ تے فرعون دی ہک تربیت آکھئے اے میڈے تے
تیبڑے کیتے اکھیں دی ٹھڈھ داسبب تھی سی توں ایکوں
قتل ذکر تھی سبگدے جو ساکوں اے فائدہ پکھاوے یا اسال
ایکوں پتر چا بنائوں تے او اصل گال نہ جانڈے ہن۔

۱۱۔ موسیٰ دی ما دا دل غالی تھی گیا تے قریب ہا جو او اوتکوں
ٹا ہر کر ڈیلوے ہانجے اسال اوندے دل کوں نکلا نہ کروں ہا
تاں جو او مومنین دچر تھی ونجے ہا۔

۱۲۔ تے اوں موسیٰ دی بھینٹ کوں آکھئے اوندے پچھو
ونج او اوتکوں پریں کیں ڈوبدی رہ گئی تے انہیں کوں
پتہ نہ لگا۔

۱۳۔ تے اسال اوندے اتے ایں کینیں پہلے کھیرلاوٹ
والیں کوں حرام کر ڈتا ہا تے اوں آکھئے کیا میں تیکوں
انیجے گھروالے ڈساں جیرھے ایکوں تہا بڑے کیتے
پال ڈیوں تے او ایندے خیر خواہ ہوسن۔

۱۴۔ تے اسال اوتکوں اوندی مادو ولا پھٹھے تاں جو
اوندیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیں تے او مونجھی وی نہ
تھیوے تے اوں کوں پتہ بگ دنجے بے شک اللہ
دا وعدہ سچا ہا تے بہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

۱۵۔ تے جیلے او حزان تھیا تے گھرو تھی گیا اسال
اوتکوں حکم تے علم ڈتا۔ تے اسال ایویں نیکی کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے رہندے ہن۔

۱۶۔ تے او شہر وچ اینجے ویلے داخل تھے جیرھے ویلے
اوندے رہن والے غفلت وچ ہن تے اوں ڈواو میں کوں

وَهَذَا مِنْ عَذَابٍ فَاَسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِنْ عَذَابٍ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ
قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ⑮

بھڑوا ڈٹھس ہک اوندی برادری وچو ہاتے ہک
اوندے دشمن وچو ہاتے جیرھا اوندی برادری وچو ہا
اول مدد طلب کیتی اچٹے دشمن دے مقابلے وچ تے
موسیٰ اول کون مکھ ماری تے او مر گیا تے آکھیس
اے تے شیطان کم تھی گئے بے شک او کھلا گمراہ کرٹ
والا دشمن۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ⑯

۱۷۔ اول آکھے اے میڈے رب بے شک میں اپنی
جان تے ظلم کیتے تے توں میکوں بخش دے تے اللہ
اونکوں بخش دے تے تھک والا تے دل دل رحم کرٹ والا۔
۱۸۔ اول آکھے اے میڈے رب تیلے الغام کرٹ دی
دجر نال میں کڈاپس دی مجھیں دا امدادی نہ بنس۔
۱۹۔ تے فخرکوں او ڈرویں ڈرویں شہر وچ پیٹے تے
ٹٹھے سی جو او ہر بندہ جیں کل مدد ملگی ہائی ولادکوں
سڈینا پئے موسیٰ اونکوں آکھے بے شک توں کھلا کھلا
گمراہ ہوئیں۔

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِلْمُجْرِمِينَ ⑰

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي
اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَمِنَ الْغَوِيِّ مُبِينٌ ⑱

۲۰۔ جیلے اول ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑے جیرھا ڈنڈا
دا دشمن ہا اول آکھے اے موسیٰ کیا توں میکوں دی اوں
قتل کرٹنا چاہندیں جیوں کل میں ہک آدمی ماریے بیشک
توں محض ملک وچ ظالم بٹن چاہندیں تے توں
نویں چاہندا جو اصلاح کرٹ والیں وچو تھیویں۔

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا
قَالَ يٰمُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَمْلِكُنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا
بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ
وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُضْلِمِينَ ⑲

۲۱۔ تے شہر وچ پریں کینں ہک بندہ درکدا کئے تے
آکھیس اے موسیٰ بے شک وڈیرے تیلے متعلق
مشورہ کریندے پین جو تیکوں قتل کر ڈیون توں نکل
دج بے شک میں تیلے خیر خواہیں وچو ہاں۔

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ يَنْتَصِي قَالَ يٰمُوسَىٰ
إِنَّ الْمَلَكَ يُبَشِّرُكَ بِكَ لِيَقْتُلَكَ فَاتَخِجْ إِنِّي لَكَ
مِنَ النَّاصِحِينَ ⑳

۲۲۔ تے او اتھو ڈرو دا ہوا نکل گئے اُنتے اُنتے
ڈنڈا دیندا ہاتے آکھیس اے میڈے رب میکوں ظالم

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ㉑

قوم کنیں بچا۔

۲۳۔ تے جیلے اومین شہر دو گئے تے اوں آکھے جو میڈارب میوں سدھارہ ڈکھیس۔

۲۴۔ تے جیلے اومین دے کھو تے آئے تے کھ لوک ڈٹھن جیرے پاٹ پلیندے پئے ہن تے ڈونریس انہیں کنیں پریں ڈٹھن جیریاں ڈنگریں کوں بکھو تے بٹندیاں پیاں ہن اوں آکھے تہا بڑا کیا کم انہیں ڈوناہیں آکھے جو اسل پاٹ لے پلا سگدیاں جے تیں آجری ٹرنہ وچن تے ساڈا پور بہوں پڑھاء۔

۲۵۔ موسیٰ انہیں کوں پاٹ پلا ڈتے دل کچھاویں تلے وچ بٹھے اوں آکھے اے میڈے رب میں نیراں اودا جو توں خیر میڈو لہاویں۔

۲۶۔ تے انہیں ڈوناہیں بھٹیں وچو ہک اوندو ٹردی آئی تے شرمیدی پئی ہائی تے آکھیں میڈا پیو ٹیوں سٹیندا پئے تاں جو اوند بدلہ ڈیوے جیرھاتیں ساکوں پاٹ پلا ڈتے۔ جیلے او انہیں دے پور کنیں آئے تے سارا حال ڈٹس تے آکھیں توں نہ ڈر توں ظالم قوم کنیں بچ گئیں۔

۲۷۔ انہیں دچو ہک آکھے اے ابا توں اینکوں رہک رکھ گھن بے شک توں جیکوں رہک رکھیں او طاقت والا وی تے ایماندار وی ہوئے۔

۲۸۔ اوں آکھے میں چاہندا جو انہیں ڈو دیریں وچو ہک دایہ بے نال این شرط تے نکاح کر ڈیواں جو توں ۸ سال میڈی رہی کریں تے جے توں ۱۰ سال پورے کر ڈیویں تے اے تیبے دلو ہوس تے میں تیبے اتے زیادہ بار نہیں ڈیون چاہندا جے اللہ چاہیا تے

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَلَىٰ سَرَاتٍ أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٣﴾

وَلَمَّا وَدَّ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْكُنُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَنِ قَالَ مَا أَخْبَرْتُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الزَّعَامُ وَابَوُنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٤﴾

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٥﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَشَتَّىٰ عَلَىٰ اسْتِغْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَسَوْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأْبَىٰ اسْتَأْذِنَهُ إِنَّا خَيْرٌ مِّنْ اسْتَأْذَنَ الْقَوْمِ الْأَمِيْنُ ﴿٢٧﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَىٰ ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَجٌ فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِتْرِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

توں میکوں نیکیں دھوپیں۔

۲۹۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے تے تیڈے درمیان پکی کال تھی گئی انہیں دھوپ جیڑی مدت وی میں پوری کر لیاں میڈے اتے الزام نہ ہوسی تے جو کچھ اسان آکھئے ایندے اتے اللہ کافی گواہ۔

۳۰۔ تے جیلھے موسیٰ مدت پوری کر ڈتی تے گھروالیں کون گھن کے ٹر پئے تے اوں طور دے بک پاسے بھاڑ ٹھیس تے اوں اپنے گھروالیں کون آکھئے تسان کھڑو بے شک میں بھاڑ ٹھی ہو تھی سبگدے جو میں تہاڑو کوئی خبر گھن آواں یا بھادا انگار اتاں جو تسان سیکو۔

۳۱۔ جیلھے اوندو کئے تے اونکوں بابرکت جامے ہک بابرکت حصے کیں ہک درخت دے نال آواز ڈتی گئی جو اے موسیٰ بے شک میں اللہ ہاں جیڑا رب العالمین ۳۲۔ تے توں اپنا سوتا سٹ جیلھے اونکوں ہلداڑ ٹھیس ناگ آلی مار کنڈ پھیر کے بھیج پئے تے دلا نسی ڈٹھاے موسیٰ اگوتے تھی تے نہ ڈر۔ بے شک توں محفوظ رہیں۔

۳۳۔ اپنے ہتھ کون کچھ وچ پا او بغیر کہیں بیماری دے چٹا نکلی تے ڈر کہیں اپنے بہیں کون آپ دو ملاے فرعون تے اوندے سرداریں دو تیڈے رب کہیں ڈرو دیلا تے بے شک اے لوک نافرمان۔

۳۴۔ اوں آکھئے میں انہیں دھوپ ہک آدمی ماری کھڑاں تے میکوں ڈر جو او میکوں قتل کر ڈسین۔

۳۵۔ تے میڈا بھارون میں کہیں زیادہ چگلا آلا سبگدے اونکوں میڈے نال میڈا امدادی بنا کے

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۲۹﴾

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الظُّوْرِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا نَعْلَمُ أَنْتُمْ فِيهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿۳۰﴾

فَلَمَّا آنَسَهَا نَزِدَىٰ مِنْ شَاطِئِ الْأَوْدِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يُّوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۱﴾

وَأَنْ إِنِّي عَصَاكَ فَلَئِمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَوسَىٰ أَفِيلٌ وَلَا تَخَفْ إِنَّا كُنَّا مِنَ الْأَمِينِينَ ﴿۳۲﴾

أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَرَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الذَّهَبِ فَذَرَاكَ بَهْكَانٍ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۳۳﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿۳۴﴾

وَإِنِّي هَارُونَ هُوَ أَخِي أَخَصِّحْ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْآءَ يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿۳۵﴾

پیٹھ او میڈی تصدیق کر لیں بے شک میں ڈر داں جو
او میکرں جھٹلا ڈلین۔

۳۶۔ اوں آکھئے اساں تیڈے بھراتال تیڈی بانھ
مضبوط کر لیسوں تے اساں تساں ڈوناہیں کوں غالب
کر لیسوں تے او تساں ڈوناہیں تیں نہ کچھ سبکسں تساں
ڈوہیں تے جیرے تہاڈا آکھن منین ساڈی آیات نال
غالب تھیسو۔

۳۷۔ جیلے موسیٰ ساڈیاں کھیاں کھیاں آیتاں گھن کے
انہیں دے کولہو آئے انہیں آکھئے اے تے مھن گھڑیا
ہویا دوکھاہ اساں اے کال اپٹے پیو ڈاڈیں کنیں نیں
سٹی۔

۳۸۔ تے موسیٰ آکھئے میڈا رب اونکوں بہوں جانڈے
جیرھا اوں کنیں ہدایت گھن کے آوے تے جیندا
انجام چکا تھیس بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے۔

۳۹۔ تے فرعون آکھئے جو اے سردارو میں اپٹے سوا
تہاڈے کیتے کوئی مہود نیں جانڈا اے ہاماں تو سنی
مٹی تے میڈے کیتے بھا ہال (سکھاں بٹا) تے دل
میڈے کیتے برج بٹا تھی بگدے جو میں موسیٰ دے
خدا دا پتہ کر گھناں تے بے شک میڈا خیال جو اے
کوڑا ہے۔

۴۰۔ تے اوں تے اونڈے لشکر ملک وچ ناحق دڈائ
کیتی تے انہیں سمجھے جو او ساڈو مزلالے دین۔

۴۱۔ اساں اونکوں تے اونڈے لشکر کوں پکڑ گدے
تے اونکوں سمندر وچ سٹ گھتے تے لوں ڈیکھ
نالیں دا کیا انجام تھیندے۔

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكَ مُلْكًا
فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكَ بِأَيِّدِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ
الْغَالِبُونَ ۝۳۶

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّقْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأَوَّلِينَ ۝۳۷

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَى مِن
عِندِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ۝۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ
إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهَامُنُ عَلَى الظِّلِّينِ فَاجْعَلْ
لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
مِنَ الْكَذَّابِينَ ۝۳۹

وَأَسْتَكَبرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ يَغْيِرُ الْحَقَّ وَ
ظَنُّوا أَنَّهُمُ الْبَائِنَا لَا يُرْجَعُونَ ۝۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَذْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اساں انہیں کوں سردار بنایا ہاتے او بھادو
سبڈینے ہن تے قیامت دے بچہ انہیں دی مدد نہ کیتی
ولیں۔

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ
فِي الْمَقْبُورِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے اسن دینا وچ اساں انہیں تے لعنت کیتی ء
تے قیامت دے بچہ او ذلیل ہوسن۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اساں موسیٰ کوں پہلی وستیاں تباہ کرن دے بعد
کتاب بڑی ء جیرھی لوکس کیتے معز تے ہدایت تے
رحمت بانی تاں جو اون نصیحت حاصل کرن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرْشِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے توں اوں ویلے بچا دھوکا ء ناں ہانویں
جڈاں اساں موسیٰ کوں نبوت بڑی بانی تے نہ توں
گواہ ہانویں۔

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا
كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں بہوں ساری قومیں کوں پیدا کیتے
تے انہیں دی عمر وڈی تھی گئی تے توں مدین والیں وچ
دی نہ ہانویں جو توں انہیں کوں ساڈی آیات پڑھ کے
سنانویں ہاتے اصل اساں رسول پٹھن والے ہن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الظُّلُمِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً
مِّنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَنَّهُمْ مِن شَاعِرٍ
مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے توں ظور دے پاس دی کاوند ہانویں جیلے اساں
ادھوں سبڈیے تے اصل اے تیڈے رب دی رحمت
بانی تاں جو اوں قوم کوں بڑانویں جیندو تیں کیں پہلے
کوئی بڑاون والا نیں آیا تاں جو اون نصیحت پکرن۔

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
يَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ
وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

بے اے خیال نہ ہوندا انہیں دے کیں دی دجر نال
انہیں تے مصیبت آئی تے او آکھسن
اے ساڈے رب تیں ساڈو کوئی رسول کیوں نیں
پٹھیا تے اساں تیڈی آیات دی پیروی کروں ہاتے
مومنین وچ رہن وچوں ہا۔

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ

۳۸۔ تے جڈاں انہیں دے اساں کیں حق آگیا تے انہیں آکھے
جو ساکوں اوکھ کیوں نیں بڑا گیا جو موسیٰ کوں بڑا گیا ہا۔

مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ
كَافِرُونَ ﴿۵۹﴾

کیا انہیں اس کینس پہلے اوس قیلم دا انکار نہ کیا با جیڑھی موسیٰ
تے لھتی ہائی انہیں آکھئے جڈو جادوگرن جیڑھے ہک
ڈوبھے دے امدادی ہن تے انہیں آکھئے بے شک اسان
ہر گال دا انکار کریندے ہیں۔

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا
أَتَّبِعُهُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۶۰﴾

۵۰۔ توں آکھ تسان انہیں جڈناہیں کینں زیادہ ہدایت والی
الہدولو کتاب گھن آؤ میں اوندی پیروی کر گھنساں جے تسان
سچے ہوتے۔

إِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا يُتَّبَعُونَ أَهْوَاءَهُمْ
وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ يُضِلُّهُ اللَّهُ عَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۱﴾

۵۱۔ جے او تیبڑی گال نہ منن (پوری نہ کرن) تے توں
جان گھن جو اومض اپنی خواہشات دی پیروی کریندن
تے اوس کینں زیادہ گمراہ کون تہی سبگدے جیڑھا اللہ کینں کہیں
ہدایت دے بغیر اپنی خواہشات دی پیروی کرے بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

۵۲۔ تے اسان انہیں دو ہک دے بعد بی وہی پھیندے
رہ گئے ہیں تاں جو اونصیحت پکڑن۔

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿۶۳﴾

۵۳۔ اسان اس کینں پہلے جیڑھی کتاب انہیں کوں ڈتی
ہائی او ادنکوں منیندن۔

وَإِذَا يُنْطَلَعُ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا
إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۶۴﴾

۵۴۔ تے جیلھے او انہیں تے پڑھیاں ویندن او آہن اسان
ایکوں منیندے ہیں بے شک او ساڈے رب و لو
سچ بے شک اسان اس کینں پہلے دی فرمانبردار ہاے۔

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَ
يَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْيَتِيمَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۶۵﴾

۵۵۔ انہیں کوں انہیں دے صبر دی وجر نال جڈو دفعہ اجر
ڈیروا لیس تے اونیک نال برائی کوں دور کریندن تے جو
اسان انہیں کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کریندن۔

وَإِذَا سَأَعُوا النَّفْعَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا
لَنَا آمَنَّا وَإِنَّكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ
لَا تُنْجِي الْجَاهِلِينَ ﴿۶۶﴾

۵۶۔ تے جیلھے اچھے ہودہ گالہیں سڈن اوس کینں منہ پھر
گھنن تے آہن ساڈے عمل ساڈے کیتے تے تہاڈے
عمل تہاڈے کیتے۔ تہاڈے اتے سلامتی ہرے اسان
جاہلیں دے منہ لے لگدے۔

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٩﴾

وَقَالُوا إِنَّمَا تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نَتَّخِظُكَ مِنَ الْغَفَىٰ
أَوَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ حَرَمًا أَمَّا يُجِيبُوا لَيْسَ شَرُّتُ
كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا قَدْ لَدُنَّا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِكَ بَطْرًا مَعِشَتَهَا فَبَلَّكَ
مَسْكُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَ
كُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٦٠﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ
رَسُولًا يُتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ
إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٦١﴾

وَمَا أَوْتَيْنَهُمْ مِنْ شَيْءٍ مَتَاعٍ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَ
زِينَتَهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

أَفَنُ وَعَدْنَاهُ وَوَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ
كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٤﴾

۵۷۔ بے شک توں جینکوں چاہیں ہدایت نوہیں ٹھے بگدا
تے اصل اللہ اونکوں ہدایت ڈیندے جینکوں چاہندے
تے او ہدایت پاوٹن والیں کوں بہوں چاندے۔

۵۸۔ تے او آبدن جے اساں اوں ہدایت تے عمل کردن
جیڑھیں تیں کیں بے تے ساکوں ملک وچ مار گھسن کیا
اساں انہیں کیتے محفوظ تے امن دی جائیں بُنائی جیندو ہر
طرح دے پھل ایندن لے ساڈے ولورزق تے بہوں
سارے لوک چاندے نیں۔

۵۹۔ اساں بہوں سدیاں و ستیاں ہلاک کر چھوڑین جڑھے
اپنی روزی دی وجہ نال اکڑتے گئے ہن لے انہیں دے
گھرن جنہیں وچ انہیں دے بعد کڈاں کوئی نیں
برہیا تے اساں ہی انہیں دے وارث بنے ہیں۔

۶۰۔ تیبڑا رب کہیں دستی کوں ہلاک نیں کریندا جے تیں
او انہیں دے مرکز وچ رسول بھیجے جیڑھا انہیں
کوں ساڈیاں آیات پڑھ کے سناوے تے اساں
دستیں کوں ہلاک لے کریندے سوائے ایندے جو
اوندے رہن دے عالم ہوں۔

۶۱۔ جو کچھ تہا کوں ڈتا ویندے لے دنیاوی زندگی دا
سامان تے اوندا سونھپ تے جو اللہ کیں ہے او چکا
تے باقی رہن والا جو کیا تہاں عقل نوہے کریندے۔

۶۲۔ کیا جیندے نال اساں چکا وعدہ کیتے تے او اونکوں
ملٹن والا لے اوں آدمی آلی کار تھی بگدے جینکوں
اساں محض دنیاوی زندگی دا سامان ڈتا ہئے۔ دل او قیامت
دے ڈینہ حاضر کیا ویسی۔

۶۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹپس تے اکھس میڈے
شریک کتھان جنہیں کوں تہاں میڈے مقابلے وچ

خیال کریندے ہاوے۔

۶۴۔ جنہیں دے متعلق ساڈے عذاب دا فیصلہ تھی پکيا ہوی او اکھن لے ساڈے رب لے او لوکن جنہیں کوں اسان گمراہ کیتا ہاتے اسان انہیں کوں اوین گمراہ کیتا جیویں خود اسان گمراہ تھئے ہاسے اچ اسان تیڈے اگو گمراہی کینیں بری تھیندے یں لے لوک ساڈی عبادت زکریندے ہن۔

۶۵۔ تے انہیں کوں اکھیا دیسی جو تساں اپٹے شریکس کوں سٹو تے او سٹیلین تے او جواب نہ ڈالین تے عذاب ڈیکھ گھنن تے اکھن ہلے اسان ہاریت پاؤں ہا۔
۶۶۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹیلین تے او اکھسی جو تساں رسولیں کوں کیا جواب ڈاتا ہا۔

۶۷۔ انہیں کوں ساریاں دلیلاں ٹھیل دلیں اوں ڈہینہ تے او ہک پے کینیں سوال زکریگسن۔

۶۸۔ تے جیرھا تو بہ کرلیس تے ایمان گھن اوں تے چگے کم کرلیس تے او کامیاب لوکین وچو تھی ویسی۔

۶۹۔ تے میڈا رب جو چاہندے کریندے تے جھیکوں چاہندے چٹن گھندے انہیں کوں اختیار نیں اللہ پاک تے انہیں دے بناو تو شریکس کینیں اچا۔

۷۰۔ تے تیڈا رب ہانڈے جو او اپٹے سینے وچ لکیندن تے جو او ظاہر کریندن۔

۷۱۔ او ہر اللہ جیندے سوا کوئی مبود نیں پہلے دی تے بچیں دی پچیاں تو لایاں ہونداں ن تے باو شاہت ہوندی ہا۔
تے تساں سارے ہونڈو ولائے ولے۔

۷۲۔ توں اکھ تساں ڈوسو جے اللہ سائیں تہا ڈے اتے قیامت تیں رات لمبی کر ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا مبود

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿۶۴﴾

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿۶۵﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۶﴾

فَعَبَّيْتَ عَلَيْهِمُ الْآيَاتِ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿۶۷﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَغَفَرْنَا أَنْ يُكُونَ مِنَ الْمُقَلِّصِينَ ﴿۶۸﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۹﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿۷۰﴾

هُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخِصْمُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۷۱﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ

أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۳۷﴾

جیرھا تہا بڑے اتے روشنی گمن اوسی کیا تہاں سُنْدے
نُتھے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمُ بِكِلِيلٍ
تَشْكُرُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ توں اکھ تہاں بڑ سوسجے اللہ سیئیں تہا بڑے اتے
بُئینہ کوں قیامت تیں لمبا کر ڈیوے تے اللہ دے سا کوں معبود جیرھا
تہا بڑے واسطے رات گھن اوسی جو تہاں اوندے وچ
آرام کرتے کیا تہاں بڑے نُتھے۔

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ اے اوندی رحمت جواں رات تے بُئینہ بٹلے۔ تاں جو رات کوں
تہاں ارا کو تے بُئینہ کوں اوندرا فضل مگر کو تے تاں جو تہاں
شکر گزار بٹو۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جڈاں او انہیں کوں سبیل سی تے پھسپی کھٹائن
میڈے شریک جیرھے تہاں خیال کریندے ہا دے۔
۴۰۔ تے ہر امت دچو اسان ہک گواہ کڈھیسوں تے
آکھسوں اپنی دلیل گھن آؤ تے او جاں گھنسن جو حق
اللہ دے کو لہو تے جو او کوڑ پدھیندے ہن ونبج
ولیں۔

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ فَأَكَاذِبُ يَقْتُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ بے شک قارون موسیٰ دی قوم دچو ہا تے اول
انہیں تے ظلم کیا تے اسان اوںکوں اتنے قرآنے بڑے تے ہن
جو اوندیاں کہنیاں ہک طاقتور جماعت دی نہ چا سگدی
ہائی جڈاں اوندی قوم اوںکوں آکھیا اگر تیں نہ بے شک اللہ
اگر کجی وایس کوں پسند نہیں کریندا۔

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَعَثْنَا عَلَيْهِمُ اتِّبَاعَهُ
مِنَ الْكُفْرَانِ مَا نَفَعَتْهُمْ تَنَزُّوا بِالْغَضَبِ أُولَىٰ
الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْفَرِحِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جو اللہ تیکوں بڑے تے اوندے نال آخرت دا گھر بٹا
تے دنیا دے وچ دی اپٹے حصے کوں نہ بھل تے
چنگائی کر جیویں اللہ سیئیں تہا بڑے نال چنگائی کیتی
تے مک وچ فساد نہ پیدا کر بے شک اللہ سیئیں
فسادیں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ
نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ اول آکھے میکوں اے سب کجھ میڈے علم دی وجہ

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ

اللَّهُ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَآكْثَرُ جَعْلًا وَلَا يَسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٠﴾

کنیں ملے کیا او نہیں جانتا ہے شک التدریس اول
کنیں پہلے بہوں ساریں قومیں کوں ہلاک کیتے جیڑیاں
انہیں کنیں زیادہ طاقت والیاں تے زیادہ امیر ہن تے
جرمیں کوں انہیں دے گناہیں دے بارے وچ کچھا
نئیں دیندا۔

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لَيْلَتٌ لَنَا وَمِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٩١﴾

۸۰۔ تے او اپنی قوم دو اپنی زینت نال نکلیا تے اولوک
جیرے دنیاوی زندگی کوں چاہند آبدن افسوس ساکوں
وی او ہر کھڑے ہا جو قارون کوں دتا گئے بے شک او
وڈے بخت والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ أَمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ﴿٩٢﴾

۸۱۔ تے جنہں کوں علم دتا گیا ہا انہیں آکھے مروشالا اللہ
دا بدلہ چکچکاء اوندے واسطے جیڑا ایمان گھن آوے
تے جھگے کم کرے تے اے بدلہ صبر کرن والیں کوں
ملدے۔

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِإِخْوِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانُ لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانُ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٩٣﴾

۸۲۔ تے اساں اونکوں تے اوندی برادری کوں ملک وچ
ذلیل کر دتا تے کوئی وی ٹولہ اللہ دے سوا اوندی مدد
نہ کر سگدا ہاتے اونچ نہ سگیا۔

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَنْسُو الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفِخُ الْكَافِرُونَ ﴿٩٤﴾

۸۳۔ کل تیں جیرے اوندے مرتبے دی خواہش کریندے
ہن او آہن جو ہلاک تھیوو اللہ سیس اپنے بندیں وچ
جیندے کیتے چاہندے رزق دھادیندے تے تنگ
کر دیندے۔ جے اللہ داساڑے اتے احسان نہ ہوئے ہا
تے اساں وی ذلیل تھی وچوں ہا ہلاک تھیویں کافر
کامیاب نئیں تھیندے۔

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٥﴾

۸۴۔ اے آخرت دا گھر لے اساں انہیں لوکیں کیتے
بنیندے ہن جیرے ملک وچ نہ وڈائی کریندن تے نہ
گیر گھتین تے انجم متقیں کیتے ہے۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ

۸۵۔ جیڑا نیکی کرے او نکوں اوں کنیں چکچا بدلہ ملی تے

فَلَا يُخَذَّ الْعَذَابُ الَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۵۰﴾
 إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَى مَعَادٍ
 قُلْ رَبِّیْ أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي
 ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۵۱﴾

جیرھا برائ کر لیس او نکوں اوندی برائی دے برابر بدلہ لیس
 ۸۶۔ بے شک جس تیلے اے قرآن فرض کیتے او جیکوں
 اول جا دو دلا ایسی جیندو لوک دل دل اندن توں
 اکھ میڈا رب او نکوں بہوں جائدے جیرھا ہدایت تے
 ہے تے اونکوں دی جیرھا کھلی گمراہی درج۔

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُثَقِّلَ بِكَ الْقِثْلُ إِلَّا رَحْمَةً
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿۵۲﴾

۸۷۔ تے توں امید نہ رکھیندا بائیں جو تیلو کتاب لہسی
 سوائے تیلے رب دی رحمت تے توں کافریں دا
 کڈا ہیں دی امدادی نہ بنیں۔

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْتَ إِلَيْكَ
 وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۵۳﴾

۸۸۔ تے تیکوں اللہ دی آیتیں کنیں انہیں دے لہن
 دے بعد کوئی روک نہ ڈیوے تے توں اپنے رب دو
 سب تے مشرکیں وچ نہ بن۔

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَكِيمُ ۚ وَالْيَهُودُ يَرْجِعُونَ ﴿۵۴﴾

۸۹۔ تے اللہ دے سوا پے کوں مہبود نہ سب او دے سوا
 کوئی پیا مہبود کاہ نہیں ہر شے فنا تھین والی سوائے
 او دے جیندو اللہ دی توجہ ہوئے۔ حکم ہوندا ہے تے
 سارے ہوندا ولانے دین۔

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمِلَةِ سَبْعُونَ آيَةً وَسَبْعَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة عنکبوت کی ۷۷ آیتیں ۷۰ آیات تے ۷۷ رکوٰۃں۔

- ۱۔ میں شروع کریندال اللہ دے نال نال جیہا بن منگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ میں اللہ خوب چاڈال۔
الْمَلِكِ ②
- ۳۔ کیا لوکس خیال کیتے جہا انہیں کول ایں گال کرن تے
أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ③
- ۴۔ اسان انہیں کنیں پہلے لوکس کول وی آزایا یا
وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ④
- ۵۔ یا کیا ادوک جیرے بڑے کم کریندن خیال کریندن
أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْفُتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ⑤
- ۶۔ جیرھا اللہ دے ملن دی امید کریندے تے بے شک
مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ ⑥
- اللہ وامقرر تھیا ہوا وقت آوٹ والا۔ تے او بہوں سٹنٹ
وَهُوَ السَّيِّعُ الْعَلِيمُ ⑦
- والا تے بہوں چاڈنٹ والا۔
- ۷۔ تے جیرھا شخص کوشش کریندے او اٹے ناندے
وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ⑧
- کیتے زولیندے بے شک اللہ سیس ساریں جہانیں کنیں
بے نیاز۔
- ۸۔ تے جیرھے ایمان گھن آئن تے چنگے عمل کیتے نیں
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑨
- اسان انہیں کنیں انہیں دیاں بڑائیاں پریں کرڈلیں
تے انہیں کول انہیں کنیں بہوں چنگا بدلہ ڈلیں جیرھے
او عمل کریندے ہن۔
- ۹۔ تے اسان انسان کول پیو مانال چنگا سلوک کرن دا
وَوَضَعْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ⑩

إِنْ جَاهِلَكَ لِشُرِكَ فِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥﴾

حکم ڈتا۔ ہا جے او میڈے نال شرک کرٹ تے میگوں مجبور
کرن جیندا میگوں کوئی پتہ نیئں تے دل توں انہیں لڑنا ہئیں
وا اکھن نہ من تساں میڈو ولٹے تے میں تہا کوں تہا ڈے
عمیلں دے متعلق ڈسیاں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي
الصَّالِحِينَ ﴿٦﴾

۱۔ تے جیرے ایمان گھن اُن تے جگے کم کیتے نیں اسان
انہیں کوں ضرور نیک لوکیں وچ داخل کر لیسوں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي
اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَدَابِ اللّٰهِ وَلَئِنْ جَاءَ
نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللّٰهُ
بَاعْلَمُ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿٧﴾

۱۱۔ کچھ لوک جن جیرے آہن اسان اللہ تے ایمان گھن
اُن تے ہئیں تے جیرے اللہ دی راہ وچ انہیں کوں تکلیف
پہنچے تے لوکیں دے فتنے کوں اللہ دے عذاب جیہاں چا
سمجھن تے جے تہا بے رب ولو امداد دے تے او
ضرور آہن جو بے شک اسان تہا ڈے نال ہا سے کیا
اللہ سیئیں او گاہیں نیں جاڈا جرمیاں دنیا جہاں دے لوکیں
دے دلں وچ ہن (جانڈے)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿٨﴾

۱۲۔ تے اللہ سیئیں ضرور ظاہر کر لیسے ایمان گھن آوٹ والیں
کوں دی تے ضرور ظاہر کر لیسے منافقین کوں دی۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ ۖ وَمَا يُطِيعِلِينَ مِن خَلْقِهِمْ
مِّن شَيْءٍ ۚ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿٩﴾

۱۳۔ تے کافر مومنین کوں آہن تساں ساڈے پچھو لڑو تے
اسان تہا ڈے گنہ چا گھنوں تے او ذرا وی انہیں دے
گناہ چا وٹ والے نیں او بے شک کوڑے ہن۔

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُنْزِلُنَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٠﴾

۱۴۔ تے او ضرور اپٹے بار چسین تے اپٹے بار نال بے بار
وی چسین۔ تے قیامت دے ڈینہ ضرور پچھا دیسی جیرھا
او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ
سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَ
هُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١﴾

۱۵۔ تے اسان نوح کوں ادنی قوم دو پٹیا ہا تے
انہیں وچ ۹۵۰ سال رہ گئے ول ادنی قوم کوں
طوفان پکڑیے تے او ظالم ہن۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٢﴾

۱۶۔ تے اسان ادکوں تے بیڑی ایں کوں بچا گدھا تے
ایں کوں جہانیں واسطے نشان بنا ڈتا۔

وَابْرِهٖمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۷۔ تے ابراہیم جیسے ادا پر قوم کوں آکھے اللہ دی عبادت
کرو تے اوں کیں ڈرو اے تہا بڑے کیتے چنگا ہے
تساں چاٹے ۶۔

اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُوْنَ
اِفْکًا اِنَّ الَّذِیْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا یَمْلِكُوْنَ
لَکُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوْهُ
وَاَشْكُرُوْا لَہٗ اِنَّہٗ یُزِجُّوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۸۔ تساں محض بتیں دی عبادت کریندے ۶ اللہ دے
سوا تے کوڑ بنیدے ۶ بے شک تساں اللہ دے سوا
جنہیں دی عبادت کریندے ۶ او تہا بڑے رزق دے
مالک ۶ نہیں تساں اللہ کیں رزق مگھوئے ہونڈی
عبادت کرد تے اوں نہ تھک کرد تساں ہونڈو ولے۔

وَ اِنْ تَکَذَّبُوْا فَقَدْ کَذَّبَ اُمَمٌ مِّنْ قَبْلِکُمْ وَمَا
عَلٰی الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْبَیِّنُ ﴿۱۷﴾

۱۹۔ تے جے تساں جھٹیسوئے تہا بڑے کیں پہلی امتیں
وی جھٹلایا ہا تے رسول تے محض کھول کھول کے
گال پچا ڈیون فرمیں۔

اَوَلَمْ یَرَوْا کَیْفَ یُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدُہٗ
اِنَّ ذٰلِکَ عَلٰی اللّٰهِ یَسِیْرٌ ﴿۱۸﴾

۲۰۔ کیا او نہیں چاٹے جو اللہ کیوں منڈھ کیں پیدا
کریندے تے دل او ہوجہیں مخلوق ولا ولا بنیدے بے شک
اللہ کہتے لے گال سوکھی ۶۔

قُلْ سَیَرُوْا فِی الْاَرْضِ فَانظُرُوْا کَیْفَ بَدَا الْخَلْقَ
ثُمَّ اللّٰهُ یُنشِئُ النَّشَاةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی کُلِّ
شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۱۹﴾

۲۱۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو جو کیوں
اللہ سیس منڈھ کیں پیدا کیتے تے دل اللہ سیس انہیں
کوں مرے بعد جینا کریندا رہ گئے بے شک اللہ ہر
شے تے قادر۔

یُعَذِّبُ مَنْ یَّشَاءُ وَیَرْحَمُ مَنْ یَّشَاءُ وَ
اِلَیْہِ تُقْلَبُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۲۔ جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جیندے
اتے چاہندے رحم کریندے تے تساں ہونڈو ولے۔

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِیْنَ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ وَ
مَا لَکُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ دَلِیْلٍ وَلَا نَصِیْرٍ ﴿۲۱﴾

۲۳۔ تے تساں زمین وچ تے آسمان وچ اوںکوں
ہر اترے سبکدے تے اللہ دے سوا تہا بڑا کوئی سبکتی
تے امدادی کارہ نہیں۔

وَالَّذِیْنَ کَفَرُوْا بِآیٰتِ اللّٰهِ وَلِقَآیَہٗ اُولٰٓئِکَ
یَجْزُوْنَ مِنْ عَذَابِیْ اُولٰٓئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ
اَلِیْمٌ ﴿۲۲﴾

۲۴۔ تے جنہیں اللہ دی آیات دا تے اونڈے ملے دا
انکار کیتے اے لوک میڈی رحمت کیں نا امید تھی گئیں
تے انہیں لوکس کیتے بڑھ ڈیون والا عذاب۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۵﴾

۲۵۔ تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجوہ انہیں آکھئے
ایکوں قتل کر ڈیو تے ساڑ ڈیو تے اللہ شیئیں بھانئیں
اون کوں بچا گدھا بے شک ایندے وچ منٹ دالیں
کیئے ہک نشان۔

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ
بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَلَيَعْلَن بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَمَا لَكُم
بِالنَّارِ وَمَا لَكُم مِّن نُّصْرَةٍ ﴿۱۶﴾

۲۶۔ تے اوں آکھئے جو تساں اللہ دے سوا محض مٹیں
کوں مہمود بنا گدھے تاں جو تساں این دنیاوی زندگی
وچ پے مشرکیں نال پیار و دھاؤ ول قیامت دے
ڈینہ تہاڑے کچھ لوک کچھ نہیں دا انکار کر لیں تے بعض
بعض تے لعنت پھٹیں تے تہاڑا ٹھکاڑ بھاء تے
تہاڑا کوئی وی امدادی نہ ہوسی۔

ثُمَّ لَمَّا دَخَلُوا أَصْحَابُ النَّارِ فِيهَا كَانُوا فِيهَا
أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿۱۷﴾

۲۷۔ تے لوط اوں کوں من گدھا تے اوں (ابراہیم) آکھیا
میں بے شک اپنے رب دو بھرت کریناں بے شک او غالب تے ساناں
۲۸۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے تے
اوندی اولاد وچ نبوت (نبی) بٹائی تے کتاب ڈی تے
اساں اونکوں دنیا وچ بدلہ دے ڈاتے بے شک او
آخرت دے ڈینہ نیک لوکیں وچ ہوسی۔

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
الْقَبُولَ وَالْكَتَابَ وَآيَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَرَأَيْنَاهُ فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۸﴾

۲۹۔ تے لوط جیسے اوں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک تساں
بے حیائی کریندے ع جبرمی اچ تیں دنیا وچ کہیں پے
مٹیں کیئے۔

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنِّي أَنَا نَارُ الْفَاحِشَةِ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۱۹﴾

۳۰۔ کیا تساں جو انیں دو شہوت کیئے اندے ع تے
لو اکے مریندے ع تے اپنی مجلسیں وچ گندیاں بکاہیں
کریندے ع تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجے
توں سچا ہوئیں تے ساڑے اتے اللہ دا عذاب گھن آ۔
۳۱۔ اوں آکھئے اے میلے رب میلہی مدد کر فدا دی
قوم دے مقابلے وچ۔

إِنِّي أَنَا نَارُ الْفَاحِشَةِ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ
إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۲۰﴾

۳۲۔ تے جیسے ساڑے قاصد غرض فہری گھن کے ابراہیم

فَأَلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۲۱﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا

مُهَلِّكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿۳۰﴾

دو کھٹے تے انہیں آکھئے بے شک اساں ایں دستی آلیں
کوں ہلاک کرن والے ہیں بے شک ایں دستی والے
ظالم ہن۔

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا إِنَّهُ
لَنَجْزِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَكُنْ مِنْ
الْغَيْرِينَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ اوں آکھئے بے شک اونڈے وچ لوط دی ہے
انہیں آکھئے اساں بہوں جانڈے ہیں جو کون اونڈے وچ
اساں ضرور اونکوں تے اونڈے گھر والیں کوں بچا گھنسون
سوائے اونڈی زال دے او پچھو رہن والیں دھڑے۔

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَىٰ
بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُونَكَ
أَهْلَكَ إِلَّا أَمْرًا تَكُنْ مِنْ
الْغَيْرِينَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے جیلھے ساڈے قاصد لوط وداٹن تے اونکوں
چنگا نیں لگیا تے انہیں نال اونڈا دل تنگ تھئے تے
افرقتیں آکھئے توں نہ ڈرتے نہ مونجھا تھی بے شک اساں
تیکوں تے تیبے گھر آلیں کوں بچا گھنسون سوائے تیبی
زال دے او پچھو رہن والیں دھڑے۔

إِنَّا مُنْذِرُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۳۳﴾
وَلَقَدْ شَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۲۔ بے شک اساں ایں دستی آلیں تے آسان تو عذاب
لہاؤن والے ہیں ایں دھڑ نال جو اونافرمانی کریندے ہن۔
۳۳۔ تے اساں ایندے نال عقل والی قوم کیتے ہک کھلا
نشان چھوڑیئے۔

وَالِإِىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ تے مدین دواوندے بھرا شعیب کوں بیٹھے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے
آخرت دے ٹی بنہ دی امید رکھو تے زمین وچ بگڑ
گھٹن کیتے نہ پھرو۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثِينَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈرتے تے انہیں کوں کبا
ڈیوٹن والے (بھوٹیں امب) عذاب پکڑ گدھے تے او
اپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پین۔

وَعَادَا وَنُوحًا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ مِمَّا كُنْتُمْ تَرْتَابُونَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْيَا لَهُمْ فَصَدَّ هُمْ عَنِ السَّبِيلِ
كَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿۳۷﴾

۳۶۔ تے عادتے قوم دی رہن دیاں جہیں دے متعلق
جہاں کول کھول کے ڈسے تے شیطان انہیں کوں انہیں دے
عمل سوٹھے کر کے دکھائے تے انہیں کوں سدھی راہ

کنیں روک ڈرتے سی تے او ایں بھال کوں چھگی طراں
سمجھدے ہن۔

۴۰۔ تے قارون تے فرعون تے ہامان انہیں دو موسیٰ
کھلے دلائل گھن کے آئے انہیں ملک وچ وڈائی نال کم
رگھڑے تے او عذاب کیں بچ نہ سگئے۔

۴۱۔ اساں ہر یک کوں اوندے گناہ دی وجہ نال پکڑیئے
انہیں وچر کچھ تے اساں پتھریں دامینہ وسائے تے
کچھ لوکیں کوں کہیں بے عذاب پکڑیئے تے کچھ لوکیں
کوں اساں ملک وچ ذلیل کر ڈرتے تے کچھ کوں اساں
عزق کر ڈرتے اللہ انہیں تے علم نہ کریندا ہائے آپ
اپنے اتے علم کریندے ہن۔

۴۲۔ تے حیرے لوکیں اللہ دے سوا بے سبکتی بٹائن انہیں
دی مثال ڈراںہور دی بڑ او گھر بیٹیدے تے ساریں کنیں
کمزور گھر ڈراںہور دا ہوندے جے او جائدے ہون۔

۴۳۔ بے شک اللہ سیس او کموں جائدے جیٹکوں او
اللہ دے سوا سبڈین تے او غالب تے سیٹا بے۔

۴۴۔ تے اے مثالیں جیڑھیاں اساں لوکیں کیے بیان
کریندے ہن تے سوائے عالمیں دے بیا کوئی انہیں کوں
نئیں سمجھا۔

۴۵۔ اللہ سیس آسمان تے زمین حق نال بٹائن تے بیشک
اینڈے وچ مومنین کیے نشان۔

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٤٠﴾

فَلَوْلَا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذْنَاهُ
الصَّخِيبَةَ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَفَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَاهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيُظِلَّهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤١﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ
الْعَنْكَبُوتِ إِذَا أَخَذَتْ بِتَرَانٍ فَإِنَّ أَوْهَنَ الْيُوتِ لَبَنَتِ
الْعَنْكَبُوتُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعَوْنَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٣﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا
الْعَالِمُونَ ﴿٤٤﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٥﴾

۴۶۔ توں پڑھ جو تیردو کتاب وحی کیتی گئی ۷ تے نماز جماعت
نال پڑھ بے شک نماز بے حیاتی تے برائی نہیں کریندی ۷
تے اللہ دا ذکر سب کنیں دجا ۷۔ تے جو تاس کریندے ۷
اللہ چاندے۔

۴۷۔ تے اہل کتاب نال چنگی گالیں نال بحث کیتی کرو سوائے
انہیں جو ظالمیں دے تے اکھو اساں ایمان آندے جو ساڈو
لہایا گئے تے جو تہاڈو لہایا گئے تے ساڈا تے تہاڈا
مہجود کھو ۷۔ تے اساں او دے فرما نبردار نہیں۔

۴۸۔ تے ایویں اساں تیردو کتاب لہائی ۷ تے جنہیں کوں
اساں کتاب ڈتی ۷ او اوکوں منیندن انہیں وجودی کجھ
ہن جیسے اینکوں منیندن تے ساڈی آیات دا انکار
محض کافر کریندن۔

۴۹۔ تے ایں کنیں پہلے توں کوئی کتاب نہ پڑھدا
ہا نوں تے نہ سچے تہ نال لکھدا ہا نوں نہ تے
جھٹلاوٹ والے شک و مح پئے وچن ہا۔

۵۰۔ اصل دج اسے تے کھلیاں آیات ہن انہیں نوکس دے
دیس و مح جنہیں کوں علم ڈتا گئے تے ساڈی آیات دا
انکار محض ظالم ہی کریندن۔

۵۱۔ تے او آہن ایندے اُتے ایندے رب کنیں کوئی
نشان کیوں نہیں بہایا گیا توں اکھ نشان تے محض اللہ
دے کولہو ہن میں تاں صرف کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔

۵۲۔ کیا انہیں کیسے اے کافی نہیں جو اساں تیردے اُتے
کتاب لہائی ۷ انہیں تے پڑھی دیندی ۷ ایندے و مح
مومنیں کیسے رحمت تے یاد دہانی ۷۔

۵۳۔ توں اکھ میردے تے تہاڈے درمیان اللہ کافی
گواہ آسمانیں تے زمین و مح جو کجھ ہے اد چاندے

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۴۶﴾

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِنَّا لَهُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۴۷﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۴۸﴾

وَمَا كُنْتَ تَسْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُرُ بِمِثْلِكَ إِذَا لَرْتَابِ الْمُبْطِلُونَ ﴿۴۹﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿۵۰﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۱﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾

قُلْ كَلَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنَاتٌ وَبَيِّنَاتُكُمْ شَهِيدٌ ۚ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا

يَا لَيْلُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۴۶﴾

تے جیرے کوڑ کوں منیندن تے اللہ دانکار کریندن
ایسے لوک گھاٹے وجین۔

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ
الْعَذَابُ وَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۴۷﴾

۵۴۔ اوتیں کئیں عذاب جلدی منگدن تے جے عذاب
دا وقت مقرر نہ ہوے ہاتے انہیں کئیں عذاب آ
ورنچے ہاتے ہن وی انہیں تے ضرور ہن ابھن گھت
اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ ہو سی۔

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَظِئَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۴۸﴾

۵۵۔ تے اوتیں کئیں عذاب جلدی منگدن بے شک
دوزخ کافریں کوں تباہ کرن والی ہے۔

يَوْمَ يَفْقَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۹﴾

۵۶۔ تے جڈاں عذاب انہیں کوں اتو کئیں وی تے
پیریں دے تلوی ولہیت گھسی تے اللہ اکھسی ہن
جو تساں کریندے ہا دے اوزی سزا بھو گو۔

يُبَايِعُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَإِنْ أَرْضُكَ وَاسِعَةٌ فَإِنَّا
يَا عِبَادُ لَوْنُ ﴿۵۰﴾

۵۷۔ اے میڈے بندو جیرے ایمان گھن آتے او
بے شک میڈی زمین کھلی تے تساں میڈی ہی عبادت
کرو۔

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۵۱﴾

۵۸۔ ہر جان دار موت دا مزہ چکھٹے ول تساں ساڈو
ولائے ویسو۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ
الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
بِإِذْنِ اللَّهِ الْعَلِيِّنَ ﴿۵۲﴾

۵۹۔ تے جیرے منیندن تے چنگے کم کریندن اساں
ضرور انہیں کوں بہشت ورج ماڈیاں ڈیساں جنیدے
تلے نہراں د بندیاں پیاں ہوسن تے او اونڈے ورج
ہمیشہ رہسن تے چنگے کم کرن والیں دا کینجھا چنگا بدلہ۔

۶۰۔ جنہیں مبر کیتے تے اپنے رب تے ہر دوسرے کیتے

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۵۳﴾

۶۱۔ تے کتنے سارے جانورن او اپنے رزق چاتی
کا نہیں ددے۔ اللہ انہیں کوں وی رزق ڈیندے
تے تہاکوں وی تے او سننن والا تے چاٹن والا ہے۔

وَكَايْنِ مَنْ دَاوَبَّ لَا يَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا
وَإِذَا كُفِّرَتْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۵۴﴾

۶۲۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں جو زمیں تے آسمانیں
کیش پیدا کیتے تے سمجھ تے چندر کوں کم وچ لاء سی

وَلَبِن سَأَلْنَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَخَلَقَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ

اللَّهُ فَإِنِّي يُؤْفَكُونَ ۝

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ
لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

تے اور ضرور اکھسن اللہ دل او کبڑے پھیرے دیندن۔
۶۳۔ اللہ اپنے بندیں و چو جنیدے اتے چاندے
رزق وسیع کریندے تے تنگ کریندے بے شک اللہ
ہر شے کوں نہوں چاٹن والا ۷۔

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ تَزَلَّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاتَّخِذُوا بِهِ
الرِّسَالَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا يَقُولُونَ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

۶۴۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں جو کیں جھڑکیں منہ
وسائے تے زمین دے برقیوں دے بعد اوکوں کیں
آباد کیتے تے اور ضرور اکھسن اللہ توں اکھ سب سچاں
صفقاں اللہ دیاٹن تے اصل اکثر انہیں و چو عقل نہیں کریندے۔
۶۵۔ تے اسے دنیا محض کھڈ تماشا تے آخرت دا گھر
ہی اصل زندگی ۷ جے او چاندے ہون۔

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُمْ وَلَعِبٌ وَإِنَّ
الدَّارَ الْآخِرَةَ لَئِي الْحَيَوةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝
فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَاؤُ اللَّهِ فَخَلَّصِينَ
لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ
يُشْرِكُونَ ۝

۶۶۔ جیرے ویلے او پٹری تے چڑھدن اوں ویلے اپنی
فرمانبرداری کوں اللہ کیتے خاص کریندے ہوں دعا مانگدن
تے جیرے ویلے انہیں کوں اساں مکی زمین تے پچا گھنڈے
ہیں تے ہوں ویلے شرک کرن پئے دیندن۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَتَنًا
نَسُوتَ يَعْلَمُونَ ۝

۶۷۔ تاں جو انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے تے
فائدہ اٹھاو تے اور ضرور جان گھنن۔

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَمًا أَمْنًا وَنَخْطِفُ النَّاسَ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ۝

۶۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو اساں حرم کوں امن دی
چا بنائے کوک اوندے چودھار و پریں کر ڈرتے دیندن کیا
او کوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرا اللہ
تے کوڑ پدھیندے یا سچ کوں اوندے آوٹ
تے جھٹلیندے کیا دوزخ و حق کافرین دا ٹھکانہ
نہیں۔

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَ الْمُحْسِنِينَ ۝

۷۰۔ تے جیرے کوک ساڈی راہ و حق کوشش
کریندن تے اساں انہیں کوں اپنا رستہ ضرور
ڈکھلیسوں تے بے شک اللہ نیکیں دے نال۔

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ إِحْدَى وَسِتُّونَ آيَةً وَسِتَّةُ رُكُوعَاتٍ

سورة روم مکی ۷۷ سے بسم اللہ تاں ایندیاں ۴۱ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الْعَمَّ ②
- عَلَيْتِ الرُّومُ ③
- فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَلَيْهِمْ سَيُغْلَبُونَ ④
- فِي يَضِيعُ رَبِّينَا ۚ اللَّهُ أَلَمْ يَنْزِلْ مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ بَعْدُ ⑤
- وَيَوْمَئِذٍ يُفْرِجُ الْمَوْتُونَ ⑥
- يَنْصُرَ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
- وَعَدَ اللَّهُ لَا يُغْلِبُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ⑧
- يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ⑨
- أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ⑩
- وَإِنْ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكُفْرًا ⑪
- أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے تاں نال جیرا بن منگئے جڑیوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ہوں چاٹناں۔
- ۳۔ روم ہینا تھی گئے۔
- ۴۔ اور صلی زمین دس تے او ہینے تھیوں دے بعد ضرور ڈاڑھے تھین۔
- ۵۔ کجہ سالیں بعد پہلے دی تے پھیں دی حکومت اللہ دی تے اول چھاڑے مومن خوش ہوسن۔
- ۶۔ اللہ دی مدد کرنیں او مدد کریندے جنیدی چاہندے تے او غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۷۔ اللہ دا وعدہ تے اللہ اچے وعدے دی خلاف درزی نہیں کریندا تے اصل ہوں سارے لوک چاٹدے نہیں۔
- ۸۔ او دنیاوی زندگی دے ظاہر کوں چاٹدن تے آخرت کیں او غافلن۔
- ۹۔ کیا انہیں اپنے دل دس سوچا نہیں جو اللہ سینہ آسمانیں نے زمین تے جو انہیں دے دیکھا حکمت نال تے مقرر وقت کیتے پیدا کیتے تے بے شک ہوں سارے لوک اپنے رب دی ملاقات دے انکاری ان۔
- ۱۰۔ کیا او زمین دس ٹریے نہیں جو ٹیکسن ہا جو انہیں کیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھے او انہیں کیں زیادہ طاقت والے ہن تے انہیں زمین کوں پٹیا اہل دہائے تے انہیں کیں زیادہ آباد کیتے نہیں تے انہیں کیں رسول دیلاں گھن

كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ①

کے آئن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہ کریندا ہا تے
اصل او اپنے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا الشُّوْأَىٰ اَنْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللّٰهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ②

۱۱۔ تے انہیں لوکیں جیں بُرے کم کیتن تے اللہ دی
آیات دا انکار کیتے تے اوندے آتے مذاق کریندے
ہن انہیں دا انجام بُرا تھئے۔

اللّٰهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ③

۱۲۔ اللہ سیس مخلوق کوں منڈھ کنیں بُنیدے تے دلاولا
اویں بُنیدے تے تساں ہوندو دلائے ویسو۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ④

۱۳۔ تے جیرے ڈینہہ قیامت اوسی مجرم اویں ڈینہہ
نا امید تھی ویسن۔

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ⑤

۱۴۔ تے انہیں دے شریکیں وچو کوئی انہیں دا سفارشی
نہ ہوسی تے او اپنے شریکیں دا انکار کریسن۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِقُونَ ⑥

۱۵۔ تے جڈاں قیامت اوسی اویں ڈینہہ او انجوانج
تھی ویسن۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُجْبَرُونَ ⑦

۱۶۔ جیرے لوک ایمان گھن آئن تے چنگے کم کیتے نیں
انہیں کوں باغ و بیج خوش کیتا ویسی۔

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
ثَأْنُكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ⑧

۱۷۔ تے جنیں کفر کیتے تے ساڈی آیات کوں
تے آخرت دے ڈینہہ دی ملاقات کوں

فَسُبْحَنَ اللَّهِ حِينَ تَسْوُونَ وَحِينَ تَضِيعُونَ ⑨

جھٹلائے او عذاب وچ حاضر کیتے ویسن۔

ذَٰلِكَ الْحَدُّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعِشْرًا وَحِينَ
تُظْهِرُونَ ⑩

۱۸۔ اللہ دی پاکیزگی بیان کرو جیلھے بچھ ہوئے تے
جیلھے فخر ہوئے۔

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ
تُخْرَجُونَ ⑪

۱۹۔ آسمانیں تے زمین وچ ہوندیاں صفتاں ہن
تے ڈوپارہیں دے بعد تے ڈوپارہیں کوں وی۔

۲۰۔ او جنیدے کوں موئے کنیں تے مردے کوں
جیئہ کنیدیا کریندے تے زمین دے برتھیون
دے بعد آباد کریندے تے تساں ایویں
کڑھئے ویسو۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اوندے نشانیں دچو کہک اے وی ہے جو
اوتماکوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے دل تساں بشر
بن کے زمین وچ کھنڈ ویندے ء

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو اوں
تہاڑی جنس وچو تہاڑی خاطر جوڑے بنائسیں تان
جو تساں انہیں کنیں آرام گھنوتے تہاڑے درمیان
محبت دا رشتہ بنائیں تے بے شک ایندے وچ
سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّكَاةِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِصَافُ
النَّاسِ لَكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اوندے نشانیں دچو ء جو آسمانیں تے
زمین کو بنائیں تے تہاڑی زبانیں تے رنگیں وچ دی
اختلاف تے بے شک ایندے وچ جانن والی
قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ
مِنْ فُضُولِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ رات کوں تہاڑا سمن تے جہنہ کوں تے اوند
فضل گولن دی اوندے (اللدے نشانیں دچو ء
بے شک ایندے وچ سمن والی قوم کیتے دے
نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
اوتماکوں بجلی دے تے طمع دی خاطر دکھنیدے تے
جھڑکنیں مینہ و سیندے دل اوندے نال زمین مے
سجھن دے بعد دسون کریندے بے شک ایندے
وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ نَقُومَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِأَمْرِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
آسمان تے زمین اوندے حکم نال کھڑن تھئے تے دل
جڑاں اوتماکوں زمین کنیں سبڈ مریسی اویں ویلے
نکل اوسو۔

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قُنُودٌ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہوندا تے

سارے اوندے فرمانبردارن ۔

۲۸۔ اوہو ۷ جس مخلوق دا منڈھ پدھ ول اونکوں ولا ولا پیدا کیتس تے اے کم اوندے کیتے ہوں ۷ سوکھا ۷ آسمائیں تے زمین وچ اوندی شان سبھ کنیں اُچی ۷ تے او غالب تے ہوں سیانا ۷۔

۲۹۔ او تہاڑی جنس دی مثال تہا کوں ڈیندے کیا جنیدے اُتے تہاڑے سچے تہہ مالک تھیندن اوندے وچ انہیں دی سانجھ ہوندی ۷ تساں اوندے وچ برابر ہوندے ۷ تساں انہیں کنیں ایویں ڈر دے ۷ جیویں اپنے آپ کنیں عقل والی قوم کیتے اساں ایویں آیتاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔

۳۰۔ اصل فالیں علم دے بغیر اپنی خواہشات دی پروی کیتی تے جنیکوں اللہ گراہ کرے اونکوں سدھارہ کون ڈکھا سگدے تے انہیں دا کوئی امدادی کار نہیں۔

۳۱۔ توں اپنی توجہ پورے طور تے دین دو پھیرٹے اوندے وچ ڈنگ نہ ہوے اللہ دی فطرت جنیدے اُتے اوں لوکیں کوں پیدا کیتے اللہ دی پیدائش کوں کوئی بدل نہیں سگدا اے قائم رہن والا دین تے اصل ہوں سارے لوک ہاندے نیں ۳۲۔ اوندو جھکو تے اوں کنیں ڈرو تے ناز جمات نال پڑھو تے مشرک نہ بنو۔

۳۳۔ جنہیں اپنے دین کوں ٹوٹے کر ڈتے تے ٹولیں وچ وندرج گئیں تے ہر ٹولہ جو اوں کنیں ہے اوندے اُتے خوش۔

۳۴۔ تے جڑاں لوکیں کوں ڈکھ بلدے او اپنے رب کوں جھکدے ہوئیں سبندین تے جیلے او

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْتَكُمْ فَلَا تَمْنُونَهُ سَوَاءٌ تَحَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٩﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٣٠﴾

فَأَنصَرَفْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَرِيمُ وَلَكِن كَثُرَ النَّاسُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

مُتَنَبِّينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾

مِنَ الَّذِينَ فَزَعُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا كُلُّ جُنْدٍ يَمَّا لَدَيْهِمْ فَرَحُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَفَاءَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا قَرَّبُوا فَمِنْهُمْ يَرْتَدُّونَ

يُشْرِكُونَ ۝

انہیں تے رحمت کریندے ہوں دیلھے ہک گروہ
اپٹے رب نال شرک کرن پٹے دیندے۔

يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ فَتَشْعَبُوا قَسْوَفَ
تَعْلَمُونَ ۝

۳۵۔ تاں جو اوندے انکار کرن جو اساں انہیں کوں
ڈتے ہن تساں (تھوڑا) فائدہ چا ڈتھا کوں جلدی
پتہ بگ ولسی۔

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ
يُشْرِكُونَ ۝

۳۶۔ یا اساں انہیں تے کوئی دلیل لہائی ۽ جیری
انہیں نال او گالیں کریندی ۽ جیریاں اشرک
دیاں پے کریندن۔

وَأِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ
سَيِّئَةٌ مِّمَّا قَدْ مَتَّ أَيْدِيَهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ۝

۳۷۔ تے جیلھے انسانیں کوں اساں رحمت چکھاو
او اوندے اتے اکر ترح ویندن تے جے انہیں
کوں مصیبت پڑے اوندی دبر نال جو انہیں دے ہتھیں
اگو پٹھے اوہوں دیلھے نا ائید تھی ویندن۔
۳۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نیئیں جو بے شک اللہ
جنیدے کیتے چاہندے اوندے کیتے رزق
کھلا کر ڈیندے تے تنگ کریندے بے شک
ایندے ورح منٹ والی قوم کیتے نشانن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ
يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ۝

۳۹۔ توں اپٹے سکیں کوں تے مسکین کوں تے
مسافر کوں اوندے حق ڈے اے چنگا ۽ انہیں
کیتے جیرھے اللہ دی توجہ تے رضا چاہندن تے
ایسھے لوک کامیاب تھیون و ابن۔

فَإِنَّ ذَٰلَ الْفَرْقَ بِي حَقِّهِ وَالْمُسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَالِحُونَ ۝

۴۰۔ تے جیرھا پتساں ددھن کیتے مال ڈیندے ۽ تاں
جو لوکیں دے مال وچ ددھتے او اللہ دے
نزدیک نہیں ددھدا تے جیرھا مال اللہ دی
رضا کیتے زکاۃ ورح ڈیندے ۽ ایسھے لوک جیرھے
اپٹا مال ددھیندے پین

وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ رَبِّكَ لِيُزِيدُوا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا
يُزِيدُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ زَكَاةٍ تُزِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ۝

۴۱۔ اللہ او تہو ۽ جس تہا کوں پیدا کیتے دل

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ ثُمَّ

يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلْ مِنْ ذَلِكَ
مِنْ شَيْءٍ مُنْعَةٍ وَتَعْلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٦﴾
تہا کوں رزق ڈتس ول تہا کوں مرسی تے ول
زندہ کرسی کیا تہا ڈے شریکیں وچو کوئی ہے
جیرھا انہیں وچو کوئی کم کرے او پاک تے
انہیں دے شرک کنیں بہوں اچا ۳۶۔

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
النَّاسِ لِيَذُنَّ عَنْهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٣٧﴾
۳۷۔ لوکیں دے عملیں دی وجہ نال زمین وچ
تے سمندر وچ فساد مچ گئے تاں جو او انہیں
کوں انہیں دے عملیں دی سزا ڈیوے تاں
جو او ول آون۔

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٣٨﴾
۳۸۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو
انہیں لوکیں دا انجام کیا ہے جیرھ پہلے ہن جنیں
وچو بہوں سارے مشرک ہن۔

فَاقْرَأْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَاسِمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصْدَعُونَ ﴿٣٩﴾
۳۹۔ توں اپنی توجہ کوں قائم رہن واسے دین دو
پھیر ڈے ایس کنیں پہلے جو او ڈینہ آونجے جیرھا
مثلا نہیں اللہ ولوں جڈاں او ہک ڈوہجے کنیں
انج تھی وین۔

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُقِيمُ
بِهِمْ ذُنُوبًا ﴿٤٠﴾
۴۰۔ جیرھا کفر کرسی اوندی سزا اونکوں ہلسی تے
جیرھا نیک عمل کرسی تے او اپنئے فائدے کیتے
تیاری کریندا پئے۔

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّهُ لَا يَجِبُ الْكَافِرِينَ ﴿٤١﴾
۴۱۔ تاں جو او مومنین کوں تے نیک عمل کرن
والیں کوں اپنئے فضل نال بدلہ ڈیوے بے شک
او کافریں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذُنَّ بِكُمْ
مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَسْتَوُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٢﴾
۴۲۔ تے اوندی آیات وچو اے دی ہے جو او ہوائیں
کوں خوش خبری بنا کے پھیندے تاں جو تہا کوں اپنی رحمت دا
مزا چکھاوے تے بیڑیاں اوندے حکم نال چلن تے تاں جو نسلاں
اوندے فضل گو لو تے شکر ادا کرو۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
۴۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں انہیں دی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَجْرُكُمْ أَتَىٰ حَقَّهُ
عَلَيْكُمْ نَصْرُ الْوُفِيِّينَ ۝

قومیں دو رسول پٹھے او انہیں کنیں کھلیاں دلیاں
گھن کے آئے تے دل اساں مجرمیں کنیں بدلہ گدھے
تے مونیں دی مدد ساڈے اُتے فرض ہائی۔

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبَثَّرَ بَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ
يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ۝

۴۹۔ اللہ ہی ہے جبرھا ہوا ایں پھنڈے تے او
بادل چنیدین تے او نکول آسمان تے پھیلا ڈیزے
جیویں لچا ہندے تے او نکول ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیرے
تے توں ڈیریں جو مینہ او ندے وچو نکلدے
تے خدا اپٹے بندیں وچو جنیدے اُتے چاندے
مینہ وسندے تے او ہوں ویلھے خوش تھی دیندے۔

وَأَن كَانُوا مِن قَبْلُ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ
لَمَلْسَيْنِ ۝

۵۰۔ تے اوں کنیں پہلے جو او انہیں تے وسے
او نا امید تھی گئے ہن۔

فَانظُرْ إِلَىٰ أَثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُغْنِي الْإِنْسَ بَعْدَ
مَوْنِهِمَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُنِي الْوَفَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

۵۱۔ تے توں اللہ دی رحمت دے نشان ڈیکھ
کیویں او بنجر زمین کول وسوں کریندے بے شک
او مردے کول جنیدا کرٹ والا تے او ہر شے
تے قادر۔

وَلَمَّا أَرْسَلْنَا بِرَحْمَةٍ مِّنَّا مِصْرَ الْأَنْظُلَا مِن بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ ۝

۵۲۔ تے جے اساں ہوا گھلاؤں تے او (ڑھ کول)
پیلا پیلا ڈیکھن تے او ندے بعد او اندا انکار
کرٹ پئے ولسن۔

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْوَفَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الْعُصَمَاءَ إِذَا
كَلَّمَا مُدِيرِينَ ۝

۵۳۔ تے توں بے شک مُردیں کول نوہیں سٹوا
سگدا تے بوڑیں کول الا نوہیں سٹوا سگدا جیلھے
او کنڈ والا کے پھر وخن۔

وَمَا آتَتْ بِهَذَا الْعَنِي عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ۝

۵۴۔ تے توں اندھیں کول انہیں دی گمراہی کنیں
سدے راہ تے نوہیں آن سگدا تے توں محض
اونکوں گال سٹوا سگدیں جیرے ساڈی آیات کول
میندن تے او مسلمانن۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ

۵۵۔ اللہ او ہوء جیس تھا کول کمزوری کنیں بنائے

صَغِفِ قُوَّةَ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝ تَسْتَعِزُّ بِهَا ۝
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۝
تے کمزوری دے بعد ولا طاقت بڑتی اس تے ولا
طاقت دے بعد کمزوری بڑتی اس تے پڑھیا دی
او جو چاہندے پیدا کریندے تے او جائن والا

تے قادر۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا
غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ۝
۵۶۔ تے جڑاں قیامت آوسی مجرم قساں جین
جو او محض ہک گھڑی رہ گین او اویں وہیلیاں
گالیں کریندن۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَ
لَكُمْ كُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝
۵۷۔ تے جنہیں کول علم تے ایمان بڑتا گیا ہا آہن
جو تساں اللہ دے علم و وح قیامت دے بڑینہ
تیں رہ گئے ءو تے اے قیامت تے اٹھن دا
بڑینہ تے تساں اصلو نہ چاندے ہا دے۔

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذَرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ۝
۵۸۔ تے اوں بڑینہ فالیں کول انہیں دا عذر فائدہ
نہ بڑیسی تے نہ انہیں کول درساں دے کولہو آون
بڑتا ویسی۔

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَلَنْ جَحْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۝
۵۹۔ تے اساں ایس قرآن و وح لوکیں کیتے ہر حقیقت
بیان کر بڑتی ءو تے جے توں انہیں دو کوئی نشان
گھن آویں تے کافر ضرور اکھسن جو تساں کوڑیاں
گالیں بڑ سیدے ءو۔

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝
۶۰۔ اویں اللہ سیٹس مہر کر بڑیندے انہیں دے
دیں تے جیرے چاندے نہیں۔

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ
لَا يُؤْفَكُونَ ۝
۶۱۔ تے توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ءو
تے جیرے یقین نیں کریندے او تیکوں دوکھا بڑے
کے اپنی جاکنیں ہٹا نہ بڑیوں۔

سورة لقمان مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیتاں تے ۴ رکوعن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن سگئے
 ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ بہوں چاڈاں۔
- ۳۔ اے حکمت آلی کتاب دیاں آیتاں۔
- ۴۔ تے نیکی کرن والیں کیتے ہدایت تے جہت ہن۔
- ۵۔ جیرے کوک نماز باجماعت پڑھدن تے زکاۃ
 ڈیندن تے آخرت دی زندگی تے یقین رکھیندن۔
- ۶۔ ایسے کوک اپٹے رب کنیں ہدایت تے ہن
 تے ایسے کوک کامیاب تھیون والین۔
- ۷۔ تے کچھ کوک ایجھے وی ہن جیرے بے ہودہ
 گالیس مل گھنن تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے
 اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرن تے اوندے نال
 مشکریاں کرن ایسے کوکن جنہیں کیتے ذلیل کرن
 والا عذاب۔
- ۸۔ تے جیلھے اوندے اتے ساڈیاں آیتاں
 پڑھ کے سنایاں دیندن تے او وڈائی نال کنڈ پھیر
 گھنڈے جیویں اوں انیکوں سنیاہٹیں جیویں اوندے
 ڈوہیں کن بوڑن تے انہیں کوں دکھ آے عذاب
 دی خبر ڈے۔
- ۹۔ بے شک مومن تے چنگے کم کرن والیں کیتے
 نعمت والے باغن۔
- ۱۰۔ انہیں وجہ ہمیشہ رہسن اللہ دا وعدہ سچا تے
- تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ ②
- هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ③
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
- أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ⑤
- وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ⑥ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑦
- وَإِذَا نَادَىٰ عَلَيْهِ ابْنَانِ ⑧ وَلِي مُّسْتَكْبِرًا ⑨ كَان لَمْ يَسْمَعْهَا
 كَان فِي أذُنَيْهِ وَقَرَّ ⑩ بِكِبَرِهِ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ⑪
- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ⑫
- خَالِدِينَ فِيهَا ⑬ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا ⑭ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑮

او غالب تے ہوں سیانا ۶۔

۱۱۔ آسمانیں کوں بغیر تمہیں دے پیدا کیس جیوں
تساں انہیں کوں ڈیدے او تے زمین و چ پہاڑ پورین سی
تاں جو تساں تے زمین بھوئیں امب دھچا پھس نہ دجو تے اندے وچ ہر
طرحاں دے جانور کھنڈ انہی تے اسال آسمان کہیں مینہ دساٹے
تے ایندے وچ ہر قسم دے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
۱۲۔ اے اللہ دی مخلوق تے او میکوں ڈکھاؤ جو
خدا دے سوا پنھیں پیدا کیتے اصل عالم کھلی کھلی گمراہی
وچن۔

۱۳۔ تے اساں لقمان کوں سنپ ڈتا ہا جو توں
اللہ دا شکر کرتے جیرا شکر کریندے او محض
اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرا
ناشکری کر لیسے تے بے شک اللہ بے نیاز تے
صفتیں والا ۶۔

۱۴۔ تے جبراں لقمان اپنے پترکوں آکھتے تے او
اوکوں نصیحت پیا کریندا ہا اے میڈے پتر اللہ دا
شریک نہ بنا بے شک شرک وڈا ظلم۔

۱۵۔ تے اساں انسان کوں اے وصیت کیتی ۶ جو
اپنے پیو مادا شکر ادا کرے اوندی ما اوکوں ہک کمزوری
دے بعد ہک کمزوری وچ دی چاٹس تے اذنا کھرچڑاؤن
ڈو سالیں وچ (دی احسان ہا) تے تساں میڈو
ولے۔

۱۶۔ تے جے او ڈوہیں تیکوں شرک کرٹ کیتے مجبور
کرن جنیدا تیکوں علم کار نہیں تے توں انہیں دا اکھن
نہ من تے دنیا داری وچ انہیں نال چنگا سلوک

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي الْأَفْهِ
رَوَابِي أَنْ تُبِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ⑩

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ⑪

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ
يَشْكُرْ فَإِنَّا نَشْكُرْ لَهُ مِثْلَهُ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
حَكِيمٌ ⑫

وَأَذِّنْ لِلْعُقَمِ لَإِنِّي لَأَشْرِكُ بِاللَّهِ
بِاللَّهِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِمٌ ⑬

وَوَضَّيْنَا لِلْإِنْسَانِ يَوْمَ الْيَدِيدِ حَمَلَتَهُ أُمَّهُ وَهَنًا
عَلَى وَهْنٍ وَفِصْلُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ
إِلَى الْوَحِيدِ ⑭

وَأَنْ جَاهِدَكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا كُنْتُ لَكَ بِهِ
عِلْمًا فَلَا تُطْعِمُهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا
وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

کرتے اوندی راہ سے شر جیڑھا میڈو جھکدے ول
میڈو تساں ولٹے ول میں تہاکوں ڈسیساں جو تساں
کم کریندے ء۔

يَبْنِيْ اِيْهَا اِنْ تَكُ مِنْهَا مِّنْ حَبَّةٌ مِّنْ ذَّرْوَةٍ فَكَفَّنَ فِيْ
صَخْرَةٍ اَوْ فِيْ السَّمَوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ
اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ اے میڈے پتر بے شک جے راڑی دے دہٹے
دے برابر وی نیکی ہوئے تے او بھانویں پتر وچ یا
آسمانیں تے زمین وچ پئی ہوئے اللہ سیٹھ اوکوں
ظاہر کر ڈیسی۔ بے شک اللہ سیٹھ ہکی کنیں ہکی گال
کوں چاٹٹ والا تے خبر دار۔

يَبْنِيْ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْعَمْرِ وَاَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ اے میڈے پتر نماز پڑھ تے نیکی دا حکم ڈے
تے برائی کنیں روک تے جو تکلیف تیکوں آوے
اوندے اتے صبر کر بے شک اے دہڑے ہمت
دا کم۔

وَلَا تُصَغِّرْ حَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَنۢشِ فِي الْاَرْضِ مُرَحًا
اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡوِرٍ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے لوکیں دے اگو گلہاں نہ پھلا تے زمین
وچ اکڑ کے نہ ٹر بے شک اللہ سیٹھ اکڑیجٹ
آلے کوں تے وڈائی کرن والے کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَاقْصِدْ فِي مَشِيۡكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوۡتِكَ اِنَّ
اَنْكَرَ الْاَصۡوَٰتِ لَصَوۡتُ الْحَبِيۡرِ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اپنی گور کوں نہ تیکھا کرتے نہ مٹاتے اپنے
آلا کوں جھکا رکھ بے شک ساریں کنیں گندا
آلا گڈا دا ہینگٹ۔

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْاَرْضِ وَاَسَبَغَ عَلَيۡكُمْ نِعۡمَةً ظٰهِرَةً وَّ بَاطِنَةً وَّ
مِنَ النَّاسِ مَنۡ يَّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٍ وَّلَا هُدٰى
وَلَا كِتٰبٍ مُّبِيۡنٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ کیا تساں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ سیٹھ
آسمانیں تے زمین دی ہر شے کوں تہاڑی قدرت
وچ لا ڈتے تے تہاڑے اتے ظاہر تے لکیاں
ہویاں نعمتاں پاٹی آئی کار دہا ڈتسی تے کجھ لوک
اللہ دے متعلق بغیر علم تے ہدایت تے
بغیر روشن کتاب دے بحث کریندن۔

وَاِذَا قِيۡلَ لَهُمُ اسۡجِعُوۡا مَا اَنۡزَلَ اللّٰهُ قَالُوۡا اَبَلۡ نَّشۡجِعُ

۲۲۔ تے جے انہیں کوں آکھیا دہجے جو تساں اوندے

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ﴿٢١﴾

۱۔ اتے ٹرو جو اللہ سیس لہائے تے او آہن گال
اے ہے اساں او ندے اتے ٹرسوں جنیدے
اتے اساں پوڑاڑے کوں پاتے ۔ بھانویں
شیطان انہیں کوں روزخ دے عذاب دو
سبب پیدا پیا ہوئے ۔

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ غَنِيٌّ فَقَدْ
اسْتَسَاكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۖ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تے جیرھا اپنی توجہ کوں اللہ دو پھیر
ڈیوے تے اونیک ہوئے تے اوں مضبوط
کٹرا پکڑیا ہو یا رے تے سارے کمیں دا انجام
اللہ دل ۔

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے کافرین دا انکار تیکوں مونجھانہ کرے انہیں
دا وٹن ساڈوے تے جو کھ اوکریندن اساں انہیں
کوں ڈس ڈیسوں بے شک اللہ سینے دی گالیں
کوں چائن والا ۔

نُتَبِّئُهُمْ ۖ وَلَئِلَّا ثَمَّرَ نَضَطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ اساں انہیں کوں تھوڑا جیباں فائدہ پچیسوں تے
دل اساں انہیں کوں سخت عذاب دو مجبور کر کے
گھن آوسوں ۔

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچیس جو آسمانیں تے
زمین کوں کیس پیدا کیتے تے او لازماً آکھسن جو
اللہ توں آکھ سب تعریفاں اللہ دیاٹن تے اصل
انہیں جو اکثر چاندے نہیں ۔

يَلَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ جو آسمانیں تے زمین وح او اللہ دا رے بے
شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والا ۔

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمْدُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ تے جے زمین وح بے تلاء وٹن اے سارے
قلماں بن وچن تے سمندر مس ناں بھرتج ونجے
تے دل ایجو جہیں ست سمندر پے مس دے
ولا ڈتے وچن تے اللہ دیاں گالیں نہ کمسن

بے شک اللہ غالب تے سیانا ۶۔

۲۹۔ تہاڑا پیدا تھیون تے ول اٹھن محض ہک آدمی آلی کار بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے ہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۰۔ کیا توں ڈہرا توہیں اللہ رات کون ڈہنہ وچ تے ڈہنہ کون رات وچ پلہندے تے سمجھ تے چندر کون خدمت وچ لاسی اے سب مقرر وقت تیں ٹردے پن تے بے شک اللہ جگہی طراں چاندے جو تہاں کرندے ۸۔

۳۱۔ اے ایں واسطے جو اللہ سیس سچا تے بے شک اوندے سوا جنیکوں سبڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ ہوں اچا تے ہوں وڈا ۹۔

۳۲۔ کیا تیں ڈٹھا نہیں جو بیڑیاں سمندر وچ چلین اللہ دی نعمت نال تاں جو او تہاں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک ایندے وچ ہوں مبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان

۳۳۔ تے جڈاں انہیں کون لہر پھانوس آلی کار لکا گھندی ۱۰ تے اللہ کون عبادت اوندے نال خاص کرندے ہوئیں۔ سبڈیندن تے جیلے او انہیں کون دسوں تے۔ چا گھندے تے کجھ انہیں دجو سدھی راہ تے ٹر پڈن تے ساڈی آیات دا انکار محض اوہے کریندن جیرے دغا باز تے ناشکرے ہن۔

۳۴۔ اے لو کو اپنے سبکین تے اول ڈہنہ کنیں ڈرو جڈاں پو پتر دے کم نہ اوسی تے نہ پتر پودے کم اوسی بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے تہاں دینا دی

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْثُبُكُمْ إِلَّا كَفَّيْسٌ وَاحِدٌ إِنْ أَنْتَ سَيِّئٌ يَصِيرُ ۝۹

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝۱۰

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَيُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۝۱۱

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝۱۲

وَإِذَا غَشِيَهم مَوْجٌ كَالظَّلِيلِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّهم إِلَى الْبَرِّ فِيمُنْهم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ۝۱۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَاحْشُوا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّكُمْ الْهَيْوَةُ الدُّنْيَا

وَلَا يَغُزُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿۳۵﴾

زندگی اصلو دوکھا نہ ڈیوے تے نہ تھاکوں اللہ دے
بار سوچ دوکھے باز شیطان دوکھے وح سٹے۔

۳۵۔ بے شک قیامت دا علم محض اللہ کنیں ہے

تے او منہ و سیندے تے او چاٹدے جو رحیں

وح تے بندے کول کوئی پتہ نہیں جو او

سبھائیں کیا کریسی تے نہ او چاٹدے جو کیرھی

زمین وح مری بے شک اللہ ہوں چاٹن والا

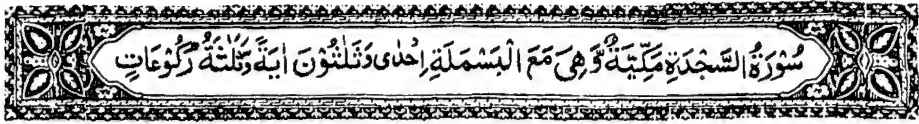
تے ہوں خبر رکھن والا۔

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ

مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْتُمُ عَدُوُّ

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ ﴿۳۵﴾

سورة سجدة مکی بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جو
بن سنگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ میں اللہ پہوں جاٹداں۔
۳۔ اے کتاب رب العالمین خدا دلو لکھی
اینڈے قرح کوئی شک نہیں۔
۴۔ کیا او آہن این ایسکوں گھر گھرے اصل اے
کتاب تیرے رب دلو سچ تاں جو توں اوں
قوم کوں ڈرانویں جنیدو تیں کنیں پہلے کوئی ڈراؤں
والا نہیں آیا۔ تاں جو او ہدایت پاوے۔
۵۔ اللہ او ہے جس آسمانیں تے زمین تے جو
انہیں دے وچکار سب کوں چھی فتنیں قرح پیدا
کیتس ول او حکومت دے تحت تہہہ گیا اوندے
سوا تہاڈا کوئی سنگتی تے سفارشی کار نہیں کیا تہاں
نصیحت نوٹھے پکڑیندے۔
۶۔ او آسمان کنیں حکم اپنی تدبیر نال زمین تے قائم
کر لیسے تے ول او حکم جیرھی تہاڈی گٹھری
ہزار سال وح اوندو چڑھن پئے ویسی۔
۷۔ اے خدا جیرھا ظاہر تے لکھی گالیں کوں
جاٹن والا تے غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
۸۔ جس جیرھی شے پیدا کیتی اؤکوں ہوں چنگا بنائس
تے انسان کوں سنی مٹی کنیں پیدا کیتس۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْقَدْ ②
تَنْزِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ③
أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلَى هُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ
مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ④
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ
مِنْ دَلِيلٍ وَلَا تَفْهَمُونَ ⑤
يَذَرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ⑥
ذَلِكَ عَلِيمُ الْغُيُوبِ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ
مِنْ طِينٍ ⑧

ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۙ

۹۔ دل اوندی نسل کوں ہک حقیر و ہندی شے (نطفہ) کنیں بنائس۔

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ دُوْحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝۱۰

۱۰۔ دل اوکوں طاقاں بڑتے نس تے اوندے وچ اپنی روح پھوکی اس تے دل تھائی کیتے کن تے اکھیں تے دل بنائس تساں اصل و شکر نوہے کریندے۔

وَقَالُوا ۖ إِنَّا ضَالُّونَ فِي الْأَرْضِ ۚ إِنَّا نَبِّغِي عَلَىٰ جَدِيدِهِ
بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَاذِبُونَ ۝۱۱

۱۱۔ تے انہیں آکھئے جیلھے اساں زمین وچ رل و سیوں کیا اساں دل نوں سروں پیدا تھیسوں اصل او اپنے رب دے بلن دے انکاری اِن۔

قُلْ يَتُوبُ لَكُمْ مَنَ الْكَذِبُ الَّذِي دُوَّخِلَ بِكُمْ ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۲

۱۲۔ توں آکھ تھاکوں او موت وافرشتہ مرسی جیرھا تھانڈے کیتے مقرر تے دل تساں اپنے رب دو ولانے و لیسو۔

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ الْمُرْسَلُونَ كَانَسُوا هَٰؤُلَاءِ مِنْهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
رَبِّئًا أَبْصَرْنَا وَسَبَعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا
مُقِرُّونَ ۝۱۳

۱۳۔ تے جے توں دیکھیں جڈاں مجرم اپنے رب دے اگو سرنوائی کھڑے ہوسن (تے آکھسن) لے ساڈے رب اساں دیکھ گدھے تے سن گدھے ہن ساکوں ولا پٹھ اساں نیک کم کریسوں تے ساکوں یقین۔

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ
 مِنِّي ۖ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْإِنسِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝۱۴

۱۴۔ جے اساں چاہوں ہا تے ہر شخص کوں ہدایت بڑے ڈیوں ہا پر میڈی اے گال سہی جو میں جنیں تے انسانیں ساریں نال دوزخ کوں بھرے۔

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۖ إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ ۖ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۱۵

۱۵۔ تے ہن تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں آج دے ڈنہ دی ملاقات بھل گئے ہا وے آج ساکوں وی تھانڈی کوئی پرواہ نہیں۔ تے تساں دیر تیں رہن والا عذاب چکھو انہیں کمیں دی وجہ نال جو تساں کریندے ہا وے۔

إِنشَاءً يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
 وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝۱۶

۱۶۔ ساڈی آیات کوں محض او منیندن جیرہیں کوں جڈاں یاد ڈروایاں ویندن او سجدے وچ ڈھکھ پوندن

تے اپنے رب دی تعریف نال اوندی پاکیزگی بیان
کریندن تے وڈائی نہیں کریندے۔

۱۷۔ انہیں دے پاسے بستریں کنیں پرین رہن (ممدے
نہیں) او اپنے رب کوں ڈرتے طع دے نال مہیندن
تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے اونکوں خرچ کریندن۔

۱۸۔ کوئی نہیں جاندا کہ مومنین کیتے انہیں دے عملیں
دی وجہ نال کیرھیاں کیرھیاں شہیں اکھیں ٹھہریاں
کرٹی کیتے لکایاں ہوئیں۔

۱۹۔ کیا مومن اوں تھی سگدے جویں نافرمان اے
کہو جیس نہیں تھی سگدے۔

۲۰۔ تے جیرے مومنین تے نیک کم کریندن انہیں
دے رہن کیتے باغ ہن انہیں دے عملیں دی وجہ
کنیں اے مہانی ۶۔

۲۱۔ تے جیرے نافرمانن انہیں دا لکائے دوزخ
جیلھے وی او اوندے وچ نکلن دا ارادہ کریں
اوندے وچ ولائے ویسن تے انہیں کوں آکھیا ویسی
تساں او بھا دا عذاب چکھو جنیدا تساں انکار کریندے
ہاوے۔

۲۲۔ تے اساں انہیں کوں وڈے عذاب کنیں
پہلے ہک چھوٹا عذاب وی ڈیسوں تاں جو او ول
آون۔

۲۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کوں جنیکوں اللہ دی آیات
یاد ڈوایاں وچن تے ول او انہیں کنیں منہ پھیر گھنے
بے شک اساں مجرمیں کنیں بدلہ گھنسون۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں وی کتاب ڈیاتی ہائی تے
توں اوندی ملاقات وچ کوئی شک نہ کرتے اساں

تَحْفَافِي جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا
وَطَعْنًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۱۷﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُزُةٍ غَلِيظٍ جَزَاءٍ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

أَلَمْ يَكُنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنَّ كَانَ فَاسْقًا لَا يَسْتَوُونَ ﴿۱۹﴾

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ
الْأُولَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۰﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْذِنُهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ نُفِخْ فِي شَرَابِ
النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ فِيهَا تَكِيدُونَ ﴿۲۱﴾

وَلَنَذِقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ
الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۲﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
إِنَّا مِنَ الْمُنْجِرِينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ
لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۲۴﴾

اونکوں نبی اسرائیل کیتے ہدایت ڈیون والا بنایا ہا۔

۲۵۔ تے اساں انہیں وچو امام بٹائے ہن انہیں دے صبر دی وجہ کنیں او ساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے ساڈی آیات تے یقین کریندے ہن۔
۲۶۔ بے شک تیرا رب قیامت دے ڈینہ انہیں بگاڑیں وچ فیصلہ کر ڈیسی جنیں وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۲۷۔ کیا ایں گال انہیں کوں ہدایت تیں ڈتی جو اساں انہیں کنیں پہلے کئے بلا وستیں کوں جنہیں دے رہن والے اپنے گھریں وچ ٹر دے پھر دے ہن ہلاک کیتے بے شک ایندے وچ نشان بن گیا او سڈے نیں۔
۲۸۔ کیا انہیں ڈٹھانہیں جو اساں پانی کوں سنج تے بنجر زمین دو گھن ویندے ہن تے اوندے نال رڑھ کڈھیندے ہن جنیدے وچو او آپ تے انہیں دے جانور کھنڈن کیا او ڈبڈے نہیں۔

۲۹۔ تے آبدن جے تساں سچے تے اے فتح کڈن اوسی۔

۳۰۔ توں اکھ فتح دے ڈینہ کافرین کوں انہیں دا ایمان کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں وستی ڈتی ویسی۔

۳۱۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے انتظار کر بے شک او وی انتظار کریندے پین۔

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَوْمُونَ ﴿٢٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا هَلَكَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَسْتَوُونَ فِي مَسْئِلِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا
يَسْتَعِينُونَ ﴿٢٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣١﴾

سورة احزاب مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۷ آیتاں تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن
منگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ②

۲۔ اے نبی اللہ دا تقویٰ اختیار کرتے کافرین تے
منافقیں دا اکھن نہ من بے شک اللہ ہوں جانن
والا تے سیانا ء۔

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ③

۳۔ تے توں پیروی کر اوندی جو تیبے رب دو
تیبو وحی کیتی گئی ء بے شک اللہ ہوں جانے جو
تساں کریندے ء۔

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ④

۴۔ تے اللہ تے بھروسہ کرتے او کافی نگران۔

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جُوفِهِ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفًا تُظَاهَرُونَ مِنْهُمْ أُمَمَةً وَّ مَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ⑤

۵۔ اللہ سیس کیس دے پیٹ وچ ڈو دل نہیں بنائے
تے نہ تہا ڈی زالیں کوں ما بنائیں جنہیں کوں تساں
کیس و یلھے ما آکھ ہندے ء تے نہ انہیں کوں اصلی
پتر بنائیں جنہیں کوں تساں کہیں کنیں منگ کے پنیے ء
اے ساریاں تہا ڈے منہ دیاں گالیں ہن تے اللہ
ہی سچ آہدے تے سدھے راہ دو ہدایت ڈیندے۔

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا
تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑥

۶۔ انہیں کوں انہیں دے پیو دا پتر سڈو اے اللہ
دے حضور زیادہ انصاف دی گال تے جے تہا کوں
انہیں دے پیو ما دا پتر نہ ہوے تے او دین وچ
تہا ڈے بھرائن تے دینی سبکتی ہن تے تہا ڈے اے
کوئی گناہ نہیں جو اس کنیں پہلے تساں غلطیاں کیتن تے
اصل گناہ او ہے جنیدے اے تے تہا ڈے دل یکے تھے
پئے ہون تے اللہ ہوں بخشن والا تے دل ول رحم

کرن والا۔

۷۔ نبی اپنی جانیں کنیں زیادہ مومنین دے کولوہوئے تے
اوندیاں زالیں مومنین دیاں میریں ان تے سکے
وی بعض کنیں بعض زیادہ کولوہوہن پے (غیریں) مومن تے
مہاجرین دی نسبت ۔ تاںساں دوستیں نال چنگا سلوک
کرو اے جائیز۔ اے اللہ دی کتاب وچ لکھیا
ہوئے۔

۸۔ تے جیلھے اساں نہیں کنیں پکا وعدہ گدھا
تے تیں کنیں تے نوح کنیں تے ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ بن مریم کنیں وی تے اساں انہیں کنیں پکے
وعدے گدھے ہن۔

۹۔ تاں جو اللہ سمیں کنیں اوندے سچ دے متعلق
چچھے تے کافرین کیتے اوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیار کیتا ہوئے۔

۱۰۔ اے مومنو اللہ دی نعمت کوں یاد کرو جیرھی تہاڑے
اتے اوں کیتی جیلھے لشکر تہاڑے مقابلے وچ آ
گئے تے اساں انہیں تے اندھاری تے اینجھے
لشکر پٹھین جنیں کوں تہاں ڈہرے نہ ہاوے تے
اللہ سیس ڈہا پیا ہا جیرھے کم تہاں کرندے پئے
ہاوے۔

۱۱۔ جیلھے لشکر تہاڑے اے تو وی آگئے تے جھکی نہیں
کنیں وی تے اکھیں پریشانی کنیں ڈنگیاں تھی گیاں
تے دل گچی تیں چچ گئے ہن تے اللہ تے وی
تہاں شک تھیوٹ پئے گئے۔

۱۲۔ اوں دیلھے مومنین کوں آزمایا گئے تے ہلاک
رکھ ڈتا گئے۔

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَسْرَدَ أَجَلَهُ
أَقْبَهُتَهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ
تَفْعَلُوا إِلَىٰ أُولِيَ الْيَتَامَ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا ۝

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَهِنَ
تُؤْجِ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيمًا ۝

لَيَسْأَلَنَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ
تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ
زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَنَظَرُونَ
بِاللَّهِ الظُّنُونًا ۝

هَذَا لِكِ الْيَتَامَى الْمُؤْمِنُونَ وَذَلَّلُوا إِلَهُ لَا شَرِيدَ لَهُ ۝

وَاِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ اِلَّا غُرُورًا ۝۱۳

۱۳۔ تے جیلے منافق تے جنس دے دیں وچ بیماری ہائی آکھن لگ پئے جو ساڈے نال اللہ تے اوندے رسول محض کوڑا وعدہ کیتا ہا۔

وَاِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا اَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ اِنَّ بَيْوتَنَا عُورَةٌ وَمَا هِيَ بِعُورَةٍ اِنْ يُرِيدُ وَاِنْ اِلَّا فِرَارًا ۝۱۴

۱۴۔ تے جیلے انہیں دچو کہ ٹولے آکھے جو اے مدینے آئیو تہاڑا کوئی ٹکانہ نہیں تہاں دل و بخت انہیں دچو کہ لوک نبی کنیں جازت منگن لگ پئے تے آکھن لگ پئے جو ساڈے گھر کھلے ہن او کھلے نہ ہن اے لوک محض اتھو کنیں بھجن چاہندے ہن۔

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ قُرْنٌ اَقْطَارَهَا ثُمَّ سُلُوا الْفِتْنَةَ لَا تَوَّاهَا وَمَا تَلَبَّتُوْهَا اِلَّا اَيْسِيْرًا ۝۱۵

۱۵۔ جے دشمن دیاں فوجاں مدینے وچ چودھارو پیسہ و بجن ہا تے دل انہیں کوں پھرٹ دا آکھیا دے بچے ہا تے او پھر و بجن ہا دل اتھاں محض تھوڑی دیر رہ سگن ہا۔

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّوْنَ الْاَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُوْلًا ۝۱۶

۱۶۔ حالت اے جو ایں کنیں پہلے انہیں اللہ تال وعدہ کیتا ہا جو اتھو کنڈ نہ پھر لیسن تے اللہ تال کیتا ہویا وعدہ ضرور بچھیا ویسی۔

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ اِنْ قُرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ اَوْ الْقَتْلِ وَاِذَا لَا تُمْشِعُونَ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۱۷

۱۷۔ تے توں آکھ جو تہا کوں اتھو بھجن جے بھج و بجن موت یا قتل کنیں بھجن کیتے کوئی فائدہ نہ ویسی (اوں آوئے) تے ایندے بعد تہا کوں کوئی فائدہ نہ بچایا ویسی۔

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَنْصَرُّكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوءًا اَوْ اَمَرَ اَدَبَكُمْ رَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيْرًا ۝۱۸

۱۸۔ توں آکھ تہا کوں کون بچا سگدے اللہ دے مقابلے وچ جے او تہا کوں تکلیف بچا وٹن چاہے یا تہا ڈے اتے رحمت کرن چاہے تے اللہ دے سوا تہا کوں کوئی وی سبکتی تے امدادی نہ پیسو۔

قُلْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُتَوَكِّلِيْنَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِيْنَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا وَلَا يَأْتُوْنَ الْبَاسَ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۱۹

۱۹۔ تے اللہ بہوں چاٹدے انہیں کوں جیرے جہاد کنیں بھنیدے ہن تے بھرانویں کوں آہدے ہن ساڈو

آؤتے او آپ دی دشمن نال اصلو جنگ نہ کریندے
ہن۔

۲۰۔ تماڑے کیتے ہوں شو من تے توں آپیں کوں بیکہ جیلے خوف
یا ڈر اندے او تیرڈو ڈہدن تے انہیں دیاں
اکھیں پھر دیاں پیاں بوندن جیویں کیس تے موت
دی بے ہوشی ہوے تے جیلے ڈر دا وقت مک
ویندے تے دل انہیں دی زبان ترڑ ترڑ چلدی ۷
اونیکل کیتے شو من اے لوکن جیرے ایمان نیں گھن
آئے اللہ انہیں دے اعمال ونجا ڈتن تے اے کم
اللہ سٹیں کیتے ہوں سوکھا ۷۔

۲۱۔ اچن وی انہیں دا خیال جو لشکر نہ گئے ہوسن
تے جے اولشکر دل آون تے اے چاہوں ہا
جو اے کیس جنگل وچ رہندے پئے ہوں ہا
تے تماڑے متعلق پچھدے پئے ہوں ہا (جو
موئن یا نہج گینن) جے تماڑے نال رہندے پئے
ہوں ہا تے دل وی اصلو تماڑے ولونہ لٹرن ہا۔

۲۲۔ بے شک تماڑے رسول (دی زندگی) وچ تماڑے
کیتے شاندار نموت ۷ اوندے کیتے جیرھا اللہ تے آخرت
دے ڈنہ دی امید رکھنیدے تے اللہ کوں ہوں
یاد کریندے۔

۲۳۔ تے جیلے مومنین لشکر کوں ڈٹھے تے اکھے
نیں اے اوہو وعدہ جیرھا اللہ تے اوندے رسول
ساڈے نال کیتا ہا تے اللہ تے اوندے رسول بیح
اکھے ایں واقعہ انہیں کوں ایمان تے فرمانبرداری
دعہ دے تے۔

۲۴۔ مومنین وچو کم لوکن جنیں اللہ نال کیتے ہوئے

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ سَرَأَيْنَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَمُ
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالْإِسْنَةِ جِدَارٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ ۚ أُولَٰئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

يَحْشَوْنَ الْاَحْزَابَ لَمْ يَدْهَبُوا ۚ وَإِنْ يَأْتِ
الْاَحْزَابَ يُوَدُّوْا لَوِ اَنَّهُمْ بَادُونَ فِي
الْاَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ اَنْبِيَائِكُمْ وَلَوْ
كَانُوا فِيكُمْ مَا قُتِلُوا ۚ اِلَّا قَلِيلًا ۝

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۝

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْاَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا زَادَهُمْ
اِلَّا اِيْمَانًا وَتَسْلِيمًا ۝

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

فَبِهِمْ مَن قَضَىٰ غَنَابَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا
بَدَّلُوا بَدِيلًا ۝۳۳

وعدے کوں پیچ کر ڈکھائے کجھ ہن جنہیں اپنی نیت
کوں پورا کر ڈتے تے کجھ انتظار کریندے پین
تے اپنے ارادیں کوں ذرا وی نہیں بدلیا۔

لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ
إِنْ شَاءَ ۖ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ۝۳۴

۳۵۔ تاں جو اللہ سچے لوکیں کوں انہیں دے سچ
دا بدلہ ڈلوے تے منافقین کوں جے چاہے تے
عذاب ڈلوے یا انہیں تے رحمت کرے بے شک
اللہ ہوں بخشن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْثِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا
وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا
عَزِيزًا ۝۳۵

۳۶۔ اللہ سیس کافرین کوں انہیں دی کا وڑ سمیت
دلا پٹھے انہیں کوں لکھ نہیں لبھا تے مومنین دلو جنگ
کیتے اللہ کافی ہے تے اللہ سیس طاقت والا تے
غالب۔

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا لَهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
صِيَاهِمُ وَمَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّعْبَ ۚ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝۳۶

۳۷۔ تے اللہ سیس یہودیں کوں جنہیں کافرین دی
مدد کیتی ہائی انہیں دے قلعیں کین لہا ڈتا تے انہیں
دے دیں وچ رعب سٹ ڈتا ہک ٹوے کوں
تساں قتل کریندے ہا دے تے ہک ٹوے کوں قیدی
بٹنیدے ہا دے۔

وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْصًا
لَّمْ تَطْلُوهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝۳۷

۳۸۔ تے اللہ سیس تہاکوں انہیں دی زمین تے
گھریں تے مال دا وارث بنا ڈتے اوں زمین دا
وی جیندے اتے تساں قدم وی نہیں رکھا تے
بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا وَرَبِّتْنَهَا فَعَلَّيْنِ أَمْتِعْكُنَّ وَأَسْرِحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ۝۳۸

۳۹۔ لے نبی توں اپنی زالیں کوں آکھ جے تساں
دنیاوی زندگی تے اوندا سوکھ چاہندیاں ہوے
تے آو میں تہاکوں دنیا دا کجھ مال ڈینداں تے
تہاکوں نیک طریقے نال رخصت کرینداں۔

وَأِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ
فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِثْرًا عَظِيمًا ۝۳۹

۴۰۔ تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول تے آخرت
دے گھر کوں چاہندیاں ہوے تے بے شک اللہ

سیس نیکی کرٹن والیں کیتے تہاڑے وچو ڈڑا اُجرتے
بدلہ تیار کیتا ہوئے۔

۳۱۔ اے نبی دیاں زالیں جیرھی تہاڑے وچو کھلی
بے حیائی کر لسی اوندے عذاب تے سزا کوں ڈوڑا
کر ڈتا ویسی تے اے گال اللہ کیتے ہوں سوکھی۔

۳۲۔ تے جیرھی ترمیت تہاڑے وچو اللہ تے رسول
دی فرمانبرداری کر لسی تے چنگے کم کر لسی اونکوں
اساں ڈوڑا بدلہ ڈیوں تے اساں انہیں واسطے
چنگا رزق تیار کیتا ہوئے۔

۳۳۔ اے نبی دیاں زالیں تساں بی ترمیتیں آلی
کار نوے جے تساں تقویٰ اختیار کرو تساں خربے
نال چپ چپ کے گال نہ کیتی کرو ناں تاں جنید
دل وچ بیماری و او بُرا ارادہ رکھ گھنسی تے نیک
گال کیتی کرو۔

۳۴۔ تے اپنے گھریں وچ بیٹیاں رہتے پرائے
زمانے دی جوہلت آلی کار اپنے سوئچپ کوں
ظاہر نہ کرو تے نماز ٹھما کے پڑھو تے زکا ڈیو
تے اللہ تے اوندے رسول دا آکھٹ منو۔ اے
اہل بیت اللہ سیں تساں کنیں ہر گند کوں پریں
کرٹ چاندے تے تہا کوں ہوں پاک کرٹ چاہی
۳۵۔ تساں گھریں وچ اللہ دی آیتاں تے سنب
دیاں گالیں جیرھیاں پڑھیاں دیندن انہیں کوں
یاد کرو بے شک اللہ سیں ہوں مہربان تے
باخبر۔

۳۶۔ بے شک مسلمان مرد تے مسلمان ترمیتیں تے
مومن مرد تے مومن ترمیتیں تے فرمانبردار مرد تے

نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ
يُضَعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

وَمَن يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
تُوْثِقْ لَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۖ وَاعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۝

نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ
فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ
ذَلَّكَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَى ۚ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَ

الصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِينَ وَالصَّالِيَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ
كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا ﴿۵۱﴾

فرمانبردار تربیتیں تے سچے مرد تے سچیاں تربیتیں
تے صبر کرن والے مرد تے صبر کرن والیاں تربیتیں
تے جھک نوالی کرن والے مرد تے تربیتیں تے صدقہ
ڈیون والے مرد تے تربیتیں تے روزہ رکھن والے
مرد تے تربیتیں تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن
والے مرد تے تربیتیں اللہ سیس کون ہوں یاد کرن
والے مرد تے تربیتیں انہیں ساریں کیتے اللہ سیس بخشش
تے وڈا اجر تیار کیتا ہوئے۔

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمُؤِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَبْغِ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿۵۲﴾

۳۷۔ تے جیلے اللہ تے اوندے رسول کوئی فیصلہ کر ڈیون اہل معاملے وچ
کیں مومن مرد تے مومن تربیت کون اختیار نہیں رہندا۔ جو اپنی مرضی کن
تے چروا اللہ تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لےسی اوکھلا کھلا گمراہ
۳۸۔ تے جیلے توں اونکوں جیندے اتے اللہ سیس انعام
کیتے تے تیں دی انعام کیتے آہدا پیا ہا نویں جو توں اپنی نال
کوں اپنے کو لہو رکھ تے اللہ کنیں ڈرتے اپنے دل وچ او
لگیندا پیا ہا نویں جنیکوں اللہ ظاہر کرن والا ہا تے لوک کنیں
ڈردا ہا نویں تے اللہ زیادہ حق رکھیندے جو توں اوں کنیں
ڈریں تے جیلے زید اوندے بارے خواہش پوری کیتی اسماں
اوندی شادی تیدے نال کر ڈتی تاں جو اپنے مانگوں نہیں
دی زلیں نال نکاح کر ڈیوچ کوئی حرج یا تنگی نہ ہوئے مونس
کوں جیلے او انہیں کوں طلاق ڈے ڈیون تے اللہ داخلہ
تھی کے رہندے۔

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَخُفِيَ فِي نَفْسِكَ
مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ
لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ
إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۵۳﴾

۳۹۔ جیرھی گال اللہ فرض کر ڈیوے اہل نیک تے کوئی الزام
نہیں پہلے لوکس وچ دی اللہ دی ایسا سنت
ہائی تے اللہ دا حکم تھی کے رہن والا۔

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ
اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا
مُقَدُّورًا ﴿۵۴﴾

۴۰۔ تے جیرھی لوک اللہ دے سنہیے کوں پچنیدن
تے ہوں کنیں ڈردن تے پیا کیں کنیں نہیں ڈردے

إِلَّا الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ
أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿۵۵﴾

تے اللہ حساب گھنٹن کیتے کافی ۶۔

۳۱۔ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم تساں مردیں وچو کیس
دایو کا ۷ نیٹس تے سپی گال اے ہے جو
او اللہ دارسول تے نیٹس دی مہر (سایں کنیں افضل نبی ۷
تے اللہ ہر شے کوں چاٹن والا ۷۔

۳۲۔ اے مومنو اللہ کوں پہوں یاد کرو۔

۳۳۔ تے فجر شام اوندی پاکیزگی بیان کرو۔

۳۴۔ او ہو ۷ تے اوندے فرشتے تہا جے اتے
رحماں پھنیدن تاں جو تماکوں اندھاریں کنیں روشنی
دو گھن آوے تے اومنین تے ول ول رحم کرن والا ۷
۳۵۔ تے حیرے بڑیہ او ملسن انہیں دا تحفہ سلامتی
ہوسی تے انہیں کیتے اوں عزت والا اجر تیار
کیتا ہوئے۔

۳۶۔ اے نبی بے شک اساں تیکوں نگران تے
خوش خبری بڑیوں والا تے بڑا وٹ والا بنا کے پٹھے۔
۳۷۔ تے اللہ دو اوندے حکم نال سڈن والا تے روشن
سمجھ بنائے۔

۳۸۔ تے توں مومنین کوں خوش خبری بڑے جو
بے شک اللہ کنیں انہیں کیتے وڈا فضل۔

۳۹۔ تے کافرین تے منافقین دا آکھن نہ من تے
انہیں دی تکلیف ڈیون کوں چھوڑ بڑے تے اللہ تے
بھروسہ کرتے اللہ کافی کار ساز۔

۵۰۔ اے مومنو جیلھے تساں مومن تربیتیں نال
شادی کرو ول انہیں کوں محبت کنیں پہلے طلاق
بڑے بڑیو تے ول تماکوں انہیں کنیں عدت دا
مطالبہ کرن دا کوئی حق نہیں انہیں کوں دنیا دی

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۳۱﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿۳۲﴾
وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿۳۳﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿۳۴﴾

نَجِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا
كَرِيمًا ﴿۳۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۳۶﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِآذَانِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿۳۷﴾

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَن لَّهُمْ مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿۳۸﴾

وَلَا تُطِيعِ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۳۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِّن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدَّةٍ
تَعْتَدُونَهَا فَمَعَهُنَّ وَسِرَّهِنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿۵۰﴾

فائدہ پچاؤ تے چنگی طراں انہیں کوں رخصت
کر ڈیو۔

۵۱۔ اے نبی بے شک اساں تیبے کیتے
تیبیاں زالیں جنیکوں تیں حق مہر ڈے ڈتے
حلال کیتن تے جنگ ورج جیریاں تریمتیں تے
تیبڑا سجا ہتھ مالک تھیوے ادوی حلالن تے
ایویں تیبے چاچے دیاں دھیریں تے تیبڑی
بوا دیاں دھیریں تے مامے دیاں دھیریں تے
تیبڑے ماسیں دیاں دھیریں جنہیں تیبڑے نال
ہجرت کیتی تے مومن تریمت جیرمی اچے آپ
کوں نبی کیتے بخش ڈیوے جے نبی اوندے نال
شادی کرن چاہے تے حلال اے خالص تیبے
واسطے حکم مومنین کیتے نہیں تے اساں جائدے
ہیں انہیں دے زالیں تے لونڈیں دے متعلق
جو اساں فرض کیتے تاں جو تیبڑے اتے کوئی
تنگی نہ آوے تے اللہ ہوں بخش والا تے ول دل
رحم کرن والا۔

۵۲۔ انہیں وچو جنیکوں انج کر ڈے تے جنیکوں
چاہیں پناہ ڈے تے جنیکوں تیں انج کیتے
اونکوں اچے کولہو رکھنا چاہیں تے تیبڑے اتے
کوئی گناہ نہیں اے زیادہ قریب جو انہیں دیاں
اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے اومو جھیاں نہ تھیون
تے جو توں انہیں کوں ڈیویں اوندے اتے ساریاں
راضی تھی وچن تے جو تہا ڈے دیں ورج اللہ
اونکوں جائدے تے اللہ ہوں جائن والا تے
سمجھ والا۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي أَتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِنَّا أَفَاءَ اللَّهِ عَلَيْكَ
وَبَنَاتُ عَمَتِكَ وَبَنَاتُ خَالَكَ وَبَنَاتُ
خَلَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن
وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا
فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
لِيُكَلِّمَ يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑤۱

تَرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَقَوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ
وَمَنْ ابْتَغَيْتَ وَشَنَ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا
أَنْتَ عَلَيْهِنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ⑤۲

لَا يَحِلُّ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ۝

۵۳۔ تے ایندے بعد تیدے کیتے پیاں تریمتیں حلال کاہ نیس جو توں بیاں بدیں چا بھانویں تیکوں انہیں دا سوٹھپ جے تلا چنگا بلکے سوائے اوندے جندے اتے تیدہ سجا تہ ماںک ہوئے تے اللہ سیس ہر شے تے نگران۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَبِذٍ مِنْهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

۵۴۔ اے مومنو تساں نبی دے گھریں وچ نہ پیہو سوائے ایندے جو تماکوں کھاوٹ کیتے سڈیا ونچے اوندے پکٹ دا انتظار نہ کرو تے جیلے تماکوں سڈیا ونچے تے دل ونجو تے جیلے کھا گھنوکھنڈ ونجو تے گالیں کیتے شوق وچ نہ پیٹے یہاں بے شک اے گال تماڈے نبی کوں تکلیف ڈیندی تے او شرم کریندے تے اللہ سیس سہی گال کنیں نہیں رکھ تے جیلے تساں انہیں (جی دی زالیں) کنیں کوئی شے منگو تے پردے دے پھو منگو اے تہاڈے تے اوندے دیس کیتے ہوں چنگا اللہ دے کول کوں تکلیف ڈیوٹ چنگا نیس تے تساں اوندے زالیں نال اوندے بعد کڈا ہوں وی شادی نہ کرو بے شک اے گال اللہ دے فیصلے دے مطابق

ہوں وڈی ۵

۵۵۔ تساں کوئی گال ظاہر کرو یا لکاؤ بے شک اللہ ہر شے کوں چاندے۔

إِنْ تَبَدَّلَ شَيْءٌ أَوْ نُفِخَ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

۵۶۔ انہیں دی زالیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے پیو تے اپنے پتریں تے اپنے بھرانویں تے اپنے بھرانویں دے پتریں تے اپنے تریمتیں دے اپنے لوٹنیں دے ساٹے آون تے اللہ کنیں ڈرن بے شک اللہ سیس ہر

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَالتَّقِينِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

شے تے نگران۔

۵۷۔ بے شک اللہ تے اوندے فرشتے نبی کریم تے درود پھیندن اے مومنو تاں اوندے اتے درود پٹھو تے اوندے کیتے سلامتی دی دعائے گدے

رہو

۵۸۔ بے شک جبرے اللہ تے اوندے رسول کوں تکلیف ڈیندن اللہ نے دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لغت کیتی تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۵۹۔ تے جبرے مومن دیں تے مومن تریختیں کوں بے قصور تکلیف ڈیندن انہیں مہمان تے کھلے گناہ دا بار چا گدے۔

۶۰۔ اے نبی توں اپنے زالیں تے دھیریں تے مومنین دی زالیں کوں آکھ او اپنی چادریں کوں اپنے سینیں تک گھن آیا کرن انہیں دا ایندے نال پتہ بگ ویسی تے انہیں کوں تکلیف نہ ڈتی ویسی تے اللہ بہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۶۱۔ جے منافق باز نہ آئے تے اودی جنیں دے دیں وچ بیماری دے تے مدینے وچ کوڑیاں گالیں پھیلیندن تے اسان تیکوں انہیں دے مقابلے تے کھرا کر ڈیسوں تے دل او کڈا ہن تیرے ہمسائے نہ ہن سگسبن۔

۶۲۔ انہیں تے لغت جتھاں او لبھن تے پکڑیئے وچن تے قتل کر ڈتے وچن۔

۶۳۔ اس کنیں پہلے لوکیں کیتے دی ایجا سنت

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا ظَالِمًا إِنْ كُنُوا فَقَدْ اخْتَلَوْا بِهِتَابًا وَإِنَّهُمْ فِئْتَانٌ ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَ مِنْ جَلَاءِ بَيْنَهُنَّ ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يَعْرِفْنَ قُلُوبُ الْيُذُنِّ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

لَنْ يَنْتَهِيَ الظَّالِمُونَ فِي الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ قَرْصٌ وَالسُّرَّجُونَ فِي الْمَدِينَةِ لِنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِزُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ۝

مَنْ لَعَنَهُ ۝

مَلْعُونِينَ إِنْ يَأْتُوا بِقِيَمَةٍ أَخْذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ

اللّٰهُ تَبَدَّلًا ۝۳۷

ہائی تے توں اللہ دی سنت کوں اصلو بدلیا
ہویا نہ پیسیں۔

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۝۳۸

۴۳۔ لوک تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھن
توں آکھ اوندا علم محض اللہ کنیں ہے تیکوں کیا
پتہ جو اے گھڑی کولہو ہووے۔

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرَيْنَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ۝۳۹

۴۵۔ بے شک اللہ سیس کافرین تے لعنت
کیتی ۷ تے انہیں کیتے دوزخ تیار کیتی اس۔
۴۶۔ او اوندے وجہ بہوں دیرتیں رہسن انہیں دا
دا نہ کوئی سنگتی ہو سی تے نہ امدادی۔

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجْدُونَ فِيهَا وَلَدًا وَلَا نَصِيرًا ۝۴۰

۴۷۔ جڈاں انہیں دے وڈیریں کوں بھاتے
اُتیر پڑوسی تے او آکھن ہائے افسوس اسان
اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کیتی ہووے
ہا۔

يَوْمَ تَقْلُبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْسَتْ نَارُ
أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ۝۴۱

۴۸۔ تے او آکھن اے ساڈے رب
اسات اپنے سرداریں تے وڈیریں دا آکھن
منیا ہاتے انہیں ساکوں سدھی راہ کنیں گمراہ
کر ڈتے۔

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا فَأَصَلَّوْنَا
السَّبِيلَ ۝۴۲

۴۹۔ اے ساڈے رب انہیں کوں ڈوڑا
عذاب ڈے تے انہیں تے وڈی لعنت کر۔
۵۰۔ اے مومنو انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو
جنہیں حضرت موسیٰ کوں ڈکھ ڈتا تے اللہ سیس
اونکوں انہیں دی گالیس کنیں بری کر ڈتا
تے او اللہ دے نزدیک وڈی شان والا ہا۔
۵۱۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہمیشہ سدھی
گال کیتی کرو۔

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعُفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْتِمْ لَعْنًا
كَبِيرًا ۝۴۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى
فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ۝۴۴

۵۲۔ او تمہاڈے اعمال کوں درست کر لیتی تے

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝۴۵

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ

يُطِيعُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ۝

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

تھا بڑے گناہ بخشیسی تے جی رہا اللہ تے اوندے
رسول دا آکھن منیسی تے او وڈی کامیابی پیسی۔
۷۳۔ بے شک اساں اے امانت آسمانیں
تے زمین کوں تے پہاڑیں کوں ڈتی انہیں
اینکوں چا وٹ کنیں انکار کر ڈتا تے اوں کنیں
ڈر گئے تے انسان اونکوں چا گدھا بے شک
او پہوں ظلم کرن والا تے انجام کنیں بے پردہ۔
۷۴۔ تاں جو اللہ منافقیں تے منافق ترمیمیں کوں
مشک مردیں تے مشرک ترمیمیں کوں عذاب
ڈیوے تے اللہ مومنین تے مومن ترمیمیں
تے رحمت کرے تے اللہ سیس پہوں بخشش
والا تے دل دل رحم کرن والا۔

سُورَةُ سَبَا مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّ الْبَشْمَلَةِ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُّكُوعَاتٍ

سورة سبا مکی ۷۵ آیتوں پر مشتمل ہے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تاں تال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ②

۲۔ ساریاں صفقاں اللہ واسطے ہن جنیدے کیتے
ہے او سب کچھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے
تے پھیلے وچ دی حمد ہوندی ہوئی تے او سیانائے باخبر
۳۔ جو زمین وچ دیندے تے جو اوندے وچ بکھرتے
جو آسمان تو لہندے تے اوند وچ چڑھدے او انکوں
چاندے تے او پہوں مہربان تے پہوں بخشش والا ۷۔

يَعْلَمُ مَا يَلْجِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَهُوَ الرَّحِيمُ
الْعَفُودُ ③

۴۔ تے کافر آبدن تیامت یا عذاب ساڈے اُتے نہیں
اتلا توں اکھرب دی قسم او تنہا ضرور آوسی خدا
غیب کوں چاندے کہ کوئی جتنی شے نکالوں کنیں لکھی ہوئی
نہیں بھانویں او آسمان وچ جوے یا زمین وچ تے
نہ ایں کنیں چھوٹا تے نہ ایں کنیں وڈا او کھلی کتاب
وچ محفوظ ۷۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَ
رَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ
ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ④

۵۔ تاں جو اللہ سیس مومنین کوں تے نیک عمل
کرن والیں کوں بدلہ ڈیوے ایسے لوکن جنیں کیتے
بخشش تے عزت والا رزق ۷۔

لَيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ⑤

۶۔ جیرھے ساکوں ساڈی آیات دے بارے وچ
براؤں دی کوشش کریندن ایسے لوکن جنیں کیتے
پہوں بکھ ڈیوٹ والا عذاب ۷۔

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ شَيْءٌ ⑥

۷۔ تے جنیں لوکیں کوں علم ڈتا گئے او انکوں
سچ سمجھن جو تیبے اتے لہایا گئے تے او غالب

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هُمْ يُرِيدُونَ سَوَاءٌ لَّكَ مِنَ الْأَمْرِ
وَالَّذِينَ هُمْ يُرِيدُونَ سَوَاءٌ لَّكَ مِنَ الْأَمْرِ ⑦

الْحَنِیدِ ⑤

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُكُمُ عَلَىٰ رَجُلٍ يَبْتَغِيكُمْ
إِذَا مَرَّ قَوْمُكُم مِّنْ مَّزَارٍ إِنَّا نَكْفِي لَكُمْ لَقِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ⑤

تے صفتیں والے خدا دے رستے دو ہدایت دینے
۸۔ کافر آہن کیا اسان تہاکوں اینجے بندے دا پتہ
ڈیوں جیرھا تہاکوں ڈسیندے جلیھے تہاں ٹوٹے
ٹوٹے کر ڈتے ویسوبے شک تہاں ٹوٹے مخلوق
بن ولسو۔

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ⑥

۹۔ کیا او خدا تے کوڑ پدھیندے یا پاگل اصل
جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انیندے او
عذاب ورج تے تباہ کرن والی گمراہی وچن۔

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَاءُ نَحْطِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ
عَلَيْهِمْ مِّسْكًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن فِي ذَٰلِكَ لَآيَةٌ لِّقُلِّ عَبْدٍ
مُّنِيبٍ ⑥

۱۰۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں دے اگور
تے جو انہیں پچھور آسمان تے زمین ورج
جے اسان چاہوں تے انہیں کوں ملک ورج ذیل
کر ڈیوں یا جھڑے کجھ ٹوٹے سٹوں بے شک
انیدے ورج ہر جھکن والے بندے کیتے نشان۔
۱۱۔ تے اسان داؤد کوں اپنا فضل ڈتا ہا اے
پہاڑو تہاں تے سارے کچھی اوندے نال رل
کے خدا دی تسبیح کرواتے اسان اوندے کیتے
لوہے کوں کولا کیتا ہا۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مَنَّا فَضْلًا لِّجِبَالِ آدُوٍ مَّعَهُ
الْقَلْبَرُ وَالنَّالُ لَهُ الْحَدِيدُ ⑦

۱۲۔ جو توں زہرہ بناتے اوندے بناؤن ورج
(میچا) دا اندازہ سامٹے رکھ تے نیک کم کرو
بے شک جو تہاں کریندے عو میں اونکوں
ڈہلا پیاں۔

إِنِ اعْمَلْ سَبِيغٌ وَقَدْ رَفَعْنَا السُّرُورَ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑧

۱۳۔ تے سلیمان کیتے ہوا کوں تابع بٹایا اناہلجہ
دا چلن وی تے شام دا چلن وی ہک ہک مینے
دے برابر ہاتے تانا اسان اوندے کیتے پگھار
ڈتا ہا تے کجھ جن وی اوندے کم کریندے ہن
او چاہندا ہاتے اوندے رب دے حکم نال تے

وَأَسْلَمْنَا لَآئِنَ الْفَيْطَرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا لَنُدْفِقْهُ
مِنَ عَذَابِ السَّعِيرِ ⑧

(ساڈا حکم ہا) جیرھا ساڈے حکم دے خلاف چلسی
اساں اونکوں دوزخ دا عذاب ڈیسوں۔

۱۴۔ او بنیدے ہن جو او چاہندا ہا میستان تے جسے
حوض لکا ڈے وڈے بٹتے دیگاں جیرھیاں ہر
وقت چڑھیاں رہندیاں ہن اے ال داؤد
اللہ دا شکر کرو تے میڈے بندیں وچو پہوں
گھٹ لوک شکر کریندن۔

۱۵۔ جیلھے اساں اونکوں مارن دا فیصلہ کیتے
تے اوندی خبر اونکوں زمین دے کیڑے ڈتی
جیرھا اوندی حکومت دے سوٹے کوں کھندا
رہ گئے جیلھے اڈبھ پئے جنیں کوں پتہ لگ گئے
جو جے او غیب جاڈے ہون ہا تے ذلیل کرن
والے عذاب وچ نہ پئے ہون ہا۔

۱۶۔ سبا دی قوم کیتے انہیں دے اپٹے ملک
وچ نشان ہا پیا ڈو باغ ہن ہک سچے پاسو
ہک کھچے پاسو کھاؤ ایڑے دے رزق کین تے اوند
شکر کرو اے سوٹھا شہر تے رب بخشن والا رہ۔

۱۷۔ انہیں منہ پھیر پئے تے اساں انہیں تے
ہر شے تباہ کر ڈیوٹ والا سیلاب پھٹے تے انہیں
دے ڈو باغیں وٹاندرے وچ اینجھے ڈو باغ ڈتے
جیرھے بد مزہ پھل آلے ہن تے انہیں وچ جھاترا
ہا تے کچھ ہیر وی ہن۔

۱۸۔ اے اساں انہیں دے کفر دا بدلہ ڈتے اپنی
کوتے اساں کافریں کوں محض ایہو بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۹۔ تے اساں انہیں تے انہیں دستیں دے

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ وَمَكَائِيلَ وَجَنَافٍ
كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رُسِيَّتٍ اَعْمَلُوا اِلَ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُ ﴿۳۲﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ اِلَّا
رَآبِئَةُ الْاَرْضِ تَاْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ
الْحِجْنُ اَن لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبُ مَا لَبِثُوا فِي
الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿۳۳﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَهُمْ اٰيَةٌ جَنَّتِ عَنْ يَمِيْنٍ
وَسَيْلٌ هَٰكُلًا مِّنْ رَّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدًا
طَيِّبَةً وَرَبِّ غَفُوْرٌ ﴿۳۴﴾

فَاَعْرَضُوا فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْدَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ اٰكُلٍ خَطِيْطٍ وَّاَثَلٍ وَشَيْءٌ
مِّنْ سِدْرِ قَلِيلٍ ﴿۳۵﴾

ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوْا وَهَلْ يُجْزٰى اِلَّا الْكَفُوْرُ ﴿۳۶﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي بُرْكْنَا فِيْهَا

فَرَىٰ ظَاهِرَةً وَفَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سَيْرُودًا فِيهَا
لَيْالِيًّ وَآيَا مَّا أَمِينٌ ۝

وچکار بیاں و ستیاں آباد کر ڈتیاں جنیں کوں
اساں برکت ڈتی ہائی تے اوہک ڈوجھے
دے سامنے ہن تے انہیں وچو آوٹ وچٹ
دا پندھ وی تھوڑا کر ڈتا ہا تساں رات ڈینہ
انہیں وچ ٹرو پھرو و سکر کرد، امن نال

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَسْزِقٍ إِنْ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝

۲۰۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈے پندھ
وڈے کر ڈے تے انہیں اچٹے آپ تے ظلم کیتے
اساں انہیں دے نشان وی میٹا ڈتے تے انہیں
کوں قہے بنا ڈتے بے شک ایندے وچ ہر
صبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان بن۔

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمُ الْغُلُوبُ فَكَفَتْ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
قَرِيبًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

۲۱۔ ابلیس نے انہیں دے متعلق اپنے خیال کوں
سچا کر ڈکھائے انہیں اوندی پیروی کیتی سوائے
مومنین دے ہک ٹولے دے۔

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لَنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ وَمَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ حَفِيفٌ ۝

۲۲۔ تے (شیطان) انہیں تے غالب تے ڈاڈھا
نہ ہا اے ایں واسطے تھئے جو اساں آخرت کوں
منٹ والیں کوں تے اوندے وچ شک کرن
والیں کوں ظاہر کر ڈیوں تے تیرا رب ہر شے
تے نگران۔

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَنْلِكُونَ
مِشْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ
فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ قَوْلٌ مُّطَهَّرٌ ۝

۲۳۔ توں آکھ تساں سبڈو انہیں کوں جنہیں کوں
تساں خدا دے سوا معبود خیال کرن دے ء او
آسمانیں تے زمین وچ ہک کوئی جتلا دی
کہیں شے دے مالک نہیں تے نہ انہیں دی لکیت چ
انہیں دی کوئی سانجھ تے اوندے واسطے
انہیں وچ کوئی امدادی وی کوئی نہیں۔

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ هُوَ
إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا

۲۴۔ تے کیس دی سفارش اللہ دے اگو کم نہ
ڈیسی سوائے اوندے جنیکوں او اجازت ڈیسی

الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾

تے جیلے انہیں دے دیں کہیں رعب ختم تھی ویسی
تے او آکھسن نہیں تہاڑے رب کیا آکھیا ہا
او آکھسن سچ آکھیا ہا تے او ہوں اُچا تے
وہڑا ۶۔

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ
وَإِنَّا أَوَّلَآئِكُمْ لَعَلٰی هُدٰی أَوْ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۳۱﴾

۲۵۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین وچو تہا کوں کون
رزق ڈیندے توں آپ جواب دج آکھ اللہ تے بے شک
اساں یا تساں ہدایت تے ہیں یا کھلی کھلی
گمراہی وچ ہیں۔

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا أَجُزَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

۲۶۔ توں آکھ جیرے جرم اساں کیتن او تساں
کہیں نہ پچھے ویسن تے تساں جو کریندے ءُ
اساں کہیں نہ پھیا ویسی۔

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ
الْفَتّٰحُ الْعَلِیْمُ ﴿۳۳﴾

۲۷۔ توں آکھ ساڈا رب ساکوں کٹھا کر لسی تے
دل ساڈے درمیان فیصلہ کر لسی انصاف
نال تے او ہوں چنگے فیصلے کرٹ والا تے
پہوں چاٹن والا ۷۔

قُلْ اَرُوْنِی الْذِیْنَ الْحَقْمُ بِہٖ شُرَکَآءُ کَلَّآءُ بَلْ هُوَ
اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ﴿۳۴﴾

۲۸۔ توں آکھ میکوں ڈکھاؤ تاں سہی جیرے
تساں شریک بنا کے اوندے نال رلیندے ءُ۔ اصلو
نہ۔ اصل اللہ ہی غالب تے سیانا ۸۔

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِیْرًا وَنَذِیْرًا
لِّکِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا یَعْلَمُونَ ﴿۳۵﴾

۲۹۔ تے اساں تیکوں ساریں انسانیں کیتے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا
کے پٹھے تے اصل پہوں سارے لوک چاٹدے
نہیں۔

وَقُولُواْنَ هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۳۶﴾

۳۰۔ تے آہن بے تساں پچھے ہوئے تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیسو۔

قُلْ لَّکُمْ مِیْعَاةٌ یَّوْمٌ لَا تَسْأَلُوْنَ عَنْہٗ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَعِدُّوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۱۔ توں آکھ تہاڑے کیتے ہک ڈینہ مقرر اوں
کہیں ہک گھڑی وی تساں اگو پھو نہ تھیسو۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا
بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ يَقُولُ
يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے کافر یں آکھئے اساں ایس قرآن کوں
تے جو ایس کنیں پہلے ہا اصلو نہ منیسوں تے
جے توں ڈیکھیں جیلھے کافر تے ظالم اپٹے رب
دے اگو کھڑے کیتے ویسں تے ہک ڈوجھے
نال بحث کریندے پئے ہوسن تے بیٹے ڈاڑھیں
کوں آکھسن جے تساں نہ ہوو ہا تے اساں
مومن ہوو ہا۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنْ خُذْ
مَدَدَ نَكْمٍ عَنِ الْهَدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَ كُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُخْذِرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے ڈاڑھے بیٹیں کوں آکھسن کیا
اساں تنہا کوں ہدایت کنیں اوندے تہا ڈواؤں
دے بعد ہکھا ہا اصل تساں خود مجرم ہا دے
۳۴۔ تے بیٹے ڈاڑھیں کوں آکھسن اے رات
ڈینہ دے مکر ہن جیلھے تساں الشدا انکار کرن
تے اوندے شریک بناؤں دی تعلیم ڈیندے
ہا وے تے جیلھے او عذاب کوں ڈیکھسن او
شرمندگی لکاؤں پئے ویسں تے کافر یں دی
گردنیں وچ اساں طوق سٹیسوں انہیں کوں محض
انہیں دے عملیں دا بدلہ ملیسی۔

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ
الْبَلِ وَالْقَهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ
لَهُ آتِدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَنَا رَأَوُا الْعَذَابَ وَ
جَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْجُورِ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اساں جڈاں دی کہیں دستی وچ کوئی رسول
ڈراؤں والا پیٹھے اتھو دے امیر یں ضرور آکھئے
جو اساں تہا ڈی رسالت دے انکاری ہوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُهَا
إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ تے اے وی آبدن جو ساڈا مال تے اولاد
وی ہوں ء تے ساکوں عذاب نہ ڈرتا ویسی۔

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَأَعْمَلُنَا عُجَلًا ﴿۳۶﴾

۳۷۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا
چاہندے رزق ددھندے تے تنگ کریندے
تے اصل ہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

قُلْ إِنْ رَزَقِي يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنْ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے تہا ڈے مال تے اولاد نیں جو تہا کوں

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا

زُلْفَىٰ إِلَّا مَن آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا زَلَّكَ لَهُمْ
جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿۳۸﴾

ساڑے کو ہلو کرن سوائے ایندھے جیرھا من گھنے
تے چنگے کم کرے اے لوکن جنیں کوں انہیں
دے عملیں دا ودھا کے بدلہ ملیں تے او ماڑیں
وہج آرام نال رہیں۔

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے جیرھے ساڑی آیات دے متعلق
ساکوں ہراوڑ دی کوشش کریندن ایسے
لوک عذاب ڈرتے ولین۔

قُلْ إِن رَّبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
يَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ
هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے
رزق ودھندے تے اپنے بندیں دچو جنیدا
چاہندے تنگ کر ڈیندے تے تساں جو دی
خرچ کرو اوندا نتیجہ ضرور کڈھیں تے ہوں چنگا
رزق ڈیون والا۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ
إِنِّي أَعْلَمُ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی
تے ول فرشتیں کوں آکھسی کیا اے لوک
تھاڑی عبادت کریندے ہن۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِمَّنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ؕ الْكُفْرُ هُمْ بِهِمْ مُّؤْمِنُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ او آکھسن توں پاک ہوں تہ انہیں دے
سوا ساڈا سبکتی ہوں اصل او تے جن دی عبادت
کریندے ہن تے ہوں سارے انہیں کوں منیندے
ہن۔

فَالْيَوْمَ لَا يَلِيكَ بَعْضُكُم لِبَعْضٍ نَّفَعًا وَلَا ضَرًّا
وَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ إِنَّكُمْ
بِهَا تَكْفُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے آج تھاڑے وچو کوئی کیس دے نفعے
نقصان دا مالک نہیں تے اساں ظالمیں کوں
آکھسوں بھا دا عذاب چکھو جینکوں تساں کوڑا
سمجھدے ہاوے۔

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ إِنَّمَا بَيْنَا وَبَيْنَا هَذِهِ الْوَادِعُ
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ أَبَاؤُكُمْ ؕ وَ
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا أِفْكُ مُفْتَرٍ ؕ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

۴۴۔ تے جڈاں انہیں کوں ساڈیاں کھلیاں
آیتاں پڑھ کے ستایاں ویندن او آبدن اے
آدمی تے محض تھا کوں انہیں کنیں ہنگنا چاہندے

لِلْحَقِّ لَنَا جَاءَ هُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا نَجْوَى مُبِينٌ ۝۳۰

جنیس دی تھا پیڑاڑے عبادت کریدے ہن تے
آہن اے تے محض بدوڑ جیرھا گھڑیا گئے تے
کافر سچ کول اوندرے آوٹ دے بعد آہن اے
کھلا کھلا جادو ۶۔

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝۳۱

۴۵۔ اساں انہیں کول کوئی کتاب نہیں بڑتی جیکوں
او پڑھدن تے نہ انہیں دوئیں کنیں پہلے کوئی
ڈراوٹ والا پٹھے۔

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا وَعْثَانَهُمْ
مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رَسُولِيَّ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِي ۝۳۲

۴۶۔ تے جیرھ انہیں کنیں پہلے ہن انہیں وی
جھٹلائے تے جیرھی طاقت اساں پہلے لوکس کول
بڑتی ہائی اوندا ڈراہوں حصہ دی انہیں کنیں کا
نئیں تے انہیں ساڈے رسول کول جھٹلائے تے
ساڈا عذاب کینجھا ۶۔

قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْئِ
وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ
إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝۳۳

۴۷۔ توں آکھ میں تہا کول ہک گال دی نصیحت
کرینداں جو تساں اللہ دے سامنے ڈوڑو یا
کھٹے کھڑے تھیو وں سوچو جو تھاڈے سنگتی
کول جن نہیں او تے محض ایندے بعد آوٹ
والے عذاب کنیں تہا کول ڈریندے۔

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۳۴

۴۸۔ توں آکھ میں تساں کنیں جیرھا اجر منگئے او
تھاڈا اجر میڈا اجر اللہ کنیں ہے تے او ہر شے
دانگران۔

قُلْ إِنْ رَدِّي يَقْدِرُ بِالْحَقِّ عَلَامُ الْغُيُوبِ ۝۳۵

۴۹۔ توں آکھ بے شک میڈا رب حق نال (کوڑ
دے) ٹوٹے کریندا پئے او کی گالیں کول ہوں
جاندے۔

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِي الْبَاطِلُ وَمَا يُعِينُ ۝۳۶

۵۰۔ توں آکھ سچ آگئے تے کوڑ نہ کوئی شے
پیدا کریندے تے نہ مُردیں کول واپس آن
سگدے۔

قُلْ إِنْ ضَلَّكَ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتَ
فِيمَا يُؤْتِي إِلَىٰ رَبِّيَ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ توں آکھ جے میں گمراہ ہاں تے ایندا گھانا
میکوں آپ کوں ء تے میں ہدایت پاگھناں
تے او میڈے رب ولو وحی دی وجہ نال ہوئی۔
بے شک او پہوں سٹن والا تے کولہو ء۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فُتِحُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جے توں ڈیکھیں جیلھے او پریشان تھی
ولین تے درک نہ سگسن تے ہک کولہو دے
مکان وچ پکڑتج پوسن۔

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ؕ وَإِنَّا لَهُمُ الشَّاكُّونَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے آکھسن اساں اونکوں منیدے ہیں
تے پریں ونج کے انہیں کوں ایمان کیوں پوسی
۵۴۔ ایں کنیں پہلے وی انہیں ایندا انکار کیتا ہا
تے پریں کنیں بہہ کے کوڑ دیاں بھکیں رڑھنیدے
رہ ویندن۔

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ
مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تے انہیں دے تے انہیں دی خواہشیں
دے درمیان روکائن جیویں انہیں دی ہنس دے لوکس نال کیتا گیا۔
ہا بے شک او بے چین کر ڈیوٹن والے شک
وچ پئے ہن۔

وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿۵۵﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ ذَاكِبَعُونَ آيَةً وَخَمْسَةَ رُكُوعَاتٍ

سورة فاطر مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن مکیے
 جیون والا تے دل ول رحم کرن والا ؎
- ۲۔ ساریاں صفحاں اللہ کیے ہن جیہا آسمانیں تے
 زمین کوں پیدا کرن والا ؎ تے فرشتیں کوں قاصد
 بنا کے پھن والا ؎ جنیں دے ڈو ڈو تے ترے
 ترے تے چار چار کھب ہوندن تے فرشتیں دے
 کھب جتلا چاہندے ودھا ڈیندے بے شک
 اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔
- ۳۔ تے جیہی رحمت اللہ بندیں کیے کھلے اوں
 کوں کوئی نہیں جھل سگدا تے جنیکوں اوچلے اڈوں
 اوندے بعد کوئی پٹھ نہیں سگدا تے او غالب تے
 سیانار ؎
- ۴۔ لے لوکو اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیہاں اوں
 تہاڑے تے کیتن کیا اللہ دے سوا کوئی بیا خالق
 جیہا تہا کوں آسمان تے زمین وچو رزق ڈیندے
 اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے تساں
 کڈے پھیرے ونیدے ؎
- ۵۔ تے جے تیکوں جھٹانیدن تے تیں کنیں پہلے موس
 کوں وی جھٹلایا گئے تے سارے معاملے اللہ دودلہ
- ۶۔ لے لوکو بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے تہا کوں
 دنیاوی زندگی دکھا نہ ڈیوے تے نہ شیطان تہا کوں
 فریب ڈیوے۔
- الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
 الْمَلَكِ رُسُلًا أُولَى أَنْجَعَةٍ مَشْنَى وَثُلُثُ وَرُبْعُ
 يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنْ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ②
- مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
 وَمَا يَنْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَدْنِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ③
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ
 مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ④
- وَإِنْ يَكُنْ بُورُكَ فَقَدْ لَدَّ بَتُّ رُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ وَ
 إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ⑤
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمْ
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا تَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَوَاوُ ⑥

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو
حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ الشَّعِيرِ ⑤

۷۔ بے شک شیطان تمہارا دشمن ہے اور انکو تمہارا
دشمن ہی سمجھو بے شک اور اپنے ٹولے کوں سیدھے
تال جو او دوزخ والے تھی وچن۔

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑥

۸۔ تے جیرھ کافر انہیں کیتے سخت عذاب تے
جیرھ منین تے چنگے کم کرین انہیں کیتے بخشش
تے وچا اجر۔

أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاهُ حَسَنًا فَإِنْ لَمْ يَدْ
يُضِلْ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ⑦

۹۔ کیا جنیکوں اوندے برے عمل سوئے کر کے دکھائے
گئے ہوں او دی انہیں کوں چنگا سمجھ اہوے راوہایت
پاسگدے بے شک اللہ جنیکوں چاہندے ہدایت دیندے
تے جنیکوں چاہندے گمراہ کریندے توں انہیں دے غم نال اپنے آپ
کوں ہلاک نہ کرے بے شک اللہ بہوں چاہدے جو او کریندے۔

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فُتَسْفَنُ إِلَى
بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ
النُّشُورُ ⑧

۱۰۔ اللہ او ہے جس ہوائیں پٹھیں او جھڑ چنیدن تے
اساں اوںکوں بنجر زمین دو گھن ویندے پس تے اوں
بنجر زمین کوں اساں اوندے نال آباد کر ڈیندے پس
تے ایویں مرٹ دے بعد اٹھن را قانون۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكُلُّ الظَّالِمِ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْوَ ⑨

۱۱۔ جیرھا عزت چاہندے تے عزت تے ساری اللہ
دی ہووندو چنگیاں گالیں چڑھدین تے نیک
عمل اوںکوں چنیدے تے جیرھ بریاں تدبیراں کریندے
انہیں کیتے سخت عذاب تے انہیں دی تدبیر تباہ
تھیون والی ۷۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُفُثَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِوِلَايِهِ
وَمَا يَعْتَرِ مِنْ مُعْتَرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑩

۱۲۔ تے اللہ تمہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفہ کنیں
ول تمہا کوں جوڑے بنائیں تے تربیت کوں جیرھا
(حمل) پیٹ تھیندے تے جو او بال جنیدی ۷ محض
اللہ کوں اوند اپتہ ہوندے تے کہیں کوں وڈی عمر
ڈتی ویندی ۷ تے نہ اوندی عمر گھٹائی ویندی ۷
تے اے بک قانون دے مطابق

بے شک اللہ کیسے اسے کم سوکھا۔

۱۳۔ ڈوسمند رکھو جس میں تھینے کے پانی پڑھا تے چنگا سوکھا نکلےج ویندے تے ڈو جھا لوٹا تے کوڑا تے ڈونا پس وچو تاساں سجا گوشت کھندے ء تے گاٹھے پئیدے ء تے انہیں کوں پئیدے ء تے توں بیڑی کوں ڈہدیں پانی کوں چرنیدی ء ویندی تاں جو تاساں اوندا فضل بھو تے تاں جو تاساں شکر کرو۔

۱۴۔ رات کوں ڈینہہ وچ پئیدے تے ڈینہہ کوں رات وچ پئیدے تے سمجھ تے چندر کوں تہاڑے تابع بنائس ہر شے اپنے مقرر وقت میں ٹردی پی ء لے اللہ تہاڑا رب بادشاہت ہندی ء تے اوندے سوا جنیکوں تاساں معبود پئیدے ء او پند دی لکڑ دے ادھلے چھڑ دے دی مالک کاہ نہیں۔

۱۵۔ جے تاساں انہیں کوں سبوا او تہاڑا آلا نہیں سبے جے سن گھنن تے تہاکوں جواب نہیں ڈیندے تے قیامت دے ڈینہہ تہاڑے شرک کنیں انکار کریسن تے تہاکوں باخبر رسول جیں گال کوئی نہ ڈیسی۔

۱۶۔ اے کوکو تاساں اللہ دے محتاج ہوئے تے اللہ کیسے دا محتاج نہیں تے اساری صفتیں دا مالک۔
۱۷۔ جے او چاہے تاساں سارس کوں تباہ کر ڈیوے تے نویں مخلوق گھن آوے۔

۱۸۔ اللہ کیسے اے گال اوکھی نہیں۔

۱۹۔ کوئی بار چاون والا ہے دا بار نہیں چنیدا تے جے کوئی بار تلے آیا ہویا اپنے بار دو سبے اوندے وچو کوئی شے وی نہ چویسی بھانویں او نزدیکی

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ مُّؤْتٍ سَالِحٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَازِيرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۳﴾

يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْعٍ ﴿۱۴﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعَاءَكُمْ وَ لَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ وَلَا يُبْنِيَنَّكَ مِثْلَ خَبِيرٍ ﴿۱۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۶﴾
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۷﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۸﴾
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَنْبِهَا لَا يَحْمِلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ

أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّى فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ ۖ
وَالِلَّهِ الْمَصِيرُ ﴿۵۱﴾

مسکے کیوں نہ ہو یہ بے شک توں انہیں کوں ڈریندیں جبرہ
اپنے رب کنیں کلہیں وی ڈردن تے ناز باجہ
پڑھدن تے جبرہ پاک تھیندے او محض اپنے
فائدے دے کیتے پاک تھیندے تے اللہ و ساریں
ولے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿۵۲﴾

۲۰۔ اندھاتے اکھیں آلا بکو جس میں نہیں تھی سبکدے۔
۲۱۔ نہ اندھارے تے نہ سوجھدے۔

وَلَا الظُّلُمُتْ وَلَا النُّورُ ﴿۵۳﴾

۲۲۔ تے نہ چھاں تے نہ دُھپ۔

وَلَا الظُّلُ وَلَا الْحُورُ ﴿۵۴﴾

۲۳۔ تے جیندا تے نہ مردہ بکو جس میں تھی سبکدے بے
شک اللہ جنیکوں چاہے سنا سبکدے تے توں
قبریں آئیں کوں نوہیں سنا سبکدے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ
مَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنْتَ بِسَمِيعٍ مَّنْ فِي الْقُبُورِ ﴿۵۵﴾

۲۴۔ توں تے محض ڈراؤں والا ہوئیں۔

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿۵۶﴾

۲۵۔ بے شک اساں تیکوں سچ نال خوش خبری
ڈیوٹ والا تے ڈراؤں والا بنا کے پیٹھے سے
تے کوئی قوم اینجی نہیں گذری جیندے دج کوئی
ڈراؤں والا نہ آیا ہوے۔

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ
إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿۵۷﴾

۲۶۔ جے او تیکوں جھٹلنیں تے انہیں کنیں پہلے
لوکیں وی اپنے رسولیں کوں جھٹلایا ہا انہیں دو انہیں
دے رسول دیلاں تے تعلیم تے روشن کرن والی کتاب
کھنکے آئے ہن۔

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ ۚ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ﴿۵۸﴾

۲۷۔ ول میں کافر میں کوں پکڑیے میڈا پکڑن کینہا۔
۲۸۔ کیا تیں نہیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سنیں جھڑکنیں
میںہہ لہائے ول اوندے نال اساں مختلف رنگیں دے
پھل پیرا کیتن تے پہاڑ کجھ چٹے مکڑن تے کجھ رتے
رنگ فٹن تے کجھ کالے دھو ہن۔

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۵۹﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
ثُمرَاتٍ مُّتَنَلِفًا أَلْوَانُهَا ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَیضٌ
وَحُمْرٌ مُّتَنَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَعَرَادِيبٌ سَوْدٌ ﴿۶۰﴾

۲۹۔ تے لوکس تے ڈنگریں تے جانوریں دے رنگ

وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ

كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿۳۱﴾

مختلف ہن۔ ایسے بے شک اللہ کنیں محض
اوہے بڑوں جیسے عالم ہن بے شک اللہ
غالب تے ہوں بخش والا ۳۱۔

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ ﴿۳۲﴾

۳۰۔ بے شک جیسے اللہ دی کتاب کوں پڑھن
تے نماز باجماعت پڑھن تے جو اساں انہیں
کوں دتے اونکوں تک کے دی تے ظاہری
خروج کریدن دا نیجی تجارت دی امید رکھیدن جیسی
اصلو تباہ نہ تھیسے۔

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۳﴾

۳۱۔ تاں جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ پورا پورا
دے تے انہیں کوں اپٹے فضل نال زیادہ جیسی
بے شک اوہوں بخش والا تے قدر کرن والا ۳۲۔

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿۳۴﴾

۳۲۔ تے ایس کتاب وچ جیسی اساں تیبہ وچی
کیتی ۲ او سچ پہلی تعلیم دی اے تصدیق کرندے
بے شک اللہ اپٹے بندیں کنیں باخبر تے دیکھن
والا ۳۳۔

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿۳۵﴾

۳۳۔ جنیکوں اساں اپٹے بندیں وچو چٹھے انہیں
کوں اساں ایس کتاب دا وارث کیتے۔ انہیں وچو
کوئی تے اپنی جان تے ظلم کرن والا تے کوئی درمیانی راہ چلن والا
کچھ انہیں وچو اللہ دے حکم نال نیکیں وچ ہک
ڈو جھے کنیں ودھن والن اے اللہ دا دوا فضل۔

جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿۳۶﴾

۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جنہیں وچ اوہسن تے
اوندے وچ سونے دے کنگن تے موتی پلے
دیتے اوندے وچ انہیں دے کپڑے ریشم دے ہوسن۔

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۷﴾

۳۵۔ تے او آکھسن سب پچاں صفتاں اللہ دیاں
جیں اساں کنیں غم ہٹا تے بے شک ساڈا رب ہوں
بخشن والا تے ہوں قدر کرن والا ۳۶۔

۳۶۔ جس اپنے فضل نال ساکوں رہن کیتے اینجی جا
ڈتی ۽ جنیدے وچ نہ ساکوں کوئی تکلیف تے نہ ساکوں
تھکڑا تھیندے۔

۳۷۔ کافرین کیتے دوزخ دی بجاء انہیں دا فیصلہ
نہ کیا ویسی جو اور دوزخین تے نہ تے اوندے عذاب تھاکیتا ویسی
تے ایویں اساں بہرنا شکریے کوں بدلہ ڈیندے ہیں
۳۸۔ او اوندے وچ چیکاں مرین اے ساڈے
رب ساکوں کڈھ جیرے کم اساں کریندے ہا سے
انہیں دے سوا اساں چنگے کم کریسوں کیا اساں
تہا کوں او عمر نہ ڈتی ہائی جنیدے وچ جیرا نصیحت
حاصل کرن چاہندا ہا نصیحت حاصل کر گھنے ہاتے
تہا ڈے کولہو نبی آیا ہاتے تہا عذاب چکھو تے
ظالمیں دا کوئی امدادی نہیں ہوندا۔

۳۹۔ بے شک اللہ آسمانیں دے زمین دے
غیب کوں جانڈے تے بے شک او دیں دی
گالیں کوں جانٹن والا ۷۔

۴۰۔ اوہو ۷ جس تہا کوں زمین وچ جانشین
بنائے تے جیرھا انکار کریسی اوندی سزا اونکوں
ہلسی تے کافرین دا انکار انہیں کوں محض گھائے
وچ ودھیندے۔

۴۱۔ توں آکھ تہاں ڈسو تہاڈے شریک جنیں کوں
تہاں سبڈیندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
بنائے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ یا اساں انہیں
کوں کوئی کتاب ڈتی ۷ تے اوندے نال انہیں کنیں
کوئی دلیل اصل ظالم ہک ڈوجھے کوں محض دوکھاڈیو
والے وعدے کریندن۔

إِلَّا الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَإِيْسَنَّا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَسْتَأْذِنُ فِيهَا لُغُوبٌ ﴿۳۶﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فِيمَوْنُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ
نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿۳۷﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا
غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ
فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿۳۸﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۳۹﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا ﴿۴۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَمَنْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْهُ
بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ بے شک اللہ سیس آسمانیں زمین کوں روکیا ہوئے
جو او ایچی جاکنیں بہن تے جے او ہل وچن تے اوندے
بعد انہیں ڈوناہیں کوں کوئی نہیں روک سگدا بے شک
او بہوں سمجھ والا تے بہوں معاف کرن والا ۷۔

۴۳۔ تے او اللہ دیاں پکیاں تھساں کھندن جے انہیں
دو کوئی نبی آیا تے او ساریں اہتیں کنیں زیادہ ہدایت
پادٹن والے ہوسن تے جیلے نبی آگئے تے اوں
انہیں کوں نفرت وچ ودھائے۔

۴۴۔ او زمین وچ وڈا بٹن چاندے ہن تے بری
تدبیر کریندے ہن تے بری تدبیر محض اوندے کرن
والے کوں ہی ہلاک کریندی ۷ تے کیا او پہلے لوکیں
دی سنت (غذاب) دا انتظار کریندے پھین اللہ دی
سنت کوں اہلو تبدیل تھیندانہ دیکھیں تے اللہ دی سنت
کوں اصولدانہ دیکھیں۔

۴۵۔ کیا او زمین وچ ٹردے پھر دے نہیں جو
دیکھن جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا انجام کیا تھئے
تے او انہیں کنیں طاقت وچ دی زیادہ ہن تے کوئی
شئے آسمانیں تے زمین وچ اللہ کوں ہرا نہیں سگدی
بے شک او بہوں چاٹن والا تے طاقت والا ۷۔

۴۶۔ تے جے اللہ سیس لوکیں کوں انہیں دے عیس
دی وجہ نال پکڑے تے ایس زمین تے کوئی جاندار
باقی نہ چھوڑے تے اصل او انہیں کوں ہک مقرر
وقت تھیں وھی بڑیندے تے جڑاں انہیں دا دقت
آ دیسی تے بے شک اللہ اپنے بندیں کوں دیکھن
والا ۷۔

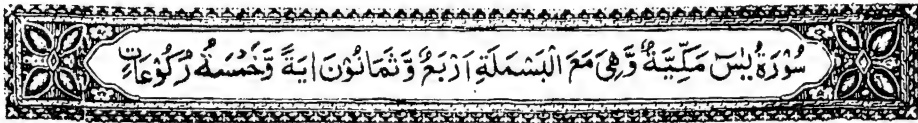
إِنَّ اللَّهَ يُسِيطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿۴۲﴾

وَأَنصَبُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لِيَبْجَأَ لَهُمْ أَتَىٰ لِيَمْلِكُونَ أَهْدَىٰ مِنَ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿۴۳﴾

لَا تَسْكُنُ فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ وَلَا يَجِئُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن يَحْدِثَ اللَّهُ تَبْدِيلًا وَلَن يَحْدِثَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿۴۴﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿۴۵﴾

وَلَوْ يُدْخِلُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرٍ مِّن دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَيَّءٍ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿۴۶﴾

سورہ یسین مکی ۹۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرنیوالا جبرائیل منگئے
 بڑیوں والاتے ول ول رحم کرن والا ۷۔
- یس ②
- ۲۔ اے سید۔
- وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ③
- ۳۔ قرآن حکیم گواہ۔
- إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ④
- ۴۔ بے شک توں رسول ہوویں۔
- عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤
- ۵۔ سیدھے رستے تے ہوں۔
- تَزِيلَ الْعَذَابِ الرَّحِيمِ ⑥
- ۶۔ غالب تے ہوں مہربان خدا نے لمائے۔
- يُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ⑦
- ۷۔ تاں جو توں اوں قوم کوں بڑانویں جنہیں دے
 پیو بڑاؤیں کوں بڑایا نہ گیا ہاتے او غافل ہن۔
- لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑧
- ۸۔ انہیں دی اکشریت تے گال پوری تھی گئی ۷
 جو او ایمان نہ انہیں
- إِنَّا جَعَلْنَا فِي آعْنَاقِهِمْ أَغْلَافًا ۖ فَ إِلَىٰ الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ⑨
- ۹۔ بے شک اساں انہیں دی گردنیں وچ طوق
 بنائیں تے او انہیں دی کھاڑی تیں آگیشن تے
 انہیں دیاں گردناں چوہاں ودین۔
- وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا ۖ وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا ۖ فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ⑩
- ۱۰۔ تے اساں انہیں دے اگو دی تے پچھو دی جھل
 بنا ڈتی ۷ تے انہیں کوں لکا ڈتے سے تے او دیکھ نہیں
 سگدے۔
- وَسَوَّاهُمْ عَلَيْهِمْ غَوِاسٌ فَلَمْ تَنْزِلْهُمْ ۖ كَالَّذِينَ نَزَّلْنَا فِي الْقُرْآنِ الْمَعِينِ ⑪
- ۱۱۔ توں انہیں کوں بڑانویں یا نہ بڑانویں انہاں کیتے
 ہکا گال او نہیں مننیدے۔
- إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ ۖ فَبَشِّرْهُ بِغُفْرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ⑫
- ۱۲۔ توں محض وکوں ہوشیار کرنیدیں جیڑا ذکر کوں
 من گھدے تے لکھیں دی رحمن خدا کنیں بڑ دے
 توں اوں کوں بخشش تے عزت والے اجر دی

خوش خبری ڈے ڈے۔^۵

۱۳۔ بے شک اساں ہی مردیں کوں زندہ کریندے
ہیں تے جو انہیں اگو پٹھے اونکوں اساں لکھیا ہوئے
وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ ۚ
وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿۱۳﴾

تے جو دنیا و حق کم کیتے نیں انہیں کوں دی تے ہر
گال کوں اساں کھلی کتاب و وحی گپ کے دکھیا ہوئے
۱۴۔ تے توں انہیں کوں سامنے ہک دستی دالیں
دی حالت ڈس جیلھے انہیں کنیں رسول آئن
وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ ۚ إِذْ جَاءَهَا
الرُّسُلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ جیلھے اساں انہیں ڈور رسول پٹھے انہیں ڈوناہیں
کوں جھٹلائے تے دل تریجھا رسول پٹھ کے انہیں کوں
طاقت ڈتی تے انہیں آکھئے بے شک اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ
فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ انہیں آکھئے تساں تے محض ساڈے آئی کار
بشر ہوئے تے رحمن خدا کئی شے نیں لہائی۔
تساں محض کوڑ مریندے پئے۔
قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ
مِنْ شَيْءٍ إِن أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں آکھئے ساڈا رب چاندے جو اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔
قَالُوا رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے ساڈا کم تے محض چنگی طرح پچا ڈیوٹ۔
۱۹۔ انہیں آکھئے اساں تھا کوں بخش سمجھدے ہیں
جے تساں باز نہ آیوسے تے اساں ضرور تھا کوں
پتھر مار کے ختم کر ڈیسوں تے ساڈے دلو تھا کوں
ضرور ڈکھ آلا عذاب پچھی۔
وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾
قَالُوا إِنَّا نَطِيقُ زُبُرَكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَفَجَعْنَاكُمْ
وَلَيْسَتَكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ انہیں آکھئے تھاڈی خوش تھاڈے تال اساں تھا کوں
چنگی کم یاد کر ویندے ہیں اس واسطے اے گال کرنیجہ
قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَإِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
مُصْرِفُونَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ اصل تساں حد کنیں دھن آئی قوم ہوئے۔
۲۲۔ تے شہر دے چمکڑ کنیں ہک آدمی درکرا آئے
تے آکھیس اے میڈی قوم رسولیں دی پیروی
وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَنْتَعِلُ قَالَ يَقُومُ
اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾

کرو۔

۲۲۔ انہیں دی پیروی کرو جو میرے تسار کنیں کوئی اجر

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

نہیں منگے تے او ہدایت پا چکین۔

۲۳۔ تے میکوں کیا تھی گئے جو میں اوندی عبادت

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۳﴾

نہ کراں جس میکوں پیدا کیتے تے تسار دی سارے

ہوندو ولائے ویسو۔

۲۴۔ کیا میں اوندے سوا پے معبود بناواں بے

أَتَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يُرِيدَ الرِّحْمَنُ يُفَرِّقَ

رحمن خدا میکوں تکلیف ڈیوٹ چاہے تے

لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ ﴿۲۴﴾

انہیں دی سفارش میکوں کوئی قائمہ نہیں

ڈے سبگی تے نہ او میکوں بچا سبگدن۔

۲۵۔ (جے اے کراں) تے بے شک میں

إِنِّي إِذَا نَفِی ضَلِلْتُ مُبِیِّنٌ ﴿۲۵﴾

کھلا کھلا گمراہ تھی دلیاں۔

۲۶۔ بے شک میں تہاڈے رب کوں منیراں

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿۲۶﴾

تے میڈی گال سٹو۔

۲۷۔ آکھیا گئے بہشت وچ داخل تھی اوں

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتُ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

آکھئے افسوس جو میڈی قوم کوں پتہ ہوے ہا۔

۲۸۔ جو میڈے رب میکوں بخش ڈرتے

يَسْتَغْفِرُ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۸﴾

تے میکوں عزت داریں وچو بنائسی۔

۲۹۔ تے اساں ایندے بعد ایندی قوم تے

وَمَا أَنْزَلْنَاهُ عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ

آسمان کنیں کوئی لشکر نہیں لایا تے نہ اساں

السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿۲۹﴾

لیندے ہا۔

۳۰۔ اے تے محض ہک عذاب ہا جیندے نال

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خِيدُونَ ﴿۳۰﴾

او وسم گئیں۔

۳۱۔ بندیں تے حسرت انہیں دو جڈاں وی کوئی

يَحْسَرَةُ عَلَى الْعِبَادَةِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۱﴾

رسول آئے انہیں اوندے نال مشکریاں کیتن۔

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ

إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۳۲﴾
وَرَأَى كُلُّ تَنَائِبٍ لَدَيْنَا مَحْضَرُونَ ﴿۳۳﴾

اساں ہلاک کر چکے ہیں۔ بے شک اوّل نہ اوس۔
۳۳۔ تے اے سارے لوگ ساڑے سامٹے حاضر کیتے
ولین۔

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا
مِنْهَا خَبَأً مِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے انہیں کیتے بر زمین دی ہک نشان
اساں اونکو آباد کیتے تے اوندے وچو داٹیں
کڑھین تے انہیں وچو او کھندن۔

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اساں زمین وچ کھیں تے انگوریں
بانخ پیدا کیتن تے انہیں وچ چشمے دباٹسے۔

يَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تاں جو اوندے پھل کھاو تے اے انہیں
دے بھیں نہیں کیتا کیا او شکر نہیں کریندے۔

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ
الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او ذات پاک جس ہر قسم دے جوڑے پیدا
کیتن انہیں وچو وی جیرھی زمین پیدا کریندی
تے انہیں دی جانیں وچو وی تے اوندے وچو
وی جنیکوں او جانڈے نہیں۔

وَآيَةٌ لَهُمُ الْبُيُوتُ الَّتِي بَنَيْنَا لَهُمْ فَاذْهَبْ
مُظْلِمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ انہیں کیتے رات وی ہک نشان اوندے
وچو ڈینہ کڑھیندے ہیں تے دل انہیں تے
اندھارا تھی دیندے۔

وَالشَّسُ تَجْرِي لِيُسْئَرَهُنَّ ۖ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے سجھ اپنی مقرر جا دو دیندا پئے، اے
غالب تے علم والے خدا دا قانون۔

وَالْقَمَرُ قَدَرُهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
الْقَدِيمِ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے چندر دیاں وی اساں منزلوں مقرر
کیتن جے تیں ولا او پرانی لامڑی آلی کار
تھی دیندے۔

لَا الشَّسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
الْبُيُوتُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ سجھ دے وس وچ نہیں جو چندر کوں پکڑ
گھنے تے نہ رات ڈینہ دے پہلے آسبگی
تے اے سارے اپنے مقرر رستے تے سوکھ
نال ٹر دے پین۔

وَاٰیَةُ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَالِكِ الْمَخْمُومِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے انہیں کیے اے وی نشانی ء جولیاں
انہیں دی اولادیں کوں بھری بیٹری وچ
چاتی ودے ہیں۔

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِن فِئْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے انہیں کیے اساں پیاں ایھو جیہاں
سواریاں وی پیدا کر لیسوں جیندے اُتے
او سوار تھیں۔

وَإِن نَّشَأْنُ فَهُمْ فَلَا يَصْرِحْ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جے اساں چاہوں تے انہیں ساریں
کوں غرق کر ڈیوں تے انہیں دی فریاد کوئی
نہ سُٹسی تے نہ او پچائے ویسن۔

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ سوائے ساڈی رحمت دے تے ہک
وقت نہیں فائدہ اُٹھیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو
تساں ڈرو جو تہاڈے اگو آون والا ء تے تہاڈے
پچھو ء تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا
عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے انہیں دے رب و لو جیرھی وی نشانی اندی
اداون کہیں منہ پھیر گھندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ لَا قَالِ

۴۲۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ
تہا کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کرو تے کافر نہیں
کوں آہدن کیا اساں انہیں کوں کھواڈ جنیں کوں
اللہ چاہے ہا کھوا سبگا ہا تساں محض کھلی کھلی
گمراہی وچ ہوے۔

الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْطِعِمُ مِنْ ذِي شَأْ

اللَّهُ أَطْعَمَهُ ۖ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے او آہدن جے تساں سچے ء تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیں۔

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ او تے محض ہک عذاب دا انتظار کریندے
پہن جیرھا انہیں کوں پکڑ لیسے تے اذیتیں وچ
لگے پئے ہوسن۔

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِضُّونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ او تے محض ہک صیحہ ء تے انہیں کوں پکڑ لیسے تے اذیتیں وچ
لگے پئے ہوسن۔

يَخِضُّونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِضُّونَ ﴿۴۶﴾

يَخِضُّونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِضُّونَ ﴿۴۷﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۱﴾ ۵۱۔ نہ تے اوہک بڑو جھے کوں نصیحت کر سگسن تے نہ اپنے گھر والیں دو ولسن۔

دَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَأَذَاهُمُ مِنَ الْجَدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿۵۲﴾ ۵۲۔ تے دھوتوں وچایا ویسی تے اوہوں ویلھے قبریں وچونکل کے اپنے رب دو بھیج پوسن۔

قَالُوا يُونُسُكَا مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۳﴾ ۵۳۔ تے او آکھسن جو شالا ہلاک تھیووں ساکوں قبریں وچو کیس کڈھیسے تے اے رحمان خدا دا وعدہ ۲۷ تے رسویں سچ بولیا ہا۔

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۵۴﴾ ۵۴۔ اے محض ہک عذاب ہو سی تے او سارے ساڈے سامنے حاضر کیستے وین۔

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾ ۵۵۔ تے اوں بڑینہ کہیں جان تے ظلم نہ کیتا ویسی تے تہا کوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ملے۔

إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿۵۶﴾ ۵۶۔ بے شک بہشتی اوں بڑینہ ضروری کم کریندے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عِلَٰلٍ مُّتَّكِئِينَ ﴿۵۷﴾ ۵۷۔ او تے انہیں دے سنگتی چھاں تلے ہماچیں تے وہائیں دی ٹیک بگے بیٹھے ہوسن۔

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿۵۸﴾ ۵۸۔ اوں دے وچ انہیں واسطے میوے ہوسن تے جو اونگسن انہیں کوں بڑتا ویسی۔

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿۵۹﴾ ۵۹۔ مہربان رب کہیں سلامتی دا سنہیا ہو سی۔

وَأَمَّا زُورُ الْيَوْمِ أَهْلُهَا الدُّجْرِمُونَ ﴿۶۰﴾ ۶۰۔ تے اے مجرمو آج نکھر کھڑو۔

أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يٰبَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۶۱﴾ ۶۱۔ اے آدم دے پترو کیا میں تہاں کہیں وعدہ نہ گدھا ہا جو تہاں شیطان دی عبادت نہ کر اے بے شک تہاڈا اوکھلا کھلا دشمن۔

وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾ ۶۲۔ محض میری عبادت کرو اے سدا راہ۔

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۳﴾ ۶۳۔ او تہاڈے وچو ہون ساری مخلوق کوں ہلاک کر چکے کیا عقل نوہے کریندے۔

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۴﴾ ۶۴۔ اے دوزخ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا

گیا ہا۔

۶۵۔ آج اپنے کفر دی وجہ کنیں بندے وچ پیسو۔

۶۶۔ آج اساں انہیں دے منہ تے ہلکا بلیسوں تے انہیں دے ہتھ ساڑے نال ایسن تے انہیں دے پیر جو کچھ اوکریں دے ہن اوندی گواہی ڈیسن۔

۶۷۔ جے اساں چاہوں تے انہیں کون اندھا کر ڈیوں تے اوکیں راہ تے ٹرپوں تے او ڈیکھسن کیویں؟

۶۸۔ تے جے اساں چاہوں تے اساں انہیں دی شان ختم کر ڈیوں تے ول او نہ اگو تے وچ سگسن تے نہ بچھو تے ولسن۔

۶۹۔ تے جنیکوں اساں وڈی عمر ڈیندے ہن اوندے جسم کون کمزور کر ڈیندے ہن کیا او عقل نہیں کریں دے۔

۷۰۔ تے اساں اونکوں شعر نہیں سکھائے نہ اوندی شان اے تے محض نصیحت تے ولا ولا پڑھیوں والی تے کھلیاں دلیلاں ڈیوں والی کتاب۔

۷۱۔ تاں جوا جیرھا جیندا ۷ اونکوں ہوشیار کرے تے کافرین تے فیصلہ پورا تھی وچے۔

۷۲۔ کیا او نہیں ڈب دے بے شک اساں انہیں کیتے اپنی طاقت نال جانور پیدا کیتن تے او انہیں دے مالکن۔

۷۳۔ تے اساں انہیں کون انہیں دے تابع کر ڈتے تے انہیں وچو کچھ تے سوار تھیندن تے

اَصْلُهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۶۵﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ افْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ
وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۶۶﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ
فَاَنَّىٰ يَجْعَلُونَ ﴿۶۷﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَنَمَسَخْنَهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا
مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿۶۸﴾

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ
اَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۹﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا
ذِكْرٌ وَفَرَانٌ مُّبِينٌ ﴿۷۰﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ جَبِيًّا وَيُحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۷۱﴾

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مَا مِثْلَهُنَّ اَيَّدِيْنَا
اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُونَ ﴿۷۲﴾

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا
يُؤْكَلُونَ ﴿۷۳﴾

انہیں وچو کھندن۔

۷۴۔ تے انہیں وچو انہیں کیتے لفع ہن تے
پیوٹ دیاں شہیں دی ہن کیا او شکر نہیں کریندے
۷۵۔ انہیں اللہ دے سوا بے معبود بنائے ہوئے
تاں جو انہیں دی مدد کیتی ونجے۔

۷۶۔ او انہیں دی امداد نہیں کر سگدے تے
او انہیں دے خلاف لشکر بیٹ کے سامنے آوس۔
۷۷۔ انہیں دیاں گالیں تیکوں مونجھا نہ کرن
بے شک اساں جو او کیندن تے ظاہر کریندن
چاٹدے ہیں۔

۷۸۔ کیا انسان کوں علم نہیں جو بے شک اساں
اونکوں نطفے کنیں پیدا کیتے تے او پھیس سخت
جھڑے کار تھی ویندے۔

۷۹۔ تے او ساڈے خلاف گالیں کریندے تے
اپنی پیدائش کوں بھل ویندے تے آہدے جو
جیلھے بڈیاں گل سڑولیں انہیں کوں کون
جیندا کریسی۔

۸۰۔ توں آکھ انہیں کوں او ہو جیندا کریسی جیں
پہلی دفعہ انہیں کوں پیدا کیتے تے او ہر مخلوق
کوں چنگی طرحاں چاٹدے۔

۸۱۔ جیں تہاڈے کیتے ساوے ون کنیں بھاٹائی
تے تہاں او دے نال بھا پلیندے۔

۸۲۔ کیا او ذات جیں آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کیتے ایں گال تے قادر نہیں جو او او ہو
جیس مخلوق ہی پیدا کرے کیوں نہیں او ہوں
پیدا کرن والا تے بہوں چاٹن والا۔

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿٧٤﴾
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَّهُمْ
يُصَرِّفُونَ ﴿٧٥﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُّحَضَّرُونَ ﴿٧٦﴾
فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يَنْبَغِي
يُغْلِبُونَ ﴿٧٧﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ
خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٨﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُنْفِ
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٩﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ
خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٨٠﴾

إِلَّا الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا
أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨١﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِنْهُمْ بَلَءًا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَلِيمُ ﴿٨٢﴾

۸۳۔ جیلے او کیس چیز دا ارادہ کرنی دے تے او
محض حکم ڈے کے آہرے تھی ونج تے او تھی
ویندی ۶۔

۸۴۔ پاک او ذات جیندے ہتھ وچ ہر شے
دی بادشاہی رے تے تہاں ہوندو ولائے دیسو۔
۵

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

فَسُبْحَنَ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ذَٰلِكُمْ
تُرْجَعُونَ ۝

سورة صفت مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۳ آیاتیاں تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دیاں اللہ دے تاں نال جیرھا
بن شکستے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ②
- ۲۔ میں گواہی کہتے پیش کریں دیاں انہیں کون جیرھے
قطاریں وچ دشمنیں دے سامنے کھڑن۔
- ۳۔ تے میرے کم کرن والیں کون دڑکے ڈیندن۔
- ۴۔ تے ذکر (قرآن) پڑھ کے سنیدن۔
- ۵۔ بے شک تہاڈا معبود ہک۔
- ۶۔ جیرھا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
دریان اوند رتب تے رب انہیں جیس دا جتھو جھلا
نکلے۔
- ۷۔ بے شک اساں تلوں آسمان کون تاہیں نال
سوٹھا بنائے۔
- ۸۔ تے اونکو ہر منہ زور شیطان کنیں پچائے۔
- ۹۔ او اتلیں تیکڑی ہستیاں دیاں گالیں نہیں سن بگے
تے ہر پاسو انہیں کون پریں کیتا دیندے۔
- ۱۰۔ سوٹے مار مار کے تے انہیں کیتے ہک ہمیشہ
دا عذاب۔
- ۱۱۔ سوٹے اوندے جیرھا کوئی گال چا کے گھن
دنچے تے ہک آسمانی انگارہ اوند پچھا کریندے۔
- ۱۲۔ تے توں انہیں کنیں پچھ کیا انہیں دا پیدا کرن
زیادہ اوکھا یا بیا جو اساں پیدا کیتے بے شک
اساں انہیں کون چیرٹن آلی مٹی نال پیدا کیتے۔
- وَالصَّفَّتِ صَفًّا ③
- فَالزُّجُودِ زَجْرًا ④
- فَالثَّلَاثِ ذِكْرًا ⑤
- إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ ⑥
- رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الشَّارِقِ ⑦
- إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَكِبِ ⑧
- وَحِفْظًا قَرْنَ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ⑨
- لَا يَسْتَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِنْ
كُلِّ جَانِبٍ ⑩
- دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ⑪
- إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ ثَائِبٌ ⑫
- فَاسْتَفْتِهِمْ أَهْمُ اشْدُ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ ⑬

- ۱۳۔ توں حیران تھیندیں تے او شکریاں کریندن۔ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ۱۷
- ۱۴۔ تے جیلے انہیں کوں نصیحت کیتی دیندی ۷ او نصیحت حاصل نہیں کریندے۔ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۱۸
- ۱۵۔ تے جیلے کوئی نشان بڈہن شکریاں کریندن۔ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۱۹
- ۱۶۔ تے آہن اے محض کھلا کھلا جادو ۷۔ وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۲۰
- ۱۷۔ کیا اساں جڈاں مرسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں تھی ویسوں کیا اساں ولا اٹھائے ویسوں۔ وَإِذَا مِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَءِظَامًا ۲۱
- ۱۸۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔ أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۲۲
- ۱۹۔ توں آکھ جیاتے تساں ذلیل دی نال تھیو۔ قُلْ نَعْمَ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۲۳
- ۲۰۔ تے اے محض ہک دڑکا ۷ تے او ڈیکھٹ پئے ولسن۔ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۲۴
- ۲۱۔ تے آکھن مرو اے تے جزا سزا دا ڈینہر۔ وَقَالُوا يَوْمَئِذٍ هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ۲۵
- ۲۲۔ تے اے فیصلے دا ڈینہر جینکوں تساں جھٹلیندے ہاوے۔ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۲۶
- ۲۳۔ ظالمیں کوں تے انہیں دی زالیں کوں تے انہیں کوں جیندی او عبادت کریندے ہن جیندا کرو۔ أَحْسَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۲۷
- ۲۴۔ اللہ دے سوا تے انہیں کوں دوزخ دے راہ دو گھن ونجو۔ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَنَّةِ ۲۸
- ۲۵۔ تے انہیں کوں کھڑاڈ انہیں کنیں پھیا ویسی۔ وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَقْشُورُونَ ۲۹
- ۲۶۔ تماکوں کیا تھئے تساں ہک ڈوجھے دی امداد نوے کریندے۔ مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ۳۰
- ۲۷۔ اصل او آج ہتھیار سٹ ڈلسن۔ بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ۳۱
- ۲۸۔ ہک ڈوجھے دو توجہ کرین تے بحث کرین۔ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۳۲
- ۲۹۔ آکھن بے شک تساں ساڈو سہ پاسو اندے ہاوے۔ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ۳۳

- ۳۰۔ او آکھسن اصل تساں میندے نہ ہاوے۔
 ۳۱۔ اساں تساں کنیں ڈاڈھے نہ ہاے اصل تساں
 (منہ زور قوم ہاوے۔
 ۳۲۔ ساڈے رب دی گال ساڈے اُتے
 پوری تھی گئی بے شک اساں چکھسوں۔
 ۳۳۔ اساں تماکوں گمراہ کیتے اسال آپ دی گمراہ ہاے
 ۳۴۔ بے شک او اوں ڈینہ عذاب وح شرک
 ہوسن۔
 ۳۵۔ بے شک اساں مجریں نال ایویں کریندے ہیں
 ۳۶۔ بے شک او اکڑیندے ہن جیلھے انہیں کوں
 آکھیا ویندا ہاجو اللہ دے سوا کوئی معبود کاہنیں۔
 ۳۷۔ تے آہن اساں اپنے معبودیں کوں
 ہک شاعر تے پاگل کیتے کیویں چھوڑ ڈیوں۔
 ۳۸۔ اصل او سچ گھن کے آٹے تے اوں رسولیں
 دی تصدیق کیتی بے۔
 ۳۹۔ بے شک تساں دکھ ڈیوٹ والا عذاب چکھن
 والے ہوئے۔
 ۴۰۔ تماکوں محض تماڈے علیں دا بدلہ ڈتا ویندا
 پئے۔
 ۴۱۔ سواٹے اللہ دے بندیں جیرے چٹے ہوئے ہن
 ۴۲۔ جنہیں کیتے معلوم رزق موجود۔
 ۴۳۔ میوے ہن تے انہیں کوں عزت ڈتی ویسی۔
 ۴۴۔ نعتیں والے باغیں وح۔
 ۴۵۔ تے او ہانچیں تے آٹے ساٹے بیٹھے ہوسن
 ۴۶۔ مٹھے پانی دے بھرے ہوئے گلاس انہیں
 دے کولہو آندے ویسن۔
- قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۰﴾
 وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا
 طٰغِينَ ﴿۳۱﴾
 فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۖ إِنَّا لَذَٰئِقُونَ ﴿۳۲﴾
 فَأَعْوَيْنَكُمْ إِنَّا لَكِنَّا غَوِيُونَ ﴿۳۳﴾
 فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۴﴾
 إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾
 إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۳۶﴾
 وَيَقُولُونَ إِنَّا لَا نَزِدُّ إِلَهُتَنَا إِلَّا أَنۡشَاءُ فِتْنُونَ ﴿۳۷﴾
 بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۸﴾
 إِنَّكُمْ لَذَٰئِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿۳۹﴾
 وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۰﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَالِصِينَ ﴿۴۱﴾
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُرُّ رِزْقٍ مَّعْلُومٌ ﴿۴۲﴾
 فَوَٰكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿۴۳﴾
 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۴۴﴾
 عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿۴۵﴾
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿۴۶﴾

بِضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّيْءِ ۝۳۷

۳۷۔ اوچھے ہو سن تے بیوٹن والیں واسطے لذت ہو سی۔

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَوْنَ ۝۳۸

۳۸۔ نہ انہیں دے سرویج درد تھیں تے نہ او پاگل تھیں۔

وَعِنْدَهُمْ قُصُورُ الطَّرِيقِ ۝۳۹

۳۹۔ تے انہیں دے کولہواکھیں جھکیاں کر کے تریختیں کھڑیاں ہو سن۔

كَانَتْهُمْ بَنَاصٍ فَمَكُونُ ۝۴۰

۴۰۔ ایویں جیویں او بڑھکے ہوئے آنے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝۴۱

۴۱۔ ہک بڑو جھے کوں بڑیکھسن تے بحث کر لیں۔

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۝۴۲

۴۲۔ ہک شخص انہیں وچو آکھسی جو میڈا

يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الْمَصْدُوقِينَ ۝۴۳

۴۳۔ او آکھسی کیا توں منٹن والیں وچو

إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا فَعِظَامًا ۝۴۴

۴۴۔ کیا جڈاں اساں مرسوں تے مٹی تے ہڈی

إِنَّا لَكَايُومُونَ ۝۴۵

۴۵۔ او آکھسی کوئی ہے جیرہا جھاتی پاکے بڑیکھے

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطْلِعُونَ ۝۴۶

۴۶۔ جو اوندا کیا حال۔

فَأَطَاعَ قَرَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۝۴۷

۴۷۔ او آپ جھاتی پیسی تے اونکوں دوزخ وچ

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كُنْتُ لَأُتْرِبُ ۝۴۸

۴۸۔ او آکھسی اللہ دی قسم توں میکوں وی ہلاک

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ ۝۴۹

۴۹۔ جے اللہ افضل نہ ہوئے ناتے میں دی حافر ققیوٹن والیں چوہو ہوا

أَمَّا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ۝۵۰

۵۰۔ کیا اساں نہ مرسوں؟

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّيْنَ ۝۵۱

۵۱۔ سوائے پہلی موت دے تے

ساکوں کوئی عذاب نہ بڑتا

ولیس۔

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقُوَىٰ الْعَظِيمُ ۝۵۲

۵۲۔ بے شک اے ہوں وڈی کامیابی۔

۶۲۔ میں رستے کیے عمل کروں والیں کوں عمل کرنا
چاہی دا ۶۱۔

۶۳۔ کیا اے مہمانی چنگی ۶۲ یا تھوہر دا درخت ۔
۶۴۔ بے شک اساں اونکوں ظالمیں کیے فتنہ بناے
۶۵۔ بے شک او دن جیرھا دوزخ دے تل وچ
پیدا تھیندے۔

۶۶۔ او دن پھل ایویں ہے جیویں ناگیں دا سر ۔
۶۷۔ بے شک او اتھو کھوسن تے او دے نال ڈٹھ
بھریں ۔

۶۸۔ دل انہیں دے پاٹی وچ اُبلدا پاٹی رلایا ویسی ۔
۶۹۔ دل انہیں کوں دوزخ دو دلایا ویسی ۔
۷۰۔ بے شک انہیں اپنے پیو ڈاڑیں کوں گمراہ پاتے ۔
۷۱۔ تے او انہیں دے پیریں تے بھیج پین ۔
۷۲۔ تے ایس کنیں پہلے وی ہوں ساریاں تو ماں گمراہ
تھی چکین ۔

۷۳۔ اساں انہیں وچ ڈراوٹن والے پھین ۔
۷۴۔ تے توں بڑیکھ انہیں دا کیا انجام جنیں کوں
ڈرایا گیا ہا ۔

۷۵۔ سوائے چٹے ہوئے اللہ دے بندیں دے ۔
۷۶۔ تے ساکوں نور سٹیا ہا تے اساں ہوں چمکا
جواب ڈیوٹن والے ہیں ۔
۷۷۔ تے اساں اونکوں تے او دے گھرائیں کوں
وڈی مصیبت کنیں بچایا ۔

۷۸۔ تے اساں او دے اولاد کوں باقی رکھا ۔
۷۹۔ تے بعد وچ آوٹن والیں وچ او دے یاد
اساں باقی رکھی ۔

لِبَشَرٍ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمَلُونَ ﴿٦٢﴾

أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزَلُّ أَمْ شَجَرَةُ الزَّقْوَمِ ﴿٦٣﴾
إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٤﴾
إِنهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٥﴾

كُلُّهَا كَانَتْ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٦﴾
فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ فِيهَا فَأَلَوْنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٧﴾

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَيْمٍ ﴿٦٨﴾
ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَا إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٩﴾
إِنَّهُمْ أَقْبَوْا أَبَاءَهُمْ صَالِينَ ﴿٧٠﴾
فَهُمْ عَلَى أَثَرِهِمْ يَهُرَعُونَ ﴿٧١﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٤﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٥﴾
وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْمَلِ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٦﴾

وَنَجِّنِيْهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٧﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٩﴾

- ۸۰۔ نوح کوں قومیں وچو سلامتی دی دعا ملدی
پئی ۶۔
- ۸۱۔ بے شک اساں ایویں چنگے کم کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔
- ۸۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچو ہا۔
- ۸۳۔ دل اسان پھلیں کوں غرق کر ڈتا۔
- ۸۴۔ تے بے شک انہیں دی جماعت چو ابراہیم
دی ہا۔
- ۸۵۔ جیلے او اپنے رب دو پاک دل گن کے آیا
ہا۔
- ۸۶۔ جیلے اوں اپنے پیوتے قوم کوں آکھے تساں
کیندی عبادت کریندے ء۔
- ۸۷۔ کیا اللہ دے سوا کوڑے معبودیں کوں تساں چاہندے ء۔
- ۸۸۔ تہاڈا رب العالمین دے متعلق کیا خیال۔
- ۸۹۔ اوکھ دفعہ تاریں کوں ڈٹھے۔
- ۹۰۔ تے آکھیں میں بیماراں۔
- ۹۱۔ تے او اوں کوں چھوڑ کے ٹر گئے۔
- ۹۲۔ او ہوئے ہوئے انہیں دے معبودیں دو گئے پیا
تے آکھیں تساں کھندے نوے۔
- ۹۳۔ تہا کوں کیا ہے تساں لیندے نوے۔
- ۹۴۔ دل ہوئے ہوئے انہیں تے سچ ہتھ نال سٹ
ماری اس۔
- ۹۵۔ انہیں کوں پتہ لگے تے او اوندو بھڑے آئن۔
- ۹۶۔ اوں آکھے کیا تساں اوندی عبادت کریندے ء۔
جینکوں آپ بنیندے ء۔
- ۹۷۔ تے اللہ نے تہا کوں پیدا کیتے تے تہاڈے
- سَلِّمْ عَلٰی نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿۸۰﴾
- اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۱﴾
- اِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۲﴾
- ثُمَّ اَعْرِفْنَا الْاٰخِرِينَ ﴿۸۳﴾
- وَ اِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَاِبْرٰهِيْمَ ﴿۸۴﴾
- اِذْ جَاءَ رَبُّهُ يَقْلِبُ سَلِيْمًا ﴿۸۵﴾
- اِذْ قَالَ لِاٰبِيْهِ وَقَوْمِهٖ مَاذَا تَعْبُدُوْنَ ﴿۸۶﴾
- اِنِّىْۤ اِنۡفَكًا اِيْهَۃً دُوْنَ اللّٰهِ تُرِيۡدُوْنَ ﴿۸۷﴾
- فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۸۸﴾
- فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى النُّجُوْمِ ﴿۸۹﴾
- فَقَالَ اِنِّىْ سَقِيْمٌ ﴿۹۰﴾
- فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِيْنَ ﴿۹۱﴾
- فَرَاغَ اِلَىٰ اِيۡهِمْ فَقَالَ اَلَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۹۲﴾
- مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُوْنَ ﴿۹۳﴾
- فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِيْنِ ﴿۹۴﴾
- فَاَتَّبَعُوْا اِلَيْهِ يَزِيۡقُوْنَ ﴿۹۵﴾
- قَالَ اَتَعْبُدُوْنَ مَا تَتَجَشَّوْنَ ﴿۹۶﴾
- وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۷﴾

عملیں کوں دی۔

۹۸۔ انہیں آکھئے ایندے چودھارو کندھ بناؤتے
ایتکوں بھاوج سٹو۔

۹۹۔ انہیں اوندے نال چالاکي دا ارادہ کیتاتے اسان
انہیں کوں ذلیل کر ڈتا۔

۱۰۰۔ تے اوں آکھئے بے شک میں اپٹے رب دو
ویندا پیاں او میکوں سدھا راہ ڈکھلیسی۔

۱۰۱۔ اے میڈے رب میکوں نیک پال بخش۔

۱۰۲۔ تے اسان اونکوں سیانے ہال دی خوش خبری
ڈتی۔

۱۰۳۔ جلیہ او اوندے نال بھجوں دے قابل تھے آکھئے
اے میڈے پتر ! میں خواب وچ ڈٹے
جو میں تیکوں کوہیندا پیاں توں ڈس تیبدا کیا خیال
اوں آکھئے اے میڈے ابا تیکوں جو حکم توں کر
توں میکوں صبر کرن والیں وچو پیسیں۔

۱۰۴۔ جلیہ ڈوہیں راضی تھی گئے تے اونکوں متھے
دے بھر سمانے سی۔

۱۰۵۔ تے اسان اونکوں سڈیے جو اے ابراہیم۔

۱۰۶۔ تیں خواب سچ کر ڈکھائے بے شک اسان
ایویں چنگے کم کرن والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۰۷۔ بے شک اے کھلی آزمائش ہائی۔

۱۰۸۔ تے اسان ہک وڈی قربانی نال اوندہ قدرہ
ڈتے۔

۹۔ اتے اسان پچھلیں وچ اوندہ ہوں چنگا ذکر چھوڑیے۔

۱۱۰۔ ابراہیم تے سلامتی ۶۔

۱۱۱۔ اسان چنگے کم کرن والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي
الْجَحِيمِ ۝۹۸

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝۹۹

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝۱۰۰

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝۱۰۱

فَبَشِّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝۱۰۲

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُا إِنِّي أَرَىٰ فِي
الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ
يَا بَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمُرُ سَيَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّابِرِينَ ۝۱۰۳

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝۱۰۴

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ۝۱۰۵
قَدْ صَدَّقْتَ الرُّمْيَ إِنَّا كَذَلِكْ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝۱۰۶

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ النَّبِيُّ ۝۱۰۷

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ۝۱۰۸

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝۱۰۹

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝۱۱۰

كَذَلِكْ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝۱۱۱

ہیں۔

۱۱۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں دچو ہا۔

۱۱۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق دی خوش خبری
ڈٹی اونیکیں دچو نہی ہا۔۱۱۴۔ تے اساں اونکوں تے اسحاق کوں برکت
ڈٹی تے انہیں ڈوناہیں دی اولاد دچو کجھ فرمانبردار
ہن تے کجھ اپنے آپ تے کھلا کھلا ظلم کرن
والے ہن۔۱۱۵۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون تے دی احسان
کیا۔۱۱۶۔ تے اساں انہیں ڈوناہیں کوں تے انہیں دی قوم کوں
ہک وڈی مصیبت کنیں اسان پچایا۔۱۱۷۔ تے انہیں دی مدد کیتی تے او غالب آوٹ
والیں دچو ہن۔۱۱۸۔ تے اساں انہیں کوں ہر حکم ظاہر کرن
والی کتاب ڈٹی۔

۱۱۹۔ تے انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا۔

۱۲۰۔ تے پچھلیں وچ انہیں دا چنگا ذکر باقی رکھے۔

۱۲۱۔ موسیٰ تے ہارون تے سلامتی ہوئے۔

۱۲۲۔ بے شک اساں چنگے کم کرن والیں کوں
ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۲۳۔ او ڈوبیں ساڈے مومن بندے ہن۔

۱۲۴۔ تے بے شک ایساں روسیں دچو ہا۔

۱۲۵۔ جیلے اداں اپنی قوم کوں آکھے کیا تساں
ڈردے نوے۔

۱۲۶۔ کیا تساں بچاوت کوں سڈیندے تے سب

إِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۲﴾

وَبَشِّرْنَاهُ بِالْحَقِّ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۱۳﴾

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اسْحٰقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا

مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿۱۱۴﴾

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۱۵﴾

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۱۱۶﴾

وَنَصَرْنَاهُمْ فَاكُنُوا لَهُمُ الْغَالِبِينَ ﴿۱۱۷﴾

وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿۱۱۸﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۱۱۹﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۲۰﴾

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۲۱﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲۲﴾

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲۳﴾

وَأَنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۲۴﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۱۲۵﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿۱۲۶﴾

کنیں چنگا پیدا کرٹ والے اللہ کوں چھوڑ دینے۔
۱۲۷۔ اللہ تہاڑا رب تے تہاڑے پہلے پوڑاویں
دا وی رب۔

۱۲۸۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے بے شک
او حاضر کیتے ویں۔

۱۲۹۔ سوائے اللہ دے چنیئے ہوئے بندیں مے
۱۳۰۔ تے اساں انہیں دا ذکر پچھلیں وچ چنگا
چھوڑیئے۔

۱۳۱۔ اے یاسین تے سلامتی ہوئے۔
۱۳۲۔ بے شک اساں محسنیں کوں ایویں بدلہ دیندے
ہیں۔

۱۳۳۔ بے شک او ساڈا مومن بندہ ہا۔
۱۳۴۔ تے بے شک لوط رسول وچ ہا۔
۱۳۵۔ جیلے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر
والیں کوں نجات دیتی۔

۱۳۶۔ سوائے ہک ہڈی دے جیڑھی پچھلیں
وچ رہ گئی۔

۱۳۷۔ تے ول اساں پچھلیں کوں تباہ کر دتا۔
۱۳۸۔ تے بے شک تاساں فجر کوں انہیں مے
کولہو لنگھدے۔

۱۳۹۔ تے رات کوں وی کیا تہا کوں عقل کاہنیں
۱۴۰۔ تے بے شک یونس رسول ہا۔
۱۴۱۔ جیلے او بچ گئے تے بھری بیڑی وچ ونج
ہیئے۔

۱۴۲۔ پکھا کڈھے نہیں اوندا ناں نکھتے تے اونکوں
پاٹی وچ سٹ گھتے نہیں۔

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۲۷﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنهَمُ لِحَضْرَتِهِ ﴿۱۲۸﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۲۹﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۳۰﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿۱۳۱﴾
إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۲﴾

إِنَّمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾
وَإِن لُّوطًا لِّمَنِ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۴﴾
إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳۵﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿۱۳۶﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ ﴿۱۳۷﴾
وَأَنكُمُ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ ﴿۱۳۸﴾

وَيَا لَيْلٌ أَلَمْ تَعْلَمِي ﴿۱۳۹﴾
وَإِن يُونُسَ لِمَنِ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۰﴾
إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِّكَ السَّاحُونَ ﴿۱۴۱﴾

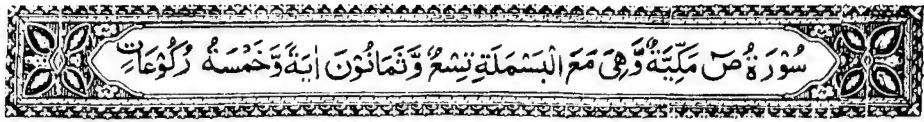
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿۱۴۲﴾

- ۱۴۳۔ اونکوں ہک عجی نگل گئی تے ادا پٹے آپ
کوں ملام کریندا پایا۔
- ۱۴۴۔ جے او تیج کرک دالیں دچونہ ہووے ہا
- ۱۴۵۔ تے او قیامت نہیں اوندے ڈڈھ وچ
رہ ونجے ہا۔
- ۱۴۶۔ تے اساں اونکوں کھلے میدان وچ
سٹ گھیتا تے او بیمار ہا۔
- ۱۴۷۔ تے اتھاہیں اساں کردو جھا ڈتا۔
- ۱۴۸۔ تے اساں اونکوں ہک لکھ یا کج زیادہ
بندیں دو پٹھیا ہا۔
- ۱۴۹۔ او سارے ایمان گھن آئے تے اساں
انہیں کوں ہک وقت تیں فائدہ پچایا۔
- ۱۵۰۔ توں انہیں کنیں کچھ کیا تہا بڑے رب
کیتے دھیرس ہن تے تہا بڑے کیتے میتر ہن
- ۱۵۱۔ یا اساں فرشتیں کوں مادی شکل وچ بٹائے تے
ادگواہ ہن۔
- ۱۵۲۔ سٹو او اے ایٹے ولو کوڑ بٹا کے آہن۔
- ۱۵۳۔ جو اللہ نے پال چئیے تے او بے شک
کوڑن۔
- ۱۵۴۔ پتریں تے دھیریں کوں چنیس۔
- ۱۵۵۔ تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کینجھ فیصلے
کریندے ہا۔
- ۱۵۶۔ کیا تہاں سمجھدے نوے۔
- ۱۵۷۔ یا کیا تہاں کنیں کوئی کھلی دلیل۔
- ۱۵۸۔ جے تہاں سچے ہوے تے اپنی کتاب گھن
آؤ۔
- فَالْتَقَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۳﴾
- فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿۱۴۴﴾
- لَلِئْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۵﴾
- فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۶﴾
- وَأَتَيْنَاهُ عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿۱۴۷﴾
- وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۸﴾
- فَأَمِنُوا فَمَنْغَلْنَاهُمْ إِلَى جِبْنٍ ﴿۱۴۹﴾
- فَاسْتَفْتَيْنَاهُمُ الْبَنَاتِ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿۱۵۰﴾
- أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۱﴾
- أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِنْكَهَمُ يَقُولُونَ ﴿۱۵۲﴾
- وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۳﴾
- أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿۱۵۴﴾
- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۱۵۵﴾
- أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۶﴾
- أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ ﴿۱۵۷﴾
- فَأَنزِلْ بَكشِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۵۸﴾

- وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَكَاظِمُونَ ﴿۱۵۹﴾
- ۱۵۹۔ تے او ندے تے جس دے دج
رشتے گنڈھین تے جس کوں پتہ بے شک
او حاضر کیتے دین۔
- سُبْحَنَ اللّٰهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۶۰﴾
- ۱۶۰۔ اللہ انہیں گالیں کیں پاک جیڑیاں او
کریندے پین۔
- إِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۶۱﴾
- ۱۶۱۔ سوائے اللہ دے چٹے ہوئے بندیں دے۔
- فَأَنذَكُم مَّا تَعْبُدُونَ ﴿۱۶۲﴾
- ۱۶۲۔ بے شک تمہاں تے جنیدی تمہاں عبادت
کریندے ء۔
- مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْرِينَ ﴿۱۶۳﴾
- ۱۶۳۔ کہیں کوں اندے اللہ دے رغلہ توہے سبگے۔
- إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿۱۶۴﴾
- ۱۶۴۔ سوائے او ندے جیڑھا دوزخ وچ
شیجن والا ء۔
- وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿۱۶۵﴾
- ۱۶۵۔ تے اساں ساریں کیتے ہک معلوم مقام۔
- وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿۱۶۶﴾
- ۱۶۶۔ تے اساں قطارین وچ کھڑے ہیں۔
- وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسِيحُونَ ﴿۱۶۷﴾
- ۱۶۷۔ تے بے شک اساں تسبیح کرن واسے ہیں۔
- وَرَأٰنَا كَاٰنَا لَيَقُولُنَّ ﴿۱۶۸﴾
- ۱۶۸۔ تے او آہرے ہن۔
- لَوْ اَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْاَوَّلِينَ ﴿۱۶۹﴾
- ۱۶۹۔ جے اساں کہیں رسول آوے ہاپہلی قومیں
آلی کار۔
- لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۷۰﴾
- ۱۷۰۔ تے اساں وی اللہ دے چٹے ہوئے
بندے بن وچوں ہا۔
- فَكْفَرُوا بِهٖ فَاَسَافٌ يَّعْلَمُونَ ﴿۱۷۱﴾
- ۱۷۱۔ انہیں او ندا انکار کیتے تے انہیں کوں
ضرور پتہ بگ ویسی۔
- وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۷۲﴾
- ۱۷۲۔ تے ساڈی گال ساڈے پھٹے ہوئے بندیں
کیتے گزری چکی ء۔
- إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿۱۷۳﴾
- ۱۷۳۔ بے شک اوہ ہن جنہیں دی مدد
کیتی ویسی۔
- وَإِنْ جُنَدُنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۱۷۴﴾
- ۱۷۴۔ تے ساڈے شکر ڈاڑھے تھیں۔

- ۱۷۵- توں کچھ دیر کیتے انہیں کنیں کنڈولا گھن۔
 ۱۷۶- تے انہیں کوں ڈہدا رہو او دی ڈیکھ گھنن۔
 ۱۷۷- کیا او ساڈے عذاب کوں جلدی ملگدن۔
 ۱۷۸- تے جیلھے او انہیں دے صحن وچ لہسی
 تے جنیں کوں ڈرایا گیا ہا انہیں دی قجر بُری
 ہوسی۔
- ۱۷۹- تے توں انہیں کنیں کچھ وقت کیتے منہ پھیر گھن۔
 ۱۸۰- توں ڈہدا رہ او ضرور ڈیکھ گھنن۔
 ۱۸۱- تیدّا رب جیرھا ہر عزت دا مالک اتہیں
 دی گالیں کنیں پاک۔
 ۱۸۲- تے رسولیں تے سلامتی ہوے۔
 ۱۸۳- تے ساریاں سچیاں صفقاں اللہ رب العالمین
 کیتے ہن۔
- وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنِی ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ یُبْصِرُوْنَ ۝
 اَفِیْضًا اِنَّا یَسْتَعْجِلُوْنَ ۝
 فَاِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِیْنَ ۝
 وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنِی ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ یُبْصِرُوْنَ ۝
 سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا یَصِفُوْنَ ۝
 وَسَلٰمٌ عَلٰی الْمُرْسَلِیْنَ ۝
 وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝

سورة ص مکی ء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۵ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مٹکے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ سچا ء تے ایندے کیتے قرآن کوں جیرھا
نصیحتیں نال بھریا ہوئے گواہ بنیندے ہیں۔
- ۳۔ اصل کافر آکر وچ ہن تے اختلاف کریندے
پین۔
- ۴۔ انہیں کنیں پہلے اساں کئی قومیں ہلاک کیتن
انہیں قریاد کیتی پیراے وقت نجات دانہ ہا۔
- ۵۔ تے او حیران تھیندن جو انہیں دوانہیں وچو
ہک ہوشیار کرن والا آگئے تے کافریں کھٹے
اے جادوگر کوٹا ء۔
- ۶۔ کیا ایں کئی معبودیں کوں ہک معبود چاہتاے
بے شک اے عجیب گال۔
- ۷۔ تے انہیں دچو سردار ٹر پئے تے آکھئے نیں تہاں
وی ونجو تے اچھے معبودیں کوں پکڑی رکھو بیشک
ایں گال وچ کوئی منصوبہ ء۔
- ۸۔ اساں اے گال پہلی امت وچ تے کا ء نہیں
سٹی اے محض ہک کوٹر۔
- ۹۔ کیا اوندے اتے ساڈے دچو ذکر نازل تھی
گئے اصل او میڈے ذکر وچ شک کریندے
پین، اصل انہیں ہر تیں میڈا عذاب چکھیا ہی نیں۔
- ۱۰۔ یا انہیں کنیں غالب تے بخشش والے تیڈے
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ②
- بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ ③
- كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَ ذَاوَالْأَسْنَنِ ④
جَيْنَ مَتَاصٍ ⑤
وَعَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ⑥
- أَجْعَلِ الْإِلَهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا ۖ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ ⑦
عُجَابٌ ⑧
- وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَاصِبُوا أَعْلَى ⑨
الْفَيْكِهِمْ ۖ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ⑩
- مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ ۖ إِنْ هَذَا إِلَّا آ ⑪
اخْتِلَافٌ ⑫
- ء أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ ⑬
مِنْ ذِكْرِي ۚ بَلْ لَنَنَازِلُهُمْ وَعَذَابٌ ⑭
- أَمْرٌ عِنْدَهُمْ خَزَائِنٌ رَحْمَةً رَبِّكَ ۚ أَلَمْ نُنْزِلْهُ الْوَهَّابِ ⑮

رب دی رحمت دے خزانے ہن۔

۱۱۔ یا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
ادندی بادشاہت انہیں کیتے ہے دل تے او
فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ۝

رسیں تال اتے چڑھن۔

۱۲۔ ہک لشکر حملہ کر یسی تے (ہار کے) بچ ویسی۔
۱۳۔ ایں کنیں پہلے نوح تے عاد تے طاقت والے
فرعون دی قوم نے جھٹلایا ہا۔
جُنْدُ مَا هَٰؤُلَاءِ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝
كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَارِ ۝

۱۳۔ تے شمود تے لوط دی قوم تے جنگل والیں
دی اے سارے لشکر ہن۔
وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَٰئِكَ
الْأَحْزَابُ ۝

۱۵۔ انہیں ساریں رسولیں کوں جھٹلائے تے
انہیں تے میڈا عذاب تے سزا فرض تھی گئی ۶۔
إِنْ كُلُّ إِلَّاكْذَبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابُ ۝

۱۶۔ اے سارے ہک عذاب کوں بڑھے پین
جیندے وچ تھی کا ۷ ناں ہوسی۔
وَمَا يَنْظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ۝

۱۷۔ تے انہیں آکھے اے ساڈے رب ساکوں
ساڈا حصہ جلدی حساب دے ڈینہ کنیں پہلے
وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قَتْلَنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝

۱۸۔ جو او آہن توں صبر کرتے ساڈے بندے
داؤد کوں جیرھا طاقت ور ہا یاد کر بے شک او
إِصْرَهُ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ أَزَابٌ ۝

۱۹۔ بے شک اساں اوندے تاج کیتے ہن پہاڑی کوں
جیرھ اوندے نال رات ڈینہ اللہ دی تسبیح
إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُن بِالْحَمْدِ وَ
الْإِشْرَاقِ ۝

۲۰۔ تے ایویں پکھی کٹھے کر ڈتے ہن او سارے
اوندے حضور جھکٹ والے ہن۔
وَالظُّلُمُ مَحْشُورَةٌ كُلُّ لَهَا أَزَابٌ ۝

۲۱۔ تے اوندی بادشاہت کوں اساں مضبوط کیتا
ہا تے اونکو سنپ ڈتا ہا تے پکی دیل ڈتی
وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلْنَا
الْإِخْطَابَ ۝

ہائی۔

۲۲۔ تے کیا تیں کنیں دشمنیں دی گال پچی ۽ جیلے
او کنڈھ پ آئن۔

۲۳۔ تے او داؤد دو آئن او انہیں کنیں گھبرا گئے انہیں
آکھئے ڈر نہ ڈر دشمنیں ساڈے وچو ہک ہے
تے زیادتی کریندا پئے، توں ساڈے وچ سچا فیصلہ کر
تے ظلم نہ کر، تے ساکوں سدھا راہ ڈکھا۔

۲۴۔ بے شک اے میڈا بھرا ایندیاں ۹۹ دنیاں ہن
تے میڈی ہک دبی ۽ تے آہدے او دی میکوں ڈے
تے بحث وچ میکوں ہرا ڈیندے۔

۲۵۔ اوں آکھئے ایس تیبڈی دبی اپنیں دنیں وچ رلاوٹ
کیتے منگ کے ظلم کیتے تے بیشک ہوں سارے شریکین
جیرے ہک ڈو جھے تے زیادتی کریندن سوائے مئیں ۽
تے جیرے نیک عمل کریندن تے او پھوں تھوڑن تے
داؤد کوں یقین آگئے جو اساں اوں کوں آزمائے اوں لپٹے
رب کتیں بخشش منگی تے او فرماوے دارین کے خدا دے اگو ڈھ
پئے تے جھک گئے۔

۲۶۔ تے اساں اوں کوں بخش ڈتے تے بے شک او ہدے
کیتے ساڈے کوں ہوجا ۽ تے چنگا ٹکاٹھ ۽۔

۲۷۔ اے داؤد بے شک اساں تیکوں زمین وچ
خلیفہ بنائے توں لوکیں وچ سچے فیصلے کر، تے اپنی
خواہشات دی پیروی نہ کر، ناں تاں اے
تیکوں اللہ دے رستے کنیں ہٹا ڈیسن، بے شک
جیرے اللہ دی راہ کنیں ہٹدن انہیں کیتے
سخت عذاب، کیوں جو انہیں حساب دا
ڈینہہ بھلا ڈتا ہا۔

وَهَلْ أُنَبِّئُكَ نَبَأَ الْخَصَمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْحَرَابَ ۖ

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَنْفُذْ
حُصْنِ بَنِي بَعْضًا عَلَى بَعْضٍ فَاخْلُمْ بَيْنَنَا
بِالْحَقِّ وَلَا تَشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۖ

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَرَبِّي
نَعْجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي
فِي الْخِطَابِ ۖ

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعِيجِكَ إِلَى نَعِيجِهِ
وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ يَبْتَغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ
وَكَانَ دَاوُدُ أُنَابًا فَتَنَّهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ ۖ

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَّآبٍ ۖ

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ۖ

۲۸۔ تے اساں آسمان تے زمین تے جو انہیں دے وح بے فائدہ نہیں بنایا اے کافریں! خیال تے کافریں کیتے بھا دے عذاب نال ہا کہ تے۔
۲۹۔ کیا اساں مومنین تے نیک کم کرن والیں کوں سمجھ گھنوں یا متقیں کوں فاجریں جیہاں سمجھوں۔
۳۰۔ اے کتاب اساں تیرڈو لہائی برکت والی تان جو او اوندے نشانیں تے غور کرن تے عقل والے نصیحت حاصل کرن۔

۳۱۔ تے اساں داؤد کوں سلیمان بخشیا اوہوں چنگا بندہ ہا بے شک او جھکٹی والا ہا۔
۳۲۔ جیلے رات کوں ڈاڑھ چنگے گھوڑے اوندے سلمے پیش کیتے گئے۔
۳۳۔ تے اوں آکھئے بے شک میں مال نال ایں واسطے محبت کرینداں جو او میکوں خدا یاد ڈویندے تے او اوڈھر تھی کے ٹک گئیں۔

۳۴۔ اوں آکھئے میڈو ولا آتو تے او اوندی پتیں تے گردن تے ہتھ پھیرن پئے گیا۔
۳۵۔ تے اساں سلیمان کوں آزمایا ہا تے اساں اوندی کرسی تے ہک بے جان جسم بٹھا ڈتا دل او خدا دو جھکیا۔

۳۶۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں بخش تے میکوں اوبا د شاہت ڈے جیڑھی میڈے بعد کیس کوں نہ ملے بے شک توں ہوں بخش والا ہوئیں۔

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِنَ النَّارِ ﴿۲۸﴾

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفَسِيدِينَ
فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿۲۹﴾

كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لَيْدٌ بَرُّوْا آيَتِهِ وَ
لِيَتَذَكَّرُوا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۳۰﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ إِنَّا نَنْفَخُ فِيهِ
الْهَبْءَ ﴿۳۱﴾

لَا عِوَضَ عَلَيْهِ بِالْعَنِيِّ الضُّفَى الْجِيَادُ ﴿۳۲﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿۳۳﴾

رُدُّوْهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسَاءً بِالسُّوقِ وَالْإِنْعَاقِ ﴿۳۴﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿۳۵﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے اساں ہوائیں کوں اوندے تاج
کیتا ہا جیرھیاں اوندے حکم نے نرمی تال
جتنے او چا ہندا ہا اڈا ہیں چلدیاں ہن۔
۳۸۔ تے شیطانیں کوں تے مستریں کوں تے
ٹہیاں مارٹ والیں کوں وی۔
۳۹۔ کجہ پتہیں کوں وی جیرھے زنجیریں وچ
پدھے پٹے ہن۔
۴۰۔ اے ساڈی بخشش توں انہیں تے احسان
کریا روک گھن سب بے حساب۔
۴۱۔ تے بے شک او ساڈے ہوں کولہوہ تے
اوندہ ہوں چنگا لکاٹہ ۷۔
۴۲۔ تے توں ساڈے بندے ایوب کوں یاد کر
جیلھے اوں اپٹے رب کوں سبڑیئے تے اکھیں
بے شک شیطان میکوں سخت تکلیف تے
عذاب پچائے۔
۴۳۔ اپنی سواری کوں ٹھڈا مار اے دھاوٹ دا
پانی ۷ ٹھڈا وی ۷ تے پیوٹ دا وی ہے۔
۴۴۔ تے اساں اونکو اوندے گھر والیں کوں
اوہو جہیں پتہیں کوں وی رحمت ڈتی تے عقل
والیں کوں اساں نعمت دا سامان وی ڈتے۔
۴۵۔ تے توں اپٹے تھہ وچ چھڑی پکڑتے
اوندے تال مار تے گناہ نہ کرے بے شک اساں
اونکو صبر کرٹ والا بنائے ہوں چنگا بندہ ہا
بے شک او جھکٹ والا ۷۔
۴۶۔ تے توں ساڈے بندیں ابراہیم تے اسحاق
تے یعقوب کوں یاد کر جیرھے ہوں کم کرٹ

مَسْحَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحًا حَيْثُ
أَصَابَ ۝

وَالشَّيْطَانُ كُلُّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ۝

وَأَخْرَجَ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

وَأَنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَوْلْفِي وَحُسْن مَّآپٍ ۝

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسْرِي ۝
الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَدَاپٍ ۝

أَرِضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

وَحُذِّ بِبِدِكَ ضَعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝

- ۴۷۔ اِنَّا اَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ۝
 ۴۸۔ وَانْتَهُمْ عِنْدَنَا لِيَنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْاٰخِيَارِ ۝
 ۴۹۔ وَادْكُرْ اِسْمٰعِيْلَ وَ اَلْيَسَعَ وَ ذَا الْكِفْلِ وَ كُلُّ مِّنَ الْاٰخِيَارِ ۝
 ۵۰۔ هٰذَا ذِكْرُكَ وَاِنَّ لِّلْمُتَّقِيْنَ لِحُسْنِ مَاۢيٍ ۝
 ۵۱۔ جَنَّتْ مَدِيْنٌ مَّفْتَحَةٌ لَهُمُ الْاَبْوَابُ ۝
 ۵۲۔ مُتَّكِيْنَ فِيْهَا يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِمَا كُتِبَتْ كَثِيْرَةٌ وَ شَرَابٍ ۝
 ۵۳۔ وَ عِنْدَهُمْ قَصِيْرَتُ الظَّرَبِ اُتْرَابٌ ۝
 ۵۴۔ هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ يَوْمَ الْحِسَابِ ۝
 ۵۵۔ اِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهٗ مِنْ تَفَادٍ ۝
 ۵۶۔ هٰذَا وَاِنَّ لِلظَّالِمِيْنَ لَشَرَّ مَاۢيٍ ۝
 ۵۷۔ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ اِلَيْهَا دُۢوۡ^{۱۱}
 ۵۸۔ هٰذَا فَلْيَدْعُوْهُ حَبِيْمًا وَ عَسَآ فُ۞^{۱۲}
- ۴۷۔ اے تے پریں تک ڈیکھن واسے ہن۔
 ۴۸۔ بے شک اساں انہیں کوں خاص گال کیتے چن گدھا ہاتے آخرت دی یاد ہائی۔
 ۴۹۔ تے بے شک او ساڈے نزدیک ہوں بزرگ تے ہوں چنگے ہن۔
 ۵۰۔ تے توں یاد کر اسمعیل تے الیسع تے ذوالکفل کوں تے اے سارے ہوں چنگے ہن۔
 ۵۱۔ اے ذکر تے بے شک متقیں کیتے ہوں پیچھا لگاۓ۔
 ۵۲۔ ہمیشہ دے باغن جتھاں انہیں کیتے دروازے کھلے ہوئین۔
 ۵۳۔ ادھیک لاکے پیٹھے ہوسن تے اوندے وچ ہوں میوے تے ہوں پیوٹ دیاں شہیں منگسن۔
 ۵۴۔ تے انہیں دے کولہو کھو جیڑیاں جھکی اکھیں آلیاں تریستیں ہوسن۔
 ۵۵۔ اے اوہے جنیلا قیامت دے ڈنہ واسطے تہاڈے نال وعدہ کیتا گیا ہا۔
 ۵۶۔ بے شک اے ساڈا رزق جیرھا کلاہیں ختم نہ تھیسے۔
 ۵۷۔ اے جے تے بے شک منہ زوریں کیتے ہوں بُرا لگاۓ۔
 ۵۸۔ دوزخ، اوندے وچ پھسن تے ہوں گندہ لگاۓ۔
 ۵۹۔ اے بے ہن او اینکوں حکمن تاپا پائی تے زخمیں دا دھوٹ۔

وَاٰخِرُ مِنْ شَكْلِهٖ اَزْوَاجٌ ۝۵۹

۵۹۔ تے انہیں نال رلدے ہلدے ہے جوڑے دی ہوسن۔

هٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَصِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ
صَالُوا النَّارِ ۝۶۰

۶۰۔ اے (فوج) ٹولہ ۶ جیرھا تھاڑے نال دوزخ
وچ پھسی انہیں کیتے کوئی خوش تھیوٹ والا نہ ہوی
بے شک او بھا وچ ڈھاسن۔

قَالُوْا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدْ مُنَّوْهُ
لَنَا فَيَسِّرْ لَنَا الْقَرَارُ ۝۶۱

۶۱۔ آکھسن اصل تساں ہوئے تھاڑے کیتے کوئی خوشی
نہیں تساں اینکوں ساڑے کیتے اگو پٹھیا ہاتے
او بہوں میرا لکانڈہ ۶۔

قَالُوْا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَرِّدْهُ عَلٰٓى بَا۟صِعًا
فِي النَّارِ ۝۶۲

۶۲۔ آکھسن اے ساڑے رب جیس ساڑے
کیتے اے بھا اگو پٹھی ہائی ادنکوں ودھا کے
ڈورا عذاب ڈے دوزخ وچ۔

وَقَالُوْا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ قِيْنَ
الْاَشْرَارِ ۝۶۳

۶۳۔ تے آکھسن ساکوں کیا ہے اساں او لوک
ہنے ڈہدے پیٹے جنہیں کوں اساں برے لوکیں
وچ گنڈے ہاسے۔

اَتَّخَذُوْهُمْ سَخِرًا اَمْ رَاٰغَتْ عَنْهُمْ الْاَبْصَارُ ۝۶۴

۶۴۔ اساں انہیں نال شکریاں کریندے ہسے یا
ساڈیاں آکھیں ڈینگیاں تھی گئیں۔

اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ۝۶۵
قُلْ اِنَّا اَنَا مُنْذِرٌ ۭ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝۶۶

۶۵۔ بے شک اے دوزخ والیں دا بھڑن سچ۔
۶۶۔ توں آکھ میں تنے معض ہک ڈراوٹ والا ہاں تے
کوئی پیا معبود نہیں سوائے ہک خدا دے عیرھا
غالب۔

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ
الْغَفَّارُ ۝۶۷

۶۷۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
اوندا رب، غالب تے ہوں بخشش والا ۶۷۔

قُلْ هُوَ نَبُوْا عَظِيْمٌ ۝۶۸

۶۸۔ توں آکھ اے وڈی خبر۔

اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُوْنَ ۝۶۹

۶۹۔ تساں اوں کنیں منہ پھرنڈے ۶۹۔

مَا كَانَ لِيْ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ۝۷۰

۷۰۔ میکوں اچی شان واسے فرشتیں دا پتہ
کاہ ناں ہا جیلھے اد بحث کریندے پیٹے ہن۔

إِنْ يُؤَخِّرْ إِلَىٰ إِلَّا أَنَّمَآ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤١﴾

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقُ
بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٤٢﴾

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سُجَّدًا ۖ ﴿٣٦﴾

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿١٣﴾

إِلَّا إِبْلِيسُ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥﴾

قَالَ يَٰٓأَبَلَيْسُ مَا مَنَّكَ أَنْ تُنْجِدَ
لِيَ خَلْقَ بِيدِي ۖ اسْتَكْبَرْتَ أَمْ
كُنْتَ مِنَ الْغَالِينَ ﴿٦١﴾

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٤٠﴾

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٤٨﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٩﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٨﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨١﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨٢﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٣﴾

۱۔ میٹھوتے محض اسے وحی کیتی گئی ہائی جو
میں کھلا کھلا ڈراؤٹ والا ہاں۔

۷۲۔ تے جیلے تیڈے رب فرشتیں کوں آکھئے
یہ شک میں مٹی کنیں کہک بشیر پیدا کریندیاں۔

۳۷۔ تے جیلھے میں اونکوں مکمل کر گھنٹاں تے اپنی روح اوندے وچ پھوک بڈیواں تے تساں اوندی فرمانبرداری کراہے۔

۷۴۔ تے ساریں دے ساریں فرشتیں ، قربان داری
کیٹی۔

۵۷۔ - سوائے ابلیس دے اوس وڈائی کیتی تے او
کافرئیں دچوہا۔

۷۶۔ اوں آکھئے اے ابلیس تیکوں کیس ہیکے جو
توں اوندی فرمانبرداری کریں جینکوں میں اپنے ہتھ
نال پیدا کیتے کیا تئیں وڈائی کیتی یا توں بہوں
اُجا ہویں۔

۷۷۔ اوں آکھئے میں اوں کنیں چنگا ہاں تئیں میگوں
بھانال پیدا کیے تے اونکوں مٹی کنیں بنائی۔

۷۸۔ ادس آکھئے توں نکل ونج بے شک توں
مردود ہوئیں۔

۷۹۔ تے بے شک تیدے اتے جزا سزا دے
ڈینہ ٹنل میڈی لغت۔

۸۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میگوں انہں دے
ولا جند تھیون ٹیں وتھی ڈے۔

۸۱۔ اوں آکھئے بے شک تیکوں و تھی بڑنیداں۔

۸۲۔ ہک مقرر وقت تیں۔

۸۳۔ اوں آکھئے تیڈی عزت دی قسم میں انہیں

ساریاں کوں گمراہ کر لیاں۔

۸۳۔ سوائے انہیں دچو تیرے خاص بندیرے۔

۸۵۔ اللہ سیس آکھئے اے سچ تے میں سچ آہداں۔

۸۶۔ جو میں ضرور دوزخ کوں تیرے نال تے جیہا

تیرے پیروی کر لیاں انہیں ساریں نال بھر لیاں۔

۸۷۔ توں آکھ میں تساں کتیں کوئی بدلہ نہیں منگدا

تے نہ میں بناوٹ نال کجال کرینداں۔

۸۸۔ اے تے محض دنیا کیتے نصیحت۔

۸۹۔ تے تمناکوں ایندی خبر دا کجھ وقت دے

بعد پتہ بگ ویسی۔

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿۸۳﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿۸۵﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَتَّبَعُكَ مِنْهُمْ

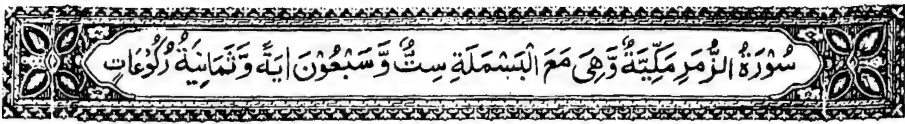
أَجْمَعِينَ ﴿۸۶﴾

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا

أَنَا مِنَ الْمُتَكِبِّينَ ﴿۸۷﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۸۸﴾

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿۸۹﴾

سورة زمر مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۷ آیتاں تے ۸ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن سنگئے ڈیوٹن والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ②
۲۔ اے کتاب غالب تے ہوں سیانٹے خدا
ولو لساٹی گہمی ۷۔
- ۳۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③
۳۔ بے شک اساں تیرڈو اے کتاب سچ نال
لہائی ۷ تے توں اللہ دی عبادت کر تے اطاعت
کوں اوندے کیتے خالص کر۔
- ۴۔ سُبْحًا خَالصَ فِرْمَانِ دَارِي هُونْدے کیتے ھے
تے جیرھے اوندے سوا سنگتی بنیدن تے اہن
اساں انہیں دی عبادت این واسطے کریندے
ہیں جو ساکوں اللہ دے کولو کرڈیون بے شک
اللہ انہیں دے درمیان فیصلہ کرڈیسی جیندے
وچ او اختلاف کریندے پن بے شک اللہ
کوڑے تے ہوں ناشکرے کوں سدھا راہ نہیں
ڈکھیندا۔
- ۵۔ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑤
۵۔ جے اللہ چاہے ما پتر بناوٹ تے جو اوں
بنائے اوندے وچو جینکوں چاہے لاچوں گھنے با اوتے پاکر
اوہو اللہ ہکے تے غالب۔
- ۶۔ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ الْبَيْلَ عَلَى
النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى الْبَيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَ
الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْغَفَّارُ ⑥
۶۔ آسمانیں تے زمین کوں بیج نال پیدا کیتس
رات کوں ڈہنہ تے پا ڈہنہ تے ڈہنہ کوں
رات تے سٹ ڈہنہ تے سمجھ تے چندر
کوں تانج کیتس سارے وقت مقرر تیں ہک

راہ تے چل دے پلین سنو او غالب تے ہوں
بخشن والا ۶۔

۷۔ اوں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے ، دل
اوندے وچو اوندہ جوڑا بنائس تے تہاڑے کیتے
جانور بنائے بس جیرھے اٹھ جوڑن او تہاڑے سیرین
دے پیٹس وچ ہک پیدائش دے بعد پئی پیدائش
وٹا کے تہاکوں پیدا کیتس ترے اندھاریں وچ
اے اللہ تہاڑا رب ہوندی بادشاہی ۷ اوندے
سوا کوئی معبود نہیں تہاں کنتے پھیرے دیندے ۷

۸۔ جے تہاں الکار کر لیتو تے بے شک اللہ تہاں
کنیں بے نیاز تے اپنے بندے کیتے کفر کوں
پسند نہیں کریندا تے جے تہاں شکر کرو تے
اسے اونکو پسند تے کوئی بار چاؤں والا کہیں
پے دا بار نہ جیسی دل تہاں اپنے رب دو دلو
تے او تہاکوں تہاڑے عملیں دا ڈیسی بیشک
او سینے دیاں بگالیں ہوں چاندے۔

۹۔ تے جیلے آسمان کوں بڑکھ پہنچرے تے او اپنے رب
کوں اوندو جھکے ہوئیں سب دیندے دل جیلے
او اونکو اپنی نعمت بڑے دیندے تے او جھل
دیندے جیندو او سب دیندا پیا ہا ایں کنیں پہلے
تے خدا دے شریک بنا گھندے تاں جو او
اوندے رستے کنیں پیریں تھی ونجے توں آکھ
اپنے کفر نال تھوڑا فائدہ چا گھن بے شک توں دوزخ
والیں وچو ہویں۔

۱۰۔ یا جیرھا فرمانبردار رات کوں سجدے تے قیام
وچ گذریندے آخرت کنیں بڑرے تے اپنے

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَلَاثِينَ أَزْوَاجًا لِّتَخْلَقُكُمْ
فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْفَوْنَ ⑥

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑧

وَإِذَا مَنَّ الْإِنسَانُ عَلَىٰ ذُرِّيَّتِهِ مُنِيْبًا إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا أَخْوَلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسَىٰ مَا كَانَ يَدْعُوَ
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ⑨

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ
الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ①

قُلْ يٰعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ
إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ②

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ④

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ⑤

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ⑥

فَاعْبُدْهُ وَاصْنَتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنْ الْخَيْرِ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑦

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يٰعِبَادِ فَاتَّقُوا اللَّهَ ⑧

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا
إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبَشْرَىٰ نَبِئُهُمْ عِبَادُ ⑨

رب دی رحمت دی امید رکھیں۔ توں آکھ
کیا چاٹن والے تے نہ چاٹن والے ہو جنہیں
تھی سبگدن محض عقل والے نصیحت پکڑیندن۔

۱۱۔ توں آکھ اے میڈے مومن بندو اپنے
رب کنیں ڈرو، جیرے ایں دُنیا وچ چنگے کم
کر لیں انہیں کیتے چنگا انجام تے اللہ دی
زمین کھلی ۷ تے صبر کرن والیں کوں انہیں
دا اجرے حساب بڑتا ویسی۔

۱۲۔ توں آکھ میکوں حکم بڑتا گئے جو میں اللہ کیتے
فرمانبرداری خاص کر کے اوندی عبادت کراں۔

۱۳۔ تے میکوں حکم بڑتا گئے جو میں پہلا مسلمان بنان۔

۱۴۔ توں آکھ میں اپنے رب دے وڈے ڈنہہ
دے عذاب کنیں بڑداں جے میں نافرمانی کراں تے۔

۱۵۔ توں آکھ میں اپنی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے
خاص کر کے اللہ دی عبادت کرینداں۔

۱۶۔ تساں اوندے سوا جنیدی چا ہو عبادت کرد
آکھ گھانا پاوٹ والے اوہن جنہیں قیامت دے
ڈنہہ آپ کوں تے گھر والیں کوں گھانا بڑتے
سٹو اے کھلا کھلا گھانا ۷۔

۱۷۔ انہیں کیتے اتو کنیں بھا دے پھانوس ہوسن
تے ایویں تلو کنیں پھانوس ہوسن ایویں اللہ اپنے
بنیں کوں خوف بڑویندے اے میڈے بندو
میں کنیں ڈرو۔

۱۸۔ تے جیرے شیطانیں دی عبادت کنیں پھدن
تے اللہ دو جھکدن انہیں کیتے خوش خبری ۷
تے توں میڈے بنیں کوں خوش خبری بڑے۔

۱۹۔ او بندے جیسے گال سٹرن تے چنگی
گال دی پیروی کریندن ایسے لوکن جنیس کون
اللہ سدھا راہ بڑکھائے تے ایسے لوک سیائن۔
۲۰۔ کیا جنیدے اتے عذاب دی گال پوری
تھیوٹیء کیا توں جیہا بھاوج اونکوں پچا
سبکدیں۔

۲۱۔ تے جیرھے اپنے رب کنیں بڑدن انہیں
کیتے چوبارے ہن تے او مضبوط بٹھے ہوئے
ہوسن انہیں دے تلے تھراں دہندیاں ہوسن
اے اللہ دا وعدہ ؎ اللہ وعدہ خلاقی نہیں کریندا۔
۲۲۔ کیا تیں بڑٹھا نہیں جو بے شک اللہ آسمان
کنیں پاٹی لہائے تے زمین وچ پشھے بنا کے
چلائس دل اوندے نال مختلف رنگیں دیاں
فصلاں کڑھیندے ول اوپک ویندن توں
اونکوں پیلا بڑہیں دل اونکوں ککھڑے ککھڑے
کر بڑیندے بے شک ایندے وچ عقل والیں
کیتے نعمت۔

۲۳۔ جیرھا اپنے سینے کون اسلام کیتے کھول
بڑیندے تے او اپنے رب دلو نور تے ہے
اللہ دے ذکر کیتے تنگ تھیندن افسوس انہیں
دے دیں تے ایسے لوک کھلی گمراہی وچن۔
۲۴۔ اللہ سیس پھوں چنگی کتاب لہائی ؎
جیرھی رلوڑ تے اوندے مضمون دی پھوں اعلیٰ
ہن جیرھے اللہ کنیں بڑدن انہیں دی نوں
نوں ایں کنیں کمب ویندی ؎ ول انہیں دیاں
کھلوں کوئیاں تھی ویندن تے دل وی اللہ

الَّذِينَ يَسْتَعِينُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ۝
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْفَذُ
مَنْ فِي النَّارِ ۝

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا
غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ لَا يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ
اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنَابُغٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفًّى ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطًا مَّا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَ لِمَنْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ۝

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ
مِّنْ رَبِّهِ قَوِيلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مّتَابِرًا
تَتَجَرَّعُهُ مِنْهُ الْجُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ
جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ
اللَّهُ يَهْدِي بِهٖ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ۝

دے ذکر کیتے نرم تھی ویندن اے
اللہ دی ہدایت جنیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے تے جنیکوں گمراہ آکھے اوندا کوئی
راہ ڈکھاوٹ والا نہیں۔

۲۵۔ جیرھا اپنے منہ کوں اولکا بٹیندے
تاں جو قیامت دے ڈینہہ دے عذاب
کنیں پیچے تے تالمیس کوں آکھیا ویسی جو کجھ
تساں کریندے ہا دے اوندا بدلہ چکھو۔
۲۶۔ انہیں کنیں پہلے لوکس وی جھٹلائے تے
انہیں تے اتھو کنیں عذاب آئے جتھو او
چاٹدے وی نہ ہن۔

۲۷۔ اللہ سیس انہیں کوں دنیاوی زندگی وچ
وی ذلیل کیتا تے آخرت دا عذاب زیادہ
سخت ہے او چاٹدے ہون ہا۔

۲۸۔ تے اساں لوکس کیتے ایس قرآن وچ
ہر گال بیان کیتی ہا تاں جو اونہیں پکڑن۔
۲۹۔ عربی قرآن ایندے وچ کوئی ڈنگ نہیں
تاں جو او متقی بنن۔

۳۰۔ اللہ ہک آدمی دی مثال بیان کریندے
جیندے کئی مالک بن تے جیرھے آپت وچ اختلاف کرین
ڈو جھاو ہے جیندا مالک ہکو آدمی کیا اے ڈو ہیں
ہکو جیس تھی سبگدن سب صفقاں اللہ کیتے
ہن اصل انہیں وچو ہوں سارے چاٹدے
نہیں۔

۳۱۔ بے شک تیں مرٹے تے بے شک
او وی مرسن۔

اَفَن يَتَّبِعِي بَوَجهِهِ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۲۵﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾

فَإِذَا هُمُ اللَّهُ الْخَزِي فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ
لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۸﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۹﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْخَنَازِ
لِلْبَلِّ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۱﴾

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٢﴾
 فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالْصِّدْقِ اِذْ جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٣﴾

۳۲۔ دل تساں قیامت دے ڈہنہہ اپنے

۳۳۔ تے جیرا سچ گھن آوے تے جیرا ہندی تصدیق کرے ایسے لوک متقی ہن۔

۳۴۔ تیں جو اللہ سیٹھ انیس دے ہوں بُرے کم انہیں نہیں پرین کر ڈیوے تے جو او کر بندے ہن او ندا انیس کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔

۳۵۔ تیں جو اللہ سیٹھ انیس دے ہوں بُرے کم انہیں نہیں پرین کر ڈیوے تے جو او کر بندے ہن او ندا انیس کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔

۳۶۔ کیا اللہ سیٹھ اپنے بندے کیتے کافی نہیں تے او تیکوں او ندے سوا نہیں کنیں ڈریندن تے جینکوں اللہ گمراہ آکھئے او تیکوں سدھا راہ ڈکھالٹ والا کوئی نہیں۔

۳۷۔ تے جینکوں اللہ سدھا راہ ڈکھالے او تیکوں گمراہ کوئی نہیں کر سگدا، کیا اللہ غالب تے بدلہ گھنٹ والا نہیں۔

۳۸۔ تے جے توں انیس کنیں پھیں کیں آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے او ضرور آکھن اللہ سیٹھ، توں آکھ تساں ڈسو جیکوں تساں اللہ دے سوا سڈر بندے ءے اللہ میڈے کیتے نقصان دا ارادہ کرے کیا او او ندے ڈکھ کوں پرین کر ڈسین یا او رحمت پچاؤن دا

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٤﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾

يُكَفِّرُ اللَّهُ عَنْهُمْ اَسْوَا الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾

اَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٧﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ اَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٨﴾

وَلَٰكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفٰتُ

ضَرِّهِ اَوْ اَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ اللہ علیہ یتوکل المتوکلون

ارادہ کرے کیا او اوندی رحمت کوں روک
سبگدن توں آکھ اللہ میکوں کافی ۷ اوندے
اتے بھروسہ کرٹن واسے بھروسہ کریندن۔

۴۰۔ آکھ اے میڈی قوم اپنی اپنی جاتے
عمل کرو بے شک میں عمل کرینداں پیساں
تہا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔

۴۱۔ جو کیندے اتے عذاب اندھے جیہا
اونکوں ذلیل کر ڈیسی۔ تے کیندے اتے
بیشہ رہن والا عذاب لہندے۔

۴۲۔ بے شک اساں تیرے اتے لوکس
کیتے سچ نال کتاب لہائی ۷ تے جیرھا ہایت
پنیدے اپنے فائدے کیتے پنیدے تے جیرھا گمراہ
تھیندے اوندی وی محض ہونکوں نقصان
تھیندے توں انہیں دا وکیل نوہیں۔

۴۳۔ اللہ انسانیں کوں موت دے وقت
مریندے تے جیندی موت نہیں آئی ہوندی اونکوں
سمال جیندے تے جیندی موت دا حکم جاری
تھی ویندے اونکوں روک گھندے تے
بڑو جی روح کوں ہک وقت مقرر کیتے دلا
پھیندے بے شک ایندے وچ سوچن
والی قوم کیتے نشانن۔

۴۴۔ کیا انہیں اللہ دے سوا بے سفارشی بٹا
رگھن توں آکھ بھانویں اوکسین شے دے
مالک نہ جھون تے انہیں کوں عقل نہ ہوئے۔
۴۵۔ توں آکھ سفارش دا سارا اختیار اللہ کوں ۷
آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوہیں دی ۷

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ اَعْمَلُ فَسَوْفَ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿۳۱﴾

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَمَنْ
اِهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ
وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۳۲﴾

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنفُسَ حِيْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَكُنْ
فِيْ مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ
لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۳۳﴾

اِمَّا تَخَذُوا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُفَعَاۗءَ قُلْ اَوْلَوْا كُنُوۡا
لَا يَمْلِكُوْنَ شَيْۢءًا وَّلَا يَعْزِلُوْنَ ﴿۳۴﴾

قُلْ لِلّٰهِ الشُّفَاعَةُ جَمِيعًا اِلٰهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ
الْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۵﴾

ول تسان ہوندو دلائے ویسو۔

۳۶۔ تے جیلے اللہ دی توحید دا ذکر تھیندے
جیسے آخرت کوں نہیں میندے انہیں دے
دیس وچ نفرت تھی ویندی ء تے جیلے
اوندے سوا نہیں دا ذکر کیتا ویندے ہوں
دلچھے او خوش تھی ویندن۔

۳۷۔ توں آکھ اے آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کرن وائے غیب چاٹن وائے تے حاضر
کوں وی توں بندیں دے درمیان جبرھی گالیں
وچ او اختلاف کریندن توں فیصلہ کرن والا
ہویں۔

۳۸۔ تے جے سب کچھ زمین وچ تے او ہوتا
بیا وی ظالمیں کیتے ہوئے تے او
قیامت دے ڈنہہ کوں بُرے عذاب کنیں
بچن کیتے قدیہ دے طور تے ڈسے ڈیوں
تے انہیں کیتے اللہ دلو او ظاہر تھی ویسی جیندا
او گمان وی نہیں کریندے۔

۳۹۔ تے انہیں دے عیس دی برائی ظاہر
تھی ویسی تے جیسے عذاب تے او کھلے ہن
انہیں کوں او ولیٹ گھنسی۔

۵۰۔ تے جیلے انسان کوں ڈکھ پہنچدے او
سا کوں سڈیندے ول جیلے اسان او تکوں
اپنے ولو نعمت ڈسے ڈیندے ہن تے او اکھن
پٹے ویندے، اے سب میگوں میڈے
علم دی وجہ نال ملے اصل اے آزمائش
تے ہوں سارے اینکوں چاٹدے نہیں۔

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْبَحَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۳۶﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِيمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۳۷﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ
مَعَهُ لَا فِتْنَةٌ لَهُ بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿۳۸﴾

وَبَدَأَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۹﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ
هِيَ فَتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۰﴾

قَدْ قَالَهُمُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ ایسا گال انہیں کہیں پہلے لوگ دی آگھ
چکیں تے انہیں دے عمل دل دی انہیں
دے کم نہ آئے۔

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَهُمْ يُعْذِرُونَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ انہیں دے بد عملیں انہیں کوں پکڑ
گدھے تے جیرے انہیں وچو ظالم ہوسن
انہیں کوں وی انہیں دے بد عمل پکڑ گھنسن
تے او ہر نہ سگسن۔

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْطِشُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں بے شک اللہ کیس
جنیدے کیتے چاہندے رزق درھیندے تے
تنگ کریدے بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشانن۔

قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ توں آگھ اے میہ سے بندو! جنہیں اپنی جانیں
تے ظلم کیتے اللہ دی رحمت کتیں نا امید نہ
تھیو بے شک اللہ سارے گناہ بخش دیندے
بے شک او ہوں بخش والا تے ہوں مہربان
۵۵۔ تے اپٹے رب دو جھکو تے اوندی
فرمانبرداری کرو، ایں کہیں پہلے جو تہاڑو عذاب
آونچے دل تہاڑی امداد نہ کیتی دیسی

وَإِنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمْ لَا تَنْصَحُوا ﴿۵۵﴾

۵۶۔ تے تساں جو تہاڑو ہوں چنگی تعلیم لہائی
گئی ۷ تہاڑے رب ولو، اوندی پیروی کرو
ایں کہیں پہلے جو تہاڑو ابھن گھت عذاب
آونچے تے تہا کوں پتہ وی نہ ہوے۔

وَإِنِيعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْثَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ تے کوئی آکھے ہائے افسوس جو میں اللہ
دے حق وچ کمی کیتی تے میں شکریاں کریدا ہم۔

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَىٰ مَا ظَرَفْتُ فِي جَنبِ
اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ یا اے آکھے جے اللہ نے میکوں سدھا
راہ ڈکھایا تے بے شک میں متیقنیں وچو تھی

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۵۸﴾

دلیساں۔

۵۹۔ یا اے آکھ جلیہ عذاب بڑیکھ جے
میں دل ونج سگاں ہاتے میں نیکیں ورج رل
ونجاں ہا۔

۶۰۔ اے نہیں تھی سگدا تیرڈو ساڈی آیات
آئن تیں انہیں کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی
تے توں کافرین وچو ہانویں۔

۶۱۔ تے قیامت دے ڈینہ توں انہیں کوں
بڑیکھیں جنہیں اللہ تے کوڑ ماریا ہا انہیں دے
منہ کاسے ہوسن، کیا وڈائی کرن والیں دی رہن
دی جا دوزخ نہیں (جے)۔

۶۲۔ اللہ متیقں کوں کامیاب کر کے نجات
ڈیسی انہیں کوں برائی نہ پہنچی تے نہ ہی او
مونجھے تھیں۔

۶۳۔ اللہ ہر شے دا پیدا کرن والا تے
او ہر شے تے مکران۔

۶۴۔ آسمانیں تے زمین دیاں کنجاں او تے
کیتے ہن تے جیرے ساڈی آیات دا انکار
کریندن اے گھانا پاوٹ والن۔

۶۵۔ توں آکھ (اے جاہلو) کیا تساں میگوں
حکم ڈیندے جو میں اللہ دے سوا کہیں پے
دی عبادت کراں۔

۶۶۔ تیرڈو وحی کیتی گئی تے انہیں تے
وی جیرے تیں کنیں پہلے ہن جے تیں شرک
کیتا تے تیرڈے عل ونج ولسن تے توں ضرور
گھانا پاوٹ والیں وچو تھی دیسیں۔

أَوْ تَقُولَ حَبْنُ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةٌ فَأَكُونُ
مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۹﴾

بَلْ قَدْ جَاءَكَ الْبَيِّنَاتُ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ
وَكَنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۶۰﴾

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمُ
مَسْوَدَةٌ ۖ الْيَسْ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۶۱﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمْ
الشُّوْءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۶۲﴾

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۶۳﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۶۴﴾

قُلْ أَغْفِرُ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿۶۵﴾

وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ
أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۶۶﴾

۴۷۔ توں اللہ دی عبادت کرتے شکر گزار بن۔
 ۴۸۔ انہیں اللہ دی جیویں حق ہا قدر نہیں کیتی تے
 زمین ساری دی ساری قیامت دے بُرینہ اوندی
 مُٹھ وچ تے آسمان اوندے سچے ہتھ وچ دہیٹے
 ہوئے ہوسن او پاک تے جو او شرک کریندن
 اوں کنیں ہوں اچا۔

۴۹۔ تے دھوتو دجایا ویسی تے جو کج آسمانیں تے
 زمین وچ بے ہوش تھی ویسی۔ سوائے اوندے
 جنہاں اللہ بچائے دل ڈو جھی دفعہ دھوتو دجایا
 ویسی تے او ہوں ویلھے کھڑے تھی کے دیکھن
 پئے ویسن۔

۵۰۔ تے زمین اپٹے رب دے نورِ مال چمکدی
 پئی ہوسی تے کتاب رکھ ڈتی ویسی تے انہیں
 تے علم نہ کیتا ویسی۔

۵۱۔ تے ہر شخص کوں اوندے عیسیں ڈاپورا پورا
 بدلہ ڈتا ویسی تے او چاڈے جو او کریندن۔

۵۲۔ تے کافریں کوں دوزخ دوکھا کر کے
 ہکلیا ویسی تے جیلھے او اوسن اوندے دروازے
 کھول ڈتے ویسن تے اوندے دروغے اکھسن
 کیا تھا ڈو تھا ڈے وچو رسول نہ آئے ہن جیسے
 تماکوں تما ڈے رب دیاں آیتاں سٹیندے ہن
 تے تماکوں ایس بُرینہ دی ملاقات کنیں بُریندے
 ہن انہیں آکھئے (ایویں تھیا ہا) تے اصل کافریں
 تے عذاب دی گال پوری تھیوٹی ہائی۔

۵۳۔ آکھیا ویسی تساں دوزخ دے دروازے
 وچ پیہہ وچو تے ہک مدت میں رہو تے

بَلِ اللَّهِ فَأَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۴۷﴾
 وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ فِي الْأَرْضِ جِئِينَ
 قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتِ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ
 سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۴۸﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
 فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى
 فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿۴۹﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَ
 جَاءَتْ بِالْأَنبِيَاءِ وَالشُّهَدَاءِ وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
 يُظْلَمُونَ ﴿۵۰﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ
 أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۵۱﴾

وَسَيُجِزِي الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ دَرَجَاتٍ ۖ إِذَا
 جَاءُوهَا فَتُحْتِ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ
 يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
 وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ
 حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۲﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
 مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۵۳﴾

وڈائی کرٹن والیں دا لکھاٹہ پہوں مبرا ۷۔

۷۴۔ تے متقیں کوں جنت دوکھا کر کے نیتا
ویسی تے جیلھے اوندو او اوسن اوندے دروازے
کھول بڑتے ویسین تے انہیں کوں اوندے
دروغے آکھسن تنہا بڑے اتے سلامتی ہوئے
تساں پہوں چنگے کم کیتن ہن اوندے وچ ہمیشہ
کیتے پہہ وچجو۔

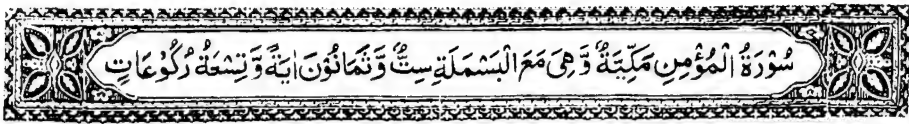
۷۵۔ تے او آکھسن ساریاں مفتاں اللہ سیں
دیائیں جیں ساڈے نال کیسا ہویا وعدہ پورا کیتے
تے ساکوں زمین دا وارث بٹاشی تے اساں
جنت وچ جتھاں چا ہوں رہسوں تے عمل کرٹن
والیں دا بدلہ پہوں چنگا ۷۔

۷۶۔ تے توں فرشتیں کوں بیکھیس او عرش
دے چودھا رگھرا پاتی کھڑے ہوسن او ایٹے
رب دی تعریف تے تسبیح کریندے پین تے
انہیں دے درمیان سچا فیصلہ کر دتا ویسی تے
آکھیا ویسی ساریاں سچیاں صفتاں اللہ کیتے
ہن جیہا رب العالمین۔

وَسَيَقُولُ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا
خَالِدِينَ ﴿٧٤﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا
الْأَرْضَ نَتَّبِعُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ
أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٥﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَقِيلَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٦﴾

سورۃ مومن مکی ۷۷ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تال نال جیہا

بن مینگے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔

۲۔ ہوں تعریف والا تے بزرگی والا۔

۳۔ اے کتاب غالب تے ہوں چاٹن والے
اللہ ولو لہائی گئی۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ②

۴۔ گناہ کون بخش والا تے توبہ قبول کرن والا
سخت عذاب ڈیوٹ والا تے احسان کرن والا
اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہیں دوول دجئے۔

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ
الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
إِلَهُهُ الْمَصِيرُ ③

۵۔ اللہ دی آیات دے بارے وچ محض
کافر بحث کریندن تے تیکوں انہیں دا مختلف
ملکیں وچ پھرن دکھا نہ ڈیوے۔

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَلَا يَغْرِكُ تَقْلِبُهُمْ فِي
الْبِلَادِ ④

۶۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم تے انہیں
دے بعد کئی لوہیں جھٹلائے تے ہر قوم
اپنے رسول کیتے اے ارادہ کیتے جو اونکوں
پکڑن تے کوڑیں دیلیں نال بحث شروع کر
ڈتی تال جو اوندے نال حج کوں مٹا ڈیو
میں انہیں کوں پکڑ گدھا تے میڈا عذاب
کینجا ہا۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ
وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُدْخِلُوا فِيهِ الْفِتْنَةَ فَآخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ⑤

۷۔ تے ایویں تیڈے رب دا فیصلہ کافر تے پورا
تھی گیا بے شک او دوزخی ہن۔

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ⑥

۸۔ جیرے عرش کوں چاتی کھڑن تے جیرے
اوندے چودھارو ہن او اپنے رب دی توفیق

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا ⑦

أَمْنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝

نال پاکیزگی بیان کریندن تے اوندے اتے
ایمان انیندن تے مومنین کیتے بخشش منگدن
اے ساڈے رب تیں اپنی رحمت نال ہر شے
کوں تے علم نال گھریا ہوئے، توبہ کرن والیں
تے اپٹے رستے تے چلن والیں کون بخش
ڈے تے انہیں کوں دوزخ دے عذاب
کنیں بچا۔

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ نَبِيُّهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۹۔ اے ساڈے رب تے انہیں کوں ہمیشہ
دی جنت وچ داخل کر جیندا تیں انہیں نال
وعدہ کیتے تے انہیں دے پیوڑا جوں تے
بیویں تے اولاد وچو جیرے نیک کم کرن انہیں
کوں دی بے شک توں غالب تے وڈا سیانا
ہویں۔

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۚ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

۱۰۔ تے انہیں کوں بچا تکلیفیں کنیں تے جنیکوں توں
اوں ڈنہہ تکلیفیں کنیں بحیس تیں اوندے اتے
رحم کیتے تے اے وڈی کامیابی ہے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَتَادَوْنَ لَمَقَاتِ اللَّهِ أَكْبَرُ
مِنْ مَقَاتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتُكْفَرُونَ ۝

۱۱۔ بے شک او لوک جیرے کافرن انہیں
کوں آکھیا ویسی جو اللہ دی ناراضگی تہاڑی اپنی
ناراضگی کنیں زیادہ سخت جیلے تہا کوں ایمان دو
سڈیا ویندا ہا تہاں اوں انکار کریندے ہا دے

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفْتِنَا أَفْتِنَا ائْتِنَا
فَاغْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّنْ
سَبِيلٍ ۝

۱۲۔ انہیں آکھے اے ساڈے رب تیں ساکوں
ڈو دفعہ ماریے تے ڈو دفعہ جیندا کیتے
اساں اپٹے گناہیں دا اقرار کریندے ہیں تے
کیا ہن کوئی نکاح دا رستہ ہے۔

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ
وَأَنْ يُّشْرَكَ بِهِ تُوْمِنُوا ۚ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ

۱۳۔ اے ایں گالہوں جو بے شک جڈاں
کلمے اللہ کوں سڈیا ویندا ہا تہاں

النَّكِيرِ ۱۷

انکار کریندے ہاوے جے اوندے نال کوئی
شریک بنایا دینے ماتے من گھندے ہاوے تے
حکومت اپی شان واسے تے وڈے اللہ
دی ۶۔

۱۴۔ او تہا کوں اپنے نشان ڈکھیندے تے
تہا ڈے کیتے آسمان کنیں رزق لیندے تے
نصیحت اوہو حاصل کریندے جیرھا اللہ دھکے
۱۵۔ تہاں اللہ کیتے اطاعت خالص کریندے ہوئیں
اونکوں سبھو بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۱۶۔ اہل بندتے آپے رتبے والا دے عرش دا
مالک اپنے حکم نال اپنے بندیں وچو
جیندے اتے چاہندے کلام لیندے تاں جو او
ملاقات دے ڈینہ کنیں ڈرادے۔

۱۷۔ جہاں او سارے خدا دے اگو حاضر تھین
انہیں وچو کوئی شے اللہ تے لگی ہوئی نہ ہوسی اوں
ڈینہ بادشاہی کیندی ہوسی، محض اللہ دی جیرھا
کلبا تے غالب۔

۱۸۔ اوں ڈینہ ہر شخص کوں جو او کر لسی اوند
بدلہ لسی تے اوں ڈینہ ظلم نہ کیتا دیسی بیشک
اللہ جلدی حساب گھنن والا ۷۔

۱۹۔ تے توں انہیں کوں اصلو کوہو آئے ڈینہ دے
عذاب کنیں ڈرا، جیلھے دل غم نال بھرے ہوئے
ترگٹ تیں آویسن تے ظالمیں دا نہ کوئی سنگتی
ہوسی تے نہ اینجھا سفارشی، جیندی گال منی
ونجے۔

۲۰۔ او اکھیں دی خیانت کوں تے جو دل

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ سَرَقًا وَمَا تَدْرُكُ الْأَعْيُنُ يَنْبَغُ ۱۸

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ۱۹

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ ۲۰

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ لِّسَنُكَ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۲۱

الْيَوْمَ نَجْزِي كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۲۲

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاقِ كَظَمِينَ هَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ
وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ۲۳

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ۲۴

لیکندن او کوں چاٹدے۔

۲۱۔ اللہ سیس حتی نال فیصلہ کر لیسے تے جنہیں کوں او اللہ دے سوا سبیزدن او اصلو فیصلہ نہیں کر سگدے بے شک اللہ پہوں سٹٹ والا تے ڈیکھن والا ۱۷۔

۲۲۔ کیا انہیں زمین وچ سفر نہیں کیا ڈیکھن باجو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا کیا انجام تھے او انہیں کنیں طاقت وچ ودھ ہن تے علم تے فن وچ وی ودھ ہن، اللہ سیس انہیں کوں گناہیں دی وجہ نال پکڑ گدے تے اللہ کنیں انہیں کوں بچاؤ والا کوئی نہ ہا۔

۲۳۔ اے ایں واسطے ہا جو بے شک انہیں دو انہیں دے رسول اندے ہن نشان گھن کے تے او انکار کریندے ہن، اللہ انہیں کوں پکڑ گدے بے شک او زور آلا، طاقت دے تے سخت عذاب ڈیوٹ والا ۱۸۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں اپٹے نشانیں نال تے کھلی دلیس نال پٹھے۔

۲۵۔ فرعون تے ہامان تے قارون دو پٹھے سے انہیں آکھے اے شخص دوکھا ڈیوٹ والا تے دڈا کوڑا ۱۹۔

۲۶۔ جلیے او انہیں دو ساڈے دلو حق گھن کے آئے انہیں آکھے جیرے لوکیں انہیں کوں من گدے نہیں دے پتہں کوں مارو تے تریتیں کوں جنیدا رکھو تے کافریں

وَاللّٰهُ يَقْضِيْ بِالْحَقِّ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ لَا يَفْضُوْنَ لِشَيْءٍ اِنْ اِلّٰهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيْرُ ﴿۲۱﴾

اَوْ لَمْ يَسِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ كَانُوْا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوْهُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّاَنَارًا فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْرِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاْقٍ ﴿۲۲﴾

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ تَاْتِيَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَلَكَرُوْا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ اِنَّهٗ قَوِيٌّ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِآيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۴﴾

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَقَارُوْنَ فَقَالُوْا اِنْحِرْكُنَّا ﴿۲۵﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْا اقْتُلُوْا اَبْنَاءَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ ذٰلِكَ يَكُوْنُ الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۲۶﴾

دی تدبیر پھٹی پندی ۶۔

۲۷۔ تے فرعون آکھئے میکوں چھوڑ ڈیو میں
موسیٰ کوں قتل کراں او اپٹے رب کوں سبڑے
بے شک میں ڈرداں جو اے تہاڑے
دین کوں وٹا نہ ڈیوے یا ملک وچ فساد
ظاہر کرے۔

۲۸۔ تے موسیٰ آکھیا میں اپٹے رب تے
تہاڑے رب دی پناہ منگداں، ہر دڑائی کرن
واے کنیں جیرھا حساب دے ڈینہر کوں
نہیں منیدا۔

۲۹۔ فرعون دی ال وچو بک مومن مرد چرھا
اپنا ایمان لکائی کھڑا ہا، آکھئے کیا تہاں لوں
آدی کوں مریندے جو جیرھا محض اے
آہدے جو میڈا رب اللہ تے تہاڑو
کھلے دلائل گھن کے آئے تہاڑے رب
ولو تے بے او کوڑا تے اوندا کوڑاؤ
اُتے پوسی تے بے او سچا تے ول،
تہا کوں جیرھی گالیں دا او وعدہ کریندے
اوندے وچو کچھ ضرور پہنچسی بے شک اللہ
حد کنیں ودھن واے تے ہوں کوڑے
کوں سدا راہ نہیں ڈکھیندا۔

۳۰۔ اے میڈی قوم آج تہاڑی حکومت
تے تہاں ملک تے غالب ہوئے بے
اللہ ولو ساڑے اتے عذاب آونچے
تے ساڑی کون امداد کریسی، فرعون
آکھئے میں تہا کوں محض او ڈسینداں جیرھا میکوں

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ
فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۝

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ۝

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ
أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ
كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ۝

يَقَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَهَرْنَا فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝

درست بڑے سے تہا کوں محض ہدایت
دی راہ بڑھینداں۔

۳۱۔ تے جیرھا منی کھڑا ہا ادا کھئے اے
میڈی قوم بے شک میں تہا بڑے اُتے
اوہو جس عذاب کنیں بڑداں جیرھا پہلی
قومیں تے آیا ہا۔

۳۲۔ نوح تے عاد تے حمود دی قوم آلی کار
تے جیرھے انہیں دے بعد ہن تے اللہ سیس
اپٹے بندیں تے اصلو ظلم نہیں کرتا چاہندا۔
۳۳۔ تے اے میڈی قوم بے شک میں
تہا بڑے اُتے اوں بڑینہ کنیں بڑداں جڑاں
لوک ہک بڑو جھے کوں امداد کیے سڈین۔
۳۴۔ جڑاں تہاں کنڈ والا کے پھر سو تہا بڑے
کیے اللہ کنیں کوئی بچاؤ والا نہ ہوسی تے
جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اونا کوئی سدھا راہ
بڑکھاؤں والا نہیں۔

۳۵۔ تے تہا بڑو ایں کنیں پہلے یوسف آئے
کھلے دلائل گھن کے تے تہاں جو او گھن کے
آئے اوندے متعلق شک ہی کریندے رہ
گئے تے جیلھے او فوت تھی گئے۔ تہاں
آکھئے ایندے بعد اللہ سیس ہن ہیا کوئی
رسول اصلو نہ پھیسے۔ ایویں اللہ سیس حد
کنیں ودھن والے تے شک کرن والے کوں
گمراہ کریندے۔

۳۶۔ جیرھے اللہ دی آیات دے متعلق بغیر
کبیس دلیل جیرھی انہیں دو آئی ہوئے

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَئِذٍ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ قَوْلَ
يَوْمِ الْأَخْزَابِ ۝

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقُولُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ۝

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ
لَن نَّبْعَثَ اللَّهَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۝

إِلَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ يَخْفِئُ سُلْطَانُ انْهُمْ
كِبَرًا مَقْشَا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ

يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ جَبَّارٍ ﴿۳۷﴾

بحث کریندن ، اے اللہ دے نزدیک
تے مومنیں دے نزدیک ہوں بُری گال
ایویں اللہ ہر آکرٹ باز تے جابر دے
دل تے مہر لا ڈیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنُ بَنِي صَرَحًا لَعَلِّي
أَبْلَغُ الْأَسْبَابِ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے فرعون آکھئے اے ہامان میڈے
کیتے کہ محل بٹوا۔ تھی سبکدے جوئیں انہیں
راہیں تے ونج پواں۔

أَسْبَابَ السَّلَوتِ فَأُطْلِعَ إِلَى اللَّهِ مُؤَيَّدٌ وَإِنِّي
لَأُظْلِمُهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ دُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ
وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كُنْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي
تَبَابٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ جیرھے آسمان دے رستے ہن تے
ایویں میگوں موسیٰ دے خدا دا پتہ لگ
ونچے تے میں بے شک اینکوں کوٹرا
سمجھینداں تے ایویں فرعون کیتے اوندے
بڑے سونٹھے کرکے بڑکھائے گیئیں تے سدھے
کنیں روکیا گئے تے فرعون دی تدبیر تے
محض ناکام تھیوٹ والی ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ اتَّبَعَنِي أَهْدَىٰ كُمُ سَبِيلَ
الرَّشَادِ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جسیں نیاں ہا اوں آکھئے اے
میڈی قوم میڈی پیروی کرو۔ میں تمکوں
ہدایت دا رستہ بڑکھلیساں۔

يَقَوْمُ إِنَّا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ
هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ اے میڈی قوم میں دنیاوی زندگی
تے محض تھوٹا فائدہ تے بے شک
آخرت اصل پکا گھر۔

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِئَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے جیرھا بُرا کم کریسی اونکوں محض
اوہوتلی سزا ملیسی تے جیرھا چنگا کم کریسی
بھانویں او جُوان ہوئے یا تہمت تے
ہوئے مومن ایہھے لوکن جیرھے جنت
ونج پھسن تے انہیں کوں بے حساب
رزق بڑتا ویسی۔

وَيَقَوْمٌ مَّا لِيَ اَدْعُوْكُمْ اِلَى التَّجْوَةِ وَتَدْعُوْنِىَّ
اِلَى النَّارِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اے میڈری قوم میکوں کیا فائدہ
میں تہا کوں نجات دو سبڈینداں تے تہاں
میکوں دوزخ دو سبڈیندے ء۔

تَدْعُوْنِىَّ اِلَ الْكُفْرِ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهِ
مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ وَّ اَنَا اَدْعُوْكُمْ
اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفَّارِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تہاں میکوں سبڈیندے ء جو میں اللہ
دا انکار کراں تے اوندے نال شریک بنواں
جیندا میکوں پتہ وی کا ء نیس تے میں تہا کوں
غالبتہ پنوں بخشش والے خدا دو سبڈینداں۔

لَا جَرَمَ اَنَّا تَدْعُوْنِىَّ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِى
الدُّنْيَا وَلَا فِى الْاٰخِرَةِ وَاَنْ مَّرَدُّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنْ
النُّسْرَةَ فِىْهِمْ هُمْ اَصْحَابُ النَّارِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ بے شک تہاں میکوں اوندے
واسطے سبڈیندے ء جنیدے کیتے دُنیا
وچ تے آخرت وچ کوئی سبڈا کوئی نہیں
تے بے شک اساں اللہ دو ولٹے تے
حد کنیں ودھن والے بے شک دوزخی ہن۔

فَسَتَدْرُوْنَ مَا اَقُوْلُ لَكُمْ وَاَفُوْضُ اَمْرِىْ اِلَى
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ بِالْعٰبَادِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ جو میں تہا کوں آہا پیاں اونکوں تہاں ضرور
یا د کریسو تے میں اپنا معاملہ اللہ دے سپرد
کریںداں بے شک اللہ اپنے بندیں کوں ہوں
ڈیکھن والا ء۔

فَوَقَّهٖ اللّٰهُ سَخَاتٍ مَّا مَكُرُوْا وَاَحَاقَ بِالْاِلٰهِ فِرْعَوْنَ
سُوْءَ الْعَذَابِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اللہ سیس اونکوں انہیں دی تدبیریں
دے نقصان کنیں بچا گدھاتے ال فرعون کوں
برے عذاب نے چودھارو دلیٹ گدھ۔

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَّاَوْعَشِيًّا وَيَوْمَ
تَقُوْمُ السَّاعَةُ اَدْخِلُوْا آلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ
الْعَذَابِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او بھاء رات ڈینہ او جنیدے اگوش
کیتے دیندن تے جڈاں مقرر وقت اوسے
(فرشتیں کوں آکھیا ویسی) ال فرعون کوں سخت
عذاب وچ سٹو۔

وَاِذْ يَخَاجُوْنَ فِى النَّارِ فَيَقُوْلُ الضُّعْفُو الدِّیْنِ
اَسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَاَهْلَ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے دوزخ وچ دی آیت وچ بحث کریں تے
کمزور لوک وڈے لوکیں کوں آکھسن بیشک
اساں تے تہا ڈے پھو ٹردے ہاے کیا

تساں ساکوں بھا دے عذاب دے تھوڑے
جس جسے کنیں بچا سگدے ء۔

۴۹۔ وڈے لوک آکھن اساں سارے عذاب
فتح ہیں۔ بے شک اللہ نے بندیں وچ فیصلہ
کر ڈتے۔

۵۰۔ تے جیرے دوزخ وچ ہوسن او دوزخ
دے دروغیں کوں آکھن اپٹے رب کوں سڈو
اساں کنیں کج وقت کیتے تے عذاب گھٹا دے۔
۵۱۔ او آکھن کیا تہاڈو تہاڈے رسول کھلے
دلائل گھن کے نہ آئے ہن۔ او آکھن ہا آئے
ہن او آکھن ہن سڈو تے کافرین دی دعا
تے محض وخبجیج دالی ء۔

۵۲۔ بے شک اساں اپٹے رسولیں دے مونیں
دی مدد کریندے ہیں ایس دُنیا وچ وی تے
جڈاں گواہ کھڑے تھین (اوس دیکھے وی)۔

۵۳۔ جڈاں ظالمیں کوں انہیں دے عذر فائدہ
نہ ڈلسن تے انہیں تے لعنت ہووے، تے
انہیں کیتے ہوں بُرا گھر۔

۵۴۔ تے اساں ہوسلی کوں ہدایت ڈتی ہائی تے نبی اسرائیل
کوں کتاب دا وارث بنایا ہا۔

۵۵۔ جیرھی سیٹھے کیتے ہدایت تے نصیحت ہائی۔
۵۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء
تے اپٹے گناہ دی معافی منگ تے رات
ڈنہہ اپٹے رب دی تعریف تے تسبیح کر۔

۵۷۔ بے شک جیرے بغیر دلیل دے جیرھی
انہیں دو آئی ہووے اللہ دی آیات وچ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ۝۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَتِهِمْ اَدْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ۝۵۰

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ قَالُوا فَأَدْعُوا مَا دُعُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ ۝۵۱

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ۝۵۲

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۝۵۳

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوَدَّ شَتَا بَنِي
إِسْرَآءِيلَ الْكِتَابَ ۝۵۴

هُدًى وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝۵۵
فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ۝۵۶

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ
أَتَتْهُمْ إِنَّ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرًا هُمْ بِآيَاتِنَا

فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۵۷﴾

بحث کریندن انہیں دے دیں ورج محض
وڈائی ۷۔ بے تیں اوچ نہیں سبکے تو
اللہ کنیں آم شام شک بے شک او ہوں
سٹن والا تے ڈیکھن والا ۷۔

لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ آسمانیں تے زمین دا بناوٹ انسان دے
پیدا کرن کنیں زیادہ وڈا کم تے ہوں
سارے لوک چاندے نہیں۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ ۚ قَلِيلًا مَّا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ اندھے تے سو جاکھے ہو جیس نہیں تھی
سبکے تے نہ مومن تے نیک عمل کرن والے
تے گناہ گارک تھی سبک تہاں اصلو نصیحت نوے
حاصل کریندے۔

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ بے شک تباہی دی گھڑی آون والی ۷
اندھے آون ورج کوئی شک نہیں تے ہوں
سارے لوک اے منیدے نیٹیں۔

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَٰخِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے تہاڈا رب آہدے تہاں میکوں
سڈو میں تہاڈی دعا سٹاں، بیشک
جیرے میڈی عبادت کیتے اکڑیندن او ذلیل
تھی کے دوزخ ورج پھسن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
مُبْصِرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ اوہو ۷ جس تہاڈے کیتے رات
ایں واسطے بٹائی تاں جو تہاں اوہو ورج
آرام کردے ڈینہ کوں سو جاکھا بٹاں بے شک
اللہ لوکس تے ہوں فضل کرن والا ۷ تے اصل
ہوں سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ يُبَٰرَكَ
فَإِنِّي تَوَكَّلُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اے اللہ تہاڈا رب ہر شے دا پیدا کرن والا
اوہو سو کوئی معبود نہیں تے تہاں کتے پھرائے
ویندے ۷۔

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ
بِئْسَ الْبَعْثُ ۝۱۳

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَ السَّمَاءَ
بِنَاءً وَ صَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَ سَرَزَقَكُمْ
مِنَ الظَّهِيَّتِ ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ ۝۱۴ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۱۵

هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
الَّذِينَ احْمَدُوا اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝۱۶

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَ فِي الْبَيْتِ مِنْ رَبِّي وَأُفَرِّقُ
أَنْ أُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۷

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مَرَّ مِنْ نُطْفَةٍ
ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شِيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى
مِنْ قَبْلِ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ۝۱۸

هُوَ الَّذِي يُنْجِي وَ يُنَبِّئُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝۱۹

۴۳۔ ایویں جیسے لوگ اللہ دی آیات و انکار
کریندن پھیرے دیندن۔

۴۵۔ اللہ اوہے جیسے تھاڑے کیتے زمین کوں
رہن دی جاوے آسمان کوں چھت بٹاڑے
تھا کوں طاقان بخش سی تے انہیں کوں ہوں
مضبوط بٹاڑے تے تھا کوں پاک رزق ڈتے
اے تھا ڈا رب اللہ تے اللہ رب العالمین
ہوں بابرکت۔

۴۴۔ اوزندہ و اوندے سوا کوئی معبود نہیں اپنی
فرمانبرداری کوں اوندے کیتے خاص کریندے ہوں
اونکوں سبھو ساریاں صفتاں اللہ رب العالمین
کیتے ہن۔

۴۷۔ توں آکھ بے شک میکوں ہٹکیا گئے جو میں
اللہ دے سوا جنیکوں تہاں معبود بٹیدے و انہیں
دی عبادت کراں تے میڈے رب ولو کلیاں
دلیلاں آگین تے میکوں حکم ڈتا گئے جو میں
رب العالمین دی فرمانبرداری کراں۔

۴۸۔ اوہو و جیسے تھا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول
نطفے کنیں تے ول لوتھڑے کنیں تے ول تھا کوں
پال بٹا کے کڈھیندے ول تہاں جو تہاں اپنی
جوائی کوں پہنچو تے ول تہاں جو تہاں پڑھ بھ
ونجو تے کجھ ایں کنیں پہلے دی مار ڈتے دیندن
تے تہاں جو تہاں مقرر مدت تیں پہنچ و نہوتے
تہاں جو تہاں عقل پکڑو۔

۴۹۔ اوہو و جیہا زندہ کریندے تے مریندے
تے جیلے کیں گال دا فیصلہ کریندے محض اونکوں

اے آہدے تھی ورنچ اد تھی دیندی ۶۔

۷۔ کیا تیس انیس کون نہیں ڈٹھا جیرے اللہ
دی آیات دے متعلق بحث کریندے رہ ویندن
ادکتے پھیرے دیندن۔

صافۃ ۱۳۱

۸۔ جیرے کتاب کون جھٹلیندن تے اونکوں
وی جو اساں رسول کون ڈے کے پھیندے
ہیں انیس کون جلدی پتہ لگ ویسی۔

۹۔ تے جیلے انیس دی گردنیں وچ طوق ہوسن
تے زنجیراں ہوسن تے اد گھیلے دیسن۔

۱۰۔ تے پانی وچ تے دل بھا وچ سٹ پڑتے
ویسن۔

۱۱۔ دل انیس کون آکھیا ویسی اد کھانن جنیں کون
تساں شریک بنیدے ہاوے۔

۱۲۔ اللہ دے سوا انیس آکھے اے اساں
کنیں ونجیج گیئیں اصل اساں این کنیں پہلے کیس
کون مہود نہ بنیدے ہاے ایویں اللہ
کافریں کون گمراہ کریندے۔

۱۳۔ اے گال جنیدے کیتے تساں زمین
وچ تاحق خوشیاں منیندے ہاوے تے
تساں اکڑیندے ہاوے۔

۱۴۔ دوزخ دے دروازیں وچ لکھ
عرصے کیتے پہہ ونجوتے اکڑیجن والیں
دا لکھٹے ہوں بُرا ۷۔

۱۵۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ
سچا ۷ تے جے اساں تیکوں بعض گالیں
جنیں دا انیس تال وعدہ کیتے ڈکھا دیوں

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

إِذِ الْأَعْلَىٰ فِي أَعْنَاقِهِمُ السَّلْسِلُ يُجَبُّونَ ﴿٨﴾

فِي الْحَصِيرَةِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٩﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿١٠﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ

نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ
الْكَافِرِينَ ﴿١١﴾

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ ﴿١٢﴾

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ فَبُئْسَ
مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿١٣﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَأَمَّا
رُبِّيكَ بِغَضِّ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ
نُؤَفِّقُهُمْ ۚ فَالْيَنَّا يُرْجَعُونَ ﴿١٤﴾

یا تیکوں وفات بڑے بڑیوں (کوئی گال نہیں)
انہیں ساڑو ولٹے۔

۷۹۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی رسول
پٹھین انہیں وچو کجھ داساں ذکر کیتے تے
کجھ ایٹھے ہن جنیں داساں تیر بڑے اتے
ذکر نہیں کیتا تے رسول دی اے شان
نہیں جو اللہ دی اجازت دے بغیر کوئی
آیت گھن آون تے جیلھے اللہ دا حکم
آویندے تے سچا فیصلہ کر بڑا ویندے
تے کوڑے گھاٹے وچ پندن۔

۸۰۔ اللہ اوہے جس تہا بڑے کیتے جانور
بنائن تاں جو تہاں انہیں وچو بعض تے
سواری کرو تے بعض دا گوشت کھاؤ۔

۸۱۔ تے تہا بڑے کیتے انہیں وچ نفع
ہن تاں جو تہاں اپٹے سینیں دیاں خواہشاں
پوریوں کر گھنوتے تہا کوں جانوریں تیں تے
پیڑیں تے سوار کیتا ویندے۔

۸۲۔ تے تہا کوں اپٹے نشان بڑھیندے
تے تہاں اللہ دی کیرھی آیت دا انکار
کر لیسو۔

۸۳۔ کیا او زمین وچ نہیں پھریئے بکھن
ہا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تہا
ہا او گھٹری وچ دی تے طاقت وچ
دی تے علم تے فن وچ دی انہیں کنیں
ودھ ہن انہیں دے عمل انہیں کوں کوئی
فائدہ نہیں بڑتا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا
عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ
لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْبَاطِلُونَ ﴿٧٩﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَكُونُوا فِيهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٨٠﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَاحِ تَحْمِلُونَ ﴿٨١﴾

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَةِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨٢﴾

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ فَمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّاتِ فَرَحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ
مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَانُؤُهُ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۸۴﴾

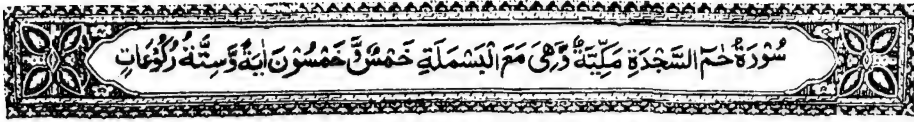
۸۴۔ جیلھے انہیں دے رسول انہیں دو کھلے
دلائل گھن کے آئیں، انہیں کنیں جیرھا تھوڑا
جیاں علم یا اوندے اُتے اکڑتیج گئے
ہن تے جیرھ عذاب تے او کھلے
ہن ہوں عذاب انہیں کوں ولہیٹ گدے۔

فَلَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكُفَرْنَا بِمَا
كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ جیلھے انہیں ساڈا عذاب بڑھے اکھنیں
اساں ہک اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے
جیرھا شرک اساں کریندے ہا سے اوند
انکار کریندے ہیں۔

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا
سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۚ وَخَسِرَ
هُنَاكَ الْكَافِرُونَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ جیلھے انہیں ساڈے عذاب کوں بڑھے اوں
ویلھے دے ایمان انہیں کوں کوئی فائدہ
نہیں پچایا۔ اے اللہ دی سنت جیرھی
اوندے بندیں کیتے ہمیشہ کنیں چلدی
اندی ء تے کافر گھاٹا پاوٹ والہن۔

سورة حم سجدہ مکی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن سنگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن
والا ۶۔
- حَمَّ ②
- ۲۔ تعریف والا تے بزرگ خدا ۶۔
- تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
- ۳۔ بن سنگے ڈیوٹ والے تے ہوں مہربان
خدا تے اے کتاب لہائی ۶۔
- كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ④
- ۴۔ اے کتاب جندی آیات کھول کھول کے
بیان کیتاں گیٹن قرآن عربی وچ چاٹن والی
قوم کیتے ہے۔
- بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ ⑤
- ۵۔ خوش خبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا ۶
انہیں وچو ہوں ساریں منہ پھیر گدھے
تے او سُندے نہیں۔
- وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ أَكْثَثَةٍ مِّمَّا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِيْ أَذَانِنَا وَقْرٌ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ
فَاعْمَلْ إِنَّا عَامِلُونَ ⑥
- ۶۔ تے آکھئے نیں ساڈے دل پردے چین
جیندو تساں ساکوں سبندے عتے ساڈے
کنیں تے بار تے ساڈے تے تیرے وچ
پردہ ۶، توں عمل کر اسال دی عمل کریندے پئے
ہیں۔
- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَا وَلَهُمْ
إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ
لِّلْمُشْرِكِينَ ⑦
- ۷۔ توں آکھ میں تے محض تہاڈے آلی کار بشر
ہاں میڈو وحی کیتی دیندی ۶ جو تہاڈا
معبود کہو ۶ اوندے کیتے چمے رہوتے
اوں کنیں بخشش منگو تے مشرک کیتے مذاب
۸۔ جیرے زکاۃ نہیں ڈیندے تے او
- الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ⑧

آخرت دا وی انکار کریندن۔

۹۔ بے شک جیسے مومن تے نیک عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیون والا اجر۔

۱۰۔ توں آکھ کیا تساں اوہ انکار کریندے جیسے بڑو بڑنہم ویتج زمین کوں پیدا کیتے تے اوندے شریک بنیدے۔ اے رب العالمین۔

۱۱۔ تے ادل زمین وچ اوندے اُتے پہاڑ بنائسی تے انہیں وچ برکت رکھی اس تے انہیں کیتے زمین ویتج کھاوٹ پیوٹ دا سامان اندازے نال پیدا کر بٹس۔ اے چار وقتیں وچ کیتس۔ اے پچھن والیں کیتے برابر۔

۱۲۔ ول اول آسمان دو توجہ کیتی او دھوں ہا اونکوں آکھئے سی تے زمین کوں وی تساں بڑو پیں خوشی نال یا مجبوری نال میسوی فرمانبرداری کرو۔ انہیں آکھئے اسان فرمانبردار بن کے آگئے ہیں۔

۱۳۔ ول انہیں کوں بڑو بڑنہیں وچ سرت آسمان بنا بٹنسی۔ تے ہر آسمان کوں اوندی طاقت بڑے بڑتی اس۔ تے دُنیا دے آسمان کوں اسان روشنی نال سوٹھا بٹئے تے اوندے وچ حفاظت دے سامان دی بٹائن۔ تے اے غالب تے چاٹن والے خدا دی تقدیر۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَنُونٍ ۝

قُلْ أَيْنَكُمْ لَكُمْ هُودٌ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَندَادًا ذَلِكَ سَبُّ الْعَالَمِينَ ۝

وَجَعَلْ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرْنَا فِيهَا فُوتَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلنَّاسِ يَلِين ۝

ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَ لِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَاكَ لَاعِين ۝

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَلَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ ۖ وَحِفْظًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صُِعْقَةً مِّثْلَ
صُِعْقَةِ عَادٍ وَتُمُودٍ ۝۱۳

۱۳۔ تے جے او منہ پھیر گھنن، توں آکھیں
تہا کوں اوں عذاب کنیں ڈرلے جیرھا عاد
تے تمود دے عذاب آلی کار۔

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَأَتَانَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كُفْرًا ۝۱۴

۱۴۔ جیلھے انہیں دو انہیں دے اگودی
تے پھجودی رسول آئیں تے آکھئے نیں
جو تہاں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت
نہ کرو۔ انہیں آکھئے جے ساڈا رب چاہے
تے فرشتے لہا دے ہا تے بے شک
اساں جیرھی کمال تال تہا کوں پٹھیا گئے اول
کوں نئے منیدے۔

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝۱۵

۱۵۔ عاد قوم نے ملک و برج تاحق وڈائی
کیتی تے آکھئے جو اساں کنیں زیادہ طاقت
والا کون۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو بیشک
اللہ جس انہیں کوں پیدا کیتے انہیں کنیں
زیادہ طاقت والا ہے تے ساڈی آیات دا
انکار کریندے ہن۔

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ
لِنَنْزِلْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَثَرُهُ وَهُمْ لَا يَنْصَرُونَ ۝۱۶

۱۶۔ اساں انہیں تے ہوں تکھی اتھاری
پٹھی تے اونحس ڈنہہ ہن تال جو اساں
انہیں کوں دنیاوی زندگی و برج ذلت دا
عذاب چکھاؤں تے آخرت دا عذاب
زیادہ ذلت والا ہے۔ تے انہیں دی امداد
نہ کیتی ویسی۔

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى
الْهُدَى فَأَخَذَهُمُ صُِعْقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۷

۱۷۔ تے تمود، اساں انہیں کوں سدھا راہ
ڈکھایا ہا، انہیں ہدایت کنیں گمراہی کوں
زیادہ پستد کیتے۔ انہیں کوں ذلت دے
بکٹ عذاب انہیں دے علیل دی وجہ

نال آن پکڑیئے۔

۱۹۔ تے اساں مومنین کوں جیرھے ڈردے
ہن بچا گدھا۔

۲۰۔ تے جیرھے ڈنہنہ اللہ دے دشمن
جیندے کر کے بھا دوئیتے ولسن تے
او ونڈ تیج ولسن۔

۲۱۔ جیلھے او اوندے (دورخ دے) کولہو آوسن
انہیں دی عملیں دی وجہ نال انہیں دے
کن تے اکھیں تے چمڑے انہیں دے
خلاف گواہی بڑلین۔

۲۲۔ تے او اپٹے چمڑیں کوں آکھسن تہاں
ساڑے خلاف کیوں گواہی بڑتی ۷۔ او
آکھسن ساکوں ہوں اللہ الوائے جیس ہر
شے کوں ہلوائے تے اوں تہا کوں پہلی
دفعہ پیدا کیتے تے تہاں ہوندو ولے۔

۲۳۔ تہاں اپٹے عیب ات گالوں نہ
ٹکیندے ہا وے جو تہا بڑے کن تے
تہا بڑیاں اکھیں تے تہا بڑے چمڑے تہا بڑے
خلاف گواہی نہ بڑے بڑیوں تے اصل
تہا بڑا اے یقین ہا جو بے شک اللہ
تہا بڑے ہوں سارے عملیں کوں نہیں
چاٹدا۔

۲۴۔ تے اے تہا بڑا غلط خیال ہا جیرھا
تہاں اپٹے بے متعلق کیتے، ایں تہا کوں
تباہ کیتے تے تہاں گھاٹا پاوٹ والیں وپو
تھی گیو۔

وَجِئْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۱۹

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُبْزَعُونَ ۲۰

حَمَّ إِذَا مَا جَاءَ وَهَذَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَنُحْمُهُمْ
أَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۲۱

وَقَالُوا الْجُلُودُ دِهْمٌ لَمْ شَهِدْنَا عَلَيْهِمْ قَالُوا
أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۲۲

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِيرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ
وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ
اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ۲۳

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۲۴

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِذُّوا
فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بے اوصیر کرن تے دوزخ انہیں دا
لکاٹہ ۷ تے بے اے خدا دی درساں نال
آوٹا چاہن تے او آ نہ سگسن

وَقَيِّضْنَا لَهُمْ قُرْبَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اساں انہیں نال ایںجھے سبگتی لا
ڈتن جنیں انہیں دے اگو تے پھوڑے
عملیں کوں سوٹھا کر کے ڈکھائے تے انہیں
کیتے ادبا گال پوری تھی جیڑھی جنیں تے
انسانیں وچوں پہلی تو میں تے پوری تھی ناں
بے شک او گھانا پاوٹن واسے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالْعَوَافِي لَهُ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے کافرین آکھئے ایں قرآن کوں نہ
سٹو، تے ایندے وچ شور مچاؤ تاں جو
تساں ڈاٹھے تھی دنجو۔

فَلَنذِيْقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا ۖ وَ
لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اساں ضرور کافرین کوں سخت عذاب دامزہ
چکھیسوں تے انہیں دے گندے عملیں دا
پھوں میرا بدلہ ڈلیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ الثَّائِرَةِ لَهُمْ فِيهَا دَاسِرٌ
الْخُلْدِ ۖ جَزَاءً لِّمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اے بھا اللہ دے دشمنیں دا بدلہ ۷
اوندے وچ انہیں کیتے ہک لمبی مدت
تیں رہن دا گھر۔ اے بدلہ ۷ اوندا جو او
ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ
أَضَلْنَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُم نَحْتًا أَقْدَامِنَا
يَكُونُوا مِنَ الْآسَفِينَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے کافرین آکھئے اے ساڈے رب
ساکوں جنیں تے انسانیں وچو او لوک ڈکھا
جیں ساکوں گمراہ کیتا ہا اساں انہیں کول پٹے
پیریں تلے لتاڑوں تے تاں جو او سب
کنیں زیادہ ذلیل تھی ونجن۔

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَتَخَفُوا وَلَا تَخْشَوْنَ وَابْتِهَأُوا

۳۱۔ بے شک جیڑھے آہن جو اللہ ساڈا رب
تے دل ایندے تے پک ویندن انہیں

بِالْحَيَاةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۳۱﴾

تے فرشتے لہسن تے او آکھسن تساں نہ
ڈرو تے نہ مونجھے تھیوو تے اوں جنت
نال خوش تھیوو جیندا تہا کوں وعدہ ڈنا گیا ہا۔
۳۲۔ اساں تہا ڈے سنگتی ہیں ایں دُنیا وِچ
وی تے آخرت وِچ وی تے جنت وِچ
تہا ڈے کیتے جیرھی شے کوں تہا ڈا دل
کریسی ہے پئی تے تہا کوں بلسی جیرھی شے
منگسو۔

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ہوں بخشن والے ہوں مہربان خدا
ولو مہمانی ء۔

نَزَّلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں کنیں زیادہ چنگی گال کیندی ء جیرھا
اللہ دو سڈے تے چنگے کم کرے تے
آکھئے بے شک نیں فرمانبرداریں وچو ہاں۔
۳۵۔ نیکی تے بدی کہو جسیں نہیں تھی بگیاں
تے توں بُرائی دا جواب چنگائی نال ڈے
توں ڈیکھیس جو تیرڈے تے اوندے
درمیان جیرھی دشمنی ہوسی او ایویں تھی ویسی
جیویں گھانا سنگتی۔

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۴﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ اے کم محض صبر کرن والے کرسگدن
تے یا او کرسگدن جینکوں نیکی دا ہوں سارا
حصہ ملیا ہویا ہووے۔

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جے شیطان تیکوں کوئی نقصان پچاوے
تے توں اللہ دی آم شام منگ بیشک
او ہوں سٹن والا تے ہوں جائن والا ء۔

وَإِنَّمَا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نَزْعٌ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ رات تے ڈینہ تے سمجھ تے چنر
اوندے نشانیں وچو ہسن۔ تساں سمجھ تے

وَمِنَ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
لَا تَسْجُدُ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدْ وَاقِفًا لِلَّهِ الَّذِي

خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۰﴾

چندر کوں سجدہ نہ کرو، اللہ سیس کوں سجدہ
کرو۔ جس انہیں کوں پیدا کیتے جے تساں
ہوں ہک دی عبادت کریندے عورتاں۔

فَاِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ
بَالْيَلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئُونَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ تے جے او وڈائی کرن تے تیرے رب
دے کولہ او بندے ہن جیرے رات دینہ
اوندی تسبیح کریندن تے تھکدے نہیں۔

وَمِنْ اٰيٰتِهِ اَنَّا كَرَّمْنَا اِلٰدَکَ تَرٰهُ اَلَا دُخَانًا
فَاِذَا اُنْزِلْنَا عَلَیْهَا الْمَاءُ اَهْتَكَتْ وَرَبَّتْ
اِنَّ الَّذِیْ اٰخِیَّاہَا لَمَنْیَ الْمَوْتِ
اِنَّہٗ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے اوندے نشان وچو اے وی ہے
جو بے شک توں زمین کوں بر بڑھیں
تے جیلے اساں اوندے اُتے پانی
لیندے ہیں اونکوں توں زندگی مل ویندی
تے ودھن پئے ویندی بے شک جس
اونکوں آباد کیتے او ہو مردیں کوں جیندا
کرٹ والا بے شک او ہر چیز تے قادر۔

اِنَّ الَّذِیْنَ یُلْحِدُوْنَ فِیْ اٰیٰتِنَا لَا یَخْفَوْنَ عَلَیْنَا
اَمَّنْ یُّلْقٰی فِی النَّارِ خَبْرٌ اَمْ مِّنْ یَّاتِیْ اٰمِنًا یَّؤْمَرُ
الْقَیْمَةُ اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ اِنَّہٗ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِیْرٌ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ بے شک جیرے ساڈی آیات وچ
غلطیاں کڑھیندن او اساں کنیں ٹک نہیں
سگدے۔ کیا جیرھا دوزخ وچ سیادسی
او چنگا یا جیرھا قیامت دے دینہ
امن نال او سی او تساں جو چاہو کرو
بے شک او بڑھا پئے جو تساں کریدے
۳۳۔ بے شک جیرے ذکر (قرآن) دا انکار
کریندن جیلے انہیں دو آئے تے بیشک
او غالب کتا بہ۔

اِنَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا بِالَّذِیْ کُرِّمَآءُ جَاءَہُمْ وَاِنَّہٗ لَکٰتِبٌ
عَزِیْزٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کوڑ نہ اوندے اگو تے نہ اوندے بھو
آ سگدے اونکوں سیاتے تے حقیں ملے
خدا لہائے۔

لَا یَاْتِیْہِ الْبَاطِلُ مِنْ بَیْنِ یَدَیْہِ وَلَا مِنْ خَلْفِہٖ
تَنْزِیْلٌ مِّنْ حَکِیْمٍ حَبِیْدٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تیکوں ہی مرف او ہا گال کیتی ویندی

مَا یُقَالُ لَکَ اِلَّا مَا قَدْ قَبِلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِکَ

إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ۝۳۱

جیرہی تیس کنیں پہلے رسولیں کوں آکھی
گہی ہائی۔ بے شک تیرا رب بخشش والا
تے دردناک عذاب ڈیون والا۔

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا فُضِّلَتْ آيَاتُهُ
ءَآعْجِبْنِي وَعَرِّبْنِي قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا هُدًى
وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ۝۳۲

۳۵۔ تے جے اسان اینکوں عجی بٹاؤں ہا
(عربی دے سوا کہیں بی زبان وچ لساؤں ہا)
تے اے آکھن ہا ایندیاں آیات واضح
کا نہیں کیا عجی زبان نے عربی بنی (عکھاند نہیں) توں آکھ اے
مونس کیتے ہدایت تے شفاء تے جیرہ

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سِبْقَتِ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّي بَيْنَهُمْ وَلَآئِهِمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مِرْيَبٍ ۝۳۳

نہیں منندے انہیں دے کنیں وچ پوڑ
تے انہیں کوں پتہ کا نہیں اسے لوں
ہن جیویں کہیں کوں پریں کنیں سڈیا ونجے
۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی
ہائی۔ اوں دے وچ اختلاف کیتا گئے تے
جے ہک گال (رحمت دی) نہ تھی چکی ہوے
ہا تے انہیں وچ فیصلہ تھی گیا ہوے ہا
بے شک او ایں قرآن دے بارے وچ
اوں شک وچن جیرہا تیاہ کرن والا۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَالَمِينَ ۝۳۴

۳۷۔ تے جیرہا چنگے کم کریسی اوںدا ثواب ہونکوں
باسی تے جیرہا براٹی کریسی اوںدا گناہ اونکوں
تھیں تے تیرا رب اپنے بندیں
تے اصلو ظلم نہیں کریںدا۔

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْبَىٰ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَاقَىٰ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝۳۵

۳۸۔ قیامت دا علم ہوندو ولایا ویندے تے جیرہا گوشیں
وچ پھل کڈھیندے تے تریمت اپنے ڈوھ وچ
چیندی یا چٹیدی اونکوں پتہ ہوندے، او چڈاں
لوکیں کوں سڈ کے آکھی میڈے شریک کتھاں، او
آکھن اسان تیکوں صاف ڈس ڈتے ساڈے وچ

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْبَىٰ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَاقَىٰ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝۳۵

ایدا کوئی نگاہ کا نہیں۔

۴۹۔ ایں کنیں پہلے او جیرھے معبود سب بندے ہن
اورل ولسن تے انہیں کوں یقین ہتی ولسی جو او
کھٹائیں نہیں بھج سگدے۔

۵۰۔ انسان چنگائی دی دُعائیں نہیں تھکداتے ہے
او کموں تکلیف آونجے تے نا اُمید ہتی ویندے۔

۵۱۔ تے بے اسال اذنوں رحمت دامزہ چھاؤں ڈکھ
پہنچن دے بعد تے اکھن پٹے ویندے اے میڈا حق
ہاتے میکوں یقین قیامت نہیں آونی تے بے میکوں
میڈے رب دو ولایا گیا تے اوندے کو لہوں میڈے کہتے
بہوں چنگیاں نعمتاں ہوں پیاں تے اسال کافریں کوں انہیں
دے اعمال واضر دے سوسوں تے انہیں کوں بہوں سخت
عذاب چکھیسوں۔

۵۲۔ تے جیلھے اسال انسان تے انعام کریندے یس
تے اوندہ پھیر گھندے تے اسال کنیں بک پاسے ہتی ویندے
تے جیلھے اذنوں تکلیف پہنچدی ہے تے او وڈیاں وڈیاں
دُعائیں کرٹ پٹے ویندے۔

۵۳۔ توں انہیں کوں اکھ ڈسو جے اے قرآن اللہ ولو ہوے
تے تسال اوندانکا کر ڈپوتے اول کنیں ودھ گمراہ کون ہوسی
جیرھا سچ کنیں بھج ونجے۔

۵۴۔ اسال ساری دنیا وچ کھنڈیے ہوئے لکس کوں اپنے
نشان ضرور چکھیسوں تے انہیں دی اپنی جانیں وچ وی تے
آخراے کمال ظاہر ہتی ولسی جو اے (قرآن) سچ تے کیا انہیں
کہتے اے کافی نہیں جو اللہ ہر شے تے مکران۔

۵۵۔ سٹوبے شک او اپنے رب دی ملاقات وچ شک کریندے
پین سٹوبے شک او ہر شے کوں گھرا پانی کھڑے۔

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَكَلَّمَا
مَا لَهُمْ مِنْ نَفْعٍ ۝۴۹

لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ
فَيُتَوَسَّطُ ۝۵۰

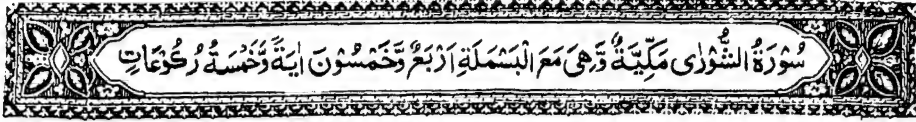
وَلَكِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّنْهُ
لِيَقُولَ هَذَا لِيٍّ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَكِنْ
رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْخِصَّةَ فَلَنْ يَذُنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنْ يَقْنَنُهمْ مِنْ عَذَابٍ
عَلِيظٍ ۝۵۱

وَأِذَا أُنْمِتْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ عَرَضَ وَنَأْيًا بَيْنَهُ
وَأِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ۝۵۲

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ
بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝۵۳

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۵۴

إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ إِلَّا أَنَّهُ
يُكَلِّمُ شَيْءٌ مُجِيبٌ ۝۵۵

سورہ شوریٰ مکی ۷۷ آیتیں ۵ رکوعیں

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ ساری صفیتیں والے بزرگ۔
- ۳۔ چائن ڈالے سن والے تے قادر خدا (نے اے کتاب لہائی)۔
- ۴۔ ایویں نبیڈوتے نیں کین پہلے لوکیں دو وحی کریندے
اللہ غالب تے سیانا۔
- ۵۔ جو آسمانیں تے زمین مچ سب ہوندا تے اوہوں اُچا تے ڈوا۔
- لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ②
- ۶۔ تھی بگدے جو آسمان انہیں دے اتوٹ کسے ڈھ
پون تے فرشتے اپنے رب دی تعریف تے پاکیزگی بیان
کریندن تے زمین والیں کیتے بخشش منگدن، سُنو
بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔
- ۷۔ جیرہ اوندے سوا ہلے سگتی بٹا گھندن، اللہ انہیں
تے نگران تے توں نگران نویں۔
- ۸۔ تے ایویں اساں تیب و قرآن عربی و وحی کیتے تاں
جو توں دستیں دی ما (مکے) تے اوندے چودھار کول
ڈرانویں تے کھٹے تھیون دے ڈینہہ کنیں ڈرانویں تے
اوندے وح کوئی شک نہیں کہ ٹولہ جنت وچ ہوسی
تے کہ ٹولہ دوزخ وچ ہوسی۔
- وَكَاذِبٌ كَذِبًا ③
- ۹۔ تے جے اللہ چاہے ہا انہیں ساریں کول ہکا امت بٹا
ڈیوے ہا تے اصل اد جینکوں چاہندے اپنی رحمت
وچ داخل کریندے تے ظالمیں دا کوئی سگتی تے
- كَذٰلِكَ يُوْحٰی اِلَيْكَ وَاِلٰی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِكَ
اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ④
- ۱۰۔ اسی طرح توں بھیجے گا
توہیں اور ان سے پہلے لوگوں کو
اللہ تعالیٰ بڑا قوی و حکیم ہے
- تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ
يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِنَّ وَیَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِی
الْاَرْضِ اِلَّا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ⑤
- ۱۱۔ آسمانیں توہیں سے
پہلے ہی گھبرا رہی ہیں اور
ملائکہ ان کی تعریف کرتے ہیں
اور ان کے لیے اللہ ہی بخشنے والا
رحیم ہے
- وَالَّذِیْنَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِہٖ اَوْلِیَآءَ اللّٰهُ حَفِیْظُ
عَلِیْہُمْ ۭ وَمَا اَنْتَ عَلَیْہُمْ بِوَكِیْلٍ ⑥
- ۱۲۔ جو لوگوں نے
اللہ کے سوا دوسرے
پروردگار بن لیے ہیں
اللہ ہی ان کی نگہبان ہے
اور تو ان کے لیے
کے کوئی مددگار نہیں
- وَكَذٰلِكَ اَوْحٰیْنَآ اِلَیْكَ قُرْاٰنًا عَرَبِیًّا لِّنُبَيِّنَ لَّہٗ
الْقُرْاٰنِیَّ وَمَنْ حَوْلَهَا وَنُنْذِرَ یَوْمَ الْجَمْعِ لَا رِیْبَ
فِیْہِ قَرِیْنٌ فِی الْجَنَّةِ وَفَرِیْقٌ فِی السَّعِیْرِ ⑦
- ۱۳۔ اسی طرح
توہیں کو قرآن عربی
بھیجا دیا تاکہ ہم
اس کی تفسیر کریں
اور ان کے لیے
نذرانہ دیں تاکہ
جمعہ کے دن کوئی
شک نہ رہے کہ
کون کونسی جنت
میں جائے گا اور
کون کونسی سزا
میں جائے گا
- وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلْہُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ
یُبَدِّلُ مَنْ یَّشَآءُ فِی رَحْمَتِہٖ ۭ وَالظَّالِمُوْنَ مَا لَہُمْ
مِنْ دَرَجَةٍ ۭ وَلَا یَصِیْرُ ⑧
- ۱۴۔ اگر اللہ چاہتا
ہو تو ان کو ایک
قوم بنا دیتا مگر
اللہ کی رحمت میں
تبدیلی ہوتی رہتی
ہے اور ظالموں کو
کوئی درجہ نہیں
میں دیا جائے گا

امدادی نہیں۔

۱۰۔ کیا انہیں اوندے سوا بے گنتی بٹا گدھن، اللہ ہی سہتی ہے
اور ہر مویشی کوں جیند کریندے تے او ہر شے تے
قادر۔

۱۱۔ تے جے ایں گال وچ تہاڑا اختلاف تھیوے تے
اوند ا فیصلہ اللہ تے ہے اے اللہ جیر ہا میڈا رب
میکوں اوندے اتے بھروسہ تے میں ہوند و جھکوں
۱۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بٹاؤن والا تہاڑے
اپنے وچواں جوڑے بٹاؤن تے ڈنگریں دے دی
جوڑے بٹانسی اوندے وچ تہا کوں ودھیندے
اوں جیہاں کوئی نہیں تے او بہوں سنن والا تے
ڈیکھن والا

۱۳۔ آسمان تے زمین دیاں کُنیاں ہوں کینں ہن۔
جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے
تنگ کریندے، بے شک او ہر شے کوں چاندے

۱۴۔ اوں تہا کوں او دین ڈتے جیندی وصیت اوں
نوح کوں کیتی ہائی تے ہُن تیڈے اتے ایندی وحی
کیتی ہے تے جیندی وصیت اساں ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ کوں دی کیتی ہائی جو تساں دین کوں قائم
کرو تے انجوانج نہ تھیو، مشرکین کیتے او گال بہوں
اوکھی ہے جیند و تساں انہیں کوں سبئیڈے جیہاں
اللہ چاہندے اونکو دین کیتے چُن گھندے تے جیر ہا
اوند و جھکے اونکوں سدھارا ہڈ کھیندے۔

۱۵۔ اے اختلاف انہیں محض اوں دیکھے کیتے جملھے
اونداعلم انہیں کینں آگئے۔ ایندی وچر اپت دی ضد
تے بغض ہائی تے جے ہک مقرر مدتیں ہک گال

أَمَّا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَالَهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُكُمْ فِيهِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ يُجِلُّ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ۝

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى
وَعِيسَى أَنْ آتِمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ
 عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي
إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ۝

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِّ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ

أَوْرِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَفَىٰ شَيْءٍ مِنْهُ قُرْبَىٰ ۝۱۵

دافصلہ نہ تھی چکیا ہوئے ہاتے انہیں دافصلہ تھی گیا ہوئے ہاتے جنہیں کوں کتاب وادارث بنایا گیا، انہیں دے بعد اداوندے بارے وحق بے چین کرن والے شک وحق پئے ہوئے۔

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أُنْزِلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝۱۶

۱۶۔ تے ایس دین دوتوں سب تے جیویں تیکوں حکم کیتا گئے پکارہ تے انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کرتے آکھ اللہ سیں جیہی کتاب لہائی عیس اوکوں مینداں تے میکوں حکم جو میں تہاڑے وحق انصاف کراں۔ اللہ ساڈا تے تہاڑا رب ساڈے اعمال ساڈے کیتے ہن تے تہاڑے اعمال تہاڑے کیتے ہن، تہاڑے تے ساڈے درمیان کوئی بھیڑا کاو نہیں، اللہ ساکوں کٹھا کر سی تے ہوند ونبھٹے

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجَبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝۱۷

۱۷۔ جیہے لوگ اللہ دے بارے وحق بھیڑا کریندن بعد اوندے جو اوکوں بہوں سارے لوگ میندن انہیں دی دلیل اللہ دے حضور ترور ڈتی ویسی تے انہیں تے غضب لمسی تے انہیں کیتے سخت عذاب۔

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْبَيِّنَاتِ وَمَا يُذَرِّبُكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝۱۸

۱۸۔ اللہ اوچے جس سچ نال کتاب لہائی تے ترکوی وی تے تیکوں کیوں ڈ سیئے جو مقررہ وقت کو لہوے۔

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝۱۹

۱۹۔ جیہے اوکوں میندے نیں اداونکوں جلدی منگدن تے مومن اوں کیں ڈردن تے چاٹدن جو بے شک جیہے اول وقت دے متعلق شک کریندن او پرلے درجے دی گمراہی وچن۔

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۲۰

۲۰۔ اللہ اپنے بندیں تے مہربان تے جیکوں چاہندے رزق دیندے تے طاقت والا تے غالب۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ

۲۱۔ جیہا آخرت دی رٹھ چاہندے اسل اوندے کیتے اندی رٹھ ودھا دیندے ہیں تے جیہا دنیا دی رٹھ چاہندے اوکوں دی اوندے وچو دیندے ہیں تے

مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ①

اور اآخرت وچ کوئی حصہ نہیں۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ
بِهِ اللَّهُ وَلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضَىٰ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②

۲۲۔ کیا انہیں دے شرکین جیسے انہیں کوں اینجھا
دین ڈیندن جیندی اللہ اجازت نہیں ڈیندا فیصلے
دی گال نہ بھتی گئی ہوندی تے انہیں وح فیصلہ کر ڈتا
ونچے ہاتے بے شک ظالمیں کیتے دردناک عذاب۔

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ
بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَةٍ
الْجَنَّةِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ③

۲۳۔ توں ظالمیں کوں ڈہریں اپنے عملیں کیں ڈرے
پین تے (عذاب) انہیں تے ضرور اؤٹے تے جیرھے
مومن تے نیک عمل کریندن او جنت دے باغیں وچ
ہوسن، انہیں کیتے انہیں دے رب دے کوہو او سب
کچھ ہے جو او چاہسن تے اے بہوں ڈا فضل۔

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَتْلُوكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْوَدَّ
فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَعْرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا
حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ④

۲۴۔ اللہ سیئیں پس فضل دی خوش خبری ڈیندے اپنے
مومن تے نیک عمل کرن والے بندیں کوں توں اکھ میں
تے ایندا اجر محض رشتے داریں جہیں محبت منگداں تے
جیرھانیکی کر یسی اوں نیکی کوں اساں بہوں سوٹھا کر
ڈیسوں بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے قدر کرن والا
۲۵۔ کیا او آہدن جو اوں اللہ تے کوڑ پدھے تے جے اللہ
چاہے تے تیبے دل تے مہر لا ڈیوے تے اللہ کوڑ
کوں مٹا ڈیندے تے حق کوں اپنے نشانیں نال قائم
کر ڈیندے بے شک او دلیں دی گاہیں کوں چاٹن
والا۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ
يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَتَجِ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَيِّطِ الْحَقَّ
بِكَلِمَتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑤

۲۶۔ او ہوجے جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے
تے بُرائیاں مٹا ڈیندے تے جو تئساں کریندے او
چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ⑥

۲۷۔ تے او مومنین تے نیک عمل کرن والیں دیاں دُعائیں
سُنڈے، اتے اپنا فضل انہیں تے ودھا ڈیندے تے
کافریں کیتے بہوں سخت عذاب۔

وَيَنْصِبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ
مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ⑦

۲۸۔ جے اللہ اپنے بندیں کیتے رزق دواہا ڈیوے ہاتے
اے زمین دوج منہ زور تھی وچن ہا اصل او جتنا چاہندے
اندازے دے مطابق لہیندے، بے شک او اپنے
بندیں کینیں باخبر تے ڈیکھن والا ۷۔

۲۹۔ تے او ہور جیرھا مہینہ دسیندے او ندے بعد
یہ جملے لوک نا امید تھی دیندن تے اپنی رحمت کھنڈاویں
تے او ہونگتی تے بہوں صفیتیں والا ۷۔

۳۰۔ تے او ندے نشانیں وچو آسمانیں تے زمین
دی پیدائش تے انہیں دوج جیرھے جانور پیدا کیتسی،
تے او جیرھے ویلھے چاہسی انہیں کو کٹھا کر ڈیون تے
قادیر۔

۳۱۔ جیرھی مصیبت تہا کول پہنچی ۷ او تہا ڈے
عملیں دی دج کین ہوندی ۷ تے او بہوں سارے
گناہ معاف کر ڈیندے۔

۳۲۔ تے تساں زمین دوج ادنکوں ہر انوٹھے سبکدے
تے اللہ دے سوانہ تہا ڈا کوئی سنگتی ۷ تے زکوئی امدادی
۳۳۔ تے او ندے نشانیں وچو سمندر دوج ٹرن والیاں
پہاڑیں جیڈیاں بیٹریاں ہن۔

۳۴۔ جے او چا ہوے تے ہوایش کول کھڑا ڈیوے
تے بیٹریاں پانی دے اُتے کھڑیاں رہ وچن، بے شک
ایندے دوج ہر صبر کرٹ والے تے شکر کرٹ والے کیتے
نشانیاں ہن۔

۳۵۔ یا انہیں دے عملیں دی وچرنال انہیں کول ہلاک
کر ڈیوے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے

۳۶۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے بارے دوج
بحث کریندن انہیں کول او جانڈے تے انہیں

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقَدَرِ مَا يُشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ
بَصِيرٌ ۱۹

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۲۰

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ
فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَنْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ
قَدِيرٌ ۲۱

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ
وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۲۳ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۲۴
وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۲۵

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عُلَاقِظِهِ
إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۲۶

أَذْيُوبَ إِذْ نَادَىٰ بِمَا كَسَبَا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۲۷

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مُجِيزٍ ۲۸

کیتے بھن دی کوئی جانیں۔

۳۷۔ تے جو تہاکوں ڈٹا گئے او دنیا وی زندگی دا تھوڑا سامان تے حیرھا لکھیں ہے او چنگاں تے باقی رہوئی والا انہیں کیتے حیرھے مومنن تے اپنے رب تے بھر دسہ کریندن۔

۳۸۔ تے حیرھے وڈیں گناہیں کینن تے بے حیائی کینن بچدن تے حیرھے ویلے انہیں کول کاوڑ بگدی و اد معاف کر ڈیندن۔

۳۹۔ تے حیرھے اپنے رب دی گال قبول کریندن تے نماز پڑھدن تے ہر گال کیتے صلاح مشورہ کریندن تے جو اساں انہیں کول ڈتے اوندے وچو خرچ کریندن۔

۴۰۔ تے جیلھے انہیں تے کوئی ظلم تھیندے او بدلہ لکھندن۔

۴۱۔ تے بُرائی دا بدلہ او ہو تارا بُرائی تے حیرھا معاف کر ڈیوے تے اصلاح کرے اوندہ اجر اللہ تے ہے بے شک او ظالمیں کول پسند نہیں کریندا۔

۴۲۔ تے حیرھے ظلم دے بعد بدلہ لکھندن انہیں تے کوئی ڈوہ نہیں اوندہ۔

۴۳۔ ڈوہ انہیں تے اوندے حیرھے لوکیں تے ظلم کریندن تے زمین وچ ناحق زیادتی کریندن، ایسے لوک ہن جنہیں کیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۴۴۔ تے جیں صبر کیتا تے بخش ڈتا تے بے شک اے وڈی ہمت آلاکم۔

۴۵۔ تے جیوں اللہ گمراہ کرے ایندے بعد اوندہ کوئی سبکتی کا نہیں تے توں ظالمیں کول ڈہریں جیلھے

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْلَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَوَكَّلُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا
مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۳۹﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۴۰﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا مَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ
نَجَّاهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۱﴾

وَلَمَنْ اتَّصَرَ بِعَدُوِّهِ فَأُوتِيَكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿۴۲﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۳﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۴﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ دُورٍ مِنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ

إِلَى مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ۝

او عذاب ڈہن آبدن کیا ایس عذاب کوں ہٹاؤن
دی کوئی راہ ہے۔

وَتَرْهَبُهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَتِنَ مِنَ الدَّلِيلِ
يَنْظُرُونَ مِنْ طَرَفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخِصْيَانِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَّا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۝

۴۶۔ تے توں انہیں کوں ڈہریں جو او عذاب دے
اگو پیش کیلتے ولسن ذلت نال نویٹے پئے ہوسن تے
جھکی اکھیں نال ڈیکھسن تے مومن اکھسن بے شک
جیرھے لوکیں اپنے آپ کوں گھانا ڈتے بے شک
اوسھے گھانا پاؤن والے ہن تے انہیں دے ٹہری
قیامت دے ڈینہہ سٹو بے شک ظالم کھڑو ہون والے
عذاب وچن۔

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يَنْصُرُوهُمْ مِّن دُونِ
اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۝

۴۷۔ انہیں دے کوئی سنگتی نہ ہوسن جیرھے انہیں کوں اللہ
دے سوا امداد ہون تے جیکوں اللہ گمراہ کرے او ندے
خلاف کوئی راہ کا نہیں۔

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ
لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّن مَّالٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم
مِّن تَكْوِيلٍ ۝

۴۸۔ ایس کیں پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا اللہ دلوئل نہیں
سبگداساں اپنے رب الا سٹو لوں ڈینہہ تہا ڈی نہ پناہ
ہوسی تے نہ انکار دی جا۔

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا أَنْ عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلَاغُ وَآتَانَا إِذَا أَتَيْنَا الْإِنْسَانَ مِّنَ رَّحْمَةِ فَرَجٍ
بِهَاءٍ وَإِنْ نُصِيبَهُمْ سَيِّئَةً يَبْتَغُوا قَاتِلَهُمْ أَنِيبُهُمْ
فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ۝

۴۹۔ تے جے او منہ پھیر گھنن تے تیکوں اساں انہیں
تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا، تیبڈا کم محض پچا ڈیون
تے اساں جملھے انسان تے رحمت کریندے ہن۔
اوندے تے اکثر تے دیندے تے جے انہیں کوں مصیبت
آونجے انہیں دے عملیں دی وجر نال، بے شک انسان
ناشکر ابن ویندے۔

يَلِلَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
يَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَآثًا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ
الذَّكَورَ ۝

۵۰۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی اے
جو او چاہندے پیدا کریندے تے جیکوں چاہندے
چھوہریں ڈیندے تے جیکوں چاہندے چھوہر ڈیندے
۵۱۔ یا او چھوہریں تے چھوہر لا ڈیندے تے جیکوں
چاہندے مڈھبنا ڈیندے، بے شک او چائن والا

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَآثًا وَيَجْعَلُ مَن يَشَاءُ
عَقِيبًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

تے قادر۔

۵۲۔ تے کہیں آدمی دی شان نہیں جو اللہ سے نال الاوے سوائے وحی دے تے پردے دے سمجھو۔ تے یا رسول پٹھے۔ تے جنیدے اُتے چاہندے اپنی مرضی نال وحی کیندے۔ بے شک اوہوں اُچا تے سیاندا

۵۳۔ تے ایویں اساں تیڈے اُتے اپنے حکم نال کلام لہائے تے توں نہ چاندانویں جو کتاب کیا ہے تے ایمان کیا ہے تے اصل اونکوں اساں نور بنائے جنیدے نال جیکوں اساں چاہندے ہں اپنے بندیں وچو سدھاراہ ڈکھیندے ہں۔ تے بے شک توں سدھ راہ دو ہدایت ڈیندیں۔

۵۴۔ اوں اللہ داراہ جنیدے کہتے ہے جو آسمانیں وچ تے زمین وچ۔ سنو سارے معاملات اللہ دو ولئن۔

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ۝۵۲

وَكُلِّ لَكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۵۳

صِرَاطُ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُصِيرُ الْأُمُورَ ۝۵۴

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَرَهِىَ مَعَ التَّسْمِيَةِ تَسْمَعُونَ آيَةً وَسَبْعَةً رُكُوعَاتٍ

سورہ زخرف مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۰ آیتاں تے ۷ رکوع ہن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- حَمْدٌ ②
 وَالْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③
- ۲۔ بہوں صفیتں والا تے بزرگ خدا ء۔
 ۳۔ تے اپنے مضمون کھول کھول کے بیان کر ڈیون
 والی اے کتاب گواہ۔
- إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ④
- ۴۔ بے شک اساں اینکوں عربی قرآن بنائے تاں
 جو تہساں عقل کرو۔
- وَأَنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ ⑤
- ۵۔ ادام الکتاب و وح جبرہی ساڈے نزدیک
 بہوں شان والی تے ستمپ نال بھری ہوئی ء۔
- أَفَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ⑥
- ۶۔ کیا اساں کتاب دا ذکر محض ات گالہوں چھوڑ ڈیوں
 جو تہساں حد کنیں ودھی ہوئی قوم ہوئے۔
- وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ⑦
 وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑧
- ۷۔ تے اساں کے تارا رسول پہلی قومیں وح پٹھیں۔
 ۸۔ جبرہ دیلے انہیں کیں کوئی نبی اوندا ادا اوندے
 نال شکریاں کریندے ہن۔
- فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَ مَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ⑨
- ۹۔ اساں انہیں کیں زیادہ طاقت والے لوکیں کوں
 ہلاک کر ڈتا (اے کیا ہن) تے پہلے لوکیں دی مثال
 گذر چکی ء۔
- وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ⑩
- ۱۰۔ جے توں انہیں کیں پچھیں جو آسمان تے زمین کیں
 پیدا کیتن تے او ضرور آکھسن انہیں کوں غالب تے
 جاننے والے خدا پیدا کیتے۔
- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪
- ۱۱۔ جس تہاڈے کیتے زمین کوں دچھاٹا بٹائے تے
 تہاڈے کیتے اوندے وح رستے بٹائسی تاں جو تہساں

ہدایت پاؤ۔

۱۲۔ تے جسں تہا بڑے کیتے آسمان کیں اندازے نال
پانی لہائے تے اساں اوندے نال بر زمین کوں
وسوں کر ڈتے تے تساں وی ایویں کڈھئے ویسو۔

۱۳۔ تے جسں سارے جوڑے پیدا کیتن تے تہا بڑے
کیتے بیڑیاں تے جانور پیدا کیتن جنہیں تے تساں سوار
تھیندے ۶۔

۱۴۔ تاں جو تساں اوندی کنڈ تے چنگی طراں بہہ ونجو
تے اوندے اُتے بہن دے بعد اپنے رب دی نعمت
کوں یاد کرو (اوندے شکر کرو) تے آکھو پاک اودا تے
جسں اینکوں سا بڑے تابع کیتے اساں اینکوں اپنے
تابع نہ بننا سگدے ہاے۔

۱۵۔ تے بے شک اساں اپنے رب دودل ونجے۔

۱۶۔ تے انہیں اوندے بندیں وچو اوندے کیتے
حصہ بٹا ڈتے (آہن چھوہریں ہرن دیاں) بیشک
انسان کھلا کھلا نا شکرا ۷

۱۷۔ کیا جو او پیدا کریندے اوندے وچو اپنے کیتے
چھوہریں بنائیںسی تے تہا بڑے کیتے چھوہر۔

۱۸۔ تے جیلھے کہیں ہک کوں غمش خبری ملدی ۸
اوندی جیہی او خدا کیتے آبدے (چھوہری) تے اوندے
منہ کالا دھوں سخی ویندے تے بہوں کوڑ تےج ویندے

۱۹۔ کیا جیہی گاٹھیں وچ پلدی ۹ تے جیڑے وچ
اپنے دل دی گال صاف نہیں کر سگدی (او خدا
کیتے ہے)۔

۲۰۔ تے فرشتیں کوں جیڑے اللہ دے ہا نہیں ہن
انہیں لوکیں رمتیں بٹا ڈتے کیا او انہیں دے پیدا

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا
بِهِ بُلْدَةً مَّيِّتَةً كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٧﴾

لَسْتُمْ عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ ذَرُّوا يُنْمِتَهُ رَبُّكُمْ
إِذَا امْتَرَوْا عَنْ عَالِيهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ
لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٨﴾

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٩﴾
وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ
مُّبِينٌ ﴿٢٠﴾

أَمَّا اتَّخَذَ مِنَّا يَتْلُقَ بَنَاتٍ وَأَصْفَحَكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿٢١﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسَوِّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

أَوَمَنْ يُنَشِّؤُا فِي الْحَيَاةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ
مُبِينٍ ﴿٢٣﴾

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا تَأْتِي
أَشْهُدًا وَخَلَقَهُمْ سَكَنَ شَهِادَتِهِمْ وَيُنْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

تھیوٹ ویلھے اتھائیں بن تے انہیں دی گواہی ضرور
لکھی ویسی تے انہیں کنیں ضرور پھیا ویسی۔

۲۱۔ تے او آہن بے رحمن خدا چاہے ہاتے اسان
انہیں دی عبادت نہ کروں ہا۔ ایس کمال دا انہیں کوں
کوئی علم کاہ نہیں ادایویں ڈھکو سلے مریندے پین۔
۲۲۔ یا اسان انہیں کوں ایس کنیں پہلے کتاب ڈتی ۽ جیکوں
او پکڑی پین۔

۲۳۔ اصل او آہن بے شک اسان اپنے پیو ڈاڈیں
کوں ہک طریقے تے کم کرنیدا ڈٹھے تے اسان انہیں
دے پیریں تے ٹردے رہ ویسوں۔

۲۴۔ تے ایویں اسان جڈاں وی کہیں دستی وقح
رسول پٹھئے انہیں دے امیر لوکیں مض اے آکھئے جو
بے شک اسان اپنے پیو ڈاڈیں کوں ہک طریقے
تے ڈٹھے تے بے شک اسان انہیں دے پیریں
تے ٹردے ویسوں۔

۲۵۔ توں آکھ بھانویں میں تہاڈو اوں کنیں جیگی تعلیم
گھن کیا ہواں جیس دے اُتے تے تے اسان اپنے پیو ڈاڈیں
کوں عمل کرنیدا ڈٹھے انہیں آکھئے اسان جو توں گھن
کے آئیں اوندا انکار کرنیدے ہیں

۲۶۔ تے اسان انہیں کنیں بدلہ گدھے تے توں ڈکھ
جھٹلاوٹن والیں راکیں بھانویں۔

۲۷۔ تے جیلھے ابراہیم اپنے پیو کوں آکھئے تے اپنی
قوم کوں جیندی تے اسان عبادت کرنیدے ۽ میں
انہیں کنیں باہر دہاں۔

۲۸۔ سوائے اوں خدادے جس میکوں پیدا کیتے تے
بے شک میکوں سدھاراہ ضرور ڈکھلیسی۔

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝

أَمْ أَمِنَهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَسْكِنُونَ ۝

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ۝

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ
إِلَّا قَالَ مُتَرَفُّوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا
عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُقْتَدُونَ ۝

قُلْ أَوَلَمْ جِئْتُكُمْ بِالْهُدَىٰ وَمَا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ۝

فَأَنزَلْنَا مِنْهُمْ مَانِظَرًا نَظَرًا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۝

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبْنَيْهِ وَأَيُّهَا الْقَوْمُ إِنِّي بَرَأءُ
مِمَّا تَعْبُدُونَ ۝

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ۝

۲۹۔ تے اول تعلیم کوں حضرت ابراہیمؑ نے اپنی اولاد
وچ ہمیشہ کہتے یادگار بنا کے چھوڑ دیتا تاں جو ادھر تک
کنیں اُرک و بھن۔

۳۰۔ اصل یس انہیں کوں تے انہیں دے پوڑا دیں
کوں فائدہ پہنچایا تے انہیں کنیں حق کھول کے بیان
کر دیا وں والا رسول وی آیا۔

۳۱۔ تے جیلھے انہیں کنیں سچ آگیا انہیں آکھئے اے
جادو و تے بے شک اساں ایندا انکار کریندے ہں۔
۳۲۔ تے انہیں آکھئے اے قرآن پڑو دہی و ستیں دے
کہیں بندے تے کیوں نہیں لہا یا گیا۔

۳۳۔ کیا او تہیڈے رب دی رحمت کوں و نڈیندن
اساں دنیاوی زندگی وچ زندگی داسماں و نڈیڈتے۔ تے
اساں انہیں وچو کچھ لوکیں کوں بے لوکیں اچا تہی
ڈتے تے نتیجہ اے تھئے جو کچھ لوک نہیں دا مذاق اڈا وں
پئے بگین تے تہیڈے رب دی رحمت اول کنیں
بہوں چنگی جو ادکھا کریندن۔

۳۴۔ تے بے لوکیں دے کہو کچھ تھی و بھن دا ڈور نہ
ہوے ہاتے اساں رحمن خدا دے کافر دی چھتیں
کوں تے پوڑیں کوں عیندے اتے او چڑھدن
چاندی دا بنا دیوں ہ۔

۳۵۔ تے انہیں دے گھریں دے دروازیں کوں تے
ہمانچیں کوں عیندے اُتے او میک لا پہندن۔

۳۶۔ تے سونے دا بنا دیںدے تے اے سب کچھ
دنیاوی زندگی داسماں تے آخرت تہیڈے رب دے
حضور متقیں دی۔

۳۷۔ تے جیر ہا رحمن خدا دے ذکر کنیں منہ پھریندے

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۹﴾

بَلْ مَتَّحْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿۳۰﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿۳۱﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْفَرِيقَيْنِ
عَظِيمٍ ﴿۳۲﴾

أَلَمْ يَقْسِمُوا رَحْمَتَ رَبِّكَ إِنَّا نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ
مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا سَخِرَآءًا
وَرَحِمَتْ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِنَاسٍ
يَكْفُرُوا بِالْآخِرِينَ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ اسْقَافًا مِّنْ فَضْلِهِ وَمَعَارِجَ
عَلَيْهَا يَصْهَرُونَ ﴿۳۴﴾

وَلِيُبَيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ السُّرُورَ وَالْآيَاتِ الْكُبْرَىٰ ﴿۳۵﴾

وَزُخْرَفًا وَإِنَّ كُلَّ ذَلِكَ لَمِنَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا مِّنْ حَيْثُ شَاءَ

فَهُوْلَهُ قَرِينٌ ﴿۳۷﴾ اسماں اوندے کیتے شیطان کوں غالب کر دیندے
ہیں تے او اوند سگتی بڑ دیندے۔

۳۸۔ تے بے شک اداؤ کوں سدھی راہ کنیں کرکیندن
تے او خیال کریندن بے شک اوسدھے رستے تے ہن۔

۳۹۔ تے جیلھے اوساڑو آویندے آہرے افسوس میڈے
تے تیڈے وچکار پچا دھ تے پوادھ دا پندھ ہوے ہا
تے او ہوں بڑا سگتی ہے۔

۴۰۔ تے تہا کوں اچ ظلم کرٹ دے بعد کوئی شے فائدہ
نہیں بڑے سبکی جوبے شک تہاں تے تہا بڑے
سگتی عذاب وق کھتے ہن۔

۴۱۔ کیا توں پوڑے کوں سنا سبکیں تے کیا اندھے
کوں سدھے راہ تے پچا سبکیں تے جیرھا کھلی
گمراہی وق ہوے۔

۴۲۔ تے جے اسماں تیکوں گھن ونجوں تے اسماں انہیں
کنیں بد لضر و گھنسون۔

۴۳۔ یا تیکوں دکھا لوں جیندا اسماں انہیں نال وعدہ
کیتے تے بے شک اسماں انہیں تے پورے غالب
ہیں۔

۴۴۔ تے جو تیڈو وحی کیتی گئی ہے اداؤ کوں پکڑا متی کے
پکڑ بے شک توں سدھے رام تے ہویں۔

۴۵۔ تے بے شک اے تیڈے کیتے ذکر تے تیڈی
قوم کیتے دی، تے جدی تہاں کنیں پچھاوسی۔

۴۶۔ تے جیرھے رسول اسماں تیکں کنیں پہلے پٹھیں
انہیں کنیں پچھ کیا اسماں رحمن خدا دے علاوہ معبود
ہئامن جنہیں دی پوجا تھوے۔

۴۷۔ تے اسماں موسیٰ کوں اپنیاں نشانیاں بڑے کے

وَأَنَّهُمْ لَيَصَدُّوْنَ لَهُمْ عَنِ الذِّبَابِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿۳۸﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ لَئِن لَّمْ يَكُنِ الْإِنسَانُ لَشَكْرًا ﴿۳۹﴾

وَلَن يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۴۰﴾

أَفَأَنْتُمْ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْغَنَىٰ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۱﴾

فَأَمَّا نَذْرٌ هَٰذَا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُمْ مُّنتَقِمُونَ ﴿۴۲﴾

أَوْ يُرِيكَ الْآلِهَٰتِ وَعْدُهُمْ فَأَنَا عَلِيمٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿۴۳﴾

فَأَسْمَعْكَ يَا آدَمُ أَتَىٰكَ إِلَٰهٌ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۴۴﴾

وَأَنَّهُ لَئِنْ دُرِّكَ وَ لِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُنْزَلُونَ ﴿۴۵﴾

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَٰهًا يُعْبَدُونَ ﴿۴۶﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ

فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

فرعون تے اوندے سرداریں دو پٹھیا ہا سے تے اوں
آکھئے بے شک میں رب العالمین خدا دا رسول ہاں۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذْ هُمْ فِيهَا يَضْحَكُونَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ جڈاں او انہیں دوساڈیاں نشانیاں گھن کے
آے تے او اوندی گال سُن کے کھلن پئے گھمیں۔

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۚ وَ

۴۹۔ اساں انہیں کوں جیرہا نشان ڈکھلیندے

أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۴۸﴾

ہا سے او پہلے نشان کیں بہوں وڈا ہوندا ہا تے

اساں انہیں کوں عذاب نال پکڑ گدھے تاں جو او
باز آونجی۔

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الشُّرَاجِدُ لِمَا رَبِّكَ بِمَا عٰهَدَ عِنْدَكَ

۵۰۔ تے او آدے ہن جو اے جادوگر توں اپنے رب

إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾

کنیں ساڈے کیتے دُعا منگ اور سارے وعدے

یا دکر اکے جیرھے اوں کیتن بے شک اساں ضرور

ہدایت پیسوں۔

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ جیلھے اساں انہیں کنیں عذاب ہمیں کمرڈتے

ہوں ویلھے او انہیں وعدہ ترورڈتے۔

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي

۵۲۔ تے فرعون اپنی قوم وچ منادی لیتی آکھس اے میڈی

مُلْكٌ مِّمَّا وَهَبَ ۚ وَهٰذَا إِلَّا نَهْرٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِ أَعْيُنِكُمْ

قوم مصر وچ میڈی حکومت نہیں تے اے دریا

میڈے ماتحت نہیں وہندے پئے کیا تساں

تُبْهِمُونَّ ۚ ﴿۵۱﴾

ڈہدے نوھے۔

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ مِثْلُ ۙ وَلَا يُكَادُّ

۵۳۔ کیا میں ایس کنیں چنگا نہیں جیرہا ذلیل تے

يُبِينُ ﴿۵۲﴾

گال کھول کے نہیں کر سگدا۔

فَلَوْلَا الْبَقِيَ عَلَيْهِ أَسْرُهُ ۙ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ

۵۴۔ تے ایندے اتے سونے دے کنگن کیوں نہیں

لتحے یا ایندے نال فرشتے کٹھے تھی کے کیوں نہیں آئے

الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّنِينَ ﴿۵۳﴾

۵۵۔ تے اگا اپنی قوم کوں ڈرائے تے انہیں اوند

فَأَسْحَفَتْ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ

آکھن من گدھے بے شک او بدکار قوم ہاں۔

قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۵۴﴾

۵۶۔ جیلھے انہیں ساکوں کاوڑ لوائی تے اساں

فَلَمَّا أَسْفُونَا اُنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۵﴾

انہیں کنیں بدلہ گدھا تے ساریں کوں غرق کر ڈتا

۵۷۔ تے انہیں کول اسال پُرانا قصہ بٹا ڈتا تے
فَجَعَلْنَهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ﴿۵۷﴾

بعد وچ آون والیں کیتے عبرت۔

۵۸۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی ؎
وَلَمَّا ضَرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِزَاقَهُ لِقَاءُ مِنْهُ
تیبڈی قوم ایندے اُتے تاڑیاں مارن پئے ویندی ؎
يَصْدُونُ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے آہن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال
وَقَالُوا إِلَهُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَلَدًا
تیبڈے سامنے محض جھیرے کیتے کریندن، اصل او
بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَبِيرُونَ ﴿۵۹﴾

قوم ای جھیرے کار۔

۶۰۔ او تے محض ہک بندہ ہا جیندے اُتے اسال انعام
إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّلْبَنَىٰ
کیتا تے اونکوں بنی اسرائیل کیتے نمونہ بنایا ہا۔
إِسْرَآئِيلَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے بے اسال چاہندے زمین وچ تہاڈے وچو
وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ مِنْكُمْ مَلَكَةً فِي الْأَرْضِ
کبھ فرشتے بنا ڈیوں ہا جیرے تہاڈی جاتے آہا تھیوں ہا
يَخْلُقُونَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے بے شک اے قرآن قیامت دی خبر ڈیندے
وَلَا تَعْلَمُ السَّاعَةَ فَلَا تَتُورَنَ بِهَا وَاتَّبِعُونِ
تے تساں اوندے وچ شک نہ کرو تے میڈی گال
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾

منو اے سدھارا۔

۶۳۔ تے تہا کول شیطان سدھے راہ کنیں نہ روکے
وَلَا يَصْدَقُكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكَاذِبٌ وَفِيمَنَ ﴿۶۳﴾
او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔

۶۴۔ تے جیلھے عیسیٰ دلیداں گھن کے آئے تے آکھیں
وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
میں تہاڈو سیانیاں گالہیں گھن آئیاں تے تاں جو او
وَلَا يُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ ؕ

گالہیں تہا کول سمجھاواں جیندے وچ تساں اختلاف
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا أَمْرَهُ
کمریندے ؎، اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔
﴿۶۴﴾

۶۵۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڈا رب اوندی عبادت
إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
کرو اے سدھارا۔
مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۵﴾

۶۶۔ تے انہیں وچو انہیں ٹولیں اختلاف کیتے تے
فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ
ظالمیں کیتے ہلاکت نہ ڈکھ آلے ڈینہہ دا عذاب نال
ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ إِلَٰهِمْ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ اومض قیامت دا انتظار پئے کریندن تے او انہیں
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
تے ابھن گھٹ اسی تے انہیں کول پتہ دی نہ لگی۔
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۶۷﴾

۶۸۔ لوں بڑی بہ پہوں سارے سنگتی ہک ڈوچھے دے
دشن ہوسن سوائے متقیں دے۔

۶۹۔ اے میڈے بندے ۶۰ اچ تہاڈے اُتے
کوئی خوف نہیں تے نہ تساں مونجھے تھیسو۔

۷۰۔ جیرھے ساڈی آیات کوں منیندن تے مسلمان ہن
۷۱۔ جنت دچ پہو تساں تے تہاڈاں زالیں خوشیاں
منیندے دجو۔

۷۲۔ سونے دے تھال تے پیالے انہیں دودل ول
اندے دین اوندے دچ انہیں کوں اوکھ ملیسی
جو انہیں دادل چاہسی تے اکھیں پسند کریں تے
تساں اوندے دچ ہمیشہ رہسو۔

۷۳۔ تے اے او جنت جیندے تساں اپنے عملیں
دی وجرنال وارث کیتے گئے ۶۰۔

۷۴۔ اوندے دچ تہاڈے کیتے پہوں سارے پھل
ہوسن جیرھے تساں کھوسو۔

۷۵۔ بے شک مجرم دوزخ دے عذاب دچ ہمیشہ
رہسن۔

۷۶۔ انہیں کوں تھی نہ ڈتی ویسی تے اوندے دچ
نا امید تھی دین۔

۷۷۔ اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا او اچھے اتے
ظلم کریندے ہن۔

۷۸۔ تے اوسڈرین جو اے بادشاہ تیڈا رب ساکوں
مارڈیوے او اکھن تساں کافی دیر رہسو۔

۷۹۔ اساں تہاڈو پر سچ گھن کے آئے ہاں تے اصل
تساں اکثر سچ کوں ناپسند کریندے ۶۰۔

۸۰۔ جے انہیں کوئی فیصلہ کر گدھے تے اساں وی

الْاٰخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا
الْمُتَّقِيْنَ ۝۶۸

يُجَادِلُ لَّاخَوْفٍ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَخْزَنُوْنَ ۝۶۹

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاٰتِنَا وَكَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ۝۷۰

اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُغْبَرُوْنَ ۝۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصٰفٰتٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَ اَكْوَابٍ
وَفِيْهَا مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ
فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۷۲

وَبَلَدِكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْ اُورِثْتُمْوهَا بِاَنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۷۳

لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۝۷۴

اِنَّ الْمَجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ مُّجْتَمِعٍ خٰلِدُوْنَ ۝۷۵

لَا يَغْتَرَّ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيْهِ مُّبْلِسُوْنَ ۝۷۶

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظّٰلِمِيْنَ ۝۷۷

وَنَادٰٓا۟ لِّمَلِكٍ لِّيَقْضِ عَيْنُنَا رَبُّكَ
قَالَ اِنَّكُمْ تَكُوْنُوْنَ

لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنْ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كٰرِهُوْنَ ۝۷۹

اَمْ اَبْرَمُوْا اَمْ رَاۤىنَا مُبْرَمُوْنَ ۝۸۰

انہیں دی تباہی وافیصلہ کر گدھے۔

۸۱۔ کیا او خیال کر نیدن اسان انہیں دیاں لکیاں
ہویاں بگا لہیں تے مشورے نے سبڑ دے، اے بگاں
نہیں سا بڑے رسول انہیں نال بہہ تے لکھدے ہیں۔

۸۲۔ توں آکھ جے رحمن خدا کوئی پتر ہوے ہاتے میں
سب کینں پہلے عبادت کراں ہا۔

۸۳۔ آسمانیں تے زمین تے حکومت الے رب دار تہ
انہیں دی بگا لہیں کینں پاک۔

۸۴۔ توں انہیں کوں چھوڑ بڑے او گند اچھلن تے
کھیڈن کڈن پتے میں او بڑ بہہ آونچے جیندا انہیں
کوں وعدہ ڈتا گئے۔

۸۵۔ تے او ہو جے ہیرا آسمان وح دی تے زمین وح
وی معبود تے اوسیا ناتے بہوں چاٹن والا۔

۸۶۔ تے بابرکت اوقات جیندے کیتے آسمانیں نے زمین
دی بادشاہت تے جو انہیں دے وچکار تے
اوں کینں جے قیامت دا علم تے ہوندوں تساں ولنے۔

۸۷۔ تے جنہیں کوں او خدا دے سوا معبود بنیدن او
سفارش کرن دے مالک نہیں، سواے او ندے جیرھا
پسچی گواہی ڈیوے تے او چاٹن۔

۸۸۔ تے جے توں انہیں کینں پھیں انہیں کوں کیں
پیدا کیتے تے او ضرور اکھسن اللہ تے دل تسال کنتے
پھیرے ویندے۔

۸۹۔ تے او نلا اے اکھن (جو) اے میڈے رب بیشک
اے قوم نہیں میندی۔

۹۰۔ توں انہیں کوں معاف کر ڈے تے آکھ تہا بڑے
اتے سلامتی ہوے تے تہا کوں ضرور پتر بگ ولسی۔

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلْ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتَثُونَ ﴿۸۱﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلزَّالِمِينَ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَذِيبِ ﴿۸۲﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَنَّا يَصِفُونَ ﴿۸۳﴾

فَذَرْهُمْ يُخَوِّضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿۸۴﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَ
هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۸۵﴾

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
يَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۸۶﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْبَهُونَ ﴿۸۷﴾

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ يَقُولُونَ اللَّهُ فَأَتَى
يُؤْفَكُونَ ﴿۸۸﴾

وَ قِيلَ لَهُ يَرْبِ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلِّمْ وَسَلِّمْ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ ذَرَأَى مِنَ الْبَيْتِ الْمَكِّيِّ نَزَلَتْ فِي الْبَيْتِ الْمَكِّيِّ

سورہ دخان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۰ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن مٹکے
 ۲۔ سب تعریفیں والا تے بہوں مہربان۔
 ۳۔ تے کھول کے بیان کرن والی کتاب گواہ۔
 ۴۔ بے شک اساں اینکوں ہک بابرکت رات
 وح لہائے، بے شک اساں ہوشیار کرن والے ہیں۔
 ۵۔ اوندے وح ہر حکمت آلے معاملے کوں بیان
 کیتا دیندے۔
 ۶۔ ہر معاملہ جیندا اساں حکم ڈتے بے شک اساں
 رسول پھیندے ہیں۔
 ۷۔ لے تیدے رب دلو رحمت بے شک اوسٹن والا
 تے جانن والا۔
 ۸۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے دیکھار اوند رب جے
 تساں یقین کرن والے ۶۰ تاں۔
 ۹۔ اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوزندہ کریندے تے
 مریندے تہا ڈار رب تے تہا ڈے پہلے پیو ڈاڑیں دا
 رب۔
 ۱۰۔ اصل اوشک وچ کھیڈ دے بین۔
 ۱۱۔ اتوں انتظار کر جڈاں آسمان تے کھلا کھلا دھواں
 ظاہر تھیسے۔
 ۱۲۔ جبرہا لوکیں کوں ککا گھنسی اے درد ڈیون والا عذاب۔
 ۱۳۔ اے ساڈے رب اساں کنیں عذاب ہٹا ڈے بیشک
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 حَمْدٌ ②
 وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ③
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ④
 فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ⑤
 أَفَمَنْ عِنْدَنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ⑥
 رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑦
 رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ⑧
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ⑨
 بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ⑩
 فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ⑪
 يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑫
 رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ⑬

اساں منیندے ہیں۔

۱۴۔ او کیویں یاد کر لیں تے انہیں کنیں پہن کھول کے بیان کرن والا رسول آگئے۔ اَنۡۤیْ لَهُمُ الدُّرُوۡیَ وَقَدْ جَاۤءَهُمْ رَّسُوْلٌ مُّبِیۡنٌ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ ول او اوں کنیں پھر گھمیں تے آکھئے نیں اینکوں سکھایا ویندے تے اے پاگل۔ ثُمَّ تَوَلَّوۡاۤ عَنْهُ وَقَالُوۡا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوۡنٌ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ اساں عذاب کوں تھوڑی دیر کیتے پریں کر ڈیسیوں بے شک تساں ولا کفر کرن پئے ویسو۔ اِنۡتَاۤ اَكۡاشِفُوۡا الْعَذَابَ قَلِيۡلًا اِنَّكُمۡ عَاۡیِدُوۡنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ جڈاں اساں وڈی پکڑ پکڑیسیوں بے شک اساں بد لکھن سبگدے ہیں۔ یَوْمَ يَنْطُشُ الْبَطۡشَةُ الْكُبۡرَىۤ اِنَّا مُنۡتَقِمُوۡنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے فرعون دی قوم کوں آزمایا تے انہیں کنیں عزت والا رسول آیا ہا۔ وَ لَقَدْ فَتَنَّاۤ اٰیٰتِہُمۡ قَوْمَ فِرْعَوۡنَ وَجَاۤءَهُمۡ رَّسُوْلٌ کَرِیۡمٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ جو اللہ دے بندے میڈے نال پٹھ ڈے بیشک میں تہاڈے کیتے ایمان دار رسول آں۔ اَنْ اَدۡوَاۤ اِلَیَّ عِبَادَ اللّٰہِ اِنِّیْ لَکُمۡ رَّسُوْلٌ اٰمِیۡنٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اللہ دے سامنے وڈائی ذکر و بے شک میں تہاڈو ہک کھلی دلیل گھن کے آیاں۔ وَ اَنْ لَا تَعۡلُوۡا عَلَی اللّٰہِ اِنِّیْ اٰتِیۡنَکُمۡ بِطُلۡطُنِۭیۡنٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ بے شک میں اپنے تے تہاڈے رب دی آم شام وح انداں جو تساں میکوں پتھریں نال مار نہ گھتو۔ وَ اِنِّیْ عٰذَتُ بِرَبِّیْ وَ رَبِّکُمۡ اَنْ تُرۡجَمُوۡۤا ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے جے تساں نوھے منیندے تے میکوں کلبا چھوڑ ڈیو۔ وَاِنْ لَّمۡ تُؤۡمِنُوۡا لِیْ فَاَعۡزِزۡلُوۡنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ اوں اپنے رب کوں سڈیے تے آکھیس بے شک اے مجرم قوم۔ فَاَعَاۡرِبۡہٗ اَنَّ هٰۤؤُلَآءِ قَوْمٌ مُّجۡرِمُوۡنَ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ خدا آکھئے میڈے بندیں کوں راتورات گھن و ہنج بے شک تہاڈا اچھا کیتا ویسی۔ فَاَسْرِۤ بِعِبَادِیْ لِیۡلًا اِنَّکُمۡ مُّتَّبَعُوۡنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے سمندر کوں بٹے بنا کے چھوڑ و ہنج بے شک او غرق تھیون والا لشکر۔ وَ اَتَرِکَ الْبَحۡرَ رَهۡوًا اِنَّہُمۡ جُنۡدٌ مُّغۡرَقُوۡنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ انہیں کے تلاباغ تے چستے چھوڑین۔ کَمۡ تَرَوۡۤا مِنْ جَنَّتٍ وَ عِبۡوٰنٍ ﴿۲۶﴾

- ۲۷۔ تے رڑھیں تے عزت والیاں جہیں۔
 ۲۸۔ تے نعمتاں چھوڑیں جنہیں نال ادعوش تھے پٹے بن
 ۲۹۔ تے ایویں اساں انہیں دا بی قوم کوں وارث بنا
 ڈتے۔
 ۳۰۔ انہیں تے نہ آسمان رُسے تے نہ زمین تے انہیں
 کوں دکھی وی نہیں ڈتی گئی۔
 ۳۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں ذلیل کرن والے
 عذاب کنیں پجائے۔
 ۳۲۔ تے انہیں کوں اوڈانی کرٹ والا تے حد کنیں دھن والا باہ
 تے علم دی وجہ نال چڑن بگدھاھا۔
 ۳۳۔ تے انہیں کوں او نشان ڈتے جیندے دج
 کھلی آزمائش ہائی۔
 ۳۴۔ اے ساڈی پہلی موت تے ساکوں جیندہ کیتا
 ویسی۔
 ۳۵۔ ناں تاں ساڈے پیو ڈاڈے گھن آؤجے نساں
 سچے ہوتے۔
 ۳۶۔ کیا او جگے بن یا تبع دی قوم یا جیرھے انہیں کنیں
 پہلے بن اساں انہیں کوں ہلاک کر ڈتا ہاتے بے شک
 او مجرم ہن۔
 ۳۷۔ تے اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جوا انہیں دے
 دیکار بے فائدہ تے کھینڈ واسطے پیدا نہیں کیتا۔
 ۳۸۔ اساں انہیں ڈنایں کوں حق نال پیدا کیتے تے اصل اکثر
 لوک چاٹدے نہیں۔
 ۳۹۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ انہیں ساریں دا مقرر
 ۴۰۔ دَرُودُجْ وَ مَقَامُ کَرِیمِ ۱۰
 ۴۱۔ وَ نَعْمَ کَانُوا فِیْہَا لَکَہِیْنَ ۱۱
 ۴۲۔ کَذٰلِکَ وَ اَوْرَثْنٰہَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ۱۲
 ۴۳۔ فَمَا بَلَکْتَ عَلَیْہِہُمُ السَّمَآءُ وَ الْاَرْضُ وَ مَا کَانُوا
 مُنْظَرِیْنَ ۱۳
 ۴۴۔ وَ لَقَدْ بَجَّیْنَا بَنِیَ اِسْرَآئِیْلَ مِنَ الْعَذَابِ اَلْہِیْنِ ۱۴
 ۴۵۔ مِنْ دَرُودُجْ اِنَّہٗ کَانَ عَلَیَّآئِیْنَ السُّرِیْنَ ۱۵
 ۴۶۔ وَ لَقَدْ اٰخَرْنٰہُمْ عَلٰی عِلْمٍ عَلٰی الْغَلِیْقِیْنَ ۱۶
 ۴۷۔ وَ اَتٰیْنٰہُمْ مِنَ الْاٰتِیِّ مَا فِیْہِ بَلَاءًا مُّبِیْنٌ ۱۷
 ۴۸۔ اِنْ هٰؤُلَاءِ لَیَقُولُوْنَ ۱۸
 ۴۹۔ اِنْ هٰی اِلَّا مَوَدَّتُنَا الْاُولٰی وَ مَا نَحْنُ بِمُنْشَرِیْنَ ۱۹
 ۵۰۔ فَاَنُوْا بِاٰیٰتِنَا اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ۲۰
 ۵۱۔ اَھُمْ خَیْرٌ اَمْ قَوْمُ بُنٰی وَ الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِہُمْ اَھْلَکْنٰہُمْ
 ۵۲۔ اِنَّہُمْ کَانُوْا مُجْرِمِیْنَ ۲۱
 ۵۳۔ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ مَا
 بَیْنَہُمَا لَعِیْنٌ ۲۲
 ۵۴۔ مَا خَلَقْنٰہُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰکِنْ اَکْثَرُہُمْ
 لَا یَعْلَمُوْنَ ۲۳
 ۵۵۔ اِنْ یَوْمَ الْفَصْلِ مِیْقَاتُہُمْ اٰجَمِعِیْنَ ۲۴

وقت۔

۴۲۔ جڑاں کوئی سنگتی بے سنگتی دے کم نہ اوسی تے انہیں دی امداد نہ کیتی ویسی۔

۴۳۔ سواے اوندے جیندے اتے اللہ رحم کرے بے شک او غالب تے مہربان۔

۴۴۔ بے شک کنوار پوٹی داوٹ

۴۵۔ گناہ گاریں را کھاج

۴۶۔ گھر بیٹے تانے آلی کارڈ دھیں دوح اُپسی

۴۷۔ جیویں تیا پانی اُپلے

۴۸۔ اینکو پکڑو تے دوزخ دی آدھل تیں اینکوں کھلیندے ونجو۔

۴۹۔ دل ایندے سر تے تن پائی سٹو۔ اے گرمی دا عذاب۔

۵۰۔ توں چکھ بے شک توں عزت والا تے مشریف (بٹروا) مانریں۔

۵۱۔ بے شک اے او عذاب جیندے متعلق تسال شک کریندے باوے۔

۵۲۔ بے شک متقی امن والیں جہیں دوح بہوسن۔

۵۳۔ بائیں تے پیشیں دوح بہوسن

۵۴۔ ریشم پسین آئے سائے بہسن

۵۵۔ ایویں اساں انہیں کیتے وڈیں اکھیں آلیاں حوراں زالیں بنیسوں

۵۶۔ او ہر قسم دا پھل منگوئیں تے امن دوح رہسن

۵۷۔ اوندے دوح انہیں کول موت نہ اوسی سولے

بہلی موت دے تے اللہ انہیں کول دوزخ دے عذاب کنیں پچسی

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٣﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقْوِمِ ﴿٤٤﴾

طَعَامُ الْأَتِيمِ ﴿٤٥﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٦﴾

كَغَلِيِّ الْحَبِيمِ ﴿٤٧﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٨﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيمِ ﴿٤٩﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٥٠﴾

إِنْ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّ السَّائِقِينَ فِي مَقَامِ امِينٍ ﴿٥٢﴾

فِي جَنَّتٍ وَعَيْبُونَ ﴿٥٣﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٤﴾

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ حُجُورَ عِينٍ ﴿٥٥﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٦﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٨﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٩﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٦٠﴾

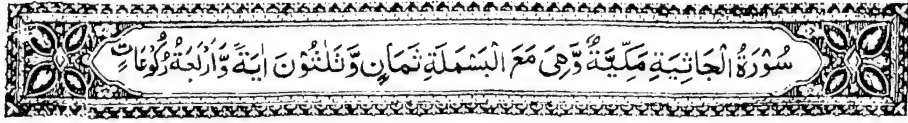
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٦١﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٦٢﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٦٣﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٦٤﴾

- ۵۸۔ اے تہاڑے رب و افضل تے اے پہوں
وڈی کامیابی ۵۸
۵۹۔ تے اساں اینکوں تیرڈی زبان تے سوکھا کر
بڑے ماں جو اے نصیحت پکڑن
۶۰۔ توں انتظار کر بے شک او انتظار کر بندے
پین۔
- فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۵۸﴾
فَإِنَّمَا يَسْتَرْزِقُهُ بِلسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾
فَازْتَقِمْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿۶۰﴾

سورہ جاثیہ مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۸ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ سب صفتیں والا تے بزرگ خدا ۷۷۔
- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ②
- ۳۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیانے خدا اولو تھی ۷۷۔
- ۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین وچ مومنین کیتے نشان۔
- ۵۔ تے ایویں تہا بڑے پیدا تھیون تے جانوریں کوں
زمین وچ کھنڈاؤن وچ یقین کرن والی قوم کیتے
نشان۔
- وَاخْتَلَفَ الْأَيْلُ وَالنَّهَارُ وَاللَّهُ مِنْ السَّمَاءِ
مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ
الرِّيحِ آيَاتُ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ③
- ۶۔ رات تے ڈینہر دے اگو پچھو آؤن تے جو اللہ سیں
آسمان تو رزق لہائے تے اوندے نال زمین کوں برقیون و بعد
وسوں کیتے سی تے ہوائیں دے چلاؤن وچ عقل والی
قوم کیتے نشان۔
- تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزَلُهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حِينٍ
بَعَدَ اللَّهُ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ④
- ۷۔ اے اللہ دے نشانن جیرہا اسان تیرے
سامنے سچ نال پڑھدے ہیں۔ اللہ تے اوندی آیتیں
دے بعد کیرھی گال کوں منین۔
- وَبِلِّ كُلِّ آفَاكِ أَتَيْمٍ ⑤
- ۸۔ ہر کوڑے تے گناہ گار کوں عذاب ملیسی۔
- يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ تُنْزِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصْرَفُ مُسْتَكْبِرًا كَانَتْ
لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ⑥
- ۹۔ او اللہ دی آیات کوں سڈے جیرہاں اونکوں
پڑھ کے سُنایاں ویندن، دل اکڑنیدارہ ویندے
جیویں اول سُنیاوی ناں ہوے، اونکوں بڑ کھ ڈیوٹ
والے عذاب دی خوش خبری ڈے۔
- وَاِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَ هُذُودًا وَّلَا لَكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑦
- ۱۰۔ تے جیلھے اونکوں ساڈی آیات دا کچھ پتر لگ
ویندے تے اوندے تے مشکریاں کریندے اے

لو کہن جنہیں کیتے ذلیل کرٹ والا عذاب۔

۱۱۔ اوندے بعد دفرخ دی ہے جو اوکمتن او انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ او سنگتی جنہیں کوں اللہ دے سوا معبود بیندن تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

۱۲۔ اے ہدایت تے جیرھے اپنے رب دی سہیش دانکا کریندن انہیں کیتے مشرک دی وجہ نال بڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۱۳۔ اللہ اوہے جیٹ تہا بڈے کیتے سمندر کوں کم وچ لائے تاں جو اوندے حکم نال اوندے وچ بیٹریاں ٹرن تے تاں جو تساں اوندہ افضل گولوتے تاں جو تساں شکر کرو۔

۱۴۔ تے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اوسارے واسارا اوں تہا بڈے تانے کیتے بے شک ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشانن۔

۱۵۔ توں مومنیں کوں اکھ انہیں لوکیں کوں بخش ڈیون جیرھے اللہ دی سزا کینیں نہیں بڈرے تاں جو او انہیں کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال سزا ڈیوے۔

۱۶۔ جیرھا چنگے کم کرہیسی اوندہ فائدہ ہونکوں تھیسے تے جیرھا گندے کم کرہیسی اوندہ اگھا نا اونکوں تھیسے دل تساں اپنے رب دوولنے۔

۱۷۔ اسماں بنی اسرائیل کوں کتاب تے حکومت تے نبوت بخشی تے انہیں کوں پاک شہیں دارزق ڈتا تے انہیں کوں سارے لوکیں تے وڈائی بخشی۔

۱۸۔ تے انہیں کوں کھلی کھلی شریعت ڈتی تے انہیں اوندہ علم آون دے بعد آپت دی منہ زوری دی وجہ

مِنْ ذَرَّيْهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا
شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۱۱

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ ۝۱۲

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِ
رَبِّهِمْ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۱۳

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُتَفَكَّرُونَ ۝۱۴

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ
لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۵

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۶

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الْغَلَّتِيبِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝۱۷

وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ①۸

نال اوندے وح اختلاف کیتا بے شک تیدا رب
قیامت دے ڈینہہ اوند فیصلہ کر لسی جیندے وح
او اختلاف کریندن ۔

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ①۹

۱۹۔ ول اسال تیکوں شریعت دے ہک طریقے تے
چلے توں اوندی پیروی کرتے جیرے چاڈے نہیں
انہیں دی مرھی دے پھوٹاں چل ۔

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ②۰

۲۰۔ بے شک او اللہ دے مقابلے وح تیکوں کوئی
فائدہ نہیں پچا سگدے تے ظالم ہک ڈوبھے دے
سنگتی ہن تے اللہ متقیں دا سنگتی ۶۔

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُذَوِّقُونَ ②۱

۲۱۔ اے لوکیں کیتے نشان تے ہدایت تے یقین رکھن
والی قوم کیتے رحمت ۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا الشَّيْءَ أَن يَجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً عِنْدَ اللَّهِ
وَمِمَّا تُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ②۲

۲۲۔ کیا بڑے کم کرٹن والے اے خیال کریندن جو
اسال انہیں کول اویں بنا ڈیسوں بیویں مومن تے
نیک کم کرٹن والے ہن انہیں دامرٹن جیون ہک ہسی
بہوں برا ۶ جو او فیصلہ کریندن ۔

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَئِنْ جُزِيَ
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ②۳

۲۳۔ تے اللہ آسمانیں تے زمین کول حق نال پیدا
کیتے تے تاں جو ہر نفس کول اوندی کمٹ دا بدلہ ملے
تے انہیں تے ظلم نہ تھنسی ۔

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ
عَلَىٰ عِلْمِهِ وَخَوَّاهُ عَلَىٰ سَنَعِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ
بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ فَمَن يَضِلُّ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ②۴

۲۴۔ کیا تیں اول بندے کول بڑھے جیرھا پٹی خواہیں
کول معبود بنا گھندے تے اللہ اونکوں اپنے علم نال
گمراہ کیتے تے اوندے کن تے دل تے مہر لا ڈتی اس
تے اوندے اکھیں تے پردے پاتسی اونکوں اللہ
دے سوا کون سدھارا ۶ پھیلیسی کیا تیں نصیحت
نوہے پکڑیندے ۔

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَهْدِيكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ

۲۵۔ تے انہیں آکھئے اے تے محض ساڈی دنیا دی
زندگی ۶ مرسوں تے دل جیندے تھیسوں تے ساکوں

عَلِمَ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۝۲۵

زمانہ مریندے، ایندا انہیں کوں کوئی علم نہیں، اے محض انہیں دا اپنا خیال۔

وَإِذَا تَنَاطَلُوا عَلَيْهِمْ أَنُنَادِيَ تَنَادَىٰ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۲۶

۲۶۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے انہیں دی دلیل محض اے ہوندی ہواو۔ اہدن جے تساں سچے عرتے ساڈے پیو ڈاڑیں کوں گھن آو۔

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُعْجِلُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝۲۷

۲۷۔ توں آکھ اللہ تہا کوں جیندا کیتے ول تہا کوں مرسی ول تہا کوں قیامت دے ڈینہہ کھڑا کرسی جیندے آون وچ کوئی شک نہیں تے اصل ہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِلُ مَن يَخْسَرُ الْمُبْتَطِلُونَ ۝۲۸

۲۸۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ کیتے ہے تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ کھڑے لوک گھانا پین۔

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۲۹

۲۹۔ تے ہر امت کوڈیں دے بھر ڈٹھا ہویا ڈیکھیں تے ہر ٹولہ اپنی شریعت دوسڈیا وسی، اج تہا کوں تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا وسی۔

هٰذَا كِتَابُنَا يُنْفِثُ عَلَيْكُمْ بِالصَّحِيفِ إِنْ كُنَّا نَسْتَنَبِذُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۳۰

۳۰۔ اے ساڈی کتاب چیرھی تہاڈے خلاف وچ ایلیندی بے شک اساں جو تساں کریندے ہاوے لکھدے رہ گئے ہیں۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْبَیِّنُ ۝۳۱

۳۱۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے انہیں کوں انہیں دارب اپنی رحمت وچ داخل کرسی تے اے کھلی کامیابی۔

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَكُمْ لَعْنٌ إِنَّمَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِمْ فَاستَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝۳۲

۳۲۔ تے جیرھے کافرن (انہیں کوں آکھیا وسی) کیا تہا کوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے نہ سنایاں ویندیں ہن تساں اکریندے ہاوے تے تساں مجرم قوم ہاوے۔

وَاِذَا قِيلَ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيْهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِيْ مَا السَّاعَةُ اِنْ نَّظُنُّ اِلَّا ظَنًّا وَّمَا نَحْنُ بِمُسْتَیْقِنِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیلھے آکھیا ویندا با بے شک اللہ دا وعدہ
سچ تے قیامت دے جڑینہ وچ کوئی
شک نہیں تساں آہرے ماوے ساکوں کوئی پرتہ
نہیں قیامت کیا ہے، اسان تے محض گمان
کمریدے ہں ساکوں یقین نہیں اوندہ۔

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَّا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوا
بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اوں دیکھے انہیں دے عملیں دیاں خرابیاں
ظاہر تھی ولین تے او عذاب انہیں کوں ولہیٹ
گھنسی جیندے اتے او کھلے ہن۔

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَّا دُكِّرْتُمْ التَّوَّابُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے انہیں کوں اگھیا دین تساں جیویں آج دی
ملاقات بھل گئے ماوے، آج اسان ایوں تہاکوں
دی بھل ولیوں تے تہاڈا ٹھکانہ بھاء تے تہاڈا
کوئی امدادی کاہ نہیں۔

ذٰلِكُمْ بِاَنكُمۡ اٰتَخَذْتُمۡ اِلٰهَٰهُمۡ هُزُوًا وَّ عَزَّزْتُكُمْ
اِلۡحٰیوۃَ الدُّنْيَا فَاَلْيَوْمَ لَا يُخۡرِجُوۡنَ مِنْهَا وَّ لَا هُمْ
يُسْتَعۡبَدُوۡنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے ات بگاہوں جو تساں اللہ دی آیتیں تے
کھلے ماوے تے تہاکوں دُنیاوی زندگی دوکھاڈتا
ہویا ملے اتے آج او اوندے وچو نہ کڈھیے ولین تے
نہ انہیں کوں کو لہو آوٹ ڈتا ویسی نہ فریاد سنی ویسی۔

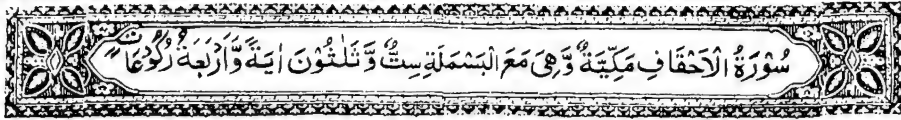
قُلۡلِہٖ اِلۡحٰمۡدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرۡضِ رَبِّ
الْعٰلَمِیۡنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے سب صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں
داوی رب تے زمینیں داوی تے ساریں جہانیں
دا پالنے والا۔

وَلَہٗ الْکِبَرِیَّاءُ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرۡضِ وَہُوَ الْعَزِیۡزُ
الْحَکِیۡمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ آسمانیں تے زمین وچ وڈیا ہوندا (او ہو وڈا)
تے او غالب تے ہوں سیانا۔

سورة احقاف مکی ۷ بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن

منگئے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

حَمَّ ②

۲۔

ساری منقیں والا تے بزرگ خدا ۷۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ③

۳۔ اے کتاب غالب تے حکمت والے خدا

دولہا بی گئی ۷۔

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ④

۴۔ اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
وجہ محض حق نال پیدا کیتے تے کہتے مقرر مدت
کیتے تے جیہے کافرن او اوں کیں منہ
پھرنیدن جتھو او ڈراٹے ویندن۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ
إِنِّي تُبْدِي بِكُتَيْبٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَذْأَنُورِقَ وَمَنْ عِلْمُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

۵۔ توں آکھ تساں ڈسو جیہے تساں خدا دے سوا
مبدو بنندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
پیدا کیتے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ ای کیں
پہلی کتاب وچو کوئی دلیل آتو یا علم دی دلیل
ڈیو جے تساں پے ہوسے۔

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ
غَافِلُونَ ⑥

۶۔ اوں کیں زیادہ گمراہ کون جیہا اللہ دے سوا
اوں کوں سبب بندے جیہا قیامت میں اوں دی دعائیں
سُندا تے او انہیں دی دعا کیں غافلن۔

وَإِذْ أَحْبَبْنَا النَّاسَ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا
يَعْبَادُهُمْ كُفْرِينَ ⑦

۷۔ تے جیلے نوک کٹھے کیتے ولسن او انہیں
دے دشمن ہوسن تے او انہیں دی عبادت
دے منکر ہوسن۔

وَإِذْ أَنْشَأَ عَلَيْهِمُ الْبُيُوتَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلْحَقِّ لَنَجْأَهُمْ هَذَا إِسْحَرُ مُبِينٌ ⑧

۸۔ تے جیلے انہیں تے ساڈی کھلی کھلی آیات
پڑھیاں دیندن تے کافرن کوں جیلے انہیں دو اندے

آہدن اے تے کھلا کھلا جادو ہے۔

۹۔ یا آہدن اوں اینکوں گھر گھر تے توں آکھ جے میں
اینکوں گھر گھر تے تے تساں میکوں اللہ دے
عذاب کنیں توہے پچا سبگدے او چاٹدے
جو گا لیں تساں کریندے ء تہاڑے تے
میڈے درمیان او کافی گواہ تے او پہوں
بخشن والا تے ہوں مہربان۔

۱۰۔ توں آکھ میں کوئی نواں رسول نہیں تے
میں نیں ہاٹا جو میڈے نال تے تہاڑے نال کیا سلوک
کیتا ویس میں تے محسن اوں وحی دی
پیروی کرینداں جیڑھی میڈو اندی ء تے میں
تے محسن ہک کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
۱۱۔ توں آکھ ڈسو جے اے اللہ کنیں ہے تے
تساں ایندا الکار کریندے پئے ء تے بنی اسرائیل
وچو ہک گواہ نے گواہی دی ڈتی ء تے اوں
من گدے تے تساں دجائی ڈکھائی ء بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۲۔ تے کافر مومنین کوں آہدن جے اے
چنگا ہوئے ہاتے اساں کنیں پہلے ایمان
نہ گھن آون ہاتے جیکھ انہیں کوں ایندے
نال ہدایت نہیں ملی آہدن اے تے پرانا کوڑ۔
۱۳۔ تے ایں کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب رستہ
ڈکھاوٹ والی تے رحمت ہائی تے اے
کتاب جیڑھی تصدیق کریندی ء تے عربی
زبان وچ تاں جو او ظالمیں کوں ڈراوے ،
تے نیکیں کیتے خوش خبری ء۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ء
كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ⑩

قُلْ مَا كُنْتُ بِذِمَّةِ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ
بِي وَلَا يَكُمُ إِلَّا أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ⑪

قُلْ أَدْعَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَهِدٌ مِّنْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑫

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا
سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ
هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ⑬

وَمِن قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا
كِتَابُ مُصَدِّقٍ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
وَأُبَشِّرَ الْمُحْسِنِينَ ⑭

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک جیسے آہن اللہ ساڈا رب تے ول ٹکڑے تھی ویندن تے انہیں تے کوئی ڈر نہیں تے نہ او مونجھے تھیں۔

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اے ہمیشہ رہن اے انہیں دے عملیں دی جزاء۔

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي بُنْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اساں انسان کوں پیو ماناں چنگے سلوک دی وصیت کیتی ء اوندی ما اونکوں ڈاڑھی تکلیف نال رمل اڈوہ وچ رکھے تے ول تکلیف نال چٹے تے اوندے محل تے کھیر چھراوٹن دا وقت تریہ مہینے ہن تے جیلے او پورا جوان تھئے تے چالی سال دا تھئے آکھیں اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے میں اوں نعمت دا شکر کراں جیہی تیں میڈے اتے کیتی ء تے میڈے پیو ماتے کیتی تے میں نیک کم کراں جیسے تیکوں چنگے بگن تے میڈی اولاد کوں نیک بنا بے شک میں تیڈو رجوع کریںداں تے میں فرمانبردار ہاں۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَقْبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا بِوَعْدِهِ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اے ہن جنہیں دی دعا اساں سترے ہیں تے انہیں دے چنگے کم قبول کریندے ہیں تے اساں دی برائیاں معاف کر ڈیساں اے ہمیشہ والے ہن اے سچا وعدہ ء جیہا انہیں نال کیتا گئے۔

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا اتَّعَذَّبْنِي أَنْتَ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهِيَ يَسْتَوِيضُنَّ اللَّهَ وَلَيْكَ آمِنٌ ۖ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ يَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جیہا اپنے پیو ماں کوں ابدے تہاڈے اتے افسوس میکوں اے ڈسیندے ء جو میکوں جیندا کیتا ویسی تے میں کنیں پہلے کئی صدیاں گزیرن تے او ڈوہیں اللہ کنیں فریاد کریںدن ہلاک تھیویں من گھن بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء تے او

آہدے اسے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

۱۹۔ ایسویں لوکن جنہیں تیں انہیں لوکیں دی عذاب دی پیشگوئی پوری تھی جیرے پہلے ہن بھانویں او جنس وچ ہن یا انسانیں وچ۔ بے شک او گھانا پاوٹ والے ہن۔

۲۰۔ تے ہر کنیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق رتبہ بلسی تے عملیں دا بدلہ انہیں کوں پورا بلسی تے انہیں تے ظلم نہ تھیسے۔

۲۱۔ تے جیرے ڈینہ کافر بھا دے سامنے آندے ویسن تے اکھیں تساں اٹھے انعام سارے دنیاوی زندگی وچ ختم کر ڈتے ہن تے انہیں کیں فلہ چاچکے آج تہا کوں ذلت دا عذاب بٹا ویسی جو تساں زمین وچ ناحق اکریندے ہا دے تے نافرمانی کریندے ہا دے۔

۲۲۔ تے عاد دے بھرا کوں یاد کر جیسے اوں اپنی قوم کوں (ہیں نال) ڈرائے تے اول کنیں اگو پچھو کئی رسول گذر چکین جو تساں اللہ دے سوا کیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈے اتے وڈے ڈینہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

۲۳۔ انہیں آکھے کیا توں آئیں جو ساکوں ساکے معبودیں کنیں پریں کر ڈیویں تے دل جیرا ڈراوا ساکوں ڈیند اپیں پورا کر جے توں سچا ہوں۔

۲۴۔ اوں آکھے ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں تے اللہ دا سنہیا تہا کوں پچنیداں تے اصل میں تہا کوں جاہل قوم سمجینداں۔

۲۵۔ جیسے انہیں بدل ڈٹھے جیرا انہیں دی

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ۝۱۹

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَرِثَوْنَهُمْ أَغْنَاهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۲۰

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيِّبَتَكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَنْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ۝۲۱

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أُنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ النُّجُومُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۲۲

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْذِنَكَ أَمْ لِيُتَنَبَأَ قَاتِلَا بِنَا نَحْنُ نَأْذِنُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝۲۳

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُنْزِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَأَيْكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ۝۲۴

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ

قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرٌ نَّأْتِ بَلْ هُوَ
مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

وادیں دو اندا پیا ہا انہیں آکھئے اے بل جیرا
ساڑے تے وسسی، اصل اسے تے او
عذاب جنیدی تھا کوں جلدی ہائی اے ہوا
جنیدے وچ بڑکھ والا عذاب۔

ثُمَّ كُنْ كُلُّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ
إِلَّا مَسَلْنَاهُمْ لَكَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ النَّاصِرِينَ ﴿۱۸﴾

۲۶- جیڑی اپنے رب دے مک نال ہر شے تباہ کر
ڈیسی تے فجر کوں انہیں دیاں محض جہیں باقی
ہن اساں ایویں مجرم قوم کوں سزا دیندے ہیں۔

وَلَقَدْ مَكَنَّهُمْ فِيْمَا آتَاكَ كَلِمَةً فِيْهِ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَبْعًا وَابْصَارًا وَافْتَدَاهُمْ مِّنَّا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ
سُعُومُهُمْ وَلَا ابْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَاثُفُ
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۱۹﴾

۲۷- اساں انہیں کوں او طاقت ڈتی ہائی جیڑی
تھا کوں نہیں ڈتی تے اساں انہیں دے کن
تے اکھیں تے دل بٹائے ہن تے انہیں دے
کنیں تے اکھیں تے دیں انہیں کوئی نالہ نہیں بچایا
تے او اللہ دی آیات دا انکار کریندے ہن
تے جیڑے عذاب تے کھلدے ہن اوہیں انہیں
کوں تباہ کر ڈتے۔

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا وَكَّلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا
الْأَيَّاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۰﴾

۲۸- تے اساں تھا بڑے آسو پاسو ہوں ساریاں
وستیاں ہلاک کیتن تے آیتیں کوں دٹا پھیر
کیتے تاں جو او ولن۔

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلُوبَانَا
الرَّهْبَةُ بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ أَفْكَهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْقَهُونَ ﴿۲۱﴾

۲۹- تے اوں دلیھے انہیں جنہیں کوں او اللہ دے
سوا معبود بنیدے ہن جو او انہیں کوں اللہ
دے کو لو کر لسن انہیں دی مدد کیوں نہ
کیتی اصل او انہیں کنیں کرل گئی تے اے انہیں
دے کوڑ تے گھڑی ہوئی گال دا نتیجہ۔

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْعِبَادِ يَشْتَكُونَ الْفُرْنَ
فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصَبُوا لَنَا فَنَضِي وَلَوْ إِلَىٰ
قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿۲۲﴾

۳۰- جیلھے اساں تیرٹ و جنیں دا ہک لولہ لا سٹے
انہیں قرآن سُٹھے جیلھے او آٹن انہیں
آکھئے چپ کرو جیلھے تلاوت مکی او اپنی
قوم کوں ڈراوٹ کیتے اوندو دل بگئے۔

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى
طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ انہیں آکھئے اے ساڈی قوم بے شک
اساں کتاب سٹیء جیڑھی موسیٰ دے بعد
تھیء او اپنے کینں پہلی کتاب دی تصدیق کریندیء
تے حق داتے سدھا راہ دکھیندیء۔

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا
بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِزْكُمْ
مِنْ عَذَابِ آلِهِمْ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ساڈی قوم اللہ دے سٹن والے
دی آواز سنو تے انکوں منواو (اللہ تہا بڑے گناہ
بخشیشی تے تہاکوں بڑکھ والے عذاب کینں
آم شام بڑیسی۔

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیرھا اللہ دو سٹن والے دی
نہیں سٹھا او زمین وچ ہرا نہیں سگدا تے
اندے سوا پے کوئی اندے سنگتی کاہ نیٹں
اے کوک کھلی گمراہی وچن۔

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَكُنْ يَخْفَوْنَ بِقُدْرِهِ عَلَىٰ أَنْ يَأْتِيَ الْمَوْتَ
بَلَاءً إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کیا انہیں بڑھا نہیں بے شک اللہ جنیں
آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں دے
بناوٹ وچ او تھکیا نہیں
جنیدے کرے اے ٹھیک بے شک او ہر
شے تے قادر۔

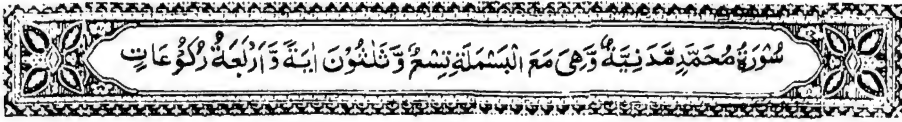
وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جڈاں کافر بھا دے ساٹھے پیش
کیتے دیں (آکھیا ویسی) کیا اے سچ نہیں
انہیں آکھئے ٹھیک ساڈے رب دی قسم۔ اوں
آکھئے اپنے انکار دی وجہ نال عذاب چکھو۔

فَأَصْحَابُ كَا صَبَرُوا أُولَٰئِكَ الْعِزَّةُ مِنَ الرَّسُولِ وَلَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ
لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَّغْتُ فَهَلْ يَمُنُّ
إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے توں صبر کر جیویں پکے ارادیں والے
رسولیں کیتے تے انہیں کتے عذاب جلدی نہ منگ تے انہیں
تے میرھے بڑنہ او عذاب کوں بڑکھسن انہیں کوں ایویں بگی
جواو دنیا وچ اڈنہر دا بہوں تھوڑا دقت رہ گئیں۔ اے
مخس نصیحت تے نافرمانیں دے سوا ہیا کوئی ہلاک نہ تھیس۔

﴿۳۶﴾

سورہ محمد مدنی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۹ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیڈاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ جیرھے کفر کریندن تے اللہ دی راہ کنیں
کریندن اللہ انہیں دے عمل تباہ کر ڈیندے۔
- ۳۔ جیرھے مومن تے نیک کم کریندن تے جو
محمد صلی اللہ علیہ وسلم تے تسے اوکوں منیندن تے
او انہیں دے رب ولو سچ اللہ انہیں دیاں
برائیاں پریں کر ڈیسی تے انہیں دے حال
ٹھیک کر ڈیسی۔
- ۴۔ اے ایں واسطے جو کافرین کوڑ دی
پیروی کیتی ؑ تے مومنین اپنے رب ولو سچ دی
پیروی کیتی اللہ سیس ایویں مثاللاں جان کریندے
لوکس کہتے۔
- ۵۔ تے جیلھے کافرین نال تہاڑی جنگ تھیوے
تے تساں انہیں دیاں گکیاں کپ ڈیو جیلھے انہیں
دی رت دھا گھنوں تے ول انہیں کوں بھوڑکی
پدھ گھنوں اوندے بعد یا احسان کر کے چھوڑ ڈیو
یا فدیہ گھن کے جے تیں جنگ ختم تھی ونجے۔ اے
ایویں تھیئے تے جے اللہ چاہے ہاتے آپ انہیں
کنیں بدلہ گھن گھن ہا اصل اللہ تہا کوں ہک
ڈرو جے نال ازمنیدے تے جیرھے اللہ دی راہ
وچ قتل تھیں او انہیں دے عمل نہ ونجیسی۔
- الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ②
- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ
عَلَيْ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَكَفَّرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ③
- ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ④
- فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّجَاءِ
حَتَّى إِذَا أَثْنَتُوا عَنْهُمْ فَأَسْلُمُوا أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ
مَنْ بَعْدُ وَلِمَا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ
أُذُنَ الرَّاغِبِ ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ
مِنْهُمْ وَلَكِنْ يَتَّبِعُونَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَ
الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ
أَعْمَالَهُمْ ⑤

سَيُفْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ①

۶۔ انہیں کوں سدھے راہ تے لیسے تے انہیں دی حالت
ٹھیک کر لیسے۔

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ ②

۷۔ تے انہیں کوں بڑسی ہوئی بہشت وچ پلہسی

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَصْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ

۸۔ اے مومنو جے تساں اللہ دی مدد کرو تے

يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ③

او تہا بڑی ضرور مدد کر لیسے تے تہا بڑے پڑجھسی۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَسْأَلُهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ④

۹۔ تے کافرین تے افسوس تے او انہیں دے عمل دی

ضائع کر ڈلیں۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ

۱۰۔ اے ات بگالوں جو انہیں اللہ دے پیٹھے ہوئے

فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ⑤

کوں ناپسند کیتے تے اوں انہیں دے عمل ضائع کر ڈین۔

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

۱۱۔ کیا انہیں زمین وچ گھر پھر کے نہیں بڑھا جو

عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ

انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تھے انہیں تے اللہ

لِلْكَافِرِينَ أَمْثَالَهَا ⑥

سیس مذاب لایا ہاتے انہیں کافرین دا وی ادھوال

تھیسے۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ

۱۲۔ اے ات بگالوں جو بے شک اللہ سیس مومنیں

لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑦

بے سنگتی و تے کافرین دا کوئی سنگتی نہیں۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

۱۳۔ بے شک اللہ مومنیں کوں تے نیک کم کرٹ

جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

والیں کوں بہشت وچ پلہسی جنیدے وچ نہراں

يَتَنَبَّهُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ

وہندیاں پیاں ہوسن تے کافر تھوڑا فائدہ چیسن

مَثْوًى لَهُمْ ⑧

تے بڈنگریں آلی کار کھوسن تے بھا انہیں دا

ٹکاٹہ و۔

وَكَايِنَ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ

۱۴۔ تے کے تلا وستیاں ہن جیریاں ایں دتی

الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكَهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ⑨

کنیں تکرریاں ہن جتھو تیکوں کڈھے نیں اساں انہیں

کوں تباہ کر ڈتا تے انہیں دا کوئی مددگار کار نہ

ہا۔

أَفَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كُنْ زَيْنَ لَهُ سُوءِ

۱۵۔ جیرھا اللہ ولو کھلی دلیل تے ہوئے اوہو جیریاں

عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ⑩

تھی سگدرے جنیدے ہرے عمل اوںکوں سوٹھے

کر کے ڈکھائے گئے ہوں تے انہیں اپنی خواہش
دی پیروی کیتی۔

۱۴۔ جیڑھی جنت دا وعدہ متقیں نال کیتا گئے ،
اوندی مثال ایویں سچو اوندے وچ نہراں ہن
جنہیں دا پانی سُٹا نہیں تے کھیر دیاں نہراں ہن
جنہیں دا ذائقہ خراب نہیں تھیندا تے شراب دیاں
نہراں ہن جیڑھیاں پیوئ دالیں کوں مزیدار لگسن تے
صاف ماکھی دیاں نہراں دی ہن تے انہیں کیتے اوندے
دوچ ہر بچل بلیسی تے انہیں تے رب دی بخشش
دی ہوی لے جنتی اویں حق سبگدے جیڑھی ہک شخص ہمیشہ
بھاو وچ رہی تے انہیں کوں بہوں تآ پانی پلایا ویسی جیڑھا
اوندیاں آندراں کپ ڈیسی۔

۱۷۔ انہیں وچو کچھ لوک تیبڑی گال سُندن تے
جیلھے تیں کنیں اٹھی کے دیتدن پئے تے اوعالیں
کوں آہن نہیں ایں (رسول) کیا آکھئے اے لوکن
جنہیں دے دیں تے اللہ مہر کر ڈٹی ۷ تے انہیں
اپنی خواہشیں دی پیروی کیتی۔

۱۸۔ تے جیڑھے ہدایت تے ہن اللہ انہیں کوں
ہدایت وچ ودھسی تے انہیں کوں تقویٰ ڈیسی۔
۱۹۔ کیا او عذاب دی گھڑی دا بھالا گدھی کھڑن
جواو انہیں تے ابھٹ گھت آپوے اوندیاں کچھ نشانیاں تے
پوریاں تھی گئیں تے جیلھے او آویسی انہیں دا کیا بلیسی۔

۲۰۔ توں جان گھن جو اللہ دے سوا کوئی معبود
نہیں توں اپنے گناہیں دی بخشش منگ تے مومن
مردیں تے مومن تیرتیں کیتے دی تے اللہ تبارک

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ
مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ
مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۝۱۶

وَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنفَا
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ۝۱۷

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ
تَقْوَاهُمْ ۝۱۸
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَلَمَىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهَا ۝۱۹

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ
مَثْوَاكُمْ ۝۲۰

اُڑے اُڑے پھرن تے ہکی جاتے کھرن کون
چاندے۔

۲۱۔ تے مومن آپدن کوئی سورت کیوں نہیں سنی
تے جیلھے پکے حکمیں آلی سورت لکھی تے اونرے
وجہ جنگ دا ذکر ہا تیں ڈٹھا ہوسی جنیں رے
دیس وجہ بیماری ہے او تیبڈو ایوں ڈہرے پئے
ہن جیویں کہیں تے موت دی غشی ہوئے
انہیں کیتے ہلاکت۔

۲۲۔ انہیں داکم تے اطاعت ہوئے ہاتے
نیک گالیں سناوٹ ہوئے ہاتے جیلھے گال
پوری تھی ونچے ہاتے جے او اللہ دے حضور
سچے ثابت تھیون ہا تے انہیں کیتے چنگا ہا۔
۲۳۔ کیا اے تھی نہیں سگدا جو تساں کنڈ دلاؤ
تے زمین وچ فساد پا ڈیو تے رشتے داریاں
مکا ڈیو۔

۲۴۔ اے لوکن جنیں تے اللہ دی لعنت اوں
(اللہ سٹیں) انہیں کون بوڑا کر ڈتے تے انہیں
دیاں اکھیں اندھیاں کر ڈتن۔

۲۵۔ کیا او قرآن تے غور نہیں کریندے یا انہیں
دے دیں تے اسپے جندربن۔

۲۶۔ بے شک ایندے بعد میرے کنڈ دلا کے پھر گئیں
تے ہدایت دی انہیں تے ظاہر تھی چکی ہائی
شیطان اے کم انہیں کون سوٹھا کر ڈکھائے
تے انہیں کون کوڑیاں امیداں لائسی۔

۲۷۔ اے ات گجاہوں جو جنیں کون اللہ داکلام
چونگا نہیں گدا انہیں کون اکھئے نیں کجہ گالیں

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا نَزَلَتْ سُورَةٌ فَخُكِمَتْ وَذُكِرَ
فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى
عَلَيْهِ مِنَ النُّبُوتِ فَأَوْلَى لَهُمْ ①

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ
صَدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ②

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفِيدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتَقْطَعُوا أَرْحَامَكُمْ ③

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى
أَبْصَارَهُمْ ④

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ⑤

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا
تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَّ
لَهُمْ ⑥

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

إِسْرَارُهُمْ ۝
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَذَابُ اللَّهِ لَهُمْ ۝
تھاڑیاں منیسوں تے اللہ انہیں دے بھید چاندے۔
۲۸۔ کیا حال ہوسی جیلے فرشتے انہیں دی جان
کڑھیں تے انہیں دے منہ تے کندھ تے مریدے
پٹے ہوسن۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا اسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا
رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝
۲۹۔ اے ات گالوں جو انہیں اولگال دی سپردی
کیتی جیرھی اللہ کوں ناراض کریدی ء تے اللہ دی رضا
کوں انہیں پسند نہیں کیتا تے انہیں دے عمل اللہ
دنچا ڈتے۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ قُرْصٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ
اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ۝
وَلَوْ نَشَاءُ لَارَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ وَ لَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ۝
۳۰۔ جنیں لوکس دے دیس و توح بیماری ء انہیں دا
کیا خیال جو اللہ انہیں دے کینے نہ کڑھسی۔
۳۱۔ تے جے اساں چاہوں ہا تے تیکوں اولوک بکھا
ڈیوں ہاتے توں انہیں مے منہ کنیں سچاں گھنیں
ہا تے تیکوں انہیں دے الاکنیں پتہ بگ
دیندے تے اللہ تھاڑے عملیں کوں چاندے۔

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ عَنْ نِعْمَةِ الْجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَ
الصَّادِقِينَ وَنَبْلُوَنَّكُمْ ۝
۳۲۔ تے اساں تہا کوں ضرور آزمیوں تاں جو تھاڑے دچو
جہادیں تے صبر کرن وایں کوں چاٹ گھنوں تے
تھاڑے گالیں دا وی پتہ بگ ونجے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ
شَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْطِ أَعْمَالُهُمْ ۝
۳۳۔ بے شک کافر تے جنیں اللہ دے راہ کنیں
روکے تے ہدایت ظاہر تھیوٹ دے بعد انہیں رسول
نال دشمنی کیتی ء او اللہ کوں کوئی نقصان نہیں
پچھا سگدے تے اللہ انہیں دے عمل دنچا ڈلیسی۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ۝
۳۴۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو تے اپٹے عمل نہ دنچاؤ۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۝
۳۵۔ بے شک جیرھے کافر تے اللہ دے راہ
کنیں رکنیدن تے دل اومر دیندن تے او کافر ہوندن
انہیں کوں اللہ نہ بخشسی۔

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ ۖ وَأَنْتُمْ الْأَثَلُونَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكَكُمْ أَعْمَاءَ لَكُمْ ۝

۳۶۔ ہنں تہاں ڈھلتے نہ تھینو تے صلہ دو سبڈو
تے تہاں ڈاڑھے ہوئے اللہ تہاڈے نال
تے او تہاڈے عمل املو نہ گھٹسی۔

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ
وَأَنْ تُوَفِّيُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ
وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَقْوَالُكُمْ ۝

۳۷۔ اے دنیاوی زندگی تے محض کھیل تماشا
تے جے تہاں ایمان گھن آؤ تے اللہ کنیں ڈرو
تہا کوں تہاڈا اجر ڈیسی تے او تہاڈے مال
نہیں منگدا۔

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَحَّلُوا وَبِخْرَجِ
أَضْغَاثَكُمْ ۝

۳۸۔ تے جے او تہاں کنیں مال منگے تے منہ
کرے تے تہاں شومائی کر سبڈے عے تے او
تہاڈے بغض کڈھ ڈیسی۔

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُشْفَقُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلْ وَمَنْ
يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ۝

۳۹۔ تہاں ہوئے جنیں کوں اللہ دی راہ وچ
فخر کرن کیتے سبڈیا دیندے تے تہاڈے دھو
کچھ تے شومائی کرنین تے جے شومائی کرنین او نہ لقصان
آپ چھین تے اللہ بے پروا و تے تہاں فقیر
ہوئے تے جے تہاں پھر و نحو اللہ تہاڈی جاتے
بی قوم گھن اوسی دل او تہاڈے جہیں نہ ہوسن۔

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَدْرِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً وَارْبَعَةٌ وَكُلُّهَا

سورة فتح مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ②

۲۔ بے شک اساں تیکوں کھلی فتح بخشی ء۔

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ

۳۔ تاں جو اللہ سیس تیرے اگلے تے پچھلے

وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ

گناہ بخش ڈیوے تے تاں جو تیرے اتے

يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ③

اپنی نعمت پوری کرے تے تیکوں سدھارا

ڈکھالے۔

وَيَنْصَرِكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ④

۴۔ تے اللہ تیرے شاندار امداد کرے۔

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

۵۔ اوہو ء جیس مومنین دے دلیں تے سکینت

لِيُزِيدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ

لہائی تاں جو انہیں دے پہلے ایمان نال ببا ایمان مل ونجے

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑤

تے آسمان تے زمین دے لشکر اللہ کیے ہن تے اللہ بہرل

جاٹن والا تے سیانا ء۔

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي

۶۔ تاں جو مومنین کوں تے مومن تریمتیں کوں

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ

بہشت وچ پلھاوے جنیدے وچ نہراں وںڈیاں

سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ⑥

پین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے تاں جو انہیں

دیاں برائیاں دور کر ڈیوے تے اے اللہ ولو

وڈی کامیابی ء۔

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَ

۷۔ تے تاں جو منافق مردیں تے تریمتیں تے

الْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَ السَّوءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ

مشک مردیں تے تریمتیں جیرے اللہ تے بدگمانی

السَّوءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ

کریندن تے عذاب لہاوے انہیں تے معیبت

دا چکر ادسی۔ اللہ نے انہیں تے غضب لہائے

تے انہیں تے لعنت کیتی ء تے انہیں کیتے

جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ⑦

دوزخ تیار کیتی ہوئی اس تے اے ہوں گندہ
لکائنہ ۷۔

۸۔ آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے ہن
تے اللہ غالب تے سیانٹا ۷۔

۹۔ بے شک اساں تیکوں گواہ بنا کے تے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے
پٹھے۔

۱۰۔ تال جو تساں اللہ تے اوندے رسول کون منو
تے اوندی مدد کرو تے اوندی عزت کرو تے جینہ
رات اوندی تسبیح کرو۔

۱۱۔ بے شک جیرے تیردی بیعت کریندن او اللہ
دی بیعت کریندن اللہ دا ہتھ انہیں دے ہتھ تے
سے جیرھا وعدہ ترڑیسی اوندانگناہ ہونکوں تھیں
تے جیرھا وعدہ پورا کریسی جو اوں خدا نال کہتے
اللہ اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

۱۲۔ تیکوں بچھو رہن والے بدو ضرور اکھسن اسان
اپنے مال تے ہتھ روچ دے رہ گئے ہن توں
ساڈے کیتے بخشش منگ او اپنے زبانیں نال
آہن جو انہیں دے دیں وچ نہیں جے اللہ تہا کون نقصان
ڈیون دا ارادہ کرے یا فائدہ پچاؤن دا ارادہ کرے
تے اوندے مقابلے وچ کون کجھ کر سگدے اصل
اللہ تہا ڈے عملیں کنیں باخبر۔

۱۳۔ اصل تساں خیال کہتے جو رسول تے مومن اصلو
کڈا ہن اپنے ہاں دو تے ہتھ رو نہ ولسن اے
خیال تہا ڈے دل وچ سوٹھا کر ڈتا گیا ہا تے تساں
گندہ خیال کہتے تے تساں ہلاک تھیون والی قوم

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا
جَکِیْنَا ۱۰

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَ مُبَشِّرًا
وَ نَذِيرًا ۱۱

لَتَتَّخِذُنَا اللّٰهُ وَرَسُوْلَهٗ وَ تَعِزُّوْهُ وَ تُوْقِرُوْهُ وَ
تَسِيْحُوْهُ بَكْرَةً وَّ اٰخِرًا ۱۲

اِنَّ الَّذِیْنَ یُبَایِعُوْنَكَ اِنَّمَا یُبَایِعُوْنَ اللّٰهَ یَدُ اللّٰهِ
فَوْقَ اَیْدِیْهِمْ فَمَنْ تَنَكَّثَ فَاِنَّمَا یَنکُثُ عَلٰی
نَفْسِهٖ وَ مَنْ اَوْفٰ بِمَا عٰهَدَ عَلَیْهِ اللّٰهُ فَسُبُوْتِهٖ
اَجْرًا عَظِیْمًا ۱۳

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلْفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَا
اَمْوَالُنَا وَاَهْلُوْنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا یَقُوْلُوْنَ بِالْحَقِّ
مَا لَیْسَ فِی قُلُوْبِهِمْ قُلْ فَمَنْ یَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَیْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيرًا ۱۴

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ یَنْقَلِبَ الرُّسُوْلُ وَاَلْمُؤْمِنُوْنَ
اِلٰی اٰهْلِیْهِمْ اَبَدًا وَّرُیِّنَ ذٰلِكَ فِی قُلُوْبِكُمْ وَ
ظَنَنْتُمْ طٰغٰی السَّوْءِ وَ كُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ۱۵

ہاوے۔

۱۴۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول کوں نہیں
منیڈا تے بے شک اساں کافریں کیتے بھڑکن والا
عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۱۵۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی ۷
جنيکوں چاہندے بخشیدے تے جنيکوں چاہندے
عذاب دیندے تے اللہ ہوں بخش والا تے
ہوں مہربان۔

۱۶۔ پچھو رہن والے ضرور آکھن اوں ویلے جیلے
تساں مال غنیمت کٹھا کرن کیتے ویسہ جو ساکوں نال
ونجن دی اجازت ڈیو او چاہندے جو اللہ دے کلام
کوں بدل ڈیون توں آکھ تساں اصلو ساڈے پچھو
نہ ٹرو ایمو اللہ دا فیصلہ ۷ او آکھن اصل تساں
حسد کریندے ۷ او گال اصلو سمجھدے نہیں۔

۱۷۔ توں پچھو رہن والے عربیں کوں آکھ تمہا کوں
اوں قوم دے مقابلے کیتے سڈیا ویسی جیرھی ڈاڑھی
جنگ کرن والی ۷ تساں انہیں نال جنگ کریسو
یا او مسلمان تھی ویسے جے تساں اطاعت کرو
اللہ تمہا کوں چنگا اجر ڈیسی تے جے تساں پھر ویسو
جیویں ایں کنیں پہلے پھر گئے ہا دے تے او تمہا کوں
ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

۱۸۔ اندھے کیتے کوئی حرج نہیں تے نہ منڈے کیتے
کوئی حرج تے نہ بیمار کیتے تے جیرھا اللہ تے اندھے
رسول دی اطاعت کریسی اللہ اوں کوں بہشت دے پھیرسی
جنیوے ۷ نہراں و ہندیاں پین تے جیرھا نہ پھیرسی
او اوں کوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۝۱۴

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۱۵

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ
لِنَأْخُذْهَا ذُرُوءًا نَتَّبِعْكُمْ يَرْبِدُ ۚ وَنَا
يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ
اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ۚ فَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا ۚ بَلْ
كَاؤُا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۶

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَى
قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ
فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۚ وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ۝۱۷

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى الْمَرْيُوسِ حَرَجٌ ۚ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۱۸

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَنَا بِهِمْ فَتَحًا قَرِيبًا ۝

۱۹۔ اللہ مومنین سے اور ویلے ہوں خوش تھے جیسے او دن دے تے تیڈی بیعت کریندے پئے ہن اونکوں انہیں دی دل دی گال دا پتہ بگ گئے اللہ انہیں تے سکون لہائے تے انہیں کون کولہ دی فتح جڑتی اس ۔

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

۲۰۔ تے بہوں سارا مال غنیمت جیرھا او گھندے ہیں تے اللہ غالب تے سیانا ۔

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَ بِهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

۲۱۔ اللہ تمہاڑے کیتے بہوں غنیمتیں دا وعدہ کیتے جیرھیاں تساں گھنساے مال اوں تہا کون تکھیں ڈے جڑتے تے لوکس دے ہتھ روکین سی تے تاں جو اے مومنین کیتے نشان بچتے تہا کون سدھ راہ دو نیوے ۔

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

۲۲۔ تے ڈو جھی گال جنیدی تہا کون طاقت نہ ہائی اللہ سیس ادنا فیصلہ کر جڑتے تے اللہ ہر شے تے قادر ۔

وَلَوْ قَتَلْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَکُلُوا الْآذِنَارَ ثُمَّ لَا يَحْدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

۲۳۔ جے کافر تمہاڑے نال جنگ کرن تے او کٹڈ ولا کے ڈرو لیں تے ول انہیں کون نہ سبگتی بلسی تے دکوئی مددگار

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَكِنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

۲۴۔ اللہ دی سنت جیرھی پہلے پوری تھی ۛ تے توں اللہ دی سنت کون وڈیا ہویا نہ ڈیکھیں ۔

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَآيَدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

۲۵۔ او ہو ۛ جیس او نہیں دے ہتھ تساں کنیں تے تمہاڑے ہتھ انہیں کنیں تمہاڑے انہیں دے غالب آون دے بعد مکہ وح روک جڑتے تے اللہ تمہاڑے عملیں کون ڈہرا کھڑے ۔

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَهْدَىٰ مَعَكُمُوهَا أَنْ يَبْلُغَ هِمْلُهُمْ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ

۲۶۔ اے لوکن جیرھے کافرن تے تہا کون مسجد حرام کنیں رکیندن تے وقف قربانی کنیں دی رکیندن جو او اپنی اصل جاتی چ بگے تے جے کچھ مومن مرد تے

تَطَّوُّهُمْ فَتَصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۲۶﴾

مومن عورتاں نہ ہوں ہا تھا کوں جنہیں داپتہ نہ ہا ہے
لے ڈر نہ مجھ سے ہا تے تھا ڈے اتے غیب بگسی علم دے
بغیر (تے اساں تھا کوں لڑکوں ہا) تاں جو اللہ جینکوں
چاہندے اپنی رحمت وچ داخل کرے تے ہے اڈے اڈے
تھی و جن ہا تے اساں انہیں وچ کافریں کو ڈکھ بیسوں۔

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۲۷﴾

۲۷۔ جیلھے کافریں اپنے دیس وچ جہولت آلی
وٹپ کرن والی روح پیدا کیتی تے اللہ سیس اپنے
رسول تے تے مومنین تے آرام لہایا تے
تقویٰ تے انہیں دا پیر پکا کر ڈتا تے اے انہیں
دا تے انہیں دے پتر دا حق ہا تے اللہ سیس ہر
نشتے کوں بہوں ہانڈے۔

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ
السُّجُودَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ
رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اللہ سیس اپنے رسول دی رؤیا کوں سچا کر
ڈتا جو تساں مسجد حرام وچ پہنچو جے اللہ چاہے
امن نال سریں دے وال مُنا کے تے چھوٹے کرا
کے۔ تساں ڈرسو نہ تے ادنکوں پستہ وچ
تساں نہ چانڈے ہا دے تے ایندے سوا ہک
نزدیکی فتح رکھیں۔

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اوہو جیں اپنے رسول کوں ہدایت تے دین حق نال
پٹھے تاں جو ادنکوں سارے دینیں تے غالب کرے
تے اللہ کافی گواہ۔

فُحِّمْتُ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِشْدَادًا عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءَ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيَاهَهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ
أَشَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ
فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْجٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَظَلَّ

۳۰۔ محمد اللہ دے رسول ہن تے جبرے اوندے
نابن او کافریں دے مقابلہ وچ سخت تے آیت
وچ مہربانن توں انہیں کوں ڈیکھیں رکوع تے
تے سجدے وچ او اللہ دا فضل تے اوندی
خوشی گولیندن انہیں دے تھیں تے سجدیں دے

فَاسْتَظَلَّ

فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكَفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

۴۳۲

نشانیں اسے توریت و حج انہیں دی مثال تے
انجیل و حج مثال ہک رٹھ آلی کار جیڑھی اپنی روئیدگی
کدھئی او نکوں پکا کیتے سی تے او بہوں
پکی تھی گئی تے او اپنی پاڑ تے تکرڑی تھی گئی
زمیندار کوں بہوں چنگی لگدی تے کافر کو زمیندار
تے اللہ مومنین نال تے جیڑھے نیک عمل کریندن
انہیں نال بخشش تے وڈے اجر دا وعدہ کیا ہوئے

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ مَدْرَبِيَّةٌ وَرَفِي مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورة حجرات مدنی ۱۰۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدْ مَوَابِنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَنِيعٌ عَلِيمٌ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ③
- إِنَّ الَّذِينَ يَغْضَوْنَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ④
- إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ⑤
- وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِمِثْلِ الَّذِي تَصِيبُوا ⑦
- عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَذِيرٌ ⑧
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ کے ناں نال جیرا بن منگئے ڈیون والا تے پہوں مہربان۔
- ۲۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دے سامنے وادھو نہ الایا کرو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ پہوں سنن والا تے جانن والا۔
- ۳۔ اے مومنو اپنے الانبی دے الا کنیں اچا نہ کرو تے اوندے نال اچا نہ الایا کرو جیویں آپ ورح الیندے ناں نال تماڑے عمل و بیج دین تے تماکوں پتہ دی نہ لگی۔
- ۴۔ بے شک جیرے اللہ دے رسول دے کو لہو اپنے الا جھکے رکھیندن اللہ انہیں دے دیں دے تقویٰ دا امتحان گھن چکے انہیں کیتے بخشش تے ہوں دڑا اجر۔
- ۵۔ بے شک جیرے تیکوں کندھیں دے پھونکس سڈ مریدن انہیں دجو اکثر عقل نہیں کریندے۔
- ۶۔ تے جے اوصیر کرن تے توں آپ انہیں دو باہر و آویں تے انہیں کیتے چنگا تے اللہ پہوں بخشن والا تے مہربان۔
- ۷۔ اے مومنو جے تساں کنیں فاسق کوئی خبر آنے تے چچھ گدھا کرو اے نہ تھیو جو تساں کیس قوم کیتے لاعلمی نال معیبت بنو تے دل اپنے کھیں دی دج نال شرمندہ تھی دجو۔

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ
الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَوَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ
وَ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الرَّاشِقُونَ ①

فَضَّلَا مِنَ اللَّهِ وَ نِعْمَةُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ كَئِيمٌ ①

وَأَن طَائِفَتَيْنِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا
بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا
الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَبْغِيَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ
فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ②

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ
مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ
وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْبِسُوا دِيَارَكُمْ وَلَا
تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ بَشَرِ الْإِسْمِ الْفُسُوقِ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ④

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ

۸۔ تے چاٹ گھنوں جو تہاڑے ورح اللہ دا
رسول جے ہوں گالیں ورح تہاڑا آکھن مے
تے تہا کوں تکلیف تھیسے تے اصل اللہ تہاڑے
کیتے ایمان پسند کیتے تے انیوں تہاڑے دیں ورح
سوٹھا کیتے سی تے کفر تے نافرمانی تے گناہ
کوں پسند نہی کیتا ایسے ہدایت پادوں والیں۔

۹۔ اللہ دا فضل تے اوندی احسان اللہ چاٹن
والا تے سیانا ۷۔

۱۰۔ تے جے مومنین دے ڈوٹولے بھڑپوں
انہیں ڈونا ہیں ورح صلح کراڈ تے جے کوئی
ہک پے تے ظلم کرے تے تساں ظالم قوم
نال بھڑو جے تیں او اللہ دے حکم دو دل
آوے تے جے اول آوے تے انصاف نال
انہیں دی صلح کراڈ تے انصاف کرو بے شک
اللہ سیس انصاف کرن والیں کوں چنگا چاندے
۱۱۔ مومن تے بھراٹن اپنے بھراٹوں ورح صلح کراڈ
تے اللہ کنیں ڈرو تاں جو تہاڑے اتے رحم
کیتا دینجے۔

۱۲۔ اے مومنو کوئی قوم پی قوم تے نہ کھلے تھی سبکے
جو او انہیں کنیں چنگے ہوں تے نہ تریمتیں پی
تریمتیں تے کہیں تھی سبکے جو او انہیں کنیں
چنگیاں ہوں تے ہک ڈوجے کوں طے نہ
مارے کرد تے ہک ڈوجے دے ناں نہ وگاڑے
کرو ایمان دے بعد نافرمانی دا ناں ہوں گندہ
تے حیرا توبہ نہ کریسی ایسے لوک ظالمن۔

۱۳۔ اے مومنو ہوں سارے گمانیں کنیں جو بے شک

بَعْضُ الظَّنِّ اِنَّهُمْ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَئِضُكُم بَعْضًا اِيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَّكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مِيتًا فَكْرِهُهُمْۙ وَانْقُوا لِلّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۳﴾

کچھ گمان گناہن تے جاسوسی نہ کرو تے کوئی بے دے کٹھ پھو گلہ نہ کرے کیا کوئی اسے پسند کریسی جو الپٹے موٹے بھرا دا ماس کھا دے تساں نا پسند کریسو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ توبہ قبول کرنڈ والا تے مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّ اُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّ قَبَاۡئِلَ لِتَعَارَفُوْا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۴﴾

۱۳۔ اے لو کو بے شک اساں تمہا کوں مرد تے عورت نال پیدا کیتے تے تہا ڈے ٹولے تے قبیلے بنائے تے جو ہک ڈو جھے کوں سچاں سگو بے شک اللہ کیتے عزت والا او بے جیڑھا متقی بے شک اللہ جانڈ والا تے باخبر۔

قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّاۙ قُلْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا وَلٰكِنْ قَوْلُوْا اَسْلَمْنَا وَلٰمَنَّا يَدْخُلِ الْاِيْمَانُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَاِنْ تُطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ لَا يَلِكُمْ مِنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْۡءٌ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ بدو آہرن اساں من گدھے توں آکھ تساں مومن توڑھے اصل آکھو اساں اسلام آندے تہا ڈے دیس وچ مالی ایمان کاہ نیں پیٹھاتے جے تساں اللہ تے اوندے رسول دا آکھنڈ منسو تے تہا ڈے عمل اصلو نہ گھٹائے دیس بے شک اللہ بخشش والا تے مہربان۔

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوْا وَجَهْدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ مومن اوہن جیڑھے اللہ تے اوندے رسول کوں منیندن دل شک نیس کریندے تے اپٹے مال تے جان نال اللہ دے راہ وچ جہاد کریندن ایجھے لوک سچے ہن۔

قُلْ اَتَعْلَمُوْنَ اللّٰهُ يَدْبِرُكُمْ وَاَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِيْ السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاَللّٰهُ بِكُلِّ شَيْۡءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ کوں اپنا دین سکھیندے؟ اللہ جانڈے جو آسمانیں تے زمین وچ اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

يٰۤاَيُّهَا عَلِيْكَ اَنْ اَسْلَمُوْا قُلْ لَا تَسْتَوِيْ اَرْسَالُكُمْۙ اِنَّ اللّٰهَ يَبْنٰى عَلَيْنَكُمْ اَنْ هَدٰىكُمْ لِلْاِيْمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او اپٹے اسلام دا تیڈے اتے احسان لیندن توں آکھ میڈے اتے اپٹے اسلام دا احسان نہ لاؤ اے اللہ دا تہا ڈے اتے احسان

جو اوں تہاکوں ہدایت ڈتی ۽ ایمان کیتے ہے
تساں سچے ہوئے۔

۱۹۔ بے شک اللہ آسمانیں تے زمین دے غیب
کوں جانڈے تے اللہ جو تساں کریندے ۽ اونکوں
ڈہدا کھڑے۔

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

سورة ق مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیات تے ۳ رکوعن ۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ قادر اللہ سیٹ، قرآن مجید گواہ۔
- ۳۔ اصل او حیرانن جو انہیں دوہک ڈراون والا اناہیں دجو آگئے۔ کافرین آکھئے اے عجیب گال۔
- ۴۔ کیا جیلے اساں مُردیوں تے مٹی تھی دیوں اے ولن آلی گال عقل کنیں پریں لگدی۔
- ۵۔ ساکون پتہ جو زمین انہیں دجو گھیندی تے اساں کنیں کتاب جبرہا ہر گال محفوظ رکھندی۔
- ۶۔ اصل انہیں سج کون جھٹلائے جیلے او انہیں کنیں آگئے تے او رلے ملے خیال وچن۔
- ۷۔ کیا انہیں اپٹے اُتے آسمان کون نیں ڈٹھا اساں اونکوں کیوں بٹائے تے اونکوں سوٹھا کیتے تے اوندے دج کوئی کھلی جا کا نہیں۔
- ۸۔ زمین کون اساں دھلے تے اوندے دج پہاڑ بٹائے تے اوندے دج ہر قسم دے سوٹے ہڑے بٹائے۔
- ۹۔ ہر جھکن والے بندے کیتے نصیحت، اوندے دج تے نشان۔
- ۱۰۔ تے اساں آسمان کنیں برکت آلا پاٹی لہائے تے اوندے نال باغ پیدا کیتے تے کیمین والی رٹھ دے دانے دی۔
- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
- قَسَّوَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ ۱
- بَلْ عَجَّبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۲
- إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ۳
- قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ ۴
- بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ۵
- أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ۶
- وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَابِي وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ۷
- تَبَصَّرَهُمْ ذِكْرُنَا وَرَأَى لِكُلِّ أُخْتٍ مُصْنَعٌ ۸
- وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَبْتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ۹

- ۱۱- تے اچیاں کھیاں بٹائن جنیس دے گوشے ہک
ڈو جے دے اتے ہوندن۔
- ۱۲- او بندیں کیتے رزق تے اوں پاٹی نال
اساں بر زمین کوں دسوں کریندے ہیں
ایویں ولا میندا تھیون۔
- ۱۳- انہیں کنیں پہلے نوح، کھوہ آلیں تے ثمود
دی قوم جھٹلائے۔
- ۱۴- تے عاد تے فرعون تے لوط دے بھراویں۔
۱۵- تے جھگ آلیں تے تیغ دی قوم دی ساریں
رسولیں کوں جھٹلائے ساڈے عذاب دا وعدہ
پورا تھئے۔
- ۱۶- کیا اساں پسلی پیدا ئش کنیں تھک گئے ہیں۔
اصل اد نویں سردوں پیدا تھیون دج شک
کریندے پئین۔
- ۱۷- تے اساں انسان کوں پیدا کیتے تے جانڈے
ہیں جو اوندرا نفس دسوسے پیدا کریندے تے
اساں اوندی شہ رگ دے دی کولہو ہیں۔
- ۱۸- جیلے ڈو نگران (فرشتے) کھبے تے سچے پھٹن
ڈپڑے پئین۔
- ۱۹- انسان کوئی وی گال نئیں کریندا تے اوندے نال
ہک نگران تے محافظ ہوندے۔
- ۲۰- تے موت دی بے ہوشی ادسی اے سچ ایما
ہائی جیئیں کنیں توں درکدا ہا نویں۔
- ۲۱- دھوتوں دجایا ویسی اے وعدہ دا ڈینہہ ہوسی۔
- ۲۲- ہرجان ادسی اوندے نال ہک ہکلن آلاتے
ہک گواہ ہوسی۔
- وَ التَّخَلُّفِ بِسَفْتِ لَهَا طَعْمٌ
نُضِيدٌ ۝
تَرِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ
الْخُرُوجُ ۝
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۝
وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطَ ۝
وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ
فَحَقَّ وَعِيدُ ۝
أَفَعَيَّبْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَعَلَّمُوا نُوْحًا بِهِ
نَفْسَهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝
إِذْ يَتَلَفَّى الْمُتَلَفِّيْنَ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ۝
مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۝
وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ
مِنْهُ تَجِيدُ ۝
وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ۝
وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۝

- ۲۳۔ توں غفلت و معہ ہا نویں ایں گال کنیں اسان
تیڈا پردہ ہٹائے اُج تیڈی نظر تکھی ۶۔
- ۲۴۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ڈیکھ جو میں کنیں
تیار۔
- ۲۵۔ تساں ڈوہیں ہر کافر تے حد کنیں ودھن
والے کون دوزخ وچ سٹو۔
- ۲۶۔ ایویں چنگائی کنیں بہوں ہکٹن والے تے حد
کنیں ودھن والے تے شک پواوٹن والے کون دی
- ۲۷۔ جس اللہ دے نال بیا معبود بنا گدھے انہیں
کوں سخت عذاب وچ سٹو۔
- ۲۸۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ساڈے رب میں
ایکوں منہ زور نہ بنایا ہا اے آپ پرلے درجے
دی گمراہی وچ ہا۔
- ۲۹۔ اللہ آکھسی میڈے سامنے نہ بھڑویں پہلے
تھاڈو عذاب دی خبر پھی ہائی۔
- ۳۰۔ میڈے سامنے گال دھیندی نہیں تے میں
بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریندا۔
- ۳۱۔ جڈاں اسان دوزخ کوں آکھسوں کیا توں بھرتج
گیس او آکھسی ہی کئی شے ہے۔
- ۳۲۔ تے جنت اصلو متقیں دے کولہو کمر ڈتی ویسی۔
- ۳۳۔ اے جنت ہر جھکٹن والے تے خیریت دے کیتے ہے
جنیدا تھاڈے نال وعدہ ہا۔
- ۳۴۔ جیرھا ملک کے رحمن خدا کنیں ڈرسی تے اللہ
دو جھکٹن والے دل نال اوسی۔
- ۳۵۔ تساں جنت وچ سلامتی نال پیہہ ونجواسے
ہمیشہ رہن دا ڈینہر۔
- لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿۲۳﴾
- وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿۲۴﴾
- أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ كُلُّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۵﴾
- مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿۲۶﴾
- إِلَّا نِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقَيْنَاهُ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ ﴿۲۷﴾
- قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْنَاهُ وَلَٰكِنْ كَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۲۸﴾
- قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ
بِالْوَعِيدِ ﴿۲۹﴾
- مَا يَبْدُلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا
بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿۳۰﴾
- يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ
مِن مَّزِيدٍ ﴿۳۱﴾
- وَأُلْقِيَ الْجَنَّةُ الْكُفَّانَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿۳۲﴾
- هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَقَابٍ
حَفِظْتُ ﴿۳۳﴾
- مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ
بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿۳۴﴾
- إَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اوندے وچ جو او چاہسن ہلسی تے اساں کنیں بیا ودھ وی ہے۔

۳۷۔ تے انہیں کمیں پہلے اساں کے تلاؤستیاں ہلاک کیتن انہیں دی پکڑ وی مکڑی بائی تے اوںک دے برگوشے وچ لکھن کیتے اکھڑیں کھٹی پئے ہن ہن کوئی بچن دی ما ہے؟
۳۸۔ بے شک ایندے وچ دل آسے کیتے نصیحت تے میرھا کن لیندے تے غر کریندے تے بڑہرے اوندے کیتے دی نصیحت۔

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ جی دوریں وچ پیدا کیتے تے ساکوں تھکڑا نہیں تھیا۔

۴۰۔ جو او آہن اوندے تے توں مہرکتے اپنے رب دی صفتیں نال تسبیح کر بھو لکھن کنیں پہلے تے لہن کنیں وی پہلے۔

۴۱۔ تے رات کوں دی اوندی تسبیح کرتے ہر عبادت دے پھیکڑ وچ دی۔

۴۲۔ تے سنن جڈاں ہک سڈن والا کولون کنیں ہڈیسی
۴۳۔ تے جڈاں او حقی آوٹن والے عذاب دا شور سٹسن اے جیتدا تھیون دا ڈیہنہ ہوسی۔

۴۴۔ بے شک اساں جو لیندے تے مریندے ہیں تے ساڈو ولٹے۔

۴۵۔ جڈاں زمین انہیں دی شرارتیں نال پھٹ ویسی تے او جلدی نکلسن اے خضر ساڈے کیتے سوکھا۔

۴۶۔ اساں چاندے ہیں جو او آہن تے توں انہیں تے جابر نوں توں محس اونکوں قرآن نال نصیحت کر جیرھا عذاب کنیں ڈردے۔

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَوْمٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّخِصٍ ۝
إِنِّي فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ۝

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۝

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۝
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ ۝

إِنَّا غَنُّنَا غِيًّا وَنَبِئْتُ وَإِنَّا الْبَاقِيُونَ ۝

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حُزْنٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدٌ ۝

سورة ذاریات مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال اینیاں ۶۱ آیتاں تے ۳ رکو عن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
منگے ڈیوٹن والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ او ہوائیں گواہن جیرھیاں جھڑاڑی دین۔
- ۳۔ تے مینہ دابار چیندن۔
- ۴۔ تے ہوئے ہوئے ٹردین۔
- ۵۔ تے ساڈے حکم ونڈیندن۔
- ۶۔ جیرھا تہاڈے نال وعدہ کیا گئے او سچا۔
- ۷۔ بے شک دین (سزا) اوسی۔
- ۸۔ تے آسمان پیش جیرھا رستیں آلا۔
- ۹۔ بے شک تساں اختلاف وچ ہوئے۔
- اونڈے نال او شخص پھیرا دیندے جندے کیتے
حکم تھیندے۔
- ۱۱۔ اکلان کرن والے ہلاک تھی گئے۔
- ۱۲۔ جیرھے غفلت وچ بھلے پین۔
- ۱۳۔ پچھدن جزا سزا دا ڈینہ کڈن۔
- ۱۴۔ جڈاں او بھاتے ازمائے ولین۔
- ۱۵۔ چکھو اپنے عذاب کوں جیرھا ہے جیرھا تساں جلدی
منگدے ہاوسے۔
- ۱۶۔ بے شک متقی بہشت تے چشین وچ ہوسن۔
- ۱۷۔ جو انہیں دا رب انہیں کوں ڈیسی او ہر گھنسن۔
- بیشک او ایس کنیں پہلے چنگے کم کریندے ہن۔
- ۱۸۔ تے رات کوں ہوں گھٹ سمدے ہن۔
- وَالذَّارِیَّتِ ذُرُوءًا ②
فَالْجِبَلِیَّتِ وَقُورًا ③
فَالْجَبْرِیَّتِ یُسْرًا ④
فَالْمَقْسِمِیَّتِ اَمْرًا ⑤
اِنَّا نُوْعِدُوْنَ لَصَادِقًا ⑥
وَاِنَّ الدِّیْنَ لَوَاقِعٌ ⑦
وَالسَّمَآءِ فَاۤیَۡتِ الْجُبْلِی ⑧
اِنَّا کُمْ لَبِیْ قَوْلٍ مُّخْتَلَفٍ ⑨
یُؤْتٰکَ عَنْهُ مَنۡ اَوْکَ ⑩
قُلِ الْخَاصُّوْنَ ⑪
الدِّیْنِ هُمْ فِیْ عَمْرٍۭ سَاهُوْنَ ⑫
یَسْأَلُوْنَ اَیَّٰنَ یَوْمِ الدِّیْنِ ⑬
یَوْمَ هُمْ عَلَی النَّارِ یُقَنَّنُوْنَ ⑭
ذُوقُوْا فِتْنَتَکُمْ هٰذَا الَّذِیۡ کُنْتُمْ بِہِ تَسْتَعِیْجُوْنَ ⑮
اِنَّ السَّٰقِیْنَ فِیْ جَنَّتٍ وَعَبُوْنَ ⑯
اِخْدِیْنِ مَاۤ اَنْهَمُ رَبُّہُمْ اِنَّہُمْ کَانُوْا قَبْلَ ⑰
ذٰلِکَ مُحْسِنِیْنَ ⑱
کَانُوْا قَلِیْلًا مِّنَ الْاِیْلِ مَا یَهْجَعُوْنَ ⑲

- ۱۹۔ تے ڈنہ کون بخشش منگدے ہن۔
 ۲۰۔ تے انہیں دے مال وچ منگن تے نہ منگن والے دا حق ہا۔
 ۲۱۔ تے زمین وچ یقین کرن والیں کیے نشان۔
 ۲۲۔ تے تہا ڈے اپنے وجود وچ وی نشان تساں ڈہرے نوہے۔
 ۲۳۔ تے آسمان وچ تہا ڈا رزق تہا وی جیندا تہا ڈے نال وعدہ ہا۔
 ۲۴۔ آسمان تے زمین دے رب دی قسم بے شک او بیج جیویں تساں الیندے پئے ۶۔
 ۲۵۔ کیا تیں کنیں ابراہیم دے عزت دار مہانیں دی گال پچی ۶۔
 ۲۶۔ جیہ او اوں کنیں آئن تے آکھئے نیں سلامتی ہوئے اوں آکھئے سلامتی ہوئے تساں ان ٹوہیں نوک ہوئے۔
 ۲۷۔ ول اپنے گھر والیں دو چپ چپا تے آئے تے ہک بھنا ہویا وچھا چا آئے۔
 ۲۸۔ انہیں دے کوہو کیے سی تے آکھئے سی کیا تساں کھندے نوہے۔
 ۲۹۔ انہیں کنیں ڈر محسوس کیے سی۔ انہیں آکھئے نہ ڈرتے انہیں اذکوں ہک عالم پتردی خوش خبری ڈتی۔
 ۳۰۔ اوندی زال آئی شرمیندی پئی ہائی اپنے منہ تے چاٹاں مارن پئے گئی تے آکھیں میں پڑھی تے سندھ ترمیمت ہاں۔
 ۳۱۔ انہیں آکھئے ایویں ہے تیڈے رب آکھئے اے تھیں تے بے شک او ہوں سیانا تے
- وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۱۹﴾
 وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ۖ وَالْمَحْرُومِ ﴿۲۰﴾
 وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۱﴾
 وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۲۲﴾
 وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿۲۳﴾
 فَوَدَّ النَّسَاءُ وَالْأَرْضُ إِنْهُ لَحَقُّ مِمَّا آتَاكُمْ تُنْطَفُونَ ﴿۲۴﴾
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۵﴾
 إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿۲۶﴾
 فَارْأَوْا إِلَىٰ أَهْلِهِ نَجَآءً يُعْجِلُ سَيِّئِينَ ﴿۲۷﴾
 فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۸﴾
 فَأَوَجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَنْخَفُ وَبَشِّرْهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۲۹﴾
 فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَوٍ فَنَكَتَ وَجْهَهَا وَ قَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿۳۰﴾
 قَالُوا كَذِبُكَ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۳۱﴾

ہوں جائز والاء۔

۳۲۔ اس آکھے تہاڑا کیا کم اے قاصدو۔

۳۳۔ انہیں آکھے بے شک اسان مجرم تو م دو پٹھے
گئے ہیں۔

۳۴۔ تاں جو اسان انہیں تے سنی مٹی دے ڈیلھ
سٹوں۔

۳۵۔ انہیں ڈیلیں تے تیرے رب نے حد کنیں
ودھن والی قوم کیتے نشان لائے ہوئن۔

۳۶۔ تے اسان اوندے دچو منیں کوں کڈھ کڈھا۔
۳۷۔ ہک گھر دے سوا ساکوں مسلمانیں دا بیا کوئی گھر
نہیں ملیا۔

۳۸۔ تے اسان اوندے دچ انہیں کوکس کیتے
نشان چھوڑیے جیرھ بڑکھ ڈیوں والے عذاب
کنیں بڑدن۔

۳۹۔ تے موسیٰ دچ نشان ہن جیلھ اسان
اونکوں کھل کھل دیں بے کے فرعون دو پٹھے۔

۴۰۔ اوکند ولا کے اپنے پتیں دو ٹر گیا تے اکھیس
اے جادو کرتے پاگل۔

۴۱۔ تے اسان اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ
گدھاتے انہیں کوں سمندر دچ سٹ گھتیا تے
اچ نیں او ملام تھیندا پیئے۔

۴۲۔ تے عاد دچ نشان ہن جیلھ اسان انہیں
تے بڑا دھی اندھاری گھولی ہائی۔

۴۳۔ او حیر می فئے تے اندی ہائی اوں کوں محض گلی
ہوئی پڑیں آلی کار کر بڑیندی ہائی۔

۴۴۔ تے ثمود دچ دی نشان ہن جیلھ انہیں کوں

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۲﴾

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ مُجْرِمِينَ ﴿۳۳﴾

لُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَةٌ مِّنْ طِينٍ ﴿۳۴﴾

مُسَوَّمَةٌ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۵﴾

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۶﴾

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ السُّلَيْمِينَ ﴿۳۷﴾

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
الْعَذَابَ الْإِيمَ ﴿۳۸﴾

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿۳۹﴾

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْحِهِمْ وَقَالَ سَحَرُ
أَوْجَعُونُ ﴿۴۰﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ
مُلِيمٌ ﴿۴۱﴾

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
الْعَاقِمَةَ ﴿۴۲﴾

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَنتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالرِّمِيمِ ﴿۴۳﴾

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَسْعُوا

- حَتَّٰ جِنَّ ۝۳۷
فَعَتَوَاعَنَ اَمْرًا يَّهِيمُ فَاَخَذَ تَهُمُ الضَّعِيفَةُ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ ۝۳۸
- ۴۵۔ تے انہیں اپنٹے رب دے حکم دی نافرمانی
کیتی تے انہیں کوں انہیں دے ڈہریں ڈہریں
ہک عذاب آپکڑیا۔
- ۴۶۔ او نہ کھڑے تھی سگدے ہن تے نہ او مدد گھن
سگدے ہن۔
- ۴۷۔ تے ایس کنیں پہلے نوح دی قوم وی ہائی
او وی نافرمان قوم ہن۔
- ۴۸۔ تے اساں آسمان کوں اپنٹے ہتھیں نال بٹائے
تے اساں پہوں ودھاوٹ دی طاقت رکھیندے ہی۔
- ۴۹۔ تے زمین کوں اساں چھائے تے اساں پہوں
چٹنگے وچھاوٹ والے ہیں۔
- ۵۰۔ تے ہر شے دے اساں جوڑے بنائیں تاں
جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۵۱۔ تساں اللہ دو در کو بے شک میں اوندے ولوں تہا کوں
کھلا کھلا ہوشیار کرٹ والا ہاں۔
- ۵۲۔ تے اللہ دے نال کیس پے کوں معبود نہ بنائو
بے شک میں تہا کوں کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
- ۵۳۔ ایویں انہیں کنیں پہلے جڈاں رسول آئے
انہیں آکھئے اے تے محض جادوگر تے پاگل۔
- ۵۴۔ انہیں ہک ڈوجھے کوں وصیت کیتی ہوئی
اصل اوہن وی منہ زور لوک۔
- ۵۵۔ توں انہیں کنیں کٹھ دلا گھن، تیکوں ملام نہ کیتا
ویسی۔
- ۵۶۔ تے نصیحت کر بے شک نصیحت مومنین کوں
فائدہ ڈیندی ۔
- فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ۝۳۹
وَ قَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فٰسِقِينَ ۝۴۰
وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُونَ ۝۴۱
وَالْاَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْبَهْدُونَ ۝۴۲
وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا ذُرِّيَّتًا لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝۴۳
فَقَرَأْ اِلَى اللّٰهِ اِنِّیْ لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
مُّبِیْنٌ ۝۴۴
وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ اِنِّیْ لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
مُّبِیْنٌ ۝۴۵
كَذٰلِكَ مَا اَتٰی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا
قَالُوْا سَاجِدُوْا وَجْهًا لِّغَدُوْنٰ ۝۴۶
اَتَوَاصُوْا بِهٖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طٰغُوْنَ ۝۴۷
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا اَنْتَ بِمُلُوْمٌ ۝۴۸
وَذَكِّرْ اِنَّ الذِّكْرَیْ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِیْنَ ۝۴۹

- وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٧﴾
 ۵۷۔ تے میں جنس تے انسانیں کوں محض ات
 گالہوں پریدا کیتے جو او میڈی عبادت کرن۔
- مَّا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
 أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٨﴾
 ۵۸۔ میں انہیں کنیس روزی نہیں منگدا تے نہ چاہندا
 جو او میکوں روٹی کھوادن۔
- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٩﴾
 ۵۹۔ بے شک اللہ روزی ڈیونڈ والا تے زبردست
 طاقت والا ۶۰۔
- فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا قَبْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
 فَلَا يَسْتَفْعِلُونَ ﴿٦٠﴾
 ۶۰۔ بے شک ظالمیں دے اویں گناہ ہن جیویں
 انہیں دے ساتھیں کیتے ہن او جلدی نہ کرن۔
- فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ﴿٦١﴾
 ۶۱۔ کافرین کیتے اوں ڈینہہ ہلاکت جیرے ڈینہہ
 دا انہیں نال وعدہ کیتا دیندا ہا۔

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مِائَةُ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة طور مکی ۷۰ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۰ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- وَالطُّورِ ②
- وَكُتِبَ مُسْتُوْرٍ ③
- فِی سَرَاتٍ مُّشْوَْرٍ ④
- وَالْبَیْنَتِ الْمُعْزُوْرٍ ⑤
- وَالشَّفْعِ الْمَرْفُوْعِ ⑥
- وَالْبَحْرِ الْمَسْجُوْرٍ ⑦
- اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ⑧
- مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ⑨
- یَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ⑩
- وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ⑪
- فَوَيْلٌ یَّوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِیْنَ ⑫
- الَّذِیْنَ هُمْ فِی حَوْضٍ یَلْعَبُوْنَ ⑬
- یَوْمَ یَدْعُوْنَ اِلٰی نَارٍ جَهَنَّمَ دَعًا ⑭
- هٰذِهِ النَّارُ الَّتِیْ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ⑮
- اَفَسِحْرٌ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ⑯
- اِضْلُوْهَا فَاَنْصِرُوْا اَوْ لَا تَنْصِرُوْا سَوَاءٌ عَلَیْكُمْ اِنْ اَنْتُمْ تَجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑰
- اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِی جَنَّٰتٍ وَ لَعِبٍ ⑱
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن منگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ طور گواہ۔
۳۔ تے لکھی ہوئی کتاب گواہ۔
۴۔ جیرھی چھڑیے کاغذیں تے لکھی ہوئی۔
۵۔ تے ہمیشہ آباد رہن والا خانہ کعبہ گواہ۔
۶۔ تے اُچی رہن والی چھت گواہ۔
۷۔ تے چھولیاں مارن والا سمندر گواہ۔
۸۔ بے شک تیرے رب دا عذاب ضرور اوسی۔
۹۔ اونکوں کوئی پٹا نہیں سبگا۔
۱۰۔ جڑاں بدل جوش و مح ہوسی۔
۱۱۔ تے پہاڑ ٹرپوسن۔
۱۲۔ تے اوں ڈینہہ جھٹلاوٹن والیں کیتے ہلاکت۔
۱۳۔ جیرھے اپنی بے ہودگی و مح کھڈ دے پئے ہن۔
۱۴۔ جلیے انہیں کوں دوزخ دی بھا دو دروہ کے
نیتا ویسی۔
۱۵۔ اے او بھا جیندا تساں انکار کریندے ہاؤے۔
۱۶۔ کیا اے جادو یا تمہا کوں کئی شے ڈسدی نیں۔
۱۷۔ ایندے و مح پہہ و نحو صبر کرو یا نہ صبر کرو تمہا بے
کیتے ہرکا گال تمہا کوں محض تمہا بے عیسیں دا بدلہ ڈتا
ویندا پئے۔
۱۸۔ بے شک متقی جنتیں تے نعتیں و مح ہوسن۔

فَكَهِنَ بَنَاتُهُمْ سَاهِمًا دَوَّخَهُمْ سَاهِمًا
عَذَابَ الْجَحِيمِ ⑩

۱۹۔ اللہ جو انہیں کوں ڈیسی او اوندے تے خوش
ہوسن تے انہیں دارب انہیں کوں دوزخ دے
عذاب کنیں پھیس۔

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑪

۲۰۔ کھاؤ تے پیو اے تہاڑے عیس دی وجہ
نال بابرکت۔

مُتَكِينِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَرَزَقْنَهُمْ عَنْ
عَيْنٍ ⑫

۲۱۔ او قطاریں دوج وچھے ہوئے ہماچیں تے
وہاٹے رکھ کے پیٹے ہوسن تے وڈی وڈی اکھیں
آلیاں تریکتیں انہیں دے اساں جوڑے بیسوں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ⑬

۲۲۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دی اولاد
وی ایمان دوج انہیں دے کچھوٹری ۱۷ اساں
انہیں کوں تے انہیں دی اولاد کوں کٹھا کر ڈیوں
تے انہیں دے عیس وچو ذرا دی گھٹ نہ کریرا
سرشمع اپے عیس دے بدلے دوج گانٹھے ہے۔
۲۳۔ تے اساں انہیں کوں جو او چاہسن میوے
تے گوشت ڈیوں۔

وَأَمَّا ذُنُوبُهُمْ فَأَلْهَوْهُمْ ذُلًّا لِّمَا يَسْتَهْزِئُونَ ⑭

۲۴۔ او اتھاں اتجھے پیالیں کیتے بھڑسن جنیدے
نیچے دوج نہکواس بوسی تے نہ گناہ ہوی۔

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْنُ فِيهَا
وَلَا تَأْتِيهِمْ ⑮

۲۵۔ تے خادم انہیں دے چودھارو چکر مرہیں
ایوں بگسن جیویں او پردیں دوج ویلہٹے ہوئے
موتی ہن۔

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأْسُهُمْ تَلَوُّوْا
فَكُنُوكَ ⑯

۲۶۔ تے او ہک ڈو جھے دو منہ کر کے پچھسن۔
۲۷۔ آکھسن بے شک اساں پہلے وی اپے ہتر
دے انجام کنیں ڈر دے ہاسے۔

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ⑰

فَالْوَارِثُ ابْنُ قَبْلِ فِي أَهْلِنَا مُشَوِّقِينَ ⑱

۲۸۔ اللہ سیٹس ساڑے اتے احسان لائے اول
ساکوں تہی لوار دے عذاب کنیں بچا گدے۔
۲۹۔ بے شک اساں ایں کنیں پہلے اونکوں سٹیزدے

فَمَنْ أَلَّهِ عَلَيْنَا وَقَدْ عَذَابَ السُّومِ ⑲

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ

الْبُرِّ الرَّحِيمِ ۝

ہاے بے شک اد نیک سلوک کرٹ والا
تے ہوں مہربان۔

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا كَاهِنَةٍ ۝

۲۔ توں نصیحت کریندا رہ توں اپنے رب دی نعمت
نال نہ تے توں رمی ہوئیں تے نہ پاگل۔

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَبِّهِ
الْمُؤْنِ ۝

۳۱۔ یا آہدن شاعرِ اساں ایتدے کیتے زمانے
دی تباہی دا بھالا گدھی پئے ہیں۔

فَلْيَرْبِصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَبِصِينَ ۝

۳۲۔ توں آکھ بھالا گھنو بے شک میں تہاڑے
نال بھالا گدھی کھڑاں۔

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاعُونَ ۝

۳۳۔ یا انہیں دے خواب تے عقلان انہیں کوں
اے حکم بڈیندن یا او منہ زور قوم۔

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

۳۴۔ کیا آہدن اوں آپو گال بنائی ۷ اصل او
منیدے نیں۔

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
صَادِقِينَ ۝

۳۵۔ اوہو جہیں کوئی گال تے آنن جے او سچے ہن۔

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۝

۳۶۔ کیا انہیں کوں بے مقصد پیدا کیا گئے یا کیا او
پیدا کرٹ والن۔

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا
يُوقِنُونَ ۝

۳۷۔ کیا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے نیں اصل او
یقین نہیں کریندے۔

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمُضْطَرُّونَ ۝

۳۸۔ کیا انہیں گنیں تیرے رب دے خزانے ہن
یا او دروغے ہن۔

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَنْتَعِمُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَعِينُهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝

۳۹۔ کیا انہیں کیں پوڑی ۷ جیندے نال او اللہ دیاں گالیں
سُندن تے اونہے سُلَّم کوئی کھلی دلیل گھن آوے۔

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ۝

۴۰۔ کیا خدا کیتے دھیریں ہن تے تہاڑے کیتے پترن۔

أَمْ تَنْتَهُمُ أَجْرًا لَّهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ۝

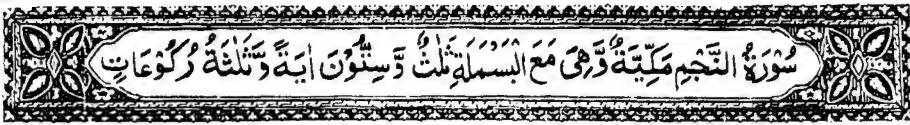
۴۱۔ کیا توں انہیں کیں اجر سنگھیں تے او پچی دے بار

تے آئے ہیں۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۝

۴۲۔ کیا او غیب جانندن تے او لکھدے ہیں۔

- ۴۳۔ کیا او تدبیر کرن چاہند تے جیسے کافرن اصل تے انہیں دے خلاف تدبیراں تھیوین۔
- ۴۴۔ کیا انہیں کیتے اللہ دے سوا کوئی معبود الٰہیٹس پاک جو او شرک کریندن۔
- ۴۵۔ تے جے او آسمان کینس کوئی ٹوٹا ڈھانڈا بکھن آہن اے گھانا بدل۔
- ۴۶۔ انہیں کوں چھوڑ بے تاں جو او ملن اوں دینہ کوں جیندے وچ انہیں کوں (ڈرنال) بے ہوش کر ڈتا ویسی۔
- ۴۷۔ جڈاں انہیں دیاں تدبیراں کجھ وی کم نہ اوسن تے انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔
- ۴۸۔ تے بے شک عالمیں کیتے عذاب اوں عذاب دے سواوی ہن تے اصل ہوں سارے کوک چاٹندے نیس۔
- ۴۹۔ توں اپٹے رب دے حکم تے قائم رہیے شک توں ساڈے اکھیں دے ساٹھے ہویں تے توں جیلھے اٹھیں اپٹے رب دی مددے نال نال تسبیح کر
- ۵۰۔ تے رات کوں اوندی تسبیح کرتے جیلھے تارے کنڈ دلاون اوں ویلھے دی تسبیح کر۔
- ۵۱۔ اَمْرُ يُدْعُونَ كَيْدًا ۱۰۱ اَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ اَلَّذِينَ كَفَرُوا ۱۰۲ اَمْرُهُمْ اَللّٰهُ غَيْرَ اَللّٰهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۱۰۳ وَ اَن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ۱۰۴ فَذَرْهُمْ حَتّٰى يَلْقَوْا يَوْمَهُمُ الَّذِى فِيْهِ يُصْعَقُونَ ۱۰۵ يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۱۰۶ وَ اَنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُوْنَ ذٰلِكَ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۱۰۷ وَ اضْبِرْ لِحُكْمِكَ رَبِّكَ قَاتَكَ بِاَعْيُنِنَا وَ سَتِّحْ بِحَدِّ رَبِّكَ جَنِّتَ تَقْوَمُ ۱۰۸ وَ مِنَ الْاَيِّلِ فُتِحَتْ وَ اِذْ بَارَ التَّجْوِمُ ۱۰۹

سورة نجم مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۳ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ②
مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ③
وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ④
إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ⑤
عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑥
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ⑦
وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ⑧
ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ⑨
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ⑩
فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ⑪
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ⑫
أَفَتَسْمُرُونَ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ⑬
وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ⑭
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ⑮
عِنْدَ هَا جَعَتِ الْأُورَىٰ ⑯
إِذْ يَفُتُّ السِّدْرَةُ مَا يَفُتُّ ⑰
مَا رَآعَ الْبَصَرُ وَمَا طَفَّ ⑱
لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ⑲
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرط بن
منگے ڈیون دالا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
۲۔ اوتارا گواہ جیلے اوتلے اوسی۔
۳۔ تہاڑا ساتھی نہ بھلے تے نہ گمراہ تھے۔
۴۔ تے اپنی خواہش نال گالیں نہیں کریندا۔
۵۔ اے وحی ۷ جبرصی اوندو آئی ۷۔
۶۔ اے اونکوں طاقت دے خدا سکھائے۔
۷۔ دل دل طاقت ڈکھیندے تے حکومت دے
تخت تے بہہ گئے۔
۸۔ تے او آسمان دے کناریں تے ظاہر تھیندے۔
۹۔ دل او خدا دے کولہو تھیا تے خدا اوندے کولہو تھیا۔
۱۰۔ تے او ڈڈ کمانیں دا وتر بن گئے یا این کینں
وی زیادہ کولہو تھے۔
۱۱۔ دل اوں اپنے بندے دو وحی کیتی جبرصی کیتی۔
۱۲۔ اوندے دل جوڑے اوں کوڑ نہیں ماریا۔
۱۳۔ کیا تہاں اوندے ڈکھن تے جھیرا لیندے ۷۔
۱۴۔ تے اوں تے اونکوں ڈو وحی دے ڈٹے۔
۱۵۔ اوں بیر نال جبرصی سب توں جھیکڑ وچ بائی۔
۱۶۔ اوندے نال جنت المادوی ہے۔
۱۷۔ اوں بیر کوں لکاؤں والی شے لکا گھا۔
۱۸۔ تے اوندی اکھ نہ پھری تے نہ اگودھی بائی۔
۱۹۔ اوں اپنے رب دے دے نشانیں دھوک ڈٹا۔ -

- ۲۰۔ اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
- ۲۱۔ تساللات تے عری دا حال سناؤ۔
۲۲۔ تے تریجے منات دا وی جیرھا بیاہ
۲۳۔ کیا تماڑے کیتے چھوہرن تے اوندے کیتے
چھوہریں ہن۔
۲۴۔ اے تے کافی دنڑ۔
۲۵۔ اے کچھ ناں ہن جیرے تسال تے تماڑے
پیوڑاڑیں رکھ گدھن اللہ سیس ایںدے کیتے کوئی
دلیل نہیں لہائی او محض گمان دی پیروی کریندے
ہین تے اوندی جو انیس دے نفس چاہندن
تے انیس دوانیں دے رب ولو پرایت آگئی۔
۲۶۔ کیا انسان جو خواہش کرے ادنوں بل ویندی۔
۲۷۔ (سنو) دنیا تے آخرت دیاں نعمتاں اللہ کنیں
ہن۔
۲۸۔ تے آسمان وچ بہوں سارے فرشتے ہن
جنیس دی سفارش کوئی فائدہ نہیں ڈیندی سوائے
ایندے جو اللہ جیدے کیتے اجازت ڈیوے
تے پسند کرے۔
۲۹۔ بے شک جیرے آخرت تے ایمان نہیں
ایندے او فرشتیں دے تربیتیں جیس ناں رکھیندن
۳۰۔ تے انیس کون ایندا کوئی پتہ نہیں او محض گمان
دے چھو چلدے پین تے گمان حق دے مقابلے
وچ کوئی فائدہ نہیں ڈیندا۔
۳۱۔ تے جیرھا ساڑے ذکر کیں منہ پھریندے ادں
کنیں منہ پھیر گھن تے او محض دنیاوی زندگی چاہندے۔
۳۲۔ انیس دا علم ایسھو تلا بے شک تیرا رب بہوں
چاٹے جیرھا اچھے راہ کنیں پریں ہے تے ادھاٹے
اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
تِلْكَ اِذَا قَسَسْتُ ذٰلِکَ ۝
اِنْ هٰی اِلَّا اَسْمَاءُ سَمَّیْتُوْهَا اَنْتُمْ وَاَبَاؤُکُمْ
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ یَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا
الظَّنَّ وَمَا تَهْوٰی الْاَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ
رَّبِّهِمُ الْهُدٰی ۝
اَمْرِ لِلْاِنْسٰنِ مَا یَبْیِّنُ ۝
فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰی ۝
وَلَمْ یَنْ مَّلَکِیْ فِی السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِیْ شَفَاعَتُهُمْ
شَیْئًا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اَنْ یَّذٰنَ اللّٰهُ لِمَنْ یَّشَآءُ وَ
یَرِیْظُ ۝
اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ لَیَسْتَوْنَ الْمَلَکَۃَ
تَسْبِیْۃً اَوْ نٰثِی ۝
وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِنْ یَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَ
اِنَّ الظَّنَّ لَا یُغْنِیْ مِنَ الْحَقِّ شَیْئًا ۝
فَاَعْرِضْ عَنْ مَّنْ تَوَلٰی عَنْ ذٰکِرِنَا وَلَمْ یُذِکِّرْ
اِلَّا الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا ۝
ذٰلِکَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِنَّ رَبَّکَ هُوَ اَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِیْلِکَ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰی ۝

جیرھا سدرہ راہ تے ہے۔

۳۲۔ تے جو آسمانیں تے زمین وچ سب اللہ داہ تاں جو اللہ سیٹ گناہ گاریں کوں انہیں دے عیس دی سزا تے چنگے کم کرن والیں کوں چنگی جزا ڈیوے۔

۳۳۔ جڑے لوک سوائے ڈیڑھی تیں دجہن دے دے گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں پجہن تے بے شک تیرا رب ہوں بخش والا تے او جانڈے جیلے اوں تہاکوں زمین وچ پیدا کیتے جیلے تاں ما دے ڈوہیں وچ مگئے ہوئے ہادے تے تاں اچے آپ کوں پاک نہ آکھو او ہوں ہانڈے اونکوں جیرھا متقی ۔

۳۴۔ کیا تیں کنڈ ولاوٹ والے کوں ڈٹے۔
۳۵۔ تے تھوڑا ڈٹے سی تے ول شومانی کیتی اس۔
۳۶۔ کیا اوں کنیں غیب دا علم تے او ڈہرا پئے۔
۳۷۔ یا اونکوں موسیٰ دی شریعت دا پتہ نہیں۔
۳۸۔ تے ابراہیم دا جیس وعدہ پورا کیتے۔
۳۹۔ جو کوئی جان ہے دا بار نہ چھسی۔
۴۰۔ تے انسان کوں محض اتنا مجلس جتنا اوکوشش کرلیسی۔

۴۱۔ تے اونڈی کوشش دا نتیجہ لکھا یا لوسی۔
۴۲۔ ول اونکوں پورا پورا بدلہ لیا لوسی۔
۴۳۔ تے بے شک تیرے رب دے ہتھ فیصلہ۔
۴۴۔ تے بے شک او ہر کھیلندے تے او ہر دیندے۔
۴۵۔ تے بے شک او ہر میندے تے جویندے۔
۴۶۔ تے بیشک ہوں جو ان تے توحید دے جوڑے پیدا کیتن۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسَاءُوْا وَيَمَآعِلُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنِ ۝

الَّذِيْنَ يَخْتَبِرُوْنَ كَلِمَةَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ اِنَّ اللّٰهَ اِنَّ رَبَّكَ وَاَسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذَا اُنْتَسَاكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجْنَثُ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اْتَقٰ ۝

اَقْرَبَتْ الَّذِي تُوَلّٰى ۝
وَاَعْطٰ قَلِيْلًا وَّاَكْثٰى ۝
اَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ بِرَءِى ۝
اَمْ لَمْ يُنَبِّاْ بِمَا فِى صُفْحٍ مَّوْنٍ ۝
وَرَبُّهُمْ الَّذِي وُفّٰى ۝
اَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ۝
وَاَنْ لَّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰ ۝

وَاَنْ سَعِيَةً سَوْفَ يَرْضٰ ۝
ثُمَّ يَجْزِيْهِ الْجَزَاءُ الْاَوَّلٰى ۝
وَاَنْ اِلٰى رَبِّكَ الْمُنْتَهٰى ۝
وَاَنْتَ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰى ۝
وَاَنْتَ هُوَ اَمَاتٌ وَّاَحْيَا ۝
وَاَنْتَ خَلَقَ الْزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ۝

مِنْ تُطْفِئُ إِذَا تُنْفِئُ ۝

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَاطَ الْأُخْرَى ۝

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَى وَأَفْنَى ۝

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَى ۝

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ۝

وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى ۝

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْلَى ۝

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ۝

فَغَشَّهَا مَا غَشَّى ۝

فِي آيِ الْآءِ رَبِّكَ تَنَمَّازَى ۝

هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَى ۝

أَرَأَيْتَ الْأَرْزَاقَ ۝

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝

أَفَرَأَيْتَ هَذَا الْحَدِيثَ تَعَجُّبُونَ ۝

وَتَضَحَّكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۝

وَأَنْتُمْ سَعِيدُونَ ۝

فَأَسْبِغُوا لِلَّهِ الْوُجْهَ ۝

۴۷۔ ہک نطفہ کنیں جیرھا سیٹا دیندے۔

۴۸۔ تے بڑو جی دفعہ پیدا کرن دی ہونڈے ذمے

ہے۔

۴۹۔ تے بے شک اوہو امیر کریندے تے غریب

کریندے۔

۵۰۔ تے بے شک اوہو شعرٹی ستارے داماکب

۵۱۔ تے بے شک ہوں پہلی عاد قوم کوں ہلاک

کیتا ہا۔

۵۲۔ تے تمود کوں وی تے کھنسی بچایا۔

۵۳۔ تے پہلے نوح دی قوم کوں دی۔ بے شک

اوہوں ظالم تے منہ زور ہن۔

۵۴۔ تے اُپتیریاں ہویاں دستیاں وی۔

۵۵۔ تے ادنکوں نکا گدھا جیرھی شے لکیندی ہے۔

۵۶۔ توں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت تے

نمک کر لیں۔

۵۷۔ اے وی پہلے رسولیں وچ ہک رسول۔

۵۸۔ وقت کوں لو آگئے۔

۵۹۔ اللہ دے سوا اینکوں کوئی مال نہیں سبگا۔

۶۰۔ کیا تساں این گال تے حیران تھیندے ہے۔

۶۱۔ تے کھلے دے تے روندے نوے۔

۶۲۔ تے تساں حیران ہوے۔

۶۳۔ اللہ کوں سجدہ کرو تے اوندی عبادت کرو۔

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَتُهَا مَعِ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورۃ قمر کی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۴ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں ادا اللہ دے ناں تال جیہا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ تباہی دی گھڑی کو لہو آگئی تے چندر پھٹ گئے۔
- ۳۔ تے جے او نشان ڈیکھن تے منہ پھیر گفن تے
آکھن اسے ہمیشہ دا جادو۔
- ۴۔ تے انہیں جھٹلائے تے انہیں اپنی خواہشیں
دی پیروی کیتی تے ہر کم دا وقت ہوندے۔
- ۵۔ تے انہیں دو خبراں آئیں جنیں وچ دل کے ہن۔
- ۶۔ اشر کرن والیاں سٹپ دیاں گالیں ہن تے
ڈراؤن والیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔
- ۷۔ تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گفن جڈاں سٹپ
والا ہک اوپری شے دوسری۔
- ۸۔ انہیں دیاں اکھیاں جھکیاں ہریاں ہوسن تے او قبریں
دھو ایویں لکھن جیویں کھنڈیاں ہویاں تڈیاں۔
- ۹۔ اوسٹن واسے دو درکدے دیندے ہوسن
تے کافر آکھن اسے ڈینہ ڈکھیں دا۔
- ۱۰۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم جھٹلائے انہیں
ساڈے بندے کون جھٹلائے تے آکھے نیں
اسے پاگل تے ایندے اتے پھٹکار۔
- ۱۱۔ تے اول اپٹے رب کنیں دعا کیتی میں ڈھویا
پیاں میٹھی مدد کر (غلہ ڈے)۔
- ۱۲۔ اساں آسمان دے دروازے
- إِنقَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ②
وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ
مُسْتَعَرٌ ③
وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ
مُّسْتَقِرٌ ④
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ⑤
حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ التَّذَرُّ ⑥
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ بَنِي
شَيْءٍ تُكْرَهُ ⑦
خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ
جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ⑧
مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا
يَوْمٌ عَسِرٌ ⑨
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا
مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ⑩
فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ⑪
فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَرٍ ⑫

کھول بڑتے ایسے پانی نال جیرھا جوش نال دھندا
ہا۔

۱۳۔ تے زمین تے چشے وی کڈھینسے۔ پانی
ہک اینجی گال کیتے کھا تھیا جیندا فصیل تھی چکیا ہا۔

۱۴۔ تے اساں اوکوں تختے تے پھٹیں آئی
شے تے پلایا۔

۱۵۔ جیرھی ساڈی اکھیں دے سامنے چلدی ہائی اے
اوں شخص دادرلہ ہا جیندا انکار کیتا

۱۶۔ تے اساں ایندے وقح ہک نشان
چھوڑیا ہاتے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہا۔
۱۷۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والے کینجھ

ہسن۔

۱۸۔ تے اساں قرآن کون نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی ہر نصیحت پکڑن والا۔

۱۹۔ تے عاد دی قوم جھٹلائے۔ تے میڈا عذاب
تے ڈراون کینھا ہا۔

۲۰۔ بے شک اساں انہیں تے رہن والے منحوس بوند
وچ چکھی اندھاری چلائی۔

۲۱۔ او لوکس کوں سنیدی ہائی جیویں کبھی دا
درخت ہوئے تے اوند اندر کھادا پیا ہوئے۔

۲۲۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والا کینجھ ہسن۔

۲۳۔ تے اساں قرآن نصیحت کیتے آسان کیتے
کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

۲۴۔ بنمود نے وی رسولس کوں جھٹلائے۔

۲۵۔ انہیں اکھے کیا اساں اپنے وچوہک آدمی دی پیروی
کروں بے شک اساں گمراہی تے بھا دتھ

وَنَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ
قَدْ قُدِرَ ۚ

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ۝

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ۝

وَلَقَدْ تَوَكَّلْنَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ
مُّسْتَعِيرٍ ۝

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۝

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّمَّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا تَفَيَّ
ضَلُّوا وَسُعُرُوا ۝

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيْفِهِ فَقَسَمْنَا أَنْعَمْنَاهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٌ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے او او کوں مہمانیں دے خلاف درغلاوٹ
لگن اساں انہیں دی اکھیں تے پردے پاؤن
تے تہاں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۳۹۔ تے فجر نال انہیں تے کھڑ وچن والا عذاب
آ گیا۔

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ تے تہاں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۴۱۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٌ ﴿۴۰﴾

وَلَقَدْ يَسْرُنَا الْقُرْآنَ لِلَّذِ كِرِ فَهَلْ
مِنْ مُدْكِرٍ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے ال فرعون دو رسول آئیں۔

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ التَّنْذِرُ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ انہیں ساڈی ساری آیات کوں جھٹلائے تے

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ
عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿۴۳﴾

اساں انہیں کوں غالب تے طاقت ور دی پکڑ پکڑی

اَلْكَافِرُ كُفْرًا مِنْ اَوْ لَيْسَ اَمْلَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي
الْزُبُرِ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کیا تہاڈے کافر انہیں کنیں چنگے ہسن یا

تہاڈے کیتے پہلی کتابیں وچ حفاظت دا وعدہ ہے۔

اَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب آوسوں۔

سَيُهْزَمُ الْجَنُوعُ وَيُولُونَ الدُّبُرُ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَذْهَى
وَامَرٌ ﴿۴۷﴾

او تباہی ہوں ہلاک کرن والی تے سخت۔

اِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ مُّسْعِرٍ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑن والے عذاب

وچن۔

يَوْمَ يُنْفَخُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِِهِمْ ذُوقُوا
مَسَّ سَقَرَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ جڈاں او منہ دے بھرٹے بھاؤن گھلیسن تہاں

چکھو دوزخ دا عذاب۔

اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ بے شک اساں ہر شے اندازے نال پیدا کیتی ہے۔

وَمَا اَمْرُنَا اِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے ساڈا حکم اکھ چمپکٹن آلی کار یکدم ہی دیندے۔

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا اشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مُدْكِرٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے اساں تہاڈے لوکیں کوں ہلاک کیتے

تے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

وَكُلُّ شَيْءٍ نَّعْلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے ہر شے جو انہیں کیتی ہے او کتابیں وچ

ہے پئی۔

۵۴۔ تے ہر چھوٹی وڈی گال لکھی پئی ہے۔

۵۵۔ بے شک متقی بائیس تے نہریں قرح رہن۔

۵۶۔ ہمیشہ رہن دی جا و قرح رہن جی رہی طاقت

والے بادشاہ دے کو لہو ہوئی۔

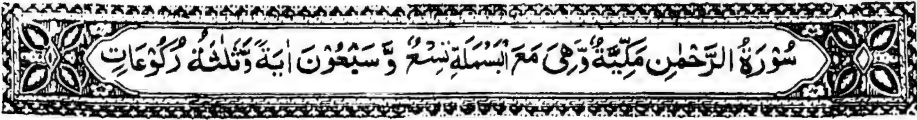
۵۷

وَكُلُّ صَغِيرٍ ذَكِيٍّ مُسْتَطَرٌ ۝

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ۝

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مِلِّينَ ۝

مُقْتَدِرٍ ۝

سورة رحمن مدنی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیتاں ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن
منگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ بن منگے ڈیوٹ والا۔
۳۔ جیس قرآن سکھائے۔
۴۔ انسان پیدا کیتس۔
۵۔ اوکوں بیان سکھائے۔
۶۔ سمجھ تے چندر حساب نال چلے پین۔
۷۔ تے تارے تے دن سجھ کریندے پین۔
۸۔ تے آسمان کول اوں اچا کیتے تے توازن رکھے سی۔
۹۔ جو تساں انصاف دی ترکڑی کول جھکا نہ تھیوٹ
ڈیو۔
۱۰۔ تے انصاف نال وزن پورا کرو تے وزن
نہ گھاؤ۔
۱۱۔ تے زمین کول مخلوق کیتے بٹائے۔
۱۲۔ اوندے وچ میوے ہن تے کھیاں ہن جہن دے
پھل تے غلاف ہوندن۔
۱۳۔ تے دانے ہن غلاف والے تے خوشبودلے دلتے۔
۱۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار
کریسو۔
۱۵۔ انسان کول دھن والی سکی مٹی نال بٹائے۔
۱۶۔ تے جن کول بھادے بھانہٹر نال بٹائے۔
۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الرَّحْمٰنُ ②
عَلَّمَ الْقُرْآنَ ③
خَلَقَ الْإِنْسَانَ ④
عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ⑤
الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ ⑥
وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ⑦
وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ⑧
أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ⑨
وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ⑩
وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ⑪
فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ⑫
وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالزَّيْتَانُ ⑬
فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑭
خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑮
وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ ⑯
فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑰

انکار کرلیسو۔

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٨﴾

۱۸۔ ڈوپلوا دھیں تے ڈوپچا دھیں دا رب۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ ڈو سمندر چلا نسی جیرے مل ولین۔

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں ڈونا ئیں دے درمیان پردہ ہک ڈو جے وچ داخل نہیں تھیندے۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَخْرُجُ مِنْهُمَا الْؤَلُوهُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ انہیں ڈونا ہیں دچو موتی تے مونگے نکلدن۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ
كَانَ عِلْمُهُ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے اونڈیاں بنیاں ہویاں بیٹریاں تے جہازن جیرے سمندر وچ پسا ڈسدن۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ ہر کہیں جیرھا زمین تے ہے اوں فنا تھوٹے

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ تے ہوں بچے جنیدے اتے تیرے جلال تے عزت والے رب دی توجہ ہوسی۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾

۲۹۔ تے تساں اوہیں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٣٠﴾

۳۰۔ آسمان تے زمین وچ جو ہے اوہوں کہیں منگدے تے ہر ڈینہ اونڈی نویں شان ہونڈی

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣١﴾

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَيْنِ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ اے ڈو وڈیاں طاقتاں اساں تہاڈے کیتے

فارغ تعیندے پئے ہیں۔

۲۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کر لیسو۔

۲۳۔ اے جنیں تے انسانیں دے ٹولے جے
تہا کوں طاقت ہے جو تساں آسمانیں تے زمین
دی کنیں دجو نکل و نجو تے دل نکل ڈکھا لو تیاں
نوحے نکل سبگدے سوائے کیں دلیل دے۔

۲۵۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۶۔ تہا ڈے اتے بھا دا بھانجڑ تے تانبا سیٹا
ویسی تے تساں ڈویں اصلو غالب نہ او سو
۲۷۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۸۔ جیلے آسمان پھٹ ویسی تے ربگئے ہوئے چم
آلی کار تھی ویسی۔

۲۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۰۔ تے اوں ڈینہ نہ انسانیں کنیں اوندے گناہیں
دا پچھیا ویسی تے نہ جنیں کنیں۔

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۲۔ مجرم اپٹے نشانیں نال سنجین تے انہیں
دے تختے تے پیریں کنیں پکڑیا ویسی۔

۳۳۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کر لیسو۔

۳۴۔ اے دوزخ جنیدا مجرم انکار کیندے ہن۔

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾

يُعْشِرَ الْحِجِّ وَالْأَيْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ
تَنْفُذُوا مِنْ أَمْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَأَنْفُذُوا
لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٢٣﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٥﴾

يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِيرَ ثَارَةٍ وَخِفَافٍ فَلَا
تَلْتَصِرُونَ ﴿٢٦﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٧﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٢٨﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٩﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣٠﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٣١﴾

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بَيْنَهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٣٢﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٣٣﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٣٤﴾

۳۵۔ تے او دونخ تے نتے پانی وچ پھر س پئے۔

۳۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۷۔ تے جیرھا اپٹے رب دے مقام کنیں
ڈر دے اوندے کیتے ڈو ہشتائن۔

۳۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۹۔ اوہوں ساریں لاٹریں آلیاٹن۔

۵۰۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۱۔ اونہیں ڈوناہیں وچ ڈو ہشتے و بندے ہن۔

۵۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۳۔ اونہیں وچو ہر میوہ ڈو قسین دا ہوسی۔

۵۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۵۔ او فرش تے دھانے لاکے پیٹھے ہوسن جنیں
مے وچ رشیم ہوسی تے پھل نال ڈوہیں باغ لڈیے پئے
ہوسن۔

۵۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۷۔ انہیں دے وچ چھکی اکھیں آلی تریہتیں ہوسن
ایں کنیں پہلے انہیں کون نہ کیس انسان تہہ لایا ہوسی
تے نہ کیس جن۔

۵۸۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

۵۹۔ ایویں ہوسن جیویں یا قوت تے مرجان۔

يُطَوِّفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ ۱۵

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۱۶

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّ ۱۷

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۱۸

ذَوَاتًا أَفْنَانٍ ۱۹

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۲۰

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ۲۱

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۲۲

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ۲۳

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۲۴

مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۲۵

جَنَّاتُ الْجَنَّةِ فِي ذَاتِ ۲۶

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۲۷

فِيهِنَّ قُصُورٌ الْظُرْفُ لَمْ يَطْبُخْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ

وَلَا جَانٌّ ۲۸

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۲۹

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالزَّجَاوُ ۳۰

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿١١﴾

۹۱۔ احسان دا بدلہ محض احسان۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٢﴾

۹۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

وَمِنْ دُونِهِمَا جَعَلْتَنَ ﴿١٣﴾

۹۳۔ تے انہیں دے سوا ڈو بہشتاں۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٤﴾

۹۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

مُدَّهَا مَنَيْنَ ﴿١٥﴾

۹۵۔ ہوں گھائیاں ساویاں ہوسن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٦﴾

۹۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا عَيْنِينَ نَضَّاحَتَيْنِ ﴿١٧﴾

۹۷۔ انہیں دوچ ڈو چشمے ہن جیسے زور نال نکلدن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٨﴾

۹۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ﴿١٩﴾

۹۹۔ انہیں دوچ میوے ہن تے کعبیاں تے انار ہن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٠﴾

۱۰۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٢١﴾

۱۰۱۔ انہیں دوچ نیک تے سونھیاں تربیتیں ہوسن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٢﴾

۱۰۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْبُحَيْرِ ﴿٢٣﴾

۱۰۳۔ کالی اکھیں آریاں حوراں ہوسن تے خیں دوچ ہوسن

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

۱۰۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

لَمْ يَطْمِئْنَنْ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٢٥﴾

۱۰۵۔ ایں کنیں پہلے انہیں کوں نہ کیس انسان ہتھ لایا

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٦﴾

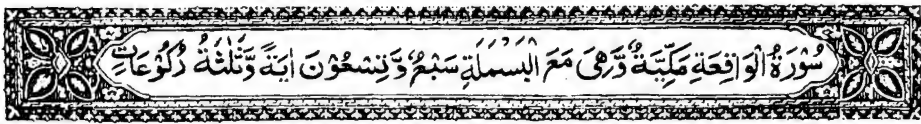
۱۰۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

انکار کریسو۔

۷۷۔ اوہوں سوٹھے تے بہوں چنگے فرش تے جیرھا
مُتَكِينٍ عَلَى رُفْرٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ ۝
جِسَانِ ۝

۷۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
فِي آتِي الْآءِ رَبِّكُمْ شَكَدِينَ ۝
انکار کریسو۔

۷۹۔ تیرے رب دا ناں بہوں یا برکت جیرھا جلال
تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۝
تے عزت والا ہے۔

سورة واقعه مکی ۷۹ آیتیں ۹۷ آیتیں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تاں نال جیرھا بن
مگلے ڈیوٹ والا تے ول ول مہربان۔
- ۲۔ جیلے او گال تھی ویسی جیندے تھیوٹ وافیصلہ ۷۔
- ۳۔ تے اوندے واقعه تھیوٹ کول کوئی کوڑا نہیں کریگدا۔
- ۴۔ جھکیں کول اچا کرٹ والی ۷۔
- ۵۔ جڈاں ملک کول بلا بُتا ویسی۔
- ۶۔ تے پھاڑیں کول ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ویسی۔
- ۷۔ تے او ایویں تھی ویسین جیویں ہوا دج اُڈرے
ہوئے درے ہوندن۔
- ۸۔ تے تساں ترے ٹولے بن ویسو۔
- ۹۔ سچے ہتھ آئے۔ اے سچے ہتھ آئے کون۔
- ۱۰۔ تے کھجے ہتھ آئے۔ تے اے کھجے ہتھ آئے کون۔
- ۱۱۔ تے ساریں کنیں اگو و دھن آئے ساریں کنیں اگو و دھن آئے۔
- ۱۲۔ اے اللہ دے پہنچے ہوئے بندے ہن۔
- ۱۳۔ نعمتیں آلی جنیں دج ہوسن۔
- ۱۴۔ پہلے ایمان آئن وایں دج انہیں دی گنتری
زیادہ ہوسی۔
- ۱۵۔ تے بعد آلیں دج تھوڑی۔
- ۱۶۔ او جٹریے ہوئے ہماچیں تے ہوسن۔
- ۱۷۔ تے ہک ڈوجھے دے سامنے ٹیک لاکے بیٹے
ہوسن۔
- ۱۸۔ انہیں دی خدمت کیتے نوکر دلا دلا اوبن تے
- إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ②
لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ ③
خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ④
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ⑤
وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ⑥
فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثْبَثًا ⑦
وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ⑧
فَأَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ⑨ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ⑩
وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ⑪ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ⑫
وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ⑬
أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ⑭
فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ⑮
ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ⑯
وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ⑰
عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ⑱
مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ⑲
يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخْلَدُونَ ⑳

نیکی تے قائم رکھئے دین۔

- ۱۹۔ اوگلاس تے لوٹے گھن کے اوسن تے چنگے
پاٹی دے دھریے ہوئے اپا لے ہوسن۔
۲۰۔ تے انہیں کون نشہ تھیں تے نہ اوگالیاں گالیں
کر لیں۔

- ۲۱۔ تے میوے انہیں جیرھے اولپند کر لیں۔
۲۲۔ تے پکھیں دا ماس ہوسی جیرھا اوچا ہوسن۔
۲۳۔ تے دڑی اکھیں آیاں حوریاں ہوسن۔
۲۴۔ جیوسں کی ہوئے موتی۔
۲۵۔ اے انہیں دے عملیں دا بدلہ ہو۔
۲۶۔ اونکے دے وح نہ بے ہودہ گالیں سٹسں تے
نہ گناہ دیاں گالیں۔
۲۷۔ سوائے اے اکھن دے جو تہاڑے اتے
سلامتی ہوئے۔

- ۲۸۔ تے سچے تھ والے۔ سچے تھ والے کو بن۔
۲۹۔ اولغیر کنڈیں آلی ہیریں دے باغ وح ہوسن۔
۳۰۔ تے کیلے دے (باغ وح) جنہیں دے گوشے ہک بڑھے تے
چڑھے پئے ہوسن۔

- ۳۱۔ تے درجے ہوئے پچھانویں وح ہوسن۔
۳۲۔ تے اینجھا پاٹی ہوسی جیرھا دہا یا ویسی۔
۳۳۔ تے ہوں سارے میوے ہوسن۔
۳۴۔ نہ کپٹے دین تے نہ انہیں کنیں ہلکیا ویسی۔
۳۵۔ تے اعلیٰ تے شاندار زائیں ہوسن۔
۳۶۔ اساں انہیں کون بنائے۔
۳۷۔ تے اساں انہیں کون کنواریاں بنائے۔
۳۸۔ تے او سوٹھیاں تے ہم عمرن۔

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ ۚ وَكَأَيِّ مِّن مَّعِينٍ ۝۱۹

لَا يُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْفُونَ ۝۲۰

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَخَيَّرُونَ ۝۲۱

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ۝۲۲

وَحُورٌ عِينٌ ۝۲۳

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۴

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۲۵

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ۝۲۶

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝۲۷

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ۚ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۸

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۝۲۹

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۝۳۰

وَزُلْفٍ مَّسْدُودٍ ۝۳۱

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ۝۳۲

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۝۳۳

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝۳۴

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ۝۳۵

إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنْشَاءً ۝۳۶

فَجَعَلْنَهُمْ أَكْبَارًا ۝۳۷

عُرْبًا أَوْ تَرَبًّا ۝۳۸

لَا أَصْحَبُ الْيَمِينِ ۝
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝

۱
۱۳

۳۹۔ بچے تھو آئیں کیتے ہن۔
۴۰۔ اسے پہلے ایمان آئنٹ والیں وچو ہوں دودھ
ہوسن۔

و ثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝
وَأَصْحَبُ الشِّمَالِ ۝ مَا أَصْحَبُ الشِّمَالِ ۝
فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ۝
و ظِلٍّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ۝
لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ۝
إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۝
و كَانُوا يُصَوِّرُونَ عَلَى الْغَنَةِ الْعَظِيمِ ۝
و كَانُوا يَقُولُونَ ۝ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّ
عِظَامًا ۝ إِنَّا لَنَبْعُوْثُونَ ۝

۴۱۔ تے بعد وچ آونٹ والیں وچو دی۔
۴۲۔ تے کھپے تھو والے تے کھپے تھو والے کونن۔
۴۳۔ اتوی ہوا وچ تے ننتے پانی وچ رہسن۔
۴۴۔ تے کالے دھوں پچھانویں وچ رہسن۔
۴۵۔ نہ ٹھڈا ہوسی تے نہ عزت ڈیون والا ہوسی۔
۴۶۔ بے شک او ایں کنیں پہلے آرام وچ ہن۔
۴۷۔ تے ہوں دجڑے گناہ تے ضد کرنی دے ہن۔
۴۸۔ تے آہے ہن کیا اساں جیلے مرویسوں نے
مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں نیچ ویسن کیا اساں ولا
جنیدے تھیسوں۔

أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝
قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ۝
لَنَجْوَِعُونَ ۝ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝

۴۹۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔
۵۰۔ توں آکھ بے شک پہلے وی تے بعد والے وی۔
۵۱۔ سارے مقرر ڈینہ دے وعدے تے کٹے کیتے
ولیں۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ إِلَيْهَا تَصَالُونَ الْمَكَدِّيُونَ ۝
لَا كِلَإُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُفُومٍ ۝
فَمَا لُؤُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۝
تَشْرَبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ۝
تَشْرَبُونَ شَرْبَ الْهَيْمِ ۝
هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۝
نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تَصَدَّقُونَ ۝

۵۲۔ ول بے شک اے گمراہ تے انکار کرن والے کوکو۔
۵۳۔ تہاں تھوہر دے درخت کنیں کھوسو۔
۵۴۔ تے اوندے نال اپنے ڈڈھ بھریسو۔
۵۵۔ ول اوندے اتے تہا پانی پیسو۔
۵۶۔ تے پانی تے اٹھ آلی کار پیسو۔
۵۷۔ اے جزا سزا دے ڈینہ دی تہا دی بھانی۔
۵۸۔ اساں تہا کوں پیدا کیتے تہاں تصدیق کیوں
نویں کرنی دے۔

۵۹۔ تہا کوں پتہ تہاں عورت دے سپٹ وچ کیا ٹیندے؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْنُونَ ۝

۶۰۔ کیا تساں اونکوں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کرٹ والے ہیں۔

۶۱۔ اسان تہاڑے دج موت شروع کیتی ۷ تے اسان کنیں کوئی نہیں ودھ سگدا۔

۶۲۔ جو اسان تہاڑی جاتے بیا کوئی گھن آو تے تہا کوں ایجی شکل دج پیدا کر ڈیوں جیرھی تہاں چاٹدے نوے۔

۶۳۔ تہا کوں پہلی دفر پیدا تھیوٹ داپتہ ۷ ول وی تہاں نصیت نوے پکڑیندے۔

۶۴۔ تہا کوں پتہ ۷ تہاں کیا رہیندے ۷۔

۶۵۔ کیا تہاں اونکوں جیندے عیا اسان۔

۶۶۔ جے اسان چا ہوں تے اونکوں سٹریا ہویا چورا بٹا ڈیوں تے تہاں گالیں کریندے رہ دنجو۔

۶۷۔ بے شک ساڑے اُتے پٹی آگئی ۷۔

۶۸۔ اصل اسان مردم تھی گئے ہیں۔

۶۹۔ کیا تہا کوں پتہ ۷ اوں پائی دا جیرھا تہاں پیندے ۷۔

۷۰۔ کیا تہاں اونکوں لہائے جھڑکنیں یا اسان لہیندے ہیں۔

۷۱۔ جے اسان چا ہوں ہاتے اونکوں کوڑا کر ڈیوں ہاتے تہاں شکر کیوں نوے کریندے۔

۷۲۔ کیا تہا کوں پتہ ۷ اوں بھا دا جیرھی تہاں پلیندے ۷۔

۷۳۔ کیا اوندا دن تہاں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کریندے ہیں۔

۷۴۔ اسان اونکوں مسافر میں کیے عارضی فائدے نصیت بٹائی ۷۔

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُۥ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٠﴾

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٥١﴾

عَلَىٰ أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٣﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُۥ أَمْ نَحْنُ الْزَارِعُونَ ﴿٥٥﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّا لَمَعْرِضُونَ ﴿٥٧﴾

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٥٨﴾

أَفَرَأَيْتُم مَّاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٥٩﴾

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُۥ مِنَ الْمَزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٠﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ أَمْجَآءً فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

أَفَرَأَيْتُم مَّا تَدَارِكُنَّ الَّذِي تُمَرُونَ ﴿٦٢﴾

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُۥ نَجْعًا لَّهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٦٣﴾

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَفِتْنًا ۚ أَتَلْفُوتُونَهُۥ ﴿٦٤﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٦٠﴾
فَلَا أُفْسِدُ بِمَوْجِعِ النُّجُومِ ﴿٦١﴾
وَأِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّوَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٦٢﴾

۷۵۔ تے توں اپنے رب دے ناں نال تسبیح کر
۷۶۔ تے میں تاریں دے ڈھبھن کوں گواہ بنیں
۷۷۔ تے اے گواہی جے تمہا کوں پتہ ہوے تے
ہوں وڈی ۷۸۔

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٦٣﴾

۷۸۔ بے شک اے قرآن کریم۔

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٦٤﴾

۷۹۔ تے ہک لکھ ہوئی کتاب وچ

لَا يَشُوعُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٦٥﴾

۸۰۔ تے اونکوں محض پاک لوک ہتھ لاسگدن۔

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

۸۱۔ ایندالہن رب العالمین ولور۔

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ ﴿٦٧﴾

۸۲۔ کیا ایس گال وچ تساں گھناں دا دھا کریدے ہو۔

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تَكْذِبُونَ ﴿٦٨﴾

۸۳۔ تے تساں ایندے جھٹلاؤں کوں پٹے رزق دا ذریعہ بنائے

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُقُوفُ ﴿٦٩﴾

۸۴۔ اے کیوں نہیں تھیا جو حیلے جان گل تیں آگئی۔

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٧٠﴾

۸۵۔ تے تساں اوں ویلے ائے ائے ڈرکھن پئے

ویندے ہو۔

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ

۸۶۔ تے اساں اوں کنیں وی تہا ڈرے زیادہ کو لہو

لَا بُنْيُودُونَ ﴿٧١﴾

ہیں اصل تساں ڈرہے نوے۔

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٧٢﴾

۸۷۔ جے تمہا کوں بدلہ تے جزا نہ ملتی ہوے ہا۔

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧٣﴾

۸۸۔ اونکوں ولا پٹھو ہا جے تساں سچے ہوے۔

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٧٤﴾

۸۹۔ تے جے او قریبی بندیں وچر ہوے ہا۔

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٧٥﴾

۹۰۔ تے اوندے کیتے آرام ہے تے نعمتیں والا بارغ۔

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَعْصَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٦﴾

۹۱۔ تے جے او ہے سچے تھ والا۔

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَعْصَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٧﴾

۹۲۔ تے اے سچے تھ والے تہا دے تے سلامتی ہوے

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٧٨﴾

۹۳۔ تے جے او جھٹلاؤں والیں ہے مگرہ لوکیں وچر ہوے

فَنَزْلُ مِنْ حَيْمِيمٍ ﴿٧٩﴾

۹۴۔ تے اوندے کیتے تے پانی دی مہمانی ہوے

وَتَصْلِيَةٌ جَحِيمٍ ﴿٨٠﴾

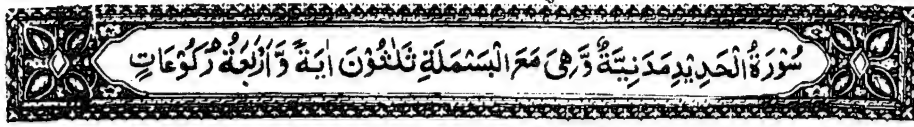
۹۵۔ تے دوزخ وچ سیٹھن دی سزا ہوے۔

إِنَّ هَذَا لَحَوْحٌ يُقِينُ ﴿٨١﴾

۹۶۔ بے شک اوکے یقین آلی گال۔

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٨٢﴾

۹۷۔ تے توں اپنے رب عظیم دی تسبیح کر۔

سورة حديد مدنی ۷۷ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۲۰ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیہا بن سکے
 ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ آسمانیں تے زمین دی ہر شے اللہ دی تسبیح کری
 پئی ۷۷۔ تے او غالب تے سیانما ۷۷۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ③
- ۳۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت ہندی ۷۷۔ او
 جیندا کریندے تے مریندے تے او ہر شے تے قادر۔
- هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ④
- ۴۔ او اول دی ہے تے آخری، ظاہری ہے تے باطن دی
 تے او ہر شے کوں پاندے۔
- هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
 أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعَلِّمُ مَا يَلِجُ
 فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
 السَّمَاءِ وَمَا يَرْجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ
 مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑤
- ۵۔ ہوں آسمانیں تے زمین کوں جی دوریں وح پیدا کیتے۔
 دل او عرش تے کھڑائی نال بہہ سکے۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
 الْأُمُورُ ⑥
- ۶۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوندی ۷۷ تے سارے
 معاملیں ہوندو ونے۔
- يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
 اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑦
- ۷۔ اورات کوں ڈینہہ وح تے ڈینہہ کوں رات وح
 پلیندے تے سینے دی گالیں کوں او بہوں پاندے۔
- أَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ
 مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا
 لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ⑧
- ۸۔ اللہ تے اوندے رسول کوں منو تے جیہی جائیداد دا
 تہا کوں مالک بنائے اوندے دجو خرچ کرو تے جیہے
 تہا بے دجو ایمان گہن آئن تے خرچ کیتے نیں، انہیں
 کیتے وڈا اجر۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ⑧

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَوْدٌ
ذَٰجِمٌ ⑨

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلٍ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ
الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ
الْحَسَنَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑩

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفَهُ
لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ⑪

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَنفُسِهِمْ بُشِّرُكُمْ أَيُّوْمَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑫

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُونَا نَقْتِسِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا

۹۔ تمہا کوں کیا تھی مجھے جو تمہاں اللہ سے ایمان نہ
انہندے تے رسول تمہا کوں سبیلہ اپنے جو تمہاں اپنے
رب تے ایمان کھن آؤ تے جے تمہاں مومن ہوئے
تے اول تمہاں کنیں لپکا وعدہ گدھا ہوئے۔

۱۰۔ اوہو جو جیرا اپنے بندے تے کھلی کھلی آیات
لہندے تاں جو تمہا کوں اندھارے وچو سو جھلے
دو کڈے تے بے شک اللہ تمہاڈے کیتے
ہوں مہربان تے ول ول رحم کرٹ والا۔

۱۱۔ تے تمہا کوں کیا تھی گئے جو تمہاں اللہ دی راہ
وچ خرچ نہ کرو تے آسمانیں تے زمین دی وراثت
اللہ دی ۱۰ تمہاڈے وچو اوہو جیہاں کوئی نیس تھی
سگدا جیہاں فتح کنیں پہلے خرچ کیتے تے جنگ کیتی

کرے انہیں کنیں انہیں لوکس دا درجہ ہوں وچو جیرہ
بعد وچ خرچ کریندن تے جنگ کریندن تے اللہ سیس
سایں نال جنگ وعدہ کیتا ہوئے تے اللہ سیس تمہاڈے
علیں کنیں باخبر۔

۱۲۔ جیرا اللہ سیس کوں جنگا قرض ڈیندے تے
اللہ سیس اونکوں ڈوڑا کر ڈیندے تے اوندے کیتے
عزت والا اجر۔

۱۳۔ جڈیاں مردیں مومن تے مومن عورتاں کوں دیکھیں انہیں دا
نور انہیں دے اگو دی تے سچے پاسے تو دی دکدا
ویس تمہاڈے کیتے آج خوش خبری ۱۰ جنت جیندے
وچ نہراں دہندیں اوندے وچ ہمیشہ رہیں لے
ہوں وچو کامیابی ۱۰۔

۱۴۔ جڈیاں منافق مرد تے منافق عورتاں انہیں مومن کوں
جو ساڈی سہال ہو اسان تمہاڈے نور وچ روشنی حاصل

کروں آکھا ویسی پھوہیں دل ونچو تے سوجھلا گولو دل
انہیں وح کندہ ڈسے ڈٹی ویسی جیندے وح
دروازہ ہوسی جیندے اندر رحمت ہوسی تے
باہر سامنے عذاب ہوسی۔

۱۵۔ او انہیں کوں سڈیسن کیا اساں تہا ڈسے نال نہ
ہاسے آکھسن ٹھیک تے اصل تہاں اپنے آپ
کوں آزمائش وح پیا ڈتا ہاتے تہاں عذاب دا
بھالا گدھی رہ گئے ءتے شک وح رہ گئے ء
تے تہاں کوں خراشات دوکھا ڈتے جے تیں اللہ دا
فیصلہ پورا تھی گئے تے شیطان تہاں کوں اللہ دے
بارے وح دوکھا ڈیندارہ گئے۔

۱۶۔ آج تہاں کنیں کوئی فدیہ نہ گدھا ویسی تے نہ
کافریں کنیں تہاں ڈا لکائے بھاء تے اے تہاں دی
تعلق دار تے ہوں بُرا لکائے ء۔

۱۷۔ کیا مومنیں کیتے وقت نہیں آیا جو انہیں دے دل
اللہ دے ذکر کیتے جھکن تے جیڑا سج لھے اوندے
کیتے۔ وی انہیں آلی کار نہ بنن جنہیں کوں ایں کنیں پہلے
کتاب ڈٹی گئی ہائی تے زمانہ انہیں تے بہوں دودھ گیا۔
بہوں سارے نافرمان ہسن۔

۱۸۔ تہاں جان گھنوبے شک اللہ جیندا کریندے،
زمین کوں برتھین دے بعد اساں آیتاں تہاں ڈسے
اسے کھول کے بیان کر ڈتن تاں جو تہاں عقل کرو۔

۱۹۔ بے شک صدقہ ڈیوٹ والے مرد تے صدقہ ڈیوٹ
والی تربیتیں تے جیڑے اللہ کوں چنگا قرض ڈیندن
انہیں دا اجر ڈورا کیتا ویسی تے انہیں کیتے عزت
والا اجر۔

وَسَاءَلَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضَرْبَ بَيْنَهُمُ يَسُودُ
لَهُ بَابٌ بِأَطْنَةِ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ قِبَلِهِ
الْعَذَابُ ۱۷

يُنَادُوهُمْ أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا
بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانُ إِنَّكُمْ جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۱۸

فَالْيَوْمَ لَا يَتُخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ۱۹

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۲۰

إِذْ عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهِمْ قَدْ
يَتَنَبَّأُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۲۱

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفْ لَهُمْ وَلَهُمْ
أَجْرٌ كَرِيمٌ ۲۲

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ
وَالشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان ایندن
ایسے لوک صدیق تے اپنے رب دے حضور
شہیدن انہیں کیے اجر تے نور جیرھے کافرن تے
جنہیں ساڈی آیات دا انکار کیے اے لوک دوزخی
ہن۔

إِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ
وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَثَلٌ غَيْثٍ آجَبٍ الْفَقَارُ بَيِّنَاتُهُ ثُمَّ يَهِيْجُ
فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حَطًّا مَّا فِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تساں جاں گھن جو دنیاوی زندگی کھید تاشاوتے زینت
تے آیت و توح فخر کرن کیے ہے تے مال تے اولاد
دے وادھے کیے ہے مینہ آلی کار جیندا جاوٹ کافرن کول
چنگا بگدے ول اورڑھ پکدی ہے تے توں جہیں
جو او پہلی تھی ویندی ہے تے دل چورا تھی ویندی ہے
تے آخرت و توح سخت عذاب تے اللہ و بخشش
وی ہے تے اوندی رفاوی۔ تے دنیا دی زندگی
محض دھوکے دا سامان۔

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تساں اپنے رب و لو بخشش دو و دھوتے اوں
جنت دو جیندا پیٹا آسمان تے زمین دے پیٹے
آلی کار تے او اللہ تے اوندے رسول کول منن
واپس کیے بٹائی گئی ہے اے اللہ دا فضل جینکوں
چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا ہے۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تماکوں کوئی معیبت نہیں آندی زمین و توح تے
آپ کنیں سوائے ایندے جو او کتاب و توح موجود ہے
ایں کنیں پہلے جو اساں بدلا مقرر کر ڈتے بے شک اے
کم اللہ کیے سوکھا ہے۔

لَيْكِلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تاں جو تساں اپنی غلطی تے افسوس نہ کرو تے
جو تماکوں لے اوندے اتے اکر بھو نہ تے اللہ
اکر بھو والے تے فخر کرن والے کول اصلو پند نہیں کریندا

يَا الَّذِينَ يَجْعَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝

۲۵۔ جیسے شومائی کریدن تے لوکیں کون شرمائی
دی صلاح ڈیندن تے جیر حامنہ پھر گھنے تے بے شک
اللہ بے نیاز تے ہوں صفتیں والا ۵۷۔

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا
الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

۲۶۔ اساں اسپٹے رسول کھلی دلیس نال پٹھے ہن
تے اساں انہیں نال کتاب تے ترکڑی لہائی
ہائی تاں جو اوکھ انصاف قائم کرن تے
اساں لوہا لہائے اوندے وچ جنگ داسامان
تے لوکیں کیتے منافع ہن تے تاں جو اللہ ظاہر
کرے جیر حامنہ اوندی تے اوندے رسول دی مدد
کریندے غیب وچ بے شک اللہ طاقت والا
تے غالب۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ
كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ۝

۲۷۔ تے اساں نوح تے ابراہیم کون پٹھے تے
انہیں دی اولاد کون نبوت تے کتاب ڈٹی
انہیں وچو ہدایت تے ہن تے ہوں سارے انہیں
وچو نافرمان ہن۔

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنِيَّةٍ
إِذْ دَعَوْهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا دَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقُونَ ۝

۲۸۔ ول اساں انہیں دے پیریں تے پے رسول
پٹھیں تے انہیں دے پچھو عیسیٰ ابن مریم کون دی
پٹھے تے اونکوں اساں انجیل ڈٹی تے اساں اوندی
پیروی کرٹ والیں دے دل وچ نرمی پیدا کیتی تے
رحمت دی۔ تے کھاتے انج رہٹ انہیں آپ
شروع کیتا ہا۔ اساں انہیں تے فرض نہ کیتا ہا سوائے
اللہ دی خوشنودی حاصل کرن کیتے تے انہیں ایندا
جیویں حق با لحاظ نہیں کیتا تے اساں انہیں وچو
مومنین کون اجر ڈتاتے انہیں وچو ہوں سارے
نا فرمان ہن۔

۲۹۔ اے مومنو! اللہ کنیں ڈرو تے اوندے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُولِهِ

يُؤْتِكُمْ كُفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
نُورًا تَنُورُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٩﴾

رسول کوں منو تے تہا کوں اپنی رحمت نال ڈوڑا
اجر ڈیسی تے تہا ڈے کیتے نور بیسی جنیدے
نال تہاں ٹرسو تے تہا ڈے گناہ بخشیش تے اللہ
بخشن والا تے رحم کرن والا ۷۔

لَسَلَا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠﴾

۳۔ تاں جو اہل کتاب اے نہ سمجھن جو انہیں (مسلمان) کوں
اللہ دے فضل وچ کچھ نہیں ملتا تے بے شک فضل اللہ دے
بہت وچ جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وڈے
فضل والا ۸۔

۱۰

سورة مجادلہ مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیات تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۱۔ شروع کریندال اللہ دے نال نال ہیر صاحب ننگے
ڈیون والائے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اللّٰهُ سَمِیعُ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِیْ نَجَادِلُكَ فِیْ دُجْهَآ وَ تَشْتَكِیْ اِلٰی اللّٰهِ وَ اللّٰهُ یَسْمَعُ نَحَاوَرُکُمْ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ ②
۲۔ اللہ اوں تریخت دی گال سٹ گدھی ؎ ہیر ص پٹے
پٹے کیے تیلے نال بحث کریندی ہئی ہائی تے اللہ کنس فریاد کریندی
ہئی ہائی اللہ تساں ڈوناہیں دیاں گالیں سٹا پیا ہا
بے شک اللہ بہوں سنٹن والائے ڈیکھن والا ؎
- ۳۔ اللّٰهُ سَمِیعُ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِیْ نَجَادِلُكَ فِیْ دُجْهَآ وَ تَشْتَكِیْ اِلٰی اللّٰهِ وَ اللّٰهُ یَسْمَعُ نَحَاوَرُکُمْ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ ③
۳۔ ہیر صے اپنی زالیں کوں (ما آہن) ظہار کریندن او
انہیں دیاں میریں نیں انہیں دیاں میریں محض اوہے
ہن جیں انہیں کوں چٹے تے اوہے شک نال پسندیدہ
گال کریندن تے کوڑ مریندن تے بے شک اللہ
معاف کرن والا تے بختن والا ؎
- ۴۔ اللّٰهُ سَمِیعُ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِیْ نَجَادِلُكَ فِیْ دُجْهَآ وَ تَشْتَكِیْ اِلٰی اللّٰهِ وَ اللّٰهُ یَسْمَعُ نَحَاوَرُکُمْ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ ④
۴۔ تے ہیر صے اپنی زالیں کوں ما آہن ول ایھا گال
ولا کریندن اوڈوہیں ہک بے کوں ہتھ لاون کنس پہلے ہک غلام
آزاد کرن لے تہا کوں نصیحت کیتی ویندی ؎ اللہ تہا بے
عملیں کنیں بانجیر۔
- ۵۔ اللّٰهُ سَمِیعُ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِیْ نَجَادِلُكَ فِیْ دُجْهَآ وَ تَشْتَكِیْ اِلٰی اللّٰهِ وَ اللّٰهُ یَسْمَعُ نَحَاوَرُکُمْ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ ⑤
۵۔ جے غلام ملے تے ڈوہینے دے ساندھوڑا ندر دوزے
رکھے ہتھ لاوٹ کنس پہلے تے جے ایندی طاقت نہ ہووے
تے سٹھ مسکین کوں روٹی کھواوے لے این واسطے جو
تساں اللہ تے اوندرے رسول تے ایمان گھن آؤ لے
اللہ دے جتے ہن تے کافرین کیے ڈکھ آلا عذاب۔
- ۶۔ اللّٰهُ سَمِیعُ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِیْ نَجَادِلُكَ فِیْ دُجْهَآ وَ تَشْتَكِیْ اِلٰی اللّٰهِ وَ اللّٰهُ یَسْمَعُ نَحَاوَرُکُمْ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ ⑥
۶۔ ہیر صے اللہ تے اوندرے رسول نال دشمنی کریندن
او ذلیل کیے وسین جیویں این کنیں پہلے لوک ذلیل کیے گئے

وَلِكُفْرِهِمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑤

ہن تے اساں کھلی کھلی آیات لبائن تے کافریں کیے
ذلیل کرن والا عذاب۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑥

۷۔ جیلھے اللہ ساریں کوں جیندا کریں تے او انہیں
دے عیس کنیں خبردار کریں اللہ گہلی کھڑے تے او بھل گئیئن
تے اللہ ہر شے تے نگران۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَايَهُمْ وَلَا
خَسْفَةٍ إِلَّا هُوَ سَادُّهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ
وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ
يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑦

۸۔ تیکوں پتر نہیں بے شک اللہ چاندے ہو آسمانیں
تے زمین وچ تے جیلھے او ترے مک کے
گاہیں کریندن اللہ شیئیں چوتھا نال ہوندے تے بے
او وچ ہوندن تے اللہ انہیں نال چھیواں ہوندے
ایں کنیں گھٹ ہوندن یا ایں کنیں دودھ اللہ شیئیں
انہیں دے نال ہوندے جتھاں ہوں ول قیامت
دے ڈیندے او انہیں دے عیس دا انہیں کوں ڈیسی بے شک
اللہ ہر شے کوں چاندے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يُعَادُونَ
بِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَجْهَرُونَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا
لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ ۖ يَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا
يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا
فَإِنَّ الْمُبْصِرِينَ ⑧

۹۔ کیا تیکوں انہیں لوکس دا پتر ۷ جنہیں کوں لکھے
چھپے مشوریں کنیں بکيا گیا ہا ول او ولا او ہر کم کریندن
جستہ بکيا گیا ہاتے او گناہ تے زیادتی تے رسول دی
نا فرمانی دے متعلق تنبیہ مشورے کریندن تے جیلھے
تیبڑ واندن تیکوں انجی دعا ڈیندن جیڑی خدا
تیکوں نیئیں ڈنی تے اپٹے دیں وچ آہدن ساکوں اللہ
ساڈی گاہیں تے عذاب کیوں نیئیں ڈیندا انہیں دا
ٹکاڑ دوزخ اوندے وچ سیئیں تے ہوں بڑا لکاڑ۔
۱۰۔ اے مومنو جیلھے تساں چوری مشورے کرو تے گناہ
تے زیادتی تے رسول دی نا فرمانی تے نہ کرو نیکی تے
تعوی دی بنیاد تے مشورے کرو تے اللہ کنیں ڈرو
جیندو تساں کھٹے کیتے دلیو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبَيِّنَاتِ وَالْتَّقْوَىٰ وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ⑨

۱۱۔ بے شک چوری مشورہ شیطان کی تمہاں جو مومن

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَلَيْسَ بِضَرْبِ شَيْءٍ إِلَّا إِذَا دُتِ اللّٰهُ وَعَلَى اللّٰهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

موجھے قیوم تے او اللہ دی اجازت سے بغیر کچھ وی انہیں
کوں ڈکھ نہیں ڈے سگدا تے مومنین کوں اللہ تے
بھروسہ کرنا چاہی داو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي
الْمَجْلِسِ فَانْشَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
انْشُرُوا فَانْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿٥١﴾

۱۲۔ اے مومنو جیلھے تہا کوں اکھیا ونجے جو مجلس وچ جا کھل
کرو تے کر ڈتی کرو اللہ تہا بڑے کیتے جا کھل کیس تے جیلھے
اکھیا ونجے جو اعلیٰ و بھو تے اعلیٰ گئے کرو اللہ تہا بڑے و ہر
مومنین کوں عزت ڈیسی تے جنہیں کوں علم ملے او اندے
درجے و درجے تے اللہ تہا بڑے عملیں کنیں
بانجہر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَجَاسَّعْتُ السُّؤْلُ فَقَدُوا
بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَأَظْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٢﴾

۱۳۔ اے مومنو جیلھے تساں رسول نال مشورہ کرو
تے اپنے مشورہ کیتے صدقہ کیا کرو اے تہا بڑے
کیتے چنگا تے پاک کرن والا جے تہا کوں نہ ملے تے
بے شک اللہ نہیوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

ءِ أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُفْقِدُوا بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ
صَدَقْتُ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقْبِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

۱۴۔ کیا تساں ڈر دے جو تساں اپنے مشوریں کیں پہلے
صدقے ڈیو تے تساں اے کم میں کیا تے اللہ تہا بڑے
اتے فضل کیتے ہن تساں نماز تہا کے پڑھو تے زکاۃ
ڈیو تے اللہ تے او اندے رسول دی اطاعت کرو تے
اللہ جو تساں کریندے بانجہر۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

۱۵۔ کیا تیں انہیں کوں ڈٹھے جیرے انہیں لوکیں کوں
سبکتی بٹیدن جنہیں تے اللہ دی ناراضگی او نہ تہا بڑے
وہرین نے نہ انہیں و ہر اور کوڑے قساں
چیندن تے او جائن۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

۱۶۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب تیار کیا ہوئے بے شک
او بہوں بُرا جو او کریندن۔

إِذْ خَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٦﴾

۱۷۔ انہیں اپنے قسین کوں اولکا بٹائے انہیں اللہ سے
رستے کنیں روکے تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب۔

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَنَّةً يَخْلَفُونَ لَهُ كَمَا يَخْلَفُونَ كَلْمًا وَيَسْئُونَ إِلَهُمُ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا إِيَّاهُمْ هُمْ أَكْذِبُونَ ﴿۶﴾

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ إِلَّا إِنْ جَزَبَ الشَّيْطَانُ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿۸﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَا غِلَظَنَ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۹﴾

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ

أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ

مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا

عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰﴾

۱۸۔ انہیں دے مال تے اولاد انہیں کول اللہ دے مقابلے وچ کوئی فائدہ نیں ڈیندے اے دوزخی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۹۔ جڈاں اللہ انہیں ساریں کول جیندا کر لیس اوندے کیتے دی قساں حسین جیوں تہا ڈے کیتے قساں چیندن تے خیال کریندن بے شک او کہیں گال تے قائم ہن سٹوبے شک او بے کورے ہن۔

۲۰۔ شیطان انہیں تے غالب آگئے تے انہیں کول اللہ اذکر بھلا ڈلس اے شیطان دالولہ سٹوبے شک شیطان دا ٹولہ گھاٹے والا۔

۲۱۔ بے شک جبرے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل لوکیں وچ گنہگار۔

۲۲۔ اللہ نے فرمن کیتا ہوئے جو میں تے میڈے رسول غالب اوسن بے شک اللہ طاقت والا تے غالب۔

۲۳۔ تیکوں او قوم نہ لبھسی جبرے اللہ تے یوم آخر تے ایمان انیندن تے دل اوندے نال مجت کرن۔

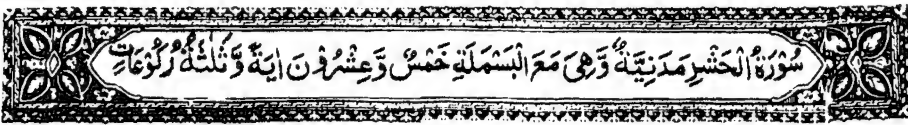
جبرہ اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بھانویں او انہیں دے پیر پوٹے یا پتر یا بھرا ہون یا انہیں دا

خاندان اے لوکن جنہیں دے دلیں وچ اللہ ایمان لکھ ڈتے تے اپنی کلام نال اوندی مدد کیتی تے انہیں

کول بہشت وچ داخل کر لیس جیندے وچ نہراں دہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ انہیں

تے راضی تے او اللہ تے راضی ہن اے اللہ دا ٹولہ۔ سٹوبے شک اللہ دا ٹولہ کامیاب تھیون

والا۔

سورة حشر مدنی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن بجگے
ڈیون والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح
کریندا پیئے تے او غالب تے سیانا۔
- هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّجْعَلَ الْاٰيَةُ
وَلَا ظَنُّوْا اَنَّهُمْ مَّا لِعَنُهُمْ فَصَلٰهُمُ مِنَ اللّٰهِ فَاَنَّهُمْ
اللّٰهُ مِنْ حَيْنَ لَمْ يَغْتَبِ بَآؤُهُمْ فَاَقْدَفَ فِي قُلُوْبِهِمُ
الرُّعْبَ يُجْرِبُوْنَ يَّوْمَهُمْ بِاَيْدِيْهِمْ وَاَيْدِي
الْمُؤْمِنِيْنَ فَاَعْتَبِرُوْا يَّا اُولِيَ الْاَبْصَارِ ③
- ۳۔ اوہو جیس اہل کتاب وچو کافریں کوں پہلے حشر کیتے
انہیں دے ملک کنیں کڈھیے تہا کوں خیال دی کا ناں باہو
او نکلسن تے انہیں دا وی خیال ہا کہ انہیں دے قلعے اللہ کنیں
انہیں کوں بچا گھنسن تے اللہ انہیں دو او اوں جا کنیں
آیا جھتو انہیں دا خیال دی نہ ہا تے انہیں دے دلیں
وچ رعب سٹ بٹس او اپنے بھتیں نال اپنے گھریں
کوں خراب کریندے پین تے کجھ مومنین دے جتیں
نال تے اے اکھیں والیو عبرت حاصل کرو۔
- وَلَا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَدَّ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ④
- ۴۔ جے اللہ سیں نے انہیں تے وطن وچو نکٹن فرم نہ
کیا ہوئے ہا تے او دنیا وچ انہیں کوں عذاب ڈیوے ہا
تے آخرت وچ انہیں کیتے بھادا عذاب۔
- ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ وَمَنْ يُشَاقِ
اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ⑤
- ۵۔ لے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کیتی تے جبرہا اللہ نال دشمنی کریندے تے بیشک
اللہ سخت سزا ڈیون والا۔
- مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِّينَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلٰی
اُصُوْلِهَا فَاِذَنْ اللّٰهُ وَلِيْخْرِجَ الْفٰسِقِيْنَ ⑥
- ۶۔ لے ایں واسطے جو انہیں کوں اپنی پاڑیں
تے نیں چھوڑیا تے اللہ دا حکم نال ہا تے تاں جو او
نافرمانیں کوں ذلیل کرے۔
- وَمَا آفَاءُ اللّٰهُ عَلٰی رُسُوْلِهِ مِنْهُمْ فَمَا اَوْجَفْتُمْ

عَلَيْهِ مِنْ حَيْبٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ
رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٩﴾

تساں اپنے گھوڑے تے اُٹھ نہ درکائے ہن تے اصل
اللہ جنسے تے چاہندے اپنے رسولیں کوں غالب
کریںدے تے اللہ ہر شے تے قادر۔

مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ
مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَكُمُ
عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٠﴾

۸۔ تے جیرا مال و ستیں والیں دا اللہ اپنے رسول کوں دے
او اللہ تے اوندے رسول تے سکیں تے یتیں تے
مسکین تے مسافریں کیتے بے تاں جو او مال تہا دے
امیریں وچ چکر نہ کھنڈا رہوے۔ جو رسول تہا کوں دیوے
او پکڑو تے جس کیں ہکے اوں کیں رک و جو تے اللہ
کینں ڈرو بے شک اللہ سخت عذاب ڈیون والا۔

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يُبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنْصَرُّونَ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٦١﴾

۹۔ تے او مال فقیریں تے مہاجرین کیتے بے جیرے اپنے
ملک کینں کڈھے گئیں تے اپنے مالیں کینں او اللہ دا
فضل تے اوندی خوشی بگویندن تے اللہ تے اوندے
رسول دی امداد کریںدن ایسے لوک سچے ہن۔

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِثُّونَ
مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ
كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَنْ يُوقِ شَخْخَ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٦٢﴾

۱۰۔ تے انہیں کیتے دی بے جیرے پہلے مدینے وچ رہندے
ہن تے ایمان گھن آئے ہن تے مہاجرین مال محبت کریںدن
تے جیرا مال انہیں کوں دتا گئے اپنے دلیں وچ اوندی
خواہش نیں رکھدے تے انہیں کوں ترجیح دیندن
بھانویں آپ کوں ضرورت ہووے تے جینکوں بچایا
وچے نفس دی شومانی کینں تے ایسے لوک کامیاب
تھیون والے۔

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا
تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٣﴾

۱۱۔ تے جیرے انہیں دے بعد آئے انہیں لے ساڈے رب
سا کوں بخش دے تے ساڈے انہیں بھرانویں کوں دی
جیرے اسان کینں پہلے ایمان گھن آئے تے ساڈے
دلیں وچ مومنین کیتے کینے نہ سٹ لے ساڈے رب
بے شک توں بہوں مہربان تے رحم کرن والا ہوں۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ تَاَمَقُوا يَقُولُوْنَ لِاِخْوَانِهِمُ الَّذِيْنَ

۱۲۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جیرے منافق ہن

لَقَدْ دَاوَيْنَ أَهْلَ الْكِتَابِ لِيُنْخَرِجَهُمْ لِنَخْرُجَنَّ
مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعَ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ
لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۵۹﴾

تے اہل کتاب وچو جیرھے کافرن ہن اپنے بھرانویں کوں
آہن جے تساں نکلوتے اساں ضرور نکلسوں تہاڈے
نال تے اساں تہاڈے وچو کہیں دی اطاعت نہ کرلیوں
تے جے تہاڈے نال بھراوایں تے اساں ضرور تہاڈی مدد
کرلیوں تے اللہ گواہے شک اور کوڑن۔

لَيْنُ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَيْنُ قُوتِلُوا
لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَيْنُ نَصَرُوهُمْ كَيُؤْتُوا الْأَدْبَارَ
ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿۶۰﴾

۱۳۔ جے او کڈھے وین او انہیں نال نہ نکلسن تے جے انہیں
نال لڑائی تھی پڑے تے انہیں دی مدد نہ کرلیں تے جے
مدد کیتونے دی سہی تے کنڈ والا کے بھیج ولین تے
دل انہیں دی مدد نہ کیتی ولسی۔

لَا تَنْتُمْ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۶۱﴾

۱۴۔ او تہاڈے کہیں اللہ توں دی ودھ ڈردن ات
گالہوں جو او لوک سمجھدے نیں۔

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُورَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ
مِنْ وَرَاءِ جُدٍّ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسِبُهُمْ
جَمِيعًا وَفَلَوْ بِهِمْ شَيْءٌ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

۱۵۔ او سارے تہاڈے نال جنگ نہ کرلیں سوائے ایندے جو
او پکے حویل آلی دستیں وچ یا کندھیں مے پھوپھو پیٹے
ہون۔ آپت وچ انہیں دی جنگ ڈاڑھی ہونڈی ہون
انہیں کوں ہک قوم سمجھیندیں تے او دلو انجو انج
ہوندن ات گالہوں جو او بے عقل قوم۔

كَشَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُوا بَالٍ أَمْرِهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۶۳﴾

۱۶۔ انہیں دا انہیں قویں آلی کار جیریاں کو لہو دے
زمانے وچ گزریں انجام انہیں اپنے کہیں دا انجام چکھیا
تے انہیں کوں دردناک عذاب ملے۔

كَشَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۴﴾

۱۷۔ انہیں (منافقین) دی حالت شیطان آلی کار جس انسان
کوں اکھیا کفر کر جیلے اوں کفر کیتا تے شیطان آہدے
میں تیں کہیں بری آں میں اللہ کہیں ڈرداں جیرھا سارے
جہانیں دارب۔

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿۶۵﴾

۱۸۔ انہیں جڈوناہیں دا انجام لے تھیندے جو او ڈوہیں
دوزخ وچ وچ پندن تے اوندے وچ ہک مدت
تیں رہن تے ظالمیں دا ایجویدلہ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِعَدِّي وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۹﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسُهُمْ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۶۰﴾

لَا يَنْتَوِي أَعْطَبُ النَّارِ وَأَعْطَبُ الْجَنَّةِ أَعْطَبُ
الْجَنَّةِ هُمُ الْفَاقِرُونَ ﴿۶۱﴾

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَا خَاشِعًا
مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضَرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۶۳﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ
اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۴﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۶۵﴾

۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہر شخص اے ڈبدا
رہوے جو او اگو کیتے کیا پٹھے۔ اللہ کنیں ساسے ڈرو
اللہ سئیں تہا ڈے عئیں کنیں بانبر۔

۲۰۔ تے انہیں آلی کار نہ بڑ جیرھے اللہ کوں بھل
گئیں تے اللہ سئیں انہیں کوں انہیں دے فائدے آلیاں
گاہیں بھلا ڈتیاں اے لوک نافرمان۔

۲۱۔ بھا آ لے تے بہشت آ لے کہو جیں نیں تھی بگدے
جنی لوک تے کامیاب تھیون والین۔

۲۲۔ جے اسل اے قرآن کہیں پہاڑ تے ہاؤں ملوں ڈکھیں
جو او نو گئے تے اللہ دے ڈر کنیں ٹوٹے ٹوٹے تھی
ونجے ہاتے اے مثال بن جیریاں لوکں کہتے بیان
کریرے یں تاں جو او سوچن۔

۲۳۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او غائب
کوں چاندے تے حاضر کوں وی او بن سگئے ڈیون والا
تے بہوں مہربان۔

۲۴۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او بادشاہ،
پاک، عیب کنیں پاک تے امن ڈیون والا تے نگران
غالب تے جبار تے وڈی شان والا اللہ پاک اوں
کنیں جو او ترکیب کریند

۲۵۔ اوہو اللہ خالق پیدا کرٹ والا شکل ڈیون والا
اوندے چگے ناں بن آسانیں تے زمین وچ جوہے او
اوندی تسبیح کریند اپے تے او غالب تے سیانہ۔

سُورَةُ الْمُمتَحَنَةِ مَدْرِيَّةٌ وَفِي مَمَّ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعٌ عَشْرَةَ آيَةً وَكُلُّهَا اَنْ

سورة ممتحنہ مدنی ہے اسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کریں انا اللہ سے نال نال حیر حابن منکے ڈیون
والا تے ول دل رحم کرن والا ۱۰۔

۲۔ اے مومنو! تساں میڈے تے اپنے دشمن کوں
سنگتی نہ بناؤ تساں انہیں دو پیار دے سنبھ بھیندے
تے انہیں تہا ڈو آئے ہوئے حق دا انکار کیے او
رسول کوں تے تہا کوں ات گا بہوں کڈھیندن جو تساں
اپنے رب اللہ کوں منیرے عے جے تساں میڈے رستے
وج میکوں غوش کرن کیے جہاد واسطے نکلو۔ تساں
چوری چوری انہیں نال محبت کریندے ء تے میں جاڈاں
جو تساں کیندے ء تے ظاہر کریندے ء تے تہا ڈے دچو
حیر حابے کریں تے اوسدے رستے کنیں پریں تھی ویسی۔

۳۔ جے تہا کوں پکڑ گھن تے تہا ڈے دشمن بٹ ولین
تے اپنے ہتھ تے زبان نال برائی نال تہا ڈو ودھین
تے او چاہندن جو تساں انکار کرو۔

۴۔ تے تہا ڈے سکے اصلو تے تہا ڈیاں اولاد دا قیامت
دے ڈینہہ تہا کوں کوئی فائدہ نہ ڈین تہا ڈے وج فیصلہ خدا
کریں تے اللہ تہا ڈے علیں کوں ڈیکھن والا ۱۰۔

۵۔ تہا ڈے کیے ابراہیم تے اوندے نال آلیں وج چچکل
نموزہ یا جلیھے انہیں اپنی قوم کوں آکھے بے شک اساں
تہا ڈے کنیں تے جہنم دی اللہ دے سوا تساں عبادت
کریندے ء انہیں کنیں پریں ہیں اساں تہا ڈا انکار
کریندے ہیں تے تہا ڈے تے ساڈے وج دشمنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخَوِّجُونَ الرُّسُولَ وَيَاكُلُمُ أَنْ
تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنَّ كُفْرَكُمْ خَرَجْتُمْ جَهَنَّمَ
فِي سَبِيلِي وَأَنْتُمْ مَرَضَاءُ فِي تَسْؤُونَ إِلَيْهِمْ
بِالْمُودَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ
وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝

اِنْ يَنْقُضْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ اَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا اِيْنَكُمْ
اَيْدِيَهُمْ وَاَلَيْسَتْهُمْ بِاَلشُّوْءِ وَذُو اَلْاَوْ
تَكْفُرُوْنَ ۝

لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَاَلَا اَوَّلَ اَظْلَمُ اَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاَللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اَسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِيْ اِبْرٰهِيْمَ وَاَلَّذِيْنَ
مَعَهُۥ اِذْ قَالُوْا لَقَدْ مِثْمُ رَاٰ بَرَدًا مِّنْكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ كُفْرًا يَّا كُفْرًا بَلْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ اَلْعَادَاۗةُ وَبِالْبَعْضِ اَبَدًا حَتّٰى تُوْمِنُوْا

يَا لِلّٰهِ وَحْدَهُ ۙ اِلَّا قَوْلُ اِبْرٰهِيْمَ لَا يَبْدُوْهُ لَاسْتَعِيْنُ
لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيكَ
تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ۝

تے بغض ظاہر تھی گئے جسے تیں تیں ہک اللہ تے ایمان
نہ گھن آؤ سوائے ایندے جیلھے ابراہیم اپنے پیر
کوں اکھئے میں تیدے کیتے اپنے رب کنیں معافی
مگساں میں تیدے کیتے اللہ لو کہیں کال دا ماکس
نہتیں۔ اے ساڈے رب اساں تیدے اتے مہروسہ
کریندے ہیں تے اساں تیدو جھکدے ہیں تے تیدو
ولے۔

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝

۶۔ اے ساڈے رب ساکوں کافرس کیتے فتنہ د بنا تے
اے ساڈے رب ساکوں بخش بے شک توں غالب
تے سیاناں۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْغَفِيْرُ الْحَكِيْمُ ۝

۷۔ تہاڈے کیتے انہیں دے وچ چنگا نمونہ ہا انہیں لوکس
کیتے جیرھے اللہ تے قیامت دے ڈیند دی امید رکھیندن
تے جیرھا منہ پھیر گئے تے بے شک اللہ بے نیاز تے سب
تو لیس والا۔

عَسَی اللّٰهُ اَنْ یَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً ۚ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝

۸۔ تھی سبکدے جو اللہ تہاڈے تے انہیں لوکس دے درمیان
جنہیں تہاڈے نال دشمنی کیتی محبت پیدا کر ڈیوے
تے اللہ قادر تے اللہ بخش والا تے دل رحم کرن والا۔

لَا يَهْتَكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يَفْقَهُوْكُمْ فِي
الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبْزُوْهُمْ
وَتُقْسِطُوْا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ۝

۹۔ اللہ تہا کوں انہیں لوکس نال نیکی کرن تے انصاف
کرن کنیں نہیں بلکیندا جنہیں تہاڈے نال جگ نہیں کیتی
تے تہا کوں وطن کنیں نصیں کڈھیا بے شک اللہ انصاف
کرن والیں کوں پسند کریندے۔

اِنَّمَا يَهْتَكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ فَتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ
وَآخَرُجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلٰٓى اٰخَرٰجِكُمْ
اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُوْنَ ۝

۱۰۔ او تہا کوں انہیں لوکس نال سنگت لاو کنیں بلکیندے
جنہیں دین وچ تہاڈے نال جنگ کیتی تے
تہا کوں گھس کنیں کڈھئے تے تہا کوں کڈھن وچ امداد
کیتی تے جیرھا انہیں کوں سنگت نہیں تے ایجھے لوک
ظالم ہن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَةُ فَجَاهِدُوا
فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَيِّنَاتِ فَإِنْ عَلِمُوا هُنَّ
مُؤْمِنَاتٌ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ
لَهُنَّ وَأَتَوْهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ وَلَا تَسِيكُوا بِعَصَمِ الْكُوفَرِ
وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسَلُّوا مَا أَنْفَقُوا
ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑩

۱۱۔ اے مومنز جیسے تہاؤ و مومن تے مہاجر تریمتیں
آون تے انہیں دا امتحان گھنوالہ انہیں دے ایمان
کوں جائدے تے جے تہاوں پتر لگے جو او مومن تے تساں
انہیں کوں کافریں دوز ولا پٹھو او انہیں کیتے حلال نیں تے کافر
انہیں واسطے حلالن تے انہیں کوں خرچ بڑے ڈیو تے تہاؤے
تے کوئی گناہ نیں جو تساں انہیں کوں حق مہر ڈیوٹے بعد انہیں
نال پر نیج پور دوتے کافر تریمتیں دی عزتیں کوں اپٹے
نال نہ رکھو تے تساں اپنا خرچ منگوا او اپنا خرچ منگن۔ اے
اللہ دا حکم اللہ تہاؤے وچکار ایویں فیصلہ کریندے تے
اللہ بہوں جائن والا تے سیانے۔

وَأَنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ إِلَى
الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ
ذَهَبَتْ أَرْوَاجُهُمْ فَبَلَ مَا أَنْفَقُوا
وَأَتَوْا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ⑪
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَةُ يُبَايِعُكَ عَلَى
أَنْ لَا يُنْسِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقَ وَلَا يَزْنِ
وَلَا يَقْتُلْ وَلَا دَهْنٌ وَلَا يَأْتِيَنَّ بِمَنْ يَنْفَرِيهِ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلِهِمْ وَلَا يُعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ
فَبَايِعْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ⑫

۱۲۔ تے جے کوئی تہاؤی تریمت کافریں دو بھج و بچے
تے تہاوں انہیں دی کوئی تریمت لھج و بچے تے تساں
اوہو تھلا خرچ بڑے ڈیو جے تھلا نکاح تے انہیں دا
تھیا ہا تے اللہ کنیں ڈرو جیئوں تساں میندے۔
۱۳۔ اے نبی جیسے تہاؤ و مومن تریمتیں آون ایں گال
تے بیعت کرن جو او اللہ نال شرک نہ کریں تے چوری
تے زنا تے اولاد کوں قتل نہ کریں او پوٹا کے کوئی
کوٹری گال نہ کریں بھانویں او پیر تے بھتیں وچ بڑے
تے تہاؤی نافرمانی نہ کریں نیک کمیں وچ تے توں
انہیں دی بیعت گھن گھن تے اللہ کنیں انہیں کیتے
بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ الْآخِرَةَ
كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ⑬

۱۴۔ اے مومنو! نبھی قوم کوں سنگتی نہ بناؤ جنہیں نال
اللہ کاوڑ تھے او آخرت کنیں نا امید تھی گئیں جیویں
کافر قبر والیں کنیں نا امید تھی گئیں۔

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ صف مدنی ءے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
ڈیون واللاتے ول دل رحم کرن والا ءے۔

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

۲۔ آسمانیں تے زین وچ جو کجھ او اللہ دی تسبیح کریں دال
پئے تے او غالب تے سیانا ءے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ③

۳۔ اے مومنو تساں جو کریں دے نورے او ابدے کیوں
ہورے۔

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ④

۴۔ اللہ دے نزدیک اے بہوں وڈا گنا ءے جو تساں او
آکھو جو تساں کریں دے نورے۔

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَأَنَّهُمْ بُيُوتٌ مَرْصُوصٌ ⑤

۵۔ بے شک اللہ انہیں کوں پسند کریں دے جیرھے
اوندی راہ وچ جنگ کریں دے جیریں او چو نے جگ
قلعہ ہون۔

وَرِأْدَ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ
تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا تَزَاوَعُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥

۶۔ تے جیلھے موسیٰ اپنی قوم کوں آکھئے اے میڈی قوم
تساں میکیوں جگھ کیوں ڈیندے ءے تہا کوں پتہ ءے جو میں
تہا ڈو اللہ دا رسول بٹ کے آیاں تے جیلھے او سدے
راہ کنیں ہٹ گئیں اللہ انہیں دے دل پھیر ڈتے تے
اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندال۔

وَرِأْدَ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مَقْصُودًا فَلَمَّا بَيَّنَّ يَدَيَّ مِنْ
التَّوْبَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي
اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ⑦

۷۔ تے جیلھے عیسیٰ ابن مریم آکھئے اے بنی اسرائیل بیشک
میں تہا ڈو اللہ دا رسول بن کے آیاں تے جیرھی تورات
میں کنیں پہلے آئی ءے اوندی تصدیق کریں دال تے اپنے
بعد ہک رسول دی خوشخبری ڈیندال جیندال ناں احمد ہوی
تے او میڈے بعد اوسی تے جیلھے او انہیں کنیں روشن
آیات گھن کے آئے تے انہیں آکھئے اے کھلا کھلا بادو ءے۔

۸۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ پدے
تے اوں کوں اسلام دوسبڈیا وچے تے اللہ ظالم قوم
کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۹۔ او چاہندن ہر اللہ دے نور کوں دسما ڈیوں ایسے
پھوکیں نال تے اللہ اپنے نور کوں پورا کرے بھانویں
کافریں کوں چنگی نہ لگے۔

۱۰۔ اوہوہ جیس اپنے رسول کوں ہدایت تے سپا دین
ڈے کسے پٹھے تاں جو اوں دین کوں سارے دین تے
غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۱۱۔ اے مومنو کیا میں تہا کوں او تجارت ڈساں جیرمی
تہا کوں ڈکھ آسے عذاب کنیں بجیسی۔

۱۲۔ تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منور تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرو اپنے مال تے جانیں نال اے
تہا ڈے کیتے چنگا جوے تساں چاندے؟

۱۳۔ اللہ تہا ڈے گناہ بخشیں تے تہا کوں باغیں وچ
پلیسی جہیں دے تلے وچ انہراں وندیال پیاں ہوں
تے ہمیشہ دی جنت وچ چنگیاں رہن دیاں جہیں ہوں
اے بہوں وڈی کامیابی۔

۱۴۔ تے پی جیرمی تہا کوں چنگی لکدی؟ او اللہ دی مدد
تے کوہودی فتح ہے قوں مومنین کوں خوشخبری ڈے ڈے
۱۵۔ اے مومنو اللہ دے امدادی ہوں وچ جہیں عیسیٰ ابن
مریم اپنے منہ والیں کوں اکھیا اللہ کیتے میڈا امدادی
کون۔ منہ والیں آکھئے اسال اللہ دے امدادی ہوں۔

بن اسرائیل وچو کہ لڑے من گدھاسے بک لڑے اکار کیا۔
تے منہ والیں دی اسال انہیں دے دشمنیں دے مقابلے
وچ مدد کیتی تے او ڈاڈے تھی گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُذْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفَئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٦٩﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الشَّارِكُونَ ﴿٧٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُجْنِبُكُمْ
مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧١﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾

يَعْقُورُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ تَجِبُ فِي جَنَّاتٍ
عَذَابٌ ذَلِكِ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٣﴾

وَأُخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَنَتْ
طَلِيفَةُ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ طَلِيفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً زَكَّوَعَانِ

سورہ جمعہ مدنی ہے جسے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینال اللہ دے نال نال جبرہا بن بیگئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلٰٓئِكَةُ الْقٰدِرُوْنَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ②

۲۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندے جبرہا بادشاہ تے پاک تے غالب تے سیانا۔

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاٰمِيْنَ رَسُوْلًا مِنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ آٰتِيْهِ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَيَفِيْضِلْ مُبِيْنٍ ③

۳۔ اوہوہ جس ان پڑھیں وچ انہیں وچ اناہیں وچ ہر ہر رسول پڑھے جبرہا انہیں تے ہوں اللہ دی آیات پڑھدے تے انہیں کون پاک کریندے تے انہیں کون کتاب تے سنپ سکھیندے تے ایں کیں پہلے او کھلی گمراہی وچ ہن۔

وَاٰخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَنَآ يَلْحَقُوْا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ④

۴۔ تے اناہیں وچ کچھ پے وی ہن جبرہا اچڑ تیں انہیں نال نہیں ملے تے او غالب تے سیانا۔

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ⑤

۵۔ اے اللہ دا فضل جیئوں چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا۔

مَثَلُ الَّذِيْنَ حَبَلُوْا التَّوْرٰتَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَسَلُ الْجَمٰرِ يَحْمِلُ اَسْقَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآٰتِيْ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ⑥

۶۔ انہیں لوکس دی مثال جنہیں تے تورات دی اطاعت فرض کیتی گئی مانی تے انہیں دل نہیں اطاعت کیتی الیوس ہے جیویں گڈا بارچیندے۔ جبرہا قوم اللہ دی آیات دا انکار کریندی ہوں اونڈی مثال بہوں گندی ہوں تے اللہ ظالم لوکس کون ہدایت نہیں ڈیندا۔

قُلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ هَادَوْا اِنْ رَّعَيْتُمْ اَنۡكُمُ اَوْلِيَاۤءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَتَّعُوْا اَلْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ⑦

۷۔ توں اکھ لے یہودیو جے تہا کون یقین جو تساں اللہ دے ملگتی ہے پے کاہ نہیں تے تساں موت ملگو جے تساں سچے ہوں۔

وَلَا يَتَمَتَّعُوْنَ اَبَدًا اِمَّا قَدَمَتْ اَيْدِيْهِمْ وَ

۸۔ او موت کڈا ہوں دی نہ منگسں اپٹے انہیں عیسی دی وچ

اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ⑤

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفْتَنُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مَلُوفٌ بِكُمْ
ثُمَّ تَرُدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنْذِرُكُمُ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑥

نال جبرے انہیں اگر پھٹیں تے اللہ عالمیں کون چاڑھے۔
۹۔ توں اکھ بے شک جبر صی موت کیں بھجے دے، او
بے شک تہاڑے اتے آونی دے تے دل تساں عیب
تے حاضر جانن والے خدا دو دلائے ویسوتے او
تہا کون تہاڑے عمل ڈسیسی۔

۱۰۔ اے مومنو جیلے نماز دو جمعے دے ڈینہ سڈیا دینے
تے نماز دو آئے کو تے کاہ بار چھوڑ ڈتا کرو اے
تہاڑے کیتے چنگا دے جے تساں چاڑھے دے ناں۔
۱۱۔ تے جیلے نماز پوری تھی دینے تے زمین وچ کھنڈ
وچ تے اللہ دا فضل گولو تے اللہ کون بہوں یاد کرو تاں
جو تساں کامیاب تھیوو۔

۱۲۔ تے جیلے او تجارت ڈینن یا تماشا ٹرا ڈینن
اوندو بھج پوننن تے تیکوں کہیا کھڑا ہریا چھوڑ
ڈینن توں اکھ جو اللہ کیں ہے او تجارت تے تہا شے
کیں چنگا دے تے او بہوں چنگا رزق ڈیون والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمٍ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑦

وَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ⑧

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
فَأَمَّا بِنَاءِ قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الْهَوِ وَ مِنَ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ⑨

سُورَةُ الْمُنْفِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً وَذُرُوعَانِ

سورة منافقون مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ مے نال نال جبر صابن منگئے
ڈیوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا

إِذَا جَاءَكَ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا لَوْ أَنَّهُ إِنْ كُنَّا لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ ۖ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَاذِبُونَ ②

۲۔ جیلے تیں کنیں منافق اندن تے ابدن اسان گواہ
ہیں جو بے شک توں اللہ دارسل ہویں۔ اللہ جاڈے
بے شک توں اوں دارسل ہیں تے اللہ لے گواہی ڈیندے
جو منافق کوڑے ہن۔

إِن تَخَذُوا آيَاتَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ③
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ④

۳۔ انہیں اپنے قیس کون اولکا بنا گدے تے ابوالہدی
راہ کنیں ہکیندن بے شک او بہوں براہ جو او عمل کریندن۔
۴۔ لے ات گاہوں جو او ایمان گمن آئن دل انکار کیتے
نیں انہیں دے دلیں تیں مہر گب گبی تے او ہن نیں
سمجھدے :

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَ
إِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ
خُشْبٌ مُّسْنَدٌ يَخْسِبُونَ كُلَّ صَيِّغَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمْ الْعَدُوُّ فَاحْذَرهُمْ قُلْ لَهُمُ
اللَّهُ أَنَّى يُولُوكُونَ ⑤

۵۔ تے جیلے توں انہیں کون ڈہیں انہیں دے جسم
تیکوں چکے لگدن تے بے او گال کرن توں انہیں دی
گال سن او الویں بن جیویں کندھ نال منگئے بھٹے
شہتیر ہر غذاب اپنے اتے سمجھن او دشمن۔ انہیں
کنیں ہر شیار رہ اللہ انہیں کون ہلاک کرے او کنتے
پھیرے دیندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ
لَوَّارُوا وَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ⑥

۶۔ تے جیلے انہیں کون آکھیا ویندے آؤ اللہ دارسل
تہاڈے کیتے بخشش منگے او اپنے سر پھیر گھندن تے
توں انہیں کون ڈہیں او سچ کنیں ہکیندن تے او
اڑنیدن۔

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

۷۔ انہیں کیتے ہکا گال جو توں انہیں کیتے بخشش منگیں

لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ①

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ②

يَقُولُونَ لَنْ نَجْعَلَ إِلَى الْمَدِينَةِ لَيْخَرْجَ الْأَعْرُ مِنْهَا إِلَّا ذَلَّ وَبِئْسَ الْعِزَّةُ لِلرَّسُولِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ④

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑤

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑥

یا نہ منگیں انہیں کون اللہ نہ بخشے بے شک اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۸۔ اوہے لوگوں جو میرے آہن جو لوگ اللہ سے رسول نال بن انہیں تے خرچ نہ کرو جے میں او بیچ نہ دین تے آسمانیں تے زمین دے خزانے اللہ سے بن تے منافق نہیں سمجھدے۔

۹۔ آہن جے اسل مدینہ دو دیسوں تے انہیں دھو ساریں کینیں عزت والا شخص ساریں کینیں بے عزت شخص کون اتھو کڑھ ڈیسی تے عزت اللہ سے اوندے رسول تے مومن کہتے جے تے اصل منافق ہاندے نیں۔

۱۰۔ اے مومنو تہاکوں تہاڑے مال تے تہاڑی اولاد اللہ دے ذکر کینیں غافل نہ کر ڈیوں تے میرھا لے کر لیس تے او لوگ گھٹا پاؤں والین۔

۱۱۔ تے جو اسل تہاکوں بڑے خرچ کرو این کینیں پہلے جو تہاڑے کینیں ہک کون موت آسے تے اکھے اے میڈے رب میں میگوں تھوڑی مدت کہتے میگوں دھمی کیوں نیں ڈنی میں صدقہ کراں ہاں تے میں وی نیک لوکین وچو تھی ونہاں ہا۔

۱۲۔ تے اللہ کہیں شخص کون نیں چھوڑے جندی موت یا وقت آونجے تے اللہ جو لتاں کریندے اوں کینیں باخبر۔

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ تِسْمَعُ عَشْرَةَ آيَةً وَدُرُكُوعَانِ

سورة تغابن مدنی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۰

يَسْبَحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهٗ الْمُلْكُ
وَلَهٗ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے اور اللہ دی
تسبیح کریں دے اوندے کیتے بادشاہت تے عہد تے او
ہر شے تے قادر۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

۳۔ اوہو جس تہا کوں پیدا کیتے تے کجھ میں منیدے
تے کجھ تہا بڑے دجمن گھندن تے اللہ تہا بڑے عیس
کوں بڑا کھڑے۔

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ اَحْسَنَ
صُوْرَكُمْ وَرَالَيْهِ الْمَصِيْرُ ④

۴۔ اوں آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تہا کوں
شکلاں ڈنسی تے سونھیاں شکلاں بٹانسی تے
ہوندو ولے۔

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُنۡسَوْنَ
وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ الْغُۤدُوْرِ ⑤

۵۔ جو آسمانیں تے زمین وچ او جانڈے تے جوتساں
لکیندے ۷۰ تے ظاہر کریں دے ۷۰ او جانڈے تے اللہ
تہا بڑے دل دی گاہیں کوں دی جانڈے۔

اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَاُ الَّذِيۤنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ قَدْ اَتٰوْا
وَبَالَ اَمْرِہُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ⑥

۶۔ کیا تہا بڑو پہلے کافریں دیاں جہاں نایاں ہن
انہیں اپنے کس دا عذاب چکھیا ہا تے انہیں کیتے
ڈکھ آلا عذاب۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُۥ كَانَتْ تَاۡتِيہِمۡ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ
فَقَالُوْا اَبۡسَرُۤیۡہُمْۤ اَوْۤ اَنۡنَاۤ اَفۡكَرُوْا وَتَوَلَّوْا
اَسْتَغۡنٰی اللّٰهُ وَاللّٰهُ غَنّٰی حَنِیۡدٌ ⑦

۷۔ اے ات گاہوں جو انہیں دو رسول کھلی دیلاں
گھن کے اندرے ہن تے اولک آہرے ہن جو ک آدمی سا کوں
ہدایت ڈلیں تے انہیں انکار کیتے تے منہ پیر گدھا اللہ دی
انہیں کنیں بے پرواہ تھی گیا تھ اللہ بے پرواہ تے
سب مصفتیں والا ۷۰

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَّوْنِي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّيُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ⑤

۸۔ کافریں دا خیال ہو او جیندے نہ کیئے ولین توں
اکھ سٹو میڈے رب دی قسم تساں ضرور جیندے
کیئے ولیسو ول تہاڈے عمل تہا کوں ڈسائے ولین تے
اے بھال اللہ کیئے سرکھی ۵۔

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑥

۹۔ اللہ تے او ندے رسول کوں منوتے اوں نور
کوں وی جیرھا اساں لہائے تے اللہ تہاڈے
عملیں کنیں باخبر ۶۔

يَوْمَ يَجْمَعُ لَهُمُ لِيَوْمِ الْجَنَّةِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑦

۱۰۔ او جیڑاں تہا کوں کھٹے کرن والے ڈینہہ جمع کرلیں
لے ڈینہہ ہار جیت دا ہوسی تے جیرھا اللہ کوں نیسی
تے نیک عمل کرلیں او اونڈیاں برائیاں ختم کرڈیسیں
تے اونکوں جنت وچ پلہی جیندے وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن او ندے وچ ہمیشہ رہسن لے
بہوں دڈی کامیابی ۷۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑧

۱۱۔ تے جیرھے انکاری ہن تے جھٹلیندن ساڈی
آیات کوں لے لوک دوزخی ہن او ندے وچ ہمیشہ
رہسن تے اے بہوں گندہ لگاڈے ۸۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ⑨

۱۲۔ کوئی مصیبت نیں انڈی سوائے اللہ دے حکم دے
تے جیرھا متیندے اللہ کوں او او ندے دل کوں سدھا
راہ ڈکھلیس تے اللہ ہر شے کوں جانڈے ۹۔

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأِنَّمَا
عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْبَيِّنُ ⑩

۱۳۔ اللہ تے او ندے رسول دا اکھن منوتے جے
تساں پھر ولیسو تے بے شک ساڈے رسول دا کم
کھول کھول کے پچھا ڈیوٹ ۱۰۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ⑪

۱۴۔ اللہ او ندے سوا کوئی مجبور نیس تے مومنین کوں
اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۱۱۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ آدَمَ وَآوَادَ كُمْ
عَدَا لَكُمْ فَأَخَذُوا دُھَمَ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا

۱۵۔ لے مومنو تہاڈے زالیں تے تہاڈے بالیں وچو کھا
تہاڈے دشمن انہیں کنیں ہر شیا رہرتے جے تساں

وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کر دیو تے چھوڑ دیو تے بخش دیو تے بے شک
اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَ
أَجْرٍ عَظِيمٍ ۝

۱۶۔ بے شک تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد فتنہ تے اللہ
کنیں بہوں وڈا اجر۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْأَعُوا وَأَطِيعُوا
أَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَيْئَ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

۱۷۔ اللہ کنیں جتن تہاڈی طاقت ڈرو تے ستر تے اکھٹ منو
تے خرچ کرو تہاڈے کیتے چنگا تے جیکوں نفس دی
سترومان کنیں بچاؤ پنچے تے ایسے لوک کامیاب تعمیر دی ولے
بن۔

إِنْ تَقْرَضُوا مِنَ اللَّهِ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۝

۱۸۔ تے جے تہاں اللہ کوں چنگا قرض دیو تے او تہاڈے مال
کوں دوہیسی تے تہا کوں بخشیس تے اللہ قدر کرن والا تے
ٹھٹھا۔

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۹۔ اونچ تے حاضر کوں جانڈے غالب تے سیانا۔

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ طلاق مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اللہ سے نال نال جبر صابن منگئے ڈیوڑن والا تے دل دل رحم کرٹ والا ؎۔

۲۔ اے نبی جیلے کساں تریستیں کون طلاق ڈیوڑن تے مقرر وقت تے طلاق ڈیوڑن تے وقت دی گٹری رکھو تے لکھنیں ڈیوڑن جبر صابن تہا ڈیوڑن تے انہیں کون اپنے گھریں کنیں نہ کڈھو تے اودی نہ لکھن سوائے ایندے جو او کھل بے حیائی کن تے اے اللہ سے پنے ہن تے جبر صابن پنے ٹپسی او اپنے آپ تے ظلم کر لیس تیکوں پتہ نہیں جو اللہ ایندے لبہ کوئی بی گال ظاہر کر ڈیوڑن۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ②

۳۔ تے جیلے او اپنی مدت کون بچن تے انہیں چنگے طریقے نال روک گھنیا چنگے طریقے نال انج کر ڈیوڑن تے ڈیوڑن منصف گواہ اپنے وچر بنا گھن تے گواہی اللہ کیتے ڈیوڑن اے نصیحت جبر صابن تہا کر لیت ویندی ؎ تے او نکون جبر صابن اللہ تے آخرت دے ڈینہ کون منندے تے جبر صابن اللہ کنیں ڈیوڑن او ندے کیتے اللہ کوئی راہ کڈھسی۔

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِلُوا ذَوْنَ عَدْلِ مِنْكُمْ وَإِئْتِمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ۚ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ③

۴۔ تے او نکون اتھو رزق ڈیوڑن جھتو او نکون خیال دی کا ؎ نال ہوسی تے جبر صابن تے جبر صابن کھری تے او او نکون کافی ؎ بے شک اللہ اپنا کم پورا کر لیس تے اللہ نے ہر شے دا اندازہ رکھیا ہوئے۔

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ④

۵۔ تے تہا ڈیوڑن تریستیں وچر جبر صابن کڈھے اوڈن کنیں نا امید تھی گئیں جے تہا کون شک ہوئے تے انہیں دی عدت ترے مہینے تے جبر صابن تریستیں کون حیض نہیں اندازتے

وَالَّذِي يَكُنِ مِنَ الْحَيْضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّذِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ

اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا ۝

پیٹ آئیاں انہیں دی مدت لے ہے جو او ہمتہ پیر لہون تے
جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے ہر کم کوں سوکھا کر ڈیسی۔

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۝

۶۔ لے اللہ دا حکماں تہا ڈرے اتے ہلے تے جیرھا اللہ
کنیں ڈرسی او اوندے گناہ مٹا ڈیسی تے اونکوں وڈا اجر
ڈیسی۔

أَسْكَنُوهُمْ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا
تُضَاكِرْهُمْ تَضَاكَرْتُمْ عَلَيْهِمْ وَإِنْ كُنْ أُولَئِكَ
حَنِئِلْ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِمْ كَيْفَ يَصْعَنُ حَالَهُمْ فَإِنْ
أَرْضَعْنَكُمْ فَأَنْوِسْهُمْ أَجْوَرَهُمْ وَأَتَمِرُوا بَيْنَكُمْ
بِعَرُوفٍ وَإِنْ تَكَاسَرْتُمْ فَسَرِّضْ لَهُ آخَرَى ۝

۷۔ اپنی طاقت دے مطابق جتھاں تساں خود رہندے، انہیں کوں وی
رکھو تے انہیں کوں دکھ نہ ڈیو تاں جو انہیں کوں تنگ کرو
تے جے انہیں کوں پیٹ ڈرے تے انہیں لے ہمتہ پیر لہن
تنگ انہیں تے فرج کرو تے جے او تہا ڈرے بالیں کوں کھر
پلاون تے انہیں کوں اجرت ڈیو جی رہاں دے مطابق آہستہ وچ مقرر
نال مقرر کرو تے جے تساں تنگ تھیو تے ول اونکوں
کوئی پی کھر پلا دے۔

يُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَا آتَاهَا سَيِّعِلُ اللَّهُ بَعْدَ
عُسْرٍ يُسْرًا ۝

۸۔ طاقت والا اپنی طاقت دے مطابق فرج کرے تے
جیندا رزق تنگ ادا پئے مال وچو فرج کرے جیرھا اللہ
اونکوں ڈرتے تے اللہ ہر کم کوں او ہر تلامک ڈیوے
جیندی اونکوں طاقت ڈیندے (دھنیں ڈیندا) اللہ سب
تنگی دے بعد سوکھ ڈیسی۔

وَكَاتِنَ مِنْ قَرِيْبَةٍ عَنَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ
فَتَأْسِبْنَهَا جَسَابًا شَدِيدًا وَعَذِبْنَهَا عَذَابًا ثَكْرًا ۝

۹۔ تے کے تلام و ستیاں ہن جنہیں اپنے رب دے حکم دی
نافرمانی کیتی تے رسولیں وی تے اسان انہیں کنیں سخت
حساب گردھا تے انہیں کوں وڈا عذاب ڈرتا۔

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا
خُسْرًا ۝

۱۰۔ اوں اپنے کیں دی مصیبت چکھی تے اوندے کیں
دا اخیر گھما ہا۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْعَبُوا اللَّهَ يَأْوِلُ
الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ
ذِكْرًا ۝

۱۱۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب کیتا ہوئے تے لے
آپسیا نے کوکو اللہ کنیں ڈرو جیرھے مومن ہورے اللہ سب
تہا ڈرو ذکر ہلائے۔

رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ

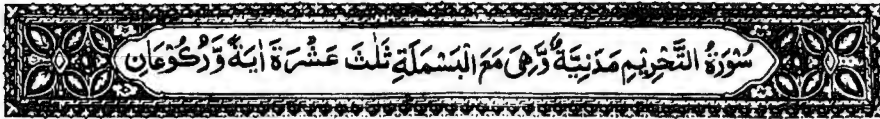
۱۲۔ او رسول جیرھا تہا کوں اللہ دی آیات کھول کھول

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ۝

کے سٹینے میں جو مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں
کوں اندھاریں کنیں سوچھے دو کڑے تے میرھا اللہ کوں
منیں تے نیک کم کر لیں او اوں کوں باغیں وچ پلہیسی جہیں
وچ نہراں و ہندیاں پین اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ
اوندے کیتے رزق دی چکا بنائے۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنْ
الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

۱۳۔ اللہ اوہے جس ست آسمان تے زمین جہاں زمیناں
بنائیں انہیں سے وچ حکم بندے میں جو تہا کوں پڑے
جو اللہ بے شک ہر شے تے قادر تے بے شک اللہ دا علم
ہر شے کوں گھیرا ہوا ہے۔

سورة تحريم مدنی ۱۳ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال میرھا بن منگئے
ہوٹوں والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے نبی جو خدا نے تیرے اتے حلال کیتے توں اوں کوں
حرام کیوں کرینیں کیا توں اپنی زالیں دی خوش چاہنیں
تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔
- ۳۔ اللہ سیس تہا بڑے اتے ایجیاں قساں تروٹن فرض
کیتے تے اللہ تہا بلو مولا تے بہوں چاہن والا تے
سیاٹا۔
- ۴۔ تے نبی سیس اپنی ہک زال نال تک کے ہال کیتی
اوں کہیں بی کوں دس دتی تے اللہ اوندے نبی تے ظاہر کر دیا
تے نبی سیس کچھ گال دس دتی تے کچھ گال دس تے جیلے
نبی سیس زال کوں دس تے اوں پھیا تہا کوں اے ہال
- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي
مَرْضَاتَ أَرْوَاحِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
- قَدْ مَرَّصَ اللَّهُ لَكُمْ حِلَّهَ آيَاتِكُمْ وَاللَّهُ مُؤَلِّمُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝
- وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا ۖ فَلَمَّا
نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَ
أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ
أَبْلَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝

کیں بڑسی آپ نے فرمائے میسوں بہوں جاٹوں والے تے
باغیر خدا نے بڑسی ۶۔

۵۔ جے تہاں بڑوسیں اللہ کنیں توبہ منگو تے تہا بڑے اندر
اندر نوئیے ہوئیں تے جے تہاں ہک بڑو جی دی مدد کرد
اوندرے خلاف تے بے تمک اللہ اندر مولا اے جبریل تے
نیک مومن دی تے اوندرے بعد فرشتے اوندرے ادا دی ہن۔
۶۔ تھی سبکدے جو اندر رب جے اد تہا کوں طلاق بڑیوے
تے پیاں تہاں کنیں چنگیاں زالیں ڈا بڑیوے تے او
مسلمان تے مومن فرمانبردار تو بکرٹ والیاں عبادت کرن
والیاں روزہ رکھن والیاں بیوہ تے کنوا دیاں ہون۔

۷۔ لے مومنو اپنے آپ کوں تے اپنے گھوکیں کوں بھائیں بچاؤ
جیندا بل لوک تے پھر بن اوندرے اتے بہوں سخت
فرشتے بن جبرے کہیں دی منت نیں منیدے تے جو
اللہ اکھے اوندی نافرمانی نیں کریدے تے جو انہیں کوں
حکم بڑا دیندے اویں کریندن۔

۸۔ لے کافر و اچ کوئی بہانہ نہ کرد تہا کوں تہا بڑے علیں
دا بدلہ بلیسی۔

۹۔ لے مومنو اللہ کنیں پکی توبہ منگو تھی سبکدے جو او تہاں کنیں
تہا بڑے گناہ پرین کر بڑیوے تے تہا کوں باغیں و ج
داخل کرے جنہیں دے وچ نہراں و سہدیاں پین جڈاں
اللہ نبی کوں اوندرے مال مومنین کوں ذلیل نہ کر لسی انہیں دا
نورا انہیں دے اگر تے بچے پاسود رکدا و دا ہوس آکھسن
لے ساڈے رب ساڈے نور کوں پورا کر ساکوں بخش
بے شک توں ہر شے تے قادر ہوں۔

۱۰۔ لے نبی کافرین تے منافقین مال جہاد کرتے انہیں تے
سختی کرتے انہیں دا لکاڈ دوزخ تے لے بہوں گڈ لکاڈ ۱۰

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَ
صَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ۝

عَنِ رَبِّكَ إِنْ طَلَقْتُمْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
مِّنَكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاطٍ تَبَدَّلَتْ عِيْدَتِ
سَلْعَتِ تَبَدَّلَتْ وَأَبْكَارًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اقْوُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودَهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
نُحْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ
تُوبَةً نَّصُوحًا عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَكْفُرَ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُذْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي
اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا
لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَ اغْلَظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ

يُسْ أَلْمُؤْمِرُ ⑩

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ لُوطَ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتُهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاسِيَيْنِ ⑪

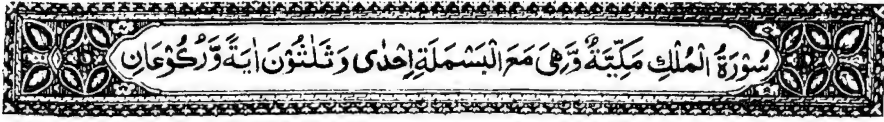
وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑫

وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَ صَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَ كَتَبْنَا وَ كَانَتْ مِنَ الْغَائِبِينَ ⑬

۱۱۔ اللہ کا فرس دی مثال اوں تریمت نال ڈیندے ہر می نوح دی زال بائی تے لوط دی زال بائی اوڈوہیں ساڈے ڈونیک بندیں کیں ہن تے انہیں ڈوناہیں دی خیانت کیتی تے اوڈوہیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کہتے کھڑے کرے گئے تے آکھیا گیا جنہیں نال بھاو چ پہرہ و نجر۔

۱۲۔ تے مومنین دی مثال اللہ فرعون دی زال نال ڈیندے جس اکھ لے میڈے رب میڈے کہتے: جنت وچ گھر بناتے میوں فرعون تے اوندے کیں کیں نجات ڈے تے ظالم قوم کیں میڈی جان پھڑا۔

۱۳۔ تے مریم عمران دی دمی دی مثال ڈیندے جس اپنی مژمگاہ دی حفاظت کیتی اسال اوندے وچ اپنی روح چھوکی تے اوں اپنے رب دی گاہیں تے اوندی کتابیں دی تصدیق کیتی تے او فرما نبرداریں وچوہی بائی۔

سورة الملك مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- تَبْرَكَ الَّذِي يَدِيرُ الْمُلْكَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②
- الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ③
- الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَاهُ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ④
- ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ⑤
- وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِبَصَائِجٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ⑥
- وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑦
- إِذَا الْقُلُوبُ فِيهَا سَبْعُ لُحَا شَهِيقًا وَ هِيَ تَقُورُ ⑧
- ثُمَّ كَادَ تَمَيُّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُنْفِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ⑨
- ۱۔ شروع کریناں اللہ سے ناں نال بحر صابن منگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا ؎
- ۲۔ بہوں برکتیں والا ؎ اول اللہ جیندے سمجھ وچ بارشاہت
تے او ہر شے تے قادر۔
- ۳۔ جیں موت تے زندگی کول پیدا کیتے تاں جو تہا کول
آزما دے جو کیرھا تہا بڑے دھچکے کم کریندے تے او
غالب تے بخشن والا ؎
- ۴۔ جیں ست آسمان اتے تلے بٹائن توں رحمن خدا سے
پیدا کرن وچ کوئی گھاٹا وادھا نہ دیکھیں اکھیں پھر کے دل
دیکھ کیا تیکوں کوئی فتور نظر دے ؎
- ۵۔ دلا دلا اکھیں پھر کے دیکھ نظر تیرا دکا کام تھی کے ایسی
تے تھکی ہوئی ہوئی۔
- ۶۔ تے آساں قریبی آسمان کول ڈیون نال سوٹھا
کیتے تے آساں انہیں کول شیطانیں کول پھیر مارن دا ذریعہ
بٹائے تے انہیں کیتے آساں ساٹن آلا عذاب بنایا ہونے۔
- ۷۔ تے اپنے رب دا انکار کرن والیں کیتے دوزخ دا عذاب
تے بہوں بڑا لکاڑہ ؎
- ۸۔ جیلھے اونڈے وچ سیٹھے ولین اونڈے دھچکا دگا
دی ہینگ آلی کارم اچی اچی الاٹسن تے او جوش وچ ہوسی۔
- ۹۔ قریب ہوسی جو اوکا دڑ وچ پھٹ و بنجے جیلھے کوئی جماعت
اونڈے وچ سٹی ولین تے جو کیرا دیکھسن کیا تہا بڑا ڈراون
دالے نہ آئے ہن۔

۱۰۔ اُکھن بے شک سا بُو ڈروں والے آئے ہن اسان
انہیں دا انکار کیا ہا تے اسان اُکھیا ہا اللہ سیئ کئی شے
نہیں لبائی تسان بہوں وڈی گراہی وچ ہوئے۔

۱۱۔ تے اُکھن جے اسان سٹوں یا عقل کروں ہا تے اسان
دوزخ والیں وچ نہ ہوں ہا۔

۱۲۔ انہیں اپنے گناہ دا اقرار کیتے تے دوزخی کیتے لعنت
مقرر کر ڈیو۔

۱۳۔ بے شک جبر سے اپنے رب کنیں غیب وچ ڈروں
انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

۱۴۔ تسان اپنی مجال ککاؤ یا ظاہر کرو بے شک او سینے
دیل گالیں جانڈے۔

۱۵۔ اے کیوں تھی سگدے جسں پیدا کیتے اوکوں (اونڈونے
(۱) پتہ نہ ہوئے۔ اونے بہوں لکیاں ہریاں گالیں دی
جانڈے۔

۱۶۔ اوہوہ جسں تہا بڑے کیتے زمین رہن دے قابل بنائی
تسان اونڈے رستیں تیں جھان مرض پھرتے اونڈے
رزق وچو کھاؤ تے ہوندو دلٹے۔

۱۷۔ کیا تسان نیچ ولسیو جبر ہا آسمان وچ اوزین وچ
تہا کوں بے عزت کر ڈیوئے تے او چکر کھندی پئی
ہوئے۔

۱۸۔ کیا تسان نیچ ولسیو آسمان والا تہا بڑے اتے پتھرں دا عذاب
پٹے تے تہا کوں مزور پتہ بگ ولسی میڈا ڈراوا کیوں
ہوندے۔

۱۹۔ انہیں کنیں پہلے لوکس دی انکار کیا ہا تے میڈا عذاب
کیجھا سوت ہا۔

۲۰۔ کیا انہیں کھیں دونیں ڈٹھا انہیں دے اتے قطاریں

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرُهُ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا
نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ۝

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ۝

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَأَسْرَوْا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ۝

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُعْزِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافٍ وَيَقْبِضُنَّ

مَا يَنْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿۶۷﴾
وہی جو انہیں کھنکھاتا ہے اور انہیں کھنکھاتا ہے وہی ہے جو ہر شے کو دیکھتا ہے۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿۶۸﴾
کیا اے کافر! اصل دو کھے دین۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَّجَوْنَا فِي عَيْثٍ وَنُقِرِّ ﴿۶۹﴾
گھنے اصل اور نافرمانی تے نفرت دج بہوں اگوددہ گہین۔

أَمَّنْ يَمِشُ مِمْبَتًا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَلِيَّ سَبِيلًا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۷۰﴾
۲۳۔ کیا جیرھا منہ سے بھر کر دے زیادہ سدھے راہ تے ہے یا او جیرھا سدھا ٹر دے سدھے راہ تے ہے۔

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السِّنْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَنفُذَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۷۱﴾
۲۴۔ توں آکھ اوہو جیں تہا کوں بنائے تے تہا بڑے کن اکھیں تے دل بنائسی لتاں اصلو تکر نو بے کیندے

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۲﴾
۲۵۔ توں آکھ اوہو جیں تہا کوں زمین وچ بکھنڈائے تے لتاں اوہیں دو کھٹے کیتے ولسو۔

وَيَقُولُونَ هَٰذَا الْوَعْدُ الَّذِي كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۷۳﴾
۲۶۔ تے او آہن جے لتاں سپے تے او وعدہ کڈاں پورا تھیس۔

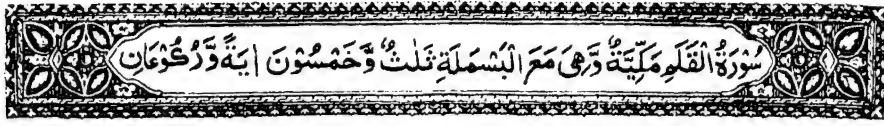
قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۷۴﴾
۲۷۔ توں آکھ ایذا علم اللہ کیں ہے تے میں محض کھلا کھلا ڈراؤں والا ہوں۔

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿۷۵﴾
۲۸۔ تے جیلھے اونکوں کو لہوڑ بیکھن کافرین دے مز کھٹے تھی دلسن تے آکھیا ولسی اچھو با جینکوں لتاں ولاد لاس بیکہ باوے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۷۶﴾
۲۹۔ آکھ ڈلیو جے اللہ میکوں تے میٹھے نال آلیں کوں ہلاک کر ڈیوے یا سا بڑے اتے رحم کرے تے کافرین کوں دردناک عذاب کنیں کون پناہ ڈلیسی۔

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسْتَعْلَمُونَ مَن هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۷۷﴾
۳۰۔ اوندے اتے بھروسہ کیندے ہیں تہا کوں ضرور پتہ لگ ولسی کیرھا کھلی گمراہی وچ۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿۷۸﴾
۳۱۔ آکھ ڈلیو جے تہا ڈا پاٹ ٹک ونچے کیرھا تہا بڑو و ہندا ہو یا پانی انیس۔

سورة قلم مکی ۷۵ آیتیں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینا اللہ دے ناں نال جبرہا بن مکے بلوٹن
والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ قلم مس تے جو او کھن گواہ بن۔
- ۳۔ توں اپنے رب دے فضل نال ولوارہ نویں۔
- ۴۔ تے تیڈے کیتے کبراہیں نہ ممکن آلا اجر۔
- ۵۔ تے بے شک توں اعلیٰ اخلاق تے قائم ہوں۔
- ۶۔ توں جلدی بڑیکھیں تے او وی بڑیکھن۔
- ۷۔ جو کبرہا تہا بڑے وچو پاگل۔
- ۸۔ بے شک تیرا رب اونکوں جانڈے جبرہا راہ کنیں تھوڑا
ودے تے اونکوں جانڈے جبرہا سدھے راہ تے ہے۔
- ۹۔ تے توں انکار کرن والیں دا اکھن نہ من۔
- ۱۰۔ او چاہن جو توں کچھ ڈھلا تھیویں تے او وی ڈھلے
تھیویں۔
- ۱۱۔ تے توں کہیں قساں چاوٹن والے ذلیل دا اکھن نہ من۔
- ۱۲۔ تے طے بلوٹن والے تے چنگور دا وی۔
- ۱۳۔ تے جبرہا نیکی کنیں رکیندے تے حد کنیں ودھدے
گناہ گار۔
- ۱۴۔ بہوں مند لاء تے ہر امی۔
- ۱۵۔ ات گناہوں جواں بہوں مال والا تے اولاد والا۔
- ۱۶۔ جیلھے اونکوں ساڈیاں آیات سٹایاں دیندے آبرے
اے پھلیں دے قصے بن۔
- ۱۷۔ اساں اوندے تک تک ٹھہرے بلوٹن۔
- ۱۸۔ اَنَّا نَسُطُّ عَلَىٰ عَظْمِ اٰیٰتِنَا قَالِ اَسَاطِيرُ الْاَوَّلٰیْنَ ⑱
- ۱۹۔ سَنَسِئُهُ عَلَى الْخُرُومِ ⑲

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿۳۰﴾

۱۸۔ بے شک اساں انہیں کوں آزمائے جیوں باغ
آلین کوں آزمایا ہا سے جیلھے انہیں قسماں پاتن جو فجر کوں
اساں اوندا پھل ترڑ لیسوں۔

وَلَا يَسْتَنْتُونَ ﴿۳۱﴾

۱۹۔ تے اللہ دانان ناں گدھا ہائیں۔

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۳۲﴾

۲۰۔ تے تیلے رب دا عذاب اوندے اتے آئے تے اوستے
پئے ہن۔

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿۳۳﴾

۲۱۔ سویرے او ایویں تھیا پیا با جیوں کپیا پیا بڑے۔

فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿۳۴﴾

۲۲۔ تے سویرے ہک بڑو جھے کوں سڈیے نیں۔

إِنِ اغْدُوا عَلٰی حَرْثِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۵﴾

۲۳۔ تے آکھئے نیں جے پھل ترڑ ورنے وے تے جلدی چلو۔

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿۳۶﴾

۲۴۔ اوڑپن تے ہولے ہولے آہرے دیندے ہن۔

أَن لَّا يَدَّخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِنٌ ﴿۳۷﴾

۲۵۔ اچ کوئی مسکین تہا بڑے باغ وچ نہ پسیے۔

وَعَدُوا عَلٰی حَرْثٍ قَدِيرِينَ ﴿۳۸﴾

۲۶۔ تے فجر آون کنیں پہلے او شرمائی دا فیصلہ کر نیٹھے ہن۔

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَاكُونَ ﴿۳۹﴾

۲۷۔ جیلھے اوں باغ کوں بڑھے نیں آکھئے نیں اساں گمراہ
ہا سے۔

بَلْ نَحْنُ مُخْرَدُونَ ﴿۴۰﴾

۲۸۔ اصل اساں تے محروم ہیں۔

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿۴۱﴾

۲۹۔ انہیں وچو چنگے آدمی آکھئے میں تہا کوں آکھیا نہ ہا جو تساں اللہ

دانان کیوں نوتھے گھندے۔

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۲﴾

۳۰۔ آکھئے نیں ساڈا رب پاک بے شک اساں ظالم ہا سے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَذَّذُونَ ﴿۴۳﴾

۳۱۔ ہک بڑو جھے دو ظالم کریندے ہوئیں بڑھے نیں۔

قَالُوا يٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۴﴾

۳۲۔ آکھئے نیں بے شک اساں مند زور ہا سے۔

عَسَىٰ رَبَّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا

۳۳۔ تھی سگدے جو ساڈا رب اوں کنیں چنگا وٹا بڑو لے

لَاغِبُونَ ﴿۴۵﴾

اساں اپنے رب دو بھکدے ہیں۔

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ الْكَبِيرُ ﴿۴۶﴾

۳۴۔ ایویں عذاب ہوسی تے ہرنرے تے آخرت دا عذاب

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۷﴾

وٹا ہوسی جے او چاڑن۔

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيمِ ﴿۴۸﴾

۳۵۔ بے شک متقیں کیتے انہیں دے رب کنیں نعمتیں والے

باغین۔

أَفَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿۵۸﴾

۳۶۔ کیا اسان مسلمانين کون مجرمين آلی کار سمجھسوں۔

مَا لَكُمْ شَنْدَ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۵۹﴾

۳۷۔ تہا کون کیا حق لکھے تسان کینجھے فیصلے کریندے۔

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿۶۰﴾

۳۸۔ کیا تسان کتیب کتاب اوندے درج تسان پڑھدے۔

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخْتِرُونَ ﴿۶۱﴾

۳۹۔ بے شک اوندے درج تہا بڑے کیتے اوسب کچھ جو

تسان چاہو۔

أَمْ لَكُمْ آيَاتٌ عَلَيْنَا بِالْعَمَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ﴿۶۲﴾

۴۰۔ کیا قیامت میں کوئی تہا بڑے نال سا بڑے قیامہ وعدے ہیں جو تسان جیرھا فیصلہ کر لیسو تہا کون مل دیسی۔

سَلَامٌ أَتَاهُمْ بِذَلِكَ رَعِيمٌ ﴿۶۳﴾

۴۱۔ انہیں کنیں پکھو انہیں دا ضامن کون۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا

۴۲۔ یا انہیں دے شرکین تے جے او پسے ہن تے اپنے

صِدِّيقِينَ ﴿۶۴﴾

شرکین کون آن۔

يَوْمَ يَأْتِ شَافِعٌ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا

۴۳۔ جڈاں پناں نگیاں کر بڑتیاں ولسن تے سجدیں دوسڈیا

يَسْتَطِيعُونَ ﴿۶۵﴾

ولیں انہیں کون طاقت نہ ہوسی۔

خَاشِعَةً أَبْصَالُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ

۴۴۔ انہیں دیاں اکھیں جھکیاں ہوسن انہیں تے

وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ

ذلت پئی ہوسی تے انہیں کون سجدیں دواں ویلھے

وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿۶۶﴾

سڈیا ویندا با جیلھے اوتندرست ہن۔

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ

۴۵۔ میکوں تے جیرھا این کال دا انکار کریندے

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۶۷﴾

اونکوں چھوڑ ڈلو اسان انہیں کون تباہی دواں انہیں رستیں

کنیں گھیل کے اوسوں جیرھے او پائلدے وی نیں۔

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿۶۸﴾

۴۶۔ میں انہیں کون وحق ڈینداں بے شک میڈی تدبیر

پکی ہے۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ

۴۷۔ کیا انہیں کنیں اجرت منگدین جیندے نال او چڑی

مَثْقُولُونَ ﴿۶۹﴾

دے بار تلے آئے پین۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿۷۰﴾

۴۸۔ یا انہیں کنیں غیب دا علم تے او کھ دے پین۔

فَأَضْمِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ

۴۹۔ تول اپنے رب دے فیصلے تے مکررتے اوں فحی

إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿۷۱﴾

آلے جہاں نہ بٹن جیلھے او سڈیئے تے او علم نال بھریا

ہو یا با۔

- لَوْلَا اَنْ تَدْرَكَهُ يَغْمَهُ مِنْ رَبِّهِ لَسُنِّدَ بِالْعَرَاءِ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ⑤
- فَاجْتَنِبْهُ رَبُّهُ يُجْعَلْهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑥
- ۵۰۔ اوندے رب دی رحمت اونکوں نہ کپڑ گھنے ہاتے اونکوں
جنگل وچ سٹ ٹرما ونجے ہاتے او ذلیل ہوئے با۔
- ۵۱۔ اوندے رب اونکوں چٹن گدھے تے اونکوں نیکیں
وچ بٹائیسی (رلائی)۔
- ۵۲۔ تے جے کافریں کوں طاقت ہرے ہاتے او تیکوں قرآن
سنن دے بعد اپنی کاوڑ آلی اکھیں نال بیکھ کے تیبڑے
مقام تو بٹا بیون ہاتے او آہن بے شک او دیوانہ ۶۔
- ۵۳۔ تے اوتے محض سارے جہانیں کیسے ذکر۔
- وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ⑦

سورة الحاقۃ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ سے ناں نال جبرہا بن گئے ڈیون
والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ پوری تھی کے رہن والی خبر۔
- ۳۔ او خبر کیا ہے ؟
- ۴۔ تیکوں کیا پتہ جو او خبر کیا ہے ؟
- ۵۔ ثمود تے عاد عذاب دا انکار کیسے۔
- ۶۔ تے ثمود تے بڑا دھے سخت عذاب نال تباہ کیسے گئے
ہن۔
- ۷۔ تے عاد بہوں نکمسی اندھاری نال تباہ کیسے گئے ہن۔
- ۸۔ اوں اندھاری کوں ست راتیں تے اٹھ ڈینہہ ساندھو لاندھ
گھولی رکھیا تے تیکوں پتہ ہوا قوم الیوس بے ہوش اڈی پئی ہائی
بھیریں او کھبی دے بڑے دیں پاڑاں ہوں۔
- وَمَا اَدْرٰکَ مَا الْحَاقَّةُ ②
- مَا الْحَاقَّةُ ③
- وَمَا اَدْرٰکَ مَا الْحَاقَّةُ ④
- كَذَّبَتْ ثَمُودٌ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ⑤
- فَاَمَّا ثَمُودُ فَاهْلِكُوْا بِالْقَارِعَةِ ⑥
- وَاَمَّا عَادٌ فَاهْلِكُوْا بِرِيْحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ⑦
- سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَمْعًا لِّیَا لَوْ تَنْصِتُ ⑧
- حُسُوْمًا فَنَزَلَ الْقَوْمَ فِیْهَا صَرْعٰی كَاَنَّهُمْ اَنْجَارٌ
نَّخْلٌ نَّحَاوِیَّةٌ ⑨

- ۹۔ کیا نیکوں انہیں وچر کوئی بچیا ہو یا بڑسے ۔
 ۱۰۔ تے فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں تے پہلی تھی
 ہوئی وستیں دے لوکیں وی گناہ کیتے ہن
 ۱۱۔ انہیں اپنے رب دے رسولس دا انکار کیتے تے اللہ
 انہیں کوں ہر لحظے ودھن والے عذاب نال پکڑ گدھا ۔
 ۱۲۔ بے شک اساں جیلھے پاٹی ودھ گیا تہا کوں بڑی وچ
 چا گدھا ۔
 ۱۳۔ تاں جو اونکوں تہا بڑے کیتے نصیحت بناؤں تے سُنن
 والے کن سُنن (تے یاد رکھن)
 ۱۴۔ تے جیلھے کھود دفن دھوتوں وچایا ویسی ۔
 ۱۵۔ تے زمین تے پہاڑ چا تے دلیں تے او لڑے لڑے
 تھی دلیں ۔
 ۱۶۔ اوں جیہا لڑے واقو ظاہر تھی سی ۔
 ۱۷۔ تے آسمان پھٹ ویسی تے اوں بڑینہ او بہوں کمزور نظریں
 ۱۸۔ تے فرشتے اونڈے کتابیں تے ہوسن تے اُٹھ
 فرشتے تیبے رب دے تخت کوں چھین ۔
 ۱۹۔ جڈاں تساں خدا دے حضور پیش کیتے دلیں تے کوئی
 مہل لکی ہوئی نہ ہوسی ۔
 ۲۰۔ جیکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ بڑا ویسی او اکھی
 آؤ میڈا اعمال نامہ پڑھو ۔
 ۲۱۔ میکوں یقین با میں اپنے حساب کوں بڑیکھساں ۔
 ۲۲۔ تے او پسند آئی زندگی وچ ہوسی ۔
 ۲۳۔ اچے باغ وچ ۔
 ۲۴۔ جیندے پھل لڈیئے ہوئے ہوسن ۔
 ۲۵۔ کھاؤ تے پیر مزے نال لے بدلہ جو تساں پہلے
 وقتیں وچ نیک دے کم کیتے ہن ۔
- فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ④
 وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ
 بِالنَّارِ طَائِفَةٌ ⑤
 فَعَصَا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
 رَاسِيَةً ⑥
 إِنَّا لَنَاطِقُوا لَكُمُ الْمَاءَ حَمَلُكُمُ فِي الْجَارِيَةِ ⑦
 لِيَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ
 وَاعِيَةٌ ⑧
 فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْثَةً وَاحِدَةً ⑨
 وَخِلَتْ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
 وَاحِدَةً ⑩
 فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ⑪
 وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ⑫
 وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
 يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ⑬
 يَوْمَئِذٍ نَعْرِضُونَ لَا تُخْفِي مِنْكُمْ
 خَافِيَةٌ ⑭
 فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِسَيِّئَةٍ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَفْرَادٌ
 كِشْيَةٍ ⑮
 إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُلُوكِ حَسَابِيَةٍ ⑯
 فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑰
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑱
 تَطُورُهَا دَآبِيَةٌ ⑲
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا آسَأْتُمْ فِي الْآيَاتِ
 الْخَالِيَةِ ⑳

- ۲۶۔ تے جیکوں اعمال نامہ کچھ بہتہ وچ لڑا ولسی او
آکھسی افسوس میکوں اعمال نامہ نہ لڑا ونجے با۔
۲۷۔ تے میکوں میڈ بے حساب دا پتہ نہ لگے با۔
۲۸۔ افسوس موت میڈا فیصلہ کر ڈیوے با۔
۲۹۔ میڈا مال کہیں کم نہیں آیا۔
۳۰۔ میڈا لڑ وچپ ختم تھی گئے۔
۳۱۔ (حکم تھیس) ایکوں پکڑو تے گچی وچ چٹ پٹ پاؤ۔
۳۲۔ تے ول دوزخ وچ ایکوں سرٹ گھتو۔
۳۳۔ ول سترگز لبے زنجیر وچ ایکوں بدھ ڈیوے۔
۳۴۔ بے شک اے عظیم خدا کون نہ منیدا با۔
۳۵۔ تے مسکین کون کھوادٹ کیتے توبہ نہ ڈویندا با۔
۳۶۔ اچ اتھال ایندا کوئی سبکتی کاہ نہیں۔
۳۷۔ تے کوئی کھاوٹ دی شے کوئی نیں سوائے زمین دے
دھوٹ دے۔

- ۳۸۔ ایکوں محض گناہ گمار کھوسن۔
۳۹۔ جو تہاکوں ڈسدرے میں اونکوں گواہ بنیداں۔
۴۰۔ جو تہاکوں نیں ڈسدا اونکوں وی۔
۴۱۔ بے شک اے عزت والے رسول دی گواہ۔
۴۲۔ تے او شاعر داکلام نیں تے تسال اصلو توڑے منیدے۔
۴۳۔ تے نہ اے کہیں پلڈت داکلام تے تسال رحمت املو
نورے حاصل کریندے۔

- ۴۴۔ اے رب العالمین خدا دلو لبایا گئے۔
۴۵۔ تے جے او آپو بٹاکے کوئی گال آکھے با۔
۴۶۔ تے اسال اونداسچا بہتہ پکڑ گھنوں با۔
۴۷۔ تے اوندی شہر رگ کپ ڈیویں با۔
۴۸۔ تے کوئی ایں گال کتیں ساکوں روک نیں سبکدا۔

- وَأَقَامَنَّ أَهْلُ كِتَابِهِ بِشَهَادَةٍ يَقُولُ يَلْبِثُنِي
لَمَّا أَوْتُ كِتَابِي ۝
وَلَمَّا أَدْرِمَ حِسَابِي ۝
يَلْبِثُهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ۝
مَا أَخَذَ عَنِّي مَالِي ۝
هَلَاكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۝
خُذْهُ فَعَلُوهُ ۝
ثُمَّ الْجَعِيمَ صَلُّوهُ ۝
ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۝
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝
وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْيَسْكِينِ ۝
فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنَا حَيْمٌ ۝
وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ۝

- ۴۹۔ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ۝
۵۰۔ فَلَا أُفْسِرُ بِهَا تُبْهِمُونَ ۝
۵۱۔ وَمَا لَا تُبْهِمُونَ ۝
۵۲۔ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
۵۳۔ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ۝
۵۴۔ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝

- ۵۵۔ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
۵۶۔ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۝
۵۷۔ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ۝
۵۸۔ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۝
۵۹۔ فَمَا يَنْكُرُ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حُجْرِينَ ۝

- وَاِنَّهُ لَتَذْكُرَةٌ لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝۴۹
وَ اِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِيْنَ ۝۵۰
- ۴۹۔ تے بے شک او متقیں کیسے نصیحت۔
۵۰۔ تے بے شک اساں جاندرے ہں جو تہا بے دھوکھ
بھٹلاوٹ والے دی ہن۔
- وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلٰی الْكَافِرِيْنَ ۝۵۱
وَ اِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِيْنِ ۝۵۲
فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ۝۵۳
- ۵۱۔ اے شک اے کافروں کیسے حسرت داموجب۔
۵۲۔ جو ایں قرآن دی سچائی کچھ یقین آلی کار ظاہر۔
۵۳۔ تے اپنے عظیم خدا دی تسبیح کر۔

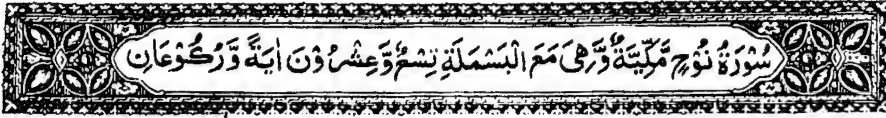
سورة معارج مکی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱
سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝۲
لِّلْكَافِرِيْنَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ۝۳
مِّنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ ۝۴
تَعْرُجُ السَّائِكَةُ وَتَرُوحُ اِلَيْهِ فِيْ يَوْمٍ كَانَ
مُقَدَّرًا ۝۵
خَمْسِيْنَ اَلْفَ سَنَةٍ ۝۶
فَاَصْبَرَ صَبْرًا جَبِيْلًا ۝۷
اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيْدًا ۝۸
وَتَرَاهُ قَرِيْبًا ۝۹
يَوْمَ كَوْنُ السَّاءِ كَالْهَبْلِ ۝۱۰
وَتَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۝۱۱
وَلَا يَسْئَلُ حَبِيْرٌ حَبِيْرًا ۝۱۲
يُنْفَخُ رُوحُهُمْ يَوْمَذِ النُّجْمِ ۝۱۳
لَوْ يَفْقَدُوْنَ مِنْ عَذَابٍ
يَوْمَ مِيْنٍ يَّبْسِيْنِ ۝۱۴
- ۱۔ شروع کریں اللہ کے نام نال میرا ہاں بگئے ڈیوٹ
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ پھیل والا نہ ٹھٹھن والے عذاب دا پکھدے۔
۳۔ کافریں کنیں اونکوں پریں کرن آلا کوئی نہ ہوئی۔
۴۔ او عذاب ترقی ڈیوٹ والے خدا و تو۔
۵۔ فرشتے تے روح اوں خدا دے اتنے وقت وچ ویندن
جیندی مقدار پچھا ہزار سال۔
۶۔ تے توں تے سوٹھا صبر کر۔
۷۔ بے شک او اونکوں پریں سمجھدن۔
۸۔ تے اساں اونکوں کو لہو ڈیوٹ ہرے ہیں۔
۹۔ جابل آسان پگھریٹے ہوئے تاجے آلی کار تھی ویسی۔
۱۰۔ تے پہاڑ پنجی ہوئی گپاہ آلی کار تھی ولین۔
۱۱۔ تے کوئی سگتی اپنے سگتی دانہ پکھسی۔
۱۲۔ انہیں کوں لوکھاڑا ویسی جابل مجرم چاہن جو اوں ڈیوٹ عذاب
کنیں پچوٹ واسطے اپنے چڑی قربانی ڈیوٹے۔

- ۱۳۔ تے اپنی زال دی تے اپنے بھرا دی۔
 ۱۴۔ تے اپنے قبیلے دی بھیرھا اونکوں آم شام ڈیندے۔
 ۱۵۔ تے جو زمین وچ اوں سارے کول ڈیوے تال جو اونکے ونجے۔
 ۱۶۔ اے اصولون تھیس بے شک اوں لکڑیں آلا عذاب۔
 ۱۷۔ منہ دا بچم ادھر وڑا لسی۔
 ۱۸۔ تے اونکوں سڈیسی بھیرھا کنڈولسی تے منہ پھریسی۔
 ۱۹۔ بھیرھا ساری عمر مال کٹھا کریندا رہ گئے۔
 ۲۰۔ بے شک انسان بدلدارد ویندے۔
 ۲۱۔ جیلھے اونکوں مصیبت انڈی تے پریشان تھی ویندے۔
 ۲۲۔ تے جیلھے چنگائی ملدی تے شرمائی کریندے۔
 ۲۳۔ سوائے انہیں نمازیں دے۔
 ۲۴۔ بھیرھے ہمیشہ اپنیاں نمازاں پڑھدن۔
 ۲۵۔ تے جنہیں دے مال وچ مقرر حصہ ہو۔
 ۲۶۔ منگن والیں تے نہ منگن والیں کیتے۔
 ۲۷۔ تے بھیرھے سزارے ڈینہ دی تصدیق کریندن۔
 ۲۸۔ تے بھیرھے اپنے رب دے عذاب کنیں ڈر دے رہ ویندن۔
 ۲۹۔ بے شک انہیں دے رب دا عذاب بچیندا نیئیں۔
 ۳۰۔ تے بھیرھے سوراخیں دی حفاظت کریندن۔
 ۳۱۔ سوائے انہیں دے بھیرھیال زالیں ہن تے بانہیاں ہن بے شک انہیں تے کوئی ظلم نہیں۔
 ۳۲۔ تے بھیرھا ایندے سوا کوئی کم کر لسی تے اے لوک حد کنیں ودھن والے ہن۔
 ۳۳۔ تے بھیرھے اپنے امانتیں تے اپنے وعدیں دی حفاظت کریندن۔
- وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٣﴾
 وَفِصْلَتِهِ الَّتِي تُؤْتِيهِ ﴿١٤﴾
 وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٥﴾
 كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْظَرُ ﴿١٦﴾
 نَزَّاعَةً لِّلشَّوْطِ ﴿١٧﴾
 تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿١٨﴾
 وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿١٩﴾
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ﴿٢٠﴾
 إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢١﴾
 وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢٢﴾
 إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٣﴾
 الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَأِیُونَ ﴿٢٤﴾
 وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٥﴾
 لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٦﴾
 وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٧﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾
 إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا تُوعَدُونَ ﴿٢٩﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِغُذْوِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٣٠﴾
 إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلْهُومِينَ ﴿٣١﴾
 فَمَنْ ابْتَدَعَ وَرَاءَ ذَلِكَ كَذَبًا فَإِنَّهُ الْعَدُوُّ الَّذِي
 وَالَّذِينَ هُمْ لِمَنَاسِكِهِمْ وَوَعْدِهِمْ رِعَازُونَ ﴿٣٣﴾

- وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿۳۴﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿۳۵﴾
أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿۳۶﴾
فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مَهْطَعِينَ ﴿۳۷﴾
عَنِ النَّبِيِّ وَعَنِ النَّبِإِ عَزِيزٍ ﴿۳۸﴾
أَيُّطَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ
جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿۳۹﴾
كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ قَبْلَ أَنْ يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾
فَلَا أُفْسِرُ بِرَبِّ الْمُبْتَلَىٰ وَالْمُتَّعِبِ
إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿۴۱﴾
عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نَحْنُ
بِمُسْتَوْفِينَ ﴿۴۲﴾
فَقَدْ رَهِمُ خَوْضَهُمْ وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿۴۳﴾
يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَىٰ
نُصْبٍ يُوفُؤُونَ ﴿۴۴﴾
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿۴۵﴾
- ۳۴۔ تے جیرے اپنی گواہی تے جم دین۔
۳۵۔ تے جیرے اپنی نمازیں دی حفاظت کرین۔
۳۶۔ اے لوک جنہیں وح عزت نال رکھے ولین۔
۳۷۔ تے کافریں کوں کیا تمی گئے جو اوتیہ بد سرا کے
کا ورنال درکدے اندن۔
۳۸۔ سچے تے کجے پاسو کھٹے تمی کے مجھدے آندن۔
۳۹۔ کیا انہیں دجو ہر بندہ چاہندے جو اولعیت والے
باغ وح داخل کیا ونجے۔
۴۰۔ اے املو نہ تھیس بے شک اساں انہیں کوں اوں
شے نال پیدا کیے جینکوں او جاڈن۔
۴۱۔ میں پکا دھ تے پوادھ دے رب کوں گواہ بنیال
بے شک اساں ایندی طاقت رکھندے ہں۔
۴۲۔ جو اساں انہیں کین چنگے بندے پیدا کرڈیوں
تے ساکوں کوئی روک نہیں سگدا۔
۴۳۔ انہیں کوں چھوڑ بے اوگنہ وح کھیلن دے
اوتی جو او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کوں وعدہ ہوتا گئے
۴۴۔ جڈاں او قبریں وچو تمکس تمکس نکلسن تے کہیں
کھیں دو درکدے ویندے ہرسن۔
۴۵۔ انہیں دیاں اکھیں تلے ہرسن تے منہ تے ذلت ہوئی اے
ڈینہہ جیندا انہیں کوں وعدہ ہوتا ویندے۔

سورہ نوح مکی ۷۱ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریں اللہ نے نال نال جبرہا بن مہکے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ بے شک اس نوح کون اندی قوم دوپٹے جو
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ
توں اپنی قوم کول بڑا ایں کینں پہلے جو بکھ آله عذاب
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②
- ۳۔ آکھیں اے میڈی قوم بے شک میں تہا بڑو کھلا
قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ③
- ۴۔ جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے اوکینں بڑو تے
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ④
- ۵۔ او تہا بڑے گناہ بخشیں تے ہک مقررہ مدت میں دھ
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
بلیس بے شک جے تہا کول پتہ ہرے تے اللہ دی
مُسْتَعْتَبٌ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ كُنتُمْ
مدت جیلے اندی ۷۱ اگر کچھ نہیں ٹھیندی
تَعْلَمُونَ ⑤
- ۶۔ آکھیں اے میڈے رب میں اپنی قوم کول رات بڑنہ
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ⑥
- ۷۔ تے او میڈی تبلیغ دی وجہ کینں ہتھو پر میں بھیج
فَلَمْ يَزِدْهُمْ مَعْذِرَةً إِلَّا ذُرًّا ⑦
- ۸۔ تے میں انہیں کول جیلے سبے تال جو توں انہیں
وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ
کون بخشیں انہیں اپنے کینں دج الکلں چا پاتن تے
فِي أَذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا
کپڑے چا ولہیں نیں مذکیتی نیں تے بہوں وڈائی کیتی
اسْتِكْبَارًا ⑧
- ۹۔ دل میں انہیں کول اچی اچی سبے۔
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهًا ⑨
- ۱۰۔ دل میں اعلان دی (سبے) تے ٹک ٹک کے وی
ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ⑩

سبڑیے۔

۱۱۔ تے میں انہیں کوں آکھئے اپنے رب کنیں بخش منگو
بے شک از بخش والا ۶۔

۱۲۔ تہا بڑے اتے جھڑکنیں بہوں مینہ دسیں۔

۱۳۔ تے مال تے اولاد مال تہا بڑی مدد کیسی تے تہا کوں
باغ بڑیسی تے تہا بڑے کیسے نہراں ٹیسی۔

۱۴۔ تہا کوں کیا تھی گئے تساں اللہ کنیں سنب دی امید
نوبے رکھندے۔

۱۵۔ تے اول تہا کوں ترقی کرن والا بنائے۔

۱۶۔ تیکوں بڑسا نیں اول کیوں ست آسمان اتے تلے
بنائن۔

۱۷۔ تے چندراہیں وچ سوجھلے کیسے بنائیں تے سچھ
کوں بڑیوا بنائیں۔

۱۸۔ تے اللہ تہا کوں زمین وچ ودھائے۔

۱۹۔ دل اوندے وچ تہا کوں ولایا دیس تے دل او
تہا کوں کدھیں۔

۲۰۔ تے اللہ تہا بڑے کیسے زمین کوں سدھا بنائیں۔

۲۱۔ تاں جو تساں اوندے کھیں رستیں تے ٹرو۔

۲۲۔ نوح آکھئے لے میڈے رب بے شک انہیں میڈی
نافرمانی کیتی تے اوندی پیروی کیتی نہیں انہیں کوں

انہیں بے مال تے اولاد کوں معن کھائے وچ ودھائے۔

۲۳۔ تے انہیں بہوں وڈی تدبیر کیتی ۷۔

۲۴۔ تے آکھئے نیں اپنے مبودیں کوں نہ چھوڑو و د تے
سواع تے یعقوب تے ليعوق تے لسر کوں اسلوہ چلایے

۲۵۔ تے انہیں بہوں ساریں کوں گمراہ کیتے تے توں خالیں
کوں محض گمراہی وچ ودھانوں۔

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ۝

يُرْسِلُ السَّيْلَ عَلَيْكُمْ قَدَرًا ۝

وَيَبْدِءُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ

جَنَّتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ

طَبَاقًا ۝

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ

الشَّمْسَ سِرَاجًا ۝

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ أَخْرَاجًا ۝

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا بِجَا ۝

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَأَتَّبَعُوا مَنْ لَّمْ

يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ۝

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ۝

وَقَالُوا لَا تَنْدِرُنَّ إِلَهُتَكُمْ وَلَا تَنْدِرُنَّ وَدَّادًا وَلَا

سَوَاعِدًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ۝

وَقَدْ أَصَلُّوا كُتُبًا وَلَا تَرْجُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا

ضَلَالًا ۝

۲۶۔ اچھے گناہیں دی وجہ نال غرق کیتے گئی تے بھا
وچ داخل کیتے گئی تے انہیں کول اللہ دے سوا
کوئی امدادی نہ بھئے۔ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے نوح آکھئے اے میڈے رب زمین تے کہیں
کافر دا گھر نہ بکا۔ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ بے شک تیں جے انہیں کول چھوڑا تے او تیدے
بندیں کول گمراہ کر لین تے محض نابھرتے کافر جیسن۔ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ اے میڈے رب میکوں میڈے پیو ما کول
تے اوکوں جیرھا سن کے میڈے گھر وچ داخل
تھیوے تے مومن مرد تے مومن تریکیتیں کول (تے ایں تھیوے)
کافر محض تباہی وچ ترقی کرن۔ ﴿۲۹﴾

سورة جن مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکومن۔

۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔ ﴿۱﴾

۲۔ توں آکھ میڈو وہی کہیں گئی ء جو بے شک جنیں دچو
ہک ٹولے طے تے آکھئے نیں اساں بے شک عجیب
قرآن سنئے۔ ﴿۲﴾

۳۔ جیرھا ہدایت داراہ بڑھیندے تے اساں اوکوں من
گدھے تے اساں اچھے رب نال کہیں کول مشرک نہ
کر لیسوں۔ ﴿۳﴾

۴۔ تے بے شک اوں ساڈے رب دی اچی شان اوں
نہ اپن زال بٹائی ء تے نہ پتر۔ ﴿۴﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ
فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿۲﴾

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ
بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿۳﴾

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ﴿۴﴾

۵۔ تے بے شک ساڈے دچو کھ پاگل اللہ دے متعلق
نا واجب گالیں کریندا ہا۔

۶۔ تے بے شک ساکوں یقین ہا جو انسان تے جن اللہ
دے متعلق اسکو کوڑہ مرلین۔

۷۔ تے بے شک انسانیں دچو کھ لوک جنیں دچو کھ لوکیں
دی ام شام منگے ہن انہیں ہتھو اکڑو دچ انہیں کوں
ودھا ڈتے۔

۸۔ تے بے شک انہیں دا ایویں خیال ہا بیویں تہاڈا جو
اللہ کس کوں نہ پھیسے

۹۔ تے بے شک اساں آسمان کوں ہتھ لائے اساں
ڈٹھے او سخت پہرے داریں نال بھریا پئے تے شباب
نال دی۔

۱۰۔ تے بے شک اساں اوندے وچ سٹن کیتے بہندے
ہاے تے میرھا ہٹن سٹن کیتے بہندے او بھا آلے
تارے کوں چھپا ہویا ڈہدے۔

۱۱۔ تے بے شک اساں نے جانڈے کیا زمین آلیں
کیتے خرلہند کیا گئے یا انہیں دے رب انہیں کیتے ہدایت
پسند کیتی۔

۱۲۔ تے بے شک ساڈے دچو نیک دی ہن تے ساڈے
دچو ایندے سوا دی ہن ساڈے راہ انجوانج ہن۔

۱۳۔ تے ساکوں خیال ہا جو اساں اللہ کوں ہرگز زمین دچ
نہ ہرا سگسوں تے نہ درک کے ہرا سگسوں۔

۱۴۔ تے بے شک اساں جیلھے ہدایت سٹی ۶ اساں من گدے
تے میرھا اپنے رب کوں نیس او گھاٹے وادے کنیں
نیس ڈردا۔

۱۵۔ تے ساڈے دچو مسلمان دی ہن تے عالم دی تے

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ۝

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَنْبَغَتْ
اللَّهُ أَحَلًّا ۝

وَأَنَّا لَنَسْنَأُ السَّمَاءَ نَوَجِدُ نَهَا مُلْبَثَتْ حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهَبًا ۝

وَأَنَّا لَنَأْتِجُهَا مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلشَّيْءِ فَمَنْ يَسْمَعْ
الْآنَ يَحِدُّ لَهُ رُشْهًا بَأْسَدًا ۝

وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَشَرُّ أُرِيدَ مِنَّا فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ
بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝

وَأَنَّا وَمِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَارِفِينَ
قَدْ دَا ۝

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَكِن لُّعْجِزًا
هَرَبًا ۝

وَأَنَّا لَنَسْمَعَنَّ الْهُدَى أَمَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ
بِرَبِّهِ فَلَا يَحْتَابُ بَغْيًا وَلَا رَهَقًا ۝

وَأَنَّا وَمِنَّا السُّلُكُونَ وَمِمَّا الْفَاسِقُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ

فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ۝۱۰

جبرہا مسلمان تھیں تے ایجھے بہن جنہیں ہدایت ہوئی۔

وَأَمَّا الْفَاسِقُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝۱۱

۱۱۔ تے جبرھے ظالمین او دوزخ دا بل ہن۔

وَأَنْ لَّوِ اسْتَفْصَاوْا عَلَى الظَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً

۱۲۔ تے جے او سدھے راہ تے چلن ہا تے اسان انہیں

عَذَابًا ۝۱۲

کوں دریبہ پانی پلاؤں ہا۔

لَتَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْكُكْهُ

۱۸۔ تاں جو اسان انہیں کوں آزمائوں تے جبرہا اپٹے

عَذَابًا صَعَدًا ۝۱۳

رب دے ذکر کیں منہ پھر نیرے اللہ سیس او نکوں

عذاب بڑیسی جبرہا دودھا ویسی۔

وَ أَنْ السَّجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ

۱۹۔ تے بے شک مسجدال اللہ کیتے بہن اللہ نال کہیں

اللَّهِ أَحَدًا ۝۱۴

بے کوں نہ سبڈو۔

وَأَنَّهُ لَنَتَّخِذَنَّ عَبْدَ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ

۲۰۔ تے بے شک جیلھے بک اللہ دا بندہ دعا کیتے کھڑا

عَلَيْهِ لِبَدًا ۝۱۵

۱۵۔

تھئے او اوندے اتے آن ٹھندن۔

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝۱۶

۲۱۔ توں اکھ میں تے محض اپٹے رب کوں سبڈینداں

تے اوندے نال کوئی شریک نہیں بنیندا۔

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝۱۷

۲۲۔ اکھو بے شک میں تہاڈے کیتے کہیں نفعے تے نقصان

دا مالک نہیں۔

قُلْ إِنِّي لَنْ يُخَيِّرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ ۝۱۸ وَلَنْ أَجِدَ

۲۳۔ اکھو بے شک اللہ دے مقابلے وچ میکوں کوئی پناہ

مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝۱۹

نہ بڑیسی تے اوندے سوا میکوں کوئی پناہ دی جاوی نہیں

لجھدی۔

إِلَّا بَلَعًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَةً ۝۲۰ وَمَنْ

۲۴۔ اے تے محض اللہ دے حکم کوں تے رسالت کوں

يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ

پکھاوٹ تے جبرہا اللہ تے اوندے رسول دا انکار کر لے

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۝۲۱

تے بے شک اوندے کیتے دوزخ دی بھاء اوندے وچ

ہمیشہ رہسی۔

خَتَرًا وَإِذَا رَأَوْا مَا يُوْعَدُونَ فَسَيُعْلَمُونَ مَنْ

۲۵۔ جیلھے او اونکوں بڑیکھسن جیندا انہیں نال وعدہ

أَضَعَفَ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ۝۲۲

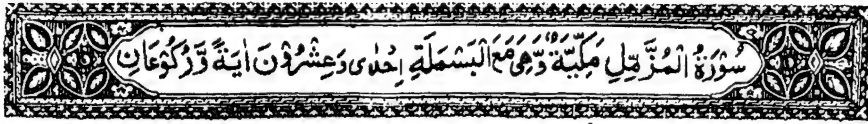
انہیں کوں پتہ بگ دیسی جو کیرہا ادا یں وچ کمزور تے

بگتری وچ دی گھٹ۔

قُلْ إِنْ أَرَدَيْتُمْ أَقْرَبُ مَا يُوْعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ

۲۶۔ اکھ میکوں نہیں پتہ جو او کو لہور جیجھتا تہاڈے نال

- رَبِّیْ أَمَدًا ۝
 غَلِیمُ الْغَیْبِ فَلَا یُظْهِرُ عَلٰی غَیْبِهِ أَحَدًا ۝
- ۲۸۔ سوائے اپنے پسند دے رسولیں دے بے شک انہیں
 دے اگرچہ فرشتیں دی گارد لڑدی ۝
- ۲۹۔ تاں جو اونکوں پتہ لگ وچے جو انہیں اپنے رب دا
 سنیا پچاڑتے تے جو انہیں کین اللہ دے ولہیے وچ
 تے اوں ہر شے دی گزری کین بری ۝
- إِلَّا مَنِ ارْتَضٰی مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ یَسْأَلُکَ مِنْ بَیْنِ
 یَدَیْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۝
- لَیَعْلَمَنَّ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا
 لَدَیْهِمْ وَأَخْضَعَ كُلُّ شَیْءٍ عَدَدًا ۝

سورة مزمل مکی ۷۳ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگئے ڈیون
 والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے چادر وچ ولہیے ہوئے۔
- ۳۔ رات کوں اٹھی کے عبادت کر۔
- ۴۔ ادھر رات یا این کینیں دی گھٹ کر۔
- ۵۔ یا تھوڑا ودھا لہے تے قرآن چگے سُر نال پڑیا کر۔
- ۶۔ بے شک اساں تیبے اے بہوں وزنی کلام لہاؤے
- ۷۔ بے شک رات دا جاگن نفس کوں لٹا لڑ بندے تے
 سچ دی عادت پینے۔
- ۸۔ بے شک تیبہ کوں تیبے کیتے بہوں کم ہرندن
- ۹۔ توں اپنے رب دا نال گھن تے اوندو جھک۔
- ۱۰۔ پورا دھ تے پکا دھ دارب۔ اوندے سو کوئی مبود
 نہیں توں ہونکوں کار ساز بٹا۔
- يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ۝
 قُمَا أَيْلَ الْآفَلِيلِ ۝
 تَصَفَّاهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ۝
 أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ۝
 إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۝
 إِنَّ ثَوِيْلَةَ الْإِيلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ۝
 إِنَّ لَكَ فِي السَّاهِرِ سَبْحًا طَوِيلًا ۝
 وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ۝
 رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
 وَكِيلًا ۝

۱۱۔ جو او آہن او ندرے تے صبر کرتے انہیں کون اکرام
نال چھوڑ ڈے۔

۱۲۔ تے میکوں تے نعتیں والے منکریں کون چھوڑ ڈے
تے انہیں کون کھ دیتی ڈے۔

۱۳۔ بے شک اسان کنیں زنجیرن تے دوزخ

۱۴۔ تے سکھ دج اڑونجن والی روٹی ء تے ڈکھ والا
عذاب۔

۱۵۔ جڈاں زمین تے پہاڑ کب ولسن تے پہاڑ ریت
دے ٹہیں آلی کار تھی ولسن۔

۱۶۔ بے شک اسان تہاڑو رسول پٹھے جیرھا تہاڑے
اتے نگران جمویں اسان فرعون دور رسول پٹھیا با۔

۱۷۔ فرعون رسول دا انکار کیسے تے اسان اونکوں مصیبت
آکے عذاب نال پکڑ گدھا۔

۱۸۔ تہاں انکار کر کے کہیں کج سگدے ء اوں ڈینہ دے
عذاب کنیں جیرھا جو انیں کو پٹھا کر ڈیندے۔

۱۹۔ تے آسمان ایندے نال چھٹ ونجن والا ء تے اوندا وعدہ پورا تھی

۲۰۔ بے شک اے نصیحت جیرھا چاہے اپنے رب رو ونجن
والا راہ پکڑے۔

۲۱۔ بے شک تہاڑا رب جانڈے جو توں ڈو تر بائیاں

رات کون کھڑیں کڈایں ادھرات تے کڈاں ہک تر بائی

اویں تہاڑے سگتی دی۔ اللہ رات ڈینہ کون گھنڈا ودھیندا

رہ دیندے اونکوں پتہ ء جو تہاں گہنی نوے سگدے

اون تہاڑے اتے رحمت کیتی ء ہن جتنا موقع طے قرآن پڑھیا

کرو۔ اونکوں پتہ ء جو تہاڑے وچو ہماروی تھیں تے

کچھ زمین وچ سفر دی کر لیں تاں جو اللہ دا فضل گولن

تے کچھ اللہ دے راہ وچ جہاد دی کر لیں۔ ایں واسطے

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
بَيْنًا ۝

وَذُرْنِي وَانكِرْ بَيْنَ أُولَى النَّعْتَةِ وَخَلِّمْ فَلْيَا ۝

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ۝

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ۝

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَغَيْبٍ مَّهِيلًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۝

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيلًا ۝

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ
شِيبًا ۝

إِلَّا نَسَاءً مُّنْقَطِعِينَ يَلْعَنُوهُنَّ أَلْفًا مَّفْعُولًا ۝

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ

وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ؕ

وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ

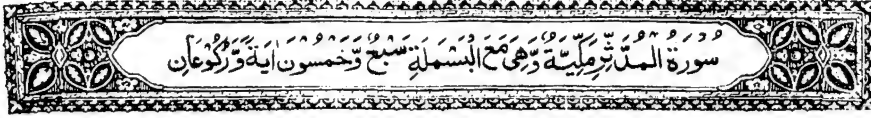
فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَلَقَدْ رُءَا مَا تَيَشَّرْتُمُ مِنَ الْقُرْآنِ

عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ ۚ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ

فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاَقْرَبُ وَاَمَّا تَيَْسَّرَ مِنْهُ وَاَقْبَهُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ نَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ أَوْ أَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

جو موقوفے لساں اوندے دچ پڑھو۔ تے نماز ٹھہکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے اللہ کوں چنگا قرض ڈیو تے جو تساں اپنے واسطے اگہ پھٹیسو خدا دے حضور تساں اونکوں پا گھنسو او چنگاء تے وڈے اجر والا۔ اللہ کنیں بخشش منگو بے شک اہ بخشش والا تے بہوں مہربان۔

سورة مدثر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۷ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال حیرا بن سگئے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے وردی پا کے تیار رہو والے۔
- ۳۔ توں کھڑا تھی تے ڈرا۔
- ۴۔ تے اپنے رب دی وڈائی بیان کر۔
- ۵۔ تے اپنے کپڑیں کوں پاک کر۔
- ۶۔ تے شرک چھوڑ دے۔
- ۷۔ ات بگاہوں احسان نہ کر جو تیکوں زیادہ بدلہ ملی۔
- ۸۔ تے اپنے رب کیتے صبر کر۔
- ۹۔ تے جلیھے دھوتوں دجایا ولسی۔
- ۱۰۔ تے اے ڈینہ بہوں سخت ہو سی۔
- ۱۱۔ تے کافریں تے سوکھ نہ ہو سی۔
- ۱۲۔ میکوں تے جویں پیدا کیتے اونکوں کھانا چھوڑ ڈیو۔
- ۱۳۔ تے میں اوندے کیتے بہوں مال بنایا با۔
- ۱۴۔ تے پتر ٹٹائے بن جبرے ہر ویلھے نال بن۔
- ۱۵۔ تے میں اوندے کیتے ترقی دے رستے بنائیں
- يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿٢﴾
- قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٣﴾
- وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٤﴾
- وَنَبِيَّكَ فَطَهِّرْ ﴿٥﴾
- وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٦﴾
- وَلَا تَسْنُنْ تَسْتَكْثِرْ ﴿٧﴾
- وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٨﴾
- فَإِذَا نُفِخَ فِي النُّفُورِ ﴿٩﴾
- فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿١٠﴾
- عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٌ ﴿١١﴾
- ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١٢﴾
- وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٣﴾
- وَبَنِينَ شُهَدَاءَ ﴿١٤﴾
- وَمَجَدَّدْتُ لَهُ تَبْهِيدًا ﴿١٥﴾

- ۱۶۔ دل اولالچ کریندے جو میں بیاودھاواں۔
 ۱۷۔ اصلوناں بے شک ادساڈی آیات دادشمن۔
 ۱۸۔ میں اوکوں عذاب ڈلیاں جیرھا وودھا دلیں۔
 ۱۹۔ بے شک اول سوچئے تے اندازہ لائیں۔
 ۲۰۔ ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائیں۔
 ۲۱۔ ول او ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائیں۔
 ۲۲۔ دل ڈٹھیں۔
 ۲۳۔ ول منہ پھیریں تے مٹھا چڑھائیں۔
 ۲۴۔ ول کنڈولائی اس تے وڈائی کہیں اس۔
 ۲۵۔ تے آکھیں اے تے محض جادو جیرھا اثر کریندے۔
 ۲۶۔ اے انسان داکلام۔
 ۲۷۔ میں اوکوں عذاب وچ سٹیاں۔
 ۲۸۔ تیکوں کیا پتہ "سقر" کیا ہے۔
 ۲۹۔ نہ بچیندی ۶ نہ چھڑیندی ۶۔
 ۳۰۔ اوکھل کول وی ساڑ ڈیندی ۶۔
 ۳۱۔ اونڈے اتے ۱۹ دروغے ہن۔
 ۳۲۔ تے دوزخ دے دروغے اساں فرشتیں کول بٹائے
 تے اساں انہیں دی گٹری کافریں دی آزمائش کیتے بٹائی ۶
 تاں جو کتاب والیں کول یقین تھیوے تے مومنین دے
 ایمان وودھن تے کتاب والے تے مومن شک وچ نہ
 پاون تے اولوک آہن جنہیں دے دلیں وچ بیماری ۶ تے
 کافر جو اس مثال نال اللہ کیا چاہندے الیں اللہ جیکوں
 چاہندے گراہ کریندے تے جیکوں چاہندے ہدایت
 ڈیندے تے تیڈے رب دے لشکر صرف اللہ چاہندے
 تے اے محض انسان کہتے نصیحت۔
 ۳۳۔ سٹو چندر گواہ۔
- ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿٦٩﴾
 كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَذِيبًا ﴿٧٠﴾
 سَأَرْهِفُهُ صَعُودًا ﴿٧١﴾
 إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿٧٢﴾
 فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٧٣﴾
 ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٧٤﴾
 ثُمَّ نَظَرَ ﴿٧٥﴾
 ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٧٦﴾
 ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٧٧﴾
 فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّؤْتَرٌ ﴿٧٨﴾
 إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٧٩﴾
 سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٨٠﴾
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٨١﴾
 لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٨٢﴾
 لَوَاحِةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٨٣﴾
 عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٨٤﴾
 وَمَا جَعَلْنَا آخِضَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا
 عَذَابَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَزِنَ
 الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ
 فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
 مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنِ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ
 يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا
 ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٨٥﴾
 كَلَّا وَالْقُبُورِ ﴿٨٦﴾

- وَأَيَّلَ إِذَا دَبَّرَ ۝
وَالصُّبْحَ إِذَا اسْقَرَّ ۝
إِنِّهَا لَأُخَذَى الْكُبَّرِ ۝
نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ۝
لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۝
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ۝
إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِيْنِ ۝
فِي جَنَّتٍ تَدْخُلُ فِيهَا نِسَاءٌ كُنُوْنَ ۝
عَنِ الْمُجْرِمِيْنَ ۝
مَا سَأَلَكُمْ فِي سَفَرٍ ۝
قَالُوا لَمْ تَكْ مِنَ الْبَصِيْلِيْنَ ۝
وَلَمْ تَكْ لَطْعَمُ الْيَسِيْنِ ۝
وَكُنَّا نَحْوُكُمْ مَعَ الْخَائِيْضِيْنَ ۝
وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ۝
حَتَّى أَتَيْنَا الْيَقِيْنَ ۝
فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّفِيْعِيْنَ ۝
فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِيْنَ ۝
كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ۝
فَرَرْتُ مِنْ قُوسٍ ۝
بَلْ يَرِيْدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتِي صُحُفًا
مُنَشَّرَةً ۝
كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُوْنَ الْآخِرَةَ ۝
كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ۝
فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ ۝
وَمَا يَذْكُرُوْنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى
وَأَهْلُ الْمَعْفَرَةِ ۝
- ۳۴۔ تے رات دی جیلھے اوکٹہ ولیندی ۶۔
۳۵۔ تے صبح دی جیلھے ظاہر تھیندی ۶۔
۳۶۔ اے بہوں وڈی شے ہے۔
۳۷۔ انسان کوں ڈراؤن والی ۶۔
۳۸۔ جیرھا چاہندے جو اگر کچھ تھیوے۔
۳۹۔ ہر شخص اپنے عملیں دے اگر گاٹھے وچ
۴۰۔ سوائے سچے پاسے آلیں دے۔
۴۱۔ اور جنت وچ ہک ڈو جھ کنیں پھین۔
۴۲۔ مجرمیں دے متعلق
۴۳۔ جو تہا کوں دوزخ وچ کیرمی شے گھن گئی ۶۔
۴۴۔ اکھن اسان نماز نہ پڑھدے ہاسے۔
۴۵۔ تے مسکین کوں کھانا نہ کھویندے ہاسے۔
۴۶۔ تے بے ہودہ لوکیں نال رل کے بے ہودگی کریندے ہاسے
۴۷۔ تے جزا سزا دے ڈیندا انکار کریندے ہاسے۔
۴۸۔ اے تک جو سا کوں موت آگئی۔
۴۹۔ سفارشیں دی سفارش انہیں دے کم نہ اوسی۔
۵۰۔ انہیں کوں کیا ہے او نصیحت کنیں منہ پھیرین۔
۵۱۔ جیویں او ترٹھے ہوئے گڈا ہون۔
۵۲۔ جیرے شہیں کنیں بھجن۔
۵۳۔ اصل ہر بندہ چاہندے جو اوں کوں کھلی کتاب ڈتی دینے۔
۵۴۔ سٹواو آخرتہ کنیں نیں ڈردے۔
۵۵۔ سٹوبے شک او نصیحت۔
۵۶۔ جیرھا چاہے نصیحت پکڑے۔
۵۷۔ تے او نصیحت نیں پکڑیندے سوائے ایندے جو اللہ
چاہے او تے متقی تے جنہیں کوں اللہ دی بخش حاصل۔

عند المذتر ۷۲

سورة قیامتہ مکی ۷۲ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۰ آیات تے ۲ کرکمن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ سے ناں نال جبرہا بن منگے ٹیوٹن
والا تے دل دل رحم کرٹن والا ۷۔
- لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ②
- ۲۔ میں قیامت سے ڈینہ کون گواہ بینداں۔
- وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ③
- ۳۔ تے علامت کرٹن والے نفس کوی وی گواہ بینداں۔
- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ تَجْعَلَ عِظَامَهُ ④
- ۴۔ کیا انسان دا خیال جو اسان اوندیاں ٹپیاں کھٹیاں نہ کر
سگسوں۔
- بَلَىٰ قَدَرِينَ عَلَىٰ أَنْ تُسَوَّىٰ بَنَانُهُ ⑤
- ۵۔ سٹراساں کنیں لے وی طاقت جو اسان اوندے جوڑ جوڑ
کوں دلا بٹا دیوں۔
- بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ⑥
- ۶۔ اصل انسان چاہندے جو اگر تے وی گناہ کریںدا رہے۔
- يَسْأَلُ أَكَيْانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ⑦
- ۷۔ او پچھدے جو قیامت دا ڈینہ کپڑن۔
- فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑧
- ۸۔ جیسے اکھیں پتھر سچ ولسن۔
- وَحُصِفَ الْقَبْرُ ⑨
- ۹۔ تے چندر کپڑنک ولسن۔
- وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ⑩
- ۱۰۔ تے سمجھ تے چندر کھٹے تھی ولسن۔
- يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ ⑪
- ۱۱۔ تے انسان اول جیہاڑے آکھسی بھون دی جا کھتاں ۷۔
- كَلَّا لَا وَزَرَ ⑫
- ۱۲۔ سٹو کوئی بچن دی جانیں۔
- إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ⑬
- ۱۳۔ تیڈے رب دو اول ڈینہ لکا نہ ۷۔
- يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ⑭
- ۱۴۔ انسان کوڑسیا ولسی جو اول اگر یا پچھو پھٹیا ہوسی۔
- بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ⑮
- ۱۵۔ اصل انسان اپنے آپ کوں ڈاڈھا چاندے۔
- وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَاذَ يَرَهُ ⑯
- ۱۶۔ بھانویں او زبان نال جتنی صفائی پیش کرے۔
- لَا تَحْزَنْ بِهِ لِسَانُكَ لِنَتَجْعَلَ بِهِ ⑰
- ۱۷۔ توں اپنی زبان کوں حرکت نہ ڈے جو اے قرآن جلدی
لہوسے۔
- إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ⑱
- ۱۸۔ بے شک اونکوں جمع کرٹن تے پڑھاوٹن ساڈا کم۔

۱۹۔ تے جیلے اسان اوکوں پڑھوں توں ساڈے کچھ پڑھیا کر۔

۲۰۔ دل بے شک ساڈے اتے اوں بیان فرس۔

۲۱۔ سٹو اصل تساں جدی کوں پسند کریندے ۶۔

۲۲۔ تے آخرت کوں چھوڑ ڈیندے ۶۔

۲۳۔ اول ڈینہ جبرے خوش ہوسن۔

۲۴۔ تے اپنے رب دو ڈہرے پے ہوسن۔

۲۵۔ تے کچھ جبرے اوں ڈینہ ویٹے ہوئے ہوسن۔

۲۶۔ انہیں دا خیال ہوسی جو انہیں دے مڑکے مہن ڈرتے پسن۔

۲۷۔ سٹو جیلے ساہ گچی وچ اڑیا کھڑا ہوسی۔

۲۸۔ تے اکھیں جو کون بچا سگدے۔

۲۹۔ تے یقین ہوسی جو اچ دھوڑا ۶۔

۳۰۔ تے پیاں بک ڈو جھے نال لکسن۔

۳۱۔ تے تیڈے رب دو اوں ڈینہ وچٹا پوسی۔

۳۲۔ تے اوں نہ صدقہ ڈرتے تے نہ نماز پڑھی اس۔

۳۳۔ تے اصل انکار کیتے تے منہ پھیر لیں۔

۳۴۔ دل اپنے فاندان دو اکڑیندا گئے۔

۳۵۔ تیڈے کیتے تباہی ۶۔

۳۶۔ دل آہرے پس تیڈے کیتے تباہی ۶۔

۳۷۔ کیا انسان سوچیندے جو اوکوں بے داگا چھوڑ دتا

ویسی۔

۳۸۔ کیا او منی دا قطرہ نہ باجیر حاسٹیا گیا ۶۔

۳۹۔ دل او لوٹھرا بٹیا دل اللہ اوکوں بی شکل ڈتی تے

پورا بٹا دتس۔

۴۰۔ تے اوں دے دھڑے نرتے مادہ بنا کس۔

۴۱۔ کیا او اس گال تے قادر نہیں جو مڑدے کوں میندا کر

ڈلیوے۔ (ادقادر)

فَاِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿۱۹﴾

ثُمَّ اِنْ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿۲۰﴾

كَلَّا بَلْ تُجِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿۲۱﴾

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿۲۲﴾

وَجُودَ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿۲۳﴾

اِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿۲۴﴾

وَوُجُوهٌ يَّوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿۲۵﴾

تَكُنُّ اَنْ يَّفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿۲۶﴾

كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ الشَّرَافِیَ ﴿۲۷﴾

وَقِيلَ مَنْ سَمِرَافِیَ ﴿۲۸﴾

وَكُنْ اَكْهَ الْفِرَافِیَ ﴿۲۹﴾

وَالنَّفَقِ السَّاقِیَ بِالسَّاقِیَ ﴿۳۰﴾

اِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ بِالسَّاقِیَ ﴿۳۱﴾

فَلَا صَدَقَیْ وَلَا حَقَیْ ﴿۳۲﴾

وَلَكِنْ كَذَّابٌ وَّكُوْیْ ﴿۳۳﴾

ثُمَّ ذَهَبَ اِلَىٰ اَهْلِهِ یَسْتَقْبِلُ ﴿۳۴﴾

اَوَّلٰی لَكَ فَاَوَّلٰی ﴿۳۵﴾

ثُمَّ اَوَّلٰی لَكَ فَاَوَّلٰی ﴿۳۶﴾

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ یُّفْرَكَ سُدٰی ﴿۳۷﴾

اَلَمْ یَكْ نُطْفَعٌ مِّنْ مَّیِّ یُبْنٰی ﴿۳۸﴾

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ فَاخَلَقَ فَسُوٰی ﴿۳۹﴾

فَجَعَلَ مِنْهُ الذَّوْجَیْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰی ﴿۴۰﴾

اَلَیْسَ ذٰلِكَ بِقَدْرِ عَلٰی اَنْ یُّخْرِجَ الْهَوٰی ﴿۴۱﴾

سُورَةُ الذَّهَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سرۃ دھری ۷۲۵ بسم اللہ نال ایندیاں ۳۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے نال نال جیرہا بن مگئے ڈیوڑن
والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ
شَيْئًا مَّا ذُكِّرُوا ②
- ۲۔ کیا انسان تے او وقت نیں آیا جیلھے او ذکر دے قابل
وی نہ یا۔
- إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَبِيحًا بَصِيرًا ③
- ۳۔ بے شک اساں انسان کوں رلوڑ لطفے نال پیدا کیے
تاں جو اساں اونکوں آزماؤں ول اساں اونکوں سنوڑ والا
تے بیکھن والا بنڈے۔
- إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرًا وَإِنَّا كَفُورًا ④
- ۴۔ بے شک اساں اونکوں سدھارہ ڈکھائے ہن او
شکر کرے یا ناشکر ابٹے۔
- إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ⑤
- ۵۔ بے شک اساں کافریں کینے زنجیر تے پٹے تے دوزخ
تیار کیتی ہوئی ۷۔
- إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ غَائِبٍ كَانَ مِن رَّاجِحًا
كَافُورًا ⑥
- ۶۔ بے شک نیک لوک اینجھے بیاباں وچ پسین جنہیں وچ
کافور رل ہوئی ہو سی۔
- عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا
فَيُغِيرُوا ⑦
- ۷۔ ہک چشمہ ۷ جیندے وچ اللہ دے بندے پسین او زمین
کوں کھٹ کے (چشمہ) کڈھیندن۔
- يَوْمُونَ بِالنَّدْرِ وَيَخْفُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ
مُسْتَطِيرًا ⑧
- ۸۔ نندراں پوریاں کر لیں تے اوں ڈینہہ کنیں ڈردن جیندی
بڑائی ساری دنیا تے کھنڈی پئی ہو سی۔
- وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِمْ مُسْكِنًا وَبَيْتِيًا
وَأَسِيرًا ⑨
- ۹۔ تے او خدا دی محبت وچ مسکین، یتیمیں تے قیدیں
کوں کھانا کھویندن۔
- إِنَّا نَطْمِسُكُمْ لِيَوْمِ اللَّهِ لَا تَرْيَدُ مِنْكُمْ جَزَاءً
وَلَا تَشْكُرُوا ⑩
- ۱۰۔ بے شک اساں تہا کوں اللہ دی رونا کیے کھویندے ہن
تہا ڈکے کنیں بدلہ تے شکر نہ لے مگدے۔
- إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا عَبَّوْ سَاءَ مُطِيرًا ⑪
- ۱۱۔ بے شک اساں اپنے رب کنیں اول ڈینہہ توں ڈردے

ہیں جڈاں منہ دھوئے پئے ہوسن تے مسھے تے دٹ ہوسن۔

۱۲۔ تے اللہ انہیں کول اوں بڑ بندے شرکین بجیس تے انہیں کول فرشی بخشیس۔

۱۳۔ تے انہیں دے مہر دی وجر نال انہیں کول جنت تے لیشم بدے وچ بلیس۔

۱۴۔ او دہائیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماپیں تے نے اوندے دچ نہ بہوں گری بڑیکھسن تے نہ بہوں ٹھڈھ۔

۱۵۔ تے باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پئے ہوسن تے اوندے پھل کولہو کرڈتے دلسن۔

۱۶۔ انہیں دے چودھار اینجے تھانویں نال چکر لایا ویسی

جیرھے چاندی دے ہوسن تے شیشے دیاں مراہیاں ہوسن۔

۱۷۔ تے اصل او چاندی دیاں ہوسن چگے اندازے نال بیٹیاں ہویاں ہوسن۔

۱۸۔ تے اوندے وچ انہیں کول انہیں گلاسیں وچ پاٹی پلایا ویسی جیرھیں دچ سٹھہ رلی ہوئی ہوسن۔

۱۹۔ ہک چشمہ اوندے وچ جیندا نال لیلیں۔

۲۰۔ تے فام ہمیشہ انہیں دی خدمت کرلین کول انہیں کول بڑیکھیں تے عیوں معلوم تھیں جبریں او کھنڈیے ہوئے موتی ہن۔

۲۱۔ تے جیلھے تول بڑیکھیں تول اتھاں بہوں وڈی نعمت تے بادشاہت بڑیکھیں۔

۲۲۔ انہیں دے اتے پتلے ریشم دے سادے کپڑے ہوسن تے پے دی ریشمی کپڑے ہوسن تے انہیں کول چاندی دے کنگن پوائے دلسن تے انہیں دارب انہیں کول پاک شراب پلیس۔

۲۳۔ بے شک اے تہا بڑا بدلا دے تے تہا بڑی محنت دی قدر کیتی گئی۔

فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةً
وَسُرُورًا ۝۷

وَجَزَّيْنَهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ۝۸

مُعَلِّكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يُرَدُّونَ فِيهَا شَبَسًا
وَلَا زَمَهْرِيرًا ۝۹

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ أَطْوِئُهَا
تَذَلُّلًا ۝۱۰

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِأَنبِيَاءٍ مِّنْ فَضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ۝۱۱

قَوَارِيرًا مِّنْ فَضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ۝۱۲

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ۝۱۳

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ۝۱۴
وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا دَأَبُتَهُمْ
حَسِبَتْهُمْ لُذُلًا مِّثْلُ مَثُورًا ۝۱۵

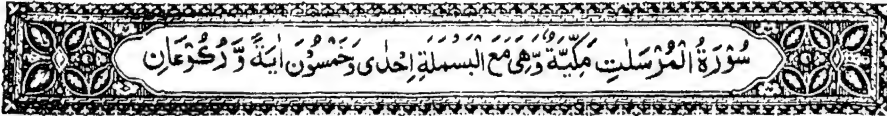
وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَرًا رَأَيْتَ لَعِينًا وَمِثْلًا مِّثْلًا ۝۱۶

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَاسْتَبْرَقٌ وَحُلُوتٌ
أَسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ۝۱۷

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيَكُمْ مَشْكُورًا ۝۱۸

- ۲۴۔ بے شک اسان تیرے اتے قرآن تمہارا تھوڑا
لہائے۔
۲۵۔ توں مبرکراپٹے رب دے حکم تے انہیں دچوگن و مگار
تے کافرا اکھن نہ من۔
۲۶۔ تے اپنے رب دا صبح شام ذکر کر۔
۲۷۔ تے رات کوں اونکوں سجدے کرتے رات کوں دیر
تک اوندی تسبیح کر۔
۲۸۔ بے شک نے لوک جلدی چاہندن تے باری ڈیہند کوں
اپنے پچھو تھوڑا دیندن۔
۲۹۔ اسان انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں دے جوڑ پکے
کیتن تے جیلے چاہسوں انہیں جہیں بی مخلوق انہیں
دی جاتے بجا ڈلیوں۔
۳۰۔ بے شک اے نصیحت جیرما چاہوے اپنے رب
دوراہ گھئے۔
۳۱۔ تے تسان تے محض اوہر چاہندے جو اللہ
چاہندے بے شک اوہوں جاثن دالا تے سیانہ۔
جینکوں چاہندے اپنی رحمت و رح داخل کریندے
تے ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔
۳۲۔ تے تسان تے محض اوہر چاہندے جو اللہ
چاہندے بے شک اوہوں جاثن دالا تے سیانہ۔
جینکوں چاہندے اپنی رحمت و رح داخل کریندے
تے ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

سورہ مرسلات مکی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۱ آیات تے ۲ رکوٰن۔

- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرما بن گھئے ڈیوڑ
والا تے دل دل مہربانی۔
۲۔ او جماعتاں جیرمیاں ہوئے ہوئے جلدیاں دیندن
تے دل تمکیاں تھی دیندن۔
۳۔ تے دل تمکیاں تھی دیندن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ②

فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ③

- ۴۔ تے دنیا وچ پھیلاوٹ والی جماعتیں کوں گواہ بنیدال
 ۵۔ تے سچ تے کوڑ وچ فرق کریندن۔
 ۶۔ تے خدا دے کلام کوں سٹویندن (اسے سب گواہن)
 ۷۔ عذر کیئے یا بڑا دے کیئے۔
 ۸۔ بے شک جو تہا بڑے نال وعدہ پورا تھیس۔
 ۹۔ تے جیلے تارے مٹ ولین۔
 ۱۰۔ تے جیلے آسمان وچ سوراخ تھی ولین۔
 ۱۱۔ تے جیلے پہاڑ اڑا ریئے ولین۔
 ۱۲۔ تے جیلے رسول مقرر وقت تے آندے ولین۔
 ۱۳۔ کیرے ڈینہہ کیئے اسے چھڑایا گیا ہا۔
 ۱۴۔ فیصلے دے ڈینہہ کیئے۔
 ۱۵۔ تیکوں کیا پتہ فیصلے دا ڈینہہ کیا ہے۔
 ۱۶۔ اول ڈینہہ منکریں کیئے ہلاکت۔
 ۱۷۔ کیا اسان پہلیں کوں ہلاک نیں کیا۔
 ۱۸۔ دل انہیں مے بعد نہیں کوں دی۔
 ۱۹۔ اسان ایویں بھر میں نال کریندے ہیں۔
 ۲۰۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیئے تباہی ہو۔
 ۲۱۔ کیا اسان تہا کوں ذلیل پائی کیں پیدا نیں کیا۔
 ۲۲۔ دل اسان اوکوں معزز جاتے رکھے۔
 ۲۳۔ ہک مقررہ وقت تیں تے ساکوں اندازہ ہا۔
 ۲۴۔ تے اسان بہوں چنگے اندازہ کرن والے ہیں۔
 ۲۵۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیئے تباہی ہو۔
 ۲۶۔ کیا اسان زمین کوں ولہیٹن والا نیں بنایا۔
 ۲۷۔ جیندے دی ہن تے مرے دی۔
 ۲۸۔ تے اوندے وچ اسان اچے پہاڑ بنائے تے اسان
 تہا کوں مسٹاپائی پلائے۔

- وَالنَّازِلَاتِ لَشَرٌّ ۝۱
 فَأَلْفَرَقَتْ فَرَقًا ۝۲
 فَأَلْهَقْنِي ذِكْرًا ۝۳
 عُدُّرَا أَوْ كُذِّرَا ۝۴
 إِنَّمَا تَوَعَّدُونَ نَوَاقِعَ ۝۵
 فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ۝۶
 وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝۷
 وَإِذَا الْبِحَالُ نُسِفَتْ ۝۸
 وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتُ ۝۹
 يَكْفِي يَوْمَ عَاجِلٍ ۝۱۰
 لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝۱۱
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝۱۲
 وَيَوْمَ يُمِيزُ لِّلْمُكْذِبِينَ ۝۱۳
 أَلَمْ تُهْلِكِ الْآدَمِينَ ۝۱۴
 ثُمَّ نُنَبِّئُهُمُ الْآخِرِينَ ۝۱۵
 كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝۱۶
 وَيَوْمَ يُمِيزُ لِّلْمُكْذِبِينَ ۝۱۷
 أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۝۱۸
 فَجَعَلْنَاهُ فِي فَرَاغٍ عَيْنٍ ۝۱۹
 إِلَى قَدَرٍ مَّقْلُومٍ ۝۲۰
 فَقَدَرْنَا لَنَعْلَمَ الْغَابُورُونَ ۝۲۱
 وَيَوْمَ يُمِيزُ لِّلْمُكْذِبِينَ ۝۲۲
 أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝۲۳
 أَحْيَاءَ وَ أَمْوَاتًا ۝۲۴
 وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا رَوَاسِيَ شُعْبًا وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً
 فُرَاتًا ۝۲۵

- ۲۹۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۳۰۔ جیرمی شے کوں جھلیندے باوے اندر وڈو۔
 ۳۱۔ اول پچاویں دو وڈو جیندے رے حصے ہن۔
 ۳۲۔ نہ پھاں ڈیندے تے نہ گرمی کنیں پچیندے۔
 ۳۳۔ بے شک اولے جیندے مہا بنر سٹیس جیوں قلعے ہون۔
 ۳۴۔ جیوں او جہازیں کوں پدھن والے رستے ہون۔
 ۳۵۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۳۶۔ اے ڈینہہ مجرم نہ ایسی۔
 ۳۷۔ تے انہیں کوں بہانے دی دی اجازت نہ ڈی دیسی۔
 ۳۸۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے ہلاکت۔
 ۳۹۔ اے فیصلے دا ڈینہہ اسان تہا کوں تے پہلیں کوں کٹھا کر لیں۔

- ۴۰۔ تے جے تہا ڈی کوئی تدبیر تے آنو۔
 ۴۱۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے ہلاکت۔
 ۴۲۔ بے شک متعتی چھانویں تے چشیں وچ ہوسن۔
 ۴۳۔ تے جیرمے اول پسند کر لیں او میرے ہوسن۔
 ۴۴۔ کھاؤ تے پیر مزے نال اے تہا ڈے نیک علیں دا بدلہ ہو۔

- ۴۵۔ اسان ایویں نیکیں کوں جزا ڈیندے ہیں۔
 ۴۶۔ جھلاوٹ والیں کیسے اول ڈینہہ تباہی ہو۔
 ۴۷۔ کھاؤ تے فائدہ پاؤ کھد وقت کیسے بے شک تسال مجرم ہوسے۔
 ۴۸۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۴۹۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے رکوع کرو او نہیں کریندے۔

- ۵۰۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۵۱۔ تے تسال ایندے لہجہ بی کیرمی گوال منیسر۔

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾
 انْظُرُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٣٠﴾
 انْظُرُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣١﴾
 لَا ظِلُّهُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُ اللَّهُبُ ﴿٣٢﴾
 إِنَّهَا تُرْجَىٰ بِشَرْكَاءٍ لِّقَصْرِ ﴿٣٣﴾
 كَأَنَّهُ جُلُودٌ صُفْرٌ ﴿٣٤﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾
 هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطَعُونَ ﴿٣٦﴾
 وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمْعُكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

- فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٤٠﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾
 إِنَّ السَّاعِقِينَ فِي ظُلُلٍ وَغِيُوبٍ ﴿٤٢﴾
 وَقَوَائِمًا يَشْتَهِوْنَ ﴿٤٣﴾
 كُفُّوا أَسْرُؤًا هَيْتَا يَسَاءَ كُنْتُمْ لَعَّابُونَ ﴿٤٤﴾

- إِنَّا كُنَّا لَنَجْعَلِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٥﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾
 كُفُّوا وَتَمَسُّوا قُلُوبًا إِنَّا كُنْمُ مُجْرِمُونَ ﴿٤٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾
 وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْجِعُوا لَا يَرْجِعُونَ ﴿٤٩﴾

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾
 فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

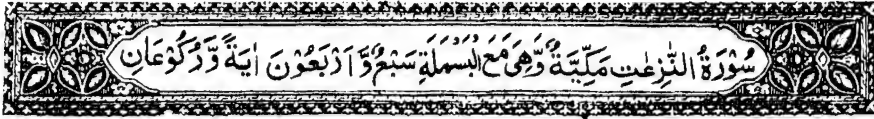

سورة نبا کی ۷۸ آیتیں ہیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ مفروع کریناں اللہ دے ناں نال جبر صابن گھٹے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے لوک ہک ڈوجھے کنیں کیرھی کمال دا پچھدن۔
- ۳۔ کیا اوں بہوں وڈی خبر دے متعلق۔
- ۴۔ جیندے بارے وچ او اختلاف کریندن۔
- ۵۔ سٹراہیں کوں پتہ لگ ویس۔
- ۶۔ ول سٹراہیں کوں پتہ لگ ویس۔
- ۷۔ کیا آساں زمین کوں دھٹانٹیں بٹایا
- ۸۔ تے پہاڑیں کوں میج آلی کار بدلے سے۔
- ۹۔ تے آساں تہا کوں جوڑے جوڑے پیدا کیتے
- ۱۰۔ تے تہا ڈی نندر کوں آرام کیتے
- ۱۱۔ تے رات کوں لکاوٹ کیتے
- ۱۲۔ تے ڈینہہ کوں روزی کیتے بٹائے
- ۱۳۔ تے تہا ڈے اتے آساں ست مضبوط آسمان بٹائن۔
- ۱۴۔ تے چکدار سمجھ بٹائے سے۔
- ۱۵۔ تے گھاٹے جھڑوچو بہوں پانی لہائے سے
- ۱۶۔ تاں جو اونڈے نال آساں داٹے تے بویاں کڈھوں
- ۱۷۔ تے گھاٹے باغ
- ۱۸۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ مقرر۔
- ۱۹۔ جڈاں دھوتوں وچایا ویس تے تہاں ٹولیں وچ اوسو
- ۲۰۔ تے آساں کھول ڈیا ویس تے او دروازے دروازے
- تھی ویس۔
- عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ②
عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ③
الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ④
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑤
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑥
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا ⑦
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ⑧
وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ⑨
وَجَعَلْنَا بَيْنَكُمْ سُبُلًا ⑩
وَجَعَلْنَا الْيَمَّ بَيَاسًا ⑪
وَجَعَلْنَا الْبَحْرَ مَعَاشًا ⑫
وَبَيْنَنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شَدِيدًا ⑬
وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ⑭
وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ⑮
لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ⑯
وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ⑰
إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ⑱
يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَمَأْتُونَ أَفْوَاجًا ⑲
وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ⑳

- ۲۱۔ تے پہاڑ چلائے ولین تے اوریت بٹ ولین۔
 ۲۲۔ بے شک دوزخ گھات وچ
 ۲۳۔ تے منہ زوریں دا لکاڑہ۔
 ۲۴۔ اونڈے وچ سالہا سال رہن۔
 ۲۵۔ اونڈے وچ نہ انہیں کول ٹھڈھ لمسی تے نہ ٹھڈا پانی۔
 ۲۶۔ سوائے بہرں تے پانی تے بہرں ٹھڈے پانی لے
 ۲۷۔ اے پوری پوری جزا ہوسی۔
 ۲۸۔ بے شک او حساب دی امید نہ رکھندے بن۔
 ۲۹۔ تے انہیں ساہی آیات کول اصلو جھٹلایا ہائیں
 ۳۰۔ تے ہر شے کول اسان گنیا ہوئے۔
 ۳۱۔ عذاب چکھو اسان سوائے مذاب دے بی کس گال
 وچ تہاکوں نہ ودھیوں۔
 ۳۲۔ بے شک متقی لوکیں کیتے کامیابی۔
 ۳۳۔ باغ تے انگورن۔
 ۳۴۔ تے کئی عردیاں جوان تریبتیں۔
 ۳۵۔ تے پھلکدے ہوئے پیالے ہوسن۔
 ۳۶۔ او اونڈے وچ نہ بے ہودہ گاہیں سنسن تے
 نہ کوڑ۔
 ۳۷۔ لے تیلے رب ولو جزاء حساب دے ملالون عطاء۔
 ۳۸۔ جیرھا آسمانیں تے زمین وارب تے جو انہیں دے
 وچکار اورعلن فداء اونڈے سامنے الانہ سبگسن۔
 ۳۹۔ جڈاں روح تے فرشتے قطار وچ کھڑے ہوسن
 کوئی الانہ سبگس سوائے اونڈے جیکوں اللہ رحمن
 اجازت دے تے او ٹھیک گال کرلیں۔
 ۴۰۔ اے ٹیہندہ آدئے جیرھا چاہے اپنے رب دولکاڑ
 بنا گھنے۔
- وَسَيَرِ الْجِبَالُ مَكَانَتْ سَرَابًا ۝
 اِنْ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝
 لِّالْطَّاعِنِ مَا بَآءُ ۝
 لِّسَّيِّئِ فِيهَا اَحْقَابًا ۝
 لَا يَذُوقُوْنَ فِيهَا بُرْدًا وَّلَا شَرَابًا ۝
 اِلَّا حَمِيمًا وَّعَسًا ۝
 جَزَاءً وِفَاقًا ۝
 اِنَّهُمْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ حِسَابًا ۝
 وَكَذَّبُوْا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝
 وَكُلُّ شَيْءٍ اَخْصَيْنَاهُ كِئْبًا ۝
 فَذُوقُوْهُ فَلَنْ نُّزِيْدَهُمْ اِلَّا عَذَابًا ۝
 اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ مَقَارًا ۝
 حَدَّآيْنِ وَاَعْنَابًا ۝
 وَكَوْاعِبَ اُتْرَابًا ۝
 وَكَسَائِدِهَآ قَارًا ۝
 لَا يَسْمَعُوْنَ فِيهَا لُغْوًا وَّلَا كِذْبًا ۝
 جَزَاءً مِّنْ رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ۝
 رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ ۝
 لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ۝
 يَوْمَ يَقُوْمُ الزُّجُجُ وَالنَّٰلِكَ صَفَاةٌ لَا يَتَكَلَّمُوْنَ ۝
 اِلَّا مَن اٰذَنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝
 ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اِتَّخَذْ اِلٰى رَبِّهِۦ
 مَآبًا ۝

إِنَّا أَنْذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدُهُ وَيَقُولُ الْكَلْبُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تَرَابًا ۝
۴۱۔ بے شک اسان تہا کوں کو لہو دے عذاب کیں ڈولے
جیرے ڈینہ آدمی ڈیکھسی جو اول اگو تے پھیا ہوی تے کافر
آکھسی افسوس میں تے مٹی تھی و نہال با۔

سورہ نزعت مکیہ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۴۴ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالنَّازِعَاتِ غَرَقًا ۝
وَالنَّشِيطَاتِ تَشَكُّا ۝
وَالشَّاهِقَاتِ سَجَا ۝
فَالشَّيْقَاتِ سَبَا ۝
فَالْمُدَّيِّرَاتِ أَمَّا ۝
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ۝
تَتَّبِعُهَا الزَّادِفَةُ ۝
قُلُوبٌ يَوْمِيَّةٌ وَأَجْفَلَةٌ ۝
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝
يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَاوِرَةِ ۝
وَإِذَا كُنَّا عِظَامًا تَجَرَّةً ۝
قَالُوا تِلْكَ إِذْ كُنَّا كَسْرَةً خَاسِرَةً ۝
فَإِنشَاهِي زَجْرَهُ وَاجِدَةً ۝
فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نان مال جبرہا بن جنگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ دین دے علم کوں چکن آلیاں جماعتاں گواہن۔
۳۔ تے دل گنڈھ پدھن آلیاں جماعتاں گواہن۔
۴۔ پریں پریں تک وچن آلیاں جماعتاں۔
۵۔ تے ہک ڈوبے کنیں اگو و دھن آلیاں جماعتاں
گواہن۔
۶۔ دل دنیا دے کیس واسطے تجویزاں کریندین گواہن
۷۔ جیرے ڈینہ جنگ کینے قوم تیاری کر لسی۔
۸۔ ایندے لہد ہک بی گھڑی اوسی۔
۹۔ اوں ڈینہ دل کبندے پئے ہوسن۔
۱۰۔ آکھیں ڈرکنیں تلے ہوسن۔
۱۱۔ آکھسن کیا اسال ولا پھلے پریں اپنے رستے تے
ولائے ولیوں۔
۱۲۔ کیا جلیسے اسال سگلیاں ہویاں ہلہیاں تھی ولیوں۔
۱۳۔ آکھسن دل اے تاں گھاٹے آلا و لڑ۔
۱۴۔ لے جنگ دی بھر معن ہک ڈر کا۔
۱۵۔ ایندے لہد اوسارے جنگ دے میدان وچ ہوسن۔

وَقَالَ رَبِّ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ مُوسَى ۝

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝

إِذْ هَبَّ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝

فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزُولَ ۝

وَأَهْلِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ۝

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۝

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ۝

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ۝

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْوََةِ وَالْأُولَىٰ ۝

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ۝

ءِ أَنْشُرَ أُشْدَ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءِ بَنَاهَا ۝

رَفَعَ سَنَاهَا فُتُونَهَا ۝

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ۝

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا ۝

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ۝

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ۝

مَتَّعْنَا آلَكُمْ وَلَا نَعَامِكُمْ ۝

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ۝

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ۝

۱۶۔ کیا میں کہیں موسیٰ دی بھال آئی ہے۔

۱۷۔ جیسے اول کوں پاک وادی طوی وچ اوندرے رب سبڈائیے

۱۸۔ تے آکھیں فرعون دو وچ بے شک اومند زور تھی

گئے۔

۱۹۔ تے آکھ کیا توں پاک تھیون چاہندیں۔

۲۰۔ تے میں تیکوں تیلے رب دا راہ بڑ کھالں تاں جو

توں بڑیں۔

۲۱۔ موسیٰ اونکوں دبو انسان بڑ کھائے۔

۲۲۔ اول انکار کیستے تے نافرمانی کیتی۔

۲۳۔ ول کنڈولا کے درک پئے۔

۲۴۔ لوک کٹے کر کے منادی کرائی۔

۲۵۔ آکھیں میں تہا بڑا اچی شان آلا رب ہاں۔

۲۶۔ تے اللہ اونکوں آخرت تے دنیا دے عذاب وچ

پکڑ گدھے۔

۲۷۔ بے شک ایندے وچ بڑن والے کیتے عبرت۔

۲۸۔ کیا تہا کوں پیدا کرن اوکھا یا آسمان کوں جیکوں

خدا بنائے۔

۲۹۔ اونکوں بہوں اچا کیستے سی تے ول بے عیب بنائیں۔

۳۰۔ تے رات اندھاری بنائی اس تے بڑو پہریں کوں ظاہر

کیستے سی۔

۳۱۔ ول زمین اوندرے لبد وچائی اس۔

۳۲۔ اوندرے وچو پانی تے گھا کدھیں۔

۳۳۔ تے پہاڑ پورین سی۔

۳۴۔ اے تہا بڑے کیتے تے تہا بڑے بڑ بچیں کیتے سامان۔

۳۵۔ تے جیسے دبو آفت ادسی۔

۳۶۔ جڈاں انسان اپنے عملیں کوں یاد کر لیں۔

- وَبُذِّبَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ۝
فَأَمَّا مَنْ كُذِبَ ۝
وَأُتِرَ الْحَيَوٰةَ الدُّنْيَا ۝
فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۝
فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِلُهَا ۝
فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ۝
إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهٰهَا ۝
إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنِ يَخْشٰهَا ۝
كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يُرَوُّنَهَا لَمْ يَلْبِسُوْا إِلَّا عَشِيَّةً أَوِ صُحُورًا ۝
- ۳۷۔ تے دوزخ ڈیکھن والے دے کو لہو کر ڈتی ویسی۔
۳۸۔ تے میں منہ زوری کیتی
۳۹۔ تے دنیاوی زندگی کوں چھگا سمجھا۔
۴۰۔ تے بے شک دوزخ اونڈا لکاڑہ
۴۱۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کینں ڈرسی تے اپنے
آپ کوں گندی خواہشیں کینں روکیں۔
۴۲۔ تے بے شک جنت اونڈا لکاڑہ۔
۴۳۔ اوش کینں اول گھڑی دا پچھن جو کڈن اوسی۔
۴۴۔ تیکوں تے اونڈے ذکر نال کیا واسطہ۔
۴۵۔ اونڈا پھیکڑی وقت خدا کوں پتہ۔
۴۶۔ توں تے محض اونکوں ہوشیار کرن والا این جیرھا اوں
کینں ڈر دے۔
۴۷۔ جیرھے ڈینہ اونکوں ڈیکھسن ایویں لگیں جیویں او
کے رات یا کہ ڈینہ ریئے بھون۔

سورہ عبس مکی ۷۳ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات تے کہ رکوع۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝
اَنْ جَاءَهُ الْاَعْمٰى ۝
وَمَا يُدْرِيكَ اَعْمٰى يَزْكٰى ۝
اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِّكْرٰى ۝
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ متھے تے وٹ آندس تے منہ پھیر گدھیں۔
۳۔ جو اونڈو کہ اندھا آئے۔
۴۔ اے رسول تیکوں کیویں پتہ لگ سگدا جو منور پاک
تھی ویسی۔
۵۔ یا یاد کر لیں تے اے ذکر اونکوں فائدہ ڈیسی۔

- ۶۔ کیا لے تمی سبک سے جو میرا جے پروا۔
 ۷۔ توں اونڈو بہوں تو جے ڈیوں۔
 ۸۔ تیبڑے اتے کوئی ذمہ داری نیں جے او پاک نیں
 تھیندا۔
 ۹۔ تے میرا تیبڑو درکدا آئے۔
 ۱۰۔ تے او بڑوادی ہا۔
 ۱۱۔ تے توں اول کنیں بے پروائی کریندیں۔
 ۱۲۔ لے اصلو غلط قرآن ہک نصیحت۔
 ۱۳۔ میرا نصیحت پکڑے
 ۱۴۔ قرآن عزت والیں بھیجیں وچ۔
 ۱۵۔ اچی شان والیں تے پاک (بھیجیں وچ ہے)۔
 ۱۶۔ میرے وڈے وڈے پندھ کرن والیں نے بھر دین۔
 ۱۷۔ تے عزت والیں تے نیک لوکیں دے ابھڑ وچن۔
 ۱۸۔ انسان ہلاک تھوے کیجھنا ناسکرا۔
 ۱۹۔ اللہ اونکوں کیرم شے کنیں پیدا کیتے۔
 ۲۰۔ نطفے کنیں پیدا کیتس دل اندازہ بناس۔
 ۲۱۔ دل راہ سوکھی کیتی اس۔
 ۲۲۔ دل اونکوں مار کے قبر وچ رکھیس۔
 ۲۳۔ دل جیلے چاہی جیندا کرلیس۔
 ۲۴۔ سٹو انسان کوں جو حکم با اوں پورا نیں کیا۔
 ۲۵۔ او انسان اپنے کھاٹے دوڑیکھے۔
 ۲۶۔ بے شک اسان اوندے اتے بہوں پاٹی وسائے۔
 ۲۷۔ دل اسان زمین کوں بہوں کھپے۔
 ۲۸۔ تے اوندے وچ داٹے پیدا کیتے۔
 ۲۹۔ تے اگورتے سبزیاں۔
 ۳۰۔ تے زیتون تے کھیاں۔
- ۱۔ اَمَّا مِّنْ اِسْتَعْذِرَ
 ۲۔ فَانْتَ لَهُ تَصَدَّى
 ۳۔ وَمَا عَلَيْكَ اَلَا يَزْكٰى
 ۴۔ وَ اَمَّا مِّنْ جَاءَكَ يَسْعٰى
 ۵۔ وَ هُوَ يَخْشٰى
 ۶۔ فَانْتَ عَنْهُ تَأْتٰى
 ۷۔ كَلَّا اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ
 ۸۔ فَمَنْ شَاءَ ذَكِّرْهُ
 ۹۔ فِيْ صُغٰىرٍ مَّكْرَمَةٍ
 ۱۰۔ مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ
 ۱۱۔ بِاَيِّدِيْ سَفَرَةٍ
 ۱۲۔ كِرَامٍ بَرَرَةٍ
 ۱۳۔ قَتَلَ الْاِنْسَانَ مَا اَكْفَرَهُ
 ۱۴۔ مِّنْ اٰتٰى شَيْءٍ خَلَقَهُ
 ۱۵۔ مِّنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ
 ۱۶۔ ثُمَّ السَّيْلَ يَسْرَهُ
 ۱۷۔ ثُمَّ اَمَاتَهُ فَاَقْبَرَهُ
 ۱۸۔ ثُمَّ اِذَا شَاءَ اَنشُرَهُ
 ۱۹۔ كَلَّا لَنَا يَقْضِ مَا اَمَرَهُ
 ۲۰۔ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلَى طَعَامِهِ
 ۲۱۔ اِنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا
 ۲۲۔ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا
 ۲۳۔ فَاَنْبَتْنَا فِيْهَا حَبًّا
 ۲۴۔ وَ عَبَبًا وَ قَضَبًا
 ۲۵۔ وَ زَيْتُوْنَ وَ نَخْلًا

- ۳۱۔ تے گھاٹے باغ وَحَدَّٰثِیْنَ غُلَبًا ۝
 ۳۲۔ تے میوے تے سکا گھا پیدائیتھ سے وَفَاكِهَةً وَّآبًا ۝
 ۳۳۔ جیرھا تباڑے تے نہاڑے ڈنگھیں کیتے سامان مَنَاعًا لَّكُمْ وَلَا تَعَامِلُكُمْ ۝
 ۳۴۔ تے جیلے کن پاڑن آلا عذاب اوسی۔ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةُ ۝
 ۳۵۔ جڈاں آدمی اپنے بھراکئیں بھجسی۔ یَوْمَ يَقُودُ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝
 ۳۶۔ اپنی ماتے پیرکئیں۔ وَإِلَيْهِ وَإِيَّاهُ ۝
 ۳۷۔ تے اپنی زال تے پُتریں کئیں بھجسی۔ وَصَاحِبَتِهِ وَبَيْنَهُ ۝
 ۳۸۔ اول ڈینہ ہر آدمی اپنے اپنے کم وچ رُودھا پیا لِكُلِّ امْرِئٍ وَفَهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝
 ہوسی (اپنے مرٹے وچ تار ہوسی) وَجُودُهُ يَوْمَئِذٍ مُّسَوِّدٌ ۝
 ۳۹۔ اول ڈینہ کچھ منہ چکسن۔ صَاحِبَهُ مُسْتَبِيرٌ ۝
 ۴۰۔ کھلے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔ وَوُجُوهٌُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝
 ۴۱۔ تے کچھ منہ ہوسن انہیں تے مٹی ہوسی۔ تَرَهَّقَهَا قَتَرٌ ۝
 ۴۲۔ تے کالوں انہیں سے منہ تے ہوسی۔ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُ الْفَجَرَةُ ۝
 ۴۳۔ ایٹھے لوک کافرتے بدکار ہوسن۔ ۱

سُورَةُ التَّكْوِيْرِ مَكِّيَّةٌ وَفِي مَمِّ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً

سورہ تکویر کی ۷۳۶ آیتیں ہیں۔

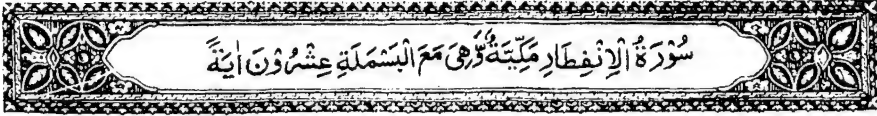
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈلوٹن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 ۲۔ جیلے سجھ واپس ولسی۔ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝
 ۳۔ تے جیلے تارے دھندلا ولسن۔ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۝
 ۴۔ تے جیلے پہاڑ ٹوڑیے ولسن۔ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۝
 ۵۔ تے ڈاچیاں بے کار تھی ولسن۔ وَإِذَا الْعُشَارُ عُطِّلَتْ ۝
 ۶۔ ڈنگھ کٹے کیتے ولسن۔ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۝

- ۷۔ تے جیلھے سمندر رلا ڈرتے ولین۔
 ۸۔ تے بندے آپت وچ بلا ڈرتے ولین۔
 ۹۔ تے جیلھے جیندیاں پُریکُن والیں دے متعلق پچھیا ویسی
 ۱۰۔ کیرے گناہ وچ اوتکوں ماریا ویندا ہا۔
 ۱۱۔ تے جیلھے کتاباں کھنڈا ڈتیاں ولین۔
 ۱۲۔ تے جیلھے آسمان دی کھل بھائی ویسی۔
 ۱۳۔ تے جیلھے دوزخ بھر کائی ویسی۔
 ۱۴۔ تے جیلھے جنت کو لہر کر ڈتی ویسی۔
 ۱۵۔ ہر شخص کوں اوندا پتہ بگ ویسی ہواں کیتا ہوسی۔
 ۱۶۔ میں گواہ بنیداں جیرے جیرے ٹردیں ٹوں پچھوتے ہٹ
 ویندن۔
 ۱۷۔ تے تک دی سیدھ چلن تے جیرے گھر وچ بہر بندن
 ۱۸۔ تے رات گواہ جیلھے او ممکن تے اندی ہا۔
 ۱۹۔ تے فجر گواہ جیرمی نکدی ہا۔
 ۲۰۔ بے شک اے رسول کریم دیاں مبالغہاں ہن۔
 ۲۱۔ طاقت والا تے عرش والے خدا دے نزدیک عزت
 والا ہا۔
 ۲۲۔ اطاعت دے لائق ہے تے امین دی ہے
 ۲۳۔ تے تہا ڈا ساتھی دیوانہ نیں۔
 ۲۴۔ اوں اوتکوں کھلے آسمان تے ڈٹے۔
 ۲۵۔ تے غیب دیاں خبراں ڈسٹ وچ شوم نیں۔
 ۲۶۔ تے اے مردود شیطان دا قول نیں۔
 ۲۷۔ تے تساں کتے ویندے پئے ہا۔
 ۲۸۔ او تے مھن عالمین کیتے نصیحت۔
 ۲۹۔ اندرے واسطے جیرھا سدھ راہ تے ٹرن چاہرے
 ۳۰۔ تے تساں اوں گال دی خواہش کر سگدے ہا جیرمی
- وَإِذَا الْبُحَارُ يُدْرَجْنَ ۝
 وَإِذَا الْفُجُوسُ زُوِّجْنَ ۝
 وَإِذَا النُّوءُودَةُ سُمَّلَتْ ۝
 بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۝
 وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝
 وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝
 وَإِذَا الْجَبَابِثُ سُحِرَتْ ۝
 وَإِذَا الْجَوْنَةُ أُزْلِفَتْ ۝
 عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ۝
 فَلَا أَمْسِرَ بِالْخَنَسِ ۝
 الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝
 وَالْيَلِيلُ إِذَا عَسَّسَتْ ۝
 وَالضُّبُعُ إِذَا تَنَفَّسَتْ ۝
 إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
 ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝
 مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝
 وَمَا صَاحِبُكُمْ بِبَجُنُونٍ ۝
 وَلَقَدْ سَأَاهُ بِالْأَفْحَى الْأَيْمَنِ ۝
 وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۝
 وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۝
 فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ۝
 إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝
 لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ۝
 وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَلَمِينَ ۝

رب العالمین خدا پا بندے۔

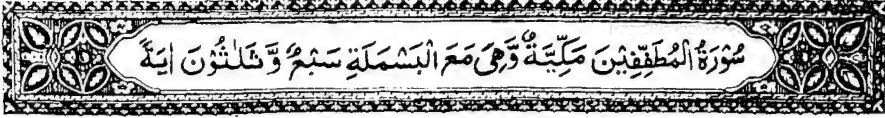
ع

سورہ انفطار مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیات۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوڑا
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ء
- ۲۔ جیلھے آسان پھٹ ویس۔
- ۳۔ جیلھے تارے جھڑ ویس۔
- ۴۔ تے جیلھے سمندر جیریے ویس۔
- ۵۔ تے جیلھے قبرال پیاں ویس۔
- ۶۔ ہر شخص کول پتہ بگ ویس جواول اگوتے بھج پٹیا ہا
- ۷۔ اے انسان نیکوں کیل تیلے عزت والے رب دے
بارے وچ دکھا ڈتے۔
- ۸۔ جیس تیکوں پیدا کیے دل درست کیتس ول طاقت
ڈرتی اس۔
- ۹۔ جیڑھی شکل پسند کیتی اس تیکوں بٹاؤس۔
- ۱۰۔ سٹو تاساں دین دا انکار کریندے ء۔
- ۱۱۔ تے بے شک تہا ڈے اتے نگران۔
- ۱۲۔ شریف کھن والین۔
- ۱۳۔ او جانڈن جو تاساں کریندے ء۔
- ۱۴۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔
- ۱۵۔ تے گناہ گار بے شک دوزخ وچ ہوسن۔
- ۱۶۔ او جزا سزا دے ڈینہ اوندے وچ بیٹھے ویس۔
- ۱۷۔ او اول کین ملک نہ بگسن۔
- إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ②
- وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَظَرَتْ ③
- وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ④
- وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ⑤
- عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ⑥
- يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ⑦
- الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّبَكَ قَعَدًا ⑧
- فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑨
- كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّينِ ⑩
- وَأَنْ عَلَيْكُمْ لَحُفَظِينَ ⑪
- كِرَامًا كَاتِبِينَ ⑫
- يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑬
- إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑭
- وَأِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ⑮
- يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ⑯
- وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ⑰

- ۱۸۔ تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہہ کیا ہے؟
 ۱۹۔ دل تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہہ کیا ہے؟
 ۲۰۔ جیرے ڈینہہ کوئی کجھ دی کہیں دے کم نہ آ سگسی تے
 سارا فیصلہ اللہ دے ہتھ ہو سی۔
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 يَوْمَ لَا تَنفَسُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا أَفْرُ
 يَوْمَئِذٍ يَلَّهُ ۝

سورہ مطففین مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے
 ڈیونڈ والا تے ول دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ گھٹ تولن والیں کیتے تباہی ء۔
 ۳۔ جیرے لوکس کینس تول کے گھندن تے پورا گھندن
 ۴۔ تے جیلھے بنہیں کول تول کے ڈینڈن تے گھٹ
 کر ڈیندن۔
 ۵۔ کیا انہیں کول خیال نہیں جواو اٹھالے ولین۔
 ۶۔ وڈے ڈینہہ کول۔
 ۷۔ جیرے ڈینہہ لوک رب العالمین خدا کیتے کھڑے تھی
 ولین۔
 ۸۔ سٹوبے شک گناہ گاریں دا حکم ہمیشہ دی کتاب وچ
 ۹۔ تے تیکوں کیا پتہ او ہمیشہ دی کتاب کیا ہے
 ۱۰۔ اوکھی ہون کتاب۔
 ۱۱۔ انکار کرٹ والیں کیتے اول ڈینہہ تباہی ء۔
 ۱۲۔ جیرے جزا سزا دے ڈینہہ دا انکار کریندن۔
 ۱۳۔ تے اوندا انکار محض او ہے کریندن جیرے حد
 کینس ودھن والے تے بہوں گناہ گارن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَنِيلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ۝
 الَّذِينَ إِذَا أَتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝
 وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝
 أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝
 لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝
 يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
 كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَعِيرٍ ۝
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَعِيرٌ ۝
 كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝
 وَنِيلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝
 الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ بَيُّومِ الدِّينِ ۝
 وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝

۱۳۔ جیلھے اونکوں ساڈی آیات پڑھ کے سٹایاں ویندن
آہن لے پیسے لوکیں دے قسے بن۔

۱۵۔ سٹو امل انہیں دے دیں تے رنگ بگ گئے انہیں
دے عملیں دی وجہ نال۔

۱۶۔ سٹو بے شک او اوں ڈیہند اپنے رب کنیں پریں
رکھے ولین۔

۱۷۔ ول بے شک او دوزخ وچ سٹے ولین۔

۱۸۔ ول آکھیا ویسی ایہو با جیندا تسال انکار کریندے
باوے۔

۱۹۔ سٹو بے شک نیک لوکیں کیتے مکم "علین" وچ۔

۲۰۔ تیکوں کیا پتہ اے "علیون" کیا ہے؟

۲۱۔ لکھی ہوئی کتاب۔

۲۲۔ اللہ سے قریبی اونکوں ڈیکھسن۔

۲۳۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔

۲۴۔ ہما جیس تے بڈے بیٹھے ہوسن۔

۲۵۔ انہیں دے چہرے تے توں خوشی دی سرسبزی ڈیکھیں۔

۲۶۔ بند شراب انہیں کوں پلائی ویسی۔

۲۷۔ جیندے چھیکڑ وچ مشک ہوسی تے ہن خُشے
خواہش کرن آلیں کوں خواہش کرنی چاہی دی۔

۲۸۔ تے اوندرے وچ "تسْنِیم" مل ہوئی ہوسی۔

۲۹۔ چشمہ جیندے وچ قریبی لوک پین۔

۳۰۔ بے شک مجرم مومنیں تے کھلے بن۔

۳۱۔ تے جیلھے اوہیں دے نال لنگھدے بن انہیں
دو اشارے کریندے بن۔

۳۲۔ تے جیلھے گھرا لیں دو ولدے بن اکڑیندے بن

إِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٥﴾

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿١٦﴾

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٧﴾

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٨﴾

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٩﴾

وَمَا أَذْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿٢٠﴾

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢١﴾

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الْإِبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٣﴾

عَلَى الْأَرْآلِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٤﴾

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٥﴾

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْمُومٍ ﴿٢٦﴾

خِتَمُهُمْ فِيهَا وَأَنكِحُوا الْأَرْوَاحَ
الْمُتَنَافِسِينَ ﴿٢٧﴾

وَمَزَاجُهُمْ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٨﴾

عَمِيمًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا
يُضْحَكُونَ ﴿٣٠﴾

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامِرُونَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا

فَكَهِنَ ۝

- وَاِذَا رَاوْهُمْ قَالُوْا اِنْ هٰؤُلَاءِ لَصٰلِحُوْنَ ۝
 ۳۳۔ جیلھے انہیں کوں ڈبدرے بن آہدے ہن بیشک
 اے گراہن۔
 وَمَا اُرْسِلُوْا عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ۝
 ۳۴۔ انہیں تے نگران بنا کے نیس جٹھے لگے۔
 فَاٰلِیَوْمَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مِنَ الْكُفَّارِ یُضْحَكُوْنَ ۝
 ۳۵۔ تے اچ مومن کافریں تے کھدے پین۔
 عَلٰی الْاٰرَآءِ بِیْنَظُرُوْنَ ۝
 ۳۶۔ ہانچیں تے ڈبدرے پین۔
 هَلْ تُؤْتٰی الْكُفَّارُ مَا كَانُوْا یَفْعَلُوْنَ ۝
 ۳۷۔ تے کیا کافریں کوں ادتہر بدلہ نیس ملیا جو اوکریند
 ہن۔

سورة الانشقاق مکی ۷۷ آیتیں۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 ۱۔ شروع کریند اللہ دے ناں نال جیرہا بن لگے
 بُولُوْا وَالْاٰتِیُّوْا وَلِلّٰهِ رُحْمٌ کَرِیْمٌ ۝
 ۲۔ جیلھے آسان پھٹ ویس۔
 وَاَنْتَ لِیَرْثَهَا وَحَقَّتْ ۝
 ۳۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوندے اتے
 فرمن۔
 وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ۝
 ۴۔ تے جیلھے زمین ودھائی ویس۔
 وَالْقَتْ مَا فِیْهَا وَتَخَلَّتْ ۝
 ۵۔ تے جو اوندے وچ باہر وکدھ سیسی تے خالی
 تھی ویس۔
 وَاَنْتَ لِیَرْثَهَا وَحَقَّتْ ۝
 ۶۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوندے فرمن۔
 یٰۤاٰیٰهَا الْاِنْسَانُ اِنَّکَ کَادِحٌ اِلٰی رَبِّکَ کَذْحًا ۝
 ۷۔ اے انسان بے شک توں پورے زور نال خدا دو
 وٹجی والا ہوں تے ول اوکوں ملٹ والا ایں۔
 فَمَلِیْقِیْہٖ ۝
 ۸۔ تے جیکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ ڈتا ویس۔
 فَاَمَّا مَنْ اُوْتِیَ کِتٰبَہٗ بِیَمِیْنِہٖ ۝
 ۹۔ اول کنیں جلدی سوکھا حساب گن گدھا ویس۔
 فَسَوْفَ یُحَاسَبُ حِسَابًا یَّسِیْرًا ۝

- ۱۰۔ تے او اپنے پیر دو خوش خوش ولس۔
 ۱۱۔ تے جینکوں اعمال نامہ اوندی کنت پچھو ڈیا ولس
 ۱۲۔ او اپنے منہ نال تباہی کوں سبلیس۔
 ۱۳۔ تے بھڑکدی بھا وچ شیا ولس۔
 ۱۴۔ بے شک اور اپنے پیر وچ بہوں خوش ہا۔
 ۱۵۔ اوندا خیال ہا اول تے مصیبت نہ اوسی۔
 ۱۶۔ ستر اوندا رب بے شک اونکوں ڈیلا کھڑا ہا۔
 ۱۷۔ سمجھ دی لالی کوں گواہ بنیڈاں۔
 ۱۸۔ تے رات کوں جیلھے او ہر شے دلیہٹ تے لگا گھڑی
 ۱۹۔ تے چند کوں جیلھے او پورا تھی ونجے۔
 ۲۰۔ تساں ضرور ہولے ہولے انہیں حالتیں تے پچسو۔
 ۲۱۔ انہیں کوں کیا تھی گئے او منیدے نیں۔
 ۲۲۔ تے جیلھے انہیں کوں قرآن پڑھ کے ٹایا ونجے او
 سجدہ نیں کریں دے۔
 ۲۳۔ اصل کافر تے انکار کریں دے۔
 ۲۴۔ اللہ بہوں جائزے جو او گنبدن۔
 ۲۵۔ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ والے عذاب دی خبر
 ڈے۔
 ۲۶۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرھے منیدت تے
 چنگے عمل کریں انہیں کتے نہ ختم تھیرن والا اجر۔
- ۱۰۔ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۱۔ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَأَىٰ ظَهْرَهُ ۝
 ۱۲۔ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝
 ۱۳۔ وَبَصُلًا سَعِيرًا ۝
 ۱۴۔ إِنَّكَ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۵۔ إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ۝
 ۱۶۔ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝
 ۱۷۔ فَلَا أَقْسِمُ بِالْشفَىٰ ۝
 ۱۸۔ وَالْأَيْلِ وَمَا وَسَىٰ ۝
 ۱۹۔ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَسَىٰ ۝
 ۲۰۔ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝
 ۲۱۔ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
 ۲۲۔ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 ۲۳۔ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْذِبُونَ ۝
 ۲۴۔ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ۝
 ۲۵۔ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
 ۲۶۔ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

مخالفتہ عبادت الہیہ

تہذیب

۱۰

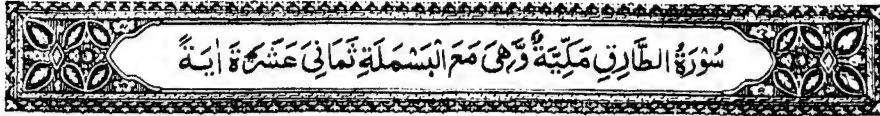

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

سورة بروج مکی ۷۲۲ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سنکے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرٹ والا ۷۔ ۲۔ برحبیں آلا آسمان گواہ۔ ۳۔ تے او ڈینہ جیند اوعدہ ۷ گواہ۔ ۴۔ تے گواہ تے جیندی گواہی ڈی گئی ۷ اودی۔ ۵۔ گھڑیں آ لے تباہ تھی گئیں۔ ۶۔ جیرھے بل سٹ کے بھا جھڑکیندے ہن۔ ۷۔ جیلھے او بھا دے نال بیٹھے ہن۔ ۸۔ تے او جو مومنین نال کریندے پئے ہن انہیں دے دل گواہ ہن۔ ۹۔ او انہیں کہیں معن این واسطے رُسین تے کاوڑین جو او غالب تے صفیتں والے اللہ کوں منیندے ہن۔ ۱۰۔ او خدا جیندے واسطے بے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت تے اللہ ہر چیز کوں ڈبدا پئے۔ ۱۱۔ بے شک جہنیں مومن مردیں تے مومن تریہیں کوں عذاب ڈتے دل توبہ وی نیں کیج انہیں کیجے دوزخ دا عذاب تے انہیں کیجے ساڑن والا عذاب۔ ۱۲۔ بے شک مومن جہنیں نیک عمل کیتن انہیں کیجے باغن جیندے وچ نہراں و بندیاں پین لے بہوں وڈی کامیابی ۷۔ ۱۳۔ بے شک تیرے رب دی پکڑ سخت۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ② وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ③ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ④ قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ⑤ النَّارِ ذَاتِ الْوُكُودِ ⑥ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ⑦ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ⑧ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَبِيدِ ⑨ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑩ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ⑪ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ⑫ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ⑬

- ۱۳۔ بے شک او شروع کریندے تے ولا ولا عذاب
بُئِنْدَے۔
- ۱۵۔ تے او کھنٹن والا تے پیار کرن والا دی ہے۔
- ۱۶۔ عرش عید والا۔
- ۱۷۔ جو چاہندے او کر کے رہندے۔
- ۱۸۔ کیا تیں گنیں لشکریں دی خبر نہیں آئی۔
- ۱۹۔ فرعون تے خمود دی۔
- ۲۰۔ اصل کا فر ہر حال وچ انکار کریندن۔
- ۲۱۔ تے اللہ انہیں کون بچھو کینیں و لہیت گھنسی
- ۲۲۔ اصل او قرآن مجید۔
- ۲۳۔ جیرا محفوظ تختی وچ۔
- إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ۝
وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ۝
ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝
فَعَالٌ لِّمَآ يُرِيدُ ۝
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝
فِرْعَوْنُ وَثَمُودُ ۝
بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝
وَاللَّهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِم مُّطِئٌ ۝
بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ۝
فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ۝

سورة طارق مکی ۱۸ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن گئے،
بُیُوتُ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ آسمان تے فجر دے تارے گواہن۔
- ۳۔ تیکوں کیوں پتہ؟ فجر دا تارا کیا ہے۔
- ۴۔ ہوں چمکن والا تارا۔
- ۵۔ ہر انسان تے ہک نہ ہک بنگران مقرر۔
- ۶۔ انسان بڑیکھے تے سہی کیر صی شے کینیں پیدا کیا گئے
- ۷۔ او اچھلے پائی کینیں پیدا کیا گئے۔
- ۸۔ جیرا پسلیں تے کنڈ دی ٹیڑیں وچر نکلے۔
- ۹۔ بے شک او اونکوں ولا ولا وٹ تے قادر۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝
النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝
إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝
خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝
إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝

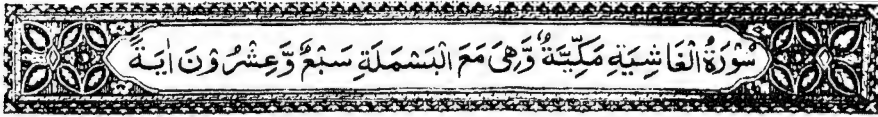
- یَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ⑩
فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ⑪
وَالسَّاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ⑫
وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ⑬
إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ⑭
وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ⑮
إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ⑯
وَأَكِيدُ كَيْدًا ⑰
فَبِهَذَا الْكِفْرِ إِنَّهُمْ لَأَمَلُهُمْ رُودًا ⑱
- ۱۰۔ جڈاں راز ظاہر تھیں۔
۱۱۔ اونڈے کہتے نہ طاقت ہو سی تے نہ امدادی۔
۱۲۔ دل و دل و سن ۲۲ الجھڑ گواہ۔
۱۳۔ تے پھٹ و بچن والی زمین گواہ۔
۱۴۔ بے شک اے پھیکڑی تے پکی گال۔
۱۵۔ اے کمزور کلام نہیں۔
۱۶۔ بے شک او تدبیراں کرنین۔
۱۷۔ تے میں دی تدبیراں کرنین۔
۱۸۔ تے توں کافریں کوں وستی بڑے کجھ ڈینہ دی وستی بڑے۔

سُورَةُ الْأَعْلَى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعِ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورة اعلیٰ مکی ۲۰ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ②
الَّذِي خَلَقَ فَسُوَّى ③
وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ④
وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ⑤
فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى ⑥
سَنُفِرُّكَ فَلَا تَنْتَصِي ⑦
إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ⑧
وَنُبَيِّرُكَ لِلسُّرَى ⑨
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال ہیر عابن منگے
ڈلوٹن والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ اپنے اچی شان والے رب دی تسبیح کر۔
۳۔ میں پیدا کیتے تے درست کیتس۔
۴۔ تے میں اندازہ مقرر کیتے تے ہدایت ڈتی اس۔
۵۔ تے میں گھا کتب میٹے
۶۔ تے دل اونکوں کالا چورا کر ڈتس۔
۷۔ اساں تیکوں پڑھیسوں تے توں بھلیس نہ۔
۸۔ سوائے اونڈے جو اللہ چاہے بے شک او جانتے
ہر ظاہر تے مکی ہونی گال کوں۔
۹۔ کامیابی اساں تیبڑے کیتے سوکھی کر ڈھیسوں۔

- ۱۰۔ توں نصیحت کربے شک نصیحت فائدہ ڈیندی ۱۰
 ۱۱۔ جیرھا ڈر دے او ضرور نصیحت پکڑ لسی۔
 ۱۲۔ تے جیرھا بے کجبت او پریں رہ ولسی۔
 ۱۳۔ جیرھا وڈی بھا وچ سٹیا ولسی۔
 ۱۴۔ دل اونڈے وچ او نہ مری تے نہ جیسی۔
 ۱۵۔ جیرھا پاک ٹہسی او کامیاب تھی ولسی۔
 ۱۶۔ تے اپٹے رب داناں گھنسی تے نماز پڑھدا رہ گیا ہوسی۔
 ۱۷۔ اصل تسان دنیاوی زندگی کوں زیادہ چنگا جانڈے ۱۷
 ۱۸۔ تے آخرت ہوں چنگی تے باقی رہی والی ۱۸
 ۱۹۔ بے شک اسے کمال پہلے صحیفیں وچ دی ہائی پئی۔
 ۲۰۔ ابراہیم تے موسیٰ دے صحیفیں وچ۔
- فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذُّكْرَىٰ ①
 سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَىٰ ②
 وَيَنْجِبُهَا الْأَشْقَىٰ ③
 الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ④
 ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَخْيَىٰ ⑤
 قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ⑥
 وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ⑦
 بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑧
 وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ⑨
 إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ⑩
 صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ⑪

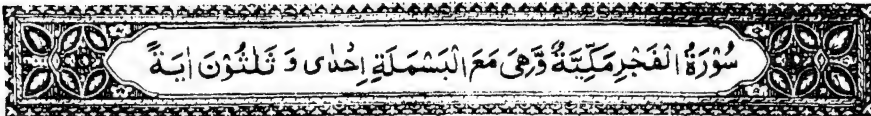
سورة غاشیہ مکی ۱۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۷ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیون
 والائے دل ول رحم کرن والا ۱
 ۲۔ کیا تیکوں اوں معیبت دی خبر نہیں ملی۔
 ۳۔ جڈاں منہ لہتے پئے ہوسن۔
 ۴۔ محنت کریندے پئے ہوسن تھکے پئے ہوسن۔
 ۵۔ تے او جماعت جھوڑکی بھا وچ پہنسی
 ۶۔ اہل دے چشے وچ پانی انہیں کوں پلایا ولسی۔
 ۷۔ انہیں کوں سوائے گھادے بیا کوئی کھانا نہ ملی۔
 ۸۔ نہ او موٹا کر لسی تے نہ کچھ وچ فائدہ ڈیسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ②
 وَجْهٌ يُؤْمِدُ خَاشِعَةً ③
 عَامِلَةً تَأْصِبَةً ④
 تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ⑤
 تُنْفِى مِنْ عَيْنِ آيَةٍ ⑥
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِنٍ ⑦
 لَا يُسِينُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ⑧

- ۹۔ تے کچھ منہ اول بڑی نہ خوش ہوسن۔
 ۱۰۔ اپنی کوشش تے انہیں کول تسلی ہوسی۔
 ۱۱۔ او اچی جتیں وچ رہسن۔
 ۱۲۔ اوندرے وچ بے ہودہ گاہیں نہ سنسن۔
 ۱۳۔ اوندرے وچ دہندے چشتے ہوسن۔
 ۱۴۔ اوندرے وچ اپنے اپنے تخت ہوسن۔
 ۱۵۔ تے آب غورے لاتھے ہوسن۔
 ۱۶۔ تے وہائے قطاریں وچ پئے ہوسن۔
 ۱۷۔ تے قالیناں دچیاں پیاں ہوسن۔
 ۱۸۔ کیا او بڑے نیں اٹھ کول کیوں پیدا کیتا گئے۔
 ۱۹۔ تے آسمان کول کیوں اچا کیتا گئے۔
 ۲۰۔ تے پہاڑیں کول کیوں ٹھوک کے پوریا گئے۔
 ۲۱۔ تے زمین کول کیوں سدھا کیتا گئے۔
 ۲۲۔ توں نصیحت کر تو محض نصیحت کرن والا ہوسن۔
 ۲۳۔ توں انہیں تے دروغہ نوہیں۔
 ۲۴۔ بے شک میرھے کبڑا ولسن تے انکار کرلسن۔
 ۲۵۔ تے اللہ اوکوں وڈا عذاب ملیس۔
 ۲۶۔ بے شک او ساڈو ولسن۔
 ۲۷۔ تے ول انہیں دا حساب گھنٹ ساڈا کم۔
- وَجُودُ يَوْمِذٍ نَّاعِمَةٍ ۙ
 تَسْخِيفًا رَّاضِيَةٍ ۙ
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۙ
 لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِاِغْيَةِ ۙ
 فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۙ
 فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۙ
 وَآكَوَابٌ مُّضَوَّعَةٌ ۙ
 وَنَارٌ مَّضْفُوفَةٌ ۙ
 وَذُرَارِيٌّ مَّيْنُوتَةٌ ۙ
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۙ
 وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۙ
 وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۙ
 وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۙ
 فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۙ
 لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ۙ
 إِلَّا مَنْ كُفِيَ وَكَفَرٌ ۙ
 فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۙ
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۙ
 ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۙ

وہاں لکھو

۱۰۰

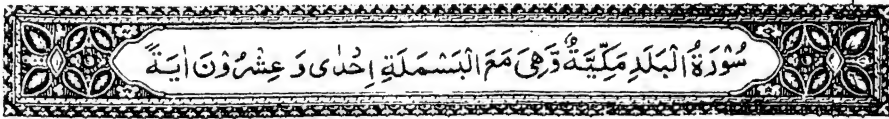

سورة فجر کی ۷ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۳۱ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 بُولُونِ وَاللّٰهُ تَعَالٰی وَلِیْهِ رُجْعُ الْحِسَابِ ۙ
 ۲۔ فجر گواؤ۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۙ
 وَالْفَجْرِ ۙ

- وَلَيَالٍ عَشِيرٍ ۝
وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝
وَالْيَلِ إِذَا يَسِرُّ ۝
هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۝
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝
إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝
الَّتِي لَمْ يُخَلِّقْ مِثْلَهَا فِي الْعِلَادِ ۝
وَتَمُودَ الَّذِي جَابُوا الصَّخَرَ بِالْوَادِ ۝
وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝
فَاكْتَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝
فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝
إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝
فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ
نَعَّمَهُ ۖ هَلْ يَقُولُ رَبِّيَ أَكْرَمَنِ ۝
وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ ۖ هَلْ يَقُولُ
رَبِّيَ أَهَانَنِ ۝
كَلَّا بَلْ لَا تَكْفُرُونَ الْبَيِّنَاتِ ۝
وَلَا تَخْشَوْنَ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۝
وَتَأْكُلُونَ الشُّرَكَ أَكْلًا لَّمًّا ۝
وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۝
كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝
۳۔ تے ڈاہ راتیں گواہ سن۔
۴۔ تے کہ بھت تے ہک طاق وی۔
۵۔ تے رات وی جیرھی ٹر پڑے۔
۶۔ کیا ایندے وچ سیائے کیتے کوئی گواہی ہو۔
۷۔ کیا تیکوں پتہ ہو تیبڑے رب نے عاد قوم نالی
کیا کیتے۔
۸۔ ارم قوم جو وڈی وڈی ماٹیں والی ہائی۔
۹۔ اینجی قوم پہلے اتھال پیدا وی نہ کیتی گئی ہائی۔
۱۰۔ تے تمود دا وی جیرھے پتھر ترور کسے اپنے مکان
بٹیندے ہن۔
۱۱۔ تے فرعون وی جیرھا پہاڑیں دا مالک ہا۔
۱۲۔ جنہیں ملک وچ فساد مچایا ہویا ہا۔
۱۳۔ تے فساد وچ دودھ دے لگے۔
۱۴۔ تیبڑے رب انہیں تے عذاب دا سوٹا مارے۔
۱۵۔ بے شک تیبڑا رب ٹوہ وچ۔
۱۶۔ تے ڈیکھ انسان کون جیلھے اندراب ازمیندے
اوندی عزت کریندے تے نعمتاں ڈیندے تے او
آہرے میڈے رب میڈی عزت کیتی ہو۔
۱۷۔ تے جیلھے اوں کون ہزمیندے تے اوندا رزق
تنگ کر ڈیندے تے او آہرے میڈے رب
میکوں ذلیل کیتے۔
۱۸۔ سٹو اصل لتاں یتیم دی عزت نوہے کریندے۔
۱۹۔ مسکین دی ردی کیتے توہر نوہے ڈویندے۔
۲۰۔ تے وراثت دا مال خوب کھندے ہو۔
۲۱۔ تے مال نال بہوں محبت کریندے ہو۔
۲۲۔ سٹو جیلھے زمین کون ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ویسی۔

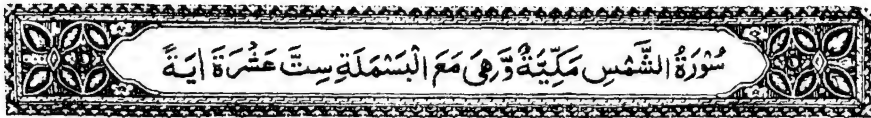
- ۲۳۔ تے تیار اب اوسی تے فرشتے قطاریں وچ کھڑے ہوسن
 ۲۴۔ تے دوزخ کو لہو آندی ویسی تے جڑاں انسان نصیحت
 حاصل کرن چاہسی تے اے وقت نصیحت کنیں فائدہ
 چاؤن دانہ ہوسی۔
- ۲۵۔ او اکسی افسوس میں اپنی زندگی کیتے کجھ پھٹیا ہوئے ہا۔
 ۲۶۔ تے اول ڈہنہ نہ کوئی او ہر جہاں عذاب ڈلیسی
 ۲۷۔ تے نہ او ہر جہاں کوئی پکڑ کر لیس۔
 ۲۸۔ اے نفس جس تسلی پاگدھی ہو۔
 ۲۹۔ توں اپنے رب دوول آ توں اول کنیں خوش او
 تیں کنیں خوش۔
- ۳۰۔ میٹھے بندیں وچ شامل تھی وینج۔
 ۳۱۔ تے ول میڈی بہشت وچ چہرہ وینج۔
- وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْبَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝
 وَجِئَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ
 الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۝
 يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝
 فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۝
 وَلَا يُؤْتِي وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۝
 يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝
 اذْجَبِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً ۝
 فَأَدْخِلْنِي فِي عِبَادِي ۝
 وَأَدْخِلْنِي جَنَّاتٍ ۝

سورة بلد مکی ۷۴۹ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ جسے نال نال جبرہا بن منگئے ڈلوں
 والے دل ول دم کرن والا۔
 ۲۔ میں ایں شہر کوں گواہ بنینداں۔
 ۳۔ تے توں ایں شہر وچ ضرور ولسیں۔
 ۴۔ تے پیر پیر وی گواہیں۔
 ۵۔ اسان انسان کوں محنت کرن والا بنائے۔
 ۶۔ اوندا کیا خیال ہو اونرے اتے کہیں داور نیں چل
 سگدا۔
 ۷۔ آہرے میں ڈھیریں دے ڈھیر مال لٹوا ڈتے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝
 وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝
 وَالْإِلَهِ وَمَا وَلَدٌ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝
 أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَفْعِدَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۝
 يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا بَغْدًا ۝

- ۸۔ اوند کیا خیال اونکوں کوئی بوجھن والا نہیں۔
 ۹۔ کیا اسال اوندیاں ڈو اکھیں نہیں بنایاں۔
 ۱۰۔ زبان تے ڈو تھوڑے۔
 ۱۱۔ تے اونکوں ڈو رستے دکھائے۔
 ۱۲۔ او (دل دی) چوٹی تے نہیں چڑھیا۔
 ۱۳۔ تیکوں کیا پتہ او چوٹی کیا ہے؟
 ۱۴۔ ہک پانچے کوں آزاد کرٹی۔
 ۱۵۔ یا تمکھ دے ڈینہہ روٹی کھراوٹی۔
 ۱۶۔ یتیم کوں جیرھا سکا ہوئے۔
 ۱۷۔ یا مسکین کوں جیرھا مٹی تے پیا ہوئے۔
 ۱۸۔ ول اے انہیں وچو بن ونبجے ہا جیرھے ایمان
 انیندن تے ہک ڈوبھے کوں صبر دی تے رحم کرن دی
 نصیحت کریندن۔
 ۱۹۔ اے سچے پاسے آلن۔
 ۲۰۔ تے جیرھے ساڈی آیات دا انکار کریندن اوکھے
 پاسے آلن۔
 ۲۱۔ انہیں کہتے بھٹی دی بھادی سزاو۔
- اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهُ اَحَدٌ ۝
 اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝
 وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝
 وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝
 فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝
 وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝
 فَكُّ رَقَبَةٍ ۝
 اَوْ اَطْعَمَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْجَةٍ ۝
 يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝
 اَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۝
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا
 بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝
 اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ۝
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَيِّنَاتِ هُمْ اَصْحَابُ الشِّمَّةِ ۝
 عَلَيْهِمْ نَارُ مُّؤَصَّدَةٍ ۝

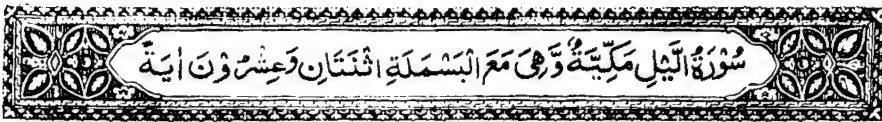

سورة الشمس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون
 والا تے ول دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ سمجھ تے کانا ڈینہہ دا گواہن۔
 ۳۔ تے چند جیرھا سمجھ دے پکھو اندرے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝
 وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰلٰهَا ۝

- ۳۔ تے ڈینہہ جیلے او سمجھ کوں ظاہر کریندے۔
 ۵۔ تے رات جیلے او کموں لکا ڈیندی۔
 ۶۔ تے آسمان تے اونڈے بٹاؤں کوں وی۔
 ۷۔ تے زمین تے اونڈا دچھاوٹ۔
 ۸۔ تے نفس تے اونڈا بے عیبا بٹاؤں۔
 ۹۔ جینکوں اللہ سیس نیکی تے بدی ہر شے بٹوس ڈتی۔
 ۱۰۔ لے سب گواہن جیر نفس کوں پاک کر لیس او کامیاب تھیس۔
 ۱۱۔ تے جیر حامٹی درج پہسی او ناکام تھیس۔
 ۱۲۔ نمود اپنی من زوری نال انکار کیے۔
 ۱۳۔ جیلے انہیں دا یک بد بخت کھڑا تھئے۔
 ۱۴۔ او کموں اللہ دے رسول آکھئے لے اللہ دی ڈاچی۔
 ۱۵۔ انہیں انکار کیا تے اونڈیاں نچاں کپ ڈتیاں تے انہیں تے اللہ دا عذاب لتھاتے اوں اپنی تدبیر پوری کیتی۔
 ۱۶۔ ایویں او مکہ آلیں دے انجام دی وی پرواہ نہ کر لیس۔
- وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ۝
 وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ۝
 وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝
 فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۝
 قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ۝
 وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ۝
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝
 إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ۝
 فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝
 فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا ۝
 فَذَمُّمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۝
 وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

سُورَةُ الْاَيْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ آيَةً

سورة ایل مکی ۲۲ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن بنگئے ڈیوٹ
 والا تے دل ول رحم کرٹ والا۔
 ۲۔ رات گواہ جیلے او چھا ونچے۔
 ۳۔ ڈینہہ گواہ جیلے او ظاہر تھی ونچے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝

- وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ
 إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ۝
 فَمَا مِّنْ آعْطَىٰ وَآتَىٰ ۖ
 وَصَدَقَ بِالْحَقِّ ۖ
 فَسَنِيَعُنُهُ لِّلِغَمِّ ۖ
 وَآمَنَّا مَن بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۖ
 وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ ۖ
 فَسَنِيَعُنُهُ لِّلِغَمِّ ۖ
 وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝
- ۳۔ تے جیرھا اوں نرتے مادی بٹائی و ادومی گوارے۔
 ۵۔ بے شک تہا بڑیاں کوشش شاں انجوانجن۔
 ۶۔ جیرھا خدای راہ وچ ڈلیسی تے ڈریسی۔
 ۷۔ تے نیک گال دی تصدیق کرلیسی۔
 ۸۔ اوندے کیتے اسال ہرگال سوکھی کرلیسوں۔
 ۹۔ تے جیرھا شرمائی کرلیسی تے بے پروائی۔
 ۱۰۔ تے نیک گال دا انکار کرلیسی۔
 ۱۱۔ اسال اوندے کیتے ہرگال لوکھی کرڈلیسوں۔
 ۱۲۔ تے جیلھے اوتہا تھیونٹ لگا تے اوندا ملل کبیں کم نہ اوسی۔
- ۱۳۔ بے شک ہدایت ساڈے ذمے ہے۔
 ۱۴۔ تے شروع دی تے افریدی ساڈے ہتھ وچ۔
 ۱۵۔ میں تہا کوں جھوٹکدی بھانئیں ہریشا رکڑتے۔
 ۱۶۔ اوندے وچ محض او بد بخت سیسی۔
 ۱۷۔ جیرھا انکار کرلیسی تے کٹھن ولیسی۔
 ۱۸۔ تے متقی بچا یا ولیسی۔
 ۱۹۔ جیرھا اپنا مال خرچ کرکے پاک کرنیوے۔
 ۲۰۔ اوندے اتے کبیں دا احسان نہیں ہوندا جیندا اوں بدلہ ڈیوٹا ہوئے۔
- ۲۱۔ سوائے اپنے اچی شان والے رب دی خوشی دی خاطر
 ۲۲۔ تے خدا اوں کئیں ضرور راضی تھیسے۔
- إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۖ
 وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۖ
 فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۖ
 لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ ۖ
 الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ
 وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ۖ
 الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۖ
 وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۖ
 إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۖ
 وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝

سُورَةُ الضَّحَىٰ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

سورۃ ضحیٰ مکی ۱۲ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرہا بن منگے
بُیُوْنُ وَاللّٰہُ تَعَالٰی وَلِیُّہٗ رَحْمَہٗمُ الْاٰلِہٖ
۲۔ بکھدا بڑیہ گوارہ۔
۳۔ تے رات جیلے او ہر شے لکا بڑیوے۔
۴۔ تیڈے رب تیکوں نیٹس چھوڑیا تے دناراض تھئے
۵۔ تے تیڈی اخیر تیڈے شروع کنیں چنگی۔
۶۔ تیڈا رب تیکوں ضرور بڑیسی جیندے نال توں خوش
تعیسیں۔
۷۔ کیا تیکوں یتیم بڑیکھ کے جانسی بڑی۔
۸۔ تے بھلیا ہو یا بڑیکھ تے راہ بڑکھالیں۔
۹۔ تے تیکوں وڈے بُرا لا بڑیکھ کے غنی کیتس۔
۱۰۔ تے ہٹ توں یتیم کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۱۔ تے مگن والے کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۲۔ تے اپنے رب دی نعمت دا اظہار کریند ارہ و نچ
- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
وَالضُّحٰی ②
وَ الْبَلٰی اِذَا سَجٰی ③
مَا وَّزَعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰی ④
وَلَا اٰخِرَ حَیْرَ لَكَ مِنَ الْاَوَّلٰی ⑤
وَلَسَوْفَ یُعْطِیْكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰی ⑥
اَلَمْ یَجِدْكَ یَتِیْمًا فَاٰوٰی ⑦
وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدٰی ⑧
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَاَغْنٰی ⑨
فَاَمَّا الْیَتِیْمَ فَلَا تُفْقِرْہٗ ⑩
وَاَمَّا السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْہٗ ⑪
وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ⑫

سُورَةُ الْمُنَافِقِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانِ آيَاتٍ

سورۃ الم نشرح مکی ۸ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرہا بن منگے
بُیُوْنُ وَاللّٰہُ تَعَالٰی وَلِیُّہٗ رَحْمَہٗمُ الْاٰلِہٖ
۲۔ کیا اساں تیڈے سینے کوں نیٹس کھولیا۔
- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ②

- وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝
الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۝
وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝
فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝
وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝
- ۳۔ تے اساں تیڈا بار تیں کنیں لہاٹے سے ۔
۴۔ جیں تیڈی چیل تروڑ ڈتی ہائی ۔
۵۔ تے تیڈا ذکر بہوں اچا کہتے سے ۔
۶۔ بے شک ہر ادھڑے بعد سوکھ ۔
۷۔ بے شک ہر ادھڑے بعد سوکھ ہوندے ۔
۸۔ تے جلدی توں فارغ تھیویں تے اللہ کوں ملن دی
کوشش کر ۔
۹۔ تے اچے رب دو تو جہ کر ۔

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تَشْمَعُ آيَاتٍ

سورة تین مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن ۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۝
وَطُورِ سِينِينَ ۝
وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝
ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ
غَيْرُ مَسْنُونٍ ۝
فَمَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ الْبَلَدَيْنِ ۝
أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ۝
- ۱۔ شروع کریندال اللہ سے ناں نال جیرہا بن مینگے ڈیوڑ
والا تے دل ول رحم کرن والا ۔
۲۔ انجیر تے زیتون گواہن ۔
۳۔ تے طور سینین دی ۔
۴۔ تے اس امن والے شہر کوں گواہ بنیندال ۔
۵۔ اساں انسان کوں بہوں چنگی حالت دج پیدا کیتے ۔
۶۔ دل اوٹکوں ساریں کنیں گندے جھک دج دلا
ٹپے سے ۔
۷۔ سو اچے مومنین تے نیک عمل کرن والیں دے تے
انہیں کیتے نہ ختم تھیوڑ والا جہر ۔
۸۔ ایندے بعد کیرھی چیز جزا سزا دے ڈیہندے بارے
دج تیکوں بھٹلیندی ۔
۹۔ کیا اللہ ساریں حاکمین کنیں وڈا حاکم نیں (ہے) ۔

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورۃ علق کی ساتے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ②

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ③

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ④

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ⑤

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑥

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا ⑦

إِنَّ رَبَّهُ اسْتَمَعَ ⑧

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْإِجْعَىٰ ⑨

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ⑩

عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ⑪

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ⑫

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ⑬

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ⑭

أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ⑮

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ⑯

نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ⑰

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے
بڑیوں والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

۲۔ اے محمد اپنے رب داناں گھن کے پڑھ جس تیکوں پیدا
کیتے۔

۳۔ تے انسان کوں لو تھڑے کنیں پیدا کیتس۔

۴۔ توں پڑھ تے تیڈا رب بہوں عزت والا۔

۵۔ جس قلم نال سکھائے۔

۶۔ تے انسان کوں سکھائے سی جو اونہ جاندا با۔

۷۔ سٹو بے شک انسان حد کنیں ودھدا اپنے۔

۸۔ جو ادا اپنے آپ کوں بے پرواہ سمجھدے۔

۹۔ بے شک تیڈے رب دو ولے۔

۱۰۔ کیا تیکوں اوندا پتہ جو جیرھا شکندا ہڑے۔

۱۱۔ بندیں کوں نماز پڑھن کنیں۔

۱۲۔ تیکوں کیا پتہ جو او سدھے راہ تے ہڑے۔

۱۳۔ یا تقویٰ دا حکم ڈیوے۔

۱۴۔ تے اونکوں روکٹ والا ہدایت کنیں الکاری تے منہ

پھیرٹ والا ہڑے۔

۱۵۔ کیا اونیں جاندا جو اللہ ہر نئے جہدا کھڑے۔

۱۶۔ سٹوایں نہ تھیس جے او باز نہ آیا تے اسان اوندے

متھے دے وال کپڑے گھلیسوں۔

۱۷۔ او متھا جیرھا کوڑا تے خطا کار۔

- ۱۸۔ او اپنی برادری کوں سب سے۔ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝
 ۱۹۔ اس ایں پولیس کوں سبلیوں۔ سَدْعُ الزَّكَايَةِ ۝
 ۲۰۔ سنو اوندا آکھن نہ من تے سجدہ کرتے اوندے کوں
 تھیندا ونج۔ كَلَّا لَا تُطَعُّهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة قدر کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے ڈیون
 دالاتے ول ول رحم کرٹ والا۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ۲۔ بے شک اس ایں قرآن کوں قدر آلی رات وچ
 بہائے۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝
 ۳۔ تیکوں کیا پتہ قدر والی رات کیا ہے۔ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝
 ۴۔ لیدہ القدر ہزار بیسے کنیں دی جگلی۔ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں رات اپٹے رب دے حکم نال
 لہند ہر کم کیسے (لہند)۔ تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِمَّنْ كُلِّ امْرِئٍ ۝
 ۶۔ اوندے بعد سلامتی ہوندی ۷ تے اے ڈیون تھینوں
 تیں رہندی۔ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة بینہ مدنی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ۲۔ اہل کتاب وچ کافر تے مشرک انکا رکنیں رک نہ
 تھینیں۔ لَا تَدْعُ الْدِّينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشُّرَكِيِّينَ ۝

مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝
رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝

سبکدے ہن جے تیں انہیں کنیں کوئی کھلی دلیل نہ آویندی
۳۔ اللہ دلو بہک رسول (آویندا) میرا پاک صحیفے پڑھو کے
سنا دے گا۔

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةُ ۝

۳۔ جیندے وچ ہمیشہ رہن والے حکم ہون۔
۵۔ جنہیں کون کتاب پڑی گئی ہائی اور محض کھلی دلیل دے
آوٹی دے بعد ٹولیں وچ وڈن کج گئے ہن۔

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝

۶۔ اصل انہیں کون حکم تے لے ہا کہ اللہ کیسے الامعت خاص
کریندے ہوئیں خدا کون ہک میندے ہوئیں اوندی
عبادت کردے نماز پٹھا کے پڑھو تے زکاۃ پڑھو لے
ہمیشہ رہن والا دین۔

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ خُنَفَاءَ وَ
يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَ
ذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝

۷۔ بے شک اہل کتاب وچ کافر تے مشرک دونوں وچ
ولین تے اوں بھا وچ ہمیشہ رہن اوساریں کنیں گندی
مخلوق ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالشُّرَكِيَّانَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝

۸۔ بے شک مومن تے وچکے عمل کرن والے سمجھ کنیں
چھکی مخلوق ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ
خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝

۹۔ انہیں دابلا انہیں دے رب دلو ہمیشہ دے باطن جنہیں
وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن اوندے وچ ہمیشہ رہن
اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ نال خوش ہوسن لے
بدلہ اوندے کہتے میرا اپنے رب کنیں ڈر دے۔

جَزَاءُ وَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

سُورَةُ الزَّلْزَالِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشَمَلَةِ تَشْمُ آيَاتٍ

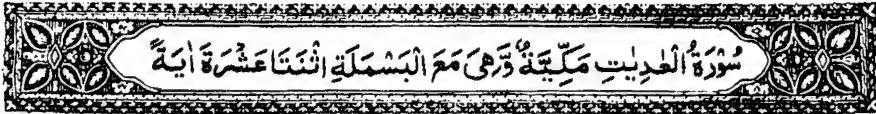
سورة زلزال مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال میرا بن سکے پڑوں
والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔
۲۔ جیسے زمین ہلا پڑی ویس۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

- ۳۔ تے زمین اپنے باز ہر کدھ سٹیس۔
 ۴۔ تے انسان آنکھی اکیوں کیا تھی گئے۔
 ۵۔ اول ڈینہ او اٹیاں ساریاں خراں ڈسیس۔
 ۶۔ بے شک او دے رب او دے کیے وھی کیتی۔
 ۷۔ جرے ڈینہ لوک کئی لوئیں وچ کٹھے ہوسن ناں جو اپنے اعمال ڈکھن۔
 ۸۔ میں تھوڑی جہیں دی نیکی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
 ۹۔ تے میں تھوڑی جہیں دی بدی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
- وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
 وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا
 يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا
 بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا
 يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا
 لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ
 مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
 وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

سورة حديد مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے ڈیرن
 والا تے دل ول رم کرن والا۔
 ۲۔ او گھوڑیں تے سوار جماعتاں گواہن جہنیں دے گھوڑے
 تکھے درکرن تے انہیں دے منہ وچر الانکلدن۔
 ۳۔ تے او پتھریں تے سنبھ مارکے چنگاں کڈھیندن۔
 ۴۔ تے او غرناں حلے کریندن۔
 ۵۔ تے ایندے نال مٹی اڈریندن۔
 ۶۔ تے لشکر وچ پہر ویندن۔
 ۷۔ اے سب گواہن ابے شک انسان اپنے رب دا ناشکر۔
 ۸۔ تے بے شک ایں گال دا اوگوا۔
 ۹۔ تے بے شک او مال دی محبت وچ ودھیا ہوئے۔
 ۱۰۔ کیا اونکوں نیلی پتہ جو جڈاں قبریں آلیں کول اٹھالیا
 ولسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالْحَدِيثُ صَبْحًا
 فَأَلْمُودِيَتِ قَدْ حَا
 فَأَلْمُغِيرَتِ صَبْحًا
 فَأَثَرَنَ بِهِ نَقْعًا
 فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ
 وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ
 وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ
 أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

وَحْضِلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝

۱۱۔ تے جوا نہیں دے سینے وچ کڈھیا ویسی۔

إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۝

۱۲۔ بے شک تیبڑا رب اوں ڈیہندہ انہیں دانگران ہوسی۔

سورة قارعه مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن مٹکے ڈیوٹ

والا تے دل ول رحم کرن والا ءے۔

الْقَارِعَةُ ۝

۲۔ وڈی مصیبت

مَا الْقَارِعَةُ ۝

۳۔ وڈی مصیبت کیا ہے

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۝

۴۔ تیکوں کیا پتہ وڈی مصیبت کیا ہے

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۝

۵۔ جڈاں لوک ایویں تھی ولین جیویں کھنڈے بے ہوسے

کھسلاٹ۔

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْفِ الْمَنْفُوشِ ۝

۶۔ تے پہاڑ ایویں تھی ولین جیویں پیچی ہوئی کپاد۔

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۝

۷۔ جیندے عملیں دے پلڑے بھاری ہوسن۔

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝

۸۔ او خوشی دی حالت وچ ہوسن۔

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۝

۹۔ تے جیندے عملیں دے پلڑے ہولے ہوسن

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۝

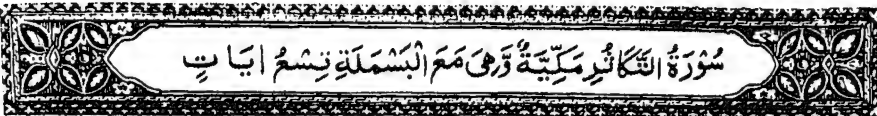
۱۰۔ انہیں دارلکاڈ دوزخ ہوسی۔

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ۝

۱۱۔ تیکوں کیا پتہ او دوزخ کیا ءے۔

نَارًا حَامِيَةً ۝

۱۲۔ بلدی بھا ءے۔

سورة تکاثر مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن مٹکے ڈیوٹ

والا تے دل ول رحم کرن والا ءے۔

الْهَلْكَهُ الشَّكَارُ ۝

۲۔ مال وچ ہک ڈوبے کینس ددھن دی خواہش تہاں
غافل کر ڈرتے۔

حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝

۳۔ اوتیں جو تہاں قبریں وچ و نچ سمسو۔

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

۴۔ سنو تہاں کون جلدی پتہ لگ ویسی۔

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

۵۔ ول سنو تہاں کون جلدی پتہ لگ ویسی۔

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ۝

۶۔ ہلے جے تہاں کون یقینی علم نال پتہ لگ و پئے ہا۔

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ۝

۷۔ تہاں دوزخ ضرور ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ۝

۸۔ ول تہاں اونکوں یقینی دمی اکھیں نال ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ۝

۹۔ ول تہاں کینس اوں ڈیہ نہ نعمتیں دے بارے وچ

پچھا ویسی۔

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ ذَرَفَتْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ اَيَّاتٍ

سورہ عصر مکئی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیتاں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگے

ڈیون والائے ول ول رحم کرن والا۔

وَالْعَصْرِ ۝

۲۔ زمانہ گواہ۔

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝

۳۔ بے شک انسان گھٹے وچ۔

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا ۝

۴۔ سوائے مومنین دے تے نیک عمل کرن والیں دے

تے جبرے ہک ڈوبے کون حق دی تے مبردی نصیحت

بِالْحَقِّ هُ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

۵۔

تے ہدایت کریندے رہ ویندن۔

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشْمَلَةِ عَشْرُ آيَاتٍ

سورۃ ہمزہ مکی ۱۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیوٹن والا تے یہوں مہربان۔
- وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ②
- ۲۔ کند پچھو گلا کرٹن والے تے عیب کڈھن والے کہتے عذاب۔
- الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ③
- ۳۔ جیرھا مال کٹھا کریندے تے اونکوں ولادلا گنڈے
- يَخْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ④
- ۴۔ او سمجھدے جو اوندا مال اونکوں باقی رکھیس۔
- كَلَّا يَنْبَغِدَنَّ فِي الْخُطْمَةِ ⑤
- ۵۔ اے نہ تھیس با او "حطہ" وچ شیا ویسی۔
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْخُطْمَةُ ⑥
- ۶۔ تیکوں کیا پتہ "حطہ" کیا ہے۔
- نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ⑦
- ۷۔ اللہ دی بھڑکاٹی ہوئی بھاء۔
- الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْقِ ⑧
- ۸۔ جرمی دل دے اندر نئیں پہنچدی۔
- إِنهَا عَلَيْهِمْ مُّصَدَّقَةٌ ⑨
- ۹۔ بے شک او بجا بند بھی وچ ہو سی۔
- فِي عَمَدٍ مُّثَدَّدَةٍ ⑩
- ۱۰۔ تے او وڈے وڈے کھمبیں نال پدے کھڑے ہوسن۔

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورۃ فیل مکی ۶ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرٹن والا۔
- الَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ②
- ۲۔ تیکوں پتہ نہیں تیبڑے رب باقی آلیں نال کیا کیسا با۔

- ۳۔ کیا انہیں دی تدبیر کوں کوڑا نہ کر ڈتا ہس۔
 ۴۔ تے انہیں تے پکیس دی ہونڈ پھٹی ہس۔
 ۵۔ جبرے انہیں دی لاشیں کوں سخت پتھر تے
 مریندے ہن۔
 ۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایویں کر ڈتا جویں کھا دا
 ہو یا بھوں ہونڈے۔

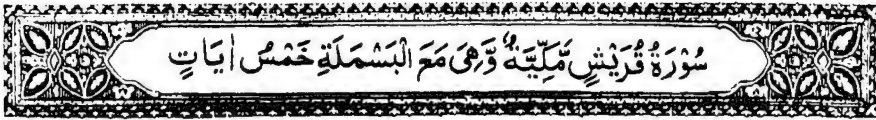
لَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۝

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَلْوِلٍ ۝

۱۰۶

سورۃ قریش مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 جویں والاتے دل دل رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ لے قریش دی محبت کیتے (تھیما)
 ۳۔ انہیں کوں سردی تے گرمی دے سفر نال محبت تھیوے
 ۴۔ ہن قریش این گھروالے خدا دی عبادت کرن۔
 ۵۔ جیئں انہیں کوں مکھ دج کھانا ڈتے تے خوف دج
 امن پیدا کیتے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

يَذِلُّ قُرَيْشٌ ۝

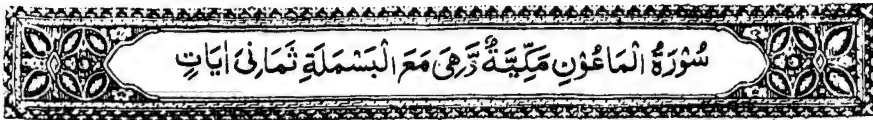
إِلَهُم رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيفِ ۝

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَ أَصْلَحَهُم ۝

مِّنْ خَوْفٍ ۝

۱۰۷

سورۃ ماعون مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے جویں
 والاتے دل دل رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ کیا توں اوکھوں سچیندیں جبرہا دین والا کریندے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ۝

- ۳۔ اودھو جو میرا یتیم کوں دھکے ڈیندا ہا۔
 ۴۔ تے مسکین دے کھاٹے دو تو جہ نہ ڈویندا ہا۔
 ۵۔ انہیں نمازیں کیتے تباہی دے۔
 ۶۔ جیرے اپنی نمازیں درج فصل گھس کریندن۔
 ۷۔ جیرے جکھاوا کریندن۔
 ۸۔ تے گھر دیاں معمولی استمال دیاں شہیں وی لوکیں
 کوں نہیں ڈریندے۔
- فَذٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْاٰیَتِيْمَ ۝
 وَلَا يَحْضُ عَلٰۤى طَعَامِ الْمَسْكِيْنِ ۝
 قَوْلٌ لِلْمُصَلِّیْنَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ يَّرَآءُوْنَ ۝
 وَيَسْتَعُوْذُ الْاَنَافِثُ ۝

سُوْرَةُ الْكُوْثِرِ مَكِّيَّةٌ وَرَفِیْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَزْبَعُ اٰیَاتِ

سورة کوثر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے
 ڈیون والا تے دل دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ بے شک اساں نیکیوں کوثر ڈتے۔
 ۳۔ تے توں اپٹے رب دی نماز پڑھ تے قربانی کر۔
 ۴۔ بے شک تیرا دشمن ہی اصل اوترک۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 اِنَّا اَعْطٰیْنٰكَ الْکُوْثَرَ ۝
 فَصَلِّ لِربِّکَ وَانْحَرْ ۝
 اِنَّ سَانَکَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝

سُوْرَةُ الْکَافِرُوْنَ مَكِّيَّةٌ وَرَفِیْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ اٰیَاتِ

سورة کافرون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے ڈیون
 والا تے دل دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ توں اکھ لے کافرو
 ۳۔ میں اوندی عبادت نہیں کریندا جیندی تساں عبادت
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 قُلْ یٰۤاَیُّهَا الْکٰفِرُوْنَ ۝
 لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝

کریندے۔

۴۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرن والے عیندی
میں عبادت کرینداں۔

۵۔ تے نہ میں اوندی عبادت کرینداں عیندی تساں
عبادت کریندے پئے۔

۶۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کر لیسو عیندی میں عبادت
کرینداں پیاں۔

۷۔ (ات بگا لہوں) تہا بڈا دین تہا بڈے کیتے تے میڈا دین
میڈے کیتے (ہے)

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عِبَدْتُمْ ۝

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

ۛ

سُورَةُ التَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ أَدْبَعُ آيَاتٍ

سورة نصر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ جلمے اللہ دی مدد تے فتح اوسی۔

۳۔ تے توں بکھیسیں جو لوک اللہ دے دین درج چھٹ
دے چھٹ داخل تھیں۔

۴۔ تے توں اپنے رب دی تسبیح تے تعریف کرتے اوں
کین بخشش منگ بے شک اور رحمت کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَخْرُجُونَ فِي دِينِ اللَّهِ فَأَفْوَاجًا ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۝ إِنَّكَ أَنتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝
كَانَ تَوَّابًا ۝

سُورَةُ اللَّهَبِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة لہب مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

- تَبَّتْ يَدَايَ لَهَبٍ وَتَبَّ ۝
مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝
وَأَمْرَانَهُ حَمَلَةَ الْخَطَبِ ۝
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝
- ۲۔ ابولہب دے ہڈیوں میں ہتھ ترٹ پھین تے او آپ دی۔
۳۔ اوندا مال تے جو اول کمایا یا اوندے کہیں کم نہیں آیا۔
۴۔ اداں بھاوچ پوسے جیہیں ہما مڑ پچائی پئی ہوسی۔
۵۔ تے اوندی زال جیہیں بل چا اندی ۶۔
۷۔ اوندی بچی وچ بھوتریں دا وٹیا ہویا رسا بدھا ویسی۔

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُ آيَاتٍ

سورة اخلاص کل ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝
اللَّهُ الصَّمَدُ ۝
لَمْ يَلِدْهُ وَلَمْ يُولَدْ ۝
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ توں آکھ اللہ اک۔
۳۔ او کہیں دا محتاج نہیں۔
۴۔ نہ اول کہیں کون جنمے تے نہ اونکوں کہیں جنمے۔
۵۔ تے اوندے برابر تے جوڑا کوئی کار نہیں۔

سُورَةُ الْفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة فلق کل ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝
مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ توں آکھ میں فلق دے رب دی آم شام وچ انداز
۳۔ مخلوق دے شرکین بچن کیتے۔
۴۔ تے اندھارا کرن والے دی شرارت کنیں بچن کیتے

جیلے او اندھا را کر ڈیندے۔

۵۔ تے او ندے شرکنیں جیرھا رشتے تے سقاوتاں توڑن
کیتے پھو کے مریندے۔

۶۔ تے صدی دے حد تے ساڑکین بچن کیتے
(رب دی آم شام وچ اندال)

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

۱۱۴

سورة ناس کل تے بسم اللہ نال ایندیاں سات آیاتن۔

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون

والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۲۔ توں اکھ میں لوکس دے رب دی آم شام منگداں۔

۳۔ جیرھا ساریں لوکس دا بادشاہ۔

۴۔ تے ساریں لوکس دا مہر۔

۵۔ دسواں تے شرارت گھٹا کے پھو بہہ و بچن والے

دے شرکنیں بچن کیتے۔

۶۔ جیرھا لوکس دے دلیں وچ دسواں گھٹندے (تے

شر پونیدے)۔

۷۔ او بھانویں جنیں وچ ہرے تے بھانویں انسانیں وچ

ہوے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝

مَلِكِ النَّاسِ ۝

إِلَهِ النَّاسِ ۝

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

۱۱۴

THE HOLY QUR'ĀN

WITH

SARAIEKI TRANSLATION

under the auspices

of

HAZRAT MIRZA TAHIR AHMAD
KHALIFATUL MASIEH IV
HEAD OF THE AHMADIYYA COMMUNITY

Published

by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.